
BIBLIOTHECA
MANTUANI

00486

12. SNOPIČ.

(IV. zvezka pola 1.—5.)

UREDIL

Dr. K. ŠTREKELJ

IZDALA IN ZALOŽILA

SLOVENSKA MATICA

V LJUBLJANI, 1908.

NATISNILA UČITELJSKA TISKARNICA.

Pripomnja.

S tem snopičem se začenja IV. zvezek „Narodnih pesmi“. Na vrsto prihajajo najprej pesmi o vojaškem stanu. Zastran njih vredbe primerjaj, kar je povedano na str. 3 in 4.

Od zadnjega poročila so mi poslali nove zbirke, posamezne pesmi in drugo narodno blago ti-le gospodje: Dr. Rudolf pl. Andrejka, c. kr. okr. komisar v Pustojni, 11 pesmi; Franč. Berlec v Kandiji, 10 pesmi, 3 vraže; Jožef Cejan, uradnik južne železnice v Gorici, 17 pesmi; Janez Dobravec, stud. iur. v Češnjici v Bohinju, 49 pesmi; Jožef Glonar, cand. phil. v Gradcu, 67 pesmi (med temi zbirko Fr. Kosa od Sv. Lenarta v Slov. goricah); Jak. Kelemina, stud. phil. v Gradcu, 3 pesmi; Števan Kühar v Bratoncih pri Beletincih na Ogrskem svojo zbirko „Vküper spobráne staroslovenske národne pesmi“, obsegajočo 183 številek in pa nekaj pravljic in vraž; Davorin Lesjak, učitelj v Rušah, 20 pesmi; Martin Malnerič, cand. iur. v Črnomlju, 3 pesmi; Izidor Modic, stud. phil. na Dunaju, 7 številek vraž, besed in pregovorov; Nikolaj Omersa, cand. prof. v Gradcu, 3 pesmi; Ludovik Póka, realec v Idriji, 13 pesmi; dr. Ivan Prijatelj, adjunkt v c. in kr. dvorni knjižnici na Dunaju, 4 prepise pesmi iz Primčeve ostaline v lic. knjižnici ljubljanski in 3 starejše rokopise, vkupe 21 pesmi; Lojz Reggi, železniški uradnik na Grahovem, 23 številek pesmi, otroških iger, oponašeb itd.; Frančišek Stelè, stud. phil. na Dunaju, VII. in VIII. zbirko (vkupe 153 pesmi); Jožef Strgar ml. v Celovcu, 2 pesmi, poslani Slov. Matici; dr. Jožef Tominšek, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, 144 številek, namreč: zbirko Jurija Rajha, gimnazijca v Celju (27 pesmi), Ivana Meška, gimnazijca v Ljubljani (7 pesmi), 2 stari pesmarici in 43 starih posameznih listov z 90 pesmimi, molitvami, Šembiljinim prerokovanjem in razodetjem sv. Brigite; Nikolaj Vrabl, stud. iur. v Gradcu, 2 pesmi, in Jožef Wester, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani, 18 pesmi, namreč: zbirko gimnazijcev Ivana Boléta (8 pesmi) in Filipa Uratnika (10 pesmi).

Vsem tem pomočnikom se prisrčno zahvaljujem za njih trud ter se njim kakor drugim rodoljubom priporočam v podporo tudi v bodoče.

***V Nemškem Gradcu**, 26. oktobra 1908. l.*

Prof. dr. Karel Štrekelj
(Graz, Universität).

13. SNOPIČ.

(IV. zvezka pola 6.—12.)

UREDIL

Dr. K. ŠTREKELJ

IZDALA IN ZALOŽILA

SLOVENSKA MATICA

V LJUBLJANI, 1909.

NATISNIL DRAGOTIN HRIBAR.

Pripomnja.

Ta snopič obsega nadaljevanje prvega dela stanovskih, to je vojaških pesmi. O njih vredbi sem povedal potrebno že v 12. snopiču na str. 3. in 4.

Od zadnjega poročila so mi poslali ali izročili nove zbirke, posamezne pesmi in drugo narodno blago ti-le gospodje: Dr. Rudolf pl. Andrejka, c. k. okr. komisar v Postojni, 4 pesmi; Jožef Glonar, kand. prof. v Gradcu, 1 pesem; dr. Fr. Ilešič, c. k. profesor na učiteljišču v Ljubljani, 21 otroških pesmi (nagajivek), troje napeljevanj in dvoje uganek, ki jih je zapisal v Belih Kranjcih Oton Zupančič, in 7 pesmi iz ostaline drja. Jožefa Pajka; Anton Kosi, gimn. profesor v p. v Celju, zbirko 79 pesmi; Števan Kühar v Bratoncih pri Beletincih na Prekmurskem, 17 pesmi; Izidor Modic, kand. prof. na Dunaju, 1 pesem iz ostaline J. A. Zupančiča; Frančišek Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, svojo novo zbirko 19 pesmi in pa zbirko Fr. Kocjana iz Preseke (69 pesmi); Julij Slapšak, nadučitelj v Vodicah, 113 pesmi in narodnih molitvic; Frančišek Stelè, stud. phil. na Dunaju, 57 pesmi in legend, in pa Jožef Wester, c. k. gimn. prof. v Ljubljani, eno starejšo pesmarico (last K. Jamnika).

Vsem tem pomočnikom se prisrčno zahvaljujem za njih trud ter se njim, kakor drugim rodoljubom priporočam v podporo tudi zanaprej.

***V Nemškem Gradcu,** 23. septembra 1909.*

Prof. dr. Karel Štrekelj
(Graz, Universität).

SLOVENSKE

NARODNE PESMI

IZ TISKANIH IN PISANIH VIROV

ZBRAL IN VREDIL

† Dr. KAREL ŠTREKELJ

PROFESOR SLOVANSKE FILOLOGIJE NA VSEUČILIŠČU V GRADCU
ČLEN DOPISNIK CESARSKE AKADEMIJE ZNANOSTI V ST. PETERBURGU IN ČEŠKO-SLOVANSKE NARODOPISNE DRUŽBE V PRAGI

ZVEZEK IV.

IZDALA IN ZALOŽILA SLOVENSKA MATICA

V LJUBLJANI
NATISNILA TISKARNA J. BLASNIKA NASLEDNIKOV
1908—1923

VII, B, 35.3/63, e

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA * LJUBLJANA *

030006179

PREDGOVOR

> Ino tak je oslobodeno, kaj bi kres petdéset ali sto lét ze vsim trüdom žmetno, ali ne več najti bilo.
>
> »Posvetne pesmi med slovenskim narodom na Štajerskem,« 1827, str. VI.

S pričujočim 16. snopičem je zaključen IV. zvezek Štrekljevih »Slovenskih narodnih pesmi« in ž njim njih glavni del, kakor mu je bil Štrekelj določil zasnovo v predgovoru I. zv., V—VI. Težkoče, ki tiče v gradivu samem, posebnosti slovenskih kulturnih razmer in sila časa so zakrivile, da se je tisk tega dela vlekel celih osemindvajset let. Prvotnemu uredniku, ki je delo zasnoval in ga z velikim trudom in samozatajevanjem pripeljal do konca 14. snopiča, ni bilo dano videti tudi završetka. Zato mora njegov naslednik ob sklepu četrtega zvezka poročati o zgodovini celega dela — ki najlepše razloži njega sestavo in notranji ustroj — dati račun o svojem »hišev anju« in načrtati program bodočega dela na tem polju.

I.

Tradicijonalna praksa našega kulturnega udejstvovanja je Matici kot nekakemu osrednjemu kulturnemu zavodu že v prvih letih prinesla v dar tudi zbirke narodnih pesmi. Že začasni odbor, ki je vodil vsa pripravljalna dela za I. občni zbor 11. maja 1865. leta, poroča (LMS, 1867, 8), da je prejel z zapuščino Matije Ravnikarja-Poženčana, ki mu jo je izročil dr. J. Strbenc, tudi njegove zbirke narodnih pesmi. »Pri narodnih pesmih je večkrat zapisano, kako se to ali to po nekaterih krajih drugače prepeva, nego je bilo do zdaj znano.« Ravnotam je (str. 49) podan pregled rokopisne zapuščine Poženčanove in omenjen nje podrobnejši opis v Matičinem zapisniku za l. 1865, št. 338. Prvi, ki je Matici med drugim, toda na prvem mestu nasvetoval »izdavo najlepših narodnih pesem in pripovedek slovenskih,« pa je bil A. Janežič. Njegov predlog se je v seji 19. XII. 1867. leta sicer bral (LMS, 1869, I, 15), toda odbor ga je zavrgel sumarično ž njegovim predlogom, da naj Matica izda kak »krasen roman« in s predlogom drja Št. Kočevarja, naj Matica izda tudi kako knjigo, v kateri bi se nahajale »prijetne povesti, novele in romani«, češ, da »se godi to po časnikih, društvenem letopisu in drugih knjigah

(ravnotam, str. 17).« To so bili pri Matici časi, ko je pripravljala prevod Schödlerjeve »Knjige prirode« in se pečala s projektom »naučnega slovnika«!

Bolj sistematično in energično je vzel v roke vso stvar Ferdo Kočevar, ki je imel zato ž njo tudi več sreče. Najprej je v mariborskem »Slovenskem gospodarju« (21. maja 1868) obširno poročal o Vrazovi ostalini (VO), ki mu je v Zagrebu slučajno prišla v roke. Nje hrvaškega dela sicer ni videl, slovenskih rokopisov pa je nesel štirikrat po poln robec domu. Narodno blago je zavzemalo približno tri četrtine vsega. V abecednem redu je naštel imena Vrazovih pomočnikov in tudi pregledal, kateri kraji so manj obrani. Ti so po njegovem: »na Koroškem Pliberška in Velikovška okolica, na Štajerskem šoštanjski in Planinski okraj (Gajrah), na Kranjskem zasavske strani, na Goriškem gornja Soška dolina. Domorodci, ki ste v teh pokrajinah, podvizajte se ter poberite narodno blago, da po nemarnosti konec ne vzame. Posebno bi se pa do naših duhovnih, in do naših dijakov obrnil, naj se lotijo nabiranja narodnega blaga«. Nato daje zelo dobre praktične nasvete: naj se nabiratelji ne drže samo »mladih deklet«, ampak tudi »starih bab«, naj nabirajo tudi pripovedke, ki so često samo porušeni ostanki narodne epike in naj zapisujejo tudi napeve. Sedaj se je zgenila tudi Matica. Njenemu odseku za izdajanje knjig je poslal Kočevar nasvet, naj pozove Matica na nabiranje narodnega blaga. Odsek je v svoji seji 27. junija sklenil, predložiti ta nasvet bodoči odborovi seji. Poročilo o odborovi seji dne 9. julija 1868 (LMS, 1869, I, 30) pravi: »Ko se je izvedelo po slovenskih časnikih, da je med Stanko Vrazovo literarno zapuščino mnogo spisov v slovenskem jeziku, ki so last Matice Ilirske, ktera jih ne namerava izdati, obrnil se je tajnik najprej do g. Ferd. Kočevarja, ki je v časnikih sporočal o teh spisih, in potem 15. junija do ilirske Matice same z vprašanjem: ali ona ne bi hotela posestrimi svoji v last izročiti Vrazovih spisov ali vsaj pripustiti, da jih natisne. Uradnega odgovora še nismo prejeli; a iz zasebnega pisma (Kočevarjevega), danes došlega iz Zagreba, izvedamo, da je Matica ilirska naši odstopila Vrazovo zapuščino. Povpraševanje po tej zapuščini je g. Kočevarju dalo povod, da se ponuja za uredbo te zapuščine in pri tej priliki še nasvetuje: naj bi Matica jela nabirati in zaporedoma izdajati narodno blago. (Prebere se Kočevarjev list in odbor sklene, ta nasvet in Stanko Vrazovo zapuščino, ko dojde, izročiti posebnemu odseku, v kateri se volijo odborniki Svetec, Šolar in Praprotnik).«

Odslej je Kočevar sistematično delal na to, da zanimanje, ki je bilo zbujeno, ni pojenjalo. Istega dne, ko je Matičin odbor sklepal o njegovem predlogu, je »Slovenski gospodar« začel priobčevati njegov drugi članek: »Naše narodne pesmi«. V njem govori o njihovi lepoti, ki je našemu razumništvu neznana (zato

se zanje ne zanima!), ker še nimamo celotne izdaje. Svoje podatke črpa iz dotlej natisnjenih izdaj, v glavnem pa iz VO, ki jo »kani ilirska Matica v Ljubljano poslati... Pred nekimi leti sem sprožil v listu v Ljubljano adresovanem misel o vsotni izdaji slovenskih narodnih pesmi; pa odgovorilo se mi je: saj se še Koritkovo izdanje spoprodalo ni! — Tedaj bi mi, če bi na Ljubljanskej gospodi stalo, morali z novim izdanjem čakati do tačas, da se Koritkovo izdanje do zadnjega eksemplara spoproda. Koritkovo izdanje pa nikjer drugod na prodaji ni izvan v Ljubljani. O literarni vrednosti Koritkovega izdanja je St. Vraz v predgovoru svojega izdanja slovenskih narodnih pesmi palico na trikrat prelomil. V ostalem tudi ni verjetno, da bi danas naš svet po knjigi leta 1839 v bohoričici tiskanej hlastno segnil. Iz tega bi pa sklepal, da se cela Koritkova naklada javaljne spoprodala ne bo, in naš svet tudi voljen ni zaradi te izprodaje na novo izdanje čakati.« Nato obširno piše o življenju narodne poezije — l. 1861. je na Vidmu čul peti slepca epično pesem o siroti — o nje formah, epitetih, pticah, rastlinah, ljudeh, o njih pomenu itd. To je prva obširnejša in za ono dobo nenavadno razumna analiza naše narodne pesmi, ki jo je 10. XII. sklenil z apelom, naj gre kak Matičar iz Ljubljane naravnost v Zagreb po slovensko VO, če je Matica ilirska še ni poslala. Ob enem pa je zanimanje za narodno pesem in posebe za VO podžigal tudi od drugih strani. V »Slovenskem glasniku« je 1. junija 1868 priobčil iz VO epično »Kaj se po svetu godi« (SNP, št. 60), poslal pa je nekaj primerov tudi »Novicam«. Urednik Bleiweis mu je v uredniški listnici 15. jul. 1868 hvaležno potrdil prejem poslanega blaga, v prihodnji številki pa so že začele izhajati »Narodne pesmi iz St. Vrazove zbirke. Priobčuje F. Kočevar.« »Novice« so priobčile tri pesmi: 22. jul. »Sv. Marjeta in sv. Jurij orožnik« (št. 627), 5. avg. par pastirskih (7766, 7840) in 19. avg. »Bernekarjev grad«, ki je Štrekelj v svojo zbirko ni sprejel, saj je že F. Kočevar podvomil o nje pristnosti z opombo: »Jaz pa še to-le pristavim: Če bo ravno kritika predstoječo pesem za u m e t n o in ne za n á r o d n o spoznala, vendar je njena oblika, kar se dikcije tiče, znamenje velike starosti in zato važne znamenitosti.« Med tem časom so »Novice« 29. jul. prinesle tudi tekst Kočevarjevega predloga, s katerim se je bil dober mesec prej že pečal Matičin odsek za izdajanje knjig. »Podpisani stavi sledeči predlog: Naj blagovoli Matica slovenska zaključiti, da se ima razpisati proglas, v kterem naj se pozovejo slovenski rodoljubi na nabiranje narodnega literarnega blaga, v ktero spadajo: 1. narodne pesmi, 2. narodne pripovedke, 3. narodni pregovori, 4. narodni običaji, vraže, vganjke, igre in plesi, 5. osebni in topografični imenik.« Nato govori o dotlej natisnjenih zbirkah (Korytkovi in Vrazovi), o tiskanem gradivu po

raznih knjigah in časopisih in o rokopisnem, med katerim pred vsem omeni »St. Vrazovo literarno zapuščino, in bajé zeló bogato zbirko, ktero gosp. Matija Majar hrani, in kakor sem osebno od njega izvedel, že za natis narejeno ima. Pa tudi o tem ni dvomiti, da še marsikater drug naših rodoljubov hrani zbirko ali zbirčico raznih narodnih pesmi. In vse to že nabrano narodno blago naj si Matica slovenska priskrbi, in vsotno izdanje naših narodnih pesmi v svoje roke vzame. Razun že nabranih narodnih pesmi jih pa še gotovo mnogo nezapisanih v našem narodu živi, in te je treba kakor hitro mogoče zapisati, in tako pogube rešiti, kajti neovrgljiva prikazen je, da so se narodne pesmi v našem narodu posebno od tistega časa sem pogubljevati začele, od kar je naše slovstvo jelo našemu narodu umetno stvorjene pesmi podajati.« Nato govori podrobno o narodnih pripovedkah (o Valjavčevem zbiranju), pregovorih, običajih, vražah, igrah, medicini, osebnih in krajevnih imenih in o velikem pomenu vsega tega blaga za filozofe, psihologe, zgodovinarje, juriste (slovansko pravo!), kritike in estetike. Os vsega njegovega razlaganja je v stavkih: »V narodnem literarnem blagi leži sto in tisočletna tradicija našega naroda, ki se nikoli pretrgala ni. In kdor hoče preteklost našega naroda do korena razviditi, ta mora premozgati vso njegovo ustmeno tradicijo, ki jo je v tolikem izobilju od zaroda do nas danas živih ohranil.«

Na odborovi seji Matice 15. okt. 1868 se je prečitalo pismo Matice ilirske, v katerem je izjavila svojo pripravljenost, izročiti VO. Odbor je sklenil izročiti pismo odseku za nabiranje narodnega blaga, ki bode pozneje sporočal o njem (LMS 1869, II, 3). V isti seji se je naznanilo, da je O. Cafs pismom z dne 25. IX. poslal dva sešitka narodnih pesmi in ji obljubil vso svojo rokopisno zapuščino. V imenu odseka za nabiranje narodnega blaga pa je Šolar nasvetoval sledeče: 1. Matica ilirska naj se naprosi, da slovenski del Vrazove slovstvene zapuščine po pošti pošlje slovenski Matici v Ljubljano; 2. Slovenska Matica naj sprejema nabirke narodnega blagá, t. j. pesmi, pripovedke itd. Za nabiranje naj se odločita 2 leti. Blago naj se slednjič pregleda, pristojno natisne, nabiralcem, ako zahtevajo, dá primerna nagrada. Tudi je odbor sprejel Bleiweisov nasvet, naj se v liste da primeren poziv (ravnotam, str. 7). Tak »poziv« so prinesle »Novice« 4. nov 1868. V njem je važen sledeči odstavek: »Važnost in potreba take zbirke je tem očividnejša, čem bolj so se dandanašnji lepe stare šege bistroumnega in čilega našega naroda, toliko narodom mejaka, jele zlasti iz mest in viših stanov umikati in pozabivati in čem manj se dozdaj s takimi, vse družbinsko gibanje naših rojakov vpodabljajočimi zbirkami ponašati zamoremo. Zatorej Matičin odbor vabi vse častitljive rodoljube, naj po svojih krajih in prebivališčih zasledujejo vse narodno blago, spadajoče v zgoraj ome-

njeno področje, ter naj je zapisujejo z dostavkom, v kterem kraji, in ako je moč, kako daleč na okoli se ta ali oni običaj nahaja. Da pa taka zbirka tudi za jezikoznanstvo ne bo brez uspeha, naj se pesmi, pripovedke, prislovice in imeniki napišejo, kolikor je mogoče, z vsemi posebnostmi ljudske izreke, celó besednih povdarkov ne izvzemši. Pesmam pa naj se dodajo, če je moč, tudi napevi«. Poleg tega se je ta poziv razposlal tudi vsem gimnazijam po slovenskih krajih. V odborovi seji 11. marca 1869 je tajnik Lesar poročal (LMS 1869, II, 9), da Matica ilirska še ni poslala VO niti odgovorila na pismo z dne 16. okt. 1869. Pač pa se je oglasil M. Majar, na katerega se je bila Matica obrnila zaradi njegove zbirke narodnega blaga: .. »jaz imam ne malo takega slovstvenega blaga, pa sedaj ga še poslati ne morem, ker ješče neprestano svoj spis dopolnujem i uredujem — dogotoviti ga nameravam blizo v jednom leti, to je, blizo do konca septembra 1869... V veliku čast si štejem to, da bi želeli zvedeti moje misli i skušnje o nabiranji i izdavanji narodnega blaga. — Pred vsem bi bilo dobro, da Matica sklene, kako misli te reči izdati; ali kakor knjigo slovstveno-učeno za ljudí učene, ali za priprosto ljudstvo, p. pesmaricu. To je najprvo vprašanje pri vsakoj slovenskoj knjigi, sicer tudi najučenejši človek ne vě, kako knjigu spisati ali urediti. — Kada svoj spis dogotovim blizo v jednom leti, oglasim se spet pri Matici.« V isti seji je Šolar poročal o prvih pošiljateljih gradiva (str. 13).

Ves projekt je počasi dobival konkretnejšo obliko. V seji 24. jun. 1869 se je čital Macunov predlog: »Ali se ne bi slov. Matica odločila, da .. na svetlo dá bolje Stanko Vrazove slovenske pesmi in dopise. Jaz je imam v rokah, kar jih je imela saj na početku tek. leta tukajšnja Matica; al te reči hranijo se tak slabo, da je n. pr. ravno slovenskih dopisov do sedaj se izgubilo kaj veliko: zato sem koj rekel g. Jagiću, da vsaj slovenske umetne pesmi Vrazove z njegovim znanjem držim jaz v rokah, dokler se ne odloči, ali bodo prišle v natis ali ne. Prosim, poročajte v sledeči odborovi seji o tem, ali bi slov. Matica dala meni nalog, da to reč morebiti za sledeče leto priredim.« Na to pismo je odbor odgovoril Macunu: »Naznanjamo Vam, da je ilirska Matica obljubila »sve slovensko gradje Vrazovo prodati Matici naši«, toraj tudi to, ktero imate Vi v rokah. — Kakó se izda Vrazova zapuščina slovenska, o tem odbor še ni sklepal, sklep je le, da se nabira blago; ko sklenemo nabiranje, bode govor kako in kaj; torej Vam že zdaj nič gotovega ne moremo pisati. O istem času se s svojimi predlogi oglasite pri odboru (LMS 1869, II, 15).«

Med tem je Matica iz Zagreba prejela VO, seveda brez dela, ki je ostal v Macunovih rokah. Sklenilo se je izročiti zbirko Šolarju, da o nji poroča, Macuna pa pozvati, da tudi on pošlje, kar ima Vrazovih spisov, Matici, kjer se naj »shra-

nijo do ugodnega časa.« V odborovi seji 1. avg. 1870 je odbornik prof. Krek vnovič opozoril na zbiranje narodnega blaga in na VO, nakar ga je odbor naprosil, naj jo prevzame, na tanko pregleda, morebiti za natis vredi in v prihodnji odborovi seji o njej poroča (LMS 1870, 14). Ob enem se je podaljšal rok za nabiranje narodnega blaga do meseca maja 1870. Zahtevano poročilo je podal Krek šele črez dobro leto, v odborovi seji 31. avg. 1871 (LMS 1871, 27—31). Prepričan je, da je »našemu literarnemu društvu sveta dolžnost, ga v kritični izdaji prej ko prej spraviti na svetlo, in čem bolj sem se bil udomačil s celim tu nahajajočim se materijalom, tem veča je postala moja prepričanost, da bi bilo neodpustljivo, še dalje shranjati to ostalino nenatisnjeno, tedaj slovenskemu učenemu in neučenemu svetu neznano. Kar se nam tu podaja, je čisto narodno blago, ne umetno stvarjeno ali ponarejeno, kakor se često zgodi, ampak iz ust naroda samega vzeto, z vsemi prednostmi, pa tudi slabostmi, ki so enacim proizvodom lastne. To sovsema velja o pesmih, po Vrazu samem nabranih, ki je že za one dobe spoznal pravi način, kako ravnati z národno-slovstvenim blagom, dobro spoznavši, da národno-pesniškim proizvodom uzameš poetično ceno, ako jim ne pustiš oblike in značaja, jim po národu danega. Tudi metoda nekaterih pomagalcev Vrazovih v nabiranji národnih slovenskih pesmi ugaja tem tirjatvam, a nekaj jih je pa tudi med njimi, kteri še niso tedaj imeli o tem pravega pojma, čemur se ni čuditi, ako pomislimo, da se je, razun malo izjemkov, šele uprav po sej dobi pričelo ne le pri soplemenih slovanskih, ampak tudi pri druzih kulturnih evropskih narodih kritično izdavanje narodnih pesmi.« Nato govori o Vrazovih pomagačih, ki so pripomogli, da se je nabrala taka obilica pesmi, »v kterih, kot naravnem duševnem zrcalu, na tenko ogledujemo slovenski narod, kakor je bil in je še.« Obširno govori o vsebini in predmetih narodne pesmi, njih vrednosti za »narodni ethos, slovensko bajeslovje (mitologijo), za narodno običajno pravo, posebno tudi za slovensko dijalektologijo, kteri še dosedaj niti temelja postavili nismo, pa tudi za narodno godbo, kajti St. Vraz vešč godben izvedenec ni le besede, ampak tudi napeve narodnih pesmi zapisoval ter po tem načinu tudi narodnemu spevu marsikak tipičen motiv rešil.« Med pesmimi so »nektere res klasične vrednosti, tako po izjavu nježnih čutil, kakor po pristojnosti oblike in dovršenosti izpeljave, — a naletimo tudi na druge, kterim realizem pregole plastike dosta vrednosti vzame in se slednjič izgubi v nespodobo (Zerrbild) mnogo četverovrstnih, ki duševno vrednost národovo bolj kratijo, nego povspešujejo. Da slednjim ne bode smelo biti mesta v tiskanem izboru, se umeje, mimogredé opomnjeno, samo ob sebi, ker ga ni niti najmanjšega vzroka, ki bi njihovo izdavo priporočal.« Zato stavi predlog: »slavni odbor naj sklene jo prej ko prej dati kritično vrediti in na

društvene stroške izdati.« Izdaja sama bodi »kritična« in sistematično vsebinsko urejena. Vanjo se naj sprejmejo tudi one pesmi, ki jih je bil Vraz izdal že l. 1839, »ker je ta zvezek med slovenskim občinstvom zelo redek in bi brez ponatisa vsa zbirka tembolj pomanjkljiva ostala, ker se v tem zvezku nahajajo narodne pesmi, brez kterih si sploh nobene tudi plitve zbirke narodnih pesmi niti misliti ne morem. Dalje je bil dobil St. Vraz kesneje od nekaterih pesmi, na priliko »lepa Vida« in dr. — varijante, ki so bolj dovršeni po obliki od te natisnjenih; bilo bi tedaj žal, ako bi se zarad tega več ne smele priobčiti, ker so bile že l. 1839. tiskane. Povsod, kjer se nahajajo varijanti, bi bil za to, da se porabi ne le St. Vrazova zbirka, ampak tudi Kastelčeva »Čebelica«, Koritkov izbor slovenskih narodnih pesmi, Janežičeva knjižica »Slovenske nár. pesme, prislovice in zastavice« (s tem misli Janežičevo »Cvetje slovanskega naroda« iz l. 1852), razni tečaji »Novic«, v kterih je zabilježeno mnogo, tudi v Vrazovi ostalini se nahajajočih narodnih pesmi in slednjič »Slov. glasnik« Janežičev. Vselej bi bil tisti tekst temeljni, kateremu gre ta prednost po njegovi notranji in zunanji dovršenosti in razlike bi se vestno zaznamovale pod črto, ako so v kacem oziru spomina vredne.« Pri debati se je nasvetovalo, naj se vse dotlej zbrano narodno blago strne z Vrazovim in izda v enotni publikaciji. Pri glasovanju pa se je soglasno sklenilo izdati Vrazovo zbirko, dopolnjeno z dotlej nabranim narodnim blagom, po načelih, ki jih je razložil dr. Krek, v več primernih zvezkih. Krek je prevzel izdajo in obljubil, da bo za l. 1873 pripravil prvi zvezek. Zato se mu je izročilo ostalo narodno blago Matičine zbirke.

Sedaj je vsa zadeva mirovala dve leti, dokler se ni zopet oglasil F. Kočevar. V »Slovenskem narodu« je 30. aprila 1873 začel opisovati svoj »Lov na narodne pesmi v zagrebškej okolici« in je takoj v uvodu opomnil Matico: »V spoznanji velike slovstvene vrednosti narodnega blaga priporočevalo se je zmirom njegovo nabiranje. Škoda je pa, da večji del teh nabranih zakladov še denes samo v rokopisih leži. »Matica slovenska« je sicer že zdavnaj sklenila, Stanko Vrazovo zbirko narodnih pesmi izdati, izdala jih pa še do danes nij, ter jih valjda tudi še tako hitro izdala ne bo. Cela ta stvar je nekako zadremala. (Kdo pa kaj o tem umeje v zdanjem odboru? Uredn.). Če bi jaz o dejanji in nehanji slovenske »Matice« katero reči smel, bi bila ta, da ne izda samo Stanko Vrazove rokopisne narodne pesmi, nego da priredi vkupno izdajo vsega do sedaj nabranega narodnega blaga, in sicer v prvem redu pesmi, ter da za to izdanje tudi historično-filozofični in mitologični komentar priskrbi. Tako delo bi bilo pač vrednejše slovenske »matice«, nego izdajanje botaniških knjig, katere gotovo polovica njenih udov niti ne prereže, kamo-li bere.« Nekak uspeh tega opomina je bilo »Ne-

koliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesmi«, ki jih je Krek začel priobčevati v »Slovenskem narodu« 18. junija 1873 in ki so izšle tudi v ponatisku (Listki, Uredil in izdal J. Jurčič. IV. zvezek. V Ljubljani. 1873. Str. 96—140). »Med najvažniše publikacije, kar jih bode sploh »Matica slovenska« kedaj izdala, smemo prištevati slovensko narodno duševno blago in v prvi vrsti národne pesmi, seveda le, ako bode izdaja taka, da zadostuje zahtevam, katere stavi sočasna učenost na enake knjige. Ker je vse naše razumništvo prepričano o imenitnosti te stvari, se ne čudim, da se tu pa tam po časopisih, zdaj nekaj osorniše, zdaj zopet spodbujaje in svetovaje vzlasti često spominja Vrazove zbirke národnih pesmi, ki bode temelj in glavno gradivo knjigi, katero je matični odbor izdati sklenil, izročivši pisatelju naslednjih vrstic vredovanje s pristavkom, da se za 1873. leto ako bode mogoče, za natis pripravi prva knjižica. Ker se je pa v dotični seji želja izrekala, naj bi vredovalec časi kaj poročil o svojem delovanji in časopisne opazke več ali manj na isto stran merijo, si izprosim od slov. uredništva besede za nekoliko opomb, katerim utegnem o priličnišem času še drugih dodati.« Nato poroča o svojem dosedanjem preučevanju gradiva, ki ga ima v rokah, in o načelih, katerih se bo treba držati, da bo taka izdaja res kritična. Primerjanje gradiva v VO in onega, ki so ga Matici poslali novejši nabiratelji, mu je pokazalo, da narodna pesem gineva in da pravo narodno pesem vedno bolj izpodrivajo slabši proizvodi. »Ne le, da so v estetičnem oziru skoro brez veljave, posvetijo še prav rade v take oddelke narodovega življenja, kjer je figovega peresa najbolj treba. Nazori, ki so tu izraženi o družinskih, človeku svetih rečeh, dalje o predmetih, kateri so govorici navadno nepristopni itd., so tako surovi, da me obhaja misel, da nijso národova lastnina, ampak proizvod tiste pesniške šole med Slovenci, ki je s svojim duhom zakrivila pesmi, katerih se pri nas na cerkvenih shodih po božjih potih kot navržek na vsakokrat slaščice prilepljene največ spravi med čitajoči kmečki svet.« Nato govori obširno o notranji uredbi take kritične izdaje, o iskanju in rekonstrukciji »temeljnega teksta«, o ravnanju z varijantami (vse s primeri), o porabnosti posameznih že do tedaj natisnjenih zbirk, o zanesljivosti posameznih zapisov in o celotnem sistemu, v katerega bo treba spraviti vso zbirko. Zelo si je otežil svojo namero s tem, da je s svojo publikacijo hotel ob enem tudi že »pokazati na eni strani, kaj je izključljiva lastnina slovenskega naroda, na drugi pa določiti, kaj ima z drugimi v prvi vrsti s slovanskimi národi vzajemno.« Pri tem je namreč treba že v gradivu samem ločiti skupne, izposojene in analogične snovi, ki so lahko samostojno nastale pri vsakem narodu, kjer so n. pr. izražena ista, vsem narodom skupna čustva. Analiza naše št. 62 mu da priliko za lep ekskurz v komparativno indoevropsko mitologijo, ki mu je nazadnje

dokaz, da »naša národna poezija ne le posveti v národno slovstvo sorodnih národov, ampak utegne tudi merodajna biti pri rešitvi važnih vprašanj.« Ob enem se mu pri tem pokaže, da ni mogoče na ta način razbirati samo motivov narodne pesmi, ampak da je treba v enomer vpoštevati tudi narodne pripovedke. »Po tacem primerjanji slovenskega ustnega slovstva z drugimi, se bode pokazalo, kaj ima slovenski narod z drugimi národi lastnega, kaj je njemu samemu prištevati in kaj si je v poznejših časih od svojih sosedov izposodil. Z naučno porabo vsega gradiva pa bom skušal kolikor toliko pripomoči onim, katerim bode nalog, nam spisati slovensko kulturno zgodovino, katera nam je ravno tako potrebna, kakor kritična obširna splošna zgodovina našega naroda.« Neznane in manj znane besede se bodo raztolmačile, estetična ocena pa opustila. Za študij naših narečij in podnarečij zbirka zaradi nedostatnosti zapisov ne bo porabna, tudi je obžalovati, da je pri veliki večini pesmi domovinski list tako površno označen.

Kočljivega vprašanja, ki ga je v uvodu omenil samo mimogredé, se v zadnjem odstavku energično loti: »Do zdaj smo samo o tem besedovali, kako bode treba gradivo urediti; ne bode odveč, ako odgovorimo še na vprašanje, kaj se bode iz vsega gradiva v zbirko vzelo? Odgovor je kratek: Vse, kar je nedvomljivo narodova lastnina, in je vsaj tako, da duševne vrednosti narodove ne omadežuje. Ni treba, da je pesem estetično dovršena; da le posveti v kakov oddelek narodovega življenja in njegove zgodovine, ali nam osvedoči njegovo mišljenje o stvareh, ki ga obdajajo, o natornih prikaznih, o religijoznih, pravnih nazorih itd. itd. Tu se vam ni treba ustrašiti motivov, ki n. pr. ljubezen opevajo; tudi ni nam prikrivati, da narod s svojim zdravim humorjem nobenemu stanu ne prizanaša; pustimo mu besedo tudi v kočljivih stvareh, njegovo modrstvo je vendar-le pravo, če se tudi ne sklada z onim, ki je v salonu navadno. Z eno besedo, pokažimo mu v tem zrcalu, kakov je, ne le v svojih prednostih, ampak tudi v slabostih. Saj poleg jezika narod nič bolje ne označuje, kakor njegovo duševno blago. Ako hočemo podobo vso in celo imeti, ne smemo posameznih potez iz nje brisati in tudi ne na njej krpati. Narod pa tudi sme pričakovati, da mu zopet damo, kar smo od njega dobili. — Čemu vse to tukaj omenjam? Zaradi tega, ker smo v nekaterih sem spadajočih vprašanjih s svojimi nazori še v povojih. Pri vseh drugih slovanskih narodih bi imel vredovalec lahek posel v tem slučaji, samo pri nas ga še denes nema, ker je prepričanje večine proti njemu. Spomini iz polpreteklega časa so jako poučni in kažejo, kako daleč se v slovstvu zagazi z otročjo bojaznijo pred navadnimi človeškimi čutili.

Pred sabo imam spis slovenskega pisatelja, neduhovnika,[1] od l. 1856 o slovniškem predmetu. Ker je razmere poznal in vedel, da je pri nas ljubezen le imenovati že velik greh, si je z nekim citatom tako-le pomagal:

»Kdor pa če vedit',
kaj je lj.....,
Mene naj vpraša,
Jaz mu povém.«

Pesmi kr. n. I. 38.

Če bode uredovalec slovenskih narodnih pesni si tudi moral s pikami pomagati, onda bodemo imeli cele strani samih pik. A ne le to, treba bode tudi skrbeti, kako takrat ravnati, ko se kaj bolj kočljivega opeva in utegnejo tudi že pike biti pohujšljive? Ti moj Bog! národovo nrav pokvariti z narodnimi pesnimi, — ali smo res Abderiti 19. stoletja?[2] Moralna statistika nam mnogo uzrokov pogube nravnosti našteva, a še nikjer nijsem med temi uzroki dobil navedeno: čitanje narodnih pesni. Svojega stališča mi nij treba tukaj obširniše razvijati; držim se načel, kakoršna so pri kulturnih národih denes sploh navadna. Terjatvam časa tudi na slovstvenem polji se le oni ustavlja, ki napredka národov ali ne vidi ali neče videti. Da ne

[1] Navratil I. Beitrag zum Studium des slavischen Zeitwortes aller Dialekte... Wien. 1856. Str. 97!!! — »Novice« (1856, 406) so v svoji recenziji »Pretres Navratilovega dela o glagolih« to nevarno »ljubezen« pogumno natisnile.

[2] Teorijo tega problema in iz nje izhajajoče praktične zahteve je že petnajst let prej precizno formuliral Luka Jeran v »Zg. danici«, 1858, 136: »Pesemska kuga. Kako nevarne de so nesramne in sploh počutnost zbudujoče pesmi, kaže zlasti tudi to, ker pesem ko med ljudstvo pride, se tako težko pozabi. Včasi se valja umazanka cele stoletja v kakim kraji, potem jo pobere še kak nespremišljenež, jo zopet na svitlo da in še bolj razširi. Kakor iskra, ki je že dolgo pod pepelom tlela, potem ko je bila že poprej velik oginj napravila, naenkrat spet dobi sapo in vnovič začne še hujši požigati; tako delajo tudi mnoge pohujšljive tako imenovane narodne pesmi, pravljice itd., ki so strup tistim, ki jih poslušajo in meč v srce nedolžnosti. In če so take reči bolj tenko spredene, bolj globoko srce ranijo, kakor nabrušeni meč hujši reže. Torej so tenke počutnice velikrat nevarniši kot debele kvante, kakoršne tudi zamašene ušesa žalijo. Kakor en sam škripač celo hišo ljudi ošemi, tako utegne marsikdo z debelimi bukvami spodtikljivih berklarij celimu narodu ušesa šegetati in ob enim pod klobukom »narodnosti« njegov pravi blagor podkopovati. Svetujemo torej pobiravcam in razširjavcam narodovnih reči, de naj se varujejo zaljubljenih sanjarij, ako nočejo biti mesarji ter rabeljni nedolžnosti in si težkiga zadolženja na svojo vest nakopati.« — Na tem stališču je stal tudi Marn, ki je ves ta pasus ponatisnil v svojem »Jezičniku« (XXVII, 24); odtod je umljivo njegovo stališče, ki ga je glede izdaje narodnih pesmi zavzemal kot Matičin predsednik! Jeranu nasprotno stališče pa je zavzel v »Novicah« istega leta, str. 344 Gr. Krek, ki je naravnost pozval dijake, naj nabirajo narodno blago, in na str. 293—4 priobčil obširen članek »Cena pesem národnih«.

bode nobene dvombe, pa že tukaj očitno izrekam, da me nij nikakor volja odmakniti se od svojih načel; ako je tedaj večina »matičnega odbora« drugih misli, naj bi je objavila, da še o pravem času uredovanje drugemu prepustim.«

S tem svojim člankom, ki bo v naši folkloristični literaturi vedno ohranil svojo vrednost ne samo kot dokument časa, ampak tudi vsled svojih umnih, vseskozi pravilnih, znanstvenih nazorov, je bil postavljen trden temelj, na katerem se dviga vse poznejše delo. Krek je odločno zavrgel estetično načelo izbere, pedagoško stališče moralističnih pomiselkov pa je skušal vsaj omajati, dasi je pri tem prišel s samim seboj v protislovje. Kako bi naj narod videl v zbirki samega sebe, »kakor je«, če bi se naj v njo vzelo samo to, kar »duševne vrednosti narodove ne omadežuje«! V tej precej nejasni formuli se krije nekaj sledov romantične navdušenosti za »nepokvarjeni« narod; v boju zoper narodne pesmi pa je dobro služila oni duhovščini, ki je v njih hotela videti narod, kakoršen bi po njenih mislih n a j b i l ! Krek skuša omajati bojazen duhovščine pred »ljubeznijo« in njenimi pojavi; tudi si je nekoliko v skrbeh zaradi pesmi, v katerih se je narodni humor polotil celo — duhovskega stanu. Ves ton, posebno pa javni poziv na dvakrat povdarjeno »večino« Matičinega odbora, nam je dokaz, da so se že za časa Kreka začele spletke, ki so se ponavljale potem od časa do časa, in ki so vsakokrat merile na to, da se izdaji narodnih pesmi vzame znanstveni značaj ali pa, da se naravnost onemogoči.

Po Krekovem mnenju je manjša vrednost novejših zbirk — če primerjamo ž njimi Valjavčevo ali Baudouinovo — nekaka posledica premajhne vneme in poučenosti nabirateljev. Zato je na koncu članka nasvetoval, naj bi Matica nabirateljem trud nagradila in jim dala v roke nekako navodilo, kako in kaj naj zbirajo. Ta predlog je pismeno poslal tudi Matici. Nje odbor je v svoji seji 17. jul. 1873 — ki se je Krek, dasi sam odbornik, ni udeležil — nagrade odklonil, za sestavo takega navodila pa sklenil naprositi Kreka samega (LMS 1872/73, 60). V sledeči odborovi seji 6. dec. 1873 se je prebral Krekov pismeni odgovor, »da mu ni mogoče glede sostavljanja vprašanj iz tradicijonalne literature odborovi želji za zdaj vstreči, ker je z drugimi deli za več časa obložen.« Vendar pa ga je odbor vnovič naprosil za to, češ, da je ravno on stvar sprožil, ima itak narodno blago v rokah in je najsposobnejši za ta posel; zato naj o priliki sestavi vsaj glavna načela (LMS 1874, 9). Prošnje Krek ni izpolnil, menda vznevoljen je celó naslednje leto sporočil Matici, da zavoljo mnogih opravkov za prihodnja tri leta ne more več sprejeti odborništva. Matičin odbor je v seji 6. maja 1874 vzel to njegovo odpoved na znanje in ga ob enem pozval, naj vrne Matici VO in ostalo narodno blago. Med tém sta se odsek za narodno blago in odsek za izdajanje knjig spojila in namesto Coste je prišel v ta razširjeni odsek W i e s t h a l e r. Njemu se je

v odborovi seji 10. jun. 1876 izročilo vse narodno blago »v pregled in poročanje o priličnem času« (LMS 1876, 223).

Vsa zadeva je sedaj zopet tri leta mirovala, dokler ni prišla nova pobuda iz Zagreba. Ker sta »Obzor« in »Politika« Matico dregnila, da je »nekoliko vnémarna gledé na Stanko-Vrazovo ilirsko zapustnino«, je odbor v seji 29. nov. 1879 sklenil, »naj se poišče in pogleda, v čigavih rokah in kolike vrednosti je, in naj se tudi o tej ostalini v kateri prihodnji skupščini poroča (LMS 1879, 244).« Ravno leto za tem se je v seji 10. nov. 1880 na Marnov predlog sklenilo, da se bode naprosil B. Raič, naj pregleda in uredi VO in pove, ali bi se mogla izdati (LMS 1880, 353). Na občnem zboru 14. jun. 1882 se je L. Žvab pritoževal, da na dnevnem redu ni točke »Posamezni nasveti« in priporočal odboru, naj že skoraj pregleda nabrano narodno blago in ga spravi na svetlo (LMS 1882/3, 452); predsednik je odgovoril, da bo o tem sklepal novi odbor. Ta je v svoji seji 5. jun. 1882 izvolil v odsek za izdavanje narodnega blaga Kluna, Pleteršnika, Praprotnika, Svetca in Šukljeta (454). V seji 21. okt. 1882 se je sklenilo posoditi narodne pesmi Vrazove nabere drju Jož. Pajeku v Mariboru kot gradivo za njegove »Črtice iz duševnega žitka štajerskih Slovencev« (462); Pajek je zbirko kmalu vrnil in ob enem nasvetoval, naj Matica izda VO z napevi vred. Predsednik književnega odseka, Marn, je rekel, da je ta predlog sicer vse hvale vreden, ali »kdo uredi Matici Vrazovo zapuščino?« (467). V seji 12. nov. 1884 se je sklenilo poslati VO drju Sketu v pregled kot pripomoček pri nabiranju tvarine za slovensko berilo 5. in 6. gimnazije, ki ga je pripravljal, ker je Janežičev »Cvetnik« pošel (LMS 1884, 322). Sket je Matici obljubil posebno poročilo o Vrazovi zbirki (LMS 1885, 416). Še ko jo je imel v rokah, je Matica v seji 23. dec. 1885 dovolila prof. Scheiniggu, da jo lahko pregleda tudi on.

II.

Da se VO nahaja v Sketovih rokah, je izvedel K. Štrekelj pač od Levca, ker mu piše 24. dec. 1884: »Sket je torej dobil v roke Vrazovo zapuščino. Ne verujem, da je mož za to. Najbrže jo bo tudi on le »poduhal« in potem vrnil v Ljubljano.« Ob enem pa nam ta pasus dokazuje, da jo je Štrekelj sam nameraval kaj več ko samo »poduhati«. Z izrečno prošnjo za VO pa se je na Matico obrnil šele dve leti kasneje. Knjižni odsek mu je odgovoril 9. nov. 1886: »Vrazovo zbirko, ki jo želite dobiti od Matice izposojeno, da bi jo pri svojem delu primerno uporabili, ima sedaj dr. Sket; nanj se tedaj blagovolite obrniti in ž njim dogovoriti, kedaj in kako Vam jo lahko odstopi. Vašo misel nabirati narodno pesniško blago in je dati potem na svetlo, je književni odsek pozdravil z veseljem in radostno Vas bo gotovo Matica podpirala v vsem, kar bi vtegnilo Vašo idejo pospeševati.

Matica sama hrani jako malo narodnega blaga. Ako se pri priliki pomudite kaj v Ljubljani in si želite nabrati kaj primernega gradiva, Vam je zbirka na razpolaganje.« Podpisan je predsednik odseka, Levec.

Med tem se je odigrala v javnosti mala literarna afera, ki je bila signal za bodoče boje okoli izdaje slovenskih narodnih pesmi. Ravno tedaj je izšel XXIV. zvezek »Jezičnika«, v katerem je Marn, predsednik Matice, opisal Vrazovo življenje (str. 45—48). V njem je (str. 45) zapisal o njegovih NPI sledeče: »Da II. razdělka ni bilo na svetlo, uzrok je povedan v predgovoru (»Ahacel svoju svàrhu postigo« str. XVI), kajti Slovenci — čisti in resni — prezaljubljenih niso marali tedaj in jih v istini ne marajo sedaj... Matica Hrvatska je poslavila njega in sebe, da je izdala »Děla Stanka Vraza« v V. zv. od l. 1863 do 77, prepustivši nekatere slovenske zbirke Matici Slovenski, katera je teh stvari nekaj že tudi priobčila (vid. Letopis 1875, 1877; Črtice, sest. dr. J. Pajek l. 1884) nekoliko jih o priliki še bode, nekoliko jih pa ne bode, ker jih ne more — iz povedanega uzroka.« Na to se je oglasil A. Fekonja v »Slovanu« 5. febr. 1887 z jedko kritiko »Stanko Vraz v »Jezičniku« XXIV.« Pokazal je vso neutemeljenost Marnovih trditev v citiranem odstavku, kritiziral Matičino izdajateljsko prakso in vprašal, kedaj neki misli izdati Matica VO, kar je obljubila že l 1871. »Ali je more biti drugič »‚Ahacel' svoju svàrhu postigo«?!... V odborovi seji 12. febr. 1887 je predsednik Marn na to kritiko odgovoril sledeče: »S Stankom Vrazom je ista kot s Cafom. Najprej veliko hrupa in krika, kolika da je vrednost literarne zapuščine, potem pa preverjenje, da ni trditev osnovana. Hrvatska prevelika obetanja se niso vresničila. Sicer je pa Matica storila svojo dolžnost in poslala celo zbirko najprej dr. Kreku v Gradcu, naj jo uredi, ali on je spisal glasovit sestavek o narodnih pesmah in podal cel načrt; prošnje same pa društvu ni spolnil. Pozneje je rajnki Božidar Raič društvu oponašal, da zbirke ne objavi; Matica mu jo je dala v ta namen na razpolago, storil pa ni ničesar. Potem je dobil zbirko na lastno prošnjo dr. Pajek v roke in je nekoliko porabil. Za njim je prosil dr. Sket, rekoč, da hoče o svojem času odboru predložiti načrt, kako naj bi se zbirka objavila. Kmalu je pa pisal, da je veliko več pričakoval. Sedaj se je oglasil dr. Štrekelj zanjo, Matični odbor mu jo je prepustil z dostavkom, naj jo pri drju. Sketu išče. Ako bo iz te zbirke sploh kaj narediti, bo, menim vsaj, sedaj vendar jedenkrat v pravih rokah.« Ta pasus iz zapisnika ni sprejet v oficijalni komuniké, priobčen v LMS 1887. Tam stoji (str. 330) samo sledeče: »Predsednik daje stvarne popravke o zadevah Cafove in Vrazove literarne zapuščine, kolikor se tičeta Matice. Povod pojasnilu z dejanskimi razmerami mu dajô po nekem lepoznanskem listu razglašene napačne opazke. Pri tej priliki graja neosnovane ponavljajoče se na-

pade dotičnega lista[3] na Matico slovensko« in njen odbor, rekoč, da so vsi drugi časopisi njegovi v lanskem rednem velikem zboru v tem smislu stavljeni prošnji ustrezali. Javnih lastnih zavodov nikarte brez uzroka javno smešiti ali sumničiti. Uprav sedaj ni umestno prvega slovenskega znanstvenega zavoda grditi v lastnem taboru, ko delovanje in napredovanje društveno priznavajo že drugi slovenski narodje, kakor n. pr. Čehi in Hrvatje. Kdor ima kako pritožbo, obrne naj se do odbora; in kedar se mu pravična prošnja krivično reši, takrat naj odbor zatoži pred svetom ter javno pograja.« Marn se je v tem slučaju poslužil dveh formul, ki sta se v boju zoper narodne pesmi v naslednjih letih samo varijirali: v odboru samem je skušal zmanjšati vrednost VO[4], v oficijalnem komunikeju pa se je skril za hrbet Matice in njenega odbora. Značilno je, da reklamira za Matičin odbor pravico, da bodi »iudex in propria causa« in da signala, ki ga je bil dal v »Jezičniku«, niti z besedico ne omeni. Marnova užaljenost odseva iz poročila o odborovi seji, ki ga je prinesel »Slovenec« 16. febr. 1887. Tam se kot Marnove besede navajajo tudi še sledeče: »Kteri so videli omenjeno zapuščino, vedó, da ni tolike vrednosti, da bi bila »Matici« in Vrazu na slavo... Priporočiti bi hotel gospodoma izdajateljema in lastnikoma, da dopovesta uredniku, naj takih psovk zoper »Matico« v slovenski list ne sprejema!« Ravnotam je pripomnjeno: »Po zahtevi odborovi se predsednikove besede priobčujejo v pričujočem poročilu.« Isto poročilo je izšlo isti dan tudi v »Slovenskem narodu«. V notici »Pro domo« je »Slovan« (str. 63) razložil, da se drži kritike, ne pa osebnih napadov in skušal Marnu dopovedati, da recenzent »Jezičnika« vendar ne sramoti Matice in da odborniki Matice vendar niso nedotekljivi. Vnovič je A. Fekonja ponovil in podčrtal stvarne očitke Marnovemu sestavku o Vrazu v »Slovanu« (str. 77), A. Trstenjak pa je v notici »Slovenski pisatelji in njih kritiki« podčrtal, kako se Marn skriva za Matico in za hrbet Tavčarja in Hribarja, stvarnemu pomenku pa se izogiblje. Nato se je dal Marn od uredništva »Slovenca« interviewati. V svojem interviewu pa se je zopet skril za Matico, s prstom pokazal na »s v e č e n i k a« Fekonjo, Trstenjaku podtaknil trditve, ki jih ni izrekel, končal pa s splošnim pomilovanjem vseh svojih protivnikov in s porogljivim dovtipom.

Projektu celotne izdaje slovenskih narodnih pesmi, ki bi jih naj založila Matica, s katerim se je baš te dni pečal Štrekelj,

---

[3] »Slovan« je že prejšnje leto v življenjepisu B. Raiča mimogrede in indirektno kritiziral Matičino založniško delovanje.

[4] To je metoda Bleiweisa, ki je v poročilu o Prešernovi zapuščini (LMS 1875, 154) zapisal: »Taka pač je pogostoma z literarnimi zapuščinami; marsikak pisatelj velja za Kreza literarnega — ko pa umrje, morajo se razlogi iskati, s katerimi se zakriva spodletela nada!«

torej niso svetile ravno najugodnejše zvezde. Da se je Štrekelj tudi sam tega dejstva zavedal, posnemamo iz pisma, ki ga je 2. apr. 1887 pisal Levcu: »Ta mesec Vam mislim poslati malo oglasilo, v katerem mislim povabiti naše rodoljube, naj bi mi blagovolili doposlati in zbirati narodne pesmi. Jaz sem zdaj, ko imam Vrazovo zapuščenino v rokah, za trdno sklenil, zbrati in urediti vse do zdaj uže natisnene in nenatisnene ali zapisane slovenske narodne pesmi. Žalibog, da se zdaj ne morem sè vso silo lotiti dela, ker mi je prej pripraviti k tisku fonologijo kraškega narečja, ktero podam dunajski akademiji, in morfologijo crkljanskega narečja, katerega je sicer Baudouin v Archivu popisal, ali tako vihrávo, da se kar čudim. Ta stvar bo precej velika in meseca maja bom moral celo za nekaj dni v Cirkno skočiti, da stvar bolj natanko preštudiram. Meseca julija bi začel podrobneje študirati narodne pesmi. Ali bodo črni gospodje pri »Matici slovenski« moj predlog sprejeli, ne vem. Kolikor morem zdaj vso stvar pregledati, bi se dala vsa zbirka natisniti na kakih 800 straneh (v dveh stopah na vsaki strani; 8o). Kar se tiče ljubezenskih pesmi, ne mislim se »gospod nuncem« v ničemer udati; da brezmiselnim, nepoetičnim, umazanim ali »klafarskim« ne bo prostora, razume se ob sebi. Po moji misli ne gre izdajati samó St. Vrazove zapuščenine, ampak je najbolje, ako se še vse druge pesmi pridenejo. St. Vraz hrani sicer v sebi dosti uže znanega, tudi nekaj neporabnega, vendar je zbirka neprecenljiva in ne sme se dalje zapirati slovenskemu svetu in slovanskim učenjakom. Pesmi se vé ne mislim popravljati, ker je tako delo jako problematične vrednosti in proti vsi kritiki. Obdržé naj lice in obliko, v kateri jih je zajel prvi zapisovavec iz vedno tekočega in spreminjajočega se potoka narodnega duševnega delovanja. Po moji moči bom skušal vsaki pridejati podobne iz drugih, posebno slovanskih literatur, da se tako olajša njih učenje in se tudi ustreže primerjajoči literarni zgodovini. — Ako bi jih Matica ne sprejela, upam, da dobim kakega založnika ali kak slovenski list, ki bi jih proti manjši vsoti svojim naročnikom, proti večji nenaročnikom v mesečnih ali dvomesečnih zvezkih prinašal.« S »slovenskim listom« v zadnjem stavku je Štrekelj mislil pač le samo »Ljubljanski zvon«. To je čutil menda tudi Levec, ki je Štreklju 12. aprila odgovoril: »Namera Vaša zaradi narodnih pesmij je izvrstna. Kar na delo. Samo teh iluzij ne smete gojiti, da bi knjigo založila Matica. Tukaj gospodari Marn s svojimi somišljeniki. Izboren mož je, nič se mu ne more reči, samo pretesnosrčen in narodnim pesmam ni prijatelj. A to naj Vas ne skrbi. Bamberg gotovo rad založi knjigo Vašo in naredi ž njo dobro kupčijo.«

Svojo namero, da vse pesmi uredi, je Štrekelj vztrajno zasledoval. Že v seji 27. apr. 1887 je Matičin odbor naročil tajniku, da naj »pregleda in s kakšnim odbornikom uredi roko-

pise v društveni knjižici ter da, ustrezajoč želji drja Štreklja, pošlje omenjenemu gospodu, kar se med njimi nahaja iz narodnega pesništva.« (LMS 1887, 336). To naročilo pa se iz neznanih vzrokov očividno ni izvršilo. Energični Štrekelj je v tem dobil nov povod, da se obrne s prošnjo na javnost. V ta namen je v poletju l. 1887, ko je bival kot hišni učitelj otrok vdove bivšega poljedelskega ministra v Auerspergovem kabinetu, grofice Mannsfeldove, v Dobříšu na Češkem, sestavil ono »oglasilo«, ki ga je bil obljubil Levcu v pismu 2. apr. 1887. Sedaj je iz tega oglasila nastala obširna, programatično zasnovana »Prošnja za narodno blago«, ki jo je poslal Levcu 16. sept. 1887 in ki jo je priobčil Levec v »Lj. zvonu« na str. 629—632:

»V zadnjih letih se je po naših novinah in v naših društvih med vsemi slovstvenimi potrebami malokatera naglašala tako pogostoma in glasnó, kakor se je rado govorilo o potrebi, da zberemo, ocenimo ter vredno izdamo svoje národno blago. To spoznanje je rodilo željo, poprijeti se tega posla kar najhitreje. Ni moj namen preiskovati in razlagati, zakaj nismo do današnjega dné prišli dlje, kakor samo do želje. Koliko je tega kriva borba za národni obstoj, koliko drugi faktorji sploh, to se bo pretresovalo o svojem času drugod.

Kakor marsikateri drugi Slovenec, tako je tudi podpisanec že več časa gojil to željo. Pa zastonj je čakal, da bi se bil tega tako potrebnega posla lotil kak mož, ki tako delo razume in zna. Zdi se, da je čakanja že dovolj. Pisalec teh vrstic je torej sklenil, sám se oprijeti te važne naloge in jo rešiti po svojih močeh, kolikor mogoče kmalu. Nikakor mu ni neznano, da je treba za to ogromnega znanja, katerega njemu manjka; ali razmere naše so že take, da se korenjaki z močnimi pleči radi umikajo in da morajo šibkejši pomagači napeti svoje sile. Ako ne bomo mogli podati obširnega, dovršenega slovstvenega komentara vsaki pesmi, pravljici, pripovedi, vraži..., izkušali bomo vsaj s kritično izdajo raziskovanje in učenje našega ustnega slovstva kolikor toliko pospešiti in olajšati.

Podpisanec namerava torej urediti in izdati vse národno blago, kar ga more dobiti po tiskovinah in rokopisih. Pri tem se noče omejiti na kako posamno deželo, kjer bivajo ljudje našega jezika, ampak razprostrl je svoje mreže na vse kraje, koder živi národ slovenski. Oziral se bo na beneške, ogrske in hrvaške Slovence ravno tako, kakor na kranjske, štajerske koroške in primorske. Nekaterim seveda ne bo po volji, da národno blago kajkavsko porivam k blagu drugih Slovencev. Ali s tem še nikakor ne zahtevam, da bi opustili Kajkavci hrvaščino, katere so se danes več ali menj poprijeli in ž njo pomešali tudi svojo domačo govorico. Saj je vkljub velikemu vplivu hrvaščine kajkavski govor vendar ostal do današnjega dne v svoji strukturi še zmerom slovenski! To zadoščuje, da

vemo, kako nam je v tem primeru ravnati. Ustnemu slovstvu hrvaških Slovencev ne smemo torej zapirati vrat v naše zbirke, posebno če še pomislimo, da se Hrvatje sami dandanes nekako izogibajo vsemu, kar je kajkavsko in bi se pri bodočih hrvaško-srbskih zbirkah narodnega blaga Kajkavcem utegnilo v tem oziru goditi tako, kakor se jim godi gledé jezika pri velikem akademijskem »rječniku«.

Kaj pa si mislimo z besedo n á r o d n o b l a g o? To, čemur sicer pravijo tudi ustno ali tradicijno slovstvo, ki obsega vse, kar pomaga spoznavati in preiskovati »dušeslovje« kakega národa, ali kakor današnji radi pravijo, »demopsihologijo« njegovo. V novejšem času se rabi za národno blago in učenje o njem pogostoma beseda folklore, nauk ali vesti o narodu.[8] Folklorista ne zanima samó národna pesem, pravljica, pripovedka, uganka, vraža, národni pregovor, rék in zagovor, — on pazi tudi na šege in običaje, na národno pravo, národne igre, národno medicino in vremenska pravila kmetova; tudi kletvin in národnih anekdot ne zameta.

Veliko tega blaga je pri nas že zapisanega, nekaj že natisnenega, ali še mnogo več ga je v národu skritega. Vsakatera zbirka takih stvari, naj se dozdeva še tako popolna, nikdar se ne bo mogla imenovati dovršene. Naša dolžnost pa je skrbeti za to, da jo dopolnimo.

Program, katerega si je podpisanec napravil, je po tem takem grozno obširen; ali popolnoma si je v svesti, da se z dobro voljo in pomočjo svojih rojakov dá srečno izvesti posebno gledé realne strani ustnega slovstva, to je, gledé pesmi, — pravljic, pripovedi, anekdot, — pregovorov in rekov, — vraž, zagovorov in kletvin. Formalna stran národnega blagá, obsegajoča šege in običaje, katerim smemo v nekih obzirih prišteti tudi národno medicino, národne igre in seveda národno pravo, — ta stran je težavnejša in potrebuje več časa za opis, kakor prva. Dasi si jo hočemo ohraniti za poznejši čas, upamo vendar, da bomo v kratkem času mogli stopiti pred svoje rojake z navodom, kako imajo take stvari zapisovati in popisovati.

Izdaja vseh teh raznovrstnih oddelkov národnega slovstva mora biti kritična, to je taka, kakoršno zahteva metodika filologične vede. Temu načelu se pač noben trezno misleč človek, ki vé, kaj je národno blago in čemu se zbira, ne bo protivil

[8] Tukaj se beseda »folklore« prvič pojavi v slovenščini. Štrekelj jo rabi v širšem pomenu, ki ga je dobila šele na kontinentu. Beseda sama je nastala 2. avg. 1846, ko jo je Mr. T h o m a s nasvetoval v londonskem listu »The Athenaeum« (prim. »Muret Ed. Encyclopaedic english-german and german-english dictionary«, I. 1891 s. v. in »Neue Jahrb. f. d. Klass. Altertum, Gesch. u. d. Spr.« 5, 465). Prvotno je v nasprotju z »book-lore« pomenjala samo ono »narodovo modrost«, ki se širi od ust do ust, torej Štrekljevo »ustno ali tradicijno slovstvo«. V razširjenem pomenu »nauk ali vesti o narodu« pa se že tudi danes rabi na Angleškem.

in mu ugovarjal. Žalibog se posebno pri starejših zapisih in prepisih to načelo ne bo dalo strogo rabiti, ker so ga zapisovalci zanemarjali in nam dandanes ni več mogoče, kontrolovati jih povsod. Pred vsem drugim se zahteva, da je vsak zapis kolikor se da natančen in vesten. Zapisovalec naj napiše v s e to in s a m o t o, kar se mu pripoveduje ali poje, naj ničesar ne prenareja, prideva in izpušča, gleda nadalje, da se kolikor mogoče poslužuje tudi tistih besed in oblik, v katerih se mu kaj pripoveduje; narečju posebne glasove naj zaznamuje s posebnimi znamenji. Pazi naj na naglas in zaznamuje naj vsaj zlog, kateri je naglašen, ako sicer ni vajen, naglas podrobneje razločevati. Pesmi naj se zapisujejo, kader jih kdo poje; ako le mogoče, naj se tudi melodija izkuša ujeti. Naše pesmi se vsikdar pojó, nikdar ne recitujejo. Sam sem se prepričal, da mi je pevka, n a r e k o v a j e neko pesem, pet vèrzov prevrgla in dva izpustila; ko sem jo pa prosil, naj mi isto pesem z a p o j e, je tistih pet verzov prav pogodila in tudi izpuščena dva mi je zapela.

Marsikomu se bo čudno zdelo, zakaj tirjamo tako natančne zapise, da hočemo najti v njih celo vse dijalektične posebnosti zaznamenovane. Vsak proizvod národnega slovstva smemo imeti v resnici za národnega le tedaj, ako ga ohranimo v tisti obliki, v kateri smo ga zajeli iz bistrega potoka narodnega življenja. Tega ne zahtevamo zategadelj, da bi morda pripravili dijalektologom slovenskim nekaj gradiva. Spremenjena oblika, le malo prenarejena vsebina nam brani, proizvod do dobrega spoznati in oceniti; taki proizvodi so podobni hinavcem v življenji. Dozdevajo se nam prijetni, dobri in vendar napósled, — žalibog navadno prepozno spoznamo, da smo jih napak sodili, da smo jim preveč verjeli. Vestni zapisi pa nam lahko pomorejo, sestaviti zgodovino tega in onega proizvoda, morejo nam pokazati pot, po kateri je prišel v kraj, kjer ga je zajela zapisovalčeva roka; morda nam tudi povedó, odkod je in kedaj je začel svoje potovanje po naši domovini, v našem narodu.

Kakor o pravljicah, pripovedih in drugih v nevezani besedi sestavljenih stvareh, velja to sevéda tudi o pesmih, in sicer v še večji méri; njim je gibčnost, vsem proizvodom svoja, nekoliko omejena, vendar ne popolnoma odvzeta; oblika jim je z metrom in melodijo več ali menj okamenela in se ne spreminja tako z l a h k a kakor na primer v pravljici. Ravno zato nam bo natančen zapis včasi znal namigniti, kam naj krenemo, da najdemo početek pesmi. Dijalektolog ne bo pesmi za svoje razprave nikdar brezobzirno porabljal, in kakor mene skušnja uči, stori najbolje, ako jih popolnoma pušča na strani, če ima drugega gradiva na razpolaganje. Zahtevanje natančnih zapisov torej ni nikaka muha jezikoslovcev, češ, to hočejo, da dobé spet par orehov za svoje čeljusti, — osnovano je mariveč na pojmu národnega blaga sploh. To se mi je zdelo potrebno

povedati, ker vém, kako napačne misli imajo pri nas nekateri, ki bi se tudi radi glasili v stvareh, katerih ne umejo.

Kar izmed nàrodnega blaga najprej pride na vrsto, to so n á r o d n e p e s m i. Zbirka bo obsegala vse, kar mi je pristopnega. Da nesramnih stvari ne bodem vsprejel, mislim, da ji ne bo nič škodilo; saj so šele nedavno s tujine prinesene in so navadno tudi tako oblečene, da Bog pomagaj! Dobro sicer vém, da mi strogi moralisti bodo očitali, da preveč podajam. Ali zbirka ne bo za otroke in ne za mlečnozobo mladino; tudi narod naš ne poje vseh pesmi pred otroki. Da v tem oziru ne bom vsem ustregel, vem torej že naprej, ali to me ne moti!

V pesmih pridejo najprej na vrsto tiste, ki so pripovedne vsebine: balade, romance, legende; p r a v i h junaških pesem žalibog nimamo. Objavile se bodo za temi lirične pesmi z ozirom na razne strani njih mnogovrstnosti: take, ki jih poje mati otroku pri zibeli; take, v katerih si izražata mladenič in deklè svoje hrepenenje in želje, veselje in žalost, ljubezni sladkosti in bridkosti; take, v katerih toži človek svojo izgubo. Tudi tiste bodo vsprejete, ki se pojo o posebnih prilikah: na ženitovanji, pri plesu, v veseli vinski družbi — o raznih letnih časih, n. pr. o božiči, o novem letu, o sv. treh kraljih, o pustu, o veliki noči, o sv. Juriju itd. Ne bodo pozabljene tudi pesmi, ki se pojo pri delu, o žetvi, o trgatvi, — take, ki jih pojejo razni stanovi: kmet, delavec, pastir, rokodelec itd. Otročje pesemce, ki jih pojo ljubi otročiči pri igri in sicer, se ne bodo prezrle; tudi tiste, katere je sprožil nàrodni humor, dobé svoje mesto.

Za pesmimi se upam lotiti n á r o d n i h p r e g o v o r o v i n u g a n k.

Da ustrežem želji, naj bi bile vse te zbirke kar se dá popolne namreč: zato se obračam s temi vrsticami na vse rodoljube, naj mi pošljejo, kar imajo zapisanega, — naj zapišejo, kar morejo, ako se jim priložnost ponuja! Še se najde marsikako lepo zrno, kakor sem se sam prepričal letos v cirkljanskih gorah na goriško-kranjski meji. Res je sicer, da vpliv velikih in manjših mest s svojimi napravami in zabavami, in omika, dandanes vedno bolj prodirajoča v nižje stanove, — da ta dva faktorja vse, kar se je porodilo iz narodnega duha, od dne do dné bolj porivata v stran. Med národom se širi vedno bolj neka nesposobnost, da bi v spominu hranil in dostojno čislal, kar je našim starim prijalo. Zbiranje národne slovesnosti je zato dandanes tem nujnejše, čim težavnejše je. Zbiralec si pridobi zaslug ne-le za slovensko slovstvo, ampak tudi za vedo. Sevéda bo našel med národom dandanes več umetnih, nego resnično národnih pesmi. Nekak moderni duh se je národnega slovstva poprijel, omejil je národno fantazijo, vzemši ji vero v čudeže, národu pa ponuja take literaturne oblike kakoršnih se poslužuje umetna literatura. Ta duh je le po stopinji, ne pa tudi po vrsti različèn od tistega duha, ki navdihuje olikane, višje

kroge, kateri so s tem vedé ali nevedé začeli národ vzgojevati. Toda ni še za naše namere vse izgubljeno, še se najde lepih stvari, vzniklih iz čisto národnega duha. Samo poiskati jih je treba!

Ta in óni mi utegne reči: »To je vse prav; ne tajim, da bi se ne našlo nekaterih pesem, ki so vredne, da jih zapišem. Ali prehiteli so me že drugi pridni poberači pred mano!« Ta ugovor izgubi svojo moč, če pomislimo, kaj je národna poezija. Ali se pesem, čeravno uklenjena v metrum in melodijo, ne spreminja od kraja do kraja, od dežele do dežele? Ali je vsak pevec ne zavije nekoliko po svoje in je on sam ne poje zdaj tako, zdaj tudi drugače? Le primerjajmo med saboj ene in iste pesmi, potem docela spoznamo resnico besed Steinthalovih, kateri primerja národne pesmi valčkom v bistrem potoku; zdaj jih vidi tvoje oko v tej obliki, ali naslednji trenutek pokaže ti jih drugače, o katerih ne moreš več rêči, to je tisti valček, ki sem ga videl prej. Prigodilo se je, kakor Steinthal pripoveduje, da je na Laškem ista pevka prav isto pesem zaporedoma pela drugače. Ko so jo opomnili na to, je rekla: Kaj morem jaz za to, »mi vien così«. — Zató mislim, da je vredno še vedno zapisovati, ako se sploh kaka národna pesem poje, naj je tudi že drugod pisana in morda tiskana. Saj nam šele varijante prav pokažejo, kako gibčen je národni duh. Kdo vé, ali nam včasi ne pomorejo zaslediti prvotno obliko, v kateri jo je nepoznani národni pevec izročil svojim bratom? Dasi so včasi te varijante le fragmentarične, imajo v sebi neredkoma lepote in črte, katerih ne nahajamó v zapisih, nam že znanih.

Todà dovolj! Kdor se hoče poučiti o teh stvaréh bolj natančno, tega zavrnem na lepo knjigo našega učenega rojaka, profesorja Kreka: »Einleitung in die slavische Literaturgeschichte«, in tudi na sestavek njegov »Nekoliko opazek o izdaji slovenskih národnih pesmi« (Listki IV. 96—140); tam izrečenih načel hočemo se z malimi premembami držati tudi mi.

Komur je mari, da Slovenci pokažemo svetu bogastvo našega tradicijnega slovstva; komur je na tem ležeče, da stopimo tudi mi v tem oziru v vrsto poleg drugih kulturnih národov, ki dandanes z občudovanja vredno marljivostjo gojijo svoj »folklore« in odkrivajo, kar je národov duh rešil in ohranil iz davne preteklosti: tega vabim in prosim, naj se mi pridruži, naj mi pomaga, naj me podpira. Dopošlje naj mi, kar je njemu zapisati mogoče. V tem oziru mi morete največ pomoči vi, učitelji slovenskega naroda v cerkvi in šoli, katerim je dana prilika, da vedno živite med njim: na vas se torej še posebno obračam!

Kar mi kdo pošlje, temu naj pristavi kraj, kjer je stvar zapisal, in imé pevca ali pripovedovalca; včasi bo dobro, povedati tudi, kako star je ta pevec, in je-li tam tudi rojen, kjer je kaj pel ali pripovedoval.«

Modifikacije Krekovega načrta, ki se ga Štrekelj v glavnem drži, pa vendar niso tako »male«, kakor pravi v tej prošnji. Fundamentalna je pač sledeča: Krek je nameraval obenem s tekstom narodnih pesmi podati tudi še druge paralele, torej dovršeno razpravo z vsemi možnimi izsledki — pri čemer bi se bil po svojem lastnem potrdilu moral ozirati tudi na narodno prozo — Štrekelj se je umno omejil na urejeno in za znanstvenika porabno edicijo tekstov narodnih pesmi. Druga, nič manj važna sprememba pa je v obliki publikacije: Krek je dopuščal pri tekstu filološke konjekture, s čemer bi bil na široko odprl vrata raznim »popravljačem« in je hotel vse tekste natisniti »v sedanji pisovni slovenščini«. Štrekelj pa se je sklenil držati načela, da bodi vsa edicija veren ponatisk kolikor se da vernih zapiskov. Popraviti je nameraval samo očitne napake zapisov ali tiskov, in še te poprave bi se naj pod črto v znanstvenem aparatu zabeležile. Vsled vsega tega se je moral Štrekelj tudi odločiti za drugačno formalno razvrstitev vse zbirke. V tukaj priobčenem osnutku se v glavnih potezah že kaže ona razdelba, ki jo je Štrekelj pozneje določil za vse svoje delo. V bistvu je za enkrat še prikrita, toda jasna odpoved metodam »mitološke« šole, po katerih je zasnoval vse svoje delo baš Krek. Sploh se v vsem Štrekljevem načrtu v primeri s Krekovim ne kaže samo razloček v psihičnem ustroju obeh mož, ampak tudi napredek v umevanju narodnega blaga in njega znanstvene porabnosti, kakor tudi napredek v pojmovanju filoloških nalog in njim primernih metod.

Na koncu »prošnje« je Štrekelj še pristavil: »Slovenskim časopisom, ki bi radi ta poziv priobčili, bodem jako hvaležen.« Ta prošnja je ostala brez uspeha. »Dom in svet« je začel izhajati šele prihodnje leto, »Slovenskemu narodu« se je menda zdela predolga, a da jo bo priobčil »Slovenec«, tega pa menda niti sam Štrekelj ni pričakoval. Pač pa so mu na ta prvi poziv poslali svoje zbirke takoj razni rodoljubi. Sedaj je menda mogel upati, da se bo zgenila tudi Matica in se spomnila svoje obljube. Ker ni bilo pol leta nobenega odziva, je svojo prošnjo ponovil. In tako se je Matičin odbor 25. apr. 1888 zopet pečal s Štrekljevo prošnjo, naj se mu pošlje v vpogled narodno blago, omenjeno v LMS 1879, 233. Njegovo ime je tokrat namenoma zamolčano v oficijalnem komunikeju o seji, ki se je poslal ljubljanskim listom in tudi v onem, ki se je natisnil v LMS 1888, 248. Tam stoji samo: »Prošnji nekega društvenika, naj bi mu »Matica« poslala vse rokopise iz svoje knjižnice, da jih pregleda in primerno uporablja pri zbirki narodnega blaga, odbor ne more ustreči, dokler dotičnih natanko ne zaznamuje in se ne zavarujejo.« Da gre res za Štreklja, izvemo iz pisma, ki mu ga je pisal odbor 30. aprila 1888 in ki je enako odklonilno: »Preteče[n]o sredo je imel odbor svojo 80. sejo, v kateri je prišla na razgovor tudi Vaša zadeva. Njegova misel je, da je Vaša prošStrekelj!

nja preveč splošna; ne ve prav za prav, česa posebej želite, ker vsega gotovo ne boste potrebovali. Najbolje mu vstrežete, ako se o priliki sami semkaj potrudite, v knjižnici sami pregledujete in porabite, kar se Vam zdi porabljivega. Opravilnega reda § 40. izrecno odboru naroča, da rokopisi in take knjige, katere se redko dobé, ne smejo nikdar priti iz matičine knjižnice.« Podpisana sta Marn in Praprotnik. Tako piše oni odbor, ki se je zoper citirani paragraf opravilnega reda pregrešil, ko je pošiljal VO, svoj najdragocenejši rokopis, v Haloze, Celovec, Maribor in Gradec in nazadnje samemu Štreklju na Dunaj; Štreklja vabi k študijam v matičini knjižnici, dasi vé, da je Strekelj po svojem poklicu takorekoč stalno navezan na Dunaj. Začela se je metoda oviranja in zavlačevanja, metoda pasivne rezistence.

Iz vsega tega je Štrekelj moral sklepati, da pri Matici stvar zaenkrat ne pojde z lahka. Njegovo delo na narodnih pesmih pa so potiskale v stran tudi druge skrbi onih let: skriptorske službe v ljubljanski licejski knjižnici, za katero se je po Levstikovi smrti potezal, sicer ni dobil, pač pa je največ z Winklerjevo in Miklošičevo pomočjo prodrl proti juristu Babniku pri kompetiranju za službo uradnega prevajavca državnega zakonika. Prevajanje zakonov in docentura sta mu v začetku jemala preveč časa. In publikacija bi bila brez dvoma čakala še nekaj let, da se ni v Matici izvršila značilna sprememba: 27. jan. l. 1893. je umrl tedanji predsednik Matice, Marn, in njemu je v predsedstvu sledil dotedanji podpredsednik, Fr. Levec, nekdanji Štrekljev učitelj. Sedaj je Štrekelj mogel upati, da bo v Matičinem odboru našel bolj naklonjena ušesa. Znova se je lotil dela in še isto leto je Matičin odbor v svoji seji 21. dec. sklenil načelno pritrditi njegovi ponudbi, da »Matica izdaj njegovo zbirko »Narodnih pesmi«; toda v zmislu opravilnega reda mora Matica rokopis prej dobiti v pregled in presojo. Narodno blago, katero hrani Matica, se mu na njegovo prošnjo posodi v porabo« (LMS 1894, 349). In v pismu, s katerim mu je tajnik 28. dec. sporočil ta sklep, stoji takrat, da je odbor njegovim predlogom »prav rad pritrdil«.

Novo gradivo, ki ga je Štrekelj dobil na ta način v roke, je redakcijo prvega snopiča nekoliko zavleklo. Rokopis zanj je lahko poslal še le spomladi 1895. l. Pismu, v katerem mu tajnik Matice 4. apr. 1895 potrjuje prejem in naznanja, da dobi rokopis troje ocenjevavcev v roke, je Levec pripisal, da so ti ocenjevavci Hubad, Wiesthaler in dr. Fr. Lampe. »Dr. Lampe se bode spotikal najbrž ob tista »dva lepa bela cuzika«. To je bil prvi signal bodočih viharjev in bojev. Štreklja je nekoliko zaskrbelo. V pismu, ki ga je pisal Levcu 9. jul. 1895, prosi, naj vpraša župnika Aljaža, ali ima kaj pripovednih narodnih pesmi; »naše lirične so žalibog precej umazano seme, da je res težavno, prerešetati, kaj je vredno objave, kaj ne; bo-

jim se, da mi bodo očitali preširoko vest v tem oziru. Vendar pa so se vsi trije ocenjevavci brez posebnih pridržkov izrekli za natisk rokopisa in tako je v prvem snopiču mirno izšel verz, ki je delal Levcu skrbi (štv. 53 b, 54 a, v. 95—96). Prave skrbi pa so se šele začele. Ob natisnjenem verzu se je spotaknil urednik lista za otroke, »Vrtca«, Kržič, ki je načela, katerih se je moral držati pri urejevanju svojega lista, mehanično raztegnil črez vso slovensko književnost. Levec piše Štreklju 9. febr. 1896: »Zaradi Vaših narodnih pesmi imam pri Matici veliko otepanja s črnuhi. »Pokaže črni kiti dve, dva lepa bela cuzika...« To je Kržiču & comp. javno pohujšanje.« Zato se je Štrekelj požuril, da pošlje Levcu orožja in argumentov za obrambo svoje knjige. Tako mu piše že 11. februarja: »Da »Narodne pesmi« ne bodo vsem ugajale, to sem vedel že naprej, ali vsem ni ustreči! Potolažite gospode, to leto ali drugo dobé cel koš pobožnih! Pa morda bodo zopet nos vihali, da so apokrifne. Sicer pa zbirka ni za narod in mladino, ampak za znanstvo; če mi Bog da zdravje in življenje, da jo srečno dokončam, napravim potem iž nje izdajo za narod, v kateri ne bo nič pohujšljivega. To bodo tudi Vrtčevim bravcem in otrokom v zibeli lahko dali v roke... »Zvon« je postal nekam preveč »zolski«: kaj so uboge narodne pesmi proti temu! Kako trapast je že današnji svet, da že besede ses ali cizek ne more slišati. In v evangeliju se vendar bere: »blaženo črevo noš' šee tę i s's'ca ěže si s'sal«; prašiči pri sescu = Saugferkel. In kake besede rabi sveto pismo (Vulgata!!), Job 10 n. p. Cizek je ravno tako nedolžna beseda kakor noga, roka, itd.; ali je s to besedo povedano kaj indecentnega? Vsaka doječa mati naj bi bila nekaj pohujšljivega?! Čudno, da je smela letošnja živinoreja na svetlo, in celo cum permissione superiorum!« Dva dni kesneje pa se je v seji književnega odseka Matice vzdignil Kržič, češ, »da je čul o nekih robatostih v letošnji »Knezovi knjižnici«[6] in prosi v svojem in v imenu svojih ožjih somišljenikov, da se taka pisava v interesu društva in dobre stvari opusti. Načelnik in več odbornikov, ki so povest brali, odgovarja, da ni nobenega povoda kakim pomislekom, da ima povest marveč prav blago tendenco, sicer pa da knjiga ni namenjena nezreli mladini.« To je bil organiziran opomin in prvi signal onih bojev okoli publikacije narodnih pesmi, ki so ravno ob sledečem, 2. snopiču dosegli svoj prvi višek.

Rokopis drugega snopiča so dobili v oceno Wiesthaler, Fr. Lampe in Pleteršnik; o njegovi usodi se je sklepalo na seji književnega odseka 2. maja 1896. Wiesthaler je predložil, da se naj rokopis natisne v celoti, kakoršen je, če je tudi v njem mogoče nekaj spotekljivih mest. Lampe je zahteval, naj se iz rokopisa izloči 15 pesmi, ker je njih vsebina pohujšljiva. Pleteršnik se

[6] Prinesla je Podlimbarskega »Gorske potoke«.

je v principu strinjal z Wiesthalerjem, z ozirom na to pa, da so spotekljive pesmi le inačice in da celoti ne škoduje, ako se opuste, ni imel nič zoper to, da se opustijo. Zato se naj rokopis pisatelju v svrho spremembe vrne. V debati je Wiesthaler povdarjal znanstveno svrho publikacije. Krvoskrunstvo, ki se v nekaterih pesmih opisuje, ni po njegovem v tej obliki med ljudstvom navadno. Najbrže tiči v vsem neko mitološko jedro. Tudi so ravno te pesmi napisali duhovni, dokaza torej dovolj, da pesmi niso obsojali. Mladina tu ne more biti odločevalna. Predlogu Lampeta, ki »gotovo ni prestrog«, se je pridružil Kržič s povdarkom, da morajo biti ravno zaradi tega inkriminirane pesmi zares pohujšljive. Če tudi pesmi mladini niso naravnost pristopne, pride pa po ovinkih do njih. S pedagoškega stališča se stvar nikakor ne da zagovarjati. »Mislimo na spravljivost in jedinstvo, držimo se nazorov pokojnega predsednika Marna.« Ker je za dotične pesmi več inačic, se nekatere tudi že zategadelj lahko izpusté. Wiesthaler je opozarjal na Sveto pismo in Vodnikovo »Babištvo«. Stvar presoja kot pedagog. Oziri do mladine in ozkosrčnost znanstva ne smejo omejevati. Pri glasovanju je bil sprejet predlog Pleteršnika in Štreklju rokopis vrnjen.

Kako je poziv knjižnega odbora sprejel in koliko ga je upošteval, vidimo iz pisma, s katerim je 1. jun. 1896 drugič poslal rokopis. Izvirnika sicer doslej v Matičinem arhivu ni bilo mogoče najti, vendar pa je ohranjeni koncept pristna slika njegovega razpoloženja in njegovega dela. Štrekelj piše: »Slavni odbor! Vračam Vam rokopis II. snopiča »Slovenskih narodnih pesmi«. Izpremenjen je v tem-le:

I. D o d a l sem mu stran 9a, 48a, 49a, 139a, b, 226a, 289a;

II. Odvzel sem mu pesmi pod temi naslovi:

1. Brat umori sestro (št. 168—173)[7];

[7] Katere pesmi je Štrekelj takrat na novo dodal, ni mogoče dognati, ker rokopis ni ohranjen; pač pa je ohranjen rokopis, v katerem so združeni tukaj izvrženi kosi. Ti so (v onem redu, kakor jih je naštel Štrekelj v tem pismu): 1. Brat umori sestro, ker mu noče storiti volje, v sledečih zapisih: a) Cafovem, iz CO, III, 30 (št. 168), b) Vrazovih treh redakcijah (št. 169), iz VO. XIX. G. XLVI (z melodijo, ki se nahaja tudi pri Kuhaču IV, 1538), iz VO, I. 7 (precej popravljena je natisnjena v NPI. 84—87), in Kastelčev prepis v KO (list 84a). Št. 170 (brat umori sestro, ki je ž njim devetič noseča, a je vse otroke zapravila) je vzet po zapisu na Gorenjskem iz VO. XX. 52 in ima pripisane verze nemške pesmi z enako vsebino, ki jo pojo otroci na Dunaju. Številk 171—173, ki jim je Štrekelj dal skupni naslov »Greh bi bilo sestro ljubiti«, danes ni v zbirki. Radojčićevi prepisi, v ostalem tudi nepopolni, imajo pod tem naslovom prepis iz Plohla HNP. I. 41 in opozorilo na I. Kukuljevića zbirko str. 223 in Kuhača I. 4. Pač pa se nahaja danes v zbirki od Štreklja sestavljena, a ne omenjena skupina varijant iste vsebine pod naslovom »Sestra ubije brata« v dveh zapisih: a) neznanega zapisovavca v Beli Krajini, iz Barletove zbirke, in b) Št. Kuharja (iz Bratonäc), ki je varijanta današnje štv. 163. — 2. štv.

2. Nezakonska mati otroka zavrže (št. 191—192);
3. Brat najde sestro (št. 193—194);
4. Mati prevarjena (št. 250);
5. Meniha (št. 279);
6. Študent ob glavo dejan (št. 281—283).

Iz tega zaznamka je razvideti, da sem izpustil celo več, kakor se je zahtevalo in to zato, ker bi bil sicer kot vesten poročevalec moral pod črto povedati, kje se nahajajo še enake varijante, ter razložiti, zakaj jih v moji zbirki ni najti. A da bi bil tako delal, ne vem, kako bi to bilo po volji možem pedagogom, kakor je gospod, ki ga odborovo pismo imenuje drugi član.[8]

Ocenjevavcu II. se upiram samo glede dveh pesmi, katere zbirki zopet prilagam; v odborovem pismu namreč je pisano, da on zahteva, naj se izpustita tudi pesmi št. 174 in 175. Ker z najboljšo voljo in najhujšim naporom nisem mogel v teh pesmih najti nič hudega, in ker mislim, da je ona številka po pomoti zapisana za 173 (s katero številko neha ciklus pesmi »Greh bi bilo, sestro ljubiti«) prosim, naj odsek ti pesmi še enkrat pregleda. Če se motim, pove naj se mi, kaj se ocenjevalcu zdi v njih pohujšljivo. Saj se v št. 174 iz besed boga žvaw[9] še vendar ne more sklepati, da so Gorenjci kaki darwinisti, ki štejejo človeka med živali; ti besedi namreč ne pomenjata ‚armes Thier', ampak ‚armes Wesen'. In kaj je v pesmi slabega sicer? Je-li pohujšljivo to, da grešna oseba, ki obupa, najde kazen v peklu? Ne uči li istega tudi cerkev? Še bolj nedoumno mi je, zakaj se je proskribirala pesem pod št. 175. Snov ji je popolnoma ista, kakor nastopnim številkam od 176—183, proti katerim nima tudi ocenjevavec II. nič ugovarjati. Morda ga moti — drugega ne najdem — ta-le verz: »Dete mlado ter kar nago«![10] Nagota detetova mu morda ni po volji? Toda komu bo pregrešna misel silila v glavo, ako bere v svojem časniku, recimo v »Slovencu« med domačimi vestmi to-le: (Izpoloženo dete.) Pred vrati šenklavške cerkve so našli včeraj mlado, popolnoma nago dete ženskega spola. Brezsrčno mater zasleduje policija.«

---

191 je iz Valjavčevega zapisa, ki je par verzov iz nje citiral že l. 1858. v programu varaždinske gimnazije, zapisana na Gorenjskem, št. 192, pa je v Rožu na Koroškem zapisal M. Majar, in dal Vrazu, ki jo je prepisal v VO. XVI. F. 11—12. — 3. št. 193 je priobčil Jos. Levičnik v »Novicah«, 1859, 302, št. 194 pa je prinesel »Goriški letnik za leto 1864, str. 218—219. — 4. št. 250 je bila vzeta iz »Slovenskega glasnika«, 1864, 352. — 5. št. 279 (Meniha novica utečeta, ker sta zapustila noseči ljubici) je vzeta iz Valjavčevega rokopisa. — 6. št. 281 do 283 so posnete po zapisih Smoleta, Ravnikarja-Poženčana in novejših.

[8] Dr. Fr. Lampe; razume se samo po sebi, da je Matica Streklju naznanila mnenja ocenjevavcev, ne pa tudi njih imen.

[9] Danes št. 170, v. 9.

[10] Danes št. 171 v. 4.

Kdo bo v ti nagoti iskal kaj pregrešnega? In je-li v naši pesmi povedano kaj drugega? Kdor tu kaj napačnega misli, temu že lahko rečem: Honny soit! Potem bi smeli z veliko večjo pravico iz vsakih zgodeb svetega pisma od Ravnikarjevih do Lampetovih iztrgati strani, kjer se govori o nagem Adamu, nagi Evi, o nagem Noetu itd.; iztrgati bi morali iz bukev »Življenje svetnikov in svetnic božjih« strani, kjer se pri tolikih mučenikih piše, da so za mučenje bili do nagega slečeni. Pravi razuzdanec mora biti, komur bi pri takem berilu grde misli silile v glavo, kdor bi v takih okolnostih nago osebo, če tudi ženskega spola, gledal z nasladno strastjo. Ali se bodo nečiste misli mogle komu vzbujati, kateri nago dete vzame v roke, da je odene in reši? — Pretehtavši te stvari, vračam torej ti dve pesmi (št. 174—175) in prosim, da ju preberi in presodi ves književni odsek. On naj skuša izluščiti pohujšljivost iz njih, če jo more. Ako se mu to posreči (— a posreči se mu samo z Mahničevo metodo —), vrnejo naj se mi pesmi št. 174—183, ker me ni volja, izdajati dotični naslov le okrnjen.

Kar se tiče drugih »pohujšljivih« pesmi, nam je vprašati najprej, so-li res pohujšljive. Katero berilo mimo takega, v katerem se skušajo verske resnice omajati ali upor proti avtoriteti zbujati, je pohujšljivo? Jaz mislim oziraje se na lepo-slovje, da tako, katero v bralcu vzbuja grešne, navadno nečiste misli in želje, ki vnema v njem nasladno strast tako, da se on z veseljem zakopava in zazibava v dotične grde misli. Da more ta učinek imeti, mora dotično berilo grešno dejanje ali greh ali strast, ki mu služi v podstavo, bravcu prikazovati in opisovati dramatično v posameznih podobah in prizorih, natančno opozarjajoč ga na vršitev dejanja, na razvnemajočo se strast in nasladnost, ki jo pri tem dejanju ali stanju občuti dotičnega dejanja ali stanja junak ali junakinja. Berilo mora bravca vneti za to strast tako, da si on takorekoč želi biti na mestu junakovem, uživati njegovo naslado in da ga ta strastna misel ne more zapustiti tako hitro. Imajo-li naše dotične pesmi le približno enak učinek? Kratko nikar! Kateremu bravcu bo incest, prešeštvo, uboj, razboj, detomor, ki se mu v naših pesmih kaže le kot fait accompli, kateri se mu ne opisuje v pripravljalnih fazah, kateri najde svojo zasluženo kazen, vzbujal misel, da bi rad sam tako grešil, rad sam izvršil incest, prešestvo, bil povod uboju, razboju, detomoru? Kateri narodni pevec bo zarudel ali se v naslado zazibal, ko bo pel pesem o kaznovanem incestu? Kateremu poslušavcu bo ob petju ali branju naših incestnih pesmi prihajala želja, grešiti s sestro ali sploh grešiti; komu bo taka pesem vzbujala grde, nečiste misli in strasti? Komu se bo, ko bo bral pesem o zblaznelem študentu, ki v blaznosti trdi, da je »pri vseh ljubljanskih fravah spal«, v duši vnela mohamedanska misel ali želja: »Da bi bil jaz na tvojem mestu!« Nikomur, kdor ima zdrav razum in zdravo

srce. In vendar samo tak more p o h u j š a n biti!! Sploh se med n a r o d n i m i pesmimi težko utegne najti kaka pohujšljiva, zato ker je priprost narod naraven, zdrav na duši in telesu. Še nikjer in nikdar se ni slišalo in bralo, da bi bil kdo zavoljo poslušanja ali branja narodnih pesmi padel v greh ali bil pohujšan. Naših pesmi, ki so produkt naroda, zdravega na duši in telesu, pač ne gre primerjati s takozvanimi pesnimi »Volkssängerjev« in »Bänkelsängerjev«. Tam že utegne biti kaj strupa, a med pravimi narodnimi ga ni. Res se med slovenskimi narodnimi pesmimi nahaja nekaj umazanih, nekaj grobih in surovih, a ‚umazanost', grobost in surovost, vendar ni isto kakor pohujšljivost; v umazani pesmi je predmet opevanja, poetičnega izraževanja popolnoma neprimeren za poezijo, a zato še ni treba, da bi koga pohujševal. Sploh utegnejo med slovanskim narodnim blagom pohujšljive biti samó takozvane z a v ě t n y j a s k a z k i, kakor jih Rusi imenujejo, to so povesti in pravljice, v katerih se s pikrim humorjem opisuje po Boccaccijevem načinu, kako se je izvršila ta ali druga nespodobnost. Mi Slovenci imamo takih stvari, hvala Bogu, le malo; še kar jih je, je večinoma vojaška in študentovska roba.

Kadar torej hočemo presojati narodne ali druge pesmi, so-li pohujšljive ali ne, se nam je postaviti na stališče priprostega, naravnega človeka, ne na stališče že pokvarjenega, blaziranega gigerla, ki se o vsakem kakršnemkoli pogledu kakor mrjasec zakopava v kalužo naslade. Ako takemu že šine kri v glavo, da n. pr. le zagleda spodnje žensko krilo ali žensko srajco, ki se suši na plotu, vendar ne bomo rekli, da ga krilo ali srajca pohujšuje, ali da je njegove nečiste misli zakrivil ali kdor je krilo ali srajco naredil, ali perica, ki jo tam suši, ali nositeljica krila ali srajce, katere on morda še nikoli ni videl v življenju. Tega ni kriv pač nobeden od teh, ampak nasladnik sam. Kateri pametnik bo mogel zahtevati, da naj se zategadelj, ker se je v tem človeku rodila nasladna misel, ne smejo več klekljati čipke, ne več nositi lepše ženske srajce nego jih nosijo kmetice, ne več prati ali sušiti lepa spodnja krila? A isto velja, ako bi v takem blazirancu morda enako misel vnela naša narodna pesem (malo nepripravna je za to); kdo bo potem hotel narodno pesem dolžiti krivde? Kdor to stori, bo delal pesmi isto krivico, kakor bi jo delal ženskemu krilu ali ženski srajci, izdatelju pesmi isto, kakor bi jo delal perici, ki je krilo razobesila sušit. Kdor bi zarudeval pri naših omenjenih pesmih, si z nečistostjo naslajal domišljijo, tak je strasti udan in pohujšati ga ne more nihče več; on si bo z nečistostjo napajal svojo domišljijo tudi, če bo bral » z dovoljenjem visokočastitega krškega knezoškofijstva« izdano Dularjevo živinorejo ali kaj enakega.

In incest, jeli v poeziji res nemogoč? Komu bodo prihajale nečiste misli, ako izvzamem ljudi, kakor ravnokar omenje-

nemu mrjascu, ako bere Sofoklejevega Kralja Ojdipa (ki menda tudi z ljubljanske gimnazije še ni odpravljen) ali pa Hartmana von Ouwe lepo pesem »Gregorius ûf dem steine«, katere vsebina se pač tudi na ljubljanski gimnaziji pripoveduje v zgodovini nemškega slovstva)? Incest, prešestvo sta res veliki pregrehi, ako se v življenju zgodita, ali pesem o izvršešni pregrehi — o f a i t a c c o m p l i — ki nam ne riše z namenom, da ugodi nasladnosti, kako se pregreha šele godi, ampak kako se kaznuje; to ni nič hudega in pohujšljivega; pohujšljiva utegne biti dotična kazenska razprava, ki mora vse posameznosti spraviti na dan. Ker sta se incest in prešestvo dogajala in se dogajata še vedno povsod, je celo dobro, v pesmih kazati, da ju doseže kazen; pesem more to storiti še lože, kakor duhoven na prižnici, kateremu ni zlahka o teh stvareh govoriti kar tako naravnost. O veliki razširjenosti incestnih, a nikakor ne pohujšljivih pesmi se je moči poučiti iz maloruske zbirke narodnih pesmi Antonovyča in Dragomanova: Istoričeskija pěsni malorusskago naroda s ob'jasnenijami. Kijev. 1874. I. zv., proti koncu zbirke, ki je šla skozi strogo rusko svetovno in versko cenzuro.

A čemu razkladam vse to, ko naše razmere vendar tako poznam in vem, da bo vse — bob ob steno! Ker mi znanstvena vest brani, pesmi prenarejati in okrnjevati (kar od mene zahteva večina odseka), ker posameznih naslovov ne maram priobčevati polovičnih, a ker dotičnih pesmi vendar ne smem znanosti odtezati! Ne ostaje mi torej drugega, kakor zgoraj pod II. naštete naslove vzeti iz zbirke in počakati ž njimi, da jih po dovršenem delu natisnem na svoje stroške drugod. Ker v zbirki ni o njih omenjeno ničesar, ne bo jih za sedaj pogrešal nihče.

Da pa sem, ker sem dotične pesmi sprva sprejel v svojo zbirko, hodil res po pravi poti, ne po poti tesnosrčnosti, to mi potrjuje učenjak prve vrste, nikak razuzdanec, profesor Jagić, kateremu sem vse spotakljive pesmi in tudi odborovo pismo prebral. On celo meni, da je stališče ocenjevalca II. iń pritrjajočega mu člana drugega, ki pesmi še videl ni, naravnost smešno! Jedinstvo[11] etc. nima z narodnimi pesmimi opraviti ničesar, prav čisto ničesar; le ne vrivati te proklete politike (posebno kranjske) v vsako stvar, kateri se pristoji tako, kakor neki snažni živali — sedlo!

Toliko v svoj zagovor!«

Odbor ni imel kaj več spreminjati in tako je 2. snopič (pole 13b—25a) izšel l. 1896. V decembru istega leta je Levec naprosil Štreklja, naj mu pošlje odtiske ocen, ki so jih o publikaciji napisali Jagić (tega je Levec naprosil tudi sam za to), Polívka in Murko, da se lahko shranijo v Matičinem arhivu.

[11] To meri na Kržičev poziv, izraz takratnega političnega »slogaštva«. Stavek je pripisan s svinčnikom.

Tudi 3. snopič (pole 25 b—37) je brez posebnih težkoč izšel l. 1897. Rokopis za 4. snopič je najprej pregledal Levec sam, nato pa ga dal v pregled drju Fr. Lampetu, ki je o njem 1. avg. 1898 napisal sledečo oceno: »Po načelu, katero sem označil v oceni II. snopiča, sodim o IV. snopiču tako-le: 1. Nekatere pesmi se nam ponujajo v premnogih redakcijah ali oblikah. Za znanstveno porabo bo zbirka pač jako dobra, a za večino Matičarjev ne. — 2. štev. 110. in 128.[12] nista narodni, kar izdajatelj skoro da celo priznava; torej naj se izpustita. — 3. Ni vse lepo in estetično, kar je prirodno; ni vse lepo, kar je narodno. Narod ima tudi svoje izvirne kletve, surove šale, umazane dovtipe, t. j. »kvante« itd. Te spadajo v psihologijo ali morda patologijo narodovo, ne pa v lepo knjigo. Nekatere narodne burke v vezani besedi utegnejo vzbuditi v prvem hipu malo smeha, a estetične cene nimajo nikake. Tudi v tej zbirki je nekaj »pesmij« trivijalnih, n. pr. 307, 369, 377; malo vrednosti pridevam štev. 95—99. Zaradi prerealističnih, bolje neprimernih izrazov mi ne vgajata štev. 183 (n. pr. kurba!), 189; štev. 198 ni za književno rabo, štev. 290, v. 21, 22 ne bo brez graje v kritikah; št. 136 naj bi se izpustila, ker je iste vsebine dovolj drugih boljših, nespotikljivih. Čeprav se nekatere neprimerne izpuste, bo IV. zvezek obilen.«

Lampetova ocena je kvintesenca nesporazumljenj in zablod, ki so Štreklja venomer ovirale pri njegovem delu, najjasnejša slika onega začaranega kroga, v katerem so se vedno gibali Strekljevi kritiki in nasprotniki. Lampe je pozabil, da je sam Marn imenoval Matico »prvi znanstveni zavod slovenski« (v »Slovencu« 12. marca 1887) in na občnem zboru 18. apr. 1888 povdarjal, da je namenjena »razumništvu« in »omikanim krogom«, da je Matičin odbor v seji 27. maja 1896 sprejel Wiesthalerjev nasvet, da »neguj Matica poleg leposlovja, v tretjini knjig, zlasti pa v Letopisu, znanstvo, za katero drugod ni med Slovenci nikjer prostora, ter povabi priznane strokovnjake k sodelovanju« (LMS 1896, 217) in da je v oceni 2. snopiča v svojem listu (»Dom in svet« 1897, 605) sam obširno podčrtaval in pohvalil znanstveni značaj Strekljeve publikacije. Toda že tam je bil napisal: »Res je, da bi se bila zbirka v tem snopiču še povečala s tem, da bi bil urednik sprejel nekaj pesmi spotikljive vsebine; toda, da tega ni storil, to zbirki nikakor ni v škodo, ker je v sedanjem obsegu obče rabljiva, kar bi sicer ne bila.« Lampe priznava znanstveno porabnost knjige, pa graja število inačic, ki šele daje publikaciji znanstveno lice. Povrh pa imputira znanstveni izdaji zgolj estetično merilo! V obojem se mešajo romantični nazori in narodnovzgojni oziri, ki so skriti v »obči rabljivosti« in oni »večini«, s katero je tudi Marn vedno

[12] Katere pesmi méni Lampe s tem, danes ni več mogoče identificirati.

operiral in s katero edino je Kržič podprl svojo formulo. To je jasno pokazal Lampe v oceni 3. snopiča (DiS, 1898, 189), kjer je za pohvalo »natančnega kritičnega dela urednikovega« zapisal: »Tu vidiš, kaj je poezija! Naši mladi pesniki, ki omahavajo sem in tje in povprašujejo, kaj naj bi brali iz dobrega pesništva, lotijo naj se teh-le narodnih pesmi, da bodo umeli, kaj je poezija. Ob enem se lahko prepriča vsakdo, ki globlje misli, kakšno moč ima krščanska vera na pesniškega duha narodovega. Da, vera je poezije gorko solnce, ki pokliče iz tal najlepše cvetke in jim da najprijetnejšo vonjavo. Zato smo uredniku za ta snopič izredno hvaležni in želimo, da bi ta oddelek narodnega pesništva, namreč legendarnega, v obče, verskega značaja, podal v obilni meri, ker s tem bo njegova zbirka mnogo pridobila in bo ugajala tudi preprostemu ljudstvu.« V tej oceni ni nobene besede o »znanstvu« in »znanstvenosti«; bilo bi prečudno, če bi odbornik Matice zapisal, da bo kaka »znanstvena« publikacija Matice ugajala »preprostemu ljudstvu«, torej oni »večini«, s katero je oviral pri Matici izdajanje znanstvenih publikacij.

Na ovitku 1. snopiča je Štrekelj priobčil »Začasni predgovor«, v katerem je pojasnil obseg svojega dela, naštel porabljene natisnjene in rokopisne vire in obrazložil načela, katerih se je držal pri urejevanju. Glede obsega pravi, da bodo sprejete vse one narodne pesmi, ki so »brez dvoma narodova lastnina, ali vsaj take, da duševne vrednosti narodove ne omadežujejo.« Ta formula je povzeta iz Krekovega članka; Štrekelj jo je že sam postavil v narekovaje, da bi s tem pokazal citat in opravičil od Matice, ki je Krekov projekt odobrila, takorekoč predpisano pot. Enako je postavil v narekovaje tudi razne besede v 6. odstavku, kjer govori o načelih svojega uredovanja. Ves odstavek z vsemi citati, ki so posneti iz Krekovega spisa, je enaka polemika zoper Krekova načela in metodo, kakor svoječasno Štrekljevo vabilo na nabiranje narodnih pesmi. Ta začasni predgovor se je z malimi spremembami ponovil tudi na ovitkih 2. in 3. snopiča. Ko je pa l. 1898. bil s 4. snopičem dovršen I. zvezek, mu je Štrekelj napisal daljši predgovor, v katerem so posnete vse glavne misli začasnega predgovora.[13] Dodana — v IV. oddelku na str. VI . — polemika zoper ozkosrčne cenzorje v Matičinem odboru je tokrat povzročila nove debate v javnosti o Matici in njenem delovanju. Prvi se je v »Ljubljanskem Zvonu« (1899, str. 312) oglasil A š k e r c z očitkom, da je Matičino delovanje brez pravega programa, in z zahtevo, da naj bodo v s e njene publikacije take, da jih razume v s a k slovenski izobraženec. Merilo za višino poučnih spisov Matičinih bodi moderni f e l j t o n. Konkretni predlogi, ki jih je Aškerc stavil pozneje v teku debate, kažejo, da si je želel od nje spisov s tendenco, primerno naprednemu izobraženstvu; da je odkla-

[13] Polemika proti Kreku je v prvem odstavku XI. str.

njal čisto znanost katerekoli vrste, se najbolj jasno vidi iz njegovega stavka: »Naj se slavni knjižni odsek vendar že okani ponosne misli, da je Matica poklicana, da Slovencem nekoliko nadomesti — znanstveno akademijo. To je tisti fantom, ki menda še vedno slepi mnogo glav mnogoglavega književnega odseka ter mu brani, da si ne more ustvariti trdnega, ponižnejšega, a zato tem dosežnejšega programa.« Še predno je mogel Aškerc prinesti obljubljeno nadaljevanje svojega poročila, se je (DiS 1899, 319) oglasil dr. Fr. Lampe z odgovorom, da so taki »nasveti«... čisto nepotrebni. Knjižni odsek je vesel, da more poslati kako dobro knjigo med narod; da bi Matica nadomestovala znanstveno akademijo, tega si nihče ne domišljuje. Le pokojni predsednik Marn je enkrat izrekel to lepo frazo, ki je pa tako neškodljiva, da jo sme še kdo drug rabiti, ako hoče o Matici prijazneje pisati kakor ‚Zvon'.« Takoj za tem odgovorom Aškercu pa je priobčil oceno 4. snopiča. Oblika, kritični aparat in sploh ves način izdaje daje delu po njegovem veliko, neminljivo ceno. Manj pa je zadovoljen s predgovorom — ki ga očividno ni bil dobil v cenzuro! — in Štrekljevim zagovorom v njem. »Besedo o estetiki v III. odstavku naj bi bil izpustil: ugajala ne bo ne prijatelju ne neprijatelju. Še manj je na svojem mestu pojasnjevanje v IV. odstavku. Ker govori g. urednik dovolj umevno, moramo svojo misel povedati tudi mi. Odbor ni sprejel prav vseh pesmi, katere mu je predložil g. urednik. Kolikor vemo, izločil jih je prav m a l o in le take, ki n i s o p r i m e r n e za obširno občinstvo. S tem ni stopil odbor na omejeno stališče, tudi ni izrekel, da so tiste pesmi »kvante«, »klafarske« ali »kosmate«, kakor misli g. urednik: temveč oziral se je na to, da mora Slov. Matica delovati (čim največ more) med v s e m S l o v e n s t v o m, da mora vpoštevati tudi mladostne čitatelje, da je v e č i n a bravcev takih, ki ne rabijo knjige »v znanstvene namene«, ki ne umevajo, kaj je »psihologija slovenskega naroda«, vendar pa jako radi čitajo narodne pesmi. Onim, ki si žele popolne izdaje, ustregel bo urednik lahko — ako bo hotel — brez Slov. Matice. Ali gu. uredniku ni prav, da število Matičarjev dosledno raste od leta do leta, da delajo za Matico soglasno domoljubi brez razločka, da se je oklepa ves omikani narod, da imajo in cenijo njene knjige tudi dijaki po šolah? Ali naj se to stališče omeji in naj se knjige izdajajo s a m o s strogo znanstvenega stališča? Da, tudi mi smo popolnoma za to, da je bolje izpustiti kako malo stvarco, katero kdo ponudi odboru, ki pa ni za splošno občinstvo, kakor zapirati Matici pot med širni narod. Zato naj nam g. urednik oprosti, da ga vljudno prosimo v imenu našega napredka, naj opušča take zagovore, ki so popolnoma nepotrebni, in so celo v nasprotju z društvom, ki »Narodne pesmi« izdaja.«

Tako je ob zaključku I. zvezka član književnega odseka proglasil Matičino znanstveno prizadevanje za »lepo frazo« in na

Štrekljev zagovor znanstvenega stališča javno odgovoril s slabo prikritimi grožnjami. Odgovoril mu je Aškerc (LZ 1899, 446—450), ki je v naglici pograbil »večino« Kržiča in Lampeta, ki je ni prav razumel, ter udaril ž njo po Matici in njenem predsedniku, da bi dokazal absurdnost, neskladnost in protislovje Matičinih programov in razvil »doktorjem in profesorjem« njega književnega odseka svoj načrt bodočega dela Matice. Lampetu pa je prav obširno ilustriral protislovje, v katero je zašel, ko je, govoreč o različnem pravopisu Matičinih knjig zapisal stavek: »Saj odgovoren za knjigo je pisatelj, kakor za vsebino, tako za obliko« — in na isti strani oštel Štreklja zaradi predgovora v I. zvezku. Iz vsega tega je Štrekelj lahko videl, da težave še dolgo ne bodo premagane. Prišle so ob enem zanj tudi nove. Aprila 1897 je bil prišel za izrednega profesorja na univerzo v Gradec, kjer je pod Krekom živel neverjetno težke čase. Vmes pa je prišel še Levec s svojimi šolskimi potrebami, ko mu je 10. marca 1899 pisal: »Ali bi ne bilo dobro, ko bi v enem prihodnjih zvezkov zbrali otročje narodne pesmi in igre, ki bi se eventualno lehko tudi posebej natisnile ter uglasbile in uvedle v otroška zabavišča, ki jih zdaj pitamo samo z nemškimi prevodi?« V Matičinem odboru je naraščal odpor proti nemškutarju Milicu, ki je dotlej tiskal pesmi, izdajo 5. snopiča je Matica odložila l. 1899. na l. 1900. In povrh bi naj sedaj na vrsto prišle »zaljubljene«! Tako nam je umljiv ton Štrekljevega pisma, s katerim je poslal 22. dec. 1899 Matici rokopis 5. snopiča: »Najtežavnejši posel je pri vrejevanju razvrstitev; ta me je tudi zadržala, da nisem mogel poslati rokopisa prej. Po večkrat sem namreč izpremenil načelo razvrstitve in to mi je pri tolikem številu listov in lističev nakopalo vsakikrat po poldrugi mesec novega sitnega dela. Dalje je pri liričnih pesmih, kjer imamo opraviti z občutki in ne z dejanji, ki jih narod lože ohrani v spominu, oblika mnogo bolj porušena kakor pri pripovednih, in češče je vsled meglene vsebine po več pesmi spojenih v eno, tako da se da prvotni tip le stežka spoznati, kar seveda ne olajšuje razvrstitve... Slavni odbor prosim, da naj blagovoli presojati to delo edino le z znanstvenega stališča; »lepoknjižec ne bo našel v njem, česar pričakuje; tvarina je enolična, dolgočasna, le tu pa tam zelena oaza v peščeni puščavi. Stvari, ki ne sodijo v zbirko in so kot pojavi duševne patologije narodove pripravne k večemu za κρυπτάδια, sem že sam odstranil in jih v porabo učenjakom prepustim po dovršbi dela kaki knjižnici. Če se nadeva v kritikah Matičini zbirki naslov »Thesaurus der slov. Volkslieder«,[14] bodi ona v resnici tak zaklad, in ne kaka »epitome« — izdaja za srajčnike!« Peti snopič, ki je izšel l. 1901, ni naletel na

[14] Tako je imenoval zbirko A. Brückner v »Zschr. des Vereines für Volkskunde« 1899, 218.

noben odpor, niti pri ocenjevavcih v knjižnem odseku, niti v javnosti. Dr. Evgen Lampe je o njem celo (v Di S 1901, 634) napisal eno najlepših ocen, kar jih je kedaj Štrekljevo delo doživelo med nami, oceno, ki kaže izredno umevanje življenja narodne pesmi in značaja Štrekljevega dela. Najprej citira iz uvoda I. zvezka odstavek, s katerim Štrekelj odklanja estetično merilo in zavrača one, ki hočejo iz njegove edicije napraviti »lepo knjigo«, na to pa nadaljuje: »Tako sodi dr. K. Štrekelj sam — in po pravici. Ko sem listal to knjigo, imel sem res občutek, kakor da listam po lepo urejenem, z etiketami skrbno oblepljenem herbariju, kjer je vse na svojem mestu, vsaka bilka raztegnjena, vsak listič razgrnjen, lepi in grdi, debeli in tanki, vsi razporejeni po vrstah in razredih. Da, nekdaj so bile žive te rože in vijolice, ti trni in koprive — zunaj so duhtele in bodle, razveseljevale in opekale; a ljubezen botanikova jih je nabrala in preparirala — in ta skrbna ljubezen jih je posušila. Kdor se hoče veseliti cvetic, se izprehaja med gredicami, kdor jih hoče proučevati, poišče jih na določeni strani herbarija. Kdor hoče uživati narodne pesmi, posluša jih na travnikih, v gozdu, ob luninem svitu, pri žetvi, pri ženitbi; kdor hoče iz njih proučevati jezik in zasledovati njih snovi in razlike, bo pa vzel v roke Štrekljevo zbirko. Ko je pred leti izdal Scheinigg koroške narodne pesmi, se je proti njemu dvignil precejšen odpor: zbirka je imela značaj beletristične knjige in se je zato sodila po zakonih leposlovja. Dr. Štrekelj pa se je že naprej zavaroval zoper tako umevanje svojega znanstvenega truda. In res: najbolj strastna erotična pesem postane mrzla in krotka, ko pride izpod secirskega noža znanstvenega anatoma. Ta zbirka »zaljubljenih« pesmi ni erotična zbirka, ravno tako, kakor njegova knjiga pobožnih pesmi ne bo molitvenik, ampak folkloristično zbornik v znanstvene namene. — Če pa knjigo sodimo z znanstvenega stališča, moramo izreči g. profesorju vse priznanje za velikanski trud in za občudovanja vredno natančnost, s katero je uredil tako obširno tvarino... Ne glede na večjo ali manjšo vrednost pesmi samih, moramo to zbirko imenovati najnatančnejše in znanstveno najpopolnejše delo v slovenskem narodoznanskem slovstvu.«

Zato pa se je ob 6. snopiču vzdignil pravcat vihar. »Slovenec« je 8. apr. 1902 intoniral: »Te pesmi po svoji vsebini spadajo pač med najslabše narodno blago. G. pisatelj jih je uredil po svojih dosedanjih načelih.« Na to se je oglasil pri Štreklju Simon Gregorčič s sledečim pismom (22. apr. 1902): Ne spominjam se več, kako so prišle narodne pesmi, od mene zapisane, g. Rutarju v roke. Vsekako pa nikomur nisem dovolil, podpisati moje ime pod pesmi. Torej ne želim in nočem tega v bodoče, ko bi morda prišla še kaka »mojih« na vrsto. Menim, da mladina včasi še preveč gleda na Stritarjevo (oziroma Regulovo?) »Sveto domovino«, misleč, da je res vse sveto, kar pove

kak naróden mladič. Ne škodilo bi, ko bi se eliminirale kake nečedne »pesmi«, t. j. izpustile.« V odborovi seji dne 14. maja 1902 pa je podpredsednik Matice, kanonik Ivan Sušnik prečital sledečo izjavo: »Med slovstvenimi publikacijami za l. 1901 je tudi 6. snopič »Slovenskih narodnih pesmi«, uredil dr. Karel Štrekelj. Ta publikacija je vzbudila v širših krogih Matičnih udov veliko nevoljo. In po pravici! Pesmi, priobčene v tem snopiču, se namreč izvečine več ne morejo imenovati narodna poezija, namreč so žalostni izrodki moralne pokvarjenosti in čuvstvene sirovosti posameznikov. — Dasi naj je ta publikacija »prispevek k slovenskemu folkloru in hoče torej biti pred vsem znanstvena«, bi se moral odbor Matice Slovenske vendar ozirati na to, da velika večina Matičnih udov pričakuje od Matice estetično in moralno čistih knjig. — Podpisani so kot odborniki »Slovenske Matice« soodgovorni za njene publikacije. Ker so prepričani, da bi se pesmi, žaleče vsak čut, ne le moralnosti, ampak tudi dostojnosti, brez vsake posebne škode za znanstvo lahko izpustile in ker podpisanim ni bila dana prilika, presoditi rokopis zadnjih dveh in zlasti še zadnjega snopiča, obžalujemo, da je 6. snopič »Narodnih pesmi« izšel v tej obliki ter protestiramo proti temu, da bi se v nadaljnji publikaciji tako žalil estetični in nravni čut, kakor se nedvomno žali v snopiču za l. 1901.« Izjavo je napisal in prvi podpisal dr. Jož. Lesar, za njim pa dr. I. Janežič, Ant. Zupančič, dr. M. Opeka, Ivan Sušnik, dr. A. Ušeničnik, Fr. Finžgar. Odbor je na Lesarjev nasvet sklenil to izjavo dobesedno zabeležiti v zapisniku in objaviti v sejnem izpisku, ki se je pošiljal dnevnim listom. Ob enem pa je bilo sklenjeno, poslati tudi Štreklju prepis in ga pozvati, naj zanaprej svoje rokopise omejuje in predlaga v takšnej obliki, da ne bodo povzročali pomislekov iz nravnega in estetičnega stališča in da bodo brez nepotrebnih inačic. Ker je rokopis za 6. snopič začel pošiljati tako pozno, da revizija ni bila več mogoča, so ga pozvali, naj bodoče rokopise vloži o pravem času, da jih bodo presojevavci lahko pregledali. Besedila protesta odbor sicer ni priobčil v izpisku seje, ki je bil namenjen javnosti, dasi ga je »Slovenski narod« 31. maja pozval na to, pač pa je v njem konštatiral, da je vzel »izjavo na znanje in ji pritrdil. Pritrdil je pa tudi odborniku dr. Požarju, rekočemu, da proti knjigi ne govore samo moralični in estetični pomisleki, ampak tudi finančni, ker se v njej nahaja tudi jako veliko število inačic, ki ne kažejo med seboj prav nobene bistvene razlike in bi se bile zategadelj prav lahko opustile. S tem bi se bila knjiga lahko za tretjino skrajšala, kar bi ji bilo le na korist.«

Tik pred občnim zborom je takrat dr. Evgen Lampe (v Di S 1902, 372) zapisal sledeče: »Že zadnji zvezek se je gibal prav ob meji dopustne poezije, a gradivo, ki je zbrano v tem snopiču, je pod vsako kritiko. To niso več pesmi, ampak nekaj drugega.

To tudi ni več narodno, ampak je nerodno in grdo. Z nravnega in estetičnega stališča moramo vsebino te knjige najodločneje grajati. Izgovarjati bi se dala edino-le s folkloristističnega stališča, češ: vse narodno blago se mora zbirati. A tudi to načelo ima svoje meje. Ni vse pesem, kar je rimano; nekje je meja, ko tudi rima izgubi značaj poezije. Tudi ni vse narodno, kar narod govori, ker inače bi morali med narodno blago nabrati tudi vse kletvine in psovke. Meja se ne sme prekoračiti. Če opazujemo, kako drugi narodi zbirajo svoje narodno blago, vidimo, da se drže meje, katero jim kaže, če ne nravnost, pa vsaj dostojnost. Zakaj se je začelo nagibati pesništvo v romantični dobi na narodno stran? Ker je videlo v narodni poeziji krepko pesniško silo. S takimi pesmami, kakor jih vidimo v tem zvezku, pa pač ne bomo osvežili niti umetnega pesništva niti izkazali znanosti kake usluge. Kateri omikani Slovenec bi se upal s tem zvezkom v roki stopiti pred Francoza ali Nemca ter reči: Moj narod prepeva take pesmi! Ne, to ne gre! Kjer se začenja podlost, tam preneha poezija. Zbirka narodnih »Pesmi« se mora ravnati po tem načelu.« Na občnem zboru 4. junija se je o celi zadevi vnela burna debata. Prof. M. Murko in dr. Ivan Tavčar sta branila znanstveni značaj Štrekljevega dela in njega svobodo zoper zahteve estetov in ozkosrčnežev, v imenu katerih so se oglasili E. Lampe, M. Opeka, R. Perušek in dr. Fr. Ilešič. Sploh se je na tem občnem zboru pojavil zoper Štrekljevo delo organiziran in sistematičen odpor ljudi iz najrazličnejših taborov in strank: onih, ki so tičali še v romantičnih sanjah o nepokvarjenosti preprostega »naroda« in o »lepoti« narodne »poezije« in ki niso mogli ali pa niso hoteli razumeti, da so narodne »pesmi« v najširšem pomenu besede predmet znanstvenega študija in ne samo estetičnega uživanja; »Phylloxera vastatrix« in njen v bojnih sredstvih nikakor ne izbirčen in skrupulozen krožek, s katerim sta imela dobro leto prej predsednik Levec in urednik Štrekelj ljute boje zaradi »Slovenskega pravopisa«; last, but not least pa skupina naših javnih delavcev, ki je — zdaj odkrito, zdaj s pasivnim odporom, jemala naši inteligenci razvojne možnosti in skušala za inteligenco ustvarjeno Matico potisniti na nivô in meriti z merilom Mohorjeve družbe, pri kateri je sama imela neomejen vpliv. Ta tendenca zveni jasno iz predloga, ki ga je na občnem zboru stavil dr. Evgen Lampe: »Občni zbor skleni prositi prof. Štreklja, da nadaljuje svojo zbirko, da pa z ozirom na splošno kulturni namen Matice izpusti nektere stvari, ki ne ustrezajo temu namenu.« Proti temu je stavil dr. Tavčar predlog, da se občni zbor »ne strinja z mnenjem, da je 6. snopič povzročil veliko nejevoljo, ter izreka ob enem prof. Štreklju polno zaupanje, pričakujoč, da se tudi v bodoče s tisto vnemo in ljubeznijo posveti izdaji omenjene zbirke, kakor se je zgodilo to do sedaj. Obenem se pričakuje, da odbor prof. Štreklju ne

bode kratil svobode pri urejanju zbirke.« Tavčarjev predlog je obveljal z 19 proti 12 glasovom, ostali zborniki, vseh je bilo okrog 50, so se glasovanja vzdržali. Ta »splošno kulturni pomen« je posebe povdarjal še »Slovenec« v svojem poročilu o občnem zboru (5. jun.), v katerem je podčrtal, da se je vršila vsa debata samo o stvareh, katere kaže objavljati Matici kot splošnemu književnemu društvu, namenjenemu najširšim slojem našega ljudstva.« Na enako stališče se je — po tem poročilu — postavil tudi dr. E. Lampe, ko je rekel: »Dr. Murko je rekel, da je knjiga za učenjake, ne pa za dekliške šole in salonske mize. Tega mnenja smo tudi mi. A mi smatramo kot svojo dolžnost proti Matici, da njene knjige razširjamo v najširših ljudskih slojih in ji pridobimo povsod članov, in pri tem nam je taka knjiga napoti, ker je ne moremo ljudstvu priporočati. Za znanost bi pač ne bila nikaka škoda, ako bi se kaka stvar iz knjige izpustila, in tudi ugled Slovencev ne bi vsled tega ničesar izgubil.« In v posebni notici je še priporočal vsem, da se »zadeva prav trezno in jasno premisli s stališča, na katerem stoji Matica in ogromna večina njenih članov.«

Šesti snopič (20.—37. pola II. zv.), ki je bil vzdignil toliko prahu, je obravnaval vasovanje in njega razne posledice, v 7. so imele priti na vrsto nič manj kočljive poskočnice. Vendar pa Štrekelj rokopisa ni mogel kmalu končati, ker je v poletju 1902 tako nevarno obolel, da je dobil 3 mesece dopusta. Poslal ga je šele v novembru. Ob enem pa se je poslužil nove metode: z rokopisom je poslal 106 prav robatih in kosmatih poskočnic, ki jih je bil že sam izločil, ki torej niso bile namenjene za tisk, da bi lahko presojevavci primerjali. Izmed ocenjevavcev se je Wiesthaler brez kakega pridržka izrekel za natis, Pleteršnik pa je Štreklja opozoril, naj izloči iz rokopisa vsaj one štirivrstične, v primeri s katerimi so nekatere, že od njega samega izločene »robate in kosmate« naravnost krotke. Obširno je motiviral svoje odklonilno stališče Opeka. »Obžalujem, da od občnega zbora lanskega leta glede izdavanja tako kočljivih knjig nisem mogel izpremeniti svojih načel. Ko bi »Slov. Matica« bila povsè znanstvena akademija, katere dela bi prihajala le v roke znanstvenikov, bi s folkloristično stališča mogel pridružiti se načelom, po katerih ureja dr. Štrekelj svojo zbirko. Ker pa je priznano dejstvo, da »Matične« knjige zahajajo promiscue med ljudstvo, in se »Matica« celo prizadeva, da bi si pridobila čimveč članov med narodom sploh: zato izjavljam, da sem proti natisu predloženega rokopisa. Pesmi-poskočnice, tu zbrane, so namreč za širše občinstvo, zlasti za mladino, po svoji prevesni večini spotikljive. Predmet jim je skoro izključno le »vasovanje« v svoji najbolj izkvarjeni obliki. Res da je dr. Štrekelj priložil nekaj »robatih in kosmatih« ki hoče ž njimi dokazati, da so

druge »solnčnočiste«. Toda tak dokaz je vendarle malo nesrečen: med popolnoma gnojnico in med bistrim gorskim studencem je pač še mnogo malopitne, z raznimi kužnimi miazmi inficirane vode... Moje prepričanje, da Sl. m. kot društvo, kakršno je sedaj, po večini svojih udov, ne more objavljati tako kočljivih del brez največje moralne škode narodove — je tako trdno, da po svoji vesti nikakor nisem pripravljen biti soodgovoren za tako publikacijo.« Rokopis in obe oceni je Levec še isti dan poslal Lahu s prošnjo, naj vse skupaj pošlje Štreklju in ga naprosi, da naj odstrani vsaj to, kar je zahteval Pleteršnik. Pri tem je pripomnil: »Kakor vidim, bodo tudi letos narodne pesmi povzročile velik razpor v »Matici«. Jaz sem teh večnih prepirov in tega abderitskega naziranja tako sit — da premišljujem, če bi ne bilo najbolje, da bi se vse to v Matici opravilo brez mene.« Tajnik Lah pa je v pismu Štreklju 5. jan. 1903 pripomnil: »Kot Vam bo morebiti znano, je nastal na lanskem občnem zboru radi Vaših pesmi v društvu oster konflikt med dvema velikima strankama v društvu. Ta razpor se ni nikakor polegel in preti, kot vse kaže, postati še hujši, kar seveda društvu ne bo koristilo.«

Že 7. jan. 1903 je Štrekelj odgovoril na kratko: »Vrnjeni rokopis 7. snopiča »Narodnih pesmi« vračam, odvzemši iž njega vse tiste pesmi, katere so se g. prof. Pleteršniku zdele neprimerne in popravivši, kar mi je nasvetoval on za poprave vredno; zato mu izrekam prisrčno zahvalo. Da bi se ravnal po »oceni« g. drja M. Opeke, bi moral pač pridržati sebi ves rokopis in si zakuriti ž njim peč; toda »prej suh bo žleb Drave«, kakor poje narodni pesnik, kakor pa jaz ž njim in njegovimi somišljeniki enih misli o narodnih pesmih. Izgubljati besede o tem, se mi zdi odveč, ker bi res nosil samo kamenje na Kras. Zato zahtevam samo, da odbor izpolni to, kar mu je naročil zadnji občni zbor.« Vnovič se je pečal z rokopisom knjižni odsek 16. jan. Rezultat, ki se je Štreklju oficijelno naznanil, je bil sledeči: 7. snopič se letos ne izda, ker je že precej pozno s časom in ker je za društvenike tako že določenih šest knjig, tako da bi se s sedmo prekoračil proračun, ki tega ne prenese. Pravo sliko dogodkov na tej seji pa dobimo iz Levčevega pripisa temu pismu. »Že nad 14 dni leži pričujoče pismo na moji mizi. Zadrževal sem njegovo odpravo, ker sem Vam hotel pojasniti nekatere stvari, ki niso omenjene v oficialnem pismu. — Zoper Vaše »Narodne pesmi« je nastal upor od dveh strani. — Duhovniki v Matičnem odboru (Dr. Opeka, dr. Ušeničnik, Lesar, Dr. Janežič, Sušnik etc.) so zoper natisk zaradi njih vsebine, ki je baje kvarna naši mladini. Vendar so po svojem govorniku dr. Opeku izjavili, da nimajo nič zoper Vašo osebo, da vedo ceniti Vaše delo pri urejevanju Narodnih pesmi. Ne bili bi zoper natisk, ko bi pesmi izdala kakšna akademija za znanstveni svet. So pa zoper to, da bi se pesmi dale

v roke slov. narodu brez ozira na stan in starost posameznih bralcev. Njih nasprotstvo ima moralne pomisleke.[15] Druga stranka, ki Vam je nasprotna in ki je hujša od duhovnikov, je po mojem mnenju čisto osebna. Dr. Požar je izjavil, da je knjiga »neestetična in svinjska«; zato naj se ne imenuje »Narodne pesmi«, ampak »Narodne kvante«. Dr. Ilešič mu je sekundiral, da je »svinjarija internacionalna« in da tedaj te kvante nimajo nobene specifično slovensko-narodne vrednosti. Nabiranje narodnih pesmi ni nobeno znanstveno delo in nobena zasluga. Sploh se je narodno pesništvo že davno preživelo; čemu bi mi post festum spravljali take ostanke na dan. Ko sva s Pleteršnikom citirala Jagićeve kritike o Vašem delu, je dr. Ilešič repliciral, da so take kritike naročene in šablonske. Saj vemo, kako se pišejo kritike! — Predlog, naj se rokopis priporoči odboru v natisk, je padel s 7 zoper štiri glasove (jaz kot predsednik nisem smel glasovati). Za Wiesthalerjev predlog, naj se pesmi natisnejo, so glasovali samo Wiesthaler, Pleteršnik, Šubic in stari prof. Vilibald Zupančič. Odsotnih pa je bilo več gimnazijskih profesorjev, ker so imeli konferenco. — Stvar pride zdaj še pred odbor. Moje in mojih prijateljev mnenje je, da se pesmi morajo natisniti ali kot društvena ali kot založna knjiga. Zmagamo li ali ne — to je negotovo, negotovo zategadelj, ker nekateri naprednjaki vlečejo z duhovniki iz štreberstva, drugi so Vaši osebni nasprotniki (Perušek, Ilešič) in jih vsak nekaj neodločnih (Orožen, profesor Tavčar) potegnejo za seboj. Mislim pa, da pri tej peki tudi dr. Gregorij testo gnete. Jaz počakam odločilne seje, potem se lepo cifrasto zahvalim za predsedstvo in odborništvo.« Na odborovi seji 30. marca 1903 sta se pred glasovanjem o rokopisu 7. snopiča dva profesorja izmuznila, od ostalih 21 jih je za Pleteršnikov predlog, ki ga je obnovil dr. Tavčar, glasovalo 13; proti so bili vsi duhovniki in še dva profesorja. Požar in Ilešič sploh nista bila navzoča. Duhovniki so hoteli imeti zadoščenje za občni zbor in so se jezili na Murka, češ, da je preprečil izvršitev sklepa knjižnega odseka. Grozili so celo, da bodo Matico zapustili. Na občnem zboru 22. jun. 1903 (LMS 1903, 14) je tajnik v svojem poročilu konštatiral, da je število društvenikov »po preteku dveh desetletij zopet za spoznanje nazadovalo. Kriv je temu neljubemu dogodku razpor v društvu radi dr. Štrekljevih pesmi.«

S 7. snopičem, ki je izšel l. 1903., je bil zaključen drugi zvezek. Po vseh bojih, ki jih je imel Štrekelj zaradi njega, je umljivo, da je ponatisnil na njegovem ovitku krajše in daljše

[15] Opeka je na sledeči odborovi seji izjavil, da približna tretjina sprejetih pesmi ni za tisk in je povdarjal, da izdaje ne nameravajo »ubiti«, ampak jo samo »purgirati«.

kose ocen, ki so jih o njegovem delu napisali: Jagić (Archiv f. slav. Ph. XVIII, 618; XXIV, 623); A. Brückner (Zs. des Ver. f. Volkskunde IX, 218); J. Polívka (Listy fil. XX V. 35; Zs. des. Ver. f. Volkskunde XIII, 238); K. Jireček (Osvěta 1901, 650); Fr. Pastrnek (Listy fil. XXVI, 158; XXIX, 304); G. A. Iljinskij (Živaja starina IX, 381). Predgovor je napisan z mirno rezervo, ki gleda hladno nazaj na prestane boje; iz njega diha nekaka zavest, da so največje težkoče premagane in da poslej ne bo več posebnih nasprotstev. Obširno je odgovoril nanj E. Lampe (DiS 1904, 304—306), ki je deloma porogljivo ponovil stare očitke: »Knjiga je torej pisana za ozki krog znanstvenih folkloristov, kakor n. pr. kako fiziološko delo za strokovnjake. Vendar nosi knjiga naslov »Narodne pesmi«, in zato mislimo, da bi se morala ta knjiga tam ustaviti, kjer neha »pesem« in se začenja — »blago«. Dokler nosi knjiga pesniško ime, bodo »estetični — sladkosnedci« seveda sodili knjigo tudi z drugačnega stališča, kakor pa gg. Jagić, Murko itd. Jako smo se začudili, da se gospod urednik zahvaljuje dr. Ivanu Tavčarju, ki je pomogel, da je »Matica« izdala te pesmi. Mislimo, da nikake krivice ne delamo nikomur, če konstatiramo, da se odgovorni urednik »Slovenskega naroda« ni potegoval za te pesmi z znanstvenega stališča, ampak ker je instinktivno čutil sorodnost med takimi pesmimi in svojo politiko... Gospod urednik zasluži brez dvoma vse priznanje kot nabiralec, registrator in primerjalec. On ima vse prednosti natančnega folklorista. Drugo vprašanje pa je, če je odbor »Slovenske Matice« modro ukrenil, ko je izdal te pesmi kot društveno darilo, namenjeno za najširšo javnost. Ko bi bil izdal te pesmi le za one, ki »znanstveno preiskujejo narodno dušeslovje«, seveda ne bi nihče proti temu ugovarjal. A ako se razširjajo duševni produkti tako nizke vrednosti v masah med ljudstvo, ki je željno višjega užitka in širše izobrazbe, tedaj se naj nihče ne pritožuje, ako se proti načinu takega izdajanja sliši jo opravičene pritožbe. Naj nam nihče ne pride več z jako cenenim očitkom, da stojimo na malenkostnem stališču in da ne vemo ceniti znanosti! Radovedni smo, kak »znanstven napredek« bodo rodile take pesmi zlasti med mlajšim občinstvom! Sicer pa čujemo, da je gospod urednik sam že uvidel, da se ne da izvajati v tem izdanju načelo, da se naj natisne vse, kar se nabere, ampak da je sam izločil neko zbirko kot »kosmato«. Pri tem ga niso mogli voditi drugačni, nego estetični ali moralni nagibi. Prepričani smo, da mu znanstvene korifeje, katere tako laskavo ocenjujejo njegovo delo, v tem ne bodo dale prav. Mi pa vprašujemo le, zakaj ni »Matica« pri pesmih, ki se imajo razširiti med narod, nastavila višjega, res pesniškega merila? Sicer pa upamo, da je ta tvarina sedaj končana in da pridejo skoro na vrsto pesmi, ki bodo bolj ustrezale smotrom — »Matičinim«.«

Res nad 8. snopičem, ki je kot prvi del III. zv. izšel l. 1904 in prinesel koledniške in kresne pesmi, ni bilo nobene spotike. Tik pred njim pa je A. Ušeničnik v članku »Slovenske narodne pesmi« (Kat. obz. 1905, 84—89) poskusil precizirati stališče »moralistov«. Kar je deloma porogljivo storil že E. Lampe, je opravil Ušeničnik tukaj z vso resnobo: obrnil je raženj in pokazal Štreklju protislovje, ki je tičalo v tem, da je Štrekelj kot znanstvenik izdajatelj govoril tudi o moralni plati narodne poezije, ko je sklenil v znanstveno edicijo sprejeti le vse one pesmi, »ki ne omadežavajo duševne vrednosti narodove« in ko je dokazoval, da so »slovenske narodne pesmi popolnoma nedolžne«. S tem je — pravi Ušeničnik, in po pravici! — Štrekelj sam »zapustil svoje znanstveno stališče«. Pač zato, ker je »sam čutil, da vkljub vsem znanstvenim namenom, ki jih on ima, občinstvo ne bo sprejelo njegovega dela znanstveno, ampak pač le kot »lepo knjigo«.« Njegovo delo je po celi svoji zasnovi vseskozi znanstveno in brez nemoralnih tendenc, ki bi ga naredile neznanstvenega. Toda založnica njegova ni znanstveno društvo in nje člani po svoji veliki večini od nje ne pričakujejo znanstvenih publikacij. »Mi se torej popolnoma ujemamo z dr. Štrekljem, da folklorist znanstvenik ni ne leposlovec ne nravoslovec, toda tega ne uvidimo, da bi moral vedno vse objaviti, najsi bo prilično ali neprilično, tega ne uvidimo, da bi moral vse objaviti ne glede na to, kje in za koga; tega ne uvidimo, da bi moral vse objaviti za občinstvo, ki bo imelo malo prida, a morda veliko kvar!«

Historična perspektiva nam danes kaže, da je Ušeničnik tukaj nevedé odkril tragično krivdo Štrekljevo, ki tiči v tem, da je skušal v kolikor mogoče veliki meri ohraniti znanstveni značaj svojemu delu s tem, da je dajal javnosti neznanstvene koncesije. V ta namen je bil dobesedno prevzel »moralistično« formulo, po kateri bi se naj pesmi za publikacijo izbirale, ki jo je davno pred njim za časa Marna formuliral Gregor Krek, sprejel pač zato, ker je bila že od Matice sprejeta in aprobirana! Poslej je iz tega izhajala zanj bridka naloga, da jo spravi v sklad z znanstvenim značajem, z znanstveno metodo in znanstvenimi potrebami svojega dela. Iz tega so izhajala vsa dolga prerekanja glede »meje«: občutljivci iz Marnove in Kržičeve šole so jo stavili seveda kolikor se da blizu, dočim jo je on moral staviti kolikor se da daleč. »Moralisti« pa so v svoji nervoznosti prezrli, da je vsa edicija tako po svojem formatu, kakor po znanstvenem aparatu in po svojem obsegu nesposobna za funkcije »lepe knjige« in da so s svojim ropotom sami opozarjali na to, da je v nji vendar marsikaj, nad čemer se človek lahko pohujšuje: kazali so naravnost s prstom, kje je ugodna prilika za — greh! Na obeh straneh pa je nejasnost v principijalnih stvareh: bistvo

narodne poezije, naloge Matice etc., izhajajoča iz naših specifičnih kulturnih razmer, ovirala izdajanje dela in včasih producirala naravnost smešne kurijozitete.[16] Da je vsled tega trpela znanstvena plat Štrekljevega dela, o tem ne more biti dvoma: obseg motivov je manjši, nego ga obljublja naslov!

Pri nadaljnjih snopičih se je v Matici uvedla nova metoda cenzuriranja: referenti so v seji književnega odseka predložili inkriminirane pesmi in potem se je glasovalo o tem, ali se naj natisnejo ali opuste. Tako je bilo v gradivu za 9. snopič 20. okt. 1905 obsojenih osem in 14. nov. 1905 trinajst pesmi. Snopič je izšel z letnico 1905 in prinesel pole 14b—27 tretjega zvezka. Odslej so posamezni zvezki izhajali brez posebnih težkoč ali ovir. Niti projekt »Avstrijske narodne pesmi«, ki ga je po inicijativi Pommerjevi zasnovalo avstrijsko naučno ministrstvo, ni bil publikaciji v oviro, ker je bil popolnoma drugače zamišljen. Ko je bilo treba sestaviti slovenski delovni odbor za to oficijelno publikacijo, je Štrekelj 22. maja 1905 pisal Levcu, da bo zaradi tega prišel v Ljubljano na sestanek, na katerega naj Levec pozove par odbornikov »Slovenske« in »Glasbene Matice« in je zraven pripomnil: »Duhovnikov po mojem mnenju ni vabiti, ker bi vtegnili hitro porabiti priliko, da se Matična izdaja prekini, preden nam ministrstvo z a g o t o v i , da res izvrši svojo.« 10. snopič (pole 28—41a) je izšel z letnico 1906, 11., ki je prinesel konec III. zvezka, z letnico 1907.

Pri IV. zvezku pa so se že začele težave, ker je začel Štrekelj bolehati. V letih 1908 in 1909 sta sicer izšla dva drobna snopiča, 12. in 13. (pole 6—12), 14. snopič pa je izšel z letnico 1911 in prinesel pole 13—30. Razširjen Matičin program in Štrekljeva bolehnost sta povzročila, da se je nadaljevanje od obeh strani odlagalo vse dotlej, da je Štrekelj umrl (7. jul. 1912.) Umrl je še pravočasno, da mu ni prišla pred oči »Pismena anketa o Matičnih knjigah« (LMS, 1912, 13—26), v kateri je naravnost »uničujočo« obsodbo njegovega dela, izrečeno od anonimnega lajika, predsednik Matice in urednik nje letopisa postavil na p r v o mesto.

II.

Po Štrekljevi smrti je Matičin knjižni odsek v seji 30. sept. 1912 sklenil izdajo nadaljevati in pozvati M. P l e t e r š n i k a in O t o n a Ž u p a n č i č a , da delo skupno nadaljujeta. Če

[16] Matična cenzura je obsodila in vrgla iz Štrekljeve publikacije pesmi, ki so prebile predmarčno cenzuro in pri 15. snopiču n. pr. zahtevala, naj se v tekstu neka splošno znana in vseskozi nedolžna slovenska beseda nadomesti ali s tremi pikami ali vsaj z začetnico in dvema pikama, takole: »...« ali »r..«! — No, v XX. stol. je »liberalen« ljubljanski založnik odklonil »liberalnega« pisca spis o vseskozi »liberalnem« predmetu, ker se je v njem — v nekem citatu! — nahajala beseda »kurba«!

bi se eden teh dveh odrekel, naj se poveri nadaljevanje drju Joži Glonarju, takrat vseučiliškemu bibliotekarju v Nemškem Gradcu. Ker je Pleteršnik odklonil, je postal Štrekljev naslednik pisec teh vrstic. Prevzel je gradivo in aparat ter pripravil toliko nadaljevanja za tisk, da je 15. snopič (pole 31 do 43a) lahko izšel z letnico 1913. Po gradivu, ki ga je takrat imel v rokah, bi za tem snopičem sledili sledeči: 2 snopiča, s katerima bi bil zaključen IV. zvezek, in V. zvezek, sestoječ iz vsaj dveh snopičev dodatkov in obsežen snopič z literarno zgodovinskim uvodom in vsemi onimi kazali in registri, ki jih je bil obljubil Štrekelj. Toda dogodki l. 1914—1918 so nadaljevanje zaenkrat onemogočili s tem, da so v septembru l. 1914. avstrijske oblasti ustavile delovanje Matice. Po prevratu pa je Matica z novim odborom vred takoj mislila na to, da nikakor ne kaže puščati Štrekljevega dela kot nekak torzo. Silni tiskarski stroški in Matice majhno premoženje je sililo v to, da se ob Štrekljevem delu opravi vsaj to, kar je zaenkrat nujno potrebno in kar je v danih razmerah možno. Tako dobijo Matičarji s 16. snopičem zaključek IV. zvezka in ž njim zaključek prvotnega dela, kakor ga je bil zamislil Štrekelj sam. Zunanji in notranji razlogi so prisilili založnika in urednika, da sta zaenkrat odložila marsikaj na ugodnejše čase. Pričujoči predgovor je samo del obljubljenega literarnozgodovinskega uvoda, priloženo kazalo začetkov, samo po sebi nujno potreben in že davno zaželjen ključ za porabo celotnega dela, pa je samo eden onih mnogih registrov in kazal, ki jih je Štrekelj obljubil v predgovoru I. zv. str. VI. Ta omejitev izhaja deloma iz gmotnih razlogov, deloma pa iz izkušenj, ki so se pokazale pri celem delu v dolgem času njegovega nastajanja. Jasno je namreč, da se — ne glede na silne stroške — delo v tem obsegu in na ta način, kakor ga je opravljal Štrekelj, ne more nadaljevati. Njegova znanstvena zasnova datira iz časov, katerih stališče v stvareh folklora je že dolgo premagano; Štreklja samega so izkušnje ob bogatem materijalu, ki je šel skozi njegove roke, poučile o marsičem, kar se ni strinjalo z njegovo prvotno zasnovo. Poleg bolehnosti je bil tudi ta vzrok, da so poznejši snopiči izhajali vedno bolj redko: Štrekelj je moral iskati kompromisne poti med prvotno zasnovo in novim, boljšim spoznanjem.

Ko je pošiljal med rojake svoj poziv za narodno blago, se je sicer zavedal, da je njegov projekt »grozno obširen« (gl. zg. str. 19), ko je začel urejevati samo prvi del tega projekta, pesmi, se je moral prepričati, da je tako obširen, da ga posamezni niti ne zmore. Njegov namen je bil izdati v s e narodne pesmi, ki bi mu bile pristopne. V pismu Levcu piše 22. okt. 1895, da bodo lahko izšle v enem zvezku, ki ne bo mnogo debeleji od »Pravne terminologije«. Mogoče je res, da je tukaj obseg nekoliko znižal, da bi se Levec ne prestrašil; v uvodu prvega

zvezka, ki obsega 51 pol, pa že prizna, da je izkraja mislil na šestdeset do sedemdeset pol. Ko je umrl, je naraslo njegovo delo nad 200 pol in še mu ni bilo videti ne konca ne kraja! Tukaj mu je njegovo delo že samo prav »ad oculos« demonstriralo njegovo prvo, temeljno zmoto. Ta zmota je pri njem izhajala iz takratnega, toda napačnega naziranja, da je narodna poezija nekaj starega, samo v sebi zaokroženega, celotnega, kar je tako staro in celotno zaokroženo, da stoji na početku vsake »umetne« poezije, ki se šele iz »narodne« razvije.[17] Narodna poezija pa ni nič zaokroženega, ampak nepretrgan tok, ki spremlja narodovo življenje in dobiva iz vedno novih virov vedno nove pritoke. Izdati vse narodne pesmi — pa bile tudi slovenske! — v eni knjigi, je ravno tako početje, kakor ujeti tekočo reko v en sam, bodisi še tako velik sod!

Iz tega temeljnega načela je pri Štreklju nujno izhajala delitev slovenskih pesmi v tri kategorije: 1. umetne, 2. ponarodele in 3. narodne. Po naslovu so bile za njegovo publikacijo določene samo prave »narodne«, poleg umetnih, kar se razume samo po sebi, so bile od publikacije izključene tudi one, ki so jih imenovali »ponarodele«. To razlikovanje je za dobo, ko je Štrekelj začel svoje pesmi izdajati, umljivo in značilno. Toda baš ob enem s Štrekljem je začel svoje teoretične spise o bistvu narodne poezije izdajati John Meier, ki je na podlagi podrobnega študija bijologije »narodne« pesmi prišel do drugačne, pravilne definicije. Bistvo njegovega nazora — ki ga od Štreklja izdano gradivo sijajno potrjuje! — je sledeče: Vsaka pesem je kot izraz umetniškega hotenja posameznikovega umetna; je li njen oče šolan pesnik ali neuk pevec, je za definicijo nje bistva ravno tako brez pomena, kakor dejstvo, da mogoče slučajno ni znan. »Ponarodelih« pesmi torej ni; razlika med njimi in »narodnimi« je samo graduelna. Med »umetno« in »narodno« pesmijo je mogoča samo sledeča razlika: »umetna« je ona, v kateri narod (v najširšem pomenu besede) rešpektira tvorbo umetnikovo na ta način, da ji pušča vso njeno prvotno, od umetnika ji dano obliko. »Narodna pesem« pa kot konkreten individuum ni nič drugega, ko samo ena, slučajna oblika, zajeta iz splošnega rezervoarja pesniških izraznih sredstev, ki ga venomer množi in spreminja baš »umetna« poezija. Umetna poezija stoji pod varstvom avtorskih pravic, narodna poezija ni nič drugega ko večni in neprestani plagijat, kar je nje edina bistvena poteza! Umetna poezija ustvarja vedno nove elemente in oblike poetičnega izražanja, narodna poezija pa naravnost samo ob tem živi, da to tuje blago s suverenostjo, ki je narodu lastna, po svoje kombinira in vedno znova varijira.

[17] V tej zmoti tičijo pisci naših šolskih knjig še danes!

Pri tem lahko živita obe obliki mirno druga poleg druge. Naši pevci — vse eno je, ali so kmečki fantje ali inteligenca — ki zapojo znano Gregorčičevo »On po svetu šel od nje«, drugokrat pa po drugi melodiji »On pa je rajžal po svetu od nje«, so prvič zapeli umetno, drugič narodno pesem.[18] Ravnotako kakor pevec, ki čuti potrebo, da mora znano Gregorčičevo zaokrožiti z novo, sklepno kitico:

Zakaj bi ne vriskal,
Zakaj bi ne pel,
K' je mlad'mu dekletu
Nedolžnost uzel!

Nadaljnih primerov bo na kupe vedel našteti vsak, kdor količkaj sledi tekstom, ki se pri nas pojo; enoten tekst pojejo pri nas pevci samo pod taktirko pevovodje, in še takrat ne vedno! Vse prav, bo rekel kdo, toda to so »ponarodele« in ne »narodne« pesmi! Ta ugovor ne drži. Izhaja namreč iz tradicijonelne definicije, po kateri je narodna pesem delo anonimnega, neznanega pesnika iz naroda, ali celo nekako »narodovo« delo. Zgolj slučaj je, da v tukaj obravnavanih primerih poznamo avtorja prvotnega teksta in da ta tekst še ni tako spremenjen, porušen in kontaminiran z drugimi teksti, da bi se mu prvotna zasnova več ne poznala. Razlika med ponarodelo in narodno pesmijo je zgolj graduelna: ponarodela pesem je samo m l a j š a oblika narodne.

Vse to se da prav lepo dokazati z gradivom same Štrekljeve zbirke. Njegova štv. 2532 je V o d n i k o v o geslo »Ljubljanskih novic« za l. 1797, št. 2530, 2534, 2536, 2537, 2706, 2825, 3175, 4368, 4710 pa so K n o b l o v e, vzete iz njegove pesmarice, ki je izšla l. 1801. Še bolj značilna pa je skupina 1007 do 1020 (»Samec si želi ljubezni«), ki jo je Štrekelj postavil na čelo drugemu zvezku. Nje zgodovina je prav poučna. Prava matica te pesmi je nemška pesem, ki jo je priobčil I g. F r. C a s t e l l i l. 1822 v »Wiener Zeitschrift für Kunst, Litteratur, Theater und Mode.« Bila je prva njegova pesem v dijalektu in se je tako priljubila in razširila, da je Castelli postal naravnost oče in ustanovitelj šole avstrijskih nemških pesnikov, ki so pisali v nemških narečjih. Prva kitica njegove pesmi — primerno transskribirana — se glasi:

I hon enk a Haisl am Roan,
Dos Haisl is sauber und nöt kloan,
Ober ol maini Zima
Dö gfoln ma holt nima:
Den i bi in den Haisl aloan.

[18] Da ne bo kakega nesporazumljenja: razlika melodije nima tukaj nobenega pomena. Drugačna melodija je lahko p o v o d spremenjenemu tekstu ali pa njega p o s l e d i c a. Podrobnejše o tem ne spada sem. Glavno in bistveno je sprememba teksta.

Pojasnilo, kako je ta pesem dobila slovensko obliko, dobimo v korespondenci M. Lendovška, ki je za izdajo Slomškovih in Orožnovih pesmi izpraševal njune vrstnike, katere pesmi so res Slomškove, oziroma Orožnove. Tako mu je Hašnik odgovoril 19. dec. 1876: »Ko je leta 1837. Felician Globočnik pri Sv. Hemi kaplanil, ga njegov nekdanji sošolec Jerne Marovšnik, rojen v Sulcbahu, nemški in slovenski pevec objiše, in ko ga vpraša, kako se mu kaj godi? mesto odgovora šaljivi Felician zapoje: »Ich hob halt a Häuserl am Roan, doch bin i im Häuserl aloan« — Marovšnik misli, da Felicianu ta pesem tak dopade in jo v slovensko prestavi, češ, da bi se njemu prikupil; pesem je obče dopadla in več ko deset krat je bila po raznih okoliščinah od mnogo gospodov predelana, vmes tudi od Orožna.« Ripšl pa mu je pisal 13. I. 1877: »Samec« je Felician Globočnikova »I hab a kloans Häuserl am Roan«, ko je bil kaplan pri Sv. Hemi, pa ima 9 kitic.« Pesem je morala biti svoje dni zelo razširjena, ker je Marešič zložil k nji duhovno kontrafakturo »Vesel samec, ali vesel sim le prav, če sim sam«, ki jo je prinesla »Zgodnja danica« l. 1853., str. 105 z Jeranovo pripombo: »Naj bi se prepevala namesto neke druge neslane od samca«. — Avtorja Štrekljeve skupine št. 7377 do 81 izvemo iz Hašnikovega pisma Lendovšku 31. nov. 1876: »Veselje Štajarca zložena l. 1837. po neki pesmi za tobakarje: »Prirajžali smo fantje mi korajžni z našmi punklami... Gedichtet von Maria Simoneti, Lehrerstochter in Laufen, berüchtigte Demimond der Tabakschwärzer: Grosses dichterisches Genie! Škoda duše izvrstnih lastnost!« In 2. sept. 1878 mu zopet piše: »Zarad pesme »Veselje Štajerca« mi je znano, da pervo misel omenjene pesmi je sprožila že večkrat omenjena pevka na Ljubnem Maria Simoneti, hči bilšega izverstnega učitela ondotnega... Skladala je pervo po znani viži pesem za svoje šocelne: Prirajžali smo fantje mi... Ko sim bil kaplan na Ljubnem, je konec leta 1835. Micka S. zložila po ti meri in priljubljeni viži pesem cesarji Ferdinandu; in leta 1836., ko je zopet dobro vino bilo, pesem: To je veselje Štajerca... Moj naslednik za kaplana na Ljubnem v jeseni 1836 je bil Orožen, njemu je viža in pesem od tobakarjev gotovo dobro znana bila: ko bi bil on na priljubljeno vižo bil pesem Veselje Štajerca zložil, bi se bil gotovo tudi mere, ktero je viža tirjala, tudi natanjko deržal, kajti on je imel čudovito občutljiv in natanjčni muzikalni sluh in um, a pesem v Drobtinceh ima v šterti versti en jambus preveč, neveden poeta je mislil kaj popraviti, pa je kazil.« — Št. 845 je Vrazova, slovo od oboževane Anjčike Megličeve; »Japec« (Jakec) je Vraz sam! Isti »Japec no Anjčika se obinjata« v št. 1362, kjer se je Vraz poslužil pravice narodnega pevca, da si po svoje prikroji tekst.

Vse te pesmi bi bil Štrekelj moral sledeč svojemu načelu izločiti, če bi jih bil spoznal kot »nenarodne«. Njegova opazka k št. 351 (I, 386) kaže, da je Štrekelj že spoznal, da je lahko kaka umetna preloga tuje umetne pesmi »postala narodna pesem«, toda ravno zaradi dokazane tuje provenijence jo je bil — po nepotrebnem! izločil. Na pravo pot umevanja narodne pesmi so ga pred vsem silila opazovanja ob naših narodnih »slovesih«. O njih pravi (III, 527): »Čim starejša so, tem bolj narodno je njih lice. Proizvodi zadnjih let so že popolnoma nenarodna roba, da ne rabimo o njih izraza ‚umetni'.« Zadnji stavek bi se moral pravilno glasiti: »Proizvodi zadnjih let, torej mlajši, so še popolnoma nenarodna roba, namreč umetne pesmi.« Štrekelj je fino opazil, kako nastajajo iz narodnih »sloves« pesmi, ki ne veljajo več umrlemu posamezniku, ampak na sploh epično opisujejo kak tragičen slučaj, ustrašil pa se je konsekvenc, ki bi iz tega izhajale za njegovo delo. Iz zadrege se je rešil s polovičnim kompromisom: v svoje delo je »iz obilnega gradiva« sprejel alfabetične začetke takih sloves in natisnil celo par celotnih vzorcev pesmi, ki po njegovi lastni teoriji niso narodne, ampak naravnost umetne. Da je imel prav, se vidi že na zunaj. Njegov prvi primer (III, 633) nosi pravilen naslov, kakor gre za pravo narodno pesem: »Vtopljena deklica«, in ne več n. pr. »Slovo od pokojne Micike...«, kakor ga je imela prvotna, umetna predloga. Sledeči naslov »Deklica pride pod voz« pa nam še daje možnost rekonštrukcije naslova njegove umetne predloge; glasil se je: »Slovo od pokojne Alojzije Štebih«. »Vtopljena deklica« je v priobčeni verziji že splošna tragika osebe, ki je brez imena; samo to izvemo, da ji je ime Micika, toda baš to ime pri nas že ni več osebno ime, ampak naravnost apelativ (= dekle). Seveda je še vedno možno, da se najde zapis, ki nosi v svojem naslovu še celotno ime vtopljenke. Značilno pa je, da se je pesem, ki je očividno nastala v vzhodnji Štajerski, zapisala tudi že v Stični in Višnji gori.

Drugod se Štrekelj niti za tak kompromis ni mogel odločiti, kar je prava škoda. Tako piše (IV, 4): »Povsod znana kratka pesem o fantih »tam za turškim gričem« je bila v dobi trideset let polagoma presukana iz enake o fantih »tam za laškim gričem«, ki je le medel posnetek zelo dolge umetne pesmi o vojski zoper rimske revolucijonarje l. 1848.« Tako se v njegovi zbirki ne nahaja baš ena naših najznačilnejših narodnih pesmi! Enako ni v zbirki nobenega »zaljubljenega pisma«, ki je bolj ali manj ritmizirana proza, sestavljena vseskozi iz elementov ljubezenske narodne lirike. Vsa ta roba se je Štrekelju zdela umetna, sestavljena od podjetnih založnikov in njihovih pisačev. Izločil jo je torej iz razlogov, ki jih podrobno ilustrira v predgovoru I. zv. (str. XII—XIII) in III. zv. (str.

IV—V). Toda že dejstvo, da je narod Repeževi pesmi pristavil »nov motiv«, govori zoper njega.

Kriteriji pri njegovem presojanju »narodnosti« so včasih zgolj subjektivni: »veliko težavneje je zasačiti tujko v narodnih pesmih, če ima ta primeroma še dosti tistega duha, kakoršnega sploh kažejo narodne pesmi (I. zv. V).« Tukaj imamo nevarno metodično anticipacijo: kakšen je »duh« narodne pesmi, bomo lahko dognali šele na podlagi študija cele zbirke, ki naj dá za ta študij dovolj zanesljivega gradiva; kaj sploh vanjo sodi, pa moramo skušati določiti s pomočjo preciznejših kriterijev! Koliko res narodnega »duha« pa imajo n. pr. Žepičeve štirivrstične, ki jih je Štrekelj vseskozi brez pomisleka natisnil, recimo št. 3017, 3031, 3042, 3043 ali n. pr. št. 3059:

Ko brezdomna meglica
Bil sem jaz gnan,
Prem s tabo, ljubica,
Nisem bil znan —

ki vse tako močno dišijo po literaturi? Duha narodne pesmi bomo spoznali šele iz podrobnega študija načina, kako narodna pesem izbira, zameta, spreminja in kombinira elemente izražanja, ki jih ustvarja umetna poezija, in kako rabi izraževalna sredstva, ki so lastna našemu jeziku. Vse to pa je široko, še popolnoma neobdelano polje za filologijo in teorijo umetnosti! Dokler nimamo na tem polju še prav nič, temelji vsako govorjenje o »duhu« narodne poezije samo na subjektivnem čustvu brez vsake realne spoznave.

Za take študije imamo v Štrekljevi zbirki — kar je nje singularna in trajna cena — skrbno zbrano dragoceno gradivo. Baš dejstvo, da se mu vkljub vsemu naporu ni posrečilo natisniti samo »prave« narodne, ampak da je v zbirki tudi mnogo ponarodelih in naravnost umetnih pesmi, nam daje možnost, da v zbirki sami lahko opazujemo postanek narodne pesmi v nje najrazličnejših fazah. Taka zbirka je za bijološki študij neprimerno boljša in porabnejša, ko pa bi bila n. pr. zbirka, v kateri bi bile zbrane samo narodne pesmi v svoji zadnji fazi. V tem tiči vrednost obilice priobčenih varijant! — Težava je samo v tem, da je zbirka težko pregledna. To izhaja deloma iz njene obsežnosti, deloma iz neenotnosti zasnove, ki jo je torej treba dobro poznati, če se hoče človek v njej orijentirati in jo s pridom rabiti.

Neenotnosti zasnove ni zakrivil Štrekelj sam, vsililo mu jo je gradivo. Kakor sam zatrjuje, je vse gradivo razdelil na šest delov po njegovi vsebini. Pri tem pa sta se mu pripetili dve nezgodi: 1. ko je sestavljal razpredelbo dela, še ni imel toliko gradiva v rokah, da bi bil lahko določil tak sistem, ki bi izčrpal vse, kar lahko tvori vsebino narodne pesmi;

2. deloma vsled tega se je poslužil tudi neenotnih kriterijev, po katerih se ravna njegova razpredelba.

1. Ko mu je prihajalo vedno več gradiva v roke, je dobival vedno več pesmi, katerih vsebina je bila taka, da jih ni bilo mogoče vtakniti v nobenega izmed že določenih oddelkov. Čim bolj je delo napredovalo, tem več je prihajalo takega blaga in tem manj je bilo še praznih oddelkov na razpolago. Zato so se morale vse te pesmi shranjevati za publikacijo v »dodatku«. Viden izraz te zadrege je opazka k št. 7269, priobčeni v stanovskih pesmih: »Pesmi tega naslova so po pomoti uvrščene med pivske v zvezku III. pod številkami 6084—6090. Primerjaj med krajevnimi tudi pesmi »Na planinci solnčice sije«! Toda kje naj iščemo »krajevne« pesmi v razpredelbi, ki jo je določil v predgovoru I. zv. str. V—VI?

2. Kriteriji, ki določajo razdelitev gradiva v šest delov, so pri Štreklju zelo različni: vsebinski, formalni in slučajni. Kaj vse se lahko poje »o posebnih prilikah« in kaj vse lahko vtaknemo v oddelek stanovskih pesmi, ki so po Štreklju (I, str. VI) »take, ki jih pojó razni stanovi (n. pr. vojaki itd.) ali katere se pojo o raznih stanovih.« Ti različni kriteriji se neprestano križajo in delajo urejevavcu težkoče, kam naj prav za prav vtakne kako pesem. Ta zadrega je Štreklja pripeljala do tega, da je n. pr. pri št. 5002 in 5003 dal koncesijo mitologu Trstenjaku, ki ga je sicer odklanjal; obe številki sta preprosti otroški pesmici (besedni igri) in spadata med otroške, ne pa med — obredne! Zgolj zunanji kriterij je kriv, da je n. pr. št. 5460 ločena od št. 1244, kateri bi morala kot nje mlajši izrastek neposredno slediti!

Vse te neprilike se lahko odpravijo s primernimi konkordancami, ki opozarjajo na pesmi, priobčene v zbirki na raznih oddaljenih mestih, ki pa spadajo skupaj, ker imajo iste ali sorodne vsebinske in formalne elemente. Deloma je na to pazil že Štrekelj sam, toda on je lahko opozarjal samo nazaj in ne tudi naprej. Tako bi pri št. 2248, če je že ni priobčil neposredno za pripovedno št. 187, katere porušeni ostanek je, moral vsaj opozoriti nazaj na njo; po pravilnem pa bi tudi pri št. 187 moralo stati, če je druga, porušena verzija od nje ločena, opozorilo na št. 2248. Da se to ni zgodilo, je lahko umljivo in popolnoma opravičljivo. Kako važne pa so take konkordance za umevanje bistva in življenja narodne poezije, o tem se lahko prepriča vsak, kdor razen doslej opisanih dveh pazljivo primerja še sledeče: 2—133, 71—8605, 442—4975, 494—6402, 501—5131, 657—5845, 848—5015, 1181—5028, 1459—6752, 1754—2867, 1782 do 1809, 1877—2867, 2033—3454, 2272—3724, 2649—4232, 2711—2935 in 2299, 3246—5789, 3383—4560, 4048—4449, 4192—6015, 4716—8356, 4975—5027, 5292—8341, 5369—5750, 5489—7610, 7477—7504, 8226 do 8259. Seveda se jih bo s časom našlo še mnogo več.

Znanstvena vrednost vsake posamezne pesmi v okviru zbirke je odvisna od pevca in zapisovavca. Pri nas, kjer poje takorekoč ves narod, in nimamo pevcev po poklicu, ki bi nadaljevali tradicijo kake šole ali bili sami učitelji in specijalisti, je treba še prav posebno paziti, ali je zapis vzet od dobrega ali slabega pevca, jeli zapisovavec v kaki zvezi ž njim in v kateri. Njegovo ime je navsezadnje precej postranska stvar. Kaj nam pomaga, če vemo danes, da je pred bogvekolikimi desetletji Cafu toliko in toliko pesmi zapela Marinka Bobnica? Pač pa bi nam bilo zelo ustreženo, če bi vedeli za kronologijo vseh v Štrekljevi zbirki zapisanih pesmi. Na to pa Štrekelj sploh ni mislil ali le mimogredé kedaj. Kronološki podatki so mu samo nekako opravičilo, češ, če ni pesem že narodna, je pa vsaj — stara. In vendar: koliko bi nam poleg krajevne določitve, ki je v bistvu izvedena, pomagalo, če bi vedeli, kakšno je časovno razmerje posameznih varijant, ki jih gledamo pred seboj.[19] Tako pa si mora človek v vsakem slučaju sestaviti približno kronologijo šele sam!

Pač pa je Štrekelj porabil mnogo truda za delo na aparatu, ki je večkrat brez posebne koristi. Kaj nam koristi, če n. pr. ob štev. 1398 pod črto izvemo, da je Vraz 1. verz, ki mu ga je zapisal Šparavec in ki je danes natisnjen (po VO. XIX. r. 290) v obliki »Ljubi pa ide k ljubici«, enkrat (VO. VI. 23.) napisal »Lubi pa ide k lubici« in drugje (NPI, 125) natisnil »Lübi pa ide k lübici«? Vse to je vendar značilno za Vraza in ne za narodno pesem! V tem se kaže pretirana filološka akribija, ki je zgrešila svoj cilj; tako se izdajajo jezikovni teksti starega in srednjega veka! To bi očividno naj dajalo pomočke za rekonstrukcijo prvotnega teksta! Taka namera, v filologiji sicer umljiva, pa je ravno v narodni poeziji naravnost brezupna! Vse to izhaja kajpada tudi iz kronologije Štrekljevega dela: recenzijo svojih virov, kjer bi Vrazov način zapisavanja lahko označil v dveh stavkih, kar bi bilo za ta namen popolnoma dovolj, je nameraval Štrekelj napisati šele po dokončani ediciji. In tako vleče prav po nepotrebnem skozi celo edicijo dokazilni materijal za ona dva stavka! Seveda je na ta način opreme izdaje precej vplivalo tudi Štrekljevo naziranje o postanku in bistvu narodne poezije.

Naloga, ki jo je prevzel Štrekljev naslednik, po vsem tem nikakor ni bila lahka. Ker je bila večina dela že natisnjena, se njegova oblika, na katero so bili raziskovavci že vajeni, nikakor ni smela spreminjati; novi urednik je moral molče prevzeti vso motečo dediščino Štrekljevih kompromisov. Za 15. snopič, ki je l. 1913 prinesel pole 31—43/A IV. snopiča, je bil pre-

[19] Pri tem bi bilo treba na vsak način upoštevati tudi prevode. Imamo namreč prevode, ki so starejši od ohranjenih zapisov ali tiskov, in prevode, katerih predloge danes sploh še niso znane.

vzel od Štreklja pripravljeno in kolikor toliko urejeno gradivo. Pri 16. snopiču pa je že iz zunanjih vzrokov bilo treba kreniti na popolnoma samostojno pot; gl. o tem pripomnjo na str. 683! Tako je s 16. snopičem zaokrožen »corpus« izdaje, kakor jo je bil zamislil Štrekelj. Nadaljnje delo se bo moralo gibati v dveh smereh: 1. misliti treba na izdajo že od Štreklja projektiranih in pripravljenih dodatkov in pomožnega aparata za rabo edicije, in 2. urediti nadaljnje zbiranje in študiranje naših narodnih pesmi.

1. Dodatki so nujno potreben suplement glavni izdaji, ki bo šele ž njimi vred dajala celotno sliko naše narodne pesmi do pod konec XIX. stol. Vanje morajo priti kot dopolnilo corpusu najprej vse nove varijante, urejene po številkah glavnega dela. Za tem vse ono blago — n o v i motivi — ki ga Štrekelj ni mogel sprejeti v svoje delo, ker mu je došlo ob času, ko je bil dotični oddelek že natisnjen, ali pa zato ne, ker zanj po prvotni zasnovi sploh ni bilo primernega oddelka. Ta del bo treba urediti popolnoma samostojno po načelih, ki odgovarjajo današnjim nazorom glede edicij narodnih pesmi; pri njem bo treba uporabiti tudi vse izkušnje pri glavnem delu. Ali se naj v oba ta dela celotno sprejmejo tudi vse one nove varijante, ki so bile med tem časom že kje drugje natisnjene, bo v prvi vrsti odvisno od denarnih sredstev, ki bodo za izdajo na razpolago. Mogoče bo dovolj, če se ponatisnejo v celoti samo one, ki so natisnjene v težje dostopnih tiskih — n. pr. provincijalnem časopisju! — ostale pa samo citirajo.

Razen tega spada k tem dodatkom še vse, kar je potrebno za orijentacijo v celotnem delu in za njega rabo. Na to je mislil že Štrekelj sam, ko je na str. VI. v prvem zvezku zapisal: »Za temi šestimi deli pride še nekaj prilog, da dopolnim že priobčeno tvarino, olajšam rabo vsega dela in razjasnim, kar se v zbirki sami dá na kratko razjasniti gledé na unanjo zgodovino pesmi, kakor tudi gledé na njih razumljivost.« Izmed teh prilog je »Kazalo začetkov« za glavni del že tukaj natisnjeno, ker je že davno potrebno in nikakor ne kaže, čakati ž njim — kakor je nameraval Štrekelj — dotlej, da bi izšli tudi dodatki, ki bodo seveda imeli tudi svoje posebno kazalo. Vendar pa bo treba od Štreklja projektirano število prilog nekoliko reducirati; že površen pogled na njih nam namreč pokaže, da so med njimi mnoge neumestne ali naravnost nepotrebne. Priloge (kazala, registri etc.) imajo samo to nalogo, da naj olajšajo porabo izdaje, med Štrekljevimi pa jih je nekaj projektiranih, ki bi se nujno morale razrasti v samostojne monografije, ki z edicijo samo nimajo več prave zveze. To je pri Štreklju še ostanek načina, kako si je Krek zamišljal vso edicijo!

»Popravki in opomnje k že priobčenim pesmim« bodo dosegle svoj pravi namen le tedaj, če se ga bodo res zavedale. Popravki — tiskovnih napak — so brez dvoma potrebni, pri

opombah pa je že nevarnost, da se razlezejo v samostojne študije, ki bi jih moral urednik delati ob vsaki številki! To pa nikakor ni njegova naloga. »Pregled ponarodnelih pesmi in važnejše njih varijante« kajpada odpade; urednikova naloga bo pred vsem v načinu, kako bo to za študij naše narodne pesmi tako važno gradivo, v katerem se naša narodna pesem kaže naravnost »in statu nascendi«, porabil za drugi del dodatkov. »Literarno-zgodovinski pregled o slovenskih narodnih pesmih in zaznamek njih virov« je tudi priloga, ki prav za prav ni v pravi notranji zvezi z edicijo tekstov. »Pregled« je monografija zase, »zaznamek virov« pa sili preko preproste biblijografije posameznih izdaj v golo ponatiskovanje in ponavljanje tega, kar tako že edicija sama po sebi v vsakem potrebnem slučaju podaja.

Posebno poglavje zase je od Štreklja projektirani »Slovarček manj navadnih besed in oblik«. Kdor pozna našo narodno pesem v Štrekljevi izdaji in ob enem tudi našo leksikografijo, bo takoj spoznal, da bi iz tega »slovarčka« nastal prav debel »slovar«. Ta nikakor ni naloga izdajatelja narodnih pesmi, pač pa se mora od slovenskega leksikografa po pravici zahtevati, da bo z njegovim slovarjem omogočeno umevanje narodnih pesmi. Štrekelj je tu in tam v opazkah k posameznim pesmim že sam dodejal razlage neumljivih besed in oblik, toda ne dosledno, ker se mu je pač projekt »slovarčka« izcimil šele v toku dela. Tako bi bil moral kar v 1. št. pri v. 39 omeniti pod črto, da stoji tam »meriš« po stari grafiki namesto današnjega »miriš«. Ali naj njegov naslednik ta dovolj važni slučaj sprejme v »slovarček«? Da bo treba pravo leksikalično blago odriniti leksikografu in tolmačiti samo težje umljive »oblike«, torej dijalektične tvorbe, je jasno, težavno je samo odločiti, v katerem obsegu. Tukaj bo menda boljše storiti kaj več ko pa manj. Da je treba razložiti »besi« v št. 2661 (»Besi biva moja«), »zatulila« v št. 327, »senter« v št. 3346, »seter« v št. 3347, »či keka« v št. 5177, je jasno, toda ali treba komu razlagati, kaj je n. pr. »cmavo« v št. 2662 ali »šocöj« v št. 2653? V koliki meri bo treba tolmačiti dijalektične oblike v konjugaciji in deklinaciji? Ali je res naloga izdajatelja slovenskih narodnih pesmi, da sestavi iz tega gradiva že tudi slovenski »idijotikon«?

Na eno skupino besedja narodne poezije, ki je ravno zanjo značilna, na katero pa Štrekelj očividno niti mislil ni, bo pač treba obrniti prav posebno pozornost: na besede, ki jih narod sicer poje, toda ne razume. To dejstvo samo je med nami skoro neznano in vendar je ravno za narodno pesem tako zelo značilno. Če pojejo n. pr. Štajerci:

Žena, tuja roka
skrbi za otroka,
kadar mene več ne bo —

je pač jasno, da pojejo logično nesmiselnost, ki je nastala na

ta način, da so brez pomisleka prevzeli napačno razumljeni kranjski dijalektični »tuj« nam. »tvoj«! Pobožni Simon Cirenski je na Štajerskem postal junak krčmarjeve jeze, ker se njegovo ime akustično enako glasi z imenom »Brümen Senarski« (kar se izgovarja tudi »Sinarski«); ta zamena se je izvršila v kraju, kjer Senarski Brümen ni bil znan, pač pa Simon Cirenski (gl. 8666—8)! Prvi trije verzi št. 7465 so enako poučni:

Derom, derom, Barbara,
tratata, vinom škrinja,
mladi so Serjanci, tralala!

Prva dva verza pomenita ravno toliko, kolikor v tretjem »tralala«. Namestu »Barbara« bi z vso pravico lahko zapisali tudi »barbara« ali »bar bara«! Za pravi »slovarček« bo treba tukaj samo razlage, da se »Serjanci« imenujejo stanovniki Središča! Vse ostale besede bo treba v slovarčku nerazumljenih naravnost proskribirati že zato, da ne bo kdo kdaj iskal v njih mogoče ostankov kakega poganskega rituala in doneskov za slovensko mitologijo. Kdor hoče že danes imeti kaj več dokazov za dejstvo, da narod poje nerazumljene tekste, si oglej n. pr. št. 395, 557, 950, 1568, 4988, 6597, 6664, 7840, 8473, ali pa obširno skupino otroških pesmi, ki hrani v sebi toliko nerazumljenih, ker porušenih ostankov starih narodnih pesmi. Toda: kje je v skupini »izštevalnic« (št. 8128—48) meja med razumljenimi in nerazumljenimi besedami? Če je n. pr. Malovrh (v Kresu, III, 64) pokazal italijanski vir za št. 8135 in Ilešič enako (Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena, VI, 220 do 5) za razne druge latinskega, poznavavec te skupine lahko pokaže, kaj je matica izprevrženemu besedilu slovenske izštevalnice, toda to še prav nič ne spremeni na dejstvu, da so posamezne besede tega teksta nerazumljive otroku, ki jih reproducira. In baš to je za nas odločilno! Prim. tudi v istem »Zborniku« (XXII, 101—2), kako se je Milčetić trudil z razlago pripeva »vigle« v hrvaških kolednicah, ki pa ga je na zadnje moral označiti kot nerazumljivega! Z enakim uspehom se je trudil Ilešič z razlago verzov 41 in 42:

Tam so pumpo pumpali,
Tam so pumpo pili —

v naši št. 6672 (isti Zbornik, VII, str. 210). Prim. k temu še C. Kappusa »Ein unverstandenes Wort« v Arch. f. slav. Philol., 1923, 279—80 in Šorlijeve opazke »O narodni pesmi« v »Domu in svetu«, 1922, 414.

Vrsta »kazal«, ki jih je projektiral Štrekelj — po njegovem bi jih bilo najmanj sedem — je ravno tako potrebna revizije. Da je kazalo vseh začetkov potrebno, je brez vsakega dvoma; potrebno je tako zelo, da smo ga dodali že temu zaključnemu zvezku glavnega dela, ki bi bil brez tega ključa

takorekoč neporaben. Način, kako je urejeno in kako ga treba rabiti, razlaga pripomnja na str. 750—1. Poučno pa je že samo po sebi, ker nam prinaša urejeno gradivo, ki kaže pregledno sliko načina, kako se naše narodne pesmi začenjajo. — Kazalo važnejših in razvidnejših motivov bi naj po Štreklju temu kazalu sledilo. Toda to je zopet eno onih kazal, ki segajo preko nalog in bistva e d i c i j e; iskanje »motivov« je že naloga r a z i s k o v a v c a in sili v monografično študijo. Na grobo so motivi že določeni po skupinah, v katerih se dotična pesem nahaja in po naslovih skupin, ki jih pregledno kažejo vsebinska kazala, dodana vsakemu zvezku. Pri tem pa je treba pomisliti še sledeče: nositelj motiva je vedno izražen v substantivu, ki v naših pesmih stoji večkrat že v prvem verzu, celo naravnost na prvem mestu. Mislimo si n. pr. nekoga, ki ga zanimajo motivi, ki jih naša narodna pesem veže z Jezusom in Marijo. Temu se danes ni treba ravno preveč žaliti, da še nimamo takega registra motivov; treba mu je samo odpreti kazalo začetkov in tam bo na prvi pogled zajel veliko množino teh motivov. In če količkaj pozna tehniko začetkov naše narodne pesmi, bo pogledal še začetke z »O« in »Oj«! Enaka je s svetniki in imeni krajev, oseb in reči. Takó bi bilo táko kazalo motivov, ki bi kajpada moralo biti urejeno po alfabetu, v velikih partijah neekonomičen ponatisk alfabetičnega kazala začetkov. In tretje Štrekljevo kazalo, »kazalo v pesmih imenovanih oseb in krajev« bi bilo naravnost dubleta tega kazala motivov!

Kazalo deželanstva vseh pesmi, kazalo zapisovavcev, pevcev in pevk so vse kazala, katerih znanstveni sad bi ne bil v prav nikakem razmerju z velikim delom in stroški, ki bi jih bilo treba porabiti za njih. Povrh pa zadevajo vsa ta kazala samo zunanjo plat naše narodne pesmi, ki je v večini slučajev brez kakoršnekoli zveze z nje bistvom. Namestu kazala zapisovavcev teh pesmi bi bila potrebna razprava o njih, v kateri bi bilo njih delo o c e n j e n o: za človeka, ki študira narodno pesem, je važno, ali je kaka varijanta iz dobre ali slabe roke. In za to vendar v prvi vrsti gre; gol alfabetičen register zapisovavcev je samo surovo gradivo za »zgodovino nabiranja naše narodne pesmi,« torej za témo, ki je s problemom narodne pesmi same v prav rahli zvezi. Če bi se pri vsakem zapisovavcu ob enem navedle še številke pesmi, ki jih je on zapisal, kar je Štrekelj menda nameraval, bi se po nepotrebnem ponavljalo to, kar je v vsakem slučaju itak navedeno; dobili bi samo merilo za pridnost kake osebe, ne pa gradiva ali sredstva za spoznavanje narodne pesmi! In kaj nam naj pomaga register vseh pevcev in pevk? Smisel ima pri Hrvatih in Srbih, kjer je pevec po poklicu naravnost strokovnjak in umetnik, pri nas pa, kjer poje »ore rotundo« takorekoč ves narod, bi s takim kazalom dobili samo kopico gluhih imen, ki so popolnoma slučajno prišla do tega odlikovanja in nam, posebno če so že davno mrtva,

ne vedó nič več povedati. Povrh je med našim in srbohrvaškim petjem še ena kardinalna razlika: naše petje je zborovo, pri nas ne poznamo recitativa ali rapsodičnega petja. Zato ne smemo slepo kopirati znanstvene tehnike, ki je prikrojena in primerna za popolnoma drugačne razmere.

Sedmo Štrekljevo kazalo bi naj kazalo, »kje je kaka drugje tiskana pesem natisnjena ali omenjena v naši zbirki.« Če prav razumem, je mislil menda na slučaje, v katere pride človek, ki dobi v roke n. pr. Korytkovo ali Vrazovo zbirko, ali pa naleti recimo v »Novicah« na kako narodno pesem, pa bi rad vedel, katere varijante ima za njo Štrekljeva zbirka. V tem slučaju pa ni potreba nobenega posebnega kazala, ker bo to popolnoma lahko dognal s pomočjo alfabetičnega kazala začetkov. Mogoče pa je mislil na register, v katerem bi bili sestavljeni začetki onih pesmi, ki se v zvezi z narodnimi tu in tam po zbirki omenjajo, pa vanjo niso sprejete. Tak register — celoten — bi bil res potreben, dasi imamo danes že velike kose, ki pa bi jih bilo treba strniti v eno celoto (prim. III, 633—46, 819—51; IV, 210—7, 295—307, 744—9)! K temu bi bilo treba dodati še začetke onih pesmi, ki se omenjajo po raznih uvodih ali pri posameznih številkah pod črto, pa v zbirko samo v celoti niso sprejete. Da bi bil Štrekelj pri tem mislil na kake vrste »konkordanco« med posameznimi pesmimi (gl. zg. str. *50), je iz njegovega besedila težko posneti.

Po vsem tem bo torej v dodatke, ki bi obsegali V. zvezek zbirke v običajnem obsegu, trebalo sprejeti sledeče: a) nove varijante k že natisnjenim naslovom, urejene po številkah glavnega dela; b) nove naslove, urejene samostojno; c) kazalo začetkov vseh v dodatni zvezek sprejetih pesmi; d) enotno kazalo začetkov vseh v celotnem delu sicer omenjenih, toda ne tudi natisnjenih pesmi; e) namesto od Štreklja projektiranega »registra motivov« mora stopiti alfabetično urejeni, v širših odstavkih s pododdelki opremljeni »r e a l n i s l o v a r«, iz katerega se bo mogoče lahko hitro poučiti, kje se v zbirki o čem govori in kaj; f) slovarček dijalektičnih oblik in besed, ki v tej zbirki nimajo nobenega pomena; g) kolikor mogoče izčrpen register »konkordanc«; h) v toku dela samega bi se, kar je umljivo samo po sebi, najbrže pokazala potreba še kakega drugega kazala ali registra.

Realni slovar bi nam naj nadomestil d v o j e od Štreklja projektiranih kazal, namreč kazalo motivov in v pesmih imenovanih oseb in krajev. Da obojega ne kaže ločiti, smo pokazali že zgoraj. Ta slovar bi naj omogočal rabo zbirke v onih slučajih, pri katerih nam samo kazalo začetkov ne more več pomagati (gl. str. *55). Najpreprostejše in najboljše sredstvo bi bil sploh specijalen slovar zbirke, v katerega bi bilo sprejeto vse besedje tekstov glavnega dela in dodatkov, torej slovar, kakor ga imamo n. pr. za razne grške in rimske klasike. Človek bi

n. pr. pripravljal kako disertacijo o »vinu v slovenski narodni pesmi«; če bi tak slovar imeli, bi ga kratkomalo odprl in našel pod besedo »vino« skrbno navedene vse številke Štrekljeve zbirke, v katerih se beseda »vino« nahaja, pa bi bila stvar opravljena. Če bi poleg te mehanične spretnosti imel tudi še kaj filološke soli v glavi, bi se mogoče domislil, da treba pogledati tudi še druga gesla, ki so z vinom v ožji ali oddaljenejši zvezi, n. pr. »kapljica«, »piti«, »zlato«, »krčma«, »birt«, »oštir«, »kelnarca« itd. Če si predočimo vse to, bomo kmalu uvideli, da bi tak slovar bil v veliki meri neekonomičen; poleg pomembnega gradiva bi prinašal tudi popolnoma brezpomembno s t a t i s t i č n o gradivo in bi kljub veliki potrati dela in stroškov bil slabo poraben. Edini možni izhod iz te zagate je »realni slovar«, s katerim bi se z razmeroma najmanjšimi stroški dosegel največji efekt. Seveda bo glavno delo pri tem moral opraviti sestavljavec, ki bo moral sam presoditi, kaj spada kot p o m e m b n o v ta slovar in nazadnje vse gradivo urediti pregledno in ekonomično po realnih skupinah v alfabetičnem redu. Kako približno bo šlo to delo in kakšne težkoče tičijo v njem, naj razloži sledeči primer.

Mislimo si človeka, ki je prevzel nalogo, da sestavi obe od Štreklja projektirani kazali, kazalo motivov in v pesmih imenovanih krajev in oseb, in ki je zgodaj, še predno se je dela lotil, spoznal, da bo teh dvoje kazal zaradi ekonomije treba strniti v eno kazalo. Svoje delo začne slučajno s skupino »Lucipeter ban« (št. 915—8). Naslov sam je že motiv. »Lucipeter« bo treba povrh posebe notirati kot ime, ob enem pa še paziti na to, da se imenuje tudi »Tucipeter«, »ljuti Peter«, »Duci-Peter« in da je v nekaki še ne pojasnjeni zvezi s hrvaškim »Dojčinom Petrom«! Tako dobi že v tej skupini sami za svoje kazalo gesla »Lucipeter«, »Tucipeter«, »Ducipeter« in sledeče naloge za razmišljanje: a) ali naj v kazalu vsa ta imena, kar mu jih kaže ta skupina, postavi skupaj pod »Lucipeter«, ali pa b) postavi vsako ime na svoje mesto v kazalu in notira 1. pri »Petru« tudi »ljutega« Petra z opozorilom na »Lucipetra«, in »Dojčina« z opozorilom na »Ducipetra« ter 2. pri »Dojčinu« z opozorilom na »Petra« in »Ducipetra«. Novo težkočo pri ureditvi vsega tega gradiva bo moral premagati tedaj, če bo našel v zbirki kje »Vucipetra«, »Luciperja« in »Luciferja« in se domislil, da so vsa ta imena v prav ozki medsebojni zvezi. Vse to so tehnični problemi, na katere naleti urednik že ob enem samem osebnem imenu, ki je nositelj motiva razmeroma majhne skupine. Za enkrat zanj ni druge rešitve, ko določiti, jeli geslo za katalog dovolj pomembno in ga v tem slučaju res tudi katalogizirati. Čim bolj bo delo napredovalo, tem bolj jasno se bodo kazale zveze med posameznimi gesli, ki jih bo v končni redakciji gradiva treba ekonomično grupirati v realne skupine.

Ravno ta razvrstitev v pododdelke pri posameznih geslih bo za končno obliko tega realnega slovarja odločilna in bo tvorila njega pravo vrednost. Tako n. pr. urednik nikakor ne bo notiral v svojem delu vseh številk, v katerih se nahaja beseda »Jezus«, ampak samo pomembne; medmeta »Jezus« ne bo notiral, tudi tedaj ne, če nastopa v tako izraziti obliki, kakor n. pr. v št. 6960:

O Jezus, Marija, vas prosim lepo,
Tolažita mene v težavah vedno!
Varujta le me,
In vodita me,
Da pridem gor v sveto nebo!

Tudi bi bilo onemu, ki bo hotel ta slovar rabiti, zelo malo pomagano, če bi v njem za geslom »Jezus« našel naštetih samo par sto golih številk; pri njih bo povedano, kaj se o njem govori: n. pr. »Jezus in učenci« (z navedenimi številkami), »Jezus in riba faronika«, »Jezus in židje«, »Jezus med pivci«, »muke«, »vstajenje«, »Jezus in sv. Tomaž«, »Jezus in Marija« itd. Pri geslu »Marija« pa ne bodo vse številke navedene, ki stoje pri tem tudi pod »Jezus in Marija«, ampak bo samo opozorjeno na to skupino. Vse »ptice« bodo sprejete pod eno geslo, v katerem bodo najprej naštete številke, ki govore o pticah sploh, nato pa bodo obravnane posamezne ptice v abecednem redu. V glavni abecedni vrsti pa bo stalo samo: »kos gl. ptice« ali n. pr. »sohen gl. ptice s. v. sokol«! Na ta način bo realni leksikon podajal samo oni aparat, ki je nujno potreben za znanstvene raziskave, in se ne bo sam že spuščal v monografične študije, kakor jih je nameraval Štrekelj.

2. Zmotno bi bilo misliti, da bo z izdajo »dodatkov« pri nas že dovolj storjenega za izdajo narodnih pesmi. Ž njimi bomo dobili samo zaokroženo izdajo naše narodne poezije, v kolikor gre do pod konec XIX. stol. in kolikor je je prišlo v Štrekljeve roke. Narodna pesem pa živi svoje življenje naprej. Misliti je torej treba še na nadaljnje zbiranje naših narodnih pesmi. V tem oziru so vse pohvale vredni listi na naši vzhodni in zapadni meji, ki stalno priobčujejo narodne pesmi, dasi pri tem delu ne mislijo v prvi vrsti na potrebe znanosti. Odkar je Slovenska Matica oddala vse svoje narodopisno blago državni licejski knjižnici v Ljubljani, smo za nadaljevanje te akcije dobili nov zavod, na katerem se vse gradivo lahko strokovno shranjuje in urejuje za znanstveno porabo.[20]

[20] Pri tem bo tudi treba misliti na usodo gradiva, ki ga je nabral slovenski delovni odbor za »Avstrijske narodne pesmi«, ki šteje po izjavi odbornika vseuč. prof. dr. M. Murka (Neue Jahrbücher für das klassische Altertum, Geschichte und deutsche Sprache und für Pädagodik, Bd. 43, 274 str. op. 2 pod črto) nad 11.000 (enajst tisoč) tekstov z melodijami, in ki je danes v Ljubljani shranjeno bogvekje in bogvekako!

Za študij naše »narodne« pesmi pa je po vsem, kar smo dosedaj videli, neobhodno potrebna podlaga študij naše »umetne« pesmi! Ta študij bo moral v enaki meri obsegati posvetno kakor cerkveno pesem in se najprej gibati v dveh smereh. Pred vsem nam je potreben zanesljiv in čim bolj obsežen inventar naše poezije. Treba bo dognati obseg pesniškega dela onih naših pesnikov, ki so po imenu znani. Pesniška vrednost je tukaj postranska stvar. Za to delo potrebujemo ravno tako pregled vsega pesniškega dela Prešernovega — ki ga še vedno nimamo! — kakor pregled pesniškega dela kakega Hašnika, Volkmerja, Lipolda, Slomška, Grizolda, Staniča, Skuhale, Drabosnjaka, Vodovnika, Krumpaka itd. Sicer bo pri tem še ostala velika množica vseskozi umetnih pesmi, ki jim zaenkrat ne bo mogoče določiti očeta; s podrobnim zgodovinskim študijem pa bodo počasi prišla na dan imena danes neznanih ljudi, ki so »zlagali« umetne slovenske pesmi in ki jih zgodovinar in teoretik naše poezije ne more in ne sme prezreti, ker so individualen izraz našega umetniškega stremljenja, odsev in refleks teorije in prakse kakega svetovnega toka umetnosti in ker so vsi skupaj pomagali ustvarjati oni inventar izražalnih sredstev, s katerim po svoje operira naša narodna pesem. Zgolj estetično stališče je pri tem študiju popolnoma neumestno. Raziskovavca pa bo to delo vedno vodilo k važnim problemom, ki zadevajo našo narodno pesem, n. pr.: v kakem razmerju je Jenkov »Knezov zet« do našega »Mornarja« (št. 70) ali čigava sta verza

»Bo eden novo mašo bral
In mater svojo 'z vic jemal«

na koncu naše št. 129b itd.

Ta inventura je neizogibno potrebna priprava za nadaljnje delo, ki ga potrebujemo, t. j. za historično poetiko. Za študij naše pesmi — narodne kakor umetne — nam je potreben kritičen in pregledno sestavljen inventar naših pesniških oblik, ki nam naj da možnost pogleda na formalno stran naše poezije. Od tod bo potem tudi možen vpogled v globlje ležeče elemente naše poezije, mogoč bo psihološki razbor umetniških funkcij teh oblik in omogočeno bo zgodovinsko primerjanje s tujimi vzorci. Tako bomo lahko dognali, kako so se tuji formalni elementi pri nas sprejemali in spreminjali, omogočeno nam bo presojanje, kaj je tujega, prevzetega, in kaj je domače, samoraslo.

Enako potreben in važen je nadalje študij tradicije, po kateri prehaja narodna pesem od roda do roda. Ta pot je trojna: 1. tisk, 2. rokopis, 3. petje. Tiskana tradicija nam je za študij najlažje dostopna, po večini je razvidna že iz naše zbirke. V veliki meri pa sega tudi v rokopisno tradicijo, saj so one nešteviline »pesmarice« ali »poje« (kakor se imenujejo na vzhodnjem Štajerskem) večkrat tudi posnetki tiskanih predlog. Štu-

dij teh rokopisov je za spoznanje življenja narodne pesmi fundamentalnega pomena. Ne samo da spoznamo iž njih naravnost historične etape posameznih varijant, v njih je vedno shranjena določena oblika narodne poezije, ki nam v nekakem prerezu kaže določeno umetniško dobo in nje konkreten izraz, ob njih lahko naravnost opazujemo proces nastajanja narodne poezije. Majhen primer nam bo to pojasnil.

Pred seboj imam dve rokopisni pesmarici iz vzhodnje Štajerske: prvo, obsežnejšo, je v l. 1863—8 napisal sedaj že pokojni Franc Šajt na Grlovi pri Ljutomeru, ki je tudi sam zlagal pesmi, druga, kako desetletje mlajša, je delo Kranjca, bivšega nadučitelja pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Obe obsegata samo gole tekste brez melodij. Sestava vsake posamezne je značilna za interese njenega pisca, posebno poučni za nas pa so teksti onih pesmi, ki jih imata obe skupno. Vzemimo onega, ki se da brez posebnega aparata kontrolirati, ker je splošno znan, Prešernova »Luna sije«. Šajt, pri katerem stoji ta pesem na drugem mestu — za vojaško odhodnico — je napisal z zelo neenotno bohoričico natanko tako:

»Pod oknam.
Luna sije hladno bije
Trudne pozne ure še (že?)
Pred neznane serčne rane
Meni spati ne pusti.«

Koliko teh »napak«, ki jih »vešče« oko v tej prvi kitici takoj opazi, je stalo že v njegovi predlogi, koliko jih je zakrivil sam, ali je pesem zapisal deloma po spominu ali pa vestno kopiral predlogo od črke do črke, vse to je tukaj za naše vprašanje brez pomena: nas briga samo problem, odkod taka oblika. V nastična; ker je beseda »kladivo« Šajtovemu jeziku bila tuja, jo lika, ki nas tukaj ne briga toliko, ker stoji v naslovu, ki je za narodno pesem brez pomena; očividno je prepisana iz predloge. »Hladno« je ravnotako lahko optična pomota kakor akustična; ker je beseda »kladivo« Šajtovemu jeziku bila tuja, jo je on ali njegov prednik po asocijativni, ne logični metodi narodne pesmi premenil v »hladno«: »luna« je konkretno znamenje noči, za katero je enako karakterističen »hlad«. Singular je v četrtem verzu nastal zato, ker je Šajtu ali njegovemu predniku oblika »pusté« bila tuja; veže se s konkretno »luno« in ne z abstraktnimi »srčnimi ranami«. Vse te »napake« izhajajo iz tendence narodnega pevca, da daje tekstu, ki ga ima pred seboj, samovoljno novo vsebino. Povodi za tako ravnanje, način, kako se ta sprememba vrši, vse to pa je ravno karakteristično za postajanje narodne poezije in za nje bistvo. V tem slučaju imamo dvoje značilnih črt: prva je plastika konkretnih simbolov, druga pa je asocijativno, ne logično spajanje formalnih delov.

Za Kranjca pa so poleg naslova »Pod oknam« značilne sledeče vrste:

Luna sije Kladvo bije
Trudne pozne vure že;
Predne znane, Serčne rane,
Meni spati ne pusti.
. . . . . .
Se perkaži, Alj sovraži
Me, srce povej alj nej?
. . . . . .
Po njej zgubi, Ako ljubi,
Druzga, poč'lo bo srce.

Pisava razodeva tiskano predlogo, obliki »vure« in »nej« pa sta obe koncesija lokalnemu narečju! Toda odkod izhajajo ostale napake, posebno v interpunkciji? Meni se zdi, da sta jih zakrivila ritem in melodija: ta interpunkcija ni logična, ampak markira muzikalično pomembna mesta. Lepo se da ta trditev ilustrirati na napakah, ki so se primerile Aškercu ob izdaji Prešernovega teksta. Aškerc se je postavil na sledeče stališče: »Kar se tiče interpunkcije, se ravnam od nekdaj po načelu, da morajo veljati v pesmih ista iz naravne logike rezultujoča pravila kakor v prozi. Po tem načelu sem korenito uredil tudi Prešernovo interpunkcijo.« Pintar pa je Aškercu z bridko ironijo dokazal, da je grešil zoper naravno logiko in Prešernovo prakso, ko je v njegov tekst uvedel sledeče interpunkcije: »Pokopat k tolovajem, biričem ga dadé«, »Pravljica po Ezop' od vas zapeta, več nima slasti kakor jed »pogreta«, »Al ko si je 'zvolila, mladenča druzega« (Ljublj. zvon, 1907, 630). Ironija tukaj ni umestna. Vsa ta interpunkcija v teh slučajih ni logična, gramatična, ampak je muzikalična; ločila so tukaj samo znaki za metrične presledke! Iz tega pa izhaja za nas nova zahteva. Splošno se trdi in splošno priznava, da zapisovavec ali izdajatelj narodnih pesmi nima pravice popravljati teksta. Sedaj lahko to zahtevo še preciznejše formuliramo: izdajatelj nikakor ne sme spreminjati interpunkcije (kar je Štrekelj dosledno delal!). Če jo spremeni, zabriše eno najdragocenejših sredstev za spoznavo bistva narodne poezije: direktne dokaze za ritmični čut prvotnega zapisovavca!

Historična vrednost teh pesmaric tiči tudi v tujejezičnem gradivu, ki je v njih shranjeno, n. pr. nemške pesmi. Njih sestavljavci so bili po večini dvojezični, poleg slovenskih pesmi so popevali in prepisovali tudi nemške. V nekoliko manjši meri velja to za naše pesmi na hrvaškem vzhodu in italijanskem zapadu. Taka simbijoza seveda ni mogla ostati brez posledic: nele da so se tuje predloge prevajale, ob njih se je šolal umetniški čut in iz njih so se prevzemala poleg vsebinskih motivov tudi formalna sredstva, večkrat samo goli, nerazumljeni refreni. Tudi s te strani sta obe opisani pesmarici zelo poučni.

Da bodo v nadučiteljevi pesmarici, ki je bila sestavljena v sedemdesetih letih preteklega stoletja, tudi nemške pesmi, je brez vsega verjetno in umljivo. Frapantno pa je njih število in

zanimiva je njih izbera in zgodovina. Kranjčeva pesmarica ima sledeče: »Überall bin ich zuhause, überall bin ich bekannt«. (z naslovom »Ubi bene, ibi patria«), »Es gibt kein schönres Leben Als das Studentenleben Wie es Bachus und Gabrimus (!) schuf« »Ein Grobschmied sass in süsser Ruh'«, ki je predloga znani slovenski »Kovač si je zažgal tobak«, »Warum soll in Leben ich nach Bier nicht streben«, ki se v okorni slovenski prelogi najde po drugih pesmaricah, »Hinunter mit dem letzten Rest Und immer fort gesungen«, ki je predloga znani slovenski »To žlahtno vinsko kapljico Zdaj hočemo popiti«, »Ich nehm mein Gläschen in die Hand Viva la compania Und fahr damit ins Unterland«, »Liebe, lebe, trinke, schwärme Und erfreue dich mit mir«, štirivrstična, katere zveza z našo »Pivaj, vživaj in prepevaj In veseli se z menoj« je jasna, pivsko »Lasset die feurigen Bomben erschallen« in parodijo znane nemške balade »In einer Kneipe trunken Sassen viel Halunken«. Najbolj zanimivi pa sta ostali dve: Dvojezična pesem s štirimi kiticami in napisom »Veselica«, katere prva kitica se glasi:

Seid lustig ihr Brüder
Dokler na sveti živimo,
Singt lustige Lieder,
Zdaj bomo pili vsi vino,
Freund nimm das Glas
Da bo nam kratek čas,
Und trinket nur alle
Da bjo nam skerbi dol pale —

ki je bila znana že za Vrazovih časov (prim. VO. XVI. E. 7.) Druga pa je celotna pivska scena z naslovom »Horvaški Edelman«, v kateri poje najprej zbor slovensko in pozivlja k pitju vsakogar, »naj bo Kranjec al Hrovat«. Nato zapoje hrvaški plemič sam nemško trokitično pesem z začetkom:

Ich bin kroatisch Edelmann
Respekt mir pasja noga,
Ich trinke nicht mit Bauersmann
Hab studiert in Jena itd. —

ter toži nad ubogo Štajarsko in hvali bogato Hrvaško. V prepir med zborom in Hrvatom se vmeša slovensko Kranjec, ki vse združi v hvali: »Dober kraj je v Štajari«.

Popolnoma drugačno lice kažejo nemške pesmi v Šajtovi pesmarici. Prva je »Wenn mir der Sommer anfängt Da blühen die Rosen im Garten«, nemška predloga naši »Po polju že rožce cvetejo« (št. 7005). Za to sledijo: »Madel willst du einen Mann haben Musst du dir besinnen«, nemška nagajivka onega tipa, ki ga kažeta naši št. 193, 194, »Das Jagen, das ist ja mein Leben, Darum habe mich gänzlich ergeben«, »Ist denn das wohl wirklich wahr Was er dann hat vernommen« (o Napoleonu), »Der Tag bricht auf Die Sonne scheinet schon« (»Rekrutenlied«), »Zehn Mädchen sehnten nach Männern sich sehr Sie liessen die Karten sich schlagen« (»Der Baum der Liebe«), »Einmal eins

ist eins Gib dein Herz für meins«, »Es gehet der Jager wohl jagen Ein Viertelstund vor den Tagen«, »Am Sonntag, am Sonntag geht jeder mit der Seinen Und wenn es etwa Prügel gibt, dann geht's mit Schemmelbeinen« (»Schneiderwoche«). Očividno je, da kažejo od Šajta zapisane nemške pesmi popolnoma drugačni značaj ko Kranjčeve: Kranjčeve so pivske, dijaške, Šajtove so vojaške. S tem sta tudi že označeni obe glavni in najznačilnejši strugi, po katerih se je nemški element stekal v našo pesem: pri inteligenci v veseli dvojezični družbi, pri preprostem narodu v treh letih vojaške službe, navadno med Nemci.

Ti slovenski zapisi nemških pesmi pa so v enaki meri važni tudi za nemški folklor. Prav lahko je namreč mogoče, da se med njimi nahajajo taki, ki so starejši od znanih zapisov med Nemci, ali pa celo teksti, ki med Nemci sploh niso zapisani. Ker je naša dvojezična inteligenca prevajala na obe strani in sama tudi zlagala nemške pesmi, je prav verjetno, da se med nemškimi pesmimi nahajajo originalne tvorbe Slovencev ali pa nemški prevodi slovenskih predlog, prevedeni od Slovencev. Srečen slučaj nam je pred leti omogočil naravnost z dokumenti podprt dokaz, po kateri poti je tik pred svetovno vojno naš »Regiment po cesti gre« postal nemška narodna pesem.[21]

Tretja pot, po kateri se vzdržuje tradicija, je petje samo, ki je torej za spoznavanje bistva narodne poezije fundamentalnega pomena. Kako in v koliki meri je melodija sama udeležena pri nastajanju narodne pesmi, katere bistveni del je, bo treba s podrobnim opazovanjem šele dognati. Tragika posebne vrste za publikacijo naših narodnih pesmi je, da doslej nobeden urednik ni bil muzikalično izobražen in da sta se torej oba morala omejevati pri ediciji in pri študijah v prvi vrsti na izdajo in opazovanje tekstov. Štreklja samega so številne melodije v Vrazovi zbirki že zgodaj postavile pred problem, ki ga sam ni mogel rešiti. Zato se je obrnil na prijatelja Ivana Kokošarja s prošnjo za nasvete in pomoč. Ta mu je 20. nov. 1894 odgovoril iz Šebrelij:

»S tem Ti vračam Vrazovo zbirko — prepisal sem si toliko, kolikor se mi je zarad napevov zdelo potrebno. Napeve sem prepisal vse — in razun dveh ali treh se mi dozdeva, da bi bilo mogoče dognati — kakošen, da je napev v resnici. Vraz ni bil muzikalno izobražen do cela, »Taktgefühl« se mu mora skoro odrekati — (oprosti frazi!). Po tem, kako je napeve zapisoval, bi sklepal jaz, da je rabil vijolino (škant) — na vijolini je poiskal glasove in iz vijoline jih je zapisoval, odtod so napevi skoro vsi za celo oktavo previsoko zapisani. Pri marsikateri pesmi se spozna pravi ritem še le iz napeva n. pr. str. 8 »Stante, stante dekliči« je zaznamovan ritem —o—o—oo(—), a iz napeva se razvidi, da bi moralo biti o—o—o—o; str. 15 (četrte pole tretja

[21] Gl. »Ljublj. zvon«, 1917, 390—392.

stran) »Da bi mi Bog to milost da« je zaznamovan ritem o—o—o—o— a iz napeva se vidi, da mora biti: —oo—o—o—. Pri XXXIV. pesmi (str. 17, pete pole prva stran): »Oj ljubte, ljubte kdo ma kaj« je napev pisan v $^2/_4$ taktu, a mora biti absolutno ali v $^3/_4$, ali v $^5/_4$ taktu. Po Vrazovi ritmizaciji pridejo polkrat naglašeni zlogi na lehko dobo, a nenaglašeni na povdarjeno! Ravno tako okorno je pisan napev XXXV pesmi (Nocoj so pajbe lovili), ki mora biti absolutno v $^5/_4$ taktu pisan. — Pri 61. pesmi (3. pola, 3.str.) »Kaj je tebi vtica, siva golobica« je zaznamovan ritem: —o—o—o—o—o—o(—), a napev kaže: —o—oo—o/o—oo—o/— Pola 10. stran 3. »Vtica poje, vtica poje« ima napev ritem

—o—o—c—o
—o—o—o

a je zaznamovano, kakor bi bila druga vrstica prvi v ritmu enaka itd.

Ali veš kaj bi bila moja misel? Ako bi hotel Ti izpustiti vse ono, kar je »grešno« — in pri tem nisem rigorist. »Ljubca me rada ima« ni še greh — ali »od ljubce bom slovo jemal« tudi ne! Kar je pa greh, to izostani! Še to ne vse! Kjer se greh graja, je prav! Kjer je greh prikupljiv — to izostani in potem prevzamem jaz nalogo, da dodamo še vsem, vsaj po večem t. j. kolikor je mogoče, tudi napeve (enoglasno). Dosedanje zbirke narodnih napevov imam vse, dodam vse napeve, kolikor jih imam sam nabranih — a onim pesmim, ki bi morda napeva še ne imele zapisanega, bi se lahko dodal napev kake narodne istega ritma in podobne vsebine — ki bi pa vsled stilizacije morale odpasti, a v opazki bi se pojasnilo, da je bil napev prvotno za drugo pesem namenjen. Napevi bi se dodali ali v tekstu samem, ali pa kot dodatek, kakor je v »Šola vesela lepega petja«. Ako bi bila pa zbirka taka, da bi me moralo biti kot duhovnika s r a m sodelovati, bi pa kesneje sam izdal še ne izdane napeve popolnoma poštenih narodnih pesnij.

Glede napevov Vrazovih moram priznati, da jih je več karakterističnih, mnogo zelo zanimivih in, ako želiš, ti pošljem tudi vse napeve, kakor se meni dozdeva, da bi se morali glasiti, za sedaj nisem imel časa še enkrat za Te prepisati.« —

Do danes še nimamo nobene z n a n s t v e n i m svrham ustrezajoče izdaje melodij naših narodnih pesmi, in znanstvenih razprav o njih komaj par. Prvi je začel to ledino sistematično orati Dav. B e r a n i č s svojim člankom »Vrazovi zapisi narodnih melodij« (Časopis za zgodovino in narodopisje, 1910, 232 do 270) in z obširno razpravo »O slovenski narodni glasbi« (»Čas«, l. 1910), toda dr. Fr. K i m o v e c, ki se je v svoji študiji »Zunanji vplivi na slovensko narodno pesem« (»Dom in svet« l. 1917) trudil ob istih problemih, ni — tako se zdi — poznal ne enega ne drugega. N. Š t r i t o f, ki je z vsemi pomočki znova preštudiral Vrazove originalne zapise, pa za svoje delo ne more najti založnika!

Glede nadaljnje poti pri študiju naših narodnih melodij menda ne bo odveč neka metodična opazka. Dosedaj so se vedno zapisovale in študirale konkretne melodije, kar je popolnoma razumljivo in pravilno. Še več in dragocenejšega gradiva pa bomo dobili s študiranjem spontanega petja, kakor se razvija in teče v družbi. Muzik, ki posluša, kako v cele ure trajajočem popevanju sledi melodija melodiji, kako se ravna po tekstu ali ga spreminja, bo naletel na ravno taka zanimiva odkritja kakor oni, ki bo opazoval samo spremembe teksta. Oba pa si morata biti vedno svesta, da tičijo baš za dejstvi, ki se jima zde »neumljiva« ali »napačna«, problemi, ki odpirajo pota do spoznanja bistva narodne pesmi: te »neumljivosti« in »napake« je treba razložiti, ne pa jih po shematičnih pravilih kakšne koli teorije zabrisati!

Štrekljev program bo v eni smeri treba razširiti in poglobiti: kajkavske pesmi je sicer prevzel v svojo zbirko, premalo pa je povdaril dejstvo, da gredo preko kajkavcev slovenske pesmi na vzhod. Ob takih mejah je stalno dajanje in prejemanje popolnoma naravno in umljivo. Kako prehajajo hrvaški motivi in elementi v slovensko narodno pesem, je Štrekelj sam že opazil, lepo je en tak slučaj opisal in analiziral Milčetić v zagrebškem »Zborniku za narodni život i običaje južnih Slavena« (XXII, 70—8). Toda baš v tem »Zborniku« vidimo, kako gre slovenska pesem preko kajkavcev proti vzhodu, proces, ki se bo v sedanjih časih seveda še pospešil. Tako je loborska št. III. (XXIII, 313) naša štv. 7534 in št. IV. (ravnotam) gre v našo skupino 7443—67. Samoborska cerkvena pesem (XVIII, 290) je naša št. 4946, pri nas že l. 1607 natisnjena; »Slovenska Samoboru« (str. 356) ni edina, treba pogledati samo tam natisnjene zdravice! Kdor odpre katero koli izdajo Deželićeve »Hrvatske pjesmarice«, bo z začudenjem konštatiral, da so se pri Hrvatih ohranile slovenske narodne pesmi, ki pri Slovencih niso niti natisnjene, niti zapisane! Vse to odpira perspektive v nebroj znanstvenih problemov, ki se jih bo treba brez ozira na kakšne koli politične nervoznosti — ki so v tem primeru popolnoma nepotrebne in neumestne — z vso odločnostjo lotiti.

IV.

Odkar je bil zaključen III. zvezek, so urednikoma izročili, oziroma poslali novega narodopisnega gradiva sledeči gospodje: Rudolf pl. Andrejka, okr. komisar v Postojni; A. V., dijak v Ljubljani; dr. Ivan Arnejc, gimn. prof. v Mariboru; Frančišek Berlec v Kandiji; Valentin Brandstätter, stud. gimn. na Ziljski Bistrici; Jožef Cejan, uradnik južne železnice v Gorici; Janez Dobravec, stud. jur. v Češnjici v Bohinju; Milan Dolinar iz Trsta; stud. gimn. Ciril Drekonja s Temljin; Ivan Gostiša v Logatcu; stud. med. Jože

Gostiša v Gradcu; Ivan Grafenauer, prof. na gimn. v Ljubljani; Iv. Grbec, učitelj v Ščednju pri Trstu; Janko Hacin, abs. jur. v Češnjevku pri Cerkljah na Gorenjskem; dr. Fr. Ilešič, prof. na učiteljišču v Ljubljani; Fran Jesenek v Celju; Jak. Kelemina, stud. phil. v Gradcu; Ivan Kocijančič, nadučitelj v Bučeči Vasi pri Krškem; Milko Kos, stud. phil. v Gorici; Anton Kosi, gimn. prof. v pok. v Celju; Fran Košir, učitelj na Hajdinu; Janko Kotnik, dr. phil. v Gradcu; Maks Kovačič, cand. phil. v Gradcu; Franjo Kranjc, nadučitelj pri Sv. Barbari v Slov. goricah; Franc Kramar iz Matene pri Igu; Alojzij Kramaršič, kaplan na Remšniku; Števan Kühar v Bratoncih pri Beletincih; Milka Ledenik pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu; Davorin Lesjak, učitelj v Rušah; Josip Lončarič, kaplan v Št. Jurju ob Taboru; Malgaj Franjo od Sv. Jurja ob juž. žel.; Martin Malneri č, cand. jur. v Črnomlju; Izidor Modic, prof. na učiteljišču v Ljubljani; Nikolaj Omersa, kand. prof. v Gradcu; dr. I. Pirnat, vzgojitelj v Gradcu; Jernej Podbevšek, kaplan; Ludovik Poka, realec v Idriji; Fran Praprotnik, nadučitelj v Mozirju; dr. Ivan Prijatelj, vseuč. prof. v Ljubljani (Jurčičevo zbirko); Valentin Pulko, nadučitelj v Dolenju; dr. Nikola Radojčić, vseuč. prof. v Ljubljani; Lojz Reggi, žel. uradnik na Grahovem; dr. Fran Simonič v Gornji Radgoni; Julij Slapšak, nadučitelj v Vodicah; Fran Stelè, stud. phil. na Dunaju; Jožef Strgar ml. v Celovcu; Pavel Strmšek, cand. phil. v Gradcu; Maks Šnuderl, gimnazijec v Mariboru; dr. Josip Tominšek, gimn. rav. v Mariboru; Stanislav Vauda od Sv. Marjete na Dravskem polju; Jožko Velikonja, učitelj na Strmcu pri Logeh v Soški dolini; Nikolaj I. Vrabl, stud. iur. v Gradcu; Ivan Vrhovnik, župnik v Ljubljani; Alojzij Vuga, učiteljiščnik v Gorici; Josip Wester, gimn. prof. v Ljubljani. Bodi vsem tudi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala! Bolezen prejšnjega in dolgoletna odiseja sedanjega urednika sta mogoče zakrivili, da je tukaj izpuščeno ime kakega pošiljatelja; naj bo prepričan, da ta zahvala velja tudi njemu in da je gradivo, ki ga je poslal, dobro shranjeno.

S to zaključitvijo Štrekljevega dela si je »Slovenska Matica« stekla eno najlepših zaslug na našem kulturnem polju. Izrekam ji iskreno zahvalo za veselje in čast, ki mi jo je storila s tem, da sem smel pri tem tako pomembnem delu sodelovati.

V Ljubljani, ob Ilgovem l. 1923.

Dr. Joža Glonar,
biblijotekar na drž. lic. knjižnici.

Del V.

Pesmi stanovske.

Dej V.

se

Pesmi stanovske

Razdelek I.

Pesmi vojaške in take, ki se nanašajo na novejše zgodovinske osebe in dogodke.

Pripomnja.

V ta razdelek so posnete take pesmi, ki govoré o vojaškem stanu, radovoljnem ali prisiljenem vstopu v vojaško službovanje, o naboru in stavi, slovesu od svojcev in znancev, pesmi o težavah in veselju vojaškega stanu, slovesu pred odhodom na vojsko in o bojevanju. V prvem dodatku so zbrane zgodovinske pesmi, ki so navezane na modernejše zgodovinske dogodke in osebe.

Ravno v tem oddelku je ločitev med ponarodnelo ali umetno in med pristno narodno robo posebno težavna. Vsa ta tvarina je v primeri s pesmimi I. ali III. dela razmerno zelo mlado blago. Temu se ni čuditi, če pomislimo, da je razvoj vojaštva v modernem zmislu kesán in se dá o njem govoriti še le od začetka 18. stoletja, ko je prenehalo mezdništvo. Zategadelj bo le malokteri tu objavljenih pesmi pripisati večo starost kakor dobo dveh stoletij. Ker izraža pesnik v njih večinoma občutke, se te pesmi dadó le težavno zapomniti ter so zato strašno porušene in zverižene v eno celoto celo s takimi, ki imajo popolnoma drugačen metrum, le za silo vklenjen v oklep melodije. Tudi je v njih nepričakovano mnogo jokavosti in solza. To okolnost si moremo razlagati največ iz socijalnih razmer našega naroda. Pomisliti nam je namreč, da je moral prej ravno ubožec dati svojega sina na vojsko, š čimer je bila vzeta na dolg čas večkrat edina delovna moč domu, in da mnoge vojske in večni boji tudi niso bili posebno vabljivi za navadnega prostaka, kakor morda za gospodo in plemenitnike, ki so se v njih povspeli lehko v kratki dobi do visokih časti in do blaga.

Vrejene so te pesmi tako, da prihajajo najprej tiste, ki govore o veselju do vojaškega stanu in o radovoljcih, potem o

vojakih, zajetih nekaj siloma po lovcih-biričih ali županih-lovičih, nekaj pa po zakonito ukazanih naborih in stavah. Tako s prvimi, kakor s temi je skoraj vedno združeno jemanje slovesa od roditeljev, bratov in sester, znancev in prijateljev, pa tudi od ljubice, vsled česar se zadnje pesmi zelo bližajo zaljubljenim, med kterimi je tudi že več objavljenih (št. 1296—1316, 1462—1468, 1474—1483, 1494—1632, 1640—1643, 1649—1699, 2379—2380), ki bi se dale prav lehko uvrstiti tudi v tem razdelku. Slovesa so deloma ločena po tem, je-li vojaku odriniti v službovanje takoj po potrditvi, kar je bilo prej v navadi, ali pa še le po določeni dobi. Po teh sicer zelo mnogobrojnih, pa malo značilnih slovesih prihajajo pesmi o nastopu službovanja, ki se riše v zelo črnih barvah. Došli novinec se mora najprej uriti v vojaških stvareh; prva doba je posebno težka, odtod toliko zmerjanja zoper vojaški stan, zlasti ker novinec ne more več nadaljevati prejšnjega življenja. Pa naposled se večina privadi tudi neugodnostim; za doma puščeno ljubico najde vojak drugo, ki ji zvestosti kajpada ne prisega v taki meri in tako vroče kakor prvi. Spozna se z drugega orožja tovariši, in če ni vojske, srečno dosluži odpust. Toda do tega časa ga mnogokrat obide otožnost po domu, marsikaj neprijetnega mora doživeti tudi v mirnih časih, in pozdeva se mu, da so ga vsi pozabili. Nekteri celo pobegne, drugi pa oboli. Zapuščenemu prenaša ptica pisma v domovino, zlasti ko se začne pripravljati vojska, kjer mu bo vojaški boben véliki zvon. Tolaži se z véro in še ranjen ne pozabi svojcev.

Izmed pesmi, ki se nanašajo na zgodovinske osebe in dogodke, sem mogel porabiti le malo, ker ima večina njih tujo obliko in nenarodni način pripovedovanja in obrisov. Največ je še pesmi o francoskih vojskah in o vrevah pred šestdesetimi leti. Povsod znana kratka pesem o fantih „tam za turškim gričem“ je bila v dobi trideset let polagoma presukana iz enake o fantih „tam za laškim gričem“, ki je le medel posnétek zelo dolge umetne pesmi o vojski zoper rimske revolucijonarje l. 1848.

V dodatku II. podajem, kakor pri delu III. in IV. abecedno vrejene začetne verze tistih pesmi, ki bi spadale sicer v ta razdelek, pa se mi zde še menj narodne, kakor večina prijavljenih.

Če vojakov pomanjka, pojdemo mi.

6733.

(Od Vrhnike.)

„Kaj maramo mi,
K' smo fantje mladi;
Soldatov primanjka,
Pa pojdemo mi.

Puško na ramo,
Sabljo za pas,
Tri kugeljce v varžet,
Pa gremo skoz vas! —

„„Če s' fantič ti moj,
Zavriskaj, zapoj,
Zavriskaj, zapoj,
De bom vedla, de s' moj!““

6734.

(Iz Podzemlja.)

Puško na ramo,
Pa sabljo za pas,
Tri kugelce v aržet,
To ni noben' špas!

Kaj porajtamo mi,
K' smo fantje mladi,
Ko soldatov pomanjka,
Pa pojdemo mi!

6735.

(Iz Motnika.)

Ni gŏrših ljudi,
Ko smo Štajarci mi,
Soldatov primanka,
Pa pojdemo mi.

Le puško čez ramo,
Sablo za pas,
Pa pojdemo k cesarju
Za en špas.

Ni gorših ljudi,
Ko smo fantje mladi,
Soldatov premanka,
Pa pojdemo mi.

Le puško čez ramo,
Sablo čez pas,
Poskusli se bomo
Z Francozam za en špas.

6736.

(Kropniška.)

Ni gorših ljudi,
K' smo fantje mladi,
Vojakov primanjka,
Pa pojdemo mi.

Le puško čez ramo,
Pa sabljo za pas,
Pa tri krugljice v aržet,
Pa k ljubici v vas!

6733. *Zapisal* Jožef Samotorčan. — *Iz njegovega rokopisa. Prve štiri verze citira tudi že Fr. Erjavec v „Hudem breznu“ (Zbrani spisi I. 139), pišoč le* ki *za* k'. *Konec spada k št. 3223 in d.*

6734. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

6735. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 34. S koncem prim. deloma tudi št. 3330.*

6736. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 23.*

6737.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Ni levših ludi,
K' smo fantje mladi,
Pa soldatov pomanka,
Pa pojdemo mi.

Kugelco v varžat
Pa sabljo čez pas,
Pa pojdemo v marš!

6738.

(Od Bleda.)

Pa ni levših ljudi,
Kot smo fantje mladi,

Pa žonirjov pomanka,
Pa pojdemo mi.

6739.

(Iz Hudojužne.)

Kaj maramo mi,
K' smo fantje mladi,
Soldatov premanjka,
Pa pojdemo mi. —

Puško čez ramo,
Pa sabljo za pas,
Tri kugle v aržet,
Pa pojdemo v vas!

6740.

(Od Boljunca.)

Kaj maramo mi,
Smo fantje mladi,
Soldatje premankajo,
Pojdemo mi.

Kaj maramo mi,
Če hiša zgori,
De kamberca vostane,
Kjer lopca leži!

6741.

(Iz goriške okolice.)

Kaj maramo mi,
K' smo fantje mladi,
Soldatov premanjka,
Pa pojdemo mi.

Puško na ramo,
In sabljo za pas,
Drevi pa pojdemo
K ljubici v vas.

6737. *Zapisal* Ivan Kunšič; *pela mati. — Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Vlad. Levec.*

6738. *Zapisovavca neznanega. — Iz VO. XVII. 7. 5, kjer je pisana s pesmimi „Kosarna nemarna“, „Terdovraten oskerba“, „V kosarno gremo“ in „Pojdem čez pvanine“ na prvem mestu.*

6739. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

6740. *Zapisovavca neznanega. — Iz rokopisne zbirke, ki mi jo je poslal vojaški župnik Ivanetič. Konec spada k št. 3081 d.*

6741. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 256 in 257.*

Ljubica moja,
Daj mi slovò!
Pred ko še pojdem
Jest na vojskò.

Ljubica joče,
K okencu stop',
Gleda na luno,
Joče še bolj.

„Moj ljubček predragi,
S' me skojnal zares,
Ženiti nis' pustil
Se meni poprej!"

Čakaj me, ljubca,
Pridem nazaj,
Zdaj grem na vojsko,
Pridem nazaj!

6742.

(Iz Koborida.)

Lepšega ni,
Kot smo fantje mladi;

Ko soldati premankajo,
Pa pojdemo mi.

6743.

(Iz Borovelj.)

Borovčiči mi
Smo dro ušni l'di:

Žovnirjov primenka,
Pa pojdamo mi.

Skesani radovoljec.

6744.

(Kranjska.)

Pjanost je zares nemarnost,
Oh, nikoli prav ne stri:
Mene ona zapeljala
Ino več druzih ljudij!

Bil sim se sromak vpijanil,
De sim se zapisal v žold;
Svoji ljub' sim kljubi storil,
Seb' k veliki žalosti.

Jez bi ne tel nič žalvati,
Ko bi bil na leta dan,
Pa sim dal se zapisati
Večno u soldaški stan.

Nisim hotel pobeč bogat'
Oča ino matere,
Zdaj pa moram pobeč bogat'
Boben kralja španskiga.

6742. *Zapisovavca neznanega. — Iz zbirke, ki mi jo je dal J. pl. Kleinmayr.*
6743. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 935.*
6744. *Zapisal* M. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih MP. I. 51—53. Pesem je natisnjena v SPKN. I. 53—55 s temi premembami, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 1 P. j. z.] Res pijanost je — 3 M. o. z.] Ta je mene z. — 4] In še drúzih več ljudí — 5—8] Bil se siromak vpijanil, * Bil zapisal sim se v šold; * Ljub to sim v kljub' napravil, * Sebi, da bom žaloval — 9 J. b. n. t. n.] Treba b' ne bilo — 10 Ko] Ak — 12 u soldaški] jez v vojšaški — 13 hotil pobič — 14] Mater', oča svojiga — 15 pobič — 16 Bobna — 17] Domà nisim 'tel ležati — 18 postelji — 19 mi je na str.] na straži moram — 20 vogerski — 23 pa moram pobič — 24 Iz te s.] Ga iz . . . soršice — 28] De slovó od vas bi vzel — 29] Glejte tù soldaške šolne, — 30 primerzujejo — 31 Tri] In — 34 moj ta] meni — 35 Ob-nj — 36 uméral — 89 risane — 41] Ino černi pa vranovi — 42] Bodo pogrebci moji — 43] Z mojmi pasli se kosovi — 46 vas] jih — 47] Bodo za mene molili — 48] Ko bom v černo šel zemljo.

Nisim 'tel doma ležati
V svoji beli posteljci,
Zdaj mi je na straži stati
Na pokrajni ogerski.

Nisim hotel kruha jesti
Iz pšenice rumene,
Zdaj ga morem pobeč jesti
Iz te turške sorčice.

Lesem, lesem, oča, mati,
De vas bom lepo objel,
K vam ne morem se podati,
Tukej bom slovo uzel.

Tukaj mi soldaški šolni
K nogam permerzujejo;
Tri dekliči, žalost' polne,
Me doma zabljujejo!

Oh, le ta opisan boben
Bode moj ta velki zvon,
Bodo mi zvonili obenj,
Kadar jez umiral bom.

Mene sveče posvetile
Bodo svitle sablice,
Puše risance kadile
Bodo mi kadilnice.

Le ti černi uranovi
Bodejo pogrebci mi,
Me raznesli na kosove
Na pokrajni ogerski.

Vsaj tovaršov Bog se smili,
Varuj vedno vas zvesto,
De za me bote molili,
Ko v černo grem zemljo!

6745.

(Iz okolice škocjanske na Dol.)

Oh ti, neumna glava,
K' tako daleč zapeljaš,
K' si tako daleč zapeljala,
Da jaz moram bit' soldat!

K nisem hotel doma vbogat'
Svojih očeta in matere,
Le tu pa moram vsacega vbogat',
Nar tega mlajiga frajtarja.

Ki nisem hotel doma ležati
Na ti mehki postelci,
Le tú pa moram na vahti stati
Na ti grenci vogrski.

Pa le ta soldaška sablja,
Le ta je moja postelca;
Kadar me bo doli djala,
Nikdar več ustal ne bom.

Pa le ta soldaška flinta,
Ta je moja svečica:
Kedar mi boš ti posvetila,
Nikdar več ustal ne bom.

Pa le tá soldaški boben,
Ta je moj ta vel'ki zvon:
Kedar mi boš ti zazvonil,
Se bo šlišal' na moj dom!

6746.

(Iz Senožeč.)

Oh, kaj bi jäst pobič maral,
Ka b' bil na leta 'zdan,
Pa sèn se sam zapelal,
Da sèn se na večno 'zdal.

Nejsem tel doma poslušat
Očeta, mátere,
Zdaj moram poslušat'
Ofcirje, hautmane.

6745. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica. — Glede drugega dela te in nastopnih pesmi primerjaj spodaj naslov „Vojaški boben bo moj veliki zvon".*

6746. *Zapisal* Fr. Meden. — *Iz njegove zbirke v ostalini Sim. Rutarja št. 13.*

Nejsem 'tel doma ležati
Na ti bejli postelci,
Zdej moram stražo stat
V ti deželi ogrski.

Le ta ta svetla sabla,
To je moja lubica,
Ker ona mene spremlja
Po deželi ogrski.

Le ta ta vélki boben,
To je moj ta vélki zvun,
K mi on trikrat bo zazvúnù,
Jäst zagvišnu mrtev bom.

Le te te drobne tič'ce
Bodo moje pogrebnice,
Me bodo raznašale
Po deželi ogrski.

6747.

(Iz Ihana.)

Lepo moje, dragъ vince,
Dъ b' te jast nъkól piu̯ na biu̯!
Sъm se pubъč ùp'janu,
P'jen sъm se zapisu v žou̯t.

P'jen sъm se zapisu v žou̯t,
Dej morъm pa trezn tъ bit',
Dъ mu̯aje rajtarske škórъnce
H nu̯ágam pъrmъrzújъjo.

Le-moj vače, stara matъ
Pa náme pozablújъjo:
Pa me vjo uhká pozabilъ,
K' me n'kól več nazaj na bo.

K' nisъm vátu domá ležátъ,
Na mu̯aj' belъ póstъlcį,
Dej morъm pa na vahtъ statъ
Na pokrájnъ vъgъrskъ.

K' nisъm vátu domá bógat'
Ne vačẽta, ne matere,
Dej morъm pa tuki bogat
Vóbъr tega sudaškъga.

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —
Le-ti tič' le ti vъrličъ
Bojo pogrefcъ mojį:

Kẽr mъ bojo krъnkotélъ
Le na moj poslednъ čas,
Kẽr me bojo pókopálъ
Zá to leskavo mejó.

6748.

(Iz Motnika.)

Ôbé, pijanost je nemarnost,
Ena zapeliva stvar,
Ker je mene zapelala
In zmerom drugih več.

Jaz nisem hotel ubogat
Moje mater, ne oče,
Nisim hotel doma ležat
Na svoji beli posteli,
Zdej morem na vahti stat
Na pokranji vogerski.

Moje rajterske škorne
Na noge permerzujejo,
Moje tri perve ljubice
Na me pozablajo:
Bojo lahko na me pozable,
K' me več nezaj na bo!

Te široke gmanje
Bojo moji žegnan britof;
Ta soldaški boben
Bo moj veliki zvòn;
Le ti černi orlici
Bojo moji pogrebici!

6747. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Korezova Jera. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 6.*

6748. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegove zbirke GK. II.*

6749.

(Iz Motnika.)

Kaj bi biu jaz fantič marov
Kob' se biv na lete dau,
Zdaj sem se pa sam zapisov,
Za na večno sem se dau.

Ko nisem hotel poslušati
Svojga očeta, matere,
Zdaj pa morem poslušati
Ofecerje, hauptmane.

Ker nisem hoteu doma spati
Na te beli postelci,
Zdaj pa moram tukaj stati,
Na deželic' ogarski.

Ker nisem hoteu vina piti
Van s te pisane majolčice,
Zdaj pa moram vodo piti,
Van s te konjske stopinice.

Ti si srce zamodila,
Ki za te gorelo je,
Si ošabno govorila,
Zdaj pa jokaš se za me.

O, kako so mene rane sklele,
Ko sem hodil za teboj;
Zdaj so pa zopet cele,
Ko grem k drugi necoj.

6750.

(Iz Motnika.)

Oh, kaj bi biu jaz fantič marou?
Ko bi biu na léta dan:
Dra, la, la, la! drala, la, la, la!
Ko bi biu na léta dan!

Zdej sem sam zapisou,
Na věčnost sem se dau:

Kěr nisem otu dvomaj spat,
Na ti běli pŏstelci;

Ker nisem otu dvomaj bogat
Svojga očěta in matere:

Zdej pa mŏram vsakiga
Oficěrja in hauptmana.

Oh, ta presvétla sablica,
Ta bo moja věčna luč!

6751.

(Iz Predvora.)

Nisim hotel slušati
Svojga oča, materé,
Nisim hotel ležati
Na svoji beli posteljci:
Zdaj morem pa na straži stati
Na pokrajni ogrski.

Nisim hotel nositi
Lepih čevljev usnjatih,
Zdaj pa moram nositi
Čevlje rajtarske:

Pa ti čevlji rajtarski
K nogam primrzujejo;
Pa vsi moji bratici
Mene pozabljujejo:
Me bodo lehko pozabil,
Ker me več nazaj ne bo.

Ktere bodo moje sveče?
Lete puše risance:
Te bodo mi svetile
Na ta moj poslednji čas.

6749. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz njegove zbirke GK. III.*

6750. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegove zbirke GK. III. Drugi verz vsakega para se ponavlja, kakor je naznačeno pri prvi kitici. Konec spada k umetni zaljubljeni.*

6751. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Pesem je Valjavec zelo prenaredil ter ji dal celo drugo mero.*

Kteri bodo moj zvonovi?
Leti vojaški bobnovi:
Ti bodo men' zvonili,
Kadar mrtev ležal bom.

Kter' bodo moji pogrebci?
Lete drobne tičice:
Te me bodejo spremile
Na ta moj poslednji čas!

Ktera bo moja posteljca?
Ta zelena tratica.
Ktera bo moja odejica?
Ta zelena vejica.

6752.

(Iz Ljubljane.)

Ta pijanost je nemarnost,
Ki n'kol' dobrega ne st'ri;
Jest sem se biv pobič vpjanu,
Pa sem se zapisov v žovt.

Doma nisem hotu spati
Na mehki posteljci,
Zdej pa moram na vahti stati
Kralja španskega.

6753.

(Iz Cerkna.)

Ta pijanost in nemarnost,
Nikol dobrega ne stori.
Sem se pobič upijanil,
Zapisal se k soldatom.

K nisem otu oču bogat
Ino mater ravn taku,
Pa zdej morem pubič ubogat
Tega krale španskega.

K nisem tel dama ležati
Na moji beli postljici,
Zdaj morem na vahti stati
Na tem kraji ogrskem.

Moje rajterske štabale
K nogam premerzujejo;
Doma imam tri ljubice,
Po men žalujejo.

Le žalvajte al nehajte,
Mene več nazaj ne bo!
Ta cesarska svetla puška,
Ta bo mene pokadila
Na moj poslednji čas.

In tud ta cesarska sablja,
Ta bo moja svetla luč,
Ta bo meni posvetila
Na moj poslednji čas.

In tud ta cesarski boben
In tud zgunovi sovdaški
Bodo men pozvonili
Na moj poslednji čas.

Vsi orliči in vraniči
Tudi teli bodo moj (pogrebci),
Ker me bodo zagrebili
Tam za turško mejo.

6752. *Zapisal* Vladimir Levec. — *Iz njegovega rokopisa, kjer je ta opomnja: „To pesem mi je povedal l. 1898 g. prof Frid. Žakelj. Slišal jo je v začetku štiridesetih let peti v Ljubljani od neke stare ženice-predice. Opomnil mi je tudi, da se morebiti besedila ne spominja več čisto natančno."*

6753. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Iz njegovega rokopisa. — Zapis v Kokošarjevi zbirki iz istega kraja se loči v tem:* 1 Ta] Leta — 4 se k] k — 5 K nisem otu] Nisem hotel — 7] Pa zdej morem pubič ubogat — 8 kralja — 9] Nisem hotel doma spati — 10 postelci — 11 moram — 12] Nad tem krajem ogerskim — 13—18 *manjka,* 19—21 *prihaja po* 22—25 *ter se loči:* Tud ta cesarska puška * (Bo moja kadilnica?) — 20 men — 22] Le ta moja svitla sabla — 23 svitla — 24 pa svetila — V. 26—29 manjka.

6754.

(Iz Roža.)

K' nisem 'otel špane bogat'
In pa mojo mamico,
Zdaj bom mogel jaz maršírat'
V to deželo vogersko!

K' nisem 'otel jaz ležati
V tej beli postelci,
Zdaj bom mogel vahto stati
Na tej gran'ci vogerski.

6755.

(S Pohorja.)

Ta pijanščna, ta nemaršćna,
Ta človeka zapelja!
Ta je mene zapeljala,
Da sem se podpisat dal.

Jas nisem hotel doma spati
Na moji beli posteljci:
Zdaj moram pa na vahti stati
Na ti zemlji ogerski.

Jas nisem hotel doma ubogat'
Svoj'ga očeta in matere,
Sedaj pa moram tukaj
Moj'ga velk'ga avtmana!

Ti moji cesarski šolni
K nogam primerzujejo,
Le te moje lanske ljub'ce
Name pozabljujejo.

6756.

(Iz Frama.)

Moj oče ino mati
Sǫ mę učili lěpo,
Jaz něsem pomenǫl
Ne porajtal na to.
Něsem v poštenji gor rasel
Ne služil Bogu.

Zdaj pa moram soldat bîti
Ino v' dalne kraje iti.
Tam pa morem na vahti stati
Na ti granici francozoski,
Ker že men' moje běle uhe
Od mraza síve gratujejo,
Ker že moj oča ino mati
Skor na mę pozabîjǫ!

Tam jaz moram na vahti stati,
Ker že men' moje běle rǫke
Od mraza plavé gratujejǫ,
Ker že moji brati ino sestre
Skor na me pozabîjǫ:
Le naj, le naj pozabîjǫ,
Vsej mę vęč nazaj ne bo!

Ker jaz tu moram na vahti stati,
Na ti granici francozoski,
Ker men' moje běle noge
Od mraza gor pokajǫ,
Ker ti moj ljubi znanci
Na mę pozabîjǫ:
Naj da, naj pozabîjǫ,
Vsej mę vęč nazaj ne bo!

6754. *Neznanega zapisovavca. — Priobčil J. pl. Kleinmayr v Kresu l. 276.*
6755. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 42.*
6756. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. l. 35—36.*
Opomnja. Pesem „Ta pijanost in nemarnost" („Skesani radovoljec") se nahaja tudi kot prvi del pesmi pod št. 1459.

Biričem-lovcem srečno ubegli samostanski hlapec.

6757.

(Kranjska.)

Zmiram sim pobič v klošter žêlil,
Kakor bi bil z očmi trenil,
V en klošter auguštinarski,
K je hvale vreden noj častí.

Če si ti vreden časti in hvale,
Vunder so mene kače klale:
Ravn' v' adventni šmarni dan
Sim bil skoraj z kloštra djan.

Perva pošta perletéla,
Me je glavca zaboléla,
Tak je rekel sam prelat:
„Ti boš mogel bit soldat!"

Ko sim drugo pošto zvédel,
Sim se hitro z kloštra zmédel:
Na špitalske ul'ce, fuk!
Skoz polanske vrata, smuk!

Ko bi bil z očmi kdo trenil,
Sim po polji jo okrenil,
Tje pret' božjim grobi zdej,
Oj zadna noga le naprej!

Omarijo že zvonejo,
Že krog kloštra straže stojejo,
Krog napenjajo vervi,
Pa jim močno spodletí.

Per d'vic Marii b' imel ostati
In ji čast in hvalo dati,
Pa sim bil prestrašen ves,
Tekel sem v šembisko vas.

Kaj vam pravim, vi fantiči,
Za kterim hodijo beriči!
Naj pride simkaj pred ta peld,
Ki je Marija dober svèt!

Dober svèt vam bode dala,
Vam prav čudno ga skazala,
Kjer kraljica je zarés
Cele zemlje in nebés.

Jest sim šel na sinje morje,
Kjer se ribice lovejo:
Tam sim ribice lovil,
Sem fige jim nazaj molil!

Mežnarski fant iz Moraveč — radovoljec.

6758.

(Iz Moraveč.)

Prelepa moravška fara,
Ti na Kranjskim nimaš para,
Cerkev je svétga Martina,
Dva rudeča turna ima,
Dva rudeča turna ima.

Pobeč sim v' Moravčah služil,
Per moravškim mežnarji.
Mene so ljubil neznan',
Fajmošter ino kaplan,
Ino tudi mežnar sam.

6757. *Neznanega zapisovavca* (A. Smoleta?). — *Iz ostaline Mih. Kastelca; pisal jo je najbrž Smolé.*

6758. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz MP. I. št. 20 (str. 54—56). Prepis v VP. II. št. 97 (str. 94—96) se loči, ne gledé na naglasna znamenja, apostrofe in metelčico, v tem:* 11 Tud me] Tudi mene — 29] Iz tih prelepih M. — 31] Ino v žido te obl. — *Drugi prepis je v MP. III. št. 1 (str. 1—3); loči se od zgoranjega natiska:* 20 sim v Lj. se] sim se v Lj. — 29] Iz prelepih Moravč. — *Pesem je natisnjena v SPKN. II. 96—97 s temi predrugačbami zgoranjega natiska, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 3 svetiga — 6 Póbič — 7 Pri mežnarju — 13 ljuči — 17 Ko — 18 Vselej — 19 pri Škafarju — 20 sim v Lj. se] sim se v Lj. — 25 primirjali — 26] De sim v žold se zapisal — 27] Pod banderco konjiško — 29] Iz prelépih Moravč — 30 koljkrat — 31 v židano krilo — 37 k' . . priteč'.

Tud me je močno ljubila
Škafarjova Micika.
Kadar luči sim prižigal,
Vselej sim dekletam migal;
Drugim migal sem takó,
Micko sim imel svojó.

Ko smo biro pobirali,
Vselej smo za vino dali
Za zidam per Škafarji.
Potlej sim v' Ljubljani se vdinjal
Za fanta pekovskiga.
Krog žolnirji so hodili,
Pa na pisan boben bíli,
Men veselje so dajali,
Gvant žolnirski permerjali,
Da sim se v' žold zapisal,
Pod banderce rajtarsko.

Oh, preljuba mati bôžja
Iz prelepih ti Moravč!
Kolkrat sim krog tebe tékel,
Te u židan kril' oblekel,
Osem luč sim ti peržgal,
Jezusa v' naročje dal!
Zdaj te moram zapustiti,
V daljne kraje potégniti:
Kdaj bom od soldatov preč
Mógel h' tebi spét perteč!

„Prišli so k meni štirje rumeni."

6759.

(Štajerska.)

Gnes pa je tisti dan;
Kaj sem ja k soldakom dan;
Prišli so, prišli
Stirje romeni,
Soldaki so bli.

Puške dol devlejo,
Meni tak pravijo:
„Kaj boš se mika?
Saj se ti šika
Soldački stan!"

Puške gor jemljejo,
S seboj me ženejo,
Gor k Ljubljani
Proti kapitani
Soldačkemi.

Kapitan na placi stojí
No si fante gledi:
„Pajbje so lepi,
Pajbje so mladi,
Fajn ljudje!"

Kapitan pa tak veli:
„Bog daj dosti pajbov še,
Kaj bi se štimali
Proti negelari
Cesarskemi!"

Keri bo to pesen peâ,
Nibedne reči vun pustiâ:
Žiher jo poje
Do ljubice svoje,
Dere gre k njoj spat!

6760.

(Prekmurska.)

Dnes je eden takši dan,
Gda sem za soldata dan.
Prišli so, prišli
Štirje junaki
Soldati so bili!

Flinke doli dejvajo,
Meni etak pravijo:
„Ka boš se mikao?
Vejm se ti šikao
Soldaški stan!"

6759. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. u. 315. Prepis v VO. VII. 15 se loči v tem ne gledé na naglaske:* 1 den — 7 mene — 11 jemlejo — 12] Mene proč ženejo — 13 Lublani — 14 kapetani — 16, 21 Kapetan — 17 No] Mlade — 20] Vsi fanj ludjè — 22 sij (?). *Zadnje strofe manjka, pripisano pa je to:* „Sravnaj pesen: Slunečko zachazí * Panenka wychazí itd. Stała nam się nowina, * Pani pana zabiła. Waclaw z Oleska 503".

6760. *Zapisal* Ferenc Novak. — *Iz prepisa St. Vraza v VO. VII. 12.*

Flinke gori jemljejo
Mene dale spravlajo
Tiha do Lùblane
Pred kapitana
Cesarskoga.

Kapitan pa tou velì,
Ka smo edni fanj lùdì,
Kaj se štimali
Pred njegjerali
Cesarskomi!

Njegjerao vùnej stoji,
Svoje dečke on gledì:
„Oni so lejpi
Ino so mladi,
So fanj dečki!

Tote bodem jaz nücao,
Gda pred Franca bom klücao!
Vsakomi dajte
Zlate ostrogle
Gor na čižme!

Vi ste dečki že moji,
Bojte včeni zdaj k boji.
Z vami obladem
Ino pobijem
Franca orsag.

Poroblenje vaše bou,
Moja díka de celou.
Či te mi verni
Tak vojivali
Za casara.

Cesar nam lepou platì,
Svoje dare razdelì:
Eden de majour,
Drugi kapitan
Regimenta.

Te te vejnec zeleni
Nesli vsaki si k ženi:
Te do veleli,
Kaj ste veseli
Z boja prišli!“

6761.

(Iz Puščenec pri Ormožu.)

Prišo je tisti dan,
Da bom jaz soldatom dan.
Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Soldati so bili.

Puško dol polagajo,
Mene gor opravljajo:
„Kaj boš se umiko?
Saj se ti šika
Soldački gvant!“

Puško gori jemlejo,
Mene doli ženejo,
Noter v Ljubljano
Pred kapitana
Soldačkega.

Kapitan tako veli:
„Bog daj več takih lidi,
Da bi se štimali
Pred generali
Cesarskimi!“

Keri toto pesem zna,
Naj teh reči vün ne zda:
Žiher si jo poje
Do lubice svoje,
Kda gre k joj spat!

6761. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *narekoval* Ivan Koradi. — *Iz Trstenjakove zbirke.*

6762.

(Od Št. Jurija na Šč.)

Danes je prav isti dan,
Ko sem bil k vojakom zbran:
Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Soldaki so bli.

Puške dol postavijo,
Meni tako pravijo:
„Kaj se boš umikal?
Saj se ti bode šikal
Soldački stan!“

6763.

(Iz Frama.)

Dones je tajsti dan,
Ker bọ fantič k' soldatom dan.
Prišli so po mene
S' štirjemi remeni,
Soldati sọ bli.

Na vojskọ me vabijọ,
Močno me zgrabijọ.
Zdaj mę že ženejọ.

Vsej so me že gnali
Proti kapitanu,
Proti kapitanu
Cesarskemu.

Kapitan tako govori:
„Bog daj dosta kakih ljudi!
Vsej bî se štimali
Proti generali
Cesarskemu!“

Zdaj pukšọ pred me postavijọ
No mi tako pravijọ:
„Kar se nam ne zmikaj,
Vsej se ti šika
Soldački stan!“

Zdaj mę že preoblečejọ,
Zdaj mę v' kosarno vlečejọ,
Zdaj remenje mi devlejọ,
Gor me opravlajọ,
Zdaj sablo mi davlejọ.

Zdaj me z' remenjem prepašujejọ,
Pa sę mi posměhujejo:
„Kar sę ne boj nadlog,
Vsej bọš ni fajn gospod!“

Na vojsko mę ženejo,
Na vahti bọm mogel stat',
No s' fajntom se vojskovat'.

Vsej si sablo bọm nabrusil
No tudě s' fajntom se poskusil.
Če jaz fajnta premagal bom,
Tudě cesarjev služabnik bom.

Svetlega cesarja bom še branil
No njegovo čast še bom ohranil,
Da pri njemu v gnadi bom
No tudě božji prijatelj bom.

6764.

(Iz junske doline.)

Nesrečen je bil tisti dan,
K' stopil sem v vojaški stan!
Pome prišli
So štiri,
Soldatje so bili.

Muškete dol' postavljajo,
Noj mene s seboj spravljajo:
„Kaj se boš umikal?
Saj se ti bo šikal
Soldaški stan!“

6762. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* Franc Lupša. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

6763. *Zapisal* Oroslav Caf; *narekoval* Blaž Bedenik. — *Iz CO. I. 60—61. Pesem je zelo porušena, ker jo je Caf zapisal gotovo iz narekovanja in ne iz petja.*

6764. *Zapisovavca neznanega.* — *Priobčil Jul. pl. Kleinmayr v Kresu I. 276.*

Muškete na ramo denejo
Noj mene s seboj ženejo:
Proti Libelan',
Viši kapetan'
Cesarskemu.

Tak' nam Lib'lan govori:
„Bog nam daj takih ljudij!
Mi bi se štimal'
Proti general'
Cesarskemu."

Fantič moj, bod' ti vesel,
Vojaški kruh si že prevzel:
Ti ga boš vživljal,
Po svetu se vbijal,
Dokler boš živ!

6765.

(Iz Borovljan in Podjunskega.)

Nesrečen je bil tisti dan,
Ko sem bil k žovnirjam zbran.
Prišli so k meni
Štirji rumeni,
Soldati so bili.

Muškete dol postavljajo
Noj mene seboj spravljajo:
„Kaj se boš vmikal?
Saj se ti bo šikal
Soldaški stan!"

Muškete na ramo denejo,
Noj mene seboj peljejo,
Ta proti Ljubljani
K temu kapitanu
Cesarskomu.

Kaj še kapitan govori:
„Al imate več takih ljudi?
Kako bi se mi štimali
Proti generalu
Cesarskomu!"

Fantič moj, bodi ti vesel!
Vojaški kruh si že prevzel.
Ti ga boš vživljal,
Po sveť se pobijal,
Dokleder boš živ.

Mi pa pomarširamo
V deževo Francozavo:
Kaj bojo začele
Naše babinele,
Ko nas ne bo?

6766.

(Iz Cerkna.)

Danes je ta osmi dan,
Ker sem bil soldatom dan.
Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Soldatje so bli.

Puške dol pokladajo,
Meni tako pravijo:
„Kaj se boš umikal?
Saj se ti bo šikal
Soldaški stan!"

Puške gor vzdigujejo,
Mene sabo peljejo:
Proti Ljubljani,
Proti kapitanu
Soldaškemu.

Kapitan tako govori:
„Dajte nam dost takih ljudi,
Da se bomo štmali
Proti generalu
Cesarskemu."

6765. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 849.*
6766. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Iz njegove zbirke.*

Vzel' so me beriči,
Peljal' proti Gorici
Po travniku zelenimu,
Proti mestu
Goriškemu.

Zdaj bodi pubič vesel,
Ker boš sovdaški kruh prejel:
Sej ga boš vžival,
Zanjga kri prelival
Na vojski tam.

Kdor hoče to pesem pet,
More dost koraže imet:
Vsaki jo žiher poje
Od ljubice soje
Za en kratki čas!

6767.

(Iz Cerkna.)

Danes je ta osmi dan,
Kir sem bil k soldatom zbran:
Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Soldatje so bli.

Puške gor pokladajo,
Mene sabo vabijo:
„Kaj se boš vmikal?
Saj se t' bo šikal
Soldaški stan!“

Ujel so me beriči,
Peljal' proti Gorici
Po travniku zelenemu,
Proti mestu
Goriškemu.

Zdaj bodi pobič vesel,
Si soldaški kruh prijel:
Zdaj ga boš vžival
In kri prelival
Na vojski tam!

6768.

(Z Banjšic.)

Peršel je leta dan,
Da bom jest na vojsko dan:
Peršli so h meni
Štirje rumeni,
Soldati so bli.

Puške dol denejo,
Mene sabo ženejo
Proti Ljubljani
H temi kaputani
Soldaškimu.

Kaputan tako prav' jen govori:
„Bog dej zadost tej'šnih ljudij!
Sej bi se štimali
Proti nejerali
Cesarskimu!“

6769.

(S Krasa.)

Pršu je taisti dan,
Ko sem bil k soudatom zbran:
Pršli so, pršli
Štirje romeni,
Soldati so blí.

Puško na ramco stavijo,
V Ljubljanco me prpravijo:
Pred kapitaniga,
Pred tega višiga
Soudaškiga.

6767. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*
6768. *Zapisal* Ivan Humar. — *Iz njegove zbirke št. 40.*
6769. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke. Konec spada k drugi pesmi, najbrž pivski. Nekoliko soroden metrum jo je pridružil prvi.*

Ljubca mi na stran stoji,
Prav žalostno se mi drži:
„Kaj se bodeš umikov?
Saj t' se bo pršikov
Soudaški stan!“

Ljubca mi na stran stoji,
Prov žalostno se mi drži:
„Hodi le srečno,
Saj ne bo za večno
Soldaški stan!“ —

Ura že bije,
Sonce mi sije:
Jest morem jit',
Jest morem jit',
Jest morem jiti proč.

Ljubca se joče,
Ljubca se joče:
Jest morem jit',
Jest morem jit',
Jest morem jiti proč.

Proč od mojih tovaršu,
Proč od mojih prjatlu
Jest morem jet',
Jest morem jet',
Jest morem jeti proč!

Brate, ostani tukej,
Da ga spijeva en glažek skupej:
Nikar ne hod',
Nikar ne hod',
Nikar ne hodi proč!

6770.

(Iz Ilirske Bistrice.)

Pršli so k meni
Štirje rumeni,
Soldati so bli.

Gvire gor' pokladajo,
Meni tako pravijo:
„Kaj se boš umikov?
Saj ti se bo šikov
Soldaški stan!“

Mene sabo peljejo
Gori po Ljubljani
Proti kapitani
Soldaškimu.

Kapitan pa prav' taku:
„Ko b' kej takih fantu blu!
Mi se bi štimali
Proti generali
Soldaškimu!“

6771.

(Iz Št. Jerneja na Dol.)

Danes je tejsti dan,
Ko sem bil k soldatom zbran:
Pèršli so pèršli
Trije rumeni,
Soldati so bli.

Puške dol pokladajo,
Mene sabo spravljajo:
„Kaj se boš vmikal?
Saj se t' bo šikal
Soldaški stan!“

Puške dol pokladajo,
Mene sabo spravljajo:
Gor v Ljubljano
Pred kapitana
Cesarskiga.

Kapitan pa pravi, govori:
„Ko bi bilo dost ljudi,
De b' se vojskovali,
De b' premagali
Sovražnika!“

6770. *Zapisala* Josipina Furlanijeva. — *Iz njene zbirke.*
6771. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke S. Rutarja.*

6772.

(Iz Metlike.)

(Razen več drugih, ki jih pa ne pomnim, so popevali (novinci) tudi prelepo in možko narodno pesem:)

Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Soldatje so b'li;
Puške dol pokladajo,
Mene sabo vabijo:
Pojmo v Ljubljano
Do kapitana
Soldaškega i. t. d.

6773.

(Kranjska.)

Danes je taisti dan,
Ko sem bil za vojsko zbran.
Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Vojaki b'li.
Puške dol' postavijo,
Meni tako pravijo:
„Kaj se boš umikal?
Saj ti bo dopadal
Soldaški stan!

6774.

(Bloke pri Cerknici.)

Kaj se buoš pa tuolkŭ skrivou,
Šej se tь buo šikou,
Leta, leta, leta vojaškь stan.
— — — — — — — —

6775.

(Od Bleda.)

Danes je taisti dan,
Ko sem bil za vojsko zbran:
Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Vojaki so b'li.
Puške dol postavijo,
Meni tako pravijo:
„Kaj se boš umikal?
Saj se ti bo šikal,
Vojaški stan!"

6776.

(Dolinska.)

Prišli so k meni
Štirje rumeni,
Vojaki so b'li.
Puške dol' pokladajo,
Mene saboj spravljajo
Proti Ljubljani,
Kapitanu
Soldaškemu.

6772. *Zapisal* Ivan Navratil (△). — *Iz Slov. Gl. II. (1858.) 110: „Ta pesem je iz tiste dobe, ko so nabirali (kupovali) Španci pri nas novince za vojsko. Njihova oprava je bila namreč rumena (žolta)."*

6773. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke K. Rudéta III. št. 58.* Dopadal (9) *je pač samovoljno predrugačeno.*

6774. *Zapisal* Iz. Modic. — *Iz njegovega rokopisa. Naprej je pevec pozabil.*

6775. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I., št. 7, kjer je tudi melodija.*

6776. *Zapisal* Radivoj Poznik. — *Iz NB. 25.*

Pri ljubici ulovljen.

6777.

(Iz Cerovca.)

Nicoj so pajbe lovili,
Nobenega ne dobili.
Samo le mene vlovili,
Pri mladoj micki dobili.

Premočno so me zvezali
No v Ormož me odegnali,
Na kola me naložili
No v Marprug me odpelali.

„Počakaj da me, forman moj,
Todsej že gre moj ljubi brat,
Todsej že gre moj ljubi brat,
Kaj bi z menój pregolčâ rad.

Jaz neč mu mam povedati
Od ljube moje cartane,
Naj da pride ona sej gor,
Kaj mi poda merzle vodé,
Kaj mi poda merzle vode,
Kaj si jaz razhladim serce.

Tri léta sva se ljubila,
Kaj nišče drug za to ne znâ,
Kak sam Bog no Marija
No tota drobna vtičica.

Na tota drobna vtičica,
Ki je nad nama letala,
Ki je nad nama letala
No hladno senco delala!“

Z kolej so nas devali
No višim v rokè dali,
Vsim nam so slekli ti obleč
No oblekli soldačkega.

Nam vsem so slekli ti obleč
No oblekli soldačkega,
Svetlo sabljo pripasali,
Černo puško v roke dalì.

6777. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. E 34, kjer je pisano s prva:* 19 ljeta, 25 ljetala, 27 zedevali, *ter predrugačeno kesneje to-le:* 13 mam mu neč — 18 Kaj se mi razhladi s. *(pozneje na strani varijante* Ki nikdar več zdravo nè) — 21] Kak Bog no sveta M. — 27 S — *Verza 33 in 34 sta med sabo zamenjena. Tam je tudi tale melodije načrt:*

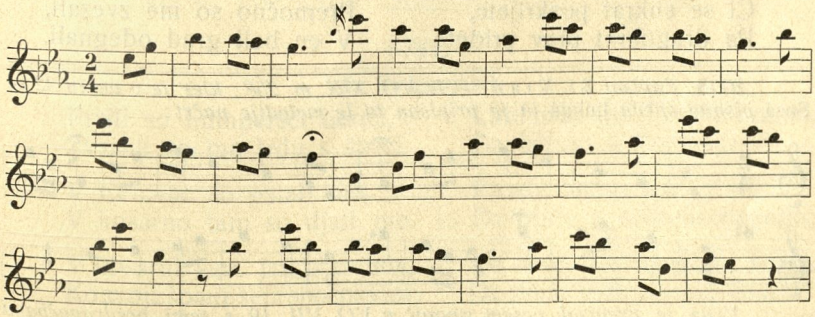

Vraz je prepisal pesem, ki jo je poslal tudi Auerspergu, v VO. VII. 1, s temi premembami ne glede na zlogotvorni r *za* er: 3 Samo le] Le — 4 Per — 8 Marbrog — 9 moj] mlad — 12 pregouča — 13] Jaz mam mu neč p. — 14 lj. m.] moje lube — 15 sej gor] sej — 17—18] Kaj mi poda mrzle vodè, * Da mi razhladi srcè, * Kaj mi razhladi srcè, * Ki nikdar več zdravo ne — 19 lubila — 20] Kaj je nihče drugi zato ne znâ — 21] Kak Bog no divica Marija — 22—23 In — 26 No] Nama — 27 koli — 28] No višišim sporočili — 30—31] Vsim so slekli nam obleč — 33 sablo. *Z verzi 19—26 prim. št. 1352.*

6778.

(Iz Cerovca.)

Premočno mi je germelo,
Premočno se je bliskalo,
Mene pa so vlovili
Per mojoj mladoj miciki.

Premočno so me zvezali
Ino me odegnali
V Pranek, v Pranek, v beli grad
Pred mladega ferboltara.

Ferboltar na prag stopijo,
Namilo fante gledajo:
„Lep je, lep, premočno lep,
Ž njega bo en fanj soldat!“

Premočno so me zvezali
Ino me odegnali
V Marbrog, v Marbrog, v beli grad
Pred mladega hotmana.

Hotman po ganjki šečejo,
Namilo fante gledajo:
„Lep je, lep, premočno lep,
Ž njega bo en fanj soldat!“

Toti gvant so mi slekli,
Soldačkega mi oblekli,
Černo puško mi dali,
S keroj bom na vahti stâ.

Ja pam si cegelc pisâ,
Svojoj ljubi ga poslâ,
Ta gori na nemški (kraj)
Lepoj mladoj kelnarci.

Kelnarca na ganjki stala,
Drobno pismo je brala:
„Oje, joje, no prejoj,
Šoca ne bo več nazaj!“

Nikaj, nikaj, ljuba mâ,
Tri leta še počakaj
Tri leta še počaj,
Te ti pride šoc nazaj!

6779.

(Od Cerovca.)

Nicoj so pajbe v žud lovili,
Po toti fari se vsi poskrili,
Či se enkrat poskrijete,
Pa drugokrat prav pridete.

Al mene so nicoj vlovili,
Pri moji ljubi me dobili,
Premočno so me zvezali,
V en beli grad odegnali.

6778. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. m. 258, kjer je v verzu 32 za* Šoca *pisano sprva* ljubga *in je pripisan ta le melodije načrt:*

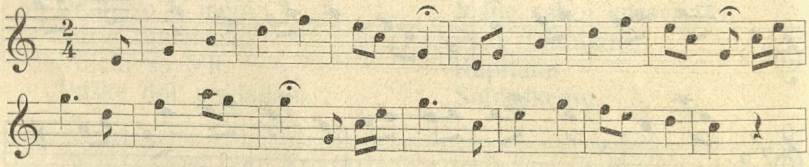

Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. VII. 19 s temi predrugačbami ne gledé na zlogotvorni r *za* er: 1 mi je] je — 2 Premočno] Prestrašno — 3 Mene pa] Al mene — 4 mojoj] enoj — 6 Ino] 'No daleč — 7 v beli] v en beli — 9 prag] linje — 10 Namilo] V dvorišči — 12 en] le en — 14] Na kolah me odpelali — 18 Nemilo — 20 en] le en — 21 Toti] Moj pravi — 25 pam] pa bom — 26 ljubi] lubi bom — 27 gor — 28 K lepoj — 29 stala] stala je — 30 je brala] brala je — 33 ljuba mâ] moja lubica — 34] Počakaj še me, šocika.

6779. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. B. 479 (III), kjer so pozneje pripisane na strani te le predrugačbe:* 11—12 Dali mi lepo puškico *(sprva* Lepo

Tam toti so obleč mi slekli,
Soldačkega so mi oblekli,
Belo sukno oblečeno,
Svetlo sablo pripasano.

Tam mogel sem na vahti stati,
In svoj život premišlovati.
Tam mogel sem na vahti stati,
In svoj život premišlovati.

Za menoj pa so prišli pajbi,
So v drugem me obleči najšli:
Belo sukno oblečeno,
Svetlo sablo pripasano.

Jas pa bom drobno pismo pisal
In svojemu ga oči poslal,
Ja, svojem oči, materi,
In mojoj ljubi cartanoj.

Al da so oča pismo brali,
Nemilo mati se jokali.
Ne jočte, mati, se zato,
Naj seka mojo se telo!

„Ah kaj se ne bi jaz jokala!
Kak neko nočko sem ne spala,
Žalostno mojo je sercé,
Da ne znam, kam mi dete gre!“

Zajeti novak se priporoča Mariji.

6780.

(Gorenjska.)

Ljuba kranjska dežela,
Ostani zdrava in vesela!

Prišli so koroški briči,
Trdó so zvezali me s štriči.
V Kranjsko goro me peljali,
Zúpanu me čez so dali.
Zúpan me je pa ogledal,
Me je pa v Ljubljano peljal.
Mislil sem, da sem v kamri,
Sem bil pa v svetli kosarni.

Mislil sem, da sem odénjen,
Sem bil pa trdó uklenjen.
O vi moja ljuba mati,
Moje sestre 'n moji brati;
Pojte v cerkev spodgorjánsko,
Prosite devico Marijo,
Da pojde z nami v kompanijo:
Da nam bo na strani stala,
Da nam bo pomoč dajala,
Da nam bo na strani stala,
Da nam Francóza bo odgnala!

6781.

(Iz Podgorjan.)

Prišli so humperšči beriči,
Zvezali so me trdu s štriči.

V Celovec so palali me,
V kosarno tam so djali me.

V kosarni sem jas pranjhov,
Ko svoje špane sem spoznavlov.

Lubi moji špani, pojte z nami,
Da hremo v Podhorjani!

Prosili bomo tam Marijo,
Da pride v našo kompanijo:

Da bode tam na strani stava,
Da bode'nam pomoč dajava!

belo suknjico) * No lepo svetlo sabljico — 13—14 Te moga sem na vahti stati, * Tam čas sem mel premišlovati *(pozneje* spominjati) * Vse *(pozneje* Na) moje lepe vesele dni, * Ki sem jih užival v mladosti. * Te móga sem na vahti stati, * Čas sem mel razmišlavati * Moje zdajne tožne dni, * Za kterih voljo me sardce boli.

6780. *Zapisal* Podkorenčan. — *Iz „Dom in sveta“ IV (1891) 429.*

6781. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 856.*

Ulovljen, ko se je prišel grét.

6782.

(Iz Ihana.)

Vakol šiše
Neki briše,
Gvišnъ so brič'!

Dam sъm pršòv,
Dè b' se pogròv,
Koj sъm zavahtan biv!

Pretьrdó me zvéžejó,
U belo Iblanco pelejo,
Tam sъm biv pod mero djan,
Za dobrьga sъm bil spoznan.

Vêlъk zadóst'
Pьr sôj mvadost',
Falén'ga nъč ni bo .....

Spitalski fant mora za druge k vojakom.

6783.

(Iz Ihana.)

Pьršou ja lonščoupôt,
Sedu za mizo u kot.
Boh nam pomagi,
Bogó se usmil'!

Segu ja pod guant,
Vъn ja uzeu potent.
Fajmъštrъ ga ja podau,
Fajmъštьr ja tóko djau:

„Jast ga 'm pa kopvanъ dau,
Jast na grem na vájsko,
Jast na grem na vájsko!"
Kopvan ja tóko djau:

„Jast ga 'm pa huáfcъ dau,
Jast na grem na vájsko,
Jast na grem na vájsko!"
Kopvan ja tóko djau:

„Nace, špьtauskъ fant,
Vabléc' sudaškъ guant,
Dъ pojdъš na vájsko,
Dъ boš jezdu ritko kojnsko!"

Kmet je siromak, ker mora biti vojak.

6784.

(Od Cerovca.)

Prišâ cesarski pót,
Seâ za mizo v kót —
Bog nam pomagaj!

Pismo na mizo djâ;
Kér bó to pismo brâ —
Bog nam pomagaj!

6782. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* stara Tavčarica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 4.*

6783. *Zapisal* Ant. Breznik; *povedala* Korezova Jera. — *Iz Breznikove zbirke V št. 8.* Lonščoupôt = *Landschaftsbote*

6784. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. E. 39, kjer je pripisan, pozneje pa prečrtan ta le načrt melodije:*

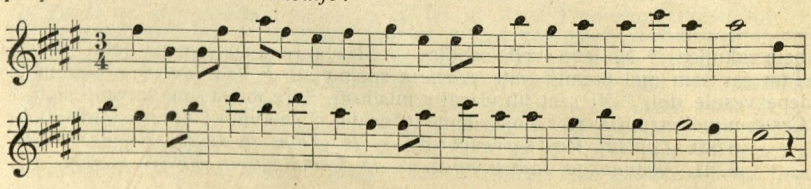

Ker bó to pismo brâ,
Bo za soldaka šâ —
Bog nam pomagaj!

Pót je to pismo brâ,
Kmet dè za soldaka šâ —
Bog nam pomagaj!

Krajnc pa je tako djâ:
Kmet dè za soldaka šâ —
Bog nam pomagaj!

Kmet je velk siromak,
Da more bit soldak —
Bog nam pomagaj!

Slabiči gredo domov, junaki k vojakom.

6785.

(Medjumurska.)

Došlo na me pismo
Vut gizdavi Prilog,
Vut gizdavi Prilog,
Priločkomu sudcu,
Priločkomu sudcu,
Mladomu rivtaru:
Da moramo iti
Junake loviti,
Junake loviti,
V Čakovec dognati.
Tam so je gledala
Čakovska gospoda;
Tam so je gledala,
Tam so je zbirala.
Koji gorši bili,
Dimo so poslani,
Ki verleši bili,
V Jegerseg dognani.
Jegerseg, Jegerseg,
Oj nesrečni varaš!
V kojem si prebiva
Vnoge majke sinek,
Vnoge sestre bratec,
Vnoge lube lubi. —
Junaki, junaki!
Lepo se deržete,
Spametno hodete.
Vé bóte jahali
Vo slavojnsko zemlo,
Svoje narodjenje
K svoji stari majki,
K svoji mladi sestri.

Le tisti je junak, ki cesarja služi.

6786.

(Iz Bisaga.)

Snoćka mi je pismo došlo spod beloga grada
Od svetloga cara, od hrvatskog' bana,
Da se svaki junak mora sada popisati,
Za soldata iti i cara braniti.
Nije svaki dobar junak, koji škrljak nosi,
Neg' je ono junak, koji cara služi,
Nije svaka lepa puca, koja kitu nosi,
Neg' je ona puca, koja bistro gleda.
Nije svaka dobra sneha, koja peču nosi,
Neg' je ono sneha, koja mirno živi.

Vraz je prepisal pesem v VO. I. 97, s temi predrugačbami ne glede na naglaske: 1 Prišâ] Prišâ je — 4 na] je na — 5—7 Keri — soldaka — 16 velki.

6785. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih „Pěsmi" str. 230, 231.*

6786. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke III. 825, kjer je tudi melodija. V v. 2. je tiskano* svjetloga, *v v. 7.* liepa.

Skrival se več ne bom, ker vem, da me ujamejo.

6787.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Pršli sɑ nïékšni poténti,
Da bòju sowdátъ bráli:
Nɛj bo búžъc al boγát,
Wsáki mŭórɛ bɛ̀t sowdát!

Duγo cájta sɑn sɑ skríwow,
Dosti mráza sɑn zowžíw;
Zdɛj sɑ skríwow več nɑ̀ bòn,
Kъr vïén, dɑ w rɑ̀kъ pɑršu bòn.

Bïélъ rɑ̀kъ sɑ mɑ wlowílъ,
W bïélu Ljɛbljáncu sɑ mɑ pɛljálъ.
Tàn sɑ wžej tísti žɑpáni,
K tɑ̀ lïépšъ fántъ zbírɛju.

Málo cájta smo šɛ tàn stáli,
Bïélъ sýknjъ sɑ nan dáli,
Bïélъ sýknjъ sòwdaškъ,
Súkli smo sýkńjъ páwъrskъ.

Čɑ̀rna pýša jɛ zdɛj mója ljýba,
Tísta le, wobéna dryγa,
Kɑr mɑ bu za wrát zɛjïéla
Jɛn s kɛrwjú zɛlïévala.

Svɑ̀tla sábla jɛ zdɛj moja žéna,
Štъrnájst lïét sva poročéna:
Čɑ mɑ wóna zɛpɛstí,
Muj žíw γróp mɑ γór zbɛdí!

Àno písmo ćɛn pisáti,
Sójin stáršan čɛn posláti.
Wóčka písmo rɛzbírɛju,
Mɑ̀mca sɑ milo jŭóčɛju.

Mati mója, nɑ jokájtɛ,
Za nu svïétu mášu dɛjte:
Mášnjik bu tu mášu bráw,
Vaš sín, Buh vej, čí bu stáw!

Al nɑ púlji al nɛ cïésti,
Sam Buh vej, v kɛtïerin mïésti!
Ta, ki spremíslɛ wse létú:
Jïéžuš jɛ nïésu kríš tɑškú!

6788.

(Iz okolice škocjanske na Dol.)

Prišli so novi patentje
Za možé in mlade fante:
Vsak bo moral bit' soldat,
Star al pa mlad.

Eni so se močno skrivali,
Dost mraza so zavživali;
Prav močno se skrivajo,
Pa vendar v roke pridejo.

Jaz se pa ne bom nič skrival,
Tukaj mraza ne bom užival,
Saj vem, da ne bom odšel,
Saj vem, da bom v roke prišel.

Zdaj so nas v roke vdobili,
Prav trdo so nas uklenili,
Prav trdo nas uklenejo,
V belo Ljubljano peljejo.

V belo Ljubljanco so nas pripeljali,
Na vestirengo so nas djali,
Prav močno vestirajo,
Pa vendar malo zbirajo.

Bele suknje smo dobili,
Pa nesmo bli kontent ž njimi:
Le te suknje kmetiške
So še zmiraj, naj bolj trdne.

6787. *Zapisal* Karel Štrekelj; *pela* stara Kraljica. — *Iz moje zbirke. Mnogo oblik ni kraških (n. p.* 3 boγát — 12 K — 16 páwъrskъ — 25 pisáti *itd). Gledé konca prim. naslov „Vojak pošilja pismo po ptičici".*

6788. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Svitla sablja bo moja žena,
Ta bo z mano zaročena:
Tako me bo objemala,
Da me bo kri oblivala.

Svitla puška bo moja ljuba,
Saj ne bo nobena druga;
Tak' me dol' položi,
Saj me več gor ne zbudi.

En pisemce bom jaz pisal,
Očetu in materi ga pošiljal;
Oče pisemce prebirajo,
Mati se milo jokajo.

Oče so pismice prebrali,
Mati so se milo jokali:
„Oh preljubo dete moje,
Od mojega srca gor zrejeno,
Bog vé, kje boš umorjeno,
Na polji al' na cesti,
Al' Bog vé, v kterem mest'!"

6789.

(Iz Motnika.)

Prišle so nove postave,
De vsak bo mogel bit sovdat,
De vsak bo mogel bit sovdat,
Naj bo star ali mlad.

Neč več se ne bom skrivov,
Pa tud' ne tolk mraza uživov,
Saj dobro vem, da odšov na bom,
Da gvišno v roke paršu bom.

Zdaj so me pa že dobili,
Prov trdo so me oklenili.
Zdaj me pelejo pa v Ibljanico,
Gor bom ljubo drugo ljubico.

Mladi hauptman tako pravi:
„Ti boš že soldat:
Zdej boš pa v Ibljanici,
Boš ljubu drugo ljubico!"

Sabla ta je moja ljuba,
Zagvišno nobena druga.
Ta me bo objemala,
S krjo pa polivala.

Puška ta je moja žena,
Ki je z mano zaročena:
Če me ta dol položi,
Me nihče več gor ne zbudi.

6790.

(Iz Št. Pavla v Savin. dol.)

Pršle so nove novice
Za te mlade vse fantiče:
Naj bo fantič star al mlad,
Vsak bo mogu bit sovdat.

Dolgo sem se jim prikrivau,
Dosti mraza sem si vživau,
Tist tak vem, da všou ne bom,
De v roké jim pršu bom.

Zdaj so me pa že dobili,
Prav trdo so me vklenili,
Prav trdo me vklenejo,
Me v Ljubljanco ženejo.

Me v Ljubljanco prpeljajo,
Tam me pa v kasarno dajo,
Dajo svetlo sabelco
In pa puško ladano.

6789. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegovega rokopisa III., kjer je imenovana „rasentrska" (deserterska).*

6790. *Zapisal* Anton Potočnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

6791.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Prišle so nove novice
Zavol tih mladih fantičev:
Nej bo reven al' bogat,
Sej letos more bit soldat.

Mene so že bli dobili,
Prov trdo so me vklenili,
Močno so me zvezali,
V mesto Celje tirali.

Sam kresavkman je veztiru,
Sej on ni veliko zbiru:
Če mu ni falila desna stran,
Sej on ga ni dejav na stran.

Puško so mi v roke dali,
K regamentu me segnali.
In ta sukna kmetovska
Se je s soldaško menjala.

Puška ta bo moja žena,
Ki bo z manoj zaročena:
To bom zraven sebe djav,
Pa nič več brez skerbi zaspav.

Sabla bo pa moja luba,
Sej ne bo nobena druga:
Ko me bo objemala,
Kri me bo oblivala.

Čudno se ti bo zdelo, ko pridem v suknji beli.

6792.

(Kranjska.)

Peršli so potenti taki:
Bod' reun al bogat,
Vsak bo mogu bit soldat.

Po hribcih smo se skrivali,
K' smo se na voisko bali,
Po hribcih se skrivamo,
Pa vonder v pést pridemo.

Kaj sim si še jest domislou,
Sam se bom v' žovt zapisou:
Če mi Bog sréčo da,
Čez tri lejta bom doma.

Lubca, se t bo čudno zdele,
K bodem peršu v' sukni bele,
S' sabelco perpasano,
Glavico poštupano:

Lubca, ti bo kaj težku djali,
K' bom nosil popir v' glavi?

Sabelco bodem nabrusu,
Saj jo bode Prajs pokusu:
Se bo svetila koker luč,
Prajs bo klicou na pomuč.

Tam bomo na vahti stali,
S' Prajsam se vojskovali:
Enmu pojde glavca preč,
Drugmo pa v' serce meč.

Prelepa kranjska dužela,
Ti si brumna in vesela,
K' sim se pobič not rodiu,
Bog dej, de b še smert sturiu!

6791. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 9.*

6792. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XXI. A. 10-11, kjer pisavec ne loči med mehkimi in trdimi sikavci in šumevci ter piše* ai *za* aj. *Pesem je prepisal A. Smolè v VO. XX. 4 s temi premembami:* 2 Bod revn — 3 mogel . . . sovdat — 7 vender v pest — 8 že — 9 zapisov — 11 léta — 12 Ljubca, se t' . . zdeli — 13 K' bom peršel v s. beli — 14 Z' — 15 poštepano — 16 Ljubca, te . . teško — 18 nabrusil — 19 bo . . poskusil — 23 Z' — 24 Enmo — 25 u — 26 dežela — 27 veséla — 28 pobeč . . rodil — 29 sturil. *Prepis St. Vraza v VO. XVIII. 11 se loči od našega natiska v tem:* 2 Bód — 3 mogo — 5 Ki — 7 u — 9 u žoud — 10 sréčo daj to srečo dà — 11 domà — 12 Ljubca — 13 w — 15 Z glavico — 16 djale — 23 Z . . . vojskuvali — 24 Enmo — 25 v sèrce — 26 Prelépa — 28 Ki . . . nót — 29 Bóg . . . b' še smèrt stóriu.

Svinčene kroglje nam pod srce pridejo.

6793.

(Kranjska.)

So prišli novi patenti,
De jih moramo bit' kontent:
Kateri ostanete domá,
Prosite za nas Bogá!

Ti lepa krajnska dežéla!
Ona je brumna in poštêna,
Mi smo se v nji rodíli,
Bog daj, de bi še smert storili!

Se bo miciki milo zdélo,
Ko bom hodil v súkni béli;
Klobučič privihan na pol —
Al' ti bo, ljuba! kaj težkó?

Oh! vsi grôzni fantje,
Vsi bodo mógli bit' soldatje!
Naj bó bogat al sromàk,
Vsak bo mogel biti soldát.

Oh! svinčene kugle,
One bodo naše ljúbe:
Jih Francózi vlijejo,
Nam pod serce pridejo.

Kaj boš zdaj, micika, začéla,
K' ne boš nobéniga iméla?
Oh, o joh, joh, sprejoh!
Kér me več nazaj ne bó!

Vse skrivanje ni nič pomagalo.

6794.

(Kranjska.)

Oh ve lubeznive matere,
Kok ste ve žalostne,
K vaši fantji v' žovt gredo,
Oh sej jih več nazaj na bo.

Kaj sim jest enga mraza užiu,
Kolkukrat brez jédi biu;
Vonder se ni moglu to reznidt,
De sim mogel na vojsko pridt.

Bog vas obvari, oče moj,
Bog vas obvari tud, mati moja,
Žiher zahvalite Boga,
Kir ostanete doma.

Zajc Mateuž je trikrat v' boju biu,
Le ga poglejte, še zdej je živ';
Katir je u taist'mo glidu stau,
Ta ve povedat od težau!

Le malo soldatov primanjka, pa spišejo cegljecev toliko!

6795.

(Kranjska.)

O fantje, vi moji kameradi,
Kaj vam jest sadaj poveim:
Eno peisem vam hočem zapeiti,
Na veim, al vam bode ušeč!

Koker se u deželi zdej sliši,
Gvišno de bode hudu:
Naš cesar bo nucou soudate,
Mu jih očmo sercirat lipu.

6793. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. IV. 141—142.* Grozni *(v. 15)* = lepi.

6794. *Zapisovavca neznanega. — Iz VO. XXI. A. 15, kjer pisavec ni ločil med mehkimi in trdimi šumevci in sikavci. Vraz jo je prepisal v VO. XVIII. 9/2 s temi premembami ne gledé na naglasna znamenja:* 1 Oj vy ljubeznive — 2 vy — 3] Ki vaši fantje v žoud gredó — 4 saj — 7 raznih — 8 mogo . . prit — 9 moj oča — 10 tud mati] mat — 15 tajstmu . . . stao — 16 vej povejdat.

6795. *Neznanega zapisovavca. — Iz „Izbéra kranjskih pesmi" št. 10.*

Kadar jeh sercirat navadmo,
On jim poreče toku:
„Zdej poite vi drugi na fainta
In tam se voiskujte strašnu!“

Nikar se mi tega ne ustrašmo,
Če bode glih cegelc peršu,
Naš cesar na bode neč zbirou,
Ga bo dal vsakmu možu.

Oh žene se bodo jokale,
Kadu jih previdu zdej bo?
Dekleta tud bodo zdihvale,
Kdu jih pa lubu zdej bo?

Zlod' vzami teminsko gospòdo,
Kaj so vdobili z' en pont:
Enmalu soudatov permanjka,
Pa spišejo cegelcu tolk!

Enga zauberfantiča sem imela,
Na voisko so vzeli mi ga,
Kaj bodem jest reiva začela,
K' sim toku navajena bla.

Enu pismu jest hočem spisati
Noter do lub'ce moje,
Sama ga more prebrati,
De vedla bo, kok meni gre.

Ona je to pismu prebrala,
In so ji pertekle souze,
Ona se je milo jokala,
K' je zvedla koku meni gre.

6796.

(Iz Cerkna.)

Oj bratje, moj kameratje,
Oh kaj jest vam povem!
Eno pesem vam hočem zapeti,
Al bodi povšeči al ne.

Le kar se v deželi zdaj sliši,
Zagvišno da bode hudo:
Naš cesar bo klical soldate,
Našteljet mu jih mormo zvesto.

Le kar jih došteljet ne mormo,
Naš cesar pa reče takó:
Le pojte vi drugi na Laško,
Tam se vojskvajte močno.

(Pevec dalje ne zna).

Ko sem odhajal, nisem od solza videl steze.

6797.

(Okoli sv. Bolfanka na Pesnici.)

V' žalosti sem se narodâ
Na toti zvoleni svet,
Še le vekše sen se včaka
Krez dvenodvajsti let.

To sen en cegel dobâ
Z' grejšine negovske;
So k' štelengi pozvani
Vsi mladi pojbiči.

6796. *Zapisal* J. Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*

6797. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica 10—13.*

Zapis v pesmarici matere dež. sodn. svetnika drja. Jož. Kronvogla od Sv. Lenarta v Slov. goricah (št. 9) se loči negledé na dijakritična znamenja v tem: 1 se narodâ] jas rojeni — 2 zvolen — 3 Še le] Še — 4 Kres — 5 sen]

Ednajst so nas poslali
Gor v' mesto marporško,
Trije smo tam ostali,
Ovi pa so šli domo.

Da sem jas z' domi rajža,
Ne vidâ sem steze,
Da so meni moje oči
Zalevale sklojze.

Naj sem jaz kam hte prišâ,
Ali gi sem koli biâ,
Meâ sem lüblene znance,
Ž njimi sem se veseliâ.

Zdaj pa sem moga oditi
'Z dežele štajarske,
Sem moga zapüstiti
Lüblene znance vse.

To pesem sem jas pisa
S' sklojznatimi očmi,
Da mene mojo serce
Nezgrüntano boli.

Kelkokrat sem jas zakriknâ,
Da še sem doma biâ,
Telkokrat se zdaj razjočen,
Kaj sem dom zapüstiâ.

Lübleni moji znanci
Ino perjatari,
Iz mojga serca nikol
Ne bote pozableni.

Če sen kerega gda razžalâ,
Da še smo vküp bili,
Zdaj prosim jas ponižno,
Naj meni odpüsti.

Tak kak je Jezus odpüstâ,
Na križi visejoč,
No je očeta prósa
Za grešnike rekoč:

Oča moj nebeški,
Ne vzemi to za greh,
Kajti oni ne vejo,
Kaj z' menoj delajo.

To pesen zdaj dokončan
S' sklojznatimi očmi,
Iz žalosti več nemre
Moja roka pisati.

Da bi me smert vmorila
Že celo v mladosti,
Bi ne bi zdaj preterpâ
Jaz telko žalosti.

Srečno vsi lübleni znanci
Ino perjatari,
Nemrem vas pozabiti,
Vas man skoz pred očmi.

Tak rad bi zdaj k van prišâ,
Da bi mogočno blo,
Kak te po moji smrti
V' nebeško kralestvo.

Či pa se ne bomo
Na sveti vidli več,
Či mene pred prebodne
Ti grozni smertni meč:

Te pa srečno vsi živ'te
Na tem zvolnem sveti;
Bog daj vsem vküper priti
V' nebeškem kralestvi!

---

sem jaz — 6 Z' g.] Od greišine — 7] Da k' štelingi smo p. — 8] Vsi ti m. pajbiči — 10 marbroško — 12 Terje — 12 domu — 13 z'] od — 17 jas — 19 lube — 20] Sem se z njim veselia — 21 sem moga] morem — 23] Ino morem zapustiti — 26 S skloiznatimi — 30 Kdare . . domi — 32] Kaj dom sem zapustia — 33 Lubleni — 34 prijateli — 35 Z . . nikoli — 37] Či kerga sem razžala — 38 Da . . vküp] Te kda . . . vkup — 39] Jaz prosim zdaj ponižno — 40 odpusti — 41 odpusta — 45 Oča] Oča ti — 46 to] njim to — 47 Kajti] Zakaj da — 48 delajo] včinli so — 50 Skloiznatimi — 51 Iz] Od — 54 zelo — 56 Jas — 57 lübleni — 58] Ino tudi prijatli — 59] Ne morem na vas pozapti — 60 skoz] sploh — 61 rat — 62 bi] bi meni — 63 mojoj — 65 se] se mi — 66 Na] Na tem — 69] Tak srečno vsi vkup živte — 70] Na tem volnem sveti zdaj — 71 vsem vküper] nam vkuper — 72 kralestvi] sveti raj.

6798.

(Iz Cerovca.)

V velkoj žalosti sem se rodiô
Na ti nevoljni svet,
Še velkše sem se včakô
Za dvenodvajsti let.

Al meni pa je cegelc prišô
Od grajšine ormóške,
Da smo na štelingo pozvani
Mi mladi fletni pajbiči.

Trinodvajsti se nas pelalo
V to lepo mesto marpruško,
Trinajst pa nas je tam ostalo,
Ovi pa so šli domo.

Kelkokrat sem si zahuško,
Da sem ja v belem gradi bio,
Al telkokrat sem se razjokô,
Da sem ja z domi šô.

Da sem mogô z domi iti,
Nesem vidiô te stezè,
Da so meni moje oči
Oblevale sive sozè.

To pesem sem si spisô
Soznatimi očmì,
Da mene mojo serdce
Nezmerno zlo bolì.

6799.

(Iz Frama.)

V žalosti sem rojen,
V žalosti na te svèt,
Vęčǫ sem učakal žalost
Krěz enoindvajset lět.

„Srěčno oča, srěčno mati,
Srěčno mati no sestre,
Vsej se ne b'mo nikoli vęč
Viděli v stanu, kom sem zdaj.

Če uže pak ni drugače,
Da morem bît soldat,
Jezus no Marija,
Dejta mi srěčno prestat!

6798. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. m. 257, kjer je popravljeno s svinčnikom to-le:* 1 V velkoj] V — 5 meni pa] men — 7 na št.] k štelingi — 8 mladi fletni] mladi — 10 to lepo] to marborško — 14 v belem] v — 15 Al t.] Telkokrat — 20 sive soze] soze *in pripisan ta-le načrt melodije:*

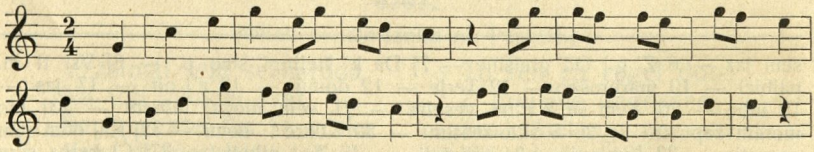

Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. VII. 18 s temi predrugačbami (prim. popravke v prvem zapisu): 1 V velkoj] V — 3 vekše — 5 pa je] je — 6 Ormožke — 7 na štelingo] k štelingi — 8 fletni pajbiči] vsi pajbjè — 10 to lepo m. m.] to mesto marborško — 11 pa nas je tam] nas je — 14 sem ja] sem — 15 Al telkokrat] Telkokrat — 16 ja] si ja — 20 sive *(pač napaka za* sire)] grenke — 21 pesen — 22 S sóznàtimi.

6799. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 76.*

Jutri ob devetih moram biti v Marprugi.

6800.

(Iz Cerovca.)

Slušajte, kristjani,
Kaj za glas po svéti grè:
Pajbje so pozvani
Vsi k žalostnem vandranji.

Prišlo mi je pismo,
Pismo drobno pisano,
Pa što mi ga je poslâ?
Lokaški komisar.

V persah me zabolelo,
Pa vem še me zdaj bolì,
Da sem ja čuâ pravit,
Kaj ž njimi se godi.

Vujtro ob devetih
Morem biti v Marprugi
Per svojoj kompaniji,
Per mladem hotmani.

Srečno, srečno, oča, mati!
Jaz vas morem zapustiti,
Jaz vas morem zapustiti
No cesara služiti.

Srečno, srečno, ljuba moja!
Jaz te morem zapustiti,
Jaz te morem zapustiti
No cesara služiti.

Jezoša no Marijo
Bom si soboj vzeâ,
Jezoša za pajdaša,
Da bom v bataljo šâ!

„Po gorah smo se skrívali, smo se na vójsko báli.“

6801.

(Kranjska.)

Po gorah smo se skrivali,
Ku smo se na vojsko bali:
Od germuja lete vejé
Kir so ble naše roduje;

Gor v' luftu oblaki,
Tu so bli naš perjatli,
Na nebú lete zvezde,
Tu so ble naše sosede.

Enu pismu bom pisal
Do očka inu matere,
Očka bojo pismu bral',
Mamca pa zraven stal'
In se bojo milu jokal:

„Oh perserčnu moje déte,
Pod mojim sercam si rojenu,
Sam Bog vé, kej boš umorjenu,
Sam Bog ve, u ktirim mestu!“

En pisem bom napisal
U ta nemški clouški plac
Do ene mlade kelnarce.

Kelnarca je na pragu stala,
Leta pisem preberala,
Zraven se milu jokala:
„Žalostno je moj serce,
Kir šocel na voisko gre!“

6800. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. k. 11. Prepis v VO. VII. 20 se loči v tem:* 6] Drobno pisano — 9 prsah — 12] Kaj se ž njimi tam godi — 14 Marborgi — 18, 19 zapistiti — *V. 25—28 manjka, za zadnjo besedo* služiti *je pristavljeno* „itd.“

6801. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XXI. A 18—19, kjer pisavec ne loči dosledno mehkih in trdih šumevcev in sikavcev.*

Dvajset lét sim bil v' ti fari,
Sej so me imeli radi
Sosedje in drug' ljudje,
Zdaj pa pojdem z' dežele.

Šé so se taki znéšli,
De so bli sovražni k' meni,
Zdaj jih bom pustu pa na stran,
Podau se bom v soldaški stan.

Marijin romar ne bom več, ker grem iz tega kraja preč.

6802.

(Iz Adlešič.)

Prišle so z Graca cajtinge
Od cesarja do mene,
Da bo mogel bit vsak soldat,
Naj bo reven al' bogat.

Jaz bom pobič najpoprej,
Ki nimam očeta in matere,
Nimam očeta in matere
In te druge žlahte nič.

Marija ti s Šmarne gore,
Potroštaj zdaj moje srce!
Dokler sem v tem kraju bil,
Sem večkrat tvoj romar bil.
Zdaj grem 'z tega kraja preč,
Pa ne bom tvoj romar več!

„Hudi glas iz Gradca gré."

6803.

(Iz Cerovca.)

Hudi glas iz Gradca grè,
Žalostno mi je srcè:
Kaj s' je svetli cesar zmislâ?
Vse fantiče je podpisâ.

Naj je vbožec al bogat,
Vsaki more bit soldat.
Vsi hotmanje-puntariči
Hujši so kakti hujdiči.

6802. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih „Bisernic" str. 170.*

6803. *Zapisal* St. Vraz *l. 1832.* — *Iz VO. XIX. O. 103 (51), kjer je pripisan ta-le melodije načrt:*

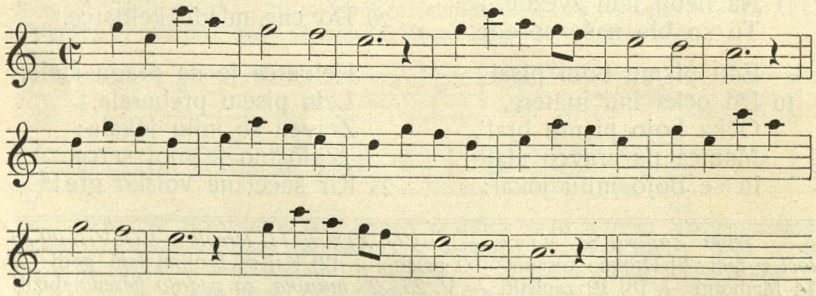

Kuhač I. 121 ima melodijo iz Vrazovega rokopisa.

Vraz je prepisal pesem v VO. VII. 3 s temi predrugačbami ne gledé na naglaske in zlogotvorni r *za* er: 1 iz] nam z — 2 mi je] je mojo — 3 si

Lepe fante v žold dalì,
Ker' so najbolj fletni bli . . .
Mi smo fantje prav veseli,
Nove puške smo prijeli.

Puške lepe risance,
To so ljubce fantovske . . .
Ljubica na pragi stala,
Prav namilo se jokala:

„Joči, joči, joj no jaj,
Mene nedè več nazaj:
Sablico bom si nabrusâ,
Nad Francoza bom se skušâ.

Če premagâ bom srečnò,
Prišâ šêm nazaj domò.
Zdaj pa pijmo, bratci, vince,
Dokler mamo še petice,

— — — — — — — —

Celi dan no celo noč,
Prid nam Jezus na pomoč!

„S Francozom se je vojska začela."

6804.

(Kranjska.)

Kaj si je naš cesar zmislil,
De je vse fante popisal v žold?
Neoženen' ino mládi,
Vsi bódo mogli bit' soldatje.

S Francozom se je vojska začéla,
Sam Bóg ve, kdaj bo konec vzéla!
Oh, o joh, kaj pa za nas bó,
Ki bomo mógli iti na vojsko!

Preljubi moj oče in mati!
Oh ti lépa krajnska dežêla!
Zdaj vas jez zapustil bóm,
Vas nikdar več videl ne bom!

Ljuba se je milo jokala,
Ino je še tako djala:
Oh, moj ljúbi, kaj pa za-me bó,
Ker têbe več nazaj ne bó?

Francoz, ta mi že posluša,
Kadaj bo počla cesarska púška.
Če Francoza premagal bom,
Gotovo nazaj primarširal bom.

Tam na vojski bomo stáli,
Mlado kri bomo preliváli:
Enim' pojde glavica prêč,
Enim' drugimu skoz serce mêč.

Zdaj te kušnem, te objámem,
In od vsih vas slovo vzamem,
Adijo! od vas prèč!
Saj se ne bomo vidli vèč!

„En pušljic ti bom naredíla,
S černo žido ga bom povíla,
Kadar ti skoz Kranj maršíral bóš,
De se na me spomnil bóš!

En čerin flor ti bom kupila,
De se bodem va-nj povila,
Kadar ti skoz Kranj maršíral bóš,
De me ti poznal ne bóš!"

— 6 mora — 7 hotmani — 9 v] so v — 10 Ki . . . bili — 12 perjeli — 14 lubice — 15] Lubica na pragi je stala — 16 nemilo.

6804. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. IV. 139—140.*

V Kranju smo ogledani, v beli gvant oblečeni.

6805.

(Kranjska.)

Kaj si je zmisliv cesar mlad,
K' oče vse fante v žołd pobrat!
Zdej je pa nam cegelc dau,
De moremo mi jit u Kran;
Tamkej smo pa ogledani,
U béli gvant oblečeni.

Srečèn ostan' ti, ljubica,
Ne bova se več vidila.
Oh joh sprejoh, kaj bo pa tam!
Meštrati se do povne mam,
Meštrati se po povne mam.
Srečèn ostante, ljubice,
Dejte nam za slavò pušelce.

Mene bo pa ta Turk dobio,
Pa me bo grozno dovg morio.

Kdor se s Francozom bije, ta v nebesih likof pije.

6806.

(Kranjska.)

Peršli so potenti novi,
Te ledeg fante mlade
Ti žepani inu briči,
K' so hujši koker hudiči,
Mlade fante v' žovt love,
Hauptmani jih čez dade.

Hauptman so tud prou veséli,
Kir so njim take fantje ujeli,
Krajnske inu štajarske,
Ti so narbel zauberski.

Fantje so tud prou veséli,
Kir so lep' nov gvir dobili,
Sable, puške risance,
Tu so ble lubce fantouske.

Šocka je na pragi stala,
Inu se je mil' jokala:
„Jokaj, jokaj, al nehaj,
Mene na bo več nazaj!

Sabelco si bom nabrusil,
Nad Francozam jo bom skusil,
Če ga srečnu premagou bom,
Potlej pridem spet nazaj.

Se kušneva, se objameva,
Obedva se z'jokava,
Kdor se 's Francozam bije,
Ta v' nebeseh likof pije
Celi dan in celo nuč,
Prid nam Jezus na pomuč!“

Soldaško remenjé — to je moje veseljé.

6807.

(Od Sv. Bolfanka v Slov. gor.)

Zdaj so prišle cajtinge
Krez ledik pajbiče:
Naj bo bogat al sermak,
Vsaki more bit soldak.

Jas sem pač en jaki fant,
Saj mam soldački gvant;
Soldačko rebelje,
To je moje veselje.

6805. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVIII. 15.*

6806. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XXI. A. 22—23, kjer pisavec ni ločil mehkih in trdih sikavcev in šumevcev.*

6807. *Zapisal* Ivan Macun. *— Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 16—17.*

Jas pa eno micko mam,
Saj ne lübim je jaz sam;
Saj drügi k' njoj hodijo,
Močno jo lübijo.

Tota černa pükšica
To je moja micika;
Tota svetla sablica,
To je moja brambica.

Jaz si sablo nabrüsâ bom
No se s Türkom sküsa bom,
Türka oblada bom,
Saj pridem jas domo.

Saj pridem jaz domo
Ta, gi sem perle biâ,
Ta, gi sem perle biâ,
Svojo mater zapustia.

Či pa tan bom glavo do,
Permočno bom zazvo:
Lübi Jezus no Maria,
Pridi meni na pomoč!

„Meni že vahto stavijo, da mi k ljubici branijo.“

6808.

(Od Cerovca.)

Meni že vahto stavijo,
Da meni k ljubci branijo:
Če j' svetla noč, jaz lehko grem,
Če j' temna noč, brez skrbi grem.

„Dober večer, ti ljuba ma,
Jaz sem zdaj priša k tebi spat!“
„„Leži si k meni v posteljco,
Leži si k meni v posteljco!““

„K tebi bi si lega v posteljco,
Al fantov druzih se bojim.“
„„Če druzih fantov se bojiš,
Zakaj pa doma ti ne spiš?““

„Jaz pa le nemrem doma spat,
Da mene ljubca rada ma.
Necor še bom pr tebi spâ,
Jutro pa bom že slovo vzeâ;

Jutrôm od tebe slovo vzeâ,
Te pa bom daleč odišâ,
S totega kraja v drugi kraj,
Ka mene nede več nazaj!

Oj zbogom, zbogom, oča, mat',
Morem cesara služit it,
Mort se več nemo vidili,
Neti se več zgučavali!

Oj zbogom, zbogom, sestra, brat!
Mort se več nemo vidili,
Mort se več nemo vidili,
Neti se več zgučavali.

Oj zbogom, zbogom, ljuba ma!
Jaz te zdaj morem zapustit,
Jaz te zdaj morem zapustit
Ino cesara služit it.

Oj zbogom, zbogom, svet Lovrenc!
Pri tebi sem bâ krščeni;
Jaz pa bom zdaj pokopani
Na lepem polji turovem.“

6808. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. X. 144. (38). Prepisal jo je Vraz v VO. VII. 7 s temi predrugačbami:* 2] K lubici iti branijo — 3] Svetla je noč, j. l. g. — 4] Temna je noč, b. s. g. — 5 ti ljuba ma] moja lubica — 6—16] Prišâ sem k tebi nicorsko noč, * Prišâ sem k tebi nicorsko noč, * Da

Žalost mi srce greje, ker moram iti odtod.

6809.

(Od Maribora.)

„Snočkaj pa je slanca pala
Po zelenem travniki,
Gvišno da je pomorila
Vse te drobne rožice.

Žalostno pač res je videt
Po zelenem travniki,
Kako mahajo jim glave,
Ko jih slanca pomori.

Men nič nej za drobne rožce,
Če njih slanca pomori,
Men je le za moje dekle,
Ker je moram zapustit.

Cesar mi je dal povelje,
Da me hoče k sebi vzet,
Žalost moje srce greje,
Ker jaz moram it odtod.

Zvečer pojdem k svoji lubci,
Morem od nje slovo vzet,
Žmetno zlo mi je pri srci,
Ali kaj ti čem začet.

Dobro večer, ljubca moja,
Kaj si tako žalostna?
Tebi se na očeh pozna,
Da si se gnes jokala.“

„„Zake bi se ne jokála,
Ker oditi moraš zdaj
V dalne kraje, strašne gaje,
Ki te nede več nazaj!““

Meni že drugo ljubico izbirajo.

6810.

(Od Cerovca.)

Posluhni, ljuba, toti glas,
Kergâm ti poveda jaz:
Necor, necor oj zadnjokrat
Bom priša ja slovò jemat.

Mene pa že vahtajo,
M' drugo ljubco zbirajo:
Tota črna puškica,
Tò bo moja ljubica.

Tota črna puškica,
To bó moja ljubica,
Ki bo z menoj v krčmo šla,
Derem nad Francoza šâ.

Tota svetla sablica,
Tó bó moja brambica,
Ki bode me branila,
Dam s Francozom bojovâ.

---

bom odišâ zutra proč — 17 Zutrâm — 21 oča, mat'] mati vi — 22—24] Ino moj oča prelubleni! * Jaz vas zdaj moram zapustit * Ino cesara služit it — 26—28] Jaz vaj zdaj moram zapustit * Ino cesara služit it — 29 ljuba ma] lubica — 30—33] Morti se neva več vidila, * Morti se neva več vidila, * Neti od lubezni zgučavala — 35] Pri tebi sem bâ krščeni * Al pa nêm pokopani, * Jaz pa si bom pokopani — 36 poli.

6809. *Zapisal* Jož. Glonar. — *Iz njegovega rokopisa. Prim. II. št. 1224 in pa II. št. 1497 d.*

6810. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. f. 203 (101). Vraz jo je prepisal v VO. VII. 22 s temi predrugačbami:* 2 Kergâm ti] Ki ti ga bom — 4] Bom priša, ljuba, k tebi spat — 6 Mi . . . ljubico — 11] Ki bo skoz zred mene šla — 12 Derem] Da bom — 13 sabljica — 16 Dâm . . . bojuvâ.

Spati ne morem, ker vidim strašen blešč.

6811.

(Od Cerovca.)

Pa kaj to more biti,
Kaj spati nemrem jaz,
Kaj telko si previdim
Prevelke strahotè?

Glej, to je velka zvezda,
Mali blesk kol nje stojì,
To pa je mala zvezda,
Velki blesk kol nje stojì.

To pa druga ne pomeni
Kak strašno velki boj,
Ta šli do vsi pajbiči,
Ta še odidem jaz.

O zbogom, oča, mati,
Vas morem zapustit',
Vas morem zapustiti,
Cesara služit it.

Oj zbogom, sestre, brati,
Vas morem zapustit';
Vas morem zapustiti
Cesara služit it.

Ta lepa črna puška
Bo moja ljubica,
Ta lepa svetla sabla
Bo moja brambica:

Ki bo me ona branla
Po noči no po dne,
Ki bo me ona branla,
No bo mi grenka smrt.

Sabljica mi bo nevesta.

6812.

(Iz Podgorja.)

Lepa je zagorska fara,
Kjer sem bil fantič gor zrejen,
Kjer sem se fantič gor zredil,
Al sam Bog ve, kje bom smrt storil:

Al na polju al na cesti,
Al sam Bog ve v kterem mesti:
O Marija zagorska,
Le prosi ti za nas Boga!

Zdravi ostanite, očka, mati,
In tudi drugi kamerati;
Zdrave ostanite, sestre ve,
Oh jaz pa grem prelivat kri.

Sabljica pa mi bo nevesta,
Ker ona mi je še najbolj zvesta;
Koder kol se ovila bo,
Rudeča kri se vlila bo.

6811. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. Z. 57 (160, 163), kjer je v v. 6 in 8 prvotni* kol *predrugačen v* od. *Tam je pripisan ta-le melodije načrt:*

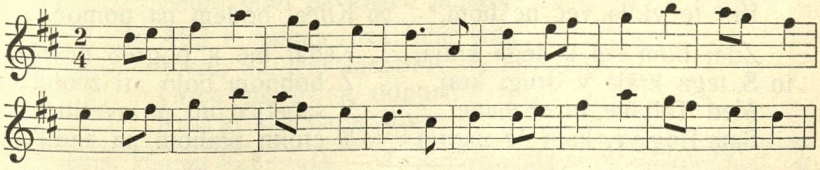

Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. VII. 8 s temi predrugačbami. 6, 8 blesk kol] šajn od — 7 To] Tam — 9 drugâ — 11 Ta] Kam — 12 Ta] No — 13 Oj — 25] Ki bode mene branila — 27 branila — 28 bo] bo še.

6812. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 29.*

„Ko je ura bila edenajst, postal sem že soldat.“

6813.

(Od Sv. Jurija na Šč.)

Prelüba fara petrovška,
Veseli se na vekomaj!
Al jaz se morem žalostit,
Ker tebe morem zapüstit.

Kda vüra bila edenajst,
Te posta sem že jaz soldat,
Al posta sem že jaz soldat,
Za smrt pripravlen siromak.

Kde ste, lüba mati vi?
Kaj se tak milo jočete?
Ja, neko noč ste ne spali,
Kaj ste se z menoj trüdili.

Kde ste, lübi oča vi?
Kaj ste tak močno žalostni?
Na mojem srci tak leži,
Da nemrem z vami gučati.

Kde si, lubi bratec moj?
Kaj si tak močno žalosten?
Posodi mi to zadno pot,
Ostani zvest mi vekomaj.

Kde ste, lübe sestre ve?
Kaj se tak milo jočete?
Podajte mi te rokice
In živte kakor rožice.

Kde ste, lubi pajdaši vi,
Keri dostikrat smo vküp bili,
Keri dostikrat smo vküp bili,
Igrali no prepevali?

Kde si, lüba lubca ti
Z mojga srca zalüblenga?
Podajma si te rokice
In milo se razjokajma.

Zdaj vzemem od vas jaz slovo
In vam podam desno roko:
Srečno ostanite od zdaj
In Bog vas živi mnogo let!

Šel bom med Taljane neznane in še dalje.

6814.

(Z Mirne peči.)

Peršlu je k nam eno pismo,
Žalostne so cajtunge:
Da bodo šli vsi mladi fantje
K' tej soldaški muštrungi.

„Majhenga sem te rodila,“
Pravi mati žalostna,
„Zdaj te bom pa že zgubila,
Ker te vidla več ne bom.“

Zdaj bom šel iz tega kraja,
S tega kraja v drugi kraj,
Med Taljane in neznane,
Sam Bog ve, kam še naprej.

Kadar jaz bolan bom ležal,
Kdo se zame zmenil bo?
Ne moj očka, tud' ne mam'ca,
Ne moji bratje, ne sestre.

Kedar pa jaz bom moral vmreti,
Sabeljca bo moja luč,
Kedar ona bo svetila,
Klical bodem na pomoč.

Kedar me k' pogreb nesejo,
Z bobnom bojo mi zvonil',
S sabeljco mi pa svetili,
S črnim prahom pa kadil'.

6813. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekovala* Fr. Perša. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

6814. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Na videž vesel, vendar vsak občuti v srcu žalost.

6815.

(Kranjska.)

Žalostni so časi bli,
Povelje cesarsko to stori,
Da fantič ceglič vsak dobi,
Če glih se špota in smeji.

Malo teško mi je za prestat,
V tuje kraje se podat,
Povabljeni smo gvišno vsi,
Nedolžno kri prelivati.

Srce je obupavalo,
Od žalosti zastajalo,
Zapustil bom prijatelje,
Bom šel iz dežele štajerske.

Pozabil bom na vse reči,
Ker za pomagati več ni,
Ker fantič ceglič sem dobil,
Povelje cesarsko bom storil.

Ljubca, ne žaluj preveč,
Saj fantov drugih je še več,
Podal se bom jaz daleč preč,
Ne boš me vidla, ljubca, več.

„Zlat prstan ti podala bom,
Da zvesta ti ostala bom,
Pa prstan bo spomin za te,
Da fantič spomniš se na me!“

„Kaj se boš ti jokala, saj boš doma ostala!“

6816.

(Kranjska.)

Kaj se boš, Rezika, jokala,
Saj boš ti doma ostala,
Saj še jaz jokal ne bom,
Ko na Laško marširal bom.

Cesar ukazal je nabirati
Vse krepkejše in vse mlajše,
S kuštravimi lasmi,
Pa s svetlimi očmi.

Na svetu lepših ni soldatov
Kot so Spodnještajerci,
Kot junaški in lepi Kranjci
In huzarji ogerski.

Kaj se boš, Rez'ka, jokala,
Saj boš ti doma ostala,
Saj še jaz jokal ne bom,
Ko na Laško maširal bom!

Morda se vrnem na berglah siromak.

6817.

(Borovlje, Podkrnos.)

Ano žavostno pesem vam hočem zapet,
Saj ja vaselah ne morem več pet:
Cesar me kliče, je kvarto mi dav,
Sedaj bom pa svovu jamav.

Atej in mama, dva luba srca,
Viem, da sem razžalov večbarti oba,
Griva me, griva, odpustite vse,
Pros'jo vas moje sovze.

6815. *Zapisal* Pečevnik. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodèta IX. št. 72, kteremu jo je dal Prebil.*

6816. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke M. Rodeta III. št. 57. Prim. II. št. 1511 d.*

6817. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 848.*

Sestre in bratri, prelubi moji
Znanci, sosedi, prijateli vsi,
Zdravi ostanite, Bueh vas obvar,
Se vidimo k'dej al pa kar.

Na Vaško, na Vaško požanejo me,
Čir huda je hica pa snieg nča gre,
Al to je moj trošt, da kna pojdam koj sam,
Nas bo ja na tavžente tam.

Kuglica vbije, zadene srce,
Kri se polije, rudeče so tle,
Grem mrtov v grob al pa ranjan v špitav,
Se v volo bom božjo podav.

Smrt na bojišči nebese odpre,
Tudi v špitali ne vstrašim se je,
Pojde dušica, bo dobro za njo,
Žovnirjov več v vicah ne bo.

Znabit, da priliezam po berglah sromak,
Znabit, da pridirjam še zdrav korenjak,
Znabit s svetinjo na prsah vasev,
Tedej bom drugače zapev.

6818.

(Od Železne Kaple.)

Žalostno pesem zapojte z meno,
Veselih pesem več peti kne mo:
Cesar me kliče in kvarto mi je dal,
Zdaj bom pa slovo jemal.

Oče moj, mati, dva ljuba srca,
Sem gvišno več krati razžalil oba:
Oh griva me, griva, odpustite vse,
Dans prosijo moje solze.

Bratje in sestre, preljubi moji,
Znanci, sosedi, prijatelji vsi:
Bog vas obvari in daj vam pomoč,
Se vidimo kdaj al pa nič.

Srečen ostani, predragi moj dom,
Grem vojski naproti noj branil te bom:
Al grem mrtev v zemljo al ranjen v špital,
V božjo voljo se bom pač podal.

Krogla me trofi, zadene srce,
Kri se polije, rudeče bo tle:
Kaj se bom branil, kaj se bom bal,
Saj jih je stotavžent tam!

6818. *Zapisal* Štefan Singer. — *Iz njegovega rokopisa.*

Al pa jaz pridem en star korenjak,
Al pa jaz pridem po berglah siromak,
Al pa jaz pridem prav frišen, vesel,
Tedaj bom pa juckal in pel!

6819.

(Iz Borovljan.)

Žalostno pesem zapojte z menó,
Saj jaz vesel več peti ne mó'.
Cesar me kliče in karto mi dáv,
Saj gvišno bom slavo jemáv.

Oče in mati, preljuba srca,
Ako sem kaj večkrat razžalu oba,
Greva, me greva, odpustite vse,
To prosijo moje solze.

Brate in sestre preljubi moji,
Žlahta, soseda, prijatelji vsi,
Zdravi ostanite in Bog vas obvar,
Se kaj vidmo al' pa kar.

Z Bogom ostani, predragi moj dom,
Vojska preti, da branil te bom,
Gre nas veliko, saj ne bom sam,
Saj nas bo na tavžente tam.

Luštno se bomo poskusli za dom,
Z bliskom, z orožjem, s strelom in grom.
Kri nam poteče, iz rožic krvi,
Ko se nam spleta krona časti.

Kugeljca trofi, zadene srce,
Kri, ko se polije, rdeče je vse.
Grem mrtev v grob, al' ranjen v špitav,
Se v voljo bom božjo podav.

Smrt me poišče, nebesa odpre,
Saj tudi v špitalu ne vstrašim se je.
Pojde dušica, bo dobro za njo,
Saj tudi žolnirjev v vicah ne bo.

Znabit' prilezem po bergljah siromak,
Znabit' pridirjam še zdrav korenjak,
Znabit' v zlatinjah na prsih vesev,
Potem bom drugače zapev!

6819. *Zapisal* J. Strgar ml.; *narekovala* 70 let stara Borovljanka (Bohatta), *Zložil po njeni pripovesti okoli 1848—1850 neki župnik, rodoma Štajerec. — Iz rokopisa Strgarjevega.*

6820.

(Od vrbskega jezera.)

Atej pa mama, preluba srca,
Jes s'm že velkokrat razžalov oba.
Me dro griva, dro griva, m' odpust'te vse,
To pros'jo moje sovze.

Nas pojde veliko, saj na bom ko sam,
Nas bode ja tavžente tam.
Strielov ko bodem in bliskov ko gruem,
Pa sreč'n ostan', moj duem!

Znabit' da pridam še zdrov noj vasev,
Znabit' da pridam po berglah s'romak,
Znabit' da pridam na prs'h zvatin.

6821.

(S Suhe.)

No žalostno pesem zapojte z menoj,
Ker za žalosti deli jaz peti kne morm:
Cesar me kliče in cedelč mi dav,
Da bom gvišno jaz slovo jemav.

Od očeta od mater sem slovo že vzev,
Pri bratih in sestrah se jokat začev:
„O bratec ti moj, nikar ne žaluj,
Veselo zajuckaj 'no poj!"

Do kosarne sem prišov prav zdrav in vesev
Sem puško zagledov, se jokat začev.
Zdaj sem zapopaden cesarskem stanu,
Bom moral služiti zvesto.

6820. *Prepisal* Pavel Koschier *iz rokopisne pesmarice. — Iz njegove zbirke št. 45.*

6821. *Zapisal* Jurij Lulek, *pel* Miha Panhauser. — *Iz Lulkove zbirke št. 32, kjer sta pripisana pred v. 5 dva nova:* Očka in mamka sta srčka oba, * Dostikrat sem pa razžalu oba *in k v. 12:* Bom pa nosil na prseh zlato. — *Lulek je zapisal k nji to-le melodijo:*

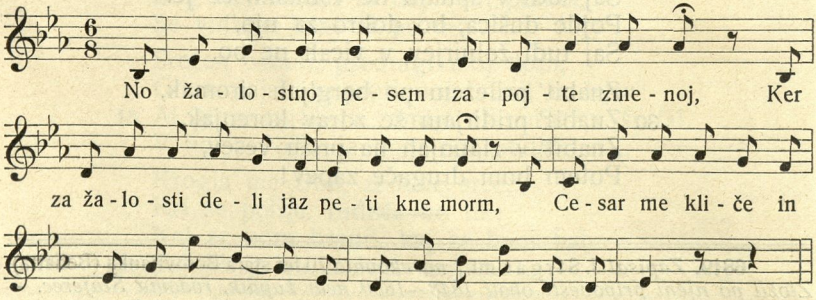

Tam doli bo (!) prišov en fest korenjak,
Morbiti pa pride po berglih sromak.
Če boš pa na prsih prav dober in zdrav,
Boš veselo zajucko in pev!

6822.

(Iz Male vasi pri Ljubljani.)

Vi ljubi prijatli in znanci vi vsi,
Podajte mi vaše ta prave roke,
Podajte mi vaše ta prave roke,
Če se vidmo še kdaj al pa ne.

Očka in mamca, dva mila serca,
O kolkrat sem fantič razžalil oba,
Prosim jes vaji: odpustita mi vse,
Saj vas prosjo tud moje solze.

Če me krogla zadene v to moje serce,
Oh kri mi zalije kervave solze,
Al pa če pojdem u revni špital,
U voljo božjo se bodem udal.

Ko pa jaz pridem nazaj korenjak,
Al pa če pridem po bergljah sromak,
Če pa jaz pridem korajžen, vesel,
Oh kako bom zavriskal, zapel!

6823.

(Torovo.)

Eno pes'm veselo vam hočem zapeti,
Pa jmam žalostno srce, na morm začet'.

Cesar me kliče, mi ceglc daje,
Zagviš'n bom slovo jemav.

Očka j'n mamca sprelubi mojí,
Če s'm vas žalu, odpustite mi.

Sosedje in prjatli vsi, vam vošim lahko noč,
Boh dej vam pomoč.

Mene nazaj več na bó:
Al mórbit de pridem brez rók u ramáh,
Al pa po berglah sromák;
Al mor'b't de pridem korajž'n, vesev,
Bom zopet pr' lubci zapev!

6822. *Zapisala* Marija Pavlič. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodèta IX. št. 31.*

6823. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 6.*

6824.

(Iz Črnomlja.)

Kaj si je zmislil naš svetli cesár,
Da je vse fante k soldatom pobral,
K soldatom pobral, k soldatom pobral,
Dekletam pa žalost zavdal.

Oj starši preljubi, zahvalim srčnó,
Da ste me vzredili, zgojili lepó,
Zredili lepo, zredili lepo,
Saj me ne boste več nikdar tako.

Eno pesem žalostno zapojte z menoj,
Cesar nas kliče, nas hoče imet',
Landkarto m' je dal, zagvišno slovo bom,
Da zagvišno slovo bom jemal.

Oj žlahta preljuba in znanci moji,
Oj bratje preljubi in moje sestre,
Podajte vi meni ta prave roke,
Bog ve, al' se vidmo še kdaj al' pa ne.

Zvonovi, zvonovi prelepo pojo,
Ker vidijo fantiča, kter' jemlje slovo,
Preoblečeniga, preopravleniga,
Pa za vojsko pripravljeniga.

Gvantič pa tvoj doma v škrinjci leži,
Oj v škrinci leži, oj v škrinci trohni,
To žalosti moje srce,
Če me kugla zadene, mi rani srce,
Kri se vlije, krvave solze.

Bom šel v ta revni špital al pa v črno zemljo,
V voljo božjo se bom podal.

Znabit' da pridem nazaj korenjak,
Znabit' da pridem po berglah s'romak,
Če pridem nazaj korajžen, vesel,
Oh kako bom pa takrat zapel!

„Oj Tonček, moj bratranček, boš moral biti soldat."

6825.

(Od Slov. Gradca.)

Oh Tonček, moj bratranček,
Boš mogu bit soldat,
Po dnevi boš sekcirav,
Po noč na vahti stav.

Če kugla me zadene
Al sabelca zdrobi,
Prijatli lubeznivi,
Spolnite se name.

6824. *Zapisal* Janko Barlè. *Iz njegove zbirke. Kitica 5. in 6. spada k naslovu „Pobič sem star šele 18 let".*

6825. *Zapisal* Martin Laznik. — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je izročil J. Glonar.*

Oh brati in sestrice,
No kaj povedau bom?
Ta cajt se perbližuje,
Pisanke talol bom.

Oh jast jeh bom potalol
Marijo Jezusa,
Oh jast jeh bom potalol
Marijo Jezusa.

Oh lubo dekle mojo,
Nicoj ta zadno noč,
Žaluje serce moje,
Ker morem od tebe proč.

Oh tičke lubeznive,
Tud vi ste slišale
Slovo mojga dekleta,
Tud vi ste žalostne.

So rožce razcvetene,
Čem pušelc naredit,
De ti ga saboj vzemeš,
Kadar boš mogu jet.

Oh ate ino mama,
Zahvalim vas lepo,
Ker ste me gor zredili,
Učili tok lepo.

6826.

(Iz Ribnice na Poh.)

Oj Tonček, moj bratranček,
Boš mogo bit soldat,
Po dnevi boš maširov,
Po noči na vahti stav.

Jaz bom za kanonirja,
S končkom sekciral bom,
Na mojih mladih prsih
Lep zelen pušelc mam.

Brati ino sestrice,
Nekaj vam povedal bom,
Ta čas se približuje,
Pisanke talev bom.

Oj jaz jih bom potalev,
Z Marijo in Jezusom,
Oj jaz jih bom potalev,
Z Marijo in Jezusom.

Preljubo dekle mojo,
Nocoj to zadno noč
Žaluje srce tvojo,
Daj grem od tebe proč.

Roko si mi podala,
Obljubla mi srce,
Zravn mene si ljubila
Te druge fantiče!

Ve te drobne ptičke,
Tud ve ste slišale
Slovo mojga dekleta,
Tud ve ste žalostne.

Ne morem več zaspati,
Ne da mi več miru
Zavolj mojega dekleta,
Ko me je ljublo tak zvestu.

„Fantič sem po svetu hodil, lepi črni klobuk nosil."

6827.

(Okolo Sv. Bolfanka na Pesnici.)

Jas sem fantič po svetu hodâ,
Lepi černi klobuk sen nosâ;
Jas sen čüja pismo brat,
Kaj de ledik vse soldak.

Fajmester mi je tak pravâ,
Šolmajster mi je oznana:
„Nič ne bojte se, pojbi vi,
Saj ne bote soldaki vsi!"

6826. *Zapisal* Lavoslav Culk. — *Iz njegove zbirke II. št. 16.*
6827. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

K' štelingi sem zdaj pozvani,
Za soldaka sem zebrani:
Kaj pa bom si zdaj začeâ,
Od vseh slovo bodem vzeâ.

Srečno, srečno, stari oča!
Kelkokrat ste mi krüha dali;
Zdaj pa grem po svetli meč,
Nazaj me nede nigdar več.

Srečno, srečno, mati moja,
Kelkokrat ste meni stanili,
Zdaj pa grem po svetli meč,
Nazaj me nede nigdar več.

Srečno, srečno, micka moja,
Kelkokrat si per meni zaspala;
Zdaj pa grem po svetli meč,
Nazaj me nede nigdar več.

Micka je na gajnki stala
No se milo jokala:
„O joj, joj, joj, fantič moj,
Nazaj te nede nigdar več."

„Ti boš fantič po sveti hoda,
Drüge lübe za roko voda;
O joj, joj, joj, fantič moj!
Nazaj te nede nigdar več."

6828.

(Od Sv. Bolfanka v Sl. gor.)

Jas sem fant po sveti hoda,
Lepi černi klabuk sem nosa:
Jas sem čuja cegel brat,
Da kaj je ledig, bo vse soldat.

Šolmajster mi je tak prava,
Fajmašter mi je tako znana:
„Ne bojte se, fantje vi,
Saj ne bote soldatje vsi."

Cesar se nam posmehuje,
Ker nas fante v žolt dobuje,
Cesari se dobro zdi,
Ki same fante v žolt dobi.

Srečno ostante, oča stari,
Kelkokrat ste mi kruha dali:
Zdaj pa gren pod svitli meč,
Nigdar me nede nazaj več.

Srečno ostante, mati moja,
Kelkokrat ste vi gor vstanili:
Zdaj pa gren pod svitli meč,
Nazaj me nede nigdar več.

Srečno ostani, micka moja,
Kelkokrat si pri men zaspala,
Zdaj pa gren pod svitli meč,
Ti me ne bodeš vidla več.

Lubca je na gajnki stala,
No se milo je jokala:
Oh joj, joj, joj, joj, joj joj,
Saj tebe fantič nazaj ne bo!

Ti boš fantič po sveti hoda,
Druge lubce za roke voda,
(Oh joj, joj, joj joj, joj joj,
Saj tebe fantič nazaj ne bo!)

6829.

(Iz Frama.)

Fanti sǫ po světi hodili,
Sǫ klobuk na stran nosíli.
Slišali smo pismo brat,
Kar je ledik, bǫ vse soldat.

Bog vas obvari, moj oča stari,
Ko ste telikokrat za mě skèrběli,
Zdaj pa ne bǫte nikolj več,
Ko poidem pod presvětli meč.

Bog vas obvari, mati stari,
Telikokrat ste mi kruha dali,
Zdej mi ne bǫte nikolj vęč,
Da poidem pod presvětli méč!

„O moj sîn, to si iz glave ispusti,
Bogu, cesarju zvěsto služi,
Vsej je volja božja to,
Da mora bîti tako!"

6828. *Zapisovavca neznanega. — Iz pesmarice matere više dež. sodn. svetnika drja. J. Kronvogla.*

6829. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 147.*

„Velika noč se približuje, fantom žalost oznanuje.“

6830.

(Iz Oplotnice.)

Velka noč se približuje,
Fantom žalost oznanuje,
Velka noč minila bo,
Za fante žalost in slovo.

Fajmošter že oznanuje,
Diner pa že preklicuje;
Slišal sem no pismo brat:
Kater je ledik, bo soldat.

Srečno, mamka, ste me rodili,
Na svojih prsih ste me dojili;
Zdaj se mor'te pa jokati
In svojga sinka zgubiti.

Kolkokrat ste k meni vstali,
Svetlo luč ste mi prižgali;
Zdaj bi vam pomagal rad,
Pa moram biti le soldat.

Sablja bo moja nevesta,
Ktera mi bo naj bolj zvesta;
Kolkokrat me objela bo,
Rdeča kri se vlila bo.

Puškico bom djal na ramo,
V roke pa to svetlo sabljo,
V desno roko pa oster meč,
Ker se ne b'ma vidla več.

Srečno, srečno, tota fara,
Tej le fari sem rojen bil,
V tej fari sem se gojil,
Sam Bog ve, kje bom le smrt storil!

Al na polji al na cesti,
Sam Bog ve, na kterem mesti,
Oh Marija lebičenska,
Le prosi za nas Jezusa! —

Solnce se m' je začelo nižat',
Rajža se mi je začela bližat,
Moral bom slovo jemat
In v dalne kraje se podat.

Spomnim se še na vas, deklete,
In na moje mlade lete,
Ker smo večkrat skupaj bli
In se več kaj pogovarjali.

Zdaj pa ne bo nobena druga,
Sablja ta bo moja ljuba,
Tista mi bo za ženó,
Ker se bom zasukal ž njo.

6831.

(Iz Braslovč.)

Spomladanski cajt nam veselje daje,
Al mladi fanti ga malo imajo:
Hitro pride velka noč,
Al fanti pa si grejo proč.

Velka noč se perbližuje,
Fantam žalost oznanuje,
Velka noč minila bo,
Za fante žalost in slavo.

Fajmašter ži oznanuje
Ino fantam preklicuje:
Slišav sim ži pismo brat,
V katirmu času bom soldat.

Srečna štajarska dežela,
Kok si vendar ti vesela!
V ti dežel sim rojin bil,
Sam Bog ve, kje bom smrt storil:

6830. *Zapisal* Jož. Somrek. — *Iz prepisa v Ant. Kovačiča pesmarici II. str. 78—80.* Lebičenska = *iz Ljubičine pri Poljčanah.*
6831. *Zapisal* Anton Dobnik. — *Iz njegove zbirke št. 11.*

Velko žalost si je cesar zmislil,
Kir je fante vkop poklical,
De more bit vsak soldat,
Iz tega kraja se podat.

Al na potu al na cesti,
Sam Bog ve, v katerim mesti,
Naj bo truplo, kir kol če,
Bog daj le duši sveti raj!

6832.

(Podjunska.)

Velka nuoč se prib(l)ižuje,
Fantom žavost oznanuje:
Velka nuoč minuva bo,
Za fante žavostno svovo.

Mati, vi ste me rodili,
Na svojeh prseh me dojili,
Zdaj bi miav vam pomagati,
Bom muorov vas zapustiti.

Kejko barti ste gore vstali,
Svetvo vuč ste mi prižgali,
Zdaj se vehko jočete,
Ko vašga sina zgubite.

Svetva mušketa bo moja nevesta,
Ona mi bo narbolj zvesta,
Kamor se oviva bo,
Rudeča kri poliva bo.

6833.

(Selce pri Savi.)

Jesenski čas nam že prihaja,
Ko grejo fanti s tega kraja,
In ko pa pride velika noč,
Vsi ti mladi fanti grejo proč.

Oj adijo, kranjska dežela,
Bodi zdrava pa vesela,
Kjer sem se jaz fantič redil,
Sam Bog ve, kje bom smrt storil.

Ali na polju, al' na cesti,
Sam Bog ve, v kterem mest'.
Tam bo tekla rudeča kri,
O ljubica moja, usmil' se ti.

Naj bo fantič star al mlad,
Vsak ima svojo ljubco rad,
Prej sem bil res zavber fant,
Al zdaj pa moram bit vojak.

6834.

(Z Blok pri Cerknici.)

Hládъn veči̯er mъ ži̯é prhaja,
Po dolincaĥ slancâ pada;
Cajt mъ je slavu jemat,
V druge kraje se podat. —
Cajt je ži̯é ožiénъt se,
Pa nejmam zbrane lúbъce.

Mi̯en nej nъ̀č ze ru̯ožce mu̯óje,
Čê se u̯óne posuši̯é;
Mi̯en je več ze dukle mu̯óje,
Čê me u̯óna zepusti.

6832. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 845.*

6833. *Zapisal* Jož. Cejan; *pravila* Micka Beja. — *Iz Cejanove zbirke III. 10.*

6834. *Zapisal* Izidor Modic; *narekoval* Tine Hiti *iz Ravnike. — Iz Modčevega rokopisa. Samo začetek spada med vojaške.*

„Kaj si je naš cesar izmislil?“

6835.

(Od Maribora.)

Eno si je cesar zmislo,
Da bi fantom škorne zbikso:
Naj bo bogat al srmak,
Vsaki mora bit soldat.

Kam bi se jim fanti skrili,
Da jih ne bi polovili?
Kam se koli skrijejo,
Tam njim v roke pridejo.

Ta nas bodo pripelali,
Nam kaništre na ramo djali,
Tam dobimo svetlo sablco
No nabito puškico.

Pred cesara mo mogli iti,
Tam mo mogli pokorni biti,
Tam dobimo soldački gvant,
Kam pa pojdem jaz srmak!

Prita Graci smo se peljali,
Od očeta slovo jemali,
Od očeta in matere,
Od dežele štajerske.

Oh ti štajerska dežela,
Kak si luštna in vesela!
Tukaj sem se narodil,
Bog vej, kje bom smrt storil:

Al na poti al na cesti,
Val Bog vej, v katerem mesti!
Naj bo le, kje koli če,
Bog pa duši dobro dej!

6836.

(S Pohorja.)

Kaj si je naš cesar zmislil,
Ko je vse fante v žold zapisal:
Naj bo vbožen al' bogat,
Vsak mora bit' soldat.

Kaj nam je ta žold storila,
Toljko fantov pomorila,
Poškropila tla s krvjo,
Kak dežič na zemljo.

Ljuba štajerska dežela,
Kak si mirna in vesela;
Tam sim jas gor rojen bil,
Bog ve, kje b'm smrt storil:

Al' na polji, al' na cesti,
Sam Bog ve, na kterem mesti!
O Marija, ti pomaj,
Da pridem v sveti raj!

6837.

(S Pohorja.)

Ena tička je perletela,
Verh kasarne se je vsedla:
Ona poje, žvrgoli,
Te mlade fante gor budi.

Fanti so pa zgodaj vstali,
Eni prifič napisali,
Spomnili očeta, matere,
Tud' babice cartane.

6835. *Zapisal* Jož. Glonar. — *Iz njegovega rokopisa.*

6836. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 17.*

6837. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 49. Začetek spada drugam.*

Oče so ga doli brali,
Mati milo se jokali,
Babica so tud' zraven bili
Ino milo se solzili. —

Puške smo na ramo djali,
Pulfer boj' za nam peljali;
To ja vemo sami mi,
Da b'mo mogii streljati.

Oh ti štajerska dežela,
Ti si mirna in poštena:
Tam sim jas gor rojen bil,
Sam Bog ve, kje 'm smrt storil:

Al' na polji, al' na cesti,
Sam Bog ve, na kterem mesti!
O Marija zagerška,
Le prosi za nas Jezusa!

6838.

(Iz celjske okolice.)

Kaj si je naš cesar zmislu,
Gor na listke je zapisou:
Vsaki mora bit soldat,
Naj bo reven al bogat!

V Celji smo se skupaj zbrali,
Proti Marburg se podali.
To že vemo mi sami,
Da bmo mogli marširati.

Pukše bomo na rame djali,
Purfl bodo z nam pelali;
To že vemo mi sami,
Da bmo mogli strelati.

Pukše nam bojo v roke djali,
S sablami nas opasali;
To že vemo mi sami,
Da bmo mogli sekcirati.

Ljuba ti si, celjska fara,
Ker si fante gor zredila,
Kjer si fantič rojen biu,
Bog ve, kje boš smrt storiu:

Če na potu al na cesti,
Al morbiti v kakem mesti!
Oh Marja zagorska,
Prosi za nas Jezusa!

6839.

(Kranjska.)

Kaj se je naš cesar vmislov?
Dost fantov je zapisov:
Naj bo revni al bogat,
Vsak mora biti soldat.

Srečno oče ino mati,
Zdaj se moram od vas podati
V ptuje kraje se podati,
— — — — — —

„Postelce sem gor postlala,
Na mojga fanta spominjala,
Tekle so mi solzice,
Kakor iz megle dežek gre.

Ker tekle so mi solzice,
Kak moj fant ma rudeče ličice:
Zalublena sva si bila,
Al zaročena si ne bova!"

Oh preljuba ti ljubezen,
Kjer si hujši kak bolezen:
Bolezen človek prestoji,
Ljubezen se ne spremeni.

Če železo v ogen deneš,
Se gotovo razgori,
Al ta ljuba njena ljubezen,
Na Štajerskem se ne spremeni.

Srečna si, štajerska dežela,
Ker si luštna in vesela,
V kateri sem jas rojen biv,
Bog ve, kje bom smrt storiv:

Če na poti al na cesti,
Bog ve, v katerem mesti!
Jezus in Marija, pomagaj zdaj,
Da pridem gor v sveti raj!

6838. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 69—70.*
6839. *Zapisal* (?) Pavel Laznik. — *Iz zbirke Ivana Lovrača A. str. 117—119.*

„Oh moj fantič, ti premisli,
Ker moraš vandrat iti.
Tudi jaz sem žalostna doma,
On pa druge lubce ima.“

Kolkokrat sva skupaj spala,
Oče in mater sva golfala,
Zdaj pa ne bova nikdar več,
Ker jas grem pod ojster meč!

6840.

(Iz Boljunca?)

Kaj se je naš cesar zmislov,
Vse te fante noter stisno:
Nej bo božec al bogat,
Se vsaki more bit soldat!

Vsi ti hribčki naj zelenijo,
Vse te rošce naj cvetijo,
Naj bo človek star al mlat,
Se vsaki mora bit soldat!

„Dolgi so cesarski marši.“

6841.

(Iz Bočne.)

Ljubi starši, kaj mi je storiti,
Zdaj vas morem zapustiti,
Mogel bom mašerati,
V Marburgi jit sekcerati.

Ljuba mama, ne žalujte,
Svoje srce potroštujte:
Saj vite, da drugači ni,
Da jaz moram bit soldat!

Kaj bi kaj, mamca, tak žalovali
In svoje srce uničvali?
Bog bo vam to gnado dal,
Da nazaj bom prišel frišen, zdrav.

Sabljce bomo v roke vzeli,
Puškice na ramo djali,
In zdaj bomo mi makšerali,
V Marpurki sekcerali.

Dogi so cesarski marši,
Sponel se bom pri vsaki sveti maši,
Za taizdka, k me je zdav,
Da bi mu Bog spoznanje dal!

Tukaj bodo fanti pri lubcah spali,
Mi bmo tam na vahti stali:
Sovdačne se vsak boji,
V tem ko ga mat na svet rodi.

Kmalu bo iti v službovanje.

6842.

(Kranjska.)

Žalosten cajt se perbližuje,
De pojdemo fantje na vojsko,
Gor', gor' na gorensko stran,
K eni vojstri muštrengi.

Kej ste vi, mladi fantiče,
Kličte gor lepe dekliče:
Vstante gori, pište luč,
Pil' ga bomo célo nuč!

6840. *Neznanega zapisovavca. — Iz rokopisne knjižice, ki mu jo je poslal vojaški župnik Ivanetič.*

6841. *Zapisal* J. Volovšek; *narekovala* Jož. Vodušek. — *Iz Volovšekovega rokopisa, ki mi ga je poslal Fr. Praprotnik (št. 6). V v. 19. je* taizdka = taizdga = taistega.

6842. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XXI. A. 19—20, kjer pisavec ne loči strogo med mehkimi in trdimi šumevci in sikavci.*

Vse se spomladi veseli, le jaz sem žalosten.

6843.

(Celjska okolica.)

Spomlad se že približa,
Vse drevje zeleni
In vsaka drobna ptičica
Prijazno žvergoli.

Za mene je pa druga;
Če glih sem fantič mlad,
Od žalost' me srce boli,
Ker moram bit' soldat.

En cegeljc mi je zapisan,
Za pisanko poslan:
„Odpravljaj se, oj fantič mlad,
Da greš v soldaški stan!"

Še očet' bi se rad zahvalil,
Ker so me gor zredil',
Al' solzne so moje oči,
Ker očka v grob' leži.

Še mamci bi se rad zahvalil,
Ker so me gor zredil',
Al' solzne so moje oči,
Ker mamca v grobu spi.

Še ljubci b' se rad zahvalil,
Ker sva si dobra bla,
Od zdaj naprej pa nikdar več,
Ker grem pod ojster meč!

Vse to zdaj premišljujem
Od svojih mladih let,
Vse to zdaj moram zapustit
In rajžat delj po svet.

6844.

(Iz Razbora.)

Spomlad je razcvetena,
To mene veseli,
Da vsaka drobna ptičica
Veselo žvrgoli.

Vse drugo je za mene,
Sam eno to pa ne:
Od žalost me srce boli,
K bom mogu rajžati.

6843. *Zapisal* dr. Jož. Kolšek. — *Iz njegovega rokopisa, kjer je pripisan ta načrt melodije:*

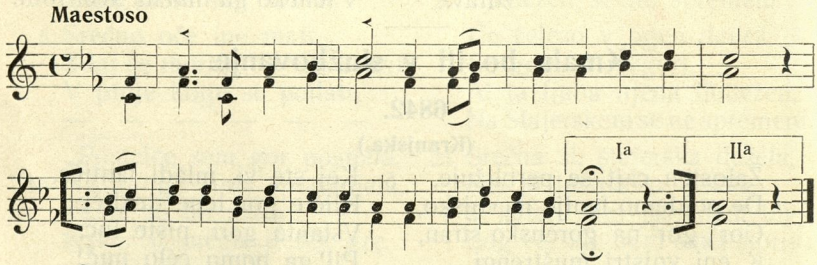

Spodnje note se „naprej pojejo", po gornjih pa se „črez daje":

6844. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 30, kjer je pripisana ta melodija:*

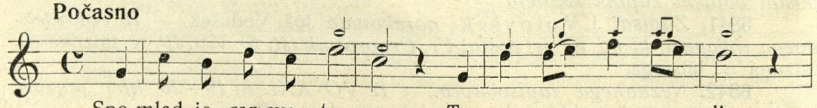

Velika noč prihaja,
Kaj bo za pisanko?
Oj fantič mlad, pripravi se,
Boš mogu bit soldat!

Mater bi rad zahvaliv,
Ki so me gor zredil,
Pa sovze me polivajo,
Ker so že v grob strohnel!

Cejgelček bom napisav,
Domu ga bom poslav,
Da bojo doma vejdeli,
Le kako se men godi!

„Spomlad prihaja, vse živi.“

6845.

(Iz Mozirja.)

Spomlad prihaja, vse živi,
Tudi vsaka ptička žvrgoli,
Le moj' srce je žalostno,
Bo moglo vzet slovo.

Če ptička poje, žvrgoli.
Se m' zdi, da srce se m' topi;
Če ona poje žalostno,
Jemle od mene že slovo.

Če ozrem se na rožice,
K' so časi veselile me,
Zdaj ž nimi se venčam žalostno
Za mojo dolgo rajžico.

Srce od žalost' se topi,
Solze zalivajo oči,
Kir ura reče: „Fantič, zdej
Na rajžo se podej!“

Oh srečna ostani, hišica,
K' je tekla moja zibelka!
Sem tolkrat v nji tak mirno spav.
Kje bom pa posihmav?

Le srečno ostanite, ljuba mat',
Kolkrat ste mogli k meni ostat';
Ste mi prižgali belo luč,
K' mi je svetla celo noč.

Oh ljubi očka, ljuba mat',
Zdaj moram se od vas podat',
Zdaj menil bi za vas skrbet',
Pa moram jet' po svet'!

Le srečno ostante, očka, mat',
Zdaj moram slovo od vas jemat',
Vam kušnem še desno roko,
Zročite me Bogu!

Ljubi znanci in prijateli,
Kolkokrat smo skup prepevali:
Saj zdej ne bomo nikdar več,
Ker grem pod ojstri meč!

Igral' si bote skupaj vi,
Z rudečmi lepmi pisanki;
Meni jih pa cesar talev bo,
To svetlo sabelco.

Oh Jezus, poln usmilenja,
Ljuba Marija žalostna,
Zdej vamaj se bom v roke dal,
K' se bom na pot podal.

Če me prebode ojstri meč,
Da se ne bomo vidli več,
Pa proste: „Ljubi Jezus, daj,
Da bi užival sveti raj!“

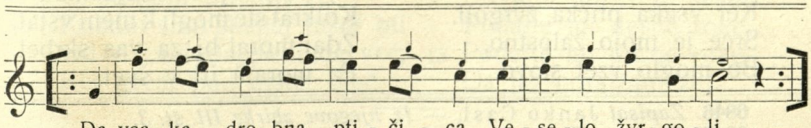

6845. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika. Ali je ni zložil J. Lipold-Rečički?*

6846.

(Iz gorenje savinske dol.)

Spomlad je prišla, vse cveti,
Vsaka ptička žvrgoli;
Al' ena poje žalostno
Za mojo rajžico.

Zdrava ostani, hišica,
Kjer m' je tekla zibelka!
Kol'kokrat sem se v njej naspal!
Al' kjé bom posihmal?

Zdravi ostanite, mati vi,
Kolikrat ste m' gor vstajali!
Al' zdaj bi mogu za vas skrbet,
Pa rajžat moram, it' po svet!

Zdravi ostanite, oče vi,
Kol'krat kruha ste m' vrezali!
Zdaj bi moral za vas skrbet,
Pa iti moram dan's po svet.

Zdrava ostani, ljubica,
In tvoja bela postelj'ca!
Kol'krat sem se v njej naspal,
Bog ve, kje bom posihmal!

6847.

(Iz Št. Jurija na južni žel.)

Spomlad je prišla, vse živi
In vsaka ptička žvergoli,
Ali ena poje žalostno
Za mojo rajžico.

Oh prisrčna moja mat,
Kolkokrat ste mogli k men gor vstat,
Al zdaj ko b' mel za vas skrbet,
Pa morem jit po svet.

Oh ljubi oče ino mat,
Podajte mi svojo roko!
Čem kušnoti vašo roko,
Zročiti vas Bogu.

Oh ljubi brati in sestre,
Podajte mi svoje roke.
Mene polivajo solze,
K' morem pustit vas vse.

Oh ljubi znanci, prijatelji,
Kolkrat smo vkup prepevali,
Al zdaj ne bomo nikdar več,
Jaz grem pod oster meč!

Oj srečno, srečno, hišica,
K je z menoj tekla zibelka!
Kolkrat sem noter mirno spal,
Bog ve, ki 'm posehmal!

V tem kraju sem pa rojen bil,
Sam Bog vé, kje bom smrt storil.
Pa naj bo truplo, kir kol čej,
Bog daj duš' sveti raj!

De b' v miru tam počivala,
In svet'ga raja vživala,
Sam Bog ji daj, sam Bog ji daj,
De b' prišla v sveti raj!

6848.

(Od Sv. Lenarta v Sl. gor.)

Spomladi vse se veseli,
Ker vsaka ptička žvrgoli.
Srce je mojo žalostno,
Bo moglo vzet slovo.

Oj vi, preljuba moja mat,
Kolkrat ste mogli k meni vstat,
Zdaj moral bi za vas skrbet,
Pa moram iti v svet.

6846. *Zapisal* Janko Časl. — *Iz njegove zbirke III. št. 3.*
6847. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*
6848. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice nekega Fr. Kosa (št. 16), ki mi jo je izročil Jožef Glonar.*

Oj ti presrečna hišica,
Ker tekla mi je zibelka,
Kolkrat sem v tebi jaz sladko spal,
Bog ve, al bom še kmal!

Preljubi bratje in sestre,
Podajte svoje mi roke,
Podajte svoje mi roke,
Ne jokajte za me.

Al vi se boste doma igral
Se to rudečo pisanko,
Al men pa bode cesar dal
To svetlo sabljico!

6849.

(Iz šmarskega okraja na Štaj.)

Pomlad vesela že živi,
Vsaka ptička žvergoli,
Le ena poje žalostno
Za toto mojo rajžico.

Srečno, moj ljubi oče, mat,
Koljkokrat ste mogli k meni ostat,
Zdaj, ko b vam mev pomagati,
Pa moram po svetu rajžati.

Srečno, bratje in sestre,
Podajmo desne si roke:
Ah, me obljivajo solze,
Ker bom zapustil drage vse.

Srečno, znanci, prijatelji,
Koljkrat smo skupaj lušni bli,
Srečno, srečno, vsi ljudje,
Le nič mi ne zamerte kaj.

Ko pridem gor na verh gore,
Ozrem se milo še damo,
Oj srečno, srečno, hišica,
Ko j' z menoj tekla zibelka!

Srečno, srečno, hišica,
Ko j' z menoj tekla zibelka,
Ker sem v njej tak mirno spal,
O kdo vé, kje bom pa posihmal!

Če bom na poti alj na cest,
Alj kje v kakem velkem mest,
Naj bo truplo, kjer kolj če,
Bog pa le duši dobro daj!

6850.

(Od Sv. Eme.)

Prišla je vesela spomlad,
Se vsaka ptička veseli,
Se vsaka ptička veseli,
Veselo žvrgoli.

O preljubi prijatlji vi,
Kolkrat smo skupaj lušni bli
Od zdaj, od zdaj pa nikdar več,
Ker grem pod ojster meč.

O preljubi oča vi,
Podajte mi desno roko,
Podajte mi desno roko,
Zročite me Bogu!

Preljubi bratci in sestre,
Podajte mi desne roke,
Podajte mi desne roke,
Da jaz odrajžam že!

6849. *Zapisala* M. Stoklas. — *Iz njenega rokopisa.*
6850. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove pesmarice II. str. 71.*

6851.

(Iz Gorenjih Radolj.)

Spomlat parhaje, use cveti,
Usaka tička žvargoli.
Moje sarci je žalostno,
Kir mora uzit slavo.

Preloba moje mamca vi,
Kokrat ste ustali use noči;
Zdeji bi meu za vas skarbet,
Pa moram jet po svet.

Prelube bratje jen sestri,
Podejite men bele roki:
Zdej se na boma vidli več,
Zdej grim pod vostri meč.

Srična ostani, hišica,
Kir not je tekla zibika,
Kolkrat sam not zaspau,
Bog veji, ki bom posmau!

Prelobi moj parjatli vi,
Kokrat sma skop prapevali;
Zdeji na bom nigdar več,
Zdej grim pod vostri meč!

Vi, ki boste doma ostal,
Visili s pirham se tajlal:
Men jeh pa cesar tajlo bo
S to svetla sablica.

Srična ostani, fara ti,
Kir sam se u neji radiu,
Kir sam se u neji radiu,
Bog vej, ki bom smart storiu!

Če me prabode vojs(t)ri meč,
Na boš me vidla, lobica, več:
Le prosi ti zami Boga,
De še skop pridema.

Ti Marije zaplaška
In ti Mat božje žalastna:
Teb se bom u rokje dau,
K se bom na pot podau!

6852.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Pomlad prihaja, vse živi
Tud vsaka ptička žvergoli,
Moje serce je pa žalostno,
Bo moglo vzet slovo.

Še se ozrem na rožice,
K' so veselile men' srce,
In ž nim se venčam žalostno
Za mojo rajžico.

Že tička vsaka žvergoli,
Se mi zdi, da srce se topi;
Le ena poje žalostno
Za mojo rajžico.

Oh, prišev je že tisti čas,
Da moram rajžati od vas.
Torej podam vam vsejm roko,
Vzamem od vas slovo.

6851. *Zapisal* Jožef Androjna; *pela* Marija Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 5.*

6852. *Zapisal* (?) Pavel Laznik. — *Iz zbirke Iv. Lovrača A, str. 95—97, odkoder jo je prepisal Lovrač v zbirko I. št. 5 s temi premembami:* 2 Tud vsaka] Veselo — 4 Bo] Ker bo — 9—10] Veselo tičke žvrgole, * Da meni se topi srce — 16 Vzamem] Jemoč — 17 sestrice — 18 desne roke] desnice — 20] Ker morem zapustiti vse — 22] Kol'krat . . . pevali — 24 Ko] Ker — 27 imel . . skerbet — 29 Zdrava] Srečna — 30] Kjer je tekla moja z. — 31 nji — 31 bom] bom pa — 35] Še kušnem vašo vam roko — 37 Igral] Radoval — 38 S tem — 39 talu — 40 To svetlo] Puško in — 43 bom jaz v roke dav] jaz zdaj v roke dam — 44] Ko se na pot podam — 46 nič] nikdar. *Melodijo gl. v Malenšekovi zbirki III. št. 5.*

Preljubi bratci in sestrice,
Podajte svoje mi desne roke!
Mene polivajo solze,
Morem pustiti vse.

Preljubi znanci in prijatelji,
Kolkokrat smo skupaj prepevali;
Zdaj pa ne bomo nikdar več,
Ko grem pod ojster meč!

O luba moja srčna mati,
Kolkokrat ste mi mogli kruha dat;
Zdaj bi jemu za vas skrbejt,
Pa moram it' po svet!

Zdrava ostani, hišica,
Kir je tekla z menoj zibelka;
Kol'krat sem v njej sladko spav,
Kje bom posehmav?

Oh lubi oče ino mati,
Zdaj moram se od vas podat:
Vam kušnem še vašo roko
In vzamem od vas slovo.

Igral se boste tukaj vi
Iz tejm rudečim pirhami,
A men' jih cesar talov bo:
To svetlo sablico.

Oh Jezus, poln vsmiljenja,
Ljuba Marija vsmiljena,
Le vam se bom jaz v roke dav,
Ko se bom na pot podav.

Če me predere ojster meč,
Da se ne vidimo nič več,
Nam lubi Jezus enkrat daj
Vsim vživat sveti raj!

6853.

(Iz Adlešič.)

Spomlad prihaja, zeleni,
Pa vsaka tička žvrgoli,
Jena mi poje prav žalostno
Na mojo rajžico.

Zbogom, adijo, očka vi,
Kol'kokrat ste m' kruha dajali;
Sem mislil zmir', da bom pri vas,
Pa moram rajžati od vas!

Zbogom, adijo, mam'ca vi,
Kol'kokrat ste m' kruha dajali;
Sem mislil zmir', da bom pri vas,
Pa moram rajžati od vas!

Zbogom, adijo, sestra, brat,
Mor'bit se vid'mo zadnjikrat:
Če me zadene oster meč,
Nazaj ne bo me več!

Zbogom, adijo, hišica,
U njej je bela postelj'ca,
Kol'kokrat sem se na njoj naspal,
Zdaj bom pa v kosarni stal!

6854.

(Bloke pri Cerknici.)

Spomlad se bliža, zeleni,
Kir vsaka tička žvrgoli,
Kir vsaka puoje pejsmco
Ze muojo rajžico.

Adijo, dijo, uočka, mat,
Kuolkrat ste muoglъ kruha dat;
Oh, zdej kъb mogu vam pomagat,
Pa moram bъt sudat!

6853. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih „Bisernic" št. 169.*

6854. *Zapisal* Izidor Modic; *pel* mlad fant od Lužarjev na dolenjsko-notranjski meji. — *Iz Modčevega rokopisa.*

Adijo, dijo, sjestra, brat,
Nъcuoj se vidmo zadnъkrat,
Mjene buo prebuodu ujster meč,
Pa se ne vidmo več!

Adijo, dijo, hišica,
Kuolkrat je tjekla zibъka,
Kuolkrat sъm se sladku nespau,
Zdej buom slovu jemau!

Adijo, dijo, ljubica
In tvuoja bejla puostlca:
Kuolkrat sъm se sladku nespau,
Zdej buom na vahtъ stau!

6855.

(Kranjska.)

Spomlad se bliža, vse rodi,
Že vsaka ptička žvergoli,
Al moje srce žalosti,
K bo moglo rajžati.

Srečni ostanite, očka vi,
Kolkrat ste mi kruha vrezali;
Zdaj bi misliu vam pomagati,
Pa moram rajžati.

Srečna ostanite, mamca vi,
Kolkrat ste k meni ustajali;
Al zdaj bi misliu za vas skrbet,
Pa grem pod ojster meč.

Srečni ostanite, bratje vi,
Kolkrat smo skupaj prepevali;
Al zdaj pa zdaj pa nigdar več,
Jaz grem pod ojster meč.

Srečno ostani, sestra ti,
Kolkrat smo skupaj veseli bli;
Al zdaj pa moram slovo vzet
In it pod ojster meč!

Srečno ostani, ljubica
In tvoja bela posteljca:
Kolkrat sem se v njej naspav,
Al kje bom pa posehmav!

Srečno ostani, hišica,
Kjer je tekla zibelka:
Kolkokrat sem se v njej naspav,
Bok ve, kje bom pa posehmav!

6856.

(Kranjska.)

Spomlat prihaja, vse živi,
In vsaka ptička žvergoli.
Tička mi poje prav lepo
Za moje srce žalostno.

Če mi tička poje prav lepo
Za moje srce žalostno,
Havtman sablico derži,
Se mi srce v solzah topi.

Oj zbogom, oče in tud mati,
Zdaj moram se od vas podati;
Ko imel bi za vas skrbet,
Pa moram rajžat po svet.

Oj zbogom, bratje in sestre,
Kjer smo si prav dobri bli;
Mene omoril bo vojaški meč,
Se ne bomo vidli več.

6855. *Zapisal* (?) Pavel Laznik. — *Iz zbirke Ivana Lovrača A. str. 43—45.*

6856. *Zapisal* Jakob Jakša. — *Iz njegove zbirke zaljubljenih vojaških pisem in pesmi, ki mi jo je izročil R. Murnik.*

Oj zbogom, ljubica,
Zmet celga sveta zarjica,
Od tebe vzamem še slavo,
Zročim te večnemu Bogu.

6857.

(Iz ljubij. okol.)

Pomlad prihaja zelena,
Vsaka ptička žvrgoli,
Vsaka mi poje pesmico
Za mojo rajžico.

Adija, dija, hišica,
Kolkrat je tekla zibelka,
Kolkrat sem se sladko naspal,
Zdaj bom slovo jemal.

Adija, dija, ljubica,
Kolk je bla mehka posteljca,
Kolkrat sem se sladko naspal,
Zdaj bom slovo jemal!

Adija, dija, očka in mat,
Kolkrat ste mogli kruha dat;
Namest da b moral za vas skrbet,
Pa moram na vojsko jet.

Adija, dija, brat, sestre,
Podajte desne mi roke;
Če me predere ojster meč,
Nazaj me ne bo več!

6858.

(Z Vrhpolj nad Kamnikom?)

Spomlad prihaja, zeleni,
Vsaka ptička žvrgoli,
Ona mi poje prav žalostno
Za mojo rajžico, za mojo rajžico.

Oh adijo, hišica,
Kolkrat je tekla zibelka,
Dostkrat sem se v nji naspav,
Zdaj bom pa slovo jemav.

Oh adijo, očka in mati,
Kolkrat ste mi mogli kruha dati,
Sedaj bi mogel za vas skrbet,
Pa moram jet po svet.

Oh adijo, bratje in sestre,
Podajte mi vaše desne roke,
Če me predere ojstri meč,
Nazaj ne pridem nikdar več.

Za ljubo brambo domovine
Vzame cesar staršem sine,
Sveta božja volja je,
Da vsak mlad fant k vojakom gre.

Bobni bojo ropotali,
Bojo krvavo naznanvali,
Takrat, oh, spreljub moj dom,
Se na te spomnil bom.

Če jaz v boju padel bom,
Videl ne bom več svoj dom,
Oh adijo, očka in mat,
Sestrice in spreljub moj brat,

Kadar boste vi molili,
Da b' se mene še spomnili,
Da b jaz zveličan bil,
Se v nebesih veselil.

6857. *Zapisal* Fr. Kuster. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki VIII. št. 93.*

6858. *Zapisal* (?) Leopold Trobevšek. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki VM. 84. Drugi del spada k drugi vojaški. Prim. št. 6862.*

Oh, spreljubi očka in mati,
Spolnite mi poslednje želje:
Vem, da sem naroden bil,
Pa to boste pozabil,
Ko bodem jaz v zemlji trohnil!

6859.

(Z Otlice.)

Adijo, dijo, uočka, mat,
Kolkrat ste mi mougli kruha dat;
Oj zdej, ko bi mougu za vas skrbet,
Morem k soudatam jet.

Adijo, dijo, hišica,
Po nji je tekla zibuka;
Kolkrat sm se jaz v nji naspau,
Zdej bom slavu jemau.

Adijo, dijo, sestra, brat,
Zdej se vidmo zadnikrat;
Če me pobere svitli meč,
Ne bomo se vidli nikdar več.

Adijo, dijo, ljubica,
Ti jen tuoje pouslca:
Kolkrat sem se jaz pri teb naspau,
Zdej bom slovu jemav!

6860.

(Goriška.)

Vsaka jesen rumeni,
Vsaka ptička žvrgoli,
Vsaka mi poje žalostno
Za mojo rajžico.

Zbogom, zbogom, hišica,
V nji je tekla zibelka;
Kolkokrat sem se sladko naspal,
Zdaj pa bom slovo jemal.

Zbogom, zbogom, očka in mat',
Kolkokrat ste mi mogli kruha dat;
Zdaj ko b' vam moral jest dajat,
Pa moram k vojakom jet.

Zbogom, zbogom, sestra in brat,
Nocoj se vidimo zadnjikrat;
Če mene predere ta ostri meč,
Ne bomo se videli več!

Zbogom, zbogom, ljubica,
Kolkokrat s' mi dala pušlca;
Nocoj mi ga moraš tudi dat,
Morebiti ta zadnjikrat!

Zbogom, zbogom, prijatli vsi,
Kolkokrat smo se zabavljali;
Nocoj se moremo še enkrat,
Morebit ta zadnjikrat!

„Pomlad se nam bliža, vse se je veseli."

6861.

(Od Sv. Jurija na Šč.)

Sprotletje se nam bliža,
Vse se njemu veseli,
Vsaka ptica lepo poje,
Ki po lüfti tam leti.

Človek pa je mlad, veseli,
Malo dni še on živi;
Komaj še je v dvajstem leti,
V srci njega žalosti.

6859. *Zapisal* Janko Bratina. — *Iz njegove zbirke št. 36.*

6860. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke VI. št. 20 (tudi v V. št. 21).*

6861. *Zapisal* Jožef Kranjc; *Narekoval* Jakob Kurja. — *Iz Kranjčeve zbirke. V verzu 10. je za* Tüdi *pač brati* Toti.

Resen bode vse veselo
Tüdi sprotoletni čas.
Mi pa bomo vendar mogli
Zdaj odvandrati od vas.

Kak vse hudo se nam kaže,
Strašen glas nam proti gre,
Lehko človek si obriše
Svoje žalostne oči.

Mi smo vam roke podali,
Kda mo v dalne kraje šli;
Vi pa prelübleni starši,
Nič ne bote žalostni.

Bog vam lepo naj poplati
Vaše trüde in skrbi,
Kaj ste vi nas izredili,
Neko noč ste ne spavali.

Če mo mi v soldačkem stani
Kama v dalne kraje šli,
Te, prelübi naši starši,
Nemo se več videli.

Kelko fantov je odišlo,
Kaj jih nega več nazaj,
Ker so od sovražne roke
Mogli iti pod zemlo.

Tak se z nami zna zgoditi
V totem leti, ravno zdaj,
Da ne pridemo nikoli,
Lübi starši, k vam nazaj.

O, vi fantje in dekline,
Srečno zdaj ostante vsi:
Kelkokrat smo vküper prišli,
Lepo smo prepevali.

Lepo smo zdaj slovo vzeli,
Vsi odpüste nam srca:
O Marija, božja mati,
Ona pa bo z nami šla!

Ko pomlad ozeleni, mladim fantom žalost stori.

6862.

(Kranjska.)

Ljuba si, pomlad zelena,
Kako si lepo razcvetena!
Brž ko se ozeleniš,
Ljubim fantom žalost striš.

Ko se drevje ozelenuje,
Ljubim fantom napov'duje,
De je prišel tisti čas,
Ko jih kliče vojske glas.

Za to brambo domovine
Vzame cesar staršem sine,
Božja sveta volja je,
De lep fant k soldatom gre.

Mater, očeta zapustiti,
Se od hiše posloviti,
Mlad oditi, Bog ve kam,
To je britko fantam nam.

6862. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke Franč. Steleta II. 23. Nekaj verzov spominja na Virkovo „V obrambo slavne domovine * Kliče cesar svoje sine“ (Razlag, Pesm. 1863. str. 17); prim. tudi št. 6858. — Zapis na posamnem lističu, ki mi ga je poslal Fr. Praprotnik iz savinjske doline, ima le to-le drugači:* 2] Kak si z drevjem r. — 4 Ljubim] Mladim — 7 Da — 8 vojskin — 10 Cesar vzame — 12 Da — 16 fantom — 17 se] se bomo — 19 pa... domu] še... domu — 21 kje] kje da — 24 krogle — 28] Zadnič na te misliv bom — 29 švigat — 31 zadnič — 32] Pozdravilo moje gre — 33 duh' — 39 jedel] južnal — 40 soldaški] vojaški — 46 bratje. — *Verza 47—48 sta zamenila mesto z 51—52.* — 49 oboduje — 54 j' mogla] mogla — 56 Očetu — 60] Zame dajte m. b. — *Zapis* Jožefa Kranjca *od Sv. Jurija na Ščavnici (narekala* M. Klemenčič *iz Selišč) se loči od zgoranjega natiska v tem:* 1 Luba — 2 Kak — 4 Lubim — 5 ozelenjuje — 6 Lubim... napoveduje — 7] Da — 8 vojskin — 10 Vzeme — 12 Da — 17 se] mo se — 19 pa] še — 24 krogle — 29 b. ž.] žvižgat

Ne vemo, kam se podali,
Kam nas bodo zdaj pognali,
Al pa pride kdo domu,
To je skrito vsakemu.

Ne vemo, kje smrt je bela,
Kdaj al kje nas bo objela,
Al bo mirna naša smrt,
Al bo kdo od kugle strt.

Bobni bodo ropotali,
Pot krvavi oznanovali,
Takrat, oj preljubi dom,
Na te zadnjič mislil bom.

Krogle bodo žvižgat jele,
Bombe in granate pele,
Takrat zadnjič čez gore
Pozdravljalo bo moje srce.

Mater, očeta v duh objamem,
Zadnjikrat slovo še vzamem,
Desno roko jim podam,
Kam sirota grem, ne znam.

Zbogom, bratje in sestrica,
Puška bode mi družica,
Z vami jedel več ne bom,
Kruh soldaški jedel bom.

Zbogom, rojstna ti vasica
In domača ti cerkvica,
Zadnjič vam podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Juhej, cesarski vi vojaki,
Zdaj mi boste novi brati:
Fant lep mora bit soldat,
Bog in cesar ga 'ma rad.

Boben nas že obuduje,
Božja volja se spolnuje:
Puško, sabljo, bajonet
Mora vsakdo zdaj imet!

Starš', nehajte žalovati,
Tud Marija j' mogla dati
Svojga božjega Sinu
Gor Očet' nebeškemu.

Jaz vas prosim lepo milo,
Če se bode razglasilo:
Mrtev sin je vaš soldat,
Dajte zanjga mašo brat!

6863.

(Iz ljubljanske okol.)

Lepa si, pomlad zelena,
Kak lepu si rasvetljena,
Ko se ti ozeleniš,
Vsem mladim fantom žalost striš!

Ko se drevje ozelenuje,
Mladim fantom oznanuje,
Prišel je zdaj tisti čas,
Ko cesar kliče v vojsko nas.

---

bodo — 32] Pozdravilo mojo gre — 39 jedel] južnal — 40 sold.] vojaški. — *V. 47—48 sta zamenila mesto z 51—52.* — 48 ga 'ma] ma ga — 53 Starši — 54 je — 60] Za me dajte mešo brat! — *Zapis* F. B. *iz Kostanjevice (št. 32 njegove zbirke) se loči od zgoranjega natiska v tem:* 1 spomlad — 2 Kak — 6] Mladim f. oznanuje — 7 Da je pršu — 8] Da jih bo klicov vojskni glas — 9] Iz te brumne (!, *pozneje* ljube) d. — 10 Jemle — 12 Da . . vojakom — 15 Mlad] Moram — 17, 18] Se ne vemo kam podati, * Kam nas hočejo pognati — 19] Al še pridem kdaj domu — 21] In ne vem, k. s. j. b. — 23 Al bo mirna naša] Ali bo morebit našel — 24] Ali bo kje od krogle strt — 25 bojo — 26 oznanjevali — 27] Oh preljubi ti moj dom — 28 zadnjič m.] se še zmislil — 31 zadnič — 32] Naj moj pozdrav gre — 33 duhu — 34 še slovo — 35 jim] vam — 37 sestrice — 39 jedel] južnal — 40 sold.] vojaški — 42] Ki domača si sestrica — 43 Zadnič — *V. 47—48 sta zamenila mesto z 51—52.* 47 soldat] vojak — 48 ima — 51 Puška, sabla — 52 vsak — 53 Starši — 54] Marija je Sina, m. d. — 55] Svojemu božjemu stvarniku — 59 sin je] sin — 60 zanjga] zame. *Narodnost pesmi je zelo sumljiva.*

6863. *Zapisal* Fr. Kuster. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki VIII. št. 92.*

Za brambo ljube domovine
Vzame cesar staršem sine,
Sveta božja volja je,
Da mladi fant na vojsko gre.

Ko bojo puške pokale,
Bombe v grade letale,
Takrat čez vse gore
Moj pozdrav domu naj gre.

Ljubi bratje in sestrice,
Le podajte mi ročice:
Z vami jedel več ne bom,
Soldaški kruhek lomil bom.

Starši, nehajte žalvati,
Saj Marija mogla dati
Svojga božjega Sinu
Gori Očet nebeškemu.

6864.

(Kranjska.)

Lepa si, pomlad zeléna,
Kakor rož'ca razcvetena:
Hitro se ozeleniš,
Mladim fantom žalost striš.

Ko se drevje ozelenuje,
Ljubim fantom napov'duje,
Da je prišel tisti čas,
Ko nas kliče vojsk'ni glas.

Očo, mater zapustiti
In od doma se ločiti,
Mlad podat' se Bog vé kam,
To st'ri žalost fantom nam.

Ljubi bratec in sestrica,
Zdaj bo puška mi tovaršica:
Puško, sablo, bajonet,
Mora vsak vojak imet'.

Puško, sablo, bajonet
Moram tudi jaz imet'. —
Vi cesarski, vi soldatje,
Vi bodite moji bratje!

Očo, mater še objamem,
Zadnjič slovo od njih vzamem:
Južnal z vami več ne bom,
Kruh soldaški jedel bom!

6865.

(Iz topliške doline.)

Prelepa si, pomlad zelena,
Kak' si lepo razcvetena!
Brž ko se ozeleniš,
Mladim fantom žalost striš.

Drevje že ozelenuje,
Mladim fantom napovduje,
Da je prišel tisti čas,
Ko nas kliče vojsk'ni glas.

Za brambo ljube domovine
Vzame cesar staršem sine,
Božja sveta volja je,
Da mladi fant k soldatom gre.

Očeta, mater zapustiti,
Od rojstne hiše se ločiti,
Mlad podat se Bog ve kam,
To je britko fantom nam.

Ne vejo reve, kam podali,
Al' kam nas bojo s'rote gnali,
Al' pride še kater' domu,
To je skrito vsakemu.

Očeta, mater še objamem,
Zadnjič slovo od njih vzamem,
Svojo roko jim podam,
Kam da grem, ne vem, ne znam.

6864. *Zapisal* Davorin Petelin. — *Iz njegove zbirke I. št. 8.*
6865. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Ne bode smrtna roka ved'la,
Kdaj al' kje nas bo objela,
Al' bo mirna naša smrt,
Al' bo kdo od kugle strt.

Bobni bodo ropotali,
Boj krvavi napov'd'vali,
Takrat, o preljub moj dom,
Zadnjič nate mislil bom!

Ko kugle žvižgat' bojo jele
In bombe raniti začele,
Takrat naj čez vse gore
Moje pozdravljenje gre.

Oj zbogom, bratje in sestrica,
Flinta mi bo tovaršica:
Z vami več jaz jel ne bom,
Kruh soldaški vžival bom.

Zbogom, rojstna ti vasica,
Tudi farna ti cerkvica,
Zadnjič ti podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Tud cesarski vi soldatje,
Vi mi boste novi bratje,
Flinto, sabljo, panganet
Mora vsak soldat imet'.

Ko boben nas vkup sklicuje,
Naj božja volja se spolnuje:
Mlad fant mora bit' soldat,
Bog in cesar ga 'ma rad!

Vi starši, nehajte žal'vati,
Marija tud' je mogla dati
Svoj'ga božjega Sinu
Gor Očetu nebeškemu.

Jaz prosim vas lepo in milo,
Če se bo vse to zgodilo,
Da je vmrl vaš soldat,
Oh pustite zanj maš'vat!

6866.

(Iz viniškega okraja.)

Ljuba spomlad in zelena,
Kako si lepo razcvetlena,
Kako se lepo zeleniš,
Dečleta zaljubljena veseliš!

Kako se drevje zelenuje,
Tam mlade fante napolnuje,
Ker vsak fant mora bit soldat,
K' ga ima cesar rad.

Ljuba bramba, domovina
Jemlje staršem svojga sina,
Ljubcu pa mi žalosti,
Ker jo za večno zapusti.

Zbogom, sestra, draga ljuba,
Vam podajam zdaj roke:
Več pri vas ostal ne bom,
Soldaški kruh zdaj jedel bom.

6867.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Srečna si, pomlad zelena,
Kak si lepo razcvetena!
Prej ko se ti zeleniš,
Mlade fante žalostiš.

Ko se pomlad približuje,
Ljubim fantom oznanjuje,
De bojo mogli se ločit',
Svoje drage zapustit'.

6866. *Zapisal* Ivan Antončič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je dal dež. š. nadz. Levec.*

6867. *Zapisal* Ivan Lovrač; *narekal* Fr. Lovrač ml. — *Iz njegove zbirke II. št. 5.*

Bog ve, kam se 'mo podali,
V dalne kraje nas poslali;
Ko na dom se 'mo spomnil',
Žalostno se 'mo solzil'.

Tamkej bojo kugle pele,
Okol nas bojo letele,
Težko, težko še kedaj,
Bomo prišli vkup nazaj!

6868.

(Kranjska.)

Preluba pomlad zelena,
Kako si lepo razcvetlena!
Brž, ko se narediš,
Mlade fante žalostiš.

Ko drevje že ozelenuje,
Mladim fantom napovduje,
Naj bo bogat al sromak,
Da mora biti vsak soldat.

Ko se drevje vsahnuje,
Mladim fantom napovduje,
Vse vte mogel zapustit
In svoj soldaški stan storit.

Proti grad smo se peljal,
Od očeta slovo jemal,
Od očeta, matere,
Od svoje lubce zalublene.

Srčna kranjska ti dežela,
Kak si luštna in vesela,
Tukaj sem se narodil,
Pa Bog ve kje bom smrt storil.

6869.

(Podgorje pri Kamniku.)

Ljuba si, pomlad zelena,
Z lepim cvetjem razcvetena,
Ko ta spomlad ozeleni,
Že ljubim fantom žalost st'ri.

Ko ta pomlad ozelenuje,
Mladim fantom napov'duje:
Prišel je zdej tisti čas,
Ko kliče fante vojskin glas.

Juhe, juhe, oh vi soldati,
Saj ste naši ljubi brati.
Puško, sabljo, bajonet
Pa mora vsak soldat imet'.

Ljuba bramba domovine,
Ki vzame staršem sine:
Saj to volja božja je,
Da ledik fant k soldatam gre.

Očeta, mamco zapustiti,
Od rojstne hiše se ločiti,
Se podati Bog ve kam,
Oh to je žalost fantom nam.

Adijo, bratec in sestrica,
Puška mi bo tovaršica;
Z vam večerjal več ne bom,
Soldaški kruh pa jedel bom.

Bog ve, kam nas bojo gnali,
Bog ve, kam nas bojo peljali,
Al' še pride kter' domu,
Oh to je skrito vsakemu!

To vas prosim srčno, milo,
Ko se bode razglasilo,
Da je umrl vaš sin soldat,
Pustite zanjga maše brat'!

6868. *Zapisal* Pečevnik. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. št. 71, katerega mu je dal Prebil.*

6869. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 37.*

Bog postave zapovduje,
Cesar vojsko napovduje,
Lepi fant mora bit soldat,
Bog in cesar ga 'ma rad.

6870.

(Selca pri Železnikih.)

Lepa spómlat si zelena,
Ko si lépo rascvetlena!
Brž ko se uzeleniš,
Lub'm fantam žalost striš.

Bojo bumbe ropotale,
Nam krvavo naznan'vale,
— — — — — — —

6871.

(Torovo.)

Luba si, spomlad zelena,
Koko si lepo rascvedena!
Ko se hitro uzelení,
Mlad'm fantam žalost strí.

Kr'h soldaški jedu bom,
Kugle bojo ropotale,
Fantom žalost napovdvale,
— — — — — — —

6872.

(Kranjska.)

Ljuba pómlad je zelena,
Prav lepo je razcvetena,
Ko se pomlad razcvetí,
Veliko žalost fantom st'rí.

Ko se pomlad razcvetuje,
Zalim fantom zapov'duje:
Prišel je zdaj zadnji čas,
Ker nas kliče vojskini glas.

Bobni bodo ropotali,
Ko nam bodo zapov'd'vali;
Oj takrat, preljub moj dom,
Kje se na te zmislil bom!

Oj prestrašna roka bela,
Kje me bodeš ti zadela!
Al' bo srečna moja smrt?
Al' na veke bom zatrt?

Očo, mater še objamem,
In od njih slovó uzamem,
In od bratov, od sestrá,
Zbogom, moja žlahta vsa!

6873.

(Iz Ihana.)

Lepa sъ, pomvad zъléna,
Prov l'pó sъ rascvedéna,
Kadьr se vazeleniš,
Mvadьm fantam žavast striš!

K'dar se drevje rascveduje,
Mvadьm fantom naznanuje:
Zdej ja že taistъ čas,
Kъ kliče fante vojskьn gvas.

6870. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 26.*
6871. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 25.*
6872. *Zapisal* Anton Koblar. — *Iz zbirke Dav. Petelina II. št. 16. (kamor je prepisana iz „domačih vaj" alojzijevišk'h).*
6873. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 42.*

O preluba domovina,
Kéra vzamъš staršam sina!
Zdej ja že taistъ čas. .
Kъ kliče fánte vojskъn gvas.

O ti, prelubъ fantъč mvad,
Dé boš môgu bit' sudat!
Boš môgu tam bit',
Boš môgu kri prelit'.

Sam Jъžъš bo na stranъ stav,
K' boš gvav'co dav.
Ajngъlčъk moj, sej pojdъš z mъnoj!
Ta me bo vabvaru pred vso navárnostjo!

6874.

(Iz Nakla na Gor.)

Lepa si, spomlad zelena,
Ko si lepo razcvetena:
Hitro ko se zeleniš,
Mladim fantam žalost st'riš.

Ko se drevje zelenuje,
Mladim fantam napov'duje:
Zdej bo pršu tisti glas,
Ko bo pršu vojsk'ni čas.

Za brambo ljube domovine
Vzame cesar star'šam sine,
Sveta božja volja je,
De lepi fant k soldatam gre.

Očeta, mater zapustiti,
Od rojstne hiše se ločiti,
Mlad podam se Bog ve kam,
Srota, kam da grem, ne znam!

Očeta in mater še objamem,
Zadnjič slovo od njih vzamem,
Svojo roko jim podam,
To je bridko fantam nam.

Zbogam, bratec in sestrica,
Flinta bo mi tovar'šica;
Južnov z vami več na bom,
Kruh soldaški lomu bom.

Ko vdo kuglje žvižgat' jele,
Granatbombe bodo pele,
Takrat, o spreljub moj dom,
Na te zadnjič mislu bom!

Ko vdo kuglje ropotale
In krvavo napov'd'vale,
Takrat še čez vse gore
Moj pozdrav naj k domu gre!

Ko se bode razglasilo,
Da je vmru vaš sin sovdat,
Prosim vas prav lepo milo,
P'stite zame mašo brat!

6875.

(Iz begunjske okolice na Gor.)

Spreljuba si, spomvad zelena,
Kako lepo si razcvetena,
Brž ko se ozeleniš,
Ljubim fantam žavost striš.

Ko drevje se ozelenuje,
Mladim fantam napovduje,
De pride njih zadnji čas,
Ker jih kliče vojskini glas.

6874. *Zapisal* Ivan Vrhovnik; *pela* Uršula Dacar. — *Iz zbirke Vrhovnikove str. 35—36.*

6875. *Zapisal* Anton Jeglič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 31—32.*

Za brambo ljube domovine
Vzame cesar staršam sine,
Božja sveta volja je,
Da lep fant k sodatam gre.

Očka, mater zapustiti,
Od rojstne hišce se ločiti,
Mvad podat se Bog ve kam,
Oh to je žalost fantam nam.

Zbogom, fantje in sestrice,
Puška mi bo tovaršica,
Z vami več južnov ne bom,
Kruh sodaški lomu bom.

Srečna ostani, ti vasica
In ťudi ti farna cerkvíca,
Zadnjič vam podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Ne vem, srote kam peljali
Ali kam nas bodo reve gnali,
Al še pride k'ter domu,
To je skrito vsakemu.

Ne vemo, smrtna roka veva,
Kdaj in kje nas bo zadeva,
Al' bo mirna naša smrt,
Al' bo kter od kuglje strt.

Ko bobni bojo ropotali,
Boj krvavi napovdvali,
Oj takrat čez vse gore
Moje pozdravljenje gre.

Ko kuglje bodo žvižgati jele,
Jih pobijat okrog mene,
Oj takrat, preljubi moj dom,
Zadnjič na te mislu bom.

Vi starši, nehejte žal'vati,
Tud Marija je mogva dati
Sojga božjega Sina
Gor Očet' nebeškemu.

6876.

(Z Gorij pri Bledu.)

Lepa si, pomlad zelena,
Kak si lepo razcvedena:
Brž ko ozeleniš,
Že mladim fantom žalost striš.

Drevje se ozelenuje,
Mladim fantom napovduje,
Da je prišu tisti čas,
Ker kliče fante vojskni glas.

Za brambo lepe domovine
Vzame cesar staršam sine,
Sama sveta volja je,
De mladi fant k soldatom gre.

Luba si mi, ti vasica,
Mila farna je cerkvica,
Lubi je očetov dom,
Od njega jest pozablen bom.

6877.

(Cerkno.)

Lepa je pomlad zelena,
Kedar je lpo razcvetena:
Berž ko se obzeleniš,
Ljubim fantom žalost striš.

Ko se drevje obzelenuje,
Ljubim fantom napovduje,
Da je prišel tisti čas,
Kir jih kliče v vojskni glas.

Bodo kugle žvižgat jele,
In bronaste bombe pele,
Takrat, o spreljub moj dom,
Se jest nate zmislil bom.

O za brambo domovine
Vzame cesar staršem sine,
Božja sveta volja je,
Da ledig fant k soldatom gre.

6876. *Zapisal* Josip Žirovnik. — *Iz njegovega rokopisa.*
6877. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*

Bratje moji 'no sestrice,
Vam podam moje ročice;
Z vami več južnal ne bom,
Kruh soldaški lomil bom.

Očetje, nehajte žalvati,
Saj je Marija, božja mati,
Mogla dati svojga Sinu
Gor Očetu nebeškemu.

Prosim vas prav lepo milo,
Kedar se bo razglasilo,
Da je vmerl vaš sin soldat,
Le pustite zanj mašvat!

6878.

(Koroška.)

Oj spomlad, kak s' ti zelena,
Z bel'mi rož'ci razcvetena;
Ko vse drevje zeleni,
Mladim fantom žalost stri.

Zbogom, oče, zbogom, mati,
Zbogom, sestre ino brati;
Z vami južnal več ne bom,
Kruh vojaški jedel bom.

Zbogom, zbogom, ljubica,
Zbogom, fara in cerkvica;
K maši hodil več ne bom,
Svitlo puško nosil bom.

6879.

(Iz Obriža pri Središču.)

Ljuba si, pomlad zelena,
Kak si lepo razcvetena!
Brž ko se ozeleniš,
Ljubim fantom žalost striš.

Ko se drevje ozelnuje,
Ljubim fantom napovduje,
Da je prišel tisti čas,
Ko jih kliče vojskin glas.

Zbogom, rojstna ti vasica
In domača ti cerkvica;
Zadnjič vam podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Zbogom, bratec in sestrica,
Puška bode mi družica;
Z vami južnal več ne bom,
Kruh soldački jedel bom.

Zbrani, da zapojó žalostno slovo.

6880.

(Iz Frama.)

Da bi se vsi skupaj zbrali,
Vsi ti ledik fanti tu,
Da bi si enkrat zapeli
To žalostno slovo.

Vesela aleluja
Je zdaj med nami bla,
Ker našega cesarja
Je prišla pisanka.

Cesarski orel pravi,
Je gor zapisano,
Na osem let nas vabi,
Da služit pojdemo.

Od ljubih naših staršev
Odvzememo slovo,
Zdaj žalostnega serca
Se vsi razjočemo.

6878. *Zapisal* Jan. Mermolja. — *Iz zbirke Jožefa Cejana. V. št. 50.*
6879. *Zapisala* Franč. Trstenjak. — *Iz prepisa Alojzija Trstenjaka.*
6880. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 19.*

Od ljubih bratov, sester
Odvzememo slovo,
Saj žalostnega serca
Se vsi razjočemo.

Če pa le ni dergači,
Da moram bit soldat,
O le Jezus no Marija,
Le dajta mi prestat!

O ljubi moji fanti,
Kteri tu ostanete,
Le ponižno se nosite,
De za nami ne pridete.

Zdaj no na zadnjo rajžo
Naj pije vsaki ni glaž,
Da bota Jezus in Marija
Po poti naš tovarš!

6881.

(Iz Puščenec pri Ormožu.)

Nocoj pa smo se zbrali
Sami mladi fantiči,
Da bi še enkrat zapeli
To žalostno slovo.

Prešmentana kasarna,
No prešmentano pero,
Ki je mene zapisalo
K vojaškemu stanu.

Al kdo bo travco kosjo,
Al kdo bo jo sušil,
Al kdo bo dekle lubjo,
Ko jaz k vojakom grem?

Vesela aleluja,
Ki skoraj prišla bo,
Od presvetlega cesarja
Vesela pisanka.

Oče so že stari,
Al jaz pa sem še mlad,
Kmetijo bi mi dali,
Oženil bi se rad.

Oblaki so rumeni,
Al kaj pomenijo?
Da še ti mladi fantje
Na vojsko pojdejo!

6882.

(Od Svetinj pri Ljutomeru.)

Mi smo se skupaj zbrali,
Vsi ti mladi fantiči,
Da b' še enkrat zapeli
To žalostno slovo.

Vesela aleluja
Med nami je bila,
Od presvitlega cesarja
Je prišla pismica.

Cesarski orel pravi,
Je gor zapisano,
Na osem let nas vabi,
Ga služit pojdemo.

Rudeči so oblaki,
No kaj pomenijo?
Da vsi ti mladi fantje
Na vojsko pojdejo!

6881. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *narekoval brat* Ant. Trstenjak. — *Iz Trstenjakove zbirke. Verz 5—12 pač ne spada k ti pesmi; tudi predzadnja strofa bo od drugod.*

6882. *Zapisal* dr. Fr. Mohorič *iz zbirke Eve Damiševe, ki je pela pesem po tej-le melodiji* (*zap.* Domic. Serajnik):

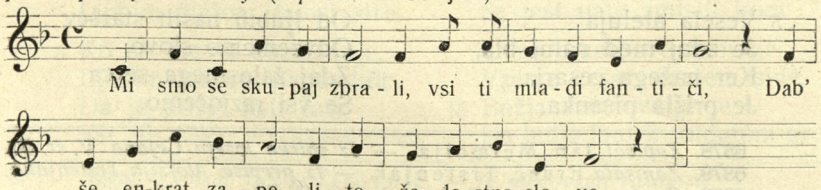

Če pa nam hudo pojde,
Bomo pisali domu,
Prosite za nas, dekleta,
Kaj bomo vslišani!

Na toto srečno rajžo
Ga spijmo vsak en glaž,
Naj bo Jezus no Marija
Prelubi naš tovarš!

Prešmencane kosarne,
Prešmencano pero,
Ki je mene zapisalo
Vojaškemu stanu.

Je barka zaplavala
Na široko morje,
Se je močno zazibala
Ko otročja zibelka.

6883.

(Od Sv. Lenarta v Slov. gor.)

Mi smo se skupaj zbrali
Vsi mladi fantiči,
Da bi si mi zapeli
To žalostno slovo.

Cesarski odlar pravi,
Na njej zapisano:
Na leta tri nas vabi,
Da služit pojdemo.

Vesela aleluja
Je prišla dans do nas,
Od svitlega cesarja
Je prišla pisana.

Če pa nam hudo pojde,
Bomo pisali domu,
Le sproste nam, dekleta,
De nam bode boljše šlo! —

En kosec koso brusi
Na zelenem travniku,
En fant pa dekle ljubi
Na beli postelji. —

Moj oče so že stari,
Al jaz pa sem še mlad,
Kmetijo mi bodo dali,
Oženil bi se rad.

Le ženi se, le ženi,
Al to me veseli,
Mestjanke kar ne jemli,
Le zemi kmetsko hči.

Kmetica zgodaj
Na delo že hiti,
Mestjanka poležava
In noče delati.

6884.

(S Pohorja.)

Mi vsi ti ledig fanti
Se skupaj zbiramo:
Bomo eno zapeli
Za žalostno slovo.

Vesela aleluja
Je tu med nami b'la:
Od svetlega cesarja
Je prišla pisanka.

Cesarski orel pravi,
Stoji zapisano:
Na osem let nas vabi,
Pa služit pojdemo.

Če nam pa hudo pojde,
B'mo pisali nazaj;
Le prosite, dekleta,
Da pridemo nazaj.

Še sabljo si bom zbrusil,
Se bo svet'la kakor luč:
S Francozom se bom skusil,
Da bo klical na pomoč.

Ta svitla sabljica
Bo moja ljubica;
Kjer me bo poljub'la,
Bo kri se vlivala.

6883. *Zapisovavca neznanega. — Iz zbirke Fr. Kosa (št. 45), ki mi jo je izročil Jož. Glonar. Konec spada drugam.*

6884. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 14.*

Zdaj pa ga bomo pili
Še vsaki jeden glaž:
Da bo Jezus in Marija
Na poti naš tovarš!

6885.

(Iz Bočne.)

Vesele aleluje
Med nam prebivajo,
Od našega cesarja
So prišle pisanke.

Cesarski vodler pravi,
Nam piše tak naprej:
Na osem let nas vabi,
Da fanti služit gremo mi.

Če nam tam pro ne pojde,
Pa pišemo nazaj,
Da za nas Boga proste,
Da pridemo nazaj.

Če pa pismo do vas dojde,
Da zdravi smo še mi,
Veselja oznanujte
Po vsi deželi vi.

Preljubi očka in oj mamca,
Fanti in deklete vi,
Ako se(m) kirga kej razžalil,
Le odpustite mi.

Mi gremo s tega kraja,
Pojdemo v drugi kraj,
Če krogla nas zadene,
Ne bo nas več nazaj.

6886.

(Kranjska.)

Oblaki so redeči,
Kaj nek pomenijo?
Da vsi ta mladi fantje
K soldatom pojdejo.

Prešmentana kosarna,
Prešmentanu peru,
K' sta mene zapisala
K soldaškemu stanu.

Skrivati sem se nehal,
Ne bom se skrival več,
Raj pojdem sam v kosarno,
Če pridem glih pod meč.

Vojaški boben poje,
In fantje vriskajo,
In vsi prijatlom svojim
Roke še stiskajo.

Oj, fantje, le korajžo,
Maširajmo naprej!
Sovražnik nas že čaka,
Oj, fantje, kaj bo zdej?

6887.

(Iz Cerkna.)

Mi smo se ukupaj zbrali,
Usi mladi fanti mi,
Da bi še enkrat zapeli
To žalostno slovó.

Žalostna aleluja
Je zdaj pri nas bla:
Od našega cesarja
Je prišla pisanka.

6885. *Zapisal* J. Volovšek; *narekovala* Jož. Vodušek. — *Iz Volovškeove zbirke, ki mi jo je poslal Fr. Praprotnik, št. 4.*

6886. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Ant. Mrak. — *Iz Rodetove zbirke VM. št. 27. Glede 3. strofe gl. pesem o dezerterju.*

6887. *Zapisal* J. Kokošar; *pel* I. Kosmač. — *Iz Kokošarjeve zbirke. Župani = špani (tovariši).*

Cesarski odlar pravi,
Je gor zapisano:
Na osem let nas vabi,
Ga služit pojdemo.

Preljube ve dekleta,
Ne jočte se za nam,
Veselje si naredite,
Če od vas pojdemo.

Če nam pa hudo pojde,
Vam pisat hočemo:
Proste za nas, dekleta,
Da nas Bog rešil bo!

Na nas se še spomnite
Na vsaki dobri volj',
Veselo razglasite
Po cel dežel' okol.

Preljubi vi župani,
Kir tu ostanete,
Le modro se nosite,
Da za nam ne pridete!

Za eno srečno rajžo
Ga pimo vsak en glaž,
Da bo Jezus no Marija
Po poti naš tovarš!

6888.

(Z Grahova na Tolm.)

Mi smo se skupej zbrali,
Vsi ti mladi fantini,
Da b' enkrat še zapeli
To pesem žalostno.

Žalostno 'n veselo
Pri nas zdaj je b'lo,
Od našega cesarja
Prišla rekrutirenga.

Cesarski orel pravi,
Je gor zapisano:
Na osem let nas vabi,
Ga služit pojdemo.

Preljube vi dekleta,
Ne jokajte se za nas,
Vesele se nar'dite,
Ko pojdemo od vas.

Če nam po godu pojde,
Vam pisat hočemo;
Prosite, dekleta vi, za nas,
Da nam kaj pomagate!

Na nas se še spolnite,
In vsaki dobri glas
Veselo razglasujte
Po cel' dežel' okolj.

Preljubi vi župani,
Ki tu ostanete,
Le dobro se nosite,
Da za nam' ne pridete!

Za eno srečno rajžo
Ga pimo vsak en glaž,
Da Bog bo zmiraj z nami
Po poti naš tovarš!

Novinca se poslavljata.

6889.

(Od Sv. Jurija na Šč.)

Veseli sprotoletni čas,
Ker' priša si celo do nas,
Ker' svojim cvetjom veseli
Te lüštne vse lüdi.

Oh vboga dva pajdaša pa
Se žalostno nam tožita,
Da ravno sprotoletni čas
Odideta od nas.

6888. *Zapisal* Ant. Črv. — *Iz njegove zbirke. V v. 17 je* po godu *pisano namestu* pa hudú (hudó).

6889. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* Janez Rožman. — *Iz Kranjčevc zbirke.*

Gnes vso veselje ofrata,
Le čujte, kaj nam pravita:
„Veseli dnevi, srečno zdaj,
Da greva v lücki kraj!

Kak vživala sva toti svet
Veselo že krez dvajsti let!
Al zdaj na rajžo žalostno
Gnes jemleva slovo.

Lübleni najni materi,
Za naj ne bota žalostni;
Za vajne trüde no skrbi
Naj Bog vama plati.

Lüblene sestre, brati vi,
Zdaj bomo se razločili;
Če naj prebodne smrtni meč,
Se nemo vidli več.

Zdaj srečno, vsi Peršetinci
No pajbi lahonski vi vsi;
Zdaj srečno, lübi svet Tomaž,
No najni vsak pajdaš!

Pajbari no dekline vi,
Ker' vküp veseli smo bili;
Zdaj srečno, srečno vživajte
Vso vašo veselje.

Očetje ino matere,
Za naj le nič ne jočte se;
Če glih odideva od vas,
Zna bit na vsaki čas.

Lüblene sestre, brati vi,
Zdaj bomo se razločili;
Če smrt nam starše pomori,
Na naj ne zabte vi.

To pesem zdaj dokončava,
No vsem vam v roke segneva:
Zdaj srečno, srečno, lehko noč,
Bog nama daj pomoč!“

Novinec jemlje slovo od svojcev in znancev.

6890.

(Iz Berkovec v Slov. gor.)

Srečno, štajarska dežela,
Ker si luštna in vesela,
Ker sem jaz tü rojen bil,
Bog ve, kde bom smrt storil.

Al na polji al na cesti,
Bog že zna, na kerem mesti,
Lüba Marija, ti nam pomaj,
Da pridemo vsi nazaj!

Dvajsti let smo bli med vami,
Vsigdar lüštni ino zdravi;
Al zdaj vas moremo zapüstit
No v dalne kraje it.

Da bi Marija za nas prosila,
Da bi nas kroglica ne bi trofila,
Jezuš Kristuš, naš gospod,
Usmili se, večni Bog!

Srečno oča ino mati,
Srečno, sestre ino brati!
Zdaj vas moremo zapüstit,
No v dalne dežele it.

Vi pajbari no dikline,
Kak veselje hitro mine!
Al zdaj ločitve pride čas,
No v razne kraje žene nas.

6890. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* Janez Rožman. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

Srečno moži ino žene,
To vas naj pri srci gene,
Či glih je človek zdrav, vesel,
Pa vendar enkrat prah, pepel.

Oh srečno, fara jürjoška,
No tüdi ves berkovska vsa!
Jaz težko zapüstil vas bom,
Znabit vas videl več ne bom.

Še gda smo mi na štelingo šli,
Kak težko mi smo z domi šli,
Ker zapoved naša tak veli:
Da moremo biti zvesti vsi.

Vi lüblena, draga mati,
Kelkokrat ste ne mogli spati,
Al to vam naj sam Bog plati
V nebesih tam pri Jezusi!

O Jezus prelübleni ti,
Ti bodi nam vsem smileni,
Da bomo prišli vsi nazaj
V ti lep slovenski kraj!

Za to tam pomoči nega,
No tudi večkrat krüha nega,
Zato stariši in žlahta vsa
Nam bodi vsmilena.

Srečno zdaj vi vsi ostante
No na nas nikoli ne pozabte,
Da je prišla ura nam,
Da moremo iti zdaj!

Zdaj pa pesmico bomo sklenili,
Da bi ostala vam v spomini!
Nam pa bodi smileni Bog
In Jezus Kristus, naš gospod.

Dekleta že jemljejo prstane z rok.

6891.

(Od Braslaveč.)

Eno žalostno tičko zaslišav sem pet,
Na zelenmu griču na vejci sedet:
(So) fanti tako
Jemali slavo
Od staršev, perjatlov lepo.

Ti žalostni fanti se skupej zbero,
V dalno deželo po zimi gredo.
Zdej tiho so spet,
Nehali so pet,
Ni taj ga vesela na svet.

En žalosten deklce v kamerci spi,
Vse to premišluje, kir sama leži:
„No kaj bom pa zdej
Jez srota naprej,
De prideš, moj fantič, v ta krej!“

Diklete že jemlejo perstane z rok,
In delajo pušelce gor za klobuk,
In pravjo tako:
„To naj bo za slavo,
Kir vas več nazaj ne bo!“

6891. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice Jož. Vodlak I. št. 21.*

Eno žalostno dekle v gartel stoji,
Prav milo zdihuje, kir fantov več ni.
„Le zdrava ustan,
Nikar mi na bran,
Sej veš, da m je odločen ta stan!“

Le bodmo vesel', dokler smo mladi,
Le naj se vsa žalost v vesele spremeni,
Saj to je vsak let
Tim fantam na prid.

6892.

(Iz celjske okolice.)

Slišal sem tičko prav žalostno pet,
Na visocemu hribu na vejci sedet,
Je pela tako,
Jemala slovo
Od fantov, dekletov lepo.

Deklete že jemljejo prstane z rok,
Fantom pripenjajo pušelc za klobuk
In pravjo tako:
„To je naše slovo,
Ker fantov več videt ne bo.“

Fanti podajajo bele roke,
V očeh se jim strinjajo mile solze:
„„Srečno ostani,
Zdaj ljubica ti,
Mi mormo pa rajžati!““

Žalostno dekle pa v kamrico gre,
Prav milo zdihuje: „Vsi fanti so šli,
Kaj bomo začele
Deklete sedaj,
Dokler ne bo fantov nazej?“

Kje bo posehmal moja postelja?

6893.

(Od Sv. Jurja na južni žel.)

Ure, dnevi kak bežijo,
Kak hitro leti minejo!
Solza mi igra,
Iz oči kaplja,
Kaj bo zame vbozga fantiča!

Men se zdi, da sim na svetu
Komaj le začev živeti,
Prač je dvajset let,
Moram it po svet,
Svitli cesar me že hočjo met.

6892. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 62.*
6893. *Zapisal* Jožef Koželj. — *Iz njegove zbirke št. 8.*

Žalostno jez premišlujem,
V dalne kraje popotujem,
Kje bo posihmav
Moja postelca?
Tam bo tista moja terda tla.

Narprej, oče, vas objamem
In za vse lepo zahvalim:
Bi mev pomagat kaj
Vam na starost zdaj,
Pa zdihvat bom mogu v drugim kraj!

Zdaj pa srečno, mamca mila,
Zdaj se boma razločila,
Jaz razpnem roke,
Vas objamem še,
Bo ve, če ma gdaj več vidla se?

Srečno, brati, sestre moje,
Vam podam tud roke svoje:
Če sim kterim kaj
Se zameru gdaj,
Prosim, de mi odpustite zdaj!

Mi na bo nikol (šov s) spomina
Ljubi rojstni kraj Planina,
Tista hišica,
Kir je takala
Negdaj z menoj moja zibelka.

Cajt veleva mi nehati
In se berš na pot podati:
Zdrav ostanite,
Srečo vošte me,
Da b se zdrav in veseli vidli še.

Pojd z menoj, Jezus, Marija,
Bota moja tovaršija!
Sveti križ, na té
Milo ozrem (se),
Bog ve, če bom gdaj več videl te?

Če me kugla zna zadeti,
Al sovražni meč predreti,
Ko bom vmirav že,
Klicav bom na té,
Sveti križ, pred večnost pélaj me!

6894.

(Iz Žejan.)

Meni pa ne gre s spomina
Tisti kraj Planina,
Tista hišica,
Kjer je tekala
Nekdaj moja majhna ziblka.

Očka, vas popret objamem,
Predn ud vas slovo vzamem,
Zdaj na stare dni
Kaj pomagati,
Zdihovati moram dalni kraj!

Pa tud' mamca vi,
Tud midva se bva ločila:
Jas prostrem roke
In objamem vse,
Bog vé, če se vidimo zdaj večne.

Rajžat morem v dalne kraje,
Zapustiti starše svoje,
Al je to teško
Srci mojemo,
Zdihovati moram dalni kraj.

Čas mi zdela je nehati
In na rajžo se podati:
Sarčno lubleni
Moji prijatelji,
Men' pa srečno rajžo vošte vi!

6894. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VI. št. 10.*

6895.

(Od Svetinj pri Ljutomeru.)

O prelepa domovina!
Tam na oni kraj Planine,
Tam je hišica,
Kjer je tekala
Z menoj negda moja zibelka.
Srečno, zbogom, oča, mati,
Ino tudi sestre, brati:
Vas objamem še,
Vam podam roke,
Srečno, zbogom, ti mojo dekle!

Če me krogla bo zadela,
Več se ne'ma rada 'mela:
Če bom smrt storija,
Zemlo bom pojija,
Svojoj krvjoj črno zemlico.

Težave gredo črez moje srce ko megle črez solnce.

6896.

(Iz šmarskega okraja na Štaj.)

No žalostno pesem vam hočem zapet,
Od svojega kraja čem slovo vzet.
So prišle povelje
Cesarske po mé,
No kaj bo za vbogega fantiča le!

Težave grejo črez moje serce,
Glih tak kak gre solnce črez temne megle;
Kaj m' je za striti,
Soldat moram biti,
Prisege prelomit ne smem.

Prej ko se fantič na vojsko podal,
Od očeta, od mater bom slovo jemal:
Le nič ne žalujte,
Marij me zročujte,
Saj jaz bom vse voljno prestal.

Poglejte, vi fantje, ti žalostni stan,
Glih tak kakor jagnje sem h smerti peljan:
Turk bo zasuknil meč,
Vergel bo glavco preč,
Ne bomo se videli več!

6895. *Prepisal* dr. Franč. Mohorič *iz pesmarice Eve Damiševe, ki je pela pesem po tej melodiji (zap. Dom. Serajnik):*

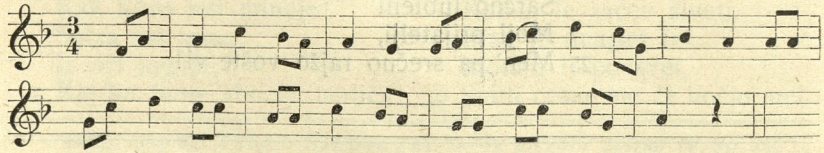

6896. *Zapisala* Mar. Stoklas. — *Iz njenega rokopisa.*

6897.

(Iz Višnje gore.)

Eno žalostno pesem vam hočem zapet',
Od ljubljanskega mesta slovo hočem vzet'.
Cesarsko povelje
Je prišlo po mene:
Kako bom jaz fantič prestal?

Gredo težave čez moje srce,
Glih kakor čez solnce te temne megle;
Vsa žalost je tukaj,
Bom pustil blago:
Kako bom jaz fantič prestal?

Moje žalostno srce ne more prestat',
Ker vidim, da fantič moram bit' soldat.
Oh kaj mi je za striti,
Soldat moram biti,
Prisege prelomit' ne smem!

Od matere moje hočem slovo vzet',
Marija, te prosim potroštaj jih ti:
Nikar ne žalujte,
Le k Bogu zdihujte,
Da vam bo ložej za prestat'.

Zdaj se jaz hočem na vojsko podat',
O Jezus, te prosim, daj mi za prestat':
Da bi srečen na vojski bil,
Za vero kri prelil,
Bogu pa dušico zročil!

6898.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Eno žalostno pesem vam hočem zapet,
Pa od svojih prijatlov čem slovo uzet.
Cesarsko povelje
Je prišlo po mene:
Kaj hočem jaz fantič začet?

Nič druz'ga nem prosu ko samo le-to:
Če sem kter'ga razžalu, da odpustu mi bo.
Sej veste, de ura,
De smrt nam že žuga,
Ne smemo v sovraštvu živet.

6897. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke.*
6898. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 2.*

Zdej pa od matere svoje vzel bom slovo,
Ti Marija jih troštaj, ko sinka ne bo!
Mat', ne žalujte,
K Bogu zdihujte,
Dost' ložej vam bo za prestat'!

Zdej pa fantič se moram na vojsko podat',
Ljub' Jezus, te prosim, dej mi za prestat',
Da b' na vojsk' srečen biv,
Za vero kri preliv,
Dušo pa Bogu 'zročiv!

Zdej pa, fantič, premisli ta žalostni stan,
K' si kakor jagnj v mesnico peljan:
Sovražnik ne jenja več,
Vrgel bo glavco preč,
Ne bomo se vidli n'kol več!

6899.

(Z Banjšic.)

'No žalostno pesem jest očem zapet',
Od svoje dežele slovó jest čem uzet:
Cesarsko povelje
Je peršlo po mene,
O ki bom jest pobič začel!

Na vojsko jest pojdem, ne pojdem le sam,
Pojde več drugih in tud' moj kompanj:
Oj kaj m' je za strit',
Zdej zvest moram bit',
Persego perlomit oj več jest ne smem!

Od stariših svojih uzamem slovó:
Nikar ne žalujte,
K Bogu zdihujte,
Saj bo le ta svet za prestat',

Se bom jest vbogi pobč na vojsko podal,
O lepi moj Ježuš, daj mi prestat',
Da bi srečen na vojski bil,
Za vero kri prelil,
Dušo pa Bogu zročil!

6900.

(Iz Volčan.)

Žalostno pesem hočem zapet,
Od te dežele slovó vzet:

6899. *Zapisal* Ivan Humar. — *Iz njegove zbirke št. 56.*
6900. *Zapisal* Jožef Kragelj. — *Iz njegovega rokopisa.*

Žalost je prišla čez mojo srcé,
Lih kajki čez solnce temne meglé.

Kaj prišla je ura,
Se m smrt približuje.
V sovraštvi ne smemo živet,
Se moram pobeč na vojsko podat.

Jezus Marija mi dajte pomagat,
De b' srečen na vojski bil,
Za vero kri prelil,
Dušo Bogu zročil!

Žalostno solnce me hoče kraj sebe imeti.

6901.

(Od Sv. Roperta v Slov. gor.)

Dnes žalostno solnce gor gre
No mene če meti kre se.
Oh žalost je velka,
Za me pa telka,
Da skoro vam nemrem zapet'.

Ah naj bode še den ali noč,
Za me je skoz žalosten joč:
Jaz grem od grajšine,
Grem od domovine,
No lehko nikdar več nazaj!

Oča, sem dajte roko,
No mati, vas prosim lepo:
Zahvalti vam nemrem,
Slovo od vas vzemem,
Oh kak lon vaš sin zdaj da?

Tak dolgo sem pri vas živel,
Kaj dvajsti let sem si naštel;
Vam nič sem ni gveral,
Le dosti zamudil,
Od zdaj pa več časa ga ni!

Oj kje so te svetle noči,
Materne velke skrbi,
Ki so me zredili,
Večkrat povili:
To naj njim sam Bog naplati!

Oh sestra, en glas ti pustim
No starše ti v roke zročim:

6901. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke. III. str. 25—28.*

Kda bodo v nevoli,
Te stopte okoli,
Z ljubezni postrečte njim vsi.

Nikdar ne pozabte to kri,
Tam sabla k redi stoji,
No puška me čaka
Jaz grem za vojšaka
No tega brata (?) vmorim!

Oh kaj mi pomaga moj joč!
Obrnem se žalosten proč,
Vsi sosedi znani,
Vsi moži z ženami,
Vsem vkup vam želim lehko noč!

6902.

(Iz šmarskega okraja na Štaj.)

Kak žalostno solnce gor gre,
Ker žalostno je moje serce!
Oj žalost velika,
Za me je pretežka,
Da skora zapet si ne smem!

Od očeta zdaj vzamem slovo,
Od mamce tud ravno tako.
Da ste me zredili,
Tak lepo učili,
Sam Bog naj vam poverne to!

Oj sestra, veš, kaj ti povem,
Da staršev zapustit ne smeš,
Le lepo jih ubogaj
In jim še pomagaj,
Da tebe bo Jezus vesel.

Od bratcev zdaj vzamem slovo,
Od znancev glih ravno tako.
Zdaj grem s te doline
Do bele grajšine,
Bog vé, če kdaj pridem nazaj!

6903.

(Iz Št. Lovrenca na Dol.)

Žalostno mi solnce gor gre,
Žalostno je moje srce.

6902. *Zapisal* Marija Stoklas. — *Iz njenega rokopisa,*
6903. *Zapisal* Ivan Sašelj; *Povedala* Fr. Lavrič — Iz Šašljevega rokopisa.

Kako bom jest revež
Prehodil ta pota,
Ker vidim veliko zemlje!

Oh očka, podajte roko,
Od mam'ce zdaj vzamem slovo:
Ker ste me zredili,
Prav lepo učili,
Za vse vas zahvalim lepo.

Zdaj se bom pa na pot podal,
Od prijatlov bom slovo jemal,
Od bratov, sestrice,
Od moje ljubice:
Vam zadnjikrat roko podam.

Nekdaj so šli na štirinajst, zdaj gredo na osem let.

6904.

(Iz Borovljan.)

Sedáj je príšel tisti čás,
Ko svètli césar kliče nás!
Juhé, juhé, le pójmo lè,
Sáj ni gá vbránit sé!

Kdo se bo branil v te stan,
Koj ima križ, kdor se vgane v stran.
Stanu na svetu brez križa ni,
Križ vsakega tišči.

So bratri sestre pustili,
Od starišev se ločili,
So šli, ko so poklicani b'li,
Zakaj bi mi ne šli!

Veselo prepeva vsak fant,
To je nam šenkal Ferdinand,
Na štirinajst let je dolgo b'lo,
Zdaj pa ni več tako!

Potroštana bodi dekle,
Da moram zapustiti te,
Juhe, juhe, zad pridem spet,
Grem koj na osem let.

Ko bo te osme leto forbaj,
Al' bodem živ, pridem nazaj,
Al' me pa trofi kugljica,
Bo pa ta smrt moja!

6904. *Neznanega zapisovanca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 80.*

6905.

(Od Železne Kaple.)

Sedaj je prišel tisti čas,
Ko svetli cesar kliče nas.
Juhe, juhe, le pojmo lé,
Saj nič ni za ubranit se!

Radecki ima sivo glavo,
Pa pred ja pomašira ž njo.
Juhe, juhe, le pojmo le,
Saj nam nič ni za ubranit se!

Sedaj pa spevlja vsaki fant
Ko je nam šenkal Ferdinand:
Na štirnajst let je b'lo hudo,
Zdaj pa ne bo več tako.

Prej je bilo dro hudo bit,
K' je b'lo na štirnajst let,
Zdaj bo pa ja ložje bit',
Ko bo koj na osem let.

Ko bo teh osem let ferbaj,
Pa pridem bubič spet nazaj,
Al me pa zadene kugelca,
Bo pa tam smrt moja!

6906.

(Torovo.)

Čas so šl' na šternajst let,
Zdej pa grejo na vos'm let.
Oj kaj bo to za'n lep soldat,
K' bo hodu na vahto stat!

Oj kaj bo to za'n lep soldat,
K' bo hodu iz kuškam na šp'ncer!
Oh kaj se boš tolk' bal,
T'h vos'm let boš hmal prestal! . . .

6907.

(Cerkno.)

O zdaj je prišel tisti čas,
Ko cesar k sebi vabi nas,
Juhe, juhe, zapojmo le,
Saj ni za ubranit se!

6905. *Zapisal* Štefan Singer. — *Iz njegovega rokopisa.*
6906. *Zapisal* Franc Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 31.*
6907. *Zapisal* I. Kokošar; *pel* Kosmač. — *Iz Kokošarjeve zbirke.*

O zdaj bo lepši in boljši cajt,
Ko nam je šenkau Ferdinand:
Prej je blo na štirnajst let
In zdaj je le na osem let!

Poprej je blo na štirnajst let,
In zdaj je le na osem let:
O zdaj bo vsakemu lože bit,
Ko je za no majhno let.

Z božjo voljo se bom podal,
Stopu bom v soldaški stan.
Juhe, juhe, saj ne bom sam,
Jih je sto tavžent tam!

Z božjo voljo se bom podal,
Šel bom v vojsko to,
Če me pa trofi kugelca,
Je pa tam smrt moja!

„Solnce se je začelo nižati, meni čas odhoda bližati.“

6908.

(Iz Mirne peči.)

Solnce mi se doli niže,
Zadnji čas mi se že bliža:
Treba bo slovo jemat',
V daljne kraje se podat!

Bom zapustil vas dekleta,
In tud' svoja mlada leta,
Ker smo večkrat skupaj b'li,
Lepe pesmi prepevali.

Sabljica bo moja ljuba,
Saj ne bo nobena druga,
Ker jo bom vzel za ženo
In se bom zasukal ž njo.

Očka so me pozabili,
Mamica so me zgrešili,
Bratje in sestre moje
Se name več ne zmislijo.

Samo dekle še žaluje,
Žalostna me objokuje;
Ta ljubezen zdaj bo preč,
Se ne vid'mo nikdar več!

Zdaj se moram na pot podati,
Zvestega tovarša zvati:
Ljubi angelj varh ti moj,
Rajžaj, prosim te, z menoj!

In Marija, prečista d'vica,
Bodi moja pomočnica,
Da me kugla ne dobi
In me sabeljca zgreši!

Ljubi moji kameratje,
Mi smo vsi, ko da b'li bratje:
Naj bo vsa zamera preč,
Se ne vid'mo nikdar več!

Zdaj m' pa vsi roko podajte,
Za prijatla me spoznajte,
Me zročite l'po Bogu.
Saj še pridem kdaj domu!

6908. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

6909.

(Kranjska.)

Solnce začel' se je nižat',
Men' začev čas se je bližat',
Da moram slovo jemat',
V dalne kraje se podat'.

Ko pa pojdem črez dolince,
Gledam nazaj na planince,
Spomnil se bom, kje ste vi,
Ljubi moj' prijatelji.

Spomnil se bom na dekleta
In na moja mlada leta,
Kak' smo včas' veseli bli,
Lepe pesmi pevali.

Zdaj pa petje je nehalo,
Drugo solnce je posjalo;
Sablica se svet ko luč,
Ta bo meni za pomoč.

Sabla ta bo moja ljuba,
Pa ne bo nobena druga,
Kedar me bo vbjemala,
Kri me bo oblivala.

Puška bo pa moja žena,
Ta z menoj bo zaročena,
Njo bom imel za ženo,
Da se bom tam sukal ž njo.

Ko bi se pa to zgodilo,
Da bi me tamkaj umorilo.
Kedar pride zadna noč,
Prid' Marija na pomoč!

6910.

(Bloška iz Bohinja.)

Ano samo sàm se zmislu,
Pa naredu bom ta špas,
Ko ta star.e vs.e zaspijo,
Pa jaz pojdem h ljubic.e vas.

Bom mašera‚l čez p‚lanin'co,
Se-m ozira‚l na dolin'co,
Ljubljen s.e m.e, miljen' dom,
Kè te vidu več na bom.

Sonce se je že poniža‚l,
Zadnje čas se je prìbliža‚l;
Treba bo sovo jemat',
V daljne kraje se podat'.

Bom zapustu vas, dèkleta,
Jin tud' vaša m‚lada leta,
Ko smo večkrat skupej bili,
Lepe pesmi pevali.

Sabljica se bo suti‚la,
De nas bode poškrofi‚la
Lih nòcoj to zadnjo noč
Pridè, Marija, na pomoč.

Sabljica se bo suti‚la,
De nas bode tam mori‚la,
Wona nas bo bjema‚la,
De kri nas bo obliva‚la.

6911.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Solnce se je začelo nižat',
Men' pa cajt začel se bližat',
Da moram slovo jemat',
V dalne kraje se podat'.

Žalosten grem čez dolince,
Gledam nazaj na planince,
Znabit danes zadnokrat
Gledam te, planinska mat'!

6909. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Ivana Lovrača I. št. 7.*

6910. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Skrabec. Drugi zapis, ki se bistveno ne loči od natiska, je hranil v Kunšičevih rokopisih Vlad. Levec.*

6911. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke št. 8.*

Kedar pridem v dalne kraje,
Spomnim se na svoje ljube,
Kak' smo včas veseli bli,
Lepe pesmi pevali.

Zaj se nam je pet' nehalo,
Drugo solnce je pos'jalo,
Sablica se svet' ko luč,
Oj ta bo meni za pomoč!

Ko b' se tako prigodilo,
Da b' me tamkaj smrt trofila,
Kadar bo ta zadna noč.
Prid', Marija, na pomoč!

6912.

(Iz Braslaveč.)

Začel se solnce nam je nižat,
Čas začel se nam je bližat,
Treba bo slavo jemat,
V dalne kraje se podat,

Prej ko grem v kraje tuje,
Spovnem se na svoje lube,
Kak je včasih luštno blo,
Zdaj ne bo neč več tako.

Pred ko se podam s te fare,
Oziram se na vse kraje,
Morebit to zadno krat
Vidim te, braslovška mat!

Spovnem se na vas, deklete,
In na vaše mlade lete:
Dostikrat smo skupaj bli,
Smo lepo prepevali.

Spovnem se na vas tud, fantje,
In na mlade veselance:
Dostikrat smo skupaj bli,
Smo zdravičke napivali.

Zdaj se mi je pet nehalo,
Drugo solnce mi je zasjalo;
Sabelca se svet ko luč,
Ta bo meni za pomoč.

Ko bi se pa to zgodilo,
Da b' me tamkaj vmorilo:
Mater božji v Braslovčah
Svojo dušo izročim!

6913.

(Iz Št. Pavla v Savinski dolini.)

Solnce jel' se nam je nižat,
Čas se jeu je nam že bližat,
Treba bo slovo jemat,
V daljne kraje se podat.

Ko pa pridem vrh planine,
Ozrem se nazaj v doline:
Vidim te, petrovška mat,
Morebit te zadnjo krat.

Ko pa pridem v kraje druge,
Spomnem se na svoje ljube:
Brate, sestre, stariše,
Drage vse prjatelje.

Spovnem se na vas, deklete,
In na svoje mlade lete:
Kak je včasih luštno blo,
K' skupej peli smo lepo!

Zdaj pa petje je nehalo,
Drugo solnce je prsjalo,
Svetlo sablo kakor luč
Bom imeu jaz za pomuč.

Sabelca bo moja ljuba,
Ta in ne nobena druga,
Kogar kol objila bo,
Rdeča kri se vlila bo.

6912. *Zapisal* Anton Dobnik. — *Iz njegove zbirke št. 10.*
6913. *Zapisal* Anton Potočnik. — *Iz njegove zbirke.*

Pušica bo mja nevesta,
Ona mi bo narbolj zvesta,
Jo bom jemeu za ženó,
Kadar se'm zasukniu ž njo.

6914.

(S Pohorja.)

Ta čas se mi začne bližati,
Sónce se mi začne nižati,
Moral bom slovo jemat'
In v daljne kraje se podat'.

Kadar pridem v kraje druge,
Spomnim se na moje ljube,
Ker smo včas' tak lušni b'li,
Veselo si prepevali.

Kadar pridem gor na planine,
Ozrem nazaj se v doline:
„Oh preljuba dolinska mat',
Vidva se to zadno krat!"

Zanaprej pa nimam druga,
Sabljica bo moja ljuba,
Njo bom jaz za ženo vzel,
In se bom tam sukal z njoj.

Spomnim se na vas, dekleta,
Ino moja mlada leta,
Ker smo včas' tak' lušni b'li,
Veselo si prepevali.

6915.

(Iz šmarskega okraja na Štaj.)

Solnce se že ponižuje,
Serce moje pa žaluje:
Moral bom slovo jemat,
V daljne kraje se podat.

Šel bom ta gor v planine,
Gledal bom nazaj v nižine:
„Oh preljuba si. šmarska fara,
Znabit te vidim tozadnjikrat!"

Vzamem slovo od vas dekljet
In od svojih mladih let,
Ker smo skupaj lušni bli,
Vesele pesmi prepevali.

Moja svitla sabljica
Bo zdaj moja ženica,
In ta svitla puškica
Bo pa moja ljubica!

Nocoj bom še prišel k tebi, potem bo puška ljubica.

6916.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Še nocoj b' pri tebi spau,
Jutri b' že v kosarni stau.

Če bom lih v kosarni stau,
Saj s' bom drugo dekle zbrau,

Da se bo svetila kakor uč,
Da ne bo nikoli temna noč.

Kadar jo'm v roke sprejeu,
Vselej se'm jokat začeu;

Da bodo tekle grenke solze
Koker dež od lufta gre.

Ljuba kranjska dežela,
Ki s'me gor izredila!

6914. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I., št. 8.*
6915. *Zapisala* M. Stoklas. — *Iz njegovega rokopisa.*
6916. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Vlad. Levec. V 1. in 2. verzu je* b' *pač napaka za* m.

Veter preganja črne megle.

6917.

(Iz Makol.)

Oh slišov sem cajtenge brat,
Da naš cesar se če vojskovat:
Naj bo bogat,
Reven al kmet,
On pomlov bo letošnjo let.

Naš cesar na vahti stoji,
Pa krono na rokah drži:
Vse fantiče zbira
Na vojsko pela,
Deklete, ostante doma!

„En veter po lufti leti,
Preganja mi črne megle:
Preganjaj, preganjaj
Mi črne meglé,
Da bom vidla, kod fantič moj gre!

Ko bi fantič moj vedel za to,
Ko je mojemu srci težko:
Nazaj bi se vrnil
Čez ti dežele
In potroštov bi moje srce!

Al men se pa vidi noj zdi,
Da se srce od žalosti topi,
Da se je začelo,
Le naj se topi,
Pa saj ne bom živela tri dni.“

Marija v nebesih sedi,
In Jezusa v rokah drži,
Ga ziba v nebesih,
Ga prosi lepo,
Da bi vzel grešnika v sveto nebo.

Skozi okno še poglej, da me solze minejo.

6918.

(Iz Cerovca.)

Srečno, srečno tota ves,
Graba žaravinska:
Srečno, srečno, ljuba mâ,
Moja draga Minka!

Pogledni še skoz okno,
Da soza mi mine,
Idi v ograd po pušelc,
Po zelen rožmarinec.

Rožmarin se zeleni,
Na persah bo venô,
Lice se ti rómeni,
Pa še bo ti bledo!

6917. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* Micka Cvetko. — *Iz Lulkove zbirke št. 84. Melodijo je Lulek začrtal tako:*

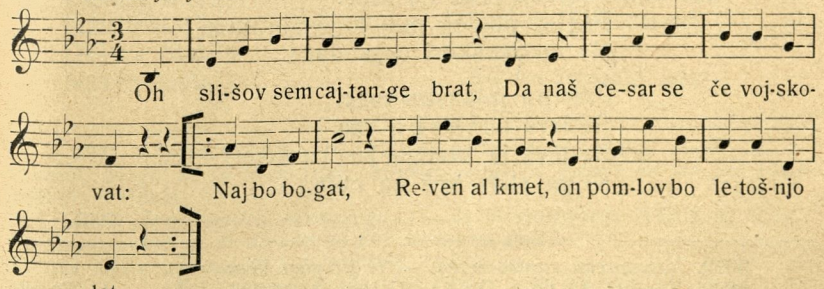

6918. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. p, 278., kjer je v v. 8. zelen pozneje popravljeno* v cvet.

Ne jokajte, saj me smrt umori, kjer hoče.

6919.

(Štajerska.)

Kaj si čem začeti za božjo voljò,
Da morem pa vzeti od svojih slovò!
Ljubi oča no mati, ne jočte za me,
Če smèrt me če klati, me najde, ge šte.

Le srečno ostante, pajbari vi vsi.
Ki smo dostikrat vküper veseli bili:
Da pridete na pole, na vinske gorè,
Tam bote veseli, ne zabte na mè.

V toj vesi smo bili, veselo je blo,
Veselo smo se lübli s to žetvo, košnjo:
Strahota me išče, strahota me znà,
Da mene že išče trobentarski glas!

Najlepši je domače cerkve zvon, ki ga slišal več ne bom.

6920.

(Iz Ihana).

Prelúba krajnska dъžéva,
Bod' zrava jn veséva!
Jast se bom vad tebe preč podav
In tebъ bom slovo dajav!

Na kójn'ča se bom usédu,
Soj pvajš' sъ bóm ugrnóv;
Zapisu s' bom na bev popir:
„Moj lôncman, dobъr večér!“

Šov bom gvăr na T'rôle,
Poglédu bom na póle.
Poglej, poglej, moj lôncman sam,
Če bo že skori belъ dan!

Prelépъ jblánskъ mest',
Še levš ihánska vas,
Še levš ja svet'ga Jurja zvon,
K' ga slišu več na bom!

6919. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Vrazovega v VO. VII. 11.*
6920. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Lovrenčev Jože. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 134. V zadnji strofi imenuje vsak pevec svojo vas in patrona svoje farne cerkve.*

6921.

(Iz Velike Loke na Dol.)

Lepa je kranjska dežela,
Še lepša je šišenska vás,
Pa še lepši je sv. Pavla zvón,
Ki ga več slišal ne bóm!

V studencih mi solze tekó.

6922.

(Iz Borovljan.)

Kaku se zdaj na tam svietu godi:
Sem zrastov med vami, vas teška pustim!
Še vode ana drugo ne zapustô,
Se vse kupe v to muerje stačô.

Od očeta in matare vzamem svovu,
Zdej se bo mene godivo h'du:
V tej Rožnej dolini sem zrastov hore,
Se bom zmiram spominjov do nje.

Tice pod niebam vasevo pojô,
Rože na pueli pražvahtno cvatô,
Hribi, doline žavostno stojô,
Studenci sovzice tečô.

„Od Borovljancev težko rajžam.“

6923.

(Iz Borovljan.)

Od Borovljancev težko rajžam,
Od vas se teško poslovim,
V sredi Humperskega kvanca
Zad na vas se razsovzim.

„Devica Marija nas troštala bo.“

6924.

(Od Vrbskega jezera.)

Devica Marija
Nas troštala bo,
Devica Marija
Nas troštala bo.

K' je bil sin odvzet,
Gor na križ razpet,
Žalostni čas,
Ko bo troštala nas!

6921. *Zapisal* Aleks. Hudovernik. — *Iz njegove zbirke str. 41. V zbirki istega, ki jo hrani Slov. Matica, je pesem pisana na str. 28. z razločkom:* 3 Paula.

6922. *Zapisovavca neznanega. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 921. Na mestu prvih dveh verzov se pod Krnosom poje:*

Zapustim vas, prijateli, znanci vsi,
Med vami sem zrastov, vösiev sem jaz biv.

6923. *Zapisovavca neznanega. — Iz Scheiniggovih NKKS. št. 938.*

6924. *Zapisal* P. Koschier. — *Iz njegove zbirke št. 52 A.*

Kaj mora pustiti doma.

6925.

(Iz Podkraja nad Vipavo.)

Deželco jest moram pustiti,
Od nje se moram ločiti:
Jaz grem, jaz grem
Od moje deželice preč.

Mojo ljubco moram pustiti,
Od nje se jaz moram ločiti:
Jaz grem, jaz grem
Od moje ljubice preč.

O mamco moram pustiti,
Od njeh se jaz moram ločiti:
Jaz grem, jaz grem
Od moje mamice preč.

O brata jaz moram pustiti,
Od njega se moram ločiti:
Jaz grem, jaz grem
Od mojega brata preč.

Očka, zdrav mi ostani.

6926.

(Iz Ihana.)

Vačka, zravi mъ vastani,
Jast pa grem v sudaški stani.
De b' bli zravi jn veseli,
De bъ dovgo let živeli!

Mamca, zrava mъ vastani itd.

Bratec, zravi mъ vastani itd.

Sestra, zrava mъ vastani itd.

Prepeliška prepeluje,
Srce moje zveseluje.

Po dolinci sonce sije, po bregovih dež rosi.

6927.

(Okrog Kanala.)

Po dolinci solnce sije
Po bregovih dež rosi.

Z Bogom, z Bogom oče, mati,
Jaz vas moram zapustit:

Jaz vas moram zapustiti,
Ker jaz moram na vojsko it.

Z Bogom, z Bogom bratje, sestre,
Jaz vas moram zapustit.

Z Bogom, z Bogom ljub'ca moja,
Jaz te moram zapustit.

6925. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Al. Kobal. — *Iz zbirke M. Rodèta IX. št. 25.*

6926. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Stučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 12. V kitici 2. 3. in 4. se ponavlja verz 2–4, v kitici 5. le verz 3. in 4. Zadnji i v* stani *je zdaj tako zvani samoglasnik krpač (flickvokal); prvotno se je verz najbrž glasil:* Ko jaz bom v sodaškem stani.

6927. *Zapisal* Jan. Berlot. — *Iz njegovega rokopisa. V petju se ponavlja od kitice 4. dalje drugi verz vedno z refrenom:* „Ker jaz moram na vojsko it“

Z Bogom, z Bogom, vsi moji znanci,
Jaz vas moram zapustit.

Z Bogom, z Bogom, vsi prijatli,
Jaz vas moram zapustit.

„Jaz sem fantič mlad, pa moram biti soldat.“

6928.
(Bleška.)

Preljuba dekle ti,
Al' te kaj srce boli,
Ker sem fantič mlad,
Pa moram bit' soldát?

Preljuba vi mamka,
Zakaj niste stril tegá,
Da bi b'li zavili vrat,
Da ne bi bil soldat?

Preljubi očka, mat',
Naj bom, saj sem rad:
Prosil bom Boga,
Da naj vam zdravje da!

Preljubi sosedje vi,
Odpustite meni vi,
Če sem vas razžalil kdaj,
Odpustite meni zdaj!

6929.
(Iz Tomaja.)

Oh jest sem sinček mlad,
Imam dekleta rad,
Jest sem ta mlajši bil,
Sem s' jo dobil!

Preljubi očka vi,
Al' vas srce boli,
Ker jest sem sinček mlad,
Pa moram bit' soldat?

Preljuba ljubca ti,
Al' te srce boli,
Ker jest sem sinček mlad,
Pa moram bit' soldat?

6930.
(Iz Ihana)

Lubi vačka vi,
Vas kaj srce boli?
Jast sъm fantъč mvad,
Pa morъm bit' sudat,
Žávostno slavo jъmat.

Pesem se nadaljuje, da se namesto lubi vačka poje luba mamca, luba lub'ca, lubi bratъ, lube sъstre itd.

6931.
(Od Kapele pri Brež.)

Ljuba mati vi,
Vas kaj srce boli?
Ker sem fantič mlad,
Pa moram bit' soldat,
Žalostno slovó jemati.

(Dalje se poje tako; da se namesto mati vstavlja s primerno premenjenim prilogom sestra, dekle itd.)

6928. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 62—63.*
6929. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*
6930. *Zapisal* Anton Breznik, *pel* Lovrenčev Jože. — *Iz zbirke Breznikove II. št. 131.*
6931. *Zapisal* I. Žmavc. — *Iz prepisa v A. Kovačiča pesmarici II. str. 102.*

6932.

(Od Sv. Eme.)

Preljuba mamca vi,
Podajte mi roko:
Nazaj me več ne bo,
Ker sem jaz fantič mlad,
Pa moram bit soldat,
Žalostno slovo od vas jemat!

6933.

(Iz Slov. goric.)

Preljubo dekle ti,
Alj te srcé boli?
Pa kdaj je fantič mlad?
Je moral biti soldat!
Kanoni pokajo
No krogljе žvižgajo,
Soldati javkajo
In kri pretakajo . . .

Klobuk snamem, slovo vzamem.

6934.

(Kranjska.)

Klobuk bom snel,
Slovu uzeu
Od brata, od sestrice,
Od cele kranjske dežele!

Nositi bom zdaj moral tornister.

6935.

(Izpod Melec.)

Zakaj b' se na joku,
Jest ubugi mladenč,
K' bum magu nasiti
Kaništra na plejč?

Nositi bom moral puško sam.

6936.

(Kranjska iz Trzina.)

Moral bom pobič maširat,
Puško nositi sam;
En ceglc mi je prišel,
Kaj mi je začeti zdaj?

„Kolikokrat sem gori vstala, nisem spala celo noč!“

6937.

(Kranjska.)

Fantje, veseli bodimo,
Zapustimo vsak svoj dom!
Ki na vojsko zdaj pojdemo,
K' nas več nazaj ne bó.
V lepe suknje oblačijo
Od tal pa do verh glavé,
Z lepo puško obložijo,
Le matere jókajo.

6932. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove zbirke.*
6933. *Zapisal* J. Z. — *Iz „Slov Gosp.“ 1881. 157.*
6934. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XXI. A. 15, kjer je pisana kot pričetek druge (umetne) vojaške pesmi („Joh, joh, joh, sprejoh, kaj bom zdaj začel“) tako, da pisavec ne loči med mehkimi in trdimi šumevci in sikavci.*
6935. *Zapisal* Ivan Murovec. — *Iz njegovega rokopisa.*
6936. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. št. 39. 9.*
6937. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. IV. 137—138.*

„Koljkokrat sim ustajála,
Sim pihala svitlo lúč,
Tebe, sinek, previjála,
Nisim spala célo noč!

Zdaj pa pobič si odrasil,
Pa boš mogel bit' soldat,
Za življenje, domačijo
Krí bóš mogel prelivát'."

Sabljo si bom pa nabrúsil,
Se svetila bo ko lúč,
Se s Francozom bodem skusil,
Bom klical vas na pomóč.

Francoz bi rad dežélo dobil,
Pa je ní in je ne bó!
Francoz b' cesar rad bil rimski,
Pa ne verje prav v Bogá.

Na svet lepših ni sodatov,
Ko so spódnji Štajerci
Ino ko junaški Krajnci
In uzarji ogerski.

6938.

(Kranjska.)

Célo nóč sem gôri vstajála,
Sim pihala svitlo luč,
Sim te, póbič, previjála,
Nisim spála célo noč.

Zdaj, ko pobič si odrásil,
Boš pa mógel bit' soldát,
In boš mater ti zapustil,
Se bóš mogel it' vojskvát.

Z bélim tam te bódo gvantal'
Od nóg pa do verh glavé,
Ino s púško te obkládal':
Naj le máti toč' solzé!

Fantje, mi vesél' bodímo,
Ki na vójsko pojdemo,
Vsaki svój dóm zapustimo,
Ki nas vêč nazaj ne bó!

Sabljico sim že nabrúsil,
Že se svéti, kakor lúč,
Se s Francozam bódem skúsil,
Krajnska klíče na pomóč!

6939.

(Iz Krope.)

Kolkokrat sem ustajala,
Sem pihala svetlo luč,
Tebe, sinek, povijala,
Nisem spala celo noč.

Zdaj ko pobič si odrastel,
Boš pa mogel bit soldat,
In boš mater ti zapustil,
Se boš moral it' vojskvat.

Z belim tam te bodo gvantal
Od nog pa gor do vrh glave,
Ino s puško te obkladal,
Naj le mati toč' solze!

Fantje, mi vesel' bodimo,
Ki na vojsko pojdemo,
Vsaki svoj dom zapustimo,
Ki nas več nazaj ne bo.

Sablico sem že nabrusil,
Da se sveti kakor luč,
Se z Francozom bodem skusil,
Kranjska kliče na pomoč.

Lepših ni na svet soldatov,
Kot so spodnji Štajerci
In kot so junaki Kranjci
In huzarji ogrski.

6938. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. IV. 121—122. Zadnji kitici sta ločeni tam od prvih dveh s črto. Očividno sta (vsaj četrta) prvotni začetek vse pesmi, ki je porušena tudi v nastopnih zapisih.*

6939. *Zapisal* Ivan Mladič. — *Iz njegove zbirke.*

6940.

(Iz Ihana.)

Kólkъkàt sъm mógva vstatъ,
Sъm pržgáva svétlo uč,
Sъm têbe, pubъč, previjava,
Nísъm spava cevo noč.

Zdej s' pa pubъč, vélъk zrasu,
Pa boš mogu bit' sudat!

Boš sábъlco nabrusu,
Se bo svétva kokъr uč,
Pa se boš s Francozam skusu:
Prid' Marija na pomoč!

6941.

(Kranjska.)

Snoči je biv tak oblak,
Da še ni biv nikdar tak,
Za gvišno to pomeni,
Da moj fantič bo soldat.

Moj oče žalujejo,
In mati glih tako:
Ne žalujte tak zlo,
Saj nazaj me več ne bo.

Moja lubca že žaluje:
Oh kak žalostna boš ti,
Kadar bom maširov
Proti Donavi.

Kolkokrat sem gor ustala,
Šla sem pihat svetlo luč,
Da sem te sprevijala,
Nisem spala celo noč.

Spucav si bom svetli meč,
Da se bo svejtev kakor luč:
S Turkam se bom vojskovav,
Francoza bom vzev na pomoč!

6942.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Fanti, vesil bodima,
Ki na vojsko pojidema,
Kir zdej na vojska grima,
Kir nas več nazaj na bo.

Nej lepšiga sodata,
Kakor sa Ubarštajerci
In ti mladi Krajnci
In uzari ugarski.

„Kolk večirau nesam spala,
Sam pihala svetla luč,
Kir sam sinka povijala,
K nesam spala cela noč!"

Bom sabelca nabroso,
Da se sveti kokar loč,
Z Fracozem se bom skoso,
Boga klicau na pomoč.

6943.

(Iz Suhorja.)

Kolkorkrat sem gor vstajala,
Sem pihála svetlo luč,

Sem te sinka sprevijala,
Nisem spala celo noč.

6940. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* mati Terezija. — *Iz njegove zbirke II. št. 154.*

6941. *Zapisal* Pavel Laznik. — *Iz zbirke Ivana Lovrača A. str. 119—120.*

6942. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 14.*

6943. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Sinek moj je gor odrasel,
Zdaj pa mora bit soldat.
— — — — — —
— — — — — —

Sablico si bom nabrusil,
Se bo svetla kakor luč,
S Francozom se bom skusil,
Prid' Marija na pomuč!

Francozki kralj bi rad izvedel,
Kje te fanti rastejo,
Al na Kranjskem al na Pemskem,
Al na Oberštajarskem?

Nismo Pemci, nismo Nemci,
Nismo Oberštajarci:
Mi smo tisti kranjski fantje,
K' smo zrejeni v Ogrskem.

6944.
(Iz Bočne)

Kolkokrat sem zgodaj vstala,
Da sem tebi zizka dala,
Zdaj pa greš od mene preč,
Da se ne boma vidla več.

Eno mašo bom plačala,
Pred mater božjo se bo brala:
Mašnik bo sveto mašo bral,
Moj sinek bo na vahti stal.

Patruntošnjo mi bodo predpasali,
Pukšico črez ramo djali:
Me bo objela kakor ti,
Da me bo polila kri.

Sablca bo moja luba,
Saj ne bo nobena druga:
Kadar me bo objemala,
S krvjo me bo oblivala.

6945.
(S Pohorja.)

„Celo noč sim gor vstajala,
Sim pihala svitlo luč,
Sim te pobič, previjala,
Nisem spala celo noč.

Zdaj ko pobič si odrastel,
Boš pa moral bit soldat,
In boš mater ti zapustil,
Moral se boš it' vojskovat.

Z belim gvantom te bojo gvantali
Od nog pa do vrh glave,
Ino puško ti obkladali,
Naj le mati toči solze!"

Fanti, mi veseli bodimo,
Ki na vojsko pojdemo:
Vsaki svoj dom zapustimo,
Nazaj nas več ne bo!

Sabljico sem že nabrusil,
Se že sveti kakor luč;
Se s Francozom bodem skusil,
Kranjsko kličejo na pomoč!"

6946.
(Iz Cerkna.)

Z belim gvantom nas klajdraje,
Matere se jokajo.

„Kolkikrat sem gori vstala,
Sem vpihala svetlo luč.
Jen sen. tebe sprebivala,
Nisem spala celo noč!

6944. *Zapisala* Mar. Jeraj. — *Iz njene zbirke št. 1, ki mi jo je poslal Fr. Praprotnik.*
6945. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 46.*
6946. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Iz njegovega rokopisa.*

Zdaj s' pa pobič, gori zrasel,
Boš pa mogel bit soldat,
Boš pa sabljico nabrusil,
Se bo světla kakor luč."

Iz Francozom se bom skusil,
Ga bom klical na pomoč.

6947.

(Iz Štandreža pri Gorici.)

Sem fantič mlad,
Morem bet soldat.
Oh, ko me greva grozno,
Ma mi je prepozno!

Kaj se bom umikau,
Ker se mi bo šikau
Soldaški stan!
— — — — — —

Srce v meni poka,
Solze se mi zalivajo,
Zlasti ker se spomnem
Na težave materne.

Kjer je ona gore ustajala,
Pihala tu svetlu luč,
Mene je previvala
In zibala celu nuč!

6948.

(Iz Dutovljan.)

Mamca je zgodaj vstala
In užgala svetlo luč,
Je sinka sprevivala,
Ker ni spala celo noč.

Ta sinček gori zraste,
Mogel je soldatom iť,
Sam cesar je to prašal:
„Kje ti fantje rasejo?

Al na Nemškem, al na Laškem,
Al na Oberštajerskem?"
Ne na Nemškem, ne na Laškem
Ne na Oberštajerskem.

— — — — — — —
— — — — — — —

Ljubljana, prodana za vse vesele fante.

6949.

(Od Cerovca.)

Oj stoj mi, stoj, Ljubljana!
Za drago si prodana,
Za vse mlade junake,
Za vse vesele fante,
Za vse vesele fante,
Za lépe vran-konjiče.
Konjič je obsedlani,

Meni pripravljeni.
V Ljubljani bom sercêra,
V Ljubljano bom makšera,
Puško djâ na ramo,
Sabljo si pripasa.
Z Ljublane bom makšera,
Sam Bog ve v kero mesto.

6947. *Zapisal* Jožef Cejan. — *pela* M. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 48. Vv. 1—11. so iz treh drugih pesmi.*

6948. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*

6949. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO, XIX. i. 7. s pripomnjo ‚Auersperg'. Vraz jo je prepisal v VO. VII. 21. s temi predrugačbami:* 7 obsedljani — 8 perpravljeni — 9 Ljibljani — 10 Ljibljane — 12 perpasâ — 13 Ljibljane.

„Pobič sem star še le osemnajst let.“

6950.

(Od Bleda.)

Pobič sem star šele osemnajst let,
Cesar me hoče k soldatom imet.
Kako bom soldat,
K' sem pobič premlad,
K' ne morem še puške držat!

Pri fari zvonovi že milo pojo,
Od fantov, dekličev jaz jemljem slovo.
Pa jemljem slovo,
Da Bog ve kako,
Nazaj me nikol več ne bo!

Očka in mamka pa jokata se,
Ker vid'ta fantiče preblečene vse,
Preblečeni so,
Na vojsko gredo,
Nazaj jih nikol več ne bo!

Bratec in sestra pa jokata se,
Od bratca preljub'ga ločujeta se.
„Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Saj prideš tud' ti za menoj!“

V kasarni sem hodil korajžen, vesel.
Sem puško zagledal, sem jokat' začel,
„O srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Z veseljem zavriskaj, zapoj!“

6950. *Zapisal* J. Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I. št. 3„ kjer je tudi melodija.* — *Zapis* Prostoslavov *v „Dom in Svetu“ IV. 414. se loči v tem:* 1 Pobič] fantič — 2 imet] vzet' — 4 Jaz fantič premlad — 5 Ne — 9 Da] Sam — 10, 15 nikdar — 16 Sestrica jokata — 21 vesel] sem bil — 22 sem: se — 25 Z ves.] Veselo. - *Zapis* M. Roděta (*pov. Ant. Mrak, v Rodetovi zbirki VIII. št. 35.) se loči v tem:* 4 pobič] fantič — 6 še] prav — 11 mamca — 20] Veselo zavriskaj, zapoj — 21] V kosarno sem prišel korajžen, vesel — 23 srček] fantič — 25 Z ves.] Veselo. — *Tudi zapis (prepis?)* Neže Sierc *v zbirki, ki mi jo je dal Jurij Lulek, se naslanja na Žirovnikov tekst, od katerega se loči v tem:* 4 K' sem] Sem — 5 K' ne] Ne — 7, 8 jemlem — 15 nikolj — 17 prelubga — 20 Saj prideš] Prideš — 21 kosarno — 22 zagledav. — *Zapis* Jožefa Kranjca (*nareköval* Fr. Lupša) *od Št. Jurija na Ščavnici se loči od zgoranjega natiska v tem:* 2 soldaton — 3 soldat] vojak — 4 Sem — 5 Ne... pükše — 7, 8 jemlem — 12 vidita... preoblečene — 13 Preoblečeni — 16 pa] tud — 17 prelübga ločüjeta — 20 tud' ti] ti tud' — 21 V kosarno sem prišel k. v. — 22 pükšo — 22 sem] se — 23 Oj — 25 Z ves.] Veselo. — *Zapis neznanega zapisovavca v pesmarici nekega* Fr. Kosa *(št. 14.), ki mi jo je dal Jožef Glonar in je najbrž od Sv. Lenarta v Slov. gor., se loči od našega natiska v tem:* 1 Pojbič... osenajst — 4 Sem pojbič — 5 Ne — 6 že milo] nemilo — Od bratov in sester j. j. s. — 8 Pa] Jaz — 12 vidita... preoblečene — 12 Prezoblečeni — 16 pa] tud — 17 Ker težko ločujeta brateca se — 11] V kasarno sem stopil k. v.

6951.

(Bleška.)

Pubič sem star še komaj osemnajst let,
Pa hoče me cesar k soldatom imet'.
Kako bom soldat,
Sem pubič premlad,
Ne morem še puške držat'.

Očka pa mamka pa jokajo se,
Ko vid'jo fantiče pre'blečene vse:
Pre'blečeni so,
Zastraženi so,
Sprosteni ne bojo nič več.

V kosarno sem stopil korajžen, vesel,
Sem puško zagledal, se jokat začel.
Srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Z veseljem zajúckaj, zapoj.

Gotovo bom jutri na vojsko peljan,
Gotovo bom jutri ob glavico djan.
Oh Jezus ti moj,
Te prosim nicoj,
Vzemi mojo dušo v nebo,
Oj dušo v nebo, oj dušo v nebo,
Truplo pa v černo zemljo.

Farni zvonovi prav milo pojo,
Jaz jemljem od fantov, dekličev slovo:
Jaz jemljem slovo,
Jaz jemljem slovo,
Gotovo me nikol več ne bo!

6952.

(Iz Luže na Gor.)

Sem póbič le star še le sedemnajst let,
Pa cêsar me vóče k sovdátam imét'.
Me voče lê imet, me noče pustit',
Dekletam pa žalost storit':
Ja vzév bom slovó
Od fare, od zgonóv,
Ker ih več slišov na bom!
Ja vzév bom slovó, ja vzév bom slovó,
Ja de še nikoli takó!
Ja vzev bom slovó
Od fantov, deklét,
Ker íh več vidu na bom!

6951. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 60—61.*
6952. *Zapisal* Jožef Kržišnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

Ja vzév bom slovó, ja vzév bom slovó,
Ja dè še nikoli tako!

V kosarno sъn pèršu korajžen, vesév,
Sój gvér sъn zagledov, sъn jokat' začév,
Sъn jókat začev, sъn jokat' začév,
Soj gver sъn u róke sprejév.

Vóčka in mati prav žalostni so,
Ker vid'jo fantiča spreoblečenega,
Spreoblečenega, zaváhtanega,
Ker sfrajan nikol' več na bó!

6953.

(Podgorje.)

Fantič sem star šele 18 let,
Cesar me 'oče na vojsko imet'.
Kako bom soldat,
K' sem fantič premlad,
Ne morem še puške držat'!

V kosarno sem stopil korajžen, vesel,
Sem gverček zagledov, sem jokat' začel:
Oj fantič moj,
Nič se ne boj,
Veselo zavriskaj, zapoj!

Farni zvonovi prav milo pojo,
Od fantov te fare jemljejo slovo.
Jemljejo slovo,
Sam Bog ve kako,
Nazaj jih nikol več ne bo!

Tud' očka in mati sta žalostna bla,
Ker vidita sina preoblečeniga,
Preoblečeniga,
Zavar'vaniga,
Za vojsko pripravljeniga.

6954.

(Iz Doba pri Domžalah.)

Komaj sem pobič star osemnajst let,
Pa me že hoče cesar imet.
Pa sem premlad,
Prešib'k soldat,
Ne morem še gvera zmagvat!

6953. *Zapisal* Franc Stelè. — *Iz njegove zbirke I. 57.*
6954. *Zapisal* H. Sevar; *pel* Frančišek Videmšek. — *Iz Sevarjeve zbirke I. str. 3.*

Pri fari zvonovi prav milo pojó,
Od fantov, dekličov jest jemljem slovo.
Ker jemljem slovo,
Sam Bog vé kako,
Ker nazaj me nič več ne bo!

Očka in mamca prav žalostna sta,
Ker vidijo fantiča preoblečenega,
Preoblečenega,
Zavahtanega,
Pa za vojsko pripravljenega.

V kosarno sem pršu korajžen, vesev,
Sem puško zagledal, sem jokat začev:
Kako bom sovdat,
K sèm fantič premlad,
Ne morem še gvéra strahvat!

Bratje in sestre pa jokajo se,
Od brata preljub'ga ločujejo se:
Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Veselo zavriskaj, zapoj!

6955.

(Iz Male vasi pri Ljublj.)

Sem fantič še komaj star osemnajst let,
Sam cesar me hoče k soldatam imet:
Kako bom soldat,
Sem fantič premlad,
Ne morem še gverca deržat!

Očka in mamca, dva mila serca,
Oh kolkrat sem fantič razžalil oba!
Prosim jest vaj,
Odpustita mi vse,
Saj vaj prosjo tud moje solze.

Očka in mamca prav žalostna sta,
Ker vidta fantiča preoblečeniga,
Preoblečeniga,
Zavarovaniga,
Za vojsko pripravljeniga.

V kosarno sem stopil korajžen, vesel,
Sem gvirček zagledal, sem jokat začel:
Nikar ne žaluj,
Oj fantič ti moj,
Le rajši zavriskaj, zapoj!

6955. *Zapisala* Marija Pavličeva. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. štev. 35.*

6956.

(Iz Zagorja ob Savi.)

Fantič sem star še le osemnajst let,
Cesar me hoče na vojsko imet.
No kak bom sovdat,
Ki sem fantič premlad,
Ne morem še puške držát!

Pri fari zvonovi prav lepo pojo,
Od fantov, dekletov jaz jemljem slovo.
Jaz jemljem slovo,
Sam Bog vé kako,
Nazaj me nikol več ne bo!

V kosarno sem stopu korajžen, vesel,
Sem puško zagledal, sem jokat začel:
Oj srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Saj prideš tud ti za menoj!

Oče in mamka tud jokata se,
Ker vidita sina preoblečenega,
Preoblečenega,
Zavahtanega,
Za vojsko pripravljenega.

6957.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Sem fantič star komaj osemnajst let,
Me hoče že cesar na vojsko imet:
Kako bom soldat,
Ker sem fantič premlad,
Ne bom mogel še gvira zmagvat'!

V kosarno sem prišel korajžen, vesel,
Svoj gvir sem zagledal, sem jokat začel.
Kako itd.

Moja sabla je lahka, moj gvir je težak,
Moje dekle se joka, k' sem fantič soldat.
Kako itd.

Pa očka in mamca se jokata oba,
Ko vidita sinka preoblečenega,
Preoblečenega,
Zavahtanega,
Za vojsko pripravljenega.

6956. *Zapisal* H. Sevar. — *Iz njegove zbirke II. 6.*
6957. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 10.*

6958.

(Iz Radeč pri Zid. mostu.)

Fantič sem star še le osemnajst let,
Cesar me hoče k vojakom imet.
Kako bom vojak,
K' sem fantič premlad,
Ne morem še puške držat!

Pri fari zvonovi že milo pojo,
Od bratov preljubih jaz jemljem slovo.
Jaz jemljem slovo,
Da Bog ve kako,
Nazaj me nikol več ne bo!

Po kosarni sem hodiv korajžen, vesev,
Sem puško zagledau, sem jokat začeu:
Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Saj prideš tudi ti za menoj!

6959.

(Dolenjska.)

Pri fari zvonovi prav milo pojo,
Ker zémljejo ljubce od fantov slovo,
Jemljejo slovo,
Da nikoli tako,
Nazaj jih nikdar več ne bo.

V kosarno sem prišel korajžen, vesel,
Sem puško zagledal, sem jokat začel,
Oj srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Z veseljem zavriskaj, zapoj!

Gotovo jaz tudi na vojsko bom dan,
Gotovo jaz tudi ob glavco bom djan:
O Jezus ti moj,
Te prosim lepo,
Vzemi mi dušo v nebo!

6960.

(Iz Adlešič.)

Sem komaj star osemnajst let,
Že hoče me cesar na vojsko imet'.
Saj jest sem premlad
Za biti vojak,
Ne morem še gvera nosit'.

6958. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke VIII. št. 20.*
6959. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. št. 102. kteremu jo je dal B. Holeček.*
6960. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih „Bisernic" I, str. 171—172.*

Oče in mati prav žalostni so,
Ker vidijo fantiče, preoblečeni so:
Preoblečeni so,
Zavahtani so,
Za vojsko pripravljeni so.

Oče in mati, vas prosim lepo,
Nikar ne zamer'te, bom jemal slovo,
Bom jemal slovo,
Podal vam roko,
Saj nisem še nikdar tako.

Vi bratje in sestre, vas prosim lepo,
Podajte mi svojo desno roko,
Da vzamem slovo,
Da vzamem slovo,
Saj nisem še nikdar tako.

Od fantov, deklet bom jemal slovo,
Od fantov, deklet, od ledik stano:
Bom jemal slovo,
Bom jemal slovo,
Saj nisem še nikdar tako.

Od farnih zvonov bom jemal slovo,
Ker so mi tak dolgo zvonili (lepo):
Bom jemal slovo,
Bom jemal slovo,
Saj nisem še nikdar tako.

O Jezus, Marija, vas prosim lepo,
Tolažita mene v težavah vedno!
Varujte le me,
In vodita me,
Da pridem gor v sveto nebo!

6961.

(Iz Podzemlja.)

Moj očka in mamca prav žalostni so,
Ker vidjo fantiče, k' preoblečeni smo:
Preoblečeni smo,
Preoblečeni smo,
Za vojsko pripravljeni smo.

Kako bom soldat,
K' sem fantič premlad?
Ne morem še gvera držat!

Moja sablja je težka, moj gver je težak,
Ne morem ga v roki držat'.

6961. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Zverižena iz 5 pesmi.*

V Ljubljanco sem maršíral korajžen in vesel,
Sem sabljico zagledal, se jokati začel.

Kaj maramo mi, k' smo fantje mladi,
K' soldatov pomanjka, pa pojdemo mi!

6962.

(Sv. Križ poleg Turna-Podpečjo na Dol.)

Star sem šele osemnajst let,
Cesar me hoče na vojsko imet.
Me noče pustit,
Me hoče vmorít,
Mojmu srcu pa žalost storít.

Očka, mamica žalostna šta . . .

6963.

(Iz Višnje gore.)

Fantič sem star šele osemnajst let,
Me hoče že cesar k soldatom imet'.
Kako bom soldat,
Sem fantič premlad,
Ker ne morem še puške držat'!

Očka in mamca prav žalostni so,
Ker vid'jo fantiča preoblečenega,
Preoblečenega,
Pa zavar'vanega,
Za vojsko pripravljenega.

Preljubi moj' bratje in sestre tud' ve,
Ljubi prijatlji in znanci moji:
Zdaj jaz vam podam
To pravo roko,
Morebit me nazaj več ne bo.

Če me krogla zadene, mi rani srce,
Kri me polije, krvave solze;
Šel bom v zemljo,
V to črno zomljo,
Podal se bom v božjo voljo. —

Morebit še pridem nazaj korenjak,
Morebiti po berglah al' siromak;
Morebiti pa pridem
Korajžen, vesel,
Oh, kako bom zavriskal, zapel!

6962. *Zapisal* Drag. Miklavčič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

6963. *Zapisal* B. — *Iz prepisa v zbirki Alojzija Kralja II. štev. 1. Gledé 5. kitice primerjaj naslov* „Morda se vrnem na berglah siromak“ (6817—6824.).

Moj očka in mama sta mil'ga srca,
Oh kol'krat od mene razžaljena sta b'la!
Zdaj prosim jaz vas,
Da odpustita mi vse,
Saj prosijo vas tud' moje solze.

Dekle na hribč'ku prav milo stoji,
Milo posluša kak' krogle brenče;
Pa le naj brenče,
In le naj lete,
Saj fantič že mor'bit' leži.

Da, škoda je fanta, k' na vahti stoji,
Al' gvantič njegov pa v skrinji trohni;
Le naj stoji,
Le naj trohni,
Saj cesar za druzga skrbi!

6964.

(Bloke pri Cerknici.)

Al očka in mamca so milga srca,
Ker vidjo fantiča preoblejčeniga,
Preoblejčeniga,
Pa zavahtaniga,
Pa za vuojsko prpravleniga.

6965.

(Iz Ilirske Bistrice.)

Oh komej sem posou osemnajst let,
Cesar me hoče na vojsko imet,
Pa sem premlad
Za biti soldat,
Ne morem še gvira nosit.

Oh kaj hoče naš cesar storit!
Vse fante te mlade nas hoče imet,
Nas hoče imet,
Nas noče pustit,
Dekletam pa žalost storit.

Po noči in po dnevi
Mi srce toni,
Mi srce toni,
Mi so solzne oči,
Ker gvir mi pripravljen stoji.

9964. *Zapisal* Iz. Modic. — *Iz njegovega rokopisa. Dalje je pevec pesem pozabil.*

6965. *Zapisala* Josipina Furlanijeva. — *Iz njene zbirke. Glede 5. strofe glej št. 6824.*

Moj očka in mamca prav žalostni so,
Ker vidjo, da preoblejčeni smo:
Preoblejčeni,
Ogvantani,
Ki ne bomo več frajani.

Oj škoda velika za gvante moje,
K' jih morem pustiti, de v škrinji trohne.
Oh žalost le ta,
Oh žalost le ta
Ne pojde od mojga srca.

V srci jo bom nosu celih štrnajst let,
Od mene bo vzela najlepši cvet:
Nikol' ne več,
Nikol' ne več,
Ne pojde ta žalost preč!

Zdaj bomo jemali prav lepo slovu
Od fare, zgonovu, od ledih stanu,
Od fare, zgonu,
Od ledih stanu,
Ki ga nejsmo še nikdar taku.

Z Bogom, dežela, kjer sem se rodiv,
Sam Bog ve, kje bom dušo pustiv:
Al' na polji,
Al' na cesti,
Al' Bog ve, v katerem mesti.

In kadar glavco na vojski bom dav,
Te prosim, moj Jezus, pri meni boš stav:
Te prosim lepo,
Te prosim lepo,
Vzem' dušo gor v sveto nebo!

6966.
(Iz Podkraja nad Vipavo.)

Zagorski zvonovi prav milo pojo,
Ker fantič pa jemlje od dekliča slovo:
Oh jemlje slovo,
Sam Bog ve kako,
Ker nazaj ga več nikdar ne bo!

Očka in mamca prav žalostni so,
Ker vidjo fantiče, preoblečeni so:
Preoblečeni so,
Na vojsko gredo,
Ker nazaj jih nikdar več ne bo!

6966. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Al. Kobal. — *Iz zbirke Rodetove IX. štev. 24.*

6967.

(Iz Rihemberga.)

Pobič sem star šele osemnajst let,
Cesar me hoče k soldatom imeť.
Kako bom soldat,
Sem pobič premlad,
Ne morem še puške držať!

Pri fari zvonovi prav milo pojo,
Od prijatlov zdaj mojih, zdaj jemljem slovo,
Jemljem slovo,
Nazaj me ne bo,
Nazaj me nikol' več ne bo!

Pa očka in mamica jokajo se,
Kjer vidijo fantiče preoblečene:
Preoblečeni so,
Na vojsko gredo,
Nazaj jih nikol' več ne bo!

6968.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Še nísn jemu wòsnnajst lïét,
Kir sa ma tïéli h sowdátam jemiét,
San biw pramlát
Ze bèt sowdàt,
Še s nísn wýpow puškъ nosit.

Muj wóće, moja máti prow žálostni sa,
Ku vídeju fentíćъ, prawobliéčeni smo:
Prawobliéčeni,
Pragvánteni,
Kar nàmmo već sfrájeni.

Po nóći in po dnì jíman sówzne wočí,
Ker mi wžèj gvír prpravljen stoji.
Nósu ga bon
Cïélih wuósn lïét,
Wodwziét mi je te lïépši cvïet.

Zdej bom jemáw prelïépo slawú
Wod fántow, deklïét, wod lïédih stený,
Wod fantow, deklïét,
Wod lïedih staný,
K' ga nísn še nigdar takú.

Lučen san wod wočïéta inuj mátarъ,
Wod mójъ ljýpcъ cártanъ:
Oj žálost je tá,
Oj žalost je tá,
Ki na újde wod mójga srcá!

6967. *Zapisal* Fr. Anderlič. — *Iz zbirke Jož. Cejana V. št. 43.*
6968. *Zapisal* K. Štrekelj; *pela* Kat. Buda *l. 1878.* — *Iz mojih zbirek.*

6969.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Moj šocelj ima komaj šestnajst let,
In cesar ga hoče k vojakom imet':
Kako bo soldat?
Je fantič premlad,
Ne more puške držat'!

Oče nu mati prežalostna sta,
Sta vidla fantiča preoblečeniga;
Preoblečeniga,
Prepasaniga
In za vojsku prpravljeniga!

6970.

(Gor. Vrtojba.)

Kako bom soldat,
Ker sem fantič še mlad,
Ker ne bom mogu še pušku držat.

V ti fari zvonovi prav milo pojo,
Od fantov dekleta jemaju slovo.
Jemaju slovo,
Sam Bog ve kako,
Ko nas nazaj več na bo!

O bratec ti moj,
O neč ne žaluj,
Veselo zavriskaj z menoj!

6971.

(Čepovanska.)

Saj nisem še star ko osemnajst let,
Sam cesar me 'oče na vojsko imet.
Sem še le mlad
Za biti soldat,
Ne morem še gvira v roki držat.

Saj nisem vzet ko za osem let,
Pobrali so mi ta lepši moj cvet:
Oj žalost le ta,
Oj žalost le ta
Ne pojde ven z mojga srca!

6969. *Zapisal* Jožef Cejan; *pel* Ivan Čučič. — *Iz zbirke Cejanove IV. št. 52.*

6970. *Zapisal* Jožef Cejan; *pel* Loviž Černe. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 32.*

6971. *Zapisal* A. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 76—78.*

Moj oče, tud' mat', prav žalostni so,
Ker zvedeli so, preoblečen' da smo,
Preoblečeni
In obvahtani smo,
Ne bomo mi nikdar ofrajani.

Po noč in po dnev mam solzne oči,
Ker gvir prpravljen stoji.

Zdaj začnem jemat slovo, o lepo slovo,
Od fantov, dekličev, od lejdih stanu,
Bom jemal slovo,
Bom jemal slovo,
Da nikdar še nisem tako.

Zdaj bom klobuček z glave vzel,
Od kranjske dežele slovo bom vzel:
Ostanite z Bogom jeno zdravi!

O srečna dežela, čjer sem se rodil,
Sam večni Bog ve, čje smrt bom storil:
Ali na polji,
Ali na cest',
Sam Bog ve, na kterem de mest'.

Zdaj bom glavico na vojsko podal,
Usmiljen moj Jezus pri meni bo stal:
Te prosim lepo,
Te prosim lepo,
Da vzameš mojo dušico v nebo.

6972.

(Z Obloke.)

Sem pobič star še le osemnajst let,
Pa me že čejo h soldatom uzet;
Kako bom soldat,
K' sem fantič premlad,
K' ne morem še gvera deržat!

Pri fari zvonovi že milo pojo,
K' jemljejo od fantov ljubice slovo,
Jemljejo slovo,
De nikol ne tako,
Nazaj jih nkol več ne bo!

6972. *Zapisal* Jan. Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Natisnil jo je S. Rutar v „Ljub. zvonu" III. 1883. 529. s temi premembami:* 2] Pa hočejo me že k soldatom vzet — 5 gvera] puške — 6 če] prav — 7] Ker jemljejo ljub'ce od f. s. — 9 nkol ne] nikoli — 11 jaz pridem] sem prišel — 12] Sem puško z., j. z. — 16, 17 Zagvišno tud jest] Gotovo jaz tudi — 17 glavco — 18 O — 20] Vzemi mi dušo v nebo!

V kasarno jaz pridem korajžen, vesel,
Svoj gver sem zagledal, jokati začel.
„Oj srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Z veseljem zavriskaj, zapoj!“

Zagvišno tud' jest na vojsko bom dan,
Zagvišno tud' jest ob glavo bom djan:
Oh Jezus ti moj,
Te prosim lepo,
Vzem' mojo dušo v nebo!

6973.

(Borovlje, Škofiče, St. Jakob, Podjunsko.)

Sem pobič jaz mlad še le osemnajst let,
Me cesar že hoče k soldatom imet;
Kako bom soldat,
Ko sem pobič premlad,
Muškete ne morem držat!

Farni zvonovi prav milo pojô,
Jaz jemljem od doma, od fantov slovo:
Jaz jemljem slovo,
Da nikoli tako,
Nazaj me nikoli več ne bo!

V kosarno sem stopil korajžen, vesel,
Sem puško zagledal, se jokat začel:
„Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Veselo zajuckaj, zapoj!“

Oče in mati pa jokata se,
Ko vidita fante preblečene vse;
Preblečeni so,
Zavahtani so,
Nazaj jih nikoli več ne bo!

6974.

(Iz Spodnjega Roža.)

Sem pubič še mlad, še le osemnajst let,
Cesar me hoče k soldatom vzet';
Kako bom soldat,
K' sem še premlad?

6973. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 815.*

6974. *Neznanega zapisovavca. — Priobčil J. pl. Kleinmayer drugače porazdeljeno na verze v „Kresu“ I. 276. Nahaja se tudi v junski dolini. Mesto prvih vrstic zadnje kitice se tam poje:*

V kosarno sem stopil
Sem žalosten bil;
Mušketo zagledam,
Se jókat' začnem . . .

Oča noj mati pa jokata se,
K' vid'ta fanté preblečene vse;
Preblečeni so,
Nazaj jih nikoli ne bo!

V kosarno sem stopil grózno vesel,
K' gver sem zagledal, se jokat začel;
Oj, brat'c ti moj,
Nikar ne žaluj,
Veselo zajuckaj, zapoj!

6975.

(S Pohorja.)

Fantič je star šele osemnajst let,
Cesar ga hoče k soldatom imet.
Oh kako bom soldat,
Ker sem še premlad,
Ne morem še gvera držat!

Po hribih, dolinah oj vse zeleno,
Po hribih, dolinah oj vse zeleno:
Vse je zeleno,
Vse veselo,
Žalostno je le moje srce.

Od očka in mater slovo sem jemal,
Pri sestri, pri bratu že sem se jokal:
„Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Znabiti še pridem za t'boj!“

Oče in mati žalujeta oba,
Ko vidita sinka preoblečeniga,
Preoblečeniga,
Zavahtaniga,
Za vojsko pripravljeniga.

Je škoda za gvantec, ki mi v škrinci leži,
Je škoda za gvantec, ki mi v škrinci leži:
Le naj mi leži,
Le naj mi strohni,
Strohnelo bo moje srce!

Zagorski zvonovi mi lepo pojó,
Zagorski zvonovi mi lepo pojó:
Le naj mi pojó,
Le naj mi pojó,
Zdaj jemljem jas fantič slovó.

V kosarno sem stopil korajžen, vesel,
Al' dekle zagledal, se jokat začel.

6975. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 19.*

„Oj pobič ti moj,
Le nič ne žaluj,
Veselo si žvižgaj in poj!“
Če pa mene iz vojske nazaj več ne bo,
Oh ljuba Marija, sprejmi dušo v nebo:
O Jezus, Marija,
Sprejmi dušo v nebo,
To truplo pa v črno zemljo!

6976.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Sem fantič jaz star še le osemnajst let,
Me cesar že hoče k soldatom imet.
Kako bom soldat,
Sem fantič tak mlad,
Ne morem še puške držat!
Je škoda za suknjo, da notri leži,
Oj škoda, oj škoda, da v škrinji trohni:
Pa naj le leži,
In naj le trohni,
Vsaj cesar za druzga skrbi!

6977.

(Od Sv. Eme.)

Sem pobič zdaj star še le osemnajst let,
Pa hočejo me že k soldatom uzet.
Kako bom soldat,
Ker sem še premlad,
Ne morem še puške držat!
Pri fari zvonovi prav milo pojó,
Ker jemljejo ljubce od fantov slovó;
Jemljejo slovó,
Da nikoli takó,
Nazaj jih nikolj več ne bo!
V kosarno sem prišel korajžen, vesel,
Sem puško zagledal, se jokat začel.
„Oj srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Z veseljem zavriskaj, zapoj!“
Gotovo jaz tudi na vojsko bom dan,
Gotovo jaz tudi ob glavo bom djan:
O Jezus ti moj,
Te prosim lepo,
Vzemi mi dušo v nebo!

6976. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*

6977. *Zapisal* Anton Kovačič. — *Iz njegove pesmarice I. str. 50—51. kjer je pri prvem verzu pripisana varijanta* „Jaz sem še komaj osemnajst let.“ *Prim. št. 6972. (natisek v „Zvonu“).*

6978.

(Od Sv. Eme.)

Jaz sem še komaj star osemnajst let,
Cesar me hoče soldatom imet.
Kako bom soldat,
Ker sem še premlad,
Ne morem še puške strahvat!

Oča in mati sta žalostna,
Ker vidita sina preoblečenega,
Preoblečenega,
Zavahtanega,
Za vojsko pripravljenega.

Bratec in sestra sta žalostna,
Ker vidita brata preoblečenega,
i. t. d.

Prijatli in znanci so žalostni,
Ker vidijo znanca preoblečenega,
i. t. d.

6979.

(Od Makol.)

Še nisn več star ko osemnajst let,
Pa cesar me hoče k soldatom imet.
Ja ko bom soldat,
Ja ko bom soldat,
Ne morem še gvira deržat!

Pri fari zvonovi premilo pojo,
Ker od lubih prijatlov jaz jemlem slovo,
Ker jemlem slovo,
Ker jemlem slovo,
Nazaj me nigdar več ne bo.

Očka in mamka pa jokata se,
Ker vidita fante preblečene vse.
Preblečeni so,
Na vojsko gredo,
Nazaj jih nikol več ne bo.

Bratec in sestra pa jokata se:
Od bratov prelubih lučujejo se!
„Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Saj prideš tud ti za menoj!“

6978. *Zapisal* Anton Kovačič. — *Iz njegove pesmarice II. str. 29.*
6979. *Zapisala* Lojza Šalamun. — *Iz njene zbirke (št. 61.) ki mi jo je izročil Jurij Lulek. Primerjaj zapis Žirovnikov (št. 6950.).*

V kasarni sem hodil korajžen, vesel,
Sem pukšo zamerkal, se jokat začel.
„Oj srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Korajžno zavriskaj, zapoj!“

6980.

(V Slapéh pri Ptujski gori.)

Sem fantič še mlad, star osemnajst let,
Me cesar že hoče k soldatom imet'.
Kako bom soldát,
Ker sem še premlad,
Še gvira ne morem vstrah'vat!
Oče in mati sta žalostna bla,
Sta vidla fantiča spreoblečeniga,
Spreoblečeniga,
Zavahtaniga,
Za vojsko pripravljeniga!

6981.

(Od Sv. Tomaža v Slov. gor.)

Fantič sem star še osenajst let,
Cesar me hoče k soldaton imet.
Oh, kak bon soldat,
Ker še sen premlad,
Ne moren še gvira strahuvat.
Oča in mati sta žalostna bla,
Kda vidita sina prezoblečenega,
Prezoblečenega,
Zavahtanega,
Za vojsko pripravlenega.
Po hribih, dolinah veseli je bil
No tudi si lehko veselo je pel,
Al gnes pa on v žalosti
Joče na glas,
Da more odvandrat od nas.
Zdaj v žalosti lehko srce ga boli,
Kaj doma vu škrinji mu gvantič prhni:
Vu škrinji leži,
Vu škrinji prhni,
Oh žalostno mojo srce!

6980. *Zapisal 1887. l.* Rok Drofenik-Gorski. — *Iz njegovega rokopisa. Natisnjena je v „Koroških bukvicah“ str. 346. s temi predrugačbami:* 2] Al cesar že hoče me k vojski imet' — 5] Še puške in sablje ne morem strah'vat — 6] sta oče in mati ž. b. — 7 Ko vidita fanta preblečen'ga — 8] Preblečen'ga — 8 In zavahtanega — 10] Za vojsko že pripravljenega.

6981. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* M. Raušlova. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

Pri fari zvonovi zvonijo lepo,
Kda jemlejo pajbi s tega kraja slovo:
Jemlejo slovo,
Nazaj jih ne bo,
Ne bomo jih čuli več pet.
Al či pa nas več ne de domo,
Pa Jezus, Marija vzemi düšo v nebo:
Te Jezus, Marija
Vzemi düšo v nebo,
Telo pa gre v črno zemlo.
V kasarno sem prišel korajžen, vesel,
Sen puško zagledal, sen jokat začel.
„Oh fantiček moj,
Le nič se ne boj,
Veselo si žvižgaj no poj!“

6982.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

En pajbič je star osemnajst let,
Pa cesar ga hoče k soldatom imet.
Pa kak bom soldat,
Da sem še premlad,
Da gvira ne morem strahovat!
Oča no mati sta žalostna bla,
Da sina sta vidla preoblečenega,
Preoblečenega,
Zavahtanega,
Za vojsko pripravlenega.
V kasarno sem priša soguren, vesel,
Sem pükšo zagledal, se jokat začel.
„Oj fantiček moj,
Le nič se ne boj,
Veselo si füčkej no poj!“

„V kosarno prišel sem vesel, pa tam se jokati začel.“

6983.

(Z Vrpolj nad Kamnikom.)

Približujejo se časi,
Kjer nas močno, močno straši,

6982. *Zapisal* Jož. Krajnc; *nar.* Jož. Kvasova. — *Iz Kranjčeve zbirke.*
Opomnja. O pesmih tega naslova je pisal Fr. R-a v „Slovanu“ V. (1907) 318: „Kje živi 18-letni fant, ki bi ne mogel še puške držat, ki bi javkal in obupaval, da mora v vojno in ki bi ‚puško zagledal, se jokat začel‘?“ Jaz mislim, da so te pesmi nekoliko starejše od pogumnega in čvrstega pisatelja navedenih vrst in da takrat, ko so nastale, ni bilo o poznejših werndlovkah, mannlicherovkah itd. niti sledu. Da so bile stare puške res težke in se jih je smel komaj dorastli mladenič res bati, razvidi vsakdo lehko, če pogleda v kako orožnico.

6983. *Zapisal* Leop. Trobevšek. — *Iz prep. v M. Rodéta zbirki VI. št. 43.*

Kjer bom moral jest k vojakom jet,
Od svoje ljubce slavo vzet.

Preljubi brati in sestre,
Podajte mi ta desne roke,
Ljubili smo se vsaki čas,
Al zdaj pa cesar kliče nas.

V I. pridem prav vesel,
Al tam sem jokati začel,
Kjer sem videl fante preoblečene
In močno zavahtane.

V kasarno prišel sem vesel,
Al tam sem drugi stan sprejel,
Odložil sem obleko preč
In pripasal vojaški meč.

Na vojsko pridem tud vesel,
Tam sem streljati začel,
Izderem tud svoj ojster meč
In sekam drugim glavce preč.

6984.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

V Ljubljano ko pojdem korajžen, vesel,
In tam bom jokati začev,
Videl bom fante preoblečene,
Na vojsko pripravljene.

V kasarno ko pridem, še tudi vesel,
Tud tam bom jokati začev,
Odvrgel bom mojo obleko preč,
Prepasal bom vojaški meč.

Na vojsko ko pridem, še najbolj vesel,
Ker tam bom streljati začev,
Prijel bom za svoj ojstri meč,
Sekal bom kar glavce preč.

6985.

(Iz Moraveč pri Litiji.)

Soldaški stan prihaja že,
Oj grozno straši me.
Pa le ker sem fantič premlad,
Pa moram bit sovdat,
Pa od doma se podat.

V kosarno pridem še vesel,
Da sim svoj stan sprejel,
Pa sem vrgel svojo obleko preč,
Pripasal sovdaški meč.

6984. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke Jož. Cejana V. št. 62.*
6985. *Zapisal* H. Sevar. — *Iz njegove zbirke II. 5.*

Po Ljubljanci že spaciramo,
Parade delamo,
Pa le avtman nam ojstro govori,
Ki se mu sabelca svetlí.
V kosarni vsak svojo ljubco ima,
Ki jo ljubi, kar se da,
Ona se kakor luč blišči,
In tudi dobro ustreli.

Preden puško na ramo dene, hoče poročati ljubici.

6986.

(Iz Hrašč pri Pustojni.)

V Ljubljan'co pridem čez goro,
Od doma vzamem še slovo,
Od svoje ljub'ce žalostne,
Od svoje mam'ce nesrečne.

V Ljubljan'co pridem še vesel,
Al tam sem jokati začel,
Raztrgam svojo obleko preč,
Pripašem svoj soldaški meč.

Z Bogom, ljub'ca, kol'kokrat
Sva skupaj b'la do polnoči,
Al' zdaj pa urce štela boš,
Ker mene vid'la več ne boš!

Puška mi na zid' visi,
Solzne so b'le moje oči,
Poprej k' jo bom na ramo djal,
Bom tebi, ljubca, vedit dal!

6987.

(Kranjska.)

V Ljubljano pridem čez goro,
Od doma jemljem že slovo,
Od svoje ljube žalostne,
Od svoje mamce presrčne.

V kosarno pridem še vesel,
Potem sem jokati začel,
Raztrgam svojo obleko preč,
Prpašem ta soldaški meč.

Puška pa že tam vejsi,
Oh, meni pa solze v oči,
Pa pred kom puško na ramo djav,
Bom tebi, ljubca, vedet dav!

6988.

(Iz Brunka pri Radečah na Dol.)

V Ljubljanco pridem čez goro,
Od doma jemljem že slovo,

6986. *Zapisal* M. Rodè: *pov.* Jan. Bajc. — *Iz Rodetove zbirke V. št. 16.*
6987. *Zapisal* Pečevnik. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. št. 70a, kteremu jo je dal Prebil.*
6988. *Zapisal* F. B. — *Iz njegovega rokopisa št. 14.*

Od svoje mamce žalostne,
Od svoje ljubce prav srčne.

Raztrgal bom svojo obleko preč,
Prepasal bom vojaški meč,
Predenj bom puško na ramco djal,
Bom tebi, ljubca, vedit dal.

O zdaj pa dekle spomni se,
Kolikrat sva bila do polnoči,
Zdaj pa urce štela boš,
Ko mene vidla več ne boš!

6989.
(Z Blok pri Cerknici.)

V Ljublanco pridem čez goruó,
Od duma vzamem še slovú.

V kosarno pridem še vesjeu,
Oh tam pa jokati začeu.

Pa gvier na ganku tam vьsi,
Duklé pa briše si oči.

Pa prejd ga buom na ramco djau,
Jest tiebъ buodem vejdьt dau.

Oh, ti pa urce štejla buoš,
Kĭer mĭene vidla več ne buoš,

Odijo, dijo, lubca ti,
Kuolkrat sva bla do punoči!

Odijo, dijo, uočka vi,
Zekaj ste toku žalostni!

Puške se prestraši.

6990.
(Kanalsko na Kor.)

V kazarno sem stopov,
Prestrašov sem se,
Sem pukšo zagledov,
So mi sovze dov šle.

6991.
(Iz Koborida.)

Pred kasarno sem prišel,
Prestrašil sem se,
Sem puško zagledal,
So mi tekle solze.

6989. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegovega rokopisa. V začetku so se pesmi tega naslova naslonile na znanega Strelovega „Popotnika“:*

„Popotnik pridem čez goro,
Od doma vzamem še slovo.“

6990. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 832.*

6991. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke, ki mi jo je dal J. pl. Kleinmayr.*

6992.
(Staroselo pri Koboridu.)

V Gorico sem prišel
Korajžen, vesel,
Sem puško zagledal,
Jokát' sem začel.

6993.
(Iz Koborida.)

Koražen, vesel
Sem za puško prijel,
Ko sem v rokah jo imel,
Sem se jokat' začel.

6994.
(Goriška.)

Z bogom, z bogom, ljubca moja,
Zdej se mor'mo zapustit',
Zdaj se mor'mo zapustiti
Noj cesarja jet služit.
Pred kasarno sem prišeu
Korajžen, veseu,
Sem pušku zagledau,
Sem jokat' začeu.
Moja puška je svetla,
Moj prstan je zlat,
Moja ljubca se joče,
Ker jest sem soldat!

V vojaka ga preoblačijo.

6995.
(Kranjska?)

Klobuk mi doli denejo,
S kap'co me pokrijejo:
Oj ljubica, oj ljubica,
Juhej, zdaj sem soldat!
Rekelc mi izslečejo,
V pluzno me oblečejo:
Jermen mi odpašejo,
Sabljo mi pripašejo:
Iz čevljev me sezujejo,
V coklje me obujejo.

Ko v kosarno gredo, jim klarineti pojo.

6996.
(Torovo.)

Presneta kosarna,
Koko ti smrdiš:
Kok novincov,
Pa not pomoriš!
Zapisali so ga na popér,
De mora biti kananér.
V kosarno grejo,
J'm klaneti pojó,
Is kosarne grejo
J'm pa bobnajo-jo!

6992. *Zapisal* Mih. Skočir. — *Iz njegove zbirke.*

6993. *Zapisal* Jožef Kenda. — *Iz njegove zbirke Kokošarjeve, kjer je* imel *premenjeno kesneje v* 'mel.

6994. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 31. Prva strofa je pač iz ponarejene iz poskočne.*

6995. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Rodetove zbirke II. 11.* Coklje. *(v 14) je pač napaka.* — *Verz 3. in 4. se ponavljata za vsako kitico.*

6996. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 49.* Iz. Modic *je v Blokah pri Cerknici zapisal ta le dva verza:* „Lan sem pisou ne popir, Pa lejtas sъm žie kanonir", *s kterima primerjaj zgoraj verz 5—6.*

6997.

(Od Bleda.)

V kosarno gremó, Iz kosarne gremó,
Nam klanetje pojó, Nam pa bobnajó!

Novinci se vadijo.

6998.

(Kranjska.)

Ta boben brenči, Pa puške se svetijo,
Ker muštrat vuči, Jih sučemo mi.

6999.

(Borovlje.)

V Celovci na Lenti Tö nove žovnirje
Tri pavče pojô, Muštrati učô.

Le urite se, da boste dežele branili.

7000.

(Od Cerovca.)

Stojí, stoji polje, 5 Lipa je zelena, Pod lipoj zelenoj
Polje široko, Se lepše cvetí, 10 Princ Johan sedí,
Na polju pa drevce, Lepo nam precveta, Lepo si namilo,
Lipa zelena. Še lepše diši. Svê fante gledí:

6997. *Zapisovavca neznanega. — Iz VO. XVII. 7. 5, kjer je pisana v zvezi z pesmimi* „Pa ni levših ljudi“, „Kosarna nemarna“, „Terdoraten oskerba“ *in* „Pojdem čez pvanine.“

6998. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke M. Rodéta VII. št. 37 h, kamor je prepisana iz zbirke Franč. Gimpelna iz Toplic na Dol., pisane l. 1867.*

6999. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 833,*

7000. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. Č. 21, kjer je izprva bilo pisano 6, 8* ljepše *7* ljepo, *to zadnje je naposled premenjeno v* Lipa. *V v. 19. je* štajarsko (*ali je povdarek* štajárško *že izprva bil na besedi, se ne dá določiti*) *premenjeno v* Slovensko. *Zadnja kitica je tako korenito prečrtana, da se ne da več brati, le zadnja beseda je pač bila* štajarska *zato sem jo gori pustil, dasi je gorenje besedilo pozneje do te besede pripisano na strani in je tudi še v v. 22. sprva bilo* „No lepa je Nemška“, *v 23. pa je zgoranje besedilo premenjeno v* „Ali lepša in lubša,“ *v 24. pa* „Le naša Slovenska“. *Tam je pripisal Vraz tudi ta-le melodije načrt:*

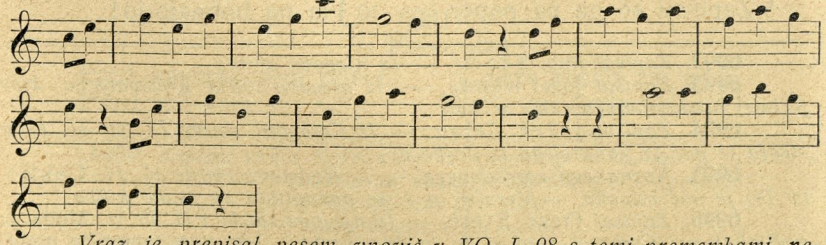

Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. I. 98 s temi premembami, negledé na naglasna znamenja: 1 pole — 2 poli — 3 poli — 7 Lipa — 8 lepše]

„S'cerajte, s'cerajte Da bómo si bran'li Vogerska je lepa,
Se, fantje moji, Te dežele tri: No nemška ljubà,
Da bómo si bran'li Vogersko, štajarsko Ali najlepša
Te dežele tri; No némško zemljo. Je naša štajerska.“

„Oj regruti, kaj ste tako žuti?“

7001.

(Iz Adlešič.)

Lipo ti je rano uraniti
Suprot' zori, kad' slavički pojo.
Slavič viče i na vojnu kliče,
Pred na vojnu, potlej u livadu.
U livadi trava povaljena.
Niso mi je vile povalile,
Povalili mladi regulaši
Dugom puškom, svitlim baganetom.

„Oj regruti, kaj ste tako žuti?“
„„Kako neč'mo aj mi biti žuti,
Kad su naši oficiri ljuti!
Rano gone, ručevat' ne dado.
Da je blizu naša mila majka,
Ona bi nam vsako doba dala,
V jutro rano i u dobo kasno.“

Oprava je edino, kar vojak ima.

7002.

(Iz Vrbovca.)

Rasla trava kraj Zemuna grada,
Nje ne pasu konji nit volovi,
Več ju gaze mladi regulaši.
Z borka idu v črni pontrotaši,
Z dogom puškom, s kratkim banganětom,
Z borka idu, ovako govore:
„Oj puščica — verna ženka moja,
Oj sablica — verna pajdašica,
Oj pantrotaš — meko zglavje moje,
Oj torbica — moja komorica,
Oj mošnjica — hambar i pivnica,
Kabanica — kuča kamenita!«

lepše nam — 12 Svoje — 13] Secerajte, secerajte — 14] Fantje moji — 15] Kaj bomo si branili — 16, 18] Dežele tri — 17 Da] Mi — 17 branili — 19—20] Vogrsko no nemško * No slovensko zemlo — 21 Vogrska — 22—24] No nemška je lepa, * Al lepša je, lepša * Naša slovenska.

7001. *Zapisal* Ivan Sašelj. — *Iz njegovih „Bisernic“ I. str. 173.*

7002. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 63, kjer je opomnja k v. 4. in 6.:* „Z borka, bork *od njem. rieči* Burg.“ *Melodijo glej Kuhač II. 593.*

Tambur bije marš naprej.

7003.

(Iz Ihana.)

Kaj me bo skrbóv sudaškъ stan,
Sej uhká skrbím za dušo zrav'n!
Tam ni treba drujga devat — sъlcirat,
Zauber puške nucat.

Hautman nam piše régъlce,
De mór'mo znat sъlcirat';
Sъlcíratъ, marširatъ,
Zauber puške nucatъ.

Tambur nam bije márš naprej,
Mi gremo nad Francoza zdej,
Cesarjъ nad Francoze,
Nad Francoza nad Prajza.

Če nas bojo Francóz' pobil',
Zagvišъn bote pošto dobil',
Zagvišъn bote pošto dobil':
Za nas Boga prosite — molite!

Zdaj ko sem vojak, je vse drugači.

7004.

(Kranjska.)

Kako mi ptički peli so,
Dokler sem bil še mlad!
Oj zdaj pa moram bit soldat,
Cesarski kamerad!

Dalje se poje tako, da se za prvi verz vstavlja po vrsti:

Kako rožce cvetele so . . .
Kako mi dekleta rastle so . . .
Kako mi fantje rastli so . . .
Kako mi fantje peli so . . .

Razloček med drugimi in med vojaki.

7005.

(Iz Raven pri Kamniku.)

Po polju pa rošce cvedejo,
Oja, cvedejo,
Ker fantje na vojsko gredo.
Kako bom jaz sama ležala,
Oja, ležala,
Ker fanta navajena sem!

Po travnik' pa kosci kosêjo,
Oja, kosêjo,
Ker fantje na vojsko gredo.
Po logu pa tičke pojêjo,
Oja, pojejo,
Ker fantje na vojsko gredo.

7003. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* stara Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 135.*

7004. *Zapisal* M. Rodè; *pel* Anton Mrak. — *Iz Rodetove zbirke VIII. št. 51,*

7005. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Fr. Stelè. — *Iz Rodetove zbirke V. št. 49. „Pesmi se prideva še veliko kitic o različnih letnih časih, samo te tri se zmirom prve pojo, na katere se potem druge pritikajo.“ Vsaki kitici se prideva verz 4—6.*

Prokleto pero, ki me je zapisalo v vojaški stan.

7006.

(Iz Podgorja.)

Prešmentan petelin,
Prešmentan peró,
K' je mene zapisal'
Soldašk'mo stanu!

7007.

(Iz Šiške.)

Oblaki so rumeni,
Oj kaj pomenijo?
Da vsi ta mladi fantje
Na vojsko pojdejo.
Prešmentana kosarna,
Prešmentano pero,
Ki s' mene zapisalo
K' soldaškemu stanu!

7008.

(Iz Podzemlja.)

Prešembrana kosarna,
Prešenbranu peru,
Je mene zapisalo
K soldačkemu stanu.
Smo lepi, smo mladi,
Smo zauber fantje,
Smo z luštnega kraja,
S kranjske dežele.
Smo lepi, smo mladi,
Smo zauber fantje,
Smo puške spucali
Za turške vojske.
So kuglje brenčale
Do Šmarne gorè,
So milo jokale
Ljubljanske gospe!

„Prešembrana kosarna,
Zakaj s' tako temná,
K ne morem notri najti
Preljubga šoceljna!“

7009.

(Nd Bleda.)

Terdoraten oskerba
In tud ti oficir,
Ki sta vkupej pisava,
De bodem žonir!

Kosarno bom zapustil.

7010.

(Gorenjska.)

Presneta bod' kosarna,
Presneto bod, pero,
K si mene zapisalo
K vojaškemu stanu!

7006. *Zapisal* Franc Stelè. — *Iz njegove zbirke.*

7007. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Bojan Holeček. — *Iz Rodetove zbirke VIII. štev. 79.*

7008. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. S koncem (17—20.) primerjaj št. 3963—3966; v. 13—16. glej spodaj v pesmi o Ljubljani v francoskih vojskah.*

7009. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVI. 7. 5, kjer je pisana v zvezi z pesmimi* „Pa ni levših ljudi“, „Kosarna namarna“, „V kosarno gremo“ *in* „Pojdem čez pvanine“ *na tretjem mestu.* Oskerba *je najbrž popravil zapisovavec sam iz* frboljtar.

7010. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke Fr. Steleta II. št. 20.*

Oblaki so rudeči,
Oh kaj pomenijo?
Da vsi ta mladi fantje
K soldatom pojdejo.

Petelinček lepo poje,
Kmal' bo beli dan:
Zdrava ljub'ca moja ostan,
Jaz grem v soldaški stan.

Kosarno bom zapustu,
Domov se bom podav,
Doma bom ljubco ljubu,
Še nocoj bom pri njej spav!

7011.

(Kranjska.)

Kosarno bom zapustil,
Na dom se bom podal,
Doma bom ljubco ljubil,
Sladko pri njej zaspal.

Na vâht' so dolge urce,
Težko jih je prestat,
Doma dekle žaluje,
Kjer more sama spat.

Res dolge so tri leta
V tem vojaškem stan',
Ko bom jih jaz odslužil,
Bom prišel k tebi sam.

7012.

(Kranjska.)

Oblaki so rumeni,
Oh kaj pomenijo?
Da ti te mladi fanti
K soldatom pridejo.

En kosec koso brusi
Na zelenem travniku.
En fant pa eno dekle ljubi
Na mehki posteljci.

Na vaht so dolge urce,
Težko jih je prestat;
Doma dekle žaluje,
Ker mora sama spat.

7013.

(Iz Ihana.)

Vabvaki so rudečъ,
Pa kaj pomenъjo?
De vsъ ta mvadъ fantjъ
Na vajsko pojdъjo.

Prešmentana kosarna,
Prešmentanъ pъro,
Da ste me žapisalъ,
K sudáškъmo stanó.

Petelinčъk lepъ poja
Na zelen'mo travnъkъ,
Moj fantъč slavo jemle
Na tъ belъ postъlcъ.

7011. *Zapisal* Pečevnik. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodéta IX. št. 68, kateremu jo je dal Prebil.*

7012. *Zapisal* Pečevnik. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. št. 79. kateremu jo je dal Prebil. Drugo kitico primerjaj s podobno v št. 1862—1864.*

7013. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* oče Anton Breznik. — *Iz njegove zbirke II. št. 41.*

Če maraš kaj za me, pridi me obiskat.

7014.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Če maraš kaj za me,
Pridi v kasarno obiskat me:
Pred kasarno boš stopila,
Se boš milo jokala!

Kadar boš vid'la mene puško nosit',
'zameš toju ljubezen proč!
Sedem let smo se ljubila,
Zdej se mor'mo zapustit'.

Zbogom, zbogom, ljub'ca moja,
Uže se ne boma vid'la več!
Morebèt se bomo vid'la,
Morebet nikoli več.

Vojaškega stanu svetle in temne strani.

7015.

(Od Cerovca.)

Kaj pa soldati fali?
Soldati pač nič ne fali:
Po placi šprancera,
Na micke štondera,
Cesar pa mu colingo dá.

Al vbogi je kmetički stan,
Celi tjeden je v roboto dan:
Roboto odslužuje,
Si žito kupuje,
V soboto je v kajho segnan.

Al vbogi je v zimi soldat,
Celo vuro na vahti ma stat:
V perste ga zebe,
Serdce mu trepeče,
Al vendar le more prestat.

Na Laškem je lepo dekle,
Kaj pomaga, da ne mara za me!
Ja nesem s tega kraja,
Tud nesem s te fare,
Al ja sem s Petuja domà.

7016.

(Iz Frama.)

Kaj pa soldatu fali?
Soldatu pa nič ne fali:
Po placi šprancira,
Ljubce si zbira,
Še cesar mu colengo dá.

Prevbogi si pauverski stan,
Cel teden je v roboti sam:
Še žito kupuje
In štibro plačuje,
V soboto je v kajho zapret!

7014. *Zapisal* Jožef Cejan; *pel in pravil* And. Čučič. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 3.*

7015. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. l. 25. (215), kjer je za v. 5. pripisana na strani varijanta* No cesar za to ga plati *in v v. 20.* Petuja *popravljeno v* Petava. *Prepis v VO. XIX. Y. 81 je prevzel té predrugačbe in poleg tega ima drugači še to:* 15 vonder — 18 Jaz — 20 jaz. — *Drugi Vrazov prepis v VO. VII. 17 se od zgoranjega natiska loči, neglede na naglasna znamenja, v tem: 6* kmetiški] paverski — 7 raboto — 8 Raboto — 10 zegnan — 11] Al v zimi je vbogi soldat — 13 zebe] peče — 15 venda — 20 Petova.

7016. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 33.*

Omoženi ljubici bo pisal.

7017.

(Kranjska.)

Púšico na ramo djal,
Sablico pod pazd'ho djal,
In daleč se na pot podal
Bom v dežèlo Mantuo.

Moja svítla sáblica
Bo zdaj moja ljúbica,
Ki me bo objémala,
De bo krí se vlívala.

Moja svitla púšica
Bo pa moja žènica:
Kógar ona položí,
Ga nobèden ne zbudí.

Pismo hotel bi pisát',
Ljubici ga dam poslát,
Pa me pozabíla je,
Se že omožíla je.

Pismo moje brala bo,
Sínčika zibála bo,
Mož per nje bo sladko spal,
Jest pa bom na straži stal.

Polagoma pozabi vojak prejšnje ljubice.

7018.

(Iz Frama.)

Ali kaj čujete, dekliči,
Kako vas kličejo fantiči?
Hitro vstante, vpište luč,
Da ga mo pili celo noč!

Lepših ljudi ni na sveti,
Ko smo mi ti ledik fanti,
Cesar nas pa najrajši ima
In nam bele denarce dá.

Dekle si je an to vzelo,
Da sem dobil suknjo belo,
Suknico zavihano,
Sabeljco prepasano.

Pojdmo pa v druge kraje,
Druge dekleta za roke vodimo,
Na te perve ne mislimo,
Na te perve ne mislimo.

O ti štajarska dežela,
Ko si lepa no vesela,
Pa taljanska ni tako,
Je lutriš ljudi več ko na pol!

7017. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Iz rokopisa za 4. bukvice „Kr. Čebelice“; naglaske je pripisal Prešeren, ki je v v. 2. premenil tudi* pod pazd'ho *v* krog pasa. — *Drugi prepis nahajaš v rokopisu nar. pesmi, ki jih je Smolè pripravil za natisek (VO. XX. 32 a). Loči se od našega natiska v tem:* 2 pod pazd'ho] krog pasa — 4 deželo Mantovo (*sprva* Mantuo) — 12 nobeden — 16 In že omožila se (*sprva*: se že omožila je) — 19 nji. — *Pesem je natisnjena v SPKN. I. 50 s temi premembami ne glede na naglasna znamenja:* 1—4 manjka — 8 vlivala — 12 nobêdin — 13 hôtil — 14 ga dam] domú — 19 pri nji — 20 Jez — *Iz SPKN. je ponatisnjena v Gor. letniku str. 210 s temi premembami:* 5 sablica — 6] Bo moja lubica — 8 vlivala — 12 nobeden — 20 straži] vahti.

7018. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 22.*

Tudi pri vojakih najde ljubico.

7019.

(Gorenjska.)

Vsi kralji in cesarji
So vojsko peljali,
Jest pobič sim sam,
Pa bom mogel bit zraven!

Nesrečna je roka,
Nesrečno pero,
K' je mene zapisal
K soldaškim stano.

Nesrečna je tinta,
Nesrečen papir,
K je mene zapisal
Soldaški žolnir.

Kdar pridem v bel Gradec,
Pa grem na kvartir,
Me kelnarca vpraša:
„Al si tud ti žolnir?“

Sim bila vesela,
K sim imela žovnirja,
Pa je farant dobil,
Pa per meni je bil.

Poglejmo žolnirja
Na vsoke peči,
Ima sivo suknačo
Pa černe oči.

7020.

(Iz Podgorja.)

Sem v Clovc primarširal
Na prvi kvartir,
Me kelnarca vpraša:
„Al si fant inžinir?

Če s fant inžinir,
Al boš jedel krompir?“
„O jedel b' ga ja,
Pa mam štruklje doma!“

Če pojde na vojsko, prepusti ljubico drugemu.

7021.

(Kranjska.)

Ni lepšega časa na svetu,
Kakor je ta bela spomlad:
Spomladi mi rož'ce cvetejo,
In fantje na vojsko gredo.

Oj kaj se zdaj sliši na svetu,
Da eno dekle dva fanta ima;
Jaz bom mojo ljubo zapustil,
In v tujo deželo bom šel.

Naj jo bode en drugi fant ljubil,
Dokler bom nazaj jaz prišel;
Naj jo bode en drugi fant ljubil,
Dokler bom nazaj jaz prišel!

7019. *Neznanega zapisovavca. — Iz ostaline* Mih. Kastelca. *Prva kitica spada k pesmim o vojski; 2. in 3. k naslovu* „Prokleto pero, ki me je zapisalo v vojaški stan“ (7006—7009) *in d.*

7020. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke.*

7021. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke M. Rodéta II. št. 7.*

Ko bo marširal, se bo oziral nazaj na Kranjsko.

7022.

(Kranjska.)

Prav frišno je jutro
Pomladanskega dne,
Se moj fantič sprehaja
Čez zelene trave,
In lepo prepeva,
Si kratek čas dela,
Ker mora on biti soldat.

Bo marširal čez hribček,
Čez hribček jen plan,
Pa nazaj se oziral
Na kranjsko to stran.
Bo vetrčk popihal,
Meglice segnal,
Se bo fantič pri meni
Prav sladko naspal!

Sam na zelenem
Hribčku stoji,
Pa z belim facolčkom
Si briše solze:
Zaradi nedolžnih ljudi,
Ki so močno korajžni,
Pa tudi srčni.

Lovska.

7023.

(Iz Primostka.)

Mi smo štiri fantje,
Vsi v zelenem gvantje,
Pa mi, pa mi smo jegri vsi:
Pojdemo po cesti

Proti Novem mesti
Pred haltmana,
Pred oberstantmana!

Vsi smo cesarjevi.

7024.

(Iz Slamne vasi.)

Prisegli smo takó,
Nazaj nas več ne bó:
Saj smo mi, saj smo mi,
Saj smo cesarjevi vsi.

Ljubljanski regiment,
Ta pa more bit kontent
Saj smo mi, saj smo mi,
Saj smo cesarjevi vsi.

Krompirček regiment,
Ta pa more bit kontent,
Saj smo mi, saj smo mi,
Saj smo cesarjevi vsi.

Dekleta slamenska,
Nikar ne jokajte,
Saj ste nam, saj ste nam,
Saj ste nam pri srcu vse.

7022. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke M. Rodèta IX. št. 14a, kateremu jo je dal Andrej Prebil po prepisu J. Pečevnika, ki jo je prepisal pri vojakih v Pulju.*

7023. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Tome Katarina. — *Iz Barletove zbirke.*

7024. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njenega rokopisa. V v. 5 se imenujejo drugi regimenti, v v. 9 imenovani pa je vedno zadnji.*

Domobranec nima novcev.

7025.

(Iz Grma.)

Moja mati budala,
Kaj je mene udala
Za soldata domobranca,
Koji nema nič novaca!

Žvižgal bom in pel, da me bo ljubica slišala.

7026.

(Iz Podzemlja.)

Mi smo štiri muzikanti,
Naredimo en marš,
Da nas bodo spremljali,
Kedar pojdemo čez vas.

Kedar pridem v Ljubljanco,
Bom zvižgal in pel,
Da bo ljubca slišala,
Da sem jaz vesel.

— — — — — —

Takrat me bojo spremljevale,

— — — — — —

Jaz pa na Kranjskem stojim,
Ljubca pa na hrvaško stran.

Kdo bo listje grabil, ko bom vojak.

7027.

(Iz Hrašč pri Postojni.)

Kdo bo listje grabil,
Kdo bo praprot žel,
Kdo bo ljubco ljubil,
Ko bom jaz k soldatom šel?

„Tri cele dni smo rajžali.“

7028.

(Iz Spodnje Idrije.)

Tri cele dni smo rajžali,
Ko nismo kruha jedli,
Tri cele dni smo rajžali,
Ko nismo vinca pili.

Poskočnice o vojakih.

7029.

(Iz Breznice na Gor.)

Po Gorenjščem je luštno,
K je dosti deklet,
Pa vsaka le hoče
Sovdata imet.

7025. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

7026. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

7027. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Jan. Bajc. — *Iz Rodetove zbirke VIII. št. 83. a β.*

7028. *Zapisal od svoje matere* Davorin Tratnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

7029. *Zapisal* H. Sevar; *pel* J. Zupan. — *Iz Sevarjeve zbirke I, str. 28, kjer je pripisano, da se namesto* sovdata *more postaviti tudi vsaki drugi stan:* študenta *itd.*

Saj vojak nisem sam.

7030.

(Od Tržiča.)

De s' lih puško imám,
Saj nimam je sam,
Sej jih je več,
K' jo nos'jo na ram'!

7031.

(Št. Jakob v Rožu.)

Presneti sovdati,
Kaku ste lepi,
Mate bile jermene,
Pa črne oči!

7032.

(Kanalsko, Podkrnos.)

Kaj je lepša na svieti,
Ko en frišen žovnir:
Po pvacu mašira,
Vse gleda za njim!

7033.

(Kanalsko na Kor.)

Mati je bovna
Zavolo mene,
Pa posvava bo zvate
Ven na Dujne!

7034.

(Iz Koborida.)

Koražno veselje,
Na vojsko me pelje;
Sem pobič še mlad,
'mam puškico rad.

7035.

(S Slemena na Kozjaku.)

Na seni mi ležimo,
Ker slame čimamo,
Se trdo vkup tišimo,
Ko odeje čimamo.

Oče mi pravi, naj ne jemljem meščanke.

7036.

(Z Rožičkega vrha.)

Kosarno bom zapüsta,
Se bom poda domó,
Bom drugo dekle ljüba
In tebi bom da slovo.

7030. *Zapisal* Seb. Žepič, — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je dal Miklošič.*

7031. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 822.*

7032. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 823. Varijanta k prvemu verzu slove „Nči löpša na svieti."*

7033. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 826.*

7034. *Zapisal* Jožef Kenda. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je dal J. pl. Kleinmayr.*

7035. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegovega rokopisa.*

7036. *Zapisal* Avg. Cajnko. — *Iz njegovega rokopisa.*

Moj oča so že stari,
Al' jaz pa sim še mlad,
Kmetijo do mi dali,
Ožena bi se rad.

„Oženi se, oženi,
To mene veseli,
Mestjanke si ne jemlji,
Raj eno kmečko hči.

Mestjanka poležava,
Do bel'ga dneva spi,
Kmetica zgodaj vstaja,
Na delo že hiti."

Pri vojakih sabljico, doma bo sukal ljubico.

7037.

(S Pečnice na Kor.)

Še prej v mvadah lijtah
Je dro kaj fletno bú:
K dakletam sem ves hodov,
Noj sladko vince piv.

Kumaj sem si dekle zbrav,
Je mi že césar pošto dav:
Moram dakle zapustit,
Cesarju služit jit.

Tri lieta so minule že,
Je havptman meni djav:
„Ti si biv an zviest soldat,
Jaz ti bom abšid dav!

Ja si biv an zviest soldat,
Zdej se boš mogov 'mov podat;
Tukaj si sukov sabelco,
Tamej boš pa ljubico."

Te stara moja žvahta
Me nič več ne pozná,
Je glih ko 'na stara balda,
Še herperg mi ne dá.

Zdej se bom morov v sviet podat',
Na sviete dost prijatlov'mam:
Prijatli moji dobri so,
Poiskat' je mor'mó!

7038.

(Iz Avškega pri Ročinju.)

Nekdaj v zdaunih časih
Je res prau luštno blo:
V gostilno sem zahajal
In sem sladko vince pil.

Komaj sem fantič dekle zbrau,
Že cesar mi je puško dau.
Moral sem dekle zapustit
In cesarja jet služit.

Tri leta so minile,
In hautman mi je djau:
„Domov boš moral iti,
Jest urlaub ti bom dau.

Oh, fantič mlad!
Ti si bil en zvest vojak:
Tukaj si sukau sabljico,
Doma boš ljubico."

7037. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I. 55.*
7038. *Zapisal* Emil Bizjak; *narekoval* Anton Dreščik. — *Iz Bizjakovega rokopisa št. 20.*

7049.
(Z Blok pri Cerknici.)

Fantič mlad, fantič mlad,
Koku sъ biu ti lejp soldat!“
V kosarni sukou sablico,
Doma buom sukou lubico!

Vojaška služba se končuje.

7040.
(Kranjska.)

Moj vojaški stan,
Kterega sem skusil sam,
Zdaj pa že h koncu gre,
Veseli se mi srce.
Zdaj bom preoblekel se,
Od prijatlov poslovil se,
Težko ločil' se mi,
Leta služil' skupaj smo tri.
Ko domu jaz prišel,
Ljubco srčno objel;
Ljubca vesela vsa
K men bo prišla:
„Ljubca, vesela bod,
Jaz bom pa hodil tod;
Ljubiš me ti tako,
Jaz tebe močno!“
Dnevi so šteti že,
Urce pa zrajtane,
Zdaj bom nosil že
Srajce pošterkane.
Zdaj pa fant nosil je
Srajce vse umazane,
Hlače raztrgane,
Tako vojakom gre.
Dnevov še tolk imam,
Kolkor prstov na rok,
Potlej pa rekel bom:
Fantič, trop, trop!
Urc pa že malo je,
Veseli se mi srce,
Zdaj boš ti enkrat frej
Od supaža, kacelmoharja (?).

Vse je prestal čvrst in zdrav.

7041.
(Iz Frama.)

Taljanke prav lušne so,
Rade bi mele nas,
Pa naše serca so
Pozable na nje.
Bil sem na Štajerskem,
Gledal, kaj delajo,
Še tam sem jaz videl
Oj ljubice tri.
Pukšo nabil si bom,
Pojdem ta v Padovo,
Še tam sem jaz videl
'no zavber dekle.
Oča no mati vi,
Sestri no brati vi,
Ali vaše serce so
Pozabila na me?
Minulo je dvanajst let,
Bil sem k soldatom vzet,
Še zdaj se pa vse prestal,
Čerstev no zdrav!

7039. *Zapisal* Iz. Modic; *narekala* Pepa Šivc *iz Štorovega.* — *Iz Modčevega rokopisa.*

7040. *Zapisal (?)* Leop. Trebevšek. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki VI. št. 35 b. V drugem prepisu manjka strofa 3., 4. in 8. in druge so porazdeljene v drugačnem redu.*

7041. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 20. Zverižena iz več pesmi.*

Vrnem se k svojemu dekletu.

7042.

(Iz Gorenjih Radolj.)

Neji lepšiga kraje,
K' je krajska dežela,
Kir sam rojen,
Bog veji, ki bom umorjen!

Al na varti al na cesti,
Al u kakšnemu mesti:
Soražnek ži gri
Čez moje sarci!

Šu bom u kraje
U soje dežela,
Do sojiga deklita,
Kir ga več neji.

Če se je možila,
Ob glauca je bom djau,
Če smart je storila,
Za maše bom dau.

Le neji se možila,
Le smart je storila,
Na žignanem britaf
Ži martva leži!

Nekdanjega veselja nikoli več ne bo.

7043.

(Kranjska.)

Oj ljubo dekle, kako je kaj,
Jas spominjam večkrat se nazaj,
Kako je včasih luštno blo,
Al zdaj več nikol ne bo!

Včasi bil sem zlo vesel,
Ko sem dekle tebe imel,
Zdaj pa nosim bajonet,
In varjem tukaj drugi svet.

Kadar sem pri tebi bil,
Zmiram sem se veselil,
Zdaj sem žalostnega serca,
Puška je moja lubica.

Ti si me spominjala,
Da moš in žena bi bila,
Pa puška me spominja,
Da ona me umorila bo.

Sma se pogovarjala,
In bila sma serca veselega:
Puška mi pa le molči
In moje serce žalosti.

Prav žalostnega sem serca,
Ne vejm, če bom več doma:
Tu minol mi bo kratek čas,
Domov pa prinesel sivi las.

7042. *Zapisal* Jožef Androjna; *pela* Frančiška Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 4.*

7043. *Zapisal (?)* Pavel Laznik. — *Iz Lovračeve zbirke A. str. 98—99; prepisal jo je vnovič v zbirki I. št. 37. s temi premembami:* 2] Jaz se sp. v. n. — 3 včasi — 4] Zdaj pa nikoli več ne bo — 8 drugi] tuji — 10] Sem se zm. ves. — 15—18 manjka — 22 vem — 22 več] še k'daj — 23 m. m. b.] minil bo — 24 Domov pa] Dam bom — 25] Ce nazaj še pršu bom — 26 našu — 28 ljubca druzega. — *Prepis istega Laznika v Lovračevi zbirki str. 121—122 se loči v tem:* 1 Oh luba dekle, kak — 2] Jas se spominjam večkrat nazaj — 4 več n.] nikol več — 5 vesev — 6 imev — 8 varjem . . . — 8 drugi] tuji — 9 bil] spav — 10 veseliv — 13 si — 15 spominja zdaj — 16] Da me vm. bo — 18 bila sma] bila — 23 meniv me bo — 24 pa prinesel] pa bom prinesev — 25] Ce nazaj še prišel bom — 28 drugiga] že drugiga.

Če maj domov še prišel bom,
Brez tebe našel bom tvoj dom:
Ti boš že žena zakonska
Al pa lubca drugiga!

7044.

(Štajerska.)

Oh moje dekle, kak je kaj,
Jaz spomnim večkrat se nazaj:
Kak je včasih lušno blo,
Pa zdaj je vse že žalostno.

Včasih bil sem zlo vesel,
Ko sem tebe, dekle, mel,
Zdaj nosim puško, bajonet
In varjem tukaj drugi svet.

Vsel kadar sem pri tebi bil,
Sem zmiraj se razveselil.
Zdaj sem srca žalnega,
Ker puška je moja ljubica.

Ti me si spominjala,
Da mož in žena bi bila;
Pa puška me spominja to,
Da ona me vmorila bo,

Sma se pogovarjala,
Da sem bil srca veselega;
Puška mi pa le molči,
In moje srce žalosti.

Prav žalostnega sem srca,
Ne vem, či bom kedaj doma,
Tu minol mi bo kratek čas,
Pa domu bom prinešel sive las'.

Če nazaj še prišél bom,
Brez tebe našel bom tvoj dom,
Ti boš že žena zakonska,
Alj boš po ljubla drugega!

Otožnost po domu.

7045.

(St. Jakob v Rožni dol.)

Tam čiz jizaro noj čiz hmajnico
Je tö pravi dum moje zibale.
Zibali so me mamica moja,
Pöli so mene hija, hajaja!

Sem pubič rasov tam,
Sem dro biv vesöv,
Da sem včasih še
Kako pösmico zapöv.

Vojak na tujem. I.

7046.

(Iz zagorjanske okolice pri Bledu.)

Kod je moj mili dom,
Mili dom, mili dom?
Kod je moj mili dom,
Mili dom, mili dom?
Čer sem jest rojen biv?

7044. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke A. Kovačiča III. 4. V v. 4 stoji* je vse že lušno *za* je vse že žalostno *ali* več nikol ne bo.

8045. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS, št. 912, kjer so prvi štirje verzi tiskani razdeljeno na osem verzov, s čimer se pak ne strinja kitica druga.*

7046. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Vlad. Levec. Kitica 2. in 3. se pojeta kakor prva, to je prvi verz se ponavlja kakor pri prvi kitici.*

(Če je moja mamica? . . . Če je moj rojstni dom . . .)
(Ke je vidu več ne bom?) Ko ga vidu več ne bom!

Vojak na tujem. II.

7047.

(Iz Celja.)

Ptička veselo nad hiškom žvrli,
Tak de mi fanta od spanja zbudi:
„Le balej, le balej! ti fantič z menoj,
Tam boš videl svojo mam'co nicoj'.“

Fantič se stane, na pot se poda,
Daleč, tak daleč od doma sta šla,
Tak daleč, tak daleč od doma sta šla,
Do velke vode pa prirajžala sta.

Fantič se zmisli, se ozre nazaj:
„Ki sem zdej jes, no (pa) ki je moj dom!
Nesrečna ti vtička, kaj s' strila z menoj,
Ki bom jes fantič (pa) počival nicoj?“

V kosarni zaprti vojaki.

7048.

(Iz Moraveč.)

Drugi ldje k maši hodijo,
K' so lepo napravljeni,
Sovdati pa so v kasarni,
Prav močno žalostni.

Ko b zdej moja mamca vedli,
Kako se meni zdej godi,
Bi me bili vtopili
V ta prvi kopelci.

Mamca so mene izredili
V ti deželi vogerski,
Zdaj so me pa zapustili
V naročju žalosti.

Ko bi moja ljubca vedla,
Kako se meni zdaj godi,
Ne bi pila, ne bi jedla,
Samo jokala bi se.

Rožice pa lepo cvetijo,
Pa jъh le za videt ni.
Mi sovdati pa v kosarni
Smo močno žalostni.

Vojaški stan — boren stan.

7049.

(Št. Jakob v Rožu.)

Mojcöj, mojcöj, jes ti povim,
Da bom mohov biti žovnir.

7047. *Zapisal* Fr. S. Kuhač. — *Iz njegove zbirke I. 167, kjer je tudi melodija.*

7048. *Zapisal* Niko Jamšek. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodéta IV. št. 48. Prim. št. 7050.*

7049. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheinigovih NPKS. št. 850.*

Al bom žovnir, al bom žovnir,
Saj bom hvišno oficir.

Mojcöj moja, pojdaš z meno?
Tabe bom v viši cimre djav,
Boš šivava noj štrikava
Noj moje hvante cirava.

„Jes mojcöj kne hrem s tebo,
Knočem biti žovnirčica,
Knočem biti žovnirčica,
Sem rajši dökva paverska.

Žovniršči stan je buren stan,
V batalijo hre, je tam stralan,
Potle ma žovnirčica svovu,
Kaku, kaku je jöj h'du!“

Od vseh zapuščen in pozabljen.

7050.

(Iz Nakla na Gor.)

Moja mať me je rodila
V tej deželi kranjski.
Zdej me j' ona zapustila
V tej veliki žalosti.

Moja postlja trda slama,
Moja špiža črni kruh.
Dobrotljiv vsmiljen Jezus,
Pomagaj meni Bog!

Ne odkupijo me, da si so obljubili.

7051.

(S Pohorja.)

Eno dete je rojeno,
Sam Bog ve, kje bo vmorjeno:
Al' na polji. al' na cesti,
Sam Bog vé, na kterem mesti?

En cegelč bom napisal,
Domu staršem ga bom poslal.
Oče so na pragu stali
Ino pismo doli brali.

Mati pa so zraven bili,
Ino milo so solzili.
„Brat je meni prej obljubil,
Da bo mene proč odkupil.

7050. *Zapisal* Ivan Vrhovnik. — *Iz njegove zbirke. Prim. št. 7048.*
7051. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 21. Konec je ponarejen.*

Sestra mi je obečala,
Da mi bo tu proč poma'la.
Ljubca mi je tudi zvesta,
Rekla, rada da b' bila nevesta!"

Vojak-begun.

7052.

(Iz Ihana.)

Kê ja moj vъséle,
Kъ ga 'kó mav' imám?
Ke so moj' prjátlъ,
Kъ 'bén'ga na poznam?

Kómi sъm davčakov,
De sъm da nъh pršóv;
Zdej se pa mil' jokam,
K' sъm jъm v roké pršov.

Pršóv ja nedel jutьr,
V cérklъ ja bôžja čast,
Jast pa po gmajnъ hodъm
Prov žávastьn ta čás.

U cerklъ se vafrúje
Jъžъš, nъbeškъ sin,
Jast pa po hribcъ hodъm,
Janák dovjъ' zvьrín'.

Če ja glih vôla božja,
De morъm bit' sudat',
Pa pojdъm sam v kusarno,
Če sъm glih pod meč djan.

O Jъžъš nazarénskъ,
Lub' Jъžъš usmílejna,
Vadvarn' te tъžave,
Potrošti men' srce!

7053.

(Iz Domžal.)

Oblaki so rudeči,
Pa kaj pomenijo?
Da vsi ta mladi fantje
Na vojsko pojdejo.

Prešmentana kosarna,
Prešmentano pero,
K' je mene zapisalo
K soldaškemu stanu.

Cesar je dal povelje
Ta mladim fantíčam:
Če le ni šov z dežele,
Dobit' ga morate!

Pride nedelo juter,
K' je v cerkvi božja čast,
Jaz pa po gmajni hodim,
Sem žalosten ta čas.

V cerkvi se daruje
Jezus, Marijin sin,
Jaz pa po gmajnci hodim
Kakor ena divja zver.

Jaz sem se naveličal,
Ne bom se skrival več,
Jaz pojdem sam v kosarno,
Če pridem glih pod meč.

7054.

(Iz Tunjic.)

Vzga sem se naveličov,
Skrivov se na-m več,

Jest pojdem sam v kosarno,
Če pridem prav pod meč.

7052. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz njegove zbirke II. št. 133.*

7053. *Zapisal* M. Rodè; *peli* Iv. *in* Fr. Janežič. — *Iz Rodetove zbirke IX. št. 5. Začetek spada k št. 7006 d.*

7054. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 45.*

Vse me je zapustilo,
Bogu žalim preveč:
Jest hodim tam po gmajnah,
K' je v cerkvi božja čast.
Jest hodim tam po gmajnah,
K' sem žalosten ta čas:
Jest iščem tam zavetja,
De prestojim noči.

Usmiljeni Jezus ti,
Usmili se čez me,
Prelož' mi zdaj težave,
Potroštaj moje srce!

7055.

(Torovo pri Vodicah.)

Jutr̃ bo sveta nedela,
Bo v cerkvi božja čast,
Jest pa po gmajnъ hodъm,
K sem žavosten tačas.
Grmovje in gošave,
Oh to je men za cer:
Britkosti in težave
Od jutra do zvečer.

Skrivat sъm se naveličov,
Ne bom se skrivov več:
Pojdem sam v kosarno,
Če pridem prav pod meč!

7056.

(Od Loškega potoka.)

Kje so moji prijatli,
Ker jih tak mal poznam?
Kje so moji prijatli,
Ker jih tak mal imam?
Nedelja v jutro pride,
V cerkev božja čast:
Jaz pa po gmajni hodim,
Sem žalosten ta čas.

Sem tega komaj čakal,
Da bi k vam prišel;
Prav milo bi se zjokal,
Ko bi vam v roke prišel.
Te gmanjce in bukovje,
To so moje reči;
Po dnevi zavetja išem,
De prestojim le noči.

7057.

(Z Blok pri Cerknici.

Pride nedejla jutru,
Je v cirkvъ buožja čâst;
Jest pa po gm͡ajncъ huodъm,
ɔъm žalostъn vas čas.
Cjesar ji dau povjelje,
Puške naladati:
Če je v naši dežjelъ,
Dobit ga mu͡oremo.

Tu mu͡ojo sladku pejtje
Ima suznje očí,
Kir išče zavejtja,
De prestoji noči.
Oh, kam se čъm obrnъt,
Bejžat ne mu͡orem več;
Rajš pu͡ojdem sam v kosarno,
Če pridem glih pod meč.

7055. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 34. — Konca pevka ni vedela.*

7066. *Zapisal* Janez Vesel. — *Iz „Novic“ XIX. (1861.) 120. Za* božja *pa je tiskano tam* božjo, *za* bukovje kukove.

7057. *Zapisal* Iz Modic; *narekal* Tine Hiti *iz Ravnika. Drugo je pozabil. — Iz Modčeve zbirke.*

7058.

(Bloke pri Cerknici.)

Dъnъs nedejlo jutru
Je v cĭerkvъ bŭožja část.
Jest pa po gmajncъ hŭodъm.
Sъm žalosten ta čàs.

Dъnъs je frišku jutru,
Tičkъ léjpu pojŭó.
Tičkъ lejpú pojejo,
Fantje pa vriščejo.

Vsъga sъm se naveličoŭ,
Ne bŭom se skrivoŭ več,
Še rajšъ grĭem v kosarno,
Če pridem glih pod meč. —

Oblakъ so rumjenъ,
Kaj tu pomejnijo?
De vsi ta mladi fantje,
K suldatam pojdejo.
Tidrajla-la, tidrajla-la,
Tidraj, tidrajla-la!

Oblaki so rudĭeči,
Kaj ti pomenijo?
De vsi ta stari fantje
Ne ŭojsko pojdejo. —

„Kedu bŭo listja grabu,
Kedu bŭo praprot žeŭ,
Kedu bŭo dukle lubu,
Bom jest ne ŭojsko šu?“

Na vahti so doŭge urce.
De nej jьh ze prestat.
Dukle doma žaluje,
Kjer mŭora sama spat.

Kosarno bŭom zapustu,
Ne dum se bŭom podaŭ,
Bŭom drugo dukle lubu,
Še n'coj bŭom prí nъ spaŭ.

Vojak-žandar.

7059.

(Od Sv. Jurija na juž. žel.)

Ta širok svet spričuje mi,
Kak daleč smo razločeni,
Oh ljuba mamca, jaz no vi,
Oh ljuba mamca, jaz no vi.

Ko b' mogu jaz pokazat vam,
Kak za 'n lep fedarpušelc mam,
Saj to bi veselilo vas,
Saj to bi veselilo vas!

Od regomenta pemskiga
So vzel fanta slovenskiga
Čeglih na znam nič nemškiga,
Čeglih na znam nič nemškiga.

Od regomenta sim odbran,
In tam sim za štandarja dan,
Svoj stan le moram dopolnit,
Cesarja moram odslužit.

7058. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegove zbirke. Zložena iz več pesmi; prim. št. 7010—7013 in 7027. Pojo se tudi te le varijante:* 14, 19] Oj kaj pomenijo — 16—17] Oj fantič, oj fantič mlad, * Buoš muorou bit sovdat. *To pristavljajo nekteri tudi za v. 21.*

7059. *Zapisal* Jožef Koželj. — *Iz njegove zbirke št. 9.*

Soldaški stan je že tako,
Naj pride dobro al hudo,
Naj pride dobro al hudo,
Saj serce naj korajžno bo!

Vojak bolan. I.

7060.

(Iz Vipave.)

Dokler sem v nemškem Gradci bil,
Oh tam je lušno bilo!
Pisal sem večkrat domu,
Sem žlahto razveselil.
Zdaj pa dol na Laško grem,
Tam dol bom mogu umreti.

Oh ti mesto Mantova,
Kako si ti nezdravo:
Si nam požrlo Franceljna,
Vsak soldat nam pravi.
Oh kako je bil bolan
Revež v špitali:
On bil je mrzelčen,
Je ležal med Taljani!

7061.

(Iz Toplic.)

Grenka pošta priletí
Tam z laške dežele:
Noter pisano stoji,
Prav žalostno se bere:
Le ta Francelj Kaliger,
Le ta nemški kanonir,

Dokler je v nemškem Gradcu bil,
Oh kaku se je veselil:
Večkrat pisemce dobil,
Vso žlahto razveselil.
Kadar je na Lašku šel,
Prec je moral bit mrtev!

Vojak bolan. II.

7062.

(Kranjska.)

Ljubi očka vi,
Vas kaj srce boli,
Ker vaš sinček mali
Tam na vahti stoji?

Ljuba mamca vi,
Vas kaj srce boli,
Ker vaš ljubi sinček mali
V špital bolan leži.

Ljuba ljubca ti,
Te kaj srce boli,
Ker tvoj ljubček zali
Tam na vahti stoji?

Ljubi bratec ti,
Te kaj srce boli,
Ker tvoj ljubi bratec
Tam na vahti stoji?

Ljuba sestra mi
Te kaj srce boli,
Ker tvoj ljubi bratec
V špital bolan leži?

7560. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke. Pesem diši po šmarniškem šomoštru.*

7061. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

7062. *Zapisal* Pečevnik. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodèta IX. 79. Prim. št. 6928 in d.*

Ptica prenaša vojakovo pismo.

7063.

(Kranjska.)

Fantje so skupaj stopili,
Sprelepo ker so se menili
Od tega žolda hudiga,
Od té vojske francozovske.

Drobna tica perletéla,
Sprelepo ker je zapéla,
Sprelepo poje, žvergolí,
Da vse soldate gor' budí:

„Soldat, beli list napiši,
Kamor daleč ga pošli,
Do svojiga očeta, matere,
Do svoje ljub'ce cartane."

Soldat je beli líst napisal,
Kamor daleč ga je pošilal,
Do svojiga očeta, matere,
Do svoje ljub'ce cartane.

Oče so pismice brali,
Mamca so pa zraven stali.
Ko oče pismice preberó,
Materi se pa solze vlijó.

„Eno mašo hočem plačati,
Pred mamko božjo se mora brati;
K' bo mašnik sveto mašo bral,
Bo moj sin na vahti stal!"

Bog te obvari, krajnska dežela!
In tud tebe, bela Ljubljana,
Zdej grem od tebe preč,
Se ne bomo vidli več!

Tukej smo imeli ljube,
Tamkej bomo imeli druge:
K' me objame, kakor tí,
Pa 'z mene špricne rudeča kri.

7064.

(Kranjska.)

Puškico bóm na ramo djao,
Sabljico bom pod pazdho djao,
Kamer deleč bom mašírao,
U to deželo Mantuo.

Ta moja svetla sabljica,
Ta bó zdej moja ljubica,
Kir me bo objemala,
De bo se krì ulivala.

Ta moja svétla puškica,
Ta bo pa moja ženica,
Kadar me ona položí,
Nikdar me gor ne sprebudì.

En pisem bi teo pisati,
Pa ne vém ga kamo poslati;
En pisem bi teo pisati,
Pa ne vém ga komu poslati.

En tičca je perletela,
Sperlépo kir je zapela:
„Piši, piši, mlad soldat,
Do svojga očeta no mat'!"

Oča pa pisem prebera,
Mat je pa zravno stala
Jinoj je milo jokala,
Za svojga se je sinka bala.

7063. *Zapisal* M. Kastelic. — *Iz njegove zbirke, hranjene v ostalini v ljubljanski licejski knjižnici.*

7064. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa St. Vraza v VO. XVIII. 16. Prve tri strofe glej tudi zgoraj v naslovu* „Omoženi ljubici bo pisal" *št. 7016.*

„Kolkokrat sem te povila,
Kolkokrat sem te položila,
Zdej bo pa moglo dober bit,
Da se ne bova več videla.

Enâ mašâ bom plačala,
Pred Mariâ bo se brala;
Mašnik bo svetâ mašâ brav,
Moj sin pa bo na vahti stav.“

7065.

(Kranjska.)

Ena tica je perletela,
Verh kasarme obsedela:
Vstani gori, bel soldat,
Poid' mi cegelc leip spisat!

„Saj b' ga hotel napisati,
Če b' ga komu imel poslati:
Oču, stricu, materi,
Ti narleipši ljubici.“

Vonder hitro gor vstane,
In pero v roke vzame,
Da na znanje oču le,
Kok' mu per soudatih gre.

Oče so na pragu stali
Inu pismu prebirali,
In potem k' ga zberejo,
Se prou milu jokajo.

Tudi lubca objokuje
Reve lubga in zdihuje,
In za žalost nje skazat,
Černi gvant si stri deilat.

Čern pandelc je vkupila,
Inu glavo z' njim obvila,
De se zmisli lub' na njo,
Kadar šal bo na voisko.

„Srečnu, srečnu, deite moje,
Bog obvarj zdravje tvoje,
Al jest morem se podat
Prut Francozu se voiskuvat.

Če b'mo voisko vdobili,
Še se bomo veselili,
In kir k' lubcam poidemo,
Serčno k' seb jeh stisnemo.“

7066.

(Od Bleda.)

Ena ptičca je priletela,
Vrh kosarne se je vsela;
Ona poje, žvrgoli,
Vse mlade fante prebudi.

„Mladi fantje, le vstajajte,
Eno pisemce spisajte
Do očeta, matere,
Do svoje sestre žalostne.“

Očka so na pragu stali,
Pisemce so prebirali.
Očka pisemce bero,
Se mamca milo jokajo:

„Kolk' noči že nisem spala,
Ko sem tebe previjala,
Kolk' noči pa še ne bom,
Ker tebe vidla več ne bom!“

„Eno mašo bom plačala,
Da se bo za sina brala;
Mašnik bode mašo bral,
Moj sin bo pa na straži stal.“

7065. *Neznanega zapisovavca.. — Iz „Izbera kranjskih pesmi“ št. 8*
7066. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I. št. 10, kjer je tudi melodija. — Od zapisa Žirovnikovega se loči več drugih zapisov le v malenkostih, kar se mi zdi znamenje, da se je pesem mnogotero razširila še le po Žirovnikovi pesmarici. Tak zapis je zapis* Jožefa Tušeka *od* sv. Antona v Slov. gor., *ki se loči v tem*: 2 kasarne — 3 Ona] Ptičca — 4 preb.] gor zbidi — 5 le vst.] ustanjajte — 6 pisemco — 9 Oča ... pragi — 12 jočejo

7067.
(Iz Radomljan.)

Ena tička je priletela,
Na vrh kosarne se je vsedla,
Al' ona nam poje, žvrgoli,
Vse mlade fante gor budi.

Mladi fanti, le gor ustajajte,
Vsak svoj' deklet pismo pisajte,
Do očeta in matere,
Do svoje sestre žalostne.

— 13 nesen — 14] Ker jaz tebe sen zibala — 15, 16 bon — 17, mešo bon — 19 mešo — 20 bo pa] pa bo. — *Zapis* Jož. Kranjca *od* Sv. Jurija na Šč. (*narekal* Fr. Lupša)„ *se loči v tem:* 1 ptica — 2 kasarne — 3 Ona] Ptica — 4 prebidi — 5 le vst.] ustajajte — 6 Jedno — 9 Oča... pragi — 11 Oča — 13] Kolko noči n. sp. — 15, 16 bon — 17 mešo bon — 18] Se bo za s. b. — 19 Mešnik... mešo — 20] Moj sin bo na vahti stal. — *Zapis* Šlebingerjev (*II. 59—60.*) *iz* Slov. gor. *se loči:* 2 Vrh kas.] Na kosarno — 4 prebudi] gor budi — 5 le] gor — 6] In si pisma napisajte — 8] Do sestre svoje ljubljene — 9 pragi — 10 Pis. so] No so pismo — 11 Mati pa so zraven bli — 12] No se milo jokali — 13 Kelk noči sem že ne spala — 14 Ko] Ki — 15 Kelk' — 16 Ker] Ki — 17 mešo — 18] De za sinka bo se brala — 19] Mešnik mešo bode bro — 20] Moj sin pa tam na straži sto. — *Zapis* Stanka Kelemine *od* sv. Miklavža pri Ormožu (*narekala* Terezija Kelemina) *se loči v tem:* 1 ptička — 2 si — 4 preb.] gor budi — 5 le] gor — 6 pismo napisajte — 7 Do oče, do m. — 8 žal.] lublene — 10 Pis. so] In so pismo — 11] Oča pismo berejo — 12 mamka... jočejo — 13 že] jaz — 14 Ko] Da 16 Ker] Ko — 18 sinka — 19 Mešnik... mešo — 20 Sin pa bo na str. stal. — *Zapis* Alojzija Trstenjaka *iz* Puščenec pri Ormožu (*narekoval* brat Anton) *se loči v tem:* 1 ptička — 3 Ona] Ptička — 5 le vst.] ustajajte — V. 9—15 manjka — 18 sinka — 20 bo pa] pa bo. — *Zapisal* Lojze Salamunove (*št. 52) iz* Makol *se loči v tem:* 1 ptička — Vrh kos.] Na kasarno — 4 Vse] Te — 4 preb.] gor. budi — 5 le] gor — 6] Eno pismo napisajte — 7 mat.] do matere — 8 sestre] lubce — 10] Pismo v rokah so deržali — 11 pismo berejo — 12 mamka... jočejo — 14] Ko sem na sinka zmišlevala — 15 pa še] še pa — 16 tebe] sinka — 17 mešo — 18 sinka — 19 Mešnik... mešo — 20] Moj sin pa bo na vojski stal. — *Zapis* Jož. Cejana *iz* Selec na Savi (*narekala* M. Beja) *se loči v tem:* 1 ptička — 2 Vrh k.] Na kosarno — 3 Ona] Ptička — 4 preb.] gor zbudi — 5 le] gor — 6—8 Vsak svoje pismo napisajte * Očetu, materi, * Vsak svoji ljubici — 10] So pismo sinka brali — 11, 12] Mamca so pa zraven stali * In so se prav milo jokali — V. 13—16 manjka — 17] Za eno mašo bom jaz dala — 18 De... sinka — 20] Sinek bo na vojski stal. — *Zapis* Nika Jamšeka *iz* Moraveč (*Rodetove zb. VII. št. 45.*) *se loči v tem:* Lepa je spomlad zelena, * Z lepim rožcam razcvedena * In kedar se pozeleniš, * Že mladim fantom žalost striš. *Na to* 1 ptička je — 2 vsedla — 4 Vse] Te — 4 preb.] gor budi — 5 le] gor — 8 sestre] lubce 9] Očka so pa pismo brali — 10] Mamca so pa zraven stali — 11 berejo — V. 13—16 manjka — 17] Za eno mašo bom jaz dala — 18 sinčka — 19 bojo... bral' — 20] Moj sinček bo na vahti stal. — *Zapis* M. Rodeta *iz* Domžal (*peli* Ivanka *in* Frančiška Janežič) *se loči v tem:* 1 ptička — 2 Vrh] Na vrh — 2 vsedla — 3 Ona] Ona mi — Vse] Te — 4 preb.] gor budi — 5 le] gor — 6 pisajte — 7 matere] in mamice — 11 pismo prebero — 12 zjokajo — 14 Ko] Ker — 17 Za jedno mašo bom še dala — 18 sinka — 19, 20 Sinek bo na vahti stal, * En mašnik bode mašo bral, * Ljubi starši, ne žalvajte, * Saj je tud Marija dala * Svojga ljubega Sinu * Bogu očet' nebeškemu. — *Zapis* Jožefa Sobana *iz* Dol. Vrtojbe (*Cejanove zb. V. št. 47.*) *se loči v tem:* 1 ptička — 2 Vrh k.] Na kasarno — 3 Ona] Lepo — 4 preb.] gor zbudi — 5 le] gor — 6 pisajte — 8 Do] In — 8 sestre] ljubce — 9, 10] Očka pismo so prebrali, * Mamka so pa zraven stali — 11 pismo berejo — 12] Mamka milo jokajo — 14 tebe] sina — 14 previvala — 16 Ker tebe] Kjer sina — 18 sinka — 20] Sin pa bo na vahti stal.

7067. *Zapisal* J. Majhen. — *Iz zbirke Fr. Steléta VI. št. 7.*

Očka so na pragu stali,
Drobno pisemce so prebrali,
Očka pisemce preberó,
Oj mamci se solze vderó.

„Za jeno mašo bom dar'vala,
Da se bo za sineka brala;
Mašnik bo sveto mašo bral,
Pa moj sinček bo na vahti stal!“

7068.

(Žeje pri Komendi.)

Ena tička j' prletela,
Vrh kosarne se je vsedla,
Prinesla j' tinto in pero,
Da bi pisal prav lepo.

Šterje vojaki so se skupaj zbrali,
To pismo so pisali
Do soj'h očka in mamice,
Do soje sestre žalostne.

Očka pismo preberó,
Mamca se milo jokajo.
Pa tudi sestra je zraven stala
In se je milo jokala:

„Očka, očka, kaj pa bo,
Če moj'ga bratca več nazaj ne bo?“

7069.

(Iz Ihana.)

Jana tička pŗrleteva,
Na varh kosarne se ja vsedva,
Lepo poje, žvrgoli,
Ta mvade fante gvăr budi:

„Mvadъ fantjъ, gvăr ustajajte,
Bele pisma napisajte
Da vačeta 'n matere
In da sestre žavastne.“

Váčka pisъmce dobejo,
Močnъ se ga zveselejo,
Vačka pisъmce beró,
Mam'ca se mil' jokajo:

„V mojmo sarcъ sъ rojenъ,
Sam Boh vé, ké 'vš umorjenъ:
Boš na polъ, al' na cest',
Al sam Boh ve, v kater'mo mest'.

Za jano sveto mašo 'm dava,
De se bo za sinka brava,
De se bo za sinka brava
In za deževo vogъrsko.

Kъ bo mašъnk mašo brav,
Sinъk bo na vajskъ stav,
Kъ bo mašъnk mašo zbrav,
Sinъk bo pa gvav'co dav.“

7070.

(Iz Ihana.)

Kaj sъm jast tъ pubъč mislu,
De sъm se jast u žovd zapisu?

Zdej pa vem, da ni drgač,
Morъm bit' pubъč sudat.

7068. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VI. št. 22.*

7069. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Lovrenčev Jože. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 27.*

7070. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Jože Gregorin. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 11.*

Moj vačka, moja mamca
'Majo res velike grunte,
Vabdelvát jъh nima kъdó,
Jast pa na smem več damó.

V kosárnъ sъm jast stavu;
V kosárnъ prъ vaknъ stojim,
Tokó pravъm 'n govarim:

„An' pisъm b' vatóv pisátъ,
Pa ga nimam s kóm posvátъ
Da vačeta 'n matere
In da sestre žavastne.

Drobna tica pъrleteva,
Vrh kosarne se ja vsedva,
Vrh kosarne vabsedi,
Še tako pravi 'n govari:

„Pišъ, pišъ, mvad sudátъ,
Pišъ, pišъ, mvad sudat!
Pišъ, pišъ mvad sudat
Da vačeta 'n matere
In da sestre žavostne."

Mvad sudat ja pisъm napisu,
Drobnъ tičkъ ga je podav.
Tička pisъm v klunc uzeva,
In prevsók ja jžnъm zleteva
Da vačeta 'n matere
In da sestre žavastne.

Vačka so na pragъ stalъ,
Tička pisъmce podáva.
Vačka pisъmce berejo,
Mamca so zravъn stal'.

Vačka pisъm preberó.
Mamca se mil' jokajo:

„Kolk' noči jastnisъm spava,"
K' sъm tebe, sinъk, sprevijava,
Kolk' noči pa še na bom,
K' naté misъlva zmeram bom.

Ano mašo b' vatva najetъ,
De b' še ъnkat ž nъm govoriva:
Mašъnk bo sveto mašo brav,
Moj sin bo na vojskъ stav.
Mašъnk bo svet' vengelja brav,
Moj sin bo gvavco dajav!"

Oh presarčnъ mojъ staršъ,
In vsi mojъ tovaršъ,
Zdej se na 'mo vidlъ več,
Umoru me bo vojstъr meč.

„Oh ti presarčnъ moje dete!
Pod mojъm sarcam s biv rojeno,
Sam Boh ve, ke boš umorjeno,
Al' boš na pol', al' boš na cest',
Sam Boh ve, v katermo mest'."

7071.

(Iz Podgorja.)

Ena tička j' prletela,
Na vrh kosarne j' obsedela,
Tička poje, žvrgoli,
Te mlade fante zveseli.

Mladi fantje skup se zbrali
Eno pismo so pisali
Na očeta in matere,
Na svoje sestre žalostne.

Očka mi to pismo bere,
Materi se solza vdere,
Očka pismo preberó,
Se mamca milo jokajo.

7071. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 61.*

7072.

(Iz Tunjic.)

Ena tica j' prletela,
Je v linco sela,
Ona poje, žvrgoli:
Za svoje brate in sestre
En pisemček v klunčku drži.

Očka so pismo prebirali.
Mati so pa na pragi stali.
Očka pismo prebero,
Mater se pa solze vdero:
„Zdaj pa vidmo soldata,
S težkim križem obložen'ga!"

7073.

(Iz Krasinca.)

Fantje se skup zbirajo,
Za hribce se poskrivajo:
Al' se skrivaj al' pa ne,
Se glih boš mogel bit soldat!

Zdaj se pa več ne bom skrival,
Zapisal se bom v velke bukve:
Stopil bom v soldaški stan,
Ki ga izvolil Jezus sam! —

Še eno pismo mam pisati,
Al' ga nimam po kom slati
Do očeta, matere
In do svoje sestrice.

Ena ptica priletela,
Vrh kasarne se je vsela:
„Piši pismo, soldat mlad,
Ja ti ga bom nesla brat
Do očeta, do matere
In do tvoje sestrice."

Očka so to pismo brali,
Mamca so pa zraven stali
In se milo jokali.

„Precartano dete moje,
Kadi boš ti smrt podjel?
Al' na polju al' na morju,
Sam Bog večni najbolj vé!"

Še eno mašo 'mam plačati
Za svojga ljubga sina:
Mašnik začne mašo brat,
Moj preljubi sin na vahti stat!"

7074.

(Osilnica.)

Ena tička priletela,
Vrh kosarne se je vsela,
Ona poje, žvergoli,
Da mlade fante gor zbudi:

„Mladi fanti, gor vstajajte,
Eno pismo napisajte
Do očeta, do matere,
Do svoje ljubce zaljubljene."

Štiri fanti so se zbrali
In to pismo napisali,
Do očeta, do matere,
Do svoje ljubce zaljubljene.

Očka so mi pismo brali,
Mamka pa so zraven stali,
Ljubca je poslušala
In milo se je jokala.

7072. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 68.*

7073. *Zapisal* Peter Črnič; *povedala mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

7074. *Zapisal* J. Malnar. — *Iz njegovega rokopisa. V v. 15 mora za* ljubca *stati* mamka.

Kolko noči nije spala,
Ker je sinčka previjala,
Kolko jih pa še ne bo,
Ker sinčka vidla več ne bo.

Sveto mašo bom plačala,
Da se bo za sinčka brala;
Mašnik bode mašo bral,
Sinček bo na straži stal."

7075.

(Bloke pri Cerknici.)

Jena tička prletejla,
Ne kosarno se je vsejla,
Lejpu puoje, žvrgoli,
Oh, mlade fante guor budi.

„Mladi fantje guor vstajajte,
Druobnu pisьmce pisajte
Do uočjeta, [do] matere,
Do svuoje sjestre žalostne."

Mladi fantje guor vstajali,
Jednu pismu nepisali
Do uočjeta, matere,
Do svoje sjestre žalostne.

Tista tička pismu vzjela,
Pod perutь ga je skrila,
Je zletejla čez gorje,
Uondь kjer sounce duolь grje.

Uočka pismůce dobijo,
Mamca pa zraven stuopijo.
Uočka pismuce berjejo,
Mamca se milu juokajo:

„Kuolk noči nejsm zespala,
Kjer s'm tjebe previjala,
Kuolkŭ noči pa še na buom,
Kjer zate jest skrbejla buom.

Kulkrat s'm te jest previla,
Večkrat pa še podojila,
Zdej grješ pa pod uojstr meč,
De te na 'm vidla nikdar več.

Za 'no mašo buom še dala,
Pr D'vic Marijь se buo brala;
Mašnьk buo tuo mašo brau,
Muoj sin buo pa ne vahtь stau."

7076.

(Od Loškega potoka.)

Ena tička priletéla,
Nad kosarno obsedela;
Tička poje, žvrgolí,
Ker se mlad'ga (dneva) veselí.

„Le sem, le sem, mlad' soldatje,
Bo(mo) pisali svoje pisemce
Svoj'mu očku in materi:

Zdaj pa bomo s šturmom vstali,
Bomo vročo krí prelivali,
Enemu pojde glava preč,
Drug'mu pa skoz srce meč.

Očka bodo pisemce brali,
Mamca bodo zraven stali:
Kaj pa ideš od mene preč,
Ne bom te vid'la nikdar več!"

7077.

(S Krasa.)

Eno pismo bom zapisov,
Iz solzami ga bom zrisou
Do očeta, do matere,
Do svoje ljubce cartane.

Kar sem pisou, sem prav pisou,
Eno samo sem faliu,
Ljubco mojo sem jo zbrisou,
De ne bom nikdar vesel.

7075. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegovega rokopisa.*
7076. *Zapisal* Ivan Vesel-Vesnin. — *Iz „Novic" XIX, (1861) 121.*
7077. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*

Zbogom, zbogom, kranjska
dežela,
Ker si brumna in poštena,
Ker sem noter rojen bil,
Bog ve, kje bom smrt storiu.

„Eno mašo bom plačala,
Per mater božji se bo brala;
Mašnik bo sveto mašo bral,
Moj sinek bo na vahti stau.

Kolkokrat sem te dojila,
Še večkrat sem te povila.
Zdej pa greš od mene preč,
Pod francoski ojstri meč!“

7078.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Ana tíčca prletĭéla
Iz dεželъ štájεrskъ,
Nα kαsárnu je wobsĭéla
Jεn lαpú zεžvížγala:
„Wstѐni, wstѐni, mlát sowdát!
Boš mŭóγu jѐt na váhtu stát.“

Ano písmce bon písow
Mojmu wočku, máteri;
Wočka bòju písmo bráli,
Mȁmca sα bu jŭókala:
„Anu mášu bon plaćála,
Ki sα bode tѐkεt brála,
Kù bu sín nα váhti staw.“

7079.

(Po vsem Goriškem.)

Pismo hotel bi pisat,
Ko b' ga mogel odposlat',
Moj'mu oču, materi,
Moji ljubi sestrici.

Tičica je priletela,
Na kosarni obsedela:
„Piši, pismo, mlad soldat,
Daj po meni ga poslat!«

Piše pismo mlad soldat,
Predno gre na vahto stat:
„To vem, kjer sem rojen bil,
Ne vem, kje bom smrt storil:

Al na polji, al na cesti,
Bog ve, na katerem mesti!
Jutre bomo s šturmom vstal',
Bomo vročo kri prelivál':

En'mu pojde glava preč,
Drug'mu skozi srce meč!“ —
Oča mi to pismo bere,
Materi se solza udere:

„Koljkokrat sem jaz vstajala,
Da sem njega prekladala:
Zdaj pa gre od mene preč,
Da ne bom ga vidla več!

Eno mašo čem plačati,
Pri Marij' se more brati;
Mašnik bo to mašo bral,
Sin pa bo na vahti stal!“

7078. *Zapisal* K. Štrekelj. — *Iz njegove zbirke. Mnogo oblik ni kraških, ker je pesem zanesena na Kras od drugod.*

7079. *Zapisal* Simon Rutar (?) — *Iz „Ljublj. Zvona“ III. (1883) 529. Tudi v Rutarjevi zbirki.*

7080.

(Z Grahova na Tolm.)

Slišal sem eno pismo brati,
Da bomo mogli biti soldati,
Bodi si ubožec al bogat.
Saj boš mogel biti soldat!

Po vsih boških se skrivajo,
Po vsih hribih se vgibajo,
Pa le v roke pridejo,
Pa na vojsko pojdejo.

Jest se pa ne bom več skrival,
Še bom zapisal v žolnirski stan,
Ki ga je zvolil Jezus sam...

Puška bo moja težava,
Sablja bo moja oprava:
Taista meni svetila bo,
Mojo kri prelila bo. —

Eno pismo bi tel pisati,
Ko bi ga mel po kom poslati,
Oču ino materi
In moji ljubi sestrici.

„Piši pismo, mlad soldat,
Pa daj ga meni naprej poslat."
Tičca je prletela,
Nad kosarno je obsedela:

„Oču ino materi
In tvoji ljubi sestrici!"

Oče mi to pismo bere,
Mati se milo jokajo:
„Kol'kokrat sem gori vstala,
Da sem njega prekladala:
Zdaj pa gre od mene preč,
Da ga ne bom vid'la več,

Še eno mašo čem plačati,
Pri mater božji se mora brati;
Mašnik bo to mašo bral,
Moj sin bo pa na vahti stal."

To vem, kje sem rojen bil,
Al to ne vem, kje bom smrt storil:
Ali na polji, ali na cesti
Bog ve, na kterem mesti.

7081.

(Z Oblok.)

Moja mati so v črni zemlji,
Ki so mene gor zredili,
Bolje bi blo, ko b' se bil en kamen zvalil,
Kot ko sem se jest pobič porodil.

Zdej sem pobič gore zrasel,
Vse to hudo sem učakal,
Bom mogel žolnir biti,
Do kaplje vso kri preliti.

Zdaj bom mogel daleč rajžat
S tega kraja v drugo deželo. —

Ko b' imu en mal papirja
In enmalo črne tinte,
En cigelc bi tel pisati,
Oču, mater ga poslati.

Oče so cigelc prebrali,
Mati so se milo zjokali:
„Oh jav dete zgubljeno,
Pod mojim srcem zrojeno;
Oh ne vé, kje bo vmorjeno:
Al na polji, al na cesti,
Sam Bog vé, v katerem mesti!"

7080. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz „Slov. Glasnika" VIII. (1862) 111, kjer je v v. 29. tiskano* prikladala. *Prvi del spada k drugi pesmi.*

7081. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

7082.

(S Temljin.)

Lepa si, spomlad zelena,
Nar lepši si ti razcvetlena,
Kakor hitro obzeleniš,
Tem mladim fantom žalost striš.

Očeta in mater zapustit,
Od rojstne hiše se ločit,
Se podati Bog ve kam,
To je britko fantom nam.

Za vero, domovíno
Vzame cesar staršem sina,
To pa božja volja je,
Da mladi fant k soldatom gre. —

Ena tičca je spreletela,
Na vrh kasarne obsedela,
Lepo poje, žvrgoli,
Te mlade fante gor budi.

„Mladi fant', vstanite gore,
Eno pismo tud spišite
Na očeta, matere,
Na svoje sestre žalostne."

Očka pismo berejo,
Mamka tam zraven stojé,
Očka že pismo preberejo,
Mamka milo jokajo.

„Kolko noči že nisem spala,
Ko sem tebe, sinek, zibala!
Kolko noči pa še ne bom,
Dokler tebe videla ne bom!

Še 'no mašo bom plačala,
Pri mater božji se bo brala;
Mašnik bo pa mašo bral,
Moj sink pa bo na vahti stal."

7083.

(Iz Kožentavre v Rožni dolini.)

Ana tica prlateva,
Na kosarnco se je vsedva,
Ona poje, žvržgoli,
Te mlade fante gor budi:

„Mladi fantje, gor vstajajte,
Ano pismo napisajte
Od očeta, matere,
Vsak od svoje lubice!"

Oča so pa pismo brali,
Mamca pa so zraven stali,
Oča pismo prebaró,
Mamka se milo jokajo:

„Kolk noči jes knisem spava,
Ker sem sinka povijava!
Kolk noči pa še kna bom,
Ker ga vidva več ne bom!

Ano mašo bom plačava,
Da se bo za sinka brava,
Jaz ne vem al še živi,
Al pa že v črni zemli spi!"

Tu vas prosim, oče, mati,
Al bi votli zame žbrati,
Ker sem biv jes prej vaš sin,
Zdaj pa že davno v grobu spim.

7084.

(Borovlje, Št. Jakob, Podjunsko.)

Ena tica priletela,
Na kasarno se je vsedla,
Ona poje žvrgoli,
Mlade fante gor budi:

„Mladi fantje, ustajajte,
Eno pismo si spisajte
Na očeta, mataro,
Vsak na svojo ljubico."

7082. *Zapisal* Jož. Kenda. — *Iz Kokošarjeve zb. Začetek spada drugam.*
7083. *Zapisala* Rož. Janc. — *Iz njene zb. št. 4, (izr. jur. Jož. Wieser).*
7084. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 655.*

Mladi fantje gor so vstali,
Eno pismo so spisali
Do očeta, matere,
Vsak do svoje ljubice:

„Zdaj mi bomo s šturmom vstali,
Bomo vročo kri prelivali,
Enemu pojde glava preč,
Drugemu skoz srce meč.

Oče pa so pismo brali,
Mamka pa so zraven stali,
Oče pismo preberô,
Mamka milo jokajo:

„Koliko nôči nisem spala,
Ko sem sinka povijala!
Koliko noči še jaz ne bom,
Ko sinka videla več ne bom!

Eno mešo bom plačala,
Da se bo za sinka brala,
Ali moj sinek še živi,
Bel že davno v grobu spi.“

7085.
(S Suhe.)

Ena tička priletela,
Vrh kosarne se je vsedva.
Ona poje žvrgoli,
Te mlade fante gor budi:

„Mladi fantje, poslušajte,
Eno pismico pisajte
Do očeta, matere,
Do svoje ljubce ljubljene!“

Ko so oče pismo brali,
Mamca so na pragu stali:
Oče pismo berejo,
Se mamca milo jokajo: —

„Kaj si je naš cesar zmislov,
Da je fantom pismo pisal,
Da vsaki mora bit soldat,
Naj bo bogat al siromak! —

Eno mašo bom plačala,
Da se bo za sinka brala,
Jaz ne vem, al še živi,
Bol pa že davno v grobu spi!“

„Lubček moj je tud odišel,
Mene je doma zapustil,
Jaz sem žalostna doma,
On pa drugo ljubco ma.

Svojo postljo bom postlala,
Svojga fanta bom pozdravla,
Tekle bodo dol solze,
Tak ko z megle dežek gre.“

7085. *Zapisal* Jurij Lulek; *pel* Miha Pepevnak, *kitico 5.* Micka Sokol. — *Iz Lulkove zbirke št. 66. Lulek je zapisal tudi tole melodijo:*

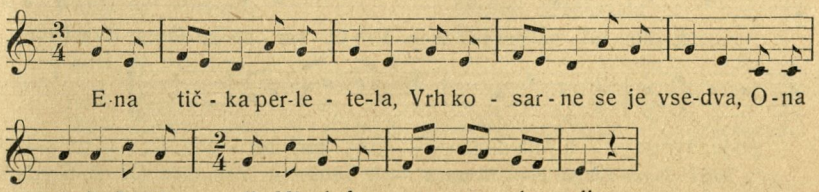

7086.

(S Suhe.)

Ena ptica perletela,
Vrh kosarne se je vsedva.
Ona poje, žvrgoli,
Te mlade fante gor budi.

„Mladi fantje, gor vstajajte,
In to pesem popisajte
Od očeta, matere
In vsak od svoje ljubice.“

Očka so na pragu stali
In to pesem preberali,
Mamka pa so ravno bli
In se milo jokali.

„Ljubi oče, ljuba mati,
Ljube sestre inoj brati:
Zdaj se kne bmo vidli več,
Jaz pojdem pa pod ojster meč.“

Kelnarca na pragu stala,
'Noj te zvezde preštevala:
„Zdaj pa puabča več ne bo,
Ojoj, ojoj, ojojhaham!

Eno mašo bom plačvala,
Da se bo za puaba brala,
Ko ne vem, al kaj živi,
Bol pa že davno v grobu spi!“

7087.

(Štajerska.)

Ena ptička je priletela,
Na kasarno se je vsela,
Ona poje, žvrgoli,
Te mlade fante gor budi,

Fanti so že gor vstajali
In so pismo zapisali
Do očeta, matere
In do ljubce žalostne,

Oča pismo so prebrali,
Mamca so se pa jokali:
„Oh preljubi sin moj ti,
Kak se tebi zdaj godi?“ —

Kaj si je naš cesar zmislu,
Ko je fantom cegelc pisa:
Naj bo bogat al sromak,
Vsaki more bit vojak!

Kam se fantje bomo skrili,
Gdaj nas bodo vkup lovili?
Kamor kol se skrijemo,
Povsod jim v roke pridemo.

Rihtari so pa loviči,
Ker so hujši ko hudiči,
Ker nas notri devljejo,
Svoje duše zapravljajo. —

7086. *Zapisal* J. Lulek; *pel* M. Kališnik. — *Iz Lulkove zbirke št. 22. Lulek je zapisal k nji to-le melodijo:*

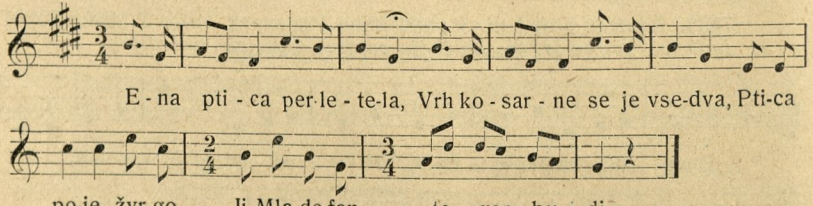

7087. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke A. Kovačiča III. 9. Srednji del pesmi spada k drugi vojaški.*

Srečno, štajarska dežela,
Kak si lušna no vesela,
V kterej sem se jaz rodil,
Bog vé, kje bom smrt storil.

Al na polji, al na cesti,
Sam Bog ve, v katerem mesti,
Kod bo tekla moja kri,
Oh smili se Marija ti!

7088.

(Od Sv. Tomaža pri Ptuju.)

Ena ptička priletela,
Vrh kasarne obsedela,
Milo poje, žvrgoli,
Mlade fante gor budi.

Fantje so prav zgodaj vstali,
In so pismice pisali
Oče ino materi,
Ino tud' ljubi sestrici.

Oni so ptičko notri zvali,
In joj pismo v kljunček djali,
Da bi ga nesla krez širno polje,
Kakor tud krez visoke gore.

Oča so na pragi stali
In so pismice prebrali.
Oča pismice berejo,
Mati pa milo jočejo.

Matere, le nič ne jočte,
Svoje sine Bogi zročte!
Oni do šli pod ojster meč,
Mor'bit' nazaj jih nede več.

Starši so zdaj mešo plačali,
Da bi mešnik mešo brali,
Mešnik je zdaj mešo bral,
Sin je pa na vahti stal.

Naša kri se preliva, da se travica zeleni.

7089.

(Iz Ihana.)

Vabvaki ъrdeči so,
Pa kaj pomenъjo?
Vabváki pa pomen'jo to,
De na vájsko pojdъmo.

Rodécka 'ma sivo gvavó,
Pa le gre na vajsko ž nó.
Fantjъ, korajžo vz'mimo,
Zap'stimo vsak svoj dom!

Oh adijo, vačka vi,
Oh adijo, mamca vi,
Oh adijo, luba sestra jn brat,
Zdej se vid'va zádъnkat.

Dvăl se bomo skúšalъ
Sabъlco sukalъ,
Dval se naša kri preliva,
De se trav'ca zъlení.

Fanti se zbirajo, daleč maršírajo.

7090.

(Iz Razbora.)

Fanti se zbirajo,
Deleč mašírajo;
Fanti se zbirajo
Deleč mašírajo,
V grenco francozovsko.

7088. *Zapisal* Andrej Pavlinič. — *Iz njegovega rokopisa,*
7089. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža, — *Iz Breznikove zbirke III. št. 40. Prim. št. 7010, 7012 in d.*
7090. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 26, kjer je pripisana ta le melodija:*

Grenca francozovska,
Bodi pozdravljena!
Tukaj sem rojen biv,
Kje bom pa smrt storiv?
V grenci francozovski?

Mi smo fanti mladi,
Mormo maširati;
Mi smo fanti mladi,
Mormo maširati,
Grence bezecati!

Truplo že tam leži,
Glavce nkir videt ni;
Truplo že tam leži,
Glavce nkir videt ni:
Vsmili se, Jezus ti!“

Prišlo je povelje, da morajo fanti iz dežele.

7091.

(Iz Št. Vida vipavskega.)

Prišlo je, prišlo povelje,
Da morjo fantje it z dežele,
Le tje, le tje prot turški stran,
Da bo kraljestvo varovan!

Tud cesar in naš najvikši
Je pripravljen že za rajžo,
Fantje korajžno in srčno
Za serčno rajžo molimo!

Hitro smo se skup zbirali
In kaništer nase djali,
Gvere smo imeli po tleh,
Milo gledal po ljudeh.

Zdaj prijezdi naš najvikši,
Je pripravljen tud za rajžo:
Fantje korajžno in srčno
Za srečno rajžo molimo!

Pojmo, pojmo čez te ravnine
Noter dol' v laške doline,
Tam že kranjska kri leži,
Le žalujmo fantje mi!

Vsak bo prav rad z Jezusom soldat.

7092.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano.)

Rad b' to vedu, kako za naprej bo,
Če bodo pelali ti krali vojsko.

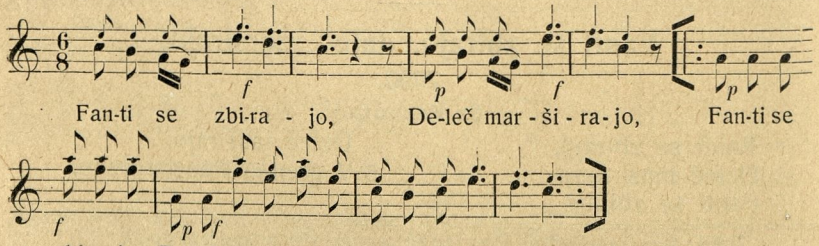

7091. *Zapisal* Zmag. Kopatin. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki VII. št. 62.*

7092. *Zapisala* I. K., kmečko dekle. — *Iz „Dom in Sveta“ XI. 12. št.*

Le vsi se zapište, le nič se ne bojte,
Vsak bodi prov rad z Jezusam soldat.
Marija devica bo naša kraljica,
Svet' Jožef ta star bo naš general.
Vsi nedolžni otročiči vsak v svoji ročici
Nesejo en meč, in teh je narveč:
Sveti Silvester, ker on je prov bešter,
Zabobnej nam zdej, de gremo naprej.

„Turki, zamorci so grdi ljudje."

7093.

(Št. Jarnej na Dolenjskem.)

Jekajte, jekajte, deklieta mladíe,
Kъ búoste astale samíe,
Fántъč, óaj fántъč u vóajskóa gríe.

Tóurkъ sa u dežíelъ žíe,
Sam cíesar zamúrskъ ž njim gríe,
De našga cesarje na Dóunaj' dabíe.

Tóurkъ, zamúrcъ sa gardi aldíe,
Buh varij, če fánta našga u rúoke dabíe.
Nъč ne poamágaje próašnje, sáuzíe.

Kóadъr ti húodije, sáunce stъmníj,
Nabéna trauca tam več ne zeleníj,
Hiše jъn cíerkve, use pogaríj.

Zatóu pa prasíma Maröije, Buogá,
De nam fante sríečnu nazaj pъrpelá
Cesárji dežíela nazaj spíet dá.

Bog ne daj vam videti pruske dežele!

7094.

(Iz Cerovca.)

Kera hruška lépša,
Bolša je:
Kera ljuba lépša,
Hujša je.

Stante, molte Boga,
Pajbiči,
Kaj vam Bog le bolšo
Srečo dà:

Kaj nete boja vidli
Ni vojske,
Neti te dežele
Prajzovske.

7093. *Zapisal* Fr. Hudoklin. — *Iz njegovega rokopisa.*
7094. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. a. 167 (170). Prepisal jo je Vraz vnovič v VO. VII, 9. Z začetkom primerjaj konec št. 845.*

Po polji širokem gre vojska pruska.

7095.

(Iz Cerovca.)

Stoji mi gora visoka,
Pod goroj polje široko:
Po polji širokem vojska gre,
Oj vojska prajzovska.

Na sredi mi moj ljubi grè,
Sam Jezoš mu imè:
Pušelc pa mi tak svetli ma,
Kak je kol zvezda jutrna.

Vojaški stan je kakor dež, ki pade na zeleni trš.

7096.

(Od Preddvora.)

Soldaški stan je kakor dež,
Ki pade na zeleni trš:
Vetric popihne, pa ga ni, —
Lih taki smo soldatje mi.

Soldaški boben zabobni,
Mi mor'mo bit pripravljeni,
Da varjemo prelepe mesta,
Dežele kranjske pa najbolj.

Sedaj pa pomarširamo
Na Prajsa hudiga:
Ko Prajsa pa pobijemo,
Pa zopet nazaj pridemo.

V boj.

(Odlomek.)

7097.

(Borljani na Zili.)

Sábljicó sem žè nabrúsil,
Dá se bóm na fájnta skúsil,

Ednim bóm djal glávico préč,
Drúgim pá skoz srce méč.

V boj za vero.

7098.

(Iz Rožja.)

Ana konjča bom si kupu,
Ana konjča šimlasta;

Daleč, daleč ha pojezdim,
Ta doŭ na mejo voherško.

7095. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. V. 32. (138) s pripisom „Auersperg"; v v. 3. je pozneje* šrokem *prečrtano. Tam je pripisan tudi ta le načrt melodije:*

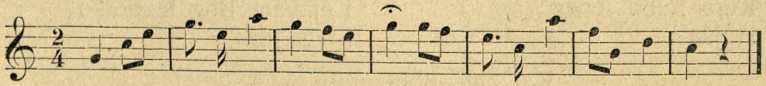

Vraz je prepisal pesem v VO. VII. 6 s temi premembami: 2] pole šüroko — 3 p. šrokem] poli — 5 lubi — 6 mu] mu je — 7] Pušlec pa tak s. ma — 8 juterna.

7096. *Zapisal* Matija Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.*

7097. *Neznanega zapisovavca (najbrž M. Majarja). — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 74. Prim. št. 7097 (v. 15—18), 7084 (v. 13—17).*

7098. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 47. Natisek Scheiniggovih NPKS. št. 71, ki jo ima iz Hermanna I, 261, se loči*

V ano roko vzemam pukšco,
V ano světlo sabelco,
Pa prov frišnů se bom skusu
Za sveto věro ktoliško.

7099.

(Kanalsko na Kor.)

Na konjča bodem sedel,
Na konjča frišnega,
Daleč bom marširal,
Na mejo zatursko.
Daleč bom marširal,
Na mejo zatursko,
Tam se bodem skusil
Za vero katoliško.

7100.

(Grahovo na Tolm.)

Če pojdem na vojsko,
Ne pojdem le sam,
Marija tud' pojde z menoj,
Ino Jezus bo moj spremljevavc.
Na konjčka se bom vsedel,
Na konjčka frišnega;
Oh predaleč ga bom jezdil,
Na francozki plac.

V en' roc' bom držal puško,
V drugi svitlo sabljico,
In tak se bom poskusil
Za vero keršansko.

Marija devica naj z nami drži.

7101.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

O wsmiljen moj Jïézus,
Ti králj na wsu múć,
Dɛj nášmy cαsárjy,
Na wojsku pomúć.

Dɛj našmy cαsarjy
Na wojsku pomúć,
Wsъ Týrkъ pokončɛj,
Kristjanam miér dɛ̀j!

Kršćanjska prɛvica
Sɛ črïéz nas γrozí:
Mɛríja dɛvica
Nej z nami drží:

Njɛ liepa svαtlúst,
Nu Jɛzusova milust:
O wsmiljen moj Jïézus,
Bod vïéčni moj trůóšt!

v tem, neglede na naglaske: 1, 2 Ena — 1 kúpil — 3] Oj pa daleč ga pojezdim — 4 dól — ógerskó = 5 eno . . . vzamem pukšico — 6] v drugo svetlo sabljico — 7 frišno . . . skusil — 8 vero katoliško. — *Prepis v VO. XV. se loči od našega natiska v tem*: 1, 2 kojnča — 4 dol . . . Vohèrsko — 5 vzamem — 6 svietlo — 7 frišno . . . skusu — 8 viero.

7099. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 71 inač.*

7100. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegovega rokopisa.*

7101. *Zapisal* Karel Štrekelj; *pela* stara Kraljica. — *Iz moje zbirke.*

Vsi Turki in kralji so se vzdignili na nas.

7102.

(Iz Frama.)

Vsi Turki ino kralji
Sọ sę vzdignili krez nas,
Ta černa kraljica
Pošila po nas.

Še kam se mo skrîli
Vsi ledik fanti?
Še skrîli se bomo
Vsak k' svoji ljubci.

Oj ljubce, oj ljubce
Bojo prosle za nas,
Pa bo vẽmda prepozno
Vslîšan ta glas.

„Se le ljubi tî moj,
Še le nič se ne boj!
Če boš kaj krî prelil,
Vsej boš smert zadobîl:

Skoz ogenj, skoz meč,
Pa skoz Turka nejveč!“
S pulfrom je bom pokadil,
Svinčenkami počastil.

Še mož je ženo moral zapustiti, zakaj bi te jaz ne!

7103.

(Kranjska.)

Zapustil je še mož ženo,
K' je šov na vojsko prajzarsko,
K' je šov na vojsko prajzarsko,
K' ne vem, če je živ al mertev!

Adijo, adijo, ljubica,
In tvoja bela postelca:
Kolkrat sem jest per tebi biv,
Zdej bom pa v černi zemlji gnil!

Odbila je kugla glavo,
K' je šov na vojsko prajzarsko;
Odbila je kugla glavo,
Nazaj ga nikdar več ne bo!

7104.

(Kranjska.)

Mož je zapustil svojo ženo,
Je šel na vojsko rusovsko.
Kugla odbila mu je glavo,
Ga nikdar več nazaj ne bo.

7102. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Blaž Bedenik. — *Iz CO. I. 59.*
7103. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. *Iz njegove zbirke.*
7104. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke M. Rodeta II. št. 25.*

Fant je zapustil svoje dekle,
Je šel na vojske ogerske.
Kugle odbile so mu roko,
Ga nikdar več nazaj ne bo.

7105.

(Od Cerovca.)

Oj nesrečna moja pamet,
Kaj sem se že oženia ja!

Da nebi se oženia ja,
Ne bi si vidâ Marpruga;

Ne bi si vidâ Marpruga,
Neti mladega hotmana.

Da bi moja žena znala,
Kako se meni tu godi,

Ne bi pila, neti jela,
Al' samo bi se jokala!

Sami možje gredó na Francoza, ž njimi velika žalost.

7106.

(Od Cerovca.)

Prelepi lokaški grad,
V tebi sem bâ dostikrat,
Zdaj pa ja odidem proč,
Lehko me ne bo drugoč.

Drugo se mi tak ne mili,
Kak ti ljubi sveti Križ,
Cela fara križovska,
Ki jo moram zapistit:

Moja žena zakonska,
Moja drobna dečica,
Moja drobna dečica,
Cela moja rodbina.

Pogledte, Lokavčanje,
Kaj tosem od grada grè?
Gremo mi sami možjè,
Z nami velka žalost grè.

Francozi mu proti šli
K svojoj grenkoj smerti,
Mi življenje sklenemo,
Bogi ga gor oframo.

Soldačke puške pokajo,
Križovske žene jočejo:
Le se jočte ali ne,
Zdaj vam že drugači ne!

Soldačke sablje bliskajo,
Križovske žene se brišejo:
Le se brište ali ne,
Zdaj je že drugači ne!

Vedno misli, kam kugljica prileti.

7107.

(Podjunska.)

Dons je že ta tretki dan,
Kar sem jaz odrajtovan.

7105. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. s. 295. Zapis v VO. XVII. 4. b se loči v tem*: 3—4 manjka — 5] Ne bi vida je M. — 8 Kak — 9 neti] ne bi — 10] Samo jokala bi.

7106. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. p. 283,*

7107. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 846. Prva kitica spada k drugi pesmi.*

Prav vesiev si bom zapev,
Ko bom od znancov svovo vzev. —

Mamca, ne žalujte vi,
Fanti smo cesarjevi:
Za cesarstvo, za kralestvo
Gremo mi prelijat kri.

Jaz sem frajtar, bolj kaprol,
— — — — — — —
Bolj sem mvadi kajnonir
Buoh nam daj ta ljubi mir.

Sem v Celovci na vahti stav.
Sem mislov, da bom brez skrbi spav:
Povna gvavica skrbi,
Kam kej kuglica prileti.

Vojaški boben bo moj veliki zvon.

7108.

(Od Bleda.)

Oj, ta vojaški boben,
Ta bo meni velki zvon,
Oj ta mi bo zazvonil,
Kadar jaz umrl bom,
Bom, bom, bom, bom . . .

Oj ta vojaška sablja,
Ta bo meni svitla luč;
Oj ta mi bo svetila,
Kadar jaz umrl bom,
Cin, cin, cin, cin . . .

Oj ta zelena trata,
To bo meni zadnji dom,
Oj tukaj bom počival,
Kadar jaz umrl bom,
Di, dredi, redidon . . .

Oj ti gorenjski fantje
Bodo pokopali me,
Vsi bodo me spremili
Na zelene travnike.
Brbom, brbom . . .!

7108. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I. št. 11, kjer je tudi melodija.* — *Zapis v zbirki* Mat. Rodéta *III. št. 59 se loči v tem*: 2 meni velki] moj ta zadnji — 3 Oj] Le — 6 voj.] soldaška — 7 svetla — — 12 meni zadnji] moj poslednji — 16 Oj] In — *Zapis* M. Rodeta *iz* Domžal (*Rodetova zb. VII. št. 2.*) *se loči v tem*: 2, 12 meni] moj ta — 3, 8 Oj ta] Ta — 6] Oj ta soldaška puška — 11 Pa] Oj — 13] Tu me bjo položili — 17, 18] Ti bojo spremili me, * Ti me bojo položili. — *Zapis* Jožefa Cejana *s* Save na juž. žel. *se loči v tem:* 1, 3, 6. 7 Oj ta] Ta — 1 soldaški — 2 meni] moj ta — 4, 9 jest vmerel. *Na mesto v 5., 10. in 15. se poje*: Saj tičice pojo, * In rožice cveto, * Mojga veselja pa * Nazaj več ne bo! — 6 voj. s.] soldaška sabla — 7 meni s.] moja svetla — *Kitice tretje manjka.* — 16—19] Ta soldaška puška, * Ta bo moja ljubica * Ta me bo spremila * Keder jest vmerel bom. — *Zapis* Jožefa Kranjca *od* Sv. Jurija na Ščav. (*narekal* Fr. Lupša) *se loči v tem*: 2 meni] moj ta — 4, 9 umiral — 6 sabla — 7 svetla — 4, 9, 13, 14 bon — 14 umrja — 15 gorenski — 18 Vsi] Ti. *Pesmi tega naslova je primerjati z drugim delom pesmi „Skesani radovoljec“ št. 6746 d*

7109.

(Iz Ihana.)

Oj ta sudaškъ bobъn,
Ta bo moj ta velkъ zvon;
Oj ta mъ bo zazvonu,
Kádъr jast umàru bom.

Oj ta sudaška sabla,
Ta bo moja svítla uč;
Oj ta mъ bo svetiva,
Kádъr jast umàru bom!

Oj ta sudaška puška,
Ta bo moja lubica;
Oj ta me bo vabjemava,
Kádъr jast umàru bom.

Takét jokále bote se,
Ve nadovžne dékъlce,
Takét jokále bote se
Za vaše fante slávlene.

Ké so te čarne vrane?
Văne b'jó pogrebcъ moj:
Văne me v'jo znašále
Po zъlén'mo trávnkъ.

Takét jokale bote ve,
Ve nadóvžne dékъlce,
Takét jokále bote se
Za vaše fante slávlene!

7110.

(Iz Motnika.)

Oh ta presvetla pušika,
Ta bo moja lubica.
Dra, la, la, la! dra, la, la, la!
Ta bo moja lubica.

Kader ne uona duol položi,
Me nikdar guor ne zbudi.
Dra, la, la, la! dra, la, la, la!
Me nikdar guor ne zbudi.

Oh ta prevelki boben,
Ta bo moj mertvaški zvon,
Kader on trikrat udaru bo,
Tedej gvišno mertu bom.

Oh te predrobne tičice,
Ti bojo moj pogrebčeki,
Uone me bodo spremlale,
Po deželi vogerski.

7111.

(Štajerska.)

Na vahti so dolge ure,
Mogoče jih ni prestat:
Domá pa ljubca žaluje,
Ne more sama spat.

7109. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Janče Kropčev. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 37.*

7110. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegovega rokopisa. Kitica 2. in 3. se pojeta kakor prva.*

7111. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Antona Kovačiča II. str. 15—16, kamor je prepisana iz pesmarice nekega vojaka, ki je služil v Gradcu.* — *Začetek spada k drugi voj. pesmi.*

Kosarno bom zapustil,
Naprej se bom podal,
Bom drugo dekle ljubil,
Katero si bom zbral.

Tota moja sablja
Je moja ljubica,
Ona me bo objemala,
Kadar glavca pade proč.

Ta moja puškica,
To bo moja svetla luč,
Ona bo meni svetla,
Ko bo kri z mene špricala.

Še ta vojaški boben
Bo moj mrtvaški zvon,
Ta bo meni zazvonil,
Jaz ne bom več živ.

Še ti črni orli bojo
Moji pogrebniki,
Mene bojo raznosili
Po deželi štajerski.

7112.

(**Podgorje.**)

Doma pa nisem mogel spati
Na ti beli posteljci,
Oh zdaj pa moram v šildvah stati
Na ti zemlji ogrski.

Le ta soldaški boben,
Ta bo moj veliki zvon,
Oh ta mi bo zazvonil,
Kadar jaz umrl bom.

Le ta soldaška sablja,
Ta bo moja svetla luč,
Oh ta mi bo svetila,
Kadar pojde glavca preč.

Le ta soldaška puška,
Ta bo moja ljubica,
Oh ta me bo spremljala
Do zelenega grobička.

Oh te črne vrane,
Te bojo moj' pogrebniki,
Te me bodo raznašale
Po ti zemlji ogrski.

Le ta soldaški montelj,
Ta bo moj ta pravi dom,
Oh ta me bo pokrival,
Kadar jaz umrl bom!

7113.

(**Kranjska.**)

Le ta soldaški boben,
Ta bo moj ta velki zvon,
Ta bo men zazvonov,
Kadar jas umeru bom.

In ta presvitla puška,
Ta bo moja svetla luč,
Ta bo meni svetila,
Kadar jaz vmerl bom.

Tud ta preprosta sablica,
Ta bo moja lubica,
Ta mene bo objela
Okoli vrata belega.

In ti gorejnski fanti
Bojo pokopali me,
Vsi bodo me spremili
Na zelenem travniku.

7112. *Zapisal* Fr. Stele. — *Iz njegove zbirke I. št, 72.*
7113. *Zapisal (?)* Pavel Laznik. — *Iz zbirke Iv. Lovrača A. str. 73.*

7114.

(Iz Slamne vasi.)

Ta cesarski boben,
Ta bo moj ta velki zvon,
Ta mi bo zazvonil,
Kadar jaz umrel bom.

Ta cesarska flinta,
Ta bo moja ljubica,
Ta me bo spremljala
Po deželi ogrski.

Ta cesarska sablja,
Ta bo moja svetla luč,
Oj ta mi bo svetila
Po deželi ogrski.

7115.

(Bloke pri Cerknici.)

Leta soldaški buben,
Ta buo muoj ta vielki zvun,
Leta buo mien zazvunu,
Kъdr jest umirou buom.

Leta soldaška puška,
Ta buo muoja lubica,
Leta me buo varvala,
Kuodr jest marširou buom. —

Le ta soldaška sabla,
Ta buo muoja svitla luč,
Le ta mi buo svejtila,
Kъdr jest obliežou buom.

Nejsm huotu doma spati
Na ti bejli puostelci,
Zdej muorem na vahti stati,
Na ti dežieli vuogrski.

Pa se buodo juokale
Vse slovejnske dejklce,
Vse slovejnske dejklce
Za nas fante urlaubarje.

Soldaška banda je špilala,
Mi smo pa marširali.
Al buben pa dejla:
„Oh fantje, le naprej!“

Soldaška banda je špilala,
Mi smo pa marširali:
Sej me buojo reznejšali,
Po leti dežieli vuogrski.

7116.

(Iz planinske okolice.)

Svitlo sonce gre za goro,
Treba bo slovo jemat,
Prišla bo taista ura,
K' se bo moral vsak jo bat'.

Eno dekle sem jest ljubil,
Zdej sem žalosten zares;
Ker jo moram zapustiti,
Dam jo drugim fantom čez.

7114. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
7115. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegovega rokopisa.*
7116. *Zapisal* Jvan Kremešek. — *Iz njegove zbirke št. 4. Začetek spada k različnim pesmim.*

Nič druz'ga ji ne bom zapustil,
Kakor zlati prstan ji bom dal,
Da bo ona en cahen 'mela,
Da sem bil jaz fantič sam.

Doma nisem hotel ležati
Na tej beli posteljci,
Zdaj pa moram na šilboht stati
V tej deželi ogerski. —

In tud' ta soldaška sabla,
Ta bo moja ljubica:
Ta bo mene objemala,
Kri bo z mene špricala.

In tud' ta soldaška flinta,
Ta bo moja svitla luč:
Ta bo meni posvetila.
Ko ne bom jaz videl več.

In tud ta soldaški boben,
Ta bo moj ta velki zvon,
S tem bodo meni zvonili,
Kedar jaz umrl bom.

In tud vi černi vrani,
Boste moji pogrebniki,
Vi me boste raznašali
Po deželi ogrski.

7117.

(Iz črnovrških gozdov.)

Vsaj vojaški boben
Lepše poje kakor zvon,
Trikrat mi bo zvonil,
Ko na vojski umeral bom.

Moja ljuba puška
Zvesta mi je, kamor grem;
Stala m' bo na strani,
Ko na ptuji zemlji umrem.

Moja ojstra sablja.
Svetla kakor solnčice,
Meni bo svetila
Še na mrzlo serčice.

Tič'ce z drobnim kljunčkom
Grob mi naredile b'do,
Na zeleni travnik
K belim rožcem me neso!

Pa na grobu rožce
Žalostno b'do gledale,
In nad grobom tič'ce
Milo bodo pevale.

7117. *Zapisal* J. Volkov. — *Iz Besednika VII. (1875) 63.*

7118.

(Iz Vrtojbe.)

Ta vojaška sablja,
Ta bo moja svetla luč,
Ta mi bo svetila,
Kadar jest vmirov bom.

Ta vojaška puška,
Ta bo moja ljubica,
Ta me bo spremljala,
Kadar jest vmirov bom.

Ta vojaški boben,
Ta bo moj mrtvaški zvon,
Ta mi bo zazvoniv,
Kadar jest vmirov bom.

7119.

(Iz Kanala.)

Doma nisem mogu spati
Na ti beli postlci,
Zdaj pa moram stati
Na deželi ogrski.

Ta soldaška puška,
Ta bo moja ljubica,
In ta me bo milvala,
Kri bo 'z mene špricala.

In ta soldaški boben,
Ta bo ta veči zvon,
In ta mi bo zazvoniv,
Kadar jaz umirav bom.

In ta soldaška sablja,
Ta bo moja večna luč,
In ta mi bo svetila,
Kadar pojde glavca proč.

In te le črne vrane
Bojo moji pogrebci,
Ti me bojo pogrebli
Na deželi štajerski.

2120.

(Iz Podmelca.)

Ta saudaški tambur,
Ta je en velik zūn,
Oj ta ba mene zūnuw,
Ko jest umerel bom.

Ta saudaška sablja,
Ta je 'na svetla luč:
Ona bo men' svetila,
Ko jest umerel bom.

Oj ta saudaška puška,
Ta je maje žena,
Po meni bo žaluala,
Ko jest umerel bom.

7118. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz Cejanove zbirke V. 88.*
7119. *Zapisal* Jožef Soban; *pravil mu* brat. — *Iz Cejanove zbirke V. 92, kjer je za prvi verz pisano pomotoma* doma ne morem spati.
7120. *Zapisal* Janez Murovec. — *Iz njegovega rokopisa.*

Priporočanje Mariji.

7121.

(Iz Lukovice.)

O Marija s planinskih gor,
Ti mi moreš pomagat'!
Sem zapustil starše moje,
Ki za mano jokajo:
Ne jokajte, ne žalujte,
Saj nazaj me več ne bo!

Pesem se nadaljuje tako, da se namesto besede starše poje brate, sestre, prijat'lje, znance.

7122.

(Iz Ihana.)

O Marija s pvâninske gvare,
Ti zamórъš pomagát'!
Sъm zapustu * sôje
Kъ žalujejo po mên'.
Ne žal'vajte, oh, ne jokajte,
Kér nazaj me več na bo!

V v. 3 se pri znamenju * poje: prijat'lje, znance, brate, sestre itd.

7123.

(Z Vrhpolj nad Kamnikom.)

O Marija iz planinske gore,
Ti zamoreš pomagati;
Doma sem pustu očeta, mater,
Ker za mano žalujejo.
Oh, ne žalujte, ne zdihujte,
Sej nazaj mi še pridemo!

Ostale kitice so enake prvi, izpreminja se le v. 3. tako, da se za očeta-mater poje 2. brate soje, 3. sestre soje, 4. prijatle soje, 5. žlahto sojo, 6. znance soje, 7. tri lubce soje.

7124.

(Z Izlak)

O Marija s planinske gore,
Ti nam hočeš pomagati,
Doma sem pustu očeta jen mater,
Ki za mnoj žalujejo.
Na žalujte, na zdihujte,
Sej nazaj nas več na bo!

Druge kitice so take kakor prva kitica, samo da moraš v 3. vrsti namesto „očeta in mater“ postaviti: za 2. kitico brate soje, 3. sestre soje, 4. žlahto sojo, 5. parjatle soje.

Nekdo drugi mi jo je pa tako povedal:

7121. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. št. 57.*

7122. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Ana Breznik. — *Iz njegove zbirke III. št. 61.*

7123. *Zapisal* Leopold Trobevšek. — *Iz prepisa v Mat. Rodéta zbirki VI. št. 11.*

7124. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 3.*

O Marija s planinske gore,
Ti nam hočeš pomagati.
Sem zapusto starše soje,
Ki za mnoj žalujejo.
Naj le žalujejo,
Naj le objokujejo,
Sej nazaj me neč več na bo!

Za 2. kitico brate soje, 3. sestre soje, 4. parjatle soje, 5. znance soje.

7125.

(Bloke pri Cerknici.)

Oh ti, Marija s planinske guore,
Ti mъ muoreš pomagat.
Doma sm pustu očieta svuojъh,
Kъ ze mano žalujejo.
Le nej žalujejo, le nej se juokajo,
Nezaj nas več na buo!

Dalje se poje tako, da se za očieta v v. 3. postavi 2. matъr, 3. brate. itd. Za vsakim omenjencem se končuje prošnja tako:

Oh ti, Marija s planinske gore,
Jez se tiebъ prporočim,
De ti me buodeš obvarovala,
Jest pa tiebe ne zapustim!

Če pojdem na vojsko, pojde tudi Jezus z mano. I.

7126.

(Ziljska.)

Al jes pubič v vojsko pojdan,
Saj ne pojdan ko jes sam,
Z menô pojde pa Maria,
Ježuš bode pa moj špan.

Al jes půbič v vojsko pojdan,
Saj ne pojdan sam za sé,

7125. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegove zbirke. Za* mъ *se poje v v. 2. tudi* mien.

7126. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegove zbirke v VO. XIII. 46, kjer je pristavljena opomnja:* „u nekojej drugej zilskej davoriji se tudi poje:

Sabelco sen že nabrusu,* Jenan bôn djoŭ gŭavco preč,*
Da se bôn na fajnta skusu,* Drujan pa skůz serco meč.“

Prepis v VO. XV. 50. se loči ne glede na ie *za* ě *in* ł *za* u *v tem:* 1, 2, 5 jez — 3 Marija — 6 san — 8 sve *v. 9—12 manjka:* 16 Vogèrsko. — *Natisek v Scheiniggovih NPKS. št. 72 (kjer se citira Hermann I. 259) se loči, ne glede na naglaske in apostrofe, v tem:* 1, 2 5, 9 jaz — 1, 2, 5, 6, 9, pojdem — 3 pa] še Marija — 4 Jezus — 7 Pojdem... žlahto — 8 Noj — 11 Al' jas v nebesa pridem — 12] Bom pa prosil za vas vse — 13 Bělo suknjico — 14 sabljico ostro — 15] Da pobič frišno pomarširan — 16] Daleč v deželo ogersko

Pojdan le za svojo žu͡ahto
No za svoje bratre vse.

Al jes půbič v vojsko pojdan,
Prósite Bogá za me,
Al jes u nebese pridan,
Prosu bodam za vas vse.

Bĕu͡o sukenco mi dajte,
Dajte sabelco ojstro,
Da frišen půbič pomaširan
Delč v deže u͡o vogerško.

7127.

(Kranjska.)

Oh le ta današnji dan
Od Boga mi je poslan:
Gôr nad mano zdaj megle
Vse rudeče obstoje.

Kaj pomeni druz'ga to,
Kakor prestrašno vojsko!
Ah kako soldat čem bit,
Jez že pobič kri prelit!

Al, če sъm v soldate dan,
Saj ne pojdem pobeč sam;
Ne žalujte oča, mat',
Zvedeti, de sim soldat
Pobeč jez tako še mlad!

Ah ker sim v soldate dan,
Saj ne pojdem tjekaj sam
Z mano pojde Jezus moj,
On meni na strani stoj,
Tud Marija bo z manoj.

Ko umerlo bo telo,
Vzemta dušo u nebo:
Oh moj Jezus, svéti raj
Vsim dušicam skupej dej!

7128.

(Iz Motnika.)

De b' vola božja b'la,
De b' noč nigdar ne b'la;
Za tim rumenim soncam
En rudeč oblak je.

Pa druzga ne pomeni,
Ko to silno vojsko.
Mamca žalujejo,
Očka klagujejo.
Tudi jest pubič
Sim žalosten močno,
Kir bom mogel bit soldat.

Če bom, saj ne bom sam,
Pojde tudi Jezus z mano,
De mi bo na strani stal,
De jest ročno pokov bom,
De duško varval bo.

Marija Štinske gore,
Ne pozabi nigdar na me,
De mi boš na strani stala
In mene varvala.

7127. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz MP. I. 53—54.*
7128. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 57.*

7129.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Tam je an strešen oblak,
De nej[i] biu še nigdar tak.
Tu drozga ne pomeni,
De bom mogo bit soldat.

Mamca se jokaje,
Očka želojeje.
Jokaj[i]te al nihaj[i]te,
Še me nikdar več nazaj na bo!

O Marija z dinske fare,
Na pozabi ti za mi.

Če pojdem na vojsko, pojde tudi Jezus z mano. II.

7130.

(Iz planinske okolice.)

Danes ta dan
Nam je ven dan,
Oh žalost velika,
Do srca sem bolan.

Danes tako,
Juter glih tako,
Oblaci so rudeči,
Kaj nek' pomenijo?

Kaj pomenijo?
Na vojsko pojdemo.
In jest sem pobič mlad,
Pa moram bit soldat'.

Nič ne jokajte,
Nič ne žálujte,
Saj pojde Jezus z mano,
Mi bo na strani stal.

Ljubi angelčk' moj,
Le pojdi ti z menoj,
Sej ti me boš obvaroval
Pred vso nevarnostjo.

Ljuba mati božja ti
Sedem žalosti,
Sej s' tudi ti prestala
Veliko žalosti!

7131.

(Iz Podlipovice.)

Danes ta dan
Je en žalostni dan.
Rudeči so oblaki,
Ki plavajo nad nam.

O kaj pomenijo?
'No vojsko strašno!
O fantič moj, o fantič mlad,
Boš mogel bit soldat.

Mogel boš daleč it',
Na vojsko boš mogel it',
Mogel boš zapustit'
Prijatle, znance vse!

So očka zdihval',
So mamca jokal',
Vsa žlahta mi žaluje,
Vojšak sem ogrski.

7129. *Zapisal* Jožef Androjna; *pela* Mica Bregar. — *Iz zirbke J. Androjne II. št. 6.*

7120. *Zapisal* Ivan Kremešek. — *Iz njegove zbirke št. 6. Primerjaj zgoraj 6880 in d.*

7131. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 6. Prim. v Malenšekovi zbirki (Glasb. Mat.) III. št. 16.*

Ni treba žalvat,
Pa tud ne jokat,
Saj pojde Jezus z mano,
K' mi bo na strani stal.

Tud angelček moj,
Bo rajžal z menoj,
In on me bo obvarval
Pred vso nevarnostjo.

7132.

(Iz Razbora.)

Oj kako strašno
Je vendar le to:
Rudeči so oblaki,
Katir nad nam stojo!

No kaj pomenjo?
Na vojsko strašno!
Jaz fantič mlad, jaz fantič mlad
Bom moral bit soldat!

Očka žalujejo,
Mamca se jokajo,
Vsa žlahta premišljuje,
No kaj nek z manoj bo?

Ni treba se bat,
Ni treba žalvat,
Saj pojde Jezus z manoj,
Mi bo na strani stal.

Tud angeljček moj
Bo rajžal z menoj,
Ker on bo mene varval
Pred vsoj nevarnostjoj!

7133.

(Iz Šmarskega okraja na Štaj.)

Oh danes ta dan,
Kater nam je dan,
Oh žalost me sprehaja,
Na sercu sem bolan.

Oh denes tako,
Alj jutri glih to,
Rudeči so oblaki,
Kater nad nami so.

No kaj pomenijo?
Na vojsko pojdemo.
O fantič, o fantič mlad,
Boš moral bit soldat.

Mamca žalujejo,
Očka zdihujejo,
Vsa žlahta spremišljuje,
No kaj bo zdaj z menoj.

7132. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 4, kjer je pripisana tudi ta-le melodija:*

Zmerno, milo

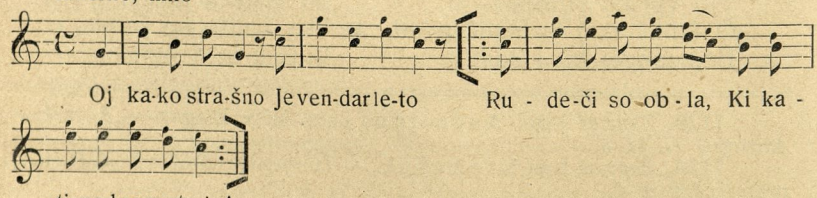

7133. *Zapisala* Mar. Steklas. — *Iz njenega rokopisa.*

Ni treba žalovati,
Ni treba zdihovati,
Saj pojde Jezus z menoj,
Ki m bo na strani stal.

Preljubi angelj moj,
Ti mi na strani stoj,
Izroči me Bogu,
Pripeljaj spet domu!

7134.

(Iz Št. Pavla v Sav. dolini.)

Današnji ta dan,
Ki nam je izbran,
Rudeči so oblaki,
Ki gor nad nam vise.

Pa kaj pomeno?
Na vojsko strašno!
Oj fantič mlad,
Boš moral bit soldat.

So očka žalval
In mamca zdihval,
Vsa žlahta premišljuje,
Oh kaj bo zdaj z menoj.

Ni treba žalvat,
Pa tud ne zdihvat,
Saj Jezus pojde z manoj,
Mi bo na strani stau.

Tud angeljček moj,
Bo rajžal z menoj:
Saj on me bo obvarvau
Pred vso nevarnostjo.

7135.

(Štajerska.)

Oj kako strašno
Je vendar le to,
Rudeči so oblaki,
Kater' nad nam stoje.

No kaj pomenijo?
Na vojsko strašno;
Jaz fantič mlad
Bom moral bit' soldat.

Očka žalujejo,
Mamka se jokajo,
Vsa žlahta premišljuje,
I kaj nek z mene bo.

Ni treba se bat',
Ni treba žalovat',
Saj pojde Jezus z menoj,
Mi bo na strani stal.

Tud angelček moj
Bo rajžal z menoj,
Ker on bo mene varval
Pred vsoj nevarnostjoj!

7136.

(Iz Brasloveč.)

Dones ta dan,
Katir nam je dan,
Rudeči so oblaki,
Katir nad nam stoje.

Oh kaj pomeni to?
Na vojsko hudo!
O fantič mlad, oj fantič mlad,
Boš mogel bit soldat.

7134. *Zapisal* Anton Potočnik. — *Iz njegovega rokopisa.*
7135. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 61.*
7136. *Zapisal* Anton Dobnik. — *Iz njegove zbirke št. 15.*

Bojo očka žalval,
Bojo mamca zdihval,
Vsa žlahta premišljuje,
No kaj bo zdaj z menoj.

Ni treba se bat,
Pa tud ne žalvat,
Saj pojde Jezus z mano,
Mi bo na strani stal!

Tud angelček moj
Bo rajžal z menoj,
Saj on me bo varval
Pred vsoj nevarnostjo!

7137.

(S Pohorja.)

Danes ta dan,
Jutri glih tako:
Žalost me sprehaja,
Pri srcu sem bolan.

Danes ta dan,
Jutri glih tako:
Rudeči so oblaki,
Ki gor nad nami so.

No kaj pomenijo?
No rajžo mojo:
Oj pobič mlad, oj pobič mlad,
Boš moral bit' soldat.

Oče žalujejo,
Mati glih tako,
Vsa žlahta premišljuje,
Oh kak še za me bo.

Oj angeljček moj,
Na strani ti mi stoj!
Ti me boš obvaroval
Pred vso nevarnostjoj!

7138.

(Iz Stoparec.)

Al' danes je ta dan
Je z žalostjo obdan,
Al žalost je velika,
Na srčki sem bolan.

Al' danes je tako,
Bo jutre glih tako,
Oblaki so goreči,
Al kaj pomenijo?

Al' kaj pomenijo?
Da na vojsko pojdemo.
Že boben glasno poje,
Al fantje, kaj zdaj bo?

Al nič se ne bom bal,
Korajžen bom tam stal,
Saj mi Jezus je obljubil,
Da mi bo na strani stal.

Ljubi angeljček ti moj,
Ti mi na strani stoj,
Ti me boš prevaroval
Pred vsoj nevarnostjoj.

Zdaj srečno, ljubica
In tvoja posteljca,
Kolkokrat sem k tebi prišel,
Zdaj pa nikdar več!

7137. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 4.*
7138. *Zapisal* L. Cvirn; *pel kmečki fant* Janez Gobec. — *Iz Cvirnovega rokopisa št. 2.*

Zdaj pa vzamem jaz slovo
In podam vam vsem roko:
Na vojsko moram iti,
Nazaj me več ne bo!

7139.

(Od Frama.)

Oj solnce stemni,
Luna luč izgubi,
Erdečа bandera
Na oblaku stoji.
Kaj pomeni to?
Oj prestrašno vojsko.

Oče, le kam se bom dějal,
Da bom slovo jemal
Od mojih ljubih oči,
Kterih morem zapustit?
„Le ne žalite se kar,
Vsej ne pojdem jaz sam
Vsej gre moj Jezus z meno,
Ki bo meni na strani tam.“

Kam se bom dějal,
Da bom slovo jemal
Od mojih ljubih mater,
Kterih moram zapustit?
„Le ne žalite se kar,
Vsej ne pojdem jaz sam,
Vsaj gre Marija z meno,
Ko bo meni pomagala tam!“

Še le kam se bom dějal,
Kda bom slovo jemal
Od mojih ljubih bratov,
Kterih morem zapustit?
„Le ne žalite se kar,
Vsej ne pojdem jaz sam,
Vsej gre moj angel z meno,
Ki bo mene varoval tam!“

Kam se bom dějal,
Da bom slovo jemal
Od mojih ljubih sester,
Kterih moram zapustit?
„Le ne žalite se kar,
Vsej ne pojdem jaz sam.
Vsej gre vsa nebeška družína
z meno,
Ko bo meni pomagala tam!“

„Kanoni že grmijo, se trese celi svet.“

7140.

(Iz šmarskega okraja na Štaj.)

Sijaj, sijaj, solnce, tam dalječ za goram,
Da polje bo obsjano s tem drobnim rožicam.
O žalostno je za moje srce,
Bom mogel zapustiti prijatelje, znance vse.

Oh žalost me sprehaja no kam se čem podat,
Da prišle so povelje, da moram bit soldat.
Franc Jožef cesar, njegovi general
Se z Prajzom če vojskvati in boj od sebe dat.

Ponižajte se gore, doline višajte,
Stori se ravno polje, da videl bi dakle.
O videl bi jo rad pred smertjo še enkrat,
Pri sercu mi je vedno, pozabit je nikdar.

7139. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 74.*
7140. *Zapisala* M. Stoklas. — *Iz njene zbirke.*

Ljubi moj oče mati, zahvaljim vas lepo,
Da ste me gor zredili, učili tak lepo,
Zdaj vzamem slovo in roko vam podam,
Na vojski bom ob glavco, nazaj me več ne bo.

Kugle križem letijo, ko dež od lufta gre
Soldatje tam ležijo, vse sorte ranjeni.
Ti eni so brez rok, ti drugi so brez nog,
Ti tret so v smertnih revah, da vpijejo h Bogu.

Kanoni tam germijo, da trese se cel svet,
Soldatje tam ležijo, da vstat ne morjo več.
Tam tekla bo kri nedolžnih ljudij,
Ljub Jezus, daj jim gnado, po smert pa sveti raj!

7141.

(Od Selišč pri Sv. Juriju na Šč.)

Sunce mi rajža ta doli za gore,
Po polji je obsijalo vse žlahtne rožice.
Žalostno tudi je moje srce,
Ker morem zapustiti prijatle znane vse.

Kaj mi je storiti, oj kam se čem podat,
Cesarsko povelje pravi, da moram bit vojak,
Franc Jožef cesar in njegov general
Začel se je vojskovati zdaj s Turkom prav močno.

Očka no mamca, zahvaljam vas lepo,
Ker ste me gor zredili, učili prav lepo.
Naj vam zdaj roko podam še za slovo,
Nemara v vojski zgubil življenje bom mojo.

Kje si, dekle, da se posloviva še?
Pogled na me obrni, ne jokaj lüba se.
Kot solnce greje me skozi megle,
Tako težave grejo črez moje to srce!

Vidim, ko gre zdaj sovražnik na me,
Ker vidim, da se bliža mi zadna ura že.
Teče zdaj kri tam nedolžnih ludi,
S krvjo se to napaja in travo to rosi.

7141. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekovala* M. Klemenčič. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

7142.

(S Pohorja.)

Sonce milo rajža,
Mi rajža za goro;
Nikolj ne bo več prisjalo
Na moje srčice.

Sonce mi še sije
Skoz temne megle,
Meni žalost dela,
Ko zmislim jaz na vse.

Kanoni tam grmijo,
Se trese celi svet,
Ljudi po tleh ležijo,
Strašne martre trpet.

Ti prvi nima roke,
Ti drugi ne noge,
In tretji nima glavce,
Ki mrtev tam leži.

Če si dekle mojo,
Tej pridi k men' nicoj:
Od tebe slovo vzamem,
Potem pa grem naprej!

7143.

(Iz Teharji pri Celju.)

Solnce mi izhaja
Gor izza gore,
Po polju je obsjalo
Vse žlahtne rožice.
Oh moje srce,
Kak žalostno je,
Ker mora zapustiti
Prijatle, znance vse.

Kaj mi je storiti,
Le kam se čem podat?
Cesarsk povelje pravi,
Da moram bit soldat.
Franc Jožef cesar,
Njegovi general
Se z Prajzom če vojskovati,
Vojskovati prau močno.

Oča ino mati,
Zahvalim vas lepo,
Ker ste me gor zredili,
Učili prau lepo;

Podam vam roko
In vzamem slovo,
Na vojski dal bom glavco,
Nazaj me več ne bo.

Krogle tam letijo,
Ko dež iz neba gre;
Fantje po tleh ležijo,
Vse sorte ranjeni:
Eden brez roke,
Drugi brez noge,
In tretji v smrtnih ranah,
Sam Bog se vsmil čez nje!

Kanoni že grmijo,
Se trese celi svet,
Fantje po tleh ležijo,
Morjo martre trpet.
Tam teče zdaj kri
Nedolžnih ljudi;
Ljub Jezus, daj jim priti
Taj k tebi v sveti raj!

7142. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 33.*
7143. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zb. IV. str. 59—60.*

7144.

(Iz Razbora.)

Oj solnce mi izhaja
Gor izza gore,
Po polju je obsjalo
Vse žlahtne rožice.
Oh moje srce,
Kak žalostno je,
Ker mora zapustiti
Prijatlje, znance vse!

Le kaj mi je storiti,
Le kam se čem podat,
Cesarsk povelje pravi,
Boš mogel bit soldat!
Franc Jožef cesar,
Njegovi general,
Se s Prajzi če vojskvati
Vojskvati prav ojstro.

Dolinice in hribi,
Vi se ponižajte,
Storite ravno polje,
Da vidim svoj deklé.
Oh videl b' jo rad
Pred smrtjo enkrat,
Potem pa prav korajžno
Se v vojsko čem podat.

Oj oče ino mati,
Zahvalim vas lepo,
Ki ste me gor zredili
Učili prav lepo.
Podam vam roko
In vzamem slovo,
Na vojski dal bom glavco,
Nazaj me več ne bo.

Kugle tam letijo,
Kot dež iz lufta gre,
Ljudje po tleh ležijo,
Vse sorte ranjeni:
Ti eni brez roke,
Ti drugi brez noge,
Ta trek na smrtni postlji
Na ranah tam leži.

Kanoni že grmijo,
Se trese celi svet,
Ljudje okol ležijo,
Morjo martre trpet.
Tam teče zdaj kri
Nedolžnih ljudi:
Ljub Jezus, daj jim priti
Po smrti v raj sveti!

7145.

(Iz Brasloveč.)

Solnce mi gori rajža
Tam gori za goro,
Po polju bo obsjalo
Vse rože žalostne.

Oj moje serce,
Kak žalostno je,
Kir moram zapustiti
Perjatle, znance vse!

7144. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njeg. zb. št. 3., kjer je prip. ta-le mel.:*

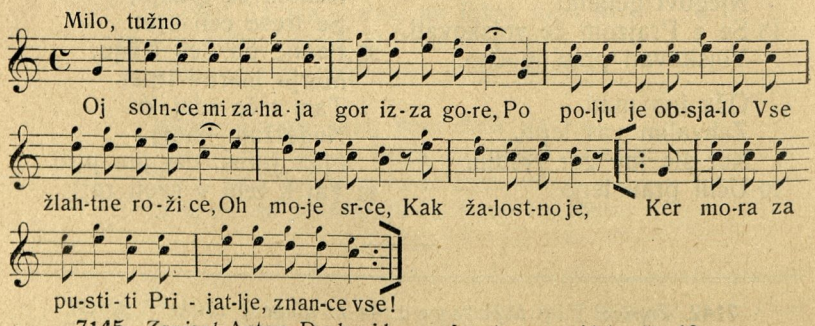

7145. *Zapisal* Anton Dobnik. — *Iz njegove zbirke št. 13.*

Oh kaj mi je za striti,
Noj kam se čem podat,
Cesarsk povelje pravi,
Da moram bit soldat.
Franc Jožef cesar
In njegov general
Začel se je vojskvati
Iz Turkam premočno.

Oh kje si moja sestra,
Le pridi h meni zdaj,
Slovo od tebe vzamem,
Potem pa grem naprej.
Najdražji je kri,
Ki v sercu kipi,
Za njo b' jo hotel dati,
K' jo moram zapustit.

Hribi in doline,
Ponižajte se vse,
Da se bo vidla moja sestra,
Da vse bo ravna pot.
Objel b' jo še rad
Pred smertjoj enkrat,
Vedno mi je pri sercu
Ne morem jo pozabt.

Kakor čez solnce grejo
Černe temne megle,
Tako težave grejo
Vedno čez moje serce.
Zdaj vidim, da gre
Sovražnik čez me,
Zdaj vidim, da se bliža
Mi zadna ura že.

Kugle nasprot letijo,
Ko dež od lufta gre,
Ludje po tleh ležijo,
Vse sorte ranjeni;
Eni brez glave,
Drugi brez noge,
Tretji v smertnih ranah
Martran na tleh leži.

Kanoni tak gromijo,
Se trese celi svet,
Ludje po tleh ležijo,
Morjo martre terpet:
Tam teče zdaj kri
Nedolžnih ludi,
Al lubi Jezus jim daj
Po smerti svet raj!

7146.

(Torovo.)

Franc Jožef cesár
In njegov generál
Začel' so se vojskvati
S Francozom prov močnú:

Tam teče zdaj krí
Nadolžnih ludí,
Tam se krí prelíva,
Zemla se friša ž no.

7147.

Solnce že zahaja
Gori za gore,
Po polji je obsijalo
Te žlahtne rožice.
Oh moje srce,
Prav žalostno je,
Ker morem zapustiti
Prijat'lje svoje vse.

Oh kaj mi je za striti,
O kam se čem podat?
Cesarsk' povelje pravi:
De morem bit' soldat.
Cesar Franc Jožef,
Njegov general
Začela sta vojsk'vati
Se s Prajzam prav močno.

7146. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 21.*
7147. *Zapisal* Ivan Lovrač.— *Iz njegove zb. II. št. 4.*

Hribci in doline,
Ponižajte se ve,
In rataj ravno polje,
De vidu bom dekle.
B' jo vidu še rat
Pred smrtjo enkrat,
Je deleč preč od mene,
Ne morem več do nje.

Kanoni brenčijo.
De se ves trese svet,
Ljudje po tleh ležijo,
Mor'jo ráne trpet.
Eni brez roke,
Eni brez noge,
In trek je smrtno ranjen,
Mrtvi po tleh leže.

Preliva se kri
Nedolžnih ljudi,
O Jezus jim daj priti
Po smrti v sveti raj!

7148.

(Iz Suhorja.)

Solnčice mi rajža,
Tam za goro,
Po polj' mi obsijalo
Vse žlahtne rožice.
Kam se čo djat,
Kam se čo podat?
Cesarsk povelj mi pravi,
Da moram bit soldat.

Očka in mamca,
Zahvalim vas lepó,
Ki ste me odredili,
Učili prav lepo.
Podam vam roko,
Vzamem slovo,
Na vojski bom dal glavco,
Nazaj me več ne bo.

Oj ti dete moje,
Pridi ti k meni,
De od tebe slovo vzamem
In grem potlej naprej.

Tam kugle brenčijo,
Kot dež od lufta gre.
Tam kanon' grmijo,
Se trese celi svet.
Soldat' po tleh ležijo,
Vse sorte ranjene.

Tam teče kri
Nedolžnih ljudi;
Tam se kri preliva,
Se zemlja friša ž njo.

7149.

(Iz Krasinca.)

Solnce mi rajža
O tam za goro,
Ker mi je obsejalo
Vse žlahtne rožice.

Najpoprej zahvalim
Očeta, matero,
Ki so me gor zredili,
Učili prav lepo.

Podam vam roko,
De vzamem slovo,
Na vojsko z glavo projdem,
Nazaj me več ne bo.

Tam kanoni grmijo,
Se trese celi svet,
Soldat' po tleh ležido,
Vse sorte ranjene.

7148. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
7149. *Zapisal* Peter Črnič; *pela mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Iv. Sašelj.*

O tam teče kri
Nedolžnih ljudi,
O tam se kri preliva,
Se zemlja friša ž njo.

7150.

(Iz Podzemlja.)

Sončice mi rajža
Tam čez goro,
Da mi bo obsijalo
Vse žlahtne rožice,

Že bombe mi brenčijo,
Da se trese celi svet.
Kamerat' po tleh ležijo,
So močno ranjeni.

Oh kam se čem jest djati,
Al kam' se podat',
Cesarska povelja prav'jo,
Da moram bit soldat.

Preljubi očka, mamca,
Zahvalim vas lepo.
Ki ste me gor' zredili,
In zučili prav lepo!

Podam vam roko
In vzamem slovo,
Na vojski bom dal glavo,
Nazaj me več ne bo!

7151.

(Gorenjska.)

Kugle brenčijo,
Dež iz lufta gre,
Ljudje po tleh ležijo,
Vse sorte ranjeni.

Enemu manjka roke,
Ta drugemu noge,
Ta tretji je smertno ranjen,
Nazaj ga več ne bo.

Očka in mamca,
Zahvalim vas lepo,
Ker ste me gor zredili,
Učili prav lepo.

Vi hribje in doline,
Ponižajte se,
Da bode ravno polje,
Da bom videl še dekle.

Oh videl bi jo rad
Pred smrtjo še enkrat,
Potem na vojsko pojdem,
Nazaj me več ne bo.

7152.

(Iz Spodnje Idrije.)

Hribi doline,
Ponižajte se,
Da se bo vidlo
To ravno poljé,
To ravno polje,
Kodar moja dekle gre.

7150. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
7151. *Zapisal* F. B. — *Iz njegovega rokopisa št. 3.*
7152. *Zapisal od svoje matere* Davorin Tratnik. — *Iz njegovega rokopisa. Zložena iz več pesmi; prim. glede 1. strofe št. 1566 (v. 15 ns.) itd.*

Še videl bi jo rad
Pred smrtjo še enkrat,
Vedno m' je pred očmi,
Je ne morem zapustit.

Nikdar ne bom pozabil
Na tisto prvo urco,
K' sva jela ljubit se.

Solnce m' gori rajže,
Tam doli zad gore,
Po polj' m' je obs'jalo
Vse žlahtne rožice.

Moj očka, moja mamca,
Zahvalim vas lepo,
Ker ste me gor zredili,
Učili prav lepo.

Zahvalim vas lepo,
Vzamem od vas slovo,
Nazaj me nikol več,
Nikol več ne bo!

7153.

(**Vipava.**)

Franc Jožef cesar
In njegov general
Se hočta vojskovati
Z Lahom prav močno.

Kugle zdaj brenčijo,
Se trese celi svet,
Ljudje po tleh ležijo,
So smertno ranjeni.

Tam teče kri
Od nedolžnih ljudi,
Oh tam se kri preliva,
Se zemlja friša ž njo.

Kam se čem obernit,
Oh kam se čem podat?
Povelje men to pravi,
De morem bit' soldat!

7154.

(**Vipavska.**)

Franc Jožef, naš cesar,
In njegov jeneral
Se bosta vojskovala
S Francozom prav močno.

Šter urca je odbila,
Se srce veseli,
K' moj šocelj k meni pride,
Se sablja mu svetli.

Bom sabljico nabrusil,
Se bo svetla kakor luč,
S Francozom se bom skusil,
K' me kliče na pomoč.

7155.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Súnce je wžej posálo zát,
Naš césar je póslowan mandát,

Naš césar je póslowan mandat
De mũóren bet sowdát.

7153. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*

7154. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 158. Druga kitica spada k pesmi 1298 d.*

7155. *Zapisal* Karel Štrekelj; *povedala stara* Kraljica. — *Iz moje zbirke. Več strof spada k drugim pesmim (prim. št. 6759 in d.)*

Naš césar takúj právε:
Wsъ wòjskъ bon dobíw,
Zε Jĭézusawu vĭéru
Bon jεst krí prεlíw: —

Kεj sε boš umíkow,
Sεj sε ti bu šíkow,
Sεj sε ti bu šíkow
Cαsárski stán!

Si bòmo ràkъ dáli,
Sα bòmo prou štαmáli
Nαspruti jεnεrálju
Cαsárskεmy!"

Wòjska m' jε zεčnıéla
S Týrkan, králjan prow móć-
nìn:
Srĭećъn tisti bòdε,
Kir ju bu dobíw. —

Kýγlъ mi brεnčíju,
Lεdjĭé po tléh lεžíju,
Lεdjĭé po tléh lεžíju,
Wsъ sŭórtъ ránjεni.

Sαn γrúm janùj bliskànje,
Z lýfta dαž dol γréj;
Kαr jih tànkεj vídεn,
Sα kъrvavi wsi.

Čí jε tu mójε dèkljε?
Nεj prídε sànkεj h ménè,
Dα wódnjъ slawu wzámεn,
Prèj ku γrán naprèj;

Dα slàwú wódnjъ wzamεn,
Prεj ku γrán nεprèj.
Sεj tu mojε sъrcε
Pozablo ju ni še!

Muj wóća, mója mati,
Zahvalεn vas lαpú,
Kαr stε mα γor zrεdíli,
Wočíli prow lαpú.

Mŭórεn nα wójsku jíti
Jεn martrъ tαn trpĭét,
Mŭórεn jεs krí prεlíti
Za vàs, zε ciéli svĭét.

7156.

(Podsabotin.)

Tam za goro
Prisjalo solnčice
Na tiste rožice,
Ki cvetejo lepo.

Moj očka, moja mati,
Zahvalim vas lepo,
Ker tu ste me zravnali,
Učili prav lepo.

Podam vam roko,
Da vzamem slovo,
Na vojsko pojdemo,
Nazaj nas več ne bo.

Franc Jožef cesar
In njegov general
Se hočeta vojskovati
S Francozom prav močno.

Podam vam roko,
Da vzamem slovo,
Da grem na vojsko:

Tam teče kri,
Nedolžnih ljudij,
Zemlja se friša,
Rose treba ni.

7157.

(Iz Kanala.)

Prisijalo je solnčice,
Tam gori za goro;

Prisjale tejste rožce,
Ki cvetejo lepo.

7156. *Zapisal* Albin Radikon. — *Iz zbirke Jožefa Cejana IV. št. 61*
7157. *Zapisal* Alojzij Goljevšček. — *Iz mladinskega lista „Lipa".*

Moj oče, moja mati,
Zahvalim vas lepo,
Da ste me gor zredili,
Izučili prav lepo.

Podam vam roko,
Uzamem slovo,
Na vojsko zdaj pa pojdem,
Nazaj me več ne bo.

Franc Jožef cesar,
Njegov general
Se hoče vojskovati
S Francozi prav močno.

Tam kuglice letijo,
Ko dež iz lufta gre,
Ljudje pa tam ležijo,
Vse sorte ranjeni.

Tam teče kri
Nedolžnih ljudi,
Oj da se zemlja friša,
Da rose treba ni!

7158.

(Iz Podmelca.)

Solnce mi zahaja
Tam gore za goro,
Vse poljce mi obsjalo,
Te žlahtne rožice.

Prišel je zdaj čas,
Cesar pokliče nas,
Zapstit bomo mogli znance
In ta zelena pomlad.

Kanoni gromijo,
Se trese celi svet,
Ljudje po tleh ležijo,
Vse sorte ranjenih.

Major zavzdigne glas:
„Fantje, naprej še 'n čas!“
Kugle gredo na nas
Kakor spod neba dež.

Preljubi moj sosedi,
Prosim vas lepo:
Troštajte mojo mater,
Ki žalostna leži!

7159.

(Iz Temljin)

Solnce mi zahaja
Tam gori za goró;
Vse poljce mi je obsijalo
In vse te žlahtne rožice.

Sem v drugič zaslišal glas,
Ljubce! zapustimo vas,
Naprej pa bomo rajžali,
Nazaj nas več ne bo.

Ljubi moj starši,
Zahvalim vas lepo,
Ker ste me zredili,
Učili služit Bogu.

Ljubi moji znanci,
Prijatelji vsi,
Troštajte mojo mater.
Ki žalostna na tleh leži.

7158. *Zapisal* Janez Murovec. — *Iz mladinskega lista „Lipa“.*
7159. *Zapisal* Jožef Kenda. — *Iz njegovega rokopisa. Drugi prepis v zbirki Kokošarjevi s temi premembami*: 4 vse te] te — 6] Cesar kliče nas — 19 Fantič — 22—23] Podaj desno mi roko,* Od tebe slovo vzamem.

Kugeljca me trof,
Se strese celi svet,
Fanti po tleh leže,
Vse sorte ranjenih.

Ljuba, ljuba, ljubica,
Desno mi podaj roko,
Od tebe vzamem slovó,
Ker nazaj me več ne bo.

7160.

(Z Vrsna.)

Zdaj je prišel čas,
De cesar kliče nas,
Zapustiti bom mou vse znance
In to zeleno spomlad.

Preljuba moja ljubca,
Podaj mi desno rokó,
Od tebe slovo vzamem,
Vidla se ne bova več.

Preljubi moj' sosedi,
Moji vi prijateli,
Tolažte mojo mater,
K' od žalost na tleh leži.

Hautman zavzdigne glas:
„Fantje, naprej še 'n čas!"
Kugle na vas letjó,
Kot od neba dež.

Topovi tam germijo,
Se trese celi svet;
Fantič po tleh ležijo,
Vse sorte ranjenih.

7161.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

O ljubca, povej mi,
Kam se čem podat?
Cesarska postava pravi,
De morem bet soldat!

Naš cesar Franc Jožef,
Njegovi generali,
Začel se je vojskovati
Sez Lahom prav močno.

Stotnik že zaupije:
„Oj fanti, marš naprej!"
Sovražnik nas že čaka,
O Boh ve, kaj bo zdej!

Bombe že grmijo,
De zemljo tresejo,
Ledjé po tleh ležijo,
So smrtno ranjeni.

Adnemu manka roka,
Temu drugemu pa noge,
In tam se kri preliva,
De zemljo frišajo.

Oj očka, oj mamka,
Zahvalim vas lepo,
Ker ste me gor zredili,
Zučili prav lepo.

Oj očka, oj mamka,
Prosim vas lepo,
De ne boste pozabili
To lastno vaše kri!

7160. *Zapisal* S. Rutar? (S. Gregorčič ml.) — *Iz Rutarjeve zbirke.*
7161. *Zapisal* Jožef Cejan; *pel* Andrej Čučič. — *Iz Cejanove zbirke I. št. 5.*

7162.

(Podgorje.)

Oblaki so rudeči,
Kaj nek' pomenijo?
Da vsi ta mladi fantje
Na vojsko pojdejo.

Že bobni ropotajo
In puške pokajo,
Dъkleta fante svoje
Na srce stiskajo.

Oh hautman pa zavpije:
„Moj' fantje, marš naprej!
Sovražnik nas že čaka."
„„Moja lupca, kaj bo zdej?""

„Nocoj je lep večer, jutri bo zavber dan."

7163.

(Iz Cerovca.)

Nicoj mi je lep večer,
Vojtro bo vesel den!
Pajbiči hujškajo,
Srdce je žalostno.

Todsej en pajbič gre,
Venda na vojsko gre;
Zdaj do na vojno šli,
Glave do ta dali.

Puškice pokajo,
Ljubice jočejo,
Sablice bliskajo,
Matere vriskajo.

Sablice bliskajo,
Glavice sekajo,
Naj je le sekajo,
Drugač zdaj ne bo!

7164.

(Od Slov. Gradca.)

Nocoj je na luštna noč,
Mesenc svet celo noč,
Fanti se skup zbero,
Lepo pojó.

Skupaj se zbirajo,
Lepo prepevajo
Gledajo v gartel,
Koko rožce cveto.

Najgol nargorš cveti,
Dekle se mi smeji,
Okol se zasukne,
Lep pušelc naredi.

Hribi so zeleni,
Rožce razcvetlene,
Tičke po borštah
Prav lepo pojo.

Vse je vesel na svet,
Ja bom pa mogu umret,
Iz žalostnim sercam
Zapustit ta svet.

V Marpurg jaz rajžav bom,
Vas pa zapustiv bom.
Dekletu pisav
En cegelček bom.

Cegelček brala bo,
Tud se jokala bo,
Tekle je bojo
Po lici solze.

„Dekle, ne jokaj se,
Vidla ne boš me več,
Mog bom umreti
In jeti pod meč.

7162. *Zapisal* Franč. Štelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 45.*
7163. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. l. 195. (93.)*
7164. *Zapisal* Martin Laznik. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil J. Glonar.*

Bodi potroštana,
Prosi Boga za me,
De bi v nebesih
Se vidla oba!“

7165.

(Iz Ihana.)

N'coj ja 'na fletna noč,
Jutъr bo 'n zaubъr dan,
Sonce že dolъ gre,
Silnъ ja žavastnъ.

Kaj b' na bo žávastnъ,
K' more na vojsko jъt.

Po cestъ pa vojska gre,
Vajska francózuska,

Narnaprej gre major,
Za jnъm gre bratъc moj:
Se jzmed vsъh spozna,
Pušъlc zъlén imá.

Sъm ga mo dava jast,
K' ja šov vad mene preč:
Pušъlc za šejnkъngo,
Dnarce za cérъngo!

7166.

(Bloke pri Cerknici.)

Fantje se zbirajo,
Dieleč marširajo.

Marija jъh je sriečala,
In jъh je vprašala:

Sablice brusijo,
In se poskusijo.

„Kam grieste, fantje vi,
Kir ste tok žalostni?“

„Guori na Štajersku,
Duol ne Francuozarsku.“

7167.

(Gor. Vrtojba.)

Nocoj je en prav lep večer,
Jutre bo en zavber dan,
Jutre bo en zavber dan.

Slišau sem tičke pet,
Fantiče jockati,
Fantiče jockati.

Sabljice sukajo,
Kri pa prelivajo,
Kri pa prelivajo.

Fantiči jockajo,
Daleč marširajo,
Dol na Francozovsko.

Tam se vojskujejo,
Sabljice sukajo,
Sabljice sukajo.

7165. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 33. Z začetkom prim. št.*

7166. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegovega rokopisa.*

7167. *Zapisal* Jožef Cejan; *pel* Ivan Čučič. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 50.*

7168.

(Koroška.)

Puabč' se zbirajo,
Dalč pomarširajo.
Dovtej v Dalmacijo.
Tadle se skušajo,
Sablce sučlajo,
Kri pa prelivajo.
Kuglca pr'leti,
Mojga puebča oslepi.
Dečva je miemo šva,
Mivo pogledava,
Gledava dotej na . . .
Oh kaj je to zan riven stan!

Ranjeni fantič hoče še domov pisati.

7169.

(Od Cerovca.)

Ena pošta meni prišla,
Pošta jako žalostna,
Ka bom ja makšera
Iz dežele štajarske.

Kak bom ja makšera,
Ki nemrem od žalosti.
Perbriznola svinčena krógla,
Fantiča je vmorila:

O moj oča, moja mati,
Na me da pozabite;
Oh pozabte, če vam moči:
Mene ne de več nazaj!"

„Dajte da mi černo tinto
Ino beli list papira,
Kaj bom si ja pisâ
V deželo štajarsko!"

„Kako boš ti fantič pisâ,
Da ti teče frišna kerv?"
„Naj mi teče, če mi teče,
Moja lepa frišna kerv!

7170.

(Od Sv. Trojice.)

En fantič bo makšira
Z dežele štajarske.
— — — — — —
— — — — — —
„Dajte da mi černo tinto,
Drobno pero, bel papir."
„Kak pa boš, fantič, pisâ,
Da ti teče vroča kerv?"
„Ja morem še slovo pisati
Mojoj dragoj ljubici."

7168. *Prepisal* P. Koschier *iz rokopisne pesmarice. — Iz njegove zbirke št. 54. Konec je pač iz pesmi o* Mariji in pobiču.

Opomnja: S pesmimi tega naslova primerjaj naslov „Marija kliče ranjenega fantiča za Jezusom" v I. zv. št. 680—697.

7169. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. p. 275, kjer se je verz 10. glasil izprva:* Belega papira list.

7170. *Zapisal* Orošlav Caf. — *Iz VO. XIX. k. 17 (243) (od g.* Jurja Cafa); *toda zadnja dva verza je Vraz pripisal najbrž pozneje, ker je tinta drugačna. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. VII. 16 s temi premembami:* 7 pa bošJ boš ti — 8 kri — *Tu sta vtaknjena dva verza:* Neg mi teče, če mi teče,* Moja lepa vroča kri* — 10 Svojoj.

Dekle, dekle neusmiljena, ne pozabi ljubega.

7171.

(Belokranjska iz Krasinca.)

Take puške pukajo,
Se sable sučejo.
Presejkau ga je ojster meč,
Ker življenje ima že preč.

Na zelenem travniku
Leži soldat mertvo:
Presejkano ima glavo,
Eno rajneno nogo.

Dekle ga je zagledala,
Se prau milo jokala,
Sklenila je bele roke,
Točila je souze.

Fantič bolan na tleh leži
In tak milo govori:
„Dekleč, dekle neusmilena,
Ne pozab za lubega!“

Na zelenem travniku leži mertev vojak.

7172.

(Z Vrhpolj nad Kamnikom.)

Tam na zelenmo travniku
En mlad fant leži,
Presekano ima glavo,
Iz ran mu teče vroča kri.

Ni človeka nobenega,
Da bi se usmilil reveža,
Da bi tega vojaka v trugo djal
In ga v zemljo zakopal.

Bil je fantič pred vesel,
Od očeta, matere je slovo vzel,
Od očeta, matere
In od ljubce žalostne.

Fantič je moral na vojsko jet
Daleč ke v tuji svet.
Povrnil se on več ni
K svoji mili ljubici,
On je bil ustreljen,
Bo v grob zelen položen.

7171. *Neznanega zapisovavca. — Pisana okorno na lističu v Barletovi zbirki. Vsaki strofi se pripeva* Ojla lela! *Janko Barlè jo je prepisal s temi predrugačbami:* 1 Tako . . . pokajo — 2 sablje — 3 Presekal — 4 Ker življenje je preč — 6 mertu — 7] Glavo ima presejkano — 8 In ranjeno — 10] In prav milo zajokala — 12 souze] grenke solze — 15 neusmiljena — 16 pozabi . . . ljubega.

7172. *Zapisal* Leopold Trobevšek. — *Iz prepisa v Rodètovi zbirki VII. št. 43.*

Dodatek I.

Pesmi, ki se nanašajo na zgodovinske osebe in dogodke.

7173.

Kremljica.

(Odlomek.)

(Železna Kaplja.)

Oj ti preljuba Kremljica,
Ki si naša zabranica.

7174.

Davki za turško vojsko.

(Iz Mengeša.)

Smo učakal' cajtov tacih,
Kdor jih sliš, more se zjokati.
Nej pové en človek to,
Če je bvo kedaj tako hudo!

Kdir dan pride, več so davki,
Bore kmet nema, ki jemati;
„Uzemi, kirkolj veš in znaš,
To voče imeti cesar naš!“

Za cesarja res mora biti,
De b' se imù us'ga znebiti,
De b' imù glih vous peklati,
Per bogi gnada, mora ga dati.

Otroci so se jokali,
Kir bojo za naprej stradali;
Matere se jokajo,
Kir se njim otroci smilijo.

Let 'n dan okol preteče,
Kir se kruh per hiš' ne peče,
Ki nema toljk', de b' u malin dau,
De b' jedu enkrat sok na dan. —

Kaj se je svetli cesar zmislu?
Use fante je v' žold popisov;
Bodi star al bodi mvad,
Sej mora bit usak soldat!

7173. *Neznanega zapisovavca (Majarja). — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 73, kamor je prenatisnjena iz Hermanna I. 258.*

7174. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVII. 7. 7; i se piše za polglasnik; namesto u v deležnikih se piše tam o. Pesem sestoji pač iz dveh delov. Str. 1—5 in 9—10 spadajo skupaj; v nje je vtaknjena pesem o slovesu vojakovem, ker se v njem omenja* turška puša, *ki je pesem spojila s pesmijo o turški vojski, za katero velja davek.*

Mat pravì: „Sìm te gor zrediva,
Sedej te bo turška puša vbiva!“
Oče pravi: „Sim skerbu zanj,
Na starost bom pa delov sam!“

Sestra se joka, čud, de ne caga,
Kaj nuca, kì nìč ne pomaga!
„Boh te obvarì, bratìc moj,
Angelj varh tì na stranì stój!“

Zdej je peršvo v krajnsko deževo,
De bojo dajal' špeh in kisvo zele,
Morebit' de še pride letó,
De bodo dajalì suho mesó.

Oh nesrečna turška vojska,
Ti s' nam uržah tacih davkov!
De b' Boh požegnov cesarjev meč,
De b' ne bvo tacìh davkov več!

Stari Bog nam pomore zoper Francoza.

7175.

(Iz begunjske okolice na Gorenjskem.)

Clovec ima štiri vrata,
Na vseh štirih je dvojna vahta;
Zdaj ni vrat in ni mosta,
Čez ringmauer je pa steza.

Na cagajmo, na cagajmo,
V voljo božjo se podajmo!

Saj je tu še stari Bog,
Pomogu bo 'z nadlog.

Če nam bo Bog pomagov,
Bo zagvišen Francoz scagov,
Ga ponese božji strah,
K' veter droben prah!

Francozi prihajajo na Kranjsko.

7176.

(Iz Ihana.)

Ano pesъm čъm zapetъ,
Pa ne vem, kokó začetъ:
Vad jané strašné vajské,
Dъ še nkol take ni bo.

Krajnskъ tehant so t'ko djalъ,
Vse fantiče u žoụt pobralъ:
„Sej še ledъk vāži gre,
Kēr nima doma žъné.“

Matere se na jokajte,
Suaje sinke tam imate,
Sej še ledъk vāži gre,
Kēr nima doma žъné.

Sъstrice so na pụácъ stale,
Vad bratcu so svavó jemale;
Mogle so adijo rjàčt,
Hitrъ pred Francozam stjàčt.

7175. *Zapisal* Anton Bonav. Jeglič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 12. Gledé konca primerjaj nastopne pesmi kitico peto.*

7176. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Marija Kvas. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 42.*

Francoz ni ta prave vere,
Ja pъršov s tuje dъžéle,
Vzev ga bo ta bu̯àžjъ strah,
Lih kokъr vetъr ta prah.

Pravica je že umàrva,
Lubezъn pa bou̯ná lъží,
Dej pa tjàče rdeča kri,
Lih kokъr ta dъš rosi.

Ncoj sъm vidu an văvbāk'
Dъ že zdau̯ni ni biu̯ tak,
Ta văbvāk nъč drujga na pomēn'
Kъt vajskó, kъrvavъ žār.

Jast se pa tega nъč na bojim,
Dъ le duše ne zgъbim:
O Marija s pemske gu̯àre,
Tebъ jast dušó jzročim.

Svet Jožof mъ bo na stranъ stav,
Jan mēč mъ bo u roke dav.
O Marija s pemske gu̯àre,
Ti me boš pa várvava!

„Vrh Ljubelja šance stavil."

7177.

(Kovorska.)

Vrh Ljubelja šance sem stavil,
Od ljub'ce slovo sem jemal,
Pa nisem imel časa zbogom reči,
Moral sem nad Francoze teči.

Francozi v Ljubljani.

7178.

(Poljanska na Gorenjskem.)

a) Redakcija I.

Jeblana, Jeblana,
O kej se godi?
Okuol jen okuol
Germada lejži.

Sa liepi, sa plavi,
'S hrovaškje zemljé,
Sa v službi cesarja,
Nad Frencu͡oza gredua.

Frencu͡oz njim je piso,
Se jih nič na baji,
V Jeblani na gradu
Perpravlja gosti:
Boumbe in štuke,
Več drujgih reči.

Kadar boumbe leti͡e
Spad Šmarne gorjé,
Se boja jokale
Jeblanske gaspjé.

Preljuba mat' božja
Iz Šmarne gorjé,
Ti meni pomagaj
Iz strašne vojskje:

Preljuba mat' božja,
Ki v tru͡anu sediš,
Pa smiljen'ga Jaška
Naru͡očji dàržiš!

7177. *Zapisal* Simon Zupan. — *Iz NB. 52. Prim. prejšnje pesmi v. 13—16.*
7178. *Neznanega zapisovavca (najbrž Kastelca, gl. nastopno številko). — Redakcija I. je iz VO. XVII. 6. 3, redakcija II. pa iz SPKN. III. 125—126.*

b) Redakcija II.

Ljubljana, Ljubljana,
O kaj se godí?
Okol' in okoli
Armada leží.

So lépi, so plavi
'S horvaške zemljé,
So v službi cesárja,
Nad Francóza gredó.

Francoz jim je pisal,
Se jih nič ne bojí,
V Ljubljani na gradu
Pripravlja gostí:
Bómbe in štuke,
Več drugih rečí.

Kedar bómbe leté
Spod Šmarne goré,
Se bojo jokále
Ljubljanske gospé.

Preljuba mat' bôžja
'S Šmárne goré!
Ti mêni pomagaj
'S té strašne vojské:

Preljuba mat' božja,
K' v tronu sediš,
Pa smiljenga Jézka
Naročej' deržiš!

7179.

(Kranjska.)

Iblana, Iblana,
O kaj se godì?
Okol in okoli
Armada ležì.

So lepi, so plavi,
Z horvaške zemljè,
So v službi cesarja,
Nad Francoza ki grè.

Francoz jim je pisao,
Se jih nič ne bojì,
V Ibljani na gradi
Perpravlja gostì.

V Ibljani na gradi
Perpravlja gostì:
Te bombe in štuke
In druge reči.

Bojo bombe letele
Spod Šmarne gorè,
Se bojo jokale
Ibljanske gospè.

Preljuba mat božja
Iz Šmarne gore,
Ti mene pomagaj
Z te strašne vojske!

7180.

(Iz Kamnika.)

Okoli po poli
Pa vahte stojé
Za fante, za fante,
V žovd jih love.

Ta lepe, ta mlade
Poberejo že,
Za službe cesarske
Pripravljajo že.

7179. *Zapisal* Matija Kastelic. — *Iz VO. XVI. A. 15. Vraz jo je prepisal v VO. VII. 13 s temi predrugačbami, ne gledé na naglasna znamenja:* 8 Nad . . . [Ki nad — 24 S.

7180. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke X. 2.* „*Povedal urar* Janko, *ki se je je naučil od svoje matere. Ta je pravila, da se je je naučila kot mlado dekle, ko je hodila za starejšimi ženami v gozd, ki so vedno to desem pele.*“

Ta vélk' kapetán
Pa tako govorí:
„V Iblani na gradi
Pripravla gostí."

Bojo kugle letele
Spod Šmarne gore,
Se bojo jokale
Vse iblanske gospé.

Preljuba Marija
Iz Šmarne goré,
Te prosmo, premagaj
Te strašne vojske!

7181.

(Iz Višnje gore.)

Poglejte, kristjani,
Te strašne vojske:
Okoli Ljubljance
Armade leže.

So lepi, so mladi
Iz hrvaške zemlje,
So v službi cesarski,
Nad Francoza gredo.

Francoz jim je pisal,
Da se jih ne boji:
V Ljubljani na gradu
Napravlja gosti:

Vse štuke, kanone,
Več drugih reči,
Cesarske soldate
Gostiti želi.

Bodo bombe letele
Od Šmarne gore,
Se bodo jokale
Ljubljanske gospe.

Preljuba Marija
Iz Šmarne gore,
Obvar' m'ne ter vsac'ga
Te strašne vojske:

Preljuba mat' božja,
Ki v tronu stojiš,
Pa usmiljenga Ješčka
V naročej držiš!

7182.

(Iz Tribuč.)

Poslušajte, kristjani,
Te strašne vojske v Ljubljani,
Na grado armada stoji:
So lušni, so mladi,
So kranjske zemlje.
V Ljubljani na grado
Pripravlja jim gosti:
Sa štuki, kanoni,

Več drug'mi rečmi,
Na Francoza gredo.
Francoz jim je pisal,
Da se jih ne boji.
Tak' kugle letijo
Od Šmarne gore,
Da so se jokale
Ljubljanske gospe.

7181. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 20.*
7182. *Zapisal* Iv. Šašelj; *pela* Mar. Horvat. — *Iz „Bisernic" II. 170.*

7183.

(Iz Slamne vasi v metliški župniji.)

Na ljubljanskem puli
Armada stojí:
So lepi, so mladi,
So s kranjske zemljé,

So v službi cesarski,
K Francozom grejó.
Francoz jim odpiše,
Se nič ne bojí.

Na to se jokajo
Ljubljanske gospé:
Pomagaj Marija
Iz Šmarne goré,
Iz Šmarne goré,
Ki v tronu stojiš
In svojega sina
V naročju držiš! —

Ljubljanski zvonovi
Prav milo pojó,
Ker mojo dekle
K pogrebu nesó.

Zvoniti bom pustil,
Kropiti pa ne;
Kropile jo bodo
Le moje solze.

7184.

(Iz Slamne vasi.)

Na polju ljubljanskem
Armada stoji:
So lepi tam fantje,
So s kranjske zemlje,

So v službi cesarski,
Na Francoze gredó.
Francoz jim odpiše,
Da se nič ne boji.

Na to se jokajo
Ljubljanske gospé:
„Pomagaj Marija
Iz Šmarne goré,

Pomagaj Marija,
Ki v tronu sedi,
Preljubega Sina
V naročju drži!“

7185.

(Iz Suhorja.)

Ljubljanca, Ljubljanca,
Kako se tamkaj godí?
Okoli Ljubljance
Armada leži.

So lepi, so mladi,
S hrvacke zemlje;
Cesara služijo
Na Turka grejo.

Turek jim piše,
Da se jih ne boji.
Na to se jokajo
Ljubljanske gospé:
„Pomagaj Marija
S Šemarne goré,

Pomagaj Marija,
Ki v tronu sediš,
Preljubga svoga Sina
V naročju deržiš!

Pomagaj, Marija
S Šemarne gore,
Pomagaj, Marija,
V te grozni vojske!“

7183. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hranim jaz. Konec spada k št. 1980.*

7184. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

7185. *Zapisal* Ant. Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Vsaki par se v petju ponavlja.*

7186.

(Z Blok pri Cerknici.)

Luba mat buožja ti spod Šmarne goríe,
Obvar me ti tíe hude vojskíe.
Pa bjo kugle letejle spod Šmarne goríe,
Pa buojo jokale jublanske gospíe.
Turek je pisov, de se na boji,
Tam guorъ ne gradъ buo dejlov gostí.

7187.

(Z Blok pri Cerknici.)

Ena tička mi poje, pa še sam ne vejm kej;
Ne zelenimu borštku ne vejci sedi.
„Oj tička, oj tička, nikar mi ne poj,
So mi rožce pozeble, ni pušlček moj.“
Ena tička priletejla z visôke goríe,
Mi pismu priníésla od lubce moje. —
Oh kaj si je zmislu naš cíesar, naš kralj,
Devíet rogomíentu sudatu nebrau. —
Marija, Marija spod Šmarne goríe,
Oh vari nas strašne vojskíe.
Bodo krogle letejle okol Šmarne goríe,
Bodo strašno jokale lublanske gospíe.

7188.

(Iz Cerkna.)

Ljubljanca, Ljubljanca,
Oh kaj se godi,
Okol in okol tebe
Armada leži.

So stari, so mladi,
So drugih dežel,
So laškega cesarja,
Oh kaj bo za nje!

Naš ta vikši general
Tako govori:
V Ljubljani na gradi
Napravljajo gosti.

Bombe brenčale
Zpod Šmarne gore,
Se bodo jokale
Ljubljanske gospe.

Marija, Marija
Na Šmarni gori,
Odvrni, odvrni
Te strašne vojske.

Marija, Marija
Že v tronu sedi,
Pa vsmiljenga Jež'ška
V naročju drži.

7186. *Zapisal* Izidor Modic; *„Pevec, ki ne zna pisati, pač pa brati, mi je trdil, da se je pesem zložila, ko so šli vojaki v Bosno.“ — Iz Modčeve zbirke.*

7187. *Zapisal* Izidor Modic; *„narekala mlada dekla, ki je pohajala šolo in menda precej brala, da je govorila deloma književno, a zavila včasi po bloško.“ — Iz Modčeve zbirke. Začetek spada k št. 7186 in 1528.*

7198. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Vsaki drugi par se v petju ponavlja.*

„Spod Francoza gredó povelja."

7189.

(S Ponikev na Šentviški gori.)

Spu̯ót Francu̯óza gredu̯ó pavéjle
Nu̯ótre w náše cesáršče deželé:
Wsàk ba màgu na wàjska jèt,
Če ba màgu le pùška nést.

Nèč ní hùjžga na tèmu svïétu,
Wse ba màglu na wàjska jèti:
Za lùtrš vïéra wàjska bu̯ó,
De ní blù nkúl taku̯ó.

Deklïéta sà damá wastále,
Za nas fantïé prow milú jakále:
Me drùj pa tòw žalùjema
Jen krì preliwama.

Ki bàsta àče jen mát začéla,
Ka bàsta àjnkat waslabïéla?
Dïélat na bàsta màgla wèč,
Mène nazáj na bu̯ó!

Kì pa je nám fantïém starìti?
Bagá za srèjče n zdrawlïé prasìti:
Srèjče n zdráwle Bu̯óh nam dèj,
Francu̯óza sprájt u krèj!

Rajši gremo iz Ilirije, kakor da smo pod Francozom.

7190.

(Kranjska.)

Kaj si je zmislu Bonapart?
Junake hoče v žowd pobrat.

Nije vtegnuo popisati,
Začeo je fante zbirati.

Nam cegelce pošilajo,
Mi pa v Estrajh vhajamo.

Kaj pa nam v Estrajh' falì?
Dobre volje smo do zdaj blì.

Rajši smo šli iz Ilirie,
Koker nositi suknje višnele.

Domà Francoz' jedó in pijó,
Nam pa nobeden plačou na bó.

Rajši zapustimo dom mi,
Koker de b' pod Francozam bli

Le pijmo ga iz majolčice,
K' imamo koroške mojčice.

7189. *Zapisal* K. Štrekelj; *pel* Janez Laponja. — *Iz moje zbirke*
7190. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. XVIII. 13.*

Štajerska deželna bramba in Francozi.

7191.

(Od Frama.)

Landsmalici no Hèrvati —
To so ni prefajn soldati:
Francoza zagledajo,
Pa gver zavržejo!

Landsmalici so tako dějali,
Da bojo gvir taj pometali,
Sablje si nabrusili,
S Francozom se izkusili.

Landsmalici so tako dějali,
Na Boga se bojo spomenjovali:
„Če še si tî naš stari Bog,
Pomagaj nam iz nadlog!“

Francoska vojska.

7192.

(Kropniška.)

Je že minilo dvaindvajset let,
Kar smo mi s Francozi v štrit.
Za naprej se pa ne vé,
Za naprej pa sam Bog vé.

Jezus je kelih nalil,
Po vsem svetu je ž njim napil;
Kelih pa še ni izpit,
Je še prav z vrhom nalit.

Sabljice se bliskajo,
Puše močno pokajo,
Ljudje po tleh ležé,
Kakor rož'ce pod kosó.

Eni so močno ranjeni,
Drugi so pa cel' mrtvi:
Naših bratov gorka kri
Črno zemljo poji.

Lepa rož'ca Marija,
Hrani dušo ti mojo
S svetim rešnjim telesom
In s sveto rešnjo krvijo!

7193.

(Iz goriških gor.)

Je posalo dvajsti let,
Ko smo imel s Francozom štrit,
To pa ne vemo mi,
Kaj nam za naprej stoji.

Turške puške že pokajo,
Sabelce se bliskajo,
Moji brati dol po tleh ležijo,
Kakor rož'ce pod koso.

7191. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 150—151.*

7195. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik; *pela* Mica Štuler. — *Iz NB. 161—162.*

7193. *Zapisovavca neznanega. — Iz zbirke, ki mi jo je izročil Julij pl. Kleinmayr. V verzu 7. je v oklepih (torej najbrž varijanta) k besedi* brati *pripisano* kameradi. *Pesem je zelo porušena, morda celo pivska.*

Francozi so tudi sicer omenjeni v vojaških in drugih pesmih.

Eni so že ranjeni,
Ti drugi so na pol mrtvi:
Okoli njih leži frišna kri,
Ki kakor dež dol rosi.

Pomagaj, pomagaj nam Bog,
Da bi prišli iz nadlog,
Če mi grehe zapustmo,
Tud Bog nam pomagal bo.

Kaj vam pravim fantje zdaj,
Pustite ženstvo fraj,
Delajte pokoro zdaj,
Dokler imate še cajta kaj.

Jezus je kelih nalil,
Po celem svetu ga razlil,
Vrhan je bil kelih nalit,
Po celem svetu je še napit.

Zahvaljen bodi večni Bog,
Oče, Sin in sv. Duh!
Čast Marije device,
Ki nam je zročila za vince!

Vojska na Laškem l. 1848.

7194.

(Iz Torčeca pri Koprivnici.)

Jezero osemsto i četrdeseto,
Kad se vezda piše to tekoče leto:
Zapoved je dana od svetla cesara,
Da se svaki junak popisati mora.
Za to je turoven dober i pak hudi,
Ar sam svetli cesar bode zbiral ludi.
Nigdo nemre znati na koga red dojde,
Stavi oca majko, pak u vojnu pojde,
Braca i sestrico, milo rodbinico,
Ostavit bo moral i tovarošico.
Vnoga stara majka kak za sinkom plače,
I mlada sestrica kak za bracom javče!
Vnogi otac sina milo pogledava:
Ja jaj! kam mi pojdeš? Sozice zbrisava.
Soze milo toči vu dne i vu noči,
Ovak milo prosi od Boga pomoči:
„Milostivi Bože, ti nam patron bodi,
Ti nas dragi čuvaj vu ognje i vodi,
I ove žalosti ti nas oslobodi!“
Vnogo divojčico velka žalost lada,
One težko čuju zapoved cesara,
Misle, da ne bude ovo zimo para.
Možd bi koja bila sada sneha mlada?
Premlade snešice stiha spominjale:
Bog sam zna, kaj bude? Tak su govorile:
„Mi mu damo cimer zlatom pozlatiti,
A pak mu ga damo, gda bu moral iti.

7194. *Zapisal* T. Sataić. — *Iz R. I. Plohlovih HNP. I. 85—87.*

Kada dojde denek i ta tožna vura,
Kad bu mladi junak napred iti moral,
Žalostno bo gledal medjimorske sine.
Medjimorski sini cimer su orsaga,
Cimer su orsaga, to je lepo ime.
Tak du govorili, da du odhajali:
Zbogom nam ostante, drage domovine,
I vi tulikajše, drage divojčice,
S kemi smo mi išli večkrat od zornice,
Lepe razgovore skupa smo imali,
Ve se z vami tožni bomo razhajali.
Gde nas godi zrije ta rumena zorja,
Zmislimo se radi z lepog Medjimorja.
Drago Medjimorje, kak jako toguje,
Vu njem svaki človek junaka žaluje.
Nikaj, brača, nikaj, naša mlada leta,
Vu deseteh letah sprevidimo sveta,
Samo nek segurno srce svaki ima,
Da se i sam svetli cesar z nami štima.
Vu ljubavi naši naj bo svaki stalen,
Bog nas se skup čuvaj na se veke. Amen."

7195.

(Iz Torčeca pri Koprivnici.)

Mili Bože, čuda velikoga,
Od ovoga časa nesretnoga,
Na hiladu i osem stotina,
Četrdeset i osen godina,
Kad zavikne o prebela vila
Vu cesara Ferdinanda krila:
„Bogom tebe u Beču cesare,
Ti zvisuješ cuge, generale
Iz tamnice, svoje kuče prave!
Ja sem vila vu Milanu bila,
I kod lepe kod milanske cirkve:
Kuliko je u godini dana,
Tuliko je na cirkvi turnova.
Tam se slaze grofi i trgovci,
I bogati drugi Talijanci.
Oni su se skupa spominjali;
Hodi vila tam do Beča grada,
Pak tam kaži što nam srcu spada,
Pak nam kaži cuge, generale;
Pak ti kaži Ferdinandu caru,
Da čemo mi na njeg navaliti.
Odgovara Ferdinande care:
„Ne bojim se ja drugoga krala,
Jer ja imam dobroga junaka,
Generala staroga Radecka,
A krajina Jelačiča bana.
Ja jim pišem knigo, liste bele:
Naj mi kupe prevelike vojske,
Naj ne kupe stare i betežne,
Neg naj kupe mlade i čitave:
Ki nemaju japeka ni majke,
Koji so se zaželili rata,
Kakti sestra jedinoga brata."

7195. *Zapisal* T. Sataić. — *Iz R. F. Plohlovih HNP. I. 87—88.*

Bitva pri Kustoci 1848. l.

7196.

(Iz okolice škocjanske na Dol.)

Jaz ti hočem razodeti,
Kje ta beli grad stoji;
Od Verone do Peškiere,
Tam leži ravno poljé.

Tam so šle sovražne trume,
Da jih komaj zemlja drži.
Prva krogla priletela,
Mi smo za enem hribu bli.

Prav strašno je nad nami grmelo.

Mi smo le korajžni bli;
Druga krogla je priletela,
Odbila mi je desno rokó.

Jaz pa na ves glas zaupijem:
„Jezus Marija, kaj bo zdaj!“

Kamerad kamerada kliče:
„Pridi meni na pomoč,
Da bova slovo jemala,
Zakaj nocoj bo zadnja noč!“

7197.

(Kranjska.)

Od Verone do Peškere
Tam ravno polje stoji;
Tam so pa sovražne trume,
Da jih komaj zemlja drži.

Prva kuglja j' priletela,
Mi smo pa ne 'nem hribčku b'li;
Mi se pa nijsmo tega nič bali,
Mi smo pa le korajžni b'li.

Druga kuglja j' priletela,
Odbila mi je desno roko;
Jest pa na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj bo to!“

Kamerad kamerada kliče:
„Le val, prijatelj, na pomoč,
Da bova slovo jemala,
Nocoj bova ja ta zadno noč!“

Tam na tem zelenim travnik',
Tam en bel front stoji;
To mi druz'ga ne pomeni,
Da bom prelival svojo kri.

7198.

(Iz Podzemlja.)

Pogruntati ne morem,
Kje ta beli grad stoji,
Od Verone na tej desni strani.

Ta prva kugla prletela,
Mi smo pa za hribom b'li,
Strašno je nad nami zagrmela,
Mi smo pa korajžni b'li.

Druga kugla prletela
Odnesla m' desno je roko;
Jaz pa na ves glas zavpijem:
O prijatelj, prid' mi na pomoč!

Tretja kugla priletela,
Odnesla desno je nogo;
Jaz pa na ves glas zaupijem:
O Marija, prid' mi na pomoč!

7196. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

7197. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke. Namesto* do Peškere *pojo nevedniki že* do Vipave, *namesto* stoji *pa tudi* leži.

7198. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

7199.

(Iz Podkraja nad Vipavo.)

Sveta maša se je brala
Na zelenmo travniku,
Sovdaška banda je špilala,
Mi smo pa v logarji bli.

Prva kugelca perletela,
Odbila m je desno roko;
Jest na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj pa bo?“

Druga kugelca prileti,
Odbila m je desno nogo;
Jest na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj pa bo?“

Tretja kugelca prileti,
Odbila mi je levo roko;
Jest na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj pa bo?„

Četrta kugla prileti,
Odbila m je levo nogo;
Jest na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija kaj pa bo?“

7200.

(Češnjevek.)

Jaz ne morem razumeti,
Kje ta beli grad stoji:
Al na Nemškъm, al na
Kranjskъm
Al na Obъrštajarskъm?

Na en marš smo se podali
Proti mest ljubljanskemu:
Za jno mašo smo darvali
Na zelenmo travničku.

7201.

(Iz Leš.)

Prva kugla priletela,
Oj jest sem pa na hribčku biv,
Prav močno je zagrmela,
Oj jest sem pa korajžen biv.

Druga kugla priletela,
Odbila je desno roko;
Jest pa na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj bo to?“

Tretja kugla priletela,
Odbila mi je levo roko;
Jaz pa na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj bo to?

Četrta kugla priletela,
Odbila mi je desno nogo;
Jaz pa na ves glas zavpijem:
„Jezus Marija, kaj bo to?“

7202.

(Iz Kamnika.)

Prva krogla priletela,
Vzela mi je desno roko;

Jez sъm pa na glas zavriskov:
„Marija Jezus, kaj še bo!“

7199. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Alojzij Kobal. — *Iz Rodétove zbirke IX. št. 18.*

7200. *Zapisal* Janko Hacin; *povedal* Janko Kosem. — *Iz Hacinove zbirke št. 52.*

7201. *Zapisal* Julij Slapšák; *pela* Neža Urbanova. — *Iz Slapšakove zbirke II. 37.*

7202. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 87. „Pevka je pripomnila, da so pesem prinesli vojaki iz Bosne. Tudi nelogičnost zadnje kitice je opazila, češ: Kako si ljudje malo zrajtajo!“*

Druga krogla priletela,
Vzela m' je levo rokó;
Jez sъm pa na glas zavriskov:
„Marija Jezus, kaj še bo!“

Treka krogla priletela,
Vzela mi je desno nogó,
Jez sъm pa na glas zavriskov:
„Marija Jezus, kaj še bo!“

Četàrta krogla priletela,
Vzela m' je mojo glavo;
Jez sъm pa na glas zavriskov:
„Marija Jezus, kaj še bo!“

Radecki. A.

7203.

(Kranjska.)

Oj zdaj na Laško pojdemo,
Bog ve, če kdaj se vrnemo.

Banda nam bode špilala,
Lepo nam bo muscirala.

Radecki pa na konj' sedi,
Nas, mlade fante, on dobi.

Radecki 'ma sivó glavó,
Pa vendar gre na vojsko ž njo.

Radecki pa na konj' sedi,
Pa roženkranc v rokàh drži.

Radecki je en prav' gospod,
On bo premagal zmir povsod.

Radecki pa korajžo 'ma,
Ker same mlade fante 'ma.

Radecki pa na konj' sedi,
Pa oster meč v rokah drži.

Fantjè, bodimo zdaj vesel',
Ki smo ta lepa mesta vzel'!

Bilà so mesta Lahova,
A zdaj so pa Radeckova.

Vlan' so b'la Sardinčeva,
Letos so pa Radeckova.

Verona je tud' laška b'la,
A zdaj je pa Radeckova.

Radecki je pa prav vesel,
Ker je milansko mesto vzel.

Radecki je pa žlahten mož,
Je vojsko peljal skoz in skoz.

Radecki je pa fin gospod,
Žulaj je pa največ' falot!

Le zahvalimo vsi Boga,
Ker nam še Bog Radecka da!

Radecki j' bil pravičen mož,
Je bil cesarju na pomoč.

7204.

(Iz Podgorja.)

Redecъk ima sivo glavo,
Pa vъndr gre na vojsko iž no.

Zdej gremo, zdej gremo,
Nazaj nas več ne bo!

7203. *Zapisal* F. B. — *Iz „Dom in Sveta“ (1892) 325. — Iz svoje mladosti se spominjam še teh vrst:* Radecki je na konji staw, * Wsem fantam je korajžu daw.

7204. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 58. Za drugo in tretjo kitico se ponavljata verz 3. in 4.*

Redecъk pa na kon sъdi,
Krvavi meč v rokah drži.

Redecъk pa korajžo 'ma,
Ker same mlade fante jma.

Dežela Sardinčeva
Glih skorej bo Redeckova.
Zdej gremo, zdej gremo,
Nazaj še pridemo!

7205.

(Torovo p. Vodice.)

Redecъk je pa jn fajn gospot,
Pele vojsko skos in skos.
Zdaj gremo, zdaj gremo,
Nazaj nas več na bo.

Redecъk na kojn sedi,
Svitli meč v rokah drži.

Verona pred je laška bla,
Zdej je pa Redeckova.

7206.

(Iz Podloga v Sav. dolini.)

Radecki sivo glavco ma,
Pa vendar še na vojsko gre:
Al' zdaj gremo,
Al' zdaj gremo,
Nazaj nas več ne bo!

Radecki gor' na konjč' sedi,
In sablco v rokah drži. —

Sldati pjemontezarski
Tri dni so mogli bežati:
Nad nje gremo,
Nad nje gremo,
Nazaj nas več ne bo!

Ta štrti dan ustavjo se,
Nobeden z mesta več ne gre.

7207.

(Iz Čepovana.)

Fantje se skupaj zbirajo,
Na Laško zdej maširajo.

Radeck' že sivo ma glavo,
Zdaj mora jet na vojsko ž njo.

Radeck' na konjiču sedi,
Se sablja lepa mu svetli.

Radeck' se žalostno drži,
Ker nima moke noj soli.

Radecki. B.

7208.

(Iz Kolovrata.)

Ljuba novoštiftna fara,
Ko si v dalne kraje znana!
K tebi pridejo pomoč iskat,
Oh Marija, polna gnad.

Mladi fanti, ne žalujte,
Če soldati morte bit:
Cesar nuca zdaj ljudi,
Da kraljestvu ne zgubi.

7205. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 32. Verz 3—4 se ponavlja za vsakim parom.*

7205. *Zapisal* Filip Uratnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil Jos. Wester. Verzi 3—5 se ponavljajo za 7., verzi 10—12 pa za 14. verzom.*

7207. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 76. Konec je hudomušni nar. pevec prevrgel v šalo.*

7208. *Zapisal* Fr. Kocjanc: *zapel* Bl. Grabner. — *Iz Kocjančeve zbirke št. 13.* Pimontezarski za pijemontezarski *v zadnjem verzu po vplivu napačnega nemškega narodnega izgovora.*

Mladi fanti, ne cagujte,
Če soldati morte biti;
Jezus mu bo na stran,
Kir stopi v soldaški stan.

Velka žalost mora biti:
Dva sodata od jedne hiši!
Očka, mamca jokata,
Sina sta soldata oba.

General Radecki pa regira,
Svete vere dol ne tira,
Svetla svetinca blesketa,
Žegnan paternošter ima.

Bog nam daj voljno prestati,
Šunterje pa premagati,
Da bodo mogli bežati
Soldati pimotezarski.

Radecki. C.

7209.

(Iz Podzemlja.)

Poglej že Radeckiga, že na belem konju sedi
In svetli meč v roki drži!
Žaluj, žaluj, pa zakaj?

Glej že Radeckiga, že na belem konju sedi
In sveti roženkranc v roki drži.

Poglej že Radeckiga, že na belem konju sedi
In zelen pušeljc v roki drži.

Radecki ima že sivo glavo,
Pa še daleč je on bil šel z njo.

Mantova je Radeckova,
Verona pa Sardinova.

Verona je zmagana,
Mantova se je vstavila.

Radecki pa še korajžo ima,
Ker vse ta mlade fante 'ma.

Tam po Laškem teče rdeča kri,
Da b' gnala mlinske kamne tri.

Po Laškem bombe pokajo,
Po Kranjskem pa dekleta jokajo.

7210.

(Iz Leš.)

Zuvlaj pa ma sivó glavó,
Zagvišno nas predajal bo.
Žuvlaj, Žuvlaj, Žuvlaj, Žuvlaj,
Žuvlaj, Žuvlaj, pa zakaj?

Štuki, bombe pokajo,
Se sovdaške žene jokajo.

Cesarica pa solze toči,
Ker vidi tolko prelite krvi.

7209. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Verz 3. (prevržen iz* Žulaj, Žulaj, pa zakaj) *se ponavlja za vsako kitico.*

7210. *Zapisal* Julij Slapšak; *pela* Neža Urbanova. — *Iz Slapšakovega rokopisa II. 35. Verza 3. in 4. se ponavljata v petju za vsako kitico. Zadnji verzi te in prejšnje pesmi so iz pesmi o Lavdonu (prim. št. 29, 30).*

Na Laškem teče rdeča kri,
De b' gnala mlinske kamne tri.

Džulaj (Gyulai).

7211.

(Iz Krope.)

V Ljubljan'ci flinte pucajo,
Na Laškem jih pa nucajo.
Žulaj, Žulaj, zakaj?
Žulaj, Žulaj, pa zakaj?

Naš cesar je pa zraven stal,
K' je Napoljon fantom glavce jmal.

Dekleta se pa jokajo,
K' na Laškem fante nucajo.

V Ljubljan'co jih pripeljejo,
V kosarno jih podevljejo.

7212.

(Cerklje pri Kranju.)

Na Laškem puške pokajo,
Se kranjske dečle jokajo:
Žulaj, Žulaj, Žulaj,
Žulaj, pa zakaj?

Radecki j' biv en fajn gospod,
Žulaj je pa en grand falot!
Žulaj, Žulaj, Žulaj,
Žulaj, pa zakaj?

7213.

(Od Ljutomera.)

Džulaj, Džulaj, Džulaj, Džulaj,
Košut, Džulaj, Košut, Džulaj!
Radecki bijo en fajn gospod,
Džulaj pa bijo velk falot.
Džulaj, Džulaj, Džulaj, Džulaj,
Košut, Džulaj, Košut, Džulaj!

7214.

(Od Ljutomera.)

Radecki je bio en fajn gospod, fajn gospod,
Radecki je bio en fajn gospod, fajn gospod, —
Pa zakaj?

7211. *Zapisal* Mat. Kokalj. — *Iz NB. 90—91. Izraz* pucajo *v 1. verzu ni n.* putzen *ampak slov.* pócati (*iz* *pokcati); *zategadelj je izraz „Na Laškem" drugih pesmi premenjen v „V Ljubljanci". Ta izraz kaže na primorski izvir te varijante.*

7212. *Zapisal* Janko Hacin; *pela* vesela družba. — *Iz Hacinove zbirke št. 143.*

7213. *Zapisal* Jos. Štuhec. — *Iz Pesm. II. 103. kjer je za* falot *dozneje pisano* vojak *in še pozneje* kokot.

7214. *Zapisal* Jos. Štuhec. — *Iz njegove pesmarice VII. 124. Drugi prepis (v pesmarici III.) se loči v tem:* 1 gosp, fajn] gospod, en fajn. — 2, 5 manjka — 6 velk . . . velk, en velk, en velk. *Končni pripisek v zadnji pesmarici* „Živila zastava naša ta prava, * Živila svoboda slovenskega naroda" *je le srčni izliv rodoljubnega veseljaka.*

Ki vino čislal je povsod, je povsod —
Pa zakaj?

Džulaj pa je gledal le skoz plot, le skoz plot,
Džulaj pa je bio velk kokot, velk kokot —
Pa zakaj?
Džulaj, Džulaj, Džulaj, Džulaj, Džulaj, Džulaj —
Pa zakaj?

Ban Jelačić pred Budimom.

7215.

(Od Varaždina.)

Da m' je proiti do Budima grada,
Do Budima, Bože moj, vugerskoga grada,

Videl ja bi nebrojenu vojsku,
Videl ja bi, Bože moj, nebrojenu vojsku:

Konj do konja, junak do junaka,
A pred njome Jelačiča bana.

On mi jaše svoga belog konja,
A još k tomu srebrnatu sablju.

Kam on sabljum, tamo momci mahom,
Kam on z okom, tamo momci skokom!

Eji, bane, vesela ti majka!
Živi bane, Bože moj, vesela ti majka,

Koja tebe na svet porodila,
Svojim belim mlekom odkojila:

Veseli se, ti krajina slavna,
Bože čuvaj Jelačiča bana,
I njegovu vojsku od mejdana!

7216.

(Iz Središča.)

Bože živi, Bože živi
Jelačiča bana,
Ki nam daje, ki nam daje
Kruha no duhana!

Evo ti ga na, evo ti ga na,
Rožca bela,
Rožca bela no rodeča,
Travica zelena.

7215. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal v porabo* Fr. Levec. *Verzi, ki se pojo kakor 1., 2. in 3., niso izpisani z refrenom.*

7216. *Zapisal* Nik. Ivan Vrabl. — *Iz njegove zbirke II. št. 3.*

Vojska v Bosni.

7217.

(Iz Tribuč.)

Turska majka plakala,
Kad je Bosna propala.
Austrijanska banda svira,
Regiment napre maršira.
Austrijanski topovi
Navek jeso gotovi.
Baš v petak na večer
Sedi sultan pa plače.
Aj bula mu suze briše:
„Oj ti sultan, rode moj,
Filipovič je zlotvor tvoj;
Njega brani vsa Austrija
I vsa silna Bosnija.“

Dodatek II.

Mimo zgoraj objavljenih pesmi poje naš narod še obilico drugih, ki bi jih bilo po vsebini uvrstiti med vojaške ali pa med zgodovinske pesmi, kakoršnih obsega nekaj dodatek I. temu razdelku. Ker pa niso niti po duhu niti po obliki zares narodne, sem jih moral odločiti od prijavljenih. Da jih preiskovavcem in zapisovavcem oznamenim kot take in si morejo ti sami razbistriti, zakaj te ali druge, ki bi jim prišle pred oči, ni med zgorenjimi — katerih bi pač marsiktera spadala gotovo sem, kakor sem omenil v predgovoru —, zategadelj hočem v nastopnem navesti vsaj njih začetne verze. Razporejene so po abecedi tako, kakor je to povedano o pobožnih v III. zvezku na str. 819, in to v dveh oddelkih, kterih obsega prvi vojaške, drugi pa zgodovinske pesmi.

A.

1. Alo v Ljubljano, * Fantje, saj znamo: * Svitli naš cesar * Vojakov želi...
2. Bliža se nam jesen spet, * Veselje vsakemu človek', Al za nas je žalostno, * Kjer moremo jemat slovo ...
3. Čas je prišel, morem iti * Ino zapustiti vas, * Tam v Trienti se zglasiti * In ostati dolgi čas. * Za vojaka ...
4. Če (Či) pogledem jaz po sveti, * Zame več veselja ni, * Če začujem (glih slišim) ptiče peti, * Zlo me pač srce boli. * Ali mene (Roža lêpo, Tudi rožice) ...
5. Človek na svetu res malo 'ma mira, * Kadar odraste 'ma dosti skrbi (Od zibelke k grobi 'ma dosti stopinj); * Njemu se svet vedno dalje odpira ...
6. Človek na ti svet je rojen, * Že si zvoli kaki stan; * Ne pa tü je vselej stalen, * Tüdi to ni njegov dom. * Komaj pa ...
7. Čujte prijatelji vsi, * Kak se zdaj meni godi. * Moram jaz bit' soldat. * Bister vojščak krepak, * Srečno ostan'te tu vsi ...
8. Daleč tam na konc' Ljubljane, * Tam stoji poslopje mi; * Tukaj vidiš fante zbrane, * Krepki, zdravi so usi ...

— Današnji dan, * bom k soldatom dan, * Pa bom za kanonirja ... (glej št. 49.)

9. Dekleta, nikar ne jokajte, * Če vzame vojska fante vse, * Če odseče glavco svetli meč ... Ta firmament spričuje nam ...

— Dekleta štajerske, * Bodte pozdravljene: * Kolko tavžentkrat * Bi jaz vas ljubil rad ... (glej št. 49.)

10. Dnes Jezus jemlje si slovo * K očetu gor v sveto nebo. * Bi mogel kaj k veselju pet, * Pa žalost moram razodet ...

7217. *Zapisal* Ivan Šašelj; *povedala* Kata Adlešič. — *Iz „Bisernic“ II. 170.*

11. Domovina, ti en zlati kraj, * Ne vem, če pridem kdaj nazaj, * V kateri sem se jaz rodil, * Bog ve . . .
12. Dragi časi, zlati časi * Vedno meni so bili, * Al preljubi mili glasi, * Zapustili ste me vi! * V dalne kraje . . .
13. Eno pesem jaz tukaj popišem zdaj vam, * Spomin vsem prijatljem na znanje vam dam: * Kaj jaz premišljujem, * Iz srca . . .
14. Eno pesmico novo vam hočem zapet, * Kako sem preživel v arestu dni pet. * Ko pridem jaz noter . . .
15. Fantič v tuji deželi sem rojen, * Mnogo gospodskih ljudi ne poznam, * Od revnih tam staršev bil sem vzgojen . . .
— Fanti, na rajžo * Memo korajžo, * Cesar nas kliče v svojo službo, * Nič se ne bojmo, * Glasno zapojmo . . . (gl. št. 25.)
16. Fantje, poglejte ljubezen mojo, * Kako moram žalosten bit': * Še roko ji podam, * Potem jo moram zapustit . . .
— Fantje, prosmo vas, * Potroštajte vi nas; * Nas kliče vsaki dan * Naš soldaški stan . . . (gl. št. 74.)
17. Fantje urbajski k vojski so šli * Ino od doma slovo vzell . . . (prim. III. str. 640, pes. O.)
18. Iz puške je zagrmel strel, * Mladenč od nas slovo je vzel. * Prašaj človek ga zakaj, * Odgovora ni več nazaj . . .
19. (I)zvoljeni znanci, kak srečni ste vi, * Kateri na štajerski zemlji živi! * Kak mili in strašen je žalosten glas, * Vam morem . . .
20. Jaz hočem zdaj popisati, * Kako je soldaški stan: * Slabo se nam godi, * Ne morem vam popisati . . .
21. Jaz sem ano luštno dekle imel; * Sem ji obljubil, * Da jo bom vzel. * Zvesto mi je obljubila, * Da zvesto me bo čakala . . .
— Jest pa nejsem vejdu, * Da bom k sudatam dan, * Zdej pa vsaki dan . . . (gl. št. 49.)
— Jast sam (pa) mislo (sem mislov) sam, * Gdar (Da) bom k soldatom dan . . . (gl. št. 49.)
22. Jest sem se pa amrt premislov, * Da sem se sam k soldatom zapisov: * Sužov sem ane krače dni, * Pomislov, da drhače ni . . . (Begun.)
— Já f kasárnaj spín, * Sä ràno präbidín, * Tè prídäjo gospôdi . . . (glej št. 49.)
23. Jesenski čas nam veselje dela, * Ko grejo fantje s tega kraja, * Al ko pride velka noč . . .
24. Joh, joh, joh, sprejoh, * Kako sem jaz falil (Kaj bodem jaz začel): * Žalost mi srce topi, * Kako bodem jaz vesel (Ja ja, da b tga nikol mislil ne bil). * Prišel sem v soldaški stan, * Prostost zdaj moram djat na stran (Vsa frajost more bit' na stran), * V strahu živeti, * Umreti (V pokorščini moram živeti, * Clo umreti)! . . .
25. Kaj bo (je) začeti (mo začeli), * Fantom (Pajbi) na sveti? * Cesar nas zove (meti če, vzeme) v svojo službo. * Nič se ne bojmo (bojte) * Glasno zapojmo . . .
26. Kaj pa regira na svetu? * Goljfija in denar! * Bogat si zna pomagat, * Sromak pa le trpi: * Poglejte ga rekruta . . . (po nemški: Was streitet auf der Welt? * Die Falschheit und das Geld: * Der Reiche kann sich helfen, * Der Arme muss ins Feld (Schlossar, Volkslieder aus Steierm. 312.)
27. Kaj veselega sem jaz meja * Pri svojih lubih stariših; * Zdaj sem jaz moga vzeti slovo * V leti štiriinšestdeset . . .
28. Kak solnce po nebu * Nam hitro beži, * Glih tak tud' življenje * Človeško hiti. * Kamkoli na svetu . . .
29. Kak solnce gor gre * Kak žalostno je moje srce! * Prehodil sem dost sveta in pota * Videl sem . . .
30. Kak žalostno mi solnce gre, * Čez velke hribe in dole, * Ki jemlje že slovo od nas, * Tak morem tudi jaz, * Ki leta . . .
31. Kam fantič mlad se čem podat * In si veselje poiskat, * Da b' srce moje žalostno * Še blo olajšano . . . (morda narodna).

32. Kam gledam po sveti, me vse žalosti, * Da v letošnjem leti * Mi to se zgodi: * Vse drugo si poje . . .
33. Kanoner je en fest soldat, * Ki hodi k dekletom spat. * Dekleta špran-cerajo, * Se po soldatih ozirajo . . . (morda narodna.)
34. Ko luna bo sijala, * Pod oknom bom stal, * Od mojga dekleta * Slovo bom jemal. * Zdaj Ijubca preljuba . . .
35. Komaj je potrjen * In za vojaka zbran, * Ves je že drugačen, * V misli zakopan. * Arct mu reče ‚tauglih' . . .
36. Ko pridem k vojakom vesel in čislan (čvrstan). * Sem misla, da bodem kmalu z zvejzdam venčan (silovit slikan); * Al ko stopim . . .
37. Ko v noči na straži stojim, * Jaz v misli se svoje zgubim, * Tedaj pre-mišljujem le to, * Če dekle še zvesto mi bo . . .
38. K vojakom sem prišel, * Veselje zgubim. * Na raport sem prištiman * In špange dobim. * Nisem si mislil . . .
39. Lepa je spomlad zelena, * Rožce začnejo cvetet, * Drobna ptičica lublena * Pa veselo žvrgolet. * Tudi kukavca . . .
40. Lepa, vesela je naša dežela, * Ge nam materna zibika gre; * V njoj kratko živeti, * Pred kak še vmreti, * Deno se ločiti . . .
41. Lepi mlad vojak * Začel se milo je jokat: * Oj adijo domovina, * Adijo ljuba mati, * Adijo sedaj celi svet, * Jaz moram . . .
42. Le prite, vi štajerski fantje, * Kaj bomo zapeli na glas, * Dekleta iz spanja budili, * Kaj bojo poslušale nas. * Oktober se že . . .
— Lepših fantov jih pa ni, * Kakor smo mi zibcinari . . . (gl. št. 61.)
43. Leto za letom kak naglo beži, * Mesec za mescem kak hitro meni! * Kar pod suncam živi, * Vse le en čas terpi . . .
44. Leži, leži ravno polje, * Po polji bela cesta gre, * Po cesti krepko stopajo * Prelepi mladi fantje so . . . (zložil Slomšek, Pesmi št. 86).
45. Leži, leži ravno polje, * Tam pod goro ravno polje. * Na sredi polja lipce tri, * Sred' lip' pa hišica stoji . . .
46. Leží, leží ravnó poljé, * Ravnó poljé kriške faré. * Po pólju hodi Len-čica. * Prelepa . . . (Objavljena v „Dom in Svetu" IV. 428, kamor je prepisana iz „Novic" 1855. 400, kjer je pesnik podpisan s —*k* [Kurnik?])
47. Ljubi je na vahti stao * Milo se ozirou, * Kir bi raj per ljubci spao * Jin jo lepo cirou; * Ah kaj bo zdaj djala, * Sama bo . . .
— Micika, zdrâva ostâni, * Podaj mi to desno roko . . . (prim. št. 42.)
48. Mile solze moje bledo lice * Polijejo, ko spomnem se na vas; * Oh prijatli inu tovaršice, * Kam je zginiv . . .
49. Mislil sem vsaki dan, * Da bom k soldatom dan, * Da bom h kano-nirjem djan, * Zdaj pa sem vsaki dan * Dragoner imenovan, * S konjičkom sekcirat znam . . .
— Misliv sem jez sam, * Da bom soldatom dan . . . (glej št. 49.)
50. Naj gledim cvetečo pole * Al nakinčane gore, * Vse se kaže dobre vole * Vse ma svoje veselje. * V hladnem . . .
51. Nas fantov je devet, „ K soldatom mormo jet: * Solnce rumeno nas bo spremljalo, * Večerna lunica . . .
52. Negoden (nov hoden!) v noči se varuje, * Sramotno starše zaničuje, * Tovaršov ima tud dovol, * Zato se plazi zmir okol . . .
53. Oh čujte, dragi zvoleni, * Ker toga ste se zognoli: * Kerega doleti, * Ga dom nič ne derži, * Srečno . . .
54. Oh čujte, lubi vsi, * Kak žalost se glasi: * Zdaj pajbom pride glas, * Odidejo od nas. * Dva pajba žalost ma . . .
55. Od mojih kamaratov * Hočem slovo vzet', * Znabit', da se bomo vidli * Kje tam na onem svet' . . .
56. Oh dragi lubi zvolen čas, * Kaj je veselja tu pre vas! * Vse lubo ve-selje * Po serci meni gre, * Zdaj morem iti jaz od vas . . .
57. Oh dragi znanci prelübleni, * Čujte tote pesmi glas, * Kak je lani se godilo * Tan v Talijansken toti čas . . .
58. Od (Woh) tod (tukaj) se bom loču, * Perjatli, vam povem, * Serce moje spričuje, * De težko od vas grem . . .

59. Oh fantje mi, zdaj gremo vsi * Svojo kri prelivati: * Oj draga kri, oj draga kri, * Ker za naš narod gori . . .
60. Oj hišica očetova, Bog živi te! * Zdaj se ločiti moremo! * Al tega nihče ne pove. * Al te kedaj bom videl še! . . .
— Oh jov, mislil sem, da b ne bil, * Mislil sem na soldaški stan . . . (gl. št. 24.)
— Oktober se že približuje, * Kdaj k soldatom bodo šli, * Al mamca pogačo že snuje, * ki bodo nam sobo dali . . . (glej št. 42.)
61. Oh lepših fantov ni na svetu, * Kakor smo fantje zibcinari: * Dolge marše dejlamo, * Pa tud malo rostamo . . .
62. O prekrasna domovina, * Moral bom te zapustit, * Ker me cesar k sebi kliče, * In k vojakom če me met . . .
63. O prelübleni znanci vi, * Kaj se meni zdaj godi, * Da skoro jaz od žalosti * Nemrem vam povedati: * Let dvajsti sem jaz tü . . .
64. Ostanite starši zdravi, * Iti moram v boj krvavi, * Kliče me trobente glas, * Zapustiti moram vas . . .
65. Oj tema je nocoj, * Grmi in bliska se; * Težavno imam pot nocoj, * Do drage moje ljubice. * Kakor hoče naj grmi . . .
— Oh zvoleni znanci, kak srečni ste vi, * Kateri na štajerskl zemlji živi . . . (glej št. 19.)
— Paj tô ži dòbro znán, * K soldákom bom zäbrán, * Či rávno kalanêron, I gnäs . . . (gl. št. 49.)
66. Pa vojska je pričala, * Nad nas je prigromela, * Povsod se čuje bojnov glas, * Ker cesar kliče nas . . .
— Podal sem se v vojaški stan, * Zapisal sem se pobič sam, * Oj joh, me greva grozno — * Prepozno . . . (gl. št. 24.)
67. Polnočna že ura bije, * Ostra, mrzla burja brije, * Mlad vojak, puško na rami, * Stoji na straži v nočni tami . . .
68. Poslušaj ljuba mladost vsa, * To žalost mojega srca: * Še ni preteklo dvajsti let, * Pa moram že (it) pokušat svet . . .
69. Poslušajte, dekleta, * Preljubi fantiči, * Kok men' se je godilo * Do dne današnjega. * Ko sem jaz v šolo hodil, * Sem majhen fantič bil . . .
70. Poslušajte, kristjani vi, * Kako soldatom se godí, * De moramo selcirati * In abtahtšrit maršírati . . .
71. Poslušajte, prijatari * No drugi korenjaki, * Prelepo pesem, kak godi * Na sveti se soldaki: * Jaz stari zlamani falit (= invalid), * Vas čem kristjanski podučit . . .
— Po sveti pogledam, * Me vse žalosti, * Da v letošnjem leti * Se to mi zgodi . . . (gl. št. 32.)
72. Preljubi kristjani, * Smo skupaj vsi zbrani * V ti žalostni stan, * S sovragom obdan. * Preljubi fantiči, * Smo le mi sami . . .
— Preljubi tovarši (prijatli, vi znanci), * Kak srečni ste vi, * Kateri na štajerski zemlji živi . . . (gl. št. 19)
73. Presvetli cesar kliče spet * K vojakom fante vsako let. * Tud jaz zapustil bom ljub kraj * Znabiti za vselej . . .
— Prid'te vsi štajerski fantje, * Kaj bomo zapeli na glas . . . (gl. št. 42.)
74. Prijatli, prosmo vas, * Potroštajte vi nas, * Ker kliče vsaki dan, * Nas že soldaški stan. * Žalostno slovo . . .
75. Prijatli, troštajte * Vi moje srčice, * Kedar bo prišel čas, * Da bom mogel zapustiti vas, * Ljubi starši . . .
76. Ptič(ik) rad poje * Nam oznanuje, * Da se začenja spomlat; * Rošce vesele * Cvist so začele, * Vse želi Bogu čast dat . . .
77. Ptičke v logu žvergolijo, * Se med sebo veselijo. * Fantje, tudi mi * Le zapojmo si, * Dokler smo še skupaj . . .
78. Sem prišel k soldatom, * Sem točil solze, * Zdaj pa nič ne porajtam, * Saj dobro mi gre . . .
79. Sem se vedno veselil, * Da bi enkrat vojak bil, * Zdaj si moram poskušat, * Pri regimentu tukaj stat . . . (Pesem 87. polka.)
— Sem si mislil sam, da bom k vojakom dan . . . (gl. št. 49.)

— Sem zmiraj misla sam (mislil zmeraj sam), * Da bom k soldatom dan, * Da bom za kanonirja (kalanirja, pivonirja) . . . (gl. št. 49.)
80. Smo mladi (hrabri) vojaki, * Nam nič ne fali, * Ker cesar preblagi * Denar nam deli. * Če glih siromaki . . .
81. Srce žalost mi obdaja, * Kir zdaj pojdem iz tega kraja. * Zdravi bod'te, tovariši vi, * Znanci in prijatelji . . .
82. Srečni so časi lube spomlad' (vesela spomlad), * Nje veseli se stari ko (al) mlad: * Kak ptički žvrgolijo * Vesele ptičice . . .
83. Srečno, dekline sejančke, * Posebno bratonečke še! * Zdaj pride meni glas, * Kaj odrajžam od vas . . .
84. Srečno oče ino mati, * Dobro se vam naj godi, * Srečno bratje in sestrice, * Zdravi ostanite znanci vsi. * S težkim srcem . . .
85. Šest dolgih mesecev že bo, * Odkar je vzel odtod slovo . , .
86. Težko se je ločiti * Od moje matere * In očka zapustiti, * Pa daleč vandrati. * Ker smo lepo živeli . . .
— To jaz dobro znan, * Da bom k soldakom dan, * Čeravno kanonerom... (gl. št. 49.)
87. Tuji kraji so nezdravi, * Slišal sem že fantič mlad, * Pa ker nisem hotel verjet, * Skušal sem jih dostikrat . . .
88. Tukaj v Tersti smo mi vsi, * Ker lani smo bli odrajtani: * Obleko plavo nosimo, * Doma pa černo štufasto . . .
89. Tu, predraga, si slonela * V dnevih sreče kratek čas. * Ter mi srce tiho grela, * O ljubezni čula glas . . .
90. Vesel je soldaški stan, * Al žalosten, če je bolan: * Vsak mora žalosten bit, * Če ga morjo v špital nosit. * Ker noter župa redka je . . .
91. Vsaka ptica milo poje, * (In) Se zime žalosti, * Tudi rožica rumena * Se na bledo spremeni. * Kera ptica mlade vodi . . .
92. Vsedem se k svoji postelji, * Žalostno pri njej sedim, * Svoje serce premišljujem, * Ker po njej zdaj hrepenim . . . (Samomor vojaka.)
93. Vse je tiho' vse počiva, * Vsa narava sladko spi, * Bleda luna krasno plava, * Zvezdic še prešteti ni . . . (Zaprt vojak.)
94. Vse se veseli, * Ker vse zeleni; * Vesel je star al' mlad * Ljube spomlad. * Prileti kukovca, * V kljunu pismo ima . . .
95. Vse veselje nam spremine, * Nigdi nega stalnosti, * Skoro pride tista vüra, * Kaj mo mi od doma šli. * Lepo slovo mo zapeli . . .
96. (V)sì fantjä pojdmo mí zàj sè! * Ädän no dvàjsti lêt nan dòli präčtèt', * Äl' càsar naš šče za soldákä imét' . . .
97. Zdrav ostante, ljub prijatli, * Zdaj morem slovo jemati: * Jaz vbog fantič mlad * Moram bit soldat, * V dalne kraje se podat . . .
98. Zima tiha je minila, * Prišel je pomladni čas, * Z rožcami zemlja se pokriva, * Vse razveseljuje nas. * Pa veselje . . .
99. Žalosten regrut je takrat, * Kadar pride v toti stan. * Zdaj je v zmotah vsaki fantič, * Ker ta dinst mu je neznan . . .
100. Žalostno je moj življenje, * Zoper tožit ni terplenja, * Oh prijatelj, men povej, * In srca žalit se ne daj . . .
101. Žalostno pesem regruti pojo, * Kadar banduro fasajo. * Zdaj smo tak fantič obdan, * Ker mu je kraj neznan. * Feldvebel vpraša, če kaj nemško on ve . . .
102. Žalostno si čem zapeti * Še ti lubi zadnji čas * Ino tudi slovo vzeti * In odvandrati od vas. * Med vojake so me vzeli . . . (Vinc. Munda 1890.)
103. Življenje lepo je vojaka, * Ki ne manjka mu tobaka; * Če denarja kaj ima, * Vse veselje je doma . . .

B.

1. Antikristjan je gori vstal, * Svoje jogre venkaj poslal (o Jakobincih)..
2. Bližajo se tisti časi, * Ktere sem jest želil sam, * Prešli (peršli) bodo tisti špasi, * K' jih je Francoz dejlou nam. * Bog bo . . .

3. Bog preloži te nadloge! * Gledaj, kaj se tam godí: * V tej francozovski deželi * Zdaj že več svete vere ni. * Saj so bli narboljš kristjani . . .
4. Cug proti Iblanci je zažvižgov, * Jen prou milu zabrlizgov. * Cug v Iblani se je ustavu . . . (Mobilizacija 17. polka l. 1878.)
5. Če premislim črno vojsko * Tam iz ogrske zemle, * Grata mi od groze težko, * Kaj trepeče mi srce . . . (Madžarski punt v Banatu l. 1848.)
6. Čudni modrijani * So peršli na svet, * Od vseh krajov zbrani, * Kdo jih hoče štet? . . . („Od tega razsvetljenega sveta — Janzenistov.)
7. Dokler je Napoleon regerov, * Je še kakšen krajcer gverov . . . (samo ta verza).
8. Dve lejti (Tri leta, Pet let, Dvanajst let) je že minilo, * Kar se je le to godilo: * Ludvik kralj je bil en dan * V Parizu ob glavo djan . . .
9. Firština patente piše, * Kaj more poment leto? * Inu ukul fantiče iše, * To nam ja staji lepo . . . (Sedemletna vojska.)
— Jest navbore Martin Luter, * Kir zdej jest na ognju gorim . . . (gl. št. 28)
10. Jest viriam vraga Samogovtniga, lačniga . . . (Dianie te vire Napoljonove, v prozi, tu omenjeno, da se spravi vsa tvarina o franc. časih vkupe.)
11. Kaj so sturli Jakobinarji * V Parizu no na Dunaji? Francoskega kralja so ob glavo djali . . . (Papež na Dunaju.)
12. Kar se zdaj pri nas godi, * Daleč po svet' slovi: * Močno se puntajo vsi, * Veselja na svet' več ni . . . (Vojska l. 1848. zoper Sardinijo.)
13. Kje ste leta ve pokoja . . . (Franc. vojska l. 1798; Andreaš-Ahacelj, 98—99.)
14. Ko smo Bozno čez jemalъ, * Pa se nejsmo Turka balъ. * Turku Bozna je zgubljena, * Za nas, za nas je dobljena . . .
15. Krainc, obhajai vesele * U miro in složnosti. * Proste so naše dužele, * Rešen si iz služnosti . . . (Padec Napoleona.)
16. Lánsko léto naša armada * Dôli na Ogerskim leží, * Al nobedin Béliga grada * Se lotíti úpal ní . . . (Lavdon.)
17. Lavdon, general častiti, * Hotel je nazaj dobiti * Lepo mesto Beligrad . . . (prim. SNP. 31 op.)
— Ljubi znanci in prijatli, * Kaj vam hočmo mi zapet: * Kak se nam zdaj godi . . . (Bitva pri Solferinu l. 1859.; gl. št. 35.)
18. Mene močno serce boli, * Začnem premišlavati * Od vsake sorte slabih reči, * Ker se jih zdaj na svet godi . . . (Francozi na Laškem 1798.)
19. Mi smo fajn (fejst) ljudje (soldati), * Meksikajnarje (Mestekajnari, Ameksikanari, Meksikajnarji), * Mi se oč'mo vosk'vat (vočmo vojskovat), * Tamkaj v Meksiki (Tam v M., Noter v M., Ameksiki, Mestiki) . . . (l. 1864.)
20. Na dan, na dan! * Katir je z oro'jem obdan! * Aku še v žilah čuti kri, * Za svojo čast kaj rad sturi . . . (Štaj. brambovci zoper Francoze l. 1814.)
21. Napoleon Bonaparte! * Najvikši cesar vsih rodov * Si sam se imen'val, * Zdaj na Elbi stanuješ * Črez en otok kraljuješ . . .
22. Naše srce nima straha (trošta)! * Če glih kanoni pokajo, * Podajmo se v božjo voljo, * Marija nam pomagala bo . . . (Kraljevi gradec l. 1866.)
— Na šestnajsti dan avgusta * Je začela vojska, * Ker so jagri noter šli... (gl. št. 42)
23. Nesrečen hrib Sv. Mihela, * Ki se je tamkaj vojska začela, * Prvič poldan zazvoni, * Tavžent fantov na tleh leži . . .
24. Nič luštnejga cajta, nič lepšega ni, * Ko pride pomlad, da se vse veseli: * Fanti mladi smo pa žalostni, * Ker daleč . . . (Novara 1859).
25. Oj Bosna, oj Bosna, * Kje ti zdaj ležiš? * Kako si prej kralj'vala, * S kom se zdaj veseliš? . . .
27. Od tretje ure popoldan * So naše trupe z meje šle * Vojskvati se na Piemont, * Za nas je bil krvavi pot . . . (Bitva 23. III. l. 1849.)

27. Od vsih mojih prijatlov * Hočem dan's slovo vzeti, * Znabit se ne bomo vidli * Pred, kakor na unim svet... (Kustoca 1866.)
28. Oh jaz (jest) bore Martin Luter, * ki zdaj tolikanj trpim, * Rad sim jedel sir in puter, * Zato zdaj v peklu gorim. S sirom... (Satira.)
29. Oh zvoleni znanci, kak rečni ste vi, * Kateri v Koroškem ste rojeni bli * Cel noter v Dalmatio prišli smo mi... (Upor l. 1869.)
30. Oj kje, oj kje je Sarajevo, * Oj kje je naš ti slavni dom? * Dete svojo mater praša... (Okupacija Bosne l. 1878.)
31. Oj kristjani moji, * Dnes (Gnes) naj vsaki moli * Boga klečejoč na glas; * Naj si vsakši zmisli * Ker je v strašnoj stiski, * V boji tam trpí za nas... (Rimska vojska l. 1848., podstava pesmi „Tam za turškim gričém".)
— Oh mi smo fajn ljudje, * Meksikajnarje... (gl. št. 19.)
32. O prelubleni starši vi (Štajarci), * Če večni Bog še vas živi (Moj trošt je še, da živim), * Jaz čem vam zdaj (Zato vam čem) na znanje dat, * Kak jaz se znajdem totokrat... (Novara 1849.)
— Osemnajstega avgusta * Je bila v Bozni vojska... (gl. št. 42.)
33. Oj strašno je zdaj na sveti, * Kaj dočakali smo tù! * Nam ne bo nič več živeti, * Oj usmili se Bogu! * Vse težave... (Štaj. dež. bramba v franc. vojskah: gl. Dom in Svet 1904. št. 4.)
34. O ti žalost prevelika, * Ti se ne moreš izreč' * Cel od noben'ga človeka, * Ker si velika preveč... (Iz časa francoskih vojská.)
35. Oh znanci in prijateli. * Kaj hočmo vam zapeti mi? * Kak z nami se tü godi * V deželi pimontezarski... (Solferino 1859).
36. Poslušajmo vsi ljudje, * Kaj tam na Ruskem se godi. * Tam nobenga smilenja ni, * Na Ruskem teče rdeča kri... (Rusko-japonska vojska.
37. Poslušajte, kristjani, * Kaj se je zgodilo blo * Tukaj na gorenjski strani * Pri d'vic Marij na jezero... (Blejska Mati božja oropana po Napoleonovem povelju.)
38. Poslušajte, ljudje, * Te besede moje; * Kaj imam vam povedat' * Ino vam razodet... (Izgon sitiških mnihov.)
39. Poslušajte, vsi znani moji, * V kaki žalosti smo mi: * Da b' si roke) vsi podali * In k vam prirajžali... (Okupacija Bosne l. 1878.)
40. Pred sovražnika doh'teli, * Sveti žegen smo prejeli, * Častitljivi gospod kaplan * So dali nam korajžo, Vošili srečen dan... (Kustoca 1866.)
41. Prišli so vun patentje * Te nove regirenge, * Od svetlega cesarja Napoljonarja...
— Slišali smo eno novico, * Da bomo mogli jet v vojsko, * Domovino zapustiti * In uzet od nje slovo... (Kustoca 1866, gl. št. 40.)
42. Smo prišli v Sarajevo, * Smo prišli v Banjaluko, * Vsi Turki so nas gledali, * Oj fantje kaj bo zdaj?... (Bosna l. 1878.)
43. Prelepa štajerska dežela * Najpred se je od lutrov začela; * Po Koroškem je tud tako, * Da je lutrov več kot pol... (Cesar Jožef II.)
— Stari Turčin s sivo brado, * Dela drugim vsim parado, * Drži v roki svetel meč... (glej št. 17.)
— Šestnajstega avgusta * Je bila v Bosni vojska; * Tam so dragonci prvi b'li, * So za Turki hodili... (gl. št. 42.)
44. Štirdäsét osmo lèto * Nê nas je fčinilo sräčno, * Kaj sirôta näša lêva...
— Štiri leta je že preč, * Kar je blo slišat' reč', * De vsi kloštri nemški... (gl. št. 38.)
— Tam na vlaškem grički * Fanti kakor tički * Se za nas vojskujejo... (gl. št. 31; eden zapis je iz l. 1872., torej izpred okupacije.)
— Tam v Bosni zlati, * Tam so naši brati, * Na pomoč nas kličejo... (gl. št. 31.)
— Tam za laškim (turškim) gričem, * Tam je dost fantičev (Fantov kot hudičov, Tam se nič ne vidi)... (gl. št. 31.)
45. Tí 'Orvát, ka bi rád * Vu màgjarskoj zämli? * Jäz bi rát, jäz bi rád * Màgjarsko korôno... (Boji z Madjari l. 1849.)
— Tri leta je minilo, * Kar se je leto godilo... (gl. št. 8.)

46. Veselite se, Ljubljanci * In vi tud drugi znanci: * Konec je pršu teh nadlog, * Ker je mir storjen s cesarjem . . . (Massena.)
47. Veselo novico * Naznanjam zdaj vam, * Ta stara pravica * Napruti gre nam: * Vse smo dobili . . . (Konec francoskih vojsk.)
48. Vivat Laudon, vivat Kupurg, * Vidva sta velka vojšaka * Čez Turka sovražnika. * Vidva sta to skerb imela . . . (po nemški.)
49. Zdaj dokončali smo vse boje * S temi Turki divjimi; * Zdaj pa gremo v naše kraje, * Le veseli bodmo vsi . . . (Bosna.)
50. Zdej, zdej bodem že * Blizu smerte moje, * Zdej bom mojo kri preliv, * Gnade ne bom več dobiv . . . (Kralj Ludovik XVI.)
— Zgodilo se je kmalъ, * Krala so venkъ pelalъ . . . (gl. št. 8.)
51. Žalostno jest premišljujem, * Ko Bozno spregledujem, * Kako daleč, sem jest mogu prit * In doma vse zapustit . . . (Jajce, Livno, Travnik.)
— Žena ljubeznjiva, * Ti mi nisi kriva, * Da jaz moram bit vojak . . . (gl. št. 31.)

Razdelek II.

Pesmi o raznih stanovih nevojaških in o njih delu.

Pripomnja.

V ta razdelek so zbrane pesmi o raznih grajanskih (civilnih) stanovih in njih opravkih. Take pesmi so pri nas le redke, ker je naš narod prav za prav edino le kmetiški. Poje se jih sicer, zlasti na Štajerskem in Koroškem nemalo, toda na prvi pogled se jim vidi, da so umotvori umetnih pesnikov in pesnikov samoukov, ne pa prava narodna last. Nastale so največ po težnji duhovnikov in drugih naših narodnih vzgojevavcev, kakoršni so bili razni izdatelji in pisatelji „Drobtinic", ki so mislili, da bodo z obrtno in letnih časov poezijo izpodrinili narodno pesem. Celo o kmetiškem stanu ne poje narod rad, ker mu je preveč enoličen, premalo premenljiv, navzlic menjajočemu se poljskemu delu. Mimo tega je pomisliti, da je znal naš kmet prej tudi razna nokodelstva opravljati sam: sam je tesaril, kolaril, mizaril, zidaril, za silo celo črevljaril in šival. Zategadelj je večina pesmi o teh naposled imenovanih stanovih bolj humoristične in satirične vsebine.

Narod tudi ne pozna dolgočasne in osladne poezije o letnih časih; glede nje se drži nevede Prešernovega nauka, da ne kroži o njih. Vse kar imamo v tem oziru, je večinoma s Štajerskega in Koroškega, in celo to, kar sem spodaj objavil, je precej sumljiva roba. Kakor je narodu zoprno opevanje letnih časov, pomladi, poletja itd., tako mu tudi ne ugajajo tožbe o slabih časih, dasi ga moré. Še najbolj ljubi s humorjem navdahnjeno opevanje posledkov prevzetnega in nemoralnega življenja, udanega modernim ali — če hočemo — tudi nemodernim nasladam. Tudi

pesmi o ujimah in boleznih, ki tarejo človeški rod, spadajo semkaj. Zastran humorističnega in značilnega risanja in opisovanja jih je težko ločiti od narodne poezije.

Stanovske nevojaške pesmi sem vredil tako, da prehajajo od kmetiških in od pesmi o raznih delih na polju in v vinogradu k pesmim o drugih stanovih, ki so kmetu najbliži in jih on najbolj potrebuje. Sem so vrinjene pesmi o ponočnih čuvajih, pesmi o lovcih in sploh stanovih, ki jim ni treba posebne „velike“ šole. Za temi prihajajo pesmi o rokodelcih in o prijetnostih ali težavah tega in onega stanu. Naposled sem za obrtnimi uvrstil tiste, ki se tičejo več ali manj poštenih in celo nepoštenih obrtov — roba, izmišljena v novejši dobi morda v ječah samih ali pa v zvitih bučah, katerih nosivci so pač tudi nekaj časa čepeli v njih in gulili morda celo šolske klopi.

V dodatku sem zbral, kakor k razdelku I. in k razdelkom III. zvezka začetne verze umetnih pesmi, ki se večkrat zapisujejo za narodne in so živ pokaz, kako zelo preplavljajo ti umotvori vse naše narodno življenje.

Kmet spomladi.

7218.

(Trebelno pri Mokronogu.)

Škrjanček poje, žvrgoli,
Se bel'ga dneva veseli:
„Le pojd' orat, sejme sejat,
Pa boš mel žita enkrat!“

En stari mož je prav vesel,
K' je 'n glažek zrel'ga vinca spíl:
Dočakal je polet gorko,
Ne ve, kam bi u senco šov.

Je stara žena za pečjo,
Kar zmeraj vedno zebe jo,
Dočakala spomlad gorko,
Čeprav sivo ima glavo.

7218. *Zapisal* Jul. Slapšak; *zapel* Piškurjev oče. — *Iz Slapšakovega rokopisa II. 49, kjer je ta melodija:*

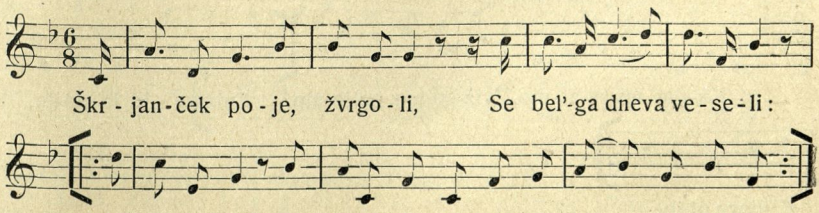

Škrjanec zbuja na delo.

7219.

(Iz šmarskega okraja.)

Škerjanček poje žvergoli,
Ker tebe, kmetič, gor budi:
„Le vstani in pa pojd orat,
Ker čas je žito sejat.“

Škerjanček poje, žvergoli,
Ker tebe, fantič, gor budi:
„Le vstani in pa pojd kosit,
Ker dela se že svit.“

Škerjanček poje, žvergoli,
Ker tebe, deklje, gor budi:
„Vzemi serp, pa pojdi le,
Ker žito zrelo je.“

Škerjanček poje, žvergoli,
Ker tebe, pastirček, gor budi:
„Le vstan, pa pojd z živinico
Tje dol na tratico.“

Škerjanček poje, žvergoli,
Ker tebe, gornik, gor budi:
„Le vstani in pa pojdi brat,
Ker vince piješ rad.“

Kmet gornik. A.

7220.

(Trebelno.)

Kadar mi režemo,
Žvižgamo, pojemo:
Žvižgajo in pojo,
K' vince pijo.

Kadar mi kopamo,
Žvižgamo, pojemo:
Žvižgajo in pojo,
K' vince pijo!

Trta velik' trpi,
Kadar pod snegom spi;
Kadar pa sneg skopni,
Trta cveti.

Kmetič velik' trpi,
Kadar trta obrodi;
Kadar pa grozdja nej,
Žalost je zdej!

7219. *Zapisala* Marija Stoklas. — *Iz njenega rokopisa.*
7220. *Zaplsal* Julij Slapšak; *povedal* Fr. Piškur. — *Iz Slapšakove zbirke I. 48a, kjer je tale melodija:*

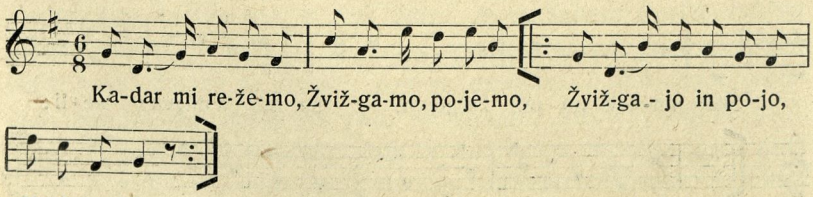

Kmet gornik. B.

7221.

(Od Mokol.)

Jaz pa v gorico grem,
V gorico grem,
Jaz pa v gorico grem,
V gorico grem.
Kaj boš pa delal tam?
Rezal bom sam.

Jaz pa v gorico grem.
Kaj boš pa delal tam?
Grobal bom sam!

Jaz pa v gorico grem.
Kaj boš da delal tam?
Kopal bom sam!

Jaz pa v gorico grem.
Kaj boš pa delal sam?
Prekapal bom sam!

Jaz pa v gorico grem.
Kaj boš pa delal tam?
Vezal bom sam!

7222.

(Od Sv. Petra na Medv. selu.)

Juhe, jaz pa v gorico grem,
Juhe, jaz pa v gorico grem!
Juhe, kaj pa boš delal tam?
Rezal bom sam!

Nastopne strofe so popolnoma enake, samo da se za četrti verz poje po njih vrsti dalje:

II. Kopal bom sam!
III. Prekapal bom sam!
IV. Trekičal bom sam!
V. Vezal bom sam!
VI. Bral bodem sam!
VII. Prešal bom sam!
VIII. Pretakal bom sam!
IX. Pil ga bom sam!

Kmetiško leto.

7223.

(Od Ljutomera.)

Preljuba si, ti pomlad, kak si vesela
Tebi bo ptičica skoro zapela.
Prva je kukovca,
Ki nas bo klicala:
„Kmetič le pojd orat, ženka sijat!“

7221. *Zapisala* Lojza Šalamun. — *Iz njene zbirke št. 215. Prvi verz 2-4 strofe se ponavlja kakor v 1. strofi. Po njenem petju je zapisal* J. Lulek *to-le melodijo:*

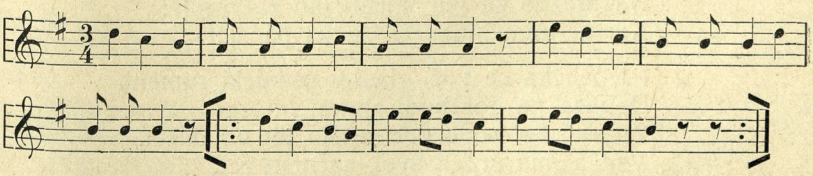

7222. *Zapisala* Mica Dolšak. — *Iz njenega rokopisa, ki ga imam iz ostaline nadučitelja Al. Strmšeka. Prim. št. 5473.*

7223. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove „Pesmarice V. 489, 590 a.*

Škorjanček pa prileti iz polske ravnine,
Kmetiče gor budi: „Pojte na njive!“
Škorjanček se v zrak sousti,
V zraki na glas kriči:
„Kmetič, le pojd orat, ženka sijat!“

Prepelička se glasi, pšenička rumeni,
Deklice gor budi v jutri ob eni.
V jutro pa, ko je pet,
Prišlo njih je devet,
Mele so vse srpe, začele so žet.

Prišel je sveti Vid, črešnje zorijo,
Fantje po travniki rošce kosijo.
Vsaki ima koso,
Si njo nabrusil bo,
V jutro, pa ko je svit, grejo kosit.

Prišel je svet Mihal v naše gorice,
To bomo prešali, pili mo vince.
Prišel je svet Martin,
Z mošta je grata vin,
Žegna ga svet' Martin, jas bom ga pil.

Prišel je svet božič pred novim letom,
Tedaj se bo ženil fant svojim dekletom.
Krikal bo na glas:
„Zdaj je veseli čas,
Zdravje nam daj še Bog vživat ednok!“

7224.

(Iz Stoparec.)

Oj ti ljuba spomlad, kak' si vesela!
Prišla bo kukovca in bo zapela:
„Kmetič, zdaj pojd orat, ženka pa sjat.“

Škrjanček tud' prišel bo s polske ravnine,
Klical bo: „Kmetič, zdaj pojdi na njive.“
Na brazdo se mu spusti ino zažvrgoli:
Kmetič zdaj hiti orat, ženka pa sjat.

Prepelička se tud' glasi v pšenički rumeni,
Dekleta pa gor budi zjutraj ob eni.
Zjutraj, ko bode pet, prišlo jih bo deset,
Vsaka ima srpek svoj, začnejo žet.

7224. *Zapisal* L. Cvirn; *pel* Janez Gobec. — *Iz Cvirnovega rokopisa št. I.*

Prišel bo sveti Víd, črešnje zorijo,
Fanti na travniki rožce kosijo.
Vsaki ima koso in si jo nabrusil bo,
V jutro, ko bode svit, grejo kosit.

Božič bo tud' minul pred novim letom,
Ženit se bo začel fantič z dekletom.
Paver bo furež mel, zram si bo krikal pel,
Lušno bo: juha-ha-he!

7225.

(Iz Cvetkovec.)

Preluba si ti pomlad,
Kak si vesela!
Ptičica vsaka že
Skoraj bo pela;
Prva je kukovca,
Ki nas bo klicala:
„Kmetič, le pojd orat,
Ženka sejat!“

Škorjanček pa prileti
S polske ravnine,
Ino nas gor budi:
„Pojte na njive!“
Škrjanček se gor spusti,
Nam pa zažvrgoli:
„Kmetič, le pojd orat,
Ženka sejat!“

Prišel bo sveti Vid,
Črešnje zorijo,
Fantje na travniku
Rožce kosijo.

Ima že vsak koso,
Kaj si nabrusil bo,
V jutro pa, ko je svit,
Grejo kosit.

Prepelička se oglasi
V pšenički rumenoj,
Dekleta pa gor budi
V jutro ob enoj.
V jutro pa, ko je pet,
Prišlo jih je deset,
'Mele so vse srpe,
Začnejo žet.

Prišel bo svet Mihal
V naše gorice,
Grozdje 'mo prešali,
Pili 'mo vince.
Prišel bo svet' Martin,
Z mošta postal je vin,
Žegnal ga bo Martin,
Jaz ga bom pil!

7225. *Zapisal* Frč. Tušek, *igrec*, — *Iz prepisa v drja*, Franč. Mohoriča *zbirki II. št. 12. Po petju Tušekovem je zapisal* Domicijan Serajnik *melodijo (I. mel. št. 11) tako-le:*

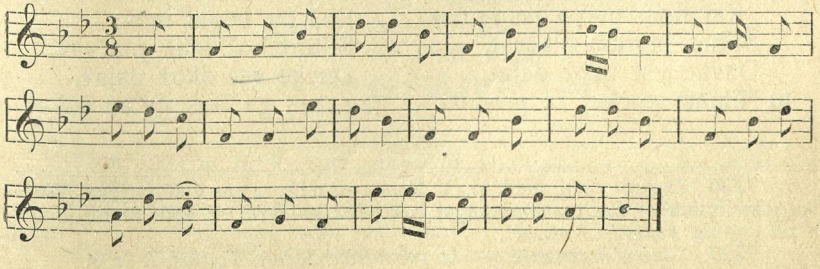

7226.

(Iz savinjske doline.)

Luba si ti spomlad,
Kak si vesejla!
Skoraj bo ptičica
S parne zletejla.

Prišla bo kukoca,
Ki nas bo klicala:
O kmetič, le pojd orat,
Žjena pa sjat.

Pride pa sveti Vid,
Črejšne zorijo,
Fanti po travnikih
Rošce kosijo.

Fantič ima koso
In jo nabrusil bo,
Potlej pa gre kosit,
Prej ko bo svit.

Prepelička že prepeli
V pšenički rumeni,
Deklete pa gor budi
Zjutraj ob jeni.

Prej ko bo ura pet,
Prišlo jih bo deset,
Vzele bojo srpe,
Začnejo žjet.

Pride pa svet Mihel
Z vinske gorice,
On nam bo grozdje dav,
Sladko tud vince.

Pride pa svet Martin,
Z mošta bo gratal vin,
On nam ga bo krstil,
Jaz ga bom piv.

Pride pa svet božič
Pred novim lejtom,
Začnejo se ženit
Fanti z deklejtom.

Sosed bo furež mev,
Zram si bo piskov, pev,
Ohcet pa lušna bo:
Juhej, juhej!

Vino zopet obrodi, kmet bo lehko plačeval.

7227.

(Od Brasloveč.)

Tička na vejci sedi,
De cev svet veseli.
Lepo prepeva
Jen se ogreva,
Stvarnika svojga časti.

Kmetič se joče na glas:
„Kaj bom počev jes te čas!
Štibro moram plačvat,
Davke vse skoz dajat,
Nimam pa kej za prodat!“

Kmetič, neč tolk ne žaluj,
Jezus je stvarnik tvoj:
Terta se zeleni,
Vince na nov rodi,
Vinca bo več kakor lan!

Vince prodajov boš,
Boš pa bogat mōš:
Štibro boš lehk plačvav,
Davke vse skoz dajav,
Zravn ga boš piv an bokav.

7226. *Zapisal* stud. med. M. V. Brezovnik. *Pela* Oštatarjeva Mina. *Dal* Jos. Glonar. — *Iz Brezovnikovega rokopisa. — Prim. št. 2305 in sorodnice in pa spodaj naslov „Košnja“.*

7227. *Zapisal neznanec. — Iz pesmarice Jožefe Vodlak, I. št. 9.*

7228.

(Iz Kolovrata.)

Ptička mi sedi na veji,
Naj se celi svet veseli,
In se ogreva,
Prav lepo prepeva,
Stvarnika svojga časti.

Kmetič pa žaluje na glas:
„Kaj bom počel jaz ta čas?
Štibro moram plačvat,
Davke vse skoz dajat,
Nimam pa kaj za prodat!“

Kmetič, nikar ne žaluj!
Jezus je stvarnik tvoj:
Trta se zeleni,
Grozdje na novo rodi,
Vinca bo več kakor lan.

Vince predajal boš,
Pol boš pa bogat mož,
Davke boš lehko plačval,
Dolge vse skoz dajal,
Pil ga še boš sam en bokal!

7229.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Tička na vejci sedí,
Lepo prepeva
In se ogreva,
Stvarnika svojga časti.

„Oh zdaj je pač žalosten čas,
Štibro moram plačvat,
Davke vse skoz dajat,
Nimam pa kaj za prodat!“

Kmetič, nič tolk ne žaluj,
Jezus je stvarnik tvoj:
Trta se zeleni, vince na nov rodi,
Vinca bo več kakor lan'.

Vince prodajal boš,
Štibro boš lahk plačval,
Davke vse skoz dajal,
Še sam ga boš pil en bokal!

7230.

(Iz Mozirja.)

Tička na vejci sedí,
Da se cel svet veseli,
Lepo prepeva
In se ogreva,
Stvarnika svojga časti.

Kmetič, nič tolk ne žaluj,
Jezus je stvarnik tvoj:
Trta se zeleni,
Vince na nov rodi,
Vinca bo več, kakor lan'.

Vince prodajal boš,
Pol boš pa bogat mož:
Štibro boš lahk plačval,
Davke vse skoz dajal,
Še sam ga boš pil en bokal!

7228. *Zapisal* Fr. Kocjan; *zapel* Bl. Grabner. — *Iz Kocjančevega rokopisa št. 19.*

7229. *Zapisal* Frč. Praprotnik (*„to pesemco so moj oče kaj radi popevali“*). — *Iz Praprotnikovega rokopisa,*

7230. *Zapisal* Frč. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*

Stiskani kmet hoče med vojake in se maščevati gospodu.

7231.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Dakler sam biu fanteč mlat,
Nej blo tacga fanta:
Zdej sam postau ta riuni kmet,
Nemam več tacga gvanta!

Gospod mi pošlje vapita
In tega hud(ob)nga briče;
Me žene ke u ta pisan grat,
Tam me hudu prapriče.

Gaspot me glida kokar rak,
Kir jemam sukna utla:
Še s palca me adeva,
Še viči lukna dela.

Še ana sa bom umislo,
Sodaški stan podpisau:
Bom noso za par lejt klabok,
Me bo sričo mo(j) gaspot.

Pa mu sej jest bom dau tud po glau,
De bodi komaj noso!

Kmetu mito nič ne pomaga.

7232.

(Iz Belih Kranjcev.)

Kosac kosi v dolini,
Junak peva v planini,
Popeva in dopeva,
Več od glada jedva zeva.
On kolne svoju majku:
„Da ne.ila moja majka,
Koja si me poro.ila,
Da me nisi zagutila,
Ne bi terpel truda, pota,
Ja sirota!
Gazim blato vse po mraku
Dan deveti i deseti,
Kad dolazim h kuči svoji,
Da ču sesti, da ču jesti
Sira ino kruha:
Več mi stoji župan pred vratmi,
Na novo mi zapoveda,
Da idem berž na tlaku!
Kaj ču jaden učiniti,
Da ču ja tožit pojti?

Svaka tožba na me spada:
Šta ču ja učiniti?
Bo mi treba močno prosit!“
Još mi dosta nije bilo,
Ulovil sam ja letno prase,
Da ga nesem gospi zase.
Gospa vzela tožbo nase,
Jošče mi ni dosta bilo,
Ulovil sim letno puru,
Metnio sam v svoju torbu,
Nesal sam krivosudcu.
Krivosudac pogleduje,
Pogleduje, pomiguje,
V moji torbi puru vidi,
Puru vidi ter govori:
„Daj ulovit tega špana,
Denite ga v tamnico,
Neka tuli, neka cvili,
Nama nek se brada masti!“

7231. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I, št. 28.* Za *j* se piše vselej *ji.*

7232. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. V. 111—112.* V v. 14. *je narobe tiskano* sesti *za* jesti *in* jesti *za* sesti, v. 23. mošno, v. 36. špana.

Kmetiška revščina.

7233.

(Staroselo pri Koboridu.)

Sem bauer velík,
Mam velíko nadlog:

V hlev' 'mam 'no kravo,
Še ta 'ma en rog.

7234.

(Borovlje.)

Ktir an par juncjov ma,
Ta se še žiher štima:
Bo pa vole pradav,
Bo pa z babo orav!

Ana konjija kupi,
Ha šitro potrupi,
Potlej ha pa
Šintarju da.

7235.

(Timenica.)

Pšenica je falava,
Rž sem podorov;

Čöj bom jas sedöj
Le finfarje duebov?

7236.

(Žabnice.)

Sem rutič predav,
Sem ejdico sjav;

Al ejdica gratava,
Al falava bo?

Kmet pred eksekucijo.

7237.

(Od Sv. Tomaža.)

Hočem vam zapeti,
Kak je zdaj na sveti:
Glava je pri piški,
No pete na kviški.

Gospodar se toži:
„Nemrem biti v koži,
Sploh m m mošnjo v roki,
Lehko sem tak sloki.

V jutro rihtar pride,
'Z hiše pred ne ide,
Pravi: „Plačaj dačo,
Al pa greš v kobačo!"

Konje mi prešteje,
Kravam pa se smeje;
K svinjam se mu vnoža,
K' jih je kost in koža.

7233. *Zapisal* Mihael Skočir. — *Iz njegovega rokopisa.*
7234. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 816.*
7235. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 816.*
7236. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 809.*
7237. *Zapisal* Peter Majcen. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil* Anton Kosi. *Zapis* Nikolaja Ivana Vrabla iz Žamenec se loči, ne glede na naglasna znamenja in *e* pred *r*-om, v tem: 4 No pete na] In pete so — 7 mošjo — 8 Zato] Lehko — 9 Zjutraj — 16 Jih — 18 št. k.] davčna knjiga — nosa] dal iz — 21 teško — 22 veka — 23] Raj se v krčmo skr. — 24 hvojko — 25, 26] Gosto hodim v krčmo * Oštarjaš pa v krčmo (!) — 25] Got mi ne da m. — 29 nadlogi — 30 'bogi — 31 vročoj — 33 strah] glas — 35 s. v d.] siromaka tudi — 38 črnoj — 39] Zdaj vse 'z misli p.

Te še mi pomiga:
„Kje štibrena kniga?
Že tri leta nesi
V grad je dal iz vesi!“

V grad se težko plača,
Sploh je velkša dača;
V krčmo raj se skrijem,
Tam za hojko pijem.

V krčmo hodim gosto,
Oštarjaš pa v' hosto:
Naj se les podira,
Da golt ne da mira!

Kmet je res v nedlogi,
Tud gospod je vbogi.
Vsi smo v' vroči kaši,
Vender smo si naši.

Toti strah zaveržmo,
Glaž pa v roki deržmo,
Saj sirmaka v duhi
Bog derži pri kruhi.

Še mo menje meli,
Kda mo v černi zemli:
Z misli zdaj to pustmo,
Rajši vince skusmo!

7238.

(Iz Noršinec.)

Hočem vam zapeti,
Kak je zdaj na sveti:
Gda šakucja tu stoji,
Te kmet se kisilo drži!

Gospodar se toži,
Kaj nemre biti v koži,
Mošnjo ma skoz v roki,
Zato je tak sloki.

V jutro rihtar pride,
S hiže pred ne ide,
Pravi: „Plačaj dačo,
Al pa greš v kobačo!“

Zdaj konje mi prešteje,
Kravam pa se smeje;
Svinjam se mu vnoža,
Da njih je sama koža!

Zdaj še mu pomiga:
„Gde je štibrena kniga?
Že tri leta nesi
Plačal v grad iz vesi!“

V grad se težko plača,
Sploh je vekša dača;
Raj se v krčmo skrijem,
Tam za hujko pijem.

V krčmo hodim gosto,
Oštarjaš pa v hosto;
Naj se les podira,
Da gut ne da mira!

To pesem zdaj zapustmo
No rajši vince skusmo:
Še mo menje meli,
Gda mo v černoj zemli!

7239.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Hočem vam zapeti,
Kak je zdaj na sveti:
Glava je pri zemli
No pete so kviški.

V jutro rihtar pride,
Pred od hrama ne odide,
Pravi: „Plačaj dačo,
Al pa greš v kobačo!“

7238. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove Pesmarice II. 105—106. Prepis v njegovi Pesmarici V. 299 se loči:* 6 ne more — 22 velkša — 26 Ošterjaš — 32 zemlji.

7239. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekal* godec F. Kocbek na Vanetini. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Kunje mi prešteje,
Kravam pa se smeje,
K svinjam se mu vnoža,
Jih je kost in koža.

Sukna se mi para,
Nimam nič denara;
Rajši grem v kobačo,
Kak pa plačam dačo.

Raj se v krčmo skrijem,
Tam za hojko pijem:
Naj se les podira,
Saj gut ne da mira!

Poljsko delo.

7240.

(Poljane v Belih Kranjcih.)

Kadar Poljanci orjejo, pojó ali žvižgajo živini in živina pohlevno orje. Nekteri pojó tako:

Dolga mi je njiva,
Huda mi je gospodinja.
Hej, hej, hej, hej, hej!
Volek, hej, hej, hej!

Pomagaj nama Bog
In Marija iz nadlog!

Od kraja do kraja,
Mati potico vsaja.

Od kota do kota,
Mati peče kokota.

Ljubi moj rogina,
Midva bova pila vina.

Lepi moji štirje voli,
Ki niste nobeni moji:

Eni ste svete Trojice,
Drugi ste Marije device.

Eni ste svet'ga Antona,
Drugi ste druz'ga patrona.

Solnce mi gorko seje,
Naj po plečah dobro greje.

Nama bo odtodi iti,
Se muham v senco skriti.

Vročina je velika,
Naj že muha pika.

Košnja.

7241.

(Iz Podgorja.)

Fantič je prav vesel
Žvižgal in lepo pel,
V hladnem on jutru
Kosit je začel.

Videl sem pet deklet,
Pet prav lepih deklet,
V hladnem jutru
Začele so žet.

Škrjanček prav': Sek', sek,
Jaz grem pa tud sušit
Na zeleni travniček
Pod jasno nebo.

Škrjanček se že glasi,
Dekleta gor budi,
Vsaka naj urno si
Srp naojstri.

7240. *Zapisal* Ž. — *Iz Novic XIV (1856) 166 v spisu* „Usmiljen gospodar z živino, dober gospodar zase". *Verz 3. in 4. se ponavlja za vsakim parom. Zapis v zbirki* Marije Lisjakove *(str. 7—8) je le prepis iz Novic.*

7241. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 18. Prim. tudi naslov* „Rože sem trgala, dokler sem nedolžna bla" *(2288 in d.) in pa naslov zgoraj* „Kmetiško leto" *(št. 7223—7226).*

Tičica prileti,
Lepo mi žvrgoli:
Vsaka urno si
Srp nabrusi.

Zdaj pa, golobček moj,
Eno mi še zapoj:
Vsaka naj varje si
Krancelček svoj!

7242.

(Iz Ihana.)

Fantъč ja biv vesév
L'pó je žvižgu, pev.
U hvadъnmo jutrъ
Kosit je začev.

Šinkuc poja šink, šink, šink,
Jast pojdъm pa kosit
Na zelén travъnk
Pod jasnъ nъbo.

Prepelica prepeli,
Dъkleta gūàr bъdí,
Deklé pa vsaka
Soj sarp navajstrí.

Petelinčkъ l'po pojó,
Fantjъ pa z vās grъdó,
Dъkleta gūàr ustajajo,
Na póle grъdo.

7243.

(Iz Doba pri Domžalah.)

Fantič je bil vesel,
Žvižgal in lepo pel,
V hladnemu jutru
Kosit' je začel.

Tičke mi pojejo,
Srce pozdravljajo:
„Fantič, le hit kosit',
Me pa sušit."

Bilo je pet deklet,
Jele so pesem pet',
V lepem jutru
Začele so žet'.

Škrjanček zažvrgoli,
Dekleta nagovori:
„Vsaka naj urno
Soj srp nabrusi!"

7244.

(Dobrije pri Guštanju.)

Moj puobič je v Črni doma,
Vse ga prav rado ima;
Moj puobič je liap no mvad,
Pije ga rad.

Puobič je zguoda vstav,
Koso na ramo djav,
K frišnemu jutru
Kosit je začev.

Solnce že gori gre,
Travnik pokošen je,
Solnce se lep' svetli,
Travca suši.

Prišvo je pet deklet
To travco sušit,
Prišli so furmani
S štirmi vozmi.

7242. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 77.*

7243. *Zapisal* Jožef Osredkar. — *Iz prepisa v v Mat. Rodeta zbirki V. št. 30.*

7244. *Zapisal* Frančišek Kotnik; *pel* Fr. Navodnik-Leskovčev. — *Iz Kotnikovega rokopisa.*

7245.

(Štajerska.)

Fantič je bil vesel,
Zmiraj je lepo pel,
Zjutraj za časa,
Kosit je začel.

Tičke mi pojejo,
Srce mi zdravijo:
Fantič, le pojd' kosit,
Gremo sušit!

Kosič se tud' zviži,
V srce me veseli,
On tud' k nam hoče prit'
Koso ojstrit.

Siničica pravi,
Spravlja se tud' kosit
Na to ravno polje,
Jasno je vse.

Gimpeljček zažviži,
Z boršteca ven zleti,
Stvarniku poje čast,
K' zemlji da rast.

Prepelica se oglasi
In poje petpeti,
Dekleta, vabi vas:
„Rumen je klas!"

Dekleta, prosim vas,
Zapojte prav na glas,
Zdaj je veseli čas,
Lušno za nas.

Bilo jih je skupaj pet,
Mladih, lušnih deklet,
V hladnem jutru
Začele so žet.

Škrjanček v zrak zleti,
Lepo zažvrgoli,
Vsaka si urno naj
Srpek ostri.

Golobček, ljubi moj,
Ti jim pa tud' zapoj:
Vsaka si varje naj
Krancelček svoj!

7246.

(Iz Bratonec v Prekmurcih.)

Prìšla jä, prìšla
Spomlád väséla.

Prva jä kùkujca,
Kà jä zakúkala.
„Kmätičäk, stàni gòr,
Pòjdi na njivä!"
Sàki jä zéǫ kosô,
Ka jo nabrüso bô,
Pa čeǫ jä kosìt'.

Drüga jä kùkujca,
Kà jä zakúkala:
„Dèklicä, stàntä gòr,
Pòjditä na njivä!"
Stánä jij sê dävét,
Sàka jä mêla sŕp,
Pa čélä so žät.

Kakor se koscu streže, tako mu kosa reže.

7247.

(Iz Cerovca.)

Štirje kosci mi kosijo,
Premočno mi hitijo:

Jaz pa le odzajah
Kimam no kosim.

7245. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV, str. 31—33.*

7246. *Zapisal* Števan Kühar; *pela* Lägénova Kata. — *Iz Küharjeve zbirke št. 136.*

7247. *Zapisal* St. Vraz. *Iz VO. XIX. e. 92 (194, 198). Verza 3. in 4. se ponavljata za vsakim parom. — Vrazov prepis VO. I. 116 se loči v tem:* 1 Kosci mi] kosci — 2 P.] Al močno — 6] Mimo mene ga odnese — 8. 10] Mimo mene odnese — 11 piti] vino — 12] Mimo mene ga odnese — 16 zato] pa le.

Dekla zajtrk nese,
Pa ga mimo mene nese.

Hlapec piti nese,
Pa mimo mene nese.

Gospodinja pogače nese,
Pa je mímo mene nese.

Gospodar pa piti nese,
Pa ga mimo mene nese.

Kak se meni streže,
Tak mi kosa reže.

Velka vam je trava,
Kosa pa arjava:
Jaz zato odzajah
Kimam no kosim.

7248.

(Iz Središča.)

Kak se meni streže,
Tak moja kosa reže:
Jaz pa le odzaja
Kimam in kosim.

Dekla zajtrk nese,
Mimo mene nese:
Jaz pa le odzaja
Kimam in kosim.

Kosa je erjava,
Trava pa žilava:
Jaz pa le odzaja
Kimam in kosim.

Koso mam na rami,
Vodir opasan na strani:
Jaz pa le odzaja
Kimam in kosim.

Gazda piti nese,
Mimo mene nese:
Jaz pa le odzaja
Kimam in kosim.

7249.

(Dragotinci.)

Keri kosec naj ti zadnji kosi, da z drügimi nemre kositi, te se on na koso zgovarja:

„Kosa je arjava,
Ona je neprava,
Jaz pa le odzaja
Kiman no kosin.“

Če keri mujmo jega piti nese, te on poje:

„Franček piti nese,
Mujmo mene nese,
Meni nič ne dá;
Jaz pa le odzaja
Kiman no kosin.“

7248. *Zapisal* Ivan Kolarič. — *Iz Pajekovih „Črtic iz duševnega žitka štaj. Slovencev“ 72—73.*

7249. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz „Vestnika“ 1873, str. 45.*

7250.

(Iz Podgradja pri Ljutomeru.)

Kak se meni streže,
Tak mi kosa reže;
Jaz pa le odzaja
Kimam no kosim.

Mat' pogače nesejo,
Meni nič ne rečejo.

Dekla vino nese,
Meni nič ne nese.

Kak se meni streže,
Tak mi kosa reže.

7251.

(Iz Slovenskih goric.)

Virt nam piti nese,
Mimo mene nese;
Jaz pa le odzaja
Kimam no kosim.

Virt naprej kosijo,
Močno zlo hitijo.

Dekla jesti nese,
Mimo mene nese.

Kosa je rjava,
Trava ni ta prava.

Kak se meni streže,
Tak mi kosa reže.

7252.

(S Pohorja.)

Dekla fruštik nese,
Oj mimo mene nese:
Oj jaz pa le po malem
Šmajsano kosim!

Kosa je rujava,
Trav'ca ni prava.

Kak kosec kosi streže,
Tak mu kosa reže.

Dekla južino nese,
Oj mimo mene nese.

Oče radi trosijo,
Men' firkel vina nosijo.

Mat' po hiši kišejo,
Ko nam klobase išejo.

7250. *Zapisal* dr Fran Mohorič — *Iz njegove zbirke IV. št. 4. Po njegovem petju je zapisal* Domic. Serajnik *tole melodijo* (*II. mel. št. 48*):

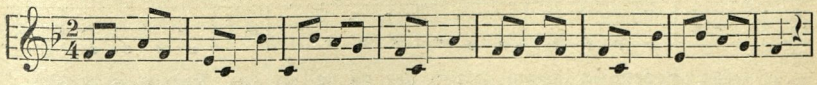

7251. *Zapisal* Niko I. Vrabl. — *Iz njegovega rokopisa. Verz 3—4 se ponavlja za vsakim parom. V verzu 10. se za* ta prava *poje tudi* je žilava.
7252. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 26* Šmajsano kosim *je pač izpievrženo iz* Jo šmajsam in kosim. *Konec spada h kolednicam* (*št. 4734*).

7253.

(Iz ljubljanske okolice.)

Mat potico pečejo,
Pa meni nič ne rečejo:
Jaz pa le počas
Režem in kosim, kosim!

Kosa je rujava,
Pa žena ni ta prava:
Jaz pa le počas
Režem in kosim, kosim!

Kak se koscem streže,
Za njim se trava reže:
Jaz pa le počas
Režem in kosim, kosim!

7254.

(Kropniška.)

Kadar se mal'ca nos',
Takrat se kosa brus':
Jaz pa le počas
Režem in kosim,
Jaz pa le počas kosim.

Kadar se prata peče,
Kosa prav rada teče:
Jaz pa le počas
Režem in kosim,
Jaz pa le počas kosim.

7255.

(Iz Suhorja.)

Mat' potico pečejo,
Meni nič ne rečejo:
Jest pa le počasi
Režem in kosim.

Kak se kosci streže,
Tako kosa reže.

Mat' kapuna pečejo,
Meni nič ne rečejo.

Mati po lojtrah lezejo,
Meni špeha režejo.

Mati gosko pečejo,
Meni nič ne rečejo.

7253. *Zapisal* F. F. Lužar; *pela* njegova soproga, *katera jo je pogostokrat slišala od neke dekle z ljubljanskega barja. — Iz Lužarjevega rokopisa, kjer je pripisana tudi tale melodija:*

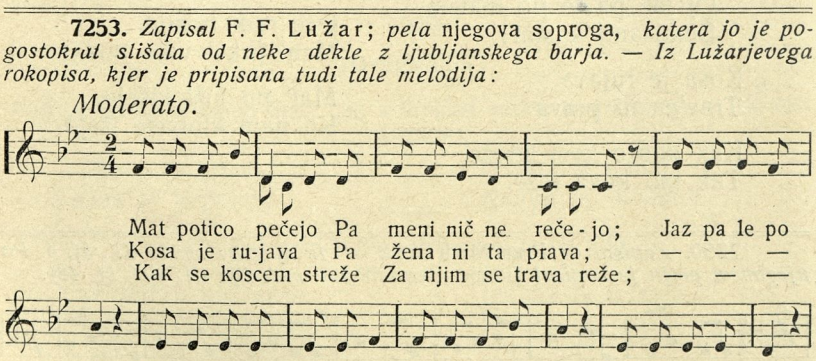

7254. *Zapisal* Franč. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 14.*

7255. *Zapisal* Ant. Žlogar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica. Pomešana s pesmimi koledniml.*

7256.

(Vrhovska.)

Kosa je rejava,
Trava ni ta prava:
Ja sim vse po časi,
Da si nisim kose sterl.

Četiri so kosili,
Osem je sušilo.

Oče vino toči
In mimo koscov nosi.

Kako se koscam streže,
Tako kosa reže.

Kosa je rejava,
Trava ni ta prava.

Mati povitico peče,
Memo koscev nese.

Kako se koscam streže,
Tako kosa reže.

7257.

(Iz Vrtojbe.)

Reži, reži kosa,
Doklér je frišna rosa!

Kosca niče rezati,
Moja ljubca plesati.
Jest pej le počasi
Jo režem in kosim, kosim!

Kosca je erjava,
Moja ljubca ni ta prava.
Jest pej le počasi
Jo režem in kosim, kosim!

Moja kosca je planjiva,
Moja ljubca je lažnjiva.
Jest pej le počasi
Jo režem in kosim, kosim!

Moja kosca je šplevtasta,
Moja ljubca je švertasta.
Jest pej le počasi
Jo režem in kosim, kosim!

Po čem hoče kositi.

7258.

(Z Blok pri Cerknici.)

Ne grem kosit,
Ne grem kosit
Po pĭét in štĭerdesĭet;
Po pĭet in štierdesĭet pa ja,

Pa še tobák, pa še tobàk,
Pa še tobák nej dá!
Tidrarara! Tidrarara!

7259.

(Iz Ščednja.)

Ne grem kosit,
Ne grem kosit

Po pétinštirdeset
Ino tabak!

7256. *Zapisal* neznanec. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XVI. Č. 35. Verz 3—4 se ponavlja za vsakim parom.*

7257. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke IV. št. 30.* Planjiv = top. *Prva dva verza se pred vsako strofo ponavljata.*

7258. *Zapisal* Iz. Modic. — *Iz njegovega rokopisa.* „*Pevec je pripovedoval, da so zložili to pesem, ker harmonika prav tako poje, preden začne s pravo polko.*“

7259. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zb. 61.*

Žetva.

7260.

(Beli Kranjci.)

V okolici metliški so popevale ženjice pred kakimi 50 leti nekako takole:

Grom. grom, grom,
Jak' se zemlja trese!

Druge so odpevale:

Ne grom grom,
Nit se zemlja trese,
Neg' kraljevič Marko
Bije svojo ženko
Z betom šestoperim.

Danes pojo ženjice v Drašičih:

Nažele smo kopo in in razstávooooj,
Požele smo šénico golícooooj!

Ko se praprot žanje.

7261.

(S Pohorja.)

Prišle so ženjice,
Požele so pšenico,
Ko je že praprot zrela
Okoli grada zajčjega.

Ta perva je ženjica
Z imenom pa je Mica,
Tista je narbolj šikana,
Pri delo narbolj bicik bla.

Ta druga je hitela prav,
Prav zgodaj priletela.
Vidi, delu se mudi,
Ker se fruštik že hladi.

Ta tretka je Johana,
Prav zgodaj je poslana.
Ona je tak bicik b'la,
Da je v farovž v tabrh šla.

Ta šterta je pa Liza,
Je šeroka ko na miza.
Je žeseljne postavljala,
Žlice je restalala.

Franc jih je naprosil,
Je praprot skupaj znosil.
On si je žvižgal ino pel,
Ker je bil ženjic vesel.

Sončice je s'jalo,
Ženjicam dobro d'jalo,
Žele so kak 'ni bernik,
Priganjal jih je sam jezik.

Tisti dolgi Juri
Stopil je za duri:
Glažek vinca je nalil,
Od ženjic je slovo vzel:

„Čujte, Micke, Ančke!
Al' boljše je it'
Vun s trnja praprot žet,
Kot pa star'ga vdovca vzet!"

Praprot se poženja,
Se od dela jenja:
Starga vdovca ljubiti,
Naj ga ljubi, kdor ga či!

7260. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz „Letopisa slov. Matice" 1893. 7—8.*
7261. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 48.* šikan = lep; bicik = brzen; bernik = berič. *„Okoli Zajčjega grada ali Zajčjega kloštra (Žič) imajo navado, veliko slavnost obhajati, kadar se žanje praprot." Glede konca primerjaj začetek št. 1071.*

Gorniška.

7262.

(Iz Dramelj pri Celju.)

Ptič se gorci približuje,
Kmet vinograd obdeluje
In mu poje prav na glas,
Ker je tak prijeten čas.

Kmet pogleda črez gorice,
Tudi polne vse živice,
Prav močno se veseli,
Ker trgatev dozori.

Zdaj sosedi skup stopijo,
Pa iz soda pit dobijo
In si eno zapojo,
Oj k' je vince tak sladko.

Tud mi kupice nalijmo
In zdravičko to napijmo;
Pijmo, pijmo ga tako,
Da le glažek prazen bo!

Ob kožuhanju.

7263.

(V Središču in okolici.)

Zdaj že gre, zdaj že gre
Za našo lubo najgo. —
Zdaj smo že skožuhali
Pri totem gospodari,
Zdaj pa gremo k drugemu,

Kjer bodo kozo klali. —
Nit' je riba, nit' je rak,
Ki po vodi plava,
Vsaki nima lubce rad,
Ki jo zapelava.

Ko se maslo dela.

7264.

(Nedeljanci pri Varaždinu.)

Da žena redi (puter dela), pak ju kdo gledi, boječ se, da ji ne bi vrekel maslo, reče mu:

Štrkovica redi
Na popovi' gredi',
Štrk doleti,
Maslo se razleti:

Drek mu bu!
Redim, redim,
Maslo bu,
Koj me gledi!

Vezilo.

7265.

Bil sem kacih deset let star fantič, ko sem videl na gumnu pri mlatičih to navado:

Ko pride po maši mlatič Avguštin na gumno, zgrabita ga dva somlatiča in ga s povreslom zvežeta, govoré: Danas je god tvoj, zato te vežemo s slamnatim povreslom, in tebe prvlje ne odvežemo, dokler nam ne plačaš mastne pečenke in črlenega vina.

7262. *Zapisal* Jurij Rajh. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil dr. Jos. Tominšek. Narodnost sumljiva.*

7263. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl. — *Iz njegove zbirke I, št. 12.*

7264. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz Vestnika I. 156 št. 119.*

7265. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz Slov. Glasnika 1862 (VM) 269—271. Trstenjak sodi (— pač po krivici —) da je „Meta ena iz sojenic = meja. Pri sv. Petru blizo Marburga je vas Meta. Ljudje pravijo, do sem so Turki mogli, dalje ne: — tu je bila zanje* meta, *za to ime vasi.*"

Potem stopite mlatičevke okoli njega in mu zapojete:

Meta, Meta, Meta!
Ljuba mila Meta!
Ona naj ti spleta
Srečne zdrave leta!

Več vrstic si nisem zapomnil. Mlatičevke tudi več ne živite, da bi za celo pesem poprašal. Vezanje je še sedaj navadno in vezilo se veli dar, kterega kdo za godovno dobi.

Nočnega čuvaja petje.

7266.

(Dolenjska.)

Ura je enajst odbila,
Gospodarjem naročila:
Var'te ogenj, var'te luč,
Bog vam daj svojo pomoč!

7267.

(Dolenjska.)

Poslušajte, vi pürgarji,
Rešetarji in lončarji,
Varte âgej, varte lüč,
Buh vam daj svojo pomüč
In svet' Flor'jan!

7266. *Zapisal* E. Jurjev. — *Iz „Slov. Večernic". zv. 36., str. 3,*
7267. *Zapisal* Jos. Kocijančič. — *Iz njegovih SNP. I. 24—25 s to meloäijo:*

Sam. ad lib.

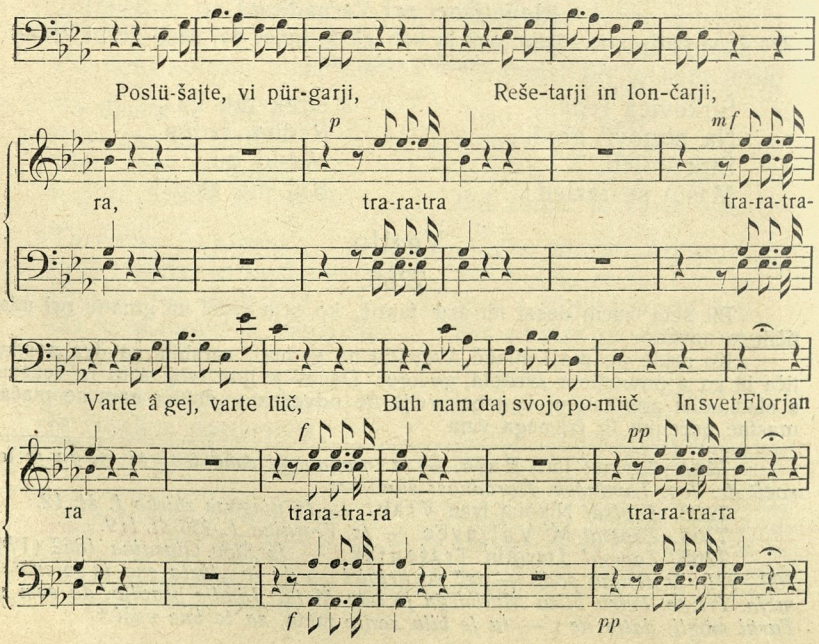

7268.

(Iz Ihana.)

Ura je dъsét,
Varite vъn fantu 'n dъklét.
Jas vam vъšъm vahko noč,
Vahko noč,
Sej bom vahtu cevo noč.
Čé bom vahtu, na bóm sam,
Sej bo Boh ъn svet' Flerjan!

Ura bije anajst,
Varite vãgna 'n vatrók,
Po tъm pride vélъk jok!

Ura je že púnučí,
Vahtar upije na sred' vasi.

Ura ja že polí jane,
Grešъnk, pobólši soje življenje!

Ura ja že jãno preč,
Grešъnk, ne devi greha več!

„Pastirica krave pase."

7269.

(Iz ljubljanske okolice.)

Na planincah luštno biti,
Tam je dosti mleka piti:
Pastirc pa pravi: „Juhe, juhé!
Na planincah luštno je!"

Na planincah solnce sije,
Po dolincah še megla krije.

Pastarica kravce pase,
Ona ima svoje špase.

7270.

(Od Ljutomera.)

Pastarica krave pase
In si dela vesele čase,
Pastirc pa pravi: „Juhe, juhe!
Na planinci pa luštno je!"

Na planinci je luštno biti,
Tam je dosti mleka piti,
Pastirc pa pravi: „Juhe, juhe!
Na planinci prav luštno je!
Juh!"

Hlapčevska.

7271.

(Iz ziljske doline.)

Paver je rekoł,
Da bo hłapca otepoł,

Ko zavolo tega,
Ko ne ostane doma.

7268. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* mati Terezija. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 17. Verzi 3—7 se pojo za vsako „uro".*

7269. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke XI. št. 6. Verza 3—4 se ponavljata za vsakim parom. — Pesmi tega naslova so po pomoti uvrščene med pivske v zvezku III. pod številkami 6084—6090. Primerjaj med krajevnimi tudi pesmi: „Na planinci solnčice sije".*

7270. *Zapisal* Jos. Štuhec. — *Iz njegove „Pesmarice" V. 553.*

7271. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz MR. 412.*

Drvarska A.

7272.

(Borovlje.)

Se an holcar lih vsieka,
Se že ozdravi,
Ko an paver ohavž'je,
Pa žavbe nč ni.

Drvarska B.

7273.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Tъ golcarjъ v fratъ
Prov lpo zapojo,
Tъ javorskъ knapje
Pa ravno tako.

Drvarska C.

7274.

(S Pohorja.)

Sum olcarja 'mela,
Sum tolerje štela:
Zdej mlinerja 'mom,
Pa moko petlom!

Lovska A.

7275.

(Žabnice.)

Jager ma čievlje prajd'šne,
Hajsa, hopsasa, faladri, faladro!
Jager ma štumfe purgaršče.
Jager ma hvače jelenave,
Cudi pa nema šnolice ne.
Jager ma kvobčič liep zelén
Jager ma pukšo risano,
Jager ma sabvo pisano.

Lovska B.

7276.

(Podjunsko.)

Jagra se vse boji,
K' nikoli brez puške ni:
„Strielov bom jaz,
Štu bo an špas.“

7272. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 879,*

7273. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, kjer je pisana v zvezi s pesmijo „Tista bo moja“ in „Pri mrzlem studencu“ na prvem mestu.*

7274. *Zapisal* Fil. Miklavec. — *Iz njegove zbirke II., poslane Matici, št. 9.*

7275. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 879.*

7276. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 875.*

Ko se love pijavke.

7277.

(Kranjska.)

Kadar love pijavke, pojejo:

Pii me pjauka,
Pii me pjauka!

Tesarska.

7278.

(Borovlje.)

Döčva, mene ti möj,
Jas sem an cimperman:
Ti bom naredov šišico
Inoj pa streho gor.

Ti bom naredov zibiko
In pa diete cue,
Ti boš moja dakle,
Jas pa tvoj pueb.

Trljinska A.

7279.

(Od Svetinj pri Ormožu.)

Mi smo trlje bile,
Smo vino pile,
Smo jele meso,
Kak krava seno:
Še bi pojele mačka no psa,
Če ne bi kosmata bila.

7277. *Zapisal* Weikhard Valvasor. — *Iz njegove knjige „Ehre des Herzogthumbs Krain" I. 632, kjer poučuje nevernega Tomaža, svojega korektorja Erazma Franciscija, da pijavke to res razumejo, in skuša dokazati to takole:* „Und was will man hiezu sagen, daß in Croatien, in theils Orten die Leute gleich anfangen zu tanzen oder zu hupffen, sobald man ihnen ein gewisses Lied singet? Der Gewissheit desen bin ich genugsam versichert; als der ich es, etliche Mal, selbst gesehen. Wofern aber Jemand dieselben Wörter in einem anderen Thon oder Melodey ausspricht, so wird gewiss keiner darnach hupffen, springen oder tantzen. Das Lied lautet aber also: Tónanína, tánanána ná etc."

7278. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 882.*

7279. *Zapisala* Eva Damiš. — *Iz prepisa v drja Frana Mohoriča zbirki III. 25. Po petju Damiševe je zapisal* Dom. Serajnik *to-le melodijo (II. mel. št. 19):*

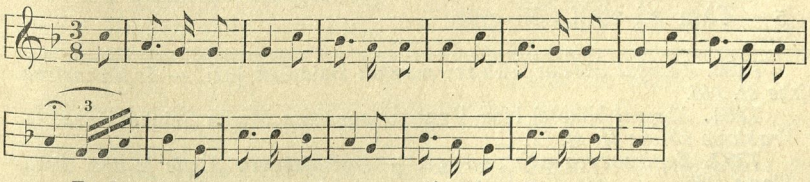

Enak zapis besedila ima v svoji zbirki II. št. 12. A. iz Središča Nikolaj Ivan Vrabl (*povedala* Marija Seinkovičeva); *toči se samo v tem:* Mi smo . . . bilé — 2 pilé — 3 mesó — 3 krave senó — 6 bilá.

Opomnja. *Trljam (tericam) se očita, da strašno mnogo snedo in popijó: to biča tudi druga daljša satirična ponarodnela pesem.*

7280.

(Iz Bratonec.)

Smo tŕljä bilé,
Smo víno pilé;
Smo jèlä mäsô,
Kak kràvä sinô:
Psà pa máčko òbadvá,
Či näj kosmátiva bilá!

Trljinska B.

7281.

(Iz Središča.)

Da bi skoro den bijo,
Da bi skoro den bijo
Kde bi jele, jele no pilé!

Trljinska C.

7282.

(Iz Ljutomera.)

Če kdo mimo terilj pride, se ž njim pošalijo in mu zapojejo:

Toti lepo gre, lepo grè,
Lepo, lepo, na finge, na fingè,
Ima hlače do peté!

7283.

(Iz Središča.)

Če gre kdo mimo trlj, mu pojo:

Pa toti lepo gre,
Pa toti lepo gre,
Pa toti lepo gre,
Lepo, lepo na finglé!

Trljinska D.

7284.

(Iz Bratonec.)

Tàm mi stojí bêli grát,
Tàm mi stojí bêli grát,
Tàm mi stojí bêli grát;
Na írasàk, naôpak sàk,
Tàm mi stojí bêli grát.
Tàn v grádi dèklä sô.
Nàš pòjb ži f šôlo grè.
Nàš pojb ži dèklä má.
Nàš pòjb sä žä'no bô.

7280. *Zapisal* Števan Kühar; *narekal* Hajdukof Jôži. — *Iz Kûharjeve zbirke št. 146.*

7281. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl; *povedala* Marija Seinkovičeva. — *Iz Vrablove zbirke II. št. 12. C.*

7282. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Pajekovih „Črtic iz duš. žitka št. Slov." 235.*

7383. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl; *povedala* Marija Seinkovičeva. — *Iz Vrablova zbirbe II. št. 12. B.*

7284. *Zapisal* Števan Kühar; *spevala* Lägénova Kata. — *Iz Kûharjeve zbirke št. 145. Verzi 2—5 se ponavljajo za vsakim.*

Prediška.

7285.

(Iz Ihana.)

Kdo je b'va predíca?
Samá Marija d'víca,
Vana prédva, štrikava
Za božje déte Jъ'zosa.

Táka dêkle kej velá,
K'z domáč'ga pvătna gvante jmá.
Nej gre vakól 'n 'kól,
Nej bo po božjъ vól'!

Tkalska.

7286.

(Iz Bratonec.)

Dȓn, dȓn, sàk, sàk,
Trí dní zan žlàk!
An kràjcar dobín,

F kȓčmo bižín,
Za kùpico ličín,
Pa víno dobín,

Mlinarska.

7287.

(Drašče na Zili.)

Mlinar, mov, mov,
Glej, kamen gre dov!

„Saj je mojca doma,
Ki zasipati zna!"

7288.

(Št. Lenart.)

Mlinar, mov, mov,
Raz kamen je dov!

„Je dro Uršej doma,
Da zasipati zna."

Plavičarska.

7289.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Dežek se že kadi,
Flosar se veseli,
Rajže pripravlena,
Prot Mitrovcu gre.

V Račej pritečemo,
Flose skup zmečemo,
Tam pri Zoret
Smo za ljubo gor vzet.

V Celi ta perv štacion,
Hlapec dobi svoj lon,
Mi pa odrinemo
Dalej naprej.

Kelnarca vpraše nas:
„Kolk' je pa vendar vas?
Flosarje vse poznam,
Rada jih mam."

7285. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* mlada trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 41.*

7286. *Zapisal* Števan Kühar; *narekal* Žužák. — *Iz Küharjeve zbirke št. 147.*

7287. *Zapisal* Jak. Wang. — *Iz njegove zbirke II. 46.*

7288. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 886.*

7289. *Zapisal* I. Bercer. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica str. 36.*

Flosar ima tak kredit,
De mora pijan bit,
Pride mu postle prav —
Klop ali pa stov.

Hrovatice tud pravije,
Ker nas pozdravije:
„Dokler gre še kak flos,
Nismo še skoz!“

Flosar se vsak pozna,
Ker štrek čez ramo ima,
Sveder in kov,
Je pa antverh njegov!

7290.

(Iz Kolovrata.)

Dežek se ži kadi,
Veseli smo flosarji,
Iz rajži pripravljeni,
Proti Mitrovci gre.

V Celji je te prvi štacijon,
Hlapec dobi svoj lon,
Mi se odrinemo,
Gremo na prej.

V Račej pritečemo,
Deski vkup zmečemo:
Dvajset ljudi,
Pa se flos vkup naredi.

Kelnerca praša nas:
„Ali je kej dosti vas?
Usak pri Zoret
Za ljubo je gor vzet!“

Na Ljublanco k Moklavžu
Vsak floser prirajža,
Na Ljublanci je pa tako,
Smo postreženi zlo.

V Kerškem na remici
Smo flosarji iz pravici;
Nas prašeta dva:
„Od kot ste dama?“

V Zagrebu pri Savskem birti
Nam strežejo birti,
Kelnerce pa pravijo:
Le pijmo ga zdaj, ko gre le naprej!

Saj prišel bo Hrovat,
Prašal: „Al maš dosti lat?“
„„Kolko prečev lat
Boš nucal, Hrovat?““

Na Roglco pridemo,
Dol vince pijemo,
Vsak kolikor ga hoče,
Ali pa za celo noč!

Flos ži vkup narejen,
Proti Mitrovci bo poslan,
Srečni ste vi
Ino usi Mitrovčeni!

Tam dol tam na Brodu,
Pri novmo gospodu,
Ko skupit nam da
Enga hundrtrja.

Gospoda Rjavca
Njih modra je glavca,
Ko za toliko ljudi
Pa tok lepo skrbi.

Flosarski posel je tak,
Vsak mora pejan bit,
Postla je pa vsakmo prov,
Naj bo klop al pa stol.

7290. *Zapisal* Frč. Kocjanc; *pel* Bl. Grabnar. — *Iz Kocjančeve zbirke št. 30.*

7291.

(Iz Levca v Sav. dol.)

Dežek se že kadi,
Flosar se veseli:
Rajža gotova,
Pripravljena je.

V Cjel je prvi štacjon,
Hlapec dobi svoj lon,
Mi jo pa odrinemo
Pa gremo naprej.

V Račih przankamo,
Deske dol zlagamo.
Veliko ljudi
Na flos prleti.

Dekleta pa pravijo:
„Pimo na zdravje,
Dokler še gre en flos,
Nismo še skus!“

Flosarski prefenist
Vsak mora pejen bit,
Postla mu je vsaka prov,
Naj bo klop al pa stov.

Flosar se lahk pozna,
Vrvo čez ramo ma,
Sveder in kov,
To je antverh njegov.

Kelnarca vpraša nas:
„Kelko je vendar vas?
Flosarje vse poznam,
Ljubit jih znam!“

7292.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Dežek se že kadi,
Flosar se pa smeji,
Za rajžo pripravlja,
Prot' Mitrovci gre.

V Celji je prvi štacjon,
Hlapec dobi svoj lon,
Mi pa odrinemo,
Gremo naprej.

V Račej prijadramo,
Deske prekladamo,
Tam pri Zoret
Smo za ljub' gor uzet.

Marička je kmetska hči,
Ona za vse skerbi,
Njeni obraz
Je za flosarje nas.

Flosar se lahk' pozna:
Vrv čez ramo ma,
Sveder in kov,
Je pa antverh njegov!

Plavičarska B.

7293.

(Iz vzhodnega Štajerja.)

Nigdi ga jakših ludi ne,
Kak so ti brodari,
Ki mi brode vozijo;
To so gospodari!

7291. *Zapisal* Ivan Pilih; *narekal* Franč. Hlačer. — *Iz Pilihovega rokopisa št. 1.*

7292. *Zapisal* Ivan Lovrač; *narekal* Anton Klobčič. — *Iz njegove zbirke II. št. 6.*

7293. *Zapisal* Vekoslav Šparavec. — *Iz Vrazovega prepisa v VO. IV. 26. Konec spada drugam (prim. št. 1539 in sorodnice).*

Šostari so smolnati,
Kovači so zamazani,
Žnidari štimanci,
Mlinari pijanci. —

Micka je pila črn kofè,
Jaz pa sladko vinčice.

Ja sem šô na kraj potoka,
Tam se(m) čüo žalosten glas:
Svojo dekle jokati,
Jokati no plakati.

Plavičarska C.

7294.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Tri si jesu brateci,
Si tri jesu flojsari —
Golubovi sini.

Tam si flojs nalagaju,
Žmehko cente vagaju —
Golubovi sini.

Išli so po vodi ž njim
Proti mestu Varažlin —
Golubovi sini.

Bog jim je tu sreču dal,
Flojs jim je pod vodu šel —
Golubovim sinom.

Hitro nekaj zrajtaju,
Svetu mešu plačaju —
Golubovi sini.

Bog jim je tu sreču dal,
Flojs jim je na vodu šel —
Golubovim sinom.

Išli so po vodi ž jim,
Proti mestu Varažlin —
Golubovi sini.

Srečno fara zavračka,
Maš patrona takšnega,
Svetoga Miklavža!

Voznik.

7295.

(Od Sv. Tomaža.)

Na sveti lepših ludi ni,
Kak so ti mladi formani:
Naj bo ponoči al podne,
Ponoči al podne!

Teške mi voze vozijo
No drage lone služijo;
Naj bo ponoči al podne,
Ponoči al podne!

V saken bircauzo kerajo,
Da dosti dnarjov imajo;
Naj bo ponoči al podne,
Ponoči al podne!

Da lagvi že na vani so,
Te že z vodoj napunijo;
Naj bo ponoči al podne,
Ponoči al podne!

7294. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. 77—79.*
7295. *Zapisal* Peter Majcen. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil Anton Kosi.*

Črevljarska A.

7296.

(Iv Cvetkovec.)

Zdaj, šoštari, kopita denite iz rok,
No vzdignite vuha, kak jelen svoj rog!
Od vaše meštrije zapeti želim,
Nič hudega reči o vas ne pustim.

Vi lehko zdigujete smolnati nos,
Ker vete, kaj človek nem're bit' bos.
Vam sneg ino sever denarje rodi,
Ki v zapečjak goni vse bose ljudi.

Bog oča je stvaril vse bose ljudi,
Da črevlji so dragi, smo krivi sami:
Zdaj z biksom si vsaki obutelj črni,
Kak da bi več svinje ne 'mele masti.

Zdaj šoštar nakupi si dosti ščetin
Peto 'no podplate vse dela na klin,
Na kol'nah 'ma hampos, na stolci pa rit,
Tê stane, gde ide si drete voščit.

Pa šoštar 'ma tudi dve jezeri muh,
Če prosim ga šivat, je slep ino gluh,
Gda palec iz starega čevlja gledi,
Te pride, da nekaj za — silo stori.

On pravi: „Pri kvedri se dolgo mudim,
Le kupi si rajši prav svetli čagrin!
Napravim ti lepo špičasto peto,
Gda muziko čuješ, se pleše samo!“

Ja, lehko so šoštari svoje glave,
Da njih'va meštrija najbolje zdaj gre:
Kaj v koži je zraslo, najrajše on jé,
No hiša premrzla mu biti ne sme!

7296. *Zapisal* Frč. Tušek. — *Iz prepisa drja. Frana Mohoriča (v zbirki I. št. 3) ki ga je napravil iz pesmarice Tuškove, Po pelju Tuškovem je zapisal melodijo* Dom. Serajnik *tako-le (I. nsl. št. 5):*

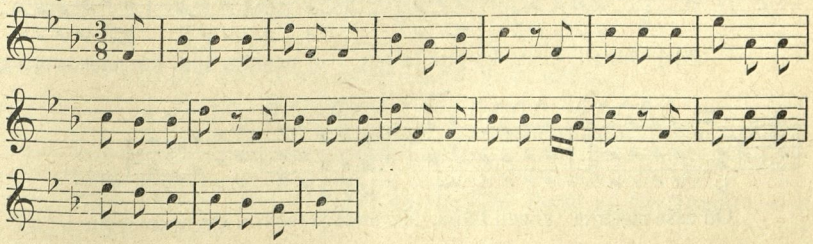

Da jaz bi bil devet al' deset let star,
Bi šoštar štel biti pa drugo nikdar.
Čem več 'ma na rokah, na prstih smole,
Hitreje se prime ga — mlado dekle.

Kaj jaz sem od vaše meštrije zapel,
Mi šoštar nobeden za zlo ne bo vzel;
Gda vas ino mene poklical bo Bog,
Vsem bodo potegnoli črevlje iz nog!

7297.

(Iz Slovenskih goric.)

Zdaj, šostari, dente kopita iz rok
In napnite uha kot jelen svoj rog.
Od vaše meštrije zapeti želim,
Nič hudga rečti od vas ne pustim.

Vi lehko vzdignete svoj smolnati nos,
Ker veste, da človek ne more bit' bos.
Vam sneg ino sever denarje rodi,
Ki v zapečjak goni vse bose ljudi.

Bog oče je stvaril vse bose ljudi,
Da čevlji so dragi, smo krivi sami.
Zdaj z biksom si vsaki obutev črni,
Kot da bi več svinje ne mele masti!

Zdaj šostar ne kupi več tolko šetin,
Petê in podplate, vse dela na klin.
Na kolnah 'ma ambos, na stoli sedi,
Le vstane, kedaj si spet dreto voši.

Pa šoster ma tudi dve jezero muh;
Če prosiš ga šivat, je slep ino gluh.
Ko palec že z starega čevlja gledi,
Te pride, da nekaj za silo stori.

7297. *Zapisal* J. Strelec. — *Iz njegovega rokopisa št. 4, kjer je pripisana tudi tale melodija:*

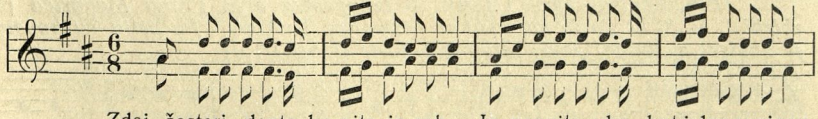

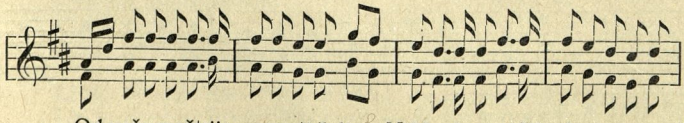

On pravi: „Pri kverdi se dolgo mudin,
Le kupi si rajši prav svetli čagrin.
Napravim ti lepo špičasto peto,
Če muziko slišiš, se pleše samo.“

Če bil bi v tem času le deset let star,
Bi šostar htel biti, kaj druzga nikdar.
Kaj v koži je zrastlo, najrajši on jé,
In hiša premrzla mu biti ne smé.

7298.

(Od Ljutomera.)

Šoštari, zložte kopite iz rok,
Napnite vuha kak jelen svoj rog:
Od vaše meštrije zapeti jaz čem,
Da dosti lepega od vas jaz vem.

Šoštar ma v glavi sto jezero muh,
Šivat ga prosi, je slep ino gluh.
Sneg ino sever mu dnarje rodi,
Da v zapečnjak goni vse bose ljudi.

Šoštar ne kupi več telko ščetin,
Da dekle si kupi ti svetli šagrin;
Te njoj napravi špičasto peto,
Gda muziko sliši, se pleše samo!

7299.

(Od Sv. Tomaža.)

Zdaj, šoštari, kopita dente iz rok,
No vzdignite vûha, kak jelen svoj rog:
Od vaše meštrije zapeti želim,
Nič hujdega rečti krez vas ne pustim.

Vi lehko vzdigujete smolnati nos,
Da vete, kaj človek ne more bit bos.
Vam sneg ino sever denarje rodi,
Ki v zapečnjak goni vse bose ludi.

Bog Oča je stvoril le bose ludi:
Da črevli so dragi, smo krivi sami.
Zdaj z biksom si vsaki obutel črni,
Kak da bi več svinje ne mele masti!

7298. *Zapisal* Jos. Štuhec. — *Iz njegove Pesmarice V. 489.*
7299. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala* M. Bauši od Sv. Tomaža. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Zdaj šoštar ne vpraša za dosti ščetin,
Pete in podplate, vse dela na klin.
Na kolnah ma hampas, na stolci pa rit,
Te vstane, kda ide si drete voščit.

Pa šoštar ma tudi dve jezeri muh:
Če šivat ga prosim, je slep in gluh.
Kda palec že starega čevla gledi,
Te pride, da nekaj za silo stori.

On pravi: „Pri kverdih se dolgo mudim,
Le kupi si rajši prav svetel čagrin.
Napravim ti lepo špičasto peto,
Če muziko čuješ, se pleše samo.

Ja, lehko so šoštari svoje glave,
Da njihva meštrija najbole zdaj gre:
Kaj v koži je zraslo, najrajši on je
No hiša premrzla mu biti ne sme.

Da jaz bi bil devet al deset let star,
Bi šoštar htel biti, le drugo nikdar.
Če več ma na prstih, na rokah smole,
Hitrej se ga preme prav mlado dekle.

Kaj jaz sem od vaše meštrije zapel,
Mi šoštar nobeden za zlo ne bo vzel.
Kda vas ino mene poklical bo Bog,
Vsem pred do potegnoli črevle iz nog.

Čevljarske B.

7300.

(Iz Slamne vasi.)

Ti si šoštar, Ti si šoštar sam po dnev',
Jaz sem šoštar, Jaz pa cele noči! Hop!
Šoštarja smo obedva:

Slabo postrežen črevljar.

7301.

(Iz Novakov pri Cerknem.)

En šoštar je pršou Polente le ni.
Z unanjih deželu, Župa je kot Sava,
Kopita j prnesu, Zelje kot trava,
Je šivat začeu. Kruh kot greben,
Je šivau tri dni, Spravim šara, — pa grem.

7300. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke,*
7301. *Zapisal* Emil Bizjak; *narekoval* Martin Peternel. — *Iz Bizjakovega rokopisa str. 16.*

7302.

(Iz idrijske okolice.)

Šuštar je prišel
Iz vnanjih dežel;
Je šivou tri dni,
Polente še ni.

Župa kot Sava,
Zelena kot trava,
Kruh kot greben,
Pospravim kopito — pa grem.

Kovač.

7303.

(Od Sv. Tomaža pri Ormožu.)

Če mi kteri dobro plača,
Te zapojem od kovača;
Jas od njega dosti vem,
Črni je, kakor voglen.
Kuje, kuje: Bum, bum, bum!
Kuje: Bingl, bangl, bum!
Dnar mu v mošnjo vsak den gre,
Lehko pije, kelko če!

Če ma glih po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vender ženskam je lublen,
Če vam to povedat smem,

Kmet brez njega nemre biti,
Ne gospod se kam voziti,
More meti ga orač,
Vsaki mešter, še kopač.

Vsako reč on zna vkovati,
Je na suhem ali v blati:
Vsaki delavec od te
Ma potrebno orožje.

Da bi pel od vsega dela,
Ne bi pesem konca mela!
Le, kovač, si glaž nalij,
Kelko moreš, telko pij!

Še si ročko k ognji nesi,
Zurč pa si na klin obesi:
Kda boš mokro čelo mel,
Pa se ga napij vesel.

Jas bom juter k tebi priša,
Cveka nema cela hiša,
Tudi vsaki mehki klin
Jas ognaditi pustim.

7302. *Zapisal* Ludovik Póka; *povedala* Katarina Košpirc. — *Iz Pókove zbirke II. 33.*

7303. *Zapisal* Peter Majcen. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil Anton Kosi.* — *Drugi Majcenov prepis se loči v tem:* 3 ven — 11 ženskan — 12 van . . . smen — 14 kan — suhen — 23 nale — 24 pi — 25 ogji — 27 Gda — 28 napi — 29 bon jutro — 32 pustin — 33 baka (!) — 36 Dan — 38 ne smi — 43 pret.

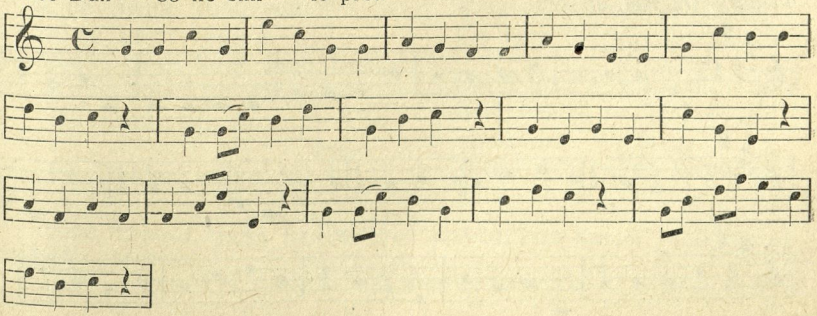

Tudi babka že mi škriple,
Da se skoro ne rasiple:
Od glave do černih pet
Dam jo prekovati spet.

Tebe na nevolnem sveti
Noben človek nesme kleti,
Ti zaslužiš, kaj pojéš,
Zato tudi piti smeš.

Le kovaj, kak ti je drago,
Poznaš delo, poznaš blago:
Samo prej se vmiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

7304.

(Štajerska.)

Če mi kateri dobro plača,
Jaz zapojem od kovača;
Jaz od njega dosti vem,
On je črni kot ogljen.

Če ravno ma po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Ženskam vendar je ljubljen,
Če vam to povedat smem.

Kmet brez njega ne mor' biť,
Ni gospod se kam voziť.
Mora 'meti ga orač,
In tudi vsak kopač.

Vsako reč zna on kovat,
Če je na suhem al' na blat'.
Vsak delavec 'ma od te
To potrebno orožje.

Da bi dalje od njega odpeva,
Ne bi pesem konca mela.
Kovač, si glaš nalij,
Kolk moreš, tolko pij!

Ti kovaj, kak ti je drago,
Poznaš delo, poznaš blago:
Prej se umiti daj,
Ko boš šel v nebeški raj!

7305.

(Od Svetinj pri Ormožu.)

Keri meni dobro plača,
Jaz mu pojem od kovača;
Jaz od njega dosti vem,
On je črni kak voglen.

7304. Neznanega zapisovavca. — *Iz pesmarice Ant. Kovačiča II. str. 17—18, kamor je prepisana iz pesmarice nekega vojaka, ki je služil v Gradcu.*

7305. *Zapisal* dr. Fran Mohorič; *pela* Eva Damiš. — *Iz Mohoričeve zbirke IV. št. 17. Po Mohoričevem petju je zapisal Domic. Serajnik tole melodijo (II. mel. št. 41):*

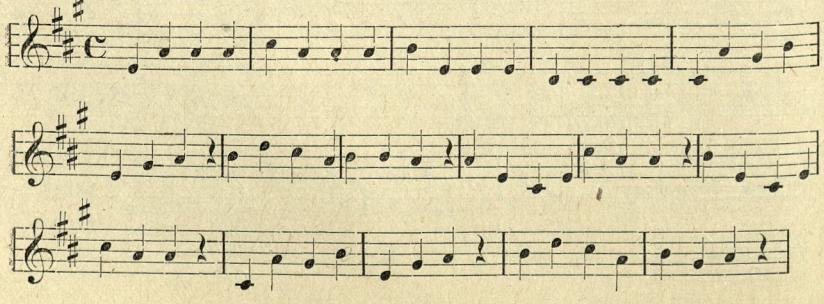

Kuje, kuje: bom, bom, bom!
Kuje, kuje: bom, bom, bom!
Dnar mu vsak dan v mošnjo gre,
Pije lehko, kelko če!

Vse po lici ima saje,
Iskre meče na vse kraje,
On je ženskam vsem lublén,
Če vam to povedat smén.

Kmet brez njega nemre biti,
Ne gospod se kam voziti,
Njega rabi vsak orač,
Vsakši mešter no kopač,

Puno ročko k ognji nese,
Džurč pa si na klin obesi;
Kda boš vročo čelo 'mel,
Tê se ga napij vesel!

Vsak kovač zveličan bodi,
Delo dobro z rok mu hodi,
Samo prej se vmiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

7306.

(Iz Puščenec pri Ormožu.)

Keri meni dobro plača,
Jaz mu pojem od kovača,
Jaz od njega dosti vem,
Če povedati vam smem.
Kuje, kuje bim, bam, bom,
Dnar mu mu vsak dan v mošnjo gre,
Pije lehko, kelko če.

Čeravno ma po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskam je ljublen,
Ki je črni kak voglen.

Kmet brez ⁿjega nemre biti,
Ne gospod se kam voziti,
Jega nüca vsak orač,
Vsaki mešter no kopač.

On si ročko k ogⁿji dene,
Šürc pa si na klin obesi;
Da bi vročo čelo mel,
Te se ga napije vesel.

Poveličan bodi vsak kovač,
Poznaš delo, poznaš blago,
Samo pred se vmiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

7307.

(Iz Cvetkovec.)

Če mi keri dobro plača,
Vam zapojem od kovača;
Jaz od njega dosti ven,
Črni je kakti voglen.
Kuje, kuje: bum, bum, bom,
Kuje, kuje: pil ga bom!
Dnar mu vsak dan v mošnjo gre,
Pije lahko, kolko če!

Po vsem licu ima saje,
Iskre meče na vse kraje:
Vendar ženkam je lublen,
Če vam to povedat smen.

Kmet brez njega nem're biti,
No gospod se kam voziti,
Mora meti ga orač,
Vsaki mešter, še kopač!

7306. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *narekal* Ivan Koradi. — *Iz Alojzij Trstenjaka rokopisa.*

7307. *Zapisal* Frč. Tušek. — *Iz njegove pesmarice prepisal dr. Franč. Mohorič (I. I).*

Da bi pel od vsega dela.
Ne bi pesem konca 'mela;
Le kovač, ti glaž nalij,
Kelko moreš, telko pij!

Še si k ognji ročko nesi,
Žurč pa si na klin obesi;
Kda boš mokro čelo 'mel,
Tê se ga napij vesel.

Tebe na vesolnem sveti
Noben človek nésme kleti;
Ti zaslužiš, kar poješ,
Zato tudi piti smeš.

Ti kovaj, kakti je drago,
Poznaš delo, poznaš blago,
Samo pred se vmiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

7308.

(Iz Slov. goric.)

Če mi keri dobro plača,
Bi zapel mu od kovača;
Jaz od njega dosti vem,
Če vam le povedat smem.
Kuja, kuja: bim, bam, bum!
Kuja: bingl, bangl, bum!
Dnar mu vsak dan v mošnjo gre,
Pije lehko, kelko če!

Če 'ma glih po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskam je lublén,
Da je črni kak voglen.

Kmet brez njega nemre biti,
Ne gospod se kam voziti,
Njega nuca vsak orač,
Vsaki mešter, še kopač.

Ročko si on k ognji nese,
Džurč pa si na klin obesi;
Kdaj bo mokro čelo 'mel,
Te se bo napil vesel.

Če bi pel od vsega dela,
Ne bi pesem konca 'mela;
Lepo pred se vmiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

7309.

(Od Ljutomera.)

Če mi kteri dobro plača,
Jas zapel bi od kovača,
Jas od njega dosti vem,
Černi je kak vogel:
Kuje, kuje, bum, bum, bum!
Kuje: bingl, bangl, bum!
Dnar mu vsak den v mošnjo gre,
Pije lehko, kakor če!

Kmet brez tebe nemre bit,
Niti gospod se kan vozit,
Tebe nuca še orač,
Vsaki mešter nekovač.

Či ma glih po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskam je ljublen,
Či vam to povedat smem.

7308. *Zapisal* Niko I. Vrabl. — *Iz njegovega rokopisa.*

7309. *Zapisal (prepisal?)* Josip Štuhec. — *Iz njegove Pesmarice II. 61—62. Prepis v istega Pesmarici V. 203—205 se loči v tem:* 1, 13, 16 Če 4 voglen — 8 kakor] kolko — 10] Nit se gospon kam voziti — 12 nek] oj kovač — 20 Ma — 21 Če — 22 Pesen — 26 Surc pa si] Pripas pa — 28 napij — 29 vesolnem — 35 pred.

Vsakšo reč on zna skovati,
Je na suhem ali v blati,
Vsaki delavec od te
Ima potrebno orožje.

Či bi pel od vsega dela,
Pesem ne bi konca imela:
Le, kovač, si glaš nalij,
Kelko moreš, telko pij!

Še si ročko k ogni nesi,
Šurc pa si na klinc obesi:
Gda boš mokro čelo mel,
Te se ga napi vesel!

Tebe na vesolem sveti
Nesmi noben človek kleti,
Ti zaslužiš, kaj poješ,
Zato tudi piti smeš!

Le kovaj, kaj ti je drago,
Poznaš delo, poznaš blago,
Samo pret se vmiti daj,
Kad boš šel v nebeški raj!

7310.

(Od Sv. Jurja na Ščavnici.)

Če mi kteri dobro plača,
Mu zapojem od kovača;
Jaz od njega dosti vem,
Črni je, kak ti voglen.

Kuje, kuje, bum, bum, bum,
Kuje, kuje, binglbum!
Dnar mu v mošjo vsak den gre,
Pije lehko, kolko če!

Či ma ravno po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskam je lüblen,
Či vam to povedat smem.

Kmet brez njega nemre biti,
Ne gospod se kam voziti;
More meti ga orač,
Vsaki mešter, še kopač.

Vsako reč on zna skovati,
Je na sühem ali blati;
Vsaki delavec od te
Ma potrebno orodje.

Da bi pel od vsega dela,
Ne bi pesen konca mela.
Le, kovač, si glaš nalej,
Kelko moreš, telko pi!

Še si ročko k okni nese,
Žürc pa si na klin obesi:
Gda boš mokro čelo mel,
Pa se ga napi vesel!

Tebe na vesolnem sveti
Noben človek ne sme kleti;
Ti zaslüžiš, kaj poješ,
Zato tüdi piti smeš!

Ti kovaj, kak ti je drago,
Poznaš delo, poznaš blago.
Samo prej se vmiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

7310. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekal* Fr. Čagran. — *Iz Krajnčeve zbirke.* Žürc *je lesena posoda za vino; toda vprašanje je, ni li na našem mestu to n.* Schürz *(poglej druge varijante); gotovo se smé reči, da se je ž njo pomešala.*

7311.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Ker de meni dobro plača,
Mu zapojem od kovača:
Jaz od njega dosti vem,
Črni je, kako voglen.
Kuje, kuje: bom, bom, bom,
Kuje: bingl, bangl, bom!
Dnar mu vsak den v mošjo gre,
Pije lehko, keko če!

Čeravno ma po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskam je ljubljen,
Če vam to povedat smem.

Kmet brez njega nemre biti,
Ne gospod se kam voziti;
Mora meti ga orač,
Vsaki mešter, še kopač.

Vsako reč on zna skovati,
Naj bo v sühen ali v blati;
Vsaki delavec od te
Ma potrebno orožje.

Da bi pel od vsega dela,
Nebi pesen konca mela.
Le, kovač, si glaž nali,
Kelko moreš, telko pi!

Še si ročko k oknu nesi,
Žolč pa si na klin obesi;
Kda boš mokro čelo mel,
Pa se ga napij vesel!

7312.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Či mi keri dobro plača,
Bon zapeja od kovača:
Jaz od jega dosti ven,
Črni je kakor voglen.
Kuje, kuje: bum, bum, bum!
Kuje: bingl, bangl, bum!
Dnar mu vsaki dan v mošjo gre,
Pije lehko, kelko če!

Če ma glih po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskan je lublen,
Če van to povedat' smen.

Vsako reč on zna skovati,
Je na sühen, al' na blati,
Vsaki delavec od te
Ma potrebno orožje.

Kmet brez jega nemre biti,
Ne gospod se kan voziti;
Jega nüca še orač,
Vsaki mešter in kopač.

Ročko si k ogji nesi,
... pa si na klin obesi;
Kdo boš mokro čelo meja,
Te se ga napij veseja.

Le kovaj, kaj ti je drago,
Poznaš delo, poznaš blago;
Samo pred se mujti daj,
Kak boš šo v nebeški raj!

7311. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke 1. V v. 9—10 je* saje *pomotoma izpuščeno, v v. 22 pa ni izpisan nepoznani* žurč.
7312. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 18.*

7313.

(Od Sv. Ane na Krembergu.)

Če mi keri dobro plača,
Mu zapojem od kovača,
Jaz od jega dosta vem,
Kak je črni, kak voglen.
Kuje, kuje: bum, bum, bum!
Kuje: bidl, badl, bum!
Dnar mu vsak dan v mošnjo gre,
Pije lehko, kelko če!

Če ma glih po lici saje,
Iskre meče na vse kraje,
Vendar ženskam je lublen,
Če vam to povedat smem.

Kmet brez jega nemre biti
In gospod se nej voziti,
Mora imeti ga orač,
Vsaki mešter in kopač.

Vsako rejč on zna kovati,
Naj bo v suhem, al pa v blati,
Vsaki delavec to vej,
Da potrebno je orodje.

Ročko tje si k ogni nesi,
Žuč pa si na klin obesi;
Kda boš mokro čelo mel,
Te se ga napij vesel.

Tebe na vesolnem svejti
Noben človek ne smej kleti;
Ti zaslužiš, kaj pojejš,
Zato tudi piti smejš!

Ti le delaj, kak ti drago,
Poznaš delo, poznaš blago;
Samo prej se umiti daj,
Kak boš šel v nebeški raj!

Kovaška.

7314.

(Iz Trbovelj.)

Kovači ukači
So lušni ljudje,
Pa majo škorne na biks,
Pa tud v aržetu niks.

Rudarska.

7315.

(Od Zagorja na Savi.)

Oh, kaj ste vi mamca storili,
Da me niste študirat pustili,
Da sem mogel jest knapič postat,
Pod zemlo štajnkolen kopat!

Premisli en človek na sveti,
Kaj more en knapič trpeti:
Ko kople pod zemlo zlato,
Svinc, rudo, tud živo srebro!

7316.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Oh, kaj ste mi mamca storili,
De m' niste štedirat pustili,
De mogu sem knapič postat,
Pod zemlo štajnkolem kopat!

Noben človek tega ne verjame,
Kolk knapič na svet pretrpi,
Ker kople svinc, rudo, srebro,
Štajnkolem in čisto zlato!

7313. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke II. str. 25—27.*
7314. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 17.*
7315. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 62 b.*
7316. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke III. št. 5.*

Rokodelec popotnik.

7317.

(Kranjska.)

Dve leti in pol
Sem vandral okol,
Čez dve leti in pol
Sem prišel dómov.

Kterim stanovom se dobro godi.

7318.

(Iz Zagorja na Savi.)

Našmu fajmoštru se dobro godi,
Oh njemu ni treba mlatit;
Od cele fare on biro dobi,
Iz tem si pa trebuh redi.
V nedeljo se spravi, pa predga naprej
Glih tako, kakor mi mlatimo zdej:
Poli pa pinkati, pinka, pink ponk,
Oh poli pa tinka, tink, tonk!

Tud našmu šoméštru se dobro godi,
Oh njemu ni treba mlatit;
Okoli po fari si vžitek dobi,
In s tem se prav lahko živi.
V nedeljo se spravi, pa orgla naprej
Glih tako, kakor mi mlatimo zdej:
Poli pa pinkati, pinka, pink, ponk,
Oh poli pa tinka, tink, tonk!

Pa našmu mlinarju se dobro godi,
Tud njemu ni treba mlatit;
Da le gleda, da se mu kamen verti,
Oh s tem se tud dobro živi.
Če se mu zlubi, gre pa za peč,
Če se mu zdremle, gre lahko tud leč:
Poli pa pinkati, pinka, pink, ponk,
Oh poli pa tinka, tink, tonk!

Oh ve mlade dekleta, saj veste same,
Katere te leta spolni,
Da včasih se lehko pri mlačvi dobi,
Da se poli prav težko trpi.
Vsaka enga za lubo ima,
Katerega prav za resno štima:
Poli pa pinkati, pinka, pink, ponk,
Oh poli pa tinka, tink, tonk!

7317. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke VIII. št. 97.*
7318. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 34.*

7319.

(Iz Bitinje vasi.)

Naš fajmošter so en bogat gospod,
Njim pa ni treba mlatiti:
Na prižnico stopjo, pa prid'gajo naprej
Glih tako, kakor mi mlatimo zdej:
Zdaj pa le tinkale, tinkale, tonk!
Zdaj pa le tinkale tonk!

Naš kaplan so tud' en bogat gospod,
Njim tud ni treba mlatiti:
Na prižnico stop'jo, pa pridgajo naprej
Glih tako, kakor mi mlatimo zdej:
Zdaj pa le tinkale, tinkale, tonk,
Zdaj po le tinkale tonk!

Naš šumaster so tud' en bogat gospod,
Njim tud ni treba mlatiti:
Za orglje se usedejo 'n orgljajo naprej
Glih tako, kaker mi mlatimo zdej:
Zdaj pa le tinkale, tinkale, tonk,
Zdaj pa le tinkale tonk!

Naš mežnar je tud' en bogat gospod,
Njem tud' ni treba mlatiti:
On pa po celi fari leti,
Samo da le merco dobi:
Zdaj pa le tinkale, tinkale, tonk,
Zdaj pa le tinkale tonk!

Naš šribar je tud' en bogat gospod,
Njem' tud' ni treba mlatiti:
Pa pero peršpiči, pa piše naprej
Glih tako, kakor mi mlatimo zdej:
Zdaj pa le tinkale, tinkale, tonk,
Zdaj pa le tinkale tonk!

Naš malnar je tud' en bogat gospod,
Njem' tud' ni treba mlatiti:
Pa vodo nakoplje, da kamen vrti,
Samo da le merco dobi:
Zdaj pa le tinkale, tinkale, tonk,
Zdaj pa le tinkale tonk!

7319. *Zapisala pokojna* Cvetanova. — *Iz rokopisa Julija Slapšaka št, 36.*

7320.

(S Št. Viške gore.)

En fajmošter na svetu najlepše živi,
Njemu ni treba mlatiti:
Se vsako nedeljo sprehod,
Pride na kacel serdit,
Na kancl' pa tuče s pestmi
Glih tako, kakor zdaj mlatimo mi:
Drajtidri rirarajrom,
Riraraj rajrirarom!

Kaplanček na svetu najlažje živi,
Njemu ni treba mlatit:
Zjutraj vstane, spovedavat (maševat) hiti,
Da precej svoj froštek dobi.
Puško na ramo, za zajcem hiti
Glih tako, kakor zdaj mlatimo mi:
Dajtidri rirarajrom,
Riraraj rajrirarom!

7321.

(Št. Viška gora.)

En žnidar na svetu najlepše živi,
Njemu ni treba mlatit:
Za mizo se vsede, pa šiva naprej.
Glih kakor mlatiči mlatimo zdej:
Pinkapok, pinkapok, pinkapikpom!
Na zadnje pa cinkate tam!

En šribar na svetu najlepše živi,
Njemu ni treba mlatit:
Za mizo se vsede, pa piše naprej,
Glih kakor mlatiči mlatimo zdej:
Pinkapok, pinkapok, pinkapikpom!
Na zadnje pa cinkate tam!

7322.

(Od Frama.)

Pauer pa tudě prav lehko živi,
Jemu pa tudě ne treba mlatiti:
Plug si napreže, orje naprej,
Skoro glih tako, ko mlatimo mî.

7320. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Prim. nastopno številko.*

7321. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Prim. prejšnjo; o obeh dvojim, da bi se pele res na Št. Viški gori.*

7322. *Zapisal* O. Caf; *pela* Uršula Kotnik. — *Iz CO. I. 3.*

Žnidar pa tudě prav lehko živi,
Jemu pa tudě ne treba mlatiti:
Platno si vzeme, reže naprej,
Skoro glih tako, ko mlatimo mî.

Šoštar pa tudě prav lehko živi,
Jemu pa tudě ne treba mlatiti,
Leder si vzeme, šivle naprej,
Skoro glih tako, ko mlatimo mî.

Kuharca tudě prav lehko živi,
Njej pa tudě ne treba mlatiti:
Župo změša, kuhlo oblezne,
Skoro glih tako, ko mlatimo mî.

Šribar pa tudě prav lehko živi,
Jemu pa tudě ne treba mlatiti:
Tinto sem vzeme, piše naprě,
Skoro glih tako, ko mlatimo mî.
(itd. itd. itd.)

Katerega stanu ljudje so najlepši.

7323.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Lepših ludi na svetu ni,
Kot pisači so mladi.
Za mizo se vsede, pa piše naprej,
Pisemce spisal je zdaj.
Tinka tink, tinka tink, tinka tink tank,
Pisemce spisal je zdaj.

Lepših ludi na svetu ni,
Kot mizarji so mladi.
Mi škrinjico dela, pa hobla naprej,
Škrinjico dodelal je zdaj.

Lepših ludi na svetu ni,
Kot krojači so mladi.
K mašini si vsede, pa šiva naprej,
Hlačke narjene so zdaj.

Lepših ludi na svetu ni,
Kot čevlarji so mladi.
Mi čevelčke dela, pa tolče naprej,
Čevlji narjeni so zdaj.

7323. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala* M. Klemenčič iz Selišč. — *Kakor 1. strofa se pojo vse druge.*

Lepših ludi na svetu ni,
Kot kovači so mladi.
Na nakli razbija, pa tolče naprej,
Kakor mi mlatimo zdaj.

Lepših ludi na svetu ni,
Kot ključarji so mladi.
Lep ključek mi dela, pa pili naprej,
Ključek dodelal je zdaj.

Lepših ludi na svetu ni,
Kot zidarji so mladi
On hišice dela, pa meri naprej,
Hišco zezidal je zdaj.

Kaj delajo razni stanovi.

7324.

(Iz Vipave.)

Kaj črevljarji delajo?
Delajo tako:
Tam no malo, tam no malo,
Pride celo obuvalo!

Kaj oštirji delajo?
Delajo tako:
Na mizco vince nosijo,
Da fanti kronce trosijo.

Kaj cigani delajo?
Delajo tako:
Po leti skire brusijo,
Po zimi kruha prosijo.

Kaj moškaci delajo?
Delajo tako:
V oštariji: bum, bum, bum,
Doma po ženi: rumpum-pum!

Kateri stan imam na rajši.

7325.

(Iz Cvetkovec.)

Dobro jutro vam Bog daj,
Jaz kolara 'mam najraj!
Delaj taka nam kolesa,
Kaj do nesle nas v nebesa;
Te boš ti prav priden mož,
Vreden več kak goli groš!

Dobro jutro vam Bog daj,
Jaz sabola 'mam najraj!
Igla, tibla, cviren, škarje,
To vas pri življenju varje;
Lehki ste kak v zraku dim,
Če v nedeljo vas gledim.

Dobro jutro vam Bog daj,
Pokrivača 'mam najraj!
Pokrivač nas deža brani,
V lepem časi je na hrami;
Gda pa dež z neba curi,
Pa za pečjoj rad sedi!

7324. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 53. Na konci se poje povsod refrain*: Delajo tako, oj delajo tako!

7325. *Zapisal* Franč. Tušek. — *Prepisal iz njegove pesmarice dr. Fr. Mohorič (II. 3).*

Kaj bi rad bil.

7326.

(Od Frama.)

Da bî jaz en pauverc bîl,
Bî svoje grunte mel,
Oj grunte, oj grunte:
To bî bîlo moje veselje.

Da bî jaz en kučej bîl,
Bî svojo kučijo měl,
Kučijo, kučijo:
To bî bilo moje veselje.

Da bî ja en žnidar bîl,
Bî svoj piglajzel 'měl,
Piglajzel, piglajzel:
To bî bîlo moje veselje.

Da bî ja en lerar bil,
Bî svoje študente 'měl,
Študente, študente:
To bî bîlo moje veselje.

Da bî ja en mešnik bîl,
Bî svoje svete meše bral,
Oj meše, oj meše,
Bogu bî jih gor ofral

Za vse moje ovčice:
Bog daj jim nebesa, sveti raj,
Nebesa, sveti raj,
Oče nebeški ga vsem daj!

Kaj neče biti. A.

7327.

(Kranjska.)

Naš cesar v' vsako mesto
Potente vun je dal,
Na vsako teržno mesto
Za terjat jih postavil.

Jez kramo bom zapustil,
Ne bom je nosil več,
Kupč'vat sim se naučil,
Pa zgube je preveč.

Kak žnidar b' hotel biti,
Ta antverk je lohak,
Pa sim prevelik zrasil,
Bi smejal se mi vsak.

Kak šuštar b' hotel ratat,
Je antverk dober spet,
Al kaj, 'če leto meni,
Nosit tolkanj kopit!

Velik orodja pride,
Tolkanj prenašanja
V katero mesto pride,
Za kundšoft barajo.

Tkavc bi hotel biti!
Tkavc zapravljenci,
Po zimi in poleti
Z volno poštupani.

7326. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Jera Falantan. — *Ip CO. I. 83.*

7327. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih NP. III. str. 45—47 (št. 19). Prepis VP. V. št. 271 (str. 120 nasl.) se loči, negledé na naglasna znamenja v tem:* 2 vun je] vunkaj — 4 postav' — 9] En žnidar b' hotel ratat — 11 zrasel — 12 smejal se mi] se m' smijal — 13 Kak] Jez — 14 Je a] Antverh je — 17 orodja] pokaže — 19 V' ktero — 20 kundšaft — 21 Tkavc] Jez tkavc — 25 gre] terpi — 27 jela] pela — 42 cukata] treseta — 43 var. — *Pesem je tiskana v SPKN. IV. 102—104 s temi predrugačbami, negledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 2 Patente — 4 tirjat — 9 žnidar] krojač — šuštar] čevlar — 14 a. d.] delo dobro — 15 le to — 20 kunšaft — 21] Tkavec bi tel biti — kukat' — 30 ljuštni berhki — 36 priduša — 40] kak' bi se pregrešil — 45 Za enga] Li samo — 48 Preskerbljen.

Dalj ne gre to delo,
De rôžnik odcveti,
Kukovca kuku jela,
Pa vse domu spodi.

Mesar bi hotel ratat,
Ti ljuštni so ljudje;
Imajo dosti dnarjov,
Koražno pa serce.

Li ena zlo jih pači:
Imajo duš ko dlak,
Tud znajo kupčovati,
Saj se perduša vsak.

Še eno sim si zmislil,
De b' se oženil bil,
Pa sim se spet premislil,
Kak deleč bi falil.

Kdar se mož in žena
Za lase cukata,
Bog varuj tistga mene
Ino usaciga!

Za enga profontpeka
Se hočem it' učit',
Za kruh svojga življenja
Oskerbljen hočem bit'!

7328.

(Z Vrhnike.)

Jaz se iz dežele pojdem
Antverha učit.
Al en šuštar nečem biti,
Čemu mu je tolkanj kopit?

Imajo preveč pokaže
Za nesti, ko vandrajo.
Tud jih v vsakem mesto
Za kunštof barajo.

An žnidar bi lahko ratal,
Ta antverh ni težek,
Pa sem prevelik zrastel,
Ter b me zašpotal vsak.

Žnidarji so pripravni
In cagovga srca,
Tud zadost nesramni
Za obleko vsacega.

Vse kar od mize pade,
Ne bom daleč falil,
Vsak pravi: to je vse moje,
Ko bi glih en kozel bil!

Stan tkavski ni preoster,
Njih delo ni težko.
Saj iz fanta rata mojster,
Če ima dobro glavo.

Al njih delo dalj ne gvira,
Ko do rožnega cveta,
Ko enkrat kukovca jenja,
Vandrajo vsi domov.

Oh en tkavc jaz nečem biti,
So vsi zapravljenci,
Po zimi in po leti
Kot puran hodijo.

Mislil sem biti en flajškar,
To so en galant možje,
Dnarca dosti majo,
In korajžno srce.

Al ena sama reč jih pači:
Imajo duš kakor pes dlak,
To njih čast doli tlači,
Ker se priduša vsak.

Za eno tele pridušiti
Stokrat mu dosti ni,
Če oče kaj kupiti,
Se mora zlo rotiti.

Tri leta bi se moral učiti,
Vendar bi en fretar bil,
Tega men ni treba storiti,
Sem rajši en žolnir.

7328. *Zapisala* Ivanka Javornikova. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. št. 56, kateremu jo je dal Andr. Prebil.*

Za enga prefijontpeka
Se jaz pojdem učit,
Do smrti tega kruha
Si hočem preskrbet.

Kaj neče biti. B.

7329.

(Št. Jurij ob j. ž.)

Šoštar nočem bit',
To je težek stan,
Stare škarpe flikat,
Tega jaz ne znam.

Žnidar nečem bit',
To je težek stan,
Stare hlače flikat,
Tega jaz ne znam.

(Tako se naštevajo dalje drugi stanovi.)

7330.

(Iz Slamne vasi.)

Šošter nočem biti,
To je reven stan,
Stare krpe krpat,
To je mene sram.

Kaj pa to velja, kaj pa to velja,
Ker me dekle rada 'ma!

(Potem se poje: Žnidar, kovač in vsi drugi rokodelci.)

7331.

(Iz Ščednja.)

Šuštъr nečъn biti,
Ker to je révni stan,
Stare šulne flikati,
To je meni sran.

Kaj pa to velja,
Kaj pa to velja,
Ker to je revni stan!

Nezadovoljni menih A.

7332.

(Iz Guštajna.)

Na svetiga Urbana dan
Som biu pubič v klošter djan,
Noter h tem černem maniham
Ino h te globukem štapiham.

Na svetiga Urbana dan
Som se postiu cieli dan,
Da bi le vun s kloštra prišiu,
Da bi dekle razvesialiu!

7329. *Zapisal* Valentin Jarc. — *Iz njegovega rokopisa.*
7330. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
7331. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 73.*
7332. *Zapisal* Jurij Smelcar *okoli l. 1815.* — *Iz njegove pesmarice št. 4. (Peisom od moniške[ga] stano) z ohranjenim pravopisom, izvzemši šumevce in sikavce.* Oran = orden.

Zdai mi kna bo venč tako,
Kak mi ia poprei balo,
Da bi gor no dov po place hodiv
No iomfrove za roke wodov.

Zdai morem na kor hodit
Ino rožinkrinc modlit.
Tua se mane pak na šika,
Ko mi pada po pukli palica.

Ferpantani maniški stan,
Ko morem ležet pubič sam!
Ferpantani maniški oran,
Kak mo morem bit pokoran!

Ferpantani maniški tati,
Daite mi nazai moia lasi,
Da k ne bom za vami hodiu,
Kakor an ostrižen kozou.

Daite mi nazai klabuk no meč,
Par uas ne bom ostou več;
Jaz bom zdirašiv štrikam vazle
Ino stepou s kloštra kazle!

7333.

(Od Cerovca.)

Na svet'ga Urbana den
Bom se postiâ celi den,
Da bi mogâ s kloštra priti,
Z ljuboj se razveseliti.

Nesrečni barački stàn!
Vse letò mam spàti sam:
Net po zimi, net po leti
Nemam koga jaz oteti.

Nesrečni nemški tatjè!
Puste men moje lasè,
Da ne bom med vami hodâ
Kakti prav podbrita koza.

7333. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. M. 36 (88), kjer je pripisana ta-le melodije načrt:*

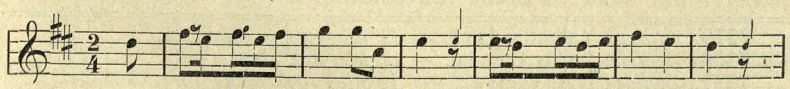

Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. I. 69. s temi razlikami, ne glede na naglasna znamenja: 1 svetega — 4 luboj — 5 N.] Nesrečni ti — 6] Celo leto morem sp. s. — 7. Neti... neti — 9 N] Nesrečni vi — 10 Pust'te meni.

Nezadovoljni menih. B.

7334.

(Iz Dobrunj.)

Zakaj ste me v klošter dali,
V ta klošter frančiškanarski,
O Jezus in Marija,
Potroštajta moje sercè!

Doma sim nosil škorne,
Oj škorne biksane;
Tukej morem pa nôsit'
Te cokle frančiškanarske.

Doma sim nosil kamžolo,
Kamžolo žametovo;
Tukej pa morem nôsit'
To halo frančiškanarsko.

Doma sim nosil pasíco,
Pasico židano;
Tukej pa morem nôsit'
Te štrike splêdene.

Doma sim nôsil ruto,
Oj ruto pisano;
Tukej pa morem nôsit'
To flato zbrisano.

Doma sim nôsil kapo,
Oj kapo žametovo;
Tukej pa morem nôsit'
Kuto špičasto.

Zakaj ste me v klošter dali,
V ta klošter frančiškanarski?
Oj Jezus in Marija,
Potroštajta moje sercè!

7335.

(Od Predvora.)

Kaj ste mene v klošter dali,
V klošter franciškanarski?
Pred sim nosil svitle škorne,
Zdaj imam lesene cokle.

Kaj ste mene v klošter dali,
V klošter franciškanarski?
Pred sim nosil tenko sukhjo,
Zdaj imám debelo kuto.

Kaj ste mene v klošter dali,
V klošter franciškanarski?
Pred sim nosil drage kape,
Zdaj klobúk imam iz žime.

Kaj ste mene v klošter dali,
V klošter franciškanarski?
Pred sim nosil pas iz žide,
Zdaj ga imam pa iz žime.

Kaj ste mene v klošter dali.
V klošter franciškanarski?

7336.

(Iz Krope.)

Zakaj ste me v klošter dali,
V ta klošter flečkajnarski?
Oh Jezus inoj Marija,
Potroštejte moje srce!

Poprej sem nosil suknjo,
Oj suknjo žametasto:
Oh zdaj pa moram nositi
To suknjo flečkajnarsko!

7334. Neznanega zapisovavca. — *Iz ostaline M. Kastelca v ljubljanski licejski knjižnici. Verzi 1—4 se pojo pred vsako strofo.*

7335. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je dal v uporabo Miklošič. — Valjavec je predrugačil celo metrum.*

7336. *Zapisal* Ivan Mladič. — *Iz njegove zbirke, kjer se nahaja še ena strofa, ki je pa ne kaže objavljati..*

Poprej sem nosil škornje,
Oj škornje zbiksane:
Oh zdaj pa moram nositi
Te cokle flečkajnarske!

7337.

(Iz ljubljanske okolice.)

Zakaj ste me v klošter djali,
V ta klošter flečkajnarski?
Poprej sem nosil klobuček,
Za klobučkom pa pušeljček zal;
Oh, zdaj pa moram nositi
To kap'co flečkajnarsko:
O Jezus ino Marija,
Potroštajta moje srce!

Zakaj ste me v klošter djali,
V ta klošter flečkajnarski?
Poprej sem nosil štefletne,
Štefletne nabiksane;
Oh, zdaj pa moram nositi
Te opanke flečkajnarske:
O Jezus ino Marija,
Potroštajta moje srce!

Zakaj ste me v klošter djali,
V ta klošter flečkajnarski?
Poprej sem nosil flezuro,
Flezuro dunajsko,
Oh, zdaj pa moram nositi
Tonzuro flečkajnarsko:
O Jezus ino Marija,
Potroštajta moje srce!

Zakaj ste me v klošter djali,
V ta klošter flečkajnarski?
Poprej sem ljubil dekliča,
Dekliča precartan'ga:
Oh, zdaj pa moram ljubiti
Terc'jalke flečkajnarske:
O Jezus ino Marija,
Potroštajta moje srce!

7338.

(Iz Ihana.)

Lubъ Jъžъš ínoj Marija,
Potróštite môje srcé,
Kér so mêne dalъ v kloštъr,
V ta kloštъr flečkajnarskъ:

Popréh sъm nosu kobučъk,
Kobučъk lep, zъlen;
Oj zdaj pa morъm nositъ
To kapo flečkajnarsko!

Popréh sъm nosu sukъnco,
Oj sukno pisano;
Oj zdej pa morъm nositъ
To halo flečkájnarsko!

Popreh sъm nosu škórn'ce,
Oj škorne biksane;
Oj zdej pa morъm nositi
Te cokle flečkájnarske!

7339.

(Kranjska.)

O Jezus Kristus, Marija,
Potroštajte moje srce!

Poprej sem nosil cilinder,
Cilinder v štuka dva,
Sedaj pa moram nositi
To kapco flečkajnarsko!

7337. M. Rode; *povedal* R. Podkrajšek. — *Iz Rodetove zbirke V. št. 47.*

7338. Vendelin Sadar, učitelj. — *Iz zbirke Antona Breznika VII. št. 59. Prvi štirje verzi se pojo pred vsako strofo.*

7339. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Ant. Mrak. — *Iz zbirke Rodetove VIII. št. 53. Prva dva verza se pojeta pred vsako strofo.*

Poprej sem nosil muštace,
Muštace navihane;
Oj zdaj pa moram nositi
Te žnable polbirane.

Poprej sem nosil frizuro,
Frizuro dunajsko;
Oj zdaj pa moram nositi
Tonzuro flečkajnarsko!

7340.

(Iz Kranja.)

Včasъh sьm nosu frizuro,
Frizuro dunejsko;
Oh, zdej pa nosьm tonzuro,
Tonzuro flečkajnarsko.

Včasъh sьm nosu cьlinder,
Cьlindьr u štuka dva;
Oh, zdьj pa morьm nositi
To kapco flečkajnarsko.

Učasъh sьm nosu — —
— — — — — — — — —
Oh, zdaj pa morьm nositi
To kuto flečkajnarsko,

Učasъh sьm nosu, oh, škornje,
Oh, škornje nabiksane;
Oh, zdej pa moram nositi
Te cokle flečkajnarske!

Godci.

7341.

(Od Sv. Tomaža.)

Jas godcom zapeti želim,
Zamere se nič ne bojim!
Če tudi bi škripal' nad mano z' zobmi,
Resnica bo tekla iz mojh besedi. —

Kdo vrtal je vaše golte,
Da glažek za glažekom gre?
Nobene posode še glažar ne stril,
Da ne bi nje godec na enkrat izpil.

Kdo brusil je vaše zobe,
Da nič vam preterdo je ne?
Je suho al mastno, je kost al meso,
Vse zdrobi no zmele, da iskre leto.

7640. *Zapisal* Janko Hacin; *pela* Fidrova natakarica Franica. — *Iz Hacinove zbirke 184.* — *„Zapisal po spominu. Besed za — — — se ne spominjam več.“*

3741. *Zapisal* Peter Majcen. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil Anton Kosi.*

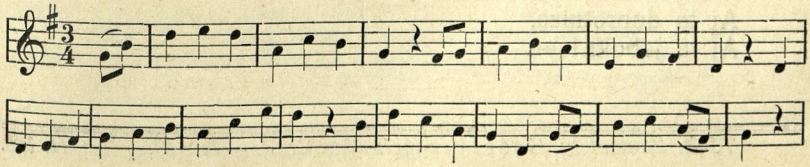

Še eno je tudi prav res,
Ki nemate dobrih ušes;
Vas vabijo godci, da godli jim bi:
Ležite po koteh no spite kak psi.

Vsak krajcar ma proti preštet,
Pobirat za vsako če jed;
Je masten no sploh ma krvave oči,
Poln buh ino vuši, da daleč smrdi.

O kaj bode deno iz vas!
To rad še bi včakal se jas,
Še godec nobeden zbogatil se ne,
Naj nosi trompeto alj boben kre se.

Preojstro dozdaj sem vam pel,
Zdaj hvaliti vas bom začel:
Brez vas bi bli malo kda dobre volje,
Je mladi al stari, za vami rad gre.

Jas Davida v misel bom vzel,
Ki lepo je igral no pel;
S pastirskega stana povikša ga Bog,
Da kralovska krona ga kinči enkrat.

Z vas nede kaj takega — znam!
Pa vsaki mej v časti svoj stan,
Saj šale nedolžne ma tudi Bog rad
Zdaj pa zaigrajte nam lepo enkrat!

Berač — revež.

7342.

(Iz Bednja.)

Prošnja:

Žalostno je srce moje,
Kada vidi roke svoje.
Poglejte vi roke vaše,
Da ne bo trdo srce vaše.

Marija vam zdravlje dala,
Marija vam srečo dala.
Aj ta dobrotnica,
Aj ta jaboka! —

Zahvala:

Hvala duše Kristusove!
Hvala duše Jezusove!
Bog očuvaj zdravlje vaše!
Bog očuvaj blago vaše!
Sveti Anton Padovanski,
Vam naj zdravlje podeli!

7342. *Zapisal* Iv. Šašelj; *zapela* Mar. Črnič. — *Iz „Bisernic“ II. 183.*

Berač — slepec.

7343.

(Okolica metliška.)

Trifarški slepci pojo:

Gódite mi, goslice.
Pomagajte prositi,
Ne možem vas nositi!

Ubožec.

7344.

(Podjunsko.)

Sruetej sem jaz,
Moram kozike past;
Je zima in mraz,
Nemam čolejov jaz.

Berač — potepuh.

7345.

(Kranjska.)

V Celovc sem bil, v Celovc sem bil
Na tej veliki gasi,
Nič nisem jedel, nič ne pil,
Sem taval krog počasi;
Le rauhtabak in čiktabak
Je bila moja špiža.
Začel sem kljuke pucati
In paternošter nucati:
Sedaj mam kruha dosti,
Da proč ga mečem v hosti.

Beraška potica.

7346.

(Od Zagorja na Savi.)

Ti preljuba ajdova prosjača,
Oh prosjača ajdova,
Toje glihe ni nobena,
Drgač ko bi ušenična bla!
Ko b vedla, kršanska duša,
Kako se špeh na žgance spuša,
Ko b vedla, kako je to dobro,
Nardila bi večkrat tako!
Zdaj pa denimo en košk na ramo,
U koš tri zagozde,
Tri zagozde pa en bet,
Pa gremo k Gabronu krave dret.

7343. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke.* „Tri fare *so tri cerkve v Rosalnicah blizo Metlike.*“

7344. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 870.* — *Isto zapisal* Julij pl. Kleinmayr *z razločkom:* 1 s'rotej — 4 Čolejev.

7345. *Zapisal* V—v. Zaplaški. — *Iz „Brivca“ 1899. št. 29.* (*M. Rodè VI. št. 67.*)

7346. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 76.* Prosjača= potica.

Lehkomiselni veseljak in lehkoživec.

7347.

(Od Ljutomera.)

Vse zapijeva,
Vse zalumpama,
Penes več nemava,
Pojdma domo.

Jas dam groša dva,
Ti daš enega,
Te pa va pila
En masel oba.

Jas sem berjavec,
Ti si cotavec:
Rajdidam dajala,
Dajala la! Juhe!

7348.

(Borovlje.)

Puebi, le lumpöjm'
Vsako n'dölo,

Da bojo sosödi
Köj k marinjam möli!

7349.

(Borovlje.)

Puebi, le lumpöjm'
Vsači n'diev,

Da bomo zalumpöli
Vsači svoj diev.

7350.

(Podkrnos.)

Kduer zalumpa svoj diev,
To bo zuedöj vösiev;

Kduer pa dnarja nčima,
Töha pa že ima.

7451.

(Celovska okolica.)

Kar sem prifur'vov,
Vse sem zaludr'vov;

Kar mi je vuezöj dav,
Vse sem zahnav.

7352.

(Borovlje.)

Moj atöj pa pravijo:
Moj sin je tö pravi,

Sedem rajniš zasuži,
Pa osem zapravi!

7347. *Zapisal* Jos. Štuhec. — *Iz njegove „Pesmarice" V. 455.*
7348. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1016.*
7349. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS, št. 1017.*
7350. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1028.*
7351. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1033.*
7352. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1023.*

7353.

(Borovlje, Radiše, Podkrnos.)

Tak dovho bom spievlov
Noj motov te sviet,
Da me bojo minule
Te štiradi liet.

7354.

(Iz Rožne doline.)

Mam lajbičev osem,
Pa le enega nosim:
Če se hočem prebleč,
Ga moram narobe obleč'!

7355.

(Sv. Anton v Slov. gor.)

Črno mam sukno,
Na sukni pa žep,
V žepi priftošl,
V priftošli pa drek!

7356.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Mam süknjo zeleno,
Na süknji en žep,
V žepi privtošl,
V privtošlni pa drek!

7357.

(Št. Jakob.)

Pa pravijo l'di,
Da dnarja nči!
So pa knofi pri hvačah
Presneto draji.

7358.

(Žabnice.)

Po strehi bom mvatov,
Pod kapam bom bov,
Bom puebič jas lihto
Vehko živov.

7353. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1011.*
7354. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke Jul. pl. Kleinmayrja.*
7355. *Zapisal* Avg. Lah. — *Iz njegove zbirke.*
7356. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Al. Kump. — *Iz Krajnčeve zbirke, kjer je pisana v zvezi z drugimi poskočnimi.*
7357. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. st. 1034.*
7358. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1034.*

7359.

(Medborovnice.)

Je pa snueči svanca padva
Na zaliene travenče,
Je vso travco pomoriva
In v Celovcu šmeršteharje.

Kaj se boš čudov,
Saj ni taka siva!
Saj je tud tvoja kajža
Zamarjašena biva.

7360.

(Borovlje.)

L'di me pa baröj',
Č'ha bi jas biv?

Jas sem na Dobrövi
Ana šintarja sin.

Lehkoživčev del — pleve.

7361.

(Drašče na Zili.)

Moj oča so djali:
„Tu 'maš ti tvoj div!"

So mi dali v an žakelc
Mav vovsenih plêv.

7362.

(Izpod Jepe.)

Oče so djali:
„Tu 'maš ti tvoj dev!"

So v žakelj nabasali
Ajdovih plev.

7363.

(Iz junske doline.)

Moj atej so djali:
„Tu 'maš ti tvoj del!"

So mi v aržet nasuli
Teh ajdovih plev.

7364.

(Borovlje, Žrelec.)

Moja mamca so djali:
„To maš ti tvoj diev!"
So mi pa v haržat nasuli
Mav' höjdavah pliev.

„„Le sami vi möjte
Töm' te diev,
Le dnarja mi döjte
Namesti tah pliev.""

7359. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 988.*
7360. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 973.*
Opomnja. *Primerjaj tudi oddelek E* („Pivec bahač, veseljak in revček") *med pivskimi* (*III. posebno od št. 6030 dalje.*)
7361. *Zapisal* Jak. Wang. — *Iz njegove zbirke II. 28.*
7362. *Zapisal* Jul. pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke.*
7363. *Zapisal* Jul. pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke.*
7364. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 745.*

Natakariška. A.

7365.

(Iz Bratonec.)

Li prítä po navádi,
Li prítä ràdi k nán!
Da vaz ràda mán,
No vam pìti dán.
Tàk kag ìnda sàki dán.

Natakariška. B.

7366.

(Od Ljutomera.)

Kelnarca sama, sama, sama,
Kelnarca sama z vinom gosti!

Kelnarca pjana, pjana, pjana,
Kelnarca pjana pod pipoj leži!
Ošterjaš na to priskoči,
In na pragu se potaknί,
Pa naglo tedaj ob vratih,
Oj strašno se zaletí: Bum!

Ni kelnarca sama, sama, sama,
Ni kelnarca sama, ki v zmoti leží.
Potem sosit k vinu korači,
Da pehar poln si natoči.
Dolgo pije, da mu je zadosti,
In zmotnjava še njega vlovi:
Bum!
Zdaj obadva pjana, pjana, pjana,
Še kelnarca sama pod pipoj leží.

Kelnarca bolna, gut njo boli,
Kelnarca vstala, pa druge budí!

Krčmarji so zviti.

7367.

(Iz poljanske doline.)

Vsi birtje so kunštni,
Sem pes jih uči,
Prešiča zakolje,
Klobase nar'di!

Mu kožo odere,
Jo dene sušit,
Da vidjo pijanci.
Da pridejo pit.

Pijanc pride v hišo,
Ga kliče bokal:
„Če j kaj za prigriznit,
Še za enga bom dal.“

Pa birt se vsede tje k njemu
In z njim ga serkljá,
Zdaj birt pa prinese
Klobas in mesá,
Pa župo pred jesti,
Dokler je gorká.

Pijanc le pije in je,
Dokler le še dnarca
V mošnjici kaj je.

Kadar denarca
V mošnjici več ni,
Fa birt več ne sliši,
Ga glava boli.

6365. *Zapisal* Števan Kühar; *spêvala* Kolblinova Gêta. — *Iz Kühar-jeve zbirke št. 148.*

7366. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove Pesmarice II. str. 113, 114. Prim. št. 1758.*

7367. *Zapisal* Luka Pintar. — *Iz njegove zbirke.*

Ga prime za roko,
Ga z hiše pelja,
V durih ga cabne
In tud' oklofta.

Pijanc pa druz'ga ne reče,
Kakor zakričí:
„Ti zlodi prekleti,
Káko me boli!“

Pijanc le še to govori:
„Le daj ga še n frakelj,
En mernik t' jo dam,
Če nočeš verjeti,
Pa pojd' po njo sam.“

Zdaj birt ga prime za roko,
Ga v hišo pelja,
Zdaj brez izgovora
Spet vina mu da.

Zdaj pjanc je že pijan,
Da komaj sedi,
Zdaj hoče ustati,
Pa ni več moči.

Za mizo se vleže
In tamkaj zaspi,
Pa kar se obrne,
Pod mizo zletí.

7368.

(Iz Lipnice pri Podnartu.)

Ta črn t'č poje
V vinograd lepo,
Za znanje nam daje,
Da j' vince sladko.

Pa žena me krega,
K' sem se ga napiv,
Me špičasto gleda,
Kokr b' njen ne biv.

„Večerjo t' bom dala,
De sladko zaspiš,
Na zdravje t' bom pila,
Da še tako bolezen dobiš.“

Naš birt je pa nov,
Ma žganje pa vov,
Pa mesene klobase,
K' je vola pobov.

Pa kožo obesi
Na preklo na zid,
De p'janci jo vidjo,
Ga pridejo pit.

„Le brž ga prnes'
En povn bokav,
Če bo kej za prgriznt,
Za druzga bom dav!“

Ta birt pa prnese
Mesa in klobas:
„Le hitro jemajte,
De mrzlo ne bo;

Če pa mrzlo postane,
Zdravo več ni,
Pa bolezen se vname.
Rad trebuh boli.“

Dokler tem pijancem
Po mošnji žvrglja,
Pa ta birt s pijanci
Prijaznost ima.

Pa ta mošnja postane,
Da nima srca,
Ta birt tega p'janca
V'n 'z hiše cefra.

7368. *Zapisal* Ivan Kocjančič *22. januarja 1901. — Iz njegove zbirke št. 10.* Mošnja nima srca = *je prazna.* Črn tič = čirič, čriček.

7369.

(Iz Bitnje vasi.)

Ta bert so res kunštav,
Sam pes jih uči!
Eno ž'vinče zakolje,
Prav kunštno to stri!"

Pa kožo obesi
Na štango na vrt,
Da vejo pijanci
In pridejo pit.

Poglejte ga berta,
K' na pragu stoji,
Pa kliče in vabi
T'ja k sebi ljudi:

„Oh lesem, oh lesem,
Prijatlji moji!
Saj tukaj se zadosti
Za jesti dobi:

Je prata, solata,
Kuhano meso,
Le hitro ga jejte,
Dokler je gorko."

Potem pa še en firkelj
Vina prineso;
So pjanci veseli,
Se jim dobro godi.

Oj mošnja je s'rota,
Ker jeť ko dobi.
Oj mošnja je s'rota,
(Ker) bert nima srca,
Pa p'janca čez vrata
Na plano sceslja.

7370.

(Od Kamnika.)

Birtje so kunštni,
Sam pes jih uči,
Prešička zakolje,
Klobase nar'di:
Mu kožo uzame
To nese na zid,
To vidijo p'janci,
Pa pridejo pit.
— — — — —
Pjanc se smeji,
K' ma srajco 'za hlač:
„Ah, zdaj bom pa dav
Še jast za en bokav.
Če bo kej zaprigriznit,
Za druzga bom dav."
Al pjancova mošna
Nima več dnarca,
Birtova prjaznost
Precej neha.

Birt pjanca razgrabi,
Ga vonki zrafla,
Če se mu kaj ustavlja,
Pa ga še oklofta.
Pjanc prav: „Jast imam
Še en mernik pšenice
doma!"
In na tisto besedo
Se mu birt pršmehla.

7371.

(Iz Ihana.)

Ta bért ja pa kumštən,
Sam vrag ga navčí:
Prešička zakóle
Kobásce nar'dí.

7369. *Zapisala umrla* Cvetanova. — *Iz rokopisa Slapšakovega št. 29.*
7370. *Zapisal* dr. Jožef Kolšek. — *Iz njegovega rokopisa.*
7371. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* gočec Kropec. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 3.*

Kóžo vabesъ
Zúni na zid,
De vid'mo pijancъ,
De pridemo pit.

To p'jančъk not pride:
„Prnés' ga an bokáv!
Če v' kej za prgrizъnt,
Za druj'ga bom dav!"

„„Imam prato, sováto,
Pa ténstan mesó:
Le hitrъ segajte,
Daklér ja gorkó!""

Ta mošna se znuca,
Níma srcá:
Ta bért pa d'ga p'janca
Vъn s hiše scefrá.

Ta mošna se znuca,
Níma srca:
Pjan'c jo zagrábъ,
Za dur jo zavči,
Pъs jo povóha,
Pa v vájno se vščí.

7372.

(Iz Suhodolj nad Mengešem.)

Šiškarski birtje so kunštni,
Sam pes jih uči.
Prešiča zakolje,
Klobase nar'di.

Birtovska prijaznost
Tol'k' časa trpi,
Dokler po mošnji zvoni.
Ko mošnja opeša,
Pa nima srca,
Birt p'janca čez dur' cefrá!

7373.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Na svetu se birtom
Narbolši godi,
Od jutra do večera
Na žesel sedi;
Po cimr' špencira,
Okrog se ozira:
„De b' tac'ga Bog dav,
Ki b' za vince dajav."

Po cest pride kramar,
Na hrbtu ma koš,
In birt se mu bliža:
„Prjatu moj, boš?"
Kramar se izgovarja:
Da nima nič dnarja.
„Tovariš moj bod,
Pa t' ga upam cev sod!"

Kadar birt p'janca
V hiši ima,
Saj tac'ga neslanca
Vsak lahko pozna:
„Oj p'jan si ko krava;
Ne dam ti ga več!"

Birti, ste modri
In modri mor'te bit,
Če očte še pip'ce
V bariglah imet.
Včasi ga imate,
Včas' ga ne date;
Za gnarce, za gnarce,
Se vse lohk' dobi!

7372. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. št. 41.*
7373. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 49.*

Železničarski delavec.

7374.

(Obloke.)

Jesen se v zimo spremeni,
Veliko žalost nam stori:
Pri tem neskončnim ajzenpon
Tam je zagvišen lon.

Čez teden zaslužim forinte tri,
V nedeljo se razveselim,
Prav luštno je, ne greva me,
Zapiti dnarce vse.

Zvečer se vležem, sladko zaspim,
Zjutraj me tambor gor zbudi,
Na froštek zmislim se, solzim,
Ker v aržet dnarcev ni.

Jest imam še enga druzega,
Prijatla svojga ljubega,
Saj on me že dobro pozna,
Na puf mi tudi da.

„Saj t' jest zagvišno plačal bom,
V nedeljo lon potegnil bom,
Saj sem že z mojstrom govoril,
Pri njem bom del dobil."

7375.

(Iz Kolovrata.)

Jesen se v zimo spremeni,
Vsim fantom žalost stri:
Pa le te ajzenpon
Tam je gvišen lon.

Čez teden zaslužim forinte tri,
V nedeljo se z njimi veselim,
Prav luštno je, ne griva me,
Zapiti dnarce vse.

Zvečer se dol vležem, sladko zaspim,
Zjutraj se gori sprebodim.
Na froštik mislim, se solzim,
Ker dnarcev v varžet ni.

Saj vem za eniga prijatla mojga lubiga,
Ko mene prav dobro pozna,
Na puf mi da,
Mam dnarce al pa ne.

„Saj sem si ži izgovoril,
Da bom pri njem delo dobil,
V nedeljo lon potegnil bom,
Pa gvišno vam plačal bom."

7376.

(Iz Radomelj.)

Zdaj je prov en fletn čas!
Kaj s' ja zmislu cesar naš,

De je ajzenpon storiv,
De nas bo preživiv!

7374. *Zapisal* Janez Kokošar; *pel* Juri Drolčev, *ki je hodil na Koroško in Štajersko v les („holcat"). — Iz Kokošarjeve zbirke. — Pesmi tega naslova so seveda iz novejše dobe; priobčujem jih tu v znamenje, kakovšna je moderna naša narodna pesem.*

7375. *Zapisal* Fr. Kocjanc; *zapel* Bl. Grabner. — *Iz Kocjančeve zbirke št. 32.*

7376. *Zapisal* J. Majhen. — *Iz prepisa v Steletovi zbirki VI. št. 6.*

Čez teden služ' forente tri,
Nedelje se že zveseli:
„Ne greva me, prav fletn je,
Zapit' denarce vse!

Ajzenponar, to je mož,
Če nima dnarja, pa ma uš:
Ne greva me, prav fletn je
Zapit denarce vse!“

Tihotapec — tobakar.

7377.

(Od Celja.)

Perrajžali smo fantje mi
Korajžno z naš'm punkelni:
Juhè, juhè z Hrvašk'ga,
Zdäj bómo pili ga!

Počin'mo si, saj mamo čas
Komanda še ne vèj za nas:
Potl gremo v hribce gor naprej,
Dobimo dnarcou käj.

Tobak prodamo, potl gremo
Počasi prot Hrvašk'mo:
Korajžno gor, korajžno dol,
Dä bomo pili pol.

Liblajtar per Sotl' stojì,
Za nami strelati hiti,
Tobakar se t'ga ne bojì,
Vesel se mu smejì.

Punkel tam v hosti leži,
Gorjača pa per njemi spì;
Liblajtar jiše, da s' potì,
V'ndär ga našo nì.

Tud se nam večkrat pergodì,
Dä nas komanda pohiti,
Juhé! juhé! ne maram' nëč,
Säj še tobaka več.

Birt Močavak je že bogat,
S tobakam nas zalaga rad,
Če dnarcou ni, se zna döbìt
Na krajdo al kredìt.

Zdaj nas po hribih jišejo,
Da že prou težko dišejo:
Pite, hrvaške ljubce zdäj,
Potl gremo mi naprej!

7378.

(Od Kapele pri Brežicah.)

Perajžali smo fanti mi
Korajžno z naš'mi punkelni,
Johe, joho s Hervackiga,
Dej bomo pili ga!

Počinmo se, zdaj mamu čas,
Komanda še na ve za nas:
Pol gremo v hribce zanaprej,
De dobimo gnarcou kej.

Tobak predamo, pol gremo
Počasi prot Hervackimo;
Korajžno gremo gor no dol,
De ga bmo pili bol.

Librajtar per Sotli stoji,
Za menoj strelat mi heti,
Tobakar se ga ne boji,
Veselo se m' smeji.

Punkel tam v' hosti leži,
Gerjača poleg nje leži;
Librajtar jiše, de se poti,
Pa vonder našo ni!

Tud se večkrat pergodi,
De nas komanda polovi.
Johe, mi na maramo neč,
Se je tobaka več.

7377. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. XIX. t. 308.* „*Ova pesen mi nadislana iz Celske županije kloštarskog kotara g. H . . . . . em.*“

7378. *Zapisal* Franc Berthole, finančne straže nadziratelj, l. 1840. — *Iz njegove zbirke str. 70—71.*

Močavat je še bogat,
S tobakam nas zalaga rad.
Če gnarcou ni, se zna dobit
Na kraido no kerdit.

Zdej nas po hribcih jišejo,
De že prou težko dišejo;
Pite hervaške lupce zdej,
Polej gremo mi naprej!

7379.

(Od Zagorja ob Savi.)

Zdaj smo mi perrajžali
Korajžni z našmi punkelci,
Juhe, juhe s Hrvaškega,
Zdaj bomo pili ga!

Počijmo fantje, zdaj mamo čas,
Komanda še ne ve za nas;
Polej gremo po hribcah naprej,
De dobemo dnarcov kej.

Punkelc tam v goš leží,
Gorjača pa zraven stojí;
Iblajtar iše, da se potí,
Vendar ga našu ni.

Po hribcah nas že išejo,
Prokleto teško dišejo;
Le pijte kranjske micke zdej,
Polej gremó naprej.

Iblajtar za Sotlo stojí,
Za mano strela in letí;
Tobákar se tega nič ne boji,
Veselo se smeji.

7380.

(Kranjska.)

Cula v goši tam leží,
Zraven njě gorjača spí.
Iblajtar iše, se potí,
Nič vundar ne dobi.

Tu imamo kratek čas,
Dekléta ráde jmajo nas,
Po hribih in na dolni kraj
So nam vse ljub'ce frej.

Ta rajža je nesrěčna bla,
Straža nas je vjěla bla.
Juhe, juhe, ne máram nič,
Sej je tobaka več!

Pa se tako tud pergodí,
De me straža dohití:
Juhě, juhě, ne maram nič,
Sej imam dnarcov več!

7381.

(Iz Kamnika.)

Juhej, juhej, horvaški krej,
Ker je tobaka kej!
Birt Mačifat je pa bogat,
On nas zaklada s tobakam rat.

Juhej, juhej, horvaški krej,
Ker je tobaka kej!

Juhej, juhej, horvaški krej,
Ker je tobaka kej!
Če pa dnarcov ni, se pa dobi
Na kredo in kredit.

Juhej, juhej, horvaški krej,
Ker je tobaka kej!

7379. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 83.*

7380. *Zapisal* neznanec. — *V rokopisih Kastelčevih, ki jih je objavil Iv. Grafenauer (str. 119).*

7381. *Zapisal* Fr. Stelé. — *Iz njegove zbirke VIII. 56. „Pevka je pripomnila, da je to kontrabantarska pesem."*

Jetniške. A.

7382.

(Od Sv. Tomaža.)

O predragi, poslušajte
Mojga petja mili glas:
V temnoj ječi zdaj zdihujem,
Ker ne morem prit do vas.

Al vi dragi, prelübleni,
Trdno verte, kaj poven,
Jaz vam hočem zdaj zapeti,
Kak na resti se godi.

Moja mati me je rodila
Na toj zemli štajarskoj,
Zdaj pa me je zapustila
V najtojvekšoj žalosti.

Naša postela je trda slama,
Naša špiža je slab krüh,
Naša hiša je temna jama,
Oh pomagaj nam večni Bog!

Krüh imamo slabe mele,
Malogda prav pečeni,
Tudi sol se pekom mili,
Da ga bi osolili.

Jesti nam ne dajo dosti,
Ker si v strahi so za to,
Če bi ker se preveč naja,
Kaj bi hudo mu bilo.

V jutro mamo malo krüha,
Za obed kašo ali rajs,
Za večerjo gremo ležat,
To vam je hujdičov špajs!

Za pijačo tu je dobro,
Tote mamo do vole:
Zaj za zajtrk al za obed
Ročko puno vsak vode.

Ker brez dela nemre biti,
Tud zadosti ga dobi,
Če ne čoha se po riti,
Te pa kole si viši.

Tu imamo dosti križov,
Pa da vsi so brez Boga;
Najtihujši so na oknah,
Ker se strt noben ne da.

Tu nič rože na cvetejo,
Ptičke mi ne pojejo,
Solnčni žarki k nam ne smejo,
Ker smo močno zaklenjeni.

Drugi ludi grejo k meši,
Lepo se nacirajo,
Mi pa v kajhah tu ležimo,
Milo si zdihujemo.

Kda gospod restanta žene,
Močno hujdo ga gledi,
On od straha ves trepeče,
Kak hujdiča se ga boji.

Če skoz vozko okno gledam
Na ti svetli firmament
Slišim ludi govoriti,
Jaz pa močno sem zaprt.

To je hiša resen puna
Samih križov no težav,
Notri vsakši lehko pride,
Či le kaj ne stori prav.

Da bi moja luba znala,
Kak se meni zdaj godi,
Ne bi pila, ne bi jela,
Samo jokala se bi!

Da bi moja mati vedli,
Kak se meni zdaj godi,
Bi me bili potopili
V najtojprvoj kopeli!

Mojo pesem si zapomte,
Znanci no prijateli,
No v bitjè nikdar ne hote,
Kaj ne bote v kajho šli.

7382. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala* Marija Raušl. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Pa restanti prelübleni,
Ne pozabte na Boga!
On nas bode enkrat reša,
Sladki mir nam bode da.

Tudi prosmo vsi Marijo
Iz žalostnega srca zdaj:
Ona bode nam k pomoči,
Kaj mo prišli v sveti raj.

Zdaj pa srečno vsi ostante,
Znanci no prijateli,
Prav veseli vsi zapojte
No se varte kajhe vsi!

7383.

(Od Sv. Jurja na Ščavnici.)

O kristjani, poslušajte
Našga bratca mili glas!
V temnoj ječi on zdihuje,
Ker ne more več do nas:

Moja mati me je rodila
Na ti zemli štajerski,
Zdaj pa me je zapustila
V najtojvekšoj žalosti,

Da bi moja mati znala,
Kak se meni zdaj godi,
Bi me gvišno potopila
V moji prvi kopeli!

Tü mi rožce ne cvetijo,
Ptički nič ne pojejo,
Sunčni žarki ne svetijo,
Močno smo zaklenjeni.

Moja postela je trda,
Moja špiža sühi krüh.
Moja ječa je temna jama,
Oh pomagaj mi sam Bog!

Krüh imamo z lepe mele,
Malokda je pečeni,
So bli menda peki slepi,
Ki so kebre zmešali!

Špiže mamo vsake sorte,
Kaj si srce poželi,
Mamo tüdi take sorte,
Kaj je ječmen ophani.

Kolko nas je tü restantov,
Vsaki mamo leto dni:
Pol nas pač je po nedužnem,
Ovi pa so krivi ne.

Drügi lüdi k meši grejo,
Lepo so oblečeni.
Kaj pa bogi mi restanti?
V ječi tü vzdihüjemo.

Jaz skoz malo okno gledam
Na ti svetli firmament,
Slišim lüdi govoriti,
S tremi vrati sam zaprt.

Če nam keri vün ta pride,
Vsaki prst za njim drži:
„Glejte, glejte, to je tisti,
Kak je slabo zrejeni!“

Da bi človek to premisla,
Kaj restant prestati ma,
Bi se hujdega ogiba
Kak jezika kačjega.

Da bi moja lubca vedla,
Kak se meni zdaj godi,
Bi ne jedla, bi ne pila,
Samo jokala se bi!

7383. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala* Frančiška Cvetko. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

7384.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Gda restant iz resta ide,
Vsaki pest za njim tiši
In: „Poglejte to je tisti!
Kak je hujdo zrejeni!“

Lehko hujdo zrejen pride.
Vsaki, keri tam živi:
Malo jesti, malo piti,
Pa še tisto za nje ni.

Mati so me narodili
Na ti zemlji štajarski,
Zdaj pa so me zapüstili
V najtojvekšoj žalosti.

Krüh mamo pač z lepe mele,
Malogda prav pečeni:
To so naši peki slepi,
Kebri so notri zmešani.

Grem na malo okno gledat,
Na ti svetli firmament;
Čüjem drüge lüdi pravit,
S tremi vratmi sem zaprt.

Pošteni lüdje k meši grejo,
Lepo gor se cirajo,
Mi pa tü v smradi ležimo,
Milo si zdihüjemo.

Naša postela je slama,
Naša špiža slabi krüh,
Naša hiša temna ječa,
Oh pomagaj večni Bog!

Špirar pride pa odide,
Z menoj nič ne govori,
Klüč obrne, pa zaklene,
Spet me samega püsti.

Da bi moja mati vedli,
Kak se meni tü godi,
Ne bi jeli, ne bi pili,
Samo jokali se bi!

7385.

(Od Sv. Lenarta v Slov. gor.)

O, preljuba mama vi,
Mojga srca žalostni,
Le poglejte svoje dete,
V temni ječi se solzi.

Mene mamca so rodili
Na ti zemli štajerski,
Zdaj so mene pozabili
V nartiveči žalosti.

Ko bi moja mamca vedli,
Kak se meni zdaj godi,
Bi me bili utopili
V moji prvi kopeli!

Ko bi moja ljubca vedla,
Kak se meni hudo godi,
Bi ne pila, bi ne jedla,
Samo jokala bi se!

Oh preljuba moja žena,
Mojga srca ljubica,
Ti si bila men zročena,
Zdaj si sama žalostna.

Jaz pogledam na malo okno,
Na ti svetli firmament,
Slišim drobne tičke peti,
Ker mi delajo testament.

Drugi ljudi v cirkev grejo,
Lejpo se opravljajo,
Mi restanti tu ležimo,
Močno smo zaklenjeni.

Ko bi si en človek mislu,
Kaj restant prestati ma,
Tega djanja bi se zogibao
Ko jezika kačiga.

7384. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal* godec Fr. Zorman. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

7385. *Zapisal* Janko Slebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 33—35*

Naša hiša — temna ječa,
Naša spiža — černi kruh,
Naša postla — aržena slama,
Oh, pomagaj nam, večni Bog!

Oh, preljubi moji bratci,
Kjer za nas tako trpite,
Le nehajte žalovati,
Saj še Bog za nas skrbi!

On na tičke ne pozabi
In za rožce tak skrbi,
On bo nam tud pomagal
Z naše velke žalosti.

7386.

(V središki okolici.)

Oh kristjani, poslušajte
Našga brata mili glas;
V temnoj noči on zdihuje,
Ker ne more več do nas.

Mati pa me je rodila
Na toj zemli štajerskoj,
Zdaj pa me je zapustila
V naj toj večjoj žalosti.

Kruh imamo 'z lepe mele
Malokdaj je pečeni:
To so vendar peki slepi,
Ki so kebre zmešali!

Špiže 'mamo vsake sorte,
Kaj nam srce poželi;
'Mamo tudi takše torte,
Ki je ječmen ophani.

Da bi moja mati znali,
Kaj se z menoj zdaj godi,
Bi me bili že vtopili
Vu toj prvoj kopeli!

Jaz skoz' malo okno gledam
Na ti svetli firmament,
Postel tudi trda skala,
S tremi vratmi sem zaprt.

Zdaj gospod reštanta žene,
Strašno hudo ga gledi,
On pa milo se zdihuje,
Ker se štrafinge boji.

Drugi ludi k meši grejo,
Gor in dol šprancerajo,
Mi pa v tihej temni ječi
Milo si zdihujemo.

Da bi moja žena znala,
Kaj se z menoj zdaj godi:
Sinki zizeka ponuja,
Jaz pa solze točim tu.

Da bi moji brati znali,
Kaj se z menoj zdaj godi,
Bi se bili že jokali,
Nigdar kъ nesreči šli.

Ko bi človek si premislo,
Kaj reštant prestati 'ma,
Bi se hudega zogibo
Kak jezika kačjega!

7387.

(Štajerska.)

Čujte, čujte, o kristjani,
Naš'ga brata mili glas,
Ker v temni ječi on zdihuje,
Ker ne more več do nas.

7386. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl. — *Iz njegove zbirke I, št. 4.*

7387. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz pesmarice Antona Kovačiča II. str. 16—17, kamor je prepisana iz pesmarice nekega vojaka, ki je služil v Gradcu.*

Naša postlja črna slama,
Naša špiža črni kruh:
To je res najboljša minaža,
Ker so tudi knedelni.

Le eno majhno okno gleda,
Noter več svetlobe ni;
Vidi mimo ljudi iti,
Močno ga srce boli.

Mamca so me porodili
Tej deželi štajerski,
Zdaj so mene zapustili
U veliki žalosti.

Ko bi, mama, vi to vedli,
Kaj se men godilo je,
Bi me bili utopili,
U tej prvi kopeli!

Oh preljuba moja žena,
Si presrčno ljubila,
Ti si bila zaročena,
Zdaj sirota žalostna!

Tam od daleč ti zdihuješ,
Jaz pa dosti tu trpim;
Ti sinki ziska ponuješ,
Jaz po solze tu točim.

Pri nas rožce ne cvetijo,
Ptičke nič ne pojejo;
Solnčni žarki se smejijo,
Ker nas zaničujejo.

7388.

(Od Svetinj.)

Da bi človek to premisla,
Kaj restant prestati 'ma,
Djanja hud'ga b' se zogiba,
Kak jezika kačjega.

Kda gospod restanta vzeme,
Strašno jezno ga gledí,
On pa v strahi ves trepeče,
Kaj kaštige se boji.

Drugi ludje k meši grejo,
Lepo so oblečeni,
Mi pa v ječi tu ležimo,
Milo si zdihujemo.

Kruh imamo z lepe mele,
Nikdar še prav pečen ni:
To so vendar peki krivi,
Kaj so kebre zmešali!

7389.

(Iz Slov. goric.)

Moja mati me rodila
Je v deželi štajerski
Ino me je zapustila
V velki, v velki žalosti.

7390.

(Iz Ihana.)

Lubъ brátjъ, pošušajte
Moj'ga brata milъ gvas:
Kokó van v ječ' zdъhuje,
Kъ na more z nam' na vas!

Tam nъč tičkъ na pojejo,
Tam tud' rož'ce na cudo,
Sončnъ žarkъ se skrivajo,
Bel'ga dneva nimajo.

7388. *Zapisala* Eva Damiševa. — *Iz njene pesmarice prepisal dr. Fran Mohorič v zbirki III. 8.*

7389. *Zapisal J. Z.* — *Iz „Slov. Gosp.“ 1881. 158.*

7390. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz njegove zbirke II. št. 32.*

Moja postla trda svama,
Moja špiža suhъ kruh,
Boh me ré'šъ s temne ječe,
Iz usъh mojъh nadvóh.

O ti dêkle lubъzniva,
S celъga moj'gá srcá,
De s' ti mene zapustiva
V tъ velikъ žávastъ!

7391.

(Iz Domžal.)

Ljubi bratjè, poslušajte
Mojga brata mili glas,
Kako on v ječ zdihuje,
Ker ne more z nam na vas.

Moja postla trda slama,
Špiža moja suhi kruh;
Bog me reši s temne jame,
Iz vsih drugih nadlog.

Tam nič tičk' ne pojejo,
Tud nič rožce ne cveto,
Solnčni žarki se skrivájo,
Belga dneva nimajo.

Dol čez vrhno lino gleda
Na ta plavi firmament,
Sliši drobne ptičke peti,
Delajo mu testament.

Ko bi mam'ca moja ved'li,
Kak se meni tu godi,
Bi ne jedli, bi ne pili,
Zmeraj bi se jokali!

7392.

(Iz Domžal.)

Dragi fantje, poslušajte
Mojga brata mili glas,
Kako v ječi on zdihuje,
Ker ne more z nam na vas:

„Tukaj rožce ne cvetejo,
Tudi ptički ne pojó,
Solnčni žarki se skrivajo,
Belga dneva nimajo."

Jetniške. II.

7293.

(Od Sv. Marjete niže Ptuja.)

Jaz navola sen se kleti,
Skušal si bon zdaj zapeti,
Kak restanton se godi,
Da v tej lükji sploh leži.

Milo si restant zdihava,
Svoje grehe premišlava
V temni lükji noč in dan,
Zmirom bled je in zaspan.

V jutro dinar gor odpere,
Se mu zlo pod uho zdere,
Reče: „Nesi kiblo doj,
Če si kida kaj nicoj."

Kadar ura osen bije,
Te mu v ročko vode vlije,
Kruha pa dobi kolač,
Kakor vsaki drug kovač.

7391. *Zapisal* M. Rodè; *peli* Iv. in Fr. Janežič. — *Iz zbirke Rodétove IX. št. 4.*

7392. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Vinc. Janežič. — *Iz Rodétove zbirke VIII. št. 66.*

Opomnja: *Pod ta naslov spadata prvotno pač tudi naslova* „V kosarni zaprti vojaki" (št. 7048) *in* „Od vseh zapuščen in pozabljen" (št. 7050).

7393. *Zapisal* Val. Pulko. — *Iz njegove zbirke št. 1.*

— — — — — — —
Česat moreš se po glavi!
Potli kolen do poldne
Vüši, kebre noč in dan.

Gledan proti milen nebi
In si mislin san pri sebi:
Oh nedolžne ptičice,
Kak lepo prepevate!

Jaz sen včasi tüdi peja
Ino ša sen, kan sen hteja,
Če k deklinam al na ves
Ali v krčmo kan na ples.

Zdaj pa moren mirno spati,
Sem zaklenjen s tremi vrati,
Žejen man vodo,
Koco pa za ljubico.

Prav na tenko sen poslüša,
Trebuh tüdi je posküša,
Če de skoro že poldan,
Da bi prišel ričet k nan.

Kadar čüjen jaz zvoniti,
Te me žalost če vmoriti,
Zdaj bi moga k meši iti,
Pa ne moren vunta priti.

Vsaki praznik in nedelo,
Te je zunaj vse veselo,
Mi pa tu žalujemo,
Milo si zdihujemo.

O preljubi vi pijanci,
Deklice in drugi znanci,
Men se slabo že godi,
Vina no žganice ni.

Srečno fanti in vse dekline,
Vse na svetu enkrat mine,
Priša bode tisti čas,
Da mo rest doslüža jaz.

Da po redi bi živeli,
Nikdar ne bi tu sedeli,
Tu že mamo plačano,
Kaj še pa po smrti bo!

Oh nesrečna tovaršija,
Kda sen raufat se vüčija,
Vsaki greh in vsaki punt
— — — — — — —

Da bi človek pred premisla,
Kaj restant prestati ma,
Bi se hudega ogiba,
Kak jezika kačjiga.

7394.

(Kranjska, prvotno štajerska.)

Zdaj sem se navolov kleti,
Skušal si bom še zapejti,
Kok restantam se godi,
Ker v tej lukni sploh čepi.

Restant pa milo si zdihuje,
Svoje grejhe si premišluje,
Noč in dan
Ves prebled in pa zaspan.

Zjutraj, ko nam gor odpira,
Se nad nami že zadira,
Reče: „Nesi kiblo dol,
Če si kidav kaj necoj!“

Ko nam ura osem bije,
Takrat vodo v ročke vlije,
Kruha pa vdobim kolač,
Kakor vsak drugi pač.

Eden mi pa tako pravi:
Česat se moraš rejs po glavi!
Zdaj pa bijem do pol dan
Uši, bolhe noč in dan.

Vsaki praznik in v nedeljo
Je zunaj vse veselo,
Mi vsi žalujemo,
Milo si zdihujemo!

7394. *Zapisal (?)* Pavel Laznik. — *Iz zbirke Ivana Lovrača A. str. 104—107.*

Jaz sem tud korajžen bil,
Šov sem, kam sem hotel:
Če z dekletam kam na ves
Al pa kerčmo kam na ples.

Zdaj pa moram mirno spat,
Sem zaklejen s trejm vrati,
Za večerjo mam vodo,
Zmislim se na lubico.

Ko bi vsaki človek vedev,
Kak restantam se godi,
Bi se hudega zogibov,
Ko jezika kačiga.

Jetniške. III.

7395.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Lüdje živijo kratke dni,
Pa kaj se ž njimi vse zgodi?
Večkrat v restnoj žalosti
Al večkrat v slabosti.

Eno jezar osemsto
Devetnoštirdesetega
So dinari, restanti vsi,
Vsi so z Braneka šli.

Podgane, miši so vesele,
Kaj bodo v restih mlade mele,
Ena dve al drüga tri,
Al to je veseli.

Oh kaj pa buhe, vüši vi,
Al kaj te zdaj začele vi?
Gde so restanti, vaši fanti,
Kaj bi kri dali?

Srake so tak regetale,
Kaj so nas ta vün pregnale.
Niše nas je pita ne,
Al kaj smo dužni mi.

Restanti so slovo jemali,
Z lanci pa so si igrali:
To je takšo veselje,
Gda zlodi s pekla gre.

Eni grejo nad Gradec gor,
Ti drügi pa nad Ormož doj.
O žalost gor, oj žalost doj,
Al to je žalosti!

7396.

(Iz Bratonec.)

Z Branèka smo slovô jämáli,
Z lànci smo si ščä'ngätáli:
Tô blô tàkšä väsäljé,
Kag dàrä zlôdi s päkla grè.

O bôgä bùä no viší,
Pa kàj tä zàj začélä vé!
G'è študä'nti, vàši fànti,
Kaj bi krv dalí?

7395. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal* godec Fr. Zorman. — „Branek je grad v Ščavniškoj dolini kako poldrugo uro od Ljutomera. Tukaj so bile pred letom 49. ječe za hudodelnike."

7396. *Zapisal* Števan Kühar; *pel* Stivanécof Matjaš. — *Iz Küharjeve zbirke št. 190.*

Mìši sä ži väsälijo,
Kaj do f pòstlaj mládä mèlä;
Ädna dvê, ta drüga trí,
Paj tô jä väsälí!

Jetniške. IV.

7397.

(Iz Češnjevka.)

V Ljubljanco sem maršírou
Korajžъn, vъseu;
Sъm Žabjek zagledou,
Sъm jokati začeu.

Pa fantje restantje
Mi pravijo tako:
„Nikar se na jokej,
Sej doug čas t na bo!“

„„Sej na jokam zato,
De b doug čas mъ blo;
Jest jokam le zato,
K mam košto slabo.

V pondeljek ni drujga
Kot sami fižou,
Pa tok mъ j pъrgrajan,
De skor bъ kozlou.

U tork so bli knedlni,
Pa tok so bli trdi:
Če u zid ga zaženem,
Nazaj udlъti.

U sredo je bla kaša,
Zabeljena z vodo,
V četrtъk pa ričet
S to pasjo mastjo.

U petъk ni blo drujga
Kъt sami fižou:
Gdor ga bo jedu,
Gotou mo bo žou.

U zboto ni drujga
Kъt črn krompir:
U usta ga denem,
Se vleče kъt šmir.

U nъdeljo je župca,
Pa koščъk mъsa
In zravъn še zelja
Usmrajeniga.

Za vъčerjo ni drujga,
Kъt sami so brič:
Zapirajo vrata,
Kъt sami hudič.

7398.

(Iz Ihana.)

V Iblánco sъm pàršu
Korájžъn, vъsév,
Sъm Žabjak zagledu,
Sъm jokat začev.

Pa fántjъ restántjъ
Mъ prav'jo tokó:
„Se bodъš navadu,
Tъ dóvg čes na bo!“

Sej ťkó b' že na joku,
Tud dovg čes mъ ní:
Žalujъm zató,
K 'mam košto svabó!

V srédo ja kaša,
Zabelъna z vadó,
V četàrtъk ja ríčet
Iz pasjo mastjo!

7397. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke 183.* „Pesem sem čul često peti doma kot otrok, kolikor se spominjam, vedno nepopolno. Mesto Žabjeka je bila tudi „kosarna“ in mesto „restantov“ „soudatje“. Približno v tej obliki jo je pel moj sošolec v prvih razredih gimnazije g. Mihael Sch ffrar iz Praprotna pri Selcih. Tako, kakor je tukaj, mi je pesem narekovala Žumrova Mica iz Češnjevka.“

7398. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* godec Tine Kropčev. — *Iz Breznikove zbirke III. 55.*

V pétъk ja zéle,
Pa čarn fъržóv:
Se m' gravža toko,
De bъ skôri kozvov.

V sъbóto ni druj'ga
Kъ čarn krampír:
Zabélъn ja t'kó,
De smrdí kъ hudír.

V nъdélo ni drujga,
Kъ čarnъ beríč':
Zapirajo vrata
Kъ samъ hudíč'.

7399.

(Iz Leš.)

Fantje restantje
Mi prav'jo tako:
„Ne jokaj, ne jokaj,
Se t' dovh čas ne bo!"

Ne jokam zato,
De b' dovh čas mi bvo:
Jest jokam zato,
Ker slaba kóšta bo.

V nedeljo ni druzga
Kot košček mesa
In zraven mav zelja
Usmrájenega.

V pondeljek ni druzga
Ko štrukli trdi:
Ga v steno zaženeš,
Nazaj odleti.

V torek ni druzga
Ko črni krompir:
Ga v usta prineseš,
Ti grata ko šmir.

U sredo ni druzga
Ko drobni fižol:
Ko b' človek ne vedu,
Poznal b' ga ne bil.

V četrtek ni druzga
Ko kaša polita z vodo,
V petek pa ričet
S pastjo mestjo.

V soboto pa pride
S kosmato brado,
Prinese mal kruha,
In frišno vodo.

7400.

(Podgorje.)

Sem šel preke Ljubljanci
Korajžen in vesel,
Sem Žabjak zagledov,
Sem jokati začev.

Fantje restantje
Mi pravjo tako:
„Se Žabjaka privadiš,
Ti dolg čas ne bo."

Ne jokam zato,
Da bi dolg čas mi blo;
Jaz jokam le zato,
Ker 'mam košto preslabo.

V sredo je kaša,
Zabeljena z vodo,
V četrtek pa ričet
Iz pasjo mastjo.

7399. *Zapisal* Jul. Slapšak; *zapela* Ivana Bergant. — *Iz Slapšakove zbirke II. 14.*

7400. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 64.*

V petek je zelje
In ta črni fižov,
Človeku se gravža,
De b' skoraj kozlov.

V soboto ni druzga
Kot tisti krompir:
V usta ga denem,
Je tak kakor šmir.

V nedeljo ni druzga
K en štikeljc mesa,
Mal kislega zelja
Vsmrajeniga.

Na Žabjak so dolge urce,
Težko jih je prestat',
Doma dekle žaluje,
Ker mora sama spat.

Ta Žabjak bom zapustu,
Na dom se bom podav,
Doma bom dekle ljubu,
Pri nji prav sladko spav.

7401.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

V Litijo sem pršu
Korajžen vesel,
Litijo sem zagledal,
Sem jokati začel.

Frboltar me je vprašu,
Po kaj sem sem pršu?
„Enga sem udaru,
In tožit me je šu."

Pa fantje restantje
Mi pravijo tako,
Da košta je slaba,
Da jesti je malo.

V pondelek je riča,
Pa druzga ni nič,
Moramo jo jesti,
Al biti brez nič.

V torek so knedelni,
Tako so trdi:
V steno zaženem
Nazaj mi odleti.

V sredo je kaša,
Zabelena z vodo,
V četrtek pa rep'ca
Z pasjo mastjo.

V petek ni druzga,
Ko drobn je fežov:
V usta ga denem,
Bi skorej kozlov.

V soboto ni druzga,
Ko črn je krampir:
V usta ga denem,
Se vleče ko šmir.

V nedelo ni druzga
Ko štikelček mesa,
In zraven še nmal zelca
Vsmrajeniga.

V Litiji ni druzga,
Ko sami so brič:
Vrata zapirajo
K sami hudič.

Oj škoda je fanta,
Ki je tako mlad,
Da mora v Litiji
Tri mesce stradat.

Litijo bom zapustu,
Domov se bom podav,
Doma bom dekle lubu,
Sladko pri njej zaspal.

7401. *Zapisal (?)* Pavel Laznik. — *Iz Lovračeve zbirke B. str. 48—52. od koder jo je prepisal v zbirko II. št. 7 s temi premembami:* 1 pršu] prmahu — 2 vesel] in vesev — 3 zagledu — 4 jokat začev — 6 sem] si — 12 jesti] jesti je — 16 biti] biti pa — 19 steno] steno ga — 24 Iz — 28 skori — 34 K' — 35 Zraven — 37—40 *manjka* — 41 Škoda — 23 more — 47 Doma bom] Rajši — 48 nji zaspav.

7402.

(**Kranjska.**)

V Ljubljano sem prišel
Korajžen vesel,
Sem Žabjak zagledal,
Sem jokat začel.

Fantje restantje
Mi prav'jo tako:
„Ne jokaj, ne jokaj,
Saj dolg čas ne bo.“

„„Ne jokam zato,
Da b' dolg čas kaj b'lo,
Jaz jokam zato,
K' mate košto slabo!

Pondeljek je prišel,
Za jest kaj ni b'lo:
Prinesel je kruha
In slabo vado.

V torek so knedelni
Prokleto trdi:
Ko v zid ga zaženem,
Nazaj odleti.

V sredo je kaša,
Zabeljena z vodo,
V četrtek pa ričet
Sè pasjo mastjo.

V petek je tisti
Prokleti fižol:
V usta ga deneš,
Bi kmalu kozlal.

V soboto ni druzga,
Kot črni krompir;
Kako ga bom jedel,
K smrdi kakor šmir!

V nedeljo je župa
Pa štikelc mesa,
Pa zraven mal' zelja
Usmradjeniga.

Zvečer pa ni druz'ga,
Kot črni so brič':
Zapirajo vrata
Kot sami hudič!

Ljubljano bom pustil,
Domov se podal,
Spet ljubico ljubil,
Pri njej se naspal.

7403.

(**Bloke pri Cerknici.**)

Ponu̯oč se m' je sajnalu,
Patru̯olca prišla bu̯o,
Pa trejba bu̯o bejžati,
Če hlač ne rit bu̯o. —

V Lublanco sm prišu
Korajžen jъn vesieu,
Pa Žabjek sm zaglïedou,
Sm ju̯okat začieu.

Pa pride star muož
S sivo bradu̯o,
Perniesu je ku̯os kruha
Pa mrzlo vodu̯o.

Oprou mi je vrata,
Pokazou m' je ku̯ot:
„Al tukej bu̯oš počivou,
Dokler ne grieš od tu̯od!“

Al fantje restantje
Mi pravijo toku:
„Nokar se ne ju̯okej,
Sej doug čas tъ ne bu̯o.“

Al jest se ne ju̯okam,
De dougčas mi bu̯o,
Al jez se zetu ju̯okam,
Kier slaba ku̯ošta bu̯o.

7402. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz M. Rodéta zbirke I. št. 6.*
7403. *Zapisal* Izidor Modic; *pel* mlad fant — *Iz Modčeve zbirke.*

V pondejlъk so knĭedlnъ,
Prou mŭočnu so trdi:
V zid ga zarinem,
Nezaj odleti.

Al v tŭorъk je kaša
Zabejlena z vodŭo,
Al v srejdo pa ričet
S pasjo mъstjo.

V četrtъk je tistъ
Črnъ fižou:
Al v ujsta ga dĭenem,
Pa kmalъ bi kozlou.

Al v pĭétъk nej druzga
Ko črnъ krampir;
Al v ujsta ga dienem,
Se vlejče kъ šmĭer.

V sъbŭoto je post.
V nedejlo nej druzga
Ko kŭoščъk mesa,
Zravъn malu zĭela
Mav prpalenga.

Al Žabjek bŭom zepustu,
Ne dum se bŭom podau,
Bŭom drugu dъkle lubu,
Še nъcoj bŭom pri nъ spau!

7404.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

V Ljubljanco sem pršu,
K frojbolnarji sem šev,
On me je prašav,
Po kaj sem prišev.

Jaz enega sem vdariv,
Tožiti me je šev,
Zato sem na Žabjak
Štir' mesce prišev.

Rajar mi prinese
Hlače in kalcno?
Kapco si primerim,
Katera mi bo prov.

V sredo je kaša
Obeljena z vodo,
V četrtk je močnik
S to pasjo mastjo.

V petek so knedelni,
Močno trdi:
V zid jih zaženem.
Nazaj m' odleti.

V soboto ni druzga,
Ko zelje in fažov:
V usta ga denem,
Bi kmalu kozlov.

V nedeljo je župca,
En štikelc mesa
In malo zelja
Zasmrajeniga.

Za večerjo ni druzga,
Kot črni je ta brič:
S klučami ropoče
Kot živi hudič.

Oj fantje restantje
Mi pravijo tako:
„Kadar se jih privadim,
Še kratek čas mi bo!"

Na Žabjaku so dolge ur'ce,
Ne morem jih prestat',
Doma se ljubca joče,
Ker mora sama spat.

Oj Žabjak bom zapustiv,
Na dom se bom peljav:
Doma bom dekle ljubiv,
Pri nji bom sladko spav.

7404. *Zapisal* Jožef Soban; *pravil* njegov brat. — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 82. Zastran domovine je opomniti, da so Vrtojbenci zidarji in zahajajo po tem poslu daleč okrog; zlasti so po potresu ljubljanskem hodili radi v Ljubljano, vsled česar se je mnogo kranjskih pesmi zaneslo v Vrtojbo in na Goriško.* Frojbolnar = frboljtar.

7405.

(Od Črnič.)

Fantje restantje mi pravjo tako:
„Nikar se ne jokaj, saj dolg čas ti ne bo!“

Ne jočem zato, ker dolgi čas mi bo,
Se jočem zato, ker imam kuošto prav slabo.

V tor'k so b'li knidelni, prav močno trdi:
Če v zid ga zaženem, nazaj mi odleti.

V sredo je bla kaša, zabeljena z vodo,
V četrtek pa rišek s pasjo mastjo.

V petek ni blo druzga ko drobni krompir:
Če v usta ga denem, je slabši ko šmir.

V soboto ni blo druz'ga ko drobni fižov,
Če v usta ga denem, bi še kmalu kozlov.

V nedeljo je bla župa, pa štikelc mesa,
No malo pa zelja prsmojeniga.

Dodatek.

Razen spredaj objavljenih nevojaških stanovskih pesmi (II. razd.) poje narod doma iñ na polju še več drugih pesmi, ki se tičejo teh stanov, njih dela, značaja, njih neprilik in letnih časov, s katerimi je zvezano njih delo. Toda večina teh pesmi je nenarodna. Podajam jih ž njih začetnimi verzi v nastopnem zaznamku, o kterem velja zastran razvrstitve to, kar je povedano v III. zvezku na str. 819.

1. A, a, a — * Šola je henjala! * Prišel je zdaj že zlati čas, * Čas praznikov, juhe, za nas!... (Šolarska.)
— Al pobaram jaz pavra, * Kako ti kaj gre, * Prav hitro da antvart: * Prav žalostno je!... (Složil baje Fr. Lederer-Lesičjak v Klobasnici, glej 154 a.)
2. Al zdaj bom zapeja * Sabolskim ludem, * Saj nesem z Veržeja, * Le čujte, kaj vem ... (Krojaška.)
— Barće nam bvagu n'sêjo, * Vino žganje ljubi vsak ... (gl. 58.)
3. Bod' češčen, zahvaljen večni Bog, * Za to današnje jutro, * Da zdravi smo dočakali ... (složil Lork.)
4. Bog je mene na svet stvaril, * Da b' jaz njemu služil prav * Božji žlak je mene udaril, * Saj ne bom nikoli zdrav ...
5. Bog je nekda tak odloča: * Človek naj za kruh skrbi, * Pa je virtom to naroča, * Kruh naj mlatcom se deli ...
6. Bratec, letos je vesele * Za dolenske dežele, * Letos kter ima ktera črepina, * Vsaka je bla polna vina ...
7. Brž mlatiči mi vstanite, * Delo brž da gre od rok, * Cepce v roke kar vzemite, * Vdarte pika pok pok!
8. Budijo (napak v vseh zapisih, oziroma prepisih namesto Rdijo) v svitli zarji * Se venčane gore ... (gl. 164.)

7405. *Zapisal* Jož. Sokol iz Šempetra pri Gorici od nekega mladeniča. *To pesem pevajo tudi v Dobravljah pri Sv. Križu vip. — Iz Cejanove zbirke IV, št. 66.*

9. Cvetijo rožce lepo dišeče * Cveti spominčica ne zabi me . . . (po nemški: Es blühen Rosen, blühen Nelken, Es blüht ein Blümelein, Vergissnichtmein.)
10. Častitliv je moj stan, * Po celem svetu znan. * Veselo srce moje * Vesélo si zapoje: * Od jutra do noči * Kaplan se veseli . . .
11. Če študent na rajžo (popotvat) gre, * Dosti dnarca imeti če (Penez nima nič kre se, Dobro pije ino [dobroJ je) . . . (po nemški: Geht der Studio auf die Reis' . . .)
— Da b zidarjev ne bi meli, * Te po luknjah bi živeli: * Bog te živi moj zidar . . . (gl. 21.)
12. Da (Te) zvezde na nebu migljajo, * Da (To) solnce in luna svetli, * Pred tronom nebeškim igrajo . . . (Slomšek.)
— Dekleta ve ta mlade, * Da ne zamerite, * Če vas pa kaj zadane, * Se pa poboljšajte . . . (gl. 24.)
13. Deklice, hočem vam zapet' * Od napačne škodljivosti, * Želim nevaršine vas otet' . . . (zložil Lipold.)
14. Dil cajta sem poslušav glas * Kaj peršov bo za n čas, * Al bu vesel al žalostni, * Kadar se vigred obrodi . . .
— Dere terlja scat odide, * Celo vuro tan čepí, * Gda nazaj k pečnici pride, * Vse okoli . . . (gl. 66.)
— Gnes (Dnes) dečki le k deli * No v roke smoló, * Mo meli veseli . . . (gl. 15.)
15. Gnes kseli le k deli, * No v roko smolo, * Mo meli veseli * Plaumontag za to; * Če zlodi te moti . . .
— Gnes kda bi le z deli * No v roki smolo . . . (gl. 15.)
— Gnes pride še k deli * No smoli roko, * Bomo . . . (gl. 15.)
— Gnes vsedli se k deli * No v roke smolo . . . (gl. 15.)
16. Dober večer Bog vam daj, * Lepo zvonček poje, * On nas vabi v sveti raj, * Vzdigni srce svoje . . . (Slomšek.)
17. Dobro jutro Bog daj, * Od spanja nazaj. * Noč odhaja, * Solnce vstaja, * Skoraj bode beli dan . . . (Ahacelj 19.)
— Dolgo let so že prerok'vali, * Da bojo ajzenpon narejali, * Karkol dolgo govore, * Enkrat gvišno narede . . . (gl. 88.)
18. Dom imam na gori, * Lepemi prostori . . . (gl. Dainko 18: Nagornjak.)
19. Dragi kristjani (ljubljeni), * Gda začnemo peti. * Vse pred premislimo, * kak je na sveti * Za eno je dobro, za eno pa ne . . .
20. Dragi naš kovaški stan * Že v začetku sveta znan . . . (Dainko 31.)
21. Dragi zvoljeni kristjani, * Čajte, kaj vam jaz povem, * Naj poduk vas moj predrami . . . (Zidarska.)
22. En nov gostač je prišel v Kranj, * Časti in hvale vréden. * Pred nekim letmi tukaj zanj . . . (zl. Knobl.)
23. Eno pesem b' votu zapeti, * Kъ b' vedu, de b' bva prov; * Kdor jo bo slišov, * Mo ne bode žov . . . (Sitarji.)
24. Eno (Ano, Jeno) pesem čem zapeti * Očitno vsem na glas, * Nekaj v misel vzeti * Le ta sedanji čas . . . (zl. Jurij Vodovnik.)
25. Eno pesem (za)pojmo mi * O zadržanju (zaderžanju) žleht ljudi: * Od ponočnih letavcov, * Pijancov no špilavcov . . . (Ahacelj[3] 39.)
26. Fantje, dekleta, vstanite * Hitro nasajat hitite, * Dajmo le pika pik pok * Snope po štir . . .
— Fantje si kupujejo * Srebrne ketence, * Da zlaglaj zapeljujejo * Nedolžne deklice . . . (gl. 24.)
— Fantje, vstanite, * Sem slišu tri bit, * Vadarje nalite, * Da gremo kosit... (gl. 234.)
— Fašenk je prišel, pa hajt se ženiti, * Da bi mi šteja gdo v oglede priti, * Ja nekoga meštra . . , (Kolarska, gl. 225.)
— Fašenk že blizi gre, cajt se ženiti, * Da bi le hteja . . . (gl. 225.)
— Fletno je na svet, * Luštno je živét. * Kamer pridem . . . (gl. 102.)
— Glej, glej, sneg se že zlo tali, * Nam se že voda zlo perbližči; * Deske so suhe * Ko zimske muhe . . . (Plavičarska, gl. 34.)

27. Glej, kak svetlo je nebo, * Kako lepo žari se, * On, ki barva ga tako, * Bog pač dober je . . .
28. Glej, solnce že visoko zahaja * In jemle od zemle slovo, * Se skriva za vejcami gaja . . .
29. Glej, tiha noč minila * In jutro se rodi, * Lepo cvetijo rožce . . .
30. Glejte, že solnce zahaja * Skoro za goro bo šlo . . . (Slomšek.)
31. Gore so žij vse kopne, * Zalano to puole, * Živina na pvanino gre, * Movzica cuodä je . . . (Iz nemške: Die Sennerin, prim. Schlossar št. 115.)
32. Gosli, bas in cimbale, * Žvegle, citre, brnice * Vsaki dnes pri sebi ma * Ino v nje igrati zna . . . (Dainko ps. 75.)
— Hajd vi fantje vstajajte, * Vstajajte dekleta, žene * Mlado jutro se budi, * S cerkve juternco budi . . . (gl. 33.)
33. Halo, halo, fanti vstajajte, * Vstajajte deklete in žene: * Lepo in mlado jutro se rodi . . . (Slomšek.)
— Hišco imam res na deželi, * Gori na vrh' mi stoji, * Okoli so travniki zeleni . . . (gl. 63.)
34. Hit, hit, * Hit, le hit trte vit, * Sneg se že zlo cedi, * Voda s planine kar curkoma dol leti . . . (zložil Jož. Lipold; plavičarska.)
35. Hitro, hitro, ljuba mati * Moram piškam jesti dati . . . (Slomšek.)
36. (In nomine patre. * Vzemi jo na kvatre . . . (Rokovnjaška; Gregor Hrastar.)
37. Iz severne dežele pripelala * Je zima se z viharjem svojim k nam, * Kraivati hočem tukaj . . . (zl. Arlič.)
38. Jagъr hodъ tam po polъ, * Po gmajncъ vakolъ, * Skoz drage celъ dan, * Ali, ali, alá, * Skoz dragъ cel dan . . . (Lovska.)
39. Ja moj palec * V njem je žalec: * Nit me je zaskalila, * Takše čerge, * Kaj sem tkalec, * Le še nesem tka . . . (zl. Vrbnjak.)
40. Jaz bi lušten (vesel bi) bia, * Da bi mea štrment, * Ki bi muzko igra (špila), * Tak kak živi (kak ta pravi) šment . . . (O raznih instrumentih.)
— Jaz bi rad vedel, * Kako kmetič * Obseje svoj ovs . . . (gl. 161.)
41. Jaz bi se rad oženia, * Mira mi srce ne da; * Pri meni ja dobro bo, * Kera mene vzela bo . . . (Mizarska.)
42. Jaz čem tišlarom zapeti: * Vboga stvar je on na sveti! * Čujte, čujte, kak živi, * Kruha tud zastonj ne je . . .
43. Jaz pa mam en lepi vertec, * Poln je rožic nasajen: * Pa kaj je men za tote drobne rožce . . . Zvečer dol ležem . . .
44. Ja pa imam verha dva, * Puna vina sladkega . . . (Dainko 13.)
45. Jaz sim en bore (vesel) kmetič, * Se (Ker) Gašper (paver) imenujem * Z svojimi rokami * Življenje pridelujem . . . (preloga iz nemščine; gl. spodaj Vesel sem jaz kmetič, kar je druga preloga.)
46. Jaz sem gorman imenvan, * Pijem vince vsaki dan, * Znam vinograd obdelvat, * Naj bo rezat al kopat . . . (zložil J. Vodovnik.)
47. Jaz se lušten jager, * Ki man (Imam) šambora * No eno dekle (Eno Micko) * Z gorjega pola doma . . .
48. Jaz sem mizarski pomagač, * Takole živim in nič drugač, * Samo eno napako pa vendar imam, * Da svojo Polonco preveč štimam . . .
— Jaz sim pa oglar fant, * De m ga ni para fant . . . (gl. 124.)
49. Ja sem ftica kukavica, * Kukavica se dam zvati, * Šteri mene nešče zvati * Ne dam se mu poznati . . . (1. preloga.)
50. Jest sem ta tica kukuca, * Tok se dam imenovat, * Kdor moje ime zreči ne zna, * Ta me nima poslušati . . . (2. preloga iz nemščine.)
— Jaz sem si zmiraj mislil, * Da bom kak soldat, * Sem se prav študiral, * Da bom kamerat . . . (gl. 232.)
— Jaz sem zmirom mislil, * Da še bom soldat, * Ker man ravne noge . . . (gl. 232.)
— Jaz sem v šolo hodil, * Sem mislil, da 'm gospod, * Skozi zelen gojzd... (gl. 232.)
51. Jaz vem za veselje, najslajše mi je, * Na sveti ni slajšega nikdar za me. * Veselje, katerega v mislih imam, * Je, kadar s tovarši... (Veseljak.)

52. Jaz vam čem šteti, * Kak čem začeti, * Kak je po svetu * Zdaj dosti nevolj. * Res nam je teško * Sedaj živeti . . .
53. Jaz vam čem zapet, * Kak je zdaj na svet, * Kak so zdaj ljudje * Že privajeni. * Sedaj žalibog * Že od mladih nog . . . (Žganjarska.)
54. Je dro luštno na sveti * Ko mi tičce pojo, * Še le mav zaspim, * Me že gore zbudó . . .
— Jeno pesem čo zapeti * Naravnost vsem na glas, * Kako se dekleta nosijo: * Okoli se obračajo . . . (gl. 24.)
— Ja pred špegvam stava * Čъsava sъ vasé, * Pa se ja vagled'vava, * Če jъ še kaj fali . . . (gl. 24.)
55. Je prišel pomladanski čas, * Vesele velko je za nas, * Da nam je Bog dal včakati * Še lube v i g r e d i . . .
56. Juhe, v i g r e d začenja se, * Juhe, začne zeleniti se, * Juhe, tičic veseli glas, * Juhe, je vsem kratek čas . . .
57. Kadar pa j e s i e n prirajža, * Pojdem pobič kam za jagra, * Strielat se bom jaz učiv, * Da bi en frišen jager biv . . .
58. Kaj doživel sem na sveti! * Bog se usmil', kaj se godi! * Vsak nerodno če živeti * In pregrehe kraja ni . . . (zložil Ravnikar-Poženčan 1834 v obloški okolici, Novice 1863, 392; 1856. 20 in 1845.)
59. Kaj je meni danes striti, * Da b dopolnil svojo dolžnost, * Marije čas razglasiti, * Tem ljudem pa njih norost . . . (Sedanji svet.)
— Kaj je na svet za ena raba, * Da je pšenica tako draga? * Namest zrna je pa smet, * Ker je šterke poln svet . . . (gl. 59.)
— Kaj se je enkrat pripetilo, * Ki mi je en krajcar na frankih zmanjkalo, * Ki nisem mogel frankov plačat . . . (gl. 105.)
— Kaj se mi je prigodilo? * En krajcar na dolg je falilo, * Da nejsem mogel dolg plačat, * Perpokov je v hišo soldat . . . (gl. 105.)
60. Kaj so prišle za 'ne rive čriez me, * Kadar jaz premišlujam, * Tačô mi sovze. * Moram zmiram doma biti, * Se nem'm s kom . . . (Kmet v stiski.)
61. Kaj vam čem fantič jest nov'ga zapet, * Kak je p r e v z e t e n ta paverski s v e t. * Bod fantič al dekle, bod kočar ali kmet . . .
— Koko kmetič seje soj ovs? * Viš tókle, viš tókle * Kmetič seje so ovs . . . (gl. 161.)
62. Kak lepo (vedro) se dani, * Že (No) mladi den pozdravlja nas: * Zda (Da) spati več nam ne pusti, * Ker (Da) delat mor'mo . . .
— Kàk lüšno je zàj na ton svêti, * Či človek poštäno živé! * Si füčka no pòjä veselo . . . (gl. 63.)
63. Kak luštno (lepo) je pač (zdaj, v naši, bit) na deželi! * Moj hramec (hramek, Da hiša, Na hiška, Moja hišca) na trati (poli, ravnem) stoji: * Okoli (Okol) je (so, travnik (travniki) zeleni, * Oj močno (kak(o), A to (Da, To) me to (nas pač to (me serce, kaj) veseli . . . (iz nemške Wie schön ist das ländliche Leben! * Mein Häuschen steht auf grüner Flur, Pogatschnigg II. št. 540.)
— Kako se ludje nosijo, * Po svet pregrehe trosijo, * Žalostno je slišati * Kaj tacga od ludi . . . (gl. 24.)
64. Kak težek (reven, žmeten) je moj stan, * Katerga jaz imam!“ * Pa deno še Bogi * Hvalo jaz (Jaz hvalo rad) dam, * Ker me je pozva * V ta v i n c a r s k i stan . . .
65. Kaj(r)koli sem pesmi popeva na glas, * Poslušajte mene no meštre ves čas; * P o k r i v a č i so jaki, pošteni ljudje, * Al ti so bedaki . . .
66. Kaj ma kolj svet meštrije, * Vsakša nekši hasek da, * Samo terlja naj se skrije, * Ona dela vsemu kvar. * Pred kak terlica se čuje . . .
67. Karte nove mam, * Kartat bo vsaki šou, * Naj bo za en groš al dva * Vsakega dam. * Karte speklamo, * Groš pobeksljamo . . .
68. Kar svet mi podeli, * Dopade malo mi: * Perjatle mejti, * Veselo pejti * Narbolj se mi zdi . . . (Zadovoljnik.)
69. Kdor gre plesat, bom zagodel, * Z mojim plečom vse zbudim * Vsak lehko bo dečvo vodil . . . (Godec pod lipo, zložil V. Kurnik.)

70. Gdor hoče znati, * Kak zdaj se terpi, * Za mertik naj m l a t i, * Se že naviči. * Kak hitro dokonča, * Že drugoč mora začet . . .
71. Gdo ma brajde al gorice, * Ma kleti ino pivnice, * Tisti p i n t a r a ma rad, * On je dober vinski brat. * Pintari, vzemte pogance v roke . . .
72. Gdo malo premisli sedajno mladost, * Tak lehko zna rečti, je sama norost! * Pijanost in gizdost premamla je vse, * In k tem še prevzetnost . . .
73. Kdor zdaj čase premišljuje, * Lehko iz srca si vzdihuje. * Malo me popisat sram, * Opominjal rad bi vam . . .
74. Gdo te, ptiček mali, * Peti je učil, * Kje si tako lepe * Pesmice dobil . . .
75. Kjer je glas, taj smo mi, * Kjer korižna, tam smo mi . . . (Rokovnjaška.)
76. Kje (Ge, Ki) so moje rožice, * Pisane no bele? * Mojga srca lubice... (zložil V. Orožen.)
77. K m e t i č, le bod vesel! * Kar si letos prejel, * Bog ti je dal z nebes * Hval' ga zares! * En tavžent osemsto, * Zamirkej si zvesto... (Tlaka odpravljena.)
78. Kmet pa pase kravo, * Na štriki jo drži, * Dekle krade travo, * Frboltar jo dobi, * Ded pa tepe babo, * Da hrbet joj praši . . .
— Ko dekle k maši pride, * Na pragu (vratih) obstoji, * Ko šoceljna zagleda (In prec ko [hitro], Ko sveta maša mine), * Ta prva (Najprva) ven leti (Se hitro van spusti) . . . (gl. 24.)
— Gda dijak na rajžo gre, * Penez nema nič kre se . . . (gl. 11.)
79. Ko gledam spomladi * Cvetoče drevo . . . (zložil M. Valjavec.)
80. Kda jaz mislim na težkoče, * Na cigajnski zdanji svet, * Mi od jeze jeste vroče, * Da sem š k o l n i k tolko let . . .
81. Kda od koga klopke mam, * Te se hitro v stol podam . . . (Tkalec, zl. Dainko 59.)
82. Ko se beli dan napoči, * Le Bogu se prporoči, * Vzdigni svojo desno roko, * Delaj križ čez svojo glavo . . .
— Ko sem v šolo hod(il)' * Sem mislil, da bom (kar) gospod, * Po zelenih gajih (Kod je zelen gozd) * Imel sem svojo (Me je vodil) pot . . . (gl. 232.)
— Ko so šentjurske deklete štimane, * Ki imajo fantov zadost, * Majo Čiče, Hrvate, Taljane, * In to je use ajzenbon kriv . . . (gl. 88.)
— Ko sveta maša mine, * Ta prva vъn leti, * Med fante se zarine, * Tako jim govori: * „Preljubi moj, če sva še kej . . . (gl. 24.)
— Kda študent na rajžo gre, * Penez nima nič krog se . . . (gl. 11.)
83. Kovač si je nažgal (nažgo, prižgal, užgal, zažgal) tobak, * No vsedel (seja) si (se) je za (za)pečjak (Skoz okno prasno je mačak, * In žena (Pa baba) mu je skuhala * Koruznih žganjkov piskra dva . . . (Kovačev študent.)
84. Ko v samoti smo ga pili, * So žandarji nas vlovili * Tak hitro ko nas primejo (Hitro nas uklenejo), * Nas u Celje peljejo . . . (Tatinska.)
85. Kukuk, kukuk, kukuk! * Sem z loga guči. * Zdaj se v e s e l o * L e t o začelo, * Vsaka ptica lepo čverči . . .
86. Kuku, kuku! * V gozdu sem tu! * Zdaj pa le pojte * Mirno ne stojte * Vigred . . . (Iz nemške Kukuk, Kukuk ruft aus dem Wald, * Lasset uns singen, tanzen und springen, * Frühling, Frühling wird es nun bald, Hoffmann v. Fallersleben.)
87. L e h k o n o č! * Dej nam Bog svojo pomoč! * Ker smo delo dokončali . . . (Slomšek.)
88. Lansko leto štajerski fantje * Smo močno nasrečni bli, * So deklete vse zmotili * Gerdi ajzenponarji, * Slaba dečliška navada . . .
89. Le hitro tecite, vsi kmetje napré, * Skrbno poslušajte, kaj vam se pové! * Žvahtnejšega stanú * Na svetu ni bo * K je k m e t o v s k i s t a n . . .
90. Lep in častitljiv je k n a p o v s k i s t a n, * Od vseh gospodov obrajtan, poznan, * Časti je vreden, * Še gospod ga časti, * Ker mu . . .
— Le poglejte, vsi ljudje, * Kakor zdaj na svetu je, * Hudo se napuh vojskuje . . . (gl. 127.)

— Lepo je pomlad, * Slišmo ptičke pet'. * Oni nas uče, * Kako imamo žvet', * Hvaljo stvarnika . . . (gl. 102.)

91. Le predi, dekle (predi), predi, * Prav (Pa) tenko nit naredi, * Da se ne bo krotičila * In ne trgala . . . (zložil Slomšek 54.)

92. Letos res so vse nadloge: * Slište od živinske kuge, * Pri ljudeh hude koze * Katere dost ljudi . . . (zložil godec Rupnik iz Novega mesta.)

— Le ženske sem prite, * Te jaz bom vesel * No mi vse poresnite, * Kaj bom vam zapel . . . (gl. 226.)

93. Lesica že po lesi gre, * Nam kure poloviti če . . . (zl. Dainko 146.)

94. Ljuba (Luba, Lepa) vigred (spomlad) se rodi * In oživlja vse stvari. * Lepo tičice pojo * Ino rožice cveto . . . (Ahacelj[3] 24.)

95. Ljubeznjiva si spomlad, * Jaz doživel bi te rad, * Skoraj boš obudila * Rožce celega sveta . . .

96. Ljubi deček, prosim te, * Pusti moje gnjezdice: * Ptički notri še mladi, * Slabi so in še nagi . . .

97. Lubi moj mlinar, napi mi enkrat, * Ti si dober moj brat; * K tebi ja pridem, o kak si vesel, * K tebi... (Dainko 27.)

98. Lubi prijatli, kaj se godi? * Kaj se v dolini zagorski žari? * Pejmo, poglejmo, kaj tamkaj gori. . . . (Apneničarska.)

99. Lüdje na sveti si gučijo, * Kdo najboljše zna meštrijo. * Povedat čem vam jaz, * Pred natočim si en glaž . . . (Kolar.)

100. Ludstvo pije zdaj žganjico, * En bokal že za petico . . .

101. Lušna je vigred, začnejo tice pet, * Vse se veseli, kar živi: * Rožice cvetijo, tice žvrgolijo, * Oj človek, kaj boš ti začel? . . .

— Lušna je po lit, * Ko slišim tičke pet, * Zelene traunke seč (Tičke nas uče) . . . (gl. 102.)

102. Luštno je na svet * Luštno je žívet: * Kamor pridem, sem vesel (Zmirom sem vesel), * Moje pesmi glas (Pa začnem pet) . . .

— Luštno je v tej deželi, * Moja hiša na trati stoji, * Okoli so . . . (gl. 63.)

— Luštno je živet na deželi, * Kjer hišca na ravnem stoji . . . (gl. 63.)

103. Marinka mi skuha * Jegliče na noč, * Kosmata rijuha, * Da trudnomu moč . . . (Delavni kmet.)

104. Mati s polja pridejo, * Okrog ognjišča tekajo. * Sok in kaša . . . (M. Kastelec.)

105. Men' mi (več, ne bo) mogoče (več za) obstati (več živeti), * Vsak dan se mi hujše godi; Davk(e) na vse kraje (deset kraju, deset sorti) plač(v)ati, * Ves zmešan in povhen (poln) skrbi . . .

106. Meštrija tvoja, o mesar, * Je stara kakor svet, * 'No konca joj ne bo nikdar * Do najpoznejših let. * Bog Adami je . . .

— Mi imamo luštne dekline, * Ki imajo dosti ludi, * Ki imajo Čiče no Lahe, * Zapušeni Štajerci mi . . . (gl. 88.)

— Mi ni mogoče obstati, * Davke na deset strani plač'vati, * Ves zmešan in poln skerbi . . . (gl. 105.)

— Mislil sem, da bom enkrat soldat, * Da bom enkrat še en lep korpral (Imam ravne noge, bom komandant), * Zdaj sem pa pastir, * Štalca moj kvartir . . . (gl. 232.)

— Mi smo pa tam na deželi, * Kjer hišca pri cesti stoji . . . (gl. 63.)

107. Mi smo štirje brateci, * Od ene matere rojeni. * Ta mati mrla pred ne bo, * Dokler ta svet razdjan ne bo. * In tota naša . . . (Tatinska.)

— Mi smo štirje bli, * Prav prijatli vsi, * Čas ga pijemo . . . (gl. 157.)

108. Mi štirje smo mlatci, pa jesti ne kaj, * To zelje je kuhano, pa zabila ne. * Na okno pogledam, en zmazek to bo, * S kerim virt maže kobili nogo . . .

109. Mlatiči, poslušajte nove reči: * To pesem sem zložil za vas. * Petelin že poje kukeriki, * Da vstanete, zadnji je čas . . .

110. Mlinar dragi no pošteni, * Nič si s toga ti ne deni, * Če te v noči gor bidi, * Topliš se plati. * Ti se tožiš krez težavo . . .

— Modri, pametni ljudje, * Kak se zdaj na svet godi, * Kak se zdaj ta svet vojskuje, Vsako stvar se ofertuje . . . (gl. 127.)

111. Moj pes le pridno iše, * Mi kašno zver poiše, * Pomerim in ustrelim... (Lovska.)

112. Mrak tihotni vas že krije, * Sladki mir na zemljo lije * Mili žar ... (Jeriša.)

113. Mrzla jesen noter gre, * Kaj bo pastirček zdaj za te? * Travica se že suši, * Sneg se že kadi, * Men pa ovčke v hlev podi... (Plešivčki ovnar.)

114. Na deželi tu življenje * Dro dopada se mene, * Jaz še s purgarjam ne tavšam... (prim. n. Zufrieden leb ich auf dem Lande, Obgleich ich kein Edelmann bin, Pogatschnigg II. 540.)

115. 'Na tička mi poje, * Pa sam ne vem kje: * Na uni kraj Drave ... Češnja vsa bela * Na griču stoji, * Gleda na breskev ...
— Na strehi (strejhъ) je zapel (puoje) kokot (mlad kapot [!!]), * In v hišo (šišo) stopil je (stuopъ mlad) gospod ... (gl. 83.)

116. Na svetu lepšega življenja ni * Quam vita est discipulis, * Veselja dost in nič terpljenja * Studentibus in feriis ... (Dijaška.)

117. Na tratico sedem, * Počivam sladko, * Mrak svoje grinjalo * Razpenja ...

118. Na trati zeleni * Preč šum je ljudi, * Je žvinca pri meni ... (Pastirska, zl. P. H.[icinger], Drobtinice III. 262.)

119. Ne, jaz ne lažem, resnico govorim, * Kaj koli čem jesti, to s kuhnje dobim. * Če lušt mam do jedi, naj bo kaka hte ... (Kuharska).

120. Nesrečna zima mrazi me * In dolgo proč ne spravi se. * V ledini krivec in sever še ...
— 'No pesem hočem (vočim) peti * Očitno vsem na glas (ludem), * In nekaj v misel vzeti * Le ta sedanji čas ... (gl. 24.)

121. Nova pesem od zidara * Prišla je na beli den: * Kdo za dobro volo mara, * Naj pritisne vüha sen ...
— O če zmislim na težkoče, * Na cigajnski zdajni svet ... (gl. 80.)

122. O čujte prijatli, kaj jaz vam povem, * Težko pri srci je vsem! * Sem mlinarsko učen, pa težko živim, * Hodim po svetu ... (Mlinar cunjar.)

123. Od tobakarjev bom zapel, * Mladenči, vas na misel vzel, * Prav zvesto me poslušajte, * Pesem resnična je ... (Tihotapska, zl. Jož. Lipold.)
— Ogljar je zavber fant, * Ima ves čeren gvant, * Hlače ima ... (gl. 124.)

124. Ogljarjev sin sem jest, * Znam se res moško vest, * Lej, kdor ne verje t'ga, kaj delam jest: * Zjutraj, ko se zbudim ... (po n.: I bin a Kohlenbauern-Bua, * Und das a rara Bua itd., Pogatschnigg II. 546.)

125. Oh kako urno čas preteče, * Večnost dolga proč hiti, * Proč z domačih logi nas vleče ... (Šolarska.)
— Oh luštno je bit' na deželi, kjer hišca na ravnem stoji ... (gl. 63.)
— Ah men ni mogoče obstati, * Vsak dan se mi hujše godi ... (gl. 105.)

126. O mlinari, kaj vam jaz novega vem, * Pa vsakemu deno povedat ne smem, * Bi rekli, da jas sem kde mlinarski brat ...

127. Oh poglejte vsi ljudi (ljudje), * Ko se zdaj ves svet mladi (Kako zdaj na svetu gre), * Hudo se napuh vojskuje (Eden z drugim se vojskuje), * Vsaka stvar (srota) se napihuje (prevzetuje) * Kmečka dekle, kmečki fant * Nosi že (zdaj) gosposki gvant ...
— Oj sneg je že vzel tega leta slovo, * Starček je stisnil svoj kožuh vesel, * Tička zletela ... (gl. 171.)
— O šnajdari dragi, * Kaj pojem vam jaz? * Če ne de resnica... (gl. 131.)

128. Oh ta leta duhovski stan, * Kako je on grozno težak, * Kako je on grozno težak, * Zato ga noče držat vsak ...
— O tamkaj na solnčnem izhodu * 'Na zvezda prav lepo sveti, * Ona že nam oznanuje * Da pride ... Kak lušno je pač ... (gl. 63.)
— Oj težava in težkoča, * Tožen ti ciganski svet, * Meni je že kečka vroča, * Kaj sem šolnik toljko let ... (gl. 80.)
— O ti mlinar moj pošteni, * Nič mi ti za to ne deni, * Če te... (gl. 110.)

129. Otroci po rože gredo, * Se ž njimi igrajo in venčke pleto ...
— Oh to je pač luštno na sveti, * Kjer hišica pri cesti stoji ... (gl. 63.)

— O visoko časti vredni * Je duhovni stan, * Ali vendar zlo nesrečen, * Ako ni je prav držan . . . (gl. 182.)
— Oj zavoljo tega vraga * Je pšenica taku draga, * Namest' zrna je na smet, * Ker ma štirke tolk na rit . . . (gl. 92.)
130. Oj žlahtni čas mladosti, * Kok ti me veseliš, * Ker brezi vse bridkosti, * Živeti me pustiš . . . (zl. J. Pirkmayer.)
131. O žnidarji dragi, kaj pojem vam jaz? * Če ne de resnica, pa deno de špas! * Saj vašo meštrijo jaz malo poznam, * Vsaj teko že deno . . .
132. Pastaričica pase ovčice, * Ona začne zvezde štet, * Ona bi rada zvedela, * Kedaj bo treba umret . . .
133. Petje veselo je slišat prav * V goricah teh vaincarov, * Da oznanujejo skoz to, * Da skoro grozdje bo mehko . , .
— Pijanc v krčmi (v)pije, * Razsaja kakor zver, * Pozabi na te svoje, * Kir jočejo doma. * Otroci ino revna mat . . . (gl. 24)
— Po dve al tri so zbrane, * Včasih pa še več, * Pa imajo take vraže, * Da jih ni za izreč. * Ta pa gun bo fantič moj! . . . (gl. 24.)
134. Poglejmo pastirčke, * Ki vôlke ženo, * Vsak svoje kamižolke * Čez ramo neso. * Lepo pojejo, * Se veselejo . . . (Pomlad.)
135. Poglej prijatelj moj, * Kak lepo je nicoj: * Firmament zvezdami * Lepo je obcirani. * Kak lepo sveti nam . . .
— Pogosto se sliši zdihvati, * Kak slabo se kmetom godi, * Majo štibre zadost plačevati * Denarjev, denarjev pa ni! . . . (gl. 105.)
— Pomo gledat mi ljudje, * Kaj koko po svetu gre, * Hudo vse se povračuje, * Vsaka srota . . . (gl. 127.)
136. Pojte mi, pojte, ptičice, * Tam mi veselo vodite, * Vsi mi veseli bodite, * Zima odhaja, leto dohaja, * Veseli bodimo, da rože cvetó . . .
137. Polento je kuhal * V bajti notre, * Je pa medved prismrčal, * Je pa snedel ovce . . .
138. Poletnega dneva * Toplota ogreva * Mladenčev, dekličev * Veselo srce. * Se komaj zasvita, * Je glava že zmita . . . (zl. Virk.)
139. Puna snopna glava * Sladko zernje dava . . . (zl Dainko.)
140. Pomlad mila odklenila * Svoj veseli . . . (Praprotnik.) Prvo delo prav veselo, * Pride pomlad na enkrat, * Takrat že nam bo veselo . . .
141. Poprej ko se dani, * Že strelec s pesami leti * V planino ali črni les * Veselo, ko na ples . . . (Lovska, zl. J. Hašnik, Ahacelj 87.)
— Poprej sem biu ofcir, * Sm hũodu na špancr, * Al zdej pa pastir . . . (gl. 232.)
142. Poslušam kovača, * Ki kladvo obrača, * Ko tolče, se krega, * Da daleč razlega: * Bumkati . . .
143. Poslušajte me, mladenči vi, * Či je res le to, * Kok smo večkrat slíšali, * Vse je lehko blo: * Od ponočne kuharce . . .
144. Poslušajte, vi fantiči, * Kaj vam smešnega povem, * Kak berači in dekliči * Hodijo za en drugim. * Vam zapojem od špeharjev . . .
— Poslušajte vsi ljudi, * Kako se na svet godi, * Hudo se . . . (gl. 127.)
— Po svelu kar lazim, * Bogat nisem bil, * Al druzga ne pazim, * Kako da b' ga pil . . . (gl. 147.)
145. Po svetu sem hodil, * Sem rožce ogledval, * To rožno lepoto * Sem (v) srcu šacval. * En vétrc pripiše . . .
146. Potem ko Eva žena je * Nesrečen greh storila, * No ž njo tud Adam je grešil * In angel iz raja je spodil . . . (zl. Stanič, II. Pesme 55.)
147. Povsod me poznajo, * Da tiček sem zvit, * Veselje pa imajo * Med sé me dobit . . . (zl. J. Žemlja, Novice 1848. 33.)
— Po zelenmo gojzd sem hodu * In to drobno žvau sam streljou, * Pršu je k meni glih en jež, * Flintico sem k lic prtisnu . . . (gl. 57.)
— Po zimi, gda je mraz, * Takrat sem v hiši jaz. * Kropače si delam, * Se grem, razhladim, * Še včasi si . . . (gl. 64.)
— Praščarji so ni fajn možé, * Pousod so znani žé . . . (gl. 184.)
148. Prav veseli, dobre volje * Vsaki mizar navadno je; * Polno ljubezni ima serce, * Samo ožejen še je ne. * Ktera njega si pozove . . .
149. Prav z veseljem čem zapet, * Ker sem obljubila tret, * Nocoj moram

iti kmalu spat, * Jutri bo treba zgodaj vstat . . . (Terica.)
150. Prej ko bom šel odtod, * Rekel bom fitigot! * To bo pa vse enkrat, * To bo moj frajd! . . . (Jetniška.)
151. Prelepo zvoni pojejo, * Večernico zvoni, * Nedeljo oznanujejo * Gospodove časti. * Večerno sonce . . . (Slomšek.)
152. Prelja je nadložna stvar, * Malogda vesela, * V hiži sedi vsigdar, * Pa nikoli ne brez dela. * Skoz mi pravi gospodar . . .
— Prelja rano stane * No si k peči sede: * Zdaj pa naj le kolovrat * Sam za durmi prede . . . (gl. 152.)
153. Preljubi praznik, prišel si, * Ker se te veselim, * Počitek si prinesel mi, * Lehko se ohladim . . . (Slomšek.)
154. Preljubi moj mlinar, zapoj mi enkrat, * Oj ti si moj zvoljeni brat, * Da pridem jaz k tebi, oj kak si vesel . . . (Prim. št. 97.)
154a. Premisli (Spremisli) vsak človek, kaj more to bit, * Ko slišiš v tem času le to govorit, * Bod kmet ali hlapec al antverharji . . .
155. Premislite, vi hlapci, * Kaj so sedöj za ni cajti! * Zdaj se vam že tak godi, * Da nikol počitka ni . . . (Hlapčevska.)
156. Pri mojem drevesu * Zmir vetrič pihlja * In z listjem šaljivo * Po vejah igra. * Veselo se ptički . . .
— Pri nas je pa res na deželi, * Jna hišca pr cesti stoji . . . (gl. 63.)
— Prišel bo fašenk in čas se ženiti, * Da bi mi kteri htel v snuboke priti, * Takšnega mojstra bi rada . . . (gl. 225.)
— Prišla bo spomlad * Včakal bi jo rad (Kam se čem podat), * Da bi zdrav, vesel (Včas tak zebe me) * Sladko vince pil (Da ves tresem se) . . . (gl. 157.)
— Prišla je zopet (v roke!) vesela pomlad, * Ker so začele spet rožice rast, * Rožce rumene, * Travnki zeleni . . . (gl. 171.)
157. Prišla zima je * Je pobrala vse (Žalostno je vse), * Ptičke zginejo (Kje so rožice), * In utihnejo (Ino prejdejo, In ne pridejo, Lepo pisane), * Grejo v kraj le tam, * Kamer jaz ne znam . . .
158. Prišli so cajti tihe in mirne jesen, * Pirje po drevji ni več zelen, * Ptiči podal so se od nas v dalne krajé . . .
159. Prišlo vroče je poletje, * Da se čelo nam poti, * Fant slovenski koso kleplje, * Ker se kosit že mudi. * Zjutraj ko se dan zaznava . . .
160. Protoletno drago vreme, kaj nam dohodi, * A turobno i žalostno zimo prehodi, * Dan je duži, noč je krajši . . .
— Pukšo mam na rami, * Torbo pod rokami * In za seboj psa... (gl. 196.)
161. Rad bi vedel (videl), rad bi vedel (videl) * Kako (Ko) kmetič poseje svoj ovs (ovs osejé). * Vidiš tak'le (tako), vidiš tak'le (tako) * Kmetič poseje . . . (iz n. Wollt ihr wissen, wie der Bauer seinen Hafer aussät? * A so machts der Bauer, wenn er Hafer aussät.)
162. Raztrgan (zamazan) ves in razcapan, * Iz čevljev palc mi gleda, * Skoz suknjo sije beli dan, * In knofov nič, seveda . . . (Pijani študent.)
— Rejs lušnu na svejt je živejt, * Kjer človek poštenu živi . . . (gl. 63.)
— Revež sem res ta narveči, * Nimam se skor obleči, * Vsak dan se m' huše godi, * Povhen sem žavost, skrbi . . . (gl. 105.)
163. Revni no žalostni časi * Se zdaj na svetu gode * Ker ni hiše, fare, vasi * Brez velike žalosti. * Vsake sorte nadloge * Slednjega stiskajo .. (Slabi časi.)
164. Rdijo v svitli zarji * Se venčane gore, * Kjer sončice rumeno, * Tak lepo gori gre . . . (zložil J. Virk; za Rdijo povsod napak tiskano in pisano Budijo.)
— Sedanje dekleta so glih take * Kakor tiste polesne srake, * Po tabernah capajo, * Fante za hlačke cukajo . . . (gl. 127.)
— Sem kmetič med vami, * Se Franc (Jakob) imenujem, * Ki s svojimi rokami * Si kruh pridelujem . . . (gl. 206.)
165. Sim šolarček mlad, * Veselo živim * Me Bog ima rad, * Se pridno učim. * Učiti se moram . . . (Šolarska; zložil And. Praprotnik.)
166. Sem pevec in peti * Je vse mi na sveti, * Saj dani so glasi, * Da pojem si včasi, * Zakaj bi ne pel? . . . (zložil J. Hašnik.)

167. Sè stolpa sem mi zvon doni, * Ko vlega mrak se po vasi. * Le doni, zvon, iz temnih lin, * Le vzbujaj mi na dom spomin . . .
168. Skoro da ni za verjeti, * Kak se zdaj godi po sveti, * Le premisli vse stanove, * Tadle najdel boš gotove. * Od tih višjih . . .
169. Slišal(a) sem (eno) tičko (e) pet, * Zapela je kuku, * Kaj more nek za ena bit * Da poje tak lepo? * To ni nobena ptičica . . .
170. Slište (šlišiš) hrup, hrup na hrup? * Strel(c) nas že kliče skup, * Tudi v skok lovski rog * Slove (o)krog in (o)krog. * Le s postle . . .
171. Sneg (je) za to leto slovo (je) že vzel, * Starček je shranil svoj kožih vesel, * Tička zapela, * S poda (parne) zletela, * Še je ni mrazek prevzel . . . (zložil V. Orožen.)
172. Solnce za hribček gre, * Luna pa za gore, * Zvezdice... (zl. M. Vilhar.)
173. Solnce je za goro * Zvezde spet svetijo, * Jaz pa rad sanjam... (zl. J. Hašnik.)
174. Solnce milo prisvetilo * Lepo nam je čez goro, * In zapeli * So veseli * Ptički svojo pesmico . . .
175. Solnce se je skrilo, * Zvon je že odpel. * Delo se je strilo, * Dan je slovo vzel. * Začne se drugoč . . .
176. Solnčice zlato greje in gre, * Žarke prekrasne svetu podaj, * Naj si okinča doline in gore . . .
— Spomlad je (res) lušno na svet, * (Ker) Začnejo ptičke pet * In polje (rožce v gojzd) zelenet; * Tud luštno je takrat . . . (gl. 102.)
177. Spomvas se nam bliža * Jin sneh se topi, * Fijolica spoh garma, * Ze glavico moli. * Tiči, ki spijo * Po zimi svahko . . .
178. Srce v prsih se raduje, * Kadar vidim, da povsod * Vsaka stvar se oživluje, * Vstaja pomladanski rod. * Sonce zemlo . . . (zl. L. Vošnak, Drobtin. VIII. 276.)
179. Srečnejšega pod soncem ni, * Kakor sem š o l a r jaz, * Prelepo Bog za me skrbi, * Me Jezns ima rad . . . (zl. J. Virk.)
180. Stoji učilna zidana, * Pred njo pa stara jablana, * Ta jablana je votel panj, * Senica nosi gnezdo vanj . . . (zl. Praprotnik-Levstik)
181. Stvarnica je spala, * Pa zopet vstala * In prišla je zala * Pa ljuba spomlad . . . (zložil Jož. Hašnik.)
182. Svet Frančišek Serafinus * Ni tel bit' za mašnika, * Ker ni bil po svoji misli * Zadost čistiga srca. * Oblast res veči imajo... (Duhovni stan.)
183. Sveti Matevž se približuje, * Nam ukance oznanuje, * Vesel se s meno, moj perjatu, * Kmal boš doma hrušče klatu . . .
184. Svinjarji so možje, * Povsod so znani že: * Znajo kupčvati, * Dobro (Drago) prodati. * Štajerc jih je vesel, * Pravi: Kaj bi začel . . .
— Še lan m je bla vkazana tlaka, * Naprego sem kojnskega spaka, * Komi strelaj prehodi, * Že trikrat okol se zvali . . . (gl. 105.)
— Šel bi gor na vrbo, * Delal žveglico, * Pà mi je pregrdo, * Da bi piskal ž njo . . . (gl. 40.)
185. Šivanka, le urno * Obračaj se ti, * Šivati, šivati * Se meni mudi. * Nikar me ne zbadaj . . . (Šivilja.)
186. Školnik je pač luštna (veselą) stvar, * Skoro (On si) poje si vsigdar, * Žalost ga ne spremeni, * Če glih mertvo vse leži . . .
187. Škrjanček poje, žvrgoli * Ker se življenja veseli; * Ko se zasveti beli dan, * Pozdravlja hrib in plan. * Iz sna se kmalu zbudi, * Na polje...
188. Šolski zvonec glasno poje, * K sebi vabi mlade roje, * Da bi šli . . .
189. Šraj petelinčka me gori budi. * Fantje, kaj slišite vi? * Vstante in vzemte vaše cepe * Zutre prav zgodej . . . (Mlatci.)
190. Tam stoji mi lipa zala, * Zraven lipe hišica, * Prosta hišica je mala, * Vendar čedna, lepa vsa . . .
— Tam v samoti smo ga pili, * So žandari nas vlovili . . . (gl. 84.)
191. Ta pesemca pet jo hočem, * Če glih žalost slišat bo: * Kam se ozremo mi, * Vse nas veseli, * Vse je lepo videti . . . (Pomlad.)
192. Ta zima je huda mrcina * In vselej koj dolgo trpi * Pa enbart za vendar koj mine, * Če včasi glih s snegam kadi . . .

193. Ta zima že zapušča nas, * Sedaj bo krajši čas: * Prišla bo ljuba vigred, * Bo stajal se ta led, * Bojo prišle drobne tičice . . .
— Te drobne tičke pojo, * Zapojmo tud mi, * Bogu čast . . . (gl. 234.)
194. Tje v gozd me vse vabi, * Serce si želi, * Posvetnega vrišča * Tam v gozdu več ni. * Potoček pohlevno . . .
195. Tiha noč na zemljo pada, * Živo bijo mi srce, * Kot spomladi cvetke mlade * Želje v meni se zbude. * Skozi temno noč . . .
196. Torbo mam na rami, * Puško pod rokami * No za sabo pa * Tudi peseka . . . (zl. Dainko, ps. 59.)
— Tri dekleta skupaj zbrane, * Včasih pa še več, * Pa majo čudne vraže, * Oh da jih ni za zreč: * Oh ta bo moj, pa un bo moj . . . (gl. 24.)
197. Truden sem in spat hitim, * Kmalo, kmalo zamežim, * Ljubi Bog, poglej na me, * Zlega vsega vari me . . .
198. Trudna njiva zdaj počiva * Tu pod snegom že sladko, * Ni več petja, ni več cvetja, * Vse je tiho in golo . . .
199. Ubogi je kmetiški stan: * On žito kupuje * In dačo plačuje, * Vsak dan je v roboti sam, * V petek je v kajho nagnan . . .
— Uhup! Uhup, tudi slup, * Strelc nas že kliče vkup! * Tudi hup, lovski rog * Slove okrog, okrog . . . (gl. 170.)
— Včeraj se mi je prav čudna godila, * Davka nisem mogel plačat . . . (gl. 105.)
200. Večerno solnce blisketa, * Po hribih se ozira, * Nas pomni zvečer na Boga, * Ki vse tak čedno cira . . . (zl. Krumpak.)
— Ve(l)kši del (Večji del) so že (tu, tud) med nami, * So povsodi, (k) novi hrami, * So pivnice no kleti, * So pečnice no reči . . . (gl. 21.)
201. Veliki kovači smo, * Železo pa kujemo, * Jeklo izdelujemo, * Reže ko strup. * Vrli smo sajavci. * Nikdar postajavci . . .
— Vesele dekleta na Laškim, * Ko imate dosti ljudi, * Imate Čiče in Lahe, * Vaš pušelc smo Štajerci mi . . . (gl. 88.)
202. Veselite se, prijatli, * Ljube sestre ino brati, * Da smo včakali * Ljube vigredi. * To me v srce veseli. * Huda zima je minila . . .
203. Vesel je ptičji rod, * Prepeva vse povsod, * Veliko pred skrbi, * Ko sneg se že tali . . .
— Veselo je pač (tu) na deželi, * Moj hramec (hramek) na trati (ravnem) stoji . . . (gl. 63.)
— Vesel pejtje je slišat prou * U nograd od teh vincerlou, * K oznanujejo skoz letu, * De bo grozdje skorej mehku . . . (gl. 133.)
204. Veselo pobožno u grudnu živimo, * Poštenje stanuje naj vedno pri nas, * Hvaležno, prelubi, Boga mi slavimo, * Dočakal' da . . .
205. Veselo spet slavček prepeva, * Ker solnce prijazno prigreva * In pomlad prijetno stori; * Škrjančki lepo žvrgolijo . . .
206. Vesel sem jaz kmetič, * Se Jur imenujem, * Srce zadovoljno (S srcam zadovoljnim) * To jest potrebujem (poželujem, Si kroh pardelujem) . . . (Iz nemščine preložil J. Maroušnik: Bin a lustiger Bauer, * Haß Gaschper mit Nam, Pogatschnigg II. 543, Schlossar št. 213)
207. Veter sem, veter, * Naglo letim, * Drevje podiram, * Strašno bučim . . .
— V gorah imam svoj dom, * Punce dero za m'noj: . . . Voglar (gl. 124.)
— Vidiš takle, * Kako kmetič, * Kako seje * svoji óves . . . (gl. 161.)
208. Vinčice sladko je, * Pijmo vsak en glaš ga še: * Kdor bo zdrav, * Jez bom dal * Sam za se en bokal. * Flosar vinčice štima . . .
209. Visoko na nebu nam lunica sveti, * Nam žarke dol daje, k' so kratke noči: * Se zebca ogreva in vse zeleni, * Popotnik pod lipco zaspi . . .
— V mestih gospoda * Me včas' zaničuje, * Si prav ne premisli, * Kdo kruh prideluje . . . (gl. 206.)
210. Vršič 'ma za klobčičem, * Gorjačo 'ma v rokah, * Kaj manjka zdaj fantiču, * Če zdravje ima ga . . . (Potujoči rokodelec.)
211. Vsak gorman je (bo) letos vesel, * K' je vinograd trgat začel, * K' je grozdje dognano, * Bo vince štimano . . .
— Vsaki kmetič lahko * Zveličan bi bil, * Da bi le ob nedeljah * Tolkanj ne grešil: * V cerkev le pride . . . (gl. 215.)

— Vsakši mešter, vsakši mešter * Od svoje meštrije dobiček ima, * Samo terlja naj skrije, * Ona dela vsakemu kvar . . . (gl. 66.)

212. V samotnem doli in pod skalo, * Čez ktero beli slap praši, * Tožujem, ker nebó mi kali, * In trikrat se m' odgovori . . .

— Vse dekleta so se smejale, * Deklice gričevske, * Ker so ajzenponarje štemale, * Zdaj so jih pa site vse . . . (gl. 88.)

213. Vselej se pri vin' * Največ stvari zve, * Zato pa zdaj nekaj * K vam govorim: * Vsak človek na svet * Mora svoj antverh imet . . .

214. Vsel' tukaj ne more tak biti, * Kar človek človeki želi . . . (zl Slomšek.)

215. Vsi stani na svetu * Potrebni so nam, * Posebno (Pred vsemi) pa kmetstvo, * Gospostvo z maštvam. * Gospostvo nas viža . . . (zl. Leop. Volkmer.)

216. Vsi že ptički tukaj so, * Ptički vsi preljubi, * Kako pojó in godejo * Žvižgajo in čivkajo . . . (iz nemšč., zl. Hoffmann v. Fallersleben: Alle Vöglein sind schon da, Alle Vöglein, alle, Welch ein Zwitschern, Musicieren itd.)

217. V spomladi mene veseli, * Da ptički lepo pojejo, * Mi dobro voljo delajo . . .

— Vstajajte, vstajajte gori (se gor, vsi) ljudje, * Razveseljujte se beliga dne, * Čujte, juternico že zvoni, * Jezus, Marija se s tem časti * Glejte slovo . . . (gl. 33.)

218. Vstanite, cvetlice, * Oživi spomlad, * Prepevajte ptice, * Čas pridi oj zlat . . .

219. Stante gor, mlatci, saj se deni, * Hitro le vzemte cepe! * Zdaj vas kokot že en trikrat budi, * Zorja že visoko gre . . .

220. V vigredi preuštno je, * Začnejo ptice pöt; * Za vigred pa pojo ta drobne tičice, * Ti štingelci, cajzlci inoj senice, * Med njimi . . .

221. V vrtec ljubi hodim rad, * Cvetice tam lepo diše, * Rudeče, bele in modre * Po travi rosa lesketa . . .

222. Zapoj, zapoj, * Oj tiček moj, * Mi pesem še enkrat, * Prej ko zletiš...

223. Zapustil klopčice, * Domače polje, * Kaj manjka fantiču, * K' ma zdrave noge! . . . (zl. Ravnikar-Poženčan, Dijak na potovanju.)

— Zaslišala sem ptičko pet, * Zapela je kuku, * Kaj more za ena . . . (gl. 169.)

224. Zdaj bom jaz zapeja * Vam žnidarom vsem, * Saj nisem z Verženja, * Le čujte kak vem. * Naj žnidar ne šnofa, * Naj zraven stoji, * Je jakši od grofa, * Le lamp jen fali . . .

— Zdaj mlaci že grejo, kaj kuhala bom? * Perušnja nareže, Ge začimba bo? * Poglej na okno, še zmazek je to, * Ki japa je maza kobili nogo . . . (gl. 108.)

— Zdaj poglejte, vsi ljudje, * Kako zdaj po svetu gre: * Vsaka srota . . . (gl. 127.)

225. Zdaj skoro bo (de) fašenk, bo čas se ženiti, * Da bi le hteja kdo v ogledi priti, * Ja nek(šn)ega meštra (mojstra) rada bi mela, * Pa tak(šn)ega . . . (Kolarska.)

226. Zdaj ženske sem prite, * Te jaz bom vesel, * In vse poresnite, * Kaj bom vam zapel, * Ker vselaj na sejmi (Ob sejmi na placi) * Jaz videl sem že . . . (Lončarska.)

227. Zeleni gozd je lovčev raj, * In krasen res je gozd, * Frče tam ptice s kraja v kraj * In hvalijo svoj gozd . . .

228. Zgúedaj ustani, * Po pueli poglêj, * V prazničah roženkranc * V ročah imej! * Al bódeš to spóvnov . . .

229. Zima je huda bla, * Res je blu tu, * Človek lahk vsak spozna, * Smil se Bogu! * Srečno smo preživel, * Bomo vesel zapel . . .

230. Zimo in pomlad počivale ste, * Grabljice moje, oh zdaj pa več ne! * Kosa že poje, hajd, hajd na goro . . . (zl. Mir. Vilhar.)

— Zjutraj, zjutraj, ko se zorja dela, * Vzdigni, človek, svojo glavo * In to desno roko; * Spomni se (Pa delaj križ) . . . (gl. 82.)

231. Z menoj pojte in zigrujte, * Vse stvorenje te zemlé: * Najpred drevje sem si zebra * V svojo vel'ko imenje. * Hrast ti jaki . . .

232. Zmirom sem si mislil, * Da bom vel'k gospod (jaz soldat, oficir), * V črno šolo hodil, No sil črn klobuk (Ker mam ravne noge, * De bom komendant), * Zdaj pa ko kovač, * Černsem kak rogač (Zdaj sem pa pastir, * V štalci mam kvartir), * Pa mi pride vse drugač (Šiba, gajžla je moj gvir) . . .
233. Zmislijo se vsega vraga, * Nova mera, nova vaga: * Literček in kilogram, * Na to (se) jest nič ne (s)poznam . . .
234. Že drobne tičice pojo, * Zapojmo tudi mi, * Bogu naj čast in hvala bo, * Kater nas vse živi . . . (Kosci, zl. Jož. Lipold.)
235. Žъlí, žъli usak mašъnk nou * Zъvetъ, dъ bъ bivъ prou; * Srečó vъšilъ vsъm ъldém, * Kъ so dans pъr nov svet mašъ bli... (Duhovski stan.)
236. Že spomlad oblagruje nas, * Narlepši letni čas, * Povsod veselje se glasi, * Vse v novo oživi . . .
237. Že zima minila, * Nas bo zapustila, * In prišel zopet prijetnejši čas. * Zdaj vigred veseli * Smo spet . . .
— Žiher je starček svoje kučme vesel, * Tič'ca zletela, * Lepo zapela: * Mrazek, saj nis me še vzel . . . (gl. 171.)
238. Živlenje kni vse glih: * Na gore al na tlih * Se svojah um drží. * Najlepši stan se pa mъná * Za kratek čas ta živlenja * Samu ta jagra zdi . . . (Lovska.)

Razdelek III.

Pesmi otroške.

Pripomnja.

V ta razdelek so posnete pesmi, ki jih pojo (včasi tudi le pravijo ali recitirajo) otroci in pastirji, tupatam tudi odrastli ljudje nasproti otrokom. Marsikaj je v njih, česar bi od mladega človeka ne pričakovali in kar je zoprno moderni laži-omiki in pruderiji, ki so ji naturalia nekaj nezaslišanega. Toda preprosti, nepokvarjeni narod ne sodi tako, in zategadelj se tudi ne smemo obregavati ob pesmih, ki stresajo modernika, sicer udanega vsem grdobam.

Te pesmi prehajajo od pobožnih k nedolžnim šalam o sicer svetih rečeh in k nedolžnemu izpremetanju znanih molitvic. Za njimi se vrste pesmi vpraševalne in njim sorodne, pesmi o mnogoletnih službah in prislužkih, o snedeni gospe, potem pesmi, ki vedejo bravca polagoma k posmehovanju in zabavljicam o raznih osebah, znanih le v dotičnih krajih ali vezanih na različna imena. Sem so uvrščene potem otroške zabavljice o raznih krajih — obširnejše pridejo med satirami — in o raznih deželjanih, pesmi o narobe svetu, potem pastirske šale in o tem, kar se na paši godi in dela. Potem prihajajo pesmi, ki se pojo o raznem vremenu, in take, ki jih pojo ali pravijo odrastli otrokom in nato seveda tudi otroci med sabo. Ti nam dalje pripovedujejo, kake jedi jim ugajajo, katerih ne marajo. Druge nam kažejo, kako „dajejo“ otroci srečo, kako koga zavračajo, ki jim kaj reče ali jih opsuje, kako drug drugega „napeljujejo“, kaj pojo o živalih, kako jih ogovarjajo, če jih vidijo ali slišijo, in kako jih oponašajo. Slika se, kaj se sliši iz zvonjenja ali iz cviljenja raznega orodja. Na to so uvrščene igre otroške, ki so

zvezi z besedilom v verzih in sicer prihajajo najprej izštevalnice, s kterimi se igre pričenjajo, nazadnje pa nekaj iger ugibalic. V dodatku sem pristavil pesmi, s katerimi se otroci uspavajo in jih je pri nas čudovito malo.

Umetnih stvari ni v tem razdelku skoraj nič; naš otrok je vendar le — naš, in dasi so izštevalnice celo po besedah tuje, vendar so po svoji zvenečnosti, dasi nerazumljive, postale naša last. Le eno umetno pesem sem na koncu pridejal, da se razvidi poetična sila narodnega pesnika Kančnika, ki ga ni malo čislal Levstik, sam velik mojster v pevanju otroških pesmic.

Tičice letajo, venčke spletajo.

7406.

(Kranjska.)

Tičice letajo,
Venčike spletajo,
Dilice žagajo,
Tružice malajo;
Ovbe, provbe,
Jokal se bom.
Pojdem na goro
Delat pokoro.
Pojdem v kot,
Bom molil svoj pot,

„Delajmo, delajmo nova kolesa!“

7407.

(Češnjevek.)

Delajmo, delajmo
Nova kolesa,
Da se popeljemo
V sveta nebesa:
Angeljci godejo.
Duše pa rajajo,
Da se vse trese.

7408.

(Kranjska.)

Delajmo, delajmo
Nova kolesa,
Da se popeljemo
V sveta nebesa.

7409.

(Iz beljaške okolice.)

Oča, naredъte
Štirъ kolese,
Da se popelamo
V svete nebese.
Torъ pa rajajo,
Da se vse trese,
Angelcъ piščajo,
Duše pa rajajo.

7406. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Vertca“ 1871. 138 št. 1.*
7407. *Zapisal* Janko Hacin; *pel* ded. — *Iz Hacinove zbirke št. 108.*
7408. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Vertca“ 1871. 138. št. 2.* — Fr. Krek *je v „Dom in svetu“ 1888. 17 objavil v pesmi „Veliki voz“ isto z razločkom:* 2 Nova] Zlata.
7409. *Zapisal* L. Regi. — *Iz njegovega rokopisa št. 28.*

7410.

(Podjunsko, Borovlje.)

Delajte, delajte
Nove koliesa,
Da se popelamo
V svete nebiesa:
Angelci trobijo,
Duše pa rajajo,
Da se vse trese.

Štrukelj po grlu potočil.

7411.

(Kranjska.)

Tam gori na gôri
Pri sv. Mohori
Sem tekel, sem padel,
Sem štrukelj popadel,
Ga v maslo pomočil,
Po gerlu potočil,
Je rekel: šterbonk!

7412.

(Iz Bohinjske Bistrice.)

Sъm letu, sъm padu,
Sъm štrukl popadu,
Sъm v kotu pomoču,
Sъm v grlo potoču,
Je reklo: štrbunk! bunk! bunk!
Zadaj pa: punk!

7413.

(Iz Tunec.)

Sem štrukelj popadel,
Sem ga v maslo pomočil,
Po grlu potočil,
Je rekel: štrbonk!

7414.

(Iz Tunec.)

Smo bili na gori,
Pri svetem Gregori,
Smo pili, smo jedli,
Smo dobro živeli.

Otroške šalice o svetnikih.

7415.

(Iz Ihana.)

Pa vān' pъr svet' An'
Smo b'lъ vsъ p'jan':
Pa j' paršu svet' Job,
Nas ja zmašu pod kôp!

7416.

(Iz Trzina.)

Pa smo b'li pri svet' An',
Pa smo b'li vsi pijan',
Pa je prišel svet' Rok,
Nas je zmašil pod klop.

7410. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 673.*

7411. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Vertca" 1871. 138, št. 6. — Natisek v „Brivcu" 1901, 30. oktobra (M. Rodétova zbirka VIII. št. 12) se loči le v tem:* 5 namočil — 6 Pa v grlo — 7] Je reko — štrbunk

7412. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedala petletna* Ivanka Starè. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7413. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. 24. 4.*

7414. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. 24. 2.*

7415. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* stara Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št. 144.*

7416. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I, 39, 7.*

7417.

(Iz Motnika.)

Lan pri svet An,
Ko smo b'li vsi pijan,
Je prišel svet' Jop,
Nas je zmetal pod klop.

7418.

(Št. Lenart.)

Sveti Juri, sveti Jop
Sta djava: hop! hop!
Ko sta rajava vani
Pri svetöj Šnt-Ani.

7419.

(Kozjak nad Mariborom.)

Sv. Filip in Jakob
Sta se vrgla pod klop.

7420.

(Iz Češnjice v Bohinju.)

Tam v Betanji
So krive plesali,
Svet Jernej, svet Hom
Sta pa rekla: „Hm, hom.“

7421.

(Od Ptujske gore.)

Oj sveti trije kralji,
Ki so nam kravo ukrali!
Še radi bi b'li bika,
Pa niso 'meli štrika;
Še radi bi b'li tele,
Pa se preveč dêre.

7422.

(Kozjak pri Mariboru.)

Sveti trije krali
So pri sosedu kravo vkrali.

7423.

(Od Zagorja na Savi.)

Po Kranjskem sonce sije,
Po Štajerskem toča bije.
Lub svet Mohor — Fortunat,
Udri še na kranjsko plat!

7424.

(Iz Novega mesta.)

Svetega Miklavža cerkevca,
Noter je namalana merkevca,
Ona mene gleda, jaz pa njo,
Jeza me spopade, smuk za njo.

7417. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. II. 1.*
7418. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 387.*
7419. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 83.*
7420. *Zapisal* Janez Dobravec. — *Iz njegove zbirke št. 43.*
7421. *Zapisal* Rok Drofenik-Gorski. — *Iz njegovega rokopisa.*
7422. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 68.*
7423. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 74.*
7424. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. — Prim. št. 5693*

7425.

(Iz Tomišlja pri Igu.)

Sv^{i}et'ga Miklavža cirkuca, Ona m^{e}ane gl^{i}eda, jest pa n^{u}o.
Tam je namalana mirkuca, J^{i}eza me popade — smъk za jn^{u}o!

7426.

(Kranjska.)

Svetga Miklavža cerkvica, cerkvica,
Kuca, kuca, kuca, cerkvica!
Gori je namalana merkvica, merkvica,
Kuca, kuca, kuca, merkvica!

7427.

(Iz Tunec.)

Angelj varh v maslo skočil
In ga je bil prav vesel,
In mu je čefet zrastel,
Bil ga je še bolj vesel!

7428.

(Iz Tunjic.)

Peter in Pavl
Sta vlekva za 'n kavl,
Peter spusti,
Pavel pa preč zleti.

7429.

(Iz Kobdilja.)

Marinka poskoči,
Pogača gori,
Ni moja, ni tvoja,
Ni druzih ljudi.
Je prišel svet Jakob,
Je vgriznil jo dvakrat,
Je prišel svet Li,
Pogače več ni!

7430.

(Okoli sv. Bolfanka na Pesnici.)

Ta duga Marinka
Na pragi stoji;
Fantič po dvori
Kokota lovi.
Kokot se prestrašô,
Je zletô v' goro;
Tam v' gori zagleda
Globoko vodo.

V toj vodi se vozi
En javšov čun,
V tem čunu se vozi
Sam sveti Antun!

7425. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7426. *Zapisal* Andrejčkov Jože. — *Iz Slov. Glasnika X. (1867) 43.*
7427. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. 24. 16.*
7428. *Zapisal* France Stelè. — *Iz njegove zbirke III. št. 19. 5. Prim. 6106 in 6107.*
7429. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
7430. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke 39.*

Otroško izpremetanje molitev in rekel.

7431.

(Kozjak pri Mariboru.)

V imeni — pri Klemeni
Boga očeta — sta dva hleba kruha načeta;
Ino sina — dva firklja vina,
Ino sv. Duha — sta dva deda gluha,
Amen — kamen!

7432.

(Kozjak nad Mariborom.)

Oče naš — kruh je naš,
Zelje vaše, meso naše.

7433.

(Iz Kamnika.)

Oče naš, 'Dor ga reže,
Krъh je naš: Ta ga je!

7434.

(Kozjak nad Mariborom.)

Češena Marija — vzemiva se mija,
Gospod je s tebo — s pal'co za tebo,
Med ženomi — du po ni jomi!

7435.

(Kranjska.)

Amen — Duša pa v lon'c,
Pod kamen, Pa bo tega sveta kon'c.

7436.

(Kozjak nad Mariborom.)

Ki je za nas krvavi pot potio —
Ki je našo kravo po poti podio.

7431. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 17.*

7432. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I. V zbirki II. 18. slove ista pesem:*

Oča naš, kruh je naš,
Žile vašo, meso našo.

7433. *Zapisal* Frč. Stelè. *Iz njegove zbirke VIII. 14.*

7434. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 19.*

7435. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke M. Rodéta III, št. 24. V Gorici smo dečki pravili za prva dva verza:* Amen — Glavo pod kamen!

7436. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 20.*

7437.

(Kozjak pod Mariborom.)

Odrekanje litanij na krstnico v cerkvi:

Te rogamus, audi nos —
Stara baba zadi noh.

7438.

(Kozjak pod Mariborom.)

Orate fratres —
Zaprite vrate, rež'te Hrovate.

7439.

(Kozjak pod Mariborom.)

Ite missa est —
Ite k mizi jest.

7440.

(Kranjska.)

Če se reče „Greh je!“, se odgovarja:

Greh — Meh poči,
Gre v meh, Pa greh vèn skoči!

Pojdimo pred Boga.

7441.

(Zagorska.)

Čelicâ leti
Najviš pod nebö,
Čin više leti,
S tem lepše poje.
Čelica moja,
Trudna, neboga:
Hajdmo pred Boga
Boga zmožnoga,
Sodca joštroga.

Zajec Boga moli.

7442.

(Iz Vrbovca.)

Dini, dini, dana,
Vozi baba bana
Na črleni kolci
Šepavemi kojnki.
Ki bi išel gori
Na črlena kolca,
On bi videl čudo:
Puru okovanu,

7437. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.. 23.*
7438. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 22.*
7439. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 21.*
7440. *Zapisal* J. Ogrinec. — *Iz „Pomladanskega cvetja“ 129.*
7431. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih „Pěsmi“ 217.*
7442. *Zapisal* Ferd Rik. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 80—81.* (Krumpač = gavran.)

Gusku osedlanu;
Vuk mešu služi,
Lisica ga dvori,
Zajec Boga moli,
Vrana lebom vala,
Krumpač drva kala!

Knjigo Bogu dam.

7443.

(Od Cerovca.)

Hodi da mi, ica, sem,
Te ja tebi soli dam,
Ti pa meni mleka daš,
Ja pa mleko mujci dam.
Mujca meni miši da,
Ja pa miši sovi dam.
Sova pa mi pero da,
Ja pa pero svaki dam,
Svak pa meni konja da.
Ja pa konja popi dam,
Pop pa meni knige da.
Ja pa knige Bogi dam,
Bog pa meni dobro da.

7444.

(Iz Varaždina.)

Sveti Peter kolendar,
Koj je meni soli da'.
Ja sol beci dam,
Beca meni mlěka da.
Ja mlěko mujci dam,
Mujca meni miša da.
Ja miša seti dam,
Seta meni pero da.
Ja pero babi dam,
Baba meni robca da.
Ja robca popu dam,
Bog meni sreču da.
Ja sreču mami dam,
Mama meni cicu da.
Ja cicu tati dam,
Tata meni šibu da!

7445.

(Od Varaždina.)

Grličica grče,
Peter konja strče.
Spazila ga majka
S pisanega gajka.
„Podaj, Peter, palicu,
Da vubijem grlicu!“
„Jaz ti ne dam palicu,
Da vubiješ grlicu.
Grla meni žira da,
Jaz pa žira svijam dam.
Svija meni sala da,
Jaz pa sala orlu dam.
Orel meni pero da,
Jaz pa pero svatu dam.
Svat pa meni koja da,
Jaz pa koja popu dam,
Pop pa meni knigu da.
Jaz pa knigu Bogu dam,
Bog pa meni sreču da!“

7443. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. VO. XIX. n. 26. Vrazov prepis v VO. IV. 7. I, se loči v tem;* 2, 4, 6, 8, 10, 12 Jaz — 5, 7, 9, 11 dà — 7 pa mi] meni — 13 meni dobro] mi nebesa. *Tam je k zadnjemu verzu pripisana varijanta:* Bog pa meni dobro dà.

7444. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 29.* Beca *se razlaga za ime* krave, seta *ime* pure, cica *s* sisa.

7445. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je dal Miklošič. Rokopis v Valjavčevi ostalini, ki jo ima Levec, se loči v tem:* 2 strče — 11, 15, 19 dá, *natisek v NP. 314 pa v tem:* 9, 11, 13, 15, 17, 19 dá — 17, 18 kjigu.

7446.

(Iz Vrbovca.)

Svet Peter kolendar,
Ko' je meni soli dal.
Ja sol kravi dam,
Krava meni mléka da.
Ja mléko maci dam,
Maca meni miša da.
Ja miša orlu dam,
Orel meni pero da.
Ja pero svatu dam,
Svat meni čižme da.
Ja čižme popu dam,
Pop meni knigu da.
Ja knigu Bogu dam,
Bog meni sreču da.
Ja sreču mami dam,
Mama meni cicu da.
Ja cicu čači dam,
Čača meni šibu da.

Z zvonom v turnu bo vraga strašil.

7447.

(Iz Bitnje vasi, „hrvaška".)

Jaz ti bom šivanko kupil.
„Kaj bo tebi šivanka nucala?"
Jaz ti bom pa žakelj šival.
„Kaj bo tebi žakelj nucal?"
Jaz ti bom pa želod pobiral.
„Kaj bo tebi želod nucal?"
Jaz ti bom pa prašiča imel.
„Kaj bo tebi prašič nucal?"
Jaz ti bom pa salo imel.
„Kaj bo tebi salo nucalo?
Jaz ti bom pa kola mazal."
„Kaj bodo tebi kola nucala?"
Jaz ti bom pa kamen vozil.
„Kaj bo tebi kamen nucal?"
Jaz ti bom pa turn zidal.
„Kaj bo tebi turn nucal?"
Ja ti bom pa dva zvonova obesil.
„Kaj bosta teb' zvonova nucala?"
Z enim bom Boga molil,
Z enim bom vraga odganjal.
„Kaj je vrag velik škode naredil?"
M' je šenico pomaršal,
Pa m' je grozdje postarcal!

7448.

(Iz Ihana.)

Jast pa cvirna kupu bom.
„Kaj pa s cvirnom činu boš?"
S cvirnam žakle šivu bom.
„Kaj pa z žaklji činu boš?"
Z žakli žévad poberu bom.
„Kaj pa ž ževъdam činu boš?"
Ž ževъ'dam prašička zredu bom.
„Kaj pa s prešičkam činu boš?"
S prešičkam kola mazu bom.
„Kaj pa s kolъm činu boš?"

7446. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 77.*

7447. *Zapisala* pokojna Cvetanova. — *Iz rokopisa Slapšakovega. Vsakemu verzu je pripisano* Ho, ho, ho! *Pri verzu 19. je za* Boga molil *pripisana varijanta* Marijo klical, *pri 20. pa za* enim *varijanta* drugim, *in v v. 21. varijanta* veliko. *Tam je tudi ta melodija, ki jo je zapel* Piškur, *zapisal* Jul. Slapšak:

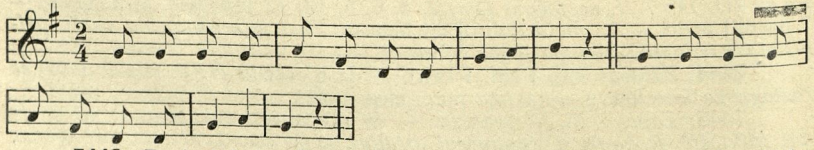

7448. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* mlada Kajžnica. — *Iz zbirke Breznikove II. št. 48. Konec vsakega verza se pristavi:* Hoj, hoj, hoj!

S kolъm kamne vazu bom.
„Kaj pa s kamnam činu boš?
S kamnam turn zidu bom.“
„Kaj pa s turnam činu boš?“
Zvanove guàr ubesu bom.
„Kaj pa z zvanami činu boš?“
Z zvanovi vraga poju bom.

7449.

(Iz Motnika.)

Peter, Peter žakelj šivou.
Kaj pa bodeš žakelj nucou?
Prase kupu, v žakelj smuknu.
Kaj pa bodeš prase nucov?
Mažo grabu, trage mazou.
Kaj pa bodeš trage nucou?
S tragam bom kamenje vozu.
Kaj pa boš kamnje nucou?
S kamnja bodem turne zida .
Kaj pa boš turne nucou?
V turne bom zvončike obesu.
Kaj pa boš zvončike nucou?
Z zvoničkam bom hudičke strašu.

7450.

(Iz škocjanske okolice na Dolenjskem.)

Stari Janko igle kuje,
Stari babi jih ponuje.
Kaj bo bogme igle nucal?
Bogme bode žakelj šival.
Kaj bo bogme žakelj nucal?
Bogme bode žir pobiral.
Kaj bo bogme žira nucal?
Bogme bo prešiča redil.
Kaj bo bogme prešiča nucal?
Bogme bode kóla mazal.
Kaj bo bogme kola nucal?
Bogme bode kamen vozil.
Kaj bo bogme kamen nucal?
Bogme bode turn zidal.
Kaj bo bogme turn nucal?
Bogme bode zvon obesil.
Kaj bo bogme zvona nucal?
Bogme bode vraga strašil.
Kaj ti je bogme vrag načinil?
Bogme mi je pšenico povalil.
Kaj t' je še kaj druzega načinil?
Bogme mi je grozdje poštrkal.

7451.

(Dobje pri Planini na Štajerskem.)

Stari Jakob igle kuje.
Čemu boš pa igle nüco?
Z iglam bodem žakelj štriko.
Čemu boš pa žakl nuco?
V žakl bom želod pobiro.
Čemu boš pa želod nüco?
Z želodom bom prašiče fujtro.
Kaj boš pa prašiča nüco?
Prašiča bom zaklau
In bom špehek dol odero.
Čemu boš pa špehek nüco?
S špehom bodem kolo mazo.
Čemu boš pa kolo nüco?
S kolom bom kamenje vozo.
Kaj boš pa kamenje nüco?
S kamenjem bom türn zido.
Čemu boš pa türn nüco?
V türn boden zgon obeso.
Čemu boš pa zgonec nüco?
Z zgoncem bom pa vrage strašo.
Kaj ti je pa vrag načino?
Vrag mi je v korüzo prišo,
Tisto mi je vso pomešo.

7449. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz Majarjevega „Slavjana“ 1874. 80. Za vsakim verzom se poje* Hoj, hoj, hoj!

7450. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegovega rokopisa. Konci vsakega verza se poje* johoho. *V Zorčevem rokopisu je pesem naslovljena „Narodna pesem* hrvaška“.

7451. *Zapisal* Val. Pulko. — *Iz njegove zbirke št. 9.*

7452.

(Iz Puščenec pri Ormožu.)

Kaj boš, Janko, zütra delo?
Zütra bodem türn zido.
Kaj boš, Janko, s türni mejo?
V türen bodem zvune vesjo.
Kaj boš, Janko, zvuni delo?
Z zvuni bodem vraga strašjo.
Kaj je tebi vrak ukrivjo?
Vrak mi je karuzo zlüščjo!

Zidal bo cerkev, da bo Boga molil.

7453.

(Iz Varaždina.)

Maček na peči sedi,
Pušku na pleči drži.
Kaj buš s puškum delal?
Jabuke bum tresel.
Kaj buš z jabukami?
Dekli budem daval.
Kaj buš z deklum delal?
Svinje budem pasel.
Kaj budeš svinjami?
Salo budem jemal.
Kaj buš salom delal?
Tačke budem mazal.
Kaj budeš s tačkami?
Cigle budem vozil.
Kaj buš s ciglom delal?
Cĕrkvu budem zidal.
Kaj buš s cĕrkvom dĕlal?
Boga budem molil.
Kaj buš Boga molil?
Djindji jaši,
Konja jaši,
Na nebesi
Koji jesi!

7454.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Sveti Peler cvirn prede.
Kaj pa budeš cvirn nucal?
S cvirnom budem žakel krpal.
Kaj pak budeš žakel nucal?
V žakel budem želod zbiral.
Kaj pak budeš želod nucal?
Želod bude svinja jĕla.
Kaj pak budeš svinjom delal?
Svinja bude salo dala.
Kaj pak budeš salo nucal?
Salom budem kola mazal.
Kaj pak budeš kola nucal?
S koli budem kamen vojzil.
Kaj pak budeš kamen nucal?
S kamenom bum cĕrkvu zidal.
Kaj pak budeš cĕrkvu nucal?
V cĕrkve budem Boga molil.

7455.

(Iz Dutovelj.)

Oček, dajte mi en konček!
Kaj boš tel končki?
Žakeljček žival.
Kaj boš tel žakeljčki?

7452. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *narekal* Ivan Koradi. — *Iz zapisovavčevega rokopisa (št. 13). Vsakemu verzu se pristavlja* ja, ja, ja! *in se vsaki s tem pristavkom ponavlja.*

7453. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 27—28.*

7454. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 78—79.*

7455. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke. K poslednjemu verzu je pripisana varijanta* Da si bom jezik razkôlil *in pa opomnja:* „To pesem šem bil dal Levstiku za „Vertec"; on jo je bil nekoliko popravil ter objavil v Vertci l. 1880 v poslednjem ali predposlednjem čisli pod naslovom: „Otročje igre v pesencah", katere je sam zlagal." *Glej Levstikove Zbrane spise II. 18.*

Jabelčke bral.
Kaj boš tel jabučkam?
Kukci bom dal.
Kaj boš tel kukci?
Salce bom vzel.
Kaj boš tel salci?
Vozek bom mazal.
Kaj boš tel vozki?
Kamence vozil.
Kaj boš tel kamencu?
Cerkvico zidal.
Kaj boš tel cerkvici?
Nuter bom molil,
Dokler si bom jezik ogolil.

7456.

(Goriška.)

Tikel Mikel,
Daj mi kon'c!
Kaj bo s konca?
Šival meh.
Kaj bo z meha?
Hranil jab'ka.
Kaj bo z jab'ka?
Dekli dam.
Kaj bo z dekle?
Pasla svinje.
Kaj bo s svinje?
Ravnal salca.
Kaj bo 'z salca?
Mazal voz.
Kaj bo 'z voza?
Vozil kamence.
Kaj bo 'z kamenca?
Zidal cerkvico.
Kaj bo z cerkvice?
Molil bom.
Kaj boš molil?
Kar bom znal.

7457.

(Z Gorjanskega.)

Miau, miau,
Cvirn brau.
Kej bu 's cvirna?
Jabke brau.
Kej bu 'z jabъk?
Kukcam dau.
Kej bu 's kukcov?
Kamence uozu.
Kej bu 's kamenca?
Cirkvacu zidou.
Kej bu 's cirkvacъ?
Nuter bon Boga molu,
Doklèr bon živ!

7458.

(Tolminsko.)

Pleši, pleši črni kos!
Kak' bom plesal, ker sem bos.
Kam si svoje škornje djal?
Svoji ljubi sem jih dal.
Kaj t' je dala tvoja ljuba?
Sladko jabčice mi je dala.
Kaj boš delal z jabčica?
Kočiča bom pital.
Kaj boš delal s kočiča?
Maščico bom hranil.
Kaj boš delal z maščice?
Kolica bom mazal.

7456. *Zapisal* A. Pegan. — *Iz njegove zbirke 16—17.*
7457. *Zapisal* Anton Strekelj. — *Iz njegovega rokopisa.*
7458. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke 15—16. Glede začetka te in nasl. številke glej spodaj naslov:* „Pleši, pleši, črni kos."

Kaj boš delal s kolice?
Vozič bom narejal.
Kaj boš delal z voziča?
Kamnice bom vozil.
Kaj boš delal s kamnica?
Cerkvico bom zidal.
Kaj boš delal s cerkvice?
Mater božjo bom notri hranil.

7459.

(Goriška.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesal, ko sem bos!
Kam si svoje škornje djal?
Svoji ljubi sem jih dal.
Kaj ti je dalà za-nje?
Prav lepo zlato jabelko.
Kaj boš delal 'z jabelka?
Prešiča bom kupil.
Kaj bo 'z tega prešiča?
Voziček bom mazal.
Kaj boš delal z vozičkom?
Kamence bom vozil?
Kaj boš delal s kamencom?
Cerkvico bom zidal,
Kaj pa počneš s cerkvico?
Molit bom noter hodil,
Da si bom sreče sprosíl.

7460.

(Iz Bednja.)

Sova sedi žalostna na panju.
Kaj ti je, da si tak' žalostna?
Iglico sem zgubila.
Kaj če tebi iglica?
Torbico bi štrikala?
Kaj če tebi torbica?
Žira bi si brala.
Kaj če tebi žira?
Gudicam bi davala.
Kaj če tebi gudica?
Kolč'ca bi mazala.
Kaj čedu tebi kolč'ca?
Cigelj bi vozila,
Cerkvico bi zidala,
K maši bi hodila,
Bogca bi molila:
Vuk bo mašo bral,
Lisica bo stregla,
Zajc bo Boga molil.

Kožuh se pridobi, da bo v cerkvi Boga molil.

7461.

(Od Sv. Lenarta v Slov. gor.)

Kaj boš, maček, drota nüca?
Žakl bom si flika.
Kaj boš, maček, žakl nüca?
Želod mu si zbira.
(Kaj boš, maček, želod zbira?)
Prašička bom si reda.

7459. *Zapisal* neznanec. — *Iz Goriškega letnika 1864, str. 212—213.*

7460. *Zapisal* Iv. Šašelj; *zapela* Kata Petek. — *Iz Bisernic II. 178. Prim, glede konca zgoraj naslov* „Zajec Boga moli" (*št. 7442*).

7461. *Zapisal* Fr. Kos. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil J. Glonar, št. 40. Za vsakim vprašanjem in odgovorom se poje* Cimcamcimbole cimbolcimbole.

Kaj boš, maček, prašička, nüca?
Masti de mi dalo.
Kaj boš, maček, masti nüca?
Kole mu si maza?
Kaj boš, maček, kola nüca?
Deco mu si voza.
Kaj boš, maček, deco nüca?
Kozo de mi pasla.
Kaj boš, maček, kozo nüco?
Kožuh de mi dala.
Kaj boš, maček, kožih nüca?
V cerkvo mu ga meja.
Kaj boš, maček, v cerkvo hoda?
Bogeca mu mola.
Kaj boš, maček, Bogeca mola?
Da bi v nebesa priša.

7462.

(Iz Bratonec.)

Pléši, pléši, čàrän kôs!
Kàg bom plésao, dà sam bôs!
Kama si pa šòlcä djáo?
Stároj bàbi san jä dáo.
Kà si jä pa bàba za njé dála?
Ädnoga praščíčka.
Kàš pa tí s praščíčkon?
Kôla bon si màzao.
Kàš pa tí s kôlami?
Žä'no bon si vòzo.
Kàš pa tí žänôf?
Dèco dä mi mêla.
Kàš pa tí z dicôf!
Bìrkä do mi pàsla.
Kàš pa tí z bìrkami?
Bùndo bon si rédo.
Kàš pa tí s bùndof?
K mä'ši bon jo nòso.
Kàš pa ti pr mä'ši?
F pŕvon kôti Bogá mòlo,
V drügon kôti kébrä plôdo,
F trétjän kôti stinícä strážo,
F štŕton kôti bom pa spào!

Ubožcem hoče pomagati, da bodo prosili zanj.

7463.

(Od Sv. Antona na Pohorju.)

Peter, Peter cvirn prede.
Kam pa tebi cvirn bode?
S cvirnom bom pa žakle šival.
Kam pa tebi žakli bojo?
V žakle bom pa zrnce sipal.
Kam pa tebi zrnce bode?
Zrnce bom pa v mlinec nesel.
Kam pa tebi moka bode?
Z moke bom pa kruhec špekel.
Kam pa tebi kruhec bode?
Kruhec bom pa bogim talal.
Kam pa tebi bogi bojo?
Bogi bojo za me prosili.

7462. *Zapisal* Števan Kühar; *pel* Kühar of Miška. — *Iz Küharjeve zbirke št. 193. Glede začetka glej naslov na str. 327.*

7463. *Zapisal* J. Štibler. — *Iz njegove zbirke št. 6. Glede začetka prim. zgoraj drugo pesem v naslovu* „Zidal bo cerkev, da bo Boga molil.“

„Išel maček v kovačiju."

7464.

(Od Varaždina.)

Išel maček v kovačiju.
Kaj bu maček v kovačiji?

Bude maček iglu koval.
Kaj bu maček z iglum delal?

Bude maček vreču šival.
Kaj bu maček z vrečom delal?

Bude maček žir nabiral.
Kaj bu maček žirom delal?

Bude maček svinju hranil.
Kaj bu maček svinjom delal?

Bude maček salo imel.
Kaj bu maček salom delal?

Bude maček kola mazal.
Kaj bu maček s koli delal?

Bude maček v senjem išel.
Kaj bu maček v sejmu delal?

Bude maček ženu kupil.
Kaj bu maček ženom delal?

Bude maček ženu ljubil:
Cin, cin, cimbole!

„Derom, derom, Barbara."

7465.

(Od Cerovca.)

Derom, derom, Barbara!
Tratata, vinom škrinja,
Mladi so Serjancí, tralala!
Želodek bom si povala.
Kaj pa boš z želodekom?
Prašička bom si kermila.
Kaj pa boš si s prašičkom?
Salecem mu krožila.
Kaj pa boš ti s salecom?
Kolecam si mazala.
Kaj pa boš ti s koleci?
Konjiča bom k jim pripregla.
Kaj pa boš ti s konjičom?
Na senjem bom se pelala.
Kaj pa boš ti na senjmi?
Suknjico m si kupila.
Kaj pa boš ti s suknjicoj?
Kaj bom si jo nosila,
Da bom jaz k zaroki šla.

7464. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovega natiska v NP. 314—315.*

7465. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Trezika Megličeva. — *Iz VO. XIX. u. 313. Tam je pripisan tudi precej pomanjkljiv načrt melodije, pa ne vem, ali spada k tej pesmi ali ne. Slove pa tako:*

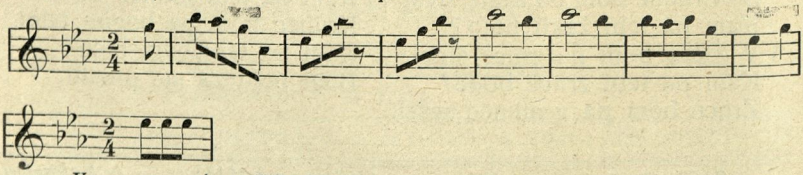

Vrazov prepis v VO. IV. 3. se loči v tem od zgoranjega natiska neglede na e *pred* -om *in naglaske*: 6 prasička — 7 prasičom — 12 k jim] si — 15, 17 tij si — 18 Kajj Ju — 19 Dere bom k zarokam šla. — *Verz 1—3 se ponavlja pred vsakim verzom, razen pred zadnjim.*

„Kurentova pesem.“

7466.

(Štajerska.)

Sveti Kurent cvirn prede.
Kaj pa bodeš s cvirnom včinil?
S cvirnom bodem žakle šival.
Kaj pa bodeš z žaklom včinil?
Z žaklom bodem žir pobiral.
Kaj pa bodeš z žirom včinil?
Z žirom bodem svinje pital.
Kaj pa bodeš s svinjo včinil?
Svinsko meso kuhal, pekel.
Kaj pa bodeš z mesom včinil?
Z mesom bodem ljudi hranil.
Zakaj bodeš ljudi z mesom hranil?
Ljudi mi bodo hišo stavli.
Kaj pa bodeš v hiši včinil?
Po zimi bom za pečjo sedel.
Zakaj boš pa za pečjo sedel?
Za pečjo bom pogačo hrustal.
Kaj pa bodeš za tem včinil?
Vince bodem žejen pival.
Kaj pa bodeš za tem včinil?
'Z knjižic bodem pesmi peval.
Kaj pa boš po pesmih včinil?
Po pesmih bodem sladko spaval:
Angel bodi varih moj — nocoj!

Zajec bo vozil popa v Zagreb.

7467.

(Iz Vrbovca.)

Zajec ima iglu.
Kaj buš z iglum delal?
Bum si žakel krpal.
Kaj buš žaklum delal?
Bum si žitek nosil.
Kaj buš žitkom delal?
Bum si prasca ranil.
Kaj buš s prascom delal?
Budem si ga zaklal.
Kaj buš salom delal?
Budem kola mazal.
Kaj buš s koli delal?
Budem popa vozil.
Kam ga budeš vozil?
Bum ga vozil Zagreb.

7466. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega spisa* „Miha Liml, zmagovit vojak v turški vojski“ (spisal *L. Št.*) *v Slov. Gospodarju IX. (1875) 117. Naslovljena je tam* „Kurentova pesem.“ *Prim. št. 7454 in 7463.*

7467. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 79—80.*

„Došla jeje huda vuka.“

7468.

(Zamladinec.)

(Odlomek.)

Došla jeje huda vúka
— — — — — — —
— — — — — — —
— — — — — — —
Došli jesu dromni črvi,
Rastočili žejne ovce,
Ke popile bistru vodu,
Ka polila žarek ogenj,
Ki podušil ostre bo(d)ce,
Ki preboli Petra jagra,
Ki je vubil hudu vuku,
Ka zaklala deklek kozla,
Kaj ga jeje čača kupil —
Vuradunadana —
Za krajcer dinara.

„Sova sedi na panjiču.“

7469.

(Iz Bednja.)

Sova sedi na panjičku.
Frkum, drkum, dana.
Kaj si zgubila?
Iglicu sem zgubila.
Kaj bi tebi iglica?
Žakelj bi si šivala.
Kaj bi tebi žakelj?
Žirek bi si brala.
Kaj bi tebi žirek?
Špehek bi si redila.
Kaj bi tebi špehek?
Kola bi si mazala.
Kaj bi tebi kola?
Kamen bi si vozila.
Kaj bi tebi kamen?
Gradec bi si zidala.
Kaj bi tebi gradec?
Šetala bi se u njem
Od kuta do kuta.

7470.

(Iz Adlešič.)

Sova sedi na panjiču.
Kaj bi sova rada?
Iglico na nadra.
Kaj bi z iglom delala?
Žakljico bi šivala.
Kaj bi tebi žakljica?
Žira bi si brala.
Kaj bi tebí žiri?
Gudice bi hranila.
Kaj bi tebi gudice?
Salce bi si vadila.
Kaj bi tebi salce?
Kola bi si mazala.
Kaj bi tebi kola?
Cigelj bi si vozila.
Kaj bi tebi cigelj?
Grade bi si zidala.
Kaj bi tebi gradi?
Po njih bi se šetala.

7468. *Zapisal* A. p. Šatrak (?) — *Objavil Mat. Valjavec v „Radu jug. akad.“ XLIII. 19-20.*

7469. *Zapisal* Iv. Šašelj; *zapela* Urša Požek. — *Iz Bisernic II. 176. Verz 2. se ponavlja za vsakim odgovorom.*

7470. *Zapisal* Iv. Šašelj; *pov.* Ana Skube. — *Iz „Bisernic“ II. 175.*

Kosovi črevlji v grm zakopani.

7471.

(Iz Preddvora.)

Pleši, pleši, černi kos!
Kak bom plesal, ker sem bos!
Kam si pa žbale djal?
Mici sem jih dal.
Kam jih je pa pa Mica djala?
V germ jih je pokopala.
Kje je tisti germ?
Je pogorel.
Kje je tisti ogenj?
Voda ga je potopila.
Kje je tista voda?
Golobje so jo popili.
Kje so tisti golobje?
Gospoda jih je postrelila.
Kje je tista gospoda?
Čez prelaz je skočila,
Si je rit in krevelj zlomila!

7472.

(Kranjska.)

Plješi, plješi, črni kos!
Kak bom pljesu, kì sèm bûs!
Kam si soje čreulce dù?
Soji lubci sèm jih dù.
Kam jih je lubca dejla?
V grmiček jih je zakopala.
Kej je tisti grmiček?
Grmiček je pogôru.
Kej je tisti pepio?
Vôda ga je vzela.
Kej je tista vôda?
Golobci so jo popili.
Kej so tisti golobci?
Gospôda jih je pojejla.
Kej je tista gospoda?
Črez prelaz je skočila,
Ritko si razpočila.

7473.

(Iz Bednja.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kaj bom plesal, ki sem bos!
Kàdi so ti škornjice?
V grmek sem jih spravil.
Kadi je ta grmek?
Sikira ga posekla.
Kadi je ta sikira?
Kovač jo je skoval.
Kadi je ta kovač?
Črvi so ga stočili.
Kadi so ti črvi?
Kokot jih je pozobal.
Kadi je ta kokot?
Svati so ga pojeli.

7474.

(Iz Ljabljane.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kak bom plesal, ko sem bos!
Kam s dal čeveljčke?
V grmovček sem jih spravil.

7471. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 122.*
7472. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz Šafařikovega „Slow. národopisa“ 166, kjer je napak tiskano* 1 crni, 13 goloba. *Tudi sicer je marsikaj nekranjskega v pesmi. V VO. je nisem našel.*
7473. *Zapisal* Iv. Šašelj; *zapela* Urša Požek. — *Iz Bisernic II. 179.*
7474. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz Lužarjevega rokopisa I. št. 19.*

Kje je tist grmovček?
Voda ga je vzela.
Kje je tista voda?
Golobčki so jo popili.
Kje so tist golobčki?
Gospa jih je vzela.
Kje je tista gospa?
Čez planke je skočila.
Kje so tiste planke?
Skira jih je posekala.
Kje je tista skira?
Pod mizo tam leži,
Pa smrt na njej kleči.

7475.

(Gornji grad.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesal, ker sem bos!
Kam si svoje čeveljčke dal?
Stari babi sem jih dal.
Kam jih je pa stara baba dala?
V brinjev grm jih je zakopala.
Kje je pa tisti brinjev grm?
Sekira ga je posekala.
Kje je pa tista sekira?
Kovač jo je vkoval.
Kje je pa tist' kovač?
Proso je šel na polje sejat.
Kje je pa tisto proso?
Golobčki so ga pozobal'.
Kje so pa tisti golobčki?
Gospoda jih je postrelila.
Kje je tista gospoda?
Čez ene peči je skočila,
Si je vrat (rit) in glavo podvila.

7475.

(Iz Podgorja.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesov, ker sem bos!
Kam s' pa čevle djav?
Stari babi sъm jъh dav.
Kam jъh je pa baba djala?
V en grm jъh je zakopala.
Ke je tisti grm?
Voda ga je vzela.
Ke je tista voda?
Golobčki so jo popili.
Ke so tisti golobčki?
V trne so zleteli.
Ke je tisto trne?
Sekira ga j' posekala.
Ke je tista sekira?
Pr kovač pod mizo leži,
Pa bela smrt na nъ kleči!

Kdor bo pred b'le zobe pokazov,
Bo mrtvo žabo žъru.

(Vsi tišče usta skupaj in kažejo drug v drugega. Kdor se prvi zasmeje, tisti — pravijo — žre mrtvo žabo.)

7477.

(Iz beljaške okolice.)

Rajej, rajej, črni kues!
Kaku bom rajov, kъ s'm bues:
K' je stara baba mъ črievle uzeva!
Baba, kam sъ jih djava?
Noť r pod an grm.
Čej je tistъ grm?
Voda ga je uzeva.
Čej je tista voda?
Golobi so jo popil'.
Čej so tistъ golob'?
Baba jih je postreliva
In se je zrav'n ubiva.

7475. *Zapisal* Nikolaj Omersa; *povedala* M. Glešičeva. — *Iz Omersovega rokopisa.*

7476. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 56.*

7477. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 6 in 7, kjer se razlaga* kues *s* kos, zrav'n *s* pri tem.

7478.

(Iz Vrbenj.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesov, ki sem bos!
Kam si čevlje d'jav?
Stari bab' sem jih prodav.
Kje je tista baba?
V hrib sem jo pokopav.
Kje je tisti hrib?
Voda ga je vzeva.
Kje je tista voda?
Golobčki so jo popili.
Kje so tist' golobčki?
Gospoda jih je pojedva.
Kje je tista gospoda?
Skoz oken dol je padva,
Na sred morjá pa ven kukljá:
Júhuhu!

Kosovi črevlji ali njih izkupilo v slami ali v hiši zgoreli.

7479.

(Iz Ljubna prl Podnartu,)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesal, če sem bos!
Kam si čevlje dal?
Stari babi sem jih prodal.
Kaj ti je za nje dala?
Lepega mastnega prašiča.
Kam si ga djal?
V slamo sem ga zakopál.
Kje je tista slama?
Pogorela je.
Kje je tisti pogorévček?
Voda ga je vzela.
Kje je tista voda?
V grmovček je stekla.
Kje je tist grmovček?
Kovačeva sekirca ga je posekala.
Kje je tisti kovač?
V šenico se je podelal.
Kje je tista šenica?
Golobje so jo pojedli.
Kje so tisti golobje?
Gospoda jih je postrelila.
Kje je tista gospoda?
Čez gank je poskočila,
Si je v rit reber odlomila.

7480.

(Železniki.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesal, ker sem bos!
Kam si svoje čevlje dal?
Svoji ljubci sem jih dal.
Kje je tvoja ljubica?
V slamci je zakopana.
Kje je tista slamica?
Ogelček jo je požgal.
Kje je tisti ogelček?
Voda ga je vzela.
Kje je tista voda?
Zamorčki so jo izpil'.
Kje so tisti zamorčki?
V hrib so letel' palce sekat,
Da bodo mostiček ravnal'
In stare babe čez metal'.

7478. *Zapisal* Jul. Slapšak; *povedala* Jerica Pogačar. — *Iz Slapšakove zbirke II 42 a. V v. 5. in 6. je* hrib *pač pomota za* grm.

7479. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke II. št. 6. 11.* pogorevček = pepel. *Z začetkom primerjaj spodaj Trstenjakov zapis v naslovu* „Pleši, pleši, črni kos“ *in št. 7462.*

7480. *Zapisal* Nikolaj Omersa; *povedala* M. Šmidova. — *Iz Omersovega rokopisa.*

7481.

(Iz ribniške doline.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kakó bom plesal, ker sem bos!
Kam si svoje črevlje djal?
V svojo hišo sem jih djal!
Kje je tista hiša?
Pogorela je.
Kje je tisto pogorišče?
Voda ga je vzela.
Kje je tista voda?
Golobci so jo popili.
Kje so tisti golobci?
Črez plot so poskakali.
Kje je tisti plot?
Frlanka ga je posekala.
Kje je tista frlanka?
Kovač jo je razkoval.
Kje je tisti kovač?
V zemljo se je zakopal.
Kje je tista zemlja?
Volki so jo potacali.
Kje so tisti volki?
Mesar jih je poklal.
Kje je tisti mesar?
Na vojsko se je zapisal!

Grličica grče, Peter konja drče.

7482.

(Iz Podzemlja.)

Grličica grče,
Peter konja drče.
Peter, podaj palico,
Da ubijem grlico.
Meni grla soli da.
Ja sol škopcu dam,
Škopec meni loja da.
Ja loj Bogu dam,
Bog meni nálije
Dve latvice mleka.
S čim ste ga meli?
Z mačkino čapico.
Kadi je ta čapica?
Na polici merici.
Kadi je ta polica?
Ogenj jo pogorel.
Kadi je ta ogenj?
Bujica zalila.
Kadi je ta bujica?
Travica zarasla,
Kadi je ta travica?
Ovčica popasla.
Kadi je ta ovčica?
Vuk jo je odnesel.
Kadi je ta vuk?
Skril se je za grmak.
Kadi je ta grmak?
Sikir'ca ga posekla.
Kadi je ta sikirica?
Kovač jo je razkoval.
Kadi je ta kovač?
Črvi so ga sneli.
Kadi so ti črvi?
Kokoti jih pozobali.
Kadi so ti kokoti?
Svati so jih pojeli.
Kadi so ti svati?
Prošli so po mlado.
Kadi je ta mlada?
Skrila se je v slamico,
Kako miš v jamico.

7481. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegovega rokopisa I. št. 17.* Frlanka *je majhna sekirica.*

7482. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz „Letopisa slov. Matice" 1889. str. 78, kjer je priobčena kot pesem, ki se poje pri svatovščini, in to pač zato, ker so naposled omenjeni svatje. Ista pesem je potem priobčena v „Dom in Svetu" VII (1894) na platnicah 22, kjer so te opomnje:* 5 grla = grlica, 6 škopec = oven, 13 kadi = kje, 18 bujica = hudournik, 34 kokot = petelin, 38 mlada = nevesta *To zadnji natisek se loči od prvega v tem:* 2, 3 Petar — 9 nalije — 10 latvici — 26, 27 grmek — 29 sekir'ca. *Z začetkom primerjaj št. 7444 in 7445.*

Čenčare (lešnike) bomo tolkli, mrkevco strgali.

7483.

(Iz Št. Jošta pri Vrhniki.)

Pastirci, domu ženite.
Kaj bomo delali?
Činčare bomo tolkli!
Kam jih bomo devali?
Na zlata vrata.
Kje so pa tista zlata vrata?
Sekirca jih je posekala.
Kje je pa tista sekirca?
V prosce je padla.
Kje je pa tisto prosce?
Tičica ga je pozobala.
Kje je pa tista tičica?
V grmice je sedla.
Kje je pa tisto grmice?
Pogorelo je.
Kje je pa tisti pepelček?
Vodka ga je nesla.
Kje je pa tista vodka?
Trije golobci so jo popili.
Kje so pa tisti trije golobci?
Trije fari so jih snedli.
Kje so tisti trije fari?
Šli so čez 15 gričev in čez 15 dolin:

Kdor bo prvo besedo prego voril,
Ta bode konjsko pleče požulil!

Tako si pastirji drug drugemu za kratek čas odgovarjajo.

7484.

(Iz Luže na Gorenjskem.)

Damú ženimo:
Kogá 'mo délal'?
Čénče 'mo tovkъl.
Kàm ih 'mo dal'?
Na želézne vrata.
Kí so tiste vrata?
S'kér'ca ih i posékala.
Kí j' tista s'kér'ca?
V prósce j' padla.
Kí j' tist' prósce?
Tič'ca ga j' pozobala.
Kí j' tista tič'ca?
Na grm i sédla.
Kí j' tist' grm?
Kôza ga j' objedla.
Kí j' tista kôza?
Vovk jo j' snédu.
Kí j' tist' vovk?
Mêdved ga j' požèru.
Kí j' tist' mêdved?
V hósto je dèru.
Kí j' tista hósta?
Pogoréla je.
Kí j' tist' pepév?
U vódo j' padu.
Kí j' tista vôda?
Mórčъkъ so jo popil':
So šli čez njo, so rjul':
Pujs, pujs,
Tí mal' môje dristce pokus'!

7485.

(Tunjice.)

Pasterj', dam ženimo!
Še pasimo!
Kaj bomo delali?
Lešnike tolkli.

7483. *Zapisal* Josip Samotorčan. — *Iz njegove zbirke 15—16, kjer se* požulil *razlaga s* pojedel.
7484. *Zapisal* Jož. Kržišnik. — *Iz njegovega rokopisa.*
7485. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VI. 59.*

Ke je kvadu?
Za grmam.
Ke je tist grm?
Koza ga j' ubrala.
Ke je tista koza?
V vodo je skočila.
Ke je tista voda?
Golopčki so jo popili.
Ke so tisti golopčki?
Gospoda ih je vzela.
Ke je tista gospoda?
Vrh Grintovca je šva,
Je dô skočiva,
Si je ritno kost zvomiva!

7486.

(S Homca pri Kamniku.)

Dam ženimo!,
Še pasimo!
Kaj mo delali?
Merkevco bomo stergali.
Kam devali?
Na mejo.
Kje je tista meja?
Pogorela je.
Kje je tisti ogenj?
Voda ga je vzela.
Kje je pa tista voda?
Golobičî so jo popili.
Kje so pa tisti golobiči?
Gospa jih je vsterlila.
Kje je pa tista gospa?
Čez planke je skočila
In si je ritni kregelj zlomila.
Kje so pa tiste planke?
Sekirica jih je posekala,
Kje je pa tista sekirica?
Smert na njej leži
In bele zobe kaže.

Tukaj pastirji ustnice vkup tiščijo in pervi pastir dalje govori:

Kdor bele zobe pokaže,
Ta bo pa suho žabo hrst.

In če kteri izmed pastirjev zobe pokaže, mu drugi vsi nagajajo: Suho žabo hrst, herst itd.

Sok (župo) bomo kuhali.

7487.

(Suha.)

Dam ženimo!
Še pasimo.
Kua 'mo deval?
Sok 'mo kuhal.
Kdo gau kuhov?
Stara žaba.
Kdo gau mešov?
Stara baba.
Ke j' tista stara baba?
— — — — — — —
Ke j' tista voda?
Za grmójčkam teče.
Ke j' tisť grmojč'k?
Kovačova skirca ga j' posekova.
Ke j' tisť kovač?
Na pol ušenico seje,
Ke j' tista všenica?
Govobje so jo pozobal.
Ke so tisť govobje?
Gospoda j'h je postrlava,
Pa čez pvanke poskakava,
Pa ritъn krъvel zvomiva:
Kdor bo preh bele zobe pokazov,
Bo žäru kače, žabe, dreče

(Drže se za usta, da bi se ne smejali. Pojejo pastirji, predno ženô domov.)

7486. *Zapisal* Martin Zarnik. — *Iz NB. 140—141.*
7487. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke XI. 19.*

7488.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Pastirc', hitr domu ženite!
Kaj bomo delali?
Župco boste srkali.
Kje je tista žup'ca?
Golob jo je spil.
Kje je tisti golob?
Na vejico se je vsel.
Kje je tista vejica?
Sekirca jo je posekala.
Kje je tista sekirca?
Kovač jo je razkoval.
Kje je tisti kovač?
V kovačnici je zgorel.
Kje je tisti ogenj?
Upepelil se je.
Kje je tisti pepel?
Štrene so ž njim požehtane.
Kje so tiste štrene?
Ob potu visijo.
Kje je tisti pot?
Svinja ga je spodrila.
Kje je tista svinja?
Jager jo je vštrelil.
Kje je tisti jager?
Čez streho je skočil,
Glavo je namočil.

7489.

(Z murskega polja.)

Pastirji se zeberejo in dva se začneta razgovarati:

Hod'mo domú.
Kaj 'mo doma?
Žüpico 'mo kühali.
S čim 'mo mešali?
S kükačikom.
Ge je tista kühačika?
Na polici je.
Ge je tista polica?
Zgorela je.
Ge je tisti ogen?
Pepel je ž jega grata.
Ge je tisti pepel?
Golobi so ga popikali.
Ge so tisti golobi?
V trje so zleteli.
Ge je tisto trje?
Sekira je posekala.
Ge je tista sekira?
Kovač je razkova.
Ge je tisti kovač?
Prek Müre, prek Drave!

Keri prvi blekne,
Debeli drek požrekne!

Zdaj morajo vsi vüsta zapreti, pa keri se prle nasmeje, tisti debeli drek požrekne.

Žabe bomo rezali.

7490.

(Iz Luže na Gor.)

Damú ženimo!
Kogá 'mo delal'?
Žabe 'mo rézal'.
Kdo ih bo jedu?
Tist, kè bò narpred zobé pokazov!

Zdaj tišče ustnice skupaj in se režé drug drugemu, da bi ga spravili, da bi se smejal in pokazal zobé.

7488. *Zapisal* Jul. Slapšak; *zapela* Julka Slapšak. — *Iz Slapšakove zbirke II. 39.*

7489. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Vestnika" I. 139—140, št. 96.*

7490. *Zapisal* Jož. Kržišnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

7491.

(Iz Vrbovca.)

Ludi na kupu,
Cucki na strane.
Zovemo je med ludi,
Da ne budu bludili,
Kač — žab gulili,
Zdeličicu nagulili,
Zdeličicu pobuzali.
Ka' jim je ostalo,
To su prodali.

Vidim kaču — žabu f trsju
Z devetimi prstmi:
Ki prvi žugne,
Kaču — žabu srusne.

Meni je slobodno pregovoriti,
Kak i onoj tičici,
Ka pod nebom lěče:
Rust, rust, rust!

Pisano jabolko za plačilo.

7492.

(Iz goriške okolice.)

Tujčica, mavčica,
Kje si ti bila?
V Šempetru pri teti.
Kaj si tam delala?
Tujčico zibala.
Kaj ti je dala?
Pisano jabčico.
Kam si jo djala?
V pisano skrinjčico.
Kje je ta skrinjčica?
Sekira jo je z'sek'la.
Kje je ta s'kira?
V grm je zletela.
Kje je ta grmič?
V ognji je zgorel.
Kje je ta ogenj?
Voda ga je pogasila.
Kje je ta voda?
Volek jo je popil.
Kje je ta volek?
Volk ga je snedel.
Kje je ta volk?
Tam po gori leta,
K' se vse za njim premeta.

Kilavo pišče za plačilo.

7493.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Tinčica, tančica,
Kje si ti bla?
Pr teti v Šempetri.
Kaj si delala?
Štrence motala.
Kaj ti je dala?
Nu kilavo peščice.
Kje je tisto kilavo peščice?
Zdol pod ognjiščicem.
Kje je tisto ognjiščice?
Odnesla voda.
Kje je tista voda?
Izpiu volek.
Kje je tisti volek?
Ubujla sekirca.
Kje je tista sekirca?
Zakoval kovač,
Kje je tisti kovač?
Je skoču črez en zid,
Je nejdu v karti denar zavit;
Je skoču črez nu grapu,
Je nejdu nu kosmatu kapu!

7491. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 78.* „*Psu se kaže, da* buza, *a ne da* jede."

7492. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke str. 24—25.*

7493. *Zapisal* Jože. Cejan; *pela* sestra Anica. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 42.*

7494.

(Z Gorjanskega.)

Štrukъlj Mértin,
Či si biu?
V Šempetri
Per ljubi moji teti.
Kej si dïélou?
Štrencъ viu.
Kej t' je dala?
Ano golo peščъce.
Kam s' je denu?
Zdolej pod gonjiščъce.
Či je tisto gonjiščъce?
Uosъ s' je razdrlъ.
Či sъ tistъ uosъ?
Uou jih je snou.
Či je tisti uou?
Sekirca ga je ubila.
Či je tista sekirca?
U grm poskočila.
Ci je tisti grm?
Uosъ z' ga pojïéle.
Či sъ tistъ uosъ?
Uk jih je snou.
Či je tisti úk?
Na Črn vrh je šou pèt uodu
In ga nà bu več nazaj!

7495.

(Ščedenj.)

Tonček, či si biu?
Pъr teti Šprinci.
Ka si delau?
Štrence viu.
Ka t' je dala?
No čilavo pišče.
Kan s' ga déno?
Pod ognjišče.
Či je ognjišče?
Vôdka vzéla.
Či je vôdka?
Vôlik spiu.
Či je vôlik?
Ščerca ubujla.
Či je ščérca?
Pala v presú.
Či je presú?
Tičce pozobale.
Či so tičce?
So šle gor na an hrib,
Boh je—nъ dej
Več dol prit!

Sova bo zidala cerkev, da se mačke ubrani.

7496.

(Iz Pribinec.)

Sova sedi na bukovem panju,
Ima iglico.
Kaj če sovi iglica?
Vrečico bo šivala.
Kaj če sovi vrečica?
Žireka bo brala.
Kaj če sovi žireka?
Gudekam bo davala.
Kaj ča sovi gudeka?
Salce si bo vadila.
Kaj če sovi salce?
Kolca si bo mazala.
Kaj čedo sovi kolca
Kamen si bo vozila.
Kaj če sovi kamen?
Cerkvico bo zidala.

7494. *Zapisal* Anton Štrekelj. — *Iz njegovega rokopisa.*
7495. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 51.*
7496. *Zapisal* Iv. Šašelj; *pela* Kata Kozan. — *Iz „Bisernic" II. 177.*
c. Prim. št. 7469 in 7470.

Kaj če sovi cerkvica?
Nutri se bo stiskala,
Če jo mačka zrušiti.
Kadi je ta mačka?
Na polici sedi.
Kadi je ta polica?
V ognju je zgorela.
Kadi je ta ogenj?
Voda ga polila.
Kadi je ta voda?
Po trati se je razlila.
Kadi je ta trata?
Ovce so jo popasle.
Kadi so te ovce?
Vuk jih je pojel.
Kadi je ta vuk?
Za grmom čeka.

Sveti Ivan v listjiču ves zakopan.

7497.

(Iz Varaždina.)

Ziba zibalka,
Popova pralka,
Nutri se zible sveti Ivan,
Vu lističu ves je zakopan.
Dě je to lističe?
Vodica poplavala.
Dě je ta vodica?
Voleki popili.
Dě su ti voleki?
Črveki rezrovali.
Dě su ti črveki?
Ftičice pozobale.
Dě su te ftičice?
Po grmiču rezletele.
Dě je to grmiče?
Sekirka posěkla.
Dě je ta sekirka?
Sekirka pri kovaču.
Kuj, kuj, moj kovač,
Buš jęl zdigan kolač.

Kje je ključ?

7498.

(Iz vzhodnega Štajerja.)

Ge je moj ključ?
Na remeni je.
Ge je tisti remen?
Miš ga je zesekala.
Ge je tista miš?
Maček jo je zaklô.
Ge je tisti maček?
Pes ga je bujo.
Ge je tisti pes?
Palca ga pobila.
Ge je tista palca?
Ogen jo je požgo.
Ge je tisti ogen?
Voda ga pogasila.
Ge je tista voda?
Junec jo je popio.
Ge je tisti junec?
Mesar ga je zaklo.
Ge je tisti mesar?
Smert ga je bujla.
Ge je tista smert?
— — — — — —

7497. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 30.*

7498. *Zapisal* Vekoslav Šparavec. — *Iz Vrazovega prepisa v VO. IV. 4, kjer se primerja „Koljada ruska“:* „Koljada, koljada gdě byla? Konej pasla. — Čto vypasla? Konja v sědlě, v zolotoj uzdě. — Koni gdě? Za vorota ušli. — Vorota gdě? Vodoj sneslo. — Voda gdě? Byki vypili. — Byki gdě? Za gory ušli. — Gory gdě? Červi vytočili. — Červi gdě? Gusi vyklevali. — Gusi gdě? V trostnik ušli. — Trostnik gdě? Děvki vypololi. — Děvki gdě? Za muž ušli. — Mužja gdě? Na vojnu ušli. — Vojna gdě? Na peči v uglu.“

Ptičica skozi levo frknila.

7499.

(Iz beljaške okolice.)

Čej je tista tičca,
K' je tu gor čapeva?
Ja skoz lievo f'rk'nva?
Čej je tista lieva?
Je pogoreva.
Če je tiste pogorenje?
Ga je Ziladrava poplak'nva.
Čej je tista Ziladrava?
Jo je Črnъ Murъ popiv.
Čej je tistъ Črnъ Murъ?
Je šov v goro paličce sekat,
Da se bomo kъcal in mъzal.

Jarčica in petelinček v leščnikih.

7500.

(S Srpenice.)

Je bila puljca in petelinčič. Šla sta lešenkiče brat. Petelinčič je poskočil gor na leskov grm. Djala je puljca petelinčiču: Vrzi mi dolka 'no bubarco. Vrgel je in ji razbil očice. Pula reče: Le čakaj, petelinčič-kovršinčič! Kaj si mi razlil očice? Petelinčič je djal: Kaj mi koza grm objedla? Koza je djala: Kaj me ni pastir varoval? Pastir je djal: Kaj mi ni dekla južne skuhala? Dekla je djala: Kaj mi ni mlinar moke zmlel? Mlinar je djal: Kaj mi je vuk vso vodo popil? Vuk je djal: Kaj mi je sonce v rit sjalo? Solnce je djalo: Kaj mi je Bog vkazal?

7501.

(Iz beljaške okolice.)

Čibka in petelinček sta šva v lešenče. Čibka je rekva k petelinčkъ: Glej tam gor ano čopco! Petelinč'k je gor zlezov, je čopco utrgov in čibcъ v očij vrgov. Čibca je vekava in rekva: Čaj, čaj, jes bom to doma povedava. Petelinč'k je rekov: Zakaj mi je grm hvače strgov?

Grm je rekov: Zakaj me je koza objedva?
Koza je rekva: Zakaj me je pastir cmav napasov?
Pastir je rekov: Zakaj mi je gospodinja tak mickъn kos kruha dava?
Gospodinja je rekva: Zakaj mi je svinja snedva?
Svinja je rekva: Zakaj mi je madvad kočъče snedov?
Madvad je rekov: Ja kъ sъm biv v-a-č-ъ-n.

7499. *Zapisal* Lojz Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 3, kjer razlaga:* čapeva *s* čepela, sedela, lieva *z* malo ognjišče v sobi, kjer so v prejšnjih časih treske za razsvetljavo gorele, f'rk'nva *z* zleteva, Ziladrava *z* Zila in Drava, otroški izraz kъcati in mъzati *z* loviti in biti se.

7500. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Goriškega letnika" 1864. 205—206.* Pulja = *ital.-ben.* pola (*s širokim* o) *ptič, kokoš. Ta in naslednja številka kažeta že po obliki, da sta spadali nekdaj med izpraševalnice, zato sem ju priobčil tukaj.*

7501. *Zapisal* Lojz Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 4 in 5, kjer se razlaga* v leš'nče *z* lešnike trgat, čop'ca *s* kepa, več lešnikov ukup, vekati *z* jokati, c'mav *s* premalo, mickъn *z* majhen, kočъče *s* kocke, mlade prešiče, vač'n *z* lačen.

Kos črevlje ljubici dal za ljubezen.

7502.

(Iz Ščednja.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako čen plesat, ki sen bos!
Kan si deno šulence?
Moji lubci sen jih dau,
Da bom dreve sez njo spau!

7503.

(Miren.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kako bom plesal, ker sem bos!
Kam si svoje šolnce dal?
Svoji ljubci sem jih dal,
Da bom drevi pri nje spal.
Šolnce sem nazaj vzal,
Ona se je jokala,
Jaz sem se smejal!

7504.

(S Strmca pri Logéh.)

Raj, raj, raj, črni kuos!
Ku bom raju, ker sem buos!
Sem stari babi čiulje dau,
Buom pa drievi per nji spau!

7505.

(Od Cerovca.)

Pleši, pleši, črni kos!
Kak bom plesâ, da sem bos!
Komi pa si črevle dá?
Stari babi sem jih da,
Kaj sem trikrat pri njej spa

7506.

(Borovlje, Ziljsko.)

Rajej, rajej, črni kues!
„Kak bom rajov, ko sem bues!
Starej babi črievle dav,
Da bom drieve pri njej spav!“

7502. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 12.*

7503. *Zapisal* Nikolaj Omersa; *povedal* Ign. Šavnik. — *Iz Omersovega rokopisa.*

7504. *Zapisal* Joško Velikonja. — *Iz njegove zbirke II. 18.*

7505. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Micika Mohoričeva, dekle 5 let staro. — *Iz VO. XIX. H. 6 (59). Prepis v VO. I. 118 se loči v tem:* 4 nje 5 t. p. n.] trikrat pri njoj spâ. *Tam je tudi pripisano to :*

„Dětca ovako poju;
Pjesi, pjesi, čijni kos!
Kak bóm pjesâ, da sem bos!
Komi pa si čivje dâ?
Stajoj babi sem je dâ,
Kaj sem tjikjat pji njoj spâ!

7506. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 653. Enako slove zapis Val. Brandstätterja z Ziljske Bistrice z razlikami:* 1 kos — 2 rajev ... bos — 3 Stari — 4 pr.

Kos vse dal dekletom za ljubezen.

7507.

(Vrhovska.)

Tancali so Lašiči
Po zeleni tratici.
Govoro Lašiči:
„Tancaj, tancaj, černi kos!“
„„Neču vere, sak sem bos!
Kar sim imel, to sim dal
Vsim devojkam za ljubav.
Iše imam dva dukata,
Kaj si kupim dva podplata.
Iše imam dua cekina,
Dal sem jih za dva škopina.
Iše imam dua goldina,
Kaj si kupim maselc vina!“

Kos prodal črevlje za prašička.

7508.

(Štajerska.)

Pleši, pleši, černi kos!
Kak bom plesal, da sem bos!
Kam pa si črevlje dal?
Stari babi sem jih dal!
Kaj ti je za nje dala?
Debelomastnega prašička.

Kos ne more popraviti črevljev.

7509.

(Iz Varaždina.)

Tancaj, tancaj, črni kos!
„Kak bi tancal, da sem bos!
Němam drete nit smole,
Da bi krpal cokole.
Nek ti tanca deklica,
Ka ti ima čižmice;
Kad si ove razdere,
Druge ti si zabere.“

7510.

(Varaždin.)

Tancaj, tancaj, crni kos!
„Kak bum tancal, da sem bos!
Nimam drete nit smole,
Kaj bi kerpal šavore.“

7511.

(Okoli Ivanić-grada.)

Pleši, pleši, crni kos!
„Kak ću plesat, kad sam bos!
Neimam dretve ni smole,
Čim bi krpal cipele!“

7507. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. XVI. Č. št. 29.*

7508. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 77. Glej zgoraj naslov „Kosovi črevlji ali njih izkupilo zgoreli v slami ali v hiši“ (zapis Lužarjev, št. 7479).*

7509. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 26. 27; melodijo gl. v Kuhaču III. 1018.*

7510. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 122.*

7511. *Zapisal* Gj. Deželić. — *Iz „Arkiva za povj. jugosl.“ VII. 226. Tudi sicer med Hrvati je znana ta pesem, n. p. v Kolnofu med ogrskimi Hrvati, v Karlovcu, v Istri (prim. Kuhač III. pod št. 1018).*

Bosi kos ne more „rajžati“.

7512.

(Iz kanalske doline na Kor.)

„Svetla lunca se svetí,
Čas mi je porajžati.“

„„Rajži, rajži, črni kuos!““
„Kak bom rajžal, ko sem buos!“

Kaj naj mu oče kupi, da pojde na vojsko.

7513.

(Iz Vrbovca.)

Kupite mi, čaček, halicu,
Vu čem pojde'med junake na vojsku:
Minguri, majnguri,
Šprincali, tancali,
Povrtel je, zavrtel je
Se loj tam!

Kupite mi, čaček, reklečec,
Vu čem pojde'med junake na vojsku.

Kupite mi. čaček, lačice,
Vu čem pojde'med junake na vojsku.

Kupite mi, čače', kesige,
Vu čem pojde'med junake na vojsku.

Kupite mi, čače', kapicu,
Kaj bum imel med junaki na vojski.

Kupite mi, čaček, teleček,
V čem si budem nosil med junaki na vojsku.

Kupite mi, čaček, puškicu,
S čim se budem branil med junaki na vojski.

Kupite mi, čaček, bangalét,
Š čim se budem branil med junaki na vojski.

Rad bi dragonec bil, pa rdeče kape nimam.

7514.

(Iz Bratonec.)

Jäz bi rät cigàjnar büu,
Ardéčä 'läčä nöman.
Ardéčä 'läčä tàn dobín,
Püšläca pa nöman!

Da bi ädna tàkša bila,
Ka bi mi ga dála,
Jäz bi njoj pa pìti küpo,
Ka bi sä smijála!

7512. *Zapisal* Valentin Brandstätter. — *Iz njegove zbirke.*

7513. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 63—64. Verz 3—6 se ponavlja za vsakim parom.* Kesige = cipele.

7514. *Zapisal* Stevan Kühar; *pel* Küharof Martin. — *Iz Küharjeve zbirke št. 121.*

7515.

(S Pohorja.)

Jas pa bi rad dragoner bil,
Pa r'deče kape nimam.
R'dečo kapo tam dobim,
Al' pušelc notri nimam!

Ko bi jas 'no dekle dobil,
Da b' mi pušelc notri dala,
Jas bi mu pa piti kupil,
Da bi se smejalo!

7516.

(S Kozjaka nad Mariborom.)

Jaz bi rad cigajnar bil,
Pa rdeče kape nimam,
Rdečo kapo tam dobim,
Pa pušlja noter nimam!

Jaz bi rad eno Micko 'mel,
Da b' mi pušeljc noter dala,
Jaz bi ji pa vinca kupil,
Da bi se smejala!

7617.

(Iz Tunjic.)

Jaz bi rad lutrajnar bil,
Pa rdeče kape nemam;

Rdečo kapo b' že dobil,
Pa pušeljca gor nimam.

Kaj sem prislužil.

7518.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

I.

Prvo leto služo,
Kokoš sem zaslužo:
Kokoš ima pisano perje,
Pišance zvalila.

II.

Drugo leto služo,
Puro sn zaslužo.
Pura reče: dolga ura,
Kokoš ima pisano perje,
Pišance zvalila.

III.

Tretje leto služo,
Raco sn zaslužo.
Raca reče: gign gagn,
Pura reče: dolga ura,
(itd. kakor v II.)

IV.

Štrto leto služo,
Gosko sem zaslužo.
Goska reče: figl fagl,
Goska reče: gign gagn,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto služo,
Prašiča sem zaslužo.
Prašič reče: koli mene,
Goska reče: figl fagl,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto služo,
Vola sem zaslužo.
Volek reče: vpreži mene,
Prašič reče: koli mene,
(itd. kakor v V.)

7515. *Zapisal* Filip Miklavec. — *iz njegove zbirke I. št. 54.*
7516. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*
7517. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. 4.*
7518. *Zapisal* (*prepisal?*) Andrej Kralj. — *Iz njegove zbirke.*

VII.

Sedmo leto služo,
Konja sem zaslužo.
Konjek reče: jezdi mene,
Volek reče: vpreži mene,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto služo,
Njivo sem zaslužo.
Njiva reče: orji mene,
Konjek reče: jezdi mene,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Deveto leto služo,
Babo sem zaslužo.
Baba reče: lubi mene,
Njiva reče: orji mene,
(itd. kakor v VIII.)

X.

Deseto leto služo,
Deco sem prislužo.
Deca reče: dajte kruha,
Baba reče: lubi mene,
Njiva reče: orji mene,
Konjek reče: jezdi mene,
Volek reče: vpreži mene,
Prašič reče: koli mene,
Goska reče: figl, fagl,
Raca reče: gign, gagn,
Pura reče: dolga ura,
Kokoš ima pisano perje,
Pišance zvalila.

1519.

(Iz Podgradja pri Ljutomeru.)

I.

Prvo leto sem služja,
Si kókoš sem zaslužja.
Kókoš ima belo perje,
Pišence mi rodila.

II.

Drugo leto sem služja,
Si reco sem zaslužja.
Reca reče: picom, pacom,
Kókoš ima belo perje.
Pišence mi rodila.

III.

Tretjo leto sem služja,
Si gosko sem zaslužja.
Goska reče gigom-gagom,
Reca reče: picom-pacom.
(itd. kakor v II.)

IV.

Štrto leto sem služja,
Si puro sem zaslužja.
Pura reče: firkel-farkel,
Goska reče: gigom-gagom,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služja,
Si tele sem zaslužja.
Tele reče: mek, mek, mek,
Pura reče: firkel-farkel,
(itd. kakor v IV.)

7519. *Zapisal dr.* Fran Mohorič. — *Iz njegove zbirke IV. št. 13. Po njegovem petju je zapisal Domic. Serajnik to-le melodijo (II. mel. št. 38):*

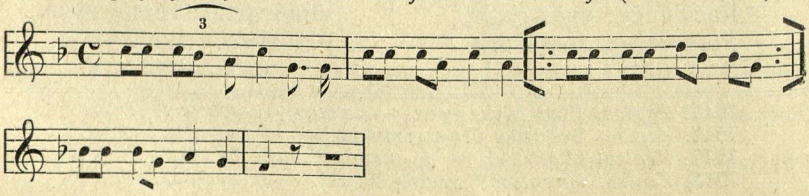

VI.

Šesto leto sem služja,
Si kravo sem zaslužja.
Krava reče: doji mene,
Tele reče: mek, mek, mek,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služja,
Si konja sem zaslužja.
Konj mi reče: vozi z menoj,
Krava reče: doji mene,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto sem služja,
Si ženo sem zaslužja.
Žena reče: spi pri meni,
Konj mi reče: vozi z menoj,
Krava reče: doji mene,
Tele reče: mek, mek, mek,
Pura reče: firkel-farkel,
Goska reče: gigom-gagom,
Reca reče: picom-pacom,
Kokoš ima bele perje,
Pišence mi rodila.

7520.

(Iz Varaždina.)

I.

Prvo leto služil,
Kokoš sem zaslužil:
Moja kokoš belo perje,
Piliče zvodila.

II.

Drugo leto služil,
Racu sem zaslužil:
Moja raca blato tanca,
Moja kokoš belo perje,
Piliče zvodila.

III.

Trejto leto služil,
Gusku sem zaslužil:
Moja guska vodu pluska,
Moja raca blato tanca,
(itd. kakor v II.)

IV.

Štrto leto služil,
Puru sem zaslužil:
Moja pura vodu dura,
Moja guska vodu pluska,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto služil,
Tele sem zaslužil:
Moje tele z repom mele,
Moja pura vodu dura,
(itd. kakor v IV.

VI.

Šesto leto služil,
Kravu sem zaslužil:
Krava veli: doji mene,
Moje tele z repom mele,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto služil,
Vola sem zaslužil:
Volek veli: vozi z menum,
Krava veli: doji mene,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto služil,
Konja sem zaslužil:
Konjek veli: jaši mene,
Volek veli: vozi z menum,
(itd. kakor v VII.)

7520. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovih „Pripovjedek“ 308—309. Enak zapis je dal Valjavec Miklošiču; loči se od zgoranjega samo v tem:* 12 pljuska — 38 Deseto] Zadnje — 40 ljubi. — *Valjavčev rokopis v njegovi ostalini, ki mi ga je poslal v vpogled Levec, se loči od zgoranjega natiska:* 11 Gosku — 14 Četrto — 72 Deseto] Zadnje — 40 lubi mene] verna budem. *Tam je tudi pripisano: „Tako popevajo varaždinske babe za večju“. Pesem je natisnjena tudi v Novicah XVII (1858) 206 s temi razlikami od zgoranjega natiska:* 10 Tretjo — 40 ljubi.

IX.

Deveto leto služil,
Hižu sem zaslužil:
Hiža veli: stanuj v meni,
Konjek veli: jaši mene,
(itd. kakor v VIII.)

X.

Deseto leto služil,
Ženu sem zaslužil:
Žena veli: lubi mene.
Hiža veli: stanuj v meni,
Konjek veli: jaši mene,
Volek veli: vozi z menom,
Krava veli: doji mene,
Moje tele z repom mele,
Moja pura vodu dura,
Moja guska vodu pluska,
Moja raca blato tanca,
Moja kokoš belo perje,
Piliče zvodila.

(Iz Obriža pri Središču.)

7521.

I.

Prvo leto, ko sem služil,
Eno koklo sem prislužil:
Moja koklja špiklja, špuklja,
Piščeta vali.

II.

Drugo leto, ko sem služil,
Eno račko sem prislužil:
Moja racka zmiraj tacka,
Moja koklja (itd. kakor v I.)

III.

Tretjo leto, ko sem služil,
Eno gosko sem prislužil:
Moja goska krivonoska,
Moja racka (itd. kakor v II.)

IV.

Štrto leto, ko sem služil,
Eno backo sem prislužil:
Moja backa be be be,
Moja goska (itd. kakor v III.)

V.

Peto leto, ko sem služil,
Eno kozko sem prislužil:
Moja kozka, mek mek mek:
Moja backa (itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto, ko sem služil,
Sem oslička si prislužil:
Moj osliček nosi me,
Moja kozka (itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto, ko sem služil,
Sem konjička si prislužil:
Moj konjiček vozi me,
Moj osliček (itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto ko sem služil,
Gruntec majhen sem prislužil:
Gruntec mali živi me,
Moj konjiček vozi me,
Moj osliček nosi me,
Moja kozka: mek mek mek,
Moja backa: be be be,
Moja goska krivonoska,
Moja racka zmiraj tacka,
Moja koklja špiklja, špuklja,
Piščeta vali.

7521. *Zapisala* Frančiška Trstenjak. — *Iz njenega rokopisa, ki mi ga je poslal brat njen Alojzij Trstenjak.*

(Iz ptujske okolice.)

7522.

I.

Prvo leto sem služil,
Sem služil, sem služil,
Sem služil, sem služil,
Sem kokljo zaslužil.
Koklja ima belo glavo,
Pišance je zvodila.

II.

Drugo leto sem služil,
Sem raco zaslužil.
Raca veli: ligo lago,
Koklja ima belo glavo,
Pišance je zvodila.

III.

Tretje leto sem služil,
Sem gosko zaslužil.
Goska veli: gigo gago,
Raca veli: ligo lago,
(itd. kakor v II.)

IV.

Štrto leto sem služil,
Sem puro zaslužil.
Pura veli: kamo kamo,
Goska veli: gigo gago,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služil,
Sem tele zaslužil.
Tele veli: kolji mene,
Pura veli: kamo kamo,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto sem služil,
Kravo sem zaslužil.
Krava veli: doji mene,
Tele velji: kolji mene,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služil,
Sem vola zaslužil.
Volek veli: jari mene,
Krava veli: doji mene,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto sem služil,
Sem konja zaslužil.
Konjek veli: jaši mene,
Volek veli: jari mene,
(itd. kakor v VIII.)

IX.

Deveto leto služil,
Sem ljubco zaslužil.
Ljubca pravi: ljubi mene,
Konjek veli: jaši mene,
Volek veli: jari mene,
Krava veli: doji mene,
Tele veli: kolji mene,
Pura veli: kamo kamo,
Goska veli: gago gago,
Raca veli: ligo lago,
Koklja ima belo glavo,
Pišance je zvodila.

7522. *Zapisal* J. Strelec. — *Iz njegove zbirke št. 9. Tam se razlaga* jari z deni me v jarem. *Prvi verz o vsakem službenem letu se poje kakor je pripisano v začetku. Melodija je tale:*

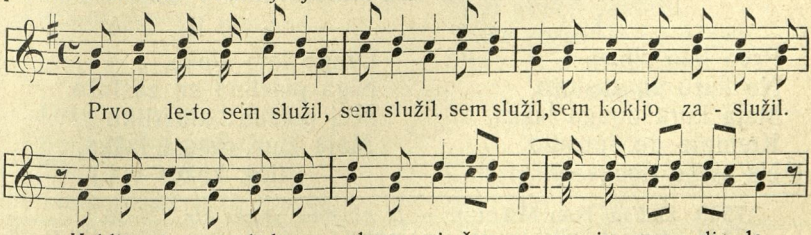

7523.

(Iz Zavreča.)

I.

Pervo leto sem služô, sem služô,
Sem kvoklo zaslužô.
Kvokla ima belo glavo,
Pišance je zvodila.

II.

Drügo leto sem služô, sem služô,
Sem reco zaslužô.
Reca pravi: ligo lago,
Kvokla ima belo glavo,
(itd. kakor v I.)

III.

Tretjo leto sem služô, sem služô,
Sem gosko zaslužô.
Goska pravi: gigo gago,
Reca pravi: ligo lago,
(itd. kakor v II.)

IV.

Šterto leto sem služô, sem služô,
Sem puro zaslužô.
Pura pravi: kumo kumo,
Goska pravi: gigo gago,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služô, sem služô,
Sem tele zaslužô.
Tele pravi: koli mene,
Pura pravi: kumo kumo,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto sem služô, sem služô,
Sem kravo zaslužô.
Krava pravi: doji mene,
Tele pravi: koli mene,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služô, sem služô,
Sem vola zaslužô,
Volek pravi: jari mene.
Krava pravi: doji mene,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto sem služô, sem služô,
Sem konja zaslužô.
Konjek pravi: jaši mene,
Volek pravi: jari mene,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Deveto leto služô, sem služô,
Sem Micko zaslužô.
Micka pravi: ljubi mene,
Konjek pravi: jaši mene,
Volek pravi: jari mene,
Krava pravi: doji mene,
Tele pravi: koli mene,
Pura pravi: kumo kumo,
Goska pravi: gigo gago,
Reca pravi: ligo lago,
Kvokla ima belo glavo,
Pišance je zvodila.

7524.

(Od Sv. Duha nad Mariborom.)

I.

Prvo leto služo,
No kuro sn zaslužo.
Maja kura douga laška,
Kremple do spustila
Na svoje douge gni.

II.

Drugo leto služo,
Niga petelina sn zaslužo.
Moj petelin: kikerliki,
Maja kura douga laška,
(itd. kakor v I.)

7523. *Zadisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke str. 33—36.*
7524. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke III. št. 33.*

III.

Tretjo leto služo.
No reco sn zaslužo.
Maja reca bicabeca,
Moj petelin: kikerliki,
(itd. kakor v II.)

IV.

To štrto leto služo,
No svinjo sn zaslužo.
Maja svinja: cvik, cvik, cvik,
Maja reca bicabeca,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto služo,
No ovco sn zaslužo.
Maja ovca: striži me,
Maja svinja: cvik, cvik, cvik,
(itd. kakor v IV.)

VI.

To šesto leto služo,
No kazo sn zaslužo.
Maja kaza: mekeke,
Maja ovca: striži me,
(itd. kakor v V.)

VII.

To sedmo leto služo,
Niga konja sn zaslužo.
Moj konj: ihehé,
Maja kaza: mekeke,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

To osmo leto služo,
No kravo sn zaslužo.
Maja krava: múza, múza,
Moj konj: ihehé,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Deveto leto služo,
Niga vola sn zaslužo.
Moj vol: vóza, vóza,
Maja krava: múza, múza,
Moj konjiček: ihehé,
Maja kaza: mekeke,
Maja ovca: striži me,
Maja svinja: cvik, cvik, cvik,
Maja reca bicaceca,
Moj petelin: kikerliki,
Maja kura douga laška,
Kremple dol spustila
Na svaje douge gni.

7525.

(Od Zagorja na Savi.)

I.

Pervo leto sem služu,
Sem piško zaslužu.
Tista piška bela glavca,
Pišeta vod,
Petelinček za njo hod.

II.

Drugo leto sem služu,
Sem racko zaslužu.
Tista raca pica paca,
Tista piška bela glavca,
Pišeta vod,
Petelinček za njo hod.

III.

Tretjo leto sem služu,
Sem gosko zaslužu.
Tista goska kriva noska,
Tista raca pica paca,
(itd. kakor v II.)

VI.

Četerto leto sem služu,
Sem puro zaslužu.

7525. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 8.*

Tista pura dovga nura,
Tista goska kriva noska,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služu,
Sem ovcko zaslužu.
Ovca pravi: striži me,
Tista pura dovga nura,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto sem služu,
Sem kozko zaslužu.
Kozka pravi: mekekè,
Ovcka pravi: striži me.
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služu,
Sem kravco zaslužu.
Kravca pravi: movzi me,
Kozka pravi: mekeké,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto sem služu,
Sem vola zaslužu.
Vol pravi: vprezi me,
Kravca pravi: movzi me,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Deveto leto sem služu,
Sem gruntec zaslužu.
Gruntec pravi: delaj me,
Vol pravi: vprezi me,
(itd. kakor v VIII.)

X.

Deseto leto sem služu,
Sem ženko zaslužu.
Ženka pravi: lubi me,
Gruntec pravi: delaj me,
Vol pravi: vprezi me,
Kravca pravi; movzi me,
Kozka pravi: mekeke,
Ovca pravi: striži me,
Tista pura dovga nura,
Tista goska kriva noska,
Tista raca pica paca,
Tista piška bela glavca,
Pišeta vod,
Petelinček za njo hod.

7526.

(Iz Doba pri Domžalah.)

I.

Prvo leto, ko sem služil,
Eno kokljo sem prislužil,
Moja koklja špikla špokla,
Pišeta valila.

II.

Drugo leto, ko sem služil,
Eno račko sem prislužil.
Moja račka blato tačka,
Moja koklja špikla špokla,
Pišeta valila.

III.

Treko leto, ko sem služil,
Eno gosko sem prislužil.
Moja goska vodo ploska,
Moja račka blato tačka,
(itd. kakor v II.)

IV.

Četrto leto, ko sem služil,
Eno backo sem prislužil.
Moja backa: mekeke,
Moja goska vodo ploska,
(itd. kakor v III.)

7526. *Zapisal* Jožef Osredkar. — *Iz prepisa v M. Rodèta zbirki V. št. 27.*

V.

Peto leto, ko sem služil,
Eno krav'co sem prislužil.
Moja kravca živi me,
Moja backa: mekeke,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto, ko sem služil,
Pa oslička sem prislužil.
Moj osliček nosi me,
Moja kravca živi me,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto, ko sem slnžil,
Pa kojnička sem prislužil.
Moj kojniček vozi me,
Moj osliček nosi me,
Moja krava živi me,
Moja backa: mekeke,
Moja goska vodo ploska,
Moja račka blato tačka,
Moja koklja špikla špokla,
Pišeta valila.

7527.

(Iz Begunj pri Cerknici.)

I.

Prvo leto sem služil,
Sem piško prislužil.
Moja piška belo glav'co nosi,
Pa piščeta vozi.

II.

Drugo leto sem služil,
Sem raco zaslužil.
Moja raca v blati tanca,
Moja piška belo glav'co nosi,
Pa piščeta vozi.

III.

Tretje leto sem služil,
Sem kozko zaslužil.
Kozka pravi: cingu, bingu,
Moja raca v blati tanca,
(itd. kakor v II.)

IV.

Četrto leto sem služil,
Sem krav'co zaslužil.
Krav'ca pravi: molzi mene,
Kozka pravi: cingu, bingu,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služil,
Sem praščka zaslužil.
Prašček pravi: redi meni,
Kravca pravi: molzi mene,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto sem služil,
Sem volka prislužil.
Volek pravi: vozi z mano,
Prašček pravi: redi mene,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služil,
Sem konjčka zaslužil.
Konjček pravi: furej z mano,
Volek pravi: delaj z mano,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo leto sem služil,
Sem gruntec zaslužil.
Gruntec pravi: delaj mene,
Konjček pravi: furej mene,
(itd. kakor v VII.)

7527. *Zapisal* Jos. Debevec. — *Iz njegoveya rokopisa, ki mi ga je dal po prof. Levcu ravnatelj Fr. Wiesthaler.*

IX.

Deveto leto sem služil,
Sem ženko prislužil.
Ženka pravi: leži z mano,
Gruntec pravi: delaj mene,
Konjček pravi: furej z mano,
Volek pravi: vozi z mano,
Prašček pravi: redi mene,
Krav'ca pravi: molzi mene,
Koza pravi: cingu bingu,
Moja raca v blati tanca,
Moja piška belo glav'co nosi,
Pa piščeta vozi,
Pa piščeta vozi.

7528.

(Kranjska.)

I.

Sim pervo leto slúžil,
Pútko sim prislužil:
Moja pútka
Trese glavco,
Piške vódi.

II.

Sim drugo léto slúžil,
Raco sim prislúžil.
Moja raca
Bláto tánca,
Môja pútka
Trése glavco —
Píške vódi.

III.

Sim tretje léto služil,
Kravco sim prislužil.
Kravca právi:
Molzi mêne!
Môja raca (itd. kakor v II.)

IV.

Sim čveterto léto slúžil,
Konjiča sem prislúžil.
Konjič pravi:
Dirjaj mêne!
Kravca pravi (itd. kakor v III.)

V.

Sim péto léto služil,
Žênko sim prislužil.
Žênka právi:
Ljubi mêne!
Konjič pravi:
Dirjaj mêne!
Kravca pravi:
Môlzi mene!
Moja raca
Bláto tánca,
Môja pútka
Trése glavco,
Píške vódi.

7529.

(Iz ribniške doline.)

I.

Prvo leto sem služil,
Sem kokoš zaslužil.
Moj kokiš, pikiš, pokiš
Vodi piške.

II.

Drugo leto sem služil,
Sem racko zaslužil.
Moja racka vodi tacka,
Moj kokiš, pikiš, pokiš
Vodi piške.

7528. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. II. 98—100.*
7529. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegovega rokopisa I. št. 11. Povsod stoji v rokopisu* v vodî *za* vodi.

III.

Tretje leto sem služil,
Sem gosko zaslužil.
Moja goska vodi noska,
Moja racka vodi tacka,
(itd. kakor v II.)

IV.

Četrto leto sem služil,
Sem kozko zaslužil.
Kozka pravi: mékeke,
Moja goska vodi noska,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služil,
Sem ovcko zaslužil.
Ovcka pravi: striži mene,
Kozka pravi: mekeke,
(itd. kakor IV.)

VI.

Šesto leto sem služil,
Sem bikco zaslužil.
Bikca pravi: reži me,
Ovcka pravi: striži me,
(itd. kakor v V.)

XII.

Sedmo leto sem služil,
Sem kravco zaslužil.
Kravca pravi: molzi me,
Bikca pravi: reži me,
(itd. kakor v VI.)

VIII,

Osmo leto sem služil,
Sem volka zaslužil.
Volek pravi: vpreži me,
Kravca prav: molzi me,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Deveto leto sem služil,
Sem gruntec zaslužil.
Gruntec pravi: obdelaj me,
Volek pravi: vpreži me,
(itd. kakor v XIII.)

X.

Deseto leto sem služil,
Sem ženko zaslužil:
Ženka pravi: redi me,
Gruntec pravi: obdelaj me,
Volek pravi: vpreži me,
Kravca pravi: molzi me,
Bikca pravi: reži me,
Ovcka pravi: striži me,
Kozka pravi: mékeke,
Moja goska vodi noska,
Moja racka vodi tacka,
Moj kokiš, pikiš, pokiš
Vodi piške!

7530.

(Kranjska.)

I,

Ta pervo leto sem služil,
Sem čipko zaslužil.
Moja čipka beloglavka
Picke vodila,
Picke vodila.

II.

Drugo leto sem služil,
Sem raco zaslužil.
Moja raca (v) blati tanca,
Moja čipka beloglavka
Picke vodila,
Picke vodila.

III.

Tretje leto sem služil,
Sem gosko zaslužil.
Moja goska dolgonoska,
Moja raca (v) blati tanca,
(itd. kakor v II.)

7530. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke.*

IV.

Četrto leto sem služil,
Sem volki zaslužil.
Volki pravjo: ori z nami,
Moja goska dolgonoska,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služil,
Sem koniče zaslužil.
Konji pravjo: diri z nami,
Voli pravjo: ori z nami,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto sem služil,
Sem hišo zaslužil.
Hiša pravi: glajštaj me,
Konji pravjo: diri z nami,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služil,
Sem ženo zaslužil.
Žena pravi: ljubi me,
Hiša pravi: glajštaj me,
Konji pravjo: diri z nami,
Voli pravjo: ori z nami,
Moja goska dolgonoska,
Moja raca (v) blati tanca,
Moja čipka beloglavka
Picke vodila,
Picke vodila.

7531.

(Iz Motnika.)

I.

Prvo leto sem slúžu,
Sem eno putko perslužu.
Muoja kôkla pika špôkla,
Pa pišete vali.

II.

Drugo leto sem služu,
Sem eno racko perslužu.
Muoja račka kriva tačka,
Muoja kôkla pika špôkla,
Pa pišete vali.

III.

Treko leto sem služu,
Sem eno gôsko perslužu.
Muoja goska dolga noska,
Muoja račka kriva tačka,
(itd. kakor v II.)

IV.

Četrto leto sem služu,
Sem ano backo perslužu.
Muoja backa: bé-e-e,
Muoja gôska dolga nôska,
(itd. kakor v III.)

V.

Peto leto sem služu,
Sem eno koziko prislužu.
Muoja kozika: mé-e-e,
Muoja backa: bé-e-e,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto leto sem služu,
Sem anga pujska prislužu.
Muoj pujsek: uj, uj, uj
Muoja kozika: mé-e-e
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo leto sem služu,
Sem enga oslička prislužu.
Muoj osliček nosi me,
Muoj presiček: uj, uj uj,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Ôsmo leto sem služu,
Sem anga konjička prislužu.
Muoj konjiček vozi me,
Muoj osliček nosi me,
(itd. kakor v VIII.)

7531. *Zapisal* G. Križnik; *pela l. 1897.* Katarina Hribar. — *Iz Križnikovega rokopisa.*

IX.

Deveto leto sem služu,
Sem en gruntec prislužu.
Muoj gruntec: delaj me,
Muoj konjiček vozi me,
(itd. kakor v VIII.)

X.

Deseto leto sem služu,
Sem eno ženko prislužu.
Muoja ženka: redi me.
Muoj gruntec: delaj me,
Muoj konjiček vozi me,
Muoj osliček nosi me,
Muoj presiček: uj, uj, uj,
Muoia kozika: mé-e-e,
Muoja backa: bé-e-e,
Muoja goska dolga nôska,
Muoja račka kriva tačka,
Muoja kôkla pika špôkla,
Pa pišete vali.

7532.

(Iz Vipave.)

I.

To prvo leto, ko sen služu,
Eno cibko sn si pъrslužu.
Boja cibka jajčka nese
In pišeta vali.

II.

To drugo leto, ko sen služu,
Eno racko sen si prislužu.
Moja racka zlata tacka,
Moja cibka (itd. kakor v I.)

III.

To tretje leto, ko sen služu,
Eno guško sen si pъrslužu.
Moja guska kriva luska,
Moja racka (itd. kakor v II.)

IV.

To četrto leto, ko sen služu,
Enga osla sen si pъrslužu.
Moj osliček nosi me,
Moja guska (itd. kakor v III.)

V.

To peto leto, ko sen služu,
Enga konjka sen pъrslužu.
Moj konjiček nosi me,
Moj osliček (itd. kakor v IV.)

VI.

To šesto leto, ko sen služu,
Eno lubco sen pъrslužu.
Moja lubca šiva me,
Moj konjiček nosi me,
Moja osliček nosi me,
Moja guska kriva luska,
Moja racka zlata tacka,
Moja cibka jajčka nese
In piščeta vali.

Snedena gospa.

7533.

(Iz Podgradja pri Ljutomeru.)

I.

Prvo večer gospa večervala
Eno ftico jerebico —
Tota gosposka ftica ta!

II.

Drugo večer gospa večervala
Dva goloba,
Eno ftico jerebico —
Tota gosposka ftica ta!

7531. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 85.*

7532. *Zapisal* dr. Fran Mohorič. — *Iz njegove zbirke IV. 12 in iz posebnega njegovega pisma, Po njegovem petju je zapisal melodijo* Dom. Serajnik *tako-le (II. mel. št. 37.):*

III.

Tretjo večer gospa večervala
Tri grlice, dva goloba,
Eno ftico jarebico —
Tota gosposka ftica ta!

IV.

Štrto večer gospa večervala
Štiri rece, tri grlice,
Dva goloba, eno ftico jarebico —
Tota gosposka ftica ta.

V.

Peto večer gospa večervala
Pet gosakov perutnjakov,
Štiri rece, tri grlice,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šesto večer gospa večervala
Šesti kravic s kravicami,
Pet gosakov perutnjakov,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sedmo večer gospa večervala
Sedem torbic s torbicami,
Šesti kravic s kravicami,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmo večer gospa večervala
Osem srnčic s srnčicami,
Sedem torbic s torbicami,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Deveto večer gospa večervala
Devet bivol s bivolami,
Osem srnčic s srnčicami,
(itd. kakor v VIII.)

X.

Deseto večer gospa večervala
Vse pojela, kaj je 'mela,
Devet bivol z bivolami,
Osem srnčic s srnčicami,
Sedem torbic s torbicami,
Šesti kravic s kravicami,
Pet gosakov perutnjakov,
Štiri rece, tri grlice,
Dva goloba, eno ftico jarebico —
Tota gosposka ftica ta!

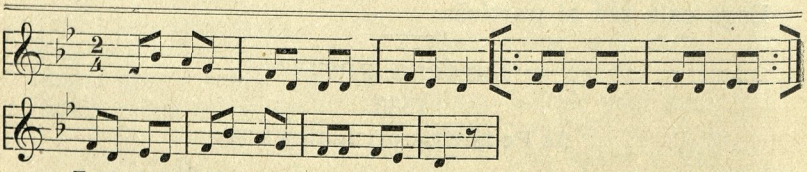

Zapis Jožefa Krajnca *od* Male nedelje *se loči v tem:* 1 To prvo — 1, 4, 8, 12, 16, 19, 22, 25, 28, 31 večerjala — 2, 6, 10, 14, 39 Jedno (*oz.* jedno) jerebico — 3, 7, 11, 15, 40 Ta, ta gospocka — 4 To drügo — 8 To tretjo — 12 To štrto — 16 To peto — 19 19 To šesto — 20, 24, 36 Šester — 22 To sedmo — 23, 27, 35] Seden srnic srnicami — 25 To osmo — 26, 30, 34] Osem torbic s torbicami — 28 To deveto — 31 To deseto.

Zapis Jos. Klemenčiča od Sv. Antona v Slov. gor. *(št. 34 njegove zbirke) se loči od Krajnčevega rokopisa v tem:* 2, 6, 10, 14, 39 eno (*oz.* eno) ptico — 3 Tota — 7, 11, 15, 40 gospočka ptica — 7, 11, 15, 40 Ta, ta] Oj ta — 13 race — 17 perutjakov — 20, 24, 36 Šest je — 23, 27, 35] Sedem srčic s srčieami — 29, 33] Devet vivol z vivolami.

7534.

(Iz Bratonec.)

I.

Prvi väčér gospá väčérjala
Ä'dno ftìco jäřäbico,
Tô tô gospòcko ftìco tô!

II.

Drügi väčér gospá väčérjala
Dvá golôba, ä'dno ftìco jäřäbico,
Tô tô gospòcko ftìco tô!

III.

Trétji väčér gospá väčérjala
Trí grlìcä, dvá golôba,
Ädno ftíco järäbico,
Tô tô gospòcko ftìco tô!

IV.

Štřti väčér gospá väčérjala
Štìri räcä, trí grlìcä,
Dvá goloba, ädno ftìco järäbico,
(itd. kakor v III.)

V.

Péti väčér gospá väčérjala
Pét räcákof, pärotnjákof,
Štìri räcä, trí grlìcä
(itd. kakor v IV.)

VI.

Šésti väčér gospá väčérjala
Šest sřnčic sřnčicami,
Pét räcákof, pärotnjákof,
(itd. kakor v V.)

VII.

Sédmi väčér gospá väčérjala
Sädän kráfčic s kráfčicami,
Šést sřnčic sřnčicami,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Osmi väčér gospá väčérjala
Osän tùrbic s tùrbicami,
Sä'dän krávic s kràvicami,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Dävéti vačér gospá väčérj ala
Kà jä mêla, sä' pojêla,
Nazágnjä pa po pä'tli šlà;
Osän túrbic s tùrbicami,
Sädän krávic s kràvicami,
Šést sřnčic sřnčicami,
Pét räcákof pärotnjákof,
Štìri rä'cä, trí grlìcä,
Dvá golôba, ädno ftìco jä'räbico,
Tô tô gospòcko ftìco tô!

Slabo popravljen malin.

7535.

(Iz Ihana.)

Jъra s Pъzdérja
Pa mlinarja térja,
Jur' izpod boršta
Pa mlinarja trošta.
Gréga 'spod brega
Pa mlinarja krega,
Jur' izpod boršta
Pa mlinarja trošta:

„Bova vojtro prstáv'va,
Bova malъn popráv'va,
Pa Jъro pvačava.
Ta vnajnъ vreténъ
Ni dóstъ strjénъ;
Ta vnajnъ pvatíše
Pa vãdo gradí še.
Cev tédъn že mele,

7534. *Zapisal* Števan Kühar; *pel* Špilákof Tàšäk. — *Iz Küharjeve zbirke št. 184.*

7535. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* stara Tavčarica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 141.*

Pa ní še za'n zele;
Cev tédъn že cica,
Pa še ni za 'no potico!"
Jur' izpod boršta
Pa mlinarja trošta:
„Bo pršvъ' vad júga,
Tečés bo pa druga:
Bo vằda prdàrva,
Bo malъn podàrva!"
Hvapъc šantúje,
K' mo kruha zmajnkuje.
Dekva se krega,
Kъ nima 'n'ga hleba:
Še včasъh po lét'
Nismo jmel' kej mlet,
Še včasъh po zim'
So memъ zvazíl'!

7536.

(Iz Kamnika.)

Jéra s Pezdérja
Pa mlinarja térja.
Pa Jurček spod boršta
Pa mlinarja trošta:
„Neč mì na marej, moj mlinar!
Bo peršla od juga,
Takràt bo pa druga;
Bo voda perderla,
Bo mlinček poderla;
Boš lojtro persta-u,
Boš mlinček popra-u;
Sej tist' kriv uretén'
Ni bo prav narején;
To krivu platiše
Okul' vode ga iše."
Per Kamnèk po letì
Ni blu kej mletì.
Po zimì so mimè hodilì.
Mlinar pod klancam
Pa mele gorjancam.

Nežica — prežica se bo ženila.

7537.

(Iz Dobrova pri Kranju.)

Než'ca prešca
Gori na ganku:
V pisanem gvantu,
Gori na kotrci
V židanem modrci
Bo se oženila,
K' je fanta dobila!
Ktera bo teta?
Materna sestra.
Ktera družica?
Moja sestrica.
Kter bodo svatje?
Dobravski fantje.
Kter' bodo godci?
Beli golobci.
Kter' bo pa tulu?
Jožou junc.

7538.

(Iz Kamnika.)

Pъnk, pъnk, pъnk, Nežica,
Farovška kmetica,
Pleše brez krežъlca
Gori na ganki
V pisanmo gvanti.

7536. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz VO. XVII. 7. 1. Z* ì, è *zaznamuje zapisovavec polglasnik.*

7537. *Zapisal* Janko Benedičič. — *Iz zbirke Frč. Steléta IV. št. 5. Glede začetka prim. št. 3647.*

7538. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 47.* Krežъlc = ovratnik.

Micikina žlahta.

7539.

(Iz Tomišlja pri Igu.)

Micka, o Micka,
Kaj delaš doma?
Al' šivaš, al' štrikaš
Za svoj'ga moža?
Kdo je tvoj moš?
Petelin Kokoš!
Kdo je tvoj oče?
Petelin Kokoče!
Kdo je tvoj brat?
Petelin Kosmat!
Kdo je tvoj stric?
Petelin z goric!

Ženo bi odrl.

7540.

(Od Cerovca.)

Digo digo dačka,
Moja žena j' mačka.
Da bi štela vmreti,
Dâ bi jo odreti,
Kožico predati
Za petdeset dukati,
Peneze zapiti,
Drugoč se oženiti!

Vesela svatovščina.

7541.

(Iz Lazov pri Planini na Notr.)

Veselo ohcet delamo,
Pa v hiši kruha nemamo:
Na peči raste praprota,
Po hiši skače lakota!

Delavcev ne dobi, kdor jih slabo hrani.

7542.

(Gorenjska.)

Jest Andrej Záplotnek
Kaj bom začel,
Kdaj bom za moj praprotnek
Žnice najel?
Ludje nočjo priti,
K niso nikolj siti!
Kar smo jedli preh ta dan,
Še dons me je sram!

Strici na topolici moko sejejo.

7543.

(Iz Ščednja.)

Čici, cici, cici,
Či so moji lubi strici?
Gor na beli topolici,
Belo moko sejejo,

7539. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedala* Ivana Kumše, šolarica. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7540. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. n. 262 — Vrazov prepis v VO. IV. 6. III se loči v tem:* 2 žena j'] žena — 6 dokáti — 8 Drgoč.

7541. *Zapisal* Ivan Bolè; *povedal* Franc Miš. — *Iz Boletovega rokopisa, ki mi ga je izročil prof. Jos. Wester. Glede konca prim. št. 3533.*

7542. *Zapisal* Karel Pleško. — *Iz njegovega rokopisa B.*

7543. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 50.*

Črn krъh narejajo.
Miši ga škrnjajo,
Meni neč ne dajo.
Me so poslali po an soud soli,
Sen skoču črez an zid,
Sen najdo an drek zavit!
Sen mislo, da je klobasica,
Sen vrgo farje u lica!

Brajdarčku jabolka kradejo.

7544.

(Iz Tomišlja pri Igu.)

Ko so otroci klatili hruške v sosednji vasi pri Brajdarju, je bila zložena ta le pesem:

Brajdarčka pa nej damá,
Mi pa hruške kradema:
Brajdarčъk je že pršu.
Hrušъk je še dost na tlъh.
Brajdarčk je gajžla vz[i]èv,
In je nas strašnu padiv,
Našga Francka je pa vj[i]èv,
M je klobuk in hruške vz[i]èv.

Lužar žgance kuha.

7545.

(Iz Vina na Dolenjskem.)

Ta pesm se poje
Ad Lužarjov'ga koja,
Ker mlajce je vkrov,
V Lublana jh cntrov,
De m[u]òke s' je kupu,
De žgance s' je skuhov,
De je biv bъl sъt. —
Ta pesm je preč,
Pa na vem je nč več,
Kdur ja hoče zapeť,
Je muòre od konca začeť.

Kaj ima duhovnik, kaj mežnar.

7546.

(Jarenina.)

Didel, didel, dačko,
Breznik ma no mačko,
Šolmastr rokavico,
Mešnik pa prasico.

7547.

(Dolenjska.)

Tidel, didel, dačka,
Peter jejzdi mačka,
Šumaštr kozlíco,
Fajmoštr presico.

7548.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Didel, didel, daška,
Peter ma doma mačka,
Gospod ma kozlíco,
Fajmošter presico.

7549.

(Češnjevek.)

Didъl, didъl, daška,
Petъr jedo maška,
Šomoštъr prъsica,
Mežnar pa kozica.

7544. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7545. *Zapisal* Fr. Kramar; *pela* Franč. Stražišar. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7546. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 51.*
7547. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7548. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7549. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 178.*

7550.

(S Strmca pri Logéh.)

Tidl, tidl Fančika,
Far je sniedu mačika,
Fajmošter kozličika,
Piš me v rit, Maričika!

Posmehulje osebam različnega značaja.

7551.

(Kamnik.)

Tika taka,
Vženu se je Jaka;
Šu je na planinco,
Vzev je Katarinco.
Kolk je 'mela dote?
Jeno bučo vina:
Vince so popili,
Bučo pa ubili!

7552.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Domine patre,
Vzemi jo na kvatre;
Če ni za tebe,
Spoď jo od sebe;
Domine srebrote,
Če se niste, se pa še bote!

7553.

(Iz Matene pri Igu.)

Kláma in Snoj
Sta se te[a]pla na gnoj'.
Kláma pask[u]òč',
Pa Snoja v rʒt p[u]òč';
Snoj pa sk[u]òč pa 'n pàlén,
Pa vdar' Klámata čes kàlén.
Snoj zdej beží,
Kap'ca zgʒbí,
Kláma za nim,
Kap'ca pa ž nim.

7554.

(Iz beljaške okolice.)

Strgana kalupica,
Sunce nutr sije,
Dakle je pa umazana,
Se nʒkolʒ nʒč ne umije.
Prka, prka peva,
Strgana mareva!

7550. *Zapisal* Joško Velikonja. — *Iz njegove zbirke II. 19,*

7551. *Zapisal* Frč. Stele. — *Iz njegove zbirke VIII. 7. Prim. 1005.*

7552. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa. Prim. poročno formulo rokovnjača velikega Groga (Gregorja Hrastnarja):* „In nomine patre * Vzem' jo na kvatre: * Če goršo dobiš, * Pa to zapustiš" (*Novice 1855, 83.*) — *Zapis obeh tudi v Hacinovi zbirki štr. 185. Tam se citira tudi dr. Pernetova Zgodovina Trsteniške fare, kjer se spravlja v zvezo z rokovnjaškim glavarjem Tomažem Velikonjo.*

7553. *Zapisal* Fr Kramar; *povedal* Pʒstinski Matic, pastir. — *Iz Kramarjeve zbirke.* Kláma *in* Snoj *sta matenska vaščana.*

7554. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 19, 20. Prim. č.:* Roztrhaná chalupa, * Slunce do ni svítí.

7555.

(Iz beljaške okolice.)

Liepa trava zalana,
Uža do kolena;
Tam dobrъ godcъ godajo,
Nobedъn tona nema.

Tam liepъ puebъ rajajo
Z bielamъ bradamъ,
Ta liepe dečle vozъjo
Z devetimъ krofamъ!

7556.

(Borovlje.)

Tomdidli daja,
Honzöj pa raja
Tam' pod vopo
Z židano jopo.

Biele ma štumfije,
Sivo suknico,
Rmane vasije,
Bievo kapico.

7557.

(Češnjice na Dol.)

Stara baba, suha cev,
Pejdi z manej gor' na hlev,
Jest ti b"óm taku zapev,

De se bo potr'èsu hlev.
Dila se je vkàrhnlà,
Baba v luknè pàrhnlà.

7558.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Stara baba,
Suha civ,
Pojdi z mano
Gor na hlev:

Gor bom tako
Pesem pev,
Da se bo tresu hlev,

7559.

(Od Cerovca.)

Če gli ne sem tak lepa,
Kak si ti,
Že deno mam
Šoceke trì:

V eni senici
Vsi plešejo,
Da se jim hlačice
Trosijo.

7555. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 27, kjer se razlaga* uža *z* luža.

7556. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS, št. 688.*

7557. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7558. *Zapisal* Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa. Glej spodaj naslov* „Narobe svet“ *(3. pesem.).*

7559. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IV. 6. (3.)*

7560.

(Iz Bratonec.)

Svéti Pätär, òča nàš,
Drágä dèklä, jäs san vàš.
Pälajtä mä f püngrad vàš!
Tàn si nàjdän krátäk čàs:
Pìntäg vína, kòs mäsá,
Lêpa snèa, òpsasá!

7561.

(Cernik pri Mirni na Dol.)

Ankàt je biv an gràf,
Je imu hlače na 'n knaf,
Zdej je pa več grafú,
Pa je tud' več knafú.

7562.

(Iz Ščednja.)

Vid' ga tan, ki zdej, kar gré!
Več ke ga gledam, lejpši mi gré.

7563.

(Kleče na Gor.)

Ha, ha, ha, ha,
Gospá se peljá,
Is štirimi konji:
Poglejte je vi!

7564.

(Iz studeniške župnije.)

Taka je, taka,
Da ga nima vsaka;
Katera ga pa ima.
Pa se ž njim štima;
Katera ga pa nima,
Pa za njim kima!

7565.

(Belokranjska.)

Dekelca majhena,
Kikla velika,
Rasti brž, rasti brž,
Da bo prav kikla.

7560. *Zapisal* Stevan Kühar; *pela* Küharova Rózika. — *Iz Küharjeve zbirke št. 142. Pesem pojo „pozvačini“.*

7561. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedal* Fr. Janežič. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7562. *Zapisal* Ivan Grbec; *pela* Sancin Čočo. — *Iz Grbčeve zbirke 120.*

7563. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7564. *Zapisal* Fr. Košir. — *Iz njegove zbirke.*

7565. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke, kjer je pripisan ta le melodije načrt:*

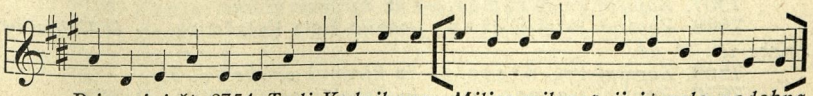

Primerjaj št. 2754. Tudi Vodnikova „Milica milena“ ji je zelo podobna.

Če sem prav majhena,
Bom pa velika,
Zemi me, zemi me,
Ljubi moj Miha!

Časih bom zibala,
Časih bom pasla,
Da mi boš kruhka dal,
Da bom bolj rasla.

Če sem prav majhena,
Bom pa bogata.
Imam sto tolarjev,
Enga Hrvata.

7566.

(Iz Idrije.)

Kumer Jamer
Ima dve kamer:
Ana je Lukova,
Tista je bukova,
Ana je jelova,
Tista pa ni negova.

7567.

(Iz Boh. Bistrice.)

Cunder, bunder,
Nikdar sъt,
Z ovseno moko
Brisov rъt.

7568.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Petelinček, petelanček,
Boš vidou kaj bo,
Boš suk'ncu nosu,
Prekratka ti bo:
Strgan rokau,
Praz'n bokau!

7569.

(Vipava.)

Petelinčъk, petelančъk,
Boš vidu, kaj bo.
Boš sukъnco nosu,
Pa kratka ti bo!

7570.

(Klobasnica.)

Tranta Marijana,
Kje si duama?
Gorej v pvanini,
V Strgarjovem mlini.

7566. *Zapisal* Ludovik Póka; *povedala* Kat. Eržen. — *Iz Pókove zbirke II. 36. Prim. Levstikovo otroško, Ležaj, ninaj, tút ujnač, Naše dete nema hlač, Jedne ima, pa jelove . . . (Zbr. sp. II. 9.)*

7567. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

7568. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Beta Kolačarica. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 44.*

7569. *Zapisal* Frč. Stele, — *Iz njegove zbirke IV. 35.*

7570. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 691.*

7571.
(Iz Matene pri Igu.)

Gràf —
'Ma hlače na 'n knàf;
Pa štengah leti,
Pa še tist'ga zgъbi.

7572.
(Z ziljske Bistrice.)

Naš kajzle
Je zvončič zgubiv,
Gor ta po klancu je šev,
Je vse lonce pobív.

7573.
(Iz Boh. Bistrice.)

Glej fantka,
S punklcam gvantka:
V službo bo šov,
Bo kruhka zaslužu,
Bo pápat imov.

7574.
(Torovo.)

Jara kača,
Stek'l póvž.
Dovga žena,
Krat'k mož!

7575.
(Iz Češnjice v Bohinju.)

Jaka skaka,
Stekli pož,
Vel'ka žena,
Majhen mož!

7576
(Iz Boh. Bistrice.)
(Jakatu:)

Jaka, spaka,
Štekl moš,
Majhna žena,
Velik moš!

7577.
(S Kandije.)

Jara kača, stekel polž,
Velika gora, majhen mož!

7578.
(Od Cerovca.)

Gajc, gajc, gajc,
Poune dile jajc:
Dile dó se podrle,
Jajca pa potrle.

7571. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7572. *Zapisal* Val. Brandstätter. — *Iz njegove zbirke.*
7573. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedala* petletna Ivanka Stare. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7574. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VI. 61.*
7575. *Zapisal* Janez Dobravec. — *Iz njegove zbirke št. 11.*
7576. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7577. *Zapisal* Fr. Berlec. — *Iz njegovega rokopisa.*
7578. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IV. 5. III.*

7579.

(Iz Matene pri Igu.)

Mrakovčъk, premrakovčъk,
'Ma pisan, pisan slamenčъk,
Za slamnkam pa pavov perú,
Tu je vs Mrakovčkov blagú.

7580.

(Iz Cerkna.)

Béræ, céræ,
Kajnæ déræ.
Japka tórγa,
Swéjnem dájæ.

7581.

(Štajerska.)

Baba Mara
Srajce para,
Brado giblje,
Dete ziblje.

7582.

(Od Gor. Logatca.)

Čenče Marina
Hruške pobira,
V nedre jih deva.
Nedre ji počje,
Hruške von skočje!

7583.

(Z Ziljske Bistrice.)

Linga longa,
Kajžer vmrv,
Krape kuhov,
Ni mev drv.

7584.

(S Suhe.)

Mati kuha kozji rep,
Mačka hodi pisker gvat.
Bolj ga kuha, bolj je trd,
Bolj ga beli, bolj je rod.
Pisker se potoči,
Mačka pa odskoči.

7585.

(Dobrava pri Kropi.)

Jarčova danka
Pa Bendelnov čvo:
Danka j' že kuhana,
Čvo pa še vre!

7579. *Zapisal* Fr, Kramar; *ima tudi dva napeva.* — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7580. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Priobčil* J. Baudouin de Courtenay *v „Archiv für sl. Phil, VIII. 278.*

7581. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1862. 270.*

7582. *Zapisal* J. Gostiša. — *Iz njegove zbirke št. 9. Namesto* Čenče *je pisano izprva* Urše, *za* vôn *pa* vn.

7583. *Zapisal* Val. Brandstätter. — *Iz njegove zbirke.*

7584. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* L. Smolnik. — *Iz Lulekove zbirke št. 59 b* β.

7585. *Zapisal* Franč. Stele. — *Iz njegove zbirke III. št. 19. 1.*

7586.

(Češnjevek.)

Jožъk Podvožъk,
Ta kamъnškъ kmet,
Z gospodo je jedu
Ta rehko podmet.

Gospoda j vekava,
Za Joškam tekava;
Jožъk je teku,
Na ritko se vpeku.

7587.

(Iz Matene pri Igu.)

Hrovat je šu na bužja pᵘòt,
Kradu je prov cela pᵘòt:

Nej bo račka al' kapun,
Vse mi glʲèda s tᵘòrbce vn.

7588.

(Iz Lazov pri Planini na Notr.)

Račji klun,
Bel kapun,
Gleda s torbe vun!
Kos potice,

Šartel bel:
Sam Bog ve,
Kje b' ga začel!

7589.

(Iz Podzemlja.)

Račji klun,
Pečen kapun
Gleda s torbe vun!
Pride merkula,

Donese pora i čbula,
Povrtnice i soli,
Gotovo bomo tri.

7590.

(Iz Ščednja.)

Vane z Dolíne
Je pojo kravi vime;
Nej biu še set,
Je pojo osli ret!

7591.

(Hudojužna.)

Mati je ž Drežence,
Oče je z Bovca:
Snoči smo snedli
'N pečeno ovco!

7592.

(Iz Ščednja.)

Anca 'spod klanca
Oštirjeva hči,
Je mulco pojela,
Ji z riti visi.

7593.

(Iz Ščednja.)

Čin, čin, čin,
Še ga ne bo več:
Žena jela blečé,
Moži dala drečé!

7586. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 183.*
7587. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz Kramarjeve zbirke, ki mi ga je izročil prof. Jos. Wester.*
7588. *Zapisal* Ivan Bole; *povedal* Fr. Miš. — *Iz Boletovega rokopisa.*
7589. *Zapisal* Janko Barle. — *Iz njegove zbirke.*
7590. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 48.*
7591. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*
7592. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 106.*
7593. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 72.*

7594.

(Klobasnica.)

Aleluja,
Baba piskre kljuja,
Pisker se potoči,
Baba za njim skoči,
Pisker pravi: črep!
Baba pravi: trep!

7595.

(Iz Ščednja.)

Sonce gre za goro,
Baba gre po vodo.
Pesъk gre u štalco,
Baba prime palco.
Pъsek sturi: bek,
Baba prime drek.

7596.

(Iz Matene pri Igu.)

Katarina, Barbara,
Kakú si dàmá var'vala?
Nam je čiba vkradena:
V Kamvk' je àskubenà,
V Lblani je pàjéjdenà.

7597.

(Iz Hrastnika pri Trbovljah.)

Katarina Barbara,
Zakaj nis doma varvala,
Da t' je piška vkradena
Na vrh oreha snedena?
Prišel je orel,
Vzel je piško,
In je letel,
Kakor zlod.

7598.

(Iz Vipave.)

Štirje vôli, pét rogó,
Naš'ga oči ni domó,
Dekla dremlje, hlapec spi,
Naše delo tam stoji.

7599.

(Kozjak nad Mariborom.)

Nemarni dekli se poje:

Driem, driem, driemala,
Ni rada dielala.

7594. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 671.*
7595. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zb. 42.*
7596. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedala* Franč. Grmek, šolarica. — *Iz njegove zbirke.*
7597. *Zapisal* F. F. Lužar; *„povedala* moja soproga, katera jo je čula od svoje stare matere, ne ve pa, kaj in kam so mislili". — *Iz Lužarjeve zbirke I. št. 16. Prim. spodaj naslov* „Posmehulje krajem" („Kranjc Kranjico praša").
7598. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zb. 91.*
7599. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*

7600.

(Drašče na Zili.)

Dečva gre krave mlejst,
Sedê pod vovâ:
„Koj je to z'na bušterga,
Ki mlieka ne da?“

7601.

(Gorenjska.)

En mož je okrog hodil,
Je racmana iskal,
Je trente v koš nosil,
Pa rad bi ga imel.

7602.

(Iz Vipave.)

Stari Drejec pomočnik
Ima nos ko osovnik.

Sonce sije, dež kadi,
Baba melje, Drejc lovi.

7603.

(Iz Ščednja.)

Stric, ujc kula maže,
Strina, ujna ret pokaže.

Posmehulje starim ženam.

7604.

(Kozjak nad Mariborom.)

Fige, rožiče za mlade dekliče,
Starim babam pa lorrrbege!

7605.

(Iz Strahomerja pri Igu.)

Stara baba v škalujej,
Meadvъd pride, pa je vjej,

Ta star pa pravi: „Joj mъ ne j
K' moje babe damú nej!“

7606.

(Borovlje.)

Stara baba, rom pom pom!
Al knisi tiho, te pa bom!

7607.

(Iz Vrtojbe.)

Stara baba, rompompom
Če te nisem, pa te bom!

7600. *Zapisal* Jak. Wang. — *Iz njegove zbirka VI. 29 b, Z začetkom prim. 3354.*
7601. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke* K. Pleška, *št. 12.*
7602. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zb. 41 b, I, II.*
7603. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zb. 41.*
7604. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 4.*
7605. *Zapisal* Fr. Kramar; *pela* Marjeta Fister. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7606. *Zapisal* neznanec, — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 670.*
7607. *Zapisal* Jož. Soban. — *Iz zbirke Jož. Cejana V. št. 60.*

7608.
(Junska.)
Dina dina dona,
Boba je pijona,
Gódce só perbunkali,
Bobi rèt zasúkali.

7609.
(Kleče na Gor.)
Stara baba, hopsasá,
Liter vinca, kos mesá,
S tem se ritka nabasá.

7610.
(Češnjevek.)
Ta stara je vmrla,
V nebesa je šla,
Je cokle pozabla,
Nazaj je prišla.

7611.
(Od Zagorja na Savi.)
Ta stara je umerla,
V nebesa je šla,
Je compate pozabila,
Nazaj je prišla.

7612.
(Tolminska.)
Ta stara je umrla,
V nebesa je šla,
Je nekaj pozab'la,
Nazaj je prišlá.

7613.
(Iz Banjšic.)
Bolj stara kъ je baba,
Bolj dolgo živi:
S jej je duša perrasla,
N'kolj konca je nij.

7614.
(Iz Ščednja.)
Je pršo Miho Preža,
Je storo juhuhu!
Je pršla Juca Beza,
Je rekla: Ka bo to?

7615.
(Iz Matene pri Igu.)
Prov vsi stdeànc' sa se posuš'li,
Sàm' luže de še gviraja:
Prov vse deklìèta sa paspale,
Sàm' stare babe de še gviraja.

7608. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XI. 5.*
7609. *Zapisal* Fr. Kramar; ima tudi napev. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7610. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njeg. zbirke št. 114.*
7611. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 60.*
7612. *Zapisal* Lovro Žvab; pesmi je še več, a jaz je nisem čul; samo nekdo mi je pravil, da jo je neki Tolminec pel. — *Iz Žvabove zbirke.*
7613. *Zapisal* J. Humar. — *Iz njegovega rokopisa str. 49.*
8614. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 32 a.*
7615. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz njegove zbirke.*

7616.

(Z Dolenj pri Rovih.)

To je blo v tistem čas,
K' so šle tri babe prov počas.
Komarji so začeli pikat,
Babe z ritmi mikat.
Kaj je to za na prekleta zver,
K ne da našem ritem mir?

„Od Drave do Mure, ko dalje ne more".

7617.

(Iz studeniške župnije.)

Na zdravje naše presvitle cesarice Rozalije,
Ko belga konja jaha,
I s svitloj sabloj maha
Od Save do Drave,
Od Drave do Mure,
Ko dalje ne mure.

„Šolne mo šivali."

7618.

(Od Cerovca.)

Šolnje mo šivali,
S čim pa mô smólili?
Mojster nam bere
Po hujčji smolò.

Šolnje mô šivali,
S čim mô je voščili?
Šolnje mô šivali
Premladoj gospej.

Čižme mo šivali,
S čim mo je voščili?
Čižme mo šivali
Gospodi našem.

Posmehulje osebam po imenih.

7619.

(Koroška s Suhe.)

Andrej Pandrej peč podrv,
Noter zlezov, gor podprv.
Kruha spekov, babi dav,
Baba rekva: tak je prav!

7620.

(Klobasnica.)

Andrež bandrež
Peč podrv,
Struček spekov,
Babi dav.

7616. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njeg. rokopisa.*

7617. *Zapisal* Fr Košir. — *Iz njegove zbirke.*

7518. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. Y. 51 (154, 157). Prepis v VO. V, 19 se loči v tem:* 1, 2, 5, 6, 7. 9 mô — 4 hojčji — voščili] smolili *Ali spada pesem sem, ni gotovo. Vraz ima pri zadnjem prepisu to opomnjo: „Možda se ova pěsma pěva od gudacah, kado jih vodja pojde medju svatove, što sede uz stola, da pobere ponude. Kako z tim poslom postupa. Branje na kuhaču".*

7619. *Zapisal* Jurij Lulek; *povedal* L. Smolnik. — *Iz Lulkove zbirke št. 59 d.*

7620. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 687.*

Baba djava,
Tak je prav,
K' je Andrež bandrež
V hvače vsrav.

7621.

(Kozjak nad Mariborom.)

Hanza panza peč podrv,
Nuter zlejzo, gar odprv:
Kruha speko, drugim dao,
Gubance speko, sam pojao.

7622.

(Kozjak nad Mariborom.)

Hanza panza peč podrl,
Notri zlezel, gor odprl.

7623.

(Češnjevek.)

Janez Banes
Štruklje peku,
Peč podъru.
Sam vse požъru.

7624.

(Iz Boh. Bistrice.)

(Janezu:)

Janes Panes,
Štrukle peku,
Peč podъru,
Sam vse požъru.

7625.

(Iz Sarskega nad Igom.)

(Angeli:)

Angela kadéla,
Na kamn sъdela.
Je fajfo kadila,
Pa dnarce zapila.

7626.

(Iz Boh. Bistrice.)

(Angeli:)

Angela
Je smrdela,
Je šla čez most,
Sàm' zato k' je 'mela post.

7627.

(Iz Dragatuša.)

'Anka — Poljanka,
T'rdičeva ščí,
Kê se sàko nóč poščí!

7621. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 10.*
7622. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*
7623. *Zapisal* Janko Hacin — *Iz njegove zbirke str. 182.* — *Zapis* Rudolfa pl. Andrejka iz Dolenj pri Rovih *se loči v tem:* 1 Banez — 4 Sam vse] Sam.
7624. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7625. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz Kramarjeve zbirke,*
7626. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7627. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa;* ščí, *tudi* či = hči.

7628.

(Iz beljaške okolice.)

Čarej, čarej,
Kozo pobarej:
Torъ na zobъ
V ъ'rt jej zatrobъ.

7629.

(Iz Češnjice v Bohinju.)

Franca tanca
Pod goro,
Štirje fantje
Pa za njo:
Kdor jo vjime,
Njega bo.

7630.

(Iz Boh. Bistrice.)

(Franci:)

Franca tanca pod goró,
Štirje mački pa za jnó,
Kter' jo vjame, tist'ga je,
Tist' je žihr vso požrè.

7631.

(Iz Boh. Bistrice.)

Lovretov Francl
Je skoču na krancl,
Je prosu Bogá
Za 'n frakl žganja.

7632.

(Iz Dragatuša.)

Grgoráš,
Kàm krevljáš?
V Nóvo mêsto,
Po nêvesto;
V Nemško Lóko
Na poróko;
V némške Gradce
Po se svátce.

7633.

(Kranjska.)

Pikar Grogar
Peč ubil,
Žgance belil,
Sok zvernil.

7634.

(Klobasnica.)

Hanöj mrkanöj,
Turnarjov sin,
Je krošnjo popadov,
Pa trõšov na mlin.

7628. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str 28.* Torъ = tam gori.

7629. *Zapisal* Janez Dobravec. — *Iz njegove zbirke št. 4. Prim. 1032* („Tekica teče"), *ki je pač otroška ter jo je izbrisati v zv. II. str. 18.*

7630. *Zapisal* Fr. Kramar; ima tudi napev. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7631. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

7632. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.* „V Nemške Gradce" *pač samo zaradi rime plural. Znana tudi v Vinici.*

7633. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Vertca" 1871 str. 138. št. 3.*

7634. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 689.*

7635.

(Iz Lesèc.)

Joža brnóža
Pr peč je zaspav,
Ga j' mačъk oscàv.
B' bejžov ne biv,
Še všísov b' ga biv!

7636.

(Iz Boh. Bistrice.)

Jaka sraka
Na dil' se vkaka;
Dila spodleti,
Jaka pa v skret zagrmi.

7637.

(Češnjevek.)

Jako tobaka
Na dilco se vkaka;
Dilca spodleti,
Jaka pa v — zleti.

7638.

(S Suhe pri Kranju.)

Jaka tobaka,
Na dilc kaka;
Dílca spodletí,
Jaka v drek zletí.

7639.

(Iz Matene pri Igu.)

Jaka,
Na dili kaka;
Dila zdàrknè,
Jaka — càrknè.

7640.

(Iz Ške loke pri Igu.)

Jaka, tъbaka,
Pad mostam ga čaka,
Za lase ga zgrabi,
Če bejžov ne bᵘò.

7641.

(Kozjak nad Mariborom.)

Ti si Joka, jaz sn Joka,
Te sma pa Jokeja hobadva.

7642.

(Stara Loka.)

Janez z Jeblane
Ma hlače preklane,
S popirja klobuk,
K' mu pravja:
Smùk, Smùk!

7635. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 18.*
7636. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedali* otroci. — *Iz njegove zbirke.*
7637. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 183.*
7638. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 20.*
7639. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7640. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7641. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 15.*
7642. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 8,*

7643.

(Iz Motnika.)

Cander iz Ljubljane
Ima hlače spelane.

7644.

(Stara Loka.)

Janes banes
Bopku sin,
Hiša j' zidu
S samih čpin.

7645.

(Iz Iške Loke pri Igu.)

Janes banes,
Bige bov,
Cvirъn vlejku,
Štuòre srov.

7646.

(Iz Boh. Bistrice.)

Jože Poža
Muco pobože,
Muca nima mleka,
Jože pa veka.

7647.

(Iz Klanca na Krasu.)

Jūóže — polūóže,
Kolila sъ wščíje;
Kobila stūóre — vék,
Jūòže pojié — drék!

7648.

(Borovlje.)

Jozöj, Jozöj,
Čöj maš tvoj nožöj?
Zadi na riti
Na cvirnastöj niti.

Kaj ha boš nucov?
Svinji rit pucov:
Svinja bo cviliva,
Jozöj pa juckov.

7649.

(Iz beljaške okolice.)

Jozej, Jozej,
Čej maš nožej?
Zadъ na ritъ
Na sukanej nitъ.

7650.

(Iz Makol.)

Juri podkuri,
Miha podpiha;
Pride Repanc,
Pa skuha žganc?

7643. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. rokopisa III.*
7644. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 7.*
7645. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7646. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7647. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* M. Zavadlal. — *Iz Štrekljeve zbirke.*
7648. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 686.*
7649. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 23.*
7650. *Zapisal* Jurij Lulek; *pov.* Jak. Steinberger. — *Iz Lulkovega rokopisa št. 81. f.*

7651.

(Grgarska.)

Nežin Jurij ves dan njuri
S celim hlebcem po gorě,
Če ga načne, ne ve, kaj začne,
Če ga sně, domu ne sme.

7652.

(Kranjska.)

Katerca Škateljca,
Sreča te išče;
Krajcarjev, vinarjev
Polhno perišče.

7653.

(Kamnik.)

Počaki, Lovrè,
De godla zavrè:
Lovrè zaspí,
Pa godla skipí!

7654.

(Od Preddvora.)

Matîja Matâja
Kobilo napâja,
Kobila poskoči,
Matija v rit poči.

7655.

(Iz Matene pri Igu.)

Matija Mataja,
Kabile napaja,
Kabila pask^{u}òč',
Matijeta p^{u}òč'.

7656.

(Nd Gor. Logatca.)

Matija Mataja
Kubila napaja,
Kubila poskoč,
Matijata vpoč.

7657.

(Od Cerovca.)

(Katiki:)

Mica kašo küha,
Čapla vodo nosi.

Metla grüške troši,
Lisica gor pobira.

Jazbec kcoj polükô,
Eno štüco vina küpô.

Na dvoriši je lüknja,
Katika noter lüka.

7651. *Zapisal* M. Ternovec-Lamurskij. — *Iz „Čuvajmo svoje prastarine“ 58.*

7652. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Vrtca“ 1871. str. 183 št. 4.*

7653. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njeg. zb. VIII. 21.*

7654. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Rada jugosl. akad. LXXI. 50. — Zapis* Frč. Steléta *s Suhe pri Kranju se loči v tem:* 2 kobile — 3 kobiva poskoč — 4 rɐt póč. — *Zapis* Otona Zupančiča *iz Dragatuša se loči od zgoranjega natiska, razen v naglaskih, v tem:* Matija Matâja * Kobilo napája; — Kobila poskòči * Matija v rit skòči.

7655. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

7656. *Zapisal* I. Gostiša. — *Iz njegove zbirke št. 7.*

7657. *Zapisal* Štanko Vraz; *pela* Ana Markova. — *Iz VO. IV. 17.*

7658.

(Iz Sarskega nad Igom.)

(Micki:)

Mica, Maca,
Kurja taca!
Kaj s' nar'diva?
Mlejk razliva.
Kaj s' dabiva?
Kr^{i}èvla v rъt!

7659.

(Stara Loka.)

Mica — tica,
Kurja taca!
Kji si bila?
Guor per sìnu.
Kua s' nardíla?
Mlík sъm zlíla.
Kua s dobila?
Eno bàrca v rèt!

7660.

(Dobrava pri Kropi.)

Mica, maca,
Kurja taca!
Če s' ti bva?
Pr' sosed',
Kûa s' nardiva?
Mlek sem zliva.
Kûa s' dobiva?
Brco v rt.

7661.

(Iz Boh. Bistrice.)

(Mici:)

Mica potica
Pod mizo leži,
'Ma strganga strica,
Pa 'n kovtr uši.

7662.

(Iz Tomišlja pri Igu.)

(Micki:)

Mica — patica,
Pad gradam pašnica,
Pa fantk prt^{e}àče,
Pa hlebčk prn^{e}àse.

7663.

(Češnjevek.)

Micika naša
Ima dva raša,
Čevljčke doje,
Se gleda pod noje.

7664.

(Iz Lazov pri Planini na Notr.)

Micika naše
Nosi kamraše,
Čižme s popirje,
Vse za njo dirje.

7658. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7659. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 6.*
7660. *Zapisal* Franč. Stelé. — *Iz njegove zbirke III. št. 19. 2.*
7661. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedali* otroci. — *Iz njegove zbirke.*
7662. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7663. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 178.*
7664. *Zapisal* Ivan Bolè; *povedal* Anton Pirc. — *Iz Boletovega rokopisa, ki mi ga je izročil prof. Jos.* Wester.

7665.

(Iz Šempetra pri Gorici.)

Tinčica, Minčica,
Šolence s popirja.
Pup za njo dirja:
Daj za njo, daj za njo
Dol po dolini!
Tam dole v dolini
Plašejo svinje
En sami ogrini!

7666.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Minka — Tinka
Pod goro,
Tista dekle
Moja bo:
Črno gleda,
Flajsik gre,
Tista bo pa
Glih za me!

7667.

(Boh. Bistrica.)

(Mina:)

Mina z Bohina
Prdi kakor svina!

7668.

(Od Preddvora.)

Miha Mъháv
Konje kováv,
Klešče zgubu,
Kvadu predáv.

7669.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Ta-tá, ta-tá!
Pošto pelja!
Pošta se zvrne,
Miha prebrne!

7670.

(Iz Boh. Bistrice.)

Miha
Gleda s petriha,
Pa prav,
De bo žabe kovav.

7671.

(Iz Klanca na Krasu.)

Miha —
Kášu píha;
Kaša je trda,
Miha poprda.

7665. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Urša Črné. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 19.* Plašejo = plešejo; Ogrini = Ogri.

7666. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa. Prim. 1032.*

7667. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

7668. *Zadisal* Mat. Valjavec. — *Iz VI. programa varaždinske gimnazije (1858) str. 11.*

7669. *Zapisal* Jul. Slapšak. — *Iz njegove zbirke II. 40 b.*

7670. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

7671. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* M. Zavadlal. — *Iz Štrekljeve* zbirke.

7672.

(Iz beljaške okolice.)

Sveta Neža bice pase,
Dolgo rueto ma;
Pъtelinček štumfče štrika,
Cmav vovne ma.

7673.

(Kranjska.)

Dandanašnji mladi paglavci zabavljivo omenjajo žab, ko si nagajajo:

Pavle Paližgal
Žabam je žvižgal,
Žabe lovil,
Pa nobene dobil!

7674.

(Kranjska.)

Je žabe lovil,
Nobêne dobil,
Nobêne dobil,
Jih je pred sábo podil!

7475.

(Iz beljaške okolice.)

Petr putr
Mešto kuhov:
Bol je bielov,
Bol je cvielov.

7676.

(Borovlje.)

Peter, Peter,
Ma rit na vetèr.

7677.

(Iz gorjanske okolice.)

Naša Špela se pa joka,
Se grdo drží,
Se je 'stresla moka,
Zdaj pa tam solze toči.

7678.

(Ihan.)

„Tomaš, Tomaš!
Kam krevlaš!“
„„V bvatno vas
Po 'n par klobas!““

7672. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegov. rokopisa str. 25, kjer se razlaga* bice *z* ovce, cmav *s* premalo *in* vovna *z* volna.

7673. *Zapisal* J Ogrinec. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1868. str. 175.*

7674. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. II. 110.*

7675. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 18, kjer se razlaga* Petr *z* Peter, putr = puter, surovo maslo, bieliti *z* zabeliti jed, z maslom politi.

7676. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 693.*

7677. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Vlad. Levec.*

7678. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* stara Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št.. 143.*

„Če jъh sneš,
Dám na smeš,
Če jъ'h predaš,
Dám na znáš;
Čé jъh spéčeš,
Dám na stéčeš!“

7679.

(Češnjevek.)

Tomaš,
Kam krevljaš?
U Štiško vas
Po pet klobas!
Če jno sneš,
Dam ne smeš;
Če dve prъdaš,
Dam ne znaš!

7680.

(Iz Matene pri Igu.)

„Oj Tomaš,
Kam krevlaš?“
„„V Iška vas,
Pa 'n par klabas:
Če jih snem,
Damu na smem;
Če jih predam,
Damu na znam;
Če jih spᵉàčem,
Damu stᵉàčem.

7681.

(Iz Motnika.)

Tomaž, kam pelaš?
V srednjo vas po dve klobas.
Če jih snem, damu ne smem;
Če jih prodam, damu ne znam.

7682.

(Kranjska.)

Tomaž, Tomaž,
Kam krevljaš?
V Srednjo vas
Po en par klobas!
Če je prodam,
Domu ne znam;
Če je sném,
Domu ne smem!

7683.

(Iz Domžal.)

O ti Tomaž,
O kam pa krevljaš?
V Depalo vas
Po em par klobas.

7679. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 178.*
7680. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedal* Čudnov Tonček, šolar. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7681. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. rokopisa III.*
7682. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Vertca“ 1871. str. 138, št. 5.*
7683. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 9. 1.*

Če jih sneš,
Pa dam ne smeš;
Če jih prodaš,
Pa dam ne znaš.

7684.

(Kropniška.)

Tomaš!
Kam krevljaš?
V dolino vas
Po pet klobas.
Če jih snem,
Domu ne smem;
Če jih prodam,
Domu ne znam.

7685.

(Iz Luže na Gor.)

Tomaž, Tomaž,
Kam krevljaš?
V Dolèjno vas
Po 'n par klobas!
Kdo jh bo jedu?
„Sam Tomaž!“

7686.

(Iz Matene pri Igu.)

(Tonetu:)

Tuòne, baruòne,
Šlibarjov brat,
Druzъga na dela,
K cizov bi rad.
Pa vasi je hodu,
Tъbáka je prosu,
K' druz'ga nej znov.

7687.

(S Suhe.)

Tone mone —
Kozarèp,
Črne hvače —
Pisan drek!

7688.

(S Suhe.)

Tone mone —
S kahle jedu,
V niške srov.

7684. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 24.*
7685. *Zapisal* Jožef Kržišnik. — *Iz njegovega rokopisa.*
7686. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7687. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 21.*
7688. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 22.*

7689.

(Iz Klanca na Krasu.)

Tone lone kokošar —
Svinja, riti gospodar!

7690.

(Iz Ščednja.)

(Tinam:)

Katarina Je predala kožo,
Je ubujla petelina, Je čupla moži rožo!

7691.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Tina skopila petelina, Muož ju je zapiu,
Muožu dala ruožu: Tini ret zašiu!

7692.

(Klobasnica.)

Urša, turša,
Djekšarca, piekšarca.

Posmehulje stanovom.

7693.

(Iz Dragatuša.)

Kokošarjem (ki kupujejo jajca in kokoši po Beli Krajini, po navadi od Velikih Lašič doma), pa tudi vsakemu Petru nagajajo:

Pê'tъr, Šê'tъr, kokošár. Ká je žàba tústa,
Gòni žàbo na vršáj; Pêtъr jo pohrústa.

7694.

(Iz Dragatuša.)

Mlatičem nagajajo:

Topa — lopa, Dèci mlínce,
Mlátcem krôpa, Bàbam žgánce!

7689. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* M. Zavadlal. — *Iz Štrekljeve zbirke.*

7690. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 47.*

7691. *Zapisal* J. Cejan — *Iz C. zbirke III. 51.*

7692. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 590.*

7693. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa. Za* na vršaj *se pravi tudi* za oljtár.

7694. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa;* kròpa *radi takta, sicer* krôpa.

7695.

(Iz Dragatuša.)

Popoldanjim *prdcem*, t. j. šolarčkom prvega razreda (svoje knjige nosijo v torbici, in 'kadar teko, jim „klecajo“ [ropotajo] kamenčki [Griffel] in svinčniki v cevi [Büchse]). Zanimivo, da se izgovarja v tem slučaju rimi na ljubo klêca nam. sicer kléca.

Dê'ca,
Rit vam klê'ca!

7696.

(Iz beljaške okolice.)

Šolarjem nagajajo:

Šuvarjъ
Pъdbuvarjъ:

Templ pavajo,
Z drekam mavajo!

7697.

(Iz Dragatuša.)

Kotličkarju (Slovaku-piskrovezu) nagajajo:

Lônce vezàti,
Kôtle krpàti!

Posmehulje krajem in deželjanom.

7698.

(Suha pri Kranju.)

V Britof so pa kona kval',
V Kran so pa koline dal . . .

7699.

(Iz Iške Loke pri Igu.)

Zabavljica Loških pastirjev na Matenske:

Bъzn ga,
Bazarja,
S preklca

V luknca,
Jest ga nejsm,
Ti s' ga!

7695. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.*

7696. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa.* „Pъdbuvar *mi je neznan izraz, mislim, da je to:* podbijavec, nevernik.“

7697. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa; naroden naglas* vezàti, krpàti *ni.*

7698. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 11.*

7699. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.* Bázarji = Matenčani.

7700.

(Iz Male Loke na Gor.)

Od Gorján do Berklán
Teče tristo podgan;
Ena je beva vmes,
Tista 'ma zvonc zares.

7701.

(S Suhe na Kor.)

Če hočeš Grebenčan bit,
Moraš znat žabe drit,
Povže pa podkovat,
To moraš znat.

7702.

(Kozjak nad Mar.)

Didel, didel, dačko,
Gremo na Hrovaško,
Tam je lušten kraj:
Vsaka baba dete ziblje,
Jaz pa nimam kaj!

7703.

(Češnjevek.)

V Snčurjъ
So vsъ Jurjъ,
En sam je Marka,
Pa še tistmo dnarja manka.

7704.

(Iz Kamnika.)

V Šъnčurji
So vsi Jurji,
Sam fajmošter je Marka,
Pa še temo denarja manka.

7705.

(Iz Kobdilja.)

Tam pri Kanali
So s peski orali,
Peske so spregli,
Mačke napregli.

7706.

(Štajerska.)

Tam dol, tam dol na kraji
So s tremi psi orali:
So dober strošek meli,
Brez krüha žüpo jeli!

7707.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Kuomeńci büobeńci
Końa kováju,
Sïérka si wkýpeju,
Nёč nan na dáju!

7708.

(Štajerska.)

Glejte, glejte Krajnca,
Kak s našoj Ancoj tanca:
Do kolena hlače ma,
Kak černi pes mostače!

7700. *Zapisal* Fr. Kramar; ima tudi napev. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
7701. *Zapisal* Jurij Lulek. — *Iz njegove zbirke št. 16 b.*
7702. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 50.*
7703. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str 181. „Tako nagajajo Šenčurjanom še bolj nevarno pa je govoriti o „arovci" ali „godlji".*
7704. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 64.*
7705. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke str. 296.*
7706. *Zapisal* neznanec. — *Iz CO. V. št. 4a.*
7707. *Zapisal* K. Štrekelj. — *Iz svojega spomina.* Kuomeńci *t. j.* iz Komna.
7708. *Zapisal* neznanec. — *Iz CO. V. št. 46.*

7709.

(Iz Vrbovca.)

Kranjec je zišel na vrbu.
Opal je z vrbe,
Nogu si ftrgel.
Odšel je k Bogu,
Dobil je novu;
Odšel je k severu,
Dobil je debelu;
Odšel je k jugu,
Dobil je drugu.

7710.

(Iz Vrbovca.)

Kranjec je na vrbi,
Z vrbe je opal,
Cuce' ga je popal,
Vudrimo ga svi!

7711.

(Iz Dragatuša.)

Kranj'c Kranjico praša:
„Kje bo jutri maša?“
„„Gori na Trsati
Pri Mariji zlati,
Doli na planini
Pri sveti Katarini.““
Katarina, Barbara,
Kak si čib'ke vár'vala?
Ena ti je vkradena,
V beli peči pêčena,
V Črni gori snedena.

7712.

(Iz Dragatuša.)

Kránjьc rê'po séje
Zàba mu se sméje:
Mùči, žàba rê'gata,
Nê buš môje rê'pe smrê'dela!

7713.

(Iz Suhorja.)

Kranjec repo seje,
Baba se mu smeje.
„Molči, baba škrbava,
Ne boš repe hrdava!“

7714.

(Od Cerovca.)

Kranjc pizdopok,
Ženi kravo na potok.
Če neče pit,
Pa jo piši v —

7709. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 82—83. Kranjec je Hrvatom vsaki Slovenec sploh.*

7710. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 33.*

7711. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa, kjer stoji opomnja: „Ta ni belokranjska, vsaj ne izpod Črnomlja (južno od Č.), čúl sem jo in se je navadil od učiteljevih otrok.“ S koncem prim. zgoraj v naslovu* „Posmehulje raznim osebam“, *št. 7596—7597.*

7712. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa. „Spominjam se, da sem čul to od dečka iz južne strani dragatuške fare, kjer se govori* mu *in ne* mê, *kakor v Drag.* Smrêdala *ne vem, kaj pomeni; ker sem bil takrat sam majhen, sem si kar mislil „obirala“ in bil s to prestavo zadovoljen.“*

7713. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke.*

7414. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IV. 8. 4.*

Kranjc jo pergnò
Nazaj domò,
Na mizo jo položo,
No p— ji razložo.

7715.

(Iz Ščednja.)

Franc pika pok,
Pelji kravo na potok,
Ako neče pit,
Piš jo v rit!

7716.

(Iz beljaške okolice.)

Krajnc pizda pok,
Pele kravo na potok;
Krava neče pitъ.
Krajncъ v rt ulitъ!

7717.

(Lesce.)

Lej ga, lej ga Laha,
K' mo z rít čisva repa maha!

7718.

(Iz Dragatuša.)

Bojančanom (iz pravoslavne [vlaške] vasi Bojanci):

I. Vlàh
Prdi gràh,
Sêri léčo!
Bògme néčo!
Trgaj trávo
Briši rìt.

II. Otac náš,
Kòji jêsi
Nà nebesi(h)!
Pòp se obési
Na vlàški lêsi,
Lêsa se zrùši,
Pôpa zadúši.

7719.

(Iz Matene pri Igu.)

Lᵘòka Matena,
Mᵘòke nema,
Žgance bi kuhov rad.
Pa mᵘòke nemam.
Mᵘòka sm že dabiv,
Se m je pa — špeh razliv.

7715. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zb. 49.*

7716. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 28. Prim. tudi spodaj:* Pika, pika pok.“

7717. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 17.* Cisla = kisla.

7718. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.* „Zadúši *v II. nagajivki radi rime in menda, da je bolj po vlaško, navadni akcent „zadúši.“ — Prva dva verza I. nagajivke sta o Lahih (Italijanih in Furlanih) v rabi tudi po Krasu.*

7719. *Zapisal* Fr. Kramar; *pel* Janez Fister. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7720.

(Iz **Matene pri Igu.**)

Matenski otroci zmerjajo Loške:

L^{u}ôška pàrda,
Z ritja màrda,
Če bi prtiska,
Bi se bliska.

7721.

(Iz **Matene pri Igu.**)

Matenska pastirska zabavljica sosednim Ločanom:

L^{u}ôške fantiče
Vsak lahko pozná:
Ker žvižga in poje
In s čevlom krevsá.
V aštarija gred^{u}ò,
Za vince daj^{u}ò,
K rajtnga pride,
Se vъn paber^{u}ò!
An kurnk bi kupu,
Pa n^{u}òt' bi jh dják,
Na sъmen bi jih p^{e}àlov,
Pa gr^{u}òš bi jh dav.

7722.

(**Mala vas pri Dobrepolju.**)

Tam notri u Metliki
So grešniki veliki:
Pъzdirc pa Mokár,
Ta dva sta le za dnar,
Na vàrh je pa še Zálokar;
O Kriste, vsmil' se nas!

7723.

(Iz **Dragatuša.**)

Obršanom (prebivavcem Obrha, občine pri Dragatušu) se nagaja:

Obršàni táti
Pred na'šêmi vráti —
Kaj jim čê'mo dáti?
Drê'ka na lopáti!
Kê ga čê'mo zéti?
V túrnskem sekréti.

7724.

(Iz **Ihana.**)

'M šóv v Šъmpáv,
Bom kón'če kováv,
'M cegnarce sužu,
Za vínce bom dav.

7720. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

7721. *Zapisal* Fr. Kramar; ima tudi napev. — *Iz Kramarjeve zbirke. Primerjaj gledé srednjih verzov št. 6108.*

7722. *Zapisal* Fr. Kramar; ima tudi napev. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7723. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.* Táti, vráti *akcent govora,* dáti, lopáti *samo zato, ker se na pol poje*; *sicer* dàti, lopàti; našê'mi *istotako ritmu na ljubo nam. navadnega* nàšemi; kê = kje; Turn *star grad v bližini.*

7724. *Zapisal* Anton Breznik: *pela* mati mu Terezija. — *Iz njegove zbirke II. št. 99. Šъmpav (Šent Pavel) je vas blizo Ihana, kjer je več kovačev.*

5 Kovačъ štъrklačъ
So fajnъ može;
Iz star'ga žъleza
Pa nov'ga nardé!

7725.

(Iz Stare Loke.)

Puštúci — hrúštuci
Žabe lové.
Žaba pa prav:
Vek, vek, vek, vek,
5 Maram za Puštuce 'n drèk!

7726.

(Iz Dragatuša.)

Ribničanom se nagaja:

Frànc-Ràmce z Ríbence
Déla lônce, pískъrce,
Rénje, pokriváče,
'Ma posráne hláče.

7727.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Joža-boža 'z Ribence
Nosi lonce, piskerce,
Stara baba maselce,
On pa ferkelce.

7728.

(Suha pri Kranju.)

France Tance z Ribence,
Prodaja vonca, piskrce.

6729.

(Iz Matene pri Igu.)

Ad Ribncъ da Kamnka
Nema nъbèdn slamnka,
Nъbèn druh k rihtarjov sin,
Ga n"òs' s pasj'h kasmin.

7025. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 5.* Púštuci = prebivavci vasi Puštal (Burgstall).

7726. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa. „Tu so akcenti popačeni, kakor si pač misli belokranjski otrok ribniški naglas. Navadni govor pozna*: pokriváče, pòsrane hláče, 'mà, *sicer* íma.

7727. *Zapisal* J. Benedičič. — *Iz zbirke Franč. Stelèta IV. št. 7.*

7728. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 12.*

7729. *Zapisal* Fr. Kramar; ima tudi napev. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7730.

(Češnjevek.)

Janez Škrbelou
Je vonca perpelou,
Na wato zvrnu,
Je čudnu smrdu:
Vre, vre,
Po Ribъnc use!

7731.

(Iz Dragatuša.)

Seljanom (iz Sel, vas pri Dragatušu):

Sêljan,
Vrtomêljan,
Ljúknje vŕtal,
Pičke krpal.

7732.

(Od Kamnika.)

Ni levšъh dъklèt,
K' je torovškъh pet:
K' je jagne krepav,
Vsъh pet je jokav.

7733.

(Iz Kamnika.)

Tunčane rajajo,
K' hruške predajajo;
Tunčane plešejo,
K' špingelne tresejo;
Tunčane grimajo,
K' hrušъk več nimajo.

7734.

(Kamniška okolica.)

Tunčane rajajo,
Hruške predajajo;
Tunčane grimajo,
Hrušek več nimajo.

7735.

(Podgorje.)

Tunčane rajajo,
Hruške predajajo,
Po pa grimajo,
K' jъh več nimajo.

7736.

(Podgorje.)

Tunčane rajajo,
K' hruške predajajo,
Kamъlčan grimajo,
Kъ Tunčane hrušъk več nimajo.

7730. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 182.*
7731. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.*
7732. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 43.*
7733. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 50.*
7734. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke III. št. 19. 3. Mesto* rušъk, hrušek *se vstavi večkrat* kumare *in* kumar.
7735. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 65.*
7736. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 50.*

7737.

(Iz Klanca na Krasu.)

Voščičene, pezdíčene,
Po náši pū́oti hū́odeju,
Nášъ přdcъ lū́oveju.

7738.

(Matena — Tomišelj.)

Pastirji iz drugih vasi zmerjajo vrbljenske:

V Vᵘòrbleni, ràstàrgani,
Na srejd' vasí àna luža stají:
Sa nᵘòtri žabe pisane,
Vrbl[e]ànam v rt zarisane.

7739.

(Iz Motnika.)

V našem Zgurju
Je bilo letos terdo,
Kosmače smo snedli,
Vrabnač pa ni b'lo.

7740.

(Iz Vrbovca.)

Čigu čigu vrabec,
Pogorel je Gradec,
Raztrgani Rakovec
I brbravec Vrbovec.

7741.

(Iz Vrbovca.)

Išel sem na Bisag,
Hitil me je lisak;
Išel sem h Belevar,
Bil sem dober trgovec;
Išel sem v Cerje,
Vlězel sem h perje;
Išel sem h Palovec,
Vlězel sem v lonec;
Išel sem na Gradec,
Vgrizel me je vrabec.

7742.

(Iz beljaške okolice.)

V Podturjo
Se babe vkup kurjo;
Na Vočile
So babe že vkup skočile;
Na Čave
So vse babe krvave;
Pod Kranjekam
So vse babe šle nekam.

7737. *Zapisal* K. Štrekelj: *povedal* M. Zavadlal. — *Iz njeg. zbirke.*
7738. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7739. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. rokopisa III.*
7740. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 82.*
7741. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 82.*
7742. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 30: Podurje, Vočilo, Čava in Kranjek so vasi šentlenarške fare pri Sedmih studencih na Koroškem.*

Opomnja. *Druge nagajivke in satire krajem nahajaš v posebnem delu (med šaljivimi in zabavljivimi).*

Posmehulje ciganom.

7743.

(**Od Cerovca.**)

Ciganice so pitale:
„Kde pa so cigani?“
„„Tam na polju v ovem doli
Brumbice kovajo!

Jeden kuje, drugi fuda,
Tretji vse prodava;
Kaj prodali, vse zapili
No se zapojili.““

Ciganice po vesnici
Kruheca prosijo;
Ena prosi, druga nosi,
Tretja vse proti jé.

Naša dekla je tajila,
Kaj je ne tam bila:
Tri je ploti preskočila,
Tak kak prav kobila!

7744.

(**Od Sv. Trojice v Halozah.**)

Ciganica ciganico
Je spraševala:
„Al ste vidli, al ste vidli
Kje cigane?“
„„Tam na placu,

Tam na placu
Iglce prodajajo:
Jeden prosi, drugi nosi,
Tretji celo fehtajo.
Tralala itd.““

7745

(**Iz Podgradja pri Ljutomeru.**)

Ciganice, ciganice.
Kde 'mate cigane?
Hm, hm, ja, ja,
Kde mate cigane?

„Tam za škednji, tam za škednji
Brumbice kovaju,
Hm, hm, ja, ja,
Brumbice kovajo!“

7743. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. I. (66), kjer je v v. 1.* so pitale *pozneje popravljeno v* pitajo *in je pripisan tale melodije načrt:*

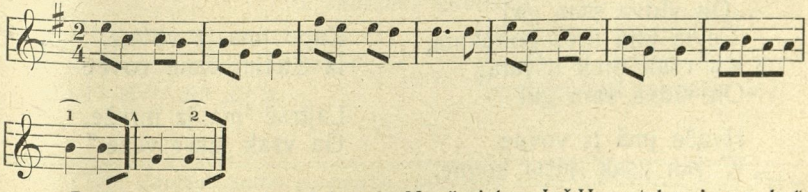

Pod tem načrtom je pripisano: „Napěv jako: Još Horvatska ni propala.“ *Vrazov prepis v VO. I. 110 se loči v tem od zgoranjega natiska:* 1 so pitale, pitajo — 2 Ke — 3 poli — 6 vse] pa — 10 Kruhec si — 12] Tretja vse je ploti — 16] Kakti prav kobila. *Verz 1. in 2. je popravljen potem v:* Stara mati Lobočka, * Gé pa *itd.*

7744. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

7745. *Zapisal* dr. Fran Mohorič. — *Iz njegove zbirke IV. 7. Poje se po melodiji, kakor pesmi:* „Kaj na glavi? Trakeci plehečejo“, „Jaz sem mela moža Brankoviča“ *in* „Čečirom belegirom“. — *Prim. dodatke k pesmim št. 5441 in d.*

7746.

(Iz Vrbovca.)

Pitali su ciganice:
Gdě su cigani?
„Tamo gore na marove
Brunde kujejo:
Jeden puše, drugi kuje,
Tretji prodaje.“

7747.

(Iz Grma.)

Cigani se óženido;
Ajme cendu, mendu zeleno!
Drevi so jo poprosili,
V torek so jo poročili;
V sredo jim je porodila,
V četrtek so ga okrstili,
V petek so mu svete dali:
Ako neče krasti,
Bog mu ne daj rasti!

7748.

(Iz Dragatuša.)

Ciganom nagajajo:

Ala, brate,
Nà zelêne trate!

Ali si videla našega zmršenca (deda dragega)?

7749.

(Iz Ihana.)

Prelúba soséda,
Al' s' kej vidva moj'ga deda?
„Oh vídva sъm ga!
Čevle jma bres pohpvata,
Kъ vsak drek ušvata:
Oh vidva sъm ga!

Hvače jmá jz vovne,
K' jъh vsak' jútъr kovne.

Srajco jma brez rokáva,
Kъ vsak drek utava.

Kapo jma jz vovne,
Iz Štefine fane vovne.

Lajbъč 'ma jz mreže,
Ga vsak jutъr veže.“

7746. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 81.*

7747. *Zapisal* Janko Barlè 17. IX. 1891; *pela* Tkalčeva. *Verz 2. se pripeva za vsakim.*

7748. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.*

7749. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Stučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 49. Vsaki par se poje tako, kakor prvi, t. j. najprej pride v. 1—3, potem dotični par, naposled pa verz 6.*

Opomnja. *S pesmimi tega naslova primerjaj nastopno številko.*

7750.

(Iz Ihana.)

Preluba karšenca,
Al's' vidva naš' ga zmàršenca?
„Vidva sъm ga ja!
Tam po hribcъ tava
V an ъrjav' hav',
Pa j' še tista brez rokava:
V an' ъrjav kofrníc'
Mo maha dôl po lic'!"

7751.

(Češnjevek.)

Preljuba moja kršenca,
Al s' vidła mojga zmršenca?
„Oh vidła, vidła sъm ga ja!
Tam gor na lojtrъ j visu,
Mo j smrkъlj z nosa visu.
Kobuk jь jmu iz popira,
K' ga zmerej gor pobira.
Srajco jma iz mreže,
Jo zmerej skupej veže.
Hvače jma na lingo,
De vse kol njega binga.
Čevlje jь imu brez podplatou,
K je zmerej zanje šlatou."

7752.

(Kranjska.)

Preljuba moja kršenca,
Al' s' kaj vid'la moj'ga zmršenca?
„Oj vid'la, vidla sem ga ja,
Ti dralalilala,
Oj vidla sem ga ja!
Gor pa štengah je pritekel,
Meni pa ni kar nič rekel.
Čevlje imel je brez podplatov,
Mene je pa kar pošlatov.
Tam pri men' je 'n mal postal,
Kar gor name se j' pobral."

7753.

(Iz smlejske okolice.)

Preljuba moja kršenca,
S' kaj vidla mojga zmršenca?
„Ja gori na gori,
Pri svetem Mohori:
Štulo ima, krajev ne!"
Šembrej ga! ta pravi je!

7750. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* stara Tavčarica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 142.*

7751. *Zapisal* Janko Hacin; *povedala* sestra. — *Iz Hacinove zbirke št. 158. „Zadnjo vrsto sem čul nekoč še lepše, pa zbirka gotovo nič ne izgubi, če te tudi manjka."*

7752. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke M. Rodéta I. št. 38. Verz 3—5 se ponavlja za vsakim parom.*

7753. *Zapisal* Karol Pleško. — *Iz njegovega rokopisa A. („To pesem in „Ovbe, oča Camer" sem slišal od svoje stare matere Frančiške Pavšlar v Hrastju pred kakimi 55 letmi. Služili ste, nas otroke, če nismo zaspati mogli, v spanje pripraviti." 3. III. 1896.") Prepis je tudi v rokopisu B.*

7754.

(Iz žužemberškega okraja.)

Preluba muja karšenca,
S' vidla kej mujga zmaršenca?
„O ja, ja, vidla sm ga ja:
Gori na góri,
Pri svietm Mohori:
Štulo ima šmientrano!
Ta pravi je!
O ja, ja, vidla sem ga ja.“

7755.

(Od Zagorja na Savi.)

Botra, ste kej vidl našga Jurja?
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja:
Srajco ima s hodnika,
Se vsako babo vtika:
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja!

Botra, ste kej vidl našga Jurja?
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja:
Hlače ima s pezdirja,
Ga vsaka baba tirja,
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja!

Botra, ste kej vidl našga Jurja?
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja:
Kapo ima iz gobe,
Per nem je vse narobe,
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja!

Botra, ste kej vidl našga Jurja?
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja:
Fajfo ima bezgovo,
Vsako jutro novo,
Mhm pa ja ja, pa vidla sem ga ja!

7756.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Hm hm ja, mati, este vidli Jürja?
Kakšo kapo ima? — Frajlih da!
Takšo kapo ima, šilta poleg nima.
Frajlih da, šilta poleg nima, frajlih da!

7754. *Zapisal* Ludovik Póka; *povedal* Andrej Šlogar. — *Iz Pókove zbirke II. 11. ‚Tako se šalijo dekleta med sabo, ako zve katera, da gleda njena tovarišica preveč na moško stran v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata, katera stoji na gričku, vspenjajočem se kakih 10 minut od trga.“*

7755. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 6.*

7756. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal* Tomaž Kapun. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

Hm hm ja, mati, este vidli Jürja?
Kakše lase ima? — Frajlih da,
Takše lase ima, gnida gnidi kima.
Frajlih da, gnida gnidi kima, frajlih da!

Hm hm ja, mati, este vidli Jürja?
Kakšo süknjo ima? — Frajlih da,
Takšo suknjo ima, rokavov poleg nima.
Frajlih da, rokavov poleg nima, frajlih da!

Hm hm ja, mati, este vidli Jürja?
Kakši proslik ima? — Frajlih da,
Takši proslik ima, stana poleg nima.
Frajlih da, stana poleg nima, frajlih da!

Hm hm ja, mati, este vidli Jürja?
Kakše hlače ima? — Frajlih da,
Takše hlače ima, krpa krpi kima.
Frajlih da, krpa krpi kima, frajlih da!

Hm hm ja, mati, este vidli Jürja?
Kakše črevle ima? — Frajlih da,
Takše črevle ima, podplatov poleg nima.
Frajlih da, podplatov poleg nima, frajlih da!

7757.

(Iz Puščenec pri Ormožu.)

Lüba moja mati, mhaha,
Ste vidli mojga Jürja, frajlih ja?
„Tota dol je dünko, frajlih ja,
Meo na hrbti tünko, frajlih ja!“

„Tota dol je rito, frajlih ja,
Meo na hrbti je kopito, frajlih ja!“

„Tota dol je rivo, frajlih ja,
Prišo gor na njivo, frajlih ja!“

7758.

(Iz Ziljske Bistrice.)

Fajfca (čjedra) brez pokrova,
Ki (jo) vsako jutro kova:
Oj videla, oj videla,
Oj videla sem ga!

Hvač'ce ma pa irhastê,
K' mor'jo biti spranê.

Hvač'ce razcafranê,
K' mor'jo biti spranê.

7757. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *povedal* Ivan Koradi. — *Iz zapisovavčeve zbirke št. 12. Verz 1. in 2. se ponavljata za vsakim parom.*
7758. *Zapisal* Valentin Brandstätter. — *Iz njegove zbirke.*

Brüštah ma pa štrikan,
Ki more biti flikan.

Jank'co ma pa z volne,
Pa vsako jutro kolne.

Črjev'lče so pa ledrastê,
Po vrhu so pobiksanê.

Srajč'ce 'ma pa ves en biev,
In vsak pondeljk 'ma nadiev.

7759.

(S Strmca pri Logéh.)

Peršu je z Lublane,
Je mou use hlače sprane:
Tuninica, Tuninica,
Oj videla sem ga!

Čriulje je miu brez podplatu,
Ki je usaku rad pošuatu.

Štunfe je miu ta s pezdirju,
Je biu štman ku stuo hudirju.

Bergieše je miu ta svinskih dlak,
Nutre je miu an puljen krak.

Plejče je miu ku ne paze,
Usak tu nje pokaže.

Glauóe je miu ku nuo striehu,
Je blu uriedno smiehu.

„Lovrenec je privandral."

7760.

(Iz Cerkna.)

Lourenc je pьrwándrau
Z enim púñklem γwánta —
Loúrenc mūj, Lourenc mūj,
Sprelípu mí zapój!

Číulcæ brez paplátou
Usaku jútre šlatau.

Srajca 'ma z worlána,
Skuzñskuz preprána.

Stonfe ma won s préjæ,
Lourenc se rád smejæ.

Gáte jma won s tuli,
Usaku jútre púli.

Hlače 'ma pa tače,
Usaku jutre skáče.

Kápa jmá won z woune,
Usaku jutre koune.

Lajbelc ma z židájne,
Lourenc rad pije žγájne.

„Ali si videla mojega dragega."

7761.

(Iz Grma.)

Šara tica, šara tica,
S perjem pisana!
Si li vidla mojga dragega?

„Da ga vidim, saj ga ne poznam!"
Hlače ima, tura nima,
Lahko ga poznaš!

7759. *Zapisal* Joško Velikonja. — *Iz njegove zbirke II. 13. Verza 3—4 se ponavljata za vsakim parom.*

7760. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Priobčil J. Baudoin de Courtenay v „Archivu für sl. Phil." VIII, 282. Verza 3—4 se ponavljata za vsakim parom, drugič navadno,* spreliépu.

7761. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

Narobe svet A.

7762.

(Iz Adlešičev.)

Stara baba gube žanje,
Muž korenje pleve.
Stari dede žabe pase,
Sin pa puže strelja.
Vsi studenci so presahli,
Samo luže 'zvirajo.
Vsa dekleta so pomrla,
Same babe rajajo.
Primi žabo, vdari babo,
Kaj bo baba rajala!

7763.

(Iz Matene pri Igu.)

Sonce sije, pa dъš grìè,
Malnar mìèle brez vadìè,
Peteàlen skače brez nagìè,
Dejkla pamejta brez metlìè,
Perica peàre brez vadìè.
Kovač tovče brez rakìè,
Kojnič teàče brez nagìè,
Žaba ma dobre zabìè,
Povš ma pa trdìè ragìè.

7764.

(Sava na juž. žel.)

Stara baba gobe žajne,
Mož pa pleve korejne,
Sin pod vrbo žabe strela,
Hči jih pa poberat gre.
Stara baba je res suha cev,
Vlekla deda gor na hlev;
Ded je pa eno pesem zapev,
De se je potresel hlev.

7765.

(Kranjske.)

Baba gobe žanje,
Dédьc stьrže korenje,
Sin polže strélja,
Hči punьce déla.

7766.

(Štajerska.)

Baba praprot kopa,
Ded korenje strüže.
Sin po vražje puže strelja,
Čer pa žabe pase,
Žabe pase, pajbe meče,
No je obinjava.

7762. *Zapisal* Iv. Šašelj. — *Iz „Bisernic“ I. 179.*

7763. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedala* Cibrova Nežika, šolarica. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

7764. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Fanči Ankon. — *Iz Cejanove zbirke VII. 28.* Pod vrbo *je* pač *pomota za* po vrtu. *Glede konca glej zgoraj št. 146.*

7765. *Zapisal* Fr. Metelko — *Iz njegovega „Lehrgebäude“ 274, kjer se razlaga* „Es sind müssige Leute“.

7766. *Zapisal* St. Vraz — *Priobčil Ferdo Kočevar v Novicah XXVI. (1868) 254 med „oдlomki slov. nar. pesem, ki so se pri* plesanju *kola nekdaj popevale“. V VO. je ni.*

7767.

(**Sv. Barbara pri Mariboru.**)

Stara baba gobe ženja,
Ded korenje pleje,
Gospodinja kvoklo doji,
Gospodar pa repo veja.

Hči po vrti žabe pase,
Sin pa polže strelja,
Hlapec v vrti redkev zlaga,
Dekla mu podaja.

Narobe svet. B.

7768.

(**Od Št. Ruperta v Slov. gor.**)

Stara baba gobe žanje,
Ded korenje pleje,
Gospodinja kokle molze,
Virt pa repo veja.

Hči po vertu žabe pase,
Sin pa puže strela,
Hlapec vertu rethvo zlaga,
Dekla mu podaja.

Verti stoji lipica,
Sredi koratama,
Not ji lepa senčica,
Ko zmerom solnce sije.

Not je lepa mizica,
Oj mizica rumena,
Okolj stojijo stoleci,
Ko noben noge nima.

Na njih sedijo muškre tri,
Ki nobena igle nima,
Šigajo in digajo
Koroško konoplino.

Po cesti prijezdi mlad gospod,
Na rami konja nese,
Za njim pa pride kmetški sin,
Ki v torbi noge nese.

Za njim pa gredo tri psi,
Nobeden glave nima,
Pa buhajo in lajajo,
Nobeden pamet nima!

7767. *Zapisala* Micika Glonarjeva. — *Iz njene zbirke, ki jo je prepisal dr, Jos. Glonar, št. 4.*

7768. *Zapisala* Marija Lisjak. — *Iz njene zbirke str. 5—6.* Koratama = Korotana. *Nadučitelj Franč. Kranjc od Sv. Barbare v Slov. gor. je zapisal k nji tole melodijo:*

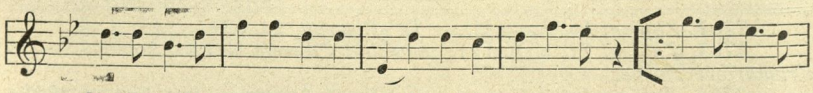

Sta-ra ba-ba gobe žanje, Ded ko-re-nje ple-je, Gospodinja

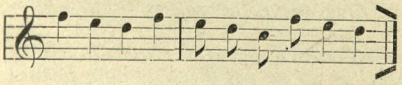

kokle molze, Virt pa repo veja!

7769.

(**Kranjska.**)

Stara baba gobe žanje,
Mož korenje pleve,
Hči pod oknom kure pase,
Sin pa polže strelja.

Biva je pa lipica,
Nobene vejce 'meva ni.
Notri hladna senčica,
Pa blata do kolena.

Noter fantje rajajo,
Vse sive brade imajo,
Lepe dekleta vodijo
Po petdeset let stare. —

Rada bi bla tancala,
So rekli, da sem stara,
V špegu sem se gledala,
Sem bila lepa, mlada!

7770.

(**Od Cerovca.**)

Stojì mi, stojì poljece,
Oj poljece široko:
Hala, hala, deklica,
Bog daj da bi moja bla.

Na polji raslo drevčece,
Nobenga korena nema.

Pod njim pa lepa senčica,
Nobenga lista nema.

Pod lipoj stojì mizica,
Nobene šranjge nema;

Okoli pa so stolčeki,
Nobeden noge nema.

Na stolčekih so žnidarji,
Nobeden niti nema;

Drobno delo delajo,
Kak je konoplina;

S tenkim cvirnom šivlejo,
Kak je škrabotina.

Proti njim gre mlad gospod,
Sero brado ima;

Za njim gre mlada deklič
Z devétimi otroki;

Za njim jaše mlad jónak,
Na rami konja nese;

Za njim pa teče stari ded,
V pleterki noge nese.

7769. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke Franč. Steléta II. št. 18. — Konec spada drugam.*

7770. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. P. 84 (106). Za vsakim parom se poje pripevek 3—4. Tam je pripisan tale melodije načrt:*

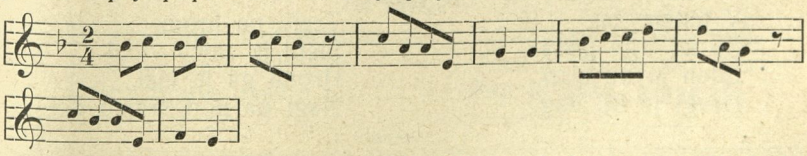

Vraz je prepisal pesem v VO. XIX. y. št. 54 s temi razlikami: 4] Bog daj, da boš moja! — 7 pa] je — 9 lipoj] drevcom — 11] Okol stojijo stolčeki — 14 riti — 18 škrobotinje — 19] K njim pa jaše ml. g. — 22 S — 23—24 *manjka* — 25 n[im] njoj — *Drugi Vrazov prepis v VO. I. 105 se loči od zgoranjega natiska v tem, ne glede na naglasna znamenja:* 1 polece — 2] Pole lepo široko — 4 bilà — 5 rase — 6 Nibenga — 7 pa] je — 8 Nidenega — 10 Nibene — 12, 14 Nibeden — 13] Na njih sedijo žnidari — 14 riti — 18 škrobitina — 19 gre] ide — 21 gre mlada] pa ide mlad.

7771.

(Iz Ihana.)

Tamki stóji lip'ca,
Lipъca romena,
Ihamente m-hъ-hъ',
Lipъca roména!

Pod lipo stôje stovčkъ tri,
Nobédъn noge níma.

Na stovčkъh sede mojškre trí,
Nobéna ritke nima.

Pvatъn šivajo takъ,
S koróške konopníne.

Šivanke jmajo take,
Kokъr železne kóle.

Tamki leži céstъca,
Céstъca zeléna.

Po cést' pa 'n kúžъk teče,
Peté pa v bъságъ nese.

Narobe svet. C.

7772.

(Od Cerovca.)

Ja sem hodâ jako daleč,
Dale kak do Gradca.

Tam sam pustâ svoje hlače,
Gnes pa ponje pojdem.

Da bom si pa zgovor imâ,
Kaj bom svojo ljubo vidâ.

Za menoj šla stara baba,
S petami v rit vsekava.

Za njoj pa šâ stari ded,
V pleterki noge nosi.

Narobe svet. D.

7773.

(Iz beljaške okolice.)

Na štor sem se usedov,
Bom mojo sukenco prflikov:

Ta cievo bom zrezov
In ta strgano oflikov.

Čudež.

7774.

(Iz Loke.)

V tistem čas'
So šli trije počas.
Eden je bil slep,
Drugi je bil nag,

Tretji pa hrom.
Slepi je zajca videl,
Hromi ga je vjel,
Nagi pa pod srajco del.

7771. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 146. Vsaki par se poje kakor prvi: Po pripevku* Ihamente m-hъ-hъ *se ponavlja drugi parov verz.*

7772. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. r. 288. (5). Prepis Vrazov v VO. X. 20 se loči v tem, ne glede na naglasna znamenja:* 3—6 manjka — 7 šla] pride — 9 šâ] pride.

7773. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 29.*

7774. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 24.*

7775.

(**Od Zagorja na Savi.**)

Sem okol svetga Mohorja hodu,
Sem se čez ramo v peto zbodu:
Ho oremus!
Buh se usmili, ker je bus!

Pastir krave izgubil.

7776.

(**Iz Dobrave pri Kropi.**)

Pika, pika pok,
Krave žene na potok:
Krave nečjo pit',
Jih pa domu spodit'!
Žvrga, žvrga, boštenik,
Krave pase zavbrnik;
Lisko zgubu, cike ni,
Pъs naj vzame še te tri!

7777.

(**Iz Češnjice v Bohinju.**)

Boštjan, Boštjan
Krave pase za goro,
Lisko zgubov, mavre ni,
Pes naj vzame še te tri!

7778.

(**Iz Bohinjske Bistrice.**)

Cinga linga, moj Boštjan,
Krav'ce pasu za vrhám,
Brezo zgubu, mavre ni,
Pъs nej vzame še te tri!

7779.

(**Iz Idrije.**)

Bingl; bongl, beu Boštjan
Je krave pasu celi dan.
Balca zgubu, mavre ni,
Rdečka pa na pot stoji,
Vouk je pa za rep drži:
Rep je našu, krave ni!

7775. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 75.*
7776. *Zapisal* Janko Benedičič. — *Iz zbirke Franč. Steléta IV. št. 6.*
7777. *Zapisal* Janez Dobravec. — *Iz njegove zbirke št. 9.*
7778. *Zapisal* Fr. Kramar; *pela* petletna Ivanka Staretova. — *Iz njenjegove zbirke.*
7779. *Zapisal* Ludovik Póka; *povédala* Katarina Eržen, *prodajavka sadja.* — *Iz Pókove zbirke II. 38.*

7780.

(**Od Novakov pri Cerknem.**)

Cigu migu, beu Baštjan
Pasu krave do pudan;
Bauho zgubu, breze ni,
Beuša pa domou leti.

7781.

(**Homec pri Kamniku.**)

Jurček pasel krave tri,
Brezo zgubil, mavre ni.
Tekel proti Bistrici,
Našel kašo v piskrici;
Kašo začne 'z piskrica jest;
Mavra, breza proť njemu lezť.

7782.

(**Verhovska.**)

Spaval je, spaval je dopoldan,
Još je pital, če je dan,
Još je pital, če je dan.

Pasal je, pasal je krave tri,
Nikdar četire, sikdar tri,
Nikdar četire, sikdar tri:

Čatko, rumenko, žutko, zelenko:
Čatke ni! Žuli ga, žuli ga, brate ti,
Žuli ga, žuli ga, brate ti!

7783.

(**Iz Vrbovca.**)

Spaval sem, spaval dopoldan,
Jošče sem pital, bu li skorum dan?
Pasel sem, pasel krave tri,
Negda četiri, negda tri:
Žotku, rumenku, plavku, črlenku.

Kje so kozice?

7784.

(**S Strmca pri Logéh.**)

Čin, čin, čin, Driežnca,
Čie so kuozice?
Gore v skalici,
Kjier ni vodice.

7780. *Zapisal* Emil Bizjak; *narekal* Martin Peternel. — *Iz Bizjakovega rokopisa.*

7781. *Zapisal* M. Zarnik. — *Iz NB. 33.*

7782. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. XVI. D. 12. Konec kaže na pivsko pesem.*

7783. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. 2. 76.*

7784. *Zapisal* Joško Velikonja. — *Iz njegove zbirke II, 66.*

Koza je prdnla,
Rt se je prtrgala:
Dajte no net,
Da zašijemo ret!

Pastirske šale.

7785.

(Iz Slov. goric.)

Snočka je prav žmetno blo,
Na mrem pozabiti,
Štirje so bli tepeni
Vsak po svoji riti.

7786.

(Iz beljaške okolice.)

Oča se kregajo,
Matъ tapo,
Hvače dov lezajo,
Kaj le še bo!

7787.

(Iz gorjan. okolice pri Bledu.)

Eva me bara:
„Kaj delaš, Vodam?“
„„An reber sem skrivil,
Ga gliham cel dan!““

7288.

(Iz Tunjic.)

Sem tekel po trat',
Sem padel trikrat:
Sem rajtal jokat',
Pa sem moral nehat'!

Pastirske predige.

7789.

(Slemen na Kozjaku.)

Danes se bere tisti vangel,
Ki ga je popisal bik maternik —
Na bistričkem polji
Na spodnji Polskavi,
Na drugi postavi
Na prvi vrsti — na drugem prsti
In se tako glasi,
Ko tebi od nosa visi:
V tistem časi,
Ko je bila pšenica v klasi,
V tistem cajti,
Ko je bila pšenica v lajti,
V tistem termini,

7785. *Zapisal* Blaž Jurko *v zvezi z več drugimi pesmimi, ki se pojo po isti melodiji* („Snočka sem na vasi biu“, „Mati so mi pravili“, „Listič bom napisala“, „Lan sen se oženila“ *in* „Stara sen, nevoljna sen“). — *Iz njegove zbirke št. 25. strofa 6. Melodijo glej pri* „Lan sem se oženila“.

7786. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 19. — Glede začetka prim. št. 3829.*

7787. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Prepisal iz njegovega rokopisa Vlad. Levec.*

7788. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. 24. 3.*

7789. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke III. 2.* Na Spodnji polskavi itd. *tudi v pesmi o* „Pohorskih kmetih“ *ki se pripisuje Jur. Vodovniku.*

Ko je bila pšenica na mlini:
Šla sma jaz in moj prijatel
Po ni zeleni trati
Do kolena po blati.
Pridema do ne deklice,
Ki je pr ni krivi brezi
Trte vijala.
Prašala jo sma:
Ali pridema prav domo?
Deklica bliskne in tresne z nogo dol:
„Le pojta naprej in vse lisice polovita!
Preljubi moji poslušavci,
Ko mate vuhe ko ni zavci!
Tam zadi za Urbanom
Ni jeušav štor stoji,
Če ga niše ni podrv,
Še gvišno zdaj stoji.
Pri svetem Vrbanu
Je vse grozdje pobrano,
Pri sveti Margeti
Vse vino je v kleti:
Keri to ne verjeme,
Naj si ga ni firkel vzeme!

7790.

(**Opače selo.**)

Sem šel, sem šel na figov drev,
Jabelka sem doli klatil,
Hruške so same padale.
Prileti ena tičica in pravi:
„Čepiš, čepiš, se močno jeziš!“
Ljubi moji poslušavci,
Ker ste mi zijavci:
Imel sem en sapon,
Toporišče je bilo zlato,
Sapon pa srebrn.
Ljubi moji poslušavci,
Ker ste mi zijavci,
Pomajte mi toporišče plačati,
Sapon bom sam vtrpel!“

Na paši.

7791.

(**Holmec pri Kamniku.**)

Če pastir prepozno prižene, ga drugi pastirji takole zaničujejo:

Poglodal, polizal, pomil,
Ta zadnji prignal:
Še ni dosti imel,
Je pa bika 'z hleva erflal!

7790. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Goriškega letnika“ 1864. 214.*
7791. *Zapisal* M. Zarnik. — *Iz NB. 34.*

7792.

(**S Poljan.**)

Ko se praznuje žegnanje, ali kakor pravijo „sejemska nedelja“, imajo pastirji cele vasi staro navado, da med seboj tekmujejo, kateri bo bolj ‚zgoden‘, da se skušajo, kateri da prej prižene svojo živino na pašo. Tisti, ki je zadnji, dobi porogljiv priimek ‚kurja rit‘, in ko zapoznel izganja svojo goved, doni mu z vseh strani od tovarišev nasproti sramotilna popevka:

Lèp, lep, lèp, kurja rèt,
Če te kaj zebe v rèt,
Za peč se pejd' grèt!

7793.

(**Iz Matene pri Igu.**)

Na Binkoštno nedeljo imajo otroci navado, da ženo na pašo prav zgodaj, prvi že o polnoči. Kateri pa pozno prižene, posebno še zadnjemu, pa otroci pojó tole zabavljico;

Orъm, orъm,
Stara kula, prematorъm!
Kdur zjutrej douh leži,
Se ga slama rit drži,
Akul hiše t^ače,
Ga sonce v rъt ap^ače,
V v^ieža prleti,
Ga mati z burklam napadí.

2794.

(**Iz Gribelj.**)

Ko se pastirci mečejo in gazijo na paši, kriči oni, kateri največ trpi:

Jó meni, kameni
Tri so bili na meni,
Još se štrti
Na me prti.

7795.

(**S Kozjaka nad Mariborom.**)

Prinesi nam šibo in hlod,
Da ženemo Toneta v kot!

7796.

(**Iz Kazelj.**)

Kadar grozdje zori:

Veseli bodmo, fanti,
Dokler je na planti;
Kadar bo v brentači,
Bode vse drugači.

7792. *Zapisal* L. Pintar. — *Iz „Letopisa slov. Matice“ 1898, str. 168, kjer se omenjajo podobna tekmovanja na binkoštno nedeljo in o drugih prilikah.*

7793. *Zapisal* Fr. Kramar; *pela* Uršula Zalar. — *Iz njegove zbirke.*

7794. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz „Letopisa slov. Matice“ 1893, stran 28;* prtiti se — vleči se na kaj, nerodno lezti.

7795. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*

7796. *Zapisal* neznanec. — *Iz „Edinosti“ 1886, št. 77. str. 2.*

7797.

(**Iz Tolminskega.**)

Smo krese kurili,
Smo dve vam zmolili,
Ste jezni zato
Nas gledate grdo.

7798.

(**Kozjak pri Mariboru.**)

Tejče hosto vlejče,
Toma hosto loma.
Juri gar kuri,
Miha gar piha,
Jaka gar kaka,
Šima z glavo kima.
Blaže kostanje praže,
Marko peče jarko,
Andreje se pri ognu greje.

7799.

(**S Kozjaka nad Mariborom.**)

Matejče hosto vleče,
Toma hosto loma,
Juri gor kuri,
Miha gor piha.
Šima z glavo kima,
Jaka zraven čaka,
Blaže si kostanje praže,
Andreje se pri ognju greje.

7800.

(**Iz Loškega potoka.**)

Jarnejče drev' privleče,
Juri podkuri,
Miha podpiha.

7801.

(**Med Sčavnico in Pesnico.**)

Pastirji skačejo okoli ognja in kriče:

Živi ogenj,
Jari žerec,
Kožoderec,
Vse polizavec,
Vse požigavec,
Hon, hom, hom,

7797. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke 133.*
7798. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 9.*
7799. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*
7800. *Zapisal* P..... — *Iz „Slov. Naroda" 1886. št. 55, str. 3.*
7801. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Nvvic" XV. (1857) 71. Težko, da je to res narodno.*

7802.

(**Iz beljaške okolice.**)

Kadar pastirju dim nagaja:

Dimъc, dimъc,
Biežъ za an hribrc:
Tam stara baba kosti šoba,
Ti bo dala mav.

7803.

(**Od Varaždina.**)

Ogenj zakurijo, sedejo krog njega in, če se zelo kadi, da ne morejo gledati, tisti, ki tam sede, kjer se kadi, govore:

Tâ dim, tâ dim,
Tu se pogače pečeju,
Tam se črni cigani mečeju.

Spominjam se, da smo tudi na Gorenjskem nekako dim od sebe odvračali, ali kako smo ga odvračali, tega sem skor popolnoma pozabil, samo te besede še vem:

Beži, bež' od mene, dim!
Saj nisem tvojega kvatrnega
Cvirna kradel!

7804.

(**Kozjak pri Mariboru.**)

Krave paso,
Smalo brao,
Domu neso,
Dekli dao.
Dekla rekla:
„Tak je prao!
Drejve boš
Pri meni spao!“

7805.

(**Od Sv. Miklavža pri Ormožu.**)

Ziba zibóka,
Na poli je hubóka,
Tam se deca ziblejo,
Veki mali,
Stari pa mladi.

7806.

(**Borovlje.**)

Dirka, dirka na Hrvate,
Pojmo po rmiene zvate,
Biele konje jiezdimo,
Rmiene zvate bašamo.

7802. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 31., kjer se razlaga* šobati *z* glodati, mav *z* malo.
7803. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1858. II. 18.*
7804. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 13.*
7805. *Zapisal* Jakob Kelemina. — *Iz njegove zbirke št. 3.*
7806. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 672.*

7807.

(**Od Kolpe.**)

Pastirčki izmed dveh sosesk si zabavljajo na paši, kadar se sestanejo:

Naša paša bolja
Nego vaša troja:
Naša volom do rogí,
Vaša žabam do krakí!

7808.

(**Tolminska.**)

Pasi, pasi kravica,
Pri teb' je lepa travica:
Pri meni je do božiča,
Pri tebi je do rožiča.

7809.

(**Vzhodnještajerska.**)

Heja, hoja, heja!
Moja ica breja,
Pasi se mi, pasi
Po zelenoj travi:
Što bo te tèj pasâ,
Derêm se ja ženila?
Heja, hoja, heja,
Moja ica breja,
Pasi se mi, pasi
Po zelenoj travi!

7810.

(**Od Cerovca.**)

Heja, ica, heja,
Moja krava breja,
Kdo pa de te pasâ,
Dâm ja vzela moža?
Heja, ica, heja,
Pasi se mi pasi!

7811.

(**Od Varaždina.**)

Moja ica duge roge,
Tenke noge,
Čudaj mleka bu!

7812

(**Zagorska.**)

Oj Hela! Hela! kralica moja,
Kralica moja vesela,
Moja vesela, moja neboga,
Hela, ti Hela, hladne vodé!

(Pěvaju zagorske pastirice vodeći stado na vodu.)

7807. *Zapisal* J. Kobè. — *Iz Novic XV. (1857) 371 v spisu Čakavci po Vuku z ozirom na Kekavce št. 8.*

7808. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke 50.*

7809. *Zapisal* Ivan Dragutin Šamperl. — *Iz Vrazovega prepisa v VO. I. 119. II.*

7810. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. s. 299.*

7811. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glasnika" 1858. II. 18;* ica = krava.

7812. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih „Pěsmi" 248.*

7813.

(**Iz beljaške okolice.**)

Pite, pite, naše bice,
Pa merkejte, da se ne vtopite.
Naše bice pa nočjo pitъ,
Bomo jih mol' kar ostričъ.

Ta priednjъ bidr je najbol cvidr,
Najbol trka, je najbolj cvidr;
Tam čir sunce najprej plika,
Tam je največ špika.

7814.

(**Vzhodnještajerska.**)

Trdi lampič,
Trdi rep,
Zdaj le domò,
Hü, ho, hep!
Hep, ho, hü,
Ajs no stü!
Djo no djò,
He domò!
Predi riba,
Zadi šiba:
Bog med njimi,
Jaz za njimi:
He domò,
He domò!

Kako prosijo za vreme.

7815.

(**Iz Ribnice.**)

Redakcija I:

Bog daj vedrò,
Bog potoč' svoje koló
Na te velke jasli,
De se lejpo zjasni!
Petelinčik bejlčik
Skoči na hlejbčik,
Jarčica na gredì,
De se lejpo zvedri.

Redakcija II.

Bóg daj vedró!
Bog potôči svoje koló,
Na té vel'ke jasli
Da se lépo vjasni!
Peteljinček, bélček,
Skóči na hlévček,
Jarčica na gredi,
De se lépo zvedri!

7813. *Zapisal* L. Reggi: — *Iz njegovega rokopisa str. 29, kjer se razlaga* bice *z* ovce, merkati *s* paziti, bidr *z* oven, cvidr *z* neporeden, plika *s* pogleda (najprvo osije), špik *z* dišeča rastlina Speik.

7814. *Zapisal* Ivan Dragutin Šamperl. — *Iz Vrazovega prepisa v VO. XIX. X. 41 (III, 144, 147). Vrazov prepis v VO. I. 119. I se loči v tem:* 1, 2 Terdi — 2 rép — 7 Dje — 8, 13, 14 Hej.

7815. *Zapisal* Anton Rudež. — *Redakcija I je iz Vrazovega prepisa v VO. IV. 9.* Hlejbčik [v. 6.] je pač pomota za hlejvčik); *redakcija II. je iz SPKN. I. 19.*

Dodola.

7816.

(Štajerska.)

Izbero si deklico in ji na nožni palec privežejo vidino perje (Artemisia). Potem jo ženo k potoku in jo začno neusmiljeno škropiti, kričeči:

Daj nam deža, Visko,
Daj nam deža, Visko,
Oj dodo, dodole!

Vehtra-baba.

7817.

Pastirji po planinah imajo posebno igro, pri kteri kličejo:

Vehtra-baba! Deža daj!
Lanu ti dam debel kučaj!

Večkrat oblečejo kakšno pastirico s plaščem, iz sitja spletenim, ter jo z vodo polivajo, okoli nje plešejo in kričé:

Vehtra-baba, daj pšenice,
Moji kravički travice!

7816. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz Novic XV. (1857) 71.*

7817. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1859 (III) 78—79, kjer piše Trstenjak med drugim: „Že pred tremi leti (t. j. 1856) mi je pisal naš čislani narodni pevec g. Vojtéh Kurnik iz Tržiča, da sredpostno sredo fantalini tržiške okolice z vodó in kamnjem napolnjen* sod *iz kakšnega hriba skotnejo v bližnji potok, da se v njem raztreši, Tej igri pravijo* Vehtro-babo kotalicati.

Od one dobe sem popraševal po vseh kotih slovenskih povesti o Vehtri-Babi *in prepričal sem se, da* Vehtro-babo *poznajo le od Tržiča prek kamniških planin tje do Pohorja.*

Vehtra-baba *je po narodnih povestih* kraljica belih žen. *[Potem Trst. razlaga bele žene — želik žene in jih prav primerja tirolskim* salige Fräulein *gl. Zeitschr. f. d. Myth. II. 345.]*

Vehtra-baba *najrajši stanuje v logih in bregovih, do letu tudi v globočinah jezerskih. Po zimi dela sneg, tako imenovano* babjo kašo. *Po zimi tudi rada spi v kakšni gorski duplji, in ne trpi pasjega lajanja. Tudi prede rada po zimi, in če ji po letu pastarice namečejo lanú, jim blagoslovi čredo. Pastirji pravijo, da jo večkrat o mraku vidijo o nar viših bregovih; v rokama drži ali* zlato ročko *ali pa* vehtro *(kad). Tudi na kravički jo je vidil nek pastir domú jahati.* Vehtra-baba *ima velike siske kakor* dunda. Dunda *se v celski okolici veli močna pločasta in sisasta deklusina (prim. češko* dundati *lactare, goth, daddjan säugen, stvn.* dutto *sisek.)*

Kučaj = kolčaj = tolčaj, *ker se glasnik* t *rad zamenja z glasnikom* k, *pomenja snopek lanu, ki ga tolčaj prvlje stolče teriljam, da ga lože sterejo.*

Kadar solnce sije in dež gre.

7818.

(**Vipavska.**)

Solnce sije, dež gre,
Malin melje brez vodè,
Pometa dekla brez metlè,
Petelin skače brez noge,
Mojškra šiva brez iglè,
Vse na sveť narobe gre.

7819.

(**Kobarid.**)

Solnce sije,
Dežič gre,
Malin melje
Brez vode.
Oče šteje
Velko let,
Mati šiva
Kozji rep.

7820.

(**Iz Krope.**)

Kadar ob dežju solnce sije, otroci pojo:

Solnce sije,
Dež mrli.
Mlinar melje,
Vode ni.
Dekla pometa
Brez metlé,
Petelin poje
Brez glavé.

7821.

(**Iz Hrastnika pri Trbovljah.**)

Kadar vidijo otroci, da sonce sije in dež gre, pojejo:

Sonce sije,
Dežek gré.
Malen méle
Brez vodé.
Dekla pometa
Brez metlé.
Petelin póje
Brez glavé.

Mati kuhajo
Kozje rogé.
Kdo jih bo jedel?
Mi trijé.

7818. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke 22.*

7819. *Zapisal* Jožef Kenda. — *Iz njegovega rokopisa. Prepis v zbirki Jan. Kokošarja je drugači:* 5 Vel'ko] Mnogo.

7820. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 20.*

7721. *Zapisal* F. F. Lužar; *povedala* njegova soproga, *ki jo je slišala v otročjih letih. V Št. Gothardu pri Trojanah sem čul samo prvi dve kitici in tako, da je namesto „malna“* „Hlapec pleše * Brez peté.“ *Glede konca prim. zgoraj 7584.*

7822.

(**Vrhovska v Belih Kranjcih.**)

Hlapec tanca brez noge,
Dekla šiva brez igle,
Malen melje brez vode,
Kokót popeva brez glave.

7823.

(**Iz Makol.**)

Solnce sije, diži gre,
Mlinar melje brez vode,
Dekla zmeta brez metle,
Hlapec skače brez pete,
Sivi maček v brezje gre!

Smešno vreme.

7824.

(**Iz Borovelj.**)

Sunce söje, dižöj hre,
Siva mačka v briezje hre;
Mačka se zadare,
Briezje se podare.

7825.

(**S Kozjaka nad Mariborom.**)

Solnce sije, dež gré,
Mačka gre na brezjé;
Breza se podere,
Mačka pa zadere: miau!

7826.

(**Podjunsko, Borovlje, Podkrnos.**)

(Kedar v deževji solnce prisije.)

Solnce sije, dižej gre,
Siva mačka v brezje gre.

Kaj boš v brezji devava?
„Sibice bom rezava.“

Zakaj ti bojo šibice?
„Metlice bom devava.“

Zakaj ti bojo metlice?
„Hiše bom pometava.“

Kaj bo ti hiša pometena?
„Mlade mucke rajale.“

6827.

(**Iz Makol, ozir. Koroškega.**)

Sunce sije, díži gre,
Siva muca v brezje gre;
Brezje se podere,
Muca se zadere:

7822. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO, XVI Č. I.*

7823. *Zapisal* Jurij Lulek; *povedal* naduč. Martin Šamprl. — *Iz Lulekove zbirke 59 b.*

7824. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 595 inač.* — *Zapis* L. Reggija *iz* **beljaške okolice** (*str. 22. njegove zbirke*) *se loči v tem:* 1 sije ... dižej gre — 2 gre; *verz.* 4 pred 3.

7825. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*

7826. *Zapisal* neznanec — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 695.*

7827. *Zapisal* Jurij Lulek; *povedal* nadučitelj Martin Šamprl, *konec* L. Smolnik. — *Iz njegove zbirke št. 59 a in c.*

Mev!—
Kaj je v brezju delala?
Šibe je naberala.
Kaj bo šibo nucala?
Metvo bo narejava.
Kaj bo metvo nucava?
Hišo bo pometava.
Jutre v svatje pridejo,
Jaz se bom pa skriva.

7828.

(Kozjak pri Mariboru.)

I, u, e, o, a,
Naše muce ni domá.
Kam je šla?
Na brejzje.
Breza se podere:
Mačka pa zadere: miau!
Mačka pisker potoči,
Pa za njim skoči.
Smeh! Mačka vleče meh,
Meh pokne, mačka štokne.
Pa ni smeha ne meha,

7829.

(V Konjicah in v Skednju v špitalski župniji.)

Solnce sije, dežek gre,
Mlinar melje brez vode,
Dekla zmeta brez metlé,
Hlapec skače brez peté.

V Skednju še pristavljajajo:

Gril gode, miš pleše,
Podgana caplja, didl daja hopsasa.
Špicparkelj. Mlinar pa moko pekla!

7830.

(Jarenina.)

Sounce sije, dež gre,
Mlinar melje brez vodé.
Baba kuha kozji rep,
Kozji rep je raho slan,
Kdo de ga jao? Mlinar sam!

7831.

(Iz Loparšice na Štajerskem.)

Gda sunce sije pa dešč gre, te popevlejo pastirji toto popevko;

Sunce sija, dešček gre,
Mlinar mele prez vode,
Dekla zmeta prez metlé,
Hlapec skače prez peté.

7828. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 46.*
7829. *Zapisal* dr. jožef Pajek. — *Iz njegovih „Črtic iz duševnegv žitka štaj. Slov." 132. Prvi štirje verzi tudi v Lopáršici (prim št. 7831.)*
7730. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 47.*
7831. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glasnika" 1867. 94 št. 11.*

7832.

(**Od Cerovca.**)

Sonce sija,
Dežek gre,
Mlinar mele
Prez vode.

Hlapec pleše
Prez pete,
Dekle zmeta
Prez metle.

Kadar se pokaže mavrica.

7833.

(**Lesce.**)

Otroci pojo, kadar se pokaže mavrica:

Sonce sije, dъš gre,
Stara baba v mlín letí,

Dol počene, kupc nardí,
Mlinar pride, vse smrdí.

7834.

(**Suha pri Kranju.**)

Sonce sije, diža gré,
Baba nese piskrce,

Dol počene, kъp nardí,
Ukol né pa vse smrdí.

7835.

(**Iz Dolenj pri Rovih.**)

Stara baba — ropoti,
V skret leti:
Šlapo zgubi,
Dol počepne,

Piška stoji,
Gor vstane
Prov smrdi.

5836.

(**Iz beljaške okolice.**)

Stara baba ropoti,
Kamъr počene, vse smrdi!

7832. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IV. 1.*
7833. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 16.*
7834. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 24.*
7835. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7836. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 27.*

Kadar se sonce za meglami skrije. A.

7837.

(Iz Zamladinca.)

Gda se sunce skrije za oblak, pastirci vu Zamladincu na paši popevajuč govoriju ovak, da bi se opet pokazalo:

Grej, grej, sunčece!
Dam ti dve lepe bele jajčece,
Kukorovu deklicu,
Pisanu paličicu.
Kaj bom ž njom delal?
Konjeke ti bo pasla.
Gdě?
Na Djukovih vracih.
Kaj Djuka dela?
Belomu banu
Ostrožice kuje.
Beži, beži, beli ban!
Kam bi bežal? nemam kam!
Pod zeleno drevce,
Kupi babi venec,
Devojčici partu,
Snešici pečicu,
Dečeci torbicu.
Deca ti se plaču
Po ledini skaču,
Bele jajca maču.

7838.

(Iz Vrbovca.)

Grěj, grěj sujnčece,
Dam ti bělo jajčece,
Kukorovu deklicu.
Kaj buš ž jom delalo?
Bu mi kojnke pasla.
Po čem bu je pasla?
Po Čupani dvori.
Kaj Čupani dělaju?
Ostružice kujeju.
Za koga je kujeju?
Za bělega bana.
Bejži, bejži, Běli ban!
Kam bi bejžal, ka cem sam.
Pod zelene drěvce:
Kupi žene věnce,
I snešice pamuka,
I deklice zaruka.

7839.

(Od Varaždina)

Grej, grej, sunčice!
Dam ti belo jajčice,
Tebi pol, meni pol,
Bukarovi dekli pol.
Kaj bumo z deklicom?
Konjiče bu pasla.
Kaj žabe regaju?
Ostrožice kovaju.

7837. *Zapisal* A. pl. Šatrak. — *Priobčil* Mat Valjavec *v Slov. Glasniku X (1867) 79. z opomnjami:* „Kukor veliju, da je bil protivnik pravega boga; pisana palica da je = kača; Djuka ali Djuko da je bil prvi kovač i išče vezda zovu šaleč se kovača djuko i djukmešter.“ *To pesem je skušal po svoje razložiti Dav. Trstenjak v Slov. Glasn. X. teč. 1867 265—267.*

7838. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 77.*

7839. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovega pisma D. Trstenjaku v Slov. Glasniku 1868. 63, 64.*

Komu je kovaju?
Belomu banu.
Begaj, begaj, beli ban!
Kam bi begal, ne znam kam!
Tam gor na gore,
Kaj tam govore?
Boga si mole:
Bog i Bog i Marija,
Hiti vedro na vedro,
Sunce na nebo i na zemlju.

Nekteri pa ne znajo več, nego samo tolikole:

Sveti, sveti, sunčice,
Dam ti belo jajčice,
Meni pol, tebi pol,
Angeleku pol!

7840.

(Psarjevo.)

V Psarjevem blizo sv. Ivana na Hrvaškem pojejo pastirji, kadar se k dežju pripravlja, tole pesmico, hoteči s svojim petjem nebo opet razvedriti:

Grijaj, grijaj, sončece!
Dam ti bele klopčece,
Pisano paličico,
Javorovo dekličico,
Pa ti bude pasla
Pod Dučanveh vrateh.
Kaj Dučan diela?
Ostrožice kuje.
Bieži, bieži, bieli ban!
Kam bi ti ga biežal?
Pod zeleno drevce,
Kupi žene vence!

A kod Kupe deca, kada kiša udari, ovako pěvaju:

Sijaj, sijaj sunčece!
Dam ti biele jajčece;
Stani, stani, godina,
Mati ti je vtonola!

Kadar se solnce za meglami skrije. B.

7841.

(Štajerska.)

Kadar solnce megle zakrijejo, pojo pastirji:

Sveti, sveti, vančno solnce!
Ne potuj na dalnje svete:
Tam buš moglo robovati,
Hleba beloga stradati,
Sveti, sveti vančno solnce!

7842.

(Med Ščavnico in Pesnico.)

Sijaj, sijaj, solnce,
Zlato srčeke,
Dala bom ti, dala
Rdeče jajčeke.

7840. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. priobčil v Novicah 1868 (XXVI.) 254 Ferdo Kočevar. — V poslednjem verzu je tiskano* kupi ženo, *česar Vraz seveda ni razumel in si v posebni pripomnji želi pojasnila, ki je v spredaj stoječih številkah že dano.*

7841. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Novic" XV. (1857) 71.*

7842. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz njegovega spisa „Triglav. Mythologično raziskavanje. V Ljublj. 1870" str. 21., kjer so te opomnje:* icika = telička; janjček = jagnje; jarica = mlada, jara ovca. *Znamenito je, da se tudi polske narodne pesmi začnejo:* Świeć, świeć słoneczko, dam ci jajeczko (Pauli pag. 33)." *Narodnost naše pesmi je pak sumljiva!*

Kedar bo priletela
Ptica lastovka,
Zemljica zvenela
Hüdega snegà:
Boš ti, milo solnce,
Zlato srčeke,
Melo dosti gostü,
Pridejo svatje:
Janjček in jarica,
Biček, icika,
Cüzek in žrebička
Bodta plesala.

Sunce jaše na zelenku.

7843.

(Od Kraljevec pri Sv. Jurju na Ščavnici.)

Sunce jaše na zelenku,
Na zelenku konji,
Jaše zjutra do večêra
Na zelenku konji.
Zjutra pije hladno roso,
Poldne zoblje pa pšeničke
Štrihano drevenko.
Večer pije morsko vodo,
Drobni oves zoblje,
Za planino sivo belo
Marko mu postelje.

O raznih časih in prilikah.

7844.

(Štajerska.)

Iztočni veter se veli v otročjih pesmicah mokroš:

Svet Mikloš!
Da bi pihal skor mokroš!

7845.

(Štajerska.)

V jeseni, kadar nas je na paši zeblo, smo prepevali:

Garbus, garbus, mrzel ptič,
Zakaj 'maš ledén kluníč?
Beži, beži, beži dôč,
Tam gder škriplje černa noč!

7846.

(Hudojužna.)

Kadar je mraz, pojo otroci:

Pejma na pejč,
Kjer je mačku povšeč!

7843. *Zapisal* Davorin Trstenjak okoli 1860. leta. — *Iz „Novic" 1880 (XXXVIII) 70, kjer Trstenjak razlaga to pesem mitologično:* „Zelenko je konj, kteremu Nemec pravi Eisenschimmel, sund. hari iz ghari ‚goldgelb'. Ime Marko da je postavljeno mesto nočnega boga: na sv. Jurja in Marka so se v krščanski dobi zložile mitične legende. Drevenka je merica, 4 drevenke dajo vagán (Metzen)."

7844. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1860. I. 21.*

7845. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1860. I. 21.*

7846. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

7847.

(Goriško.)

O prvem snegu pojo otroci:

Bele muhe letajo,
Tem vbozem krah zaklepajo,
Bogatim ga odpirajo.

7848.

(Odkraj Mure.)

Kadar Jožefovo mine, otroci išejo vuzma. Vuzem se veli velikonočna nedelja, pa tudi rudeč kebriček, prav majčiken, pod zemljo pozimi spavajoč: Ako ga hitro ne najdejo, prosijo:

Pridi, rudeči vuzem, pridi,
Nima več hudega Vola in Rabojla!

Kadar so otroci takega kebrička našli, ga denejo na kakošno cvetlico in okoli nje plešejo.

7849.

(Sčedenj.)

Na veliki teden klopočejo otroci po vasi s klopotci in pojejo:

Peli bomo eno po cigansko —
Oblast ti meči torbico! —
To je po cigansko (ali furlansko)!

7850.

(Borovlje, Podkrnos.)

Kedar fantje piščale majijo, pojó:

Maj, maj, maj, majnika,
V Tuzah Kopajnika.
Da bi se majiva,
Prov l'pu peva.

7851.

(Gorjansko, Klanec.)

Jej, jej, jej, koromač,
Da te ne piči pisan kač!

pojejo otroci, ko jedo na veliko noč koromač (foeniculum officinale, Fenchel), ki je bil v cerkvi blagoslovljen z drugimi jedmi vred.

7847. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke 105.*

7848. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz Novic XV. (1857) 90. Omenjeni. keber je očividno „Coccinella".*

7849. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zbirke Dod. 24.*

7850. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 683.*

7851. *Zapisal* K. Štrekelj. — *Priobčil Fr. Erjavec v „Let. Mat. slov." 1882/83 str. 341, kjer je koromač samovoljno predrugačeno v drugod navadno obliko komorač. Erjavec ima to stvar od mene.*

Odrasli ljudje z otroki in otroci med sabo.

7852.

(**Od Cerovca.**)

Plačućemu dětetu, ako tko oće, da ga opet na směh vrati, kaže:

Sméh, sméh, sméh,
Maček vleče dugi méh
Gdé zadene, tam pisti.

Ali pa:

Sméh, sméh, sméh,
Maček vleče salo po kotéh,
Gdé zadene, tam pisti.

7853.

(**Od Cerovca.**)

I. varijanta:

Smeh, smeh, smeh
Po koteh,
Maček vleče
Dougi meh,
Kej zadene,
Tam pisti.

II. varijanta:

Smeh, smeh,
Po koteh,
Maček vleče
Salo po koteh,
Ge zadene,
Tam ga vtrgne,
Mihalek pa
Debelo p.....

7854.

(**Iz Ljubna pri Podnartu.**)

Križ, kraž,
Kralj Matjaž!
Dej mi groš,
Bom kupu nož,
Luknjo vrtu:
Poč!

7855.

(**Češnjevek.**)

Križ, kraž
Kralj Matjaž!
Daj mi groš,
Bom si kupil noš,
Luknjo vrtal,
Poč!

7852. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIII. 87. Prepis v VO. XIX. n. 264, št. 5. nima tretje strofe 2. varijante. V VO. N. 5 (V.) sloveta obe le:* Smeh, smeh, po koteh! *Prim. nastopno številko.*

7853. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. IV. 7. 2.*

7954. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke II. št. 11. „Taka pesmica se pripoveduje majhnemu otroku. Pri ‚luknjo vrtu' pobeza dotična mati* s prstom otroku v dlan *in pri ‚Poč' udari v roko. Med nekimi zapiski mojega pokojnega brata Franceljna sem pa našel takole zapisane samo štiri vrstice:* Križ, Kraž, * Kralj Matjaž, * Rudeče hlače * Črni plajš. — Poč *je n.* Patsch (Patschhändchen).

7855. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 183.*

7856.

(**Borovlje.**)

Križ, kraž, Matijaž,
Mene šnito, tabe nč!
Buca, buca, pač!

7857.

(**Iz Krupe.**)

Otroke, ki se kujajo (pütijo), dražijo navadno:

Püt, püt, püt,
Mačka vleče meh:
Meh poči,
Jožek noter skoči!

7858.

(**Od Cerovca.**)

Kad si děca što u oko natarpa, kaže dižuć si trepavico, te izpljujuć:

Tfuj, tfuj!
V rit, ne v oko!
V riti hasni,
V oki škodi.

7859.

(**Iz beljaške okolice.**)

Kadar se otrok jezi:

Mik, mik, mik, jezca,
Peterčeva Nežca!

7860.

(**Iz beljaške okolice.**)

Kadar se kdo predolgo joče:

Piščъ, piščъ, torara,
Da bo kolevra rajava!

7856. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 668.*

7857. *Zazisal* Janko Barlè. — *Iz „Letopisa slov. Matice“ 1893, stran 29.*

7858. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. n. 264. št. 3. — Prepis v VO. IV. 5. II se loči:* 1 Pfuj, pfuj — 2 okò.

7859. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa.*

7860. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 23, kjer se razlaga* torara *s* trobalo, kolevra *s* krivo drevo, krivonog.

7861.

(Št. Juri na Ščavnici.)

Če se deca kaj svadijo pa eden te mater zove, te se jemi drügi špotajo:

Mati,
Kobila je v blati,
Dajte mi mleka,
Ka mo vün vleka,
Dajte mi sira,
Ka mo vün stira!

7862.

(Iz Kamnika.)

Pekъl, pekъl,
Margarekъl,
'Dor kaj da,
U nebesa prpela;
'Dor pa nъč ne dá,
Pa v pъkù zdrdrá.

7863.

(Iz Ljubljane.)

Pétel, pétel,
Margarétel!
Kdor kej da,
V nebesa pripeljá,
Kdor pa nъč,
Pa v pekú!

7864.

(Od Cerovca.)

Petel, petel,
Moj regetel:
Ker kaj dà,
Bo per Bogi spà;
Ker pa nič ne dà,
Bo per puci
Krvave čonte jà!

7865.

(Iz Bratonec.)

Pätli, pätli, mòj golôp,
Prázna škrinja, prázän kôt.
Štò mi kàj pravüpa dáti,

7861. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1868. 112, št. 31,*

7862. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 15. Prim.* „Bettle, bettle, Margarethle.“

7863. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz Lužarjeve zbirke 1. št. 18. „Otrok prosi za kako malenkost druzega otroka, stegne roko in zraven miži, da bi kaj prejel. „Petel“ ima šir. ê.*

7864. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IV. 5. IV.* K *verzu 3—4 je pripisana varijanta:*

Keri da v tablico,
Tisti ma glavico.

V VO. XIX. n. 264 sta napisana le prva verza tako: Pekl, pekl * Pogoretel *Isto v VO. IV. 5 (III.) z razliko* pogoretelj.

7865. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz njegove zbirke 198.*

Dä pri Bôgi màsnä gíbancä jò;
Što mi pa nìkaj näščä dàti,
Dä za dvärami gôlä čòntä lizao.

7866.

Petl, petl, pogoretl,
Ker de meni kaj da,
Tisti de pr Bogi spa,
Ker pa meni nič ne da,
Tisti pa de na vrbači
Na žarečoj kači spa,

Ako je prošnja brez uspeha, se dostavlja:

Skopec, oderi žabi gobec,
Pa si nesi na brv,
Pa poje tak kak črv!

7867.

(**Od Sv. Jurja za Ščavnico.**)

Ce otrok, ki prosi drugega za košček kruha ali sadja, nič ne dobi, reče:

Skopec,
Žabji gobec:
Idi na brv,
Pa tam jej,
Kak dougi črv!

7868.

(**Od Cerovca.**)

Skopec, sderi žabi gobec!

7869.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Šoštar šobec,
Mas'n gobec.

7870.

(**Iz Kamnika.**)

To cesarjъ,
To mesarjъ,
To pa teb'!

Pri 1. verzu se salutira, pri 2. se palec približa nosu, pri 3. pa pokaže osle

---

7866. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala* Juljana Krajnc. — *Iz Krajnčeve zbirke.* — *„Te vrstice smo rabili šolarji in otroci med seboj, kadar smo drug od drugega prosili sadja, kruha ali pogač.“*

7867. *Zapisal* neznanec. — *Iz Pajekovih „Črtic iz duš. žitka štaj. Slov.“ 188.*

7868. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. n. 264, 2. Prepis v VO' IV. 5 (IV) se loči:* oderi.

7869. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 8.*

7870. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 82.*

7871.

(S Homca pri Kamniku.)

Otroka na postelji:

Oj, bratec, sestrica,
Da tega ne veš:
Kak skupaj leživa,
Ko zajc v luknji in jež!

7872.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Ančka, Marička
Skupaj ležeta,
Lepo pesmico pojeta.

7873.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Sama sem,
Na slamci sem,
Za božjo voljo,
Pejd' no sem!

7874.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Srček s krompirja,
Z jevšega perja,
Iz bukovih vej,
Ti meni kej povej!

7875.

(Iz Češnjice v Bohinju.)

S'noči smo rajali
Z našimi majerji,
Ncoj smo pa le sami,
K majarjov ni.

7876.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Jaz pa ti —
Pa midva oba,
Oba soldata,
Luštna brata,
Ki dekleta
Rada mata!

Kakih jedí si otroci želé ali ne.

7877.

(Staro selo pri Kobaridu.)

Lepa moja mamica,
Kaj vam jest povem?
'No buganco mi specite,
Ko rada jest jo jem.

7878.

(Iz Hude južne.)

Mam'ka, poslušajte,
Kaj vam povem,
Štruklice kuhajte,
Tisto rad jem.

7871. *Zapisal* M. Zarnik. — *Iz NB. 34.*
7872. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7873. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7874. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7875. *Zapisal* Janez Dobravec. — *Iz njegove zbirke št. 41.*
7876. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7877. *Zapisal* Mih. Skočir. — *Iz njegovega rokopisa.*
7878. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*

7879.

(Iz beljaške okolice.)

Krape najrajšъ mam,
Krape najbol štъmam,
Krape pъr srcъ zašribane mam!

7880.

(Staroselo pri Kobaridu.)

Dajte mi kruha,
De lačna ne bom,
Kar mi ukažete,
Vas ubogala bom.

7881.

(Iz studeniške župnije.)

Hrgolina,
Liter vina,
Kos mesa,
Hopsasa!

7882.

(Iz Koprive na Krasu.)

Na svätu rajstvú
Bama jeli mäsú,
Na sveti Štjefan
Glih takú.

7883.

(Kobarid.)

Ko bi petek ne bil,
Bi še špeha dobil,
Bi grlo namazal,
Bi lože zapel!

7884.

(Kobarid.)

Ko b' petek ne bil,
Saj bi špeha vdobil;
Bi grlo namazal,
Da bi lepše zapel.

7885.

(Kamnik.)

Tìna, tìna, tana,
Pr nas je dobra dana:
Zutrej lop,
Opovdne krop,
Zvečer pa čärna župa,
Coka, coka, coka, cok!

7879. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 19.*
7880. *Zapisal* Mih. Skočir. — *Iz njegovega rokopisa.*
7881. *Zapisal* Fr. Košir. — *Iz njegove zbirke.*
7882. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*
7883. *Zapisal* Jožef Kenda. — *Iz njegove zbirke.*
7884. *Zapisal* neznanec. — *Iz Kleinmayrjeve zbirke.*
7885. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njeg. zb. X. 36.*

7886.

(Iz Bednja v Belih Kranjcih.)

Sbila, sbila, sbilica,
Je li zrela hajdica?
Hajdi, hajdi, hajdica
I hajdena bábica
I lanena glavica,
To je budánjska hranica!

7887.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Trara, trara!
Pošto pelja!
Repa, korenje
Slabo življenje;
Repa še, še,
Korenje pa ne!

7888.

(Iz Podzemlja.)

Kako je dobra kisela repa,
Ki sta jo ribala hlapec in dekla:
Repa je skisala, mi smo vesela,
Ki smo se zglihala, bomo se vzela!

7889.

(Kozjak nad Mariborom.)

Hlapcu in dekli:

Redakcija I.

Dara je, dara,
Ribana repa!
Duj jo je ribao?
Hlapec no dekla.

Hlapec je Juri,
Stopi za duri,
Pride ni drugi,
Tist' je moj ljubi!

Redakcija II.

Dobra je, dobra —
Ribana repa.
Kedo jo je ribal?
Hlapec in dekla.

Hlapec je Juri,
Stopi za duri,
Pride en drugi:
Ta je moj ljubi!

7890.

(Sv. Anton v Slov. gor.)

Dobra je, dobra
Ribana repa,
Ki sta jo ribala
Hlapec no dekla.

7886. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz „Letopisa slov. Matice" 1893, stran 16:* sbila = hrv. sbilja (res); bábica = pleva.

7887. *Zapisal* Julij Slapšak. — *Iz njegove zbirke II. 40. c.*

7888. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

7889. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Redakcija I. iz njegove zbirke II 12, redakcija II. pa iz njegove zbirke I.*

7890. *Zapisal* Avg. Lah. — *Iz njegove zbirke.*

Hlapec no dekla,
To sta človeka,
Virti no gospodinje
To pa so svinje!

7891.

(**Borovlje**.)

Dobra je biva
Ribana repa,
Ki sta jo ribava
Trap in pa trepa.

7892.

(**Iz Podzemlja**.)

Hoj, hoj, hoj,
Repa in fažol,
Slane ribe in polenta,
To je živež moj!

Hoj, hoj, hoj,
Repa in fažol,
Slane ribe in polenta
To je živež moj!

V Podzemeljnu, v Podzemeljnu,
V Podzemeljnu sem bil,
Sem ljubil eno dekle,
Se z njo prav veselil!

7893.

(**Iz Ščednja**.)

Joj, joj, joj
Kapuci no fažoj!
Slana riba no polenta
To je vse dobro!

7894.

(**Iz Šiške**.)

Oj, oj, oj,
Repa in fižoj,
Oj, oj, oj,
To je riten boj!

7895.

(**Iz beljaške okolice**.)

Mešta, metuda,
Našga Petra luba!

7891. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 984.*

7892. *Zapisal* Janko Barle. — *Iz njegove zbirke. Začetek in konec je znana istrska zabavljica.*

7893. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zbirke 66/1. Podobno pojo Istrani okoli Opatije.*

7894. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Boj. Holeček. — *Iz Rodètove zbirke VIII. št. 76, c.*

7895. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 18, kjer se razlaga* mešta *z* žganci.

7896.

(S Strmca pri Logéh.)

Kronpierja sim sadu
Uobiuno z an lonc,
Ponuoči je snih padu,
Je uzieu kronpier konc.

7897.

(Iz kranjskogorske okolice.)

O dàb ràstu krampér,
Dàb ga jedu pastér,
Dabъ žvižgav ъn pev,
Da biu zmerom vъsev!

7898.

(Torovo.)

Kosmačov pastér
Je jedu krompér.

7899.

(Z Izlak.)

Brvarjev pastir,
Je peko kompir,
Je par vogji zaspav,
Se v hlače voscav.
Pa Boh je dav,
De je sonček posjav,
De so se mo hlače possíle!

7900.

(S Slemena.)

Prišli so fanti z Bisterce,
Snedli so žganke s piskerča.
Mati so vzeli véslico,
Gnali so fante v Bisterco,
Gar na no dougo štalico,
Nuter na ástro slamico.
Zdaj pa pumo v Zgorno vés,
Tam bomo našli več deklet,
Druge sn vse video, svoje nič!

7901.

(Iz beljaške okolice.)

Kric, krac,
Perntac!
Par voličov,
Par konjičov,
Bic buc:
Pekni krap'č!

7896. *Zapisal* Joško Velikonja. — *Iz njegove zbirke II. 47.*

7897. *Zapisal* Fr. Pečar. *Iz „Dom in Sveta“ X (1897) 704, kjer se za* ъ *stavi apostrof.*

7898. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 45.*

7899. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke II, št. 20.*

7900. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegovega rokopisa.*

7901. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 1, kjer se razlaga* pekniti *z* udariti, krap'č *z* majhen hleb.

7902.

(Iz beljaške okolice.)

Matъ krape kuhajo,
Krapъ nočjo vretъ,
Dečle puebe kličajo,
Puebъ nočjo pritъ!

Kako otroci dajejo srečo.

7903.

(Češnjevek.)

Boh daj srečo,
Kravo rdečo,
Belga bajsa,
De v Kranj potrbajsa!

7904.

(Iz Tunjic.)

Boh dej srečo,
Kravo rdečo,
Belga pajsa,
Podrbajsa!

Otroka se vstopita drug drugemu nasproti, si tolčeta v roke in upijeta to pesemco.

7905.

(Kranj.)

Boh dej srečo,
Kravo rdečo,
Tele beł,
Deu mož vьseł!

7906.

(Iz Podgorja.)

Bog daj srečo,
Kravo rdečo,
Tele bev,
Moš vesev!

7907.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Bog daj srečo,
Kravo rdečo,
Belga telička,
Dva prešička!

7908.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Bog daj srečo,
Kravo rdečo,
Nej bo plava,
Da bo mlečka dava!

7902. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 19.*

7903. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 179. „Tako se ‚da srečo': Pri vsaki vrsti se dotičnemu, kateremu se ‚sreča da', udari v desnico."*

7904. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke III. št. 20. 2.* pajs = konj (weiss ?)

7905. *Zapisal* Janko Hacin; *povedala* † Meta Pleša. — *Iz Hacinove zbirke str 179. „Tako se ‚sreča da'; pri vsaki vrsti se dotičnemu, kateremu se sreča da, udari v desnico."*

7906. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 47. Drugi (št. 48 pojo namesto zadnjega verza* Za nam' letev.

7907. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*

7908. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*

Zavrnitev nedolžna in groba.

7909.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Pustim ga lepo pogriesat no pozdravit
No k šintaru spravit:
Nič više, nič niže,
Ko mačka rep vzdiže!

7910.

(**Slemen na Kozjaku.**)

Bom ti dao eno za vuho,
Da boš meo tri dni za skuho;
Pa še eno cou,
Da boš meo za sou!

7911.

(**S Kozjaka nad Mariborom.**)

Bedaku se reče:

Nemec, tepec, bukov kij,
Večjega norca ni kakor si ti!

7912.

(**Mala Nedelja.**)

Si s tistega kraja, ko voda vun šraja,
Si s tistega brega, ko se drek krega,
Si s tiste vesi, ko na nji drek visi.

7913.

(**Iz beljaške okolice.**)

Ponuja in nihče noče:

Lъpu te prosъm, V vsačej hišъ
Skuto nosъm; V rt me pišъ!

7909. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 6.*
7910. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 64.*
7911. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*
7912. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 78.*
7913. *Zapisal* L. Reggi: — *Iz njegovega rokopisa str. 21,*

7914.

(Kozjak nad Mariborom.)

Kravji buh!
Na ploti maš kruh,
Pri koriti pa piti!

Oporekanje psovkam in drugim izrazom.

7915.

(S Kozjaka nad Mariborom.)

Če se komu reče:

Mrha!

odgovori:

Po lejši štoare krha!

Nezadovoljno odgovarjanje.

7916.

(Kozjak nad Mariborom.)

Če kdo praša, kje se je kaj zgodilo, pa se mu neče odgovoriti, se pravi:

V Graci na placi
Pri mačkini taci.

7917.

(Kozjak nad Mariborom.)

A. Duj?
B. Ti stari Buj,
Je pîlao du po grabi gnuj,
Je zvrno,
Pa tebi rit vun obrno!

7918.

(Kozjak nad Mariborom.)

„Čisi video mojga moža,
Duj ga vzeo?“
„„O pač! Štiri kolobanti

7914. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 65. To je menda kravi rečeno.*
7915. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 2.*
7016. *Zadisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 71.*
7917. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 70.*
7918. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 5.*

So ga nesli na 'ni dougi ranti,
Pa je zadnji tiga prednjega barao,
Če je še kaj zgar."

Rimanje i stavki na posamezne besede in vzklike.

7919.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Nedîla — ni pisker zîla;
Pondelenk — skoči čez prelenk;
Tark — píje na park;
Sreda — ni pisker leda;
Četrtek — zašivaj si prtek;
Petek — ni pisker zmetek;
Sobota — stopi sred kota.

7920.

(**Iz beljaške okolice.**)

V pondelьk bomo jedli povajenk,
Torek — torko,
Sredo — sredico,
Četrtek — četrtnjak,
Petek — peto,
Soboto — coto:
Sobota otroke pocota,
Nedela otroke poštela!

7921.

(**Iz Vrbovca.**)

Tiri tiri tinje,
Jaz sem pasel svinje.
Tiri tiri tore,
Po velike gore.
Tiri tiri tuka,
Pak je došla vuka.
Tirí tiri tase,
Odnesla je prase.
Tiri tiri tiči,
Ja za njom viči,
Tiri tiri trči,
Ja za njom drči,
Tiri tiri tore,
Po kamene gore.

7922.

(**Od Žužemberka.**)

Tidl Tonbč
Mejhen puobč;
Tidl Tone
Zjutrej ustane;

7919. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 72.*

7920. *Zapisal* L Reggi. — *Iz njegovega rvkopisa str. 3., kjer se* povajenk *razlaga z* jed iz povajene sirkove moke in kropa, bolj gost močnik.

7921. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 83–84.* vuka = vučica.

7922. *Zapisal* Ludovik Póka; *povedal* Martin Žnidaršič. — *Iz Pokove zbirke št. 12.*

Tidl Toli
Lejpu moli;
Tidl Tinka
Žane svinka;
Tidl tura
Gor na gúra;
Tidl Touka
Pride vouka;
Tidl Tinka
Uzame svinka;
Tidl telo
Nar ta belo;
Tidl toukou
Se je juokou;
Tidl tou
Se je posrou!

7923.

(**Iz beljaške okolice.**)

Norcovje!
Seka hovje!

7924.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Štija — valorju rit zija!
Hajc — valor čima jajc!
Hop — ma valor strgan jop!

7925.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Belina — teče mimo mlina,
Zelenjok — teče v plnjok,
Muškateo — 'de tebi rit napeo!

7926.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Tihu — mačka v štepihu!

7927.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Kri mi teče!
„Tri tečejo?
Eden pa cou gleda.“

7923. *Zapisal* I.. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 24, kjer se razlaga* hovje *z* grmovje.

7924. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 14.*

7925. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 16.*

7926. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 7. V zbirki I.:* Tiho — mačka v štepiho.

7927. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 7.*

7928.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

O ja jo! Kaj še bo?
Da pač dobra več ne bo!

7929.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Ena dve — to drugo vjé; Sedn, osn — ti si osl;
Tri, štiri — pò sekiri; Devet, deset — ti si svet!
Pet, šest — pojdmo jest;

Napeljavanje.

7930.

(**Iz Dragatuša.**)

„Rêci: Kaj?!“ Reci: Kàko?!“
„„Kaj?““ „„Kàko?““
„Prìmi drêk za kràj!“ „Prìmi drêk za kvàko!“

7931.

(**Iz Dragatuša.**)

Rêci: Sikêrica po dúple têče!

(Drugi ponovi.)

Prvi: „Oča ti se rážnje pêče.“

7932.

(**Iz Dragatuša.**)

Prvi iztegne mezinec:

„Já bi têbe s tem napêljal.“
„„Pa nêbi!““
„Máčko jêbi!“

7928. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 11. V zbirki I:* O ja jo, kaj še bo! * Ko pač dobrega več ne bo.

7929. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 44.*

7930. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.* Kvaka = kljuka.

7931. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa. Nam.* oča *se pravi tudi* čača.

7932. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa z opomnjo: „Neverjetno, a resnično! Otroci! In najneverjetnejše je to, da smo bili čisto nedolžni, če prav smo vedeli, kaj pomenja ta beseda.*

Otroške o živalih.

7933.

(Iz Ščednja.)

Bouha čé, bouha les,
Či ste jo ujeli?
Nutre v pepéli.
Du jo bo plačau?
Drejčik Kovačev!

7934.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

A, B, C —
Krave so več kot ovce:
Krave bezljajo,
Ovce pa ne znajo.

7935.

(Iz beljaške okolice.)

Ta cikasta krava
In ta bavhastъ vov,
Oba sta bъzava,
Nobedъn ni znou.

7936.

(Od Sv. Eme.)

Kuka poje, kuka poje
Na zeleni bukvi;
Čuda božja, čuda božja,
Da dol ne pade.
Mladi fantič, mladi fantič
Mimo pride
In popraša, in popraša:
Kolko je ta kuka vredna?
Sto tolerjov, sto tolerjov
Je ta kuka vredna.

7937.

(Iz Podzemlja.)

Kukovača kukuje,
Župan žito skupljuje,
Žena ga prodaje.
Mož ženo tepe
Na jalovi daščici,
Daščica se vlegne,
Mož žene jegne.

7938.

(Iz Vrbovca.)

Kukovača kukuje,
Peter žito kupuje,
Deca mu se plaču
Sirom i pogaču
Po polici skaču.

7933. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 46.*
8934. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7935. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 25, kjer se razlaga* bъzava *z* bežala, letela pred muhami.
7936. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove zbirke.*
7937. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
7938. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 81.*

7939.

(Iz Podzemlja.)

Lisica, lisjak
Sta pila tobak;
Tobaka ni b'lo,
Sta pila vodo.

7940.

(Iz Tunjic.)

Lisica, lisjak
Sta kadiva tobak,
Tobaka ni blo,
Je liskje zato.

7941.

(Iz Mozirja.)

Lesica, lesjak
Sta žgala tobak,
Lesic ga je zmanjkal,
Lesjak ga je dal.

7942.

(S Kandije.)

Pa lesica in lesjak
Sta kadila tobak,
Sta jedla meso
In sta imela mlado.

7943.

(Iz Trnova.)

Flinta je nabasana,
Lisica je zbasana.
Kaj nuca mi,
Ki strelat ne smem!

Lisica je lajala,
Volkec je tulil:
Jazbec se je v hlače vsral,
Tak se je čudil!

7944.

(Kranjska.)

Heja hoj hoj!
Volk ima loj!

Zvita lisíca
Ima meščico!

7945.

(Iz Podzemlja.

Lesica, le laj, le laj,
Saj sem jaz na kozolci!
Zajc ima dolga ušesa,
Kratek rep

Ali ima tudi
Sivo ret,
Ali ga piši
Jager v ret!

7939. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Enak je zapis* J. Zupana *iz* Krope *(NB. 51) in se loči le v:* 1 Lesica, lesjak *in pa zapis* L. Reggija *iz* beljaške okolice (*str. 26 njegove zbirke*), *ki se loči le v:* 1 Lasica, lasjak — 2 4 piva. *Enak je tudi natisek Fr. Erjavca v spisu „Ena noč na Kumu“ (Slov. Glasnik 1862. 100) z razlikama:* 3 b'ló — 4 vodó.

7940. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke II. št. 37.* liskje — listje, *kakor* kekna *za* ketna.

7941. *Zapisal* Frč. Praprotnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

7942. *Zapisal* Fr. Berlec. — *Iz njegovega rokopisa.*

7943. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

7944. *Zapisal* J. Jurčič. — *Iz pov. „Domen“ (Zbrani spisi III. 88.)*

7945. *Zapisal* Janko Barle. — *Iz njegove zbirke.*

7946.

(Kamnik.)

Lsica je lajala
Pъs je pa túlu,
Medvъd je Lazarjъ
Ajdo populu.

7947.

(Od Novakov pri Cerknem.)

Lisica je lajala,
Vouk je pa tulu;
Medved je Lazarjem
Jejda populu.

7048.

(Iz beljaške okolice.)

Madveda pa prede,
Madvad pa dъče,
Lasica pa suče,
Pa špule vije.

7949.

(Borovlje.)

Urbanček na Rutah,
Je moder mož biv,
Je skopec nastavov,
Madvöda voviv.
Madvad je prikocov
Za puetam dovsá,
Mavo leče nasmukov,
Pa mavo ovsá.

7950.

(Iz žužemberškega okraja.)

Medved tanca,
Medved tanca
Po zeleni trati.
Kom ta mlada,
Kom ta mlada,
Ti bom vinca kupu!
Bejž ta stara,
Bejž ta stara,
Ti bom kuožo olupu!

7951.

(Iz Št. Vida pri Stičini.)

Kako medvedar medveda plesati vabi:

Tancaj, tancaj, moj Martin,
Za petice, za cekin,
Da te bodo ljudi gledali
In ti peneze dajali.

7946. *Zapisal* Franč. Stelé. — *Iz njegove zbirke VIII. 8.*
7947. *Zapisal* Emil Bizjak; *narekal* Martin Peternel. — *Iz Bizjakove zbirke str. 2.*
7948. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 25.*
7949. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 987.*
7950. *Zapisal* Ludovik Póka. — *Iz Pokove zbirke št. 6.*
7971. *Zapisal* Nace Štepec. — *Iz njegovega rokopisa.*

7952.

(Od Cerovca.)

Maš maček je šô
V Rogatec po sô.
Če ga dógo ne bó,
Zapravô jo bó:
Tam gor se smodì,
Ko nema solì.

7953.

(Od Mozirja.)

Naš maček je šou
V Ljubljanco po sou;
Prinesu, pritresu,
Pri vratih dol djau:
Mijau, mijau, mijau!

7954.

(Bleška.)

Mačka je mijavkala,
Smetano je jedla;
Baba se je kregala,
Ker dolgo ni umedla.

7955.

(Od Št. Ruperta na Dol.)

Mačka je mijavkala
Je smeteno snedla,
Mamca je jamrala,
Kaj bom pa vmedla?

7956.

(Od Frama.)

Andrej, če si v hiši,
Le hitro pojdi vun!
Tako te bom nasmukal,
Zaki si mi peč podrl. —
No kravo je zašpilal,
No kravo je predal. —
Mačak ga je jezno gledal,
Ker ne bo več verhnje jel;
Zdaj ne bo več latvic lizal,
Bi masten gobec imel!

7957.

(Iz Bratonec.)

Nàša mújcka mládä mêla
Čási ädno, čási dvê;
Čási bêlä, čási čárnä,
Čási lêpä písanä.
Änkrát smo jä zàkopàli,
Inda smo pa tá dalí.

7958.

(Suha na Kor.)

Ena muca mlade mela,
Enkrat štiri, enkrat pet:
Muca bila tak požrešna,
Je pojedla vseh devet!

7959.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Dem, dem, dem daja,
Mucka nagaja,
Kužek pa pleše,
Da se vse trese!

7952. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IV. 8. 3.*
7953. *Zapisal* Frč. Praprotnik. — *Iz njegovega rokopisa.*
7954. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 68.*
7955. *Zapisal* I. Bercer. — *Iz njegove zbirke str. 44,*
7956. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. IV. 33.*
7957. *Zapisal* Števan Kühar; *spêvala* Müličova Gêta. — *Iz Küharjeve zbirke št. 197.*
7958. *Zapisala* Neža Srienc. — *Iz Lulkove zbirke št. 81 c.*
7959. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*

7960.

(Iz Iške loke pri Igu.)

Otroci se zbero v kolo:

Ringaringaraja,
Muca pa nagaja,
Kužek pa zapl[i]eše,
De se vse patr[i]ese.

7961.

(Iz Makol)

Ringa, ringa raja,
Micika nagaja,
Gigerl pa pleše,
Da se hiša trese!

7962.

(Iz beljaške okolice.)

Tridl di daja,
Mučъca raja,
Kužej pa pišče,
Mučъco išče.

7963.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Joža koža
Mah kosi,
Kuža pleše,
Pes prdi!

7964.

(Borovlje.)

Ta muha, ta muha
Po poti drnclá,
Ta krava, ta krava
V hlievu št'klá.

Htu pojde za njo,
Htu pojde za njo?
Star dödöj, star dödöj
S tö krivo noho!

7965.

(Iz beljaške okolice.)

Halomuha,
Daj komarjъ kruha:
Komar se bo oženov,
Bo halomuho jemov!

7966.

(Iz Rojana pri Trstu.)

Muha, dajte kruha,
Če ne daste, pej krepaste.

7960. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*
7961. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* Jelica Šamprl. — *Iz Lulkove zbirke 59 b α.*
7962. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 24.*
7963. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
7964. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 578.*
7965. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 23.*
7966. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zbirke Dod. 20, Prim. pregovor* „Če je leto mušno, je tudi krušno".

7967.

(**Od Cerovca.**)

Tri stenice ritajo
Gor po beloj steni.
Ena ovo pitajo:
„Ke pa maš ti mlade?“
„„Gor po trameki
V sivoj pavučini,
V sivoj pavučini,
V črnoj sajici!““

7968.

(**Od Cerovca.**)

Tri steníce ritajo
Po sajnatoj steni.
Ena ovo pitajo:
„Kam pa mi ti ideš!“
„„Jaz si idem gor na tram,
Ge si svoje mlade mam!““

7969.

(**Od Cerovca.**)

Stenica pa nam gori gre
Od edne lište pisane.

Za njo pa greta kebra dva,
Černe suknje mata oba.

Pasko da meta, kebra dva,
Kaj se vam hlapec ne skurva.

Kebra sta zadrivnela,
Hlapec pa se že skurva.

7970.

(**Od Sv. Jurija na Ščavnici.**)

O štrku smo mali otroci pelí:

Gera
Strte hlače prela,
Štrk se skašlâ,
Baba dete našla.

7967. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. G. 49, kjer je v v. 4* Ke *pozneje pravljeno v* Kde. *Prepis v VO. I. 121 se loči v tem:* 4 Gé.

7968. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. 5. IV. o. 272. Prepis v VO. IV. 221 se loči v tem:* 1 stinice — 3 ovo] drugo — 5 na tram] za tram — 6 Gé... màm.

7969. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. o. 271. Prepis Vrazov („pisal u Gradcu na uskers godine 1837“.) v VO. XIX. Z. 88 se loči v tem:* 1] Glej stenica gori gre — 2 ene — 3 njoj... dvà — 6 vama — 7 zadrivnola — 8] Hlapec no dekla se ljubila — *Prepis v VO IV. 22. 1. se loči od tega zadnjega v tem:* 1 Stinica pa nam gori grè — 3 dva — 6 skurvà — 7 zadrifnila — 8 lubila.

7970. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1859. (III) 80. V „Slov. Glasniku“ 1867, 73 je to drugači:* 1 Gera] Neža. *Na prvem mestu piše Trstenjak pod naslovom: „Ptič Bogdal“ tole:*

Ko sem bil še malo otroče in sem vprašal, odkod so mamka sestrico dobili, so rekli babica: ptič Bogdal jo je iz studenca prinesel, ali pa: mačka jo je iz repišča prinesla; tudi: kobila jo je iz verbače bincnola. Ko sem vprašal, kakšen da je ptič Bogdal, so mi rekli, da ima dolg vrat in visoke nogé.

V germanskih mythih štrk ali radu otroke materam iz studenca ali ribnika prinaša (Kuhn Nordd. Sagen 13. 14) ali pa mater v kost vgrizne (Rochholz, Allemann. Kinderlied. 127.)

O sraki.

7971.

(Z Izlak.)

Sraka ima dolgi rep,
Pisano ma perje:
Vari, vari Janez ti,
De se t v glažek ne voserje!

7972.

(Iz Suhorja.)

Sraka sedi na grančiči (veji)
To je njezin red;
Iz kljuna ji voda teče,
Iz guzice med.

7973.

(Kranjska.)

Hoja, hoj hoj!
Volk ima loj,
Sraka je spaka,
Žolna lih taka;
Sova pa sova,
Od zod je surova,
Kuhal jo bom, bom!

7974.

(Iz Idrije.)

A, Be, Ce:
Vouk je snidu vse ovce,
Ano je pa pustu,
De bo jemu za o pustu.
A, O, U:
Babe ni domu,
Dic je pa dama,
Pa pobu kruha na da!

7975.

(Okoli Ivanič-grada.)

O vrebcih se veli, da se o Valentinovu žene; o tom je kod nas ova pjesmica:

Vrabci se žene,
Zovite mene,
Ako ne bum dobar gost,
Vtrgnite mi rebro-kost!

7976.

(Št. Jurij na južni žel.)

Zajček je lepa reč,
Repa pa nima neč,
Pesem še rad bi pel,
Pa je ni več.

O ptiču Bogdalu pravijo, da varuje otroke kač, kedar v lesu zaspijo, in da se v jesen, kedar odide v juterno deželo, tam spremeni v človeka. Tudi Arabljani so mislili, da je štrk prvlje bil duhovnik, in da ga je Allah zavoljo njegovih grehov v ptiča spremenil (gl. Rennie, Baukunst 133.)

Iz teh povesti vidimo, da so stari Slovenci o štrku imeli enake misli, kakor Nemci: ker pa so otroke čislali kot božji dar, so dali štrku, kteri je po veri starih Nemcev in Slovencev otroke iz vode prinašal, ime Bogdal.

7971. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I, št. 21.*

7972. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, kjer je označenjena za „hrvaško“.*

7973. *Zapisal* J. Jurčič. — *Iz pov. „Domen“ (Zbrani spisi III. 95.)*

7974. *Zapisal* Ludovik Póka; *povedala* Kat. Eržen. — *Iz Pókove zbirke II. 37.*

7975. *Zapisal* Gj. Deželić. — *Iz „Arhiva za povj. jugosl.“ VII. 225.*

7976. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njene zbirke.*

7977.

(Iz Ljubljane.)

Žaba gre v luknjico.
Prim jo za suknjico!
Žaba prav: vek, vek, vek
Prim jo za zadnji cvek!
Žaba če t kej poréče,
Prim jo za pléče!

7978.

(Od Preddvora)

Žaba pravi: vèk, vèk, vèk!
Primi jo za zadnji skrèk.

Nagovarjanje živali in pa odgovarjanje kadar se glase.

7979.

(Štajerska.)

Kedar čuk poje, se mu odgovarja:

Čuk, čuk, čuk,
Dam ti star klobuk,
Da še ne pride zdaj
Po me smerčnjakov paj
Da me ne pelja v kraj!

7980.

(Štajerska.)

O goski pojejo otroci:

Gagaj, gagaj, gos!
Dedek hodi bos:
Babica ga 'zula,
Sama se obula!

7981.

(Štajerska.)

Upraševali smo otroci, kadar se nam je božja kravička (Coccinella) na perst vsedla, koliko let nam je živeti, in sicer tako-le:

Božja kravička,
Ljuba stvarička,
Kol'ko let
Mi bo živet?

Zraven smo šteli: eden, dva, tri itd. Do kterega števila smo našteli, preden je odletela, do onega smo mislili, da bo trpelo naše življenje,

---

7977. *Zapisal* F. F. Lužar; *znala* njegova soproga. — *Iz njegove zbirke 1. št. 17.*

7978. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Rada“ XLV. 75.*

7979. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 21;* paj =pajb.

7980. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 78.*

7981. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1862. 256.*

7982.

(**Ziljska.**)

Najde otrok v r a z e j a (ein rothes, mit schwarzen Pünctchen gezeichnetes Kaferl, gewöhnlich Sprienzel genannt; — v r a z e j der Wahrsager von vraziti wahrsagen), ga pusti po persti gor in dol laziti in reče zraven:

Vrazej, vrazej, vrazi,
Kan se bôn ženu!

I tako dolgo, da stvarca odleti; na tisto stran — na ktero zverca leti, na tisto stran se človek oženi.

7983.

(**Borovlje, Podkrnos.**)

Šibrica, mavrica,
Pokaži mi v naböse pot.

7984.

(**Torovo.**)

Polonca, polonca,
Zlet na Šmarno goro,
Prnes nam dnarja,
Ino povhno mošnó!

7985.

(**Torovo.**)

Božji volȁk. božji volȁk,
Pokaž nam toj domȁk,
Če ne bom tebe m pa tojo mater ubov!

(Vjamejo pikčasto polonico (božjega volka, Coccinella), denejo jo na roko in ji pojo, dokler ne zleti,)

7986.

(**Iz Dragatuša.**)

Bòži vôlk, kȇ ti mláda?

(Kamor odleti, tam mu je mlada = nevesta.)

7987.

(**Odkraj Mure.**)

(Spomladi) posebno pozdravlje se k u k o v i c a ko ptica, ki toploto prinaša. Otroci pojejo:

7982. *Zapisal* Mat. M a j a r. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 75. Natisek v Scheiniggovih NPKS. št. 662 slove:* Vrazej, vrazej, vrazej * Kan se bom oženuv?

7983. *Zapisal* n e z n a n e c. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 664.*

7984. *Zapisal* Frč. S t e l è. — *Iz njegove zbirke VIII. 2.*

7985. *Zapisal* Franč. S t e l è. — *Iz njegove zbirke VIII. 1.*

7986. *Zapisal* Oton Z u p a n č i č. — *Iz njegovega rokopisa.*

7987. *Zapisal* Davorin T r s t e n j a k. — *Iz Novic XV (1857) 90.*

Oj kuku kukovice,
Proč zdaj rokovice!

7988.

(Odkraj Mure.)

Kadar se perva lastovica prikaže, jo pozdravljajo kričeči:

Lastovica, topla ptica,
Al' rómena bo pšenica?

7989.

(Od Cerovca.)

Kad se izpuknu dětetu zub, motri ga te ga baci u zapečnjak rekuć:

Miš, to maš zob!
Ja ti dam kostenega,
Ti pa meni železnega!

7990.

(Štajerska.)

Pastirji vtikajo slamićo v grilovo (murnovo) luknjico in cepetaje kriče

Čuri, muri,
Gospon gril,
Hodte vun!
Vaši konji
So v popovi
Pšenici!

7991.

(Od Cerovca.)

Gospon gril
Stante da,
Hodte vun:
Vaši voli,
Vaši konji
So v popovoj
Šenici!

7988. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz Novic XV. (1857) 90.*

7989. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. n. 264, 3. V. 3. se je sprva glasil:* Pa ti meni ž. — *Prepis v VO, IV. 5. 1. se loči v tem:* 1 zób — 2 Jaz — 3 meni] daj.

7990. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Novic" XV. (1857) 71. Natisek Trstenjakov v „Slov. Glasniku" 1860 I. 110—111 se loči:* 3 Hodte] Pojd'te. — *Hrvatje v Zdenčaru in v Ploči mu podobno govore:* Tvoji su volovi — Moju provu pojeli *oziroma* Tvoje sive kobile — Moje žito potrle (*Drag. Hirc v Zborniku znž. I. 25.*

7991. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. U. 25 (131). Prepis v VO. IV. 8. I. se loči v tem:* 2 dà — 4 voli] konji — 5 konji] voli — 6 popovej — 7 pšenici.

7992.

(Dobrava pri Kropi.)

Otroci kličejo murna tako:

Mur, mur, pej z luknce,
Bova jedva bele štrukelce!
Pejd v'n, ti bom dav zvat komat,
De greva na polje šenico sjat!

7993.

(Povsodi na Kor.)

Čuri, muri, pòjdi ven.

7994.

(Ziljska.)

Kedar polž noče lezti in rogov kazati, rečejo otroci:

Kažej, kažej, kaži roje,
Bìl s čijan te vbijan
V Zilo potisnan,
Kamenje na te zmetan!

7995.

(Ziljska.)

Povž, povž, pokaži rojé,
Sčijem te, vbijem te,
V Zilo potisnem te,
Kamenje na te zmečem!

7996.

(Iz beljaške okolice.)

Povž, povž, pokaž roje,
Kar hišo ti ubijam
In kamьn na te!

7997.

(Borovlje, Podkrnos.)

Povž, povž, pokaži roje,
Kar bom tvojo kajžo vbov!

7992. *Zapisal* Janko Benedičič. — *Iz zbirke Frč. Steletove IV. št. 3.*
7993. *Zapisal* neznanec — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 663.*
7994. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 75.*
7995. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 650.*
7996. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 31, kjer je razlagano* roje *z* roge.
7997. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 650 inač.*

7998.

(**Štajerska.**)

Puž — muž, Pokaži rogé,
Puž — muž, Drugač ti hižo poderem!

7999.

(**Iz Dragatuša.**)

Kadar najde otrok polža:

Púž — múž!
Pòkaži mi štîri ròge,
Dà ti kùče ne razbíjem.

8000.

(**Iz Tomišlja pri Igu.**)

Polžu pojo:

Povžъk n^{e}ase v mal$^{n}_{o}$, Povžъk s hiše st^{e}ače.
Na tist deb^{l}eli kam$^{n}_{o}$. Mat patica jéj,
Mat patica p^{e}ače, Povžъk je na smej.

8001.

(**Podjunsko.**)

Poj, poj, poj, tičᵉk moj, Oh, kako bom jaz pa pev,
Dokler maš klunček svoj. Ko sem se v štriček vjev

8002.

(**Kranjska.**)

Poj, poj, poj, tiček moj!
„Kak bom pel, sim se vjel!“

7998. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. IX. 51.*

7999. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.*

8000. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

8001. *Zapisal* neznanec (M. Majar?). — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 661.*

8002. *Zapisal* Val. Vodnik. — *Iz Vodnikovega rokopisa (Kast.) 48. Vodnik jo je prepisal še štirikrat: na l. 96., 97., 98. in 99. s temi prememembami: XIII) 5 na listu 98:* 1 pój... mój — 2 pél... k' sim se v(cl; *na listu 96., 97., 99.:* 2 bom... sim] bi... k' sim. — *Natisnil jo je Levstik v „Vodnikovih pesnih“ str. 144. (10) s temi predrugačbami:* 1 tiček — 2 Kak'... sem. *Natisnil jo je tudi Kastelic v SPKN. I. 35 tako:* „Poj, poj, ptiček mój!“ „„Kak bom pél? Sim se vjel!““ *Vraz jo je iz Vodnikovega rokopisa prepisal v VO. XVI. 1 knj. str. 29 s temi razlikami od zgoranjega natiska:* 1 tiček — 2 peô... vjeo. *Drugi po tem narejeni prepis je v VO. IV. 47|21. Prepis v VC. XX. 53|2 se loči v tem:* Kak bi pél, k' sim se vjél.

8003.

(Ziljsko.)

Poj, poj, poj, ptiček moj,
Bolj boš pel, bolj boš moj!

8004.

(Iz Boh. Bistrice.)

Tička plev, plev,
Skoč, na svoj hlev!
„Kam bom zletela,
K' hleva nimám?"

8005.

(Štajerska.)

Če smo bili na paši in se je nam junec ali krava v gošči skrila, smo kebra rogača (Cucanus cervus) na hrastovih vejah poiskali in kričali:

Junček moj,
Jaz bom tvoj
Če zezveš,
Če poveš,
Kam je šla
Kravička.

8006.

(Štajerska.)

Kedar sraka regeče, zapojô otroci:

Sraka regetala,
Z repecom mahala,
Sraka repatica —
Jurkova tetica!

Pri zadnji verstici se imenuje fant, katerega hočejo dražiti.

8007.

(Štajerska.)

O vdebu pojejo otroci, kedar ga v mladem letu zagledajo:

Up, up, vdeb,
Maš zgnušen rep,
Vendar vse veš,
Pa nič ne poveš!

8008.

(Z Banjšic.)

Poj, poj, poj, črni vran,
Ko bom pel, ker sem usran:
Kupi mi rdeči gvant,
Da bom en lejdih fant!

8003. *Zapisal* neznanec (M. Majar?). — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 660.*

8004. *Zapisal* Fr. Kramar; *pela* petletna Ivanka Starè. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8005. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1862. 25.*

8006. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1860, I. 20.*

8007. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1860. I. 77, kjer Trstenjak pristavlja, da je udeb tudi starim Egipčanom veljal za preroka. V udebovem gnezdu se prê kamen najde; če kdo ta kamen dene spečemu pod glavo, mu speči človek razodene vse skrivnosti.*

8008, *Zapisal* J. Kumar. — *Iz njegovega rokopisa, str. 41.*

8009.

(**Štajerska.**)

Kedar smo slišali vrano-ali kavko, peli smo:

Krah — krah — krah! Nisem v sercu rah,
Mene nič ni strah, Krah — krah — krah!
Nisem nikdar plah,

8010.

(**Vidovci pri Varaždinu.**)

Žerjavom, ko se prvič prikažejo:

Na kluč, na kluč, sveta tica, Vertete se žerjavi,
Meti baba kodelu Kak kolo na rali!
Na tu mladu nedelu,

8011.

(**Štajerska.**)

Ko se v jeseni žerjavi nazaj v južne kraje vračajo, kriče slovenski fantiči:

Suč'te, suč'te kolobar, Glejte, da vas volk ne vje,
Pol nazaj, pol naprej! Le okol', le okol'!

8012.

(**Kranjska.**)

Zhizhe golobar, to je: Suči, suči kolobar,
Pounaprei, pounafei, Pol naprej, pol nazaj,
Warey de te wouk naujej, Varuj, da te volk ne vjé,
L' okole, l' okule, l' okule! Le okoli, le okoli, le okol'!

Oponašanje ptičjega petja in drugih živalskih glasov.

8013.

(**Kozjak nad Mar.**)

Cik ali cikovt poje:

V'lik narc se dere, Húsgahús! húzgahús
V'lik narc se dere: Hudiič! Hudiič!
Húljejč! húljejč!

8009. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1860. I. 21.*
8010. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih „Pesmi" 248.*
8011. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1861. (VII.) 78, kjer jo hoče razlagati iz bajeslovja;* „Hitro letite, žrjavi, da vas zima ne vjame!"
8012. *Zapisal* Weikhard Valvasor. — *Iz njegove „Ehre des Herzogthumbs Krain" I. 448, kjer napak zapisane besede* zhizhe (= suči, *torej je pesem dolenjska) ni umel.*
8013. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 26.*

8014.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Criček, pred bratvo sladkega grozdja pijan:

Črmm, črmm, črmm,
Jaz vajncrl, kar tiii,
Jaz vajncrl, kar tiii!

Po bratvi pa žalosten:

Turk požrv! Turk požrv!

8015.

(**Iz Dragatuša.**)

Strički (črički) v vinogradu pojo:

Čŕn — béI,
Moškotél!

8016.

(**Iz Ščednja.**)

Neka ptica poje:

Čeč, čeč, čeč,
Kako se kličejo te tri vasi?

Mimoidoči Čič ji je odgovoril:

Dolina, Ricmánje, Bolunac!

8017.

(**Iz Brátonec na Prekm.**)

Hižni golôp, vrábäo i golobìca, da sä za golobìnjäk svajùvläjo.

Hižni golôp:

Tô mòj kôt, tô mòj kôt!

Vrábäo:

Či gli, či gli, ìdi vö!

Golobìca:

Hihihí!

8014. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 25.*
8015. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.*
8016. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 45.*
8017. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz ČZN. VII. I. 65.*

8018.

(**Kozjak pri Mariboru.**)

Divji golob gruli:

Tu, tu Bug sedi!
Tu, tu Bug sedi!

8019.

(**Iz beljaške okolice.**)

Divjega goloba oponašanje:

Sъm kupov kozo, Pa sniedov mъ jo,
Za an krajcar ano; Grdu tku!
Je pršov madvad

8020.

(**Iz beljaške okolice.**)

Oponašanje divjega goloba:

Bom skuhov krompir, Vasievo živov.
Da bo jedov pastir, Juhu!
Da bo žvižgov in pov

8021.

(**Podkrnos.**)

Gorni golob poje:

Bom kúhu trdú,
Bom kuhu trdú!

8022.

(**Iz Brátonec na Prekm.**)

Divji golôp spêvlä:

Pod pòdon sidín, Postrúžnjäg dilín,
Pod pòdon sidín, Postrúžnjäg dilín.

8018. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I, in II. 31.*

8019. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 15, kjer se razlaga* madvad *z* medved, sniedov *s* snedel, grdu tku *z* grdo tako.

8020. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 16, kjer se razlaga* jedov *z* jedel, pov *s* pel, vasievo *z* veselo.

8021. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke. I, 50.*

8022. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz ČZN. VIII. 65.*

8023.

(Štajerska.)

O golobu grivniku pravijo, da poje:

Jaz tù sam sedìm —
Jaz tù sam sedìm,
Jaz tù sam sedìm.

O golobu duplarju pa, da poje:

Služim, služim, služim.

8024.

(Štajerska.)

O garlici pripovědaju, da je někada Marii bogorodici sina zibala, nu igrajuć se sa drugom svojim usnu, te joj medju tim Pesjani, někakovi divji ljudi (Plinijevi Bessi?) čado ukradoše. Nu Maria došad kući udari ju za vrat te odtěra u puštavu. I od ono doba poznade se garlicam parsti Marijini za věčni bilég grěšnosti, te pjevaju još dan današnji, kanoti matere i dojkinje ljuljajuće dětcu „tjuja, tjuja, haja“ (tako pěvaju gornjoilirski dětci, da ju ljuljaju); izmedju toga pěvanja je takojer ćuti, da je člověk bliže sluša, kotarlanje koli kotarlanje od kolěvke.

8025.

(Kozjak nad Mariborom.)

Kos poje:

Šoštar bio,
S pesjega dreko dreto šio,
Pa drži, drži ko hudiič!

8026.

(Iz beljaške okolice.)

Oponašanje kur:

Kokodajc!
Ano merco ajc!

8023. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVII. 9, d, kjer opozarja zapisovavec nato, kako pojeta po Vuku duplar in grivnik Srbom* (*gl. Vukov Rječnik str. 154, v drugi izdaji pod besedo* golub, *str. 93; prvi poje:* Sij luk - sij luk, sij luk! *drugi pa:* šta tî tû činîš pròklêtî p'ôpê kod tûgjê žênê, kod tûgjê gj'ècê!)

8024. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVII. 9 e.*

8025. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 27.*

8026. *Zapisal* I.. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 15, kjer se razlaga* merca *z* mera za žito (20 l.).

8027.

(**Iz beljaške okolice.**)

Oponašanje petelina:

Kikeriki!
V linъ čapi!

8028.

(**Ziljaki.**)

Lastavica, kedar u vigredi u naše kraje perleti, takole poje:

„Sem raz U̇ašče perleteu̇a,
Sem velku snaga našu̇a:
Le tiho bôdi, tiho bôdi.
Se bô drô sflahiču!“

8029.

(**Ziljska.**)

Lastavica zbuja takole:

„Deku̇a, deku̇a,
Vstani hori, vstani hori:
Škafec vzemi, pa po vodo jidi;
Hu̇apec prûti pride,
Ne marnjej ž njim, ne marnjej ž njim,
Je nevārno!“

8030.

(**Podkrnos.**)

Lastovka poje v vigredi:

Sem šva, sem šva,
Sem pustiva povhne košiče
Pa povhne hramiče.
Ko sem zad prišva,
Je storov paver po koštu:
Šlabrk!

8031.

(**Glinje.**)

Lastovka pravi:

Ležiš, smrdiš,
Ležiš, smrdiš,
Kakor ena gnjila klada!

8027. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 14,*

8028. *Zapisal* Mat Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 76. Natisek v Scheiniggovih NPKS. št. 655 se loči ne glede na* V *za* U *in naglasna znamenja v tem:* 2 sniega - 4 sflahičov.

8029. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokodisa v VO. XIII. 76. Natisek v Scheiniggovih NPKS. št. 656 a) se loči, ne gledé na* v *za* ů *in naglasna znamenja v tem:* 4 prueti - 5 marnvej — marnvej.

8030. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 657.*

8031. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 658.*

8032.

(Iz beljaške okolice.)

Lastovko oponašajo:

Zjutrej sъm ustava,
Sъm krave pelava.

Sъm pranjc nardiva,
Riba, riba!

8033.

(Borovlje.)

Žliga, žlaga,
Žliga, žlaga,

Čriez dva praga,
Lej sem se pa prakucnov.

8034.

(Od Kápele v Slov. gor.)

Lastavice pojo otrokom:

Déčici šíbico,
Mámici gíbico
Oči pa celo četrrrt!

(Besede je izreči naglo!)

8035.

(Kozjak nad Mariborom.)

Lišček poje:

Vzdigni rit, vzdigni rit,
Če boš ležáo, boš zagnjio!

8036.

(Kozjak nad Mariborom.)

Mačka prede:

Kruh bi rad peko, pa drrrv ni,
Kruh bi rad peko, pa drrrv ni!

8037.

(Kamnik.)

Spomladi poje (neki ptič):

Marinó,*)
Greš u goró?
Le polejzem,

Le polejzem,
De le s postle zlejzem.

8032. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa st. 16., kjer se razlaga* ribati s prati. Pranje = Brein.

8033. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 656 b).*

8034. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* J. Poljanec. — *Iz mojih zapiskov.*

8035. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 28.*

8036. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 29.*

8037. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 70.*

Jeseni pa:

Marinó,
greš u goró?
Le potečem,
Le potečem,
De le potico spečem.

8038.

(**Štajersko.**)

Ko prepelica zapoje, ktera se veli na Štirskem tudi podperda, pumpernca, žlabrajo otroci:

Podperda,
Kam boš šla?
Prek morja.
Kaj boš tam?
Žela bom —
Žela bom!
Kaj boš jela?
Kruh 'no sir,
Kruh 'no sir.
Kaj pa jaz?
Govneca,
Govneca!

8039.

(**Od Cerovca.**)

Prepelica pěva:

Podprda, podprda,
Kam boš šla, kam boš šla?
„Prek morja, prek morja!“
Kaj boš tam, kaj boš tam?
„Žela bom, žela bom!“
Kaj boš jela, kaj boš jela?
„Pet pogač, pet pogač!“
Kaj še drugo, kaj še drugo?
„S piskra grah, s piskra grah!“

8040.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Prepelica poje:

Barbara! prt pod rit! prt pod rit!

8041.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Prepelica rada delavcem na polju za kratek čas prepeva rekoč:

Pet pedí, vele, vele,
Pet pedí, pet pedí itd.

8038. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 20.*
8039. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XVII. 9. a. — Prepis v VO. XIX. F. 42 se loči samo v tem:* 9 Z... z. — *Prepis v VO. 87 pa v tem:* 2 Kan - 4 tan - 5 bon - 8 drügo - 9 Z piskra drek. *V tem prepisu se verzi ne ponavljajo.*
8040. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 30.*
8041. *Zapisal* L. Stepišnik, mlinar. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1866. 378.*

8042.

(**Podkrnos.**)

Prepelica poje:

Me boš, me boš, me boš!
Pet pedi, pet pedi, pet pedi!

8043.

(**Štajerska.**)

Kedar senica poje, otroci zapojejo:

Fuj, fuj, cicifuj, Ter dobiš
Klun si muj Več ko miš!

8044.

(**Glinje.**)

Sinica poje Borovljancem, gredočim na Višpolje:

Bo pičvo, bo pičvo!

Nazaj gredočim pa:

Si suh, si suh?

8045.

(**Jarenina.**)

Sinice oporekajo rezače v vinogradih takole:

Fice, fice, fice!

8046.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Sinica spomladi uči ljudi zmernosti rekoč:

Cepli mal, cepli mal,
Da te zlodej ne bo jemal itd.

8047.

(**Od Cerovca.**)

Slavuj pěva:

8042. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I. 50.*
8043. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860 I. 20;* muj = umij.
8044. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 659.*
8045. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 32.*
8046. *Zapisal* Lovre Stepišnik. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1866. 378.*
8047. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIII. 87.*

Spí, spí, spí — diklič pod germič,
Pak dojde pajbič, prime jo za p...ič,
Pa veli: cúk, cúk, cúk, cúk!

8048.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Strnad, ko ječmen zori, si popeva:

Čuj, čuj, čuj!
Ti kej ječmen diši?

Ko mu otroci mladiče vzamejo, žalosten popeva:

Pod hribcem, nad hribcem itd.

8049.

(**Jarenina.**)

Zeba ali ščinkovec:

Či, či, či maš lampič, Bi rada kruhič pekla,
Ko ni pečeokič? Pa nejmaš drožiiic!

8050.

Činkovec (der Fink) poje:

Čiv, čiv, čiv! červiče kosiu̯čou̯!

8051.

(**Od Cerovca.**)

Kada ševa (gornjoilirski škarnjanac) ili čaparliga pěvati stane, kažu, da je vrěme, da se seja. I uspoměna vrědno jest, da ova tica zbilja o dobi sětavah t. j. zimske i jare setvi pěvati stade. Ona tada seljane ili kmete, kako kažu Slovenci, opominja na ovaj način:

Seja, seja, seja, seja! Seja, seja, seja, seja!
Pluži, pluži, pluži! Pluži, pluži, pluži!

a na koncu svake ovake pěsni pridene, kažu, rěči:

Vrzi v rit! vrzi v rit!
Vrzi v rit!

8048. *Zapisal* Lovre Stepišnik. — *Iz „Slov. Glasnika" 1866. 378.*
8049. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 33.*
8050. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 75. Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 651 z razliko:* črviče kosivčov.
8051. *Zapisal* Štanko Vraz. — *Iz VO. IV. 2.*

8052.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Škerjanec prepeva kmetom, kedar na polji delajo in je k delu priganja:

Delaj, delaj, delaj,
Orji, orji, orji,
Sej, sej, sej,
Vrzi, vrzi, vrzi itd.

8053.

(**Iz Sošic na Hrvaškem.**)

Škrjančevo petje oponašajo:

Sij sij,
Ori, ori,
Vrzi, vrzi!

8054.

(**Štajerska.**)

Kedar se škerjanček visoko v zrak povzdiguje in prepeva, kriče otročnjaki:

Sej, sej, sejaj, sejaj,
Sej, sej, sejaj, sejaj!
Kdo pa bode žel?
Kdor je lepo plel.
Kdo pa bode mlel?
Kdor je srage 'mel!

8055.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Sprahovec zgodaj zjutraj v spomladi popeva rekoč:

Vstani, vstani, paver!
Hitro, hitro, hitro
Delat, delat, delat!
Pojdi orat, pojdi orat, pojdi orat!
Deni, deni, deni!
Pojdi v planino, pojdi v planino,
Sekaj, sekaj, črstvo, črstvo!
Skrij sekiro, skrij sekiro,
Vrž jo, vrž jo,
Beži, beži, beži!

8056.

(**Štajerska.**)

Škerjanec poje, ko se v oblake vzdiga:

Jâm šâ v nebesa — Boga klat,
Boga klat, Boga klat!
Jâm šâ v nebesa — Boga klat.
Boga klat, Boga klat!

8052. *Zapisal* L. Stepišnik, mlinar. — *Iz „Sl. Glasniku“ 1866. 378.*
8053. *Zapisal* A. Hirc. — *Iz Zbornika znž. I. 4.*
8054. *Zapisal* Dav. Trstenjak. *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 21.*
8055. *Zapisal* L. Stepišnik, mlinar. — *Iz „Slov. Glas.“ 1866. 378.*
8056. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVII. 9 c.*

To ponavlja dotle, dokler se zopet ne spusti proti zemlji. Tedaj poje:

Sem hamrič spoder pozabâ,
Sem hamrič spoder pozabà,
Sem hamrič spoder pozabâ!

8057.

(**Štajerska.**)

Drugi pravijo, da poje, kadar se vzdiga v oblake:

Bom šâ v nebesa luknje vrtat,
Luknje vrtat, luknje vrtat!

Bom šâ v nebesa luknje vrtat,
Luknje vrtat, luknje vrtat!

Ko pada na zemljo, pa poje:

Sem svedrič spoder pozabâ,
Sem svedrič spoder pozabâ,
Sem svedrič spoder pozabâ!

8058.

(**Štajerska.**)

O škerjančku pravijo, da poje, kadar visoko pod nebo ferči:

Boga bom ubil,
Boga bom ubil!

Ko pa spet nazaj dol leti poje:

Kij sem pozabil,
Kij sem pozabil!

8959.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Vdeb zgodaj spomladi v naših krajih popeva:

Ven, Ven!

Ko ga otroci zaslišijo, reko: Pojdimo le ven, od za peči iz hiše, vdeb nas že kliče, je iti na veško ledino kratkočasit in razveseljevat.

8060.

(**Podkrnos.**)

Vodni kos poje:

8057. *Zapisal* St. Vraz. *Iz VO. XVII. 9 c.*

8058. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 21. V Borovu pri Vukovaru pojo Hrvati:*

Idem bogi, Idem bogi, Da ubijem bogu (kad se uzdiže)
Sikiricu, sikiricu, da ubijem bogi (kad se spušta).

Hirc v Zborniku za nar. živ. I. 5.

8059. *Zapisal* Lovre Stepišnik. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1866. 378.*

8060. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I. 50.*

Si vidov jo?
Mojo kobivo?
Je že kubik vstrielov jó!

8061.

(**Iz beljaške okolice.**)

Kobilarja oponašajo:

Stric motovivo,
Ste kaj vidalъ našo kobivo?
Tam pod goro
Jo trijъ ženo!

8062.

(**Štajerska.**)

Kedar zapoje vuga (Goldamsel), posmehujejo se jej otroci in žlabrajo:

Stric motovilo,
Si vidil mojo kobilo?
Tam na gomili
So jo gonili.

Kranjci imenujejo vugo kobilarja.

8063.

(**Od Cerovca.**)

Vuga pěva:

Juri! si vida kobilo? Aha!
Lovrenc, ge pa si ti biâ?
Lucia! te oči bolijo?
S drekom si namaži — Ahá.

Kažu, da je někakav Lovrenc hodio na drěvo po mlade vuge (piliće), te nesrětnik pao s dřva, na koju nesreću mu je stara kazala, izsměvajući se:

„Lovrenc! so dobre vuge? —
Aha!“

8064.

(**Štajerska.**)

Vuga pravi:

Vido, el si ti vida mojo kobilo?
Anshà! (?)

8065.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Foga (volga) se najbolj s pastirji šali, če otroci na pašnikih živino zgubijo in jo jokaje iščejo. Foga je šaljivo nagovarja in vpraša:

8061. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 24.*
8062. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1860. I. 20.*
8063. *Zapisal* Stanko Vraz. *Iz VO. VIII. 87.*
8064. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XVIII. 9. f.*
8065. *Zapisal* Lovre Stepišnik. — *Iz „Slov. Glasnika“ 1866. 378.*

A, aj — Juri?
Kaj si zgubil? Kobil?
Nisi vidil, ki je bil?
A, aj, na uni njivi je bil.
In ga nisi vidil!
A. aj, cik, crknil ti je kobil,
Ga ne boš več dobil! itd.

8066.

(**Jarenina.**)

Vuga poje:

Kje si te ti bio?
Ko si sladko vince pio?
Kje si te ti bio,
Ko si črvivo rit dobio?
Drek.

8067.

(**Iz Tunjic.**)

Ko otroci zagledajo kobilarja, upijejo:

Siv kobiv,
Ke s pa biv?
Al s kej vidu mojo Metko?
— — — — — — — —

8068.

(**Iz Brátonec na Prekmurskem.**)

Žúna (žolna) spêvlä:

Šugoréc kobìlo brüu!
Si tí vìdo mòjo kobìlo?

8069.

(**Iz Gorenje Lužnice na Štajerskem.**)

Vrabec čvrči, kedar ima zrna dosti:

Žito imam, pa žaklja nimam itd.

in ko mu zrnja zmanjka, pa žvrli:

Žakelj imam, pa žita nimam,
Siten, siten, žleht, žleht,
Črn, črn itd.

8066. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 34.*
8067. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke III. 20. 1, Zadnjega verza se zapisovavec ne spominja.*
8068. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz ČZN. VIII. 65.*
8069. *Zapisal* Lovre Štepišnik. — *Iz „Slov. Glas." 1866. 378.*

8070.

(**Iz Brátonec na Prekmurskem.**)

Hùbasti škorjànčäk v-zími spêvlä:

Kúpiš rìt?
V-lèti mán trí,
Pa so sä pùnä;
V-zími pa sàmo ädno,
Pa tìsta prázna.
Kúpiš rìt?

8071.

(**Ziljsko.**

Vrabec vpije:

Prat, prat!

Otroci mu odgovarjajo:

Le ti idi prat,
Maš črne nogice!

8072.

(**Štajerska.**)

Vrana (kavrana) posnemajo tako:

Kavran, kavran, kavran!
„Kaj? Kaj? Kaj?“
Konj je vmrâ, konj je vmrâ, konj je vmrâ!
„Gda? gda? gda?
V tork, v tork, v tork!

8073.

(**Od Varaždina.**)

Neka mrcina je vcrkla; šle so ji vrane na „sprevod“ (za pogrebom) pa so popevale takole:

1. Kvar, kvar, kvar!
2. Zakaj, zakaj, zakaj?
3. Vlah je hmerl, vlah je hmerl, vlah je hmerl!
4. Gda, gda, gda?
5. V tor'k, v tor'k, v tor'k!

8070. *Zapisal* Št. Kühar. — *Iz ČZN. VIII. 65.*
8071. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 652.*
8072. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XVII. 9, b. Prepis v VO. XIII. 88 se loči v tem;* 2] Kaj? — Kaj? — 3] Konj je vmŕa (= vmŕa), konj je vmŕa — 4] Gda? - Gda?
8073. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Slov. Glas.“ 1858. II. 18.*

8074.

(Iz beljaške okolice.)

Sokolč je pobarov vrano:
„Kam greš?“
„„V Kranj, v Kranj, v Kranj!““
„Kaj boš v Kranju?“
„„Konj krepnov, krep krepnov!““
„Grem še jes s teboj!“
„„Kar, kar, kar!““

8075.

(Jarenina.)

Žabe v mlaki kriče:
Pojbič, kam greš, kam greš, kam greš?
Nàpúh, nàpúh, nàpúh!
Kaj vi? Kaj mi? Kaj vi? Kaj mi?

8076.

(Od Cerovca.)

Žabo posnemajo:
Bŏtra, botra,
Kaj bomo kühali?
Štrukle, mugle,
Štrukle, mugle,
Štrukle, mugle,
Boab, boab, boab!

Različni godci.

8077.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Jaz pa nekaj nov'ga man!
Kaj pa takega?
Ene gosli!
Kak pa tiste pojejo?
Cigo-migo, cigo-migo!
Tak' pa pojejo gosli moje.

8074. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 17, kjer je razlaga* sokolč *s* sokolč, sokol, pobarati *s* poprašati, v Kranj *z* na Kranjsko *(naglašaj* a *v besedi* Kranj *jako raztegnjeno)*, krepnov *s* crknil *(izgovarjaj bolj hitro)*, kar *z* nikar *(izgovarjaj jako raztegnjeno [da se priliči krokanju[)*.

8075. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 35.*

8076. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. IX. 51.*

8077. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 30, kje je pripisana ta melodija:*

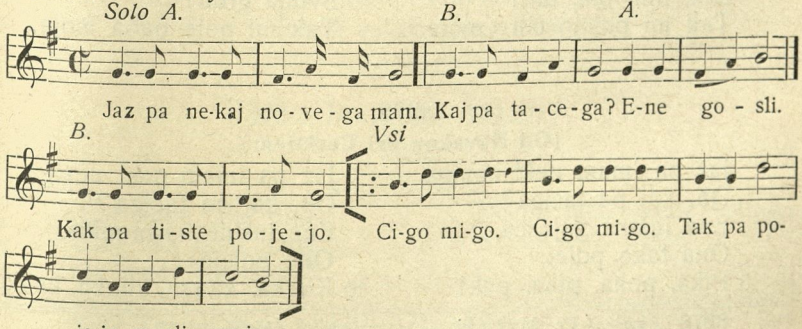

NB. Solo pojeta dva, menjajoč vprašanje in odgovor.

Jaz pa nekaj nov'ga man!
Kaj pa takega?
Ene citre!
Kak pa tiste pojejo?
Cincrlincincin, cincrlincincin!
Tak pa pojejo citre moje!

Jaz pa nekaj nov'ga man!
Kaj pa takega?
Ene žrmli!
Kak pa tiste pojejo?
Bog nas vari hujd'ga leta!
Tak pa pojejo žrmli moje.

Jaz pa nekaj nov'ga man!
Kaj pa takega?
Enega peseka?
Kak' pa tisti pesek poje?
Bešte tatje, bešte tatje!
Tak pa poje pesek moj!

Jaz pa nekaj nov'ga man!
Kaj pa takega?
Eno ljubico!
Kak pa tista ljubica poje?
Ljubi moj, bodi moj!
Tak pa poje ljubca moja.

Jaz pa nekaj nov'ga man!
Kaj pa takega?
Staro babo!
Kak pa tista baba poje?
Lump pijani, lump pijani!
Tak pa poje baba moja.

8078.

(Iz Hrušovca in Kladja pri Št. Juriju na juž. žel.)

Jaz pa nekaj mam,
Kaj pa takega?
Ene lepe gosli.
Kok' pa tiste pojejo?
Čiram, čaram!
Tak mi pojejo gosle moje!

Jaz pa nekaj mam,
Kaj pa takega?
Ene lepe citre.
Kok' pa tiste pojejo?
Din, din, din, din!
Tak mi pojejo citre moje.

Jaz pa nekaj mam.
Kaj pa takega?
Eno grdo žabo.
Kok pa tista poje?
Rega, rega, rega, rega!
Tak mi poje žaba moja.

Jaz pa nekaj mam.
Kaj pa takega?
Mojo grdo babo!
Kok' pa tista poje?
Svinja grda!
Tak mi poje baba moja.

8079.

(Od Novakov pri Cerknem.)

Jaz pa imam neki noviga.
Oh, kaj pa taciga?
Ena luštna gajžlica.
Ona tako poje:
Pika, poka, pika, pok!

Jaz pa imam neki noviga.
Oh, kaj pa taciga?
Ene luštne harmonike.
One pojejo:
Kuaka, kuaka, kuaka, kuak.

8078. *Zapisal* Fr. Malgaj. — *Iz njegove zbirke št. 30.*
8079. *Zapisal* Emil Bizjak, *narekoval* Martin Peternel. — *Iz Bizjakove zbirke str, 13.*

Jaz pa imam neki noviga.
Oh kaj pa taciga?
Ena luštno dekle.
Oh, ona poje:
Ti dreja, ti drom!

8080.

(Tinje.

Jaz mam nekaj novega,
Ane nove citre,
Tako lepo pojejo:

Cicideja, cicideja!
Tako lepo pojejo.

Godci iz treh dežel.

8081.

(Iz Krasec pri Moravčah)

Vsi: Mi smo muzikonti,
Smo prišli s treh dežel.
Eden: Jest sem muzikont,
Sem pršu s treh dežel.
Jest znam igrati!
Vsi: Mi znamo igrati!

Eden: Jest znam igrati
Na moje citre!
Vsi: Mi znamo igrati
Na naše citre:
Cingaringa, cingara!

Drugič: Dalje vse isto, vstavi se le namesto citre harmonike in zadnji verz je:

Tudъl, tudъl, tudъl!

Tretjič vse isto, vstavi se za citre le harpe in zadnji verz slove:

Brenka, brenka, brenk.

Četrtič ... klanete:

Tudъl, tudъl, tudъl!

Petič ... piščalke:

(se žvižga.)

Šestič ... klaver:

Enket tukej, enket tam!

Kdo bo dude hranil?

8082.

(Iz Vrbovca.)

Alaj dude, alaj dude,
Ddo vas ranil bude,
Da mene ne bude?

Negda tata, negda mama,
Negda i mi same!

8080. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 674.*
8081. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iž njegove zbirke VIII. 60.*
8082. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 80.*

Kako pojo zvonovi o posebnih prilikah in pri nekih cerkvah.

8083.

(**Podjunsko, Podkrnos.**)

Kedar mrtvecu zvoni, pojo otroci:

Bombilom, bombilom! Kdo ga je pokopov?
Kdo je vmrv? Celovški ropov.
Celovški črv.

8084.

(**Iz Matene pri Igu.**)

Matenski ali iz drugih vasi otroci oponašajo brškemu (ali matenskemu) mežnarju kakó zvoni:

Brški (matenski) mⁱežnar Pa zaukov;
S tàrtà zvⁱezan, V zàpèčъk stⁱeku,
V vuda skoču, Hlebčъk spⁱeku,
Hlače zmoču, Na prah se je vsù,
Vъn pakukov, Pa ga je snù.

8085.

(**Gorjansko na Krasu.**)

Ivanjegrajski zvonovi pojó:

Buteláda,
Rĭepo kýha,
Zĭèljɛ jèj!

8086.

(**Iz Klanca na Krasu.**)

Na Ivanju gradu zvoni:

Pókri — pókri — pókriváča!

8087.

(**Iz Klanca na Krasu.**)

Véliki zvon v Komnu na Krasu poje:

Špéh na ŭólji cvŕt!

8083. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 667.*

8084. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke..*

8085. *Zapisal* Anton Štrekelj. — *Iz njegovega rokopisa. Izraza* buteláda *ne ve živa duša razložiti.*

8086. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* M. Zavadlal. — *Iz Štrekljeve zbirke.*

8087. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* M. Zavadlal. — *Iz Štrekljeve zbirke.*

8088.

(Iz Klanca na Krasu.)

Na Voščici zvoni:

Tri kótle, tri póvne,
Tri bábe so bólne!

8089.

(Češnjevek.)

V Češnjevku zvoni:

Češnjou drek, Ni za burk,
Vakounjek, Piškou šurk

8090.

(Iz Kamnika.)

Zvonovi na Žalah v Kamniku:

Dedъc ma tolarje, Le v jamo ž nim,
Dedъc ma tolarje, Le v jamo ž nim

8091.

(Iz Bratonec.)

Bràtonskíva zvoná:

Dȗšo v nébo, têlo v zémlo,
Dȗšo v nébo, têlo v zémlo.

8092.

(Iz Bratonec.)

Doklèžovski zvonôvjä:

Lènka mřla, vřč potřla. Dêtä mêla,
Na prági sidêla Vö z lònca kàšo jêjla.

8093.

(Češnjevek.)

Na Trati zvoni:

Mežnar je babo vbu, Pijkъlka, pajkъlka,
Kdo bo h pogrebu šu? Zadaj je zajkъlka.

8088. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal* M. Zavadlal. — *Iz Štrekljeve zbirke.*

8089. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 180. „Češnjevčani imajo češnjo (za patrona): seveda slabo opravi, kdor kaj takega pravi, kakor se v Višnji gori ne sme vpraševati po polžu“.*

8090. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 32. Na Žalah je kamniško pokopališče.*

8091. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz njegove zbirke št. 199 d.*

8092. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz njegove zbirke št. 199 c.*

8093. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 180.*

8094.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Vrbanjski zvonovi:

Minka vmrla, Minka vmrla!

8095.

(**S Suhe.**)

Predoseljski zvonovi:

Mъš pa v umar, moko jé:
Vbí jo, vbí jo, vbí jo,
Vbí jo, vbí jo, vbí jo!

8096.

(**Češnjevek.**)

V Dvorjah zvoni:

Mъš je u mar!
Vъn jo spod!

8097.

(**Iz Bratonec.**)

Ižakovski zvonôvjä:

Mlínar müntâo
Sämäli mäni füntâo,
Mäjko, ka da mi läjko!

8098.

(**Iz Kamnika.**)

Lahovški zvonovî:

Motíka, róvъnca,
Lahovška gnójъnca

Štrukle vkъp
Tovčeta, tovčeta!

8099.

(**Češnjevek.**)

V Cerkljah zvoni;

Na Gabrou štal
So mačka kual;

Brca, brca,
Še ga vdar'.

8094. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 36.*
8095. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 13.*
8096. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 180.*
8097. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz njegove zbirke št. 199. b.*
8098. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 30.*
8099. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 180. ‚Maček' je namreč cerkljanski vaški ‚patron'.*

8100.

(**Češnjevek.**)

Umrlemu otroku zvoni:

Pet angъlčkou, pet kranceljčkou,
Le v jamco ž njim!

8101.

(**Iz Kamnika.**)

Zvonovi na Malem gradu v Kamniku

Pet pintarčkov, Pet pintarčkov,
Pet angъlčkov, Pet angъlčkov!

8102.

(**Iz Bratonec.**)

Mälìnčki zvon:

Pìnd vina, pìnd vína!

8103.

(**Češnjevek.**)

V Veleselu zvoni:

Presnete tъrske, Use bъ še bo,
Kok rade gore: Premou jъh je bo!

8104.

(**Torovo.**)

Predàrte trské, Sam' to, sam' to,
Kok rade goré: Premal jih je blo!

8105.

(**Iz Dragatuša.**)

Na Tanči gori zvoni:

Stári Klêmen Kàj me bo za lón?
Zájca dŕl: Rêpa i fažou!

8100. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 183.*
8101. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 31.*
8102. *Zapisal* St. Kühar. — *Iz njegove zbirke št. 199 a.*
8103. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 181.*
8104. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 49.*
8105. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa.*

8106.

(**Borovlje.**)

Zvonovi v Zadovljah pojo:

Šent-Ilovo, potenfano,
Šent-Ilovo, potenfano.

8107.

(**Iz Ščednja.**)

Zvonovi pojo:

Tovci Juri, tovci Blaž,
Jest ne morem, ti ne znaš.

ali:

Tovci Juri, tovci Blaž,
Svinja serje, ti gonjaš!

8108.

(**Podkrnos.**)

Zvonovi v Humčah pojo:

Tri parę ror'čov,
Tri pare ror'čov!

8109.

(**Češnjevek.**)

V Šmartnu za Kranjem zvoni:

Za rimъljnam,
Za bangarjam,
Za lepъm, belъm
Falarjъm.

8110.

(**Podkrnos.**)

Šmarješki zvonovi pojo:

Župa tinka,
Nima cinka.

8106. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 665 a.*
8107. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke št. 88 a, b. Namesto* gonjaš (= govnjaš) *pojo drugi* hlampaš.
8108. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 551 b.*
8109. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 182.*
8110. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 666.*

Oponašanje raznega orodja in raznih del.

8111.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Kadar Kapeljanci v Lučane na kolabrah drva peljajo, cvilijo roda kolesa, počasi navkreber se premikajoča:

Kje so Lučane? Hudiču v rit!
Kje so Lučane? Hudiču v rit!

navzdol po klancu pa:

Je že vidim! Je že vidim!

8112.

(**S Kozjaka nad Mariborom.**)

Rodemu kolesu, kadar počasi gre in škriplje, oponašajo:

Masti ni! Masti ni!

Kadar pa se naglo vrti:

Nič ni kolinil! Nič ni kolinil.

8113.

(**Kozjak nad Mariborom**)

Žolnove kolabre:

Že deset let čisn kolino, Še letos ne bom,
Že deset let čisn kolino: Še letos ne bom!

8114.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Strnadove kolabre.

Kurudíbuc! Kurudibuc!

8115.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Čepejev voz je cvilil:

Klafunc! Klafunc!

8111. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 41.*
8112. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*
Koliniti = koline napravljati.
8113. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 40.*
8114. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 39.*
8115. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 38.*

8116.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Klopotec z 8 kiji:

Tenko janko lehko trga,
Tenko janko lehko trga!

Klopotec s 7 kiji:

Kak je Hanza, tak sn jaz,
Kak je Hanza, tak sn jaz!

ali:

Kunka lunka hozenkak,
Kunka lunka hozenkak!

8117.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Habidov klopotec je pravil s 5 kiji (trije so mu izpali) v jeseni l. 1888:

Habidov — suh kruh,
Habidov — suh kruh!

8118.

(**Kozjak nad Mariborom.**)

Krautov mlin:

Še tako, še tako, še tako!
Jo viiš, da ne morm!

8119.

(**S Kozjaka nad Mariborom.**)

Če mlatita dva, se glasi to:

Cak, cak, jok, snop,
Cak, cak, jok, snop!

Če mlatijo trije, se glasi to:

Krumpast pes, krumpast pes,
Krumpast pes, krumpast pes!

Če mlatijo štirje, se glasi to:

V vsakem koti snop na poti,
V vsakem koti snop na poti!

8116. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 42.*
8117. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 43.*
8118. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 37.*
8119. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke I.*

Če pa jih mlati šest:
Se kuha, se peče, se kuha, se peče,
Se kuha, se peče, se kuha, se peče.

8120.

(**Iz beljaške okolice.**)

Pikъta, pokъta, Doklete po krajcarjъ,
Dosta po Rožъ, Puebъ po grošъ!

8121.

(**Od Beljaka.**)

Oponašanje tkalčevega dela:

Tkavc, trm, trm, Kъ bъ gvale ne mov,
Ma gvavo k' an grm! Bъ še trmat ne znov!

„Šibum šibovala."

8122.

(**Iz Vrbovca.**)

Šibum šibovala, Bratom bratovala,
Kamen kamovala, Decom decovala,
Trnom trnovala, Mater matovala,
Bičom bičovala, Vujcem vujcevala,
Hižom hižovala, Kumom kumovala,
Klopom klopovala, Listom listovala,
Stěnom stěnovala, Světom světovala,
Knigom knigovala. Jezuš Ježuvala,
Grěhom grěhovala, Ludem ludevala,
Božom božovala, Možom možovala,
Bogom bogovala, Ženom ženovala,
Sinom sinovala, Batom batovala.

8123.

(**Iz Vrbenj.**)

Različno poštevanje in rimanje ž njim.

Ena, dve — Krape jest;
Kam pa gre? Sedem, osem —
Tri, štir — Lepo te prosem,
Po krompir; Devet, deset —
Pet, šest — V nebesa vzet!

8120. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 14.*

8121. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa st. 14., kjer se razlaga* gvava *z* glava, trmati *s* tkati.

8122. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 84—85. Na str. 98 piše Plohl:* „Otu čudnu pjesmu kazivalo mi je više seljaka. Ja sam svakoga izpitivao, što znači eta pjesma? kada se pjeva? itd. Al nijedan nije mi znao ništa o njoj kazati, već to, da se pjeva obično na paši."

8123. *Zapisal* Jul. Slapšak*: povedala* Jerica Pogačar. — *Iz Slapšakove zbirke II. 42 c.*

8124.

(**Iz Matene pri Igu.**)

K' je s^{i}edm, se vs^{i}edem,
K' je v^{u}osm, žè k^{u}osm,
K' je dev^{i}et, je žè trebuh nap^{i}et,
K' je des^{i}et, bi rat pa žè sp^{i}et!

8125.

(**Homec pri Kamniku.**)

Pastir na paši poje:

Ura je osem,
Jaz še nisem kosil;
Ura je devet,
Imam že trebuh napet;
Ura je deset,
Sem že lačen spet!

8126.

(**Iz Pijavec pri Mokronogu**)

Hujsa, drgunca,
Dva debela junca:
En'ga smo zaklali,
En'ga v punkelj djali.
Hujsa drgunci,
Trije debeli junci:
En'ga smo zaklali,
En'ga pa prodali.
En'ga pa še imamo,
Tega pa ne damo.

8127.

(**Kamnik.**)

Ura je jnó,
Mileš ma ženó.
Ura je dve,
Mileš že gre.
Ura je tri,
Mileš letí.
Ura je šter,
Mileš gre po šmer.
Ura je pet,
Mileš gre že spet.
Ura je šest,
Mileš gre na . . .
Ura je sedьm,
Mileš je cev šelьm.
Ura je osьm,
Mileš še ni kósu.
Ura je devet,
Mileš gre že spet.
Ura je deset,
Mileš gre na . . .
Ura je enajst,
Mileš ma hud gajst.
Ura je dvanajst,
Mileš ma hud gajst.

8124. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedal* J. Kramar. — *Iz zbirke Fr. Kramarja.*

8125. *Zapisal* M. Zarnik. — *Iz NB. 34.*

8126. *Zapisal* Julij Slapšak. — *Iz Slapšakove zbirke II. 40 a.*

8127. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 88.*

Izštevalnice za igre.

8128.

(Iz Dolenj pri Rovih.)

Ajkolo — pajkolo
Bergoči.
Čiči — biči
Rompani,
Raka — spaka
Donaveter,
Čiči — biči
Fora!

8129.

(Iz Vranje peči.)

A'n, ban
Pet podgan,
Sedem miš,
V úh' se piš'!

8130.

(Češnjevek.)

An, pán, pét podgán,
Štiri míši, vъn jo spíši!

7131.

(S Suhe na Koroškem.)

Andra, bandra, vinčice,
Sia, bia, kam pa gre?
Elfa raka tika tak,
Sia, bia — ven!

8132.

(Z Vranje peči.)

Anica, banica,
Sedma naptanica
Rada pije, rada jé,
Kar ji ostane, fantom dâ.

8128. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.* Opomnja: Velika večina teh stvari je tuja, zlasti laškega, manj nemškega izvira

8129. *Zapisal* Jernej Podbevšek. — *Iz njegove zbirke I. 3. Zapis* Fr. Steléta iz Kamnika (*v njegovi zbirki VIII. 10.*) *se loči;* 3 Sedem] Pet. *Zapis* drja Rud. pl. Andrejka iz Dolenj pri Rovih *se loči:* 4 uh'] r't.

8130. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 184. Na str. 185 piše:*

„S pomočjo zadnjih inačič se določajo pri igrah posebne uloge (prvič, ker pozneje jih določa navadno že igra sama). Katera inačica se vzame, je vse eno, odvisno od znanja dotičnega ki žreba, vendar mora ostati ves čas pri isti. Otroci še vstopijo v krog, najčešče da vsak svoj desni kazalec na koleno žrebalčevo. Začenši s prvim pri sebi, pokaže to po vrsti v krogu pri vsakem naslednjem naglašenem zlogu drugi kazalec ali osebo. Kogar zadene zadnji zlog, je rešen posebne, navadne neprijetne vloge. Na ta način se žreba tako dolgo, da so rešeni vsi razven enega, ki mu dotična uloga pripade. Rešeni vedno izstopi in pri naslednjih žrebih ne pride več v poštev."

8131. *Zapisala* Neža Srienc. — *Iz Lulkove zbirke št. 81 c.*

8132. *Zapisal* Jernej Podbevšek. — *Iz njegove zbirke. I. 4.*

8132.

(Iz Cerkna.)

Arъm, bárm,
Pekatárъm,
Tanca, banca,
Nima franca,
Puša ime —
Párāk!

8133.

(Iz beljaške okolice.)

Ana, banja,
Tri konje,
Čiče, biče,
Kumpare!
Trika, trika,
Mrzva raka,
Ura bije,
Vah gre ven!

8134.

(Z Vranje peči.)

Andili, bandili,
Jama, Rona di puré!
Kvanto fešti! Vinti tré.
Le škodela, škampolela
Špir in dara špecarija:
Tikiti, takiti, škampavija!

8135.

(Ljubljana.)

An, doj,
Trta noj,
Ši vi
Kompani,
Tika taka
Srba raka,
Vija vaja —
Vèn!

8136.

(Kamnik.)

Otroci se vstopijo v krog, eden, ki stoji v sredi, poje pesmico, v vsakem zlogu pokaže po vrsti od desne na levo ali nasprotno na enega, in kogar zadene z zadnjim zlogom, ta mora ven iz krogn. Otroci tekajo okoli in kdor je zadnji ostal v krogu, jih mora loviti, dokler kterega ne vjame. Igra se prične na to iznova:

Un, do, trtano,
Sivi kompani:
Srbaraka
Tikataka,
Vija vaja vъn!

8132. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Priobčil* J. Baudoin de Conrtenay *v „Archiv f. sl. Phil.“ VIII. 278.*

8133. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 1.* Vah = Lahon.

8134. *Zapisal* Jernej Podbevšek. — *Iz njegove zbirke l. 2.*

8135. *Zapisal* M. Malovrh. — *Iz „Kresa“ III. (1883) 64, kjer je v glavnih stvareh dokazal italijanski vir te izštevalnice*: („Un doi * tre fra noi, * Si mia * Compagnia * Ti che ti tocco * Sopra la rocca * Va via!“); *primerjaj tudi Schuchardt, Slawo-Deutsches und Slawo-Italienisches 58.*

8136. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 9.*

8137.
(Češnjevek.)

An dój tŕtanój,
Živa bíva kómpaníja,
Tíka táka, srábaráka,
Víja vája víža vъn!

8138.
(Ljubljana.)

An, duj, druj,
Trtaluj,
Ši, vi, kompanji,
Tika, taka,
Ribaraka,
Vija, vaja,
Ven!

Kogar zadene beseda ven, si mora dati oči zavezati, ali stopiti iz kolobarja.

8139.
(Češnjevek.)

Ekate, pékate, cúkate mé,
Abe fábe dómine!
Etkenu, petkenu, kúfr stúc,
Kvínte, kvánte vínga fúc.

Drugi štejejo:

Ekate, pékate, cukr, kofe,
Ibe fábe Dómine,
Etrum, petrum, kufr, štuc,
Kvinte, kvante, oti fuc!

8140.
(Židovnjak.)

Eketi, peketi, cuketi mê,
Abe, fabe, domine,
Elc, relc, dras, tis, tus!

Na kterega „tus“ pride, tisti (pastir) more prasička gûniti.

8141.
(Iz Dolenj pri Rovih.)

Ena lepena,
Lačuto kosi.
Kje si hodil?
Kje si bil?
Po vrtu sem hodil,
Kamničke pobral,
Kruha prosil,
Po rit dobil.
Ajha — pajha,
Riten-knedel —
Ravs!

8142.
(Židovinjak.)

Enega, benega, čičeka, lenka,
Šmükla, dükla, divola düks.

Na kerega „diks“ pride, on more prašićka gûniti.

8137. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 184. Na mestu* Tika taka *tudi* Siva raka, *nam.* Živa *tudi* Siva.
8138. *Zapisal* — r —. — *Iz „Zore“ I. 196.*
8139. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 184.*
8140. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Vestnika“ I. 125.*
8141. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
8142. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz „Vestnika“ I. 125,*

8143.

(Iz Kamnika.)

Ene, tene,
Tike, take,
Inter bone dvake,
Edrum, bedrum
Puterštuc,
Kvinte, kvante,
Bense fuc!

8144.

(Iz Kamnika.)

Engъl, bengъl,
Čuk di me,
Febъl, fabъl,
Domine,
Eks, puks, dravs!

8145.

(Iz Iške loke pri Igu.)

Andle, bandle,
Cuckov sin,
Kej si hodu,
Kej si biv?
„Pà vàrti sm špncirov,
Kamnčke nabirov,
Dàmú pršù,
Pàtice prosu,
Teapen biv,
Nč dàbiv!“

8146.

(Iz Iga.)

Andrle, bandrle,
Cuca kasi —
Kuot si ti hodu,
Kej si ti biv?
„Pà vodi špncirov,
Pajke pabirov.
Ajk, pájk,
Ritṇk, pitṇk,
Kàvs!“

8147.

(Iz Cerkna.)

A'ndьrle, banderle,
Čickau sín,
Kuót si hádu?
Pa wortu špancírau,
Kámčke pabírau.
Rajha — pajha,
Riětьn miěrьnk —
Kaus (aus?)

8148.

(iz Ščednja.)

Engole, bengole,
Cuckov sin
Po vrti maršira,
Kobilce zbira,
Ajfen, Kajfen,
Gledan kovc!

8143. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 12; nam.* inter *pojo tudi* edrum.

8144. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 13.*

8145. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedala* Brajdarjeva Lojza. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8146. *Zapisal* Fr. Kramar; *povedal* Fr. Glavan, šolar. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8147. *Zadisal* Fr. Sedej; *priobčil* J. Baudouin de Courtenay *v „Arhivu f. sl. Phil.“ VIII. 278.*

8148. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njeg. zbirke 92 b. Za* cuckov sin *tudi* cucko da me.

8149.
(Iz Kamnika.)

En kovač hoče sojga konja podkovat;
Kolk žъblov mora 'met?
Edъn, dva, tri,
Pejd vъnkej — ti!

8150.
(S Suhe na Kor.)

Kovač hoče svoje konje potkovati;
Kolko žrebljev mora dati?
Ena, dve, tri —
Pojdi ven — ti!

8151.
(Z Vranje peči.)

En kovač konja kuje. En'ga, dva, tri:
Kol'ko žebljev potrebuje? Pojdi venkaj ti!

8152.
(Češnjevek.)

En kováč kónje kúje,
Kólk žebljóu potrebúje?
En, dvá, trí, štír, pét!

8153.
(S Suhe na Kor.)

Eva je po vrtu hodla,
Kolko tičev je nalovla?
Ena, dve, tri —
Pojidi ven ti!

8154.
(Borovlje, Podkrnos.)

Ini, ani, ho!
Kapitani ho,
Cika bela, cika bela
String, strang stro!

8155.
(Iz Škofije v Istri.)

Tanči, naranči,
Pъr sókoti, pъr mókoti,
Pъr zrnci, pъr trnci,
Mazulka ven!

8156.
(S Suhe.)

Ti si krava belka bela
In vesela,
Daj mi mleka, muci dala,
Ti si črni buc!

8149. *Zapisal* Fr. Stelè. *Iz njegove zbirke VIII, 11.*
8150. *Zapisala* Neža Srienc. — *Iz zbirke Lulkove št. 81 b.*
8151. *Zapisal* Jernej Podbelšek. *Iz njegove zbirke I. 1.*
8152. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz njegove zbirke str. 184.*
8153. *Zapisala* Neža Srienc. *Iz Lulkove zbirke št. 81 a.*
8154. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 681.*
8155. *Zapisal* Ivan Grbec; *pela* Mar. Pečarič. — *Iz Grbčeve zbirke 115.* Mazulka = mazurka (plesna oblika).
8156. *Zapisala* Neža Srienc. — *Iz Lulkove zbirke št. 81 d.*

Otroške igre z vezanim (ritmičnim) besedilom.

8157.

(Iz Kamnika.)

Čiv — pobodiv: Drže se drug drugega za kožo na roki:

Čiv, čiv,
Pobodív,
Po svet' je hodív,
Ni jedъv,
Ni piv,
Pa vъnder živel!

8158.

(Kamnik.)

Igra s črtami:

Jest znam brát' in pisát',
J'n gór postavlát';
N'č m'n, n'č več,
K't dvejset j'h je!

Pri vsakem zlogu naredi eno črto predse, potem se pa pošteje, če jih je res 20, ker se navadno za kak zlog zmoti.

8159.

(Iz beljaške okolice.)

Kadar otroci kaj iščejo:

Škampelъ, škampelъ,
Toja hiša gori,
Tabe pa doma nъč ni.

8160.

(Stupnik pri Zagrebu.)

Lovice: Rupcem zavežu oči jednom, a on treba, da ostale lovi. Kojega ulovi, onaj ima mjesto njega zavezanim očima loviti. Tada pjevaju:

Jedan, jedan, saki tjedan,
Jedan, dva, tri,
Potukli se patri
Na crikveni vrati,
Jedan drugem viče:
Pomoz'te mi striče!
Kaku ću ti pomoći,
Kad ne mogu sam.
Hop, hop, hop!
Na prasici klop!

8157. *Zapisal* Fr. Stelè. *Iz njegove zb. VIII. 23.* — *Prim. uganko:* Šilo bodilo * Po svetu hodilo * Ni pilo, ni jelo, * Pa vendar živelo = Gosli.

8158. *Zapisal* Fr. Stele. — *Iz njegove zb. VIII. 16.*

8159. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 30, kjer se razlaga* škampelъ škrat (misli se, da škrat na tisti reči sedi).

8160. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZNŽ. I. 129.*

Pipa — pipalica.

8161.

(**Iz Dragatuša.**)

Vsi počenejo, vsak upre po dva prsta (kazalec in sredinec) ob tla, eden šteje po prstih (na en verz pride en prst).

Pípà.
Pípalica
Nà vole,
Nà kole
Nà strbene
Pàlice.
Čìgi ród?
Téga Fránca
Ràdovanca. —
Zòv'te mi ga
Nà večero,
Ne dajte mu
Vêčerati
Nì pod kùčo
Pògledati.
Žàglovc,
Màglovc,
Ajd na vòjsko!

Na katerega se je izteklo, zadene enega na rame, in oni, ki je štel, ga izprašuje. Pogovor je tak: Móž, kaj nòsite? — Vrèče. — Kaj je v vrèče? — Klòpko. — Kaj v klòpke? — Igla. — Kaj v ìgli? — Kônec. — Kaj v kônce? — Vuš. — Vrêčite jo ná tla! . . . Vrže jo na tla, če jo more, če ne, vrže uš njega.

8162.

(**Iz Kamnika.**)

Rinkco talati. Eden drži roke kakor pri molitvi; ko drugi stoje v krogu, gre od enega do drugega in se dela, kakor bi vsakemu nekaj dal in poje:

Rink'co tálam,
Dobr skrí!

Seveda dá samo enemu, Tistemu pa, ki dobi, se veselje bere že na obrazu in tako ga vsak lahko ugane.

8163.

(**Suha.**)

Otroci sedo skupaj, eden pravi:

Jest s'm na sred,
U strdén skled:

Drugi se oglasi:

Na kraj,
U svetmo raj!

Tretjemu pa nagajajo:

Na konc
u . . . . vonc!

8161. *Zapisal* Oton Zupančič. — *Iz njegovega rokopisa. Vreče je v Belih Kranjcih srednjega spola; čudno, da se izgovarja* žaglovec, maglovec, *dočim se govori v tem primeru navadno* a (*paglavec*). *Besed, ki jih ne razumete Vi, ne razumem ni jaz.*

8162. *Popisal* Fr. Štelè. *Iz njegove zqirke VIII. 20.*

8163. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 26.*

8164.

(**Kropniška.**)

Ko se otroci skrivanja igrajo, pojejo:

Sejaj, sejaj solnce!
Kaj pan dela?
Svojo mečo kuje.
V kom jo kuje?
V konjski stopínj',
Jajčji lupin':
Že belinček belček
Skočil na bel hlevček.

8165.

(**Kamnik.**)

Sola. Eden je učitelj, drugi učenci. Učitelj poje to po zlogih, vsi ponavljajo za njim, in kakor hitro kdo en zlog več reče, mora nekaj plačati.

Petr peče hlepca dva,
Petr sam pojé obá,
Petr se na glas reži,
Ker za Mico kruha ni.

8166.

(**Kamnik.**)

Ančka Bobova,
Jest tečem za nô —
S kol'ko držínó?

Kaže zaprto pest, nasprotnik pa mora povedati, koliko ima pod palcem.

8167.

(**Iz Pijavec pri Mokronogu.**)

Prvi: Jarca — kopó!
Drugi: Jaz tečem za njo!
Prvi: S kolko držnô?
Drugi: Z [dvema] naj bo!

Igre ugibalice.

8168.

(**Iz Kamnika.**)

Biba ieze, biba ni,
Tovar nese, osu ni,
Roge ima, kozu ni.

8164. *Zapisal* M. Kokalj. — *Iz NB. 137.*
8165. *Zapisal* Fr. Stelè. — *.z njegove zbirke VIII. 22.*
8166. *Zadisal* Fr. Stelè. — *Iz njeg. zb. VIII. 17.*
8167. *Zapisal* Julij Slapšak. — *Iz njegove zbirke II. 40. d. 2* držnô = družino.
8168. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 24.*

Leze (otrok) s prsti počasi naprej, potem pa, ko tako pride drugemu že blizu do obraza, pravi:

Povž je, povž!

ali pa:

bъc, bъc, bъc!

To je igra starejših z mlajšimi.

8169.

(**Iz Pijavec pri Mokronogu.**)

Koliko reči ima kdo v pesti:

Prvi: Jarca na vej'!
Drugi: Dol jo zavlec!
Prvi: Kolk' ima v kljuni?
Drugi: [Dve.]

8170.

(**Iz Dolenj pri Rovih; povsod znana.**)

Kljuka — pet, Dva pa tri:
Križ — deset, Kolk to stri?

8171.

(**Kamnik.**)

Kolobìn, kolobàn,
V kter' je pokopàn?

Meša roke navzkriž (zaprte pesti) in nasprotnik mora vgeniti, v kateri je fižol ali kaj takega.

8172.

(**Ziljska.**)

Kresnica (Chrysanthemum leucanthemum) se vzeme v pest i se reče:

Dekelca, ljubica, kurbica —
Dekelca, ljubica, kurbica itd.

i per vsakej besedi se rožici jedno pero od cvetja odterga -- i poslednja beseda valja.

8168. *Zapisal* Julij Slapšak. — *Iz njegove zbirke II. 40 d. 1.*
8170. *Zapisal* dr. Rudolf pl. Andrejka. — *Iz njegovega rokopisa.*
8171. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 18.*
8172. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 76.*

8173.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Prvi: Pod podom,
Pod prstom,
Pod kirem?
Drugi: Pod srednjim (tem).

8174.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Prvi: Raca — bica,
Stuc — kopun?
Drugi: Raca (t. j. na pare)
Kopun — pa ne.

Dodatek.

Pesmi zazibalke.

8175.

(S Pivke.)

Tutáj ninái, deté mladó,
Da bi radó zaspančkalo!

Da te bi varval večni Bog,
Bog oče, sin in sveti Duh!

Jest tebe bom zazibala,
Marija te bo prekrižala.

Svet angel varh naj varje te,
Sveta Trojica vari te! itd.

8176.

(Iz Loškega potoka.)

Tutaj ninaj,
Tutaj, ninaj
Dejte mladu!
De bi skorej veliko blu!

De bi služilo Bogu,
Divici Mariji in Jožefu!
Tutaj, ninaj, nač.
Tutaj ninaj, nač!

8177.

(Iz smlejske okolice.)

Ovbe, oča Čamer,
V hiš je velik jamer:
Otroci so pomrli,
So vrele kaše žrli.

Za pečjo raste praprota,
Po hiši skače lakota!
Oča Čamer!
V hiš je velik jamer!

8173. *Zapisal* Jul. Slapšak. — *Iz njegove zbirke II. 40 d. 4.* kirem = kterim.

8174. *Zapisal* Jul. Slapšak. — *Iz njegove zbirke II. 40 d. 3.*

8175. *Zapisal* Fr. Domicel-Pivčan. — *Iz „Novic“ XIV. (1856) 134 v spisu „Znamenitosti Notranjskega i popis Pivke.“*

8176. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. I. 120.*

8177. *Zapisal* Karol Pleško. — *Iz njegovega rokopisa A (To pesem in pesem* „Preljuba moja kršenca“ *sem slišal od svoje stare matere* Franč. Pavšlar v Hrastji *pred kakimi 55 letmi. Služila je, nas otroke, če nismo zaspati mogli v spanje pripraviti 3. III. 1896). Drugi zapis v rokopisu* B *ima to varijanto:* 4 K so vrelo kašo žrli.

8178.

(Iz Ščednja.)

Tajnonina, tajnona,
Mojga moža ni doma.
Kam je šo? V Ižolo,
Po no pinco kiselo!

8179.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Ajčka, tutajčka,
Čipka nese jajčka!

8180.

(Izpod Šmarne gore.)

Komer se dremle,
Naj gre spat,
Kokr je delou
Anzer mlad!

8181.

(Iz Tribuč.)

Visoko to sunce žareno,
Još su viša Carigrada vrata.
Na njih sedi majka Dejanova,
Ona sedi i Dejana ziblje:
„Tuti, nuni, moj mladi Dejane,
Brzo rasti, još brže naznavljaj.
Da otameš kralju kraljevinu,
Da otameš banu banovinu,
Da otameš caru carovinu,
Tega bu vesel oče nebeški.“

Zazibalka Jezusa.

8182.

(Iz Šestin blizo Zagreba.)

Vsni, moja rožica,
Vsni, moja vijolica,
Malahna, ah ljubljena,
Vsni, ma gerlica.

Vsni, dragi cvětek nov,
Vsni, kinč vseh cvětov,
Malahni, ah ljubljeni,
Vsni, kinč ljubavi.

Vsni, poljski lilium,
Vsni, konvalium,
Malahni, ah ljubljeni,
Vsni, sin jedini.

Vsni, duše zercalo,
Vsni, kinč i blago,
Malahni i ljubljeni,
Vsni, Jezuš željni.

8178. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 105.*

8179. *Zapisal* Jul. Slapšak. — *Iz njeg. zbirke II. 40 e.*

8180. *Zapisal* dijak A. V. — *Iz njegovega rokopisa 7. Prim. naslov:* „Komur se dremlje, naj gre spat. B.“ (*št. 1761—1763.*)

8181. *Zapisal* Iv. Sašelj; *pela* Kata Peteh. — *Iz „Bisernice“ II. 169.* Otameš = otmeš.

8182. *Zapisal* neznanec — *Iz MR. 343. Natisek v „Slavjanu“ Majarjevem 1874, 74—75 se ne loči od zgoranjega, razen pisave* je *za* č. *Pesem je našel Majar najbrž v kaki stari kajkavski pesmarici; že pisava* Vsni *za* Usni, *kakor terja metrum aže na to.*

8183.

(Iz Dobrepolj.)

Bóm, bóm,
Bóm žé dál
Zaèn bokál,
Posehmál
Bómo píli,
Se gostíli,
Vin točíli,
Pa hvalíli
Vsi Bogá,
K nam ga dá
En kozarčik
Ali dvá.
Vse stvari
Hvalite ga:
Mož, ženíca,
Brat, sestríca
Golobíca,
Jerebíca,
Prepelíca,
Kukovíca,
Volk, lesíca
In kozíca,
Tudi vrán
In podgán
Bóga hváli
Nuč in dan;
Vsi fantíči
In deklíči,
Ribe, tíči,
Vsi červíči,
Vsaka stvar
Za ta dár,
Hlapec ino
Gospodár.
Vsi molimo
In častímo,
Stvarnika vsi
Zahvalimo,
De od njega
Vin dobimo!
Jest tegà
Dobriga
Očeta nebeškiga
Bom častíl,
Dokler žív
Bóm, bóm, bom!

8183. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. XVII. 8, 3. Pesem je umetna.*

Razdelek IV.

Pesmi o samskem in zakonskem stanu.

Pripomnja.

Otroškim — in pastirskim pesmim, ki so s temi tako ozko spete, da se ne dado od njih ločiti — sledijo v tem oddelku pesmi o samskem in zakonskem „stanu“. Tako je pridržano naravno sosledje in naravni razvoj dogodkov v človeškem življenju, po katerem so pesmi, kakor v drugih razdelkih, razvrščene tudi v tem.

Hvali samskega stanu in njenih dobrih strani sledijo pesmi o želji po zakonu, pomiselki in nasveti samcem pred zakonom. S hvalo devištva in še marsikje drugje je prišlo v narodno pesem precej razmerno mladega blaga, posebno od strani cerkve. Sprejeto je tukaj, ker je povečini sestavljeno iz elementov, lastnih narodni pesmi, ker je zelo razširjeno in ker je privzelo in oddalo v drugo narodno pesništvo toliko narodnega, da se iz narodnega pesništva izločiti ne da.

Med zakonskimi pesmimi je marsikatera, ki bi na prvi pogled spadala drugam, recimo med pripovedne ali šaljive in zabavljive. Priobčena je tukaj, ker se je ustvarila in razvila iz osnutka, ki spada po svojem jedru v ta razdelek. Hvali zakonskega stanu sledijo pritožbe zakoncev, najprej moža nad ženo, za tem žene nad možem. Z obširno skupino o možu pijancu so zakonske pesmi pravzaprav končane. Slede jim še pesmi o drugih stopnjah sorodstva (tašča, zet) in o vdovcih, ker so te pesmi v naravni zvezi z zakonskimi.

Na koncu so priobčene pesmi, najbolj šaljive in zabaljive, v katerih se opisujejo zakonske scene ali storije. Ta skupina tvori zvezo in prehod iz tega razdelka k sledečemu delu.

Najlepši stan je samski stan.

8184.

(Iz Starega sela pri Ogrskem.)

Ni goršga na svet',
Ko lejdih umret';
Kdor lejdih umrje,
Se mu krancu nese.

8185.

(Iz Frama.)

Nič boljše na světi
Ko je prosto živěti,
Ker ne ima skerbi,
Da bi kupil soli.

8186.

(Podkrnos.)

Ušnöjšá življenja na svietu k'ni,
Kakor ga majo ti lödik ljudi,
Kteri še staröjše imajo:
Tistim nič ne fali!

8187.

(Iz Kobarida.)

Lepšega ni,
Kot smo dekleta me,
Imamo lica rudeča
In lejdig oči.

Ledik-fant.

8188.

(Iz beljaške okolice.)

Mam pa lajbič liep rdeč,
Deklet mam pa zmirej več.

Kvobčič mam pa liep zalan,
S krivim perjam je obdan.

Čiklč mam pa liepo biev,
Vsak pondielk mam nadiev.

Uro mam calindrarco,
Dakle mam pa čodrco.

Četinco mam srabrno,
Dakle mam pa zavbrno.

Hvače mam pa jirhaste,
Pȶr kolienah na knofe.

Škorne mam trabuzare,
Notre mam pa čvrkenje.

8184. *Zapisal* Fr. Skočir. — *Iz njegove zbirke.*

1885. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. III. 42., kjer je zapisana v zvezi z dvema drugima pesmima,*

8186. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I. 31.*

8187. *Zadisal* Jul. pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke.*

8188. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa, kjer se razlaga to:* lajbič = telovnik; zalan = zelen; čiklč = srajca; nadiev imeti = nič delati, počivati; čodrca = s kodrastimi lasmi; četinca = veriga; trabuzaste škorne = grbaste škorne; čvrkenje = naprava, da črevlji pri hoji škripljejo.

8189.

Sim póbeč mlad v' samskim stan',
Po gojzdu hódim zèlenmo;
Po nébu tice létajo
Prelubo gostolévajo:
Oj samski stan
Veséli dan!

Sim póbeč mlad, nezavozlán
Za vodo hodim glòboko:
Pod verham ribce plávajo
Vse žive mi zjegrávajo:
Oj samski stan
Veséli dan!

Sim póbeč mlad in še ne vdan,
Po travnik' hodim písanmo;
Golčíce mi precvétajo,
Se m' sladko nasmehlávajo:
Oj samski stan
Veséli dan!

Sim póbeč mlad neóženvan,
Po svetu hodim próstimo;
Me radi povsot ímajo,
Očètje, mat' sprejémajo:
Oj samski stan
Veséli dan!

Sim póbeč mlad nepòročvan,
Po césti hodim šíroki:
Mladénke me srečávajo
Priazne me pozdrávlajo:
Oj samski stan
Veséli dan!

Sim póbeč mlad in pà sam svoj:
Če tud me tmè obidejo,
Mi zvezde zlate míglajo
Veselo néb' oznanvajo;
Samsvòjen stan
Veséli dan.

8189. *Zapisal* Val. Vodnik: — *Iz njegovega rokopisa, list 70, kjer je zaznamovana kot „stara pésem“ (A). V tem licu ni popolnoma narodna, še menj pa v prepisu na l. 69. (B) in 68. (C), potekle iz A oziroma B. Predrugačbe so po vrsti té-le:* 1] C Sim pobeč mlad v' sámskim stan — 2] Po gozdu hodim zèlenmo — 3] C Po nebu tice létajo (C ptice letajo) — 4] C Preljubo gostolevajo — 6, 12, 18, 24, 30, 36 Vesáli] C Veseli — 7 póbeč... nezavozlán] B póbeč (C pobeč)... nezávozlan — 8 glòboko] C glóboko — 9 plávajo] BC plavajo — 10 zjegrávajo] zjegravajo — 11] A,B Nezvézan (C Nezvezan) stan — 13, 19 póbeč] C pobeč — 14 písanmo] pisanmo — 15] C Golčice mi precvetajo — 16] C Se sladko nasmehlavajo — 17] A, B, C Nevdani stan — 20] B Po svétu hódim prostimo (B jasnimo), C Po svetu hodim jasnimo — 21 povsot ímajo] B povsot (B povsod) imajo — 22] B Očetje, mat (C Oča, mati) sprejemajo — 23] A, B Neženjen (C Neženjen) stan — 25 póbeč... nepòročvan] B póbeč (C pobeč) nepóročvan — 26 césti... šíroki] C cesti... šíroki (C široki) — 27 C Mladenke me sreča vajo — 28] C Prijazno me pozdravlajo — 29] A Nezròčen (B, C Nezročen, B Nejzročen) stan — 31] B, Sim póbeč mlad ino sam svoj, C Sim pobeč mlad, samče sam svoj — 32] A, Me tmè če tud obidejo A_2 Če grém po nóč' omráčeni B Če grém (C grem) po noč omračeni — 33] A, Mi zvézde (C zvezde) bliske miglajo — 34] A, Nebó vesél' oznanvajo (B oznánvajo), C Nebo vesel' oznanvajo — 35 Samsvòjen] C Samsvojni. — *Prepisu B je Vodnik kesneje na koncu pripisal, a zopet prečrtal, še te-le štiri verze:*

Sim pobeč mlad se òženil,
Se celmu svejtu òdslovíl:
Oj samski stan,
Veseli dan!

Najprej je natisnil pesem Kastelic v KČ. IV. 84—86 eklektično po vseh treh prepisih in davši pesmi oblike svoje dóbe, tako da se njegov natisek loči od našega ne glede na naglasna znamenja in apostrofe v tem: 1, 7, 13, 19, 25, 31 pobič — 1 v'] u — 2 gojzdi... zèlenim, — 3 nebi —

Samca vse pozdravlja.

8190.

(Iz Ihana.)

Ribъca pvávajo,
K' mene pozravlajo,
Jast pa soj lédъk stan
Dóbrъ poznám.

Tičke nam pójejo,
K' mene pozrávlajo,
Jast pa soj lédъk stan
Dóbrъ poznám.

Fantjъ nam pójejo,
K' mene pozrávlajo,
Jast pa soj lédъk stan
Dóbrъ poznám.

Dъkléta nam pójejo,
K' mene pozrávlajo.
Jast pa soj lédъk stan
Dóbrъ poznám.

Samec pevec, kakor ptič.

8191.

(Iz Trzina.)

Luštno je na svet živeť
Ko začnejo tič'ce pet.
One nas učé,
Kak' moramo živet
U temu ledek stan,
Dokler sem še sam.

8192.

(Radiše, Zvrhnji Rož.)

Tičice so jele peti,
Drevesa lepu cveteti:
Ko se zjutraj zbudim,
Se jaz razveselim
In moj ledik
Stan častim.

8193.

(Z Remšnika)

Mi ptičice prepevajo,
In kratek čas mi delajo;
Zjutraj zgodaj in čez dan,
Vesel je le moj ledik stan!

Škerjanček v zraku žvergoli,
Se moje srce veseli;
Škerjanček poje mi čez dan,
Vesel je le moj ledik stan!

---

4 Preljubo — 10 zjigravajo — 11] Nezvezan stan — 14 pisanim — 15 Sem'] Se — 16 nasmehljavajo — 17 Nevdani stan — 20 próstimo] jasnimu — 21 povsod — 22 Očétje, mať] Me oča, mať — 23] Neženjen stan — 25 neporočen — 28 Prijazno . . . pozdravljajo — 29] Nezročen stan — 31 in pà sam svoj] še samče svoj — 32] Če grem po noč omračeni — 33 zlate] bliske — 33 migljajo — 34] Nebo vesel' o . . . — 35] Samosvojni stan. — *Po KČ. je narejen natisek v SPKN. II. 90—92, ki se loči od njega neglede na naglas in apostrofe v tem:* 2 gojzdu — 3 nebu — 5 samški — 10 zigravajo — 34 véselo. — *Iz KČ. je tudi prepis v Mat. Ravnikarja-Požencana MP. I. 110—112.* — *Levstikov natis se loči od našega z novimi oblikami:* pobič zélenem (2), vrhom (9), zigravajo (10), pisanem (14), nasmehavajo (16), neoženjvan (19) oznanjajo (35).

8190. *Zapisal* Anton Breznik, *pel* Lovrenčev Jožef. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 6.*

8191. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. 39, 5.*

8192. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 710.*

8193. *Zapisal* M. Kramaršič. — *Povedal* Martin Štimolak.

Vse ptičice in rožice,
In vse premile pesmice;
Je temna noč, al' beli dan,
Vse hvali le moj ledik stan.

Veselje zakonskih ljudi
K tem' stanu za primerjat ni,
Si pojem pesmi lahko sam,
Vesel je le moj ledik stan!

Vse grdo petje naj neha,
Ki v strašnem peklu je doma,
Saj pesmic se ne manjka nam,
Ki lepe so za ledik stan.

Prepeval bom na vekomaj,
K'dar pridem gor' v sveti raj,
Prepeval bo tud Jesus sam,
Vesel je le moj ledik stan!

8194.

(Z Remšnika.)

Jaz sem en fantič mlad,
Vesel sem vedno rad;
In med prijatelji,
Me najbolj veseli;
Pa tudi čisto sam
Svoj kratek čas imam,
Saj sam'ga peti me ni sram.

Če nimam kaj začet',
Si začnem pesmi pet:
Prav lepo in na glas,
Da mi je kratek čas.
Vsa žalost naj beži,
Kjer petje se glasi,
Veselje v srcu se vzbudi.

Spomlad teh mladih let,
Je meni zdaj na svet:
Cvetljice si sadim,
Če prav lepo živim.
Vsaka lepo cveti,
Če jo namaka mi
Studenec Božje milosti.

Če prav živim na svet;
Se ne bojim umret,
Življenje kratko je
Na zemlji tud za me.
Po smrti Bog mi daj!
Gor' priti v sveti raj,
Veselit se na vekomaj.

Z veselim fantom se vse veseli.

8195.

(Iz Frama.)

Vesel, vesel je ledik stan,
Ko si ga je izbral fantič sam.
Šel je po gozdu zelenem,
Ptičice mu lěpo prepěvljejǫ.

Vesel, vesel je ledik stan,
Ko si ga je izvolil fantič sam.
Pèl je za grǫbǫ vodǫ,
Rîbice po vodi preplavljejǫ,
Ribice mu veselje delajo.

Vesel, vesel je ledig stan,
Ko si ga je izvolil fantič sam.
Šèl po zelenem travniku,
Rožice prelěpo precvětale,
Fantu veselje dělale.

Vesel, vesel je ledig stan,
Ko si ga je izvolil fantič sam.
Moje sèrce je žalostno,
Ne bǫde pred ozdravljeno,
Ne bǫde pred ozdravljeno,
Da bǫ k Bogu spravljeno.

8194. *Zapisal* M. Kramaršič. *Povedal* Martin Jeseničnik.
8195. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. III. 56.*

Samski stan si je izvolil sam Jezus.

8196.

Sem šel po ravni cestici,
Kamence se je vgibalo;
Kamence se je vgibalo
In mi je veselje delalo.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem šel po ravnem poljici,
Pšenička se mi je priklanjala;
Pšenička se mi je priklanjala,
Meni je veselje delala.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem šel po logu zelenem,
Ptiče so mi lepo prepevale;
Ptičke so mi lepo prepevale,
Meni so veselje delale.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem šel za sivim morjičem,
Ribice so po vodi plavale;
Ribice so po vodi plavale,
Meni so veselje delale.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem šel proti cirkvi žegnani,
Zvoni so mi lepo prepevali;
Zvoni so mi lepo prepevali,
Meni so veselje delali.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem šel proti crkvenim dveram,
Dveri so se mi odpirale;
Dveri so se mi odpirale,
Meni so veselje delale.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem šel v to cirkvo žegnano,
Sveče so se mi vžagale;
Sveče so se mi vžagale,
Meni veselje delale.
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

Sem bil v ti cirkvi žegnani,
Svete meše so se prebirale;
Svete meše so se prebirale,
Meni so veselje delale,
Vesel, vesel ta ledik stan,
Kir si ga izvolil Jezus sam.

8197.

Sèm jaz majcen fantič bîl,
Zmirom sèm si žvižgal ino pěl,
Zmirom sèm si žvižgal ino pěl:
Vesel, vesel je prosti stan,
Kterega je izvolil Jezus sam.

Sèm hodil po zelenem goîzdiči,
Ptičice lěpo prepěvale,
Ptičice lěpo prepěvale,
Ker so men' veselje dělale.
Vesel, vesel je prosti stan,
Kterega je izvolil Jezus sam.

Sem hodil po zelenih travnikih,
Rožice lěpo precvětale,
Rožice lěpo precvětale,
So men' veselje dělale.
Vesel, vesel je prosti stan,
Kterega je izvolil Jezus sam.

Sem hodil za sivim morjičjom,
Ribice lěpo preplavale,
So men' veselje delale,
So men' veselje delale.
Vesel, vesel je prosti stan,
Kterega je izvolil Jezus sam.

8196. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. IV. 8. Prim. št. 8194! Enako je pod naslovom „Brezzakonstvo" ponaredil Dainko (Posvetne pesmi, str. 38.)*

8197. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. X. 146—147.*

Vari se vsaki človek sam,
Da ne boš ti zapeljan
Ko je enkrat zapeljan
Vsej ni nikol vęč tak štiman,
O li tî prosti stan,
Ko si tak štiman,
O li tî prosti stan,
Ko si tak štiman.

8198.

(Iz Cirkna.)

Oj lejdig stan,
Veseli stan,
Ker ga je izvolil Jezus sam.

Šel sem po gozdu zelenimu
Tičke mi lepo pojejo,
Men pa vesele delajo.
Oh lejdig itd.

Šel sem po travnku zelenimu,
Rožce mi lepo codejo,
Men pa vesele delajo.
Oh lejdig itd.

Šel sem pr vodi urovni [?],
Ribce mi lepo plavajo,
Men pa vesele delajo.
Oh lejdig itd.

Šel sem po placu novimu,
Deklice mi lepo pojejo,
Men pa vesele delajo.
Oh lejdig itd.

Krancelj zapustila bom,
Dekličem ga izročila bom.
Nar lepš, narbolj lušten je lejdig stan,
Ker ga narbelj štimam.

8199.

(Iz Cirkna.)

Oj lejdig stan, veseli stan,
Kir ga je zvolil Jezus sam!
Šel sem po travniku zelenemu,
Šel sem po travniku zelenemu.
Rožce mi lepo cvetejo,
Men pa veselje delajo.
Šel sem po gozdu zelenemu,
Šel sem po gozdu zelenemu.
Tički men lepo pojejo,
Men pa veselje delajo.

Šel sem pri vodi sirovni,
Šel sem pri vodi sirovni.
Ribce mi lepo plavajo
Men pa veselje delajo.
Šel sem po placu novemu,
Šel sem po placu novemu.
Nune mi lepo pojejo,
Men pa veselje delajo:
Oj lejdig stan, veseli stan
Kir ga je zvolil Jezus sam!

8200.

(Iz Ihana.)

Šov sъm za hripčkam zélenъm,
Tíčъce mъ l'pó prepevajo,
Pa mén' veséle devajo.
Daklár sъm pubъč ledъk biv,

8198. *Zapisal* Fr. Sedej. — *Iz njegove zbirke.*
8199. *Zapisal* I. Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
8200. *Zapisal* Anton Breznik. — *Pel* Jože Gregorin (*star 70 let*). — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 9.*

Sej sъm zadóst v..sela vžív.
Oj ledъk stan, veseli stan,
Sébъ ga ja͡jzvălŭ Jezos sam!

Šov sъm po zelénъh trávъncъh,
Rózъce mъ l'pó precvétajo,
Pa mén' veséle devajo.
Daklár sъm pubъč ledъk biv,
Sej sъm zadóst veséla vžív.
Oj ledъk stan, veseli stan,
Sébъ ga ja͡jzvălŭ Jezos sam!

Šov sъm za vado Tonavo,
Ribъce po vadъ pvavajo,
Men' vesele dajajo.
Daklár sъm pubъč ledъk biv,
Sej sъm zadóst veséla vžív.
Oj ledъk stan, veseli stan,
Sebъ ga ja͡jzvălŭ Jezos sam!

Tičke pojó, roš'ce cudó,
Moj'ga veséla več na bo.
Daklár sъm pubъč ledъk biv,
Sej sъm zadóst veséla vžív.
Oj ledъk stan, veseli stan,
Sebъ ga ja͡jzvălŭ Jezos sam.

8201.

(Iz Bratonec.)

Šô s:n si po bûkovji,
Po bûkovji, po zâläni.
Tàn so mi ftičicä spêvalä,
Nòbädna nê jä zamùknola.

Drûgôč san šô po trávniki,
Po trávniki, po zâläni.
Tàn so mi rôžä präcvêtalä,
Nòbädna nê jä povâjnola.

Vâsäli, vâsäli lèdičän stán,
Kàj ga jä zvòlo Jèzoš sán,
Kàj ga jä zvòlo Jèzoš sán.

Šô san si po bûkovji,
Po bûkovji, po zâläni.
Sâ ftičica so mi zamúčalä,
Nòbädna nê jä popêvala.

Šô san si po trávniki,
Po tràvniki, po zâläni.
Sâ rôžicä so mi povâjnolä,
Nòbädna nê je razcvêtala.

Žàlostän, žàlostän zákonski stán,
Kàj ga jä zvòlo Jèzoš sán,
Kàj ga jä zvòlo Jèzoš sán.

8202.

(Kajkavska.)

Dok sem ja ledig junak bil,
Vaveke sem dobre volje bil,
Kad sem se enkrat oženil,
Više dobre volje nisem bil.
Išel sem v polje široko,
Rožice mi lepo cvetaju,
Rožice mi cvetaju,
A meni veselje delaju.
Išel sem v vodu gliboku,
Ribice mi lepo plivaju,
Ribice mi lepo plivaju,
A meni veselje delaju.
Oj ledig stan, oj ledig stan,
Koga si je zebral Jezuš sam.
Išel sem v goru visoku,
Tičice mi lepo pevaju
Tičice mi lepo pevaju,
A meni veselje delaju.
Oj ledig stan, oj ledig stan,
Koga si je zebral Jezuš sam.

8201. *Zapisal* Števan Kühar. — *Iz njegove zbirke, št. 178.*
8202. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke I. 299.*

8203.

(Torovo.)

Oj led'k stan, vesel s'm sam,
K' m' ga je izvolu Jezus sam.
D'kleta me dohajajo,
Bele roké podajajo.
Oj led'k stan, vesev s'm sam,
K' m' ga je izvolu Jezus sam.
Zdej s'm se pa uženu,
Nikdar več vesel ne bom.

Poštenemu samcu se ni treba ničesar bati.

8204.

(Podjunsko.)

Uštek je na svet',
Slišim tice pet',
One nam prav povejo,
Kak mor'mo živet'.
Dokler sem še sam
Jaz v ledek stan',
Čast noj hvalo
Bogu dam.
Srečen je ledek stan,
Kedar je prav pelan,
Katirega je zvolil
Lubi Ježuš sam.
Kdor tako živi,
Kakor Bog uči,
Se nič hudega
Mu ne zgodi.

8205.

(Štajerska.)

Luštno je na svet',
Ko sliš'mo tičke pet,
One nas učijo,
Kak mor'mo mi živet'.
V svojem ledik' stan,
Dokler sem še sam,
Čast in hvalo Bogu dam!
Preljub je ledik stan,
Dokler je prav peljan,
Kater'ga je izvolil
Ljubi Jezus sam.
Kdor tako živi,
Kakor Bog uči,
Se mu hud'ga bati ni.

Samska zdravica.

8206.

(Od Sv. Mihela pod Goltmi.)

Vesel sem jas na svet,
Ko slišim tičke pet,
One me učijo, kak moram živet.
Dokler sem še sam
V temu ledik stan,
Čast in hvalo Bogu dam.
Ljub je ledik stan,
Kjer je prav peljan,
Saj si ga je izvolil ljubi Jezus sam.
Kdor tako živi,
Kakor Bog uči,
Se nič hudega ne boji.

8203. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 33.*
8204. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 711.*
8205. *Zapisal* Rok Drofenik-Gorski. — *Iz „Koroških bukvic" stran 453—454.*
8206. *Zapisal* Peter Raztočnik. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Fanti, deklete vi,
Veseli bodmo vsi,
Ker nas ljubi Jezus tak lepo uči.
Ker nam je zdravje dal,
Pravo pamet zbral,
Nebesa je za nas pripravil.

Zdravica je leta,
Naj jo vsak spozna,
Ker nam ljubi Jezus sladko vince da,
Da b zahvalil ga
S celega srca,
To vince pil v imen Boga.

8207.

(Iz Višnje gore.)

Vesel sem bil na svet',
Sem slišal ptičke pet',
One nas uče, kak' mor'mo živet'.

Da bi živeli tako,
Da bi brez greha b'lo,
Da bi prišli v sveto nebo.

Srečen je ledik stan,
Če je prav peljan,
Zvolil si ga je Jezus sam.

Kdor tako živi,
Kakor nas Bog uči,
Se mu nič hudega ne st'ri.

Fantje in dekleta vi,
Bodite veseli vsi,
Ker dobri Bog vas tako lepo uči.

Nam je zdravje dal,
Pravo pamet zbral,
In nebesa nam priprav'.

Saj še dnarce imam,
Za ferkel vina dam,
Dost prijatlov imam.

Ker jih rad imam,
Pa ga pil še bom,
In vesel v nebesih alelujo pel.

8208.

(Iz Mozirja.)

Vesel je ledig stan,
Kjer je prav peljan,
Saj si ga je izvoliv
Ljubi Jezus sam.
Ki tako živi,
Ko nas Bog uči,
Se mu nič hudga ne zgodi.

Vesev sem jaz na svet',
Sem slišav tičke pet',
One me učijo,
Kak' moramo živet.

Dokler sem še sam
V tem ledig stan,
Še lahko Bogu hvalo dam!

Če jaz dnarca imam,
Rad za vince dam,
Zavolj prijatlov,
Ki jih tol'k pri sebi mam.
Se ž njimi veselim,
Da le brez greha živim
In pa dolžnosti svoje storim.

8207. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 8.*
8208. *Zapisal* neznanec. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

8209.

(Cirkno.)

Sem vesel na svet,
Slišim ptičke pet,
Oni nas učijo,
Kak moramo živet:
Lep je lejdig stan,
Če je prav deržan,
Bogu čast in hvalo da.

Lep je lejdig stan,
Če je prav deržan,
Zvolil ga je
Ljubi Jezus sam:
Kdor tako živi,
Kakor on uči,
Saj se vmreti ne boji.

Serce se m' veseli,
Ko vidim mladi l'di,
Da so še na svetu
Moje glihe bli.

De b' živel' tako,
Da b' brez greha blo,
Da b' prišli v svetó nebo.

Fanti in dekleta vi,
Bod'te veseli,
K vam je dober Bog,
Nas vse prav uči,
K nam je zdravje dal,
Pravo pamet zbral,
In nebesa nam pripravil.

Sem vesel na svet,
Pa moram umret,
Od tega sveta
Slovo uzet.
Se bom veselil,
Glažek vinca pil,
V nebesih alelujo pel.

8210.

(Grahovo.)

Sem vesel na svet,
Slišim ptičke pet,
One nas učijo
Kak moremo živet.

Lep je lejdig stan,
Če je l'po držan,
Zvolil ga je Jezus sam.
Kdor tako živi,
Kakor on uči,
Saj se vmreti ne boji.

Fantini in dekleta,
Vesel' bodite vi.
Ker nam je dober Bog,
Vse nas prav uči.
Nam je zdravlje dal,
Pravo pamet zbral,
In nebo nam je perprav'l.

Srce se veseli,
Kedar vidi mlade ljudi,
Ljudje so že na svetu,
Moje starost' b'li.
Da b' živel tako,
Da b' brez greha b,lo,
Da b' peršli v nebo.

Sem vesel na svet',
Pa morem vmret',
Od tega sveta
Slovo vzet'.
Se bom veselil,
Glažek vinca pil,
V nebesih Aleluja pel . . .

8209. *Zapisal* I. Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
8210. *Zapisal* I. Črv. — *Iz njegove zbirke*

8211.

(Od Celja.)

Vesev sem jest na svet,
Ko slišim tičke pet,
Kir one me vočijo,
Kok imam živet.
Dokler sim še sam
V tim ledig stan
Lehk Bogu čast, hvalo dam!

Srečen je ledik stan,
Kir je prav pelan,
Kir si ga je zvolo
Lubi Jezus sam.
Dor toko živi,
Kakor ga Bog vuči,
Se neč hudga na boji.

Fanti, deklete vi,
Bodmo veseli vsi,
Kir nas dobri Bog
Tako lepo živi,
K' nam je lub zdravje dau,
Pravo pamet zbrau,
Nebesa tud za nas perprau.

Me u serce veseli,
K vidim mlade ludi,
To so resnično
Moje glihe vsi,
De b živel tako,
De b brez greha blo,
Po smart pa šli v sveto nebo,

Še dvajst kraicerjo mam.
Zan firkl vinca dam,
Res mam dost perjatlo,
Kir se znim poznam.
Če le brez greha živim,
Se lehko veselim,
De le dožnosti svoje strim.

To je zdravička ta,
Kir si jo vsak spozna,
Zakaj nam dober Bog
To sladko vince da.
Da zahvali ga,
Za vse, kar nam da,
Le pimo ga u jimen Boga.

Samstvo brez ploda in poroda.

8212.

Nezakonskoga človeka, brez ploda i poroda, su imeli za brezbožnika i za brezbožnicu. V tajnoj zakonskoj pěsni se poje v ziljskoj dolině:

Koj so to za ni drevci,
Ki v zimě, v lětě suši stojo?
To so tiste žene,
Ki poroda ne neso;

Oni niso vrědni,
Da pod nebesah stojo,
Oni niso vrědni
Sonca rumenega.

Najlepši je deviški stan.

8213.

(Z Vrhpolj nad Kamnikom.)

Po vrtu sem hodila,
Sem rožice sadila.

Paršla je jesen,
Sem rošce trgala.

8211. *Zapisal* neznanec. — *Iz pesmarice Martina Rosarja iz Zagabra pri Teharjih, ki mi jo je poslal Štefan Singer iz Žel. Kaplje. — Zapis Zinke Kavčičeve v Št. Juriju ob juž. žel. se od tega loči le v nekaterih posameznostih.*

8212. *Zapisal* M. Majar. — *Iz MR. št. 439.*

8213. *Zapisal* Leop. Trobevšek. — *Iz Rodetove zbirke VI. 14—15.*

Rožica je bela,
Oj rožica je vesela,
Je bela lilija
Marija usmiljena.

Krancel bom nosila,
Devištvo ohranila;
Ohranite tudi ga
Dekleta blazega.

V nebesih bom vesela,
Pri Jezusu živela,
Na večno bom pa tam
Z nebeškim jagnetam.

8214.

(Iz Zreč in Oplotnice.)

Eno pesem hočem vam zapet
Ker tako vesel sem na svet,
Od le tega ledik stanu
Jaz mislim popisana bo.

Popisat mogoče mi ni,
Ker tolko tud ni besedi,
Kolikor je vreden ta stan,
Če je po vrednosti spoznan.

Prelepo je modro nebó,
Kjer sije nam solnce lepo;
Še lepši deviški je stan,
Pa to da premalo spoznan.

Kar zvezde na jasnem nebu,
To fanti in deklice so,
Kteri so čist'ga srca,
Tam gledali bodo Boga.

Naj vzamem tud fante v spomin,
Kolk trpel je zanje Bog sin,
Zavoljo nas je kri prelil,
Da vsaki bi zveličan bil.

Device in mladenči vi,
Večkrat le pomislite,
Kolk vreden je vaš ledik stan,
Da bode tudi srečno peljan.

Povedat mi mogoče ni,
Kolk za take Bog skrbi,
Ki varjejo čistost lepo,
Poklical jih bode v nebo.

Zatorej prosim vas lepo,
Živite na svet' tako,
Da bode Jezus vas vesel
Gor med nebeške svate vzel.

8215.

(Od Ljutomera.)

Lepšega nič ne na sveti,
Boljšega ne poželeti,
Kakor od vseh spoštovan
Samsko nedolžen stan,
Od fantov, dekličev spelan.

Zakon vsem veselje kaže,
Dostikrat pa tudi laže.
Solza se v med cedi,
Mnoge se je žalosti,
Možem in ženam se deli.

Žalost na samske tud pride,
Vendar pa kmalu odide,
Rožica pisana
Njim še veselje da,
Žalost pri mladih kmalu neha.

Kadar kol ptica prepeva,
Srce se mlado segreva,
Rade tud pesmice
V serci budijo se,
Lehko veselje mladim je vse.

8214. *Zapisala* Gračič in Jož. Somrek. — *Iz prepisa v pesmarici Ant. Kovačiča, II. str. 90—91.*

8215. *Zapisal* Matija Kociper (?) — *Iz Jos. Štuheca „Pesmarice" V. 587—588.*

Rože nam lepo cvetijo,
Lelje nedolžnost učijo:
Rožice fanti so,
Deklice glih tako.
Veseli še bote v nebesih za to!

8216.

(Z Remšnika.)

Kak lepo je gledat gor v jasno nebo,
Med zvezde, ki tamkaj se svetjo lepo.
Še lepši nedolžen deviški je stan,
Če prav je po božji postavi peljan.

Kak juterno solnce vse razveseli,
To tebe mladina prav lepo uči;
Tak sveti se prava nedolžnost lepo!
Kot solnce rumeno na jasnem nebo.

Če črni oblak nam solnce zakrije,
Bo zopet na novo zasvetilo se,
Pa greh če pokrije nedolžno srce;
Je tvoja nedolžnost zgubljena za vse.

Mladost pač vesela je takrat za te,
Če varješ si svojo nedolžno srce.
Nedolžnost zgubljena, kak žalostno je!
In proč je veselje za tvoje srce!

Cvetljice v spomladi spominjajo nas,
In ptička na vejci nam poje na glas:
„Varuj si mladina nedolžno srce!
Da ne boš točila kdaj grenke solze.“

Kak lepo je slišati mlade ljudi.
Če pesmice lepe prepevajo si.
„Le pevajte pesmice lepe na glas,
Ker to je najlepše veselje za vas.“

Dokler vam še lilija v srcu cveti,
Le pazite, da se vam ne posuši!
Obilo vam Jezus poplačal bo to,
Kadar vas pripelje gor v sveto nebo.

8216. *Zapisal* Al. Kramaršič. — *Povedal* Martin Jeseničnik.

8217.

(Belokranjska.)

Marija, devica devic,
Je v raju na božji desnic'.
K Mariji so vzete
Device vse svete:
Devica čem zmiraj ostat!

V devici je sveti duh zdaj,
Bo v raju nad ajgele kdaj:
To priča Marija
In sveta Lucija:
Devica čem zmiraj ostat!

Danica čez zvezde je vse
Tudi v raju deviško dekle:
V nebesih kraljuje,
Se v Bogu raduje:
Devica čem zmiraj ostat!

Kar bela je lilja pri nas,
Devica tam v e n č a n i čas
Pri Bogu v veljavi,
V nebesih je v slavi:
Devica čem zmiraj ostat!

Devica v nebesih povsod
Za jagnetom Jezusom hod:
Prepeva vesela
Vse božije dela:
Devica čem zmiraj ostat!

Ker drugi nevarni je spol,
Se znajti jaz nočem nikol:
Boga bi žalila
In čistost kalila,
Devica čem zmiraj ostat!

Sama pač najlepše živim,
Nad Jezusam se veselim,
On v me se ozira,
Me zo gnado podpira:
Devica čem zmiraj ostat!

Kaj maram za tebe, o svet,
Ti hočeš le čistost mi vzet,
Raj dam se umoriti,
Ko čistost zgubiti,
Devica čem zmiraj ostat!

Devica Cecilja, zapoj
Na orgle prelepo z menoj,
Da čistost čem branit,
Nedolžnost ohranit:
Devica čem zmiraj ostat!

Dekleta, živimo lepo,
In Jezusu dajmo roko:
On venča device
V nebeške kralice:
Devica čem zmiraj ostat!

8218.

(Iz begunjske okolice.)

Mladi fantje no dekliči,
Srečen je vaš ledek stan!
Še bolj srečen stan je dviški,
Če bode le prov držan.
Velik je scer stan zakonski,
Sveti Pavel sam uči;
De je še veči stan deviški,
Tud svet Pavel govori.

Kar je solnce čez temnice,
To rumen' zlato čez svinec,
Toliko veljajo več device,
Koker ta zakonski stan.
Kar so nebesa prot zemlji,
Angelj prot človeko,
Tolk lepote stan deviški
Prevzame zakonskimo.

8217. *Zapisal* neznanec. — *Iz okorno pisane knjižice v Barletovi zbirki.*

8218. *Zapisal* A. Jeglič. — *Iz njegove zbirke str. 7—8. V zbirki* L. Pintarja (*str. 4. in 5*) *se nahaja 22 kitic dolga, umetna moralna pesem z enakim začetkom.*

Čez vse pozemeljske šace,
Čez vse posvetno blago,
Je vsako deviško srce,
Čez srebro in čez zlato;
Ja čez čast ino veselje,
S' katerem nas slepi ta svet,
Le to so deviške želje
Ino ta deviški cvet.

Vsi lušti tega zakona,
Se v žalost spreobernejo,
Tud' ostanejo brez lona,
Koker trnje bodejo.
Devicam pa vse britkosti
Bog v veselje sprebrne,
Tud jim nebeške sladkosti
Že na zemlji podeli.

Kater tukaj to devištvo
Prav popolnoma drži,
Je en angelj v temo meso,
K angelam se perdruži.
Ključe imajo te device
Od srca Jezusovega.
Na godi se jim krvica,
Jezus je vsred njih srca.

Bodi žalost al' veselje,
To jim vselej glih velja,
Nobene načiste želje,
Se nalotijo njih srca.
Te posvetni perlizvavci
Per njih kraja ne dobe,
Sladko petje, lepi obrazi
Njih srca na spremene.

Nobeden na dobi gnade
Od gospod Boga,
Kaker ta, k njemu dopade
Zavolj' čistega srca.
Po smrti njih trupla v zemlji
Leže brez strohljivosti,
Čez sto let so trupla našli
Frišne zavolj čistosti.

An lep krancel, nova krona
Je tam gor prpravljena
Devicam nar bližej trona
Jagneta nedovžnega.

Novo pesem te nadovžne
Pojejo pred Jezusam,
Le te na more zapeti,
Kter ni biv nedovžen sam.

Oh ko bi ljudje spoznali
Prežlahtni deviški stan,
Rajši b' te oni držali,
Vse lušte djal' na stran.
De b' si tega ohranili,
Device, martrniki,
Kri nadovžno so prelili,
K' martram so veselo šli.

Bogu se v nebesa smili,
Kok je ta deviški stan,
Kter'ga Jezus narbolj ljubi,
Od ljudi zdaj zaničvan.
Kar našteje na temo sveto
Stan le teh sovražnikov,
Jih ni mogoče šteti.
Redke ga držijo prav.

Nobeden tedaj na spozna.
Dekliči, fantje mladi,
Da ne bote zapeljani,
Varujte se žleht ljudi!
Treba se je vam vojskvati
Za ta krancel deviški,
Še ljubše pa je bežati
Od vseh žleh perložnosti.

Pokoro scer znate storiti,
Če ste enkrat zapeljani,
V nebesa tud' znate priti —
Al za krancel je že djan.
Varujte se poredne družne
Navarne so tud noči,
Varite vaše počutke,
Vaš jezik no oči!

Majhen čas vas bo trpelo
Veselje tega mesa!
Tam bo z dušo vred trpelo
Tud meso na dnu pekla.
Kmalo v začetku preženite
Pregrešne skušnjave vse,
V rane Jezusove se skrite,
Dvic Marij zročite se.

8219.

(Kranjska.)

Mladi fantje noj dekliči,
Srečen je vaš ledik stan,
Še bolj srečen stan diviški,
Če bo tisti prav deržan.
Velik stan je res zakonski,
Sveti Pavel govori,
Še lepš je stan diviški,
Sveti Pavel to uči.

Kolikor solnce čez tamnice
Al čez svînc rumeni zlat,
Tolk veljajo več divice
Kakor ta zakonski stan.
Kar je zemlja prot nebesam,
Človek proti angelam,
Tolk' lepote stan diviški
Vzame tem zakonskimu.

Bogu se smili v' nebesa,
Kako je ta diviški stan,
Ker ga Jezus najbolj ljubi,
Od ljudi sploh zaničvan.
Divice imajo ključe
Od serca Jezusovga;
Ne zgodi se jim krivice,
Jezus je v' sredi njih serca.

Naj bo žalost al veselje,
Divicam vse glih velja,
Nobene nečiste želje
Se ne lotijo njih serca.
Ti posvetni perlizvavci
Per njih mesta ne dobé;
Sladko petje, lep' obrazi
Njim serca ne spremené.

En lep krancelj, nova krona
Je tamkej perpravljena,
Divice narbližej trona,
Vse, kar je nedolžniga;
Eno peser: ti nedolžni
Pojejo pred Kristusom,
Te nobeden ne zastopi,
Kakor ta nedolžni sam.

Kaj vam pravim, ve divice,
Dekliči, fantje mladi!
Ne bodite tako zaspani,
Varujte se žleht ljudi.
Bojte se poredne družbe
Pa nevarnih tud noči,
Varujte vaše počutke
Ušes, jezika in oči!

8220.

(Štajerska)

Mladi fantje in dekliči!
Srečen je vaš ledig stan,
Pa svetejši stan deviški;
Naj le bode prav deržan.

Imeniten je svet zakon,
Kar svet Pavl sam vuči.
Imenitnej je devištvo,
Kar svet Pavl govori.

Kar je sonce krez vse zvezde,
Kar črez vinec je zlato,
To so čisti mladi fantjé,
To device čiste so.

Kakor angelj od človeka
U lepoti loči se;
Toljko lepši je devištvo
Od lepote zakonske.

Lehko zakonsko veselje
Se vam v žalost spremeni;
Serce čisto in nedolžno
Vselej Jezus zveseli.

8219. *Iz Matevža Ravnikarja-Poženčana „Povasnih pesmi" št. 45. Prepis v VP. V. št. 236 se loči, ne gledé na naglasna znamenja v tem: 12 kakor [kolkor — 19 narbolj — 21 Device — 23 krivica — 40 kedolžni I k'je nedolžen. — 46 Pa nev] Nevarnih.*

8220. Neznanega zapisovavca. *Iz „Drobtinic" I. str. 225—226, kjer je priobčena kot „stara pesem".*

Nima svet dobrote take,
Deb devištva vredna bla:
Nima toljko on lepote,
Tron je ono Jezusa.

Imenitnosti in časti
Nima toljke celi svet,
Koljkor njo devištvo ima,
Svete cerkve žlahen cvet.

Kdor devištvo, čistost varje,
Je podoben angeljam,
Angeli so mu tovarši,
Nja perjatel Jezus sam.

Njemu je Marija mati,
Duša hčer Marijina;
Čista duša in nedolžna
Je nevesta Jezusa.

Kdo bo gledal tako blizo
Enkrat svojiga Boga,
Kakor fantji in dekleta,
Ki so čistega serca.

Desiravno izperhnelo
Tud deviško bo telo,
Veličastno in veselo
Črez vse druge ostalo bo.

Lepo sije svetlo sonce,
Lune luč nam mila je,
Lepši, kakor sonce zlato
Še devištvo sveti se.

Sonce bode otemnelo,
Tudi luna vgasnila;
Alj devištvo bo cvetelo
Tam v' nebesih vekoma!

Slovo zapeljane.

8221.

(Od Sv. Jurja na Ščavnici.)

O vi deklice vse,
Kere nedolžne ste,
Ino kak rožce še
K Jezusi cvetete!
Jaz, vboga sirota, sem
Tüdi rožica bla,
Pa rano osipala.

O Jezus, v srce vsadi
Leljo te čistosti
Ino jo škropi
Skoz svojo rešno kri!
Jaz vboga sirota,
Skoz greh zamazana
Ino v zemlo pokopana.

Kera Jezusa ma
V srci za ženina,
Tam je veselje doma,
Mir ino slaja vsa.
Jaz, vboga sirota,
Povem vam solzami
Kak v srci greh zlo boli.

Kera zognit se zna
Grešne priložnosti,
Tisti Bog milost da
Hranit še čistost si.
Jaz, vboga sirota,
Sem bridkosti okùsila,
Kar vse zapeljivost zna.

Kera belo obleko še
Ima nedolžnosti,
Bo za Jezusom šla
K svojemi ženini.
Jaz, vboga sirota,
Pa mam raztrganega
In z grehom zamazanega.

Kak veseli do tam
V nebi prepevali
Ino s kronami tam
Jezusa hvalili!
Jaz, vboga sirota,
Pa nimam venčeka
Raztrgal mi ga je ojster meč.

8221. *Zapisal* Jožef Kranjc. *Narekovala* Fr. Perša. — *Iz njegove zbirke, št. 59.*

Kak lažlivi je svet
Ino skušnjave vse,
Kak nas v mrežo vjet,
Düšo pogubit če!
Jaz, vboga sirota,
Vam pričati znam,
Kaj vse zapeljivost da.

Kak veselje svet ma,
Srci pa bridkost da,
Poželenje moža
Pa v pogüblenje pela.

Jaz vboga sirota,
Veselje iskala sem,
Pa žalost, smrt najšla sem.

Samo eno še je,
Ki me tolažit zna,
Božja milost za me,
Kero mi Jezus da.
Jaz, vboga sirota,
Se Jezusi izročim,
Da v srci mir zadobim.

Primera med samci in zakonci.

8222.

(Od Sv. Urbana pri Ptuju.)

Kje dekline hodijo,
Tam si lepo pojejo.
Kje pa fantje hodijo,
Tam se plajnke lamljejo.
Kje pa moži hodijo,
Tam se dnari talajo.
Kje pa pijanci hodijo,
Tam se v jame kotajo.
Kje pa babe hodijo,
Tam se deca jočejo.

8223.

(Od Sv. Eme.)

Kod dekleta hodijo,
Tamkaj rožce cvetejo,
Tralala, tralala
Rožce cvetejo!

Kod pa fantje hodijo,
Tam pa pesje lajajo,
Tralala, tralala
Pesje lajajo!

Kod pa babe hodijo,
Tam pa srake skačejo,
Tralala, tralala
Srake skačejo!

Kod soldatje hodijo,
Tam pa planjke mečejo.
Tralala, tralala
Planjke mečejo!

Kod pa žene hodijo,
Tam otroc' se jočejo.
Tralala, tralala
Otroc' se jočejo.

Dekliška možaželjnost.

8224.

(Iz Iga pod Ljubljano.)

Ti rada, jest rada,
Anà druga takú,
Oh vsaka 'ma rada
Tu mošku telu.

8222. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke I., str. 50.*
8223. *Zapisal* A. Kovačič. — *Iz njegove zbirke.*
8224. *Zapisal* Fr. Kramar. *Povedal* Fr. Špelak, klavec. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

Presrˈèčni sa dnˈèvi
K' ga ona dabi,
Presladke sa urce
Kъ ž nim gavari;
In pôl pa pa tistъm
Pa tud' vse dabi,
Kar s' ona prsàrčn
Paprejti želi.

8225.

(Iz Hotedršice.)

Je lepa in mlada,
Pa nima moža,
Je grda in stara
Pa ima po dva;
Pa po dva, pa po tri,
Pa po štir, pa po pet,
Skoraj še več
Kakor svinja preset!

Staro dekle si želi moža.

8226.

(Slov. Plajperk)

Čöj b' se kej an tak dohtar dobiv,
Da b' te stare deklice mvadiv?
Hrem rada po najih kolienah za njim,
Naj navoži mi martro, vso z volo terpim;
Naj vzeme mi kožo in verže jó v pöč,
Al hoče, še sama v žerjavco hrem löč!

8227.

(Iz Št. Janža pri Tomišlju.)

Buˈògъr vam punce, k' ste mladˈè, ojoj!
Dabile buˈoste še mažˈè, ojoj!
Oh jest pa ne, k' sъm stara že!
Ojoj, ojoj, ojoj!

Nej buˈò star, puklast, deˈabev, suh, ojoj:
Nej buˈò pijanˈc alˈ patepuh, ojoj!
Vseglih ga b' hotˈla v zakon vzetˈ!
Ojoj, ojoj, ojoj!

Izbirčna se kesa.

8228.

(Kranjska.)

Sirotica sim zgubljena,
Ah! revno se m' godi!
Za vselej sim si kríva,
Pomagati mi več ni,

8225. *Zapisal* Iv. Petkovšek. — *Iz zbirke M. Rodéta IX. 8.*
8226. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I, 45.*
8227. *Zapisal (27. septembra 1908.)* Franc Kramar; *ima tudi napev. Pela Neža Ambrož, žena. — Iz Kramarjeve zbirke.*
8228. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. IV. 89—94.*

K' nisim pameť imela
V mladosti moji pòprej,
To meni škoduje zdej
In bo škodvalo vselej.
Tó ne bom več dobila,
Kar mi je prešlo naprej.

Lepota je zginila,
S ktero sim jez poprej
Žlahtno ozalšana bila;
Prešla je 'z mene zdaj:
Moje rudéče lica
So bile gladke, mehké,
So gerbljene, bledé
O joj, o joj bledé!
Sim kriva si sirótica,
Vselej mi bó gorje!

Kravžani lasjé so blí
Barve kostanjeve,
Lepôto so tud' zgubili,
Zmešani so s sívimi.
Moje ročice béle,
So bile mehké, volné,
Ino klobáse debéle
So se pri njih délale.
Kak so se prebernile,
So se zgerbljene, terdé.

Bolj hitro povédati,
Zdaj obstojím le tù
Vam se nič ne zlagati:
Prešlo mi je vse lepó.
Naj bi bla lepôta zgin'la,
Ko b' možá bla imela,
Moža ali kruljeviga,
Al' hudiga, al' dobriga!
O joj, o joj! moža
Nisim dobila ga!

V mladosti sim ljubila
Več fantov, kter' so otli,
De b' se bla z njimi možila;
Al' ni bilo pameti.
Sréča me iskala,
Dobila bi bla moža,
Dobila bi ga bila,
Lahko, lahko, lahko.
Al pameti nisim imela,
Več jih nisim otlà.

Eniga nisim otlà,
Ki preveč me je ljubil;
Druziga nisim otlà,
Ki je nékak' skóp mi bil;
Trétji pa ni znal plesáť,
Čvetrti ni tel kvartáť,
Péti pa mi ni rad píl,
Šésti je premajhen bil,
In tako še več,
Zdaj nobeniga ni več!

Ak' sim eniga vidla,
Ki mi je še lépši bil,
K' ta, ki ga sim ljubila,
Sim otla, de bil moj bil.
Večkrát sim se pustila
Zapeljáti od očí,
Zapeljáti od očí,
O joj, o joj od očí!
Pak tega nisim vedla,
Kar se meni zdaj godí.

Mene ljubesin tare,
Ljubesin me morí,
Ki jest vidim na pare
Vkupej druge ljudi.
Jez sim pa zastarala
Sim postala prezréla,
. . . . . .
Minilo me je vse,
Gôrka le ljubezin ne,
Kar lep'ga je bilo pa vse!

Oh de bi le Herodež
Mojga mi umoril ne bil,
Med otrocmi nedolžnimi,
De b' le smerť ne bil storil!
Tak' bi 'tla bit' vesela,
Upanje bi imela,
Če iih merzlo upanje,
O joj, o joj upanje!
Strah me je, de tud' že
Moj ljubi umeril je.

Ako li ni Herodež
Mojga ljubiga umoríl,
Tak odšel mi ne bodeš,
De mene bodeš dobil!
Sim še mlada devica,
Nimam še veliko let:

Ne še več ko šestdesét,
Še le šestdesét in pét,
Kdor pa hóče mene vzét,
Ne smé dvajset lét imét'.

Letó moje zgodišče
Naj en nauk le bó
Za vse mlade dekliče,
Ktére v létih še cvetó,
De b' ne blé zapeljane:
Pogledajte zdaj na mé
Ino spremišljujte vse
Britko terpljenje moje,
Spoznajte, kaj de terpí,
Ktera sama leží!

Dekliči poslušajte!
V fantih si ne zbirajte,
Roke jim rade dajte,
De le ne zastaraste.
Ker hujšiga ni na svet',
Kakor moža ne imét',
Jez nimam ga, o joj!
Vselej mêni bo gorjé!
Mogoče ni le tó,
De b' v peklu še hujše bló!

Zbor moža željnih deklet.

8229.

(Kranjska.)

S'noči sem slišal čudni glas,
Dekleta jokat' prav na glas.
Prva pravi: „Sem že stara,
Nobeden več za me ne mara;
Pa noben'ga k men' nej,
Gorje je men' na vekomej".

Druga pravi: „„Sem bogata,
Imam dosti srebra, zlata,
Pa se ne morem omožit,
Moram zmirom ledek bit'.““

Tretja pravi: „Sem b'la mlada,
Imela sem vsac'ga rada,
Zdaj noben'ga k meni ni,
Gorje to meni samici.““

8230.

(Dolenjska.)

Jest sem vidu en čudu
Ino prov en velek špas,
V enim boršt se je godilu,
To nej blu deleč od nas:
Dekleta so se skupaj zbrale
Ino so milu jokale,
Skupej jeh je 8 blu,
Jest sem prov poslušov na tu.

Prut eni drugi so tožile,
Kok se jem na svejt godi,
Kaj se nejso omožile,
Kaj ktiero nazaj drži.

Ta perva prav: Sem prestara,
Sej sem se zmiram pucala,
Pa je blu zmiram toku,
Da nobenga po mie nej blu!

Ta druga prav: Jest sem pa mlada,
Men se glih toko godi,
Povsot sem se ponujala,
Pa me nekir nejso otli.
Jest na vejm al sem prehuda,
Sej še nejsem preodludna,
Pa je en takšni skret na svejt,
Da bom mogla brez moža umrejt.

8229. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke Mat. Rodéta II. št. 29.*
8230. *Zapisal* Juri Dolinar (Dolliner) okoli 1840. — *Iz njegove pesmarice št. 5, ki mi jo je izročil dr. Ivan Prijatelj.*

Ta treka prav: Jest sem bogata,
Imam dnarce jen blagu,
Pa imam prehudobno žlahto,
Narveč mjan škodje ta,
K se boje mojga jezika,
Rejs je nadluga velika
Kier mož takšno ženo dobi,
De ga noč jen dan jezi!

Četerta prau: Jest sem preubožna
Zatu se men toko gadi,
Kir imam premejhno doto,
Zatu se me usak boji.
Des imam nejkej popirja
Jen nejsem nekol brez dnarja,
Pa vender nobenga nej
1000 krat ga je trejba.

Ta peta prau: Jest pa na scagam,
Tud nubeno nuč na spim,
Jest se zmirom snupcou troštam,
Zmiram se jeh veselim.
To me že en mal strezuje,
Kir se že Pust perbližuje.
O nasrečen pusten dan,
K bo zaperu snupce nam!

Šešta prau: Nej me v... piše!
Jest doma d(o)sti terpem:
Uzela ga bom, če . . .
Poidem pa v . . .
De bom le u . . .
K se bo . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
Ke b' znala tacga dobit,
De b' dajau s palco po r...,
To bi otla še vse prebiti,
De b ga le blu moč dobiti.

Osma prau: Ke b se zgudilu,
De b en takšen smajen dan biu,
De b si jest moža kupila,
De b za dnarje dobit biu.
. . bi se otla vsejga znebit,
. . b ga le blu moč dobit.
. . . . . .
. . . . . .

8231.

(Z Izlak.)

Jez sem slišo jeno čudo
Jen tud jen velik špas.
Tam o boršt se je godilo,
To ni prov deleč blo od nas.

Osem joh je skupi blo,
Jez poslušo sem zvesto.
Dekleta so se okop zberále
Jen so se pogovarjále,
Kako se jem na svet godi,
De se obena na omoži.

Prva prav: jez sem prestara.
Zmeram sem se ponojala.
Pa je že bilo tako,
De po me obenga ni blo.

8231. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke, št. 40. Verzi 51—60 69—72 so tako obledeli, da se ne dado čitati.*

Druga prav: jez sem premlada,
Pa se m glih tako godi.
Posod sem se že ponojala,
Pa nkir me niso hoteli.
Je že jen takšen škrat na svet,
De mogla bom brez moža omret.

Treka prav: jez sem bogata,
Pa se m glih tako godi.
Moja žlahta je prehuda.
Narveč mi še to fali:
Bojé se mojega jezika.
Res nadloga je velika,
Če mož tako ženo dobi,
De ga noč jen dan jezi.

Četrta prav: jez sem obožna,
Narveč mi je oržah to,
Ker imam premejhno doto,
Godi se mi glih tako.
Pa sej imam še jenmal popirja,
Tud nkol nisem brez gnarja,
Pa le po me obenga ni,
Tavženkrat ga je treba mi.

Peta prav: jez še na scagam,
Tud obeno noč na spim.
Zmeram se še snubcov troštam,
Zmeram se joh veselim.
Pa me že jenmal pretresuje,
Ker se pust že parblèžúje.
Ta nesrečni pustni dan
Bo zaparl snubce nam.

Šesta prav: nej me o ... piše,
Sej že same dost tarpim.
Vzela b ga, če nima hiše,
B šla pa o petlarijo ž njim.
Be šla pa o taisti krej,
Kjer ni najnih znancov kej.

Sedma prav: jez sem starost stríla,
Mela nisem nkol moža.
Zdej se na bom neč več gnala,
Nej le pride al neha.
Znala be tacga dobiti,
De b dajav s palco po r...
Pa ose to be tla prebit,
Ko b ga blo le moč dobit.

Osma prav: deb se zgodilo,
De b jen takšen semen biv,
Votla be moža kupiti,
Ko b ga blo za gnar dobiti.
Jez b na votla zberat neč,
Nej b biv Hrovat al pa Čeč.

8232.

(**Iz Toplic pri Novem mestu.**)

Jest sim eno čudo vidov,
En prav velik špas,
Tam v enim borštu, .
To ni daleč preč od nas,

Dekleta so se vkup zbrale
In so se prav milo jokale.
Osem jih je skupaj blo,
Jest sim pa poslušav to.

Prot ena druge so tožile,
Kaj se na svet godi,
Zakaj se niso omožile,
Kaj jih nazaj derži.

Ta perva prav: Jest sim prestara,
Saj sim se smeraj ponujala,
Pa je blo zmiram tako,
De po me obenga ni blo.

Ta druga pravi: Jest sim pa mlada,
Se m glih tako godi,
Povsod sim se ponjuala,
Niker me niso hotli vzet.

Jest ne vem, če sim prehuda,
Saj še nisem preodluda,
Pa je en tak smad na svet,
De bom mogla brez moža umret.

Ta treta pravi: Jest sim bogata,
Imam tud' blaga,
Pa imam prehudo žlahto,
Nar več škodje mi le ta;
Vsak se boji mojega jezika.

8232. *Zapisal* Fr. Gimpel. — *Iz njegove pesmarice v prepisu M. Rodéta VII. št. 35.*

Res je nadloga velika,
Kter tako ženo ima,
De noč in dan jezi ga.

Ta četerta pravi: Jest sim pa božna,
Se mi glih tako godi,
Ker imam premehno doto,
Zato pome nobenga ni.
Res imam nekaj popirja,
Tud nisem nikol bres denarja,
Pa vendar pome nobenga ni,
Rada bi ga, če bi hodu glih po birglih.

Ta peta prav: Jest pa ne čakam,
Tud nobeno noč ne spim,
Se zmiraj veselujem,
S tem jo še narbol štrafujem,
Ki se pust približuje,
Ker ta prestrašni dan
Bo zaperu fante nam,
Kir morem spat brez moža sama.

Ta šesta pravi: Naj mi v ... piše,
Jest zmiraj dost terpim,
Vesela ga bom, če nima hiše,
Pojdem pa v petlerijo ž nim,
De bom v zakon stopila,
Saj popred ne bom vesela,
Pojdeva pa v taki krej,
De bo petlerije frej.

Ta sedma pravi: Verha sim dorasla,
Pa nisim imela moža,
Zdaj pride al pa ne,
Bi znala takega dobit,
De b mi dajav s palco po ...
To bi hotla vse prebit,
De b ga blo le moč dobit.

Ta osma pravi: De le se zgodilo to:
De b en tak semen bil,
De b si moža kupila,
De b za dnar dobiti bil,
Sej bi se rada vsega znebila,
De b moža kupila,
Naj bo Hrovat al pa Čeč,
Saj bi ne hotla zbirat neč.

8233.

(Iz Kobdilja na Krasu.)

Slišov sem eno štimo
Jen tud velik špas,
Ke-s-je (v) enmu bošku godilu,
Tu ni blu deleč vod nas,

Duklete so se vkup zbrale
Jen milu jokale:
Dvanajst jeh je skupaj blu,
Jen jes-em poslu(ša)l na tu.

Ena prut drugi so se tožile
Kaku se na sveti godi,
Zakaj se niso voženile,
Kaj ktiro nazaj derži.

Ta perva pravi: Jest sem že stara,
Sem se vsele pucala,
Ma je en tašen hudičov svet,
De morem prez moža vmret.

Ta druga pravi: Jest sem paj mlada,
Meni se taku godi:
Povsot sem se ponujala,
Nobenga pume nej.

Ta tretje pravi: Jest sem bogata,
Imam denarje blagu,
Štumala sem enga soldata,
Narveč mi škode le tu.

Četrta pravi: Jest sem pej boga,
Mene se vsak boj(i),
Ker imam prema(jh)no doto,
Nobenga puma nej.

Ta peta prave, zdihuje:
Sej doma zadosti terpim,
Vzela ga bom, čej nič nejma,
Pej pujdem petlat ž nim.

Ta šesta pravi: Sem dozdej prestala,
Ker nejsem jumela moža,
Zdej se ne bodem več gnala,
Nej pride ali neha

8233. *Zapisal* J. Fabjan. — *Iz njegovega rokopisa v ostalini Simona Rutarja.*

Ta sedma pravi: Jest pej ne scagam,
Des glih celo noč ne spím,
Ker se snobičo(v) troštam
Se močno veselim.

Ta vosma pravi: Ku me peče,
Kelkaj težav morem prestat,
Ker mene nobeden neče,
Na svetu kam se čem podat.

Deveta pravi: Ku b' se glih ne po(ro)čila,
De b eden k mêni peršu,
Vse bi mu dovolila,
Ne(j) bi sturu, kar bi tel.

Deseta pravi: M je mamca vuržeh,
Da nejsem voženena.
So fantj(e) k me(ni) hodili,
M je v kambru zaperala.

Anajsta pravi: Jest sem molila,
Po božjih potah sem šla,
De b bla može vdobila,
Pa nejsem bla vslišana!

Dvanajsta pravi: De b se zgodilu,
De b ki en semin bil,
Votla bi moža kupiti,
Ku bi glih za dnarje bil.

Vsiga b se votla znebiti,
De bi ga mogla kupit,
Nej bo že Hrovat al pa Čeč,
Zbirat b si na votla več.

Bolno dekle se ozdravi s hlačami.

8234.

(Kranjska.)

Sim eno čudo vidil,
To je bil velik špas;
Toljk' dolg' ga bom pravil,
De bo gotovo rés.
Velíko ženskih sim jez vidil
V podóbi upodobljene,
So bile stáre in mláde
Néke tud' gospôske šé.
Narpred pri néki stári,
K' je močno bolna blà,
Zdravila so ji dáli,
Pa vzéti jih ni 'tlà.
Za hláče je prosíla,
De b' se jih dotakníla:
„Pa jez pred zdrava ne bóm,
De hlače dobíla bóm!"

8234. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. III. 140—142.*

Za hlače je prosíla,
Pa jih ni nobeden dál;
Je žé prestara bíla,
Se je je vsáki bál.
Vunder je z zvijáčo storíla,
De hláče je dobíla. —
Kaj se mu enkrat zgodí,
Kadar lokáj zaspí?

Glej, stara skóči gôri,
V lokajovo spavnico gré.
In tamkaj hláče vkráde,
Nobenimu nič ne pové.
Močno se je smejála,
K' je hlače pregledvála;
Drugi deklíči za tó zvedó,
Hitro mi glédat gredó.

Tud kuharca pritêče,
Serdito se derží,
Za hláče prijet hóče,
Keršenca ne pustí.
Začéle so se bojváti
Ino za hláče cúkati,
Storíle so en velik punt
Za tá častitliv gvant.

„Preljóbi vi deklíči,
Kaj pa zdaj za vas bó,
Če ne bote skor' jenjale?"
„„Pri nas bo ravn' takó:
Bô prišla nadloga taka.
Stokrat je sréčna tá,
Ki ga že zdaj imá!""

8235.

(Iz Škofje Loke.)

Nek' dekleť se j' prigodilo,
Da je močno bolna b'la;
Recnije so ji dajali,
Pa jih nucat ni hot'la.

Za hlače je prosila,
Da bi se jih dotaknila,
Naj bojo stare al' nove,
Da bi le enkrat na .... b'le.

Za hlače je prosila,
Nobeden jih ji ni dal,
„Oh naj bojo ta najgrši,
Samo da b' mi jih eden dal."

Potlej se je pa kunštna strila,
Kje da bo hlače dobila.
Pa kaj si ji prigodi.
Ko Luka fest zaspi?

Ta stara iz post'lje ostane,
V Lukov cimer ona gre,
Hlače mu je vzela,
Nazaj jih več ne da.

Grozno jih je kuš'vala,
Z njim se je r'cn'vala.
Ko dekleta to zvedo,
Hitro gledati teko.

Potem so naredili
Grozno velik punt,
Za hlače so se stepli,
Za ta častitljiv gvant.

Dekleta so se vprla,
Ta staro na tla podrla;
Ta stara zdaj na tleh leži,
Pa še za hlače fest drži.

Tam od strani pride
Ena gnadljiva gospa
In je hlače potegnila,
Nazaj jih več ne da.

Katera rada skače,
Ima vsaka rada hlače;
Naj bojo stare al' nove,
Da so le enkrat na .... b'le.

Ta stara se je pa spomnila,
Da hlače sama kupila;
Ona kupi si blaga
In si hlače delat da.

Ta novica je šla okol',
B'la je ženskam prav po volj';
Zato pa zdaj hlače vsaka ima
In jih moškim še pokazat ne da.

8235: *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke M. Rodéta II. št. 50.*

8236.

En čudež sem jest vidu,
To biv je velk špas.
Tak dolgo bom govoru,
De bo za gvišno res.
Veliko ženskih sem jest vidu
Na enmu pild' namalaneh,
So ble stare ino mlade,
Zraven še gosposke ble.

Enkrat per eni stari,
K je močno bolna bla,
Ercnije so j' dajali,
Pa nucat ni votla,
Za hlače je prosila,
De b' se jih dotaknila
Jest pa pred zdrava ne bom,
De s' hlače dobila bom!

Za hlače je prosila,
Pa jih ni nobeden dáv,
Ker je prestara bla,
K se je vsak smejav.
Pa je s kunštjo to storila,
De je hlače zadobila.
Kaj se pa enkrat zgodi,
Kadar lukaja doma ni.

Ta stara gor vstane,
V lukajov cimer gre,
Tukaj si hlače ukrade,
K' nobenmu ne pove.
Kako se je smejava,
K je te hlače pregledvava.
Druga dekleta to zvedo,
Hitro gledat tud gredo.

Pa kuharca prteče;
Pa srdito se drži,
Za hlače perjet' hoče,
Pa jih kršenca ne pusti.
Tako sta se bojevale,
K sta hlače pregledvale,
De se je naredu velik punt
Za ta častitljiv gvant.

Dekleta ve neumne,
Kaj z vam še enkrat bo?
Če se ne bote možile
Bo z vami glih tako.
Bo pršva nadloga taka,
De ga ne bo imela vsaka,
Tavženkrat je že srečna ta,
Ktera ga že zdaj ima.

Pust prihaja.

8237.

(Iz Bohinjske Bistrice.)

Postni čas se približuje,
K' ena dekle mil' zdihuje:
„Kaj, oh kaj je men' storit',
Ker zapustu me je svet?

Eno mašo bom špendala,
Pri svet'mu Antonu se bo brala:
De b' se že an moš dobiv,
De b' biv že puklast al' pa kriv!“

8236. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke Franč. Steléta II. št. 8.*
8237. *Zapisal* Franc Kramar, *ima tudi napev. Pel* Janez Ravnik (Šoberle). — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8238.

(Kranjska.)

Ker čas že prihaja, že prišu bo pust,
Me žalost obdaja, pri srcu slabost.

Zaspali so fantje, k' so krepki mladi;
Držijo se zmrzlo, okoli peči.

Držijo se zmrzlo, oh, zmrzlo grdo;
Dekleta trpimo pa martro zato.

Ga iščem, ga čakam, pri oknu sedim;
Solze pretakam pa sline cedim.

A to nam le strijo, hudobne žene;
Ker preveč jezijo, nedolžne može.

Saj takega vraga se vsak' lahk' boji;
Žensko zagleda, že od daleč beži.

8239.

(Iz Dravelj pri Celju.)

Fašnik se že približuje,
Vsako dekle se solzi,
Ona milo premišluje,
Kak bo žvela v stare dni.

Vsako dekle je veselo,
Če se s časom omoži,
Da se z možem pogovarja,
Dela kratke čase si.

Ti nesrečni kral Herodež,
Ti si vsega tega kriv,
Ker si v mestu Betlehemu
Tolko fantov pomoril.

Bodo te deklete klele,
Kadar bode sodni dan,
Ker ne bodo možev mele,
Premišlale ledik stan.

Oh, če nimate fantičev,
Vaši upi so že proč:
Le ostante še device,
Pisanke za velko noč.

8240.

(Iz ljubljanske okolice.)

Ojej, ojej, moža
Nisem dobila ga!
Pa hujga ni na svet,
Kot ne moža imet.

Nič druzga na m strila,
Kot počakala bom,
Če drugo leto
Kaj bo.

Naša Špela se tko veka,
Se tako grdo drži,
Se ji je stresla moka,
Zdaj pa tam solze toči!

8238. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 51.*
8239. *Zapisal* Jurij Rajh. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil dr. Jos. Tominšek.*
8240. *Zapisal* Mat. Rodè. — *Iz njegove zbirke XI. št. 16.*

8241.

Po krajnsk' se imenuje
Veseli predpust,
Kjér se prav skazuje
Vsa živa mladost.

O révce dekléta,
Kakó se vam godí!
Od léta do léta
Možá ne dobí.

„Zarés sim jaz réva
Ubóga na svét',
Ki bom zarjovéla,
K' me nočeš vzét'!"

En tédin pred pred pustam
Vsaka rêče takó:
„Letas bo še takó,
De še moža ne bó!"

Nektera zdihuje
Na tihim počas',
In milo vzdviguje
Za móža svoj glas:

„Oh, kaj bom jokála,
K ne pomaga nič tó,
Še eno leto bom čakala,
Če drugo leto kaj bó!

Saj dober bi bil,
De b' le hlače imel,
Naj bo kruljev al slép,
De b' le mene ogrél!"

8242.

(**Kranjska.**)

Dekleta, vprašam jaz vas,
S'rote smo, kaj bo za nas?
Že h koncu gre pust,
Noben'ga nimam, le srce slabo.

Dnarje imajo vsi ta stari,
Pa imajo zmrznjeno kri.
Pri peč držijo se zmrzlo, grdo,
Mi pa trpimo težave zato.

Jaz s'rota se troštam en'ga,
Pa vendar se troštam blaga,
Ga vabim, ga čakam, pred linco stojim,
Solze pretakam in sline cedim.

Če bi en'ga dobila, prav vesela b' ga b'la,
Ki bi prišel po noč, objela bi ga;
Da bi le en mal zasopel na urco,
Pa bi zaslužil tri cigare pri tem!

8243.

(**Kamnik.**)

Minu je, minu je veseli predpust,
Ta starim dekletam pri srci slabust.

8241. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. IV. 95—96.*
8242. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke M. Rodéta III. št. 1.*
8243. *Zapisal* Frč. Stelè, *pela* Marija Stelè. — *Iz Steletove zbirke X. 31.*

Pepelnica se bliža!

8244.

(Iz goriške okolice.)

Kako hitro gre zornica.
Danas je že pepelnica,
Oh zakaj sem pozabila,
De se nisem oženila!

8245.

(Iz žužemberškega okraja.)

Pršla je pepelnica,
Ostala sъm samica:
Žalostna sъm brez moža,
Škuoda k' sm ga čakala.
Zludjov ldje fouš so m' bli,
K navejo, koku se mean godi.

8246.

(Iz Šmarce pri Kamniku.)

Pršva je pepelnica,
Ostala sъm s'rotica,
Žalostna brez možá,
Škoda, k' sъm ga čakala!
Vsa žlahta b' b'la vesela,
K' b' b'la jest možá dobila.
Pa zlod' od ludi,
K' so fovš mъ b'li,
K' na vejo, kok' se men' godi!
Pa nъč druz'ga na 'm storila,
Ko vrat si bom zavila,
Pa spomnim še na lubčeka,
K' ne vem, kokó se vrajmat' zná!

8247.

(Cerkno.)

Prišla je pepelnica,
Ostala sem devica.
Žalostna brez madeža,
Škoda, ko sem čakala.
Nič drujga nam storila,
Kakor urat si bom zavila,
Pa zmislim na stare ljubčeke,
Še k letu kaj urajma se.
Zmeram sem se veselila,
Da lejt ga bom dobila,
Pa vrag ljudi, k so 'm fovšni bli,
K ne vejo, kak se men godi.
Svetega Antona bom prosila
Še lepše bom molila,
Za ofer mu mast, kračo dam,
Če glih ostane prazni hram.

8244. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke, ki mi jo je poslal A. Pegan.*
8245. *Zapisal* Ludovik Póka; *povedala* Franca Šprajc. — *Iz Pókove zbirke II. 7.*
8246. *Zapisal* Franc Kramar. *Ima tudi napev. Pela* Uršula Marinšek. — *Iz Kramarjeve zbirke.*
8247. *Zapisal* Anton Kosmač. — *Iz zbirke, ki mi jo je poslal J. Kokošar.*

8248.

(Iz šaleške doline.)

Prišla je, prišla pepelnica,
Ostala sem srota samica.

Vsa žlahta b' b'la vesela,
Ko b' b'la moža dobila.

Vrag ljudi, k' so mi fovšni b'li,
Da nisem moža dobila.

Pa spomnim se še na ljubčeka,
Kdo ve, kaj se še prirajmat zna!

8249.

(Žabnice.)

Pred je peva prapalica.
Zdej je prišva papevnica,
Vse španinje so vdale se,
Jas sem sama ledik še.

Če bi en star vdovec prišu,
De bi glih sedmred liet star biv,
Vse glih bi ga jas vzeva
In ga prav lepo imeva.

Še vedno bo morala nositi parto.

8250.

(Kranjska.)

Moža čakam, pa ga ni,
Kaj bo, kaj bo z mano,
Porto moram nositi,
O nesrečno vreme.
Druge se udajajo,
Sama jaz ostajam.
Leta mi prehajajo
Vse dobro pošteno.
Malam, malam, cifram se,
Vender je ni sreče,
V kogar sim zaupala,
Veli, de me neče.
Eden cent sapuna
Sim več preskerbela,
Eden cent pa mazila,
Sim več potrosila.
Pred oblakam stojim celi dan,
De me ljudi vidijo;
Ljudi se sprehajajo
Zaročnik ne ide.
V klošter bi odhajala,
Strah me je samote,
Tamkaj ne bi rajala,
Kakor se mi hoče.
Ajdi, ajdi hopsasa!
To je moja radost,
Brez moža ne idem spat,
Bog ne daj te žalost.

8251.

(Kajkavska.)

Partu moram nositi,
O nesrečno breme.
Muža nemrem dobiti,
Kaj bu, kaj bu z mene!

Ljeta mi prehajaju,
Seda vre postajem,
Mlajše se udavaju,
Ja svigdar ostajem.

8248. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke („Spominjam se še, ko sem slišal deklo to pesem peti na pepelnico pri kolovratu").*
8249. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 727.*
8250. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. V. 60.*
8251. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. 1411.*

Je li sam na svietu
Najvekša sirota?
Druge za muž ideju,
Ja pak vživam špota.

Ja se perem i cifram,
Vendar nije sreće,
V koga sem se ufala,
Veli, da me neće.

Sjedim vani cieli dan,
Da me ljudi vide,
Al je meni vse zahman
Zaručnik mi nejde.

Pojdi dragi, žuri se,
Budem ti povolna,
Samo hitro pašči se,
Nisam ja oholna.

Vidovske sam ulici
Tri ljeta služila,
Jošće spola mužkoga,
Nisam nigdar vžila.

Vele, da sam šantava,
Vendar ne istina,
Akoprem bi mogla ja
I roditi sina.

Trada, rada, hopsasa,
To je moja radost,
Ja brez muža nejdem v grob
Nedaj Bog tu žalost.

8252.

(**Slamna vas.**)

Moža nemrem dobiti,
Kaj bo, kaj bo z mene?
Parto moram nositi,
To nesrečno breme!

Svarilo izbirčnim.

8253.

(**Štajerska od Ščavnice.**)

V moji rojstni okolici je bila navada, da so fantje ponoči prišli pod okno dekleta, ktero si je v svojem življenju zmirom ženine zbiralo, kteremu pa nobeden ni bil prelep in prebogat, in ktero je slednjič v zapečku ostalo, in so mu zapeli:

Neža
Po bregi ježa,
Pleterko nosi,
Pa kruha prosi!

8254.

(**Štajerska od Ptuja.**)

Puca, dokl si mlada
No zato diklič,
Boš ti enkrat stara,
Te boš vsa za nič.
Zdaj dokl še si fletna
No zato diklič,
Potlam boš kak metla,
Znucana za nič.

8252. *Zapisal* Janko Barle. — *Iz „Letopisa slov. Matice" 1893, str. 25 sub* parta.

8253. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Slov. Glasnika" 1862. 25. Danes znana le kot otročja igra.*

8254. *Zapisal* neznanec. — *Iz pesmarice Fr. Schweigla, ki mi jo je v porabo poslal dr. K. Ozwald.*

Rožice rumene
V leti pogle cvet,
V jesen ti povene,
V zimi bo ž nje smet.

Mlada kakti letno
Cvetje si no vtič,
Stara pa se žmetno,
Samoč gre deklič.

Čelo zdaj lubleno
Grata odludno,
Lice vso rumeno
Bledo no gerdo.

Oči kermežlive
Vusta pune škerb,
S tvoje lepe glave
Bo en stari serp.

Nadernjak napeti,
Punih ceckov stan,
Bode vkup zacvreti,
S capami naphan.

Roke zdaj okrogle,
Lepo truplo vso,
Staro vse na vogle
Kak košara bo.

Zato dokl si fletna
No zala diklič,
Bodi zdaj spametna,
Stara boš za nič.

Če maš voglednike
Te ne bodi štolc,
Drugač boš na veke
K špoti stari norc!

8255.

(Od Zagorja na Savi.)

Žalostno se okol oziram,
Ko stare pravlice prebiram,
Zdaj pride taisti čas,
Ko bo prov slabo za nas.

Dekleta začele so zbirati,
Žene po drugih se ozirati:
Mož pa ostane le trpin,
Na zemli le Adamov sin.

Ktera zvesto bo lubila,
Ta moža bo že dobila,
Ktera slepila dva,
Bo pa vedno žalostna.

Slišal sem že marsiktero,
Meni se je žal storilo,
Ki je rekla tako,
Da mojga več nazaj ne bo!

Mnogokrat oblubil zakon,
Zdaj pa šov je on k vojakom;
Tam si drugo bode zbral,
Z menoj pa lubezen končal.

Nikdar ga več ne bom jezila,
Ko b ga le nazaj dobila;
On pa piše mi tako,
Da nazaj ga več ne bo.

Fantje šli so u druge kraje,
Nazaj se ozirali smejaje,
Vzrok sem si sama bla,
Ker sem lubila po dva.

Sem mislila ga le slepiti,
Lepšega moža dobiti:
Le zdrava ostani, jaz grem preč,
Ne boš me vidla nikdar več!

Adventni post se že končuje,
Dekletam v sercih žela kuje:
Ko peršu bo vesev predpust,
Začeli bodo čevle brust.

Pa kaj ples in veselice!
Možile bodo se device,
Tud postarane žene,
Ki so že udove ble.

8255. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 77.*

Marsktera bo moža dobila,
Da ga bo prov vesela,
Bo zmiraj žvižgal in pa pel,
Da ga bo svet Jošt vesev.

Ktera bo se pa kujala,
Ta bode velk ploh pelala,
Ta svete šle bojo za no,
Ktere se možit nočjo.

Nekaj jih bo še ostalo,
Deklet morda prov malo,
Sami ostanemo le mi,
Ki smo že prestari.

Saj tud vam tečejo leta,
Oj prešmentane dekleta,
Pa b vedno rade ble mlade,
Ta starm se pa posmehujete.

Kakor fantom, tud dekletam,
Tako kakor predlanskim letam,
De b godilo se tako,
Nikogar več po vas ne bo!

Prišla bode pepelnica,
Ti še ostala boš samica,
Jaz se pa ne menim neč,
Vedno pojem kakor teč.

Preveč zbirate, dekleta,
Letos hotla ni Franceta,
Zato pa Juri se smeji,
Lahko bolši še dobi.

Mi ne bomo neč godrnali,
Če bodemo sami ostali,
Ko b hudo ženo mel dobit,
Bolši se je usmrtit.

Kakor so nektere žene,
Neč ne delajo, so lene;
Take vsaki se boji,
Od daleč že pred no beži.

Druga je pa zapravlivka,
Vse po gerlu ji počivka,
Za moža ji nikdar ni,
Da le šnopca dobi.

Tretja pije vino rada,
Vedno se ji miga brada,
Če dnarca nima kje dobit,
Hitro gre na kredo pit,

Da moža bi bol golfala,
Kaj bi neki še prodala?
Proda kofe in sladkor:
„Prineste ga še n liter gor!“

Saj meni moš nič ne reče,
Če se mi doma prata peče:
Dokler služu dnarce bo,
Men preslabo šlo ne bo.

Ti ta stari, pa le delaj,
Nikdar z mano se ne kregaj,
Poglej kako te rada mam,
Za sto forintov te ne dam.

Pustna pesem dekletom.

8256.

(**Od Sv. Jurija na Ščavnici.**)

Dikline, al znate, kaj gnes je zen den?
Prav tiho le bote, naj vam povem.
Ste resen vesele, da fašenk je gnes,
Pa vendar tud žalost občutite zmes.

8256. *Zapisal* Jožef Kranjc. *Narekoval* godec Fr. Kreft. — *Iz Kranjčevega rokopisa.* — *Zapis* Jos. Klemenčiča *(od Sv. Antona v Slov. gor.) se neglede na neznatne dijalektične razlike loči v tem:* 1 naj] jaz — 5 skos brislale — 7 kde] kaj — 8] Ali vendar prav globoko vkanite se — 13 saj] te — 20 To] Da — 23 ti dan] vi tam — 24 nikol] le tam. — *Zapis* Jožefa Glonarja *(od Sv. Barbare v Slov. gor.) pa v sledečem:* 1 al] ve — 2 le] zaj; — povem] dopovem — 7 skače] zruži — 12] Pri peči se greje, skoz okne gledi. — 13 saj] — 17—20 manjka. — 23 ti dan] tu dol.

Do zdaj ste sploh brisale okna, klopi,
No vsaka prav daleč od peči sedi.
Če miška kde skače, odpirat ste šle,
Pa vendar globoko se vkanile ste.

Vaš lubček vas nori no nima vas rad,
Či ravno po leti je hoda k vam spat;
Pa zdaj, ko resnico pokaza vam bi,
Koruzo no semen pr peči gledi.

Da toplo postane, saj priša bo pa;
Obrnte jem hrbet, ne poznajte ga.
On kriv je, da telko požrle ste slin.
Poglejte, kak norca si dela z deklin.

Či zdaj ste ostale, saj fašenk še bo,
Saj site še bote do grla moža.
Le glejte, da venček ne padne z glave,
To velka sramota za deklice je!

Svet Pavel vas prosi, da ledične ste,
V nedolžnosti leži v nebesa se gre,
Ne dajte se meti za norca ti dan,
Saj žal vam ne bode v nebesih nikol.

Ploh,

A. Vsako leto pred pustom ga pričakuje.

8257.

(Iz begunjske okolice na Gorenjskem.)

Vsak let pred pustam se troštam angá,
Po Božjih potih hodim in prosim Bogá,
In ga tudi iz srca želim,
Pa svetmo Antonu almožno delim.
O daj mi ga, večni Bog,
Če bi biv prav polomljen od gvave do nog,
B'ga hotva ljubit,
De b' biv prov vesev,
Vrag b' mogu ja bit,
Da b' me tak ne vzev.

Da b' se an takšen arcat dobiv,
De b' te stare dekliče omvadiv,
Po najih kolenih grem rada za njim.
Vse, kar mi poreče, prav rada storim
Vso kožo dol riz'se si hočem odret,

8257. *Zapisal* Ant. Jeglič. — *Iz njegovega rokopisa. Konec je vzet od drugod.*

Če je potreba, v žerjavco se vleč,
Da b' le zadobiva,
To prvo mvadost,
Pa potem zmotiva
Kater'ga drug pust!

Micka in Katra, ve presta od zad,
Vedve sta še mvade, vama se ni bat!
Maruška, ti pojdeš pa sama napré,
Ja, meni in tebi ga je silno trbé!
Prešmentani fantje, kako ste trdi,
Če ste glih an še frišen mvadi!
Per peči ležte,
In se mrzu držte,
Dekleta staré
Pa martro trpé.

8258.

(Od Zagorja na Savi.)

Vsak let se jest troštam
Pred pustam enga,
Na božjo pot hodim
In prosim Boga.

Že dosti let čakam,
Še letos želim,
In ajmožno svetmo
Antonu delim.

Prešmentani fantje,
Kok ste vender trdni,
Saj vendar ste eni
Fletni ino pa mladi.

Pr peči sede,
Se zmrzlo drže,
Te uboge dekleta
Pa martro trpé.

Ni fanta ne udovca
Bod star al pa mlad,
Vsledni mi pravi:
Piš baba me od...!

Ne maram za tebe,
Sam lehko ležim,
Če pa kaj pišparam,
Pa bolši živim.

Ti Katra pa žiher
Na strani stojiš,
Jest nimam te vere,
De kirga dobiš.

Le Urška in Tona
O sredo obe,
Porinte s korajžo,
Da pojde naprej.

8259.

(Od Sv. Lenarta v Slov. goricah.)

Ko bi jaz vedela,
Kje bi tak dohtar biu,
Da bi te stare
Dekleta mladiu?

8258. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 24.*
8259. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 45—46.*

Vse kar mi kol rekel,
Vse rada storim:
Po nagih kolenih
Bi vdrla za njim.

Po poti, po cesti
Pa pojdem jaz zdaj,
Ve mlade dekleta
Pa pojte naprej!

Se bote s korajžoj
Nosile naprej,
Da bote se fantam
Prikupile kaj.

Ti Lenca pa Mica
Ste žiher ozad,
Ve ste še mlade,
Ni treba se bat.

Neža pa žiher
Na strani stoji,
Jaz nimam te vere,
Če kterga dobi.

Prešmentani fanti,
Zakaj ste li vi?
Zakaj se ne žente,
Dokler ste mladi?

B. Preljube sestrice.

8260.

(**Kranjska.**)

Preljúbe sestríce,
Zdaj vprašam kaj vas:
Uboge srotíce,
Oh, kaj bo za nas?
Leto in pust
Je vzelo slovó,
Za tó pa pri sercu
Občutim slabóst.

De b' šéntal fantíče,
K' so tako terdí,
Kér vùnder so eni
Še zali, mladí.
Pri peči deržíjo
Se zmerzlo, gerdó,
Deklíči terpíjo
Pa martro za tó.

Vsako leto pred pustam
Se nadjam en'ga,
Na božjo pót hódim
In prosim Boga;
Že dosti lét čakam
In tega željím,
Svetim' Antonu
Almožno delím.

Ni vdovca, ni fanta,
Bod' star ali mlád,
Vsak pravi: Ti bába,
Le piš me od . . .!
Jaz zate ne máram
Sam lahko živím,
Če kaj več privarjem,
Pa boljši živím.

To pa vse storé
Hudobne žené,
Ki preveč martrajo
Svoje možé.
Za tó se pa vsak
Tega vraga bojí,
Kdor žénsko zagléda
Od daleč beží.

Ko bi se na svetu
Kak dohtar dobil,
De bi nas stare
Deklíče mladíl,
Po nagih kolenih
Grém rada za njím,
Naj rêče, kar hóče
Vse rada terpim!

8260. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz SPKN. III. 136—139.*

Mêni pa vùnder
Se milo tó zdí:
Pretekle so léta
In fantje mladí.
De b' le zadobíla
Jez svojo mladóst,
Po tem' bom zmotila
Kterga drugi predpust!

Ti Micika in Katra,
Ostante od zád,
Saj ste še mladé
Vam se še ni báť,
Marúška, ti pojdeš
Pa z mano napréj,
Oh têb' ino mêni
Ga je sila treba.

Vse voljno terpímo
Me take britkóst',
Zdaj terdno zatrimo
Me svoje slabóst'!
To leto išímo
Še moškim dopást',
Da sréčno ga vjáme
Si vsaka v pást.

Oh de b' ga poslal
Mên véčni Bóg!
Naj bo ves polomljen
Od glave do nóg;
Ga hóčem ljubíti,
Da bode vesél.
Vrag mora li biti,
De b' tak' me ne vzél!

8261.

(**Kranjska.**)

K' záčnem svét premišluvati,
Kak on zna ljudi gol'fati!
Enim žalost stri, britkost,
Drugim vesêlje, sladkost.

So veséle tiste žêne,
K' so o pusti zaročêne:
So vesêle t'ga narvèč,
K' ne bodo plôha vlekle vèč.

Dekléta bodo žaluvale,
K' so o pusť brez mož ostále:
Imajo tud strah, trepét,
K' bo plôh vléči tréba spét.

Skupej so zato se zbrále,
Zavolj ploha svèt deržále:
Sem zasmejal se ta čas,
Slišal žalostni sem glas.

In narstarši milo zdihne,
Žalostno svoj glas povzdigne,
Mlajši jo poslúšajo,
Spred in zad zdihújejo.

Pravi: „Ljube ve sestríce!
Kaj za nas bo zdaj, srotice?
Oh, zapustil nas je svét,
Plôh vlačile bomo spét!

Kaj sim, oh, noči stratíla,
K' gledat k' oknu sim hodila,
De večkrat noč prošlà,
Per vsim tém le ni možá!

To je še posebna gnada
Za taisto, k' je še mlada,
Taka ima še en bošt
Se možíti drugi pust.

Jest sim srota majhno živa,
Vidim, de bom skôrej siva:
Vse zaupanje je preč,
Se moža ne nadjam vèč!

Takrat nimam clo nič gmaha,
Ko domislim se do plôha,
Oh, prestrašno to imé!
Mêni silno k' sercu gré.

Pred k' bom vleči plôh začéla,
Tavženkrat bom omedléla:
Se bojim, de b' mi takrat,
Duša ne ušla odzad.

8261. *Zapisovavca neznanega. — Iz ostaline M. Kastelca, hranjene v ljubljanski licejski knjižnici. V. 31 je imel prvotno „en lošt".*

Vse dekléta, gmejn al vsôke,
Čakajo nadloge take:
Ko b' bil ôče ravno grof,
Môgla hči bi vléči plôh.

Mlade so se vse jokale,
Zavolj ploha v strahi stale,
Kjér ga vlač'jo že več lét
In ga bodo létas spét!

8262.

(Iz Doba na Gorenjskem.)

Oh ljube sestrice,
Jaz prašam zdaj vas:
Me stare srotice,
Oh kaj bo za nas!

Ni fanta ne vdovca,
Naj bo star ali mlad,
Vsak le tako pravi:
„Piš baba me od...!

Jaz za te ne maram,
Sam lahko ležim,
Če kaj si prišparam,
Pa boljše živim.

Boljš' mi je zgubiti
Na vojski glavo,
Kot se pokoriti
S to sitno ženo!"

Oh da bi se vsaj
En tak dohtar dobil,
De stare dekleta
Bi zopet mladil.

Po nazih kolenih
Grem rada za njim,
Na vžganih polenih
Če reče, klečim!

Potem če odreže
Vso kožo mi preč,
Potlej pa še reče
V žerjavco se vleč:

Da b' le zadobila
Spet svojo mladost,
Da b' enga zmotila
Še le-ta predpust!

Lasje so že beli,
Mi teče z očes;
So zbirat začeli
Bo trda zares!

Ko leto preteče,
Bol stara sem spet,
Oh to me bolj peče,
Ko grehov deset.

Ta čas že prihaja,
Že bliža se pust,
Me žalost obhaja,
Pri srcu slabost.

Vsaj dolgo že čakam,
In močno želim
In svet'mu Antonu
Almožno delim.

To me še vunder
Pri srcu hladi,
Da se še ktera
Taka dobi!

Da mi pomagala
Vozit bo ploh,
Z mano zdihvala
Oh jejha, oh, oh!

Ve Katra, Marjanca,
Ga rin'te od zad.
Vsaj ve ste še mlade,
Ni treba se bat.

Me, Cilka in Špela
S korajžo naprej,
Tako se pa fantom
Prikupimo zdaj!

8262. *Zapisal* Janko Rahne. — *Iz njegove zbirke št. 7.*

8263.

(Kranjska.)

Oj ljube sestríce,
Povprášam zdaj vas:
Oj uboge s'rotice,
Jen kaj bo za nas?

Ta veseli predpust
Je vzel ód nas slovó,
Mi čútimo dekleta
Pri srci slabó.

Za kóga mi čútimo
Pri srci slabó?
Ker lani no letos
Obén'ga ni b'ló.

So leta miníla,
Še letos želím,
Pri svetem Antonu
Almožno delím.

Saj daj mi ga dobíti
Sam večni ti Bog
Če je polomljen
Od glave do nog.

Te mlade dekleta
Se flisajo práv,
Nas uboge ta stare,
Kdó nas bo pobrál?

Ni fánta ni vdóvca,
Naj bo star ali mlad,
Vsak pravi: Pa piši me
Ti stara od ...

Na letih ne morem
Obénga golj'fat',
Saj mi se more
Na licih poznát'.

Koža se grbi
Okoli bradé,
Na glavi se znajdejo
Sive lasé.

Ći b' se en takšen
Dohtár dobíl,
De bi ta stare
Dekleta mladil?

Po nagih kolenih
Čem hodit za njim,
Naj reče, kar hoče,
Vse rada trpim.

V gorečo žerjávco,
Če m' reče, čem léč,
Če mi lih odpade
Vsa moja koža proč.

De b' zadobila,
To mojo mladúst,
Kterega zmotíla
Uže morbit' drugi pust.

Rajši čem ratat
Za nimer soldát,
Kor se 'nmi star'mi zludji
V kremplje podát.

Je boljše zgubiti
Na vojski glavó,
Kor se pokoríti
Se staro ženo,

O šentrani fantje,
Kakó ste trdí.
Saj ste še eni
Práv lepi, mladí.

Pri péči sedíste,
Držíste trdó,
Mi ubož'ce s'rotice
Trpímo za to,

Saj za te ne maram,
Ko lehko sam živím,
Če kaj več prišparam
Pej boljše stojim.

8263. *Zapisal* L. Žvab. *Povedal* Ant. Žrjal iz Pliskovice l. 1882. — *Iz Zvabove zbirke.*

8264.

(Kranjska.)

Preljube sestrice,
Jest prašam zdaj vas:
Me vboge s'rotice!
Oh, kaj bo za nas?

Že ura prehaja,
Že h koncu gre pust,
Me žalost obdaja
Pri srcu slabost.

Prešmentan fantiči,
Kako so mladi,
Imajo petice,
So šmentran št'mani.

Pri peči sedijo,
Se grdo držé,
Dekliči trpimo
Težave zato.

Jest s'rota na svetu,
Ker nemam moža,
Vendar vsako leto
Se troštam en'gá.

Ga vabim, ga čakam
Pod oknom stojim,
Solzice pretakam,
Pa sline cedim.

Zdaj pa nobeden za me ne mara
Bodi star ali mlad;
Vsak pravi: Me piši
Ti baba od ...

Jest zate ne maram,
Sam lahko živim;
Če kaj več prislužim,
Pa boljši živim.

Le to vse storé
Hudobne žene,
Ker vedno jezé
Nedolžne možé.

Pred tako nadlogo
Se vsak naj boji,
In pred tako babo
Naj preci beži.

Je boljši za me,
Če prav sem soldat,
Vrag babo naj vzame
Sam sebi na vrat.

Je boljši zgubiti
Na vojski glavó,
Kakor pokoriti
Se s tako ženó.

Če še eno leto
Ostanem tako,
Bo ja en velik
Pekel na svet'.

Ne bom se več dala
Z letom goljufat',
Na liceh že začne
Te starost poznat.

Lasé so že beli,
Že teče z oči,
So zbirat' začeli,
Bo trda zares!

Da leto preteče
Bom stara ko mah!
Oh to me bolj peče
Kot grehov deset.

Oh kje bi se pač
En dohtar dobil,
Da bi te stare
Dekliče mladil?

Po nagih kolenah
Grem rada za njim,
Na vžganih polenah,
Če hoče, klečim.

Naj tolče alj pere,
Na tla se mu hočem vleč,
Če tudi odere
Mi kožo vso preč.

Da le se vdobila
Bi moja mladost,
Da bi zmotila
Kater'ga ta pust!

8264. *Zapisal* J. Kenda. — *Iz njegove zbirke.*

Oh jest sem prestara,
Pa pojdem za njim!
Mlad za me ne mara,
Vsaj star'ga vdobim.

Srčno bom vozila
Pred drugimi naprej,
Da prikupila
Se fantu bom zdaj.

Oh da b' iz dobrote
Mi en'ga dal bog,
Če prav je krumpast
Od glave do nog!

Obljubim mu zvesta
Ostati vselej,
Da le bom nevesta
Pred smrtjo kadej!

8265.

(**Kranjska.**)

Ljube sestrice,
Zdaj vprašam vas:
Me uboge sestrice,
Oh kaj bo za nas.
Že ura prihaja,
H koncu gre pust.
Me žalost obhaja,
Pri srcu slabost.

Presnete butice,
Ki so tak trde,
Kir moje potice
So hladne, mlade.
Pri peč se držijo
Mrzlo grdo,
Dekleta trpijo
Težave zato.

Sirota na svetu
Kir nimam blaga,
Vsako pa leto
Se troštam enega.
Ga vabim, ga čakam,
Pri linci stojim,
Pa solze pretakam
In sline cedim.

Nobeden ne sliši
Bodi star ali mlad.
Vsak pravi: Piši me
Ti baba od ...
Jaz za te ne maram,
Sam lahko ležim.
Če kaj več prišparam,
Pa boljši živim.

Le to storijo
Hudobne žene,
Kir vedno jezijo
Nedolžne može.
Pred tako nadlogo
Se vsaki boji,
Kakor pred kugo
Vsaki beži.

Pravi: boljši je zares,
Če sem tudi soldat.
Vsak babo naj vzame
Sam sebi za vrat.
Bolji je zgubiti
Na vojski glavo,
Ko se pokoriti
S hudobno ženo.

Če še eno leto
Ostanem tako,
Pa je že na svetu,
Veliko peklo.
Ne bo se več dalo
Z leti goljufat.
Na licu bo začelo
Se 'n malo poznat.

Lasi so beli,
Že teče iz oči.
Začeli so zbirat,
Bo trda za vse.
Če leto preteče,
Bolj stara sem spet,
To me bolj peče,
Ko grehov deset.

8265. *Prepisal* Fr. (Radivoj) Poznik *iz pesmarice* Andreja Jegliča.

Ali je še mogoče,
Da bi se gdo dobil,
Ki bi ta stare
Dekleta še mladil.
Po nazih kolenah
Grem rada za njim,
Na vžganih polenih,
Če reče, klečim.

Na tepe, naj pere,
Na tla se čem vleč,
Če tudi odere
Vso kožo mi preč.
Da bi le zadobila
Še svojo mladost,
Bi vendar zmotila
Še koga predpust.

To mene še ena
Pri srcu hladi,
Kir vendar še ena
Bogatih ljudi,
Se bode podala,
Vozila tudi ploh,
Pa zmenoj jokala,
Zdihvala oj oh.

Jaz sem že ta stara,
Pa pojdem naprej.
Mlad za me ne mara
Vsaj starga dobim.
Srečno bom vozila
Pred drugim naprej,
Tako prikupila
Bom fantom se zdej.

Ti Katra in Špela,
Le rinte od zad,
Mica pa debela,
Priveži ga za vrat.
Ti Manica pa vozi
Pri kraji za menoj,
Ti Reza pomozi
Pa Liza se teboj.

Miču le počini,
Ti nimaš moči,
Tinika porini,
Da brž poleti.
Pepa in Franca
Vozite v sredi,
Nana od konca
Porini naprej.

Pridi ti Jerica,
Zapiši se tudi ti k nam,
Tud imaš že leta,
Ne bode te sram.
Reza ti grda,
Kaj tam stojiš,
Za te bo trda,
Če ga ne dobiš.

Le teci Marička,
Potegni še ti.
Pomagaj Alenčka
Od druge plati.
Le prav ga držite,
Da z rok ne zleti,
In urno vozite,
Če tudi tišči.

Iz stare navade,
Kar hoče, naj bo,
Vozimo zdaj rade
Ta ploh za seboj.
To leto začnimo
Bol moškim dopast,
Da srečno dobimo
Vsak svojga predpust.

Da bi za doplato
Enga poslal bog,
Če prav je kruljev
Od glave do nog.
Bi mu obljubila
Zvesta zmir ostat,
Da bi le nevesta bila
Pred smrtjo še enkrat.

8266.

(Iz Moravč pri Litiji.)

Preljube sestríce,
Jaz vprašam zdaj vas;
Boge srotice,
Kaj bo za nas?
Peršu je pust,
Vzel je slovo,
Dekleta občutjo
Pri srcu slabo!

Prešmentani fantje,
Kako ste trdi,
Pri peči se držte
Zmrzlo, grdo.
Dekleta pa trpmo
Martre za to.
Dekleta pa trpmo
Martre za to.

Kože se grb'jo
Okoli brade,
Na glavi se m znajdejo
Sivi lasje.
Če še en leto
Ostanem takú,
Zame bo gvišno
En velik pekú.

„Boljši je (biti)
Dvakrat sovdat,
Se vsac'mi vragi
V kremplje podat;
Boljši je, da zgubim
V vojski glavo,
Kot se pokorit
S to hudo ženo!“

De bi se še
En tak dohtar dobiv,
De b ta stare
Dekleta mladiv.

Po nagih kolenih
Grem rada za njim,
Naj reče, kar hoče,
Mu rada storim!

Če mi odreže
Vso kožo že preč,
Potem, če m' reče,
V žrjavco čem leč,
De b' le dobila
To svojo mladust,
De b' ga zmotila
En drugi predpust.

Zdej s' pa navezimo
Ta velki ploh na vrat,
Po cesti proť mesti
Pa pojdemo ž njim.
Po cesti proť mesti
Pa pojdemo ž njim,
Jez sem ta stara,
Pa pojdem pred njim.

Urška in Metka
Vozite od zad,
Ve ste še mlade,
Se nemate bat.
Katra 'n Špela,
Porinte naprej,
Vam kot men'
Ga je silno trebéj.

De b' mi ga poslov
Večni Bog,
Če je polomljen
Od glave do nog:
Ljubila ga bodem,
Da bo me vesel,
Vrag bi mogel biti,
De b' take ne vzel!

8266. *Zapisal* H. Sevar. — *Iz njegove zbirke III. 1.*

8267.

(Iz Sav. doline.)

Preljube sestrice, jaz vprašam zdaj vas
Mi boge srotice, no kaj bo za nas?
Veseli pust jemlje
Od nas že slovo,
Zato pa občutim pri srcu slabo.

De šentani fanti so tako trdi,
Kir vendar so nekteri prav fletni.
Pri peči držijo
Se mrzlo, grdo,
Dekliči trpijo pa martro zato.

Vsako leto pred pustam se troštam enga,
Na božjo pot hodim in prosim Boga.
Že dosti let čakam
In enga želim,
Tud sv. Antonu almožno delim.

Ga čakam, ga vabim, skoz okno kričim,
Pa solze prilivam in sline cedim.
Sam Bog mi pomagaj
To leto prestat,
Bom z moški začela jaz lepše ravnat.

Ni udovca, ni fanta, naj bo star ali mlad,
Vsak pravi, ne obesim si babe na vrat,
Jaz ženske ne maram,
Sam lahko živim,
Kaj več prišparam in boljše živim.

Te žene hudobne pa vse to storé,
Ker preveč moštrajo te svoje možé,
Zatoraj se vsaki,
Tud slednji boji,
Ko žensko zagleda, od daleč beži.

Dost boljše je tud', da gratam soldat,
Ko pa takemu zlodju se v roke podat,
Rajš hočem na vojski
Zgubiti glavó,
Kakor pokoriti se s čudno ženó.

Če še toto leto ostanem tako,
Za mene bo gvišno en pekel to,
Z lasmi se ne bode
Več dalo goljfat,
Na lici bo starost vsak mogel spoznat.

8267. *Zapisal* neznanec. — *Iz prepisa* Fr. Praprotnika.

Že koža se grbi okoli bradé,
Na glavi se najdejo sivi lasjé.
Če še dve leti
Noben'ga ne dobim,
Gorjé mi na sveti, že zdaj se bojim.

Kob se kateri tak dokter dobil,
Kateri bi stare deklete mladil(v),
Po nagih kolenih
Grem rada za njim,
Naj reče, kar hoče, ko rada storim.

Če tudi vso kožo odere mi preč,
Potem če mi reče v žarjavico leč,
Dab le zadobila
Jest svojo mladost,
Potem bi zmotila koj kterga drug pust.

Samo to še mene pri srcu hladi,
Ker vidim, da drugih se dosti dobi,
Katere tud morjo
Ledik ostat,
Nosit z manoj velk kamen na vrat.

8268.

(Štajerska.)

O ljube sestrice,
Zdaj vprašam jas vas:
Uboge sirotice,
O kaj bo za nas?
Veselje odhaja,
Že koncu gre pust,
Zato me obhaja
Že v srcu slabost!

Bo spet kakor lani,
Fantje so trdi,
So leni, zaspani,
Če glih so mladi:
Pri peči držijo
Se mrzlo, grdo,
Deklice trpijo
Stiskavo hudo.

Jaz srota na svetu,
Ki nimam blaga,
Oh vendar vsako leto
Se troštam enga;
Ga vabim, ga čakam
In sline cedim,
Pa solze pretakam,
Se kislo držim.

Ostante le same,
Prav star kakor mlad,
Zlod babo naj vzame
Sam sebi na vrat!
Jaz zanjo ne maram,
Sam lahko ležim,
Pa kaj si prišparam
Pa bolše živim.

Leto (v)se storijo
Hudobne žene,
Ker preveč jezijo
Nedolžne može:
Pred tako nadlogo
Se žlehtni boje,
Ja! Kakor pred kugo
Od daleč biže.

8268. *Zapisal* neznanec. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil vojaški župnik* Frč. Ivanetič, *št. 2.*

Kako smo to leto,
Ostanmo tako.
Se samo na svetu
Bo veliko peklo;
Ne bo se več dalo
Z let'mi golfat.
Na licu en malo
Se začne poznat!

Lasje so že beli,
Ste slabe v očeh,
So zbirat začeli,
Ja trdo bo res:
Ako še dve leti
Tako zastojim,
Gorje mu na sveti,
Že zdaj se boji.

Al je še mogoče,
Dob kdo se dobil,
Kater bi deklice
Ta stare mladil,
Po nagih kolenah
Grem rada za njim,
Na ostrih polenah,
Če reče, klečim.

Naj to(l)če, naj pere,
Na tla se čem vleč,
Če tudi odere
Vso kožo mi preč,
Dab le zadobila
Spet svojo mladost,
Tako bi vmotila,
Katerga drug pust.

To samo še mene
Pri srcu hladi,
Ker vem, da ste ene
Bogatih ljudi,
Se bodo podale
Voziti tud ploh
In zmano jokale,
Zdihvale: Oh, joh!

Jes sem že ta stara,
Pa pojdem pred njim,
Mlad zame ne mara,
Saj starga dobim;

Srčno bom vozila
Pred drugim naprej,
Skoz to prikupila
Bom fantom se zdaj!

Ti Mica pa pusti,
Saj nimaš moči,
Merjana porini,
Da brž podrči;
Cilka in Franca
Le v sredo obe,
Še Barba in Anca,
Porinte naprej!

O pridi, Marjana,
Perdruži se k nam,
Tud imaš že leta,
Ne bodi te sram;
Polona ti grda,
Kaj ti tam stojiš?
Za tebe bo trda,
Da kterga dobiš!

Le teci, Rozina,
Potegni ga ti,
Pomagaj, Marina,
Od druge plati:
Da prav ga držimo,
Da z rok ne zdrči,
In urno vozimo,
Če glih vas tiši.

So stare navade,
Kdor hoče, naj bo,
Vozimo zdaj rade
Ta ploh za sebo;
To leto začnimo
Bol fantom dopast,
Da srečno dobimo
Vsak svojega v past.

Daj ga Bog meni
Da kterga dobim,
Z golmi koleni
Grem rada za njim:
Kaj hočem storiti?
Kater mi bo všel,
Ga zvesto ljubiti,
Tak da bo vesel!

8269.

(Od Kapele pri Brežicah.)

Preljube srotice
Jest prašam zdei vas:
Preboge deklice,
Nu kaj bo za nas?
Ta svet je predpustam
Uzel zdaj slovo,
Zatu se občutmo
Per srcu slabo.

Prešmentani fanti,
Nu kok so terdi,
Kir vendar ste fein
No zauber ludi:
Per peč se deržite
Prau zmerzlo, gardo,
Deklete terpimo
Pa martro hudo.

Ni fanta, ni udovca,
Nei bo star ali mlad,
Le vsa to poreče:
„Piš me baba ud ...!
Na maram za tebe,
Saj lahko sam spim,
Či s več kaj paršparam,
Pa bolši živim!“

Zatu me pa vonder
Per sercu hladi,
Kir vem de se takih
Prau dosti dobi,
De morejo z menoj
Tud ledig ustat
In sebi pervezat
En velk ploh na vrat.

Po mestih, po cestah
Potečem za nim:
Jest sim nar ta stara,
Pa pojdem pred nim.
Skuz to bom fantam
Perkupla jest zdej,
Skorej se vozila
Jest pođem naprej.

Micka nu Katra
Stojita od zad,
Vidve ste še mlade,
Ni treba se bat.
Urša, Marina,
Na sredi ste dve,
Porinta s kurajžo
De pojde naprej.

Maruška, ti podeš
Pa zmeram naprei,
Teb ga je prau sila,
Nam ga je trebei;
Ti Špela pa žiher
Na strani stojiš,
Jez nisem te pamet,
Če ga še dobiš!

Iz voloj terpimo
Vse naše slatkust,
S korajžo dol termo
To našo britkost:
Skus to se poflisamo
Moškim dopast,
Da srečno dobimo
Vsak svojga u past!

8270.

(Od Ljutomera.)

Oh ljublene vi dekline,
Ktere se niste oženile,
Zdaj vozile bote ploh
In zdihvale okoli sploh.

8269. *Zapisal* Franc Berthole *l. 1846. — Iz njegove zbirke (str. 97—98).*

8270. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove Pesmarice II. 79—84., kjer je pozneje popravljeno:* 16 plesale] tekle — 26 bošj boš v grabo — 40 več ne — 42 vaše v podertine.

Fašenk nam je vsem minio,
Dosti se njih oženilo,
Mi pa smo ostale le sirote,
Spet mo mele velke pote.

Jaz sem čakala cele dni,
Če bi prišel gdo mi v ogledi;
Nega blo k men nobenega,
Ploh bom jas pa vozila.

Janke sem si vse oprala,
Kaj bi te leži pri njem spala:
Namazala sem si pete,
Kaj bi gladko plesale.

Mojo delo mi je zastojn,
Sama bom spala jaz nicoj:
Znam, da ne bom nič spavala,
Da bom spet ploh pelala!

Mojo srce si zdihava,
Oko žalostno pogledava,
Šest nas le vozilo je,
Ki se nismo oženile.

Treza, Mica, Liza, Bara,
Le kaj boš prav dirjala,
Liza, Mica, ti naprej
Vleči, da najbolje gre.

O ti Treza, stara Bara,
Jas po noči sem kašlala,
Za ploh sem zdihavala,
Da bom ga leži pelala.

Kak žalostna si, jas mislim,
Da ravno dnes pa slive sušim,
Če jas še kterga dobim,
Slive rajši tedaj pustim.

Ne pelajmo ga dale mi,
Naj ploh le tu na vek leži,
Hočemo se oženiti mi,
Ploha pa ne več voziti.

Oh ljublene vi dekline.
Vzemte si v vaše podrtine
Može kak naj bolje blage,
Saj še niste vi prestare!

C. Želim vam povedat, kako je na svet.

8271.

(Iz Doba pri Domžalah.)

Želim vam povedat, kako je na svet,
Eno pesem od pusta vam hočem zapet.
Prešmentrani pust že jemlje slovo,
Kako je pa meni pri srcu hudo!

Prešmentrani fantje, kako ste lepi,
Zakaj se ne žente, dokler ste mladi?
Pri peči držite se mrzlo, gerdo,
Dekleta trpimo pa martro zato!

Ni fanta, ne poba, naj bo star ali mlad,
Vsak prav: Preljuba, piš me v ... odzad!
Za te več ne maram, sam lahko ležim,
Si kaj več prišparam, pa boljši živim!

In boljš bo za mene, ko gratam soldat,
Naj vrag babo vzame sam sebi za vrat!

8271. *Zapisovavca* neznanega. *Iz zbirke M. Rodéta VIII. št. 90. Dal mu jo je neki Kremžar, ki pa je tudi ni sam zapisal. — V Dobu pri Domžalah je to pesem zapisal tudi Jožef Osredkar. Ohranjena je (z neznatnimi razlikami) v M. Rodeta zbirki V. št. 25.*

Rajš hočem zgubiti na voski glavo,
Kakor pokoriti iz hodo ženo.

Sem sirota na svetu, ker nimam môža,
Pa vendar vsako leti jest troštam se ga,
Ga vabim, ga čakam, pri oknu klečim,
Pa solze pretakam in sline cedim.

To pa vse storijo hudobne žene,
Ker matrajo preveč nedolžne može;
In take nadloge se vsak mož boji,
Ko žensko zagleda, od daleč beži.

Ako pa še k leti ostanem tako,
To bo pač na svetu velik peku,
Ne bo se več dalo iz leti golfat,
Na letih enmalo se začne poznat.

Lase so že bele, že ceste rožec
Sivét so začele, bo terda za ples,
Ako pa še dve leti tako zastojim,
Gorje men na svetu, že zdej se bojim.

Al če je mogoče, da b se arcet dobil,
De bi ta stare dekleta nazaj pomladu,
Po nazih kolenih grem zadi za njim
In na ožganih polenih žereče klečim.

Naj me tolče al pusti na tla se vreč,
Če tudi odere kožo mi preč:
Ko b se jaz dobila spet svojo mladost,
Morebiti bi zmotila katerega drug pust!

To pa vendar še mene pri srcu hladi,
Ker vem, da so tud ene bogatih ljudi,
Bojo ledek ostale, privlečejo ploh,
In bojo jokale iz manoj, oh joh!

Jaz sem že prav stara, popeljem pred njim,
Mlad za me ne mara, naj starga dobim,
Serčno bom vozila pred drugim naprej,
Skoz to prikopila se fantom še kaj.

Ti Katra in Špela, le rinte od zad,
Ti Urša debela, ne boj se ga vrat.
Ti Neža pa vozi ta štor za teboj,
Ti Reza pomagaj, pa Micka za njo!

Ti Lenka, počeni, še nimaš moči,
Ti Franca, porini, da laž podarči,
Ti Cila in Ana, po sredi ovij,
Pa še Barba porini, kar imaš moči.

O pridi, Marjeta, zapiši se k nam
Tud ti imaš leta, o naj te bo sram!
Lojza ta grda, kaj tamkaj stojiš?
Za te bo še trda, če kterga dobiš.

Še teci, Krlina, potegni tudi ti,
Pomagaj, Kristina, da z rok ne vbeži!
Le dobro držimo od druge plati,
In ven ne vržimo, če glih nas tiši!

8272.

(**Kranjska.**)

Želim vam povejdat, kaj je na svejt,
Eno pejsem od pusta vam hočem zapejt.
Prešmejntani pust že jemle slavo,
Oh kak je pa meni pri sercu hudo.

Prešmejntrani fanti, kako ste lepi,
Zakaj se ne žente, dokler ste mladi?
Pri peči derže se merzlo, gerdo,
Dekleta terpijo pa martro za to.

Preljube sestrice, vas vprašam tako,
Preboge device, kaj za vas bo?
Čas prihaja in hkraju že gre,
Prihaja mi žalost v serce.

Vsak fantič, naj je star ali mlad,
Vsaki pravi: Ti baba, nečem o zad!
Za tebe ne maram, sam lehko živim,
Če kaj si pripravim, za se obderžim.

Sim srota na svejtu, ker nimam moža,
Pa vendar vsako jutro troštam se ga,
Budim in čakam, pri oknu sedim,
Pa solze prelivam, pa sline cedim!

Pa to storijo vse hudobne žene,
Ker preveč jezijo nedovžne može.
Pa take nadloge se vsaki boji,
Žensko zagleda, že odaleč beži:

„Je boljše mi biti vojak.
Ženo tako naj vzame živi vrak;

8272. *Zapisal* Pavel Laznik. — *Iz zbirke Lovračeve A. 13—18, odkoder jo je prepisal Lovrač v svojo zbirko I. št. 50 s temi važnejšimi premembami:* 8 terpimo — V. 13—16 manjka — 20 Solze — *Za tem verzom je izpuščeno 5 strof, to je do v.* 40—44] Tud tebi bo trda, če ga zdaj ne dobiš — 45—46] Grdo za mene, če ga ne dobim, Oh če še to leto tako zastojim (*prim. 35—36*) — 47 Da]Ko.

Raj hočem zgubiti na vojski glavo,
Kakor pa poskusti hudo ženo!“

Zdaj še ostanem to lejto tako,
Da se na svejtu spreobernilo bo,
Ne bom se več dala golfat,
Na licu rudečim nič več se poznat.

Lasje začeli so beli gratvat,
Oh, pa če bom mogla brez moža ostat!
Gerdo za me, če nobenga ne dobim,
Oh če še dve leti tako zastojim.

Ko bi olja blo mogoče dobit,
Ta stara dekleta nazaj pomladit,
Po golih kolenih grem rada za njim,
Na gorečih polenih tud rada klečim.

Le pridi Marjeta, pridruži se k nam,
Tudi ti Micka prihajaš ko stari vran,
Oj Lojza ti gerda, kaj tamkej stojiš,
Za tebe že trda, če kirga dobiš.

Oj Bog daj meni, da kirga dobim,
Po golih kolenih grem rada za njim;
Vse hočem storiti, da bi me vzev,
Zvesto bi ga lubila, da biv bi vesev!

Kopanja.

8273.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Zdaj neka deklina pâ žalostna je,
Kda fašenski dnevi se sklenejo že,
Ne ve pa ge šijak si vtrgala bi,
Zato, da se letos oženila ne.

Si misli, veselje skor sklene se že,
Pa deno si nikoga nega po me.
Al, kde pa ti dozdaj mi lubček moj spi,
Kaj nikdi mu glasa več slišati ni.

On vogledi hodi pod drüge vogle,
No od zdaj več marati neče za me.
Mi pravi: Zdaj tebe tak dugo sem meja,
Al zdaj pa si drugo za ženo bom vzeja.

Oj nora deklina, kaj fanti se daš,
No takšo lübezen ti do njega maš!

8273. *Zapisal* Jož. Kranjc. — *Narekovala* M. Raušl od Sv. Tomaža.

Kerkoli ga pozna, mu reče bedak,
Da z večmi dekliči je storil on tak.

Vsi skoro si jemlejo lücke snehe
No pravjo, da fari tu takšnega ne,
Kaj človek na svetlo skoz den bi žnjoj smeja,
Kaj ne bi pojdoč jemi kavran je vzeja.

Oj draga deklina, ti žalosten glas
Začüjem od zdajnih mladeničev jaz.
To ravno špot dela no zlo ga greni,
Poštenje nam jemle no zlo ga črni.

Saj resen so ene kak žarki plamen
Od novega leta do fašenka sen,
Al zdaj pa si vleče svoj kožih na se
No pravi, da zebsti začelo jo je.

Po zimi brez robca je k studenci šla,
Za njo je nikdar ne premrzlo bilo.
Al zdaj, ko začelo je biti tople,
Si skrižom vso glavo ovijati če.

Najhujše pa bode še tisto za njo,
Ker letos kopanjo še vlačila bo.
Te bode njoj žal, kaj oženla se ne,
Kaj rešila tote težave bi se.

Oj draga deklina, ne reči to nič,
Se skoz ti je bole, doklič si deklič.
Glej, koža ti glih tako enkrat sprhni,
Kak tistoj, ki v zakonskem stanu živi.

Svarilo pred moško zapeljivostjo.

8274.

(**Kranjska.**)

Preljubi dekliči, povedal vam bom,
Kaj znajo fantiči, jih dobro poznam.
Prav čudno lovijo vas večkrat na lim,
Da bi v tovaršijo podale se z njim.
Te kače so zvite, le prav zastopite,
Kar jaz govorim.

On hvalil bo lice, oči in lase,
Noge in ročice in tvoj drobno serce,
Besede in djanje, kar vse ve, bo zbrav,
Tvoj hod in gibanje, vsem hvalo bo dal.

8274. *Zapisala* (?) A. L. *l. 1874. — Iz prepisa Iv. Kocijančiča v njegovi zbirki št. 71.*

Pa če boš verjela, ne boš prav naletela
In on se bo pa smijal.

In ko bo zasledil za tvojo slabost,
Bo skusiti vedil sleparsko modrost.
Se vsega bo lotil, obetal gore,
Samo da te zmotil in spolnil želje.
Pa s takem kupčevati, pa post ne prodati
Bi mi bilo gorje!

Toraj za dekleta en nauk vam bom dal,
Ki imate že leta in dosti skušnjav:
Kerkolj se vam liže in hvali preveč,
Le hitro ga spravi in ne boj se, če pravi:
Ne pridem nič več!

Kdo ne bi škerjanca po petji poznal,
Al pa razuzdanca, ki klafat prav zna,
O deklica mlada, jaz tebi povem,
Če bodeš kaj rada hodila s takim ljudem,
Boš malo poštena bodi dekle al žena,
Iz skušje to vem.

Nektere zakonske tudi rade znore,
Posebno gosposke, ki predobro njim gre,
Bi rade menvale vse vprek in počes,
Z dekličem vasvale bi tudi še vmes.
Pred takimi bežite in varno se skrite,
Zapeljivke so umes.

Pa pridejo tudi k dekličem v vas,
Ti beli gospodje, da skušajo vas,
Le modre bodite pri takeh ljudeh,
Ušesa mašite, deržite svoj smeh,
Ker sicer bodo kmalu vsi (s) perstam kazali
In nosili v zobeh.

Če hočeš nevesta biti srečna kedaj,
Bogu bodi zvesta, na čednosti glej.
Če pride poreden, od deleč se boj,
Če pa en vreden, ga prašaj, al si moj.
Že sam bo prtekel, podal ti bo roko in rekel:
Če hočeš, sem tvoj.

Če katera med vami še nima sveta,
Naj malo predrami jo pesem le ta.
Le to si vzemite v spomin zanaprej
In pojte, berite tudi drugem naprej.
Čeravno ni novica, je bistra resnica,
Kar poje se v njej.

Svetniki priprošnjiki.

8275.

(Iz Kamnika.)

Lub' svet' Anton,
Vsѣh fantov patron.
Kera se nemo prporoči,
Ga vsaka dobí.

8276.

(Kozjak pri Mariboru.)

Preljubi sv. trije Krali,
Vi ste tri, jaz sem pa sama!
Sprosite mi ednega od Bogá,
Če tudi raztrgane hlače ma!

8277.

(Iz Gorenjih Radolj.)

(K) usem svetnikom iskop bom šla,
Tam bom do poklíknela
In š bom zvesto molila
Za anga lobga žinena.
Sviti Vrbaz, Agostin,
Sviti Vincenc, Valentin,
Žame proste od Boga,
Če pro krolave noge ma.

K osem svetnicam isko bom šla,
Pro lepo bom molila:
Svita Cecilje, Brabora,
Svita Katarina, Agata,
Za me prositi vi od Boga,
Če pro sivo brada ma.

Kolkokrat sam partekla,
Masla sam parnesla;
Zde pa prosi od Boga,
Če pro rastargana hlače ma.

8278.

(Iz Moravč pri Litiji.)

Vsi svetniki tudi vi,
Prosite le Boga za mé:
Svet Brnazi in Protazi,
Svet Dominik in Frtnát:
Prosite nam od Boga,
Da za en drugu leto žen'na dá!

Vse svetnice tudi vé,
Prosite tud' Boga za me:
Sveta Rodija, Barbara,
Katarina in Agata:
Prosite nam od Boga,
Da za en drugo leto žen'na da!

Oh svet Anton, kje pa s' ti,
Še ne morem na vsac'ga zmisliti!

Kolkrat sem h teb pritekla,
Masla sem prinesla:
Prosi ti nam od Boga,
Da za drugo leto žen'na da!

Kolkrat sem h teb pritekla,
Kračo sem ti prinesla:
Prosi ti nam od Boga,
De nam en drug' leto žen'na da!

Jez sem se že omožila,
Sem že žen'na dobila:
Oh ti nesrečni pustni dan,
Ker si zapodu snubce stran!

8275. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 67.*
8276. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 66.*
8277. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 7.*
8278. *Zapisal* Hinko Sevar. — *Iz njegove zbirke III. št. 17.*

8279.

(Od Sv. Barbare v Slov. gor.)

Sveti Anton, kje si ti,
Nemrem na vsakega zmisliti:
Sprosi mi enga od Boga,
Če glih raztrgane hlače ma.

Svetim trem Kraljem bom kirfat šla,
En pintek masla gor ofrala,
Sproste mi enga od Boga,
Če že glih sivo glavo ma.

Sveta Neža, Barbara,
Agata, Cecilija,
Sproste mi enga od Boga,
Če že glih eno nogo ma.

Sveti Štefan in Boštjan,
Sveti Juri, Ciprijan.
Sproste mi enga od Boga,
Če glih le eno roko ma.

Zdaj pa sem že izprosila,
Kar sem tak dolgo čakala,
Druga naj pa tud tak stori,
Če jo še hrbet kaj srbi.

8280.

K Svetim Trijem kraljem na božjo pot bom šla,
Tam bom prav srčno molila.
Sveti Trije kralji bodo meni dali,
Kar moje srce poželi.
Vsaka pa naj za sé skrbi.

Stara sem že 20 let, brez moža mi je težko živet,
Vidim druge žene, kak' moža domu žene,
Mož iz oštarije hajd domu,
Eden druzga pa poljubijo.

Pred vsem svetnikom jaz klečim,
Pred ne vstanem, da trošt dobim.
Juri, Luka in Urban, Štefan, Ropret in Boštjan,
Sproste mi enga od Bogá,
Čeravno belo glavo ma.

Tud svetnice jaz častim,
Od tistih tudi trošt dobim.
Jera, Lina, Agata, Neža, Urška, Barbara,
Sproste mi od Boga,
Da b' dobila ga.

Oh moja hči, ne, ne tako,
Totim mislim daj slovo,
Ženila bi se rada, pa si še premlada,
Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakonski stan je en težek križ.

8279. *Zapisala* Minka Kranjčeva, *učit. soproga.* — *Iz njene zbirke št. 8.*

8280. *Zapisal* Frč. Praprotnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

Tega križa se jaz ne bojim,
Samo da moža jaz dobim.
Znam šivat, znam prest,
Znam hišo pomest.
Druge reči me pa mož nauči,
Katerega hočem ubogati.

8281.

(Iz Lučan v Solčavi.)

Zdaj sem stara dvajsti let,
Brez moža ne morem bit.
Oženiti se mi Bog daj,
Da se enkrat odpre raj!

Moja hči, ne, ne tako,
Daj le skušnjavam ti slovo,
Ti ne veš kaj govoriš,
Zakon 'ma ja en težek križ.

Tega križa se ne bojim,
Da le jaz moža dobim,
Saj jaz vidim drugi žene,
Z možem okolj hodijo.

Luštno v oštariji, veselo doma,
Jeden druz'ga ljubita.
(Tu najbrž kaj manjka.)

Lena, Jera, Agata,
Katarina, Barbara,

Sproste mi enga od Boga,
Če glih raztrgano kapo 'ma.

Sveti Anton, kje si kaj ti?
Na vsak'ga že ne morem zmisliti,
Spros' mi en'ga od Boga,
Če glih raztrgane hlače 'ma.

Svetim trem Kraljem bom kirfat šla,
Tam bom ponižno prosila:
Sveti Kralji boj' meni dali,
Kaj presrčno zdihujem tam,
Da bom potroštana šla dam!

Zdaj sem dobila moža,
Bom juhej zajuckala.
Dolgo sem prosila, vendar sem dobila,
Kar moje srce poželi, druga naj za se skrbi.

8282.

(Iz goriške okolice.)

Ženila bi se rada,
Pa sem premlada.
„Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakonski stan je teški križ!“

Ko sem 'mela šestnajst let,
Sem imela fantov pet,
Zdaj ko imam dvejset let,
Ni noben'ga za ga vzet.

Aram, aram, ragata,
Katarina, Barbara,
Sprosi mi Boga za enega,
Če tudi strgane hlače ima.

Sveti trije Kralji
So mi ga darovali,
Kar sem si prosila,
Sem tud' zadobila.

„Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakonski stan je težki križ!“

Znam šivati in plesti,
Znam hišico pomesti,
Drugo pa naj me on nauči,
Zvesto ga hočem ubogati.

8281. *Zapisal* Fr. Zemljič. — *Iz njegove zbirke št. 1.*
8282. *Zapisal* Jožef Sokol. — *Iz zbirke Jožefa Cejana IV. št. 72.*

8283.

(Z Lipôväc.)

K Svétin Trên králon
Na kérfanjä bon šlà;
Tàm bon lipô
Jäs mòlila Bogá.

Svéti Trê králi
Do mäni dáli
Ädnoga možá od Bogá,
Ci glì tàg dúgä mustáčä imá.

Prälûba mòja čérkica, nê takò!
Tí svòjin skûšnjávan dàj slovô!
Možíla bi sä ràda,
Pa si ščä prämláda!
Tí nävêš, kaj govoríš;
Zákon jä an válki kríš!

Tòtäga kríža sä jäs nä zbojín,
Nàj le možá zadobín!
Znán šívati, znám présti,
Znám pri njän dòli léčti;
Drügä ričí mä môš nafčí,
Hòčän ga lêpo bôgati.

K Svétin Trên králon
Na kérfanjä san šlà;
Tàn san lipô jäs
Mòlila Bogá,
Svéti Trê králi
So mäni dáli
Ädnoga možá od Bogá,
Či glì rastŕganä 'làčä imá.

Ljubeznjiva mati Vi!

8184.

(Iz podjunske doline.)

Stara sem že dvajset let,
Brez moža ne morem bit:
Le oženit se Bog daj,
Da se odpre sveti raj!

Micika, ne, ne tako,
Meni je pri src hudo;
Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakon ima velik križ!

Tega križa se pa ne bojim,
Da jaz le moža dobim:
Saj znam šivat ino prest,
Hišo tudi znam pomest.
Drugo naj me mož uči,
Saj ga hočem vbogati!

8285.

(Štajerska od Ptuja.)

Lubezniva mati vi,
Kaj mojo serce oj terpi:
Saj vi najbol vete,
Kak nevolno dete
Ne more sedeti, ne more stat,
Če si dol leže, ne more spat.

8283. *Zapisal* Števan Kühar. — *Narekoval Srákof Štêvan.*
8284. *Zapisal* Blaže Ranc. — *Iz njegove zbirke, str. 1—2.*
8285. *Neznanega* zapisovavca. — *Iz pesmarice Fr. Schweigla, ki mi jo je poslal v porabo dr. K. Ozvald.*

Moja či, le ne tako,
Ti skušnjavam daj slovo:
Možila bi se rada,
Pa še si premlada,
Ti ne veš, kaj ti gučiš,
Zakon je en težek križ.

Pres moža je meni duže ne živet,
Skoro že bom stara dvajset let.
Kuhat znam no presti
No lepo hišo zmesti;
Drugo me naj vse mož vuči,
Jaz čem ga lepo bogati.

Totega križa se jaz nič ne bojim,
Samo naj jaz moža dobim.
Jaz vidim druge žene,
Kak nje mož lepo preme.
Luštna sta v kerčmi, vesela doma,
Eden tega drugega lubita.

K svetim Trem Kralom bom kirfat šla,
Nje bom ponižno prosila:
„O sveti trije krali,
Vi bote meni dali,
Kaj si jaz serčno zdihavam to,
Kaj bom jas potroštana šla domu!

Sveti Anton, jaz prosim te,
Ti že tako dobro poznaš me,
Dostikrat sem dolta šla,
Nek pintek masla ofrala,
Sprosi ti zdaj meni enga od Boga,
Ker bo mojo serce potroštat zna.

Pred vsemi svetniki jaz tu klečim,
Perle ne vstanem, da trošt dobim:
Mihl, Štefan no Fabian,
Gregor, Roper, Sebostjan,
Sproste vi meni od Boga,
Da meni skoro enga da.

Sveti Tomaž, gde si ti?
Na vsakega ne morem zmisliti,
Šumen, Lenart no Martin,
Peter inu Auguštin,
Sproste vi meni enga od Boga,
Če že glih arjave mustače ma.

K vsem svetnicam jas tečem se,
Vi mene ne bote zapustile:
Lena, Urša, Barbara,
Gera ino Agata,
Sproste vi meni enga od Boga,
Če že glih rastergane hlače ma.

Zdaj sem se deno omožila,
Veselo bom si juhej zakričala,
Dugo sem prosila,
Pa deno sem dobila,
Ena druga pa se naj za se skerbi!

8286.

(Iz Pušenec pri Ormožu.)

Preljubezniva mati vi,
Kaj mojo srce trpi;
To vi najbole vete,
Pa tak se trošta dete;
Jaz nemrem živeti,
Jaz nemrem umreti,
Meni se je ženit.

Brez moža mi je ne živeti,
Stara sem štirnodvajsti let:
Možila bi se rada,
Pa zdaj sem še premlada!
Ti ne veš, kaj ti gučiš,
Zakonski stan je en težki križ!

Brez moža mi je ne živeti,
Stara sem štirnodvajsti let:
Znam kühati no presti
No lepo hišo zmesti,
To drügo me mož naj naviči,
Saj ga vse lepo ubogati čem.

K svetim trem kralom
Kirfat šla bom,
Lepo bom je prosila:
O sveti trije krali,
Vi bote meni dali.
Kaj jaz prisrčno zdihujem,
Da bom potroštana šla domu!

Pred vsemi svetniki tam klečim
Ne stanem pred, da trošt zadobim:
Sveti Lenart no Martin,
Sveti Gregor no Guštin,
Sproste mi enga od Boga,
Čeravno raztrgane hlače ma.

Pred vsemi svetnicami tam klečim,
Ne stanem pred, da trošt zadobim:
Gerca, Lenka, Barbara
Urška ino Agata,
Sproste mi enga od Boga.
Čeravno že sivo brado ma!

O sveti Anton, kje si ti?
Jaz nemrem na vsakega misliti,
Kolkokrat sem k tebi šla,
Sem pintov masla ofrala:
Sprosi mi enga od Boga,
Da mojo srce potroštati zna.

Kaj sem že dugo prosila,
Pa denok sem si sprosila,
Dugo sem si prosila,
Pa denok sem dobila.
Ta drügi se naj za se skrbi
Če če, da kaj dobi!

8286. *Zapisal* Alojzij Trstenjak, *povedala Marija Huis.* — *Iz Trstenjakové zbirke I. št. 1.*

8297.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

O lubezniva mati vi,
Kaj mojo srce trpi!
Ne morem stat,
Ne morem spat;
Le oženiti se mi daj,
Te se meni odpre raj.

Moja hči, ne, ne tako,
Tem skušnjavam daj slovo!
Omožila bi se rada,
Zato še si premlada.
Ti ne veš, kaj ti gučiš,
Zakon je en žmeten križ.

Totega križa se ne bojim,
Da le jaz moža dobim.
Jaz vidim druge žene.
Kak mož jo lepo prime;
Lüštna sta v krčmi in doma,
In se lepo ljubita.

Brez moža ne morem živet,
Zdaj bom stara dvajsti let.
Kuhat znam no presti,
No hišo lepo zmesti,
Druga me naj mož nauči,
Čem ga lepo bogati.

K svetim trem kralom kirfat mo šla,
Tiste bom lepo prosila,
O sveti trije krali,
Vi bote meni dali
Kaj presrčno jaz želim,
Da skoro moža dobim.

Sveti Anton, prosim te,
Ti že dugo poznaš me!
Kelkokrat sem gorta šla,
Pintek masla prnesla.
Zdaj mi sprosi enega,
Ker de mene potrošta.

Pred vsemi svetniki zdaj klečim
Tak dugo, da trošt dobim.
Štefan, Mihal no Boštjan,
Filip, Roprt no Vrban
Sproste meni enega,
Da skoro dobim moža!

Sveti Tomaž, kde pa si ti?
Ne morem na vse zmisliti,
Sveti Lenart no Martin,
Sveti Gregor no Goštin,
Sproste meni enega,
Či glih arjavo brado ma.

Na vse ljube zvolene
Svetice jaz sezavam se,
Gera, Lena, Barbara,
Urša ino Agata,
Sproste meni enega,
Či le kočkaj v žepi ma!

Zdaj sem se omožila,
Zdaj bom juhé! krikala.
Dugo sem prosila,
Deno sem ga dobila.
Druga pa naj za se skrbi,
Či le če, da ga dobi.

8288.

(Iz Krašinje.)

Preljuba moja mamca Vi,
Kaj moje srce poželi.
Vi že dobro veste,
Da mi trošte daste:
Omožit se mi Bog daj,
Da se mi odpre sveť raj!

Sveť Anton, kje s' pa ti,
K' že tak dolgo poznaš me,
Kolk'krat sem k teb' pritekla,
Putra, masla sem ti prinesla,
Spros' mi en'ga od Boga,
Če tud' kosmato brado ima!

8287. *Zapisal* Jožef Kranjc. *Narekovala Frančiška Perša.* — *Iz njegove zbirke.*

8288. *Zapisal* Rok Drofenik. — *Iz njegove zbirke.*

Jaz bom pa k trem kraljem šla
Tam bom prav lepo mólila,
Sveti trije kralji mi ga bojo dali,
Kar moje srce poželi,
Druga pa naj zase skrbi,

8289.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Mati, vi ne vejte, kaj dejte želi,
Mati, vi ne vejte, kaj se trošta dejte:
Oženiti se mu Bog daj,
Te se bo odprja njemu svet raj!

K svetim trem kralom na kirfanje bom šla,
Tam bom prosila za moža.
Sveti trije krali bodo meni dali
Enega moža od Boga,
Če glih rujave baruse ima.

Sveti Tomaž, ti me ne poznaš?
Kelkokrat sem k tebi šla,
Pintec masla ofrala,
Da bi mi da enega moža,
Če glih rastrgane hlače ima.

Dejte, o dejte, kaj govoriš!
Le gledi, da se ne pregrešiš:
Ti si še premlado,
Ženilo bi se rado.
Zakon je pač en težki križ.

Tistega križa se nič ne bojim,
Saj vsako delo delati znam.
Znam šivati, znam presti,
Pa štrukl fajn pogjesti.
Te druge reči mene mož nauči,
Hočem ga lepo ubogati.

8290.

(Iz ljubljanske okolice.)

O preljuba mamca vi,
Kaj moje srce poželi?
Vi še dobro veste,
Pa mi ne poveste,
Omožiti se mi Bog daj,
Potlej pa pridem v svet raj.

O preljuba hčerka ti,
Le skušnjavam daj slovo,
Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakon je en velik križ.

Jaz se pa tega ne bojim,
Samo da le moža dobim.

8289. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
8290. *Zapisal* M. Rodé. — *Iz njegove zbirke XI. št. 2 .*

Znam kuhati, znam prati,
Znam hišo pometati.
Kar je pa drugih takih reči,
Me pa še lahko mož nauči.

O preljubi svetniki vi,
Sproste mi enga od Boga;
Svet Gregor, svet Boštjan,
Sveti Kozma in Damjan,
Sproste mi enga od Boga,
Če glih prov strgane čevle ima.

O preljube svetnice ve,
Sproste mi enga od Boga;
Katarina, Barbara,
Sveta Anastazija,
Sproste mi enga od Boga,
Če glih prav strgane hlače ma.

O preljubi svet možje,
Sproste mi enga od Boga,
Svet trije kralji,
Vi ga boste dali,
Sproste mi enga od Boga,
Če glih prav strgano sukno ma.

O preljubi svet Anton,
Ti pa zame ne skrbiš,
Kolkrat sem pritekla,
Masla sem prinesla,
Sprosi mi jenga od Boga,
Če glih prav sivo brado ma.

Zdaj sem ga dobila pa,
Zdaj bom pa zavriskala;
Tak dolgo sem prosila,
Da sem ga dobila;
Kar moje srce poželi,
Druga naj pa za se skrbi.

8291.

(Iz Bočne.)

Oh preljuba moja mamca vi,
Kaj moje srce močno želi.
Oženila bi se rada,
Pa sem še premlada.
Ti ne veš kaj govoriš,
Zakon ima en težek križ.

Jaz se križa kej ne bim,
Da le enkrat moža dobim.
Saj znam skuhat in oj spečti
In oj shišku vun pomesti.
Te druge potrebne reči
Mene vse moj mož naučí.

Preljubi sveti Anton,
Kje s' pa ti?
Ti mene tudi dobro poznaš.
Koljko krate sem k teb' pritekla,
Masla sem ti prinesla,
Sprosi mi ga od Boga,
Če glih vse vsrane hlače ima.

Preljube svetnice prosim vas,
Sproste mi ga od Boga,
Sveta Katarina, Agata,
Magdalena, Barbara,
Sproste mi ga od Boga,
Če glih vse strgane hlače ma.

Kera ga oče dobit,
More zanga močno prosit.
Jaz sem ga dobila,
Jaz sem ga sprosila.
Zdaj bom pa zajuckala:
Juhu, juhu, juhu, juhuhu!

8291. *Zapisal* J. Volavšek. — *Iz njegove zbirke št. 7, ki mi jo je po Frč. Praprotniku izročil Mat. Dedič.*

8292.

(Od Sv. Tomaža pri Ptuju.)

O preljuba mati vi,
Kaj moje srce trpi;
O vi najbolj' vete,
Kak se trošta dete.
Jaz nemrem živeť, pa nemrem vmreť,
Puste meni se ženiť.

Brez moža meni ni živeť,
Saj stara sem že dvajset let.
Znam kuhati no presti,
No lepo hišo zmesti;
Drugo pa me naj mož viči,
Jaz pa čem lepo bogati.

Moja hči, ne, ne tako,
Ti skušnjam daj slovo!
Možila bi se rada,
Pa še si dosť premlada,
Ti ne veš, kaj si gučiš,
Zakonski stan je težek križ.

K svetim Trem Kraljem bom kirfat šla,
Tiste bom jaz poprosila:
O sveti trije Kralji,
Vi bote meni dali,
Zakaj prisrčno zdihujem tu,
Da bom potroštana šla domu.

Sveti Anton, prosim te,
Ti že dugo poznaš me.
Kelkokrat sem k tebi šla,
Ti pintek masla ofrala.
Sprosi mi vendar od Boga,
Naj Bog meni snubača da.

Sveti Tomaž, pa ge si ti?
Nemrem na vsacega zmisliti.
Štefan, Mihel no Boštjan,
Filip, Ruprt, no Vrban.
Spros'te mi en'ga od Boga,
Če tudi raztrgane hlače ma.

Pred vsemi svetnicami tu klečim,
Ne stanem pred gor, gda trošt dobim,
Gerca, Lenka, Barbara,
Urška, ino Agata,

8292. *Zapisal* Andrej Pavlinič. — *Iz njegovega rokopisa.*

Spros'te mi en'ga od Boga,
Če tudi že sero brado ma.

Zdaj sem si že sprosila,
Kaj sem tak dugo čakala.
Zdaj sem že dobila,
Kaj sem si prosila.
Druga pa naj le za se skrbi,
Če še gda tudi ker'ga vlovi.

8293.

(**Od Sv. Antona v Slov. goricah.**)

Preljuba moja mati vi,
Kaj mojo srce poželi,
S čem se trošta dete,
Vi ja dobro veste.
Oženiti se mi Bog daj,
Da se mi odpre raj.

Moja hči, ne, ne tako,
Totim skušnjavam le daj slovo,
Oženila bi se rada,
Pa si še premlada,
Ti ja ne veš, ka govoriš,
Zakon je en težek križ.

Tega križa se nič ne bojim,
Samo da le moža dobim,
Znam šivati, znam presti,
Znam hišico pomesti,
Te druge reči me mož navuči,
Hočem ga lepo bogati.

Stara sem že dvajset let,
Brez moža ne morem več živet,
Vidim druge žene,
Kak može lepo sprevajajo,
Moža 'z oštarije veselo domu,
In tiga drugiga ljubita tako.

Svetim trem kraljem
Bom kirfat šla,
Tam bom pa lepo molila,
Sveti trije kralji bodo meni dali,
Kaj mojo srce poželi,
Kaj mojo srce poželi.

8293. *Zapisal* Avg. Lah. — *Iz njegove zbirke št. 38.*

Pred vsem svetnikom jaz klečim,
Pred ne vstanem, dokler trošt ne zadobim.
Juri, Luka, Urban,
Štefan, Rupret in Baštjan,
Sprosite mi eniga od Boga,
Če glih raztrgane hlače ma.

Pred vsem svetnicam jaz klečim,
Pred ne vstanem, dokler trošt ne zadobim.
Jera, Lena, Agata,
Uršula in Barbara,
Sproste mi eniga od Boga,
Če glih rujave mustače ma.

Sveti Anton, kje si ti,
Vsakiga ne morem zmisliti,
Kelkokrat sem k tebi šla,
Maslo sem ti ofrala,
Ti me pa dobro poznaš,
Ti me pa dobro poznaš.

Zdaj sem se že oženila,
Juhej, juhej zavriskala,
Kar sem kol prosila,
Tega sem dobila,
Zdaj naj vsaka za se skrbi,
Zdaj naj vsaka za se skrbi.

8294.

(**Od Sv. Jurija na Ščavnici.**)

Oj predraga mati vi,
Kaj zaj mojo srce trpi.
O vi najbol vete, kak trošta se dete,
Jaz nemren živet, pa nemren umret,
Pustite meni se ženit.

Moja či, ne, ne tako,
Ti skušjavan daj slovo!
Možila bi se rada, pa si še premlada,
Ti ne veš, kaj ti gučiš.
Zakonski stan je en žmeten križ.

Brez moža je men več ne živet,
Saj sin že stara dvajset let,
Znan kühati no presti, no lepo hišo zmesti,
To drügo pa me naj mož vüči,
Jaz ga čen lepo bogati.

8294. *Zapisal* Jož. Kranjc. — *Narekovala M. Ravšl od Sv. Tomaža.*

K svetin tren kralon bon kirfat šla,
Tiste bon lepo prosila.
O sveti trije krali, vi bote meni dali,
Kaj jaz prisrčno zdihujen to,
Da bon potroštana šla domo.

Sveti Anton, jaz prosin te,
Ti že dolgo poznaš me;
Kelkokrat sen tebi šla, pintek masla ofrala,
Sprosi mi enega od Boga,
Da Bog meni snoboke da!

Sveti Tomaž, pa ge si ti?
Nemren na vsakega zmisliti.
Lenart, Roprt no Boštjan, Filip, Jakop no Vrban,
Sproste mi enega od Boga,
Kaj či glih arjave baruse ma!

Pred vsemi svetnicami tü klečim,
Ne stanen pred, da trošt dobin,
Urška, Lenka, Agata, Lucija ino Barbara,
Sproste mi enga od Boga,
Naj či glih sero brado ma!

Zaj sin si že sprosila,
Kaj sin tak žmetno čakala.
Zaj sin že dobila, kaj sin si prosila.
Drüga pa si naj za se skrbi,
Kero še hrbet tak zlo srbi.

8295.

(Od Sv. Barbare pri Mariboru.)

„Lüba moja mati, vejte vi,
Kaj moje srce poželi?
Vi ja dobro vejte,
Da se troštam dejte!

Le oženiti se mi Bog daj,
Te se meni odpre raj!“
„„Lüba hči, nej, nej tekou,
Ten skušnjavan daj sluvou!

Ti si še premlada,
Oženila bi se rada,
Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakon je en težki križ!““

„Totega križa se jaz ne bojin,
Če le moža jaz dobim,
Znam šivati nu presti,
Nu küfjo lejpu zmesti,
Te drüge reči me mož naviči,
Či mu ga htejla bougati.

K svetin trijen kralon
Mu kirfot šla,
Prav ponižno bom prosila
Za eniga moža.

Sveti trije krali
Ga bojo meni dali,

8295. *Zapisal* neznanec. — *Iz prepisa Jos. Glonarja II. 7. ki jo je prepisal iz „poj“ Franca Kamlara. Konec je privzet od drugod.*

Eniga moža od Boga,
Či glih rjave baruse ma!

Zdaj pa moža že imam,
Zdaj si pa pojen noč in dan;
Sveti trije krali
Ga sojo meni dali:

Eniga moža od Boga,
Či glih raztrgane hlače ma.

„Lübi moj mož,
Saj mi storo nič ne boš!

Saj veš, da ženski hrbet
Imade devet kož:
Če eno dve prebiješ,
Si samo palco zviješ,
Nič mene ne skrbi,
A tebe žalosti.

8296.

(Od Ljutomera.)

O ljubezniva mati vi,
Kaj mojo že srce trpi!
Ne morem mirovati,
Ne morem jas zaspati:
Le oženiti se mi daj,
Te se meni odpre raj!

Moja hčerka, ne, ne tako,
Tim skušnjavam daj slovo!
Omožila bi se rada,
Zato pa si še premlada:
Ti ne veš, kaj govoriš,
Zakon je en težek križ.

Tega križa se jaz ne bojim,
Naj samo da moža dobim:
Jas že vidim druge žene,
Kak njo mož prijazno sprime,
Luštna sta v krčmi, doma,
In se lepo ljubita.

Brez moža ne morem živet,
Zdaj bom stara dvajsti let:
Kuhat znam no presti
Ino hižo lepo zmesti,
Drugo naj me mož uči,
Čem ga lepo bogati.

Trem kralom bom kirfat šla,
Tiste tedaj lepo prosila:
„O sveti trije modri kralji,
Vi boste ga meni dali,
Kaj presrčno jas želim,
Da skoro že moža dobim!“

Sveti Anton, prosim te,
Ti že dolgo poznaš me:
Kelkokrat sem gorta šla,
Pintek masla prinesla.
Zdaj mi sprosi ednoga,
Kter bo mene tolažit zna.

Prev vsemi svetniki jas klečim,
Tak dolgo, da ga le dobim:
Štefan, Mihal no Boštjan,
Filip, Ropert in Urban,
Sveti Andraš, prosim te,
Daj, kaj dolgo čakam že!

Sveti Tomaš (Juri), gde si pa ti?
Ne morem na vse zmisliti!
Sveti Lenart no Martin,
Sveti Gregor in Auguštin:
Sproste meni od Boga,
Če glih erjavo brado ma.

No vse ljube zvolene
Svetice zezavam še:
Gera, Lena, Barbara,
Urša ino Agata!
Sproste meni enega,
Kteri meni veselje da.

Zdaj sem se omožila,
Zdaj bom juhe krikala:
Dolgo sem zajnga prosila,
Deno sem ga dobila;
Druga pa se naj skrbi
Ktera hoče, da moža dobi!

8296. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove „Pesmarice“ V. 485—488. Verza 53 in 54 s ta pozneje predrugačena tako* 53 enoga] od Boga — 54] Pridnega no vrlega moža.

8297.

(Od Ljutomera.)

Ljubezniva mati vi,
Mojo srce kaj trpi,
To vi jako dobro znate,
Kaj se včaka vsako dete:
Zato bi se rada jas
Toti zlati letni čas
K moji sreči omožila,
Naj bi gospodinja bila.

Moja hčerka, ti ne znaš,
Kak na opak žele maš.
Že bi se omožila rada,
Se si še preslaba, mlada:
Ti ne znaš, kaj si želiš,
Zakon je le težek križ,
To jas k tebi, moji hčeri,
K haski rečem, le mi veri.

Križa se jas ne bojim,
Naj le moža jas dobim:
Znam že kuhati no presti
Ino hižo lepo zmesti;
Drugo me naj mož vuči,
Čem ga zvesto bogati:
V sladkem miru ma živela,
Se med seboj rada mela.

Ljuba hčerka! da bi ja to,
Kaj je od tebe povedano,
V srci slobodno verjela,
Te nič ne bi proti mela:
Znam pa, da mož dostikrat
Proti ženi je kak bat,
Zato s tobo, dete milo,
Mam jas tudi skrb presilno.

Ljuba mati, poznam jas,
Ženiha že dolgi čas,
Serca dober bo on meni,
Naj se z meno le oženi!
Slobodno jas rečti znam,
Kak se ljubi vsaki stan,
Tak so bova midva vseli,
Ljubila pri vsakem deli.

Moja hčerka! pomirjene
Bodo tvoje žele vse.
Moje dovoljenje mata,
V zakon se podati znata:
Bog vaj blagoslovi le,
Naj na zemli dneve vse
Mirno, zdrava preživita
Ino večni raj dobita.

Ljuba mati! Navuke,
Ktere nama dali ste,
Bova zvesto vse zderžala
No za nje hvalo dala!
Dobri Bog naj vsaki čas
Blagoslovi tudi vas,
Da naj bomo vsi veseli
V Bogi večni žitek meli!

8298.

(Iz Krasinca.)

Oj preljuba mamka vi,
Kaj vaša hčerka poželi?
Možila bi se rada,
Pa je še premlada.
„Hčerka, ne veš, kaj poželiš,
Ker je mož en velik križ!“
„Jaz se tega križa ne bojim,
Samo da si moža zadobim:
Štrikat, presti tudi vem,
Hišo mesti tudi znam:
Druge reči me mož nauči,
Jaz ga pa čem vbogati!“

8297. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove „Pesmarice“ V. 482—485. Melodija:* Što si srce tako dirno. — Prim. Dainko, *„Posvetne pesmi“ str. 40.*

8298. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Žena svari dekle pred zakonom.

8299.

(Kranjska.)

Dekle:

Sim ena revna deklica,
Žalujem srota noč in dan;
Ta žalost gre mi do serca,
Ker prit' želim v' drugi stan.
Od joka zmešana vsa,
Zato ker nimam še moža.
Kdo te nadloge bo prestal,
Ker ni ga, da b' mi trošta dal
In rešil iz letih težav.

Žena:

Jez sim zakonska žena žé,
Dekličam dober nauk dam:
Ne jamrajte tolk' za može
In čez vesel vaš ledik stan.
Saj vam dekličam dobro gre,
Ženicam nam je pa gorjé:
Jaz omožena se kasam,
Čez svoj veseli ledik stan
Se jokam reva noč in dan.

Dekle:

Pač lahko taka govori,
Katera ima že moža,
Ker nima nikdar tolk' skrbi
Kot taka revna deklica.
Prišla pa starost bo enkrat,
Ker mogla kruhka bo bernjat!
Katera kmal' se omoži
Od moža penzjon dobi,
Brez skerb do smerti ž'njim živi!

Žena:

Nar bolj per mož' je men gorje,
K' sim zmiraj reva v' žalosti:
Moj mož mi v' oštarijo gré
Mene samo doma pusti.
Če ga kaj kregam al' svarim
Pa dobro na gerbo dobim.
Moj mož je prav' slepar in tat,
Na dan po dvakrat in trikrat
Mi gerbo sroti gre ravnat!

Dekle!

Jez bom drugači kakor ti
Okoli v' caker z možem šla.
Jez pojdem v' oštarijo ž' njim,
Tam glažke bom zvračvala;
Ker bom prijazna ž' njim zato,
On tudi meni dober bo.
Če pa kterkrat pjana bom,
Me on ponese še na dom,
Hodila jez ne bodem ponj.

Žena:

Pojdeš, prasica, zlodji v' ...!
Ko bodeš delala tako,
Bo rekel: „Žena, imaj skrb,
Doma mi bodi za pečo!"
Se boš smijala vse drugač,
Ker mož bo zgrabil korobač,
Ti bo odpustike delil,
Vpila boš, k' te bo lovil:
Pomagaj, kdor je koli živ!

Dekle:

To men ne more do serca!
Ostala bodem per tem sklep,
De hočem li imet moža,
Al naj bo kruljov ali slep.
Leto bo vse za kratik čas,
De li mi bode mož tovarš!
Smehljala se mu bodem prav,
De drugih on ne bo štemal
In meni bode zvest ostal.

Žena:

Smehljala sim se jez pervič
Okoli svojiga moža,
Al to mi ne pomaga nič,

8299. *Iz* Matevža Ravnikarja-Poženčana *„Povasnih pesmi" št. 54. Prepis v VP. II. št. 71 se loči ne glede na naglasna znamenja in metelčico v tem:* 26 penzjon] si penzion — 26 presica — 48 imej — 50 vse] ti — 57 le — 69 vstreč — 70 le — 75 prijatlu — 80 more — 82 Potlej ko] Potlej kàdar — 85 Ki — 90 zlodjo — 93 li moža] moža.

On vender druge zdaj štima.
Počni jez reva še to reč,
Nikol' ne morem mu ustreč;
Če z drugim le pregovorim,
Ne mislim, hud'ga ne storim,
Pa venderli po gerb dobim.

Dekle:

To stri vse tvoje ajfranje,
Ker šale, reva, ne poznaš:
Tvoj mož h kakim prijatli gre,
Ti precej tje za njim bezljaš.
In tam ga kolneš pa rotiš,
De dobro na gerbo dobiš.
Pervošim ti: prav se godi,
De mora gerba plačati,
Kar jezik hudiga stori.

Žena:

Skušala tudi ti boš,
Potlej ko se omožiš,
Kakova je dobrota mož,
Ker ga tako močno želiš.
Nasitil bo te do gerla,
Prepozno boš pregledala,
Ker nočeš zdaj oči odpret'
Na maraš za moj dober svet:
Omoži se že zlodju v' ...!

Dekle:

Tega m' ne vbrani celi svet,
Per svojim jez ostanem sklep:
Jez hočem li moža imet,
Že bodi kruljov ali slep,
Za ljubo jez uzamem ga,
Imela vender bom moža:
Če tepe me, ubil ne bo,
Terpela bom vse voljno,
De pojdem ž njim gor u nebo!

8300.

(Kranjska.)

„Jez ubóga, révna déklica
Žalujem nóč in dan, huj, huj!
Žálost meni gré od serca,
Želim prid'ti v drugi stan, huj, huj!
Zméram jokam, žalostna sim,
Za tó ker nímam možá."

„„Sim se omožíla, se kasám,
Zmiram jokam noč in dan
Čez mój zakonski stan.""

„Ena taka lahko govorí,
Ki imá možá, huj, huj!
Nima níkdar take skerbi,
Ko ena déklica, huj, huj!
Kaj bo pa na starost enkrat,
Če bom mogla kruha prosit'!
Ktéra se do časa omoží,
Od moža lép penzion dobí
Ino z njim lahko živí."

„„Saj enkrat občutíla bóš,
Če se omožiš, huj, huj!

8300. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz SPKN. III. 132—135.*

Kakšina dobrota je móž,
Ki ga tako želíš, huj, huj!
Ti bo prišla na glavo skerb,
Solzé bóš iméla ti za krùh.
Zdaj nočeš ti očí odprét'.
Ne maraš za moj dober svèt,
Omôži se zlodju v ...!"“

„To vse peklenski jezik storí,
Ki zmíram nad možam raglja, huj, huj!
Jez bom drugači z možam
Kakor ti ravnala, huj, huj!
V oštarijo pojdem z njím,
Bódem glažke zvračala z njím.
On bo meni dober za tó,
Če bom pijana jaz ravno,
Me on nesel bo domu.

Mož bo brez tebe vince šel pit,
K' boš delala takó, huj, huj!
Mož pravi: žena ima skerb,
Bódi domá za pečjó, huj, huj!
Ti se boš smejala drugač',
K' bo zgrabil korobač;
Ti bo odpustke delíl,
Boš vpíla, k' te bo ž njim lovíl:
Pomagaj, kdor je živ!"“

„K sercu mêni ne gré tó!
Jez čem imét' moža, huj, huj!
Ak me lih včasih tépel bó,
Če lih hudôba zgrabi ga, huj, huj!
Jez bom vzela vse za špas,
Zató k' bo moj mož moj tovarš,
Se bom prilizvala prav,
De on ne bó drugih štimal,
De bó men' zvest ostal.“

Prilizvala sim se jez preveč
Okolj svojga možá, huj, huj!
Al' vse ne pomága nič,
On druge štimá, huj, huj!
V tajiste je zaljubljen ves,
Mêne gleda ko stékel pes;
Če pa jez z drugim govorim,
Hud'ga ne mislim in ne storím,
Precej na herbet dobím!"“

„To stori tvoje godernanje,
K' ne veš, kaj je špas, huj, huj!

Če móž h kakimu prijatlu gré,
Precaj za njim bazláš, huj, huj!
Ga zmirjaš, kolneš no rotiš,
Zató ti na herbet dobiš.
Privošim, prav se ti godí,
De mora gerba plačati,
Kar jezik hudiga storí!

Ne pregovorí me cel svét,
Jez čem imét možá, huj, huj!
Naj bo kruljev al' pa slép,
Za dôbro vzamem ga, huj, huj!
Če se skoraj ne možím,
Jez bódem vmerla, se bojím;
Če me móž vbije, naj le bó,
Terpéla bodem vse zvestó,
Če pridem ravno v pekel!

8301.

(Iz Mozirja.)

Deklica: Jaz sem na revna deklica,
Žalujem noč in dan,
Vsa žalostna, objokana,
Želim priti v novi stan.
Zavol tega, ko nimam moža,
Nimam koga, da bi me varoval,
Nadloge vse za me prestal,
Me rešil iz mojih težav.

Žena: Jaz sem pa žena zakonska,
Vsem dekletam lepi svet vam dam,
Ne jokajte se za možmi
Čez svoj veseli stan.
Oj vam dekletom dobro gre,
Al nam ženicam je gorjè:
Sem se vmožila, se jokam
Čez svoj veseli ledik stan
Žalujem noč in dan.

Deklica: Pač taka lahko govori,
Ker moža že ima,
Ona ne ve, kaj pač trpi
Na vboga deklica,
In kaj na starost bo enkrat,
Ko kruha mogla bom stradat.
Če pa se mlada omožim,

8301. *Zapisala* Rezika Pfeifer. — *Iz njene zbirke* (*št. 3*), *ki mi jo je izročil Frč. Praprotnik.*

Od moža lep penzjon dobim,
Lahko se s tem živim.

Žena: O vidla bodeš tudi ti,
Kadar se omožiš,
Kakšna dobrota je ta mož,
Katerga toliko želiš.
Prišla ti bode v glavo skrb,
Hotel te živo bo požret.
Ne maraš za moj dober svet,
Nočeš mojega nauka k dobrem vzet,
Le vmoži se, vidim, da kruha imaš preveč.

Deklica: Jaz pa bi vse drugače šla
Okrog mojga moža,
Bi vseh rečeh ga vbogala
In mu pokorna bla.
Oj šla bi v gostilno ž njim,
Bi pila vince tam pri njim;
Če se vpijanim ravn' tako,
Moj mož pa meni dober bo,
Še nesel bode me domov.

Žena: Smehljala sem se tudi jaz
Vkrog svojega moža;
To vse pa ne pomaga nič,
Ker druge rajši ima.
V te druge je zaljubljen ves,
Mene pa gleda kakor mačko pes;
Če pa jaz z drugim govorim,
Če prav hudega ne storim,
Po hrbtu jih dobim!

8302.

(**Iz St. Jurija ob južni železnici.**)

Jaz sem mlada deklica,
Žalujem noč in dan,
Vsa žalostna objokana
Želim prit v novi stan.
Vsa žalostna objokana,
Zavol tega, k nimam moža,
Nimam koga, de b troštav me,
V nadlog za me velik prestav
In rešu me težav.

Pa ena žena zakonska
Dekletam tak svet da:
Ne jočte se, deklete vi,
Čez soj lep ledik stan!
Oj vam dekletam dobro gre
Al nam pa ženam le gorje,
Sem se vmožila, se jokam
Za svoj veseli ledik stan
Žalujem noč in dan.

Saj tako lehko govori
Katera moža ma,
Ona ne ve, kaj pretrpi
Na revna deklica;

8302. *Zapisal* Jožef Koželj. — *Iz njegove zbirke št. 5.*

No kaj si pa na starost bo,
Če kruha treba stradat bo.
Če se za cajtam omožim,
Od moža lep pezjon dobim
S taistim lehk živim.

Pa jaz bi čist drugačna bla
Okol svojga moža,
Za vse bi mu pokorna bla
In vse ga vbogala,
In pila vince tam pri jem.
Če jaz vpijanim se tako
Moj mož pa meni dobar bo,
Me nesu bo domu.

Smehljala sem se tudi jaz
Okol svojga moža,
Vse to pa ne pomaga nič,
On le te druge štma.
V te druge je zaljubljen ves,
On mene gleda kakor pes;
Če jaz s tem drugim govorim,
Če glih nič hudga ne storim
Po herbtu le dobim!

8303.

(Iz Bočne.)

Jaz sem na revna deklica
Žalujem noč in dan
Vsa žalostna objokana
Želim pred novi stan.
Vsa žalostna objokana
Zavolj tega k nimam moža
Nimam koga, da bme troštov,
Nadloge vse zame prestav,
Me rešiv od težav.

Jaz sem na žena zakonska
Dekletom tak svet dam
Nikar ne jočte za možmi
Čez vaš te ledik stan.
Oh vam dekletom dobro je
In nam ženicam je gorje.
Sem se omožila, se jokam
Črez svoj veseli ledik stan
Žalujem noč in dan.

Na taka lehko govori
Kera že ima moža
Ona neve, no kaj trpi
Na uboga dekeljca.
Oh kaj na starost bo enkrat,
Če mogla bom kruha stradat,
Če se zacajta omožim,
Od moža lep pezjon dobim.
Se lahko s tem živim.

Poskusla si boš ti enkrat
Če se kdaj omožiš
Kaj na dobrota je ta mož
Katerga tak želiš.
Oh prišla ti bo v glavo skrb,
Hotev te bo živo požret,
Namaraš za moj dober svet,
'Noč mojih naukov gor vzet,
Le ženi se zlodju v..t.

Jaz bi pa drugače šla
Kol svojega moža,
Vbogala bi ga vse reči
Bi mu pokorna bla,
Šla bi v oštarijo žnjim
Bi pila vince tam pri njim.
Če pa vpijanim se tako
Moj mož pa mi tako dober bo,
Bo nesel me domov.

Smehljala sem se tudi jaz
Kolj svojega moža
Vse to pa ne pomaga nič
Te druge rajši ma.
Te druge je zaljubljen ves
Mene glida ko en stekel pes.
Če jaz znim drugim govorim,
Če glih nič hudga ne storim,
Čes hrbet jo dobim.

8203. *Zapisal* J. Volovšek. — *Iz njegove zbirke (št. 4), ki mi jo je po Frč. Praprotniku izročil Mat. Dedič.*

8304.

(Iz ljubljanske okolice.)

Jaz sem zakonska deklica,
Ker imam že moža,
In vam dekleta tko povem
In lepi nauk vam dam.

Nikar ne žalujte za može,
če imate še svoj ledik stan,
Sem se omožila, se kesam,
Za ta prelepi ledek stan
Se jokam noč in dan.

Moj mož je tepec in bedak,
Vsak dan mi na grbo jih nameče,
Če ga kaj kregam al svarim,
Potem jo že po grb dobim,
Ho, ho, po grb dobim.

Jaz bom pa zdaj vse drugač,
Ž njim bom v oštarijo šla,
Ž njim bom glažke zračvala,
In če bom pijana glih tako,
Me bo pa nesel v koš domu.
Ho, ho, v koš domu.

Jaz se mu šmajhlala bom,
Da ne bo drugih štemov,
Pa vse glih ne nuca nič,
Me gleda kakor brič,
Ha, ha, me gleda kakor brič.

Ktera bo pa ledek ostala,
Na starost bo sama peklala;
Ktera se pa omoži,
Od moža en lep penzjon dobi,
Ko jih ke po grb drži.

8305.

(Iz Mozirja.)

Jaz sem na revna deklica,
Zdihujem noč in dan,
Sem žalostna, objokana,
Želim priti v drugi stan.

Zavolj tega, k nimam moža
Nimam koga, da b me troštau
Nadloge vse za me prestau
Me rešil vseh težav.

Jaz sem na žena zakonska
Dekletom svet tak le dam
Ne jokajte se za moža
Čez svoj veseli stan.

O jaz mlada deklica
Sem se možila, se jokam
Čez svoj veseli ledig stan
Žalujem noč in dan.

Na taka lahko govori
Ktera moža že ima
On ne ve, no kaj trpi
Na revna deklica.

Kaj na starost bo enkrat
Mogla kruha bom stradat
Če se za cajta omožim
Od moža kruha dovolj dobim.

Občutla boš pa ti enkrat
Če se kdaj omožiš
Kaka dobrota je ta mož
Katerga si tako želiš.

Prišla ti bo v glavo skrb
Hotel te bo živo snest
Naukov mojih nočeš gor vzet,
Ne maraš za moj dober svet.

Jez bi pa drugače šla
Krog svojega moža.
Ubogala bi ga vse reči
In mu pokorna bla.

8304. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke XI. št. 29.*
8305. *Zapisal* Frč. Praprotnik, *povedala* Ana Čuvan. — *Iz Praprotnikovega rokopisa.*

Šla bi v oštarijo ž njim
Bi vince pila tam pri njem
Mož moj meni dober bo
In ponese me domov.

Smehljala sem se tudi jaz
Okolj svojega možá,
Vse to pa ne pomaga nič,
Te druge rajš ima.

V te druge je zaljubljen ves,
Mene gleda kot stekel pes,
Če pa z nim drugim govorim,
Po hrbtu jih dobim.

Ženska zapeljivost.

8306.

(Kranjska.)

Devica ni stara še sedemnajst let,
Po fantih mi že obrača pogled,
Nori kakor tica in nima miru,
Je taka bolezen, k'se kliče ljubezen.

8307.

(Iz Višnje gore.)

Zapeljivga ni na svet',
Kakor ste ženske ve;
So b'li modri, učen' možje,
Ste jih zapeljale.

Pa še praviš, da res ni,
Počakaj, saj ti povem,
Kako je bil brumen Adam,
Dokler je bil on sam.

Kadar je on druže dobil,
Prec se je pregrešil;
Eva ga je zapeljala,
Nas je vse vkup pogubíla,
Skoz le ta prepovedan sad,
Sta zgubila dosti gnad.

Oh najmodrejši kralj je bil,
Z imenom Salamon;
Kakor je visoko moder bil,
Vendar je pregrešil
Skoz' le to ljubo žensko stvar.

Zgubil je nebeški ta dar;
Druz'ga Boga si je zbral,
Malikom se je podal.

Tudi Jožef iz Egipta,
Saj to vsak dobro ve:
Kako ga je zatožila žena Putifarjeva
Ko se ni hotel nji volj' podat',
Ki ji ni hotel zadosti stri'
Je bil v železje zakovan,
Bi bil kmal' ob glavco djan.

Samson je tud' močan bil,
Saj clo se dvomit' nesme;
Vendar je vso moč zgubil
Ženski je pokoren bil.

Kaj se jeziš čez žensko stvar,
Saj vendar je en božji dar;
Če žena kaj falila bo,
Jo mož podučil bo.

8306. Neznanega *zapisovavca.* — *Iz prepisa v zbirki M. Rodéta IX. št. 42, kamor je prepisana iz zvezka Ele Jerman.*

8307. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 4.*

8308.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Oh mladenči, čem vam zapeti
Od zdajnega sveta diklin.
Bo hasek, či čete gor vzeti,
No spomnit na moj opomin.

Če čete se vragi ognoti,
Ne hote k diklinam nikdar,
Vas spravle bi v špot no sramoto,
No mošja trpela bi kvar.

Oh mladenč, povej ti men samo,
Ker hasek diklina ti da.
Ja, saj še eksemplne mamo,
Kak ona te vkaniti zna.

Ti misliš, kaj ona te lübi,
Oh, zakaj se vkaniti daš!
Le ona kak vtiča te skübi,
Kak dugo ti peneze maš.

Vsem tem ja peldo nam dava
Najbole ti zgübleni sin.
On ne bi vse glešti zaprava,
No k zadnjemi pasa še svinj.

Pa ženske so ga zapelale,
Zapravle mu dnarje no čast,
Potem pa ga k srami pregnale,
Da moga je iti svinj past.

Ves hasek, če enkrat ti prideš
No v strahi tam pri njoj ležiš.
Al kaj, če ti prej ne odideš,
Kak kda pred patroloj bežiš.

Glej, znajo te v roke dobiti,
Oh kak te le tam bo ti šlo!
Le vari se k ženskam hoditi,
Da leži boš priša v nebo.

Že Adama tam v paradiži
Le Eva zapelala je,
No tak po njenoj viži
So ženske zdaj pesaste vse.

O za to pebari lübleni,
Le bote previdni povsod.
Ne verte diklinam, le meni,
Te bode vas žegnal Gospod.

8309.

(Od Sv. Barbare pri Mariboru.)

Mladenči, jaz čem vam zapeti
Od zdajšniga sveta deklin,
Na hasek či čete si vzeti
No spomniti na moj spomin.

Ti misliš, da ona te ljubi,
Al zakaj se ji vkaniti daš,
Saj ona ko ptiča te skubi
Zdaj, dokler ti peneze maš.

Že Adama tam v paradiži
Ga Eva zapeljala je,
Tak zdaj še po njeni viži
So ženske ži šafane vse.

Mladenči vi moji ljubljeni,
Le bote pošteni povsod,
Ne verte deklinam, le meni,
Da bo vas požegnal Gospod.

8310.

(Od Sv. Lenarta v Slov. gor.)

Ko slišiš tičke pet
In zvečer žargolet,
Se mi zdi, da mi pravi:
Fantič, varuj se deklet!

Dekleta lušna so,
Pa fante zmotijo,
Kteri se jim da, žalost mu bo!

8308. *Zapisal* Jož. Kranjc. — *Narekoval* Andraž Čagran.
8309. *Zapisal* Josip Glonar. — *Iz njegove zbirke I. 26.*
8310. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 19—21.*

Na svetu je deklet,
Kakor muh polet,
Pa ni marsktera vredna,
Da živi na svet;
Nektere take so,
Da le študirajo,
Kje bi kaj več fantov blo.

Še dekle vredna ni,
Da b' krajcarje dav tri;
Al na životi ofart
Pa ji vsa visi;
Kak hitro krajcar ma,
Ga kar za cape da,
Da b' kterga fanta zmotila.

Dekleta v ofarti,
Se dostikrat zgodi,
Da se jim ofart
V plenice spremeni.
Avša razvajena
Na stare dni pekla
In fant nobeden jo ne pozna.

Poštenih pa deklet
Prav malo je na svet,
In lehko vsaki vse
Na prste zna naštet.
Pa tista je mi,
Pravi vsa(k) od nje,
To je eno pošteno dekle še!

Oj fantič mladi ti,
Mi tička žvrgoli,
Da bi se varvali,
Deklet vse žive dni,
In tička vsaki dan
Prepeva tudi nam:
„Oj fantje varte ledih stan!"

Bodite pozdravljene,
Poštene deklice!
Od vsih poštenih fantov
Ste obrajtane.
Da bi živel tako,
Da bi brez greha blo,
Da bi šli enkrat v sveto nebo!

Svarilo pred zakonom.

8311.

(Št. Jakob.)

Te hohcötne črivle
Dro vohko obuje,
Al potle pa pridajo
Križi nadluje.

8312.

(Radiše.)

Ko je eden ožönjan,
Je v zakon zaklönjan,
Pa žienkico ma,
More biti doma.

8313.

(Kranjska.)

Ožénjen je perkljénjen,
On noč in dan terpí.
Ženice so nevšečne,
Nikdar jim vstreči ní;
Zatórej naj zakóna
Se vsaki fant bojí.

Res vóske so stezíce,
Res tamne so nočí,
Kdor imá lepo ljub'co,
Vunder k nji pot dobí.
Od jutra do večéra
Nočí se veselí.

Pa beli dan sovraži,
K' od ljub'ce ga spodí.
Jest imam lepo ljub'co,
Na svet' enáke ní,
'Ma žnábelce rudéče
Pa lica kakor krí.

8311. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS št. 714.*
8312. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS št. 713.*
8313. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz VO. XX. 9.*

Ob kteri uri pridem
Me sládko posloví,
Ob kteri uri idem,
Prezgodaj se ji zdí,
Zaljúbljeno me gleda,
Prijazno govorí.

Takó nobeni ženi
Nje mož per sercu ní;
Oženjen je perkljénjen,
On noč in dan terpí,
Zatorej naj zakóna
Se vsaki fant bojí!

Pazi, kadar se ženiš!

8314.

(Zvrhnji Rož.)

Jas očem spomniti
Vas te ledik ludi,
Ktir se oče ženiti,
Varej, da kna fali.

Se znajde v našam kraju
Desť tačah ludi,
Da jih griva, ko se vdajo,
Kaj nuca, k' je že c'pozdi.

Dečva, ko šelem pride,
Le prov ga ti poglej,
Al on r=ntleh prav drži se,
Noj al je za te bol ni.

Al se ti pa kna bo dopadov,
Le vpričo njom povej:
Jaz te knočam, ti maš tadov,
Ko po anej drujej glej.

Ana se rada vdaje,
Da jej trieba sužit ni,
Njej an druji se dopade,
Na moža jej pa mrzi.

Kaku je norska taka,
Ktira se rada vda,
Potle pa sovze staka,
Ker ma c'burnega moža.

Zvečira v temnej noči,
Ko bi meva jeti spat,
Pa pri mizi sovze toči,
Me kna more venka stat.

Mi je dro dest spoznanja,
Da c'buren sem za njo,
Se prekvada in posvanja,
Kna gre rada lejč z meno.

Po noči ves hoditi
Je ja riesen griešen stan,
Al brez tega se ženiti,
Je dro veliko zapelan.

Ta veleka vesnija
Riesen je, da kna vola,
Gre dbibarte, je norčija,
Saj vie, al ga rada ma.

8315.

(Iz Guštajna.)

Jaz očem opomeniti
Na te ledik ludi.
Kiri se oče ženiti,
Vari se, da kne fali.

Se znaide u našem kraii
Dojsti takeh ludi,
Da ie griua, k se udai
Pomagat im ie cu pozdi.

8314. Neznanega *zapisovavca.* — *In Scheiniggovih NPKS. št. 715*
8315. *Zapisal* Jurij Šmelcar *okoli l. 1815.* — *Iz njegove pesmarice št. 17 (Peifon od ženituve) z ohranjeno grafiko, izvzemši sikavce in šumevce.* — Na može = nja možej? — ovset = ohcet — poslaine = poslanja.

Kadar mev ženin priti,
Le prau ga poglei ti,
Al se on prav reht derži,
Noi al ie za te bol ni.

Al sa ti kna bo dopadou,
Ko vpriči imo powei:
Jes te knučem, ti maš tadou,
Koi po anei druge glei.

Ane se rade udaii,
Da jim služit triba ni,
Poli ie(m) dopade pa en drugi,
Na može jei pa marzi.

Kaku ie norška taka,
Kira se rada uda,
Potlei pa suvze istaka,
Ko ma burnega moža:

„Tu menei k ne more z glave,
Čumu si mi biv,
Ko si mihane postave,
Si puklast no vas kriv!“

„„Sai mi puku kni tei zrastov,
Ko je naina ovset kupei šla,
Sai ga tudei k nisam kupiv,
Sai si ma prei vidua!““

Pa sedai u te tamne noči
Bi mela jíti kupei spat,
Pa par mizi suze toči,
Me kne more unka stat.

Mia da doisti spoznanie,
Da cu buron som za no,
Se prekvada nu poslaine,
K ne gre rada lič z meno.

Leta velka usnia
Ja risan galfivi stan,
Pa bras tega se ženiti,
Je ja lahko zapelan.

Ta uelka vosnia
Risan ie, da kna vala,
Krez dbi barti je norčija
Ja ni a, al ga rada ma.

So dro moži tudei taki,
Da sa žin sramuieio.
Sa ji vidi ja prei usači,
Pa koi pustiv bi-o.

So dro tače zapelane,
Kera špilovca dobi,
Mož u taberni vse zapravi,
Žena pa doma tarpi.

8316.

(S Pohorja.)

Huda zima sem prihaja,
Bela slana tudi pada:
Ojejo no ohoho,
Moj'ga pob'ča več ne bo!

Če se bodete ženili,
Oženite se tako,
Da se ne boste falili,
Da vas grivalo ne bo.

Jaz sem pa moža dobila,
Majhene postave bil,
Je pa majhene postave,
Je ves puklast ino kriv.

„Saj mi ne téj pukl zrastel,
Ko je naj'na ohcet b'la:
Saj ga nisem v krami kupil,
Saj s' me ja prej videla!“

8317.

(Borovlje.)

Jas pa moja švila
Hreva kup na žöhnenje,

Ona pa koj poprieda hila,
Ko se cveč sramuje me.

8316. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke. I. št. 61.*
8317. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 892.*

Zakaj bi se te köj kna sram'vava,
Ki si ves pukvast ino kriv.
. . . . . .

8318.

(Podjunsko.)

Mene pa to ne more 'z gvale,
Čemu bi ti mi biv,
Si tako mihene postave,
Si ves pukvast ino kriv.

„Saj mi ni dočes pukov zrastuv,
Dokler je hojset kupej šva;
Saj ga knisem v krami kupuv,
Saj si me prej viduva."

Tista je velka norica,
Kira se venč barti vda,
Polej pa močno žaluje,
Ko ma tak burnega moža.

Mož pa zavber v'nkej gleda,
Ko se vinca napije,
Žena je kak 'na dera,
Ko se z otroci zgrimije.

Dečva, kedar ženin pride,
Le koj v pričo mu povej:
Jaz te nučem, ti maš taduv,
Le ko po 'ne drujga glej.

Pomiselki in nasveti pred zakonom.

8319.

(Iz Guštajna.)

Prelubi moj bratarc,
No prošni jaz mam:
Jaz sa pa sadai
Ženitvu pečam.
Prišla je ana,
Ponuiala se,
Naslidno sma
Zlihala se.

Prelubi moj bratarc,
Kne ženi se kar,
To ženstvo je cvidar,
Ta plentana stvar:
Se lepo redi,
Ko per vini sedi,
Nalise, otroci
Počediš pa ti.

Al se popadeš
Pa ti ne hude,
Maš zmiram pumprane,
Si hude vole.
Maš zmiram pumprane
Si hude vole,
Zravno . . .
Nikol . . .

Ali vzemeš bogato,
Pa tudi nič ni,
Moraš ziutra gor vstati,
Bruštik perpravi,
Prunckahlo iei sprasni,
Pometi hišo,
Ponižen jei bodi,
Kušni jei roko!

Ali uzemeš no božno,
Pa kruha ka ni,
Pa večiga križe
Per hiši ka ni:
Sa zmir li otroci,
No tudi žena
Zna bosti, (?)
Kadar je ona bovna.

8318. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 784.*
8319. *Zapisal* Jurij Šmelcar *okoli l. 1815.* — *Iz njegove pesmarice št. 14. (Pesem od ženitve) z nepremenjeno grafiko, izvzemši šumevce in sikavce.*

Ali vzemeš no mlado,
Sai tude nič ni,
Pa švogrov maš dojsti,
Za nič si pa ti.
Te druie ma rada,
No tebi pa kar,
Zavargla bo tebi
No tude tvoi dar.

No mlado udov
Bi ratov jes ti,
Le ta ie pa pridna
No vse oskarbi.

Le ta ie pa pridna,
Kir ona dobi;
Le tu kar iez minim,
Le tu iei diši.

Ali vzeme ženo staro,
Pa tudi nič i,
Na peči sidi,
No pa grile lovi;
Na peči sidi
No pa grile lovi,
S tem plentam ma delo,
Ko za niččisaria ni.

8320.

(Iz Ihana.)

Prelúbъ moj stríčъk,
Kokó bo bъl prov:
Al' de b' se važenu,
Al' b' ledъk vostov?

Če staro uzámъm,
Vesela nъč ní:
Pъr stárъ ženícъ
Ъlbéznъ nъč ní!

Če mvado uzámъm,
Kъdáj bor: pa spav?
Po nóčъ bom zibu,
Po dnév' pa varav!

Če staro uzámъm,
Me žuljo kostí;
Če mvado uzámъm,
Vmáre treba ní.

8321.

(Od Sv. Barbare pod Mariborom.)

Mladenč skrbi, se oženil rad,
Pa nej dobiti mogo,
Veseli bodi vsakikrat,
Nič si ne naredi s toga.

Dekline so zdaj bistre tak
Kak ribe v čisti vodi,
Poleti pa do šle kak rak,
Le nagl nič ne bodi.

Če v ogledi si hodil kam,
Že z nosom je zavila:
Preslab je grünt no tudi hram,
Tou tebi je črnila!

Še žal ti naj za škornce bo,
Ker v ogledi jih zblatiš,
Skerbi maš meje sto in sto,
Če babo si prikratiš.

Tak dolgo čake, da se bo
Praf pridna ti namerla,
Da nede po lesičjem šlo,
Ko bo se srce vezla.

Le s takoj boš veselo šel
Pot zakonsko odejo,
Do smerti žjoj veselje meu,
Da zvama v grop ne grejo.

8320. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala Štučkova Neža. — Iz Breznikove zbirke III. št. 7.*

8321. *Zapisal* neznanec. — *Iz prepisa Jos. Glonarja (I. 17), ki jo ima iz zapiska svoje matere.*

8322.

(Oe Sv. Miklavža pri Ormožu.)

En tičji lovec sem jaz bia,
No sem si mojga krüha vžia.
Zdaj čem kaj drügega začet,
Da hočem vekšo srečo met.
Jas čüjem, da samice vse
Vloviti znam pres tičnice.

Jas smem le z žveglo piskati,
Že vse okol mene šumi;
Ne vem al so ocoprane,
Ali ovači nje lübezen žge,
Ena vsaka se mi nasadi,
Da nesem skos se braniti.

Só stare, mlade, lepe vred,
Tih čüdnih ne mogóče štet,
Bogate, božne, labarske,
Na fernk no ples navajene;
Pa kdo bi telko moje mea,
Da bi njo vsaki vseti htea!

Vse tote me obimlejo,
Se ližejo, mi rade so,
Ker vsaka če ta predna bit,
No neče drügih k men püstit,
Se bijejo, se piplejo,
Kak da bi samcov več ne blo.

Kaj ena kres to drügo vej,
To pride gladko vse naprej.
Kaj bi v globokem skrito blo
To vse na svetlo spravijo,
Se vsaka drügemi reži,
Kak osa jezno naleti.

Kdo bi to moga vediti,
Da mira ne na žive dni.
Samice, jas sem vas že sit,
Bi moga pravi osel bit,
Da bi vas vse ohranit htea,
Bi živi pekel pri vas mea!

Na mlada žena nič ne ve,
Ne ve nazaj, ne ve napre,
Kak bi te virstvo pelala,
Le sama se prav štimat zna;

Eni taki drügo v glavo ne gre,
Kak to edino zibanje.

Gdo bi ni stari roko da,
On bi si sam krivico dja;
Gda bi pa mlado gledat htea,
Te bi že svojo kurvo mea.
Pri stari maš najvekši križ,
Či nji skos na jajnki ne sidiš.

Največ se moreš lepih bat,
Či ona začne sladko djat,
Te te že na zajnki ma,
Kak bi te leži lajhala.
No lepa nič drüga ne želi,
Kak moži rogle staviti.

Či boš eno gerdo ženo vzea,
Boš v hrami pravo strašilo mea,
Ta gerda vsa nesnažna je
Za mlajše no za delavce,
Vsi vrabli bodo ti odišli,
Te k zadnjemu ti delavci.

Bogato ženo nečem vzet,
Kaj hasni mi denarje štet,
Da bi mi kam na viher šla
No bogastvo oponašala.
No rekla: Ti, da si me vzea,
Ti nisi cele hlače mea!

Jaz vem, kak božne žene so,
Se dostikrat prevzamejo,
Pozabijo, kaj pred so ble,
Zaveržejo vse poleg se,
Eni taki kaj prepustit,
Bi moga zlo zalüblen bit.

Gdo bi si zvola labersko
Al eno fernk ali plesarco,
Ta gre od hrama v drügi hram
No tere mir med sosedom,
No pleše, kak dugo zna,
Da mož ti sledni krajcar da.

Pa či bi še ena dobra bla,
Pa gdo eno tako najti zna!

8322. *Iz starega rokopisa v danjčici, ki mi ga je poslal St. Kelemina (od Sv. Miklavža pri Ormožu).*

Z veseljom njo bihtea vlovit.
Pa kajti to ne more bit,
Grem rajši moji vtičnici,
Ke mi ti sladki krüh redi.

8323.

(**Kranjska.**)

Za en kratek čás
Vam povém en špas:
Vsak se bo smejal na glás.
Ktéri jmajo prav hudé žené
Jim pod strého tóča bíje,
Grédo ráde v oštarijo;
Če možà goljfá,
Se za to bahá,
De dobro gospodinit' zná.

Enkrat sta dvé žené se skrégale,
Natlà sta vergle se.
Ena rêče: „Ti gerda svinja,
Ti si za nič gospodinja!“
Zdaj pa druga pravi:
„„Desétkrat bolji kakor ti!
To čem kmalo skazati:
Ti en maseljc vina dobíš,
Pa tri ure ga cediš,
Da celo svéčo si stopíš.
Jez sim bóljši gospodínja:
V ti hípi tri mére vína
Na êni nôgi že spijem,
Potlej pa zopet grem,
Za en perst sveče ne sožgèm.““

Al bógi móž je tá,
Ki táko bábo jmá,
De mu le luč varvat' zná,
Drugo pa vse prednjo v vihar gre,
Vse boljši pa sama žrè,
Sêbi prav dobro pokláda,
Bógi móž po pasje stráda,
Če denarca ne imá.
Pa péčo proda,
De le bírtu kaj skúpit dá.
Móž si maseljc vina ne vóši,
Žena ga pa céle noči tóči;
Kadar pa domu gré
Sopet mu bo gorjé,
Bo mogel nosit' rogé.

Tudi so pri híši žené,
De tri vógle kviško deržé.
Tiste pa čislám,
K' imajo skerbí noč in dán:
Kako bi obračvale,
De bi prav gospodinile.
Ljubijo svoje možé,
Vredne so vse té,
De b' dolgo na svétu blé.

Katera pa golfá
Družino in možá,
Ta prav brez škode krepá.
Tista je prav vrédna,
De b' konjedérc prišel,
De bi jo vzel na ramo,
De b' jo nésil v tisto jámo,
Katéra nima dnà,
De b' bába nikdar več mi ne prišlà!

Mož bodi mož!

8324.

(**Primorska.**)

Leitas je en srečnu leitu,
Ki je dosti vinca na svetu,
Danas je en srečin dan,
Kir pohen bokau vinca jmam.
Kai je huišiga na svetu
Nu kdu more več terpeiti
Ku ta, kir vince pit ne smei,
Kir mu žena prepovei.

8323. *Zapisovavca* neznanega. — *SPKN. IV. 86—88.*
8324. *Zapisal* neznanec. — *Iz knjižice* Valentina Cekina *iz Vatovelj.*

Zdei bomo mi vince pili
Nu bomo dobre vole bili,
Kir ie en veseu dan
Nu ves z veseliem zmeišen.

Pa ene žene se udobijo,
Da možem vinca pit ne puste,
Nu iem gospodarijo,
Nu kluče od hlač nosijo.

Če mož v oštarijo grede,
Z enim možem vince pije,
Že ga nglih neč ne košta,
Tu vendar nič ne vela;

Žena v oštarijo príde,
Močnu nad možem zaupije:
Poberi se mi damu,
Kai misliš, kaj bo le tu?

Pa tu je že božja zapuvet,
Tega sam buh ne zepovej,
De žene moži stražte
Nu iem gospodariste.

Kadar ie Buh Evo nu Adama stvareu,
Je neh u paradiž postaveu
nu iem ie reku taku
Nu zapovedau groznu:

De moresta u čistosti živeiti,
Pravi, inu pokorni biti,
Moreš Adamu, Eva ti,
Do konca večne smerti.

Še tu se bere u Svetim pismi
Noter u starem teštamenti
Od eniga modriga krale,
Eniga sina Dauida.

Tak se ženi u roke postavi;
De ga ob uso čast perpravi
Per teh pametnih ludeh
Pride velik špot nu smeh.

Še pravi, de žene jezik,
Je huiši kot kače jezik,
No de glava ženina
Je huiše kot luntverna.

Oh kai enih eksemplu
Moshe moij, imaste,
Kir so se uže zgodili
U pervih letah u deželi.

Ki so dobri može bili,
Nu so dosti blaga jumeili,
Nive, grunte, travnike,
Poglejmo pa kai zdei je.

Oni so se oženili,
Ženi so vso frajest pustili
Čez se, čez grunte, čez blagu:
Al uše je kmali zginilu.

Žene jeh so tako vozile
Inu za osle jumele,
De zdei morejo kruha petlet,
Če čijo še živi ostat.

Kai še tok žene strijo,
Še druge norce lubijo,
Ze može neč ne maraio,
Ki jem enkrat kluče uzameio.

Ženi je treba čast dati
Koker sam šebe jo štemati,
Ja tu sam buh zapoveij,
Žena može stražit ne smei.

Tok zdei bom skleneu govorjenie
Inu uše moje stvarjenje
Čez ženo jen čez moža
Leta nei bo čez voba:

De temi, ki žena gospodari,
Z jasniga strejla u voin udari,
Urejdin nej en tak tiran,
De bi biu u žegin zakopan.
Amen.

Grožnje pred zakonom.

8325.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Joža, če voč moj bit',
Mislim te jest dobit':
Tobaka navš smu kadit,
V štarijo tud ne hodit:
Če pa to storiš,
Za uh jo dobiš!
Delov boš noč 'n dan,
Jedu enkrat na dan,
Tepen pa vsaki dan,
To t' bo za lon.

Vse sili v zakon, celo starci in berači.

8326.

(Od Ruš.)

Še nekaj vam čem oznanit,
To more kaj čudniga bit,
Kaj vonder pomeni,
De vsak se oženi,
Če more le h pavruku prit.

Pa star ni obeden berač,
Naj gleda mu srajca is hlač:
Če ma desetico,
Dobil bo pravico,
Oženi se, zdaj pa je proč.

Veliko je takih ludi,
Ko nimajo drugih skarbij,
Ko bi se ženili,
Deb leži grešili,
In drugim pohujšanje bli.

Ne rečem od mladih ludi,
Saj to že nič noviga nij,
Pa staro dedovje,
Neumno trepovje,
De vendar tako obnori!

Oj čudna je vender ta reč
Brez dedov nemorjo bit več
Že stare babure,
Ko dalej ne more,
Če pride od mize za peč!

Nek deděc že močno pobit,
Ne mure bres palce hodit,
Že torbico nosi
in vbogajme prosi,
Pa hoče se še oženit.

Če koga bo proso za kaj,
Le nič mu obeden ne daj,
Če noče moliti,
Le palco po ...i,
Poženi ga delj naprej.

O naj ga je baba redi,
In babo naj det preskerbi.
Če revno živita,
Se grenko deržita,
Saj uržok to nismo nič mi.

Sta se oženila zato,
Sta misla gvišno tako:
De bota brez dela
Prav dobro živela,
Pa vender na vem či bo šlu.

Sevede vsak norc bi jemal,
Do bi le kdo zmiram dajal,
Bi usaki langirov
In dara pobirov,
Potem jih pa babom zdajal.

8325. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke III. št. 11.*
8326. *Zapisal* neznanec. — *Iz Blaža Laasa pesmarice št. 2, ki mi jo je izročil Dav. Lesjak.*

Hohpaura vsak dobro pozna,
Že brado vso sivo ima,
Že dolgo berači
Po fari domači,
Le včasi se dalje poda.

Ta ded se je zdaj oženil,
Sevede potreben je bil,
Se bote smejali
In me poprašali,
No ke pa je babo dobil?

Že dolgo se tak govori,
De baba se lehku dobi,
Če ena se skuja,
Se druga ponuja,
Nekol jih še menkalo nij.

Dabiv jo je tudi ta det,
Katero je hotev imet,
Sem doli z Kozjaka
Dobiv je tiga zjaka:
Je gerda od glave do pet.

Žerjavka potrebna je bla
Glih eniga tacga moža:
In kak je želela,
Hohpaura je vzela,
Zdaj bota berača oba.

Zdaj bota peklala okol,
De bota nabrala dovol
Potrebniga kruha
Za svojga trebuha,
Saj nimata dosti nikol.

Le vsak bi oženo se rat;
Naj bode pa star al pa mlat.
Neumnost, nemarnost
No kaj bo na starost,
Če pojdeš pot košovec (kozolc) spat.

Le postavite bajte, ljudje,
Saj čujete, kako zdaj gre.
De srota katira
Že nima kvantira,
Pa enkrat še bo le gorje.

Naj koča per koči stoji,
Naj paurič je drago derži,
Saj bode prodana,
Al drago v štant dana
Za take posvetne ludi.

Še gmajšnam bi eno zapel
In klicati glasno začel:
Perpravlajte kote
Za take falote
In zvesto jih vganjate v hlev!

Če se jim ne brante ženit,
Jih bote pa mogli redit.
Če jih ne štrafujte,
Pa zanje plačujte,
Saj eno se more zgodit.

Veliko beračo je zdaj,
Pa več jih še bode kedaj,
To vam prerekujem,
Ke oklice čujem,
Deb resen ne bilu, Bog daj!

Berač le berača rodi,
To lehko mi vsak poterdi,
Lenuh pa lenuha,
Falot potepuha
To žalostna skušja voči.

Zdaj hočem to pesem skončat
In morem še h konco perdjat:
Frajhajt je od vraga,
Nam srovšna nadlaga,
De skorej jo ni za prestat.

8327.

(**Od Teharji pri Celju.**)

Še nekaj vam čem naznanit,
To mora kaj čudnega bit;
Kaj vendar pomeni,
Da vsak se oženi,
Če more k poroki le prit?

Prestar ni nobeden berač,
Naj gleda mu srajca iz hlač,
Če ma desetico,
Dobil bo pravico,
Oženi se zdaj, pa je preč.

8327. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV, str. 36—41.*

En dedec že močno pobit
Ne more brez palce hodit,
In torbico nosi
In vbogajme prosi,
Pa hoče se še oženit.

Ofbavra vsak dobro pozna,
Saj brado že sivo ima,
Že dolgo berači
Po fari domači,
Pa včas se še dalje poda.

Zdaj se je ta ded oženiu,
Seveda potreben je biu,
Se bote smejali
In me oprašali,
No kje je pa babo dobiu?

Že dolgo se tak govori,
Da baba se lahko dobi,
Če ena se skuja,
Se pet jih ponuja,
Nikol jih še zmanjkalo ni.

Dobil jo je tudi ta ded
Taisto, k' je hotel imet,
Sim dol iz Kozjaka
Dobil je zijaka,
Je grda od glave do pet.

Zijaka potrebna je bla
Glih enega tacga moža,
Kar si je želela,
Ofbavra je vzela,
Zdaj bota berača oba.

Zdaj bota peklala okol,
De bota nabrala dovol
Plesnivega kruha
Za svoja trebuha,
Saj nimata dosti nikol.

Če koga bo prosil za kaj,
Nobeden kar nič mu ne dej!
Če noče moliti,
Pa palco po . . .i,
Naženi ga dalje naprej!

Saj, saj bi mu tud nič ne dau,
Če strada, naj, saj mu je prav,
Če glih je potreben,
Pa saj ni nič vreden,
Zakaj ni brez babe ostau?

Zdaj naj ga le baba redi,
Ded pa naj za babo skrbi!
Če revno živita,
Se grenko držita,
Saj krivi nismo nič mi.

Seveda vsak norc bi jemau,
Ko b' jima kdo zmerom dajau,
Bi vsak flangirau
Pa dari pobirau,
Potem jih pa babam zdajau.

Kak čudna je vendar ta reč,
Brez deda ne morjo bit več.
Že stare babure,
Ki dalje ne more,
Če pride od mize za peč.

Ne rečem od mladih ljudi,
Saj to nič kaj čudnega ni;
Pa staro dedovje,
Neumno babovje,
Da vendar tak zlo obnori.

Saj vsak bi oženiu se rad,
Naj bode že star ali mlad,
Neumnost, nemarnost!
Pa kaj bo na starost,
Če pojdeš tje v listnico spat!

Občinam bi eno zapeu
In glasno bi klicat začeu;
Pripravljajte kote
Za stare falote,
Skrbno jih gonite v hlev!

Berač le berače rodi,
To lahko mi vsak potrdi,
Lenuh pa lenuha,
Falot potepuha,
Tak žalostna skušnja uči.

Le stavite bajte ljudje,
Saj veste, kako že zdaj gre,
Da srota marsktera
Še nima kvartera,
Pa enkrat še bode gorje!

Naj koča pri koči stoji,
Pa kmet jo naj drago drži,
Bo lahko prodana
Al drugmu v štant dana
Za take posvetne ljudi.

Zdaj hočem to pesem skončat, Nam srovšne nalaga,
Pa k koncu še moram pridjat: Da skoraj jih ni za prestat.
Freihert od vraga

8328.

(Iz Zreč in Oplotnice.)

Eno pesem peti hočem vam na glas,
Kako dobro je na sveti, tako mislim jaz.
Zdaj so rodovitne lete,
Le poslušajte, poglejte,
Takih še ni blo pri nas.

Zdaj pa veliko miljonov ljudi na svetu živi,
Vsa so jih že polna mesta in vasi.
Pa tudi bajte po planinah
Ino koče po dolinah,
Že nobene prazne ni.

Zdaj kmetič svojo zemljo na koščeke proda,
In noter jemlje oferja po dva,
Da se na vsakem vogli grunta
Ofar z birtom spunta,
Da se včasih stepejo.

Zdaj nobeden služit neče za noben denar,
Vsaki hoče biti svoj že gospodar.
Rajši semtertja prodaja
Ali v koči glad prodaja
Al preži na božji dar.

Zdaj sme se uženiti vsak hlapec in pastir,
Nihče branit noče, bo dobil že kvartir.
Vzeme svojo slabo suknjo,
Pojde spat v lesičjo luknjo,
Tu bo našel enkrat mir.

Zdaj taka je navada in taka mora bit',
Da tudi vsaka baba se hoče oženit',
Če tudi ma ded lesene knofe,
Al pa baba velke krofe,
Če le hoče ponjo prit.

Pa kadar je poroka, ni veneca nikir,
Ker baba ma otroka tukaj za svoj cir,
Ker poprej da je rodila

8328. *Zapisala* Gračič in Jož. Somrek. — *Iz prepisa v Ant. Kovačiča pesmarici II. št. 92—95.*

In na vekomaj zgubila
Venec, svoje duše cir.

Zdaj taka je navada, taka ni še bla,
Da že vsaka baba svojih otrok imá.
V cerkev pridejo čez teden
Tri po šest, pa še po sedem,
Še ta osma pricaplja.

Ponižna nima mira noč ino dan,
Pač cerkev se odpira, da pridejo kaplan,
Bodo zopet krščevali,
Kakó mu bojo ime dali,
Naj bo Juri al Boštjan.

Povejte, botri, kak bode iménován,
Ker ta mali deček ne zna govorit sam.
Imenujmo ga Tomaža,
Da ma očeta tovarša Blaža,
Saj bo rad za vince dal.

Kako pa dekleta hočmo imenvat',
Urša al Marjeta ji lepo ime dat,
Kunigunda al Helena
In če tudi Magdalena,
Vsaj že noče tiho djat.

Naj ji bo patrona, ki danes se časti,
Agata, Polonja, tak se naj glasi
Saj še bode več katera,
Bo pa Mica ali Jera,
Vsaj so vsaki dan po tri.

Če bo dalje tak ostalo še veliko let,
In če zemlje bo premalo in premali svet.
Bojo ga še razkopali,
Kruheka si pridelali,
Da bo vsaki v stan' živet.

Pa naj bi se rodili in množili ljudje,
Če bi le tak živeli, kot pač kristjanom gre,
Da bi bli pravi kristjani,
Ne pa, kakor so Pesjani,
Eden druzga pojedli!

In kar si še želimo, čez eno leto bo
Sila drago vino in drugo tud' tako,
Oh kako revno bo življenje,
Bridko naš strah, trpljenje,
Naša pesem, ajejo!

Ženil bi se, pa ne ve, kam in kako.

8329.

(Od Laškega na Štaj.)

U zdajšnimu cajto je fantam gorje
Vsak b se rat ženu, pa kam, se ne ve,
Al kam b se pudau,
Nevesto si zbrau
Na Štajersk, na Kransk, na Krošku taku,
De b jemo pro blu.

Nevesta se vendar prau lehko dobi,
Al tu so pa gvišno tri skrivne reči:
Joh, moučet ne smem,
Raj glasno povem,
De vsakter bo vejdu, koku se godi,
Kater jo dobi.

Popret mo obeta prou pridne roke,
Prijaznost, dobruto, pohlevno sorce.
Kok dobru bi blu,
Či b res taku bu!
No tak(o) nevesto b jes otu jemet,
Za ženo jo uzet.

Kokor hitro dobila ga je u soje roke,
Nemo je rekla: „Oh bod ti gorje,
Č(e) me bogu na boš,
Pa nisi moj mož,
Enga druga z bo(m) zbrala, kater bo me ušeč,
Puber se ti preč!“

Če moš voštarije zapije en groš,
Doma že ma žena nabrušeni noš.
Če dogu ga ni,
Za nim porleti,
Med urate se vstopi, ga zmerje toku,
De sran bu ga blu.

Od kodar kol pride, nad nim zavreši,
Kok čudno ga zmerje, mo s prstom proti.
Zavpije na glas,
De sliš vsa vas:
„Oj kot si ti hodu, nasramni lapuh,
Ti pjanc, potepuh!“

Nadluga velika zares je le to
Če mož ano hudo ženo jemo.

8329. *Zapisal* Andrej Flisz, vulgo Mačkec. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Franc Levec.*

Pomagat ni več,
Lobezen je preč,
Na glavi parhajejo sivi lasje
Oh jem je gorje!

Al jez pa na morem, če hudo dobom,
Če hudo dobom, pa tepu jo bom,
Ne marem pa neč,
Parsuko bo — meč,
Naj pade pa hart al po glavi, tako
De moučela bo!

8330.

(Štajerska.)

V sedajnemu času so fantje garje,
Še vsak bi se ženil, pa prav ne vě kam.
Na Nemško ino Koroško
Na Štajersko tako
Da bî jemu prov blo.
Nevěsto si lehko vsaki dobî,
Na strani so še tri skrivne rěčí.
Jaz molčať ne věm, jaz hitro pověm,
Še kteri bo dobîl, bo věděl,
Koko se godi.
Zdaj mož gre v'krčmǫ
Zapije ní groš.
Žena že doma ima
Nabrušeni nož,
Če ga furt domu ní,
Za njím priletí,
Stǫpi za dvermi,
Změrja tako,
Da sram bî ga blo:
Pijan potepuh, pijan potepuh,
Zakaj tak dolgo v'kerčmi sediš,
Pijan potepuh
Ne maram pač nič,
Zasukal bǫm bíč,
In jo udaril po glavi, po herbti tako,
Da molčala bo.
Jaz pa ti molčala nikoli ne bom,
Zakaj da věm, da vreden si jih,
Pijan potepuh, pijan potepuh,
Zakaj tak dolgo v kerčmi sedíš.

8330. *Zapisal* O. Caf. *Peli Uršula Kotnik in Gertrud Falantan.* — *Iz CO. I. 27.*

8331.

(Gorenjska.)

V današnjemu času
Je fantom gorjé,
Vsak bi se rad ženil,
Pa vender ne vé,
Kam bi se podal,
Nevesto si zbral,
Na Štajersko al' na
Koroško celó,
Al' bi na Kranjskem
Mu bolje ven šlo.

Nevesta se vender
Prav lahko dobi,
Toda pri tem so
Tri skrivne reči;
Molčati ne smem,
Na glas jih povem,
Da veste, kakó
Se temu godi,
Ki ženo prešerno
U hišo dobi.

Ljubezen obeta,
In pridne roké,
Ko v hišo je vzeta,
Je možu gorjé.
„Če vbogal ne boš,
Ne boš ti moj mož,
Te bom zaničvala,
Si druzega zbrala,
Ki bolj mi bo všeč,
Ti spravi se preč!"

Če mož v oštariji
Zapije en groš,
Ga čaka jezika
Nabrušeni nož.
Če dolgo ga ni,
Za njim prileti,
Ga zmirja takó,
De je že grdó.

Od koderkolj pride,
Nad njim zareži,
Med duri se vstopi,
Mu s prstom pretí,
Zavpije na glas,
Da sliši vsa vas:
„Ti grdi lenuh,
Pijanc, potepuh!"

Nadloga velika
Zares je le ta,
Če mož hudo ženo
Pri hiši imá.
Pomagat' ni več,
Ljubezen je preč,
Do smrti ga sekal
Jezika bo meč.

8332.

(Od Sv. Jurja na južni žel.)

V sedajnemu cajtu je fantom gorje,
Ženil bi se radi, pa kam se ne vé,
No kam b se podav,
Nevesto si zbrav,
Na Kranjsko, Koroško, na Štajersko šov,
De prav bi mu blo.

Nevesta se že zdaj prav lehko dobi,
Ali so tri prav kunšne reči,
K joh molčat ne smem
Raj glasno povem,

8331. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz „Koroških bukvic" str. 451—452.*
8232. *Zapisal* Jož. Koželj. — *Iz njegove zbirke št. I.*

Da vsaki bo vedev, kako se godi,
Kater jo dobi.

Gre mož v oštarijo, zapije en groš,
Ma žena že jezik nabrušen ko nož.
Če dolgo ga ni,
Pa njega leti,
Pred vrate se stopi, ga ši(m)fle tako,
Da sram bi ga blo.

Mož že ponižno prot domu zdaj gre,
Pa žena ga čaka, na pragu stoji,
Vreši na ves glas,
Da sliši vsa vas:
„No kod si ti hodu, preklenski lenuh,
Pijanc, potepuh?“

8333.

(Od Zagorja na Savi.)

V današnih cajtah je fantam gorje,
Vsak b' se rad ženu, pa vendar ne ve,
Le kam b se podav,
Nevesto si zbrav:
Na Kranjsko, Štajersko, Koroško tako,
Sam de b' nemu prov blo!

Pa popret mu obeta prijazno serce,
Oblube mu dela, de ubogala bo,
Potem k ga dobi v svoje roke,
Mu pravi: Gorje ti ga bo!

Če me vbogov ne boš,
Ne bodeš moj mož:
Bom takšnega zbrala, kater mi bo všeč,
Pober se ti preč, potepuh, nesrečen lapuh!

8334.

(Štajerska.)

V denašnemu času je fantom gorje,
Vsak bi se rad ženo, pa vendar ne ve,
Kam bi se podal,
Nevesto si zbral,
V Štajerskim, Kranjskim, Koroškim tako,
De b njemu prav blo.

8333. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 92.*
8334. *Zapisal* neznanec. — *Iz rokopisa, ki mi ga je dal vojaški župnik Frč. Ivanetič, št. 8.*

Nevesta se vendar prav lahko dobi,
Med tem so pa tudi skrivne reči;
Res molčat ne sme,
Raj na glas povej
Vsak, kater vidi, kak se godi,
Če hudo dobi.

Poprej mu obeta pohlevno srce,
Prijazne dobrote in pridne roke;
Res dobro bi blo,
Ko tako bi blo,
Eno tako nevesto bi jaz hoto imet,
Za ženo jo vzet.

Če mož zapije v oštariji en groš,
Žena ma doma nabrušeni nož;
Če dolgo ga ni,
Za njim prileti,
Med vrata se vstopi, zavpije na glas,
Da sliši vsa vas.

Vsak, kater vidi, kako se godi,
Če hudo ženo k sebi dobi:
Pomagat ni neč,
Ljubezen je preč,
Na glavci prihajajo sivi lasje,
Oh, njem je gorje.

Kak hitro ga dobi v soje roke,
Potlej mu pa reče: „zdaj ti bode gorje!
Če ubogo ne boš,
Ti ne boš moj mož,
Enga tacga bom zbrala, kater bo men všeč,
Pober se ti preč!“

Jaz pa ne maram, če huda glih bo,
Če huda glih bo, tepena tud bo:
Nemaram pa neč,
Zasukno bom meč,
Naj pojde po hrbtu, po glavi tako,
Da molčala bo!

8335.

(Iz Leš.)

V vsakem cajtu je fantom gorje,
Vsak bi se oženu, pa n'kamor ne ve:

8335. *Zapisal* Julij Slapšak; *zapela Ana Kocjan.* — *Iz Slapšakove zbirke št. 27.*

Na Koroškem, na Kranjskem, na Štajerskem tako,
Da bi njemu prav b'lo.

Nevesta mi obeče prijazno srce,
Prijazno srce, pa te pridne roke.
Eno tako nevesto bi jaz hotu imeť,
Za ženo jo vzeť.

Hujšega pač na svetu nič ni,
Če mož eno hudo babo dobi;
Ljubezen je preč, prijaznost je preč,
Na glavi pa prihajajo sivi lasje,
Oh meni je gorje!

8336.

(Iz planinske okolice.)

V vsakdanjemu času
Je fantom gorje,
Vsak b' se rad žen'l,
Pa vendar ne ve,
Le kam b' se podal,
Nevesto si zbral,
Na Štajersk' na Koroško,
Na Kranjskem tako,
Al' kje bi glih b'lo.

Če mož v oštariji
Zapije en groš,
Žena doma 'ma
Nabrušen že nož.
Če dolgo ga ni,
Za njim prleti,
Med vrata se vstopi,
Ga zmerja tako,
Da sram bi ga b'lo.

Zavpije na glas,
Da sliši vsa vas:
»Le kod' si ti hodil, nesrečni lenuh,
Pijanc, potepuh!«

Nesreča velika zares je leta,
Če mož eno hudo ženo ima.
Pomagat ni več,
Ljubezen je preč:
Na glav mu prihajajo sivi lasje,
Da njem' je gorjé!

8337.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

V zdajnem času fantom gorje,
Rad bi se žena, pa san ne ve kan.
Žena bi se rad, nevesto si zbrat,
Na Kranjsko, Koroško, Štajarsko tako,
Dab za njega blo.

Nevesta obeta prav pridne roke
In prav luštno srce.
Da bi to blo, te luštno bi blo,

8336. *Zapisal* Ivan Kremešek. — *Iz njegove zbirke št. 5.*
8337. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*

Tako nevesto bí hteja jaz met,
Za ženo si vzet.

Kda pa mož v kerčmi zapije en groš,
Te baba ma zajga nabrušeni nož.
Če dolgo ga ni, za jin prileti,
Pred dveri ta stopi, ga zbivle tako,
Da sram bi ga blo.

Kda pa mož pride pijani domo,
Te baba ma zajga hujdo roko.
Na pragi stoji, se mu s perston grozi,
Ge pa si bija, ti grdi lampuh,
Pijan potepuh.

Hujšega pač na sveti ga ni,
Če keri prav hujdo babo dobi.
Prijaznosti ni, libezni tud ni.
Na glavo prihajajo seri lasje,
Prav hudo mu je.

Jaz pa ne maran nič, žena se bon,
Če baba bo hujda, pa tepa jo bon.
Ne maram jaz nič, zasukal bom bič,
Bom vudral po hrbti, po glavi tako,
Da mučala bo.

8338.

(Iz Celja.)

V zdajšnemu cajtu je fantam gorje,
Vsak b' se rad ženo, pa kam se ne ve,
No kam b' se podav,
Nevesto si zbrav,
Ne Kransk, na Korošk, na Štajarsk, tako —
Da b njemu prav b'lo.

Nevesta se že prav lahko dobi,
Al to so pa tud' tri skrivne reči,
Ki jih močat ne smem,
Raj glasno povém,
Da vsakter bo vedo, kako se godi
K'ter jo dobi.

Poprej mu obeta pohlevno srce,
Prijazno dobroto, prav pridne roke.
Ko b' dogo tak' b'lo,
Kak' lušno bi b'lo!

8338. *Zapisala* Mara Stegenšek. — *Iz njenega rokopisa, št. 2.*

Ena taka nevesta b' jaz hoto imet,
Za ženo jo vzet.

Ga enkrat dobila je v soje roke,
Se mu je protila, da njem bo gorje:
Če me vbogu ne boš,
Ne bodeš moj mož:
En'ga druz'ga s' bom zbrala, kater bo men všeč,
Pobir' se ti preč!

Če mož v oštari zapije an groš,
Brusi žena jezik, da reže ko nož.
Če dolgo ga ni,
Za njim prleti,
Pred njega se vstavi, ga zmerja tako,
Da sram ga je b'lo.

Tega se pač jes neč ne bojim,
Če glih ana huda žena dobim;
Ne maram pa nič,
Zasuknu bom bič,
Naj pade po hrbti, po glavi, tako
Da močala bo.

Premislil se je.

8339.

(**Iz Velike Žaline na Dolenjskem.**)

Večkrat sъm jest tu mislu:
De b' se oženu biv,
Pa sъm se spet premislu,
De b' biv daleč faliv.

Večkrat se moš in žena
Za lase tr[i]èseta,
Oh, tu je pa strah zame,
In tud' za vsacega!

Slovo od samskega stanu.

8340.

(**Iz Brasloveč.**)

Tičke mi prepevajo — nej bo!
Men kratke cajte delajo — nej bo!
Za dober jutr al čez dan,
Za dobr jutr al čez dan —
Nej bo, nej bo, nej bo!

Ledig stan vse časti — nej bo!
Rožice lepo cvedejo — nej bo!

8339. *Zapisal* Franč Kramar; ima tudi napev. *Pel* Jožef Fink, krojač. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8340. *Zapisal* Anton Dobnik, *pela* Marija Čulk. — *Iz njegove zbirke št. 5.*

Če hudo vreme čez leti,
Omamlena več ne diši —
Nej bo, nej bo, nej bo!

Se fanti skupaj zbirajo — nej bo!
Dekleta se juh zbirajo — nej bo!
Jaz sem si dobro dekle zbrav,
Desno roko sem ji podav —
Nej bo, nej bo, nej bo!

To mojo srce veseli — nej bo!
Ko dekle mojo ledih ni — nej bo!
Lepa si moja žena ti,
Prijazno se mi nasmeji —
Nej bo, nej bo, nej bo!

Vse rožce letošno spomlad — nej bo!
Cveto za me to zadnokrat — nej bo!
Za pušelc, kirga sim dobil,
Saj vselej sim ga bil vesel —
Nej bo, nej bo, nej bo!

Prijatelj moj, to ti povem — nej bo!
Prijatelj moj, to ti zročim — nej bo!
Lubezen nej med nam živi
Noter do dovge večnosti —
Nej bo, nej bo, nej bo!

Zakon ali čudovita glihenga.

8341.

(**Od Ljutomera.**)

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On vuši išče, ona buhe,
On kebre kole, ona muhe,
On vile zgrabi, ona grable,
On srake straži, ona vrable,
On kozo pase, ona kravo,
On zobi toži, ona glavo.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On praho orje, ona seja,
On snope mlati, ona veja,
On štrenje žehta, ona pere,
On grozdje zoblje, ona bere.

On platno zlaga, ona peha,
On travo piple, ona meha.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On bob prebira, ona lečo,
On kapo gleda, ona pečo,
On špeh razpuša, ona maščo,
On grah zabeli, ona kašo,
On stol popravla, ona stere,
On vino serka, ona žere!

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On zelje trebi, ona rible,

8341. *Zapisal* (?) Jos. Stuhec. — *iz njegove „Pesmarice" V, 301—305.*
V verzu 47. in 52. je flika *popravljeno v* kerpa.

On lajte snaži, ona kible,
On črevlje blati, ona snaže,
On norca špota, ona kaže,
On šalo goni, ona smeha,
On v kerčmi karta, ona špeha,

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On v peč zakuri, ona kuha,
On krapce peče, ona kruha,
On mačko gladi, ona draži,
On jajca tučka, ona praži,
On vilce nuca, ona žlico,
On dete varje, ona psico.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On cviren prede, ona suče,
On perpra kroži, ona tuče,
On ogen pluva, ona iskre,
On ročke prazni, ona piskre,
On srakco terga, ona flika,
On korpe veže, ona štrika.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On glešt zapravi, ona špara,
On sukno flika, ona para,
On breskvo štima, ona gruško,
On škaf nabija, ona puško,
On kuhlo kara, ona pili,
On v griži javče, ona cvili.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On ročke veže, ona bike,
On like nuca, ona štrike.
On krampe nuca, ona štrigle,
On kolje špiči, ona igle,
On tenko prede, ona kodlo,
On je klobase, ona godlo.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On štore kala, ona ščeske,
On gobe peče, ona ribe,
On metle veže, ona šibe,
On pismo bere, ona piše,
On mošnjo skrije, ona iše.

O čudovitna glihenga,
Gde mož no žena eno sta:
On žge tobaka, ona šnofa,
On skubi brado, ona krofa,
On žveglo piska, ona skače,
On kitlo nosi, ona hlače,
On praprot terga, ona rožo,
On palco kaže, ona kožo.
O čudovita glihenga,
Gde sveti zakon takšo ma!

Hvala zakonskega stanu.

8332.

(Slovenski Plajperk.)

Modre bodite, deklete,
In pa rade vdajte se:
Saj še v p'kl' ni hujše martre,
Kakor rejtrat kurjače!

8343.

(Od Sv. Jurja na Ščavnici.)

Kak lüštno veselo za mlade lüdi,
Keri žvižga no poje, prav lüštno živi;
Ali lepše za moža, keri doma leži,
In svojo to staro za šinjak drži.

8342. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I, 43.*
8343. *Zapisal* Jož. Kranjc. *Narekoval* Balaž Korošec. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

8344.

(Bloke pri Cerknici.)

Prou luštnu je po zim,
Kъ za pečjo sedim,
In sladku vince pijem,
Al pa tъbak kadim.

Muoje žjenke glas,
Mi dejla kratek čas,
Pa dur ga slišat če,
Nej pride drejvi uvas.

Prou luštnu je po lejt,
Ko slišim tičke pejt,
Pa svuojga lubga slavčka,
Ne buoš ga vidu več.

8345.

(Kranjska?)

Prav fletno je po zim,
Ko za pečjo sedim,
U oštarijico zahajam
In tobak kadim.

Pa moje ženke glas
Mi dela kratek čas.
Kdor hoče slišat ga,
Naj pride v vas.

8346.

(Kranjska?)

Pa moje ženke glas
Mi dela kratek čas;
Kdor hoče slišat ga,
Nej pride v vas.

Martin snubi Miciko.

8347.

(Okolo Sv. Bolfenka na Pesnici.)

Dobro jütro, moja Micka,
Zdaj si ma mija popevala,
Jaz se mislim zdaj ženiti,
Ino tebe čen dobiti,
Šenkam tebi mojo srce.

Sliši mene, lübi moj Martin!
Ti si zlo bogatih staršev sin;
Okoli mene siromašivo je,
Le si vzemi bolj bogato čer,
Prosim tebe, pojdi od mene vkraj.

Sliši mene, moja Micka
Ti boš moja žena zakonska,
Raj kak tebe ne dobiti.
Rajši nečem se ženiti,
Zakaj me ženeš proč od se?

Mica, vzemi prstan z mojih rok,
No spomni se, da večni Bog
Svoj sveti žegen, ne je šala,
Med te svoje je rastala,
Ker je bolši, kak vse zlato.

Martin, či se misliš ti ženiti,
Le poglej na ti velki svet,
Tam bogatih je zadosti.
Mene pa le 'z misli pusti,
Tistim šenkaj ti tvojo serce. —

8344. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegovega rokopisa.*
8345. *Zapisal* Janko Hacin, *peli* dijaki v Pragi. — *Iz Hacinove zbirke št. 151.*
8346. *Zapisal* Janko Hacin, *peli* dijaki. — *Iz Hacinove zbirke št. 150.*
8347. *Zapisal* I. Macun. — *Iz njegove zbirke str. 24—26.*

Zdaj ti že od Boga gučiš,
Gvišno ti mojo serce dobiš;
Le pošteno vsigdar bodi,
No po kerčmah malo hodi,
Te bo žegen božji skoz pri nas.

Zdaj boš ti nevesta gratala,
Jutri boma mija v' farov šla.
Le zvesta vsigdar bodi,
Nič za drügimi ne hodi,
Te bo žegen božji skos pri nas.

Moja rožica lepo cveti,
Jutri pa njo ženih moj dobi,
Čen do smerti zvesta biti,
Dokler nama nede vmreti,
Te naj anjgel pela v' sveti raj.

Na toti navük, ludi, sponte se
Gda se ker ženiti če,
Prav se Bogi priporoči,
Kak po dnevi tak po noči;
Tudi se Mariji v roke daj.

8348.

(Iz Savinjske doline.)

Dobro jutro, moja Micika,
Kaj si bova midva povedala,
Jaz se mislim oženiti
Jeno tebe hočem dobiti,
Šenkam ti jaz svoje srce.

Nočeš mene, ljubi Martin moj,
Ti si bogatih star'šev sin.
Okoli tebe je bogastvo,
Okoli mene siromaštvo,
Prosim tebe, pojdi meni v kraj.

Sliši mene, moja Micika,
Ti boš žena moja zakonska.
Rajši kakor tebe ne dobiti,
Rajši nočem se ženiti,
Zakj goniš mene od sebe v kraj?

Martin, če se misliš oženiti,
Tak poglej v ti vel'ki svet,
Tam bogatih je zadosti,
Menê celo z misli spusti,
Tistim šenkaj svoje srčice.

Micika vzemi prstan z mojih rok
Ino spomin, da je večni Bog,
Vso bogastvo nisem želel
Med te drug vam raztalev,
Ker je boljši kakor žlahta.

Zdaj, da od bogatih govoriš,
Gvišno moje srce ti dobiš.
Le poštena vselej bodi
In po krčmah kar ne hodi,
Te bom žena tvoja zakonska.

Zdaj boš ti nevesta gratala
Jutre bova v farof šla.
Le vselej mi zvesta bodi,
Kar za drugimi ne hodi,
Te bo žegen vselej pri nas.

Moje rožice lepo cvetijo,
Jutre je pa ženin moj dobi.
Ti čem do smrti zvesta biti,
Dokler ne bova mogla vmreti,
Te naj angelj pelje v sveti raj.

Na ta nauk se ljudje spomnite,
Kteri se ženiti hočete.
Prav se Bogu priporoči,
Kak' po dnevi, tak' po noči,
Lepo se Mariji v roke daj.

8349.

(Štajerska od Ptuja.)

Dobro jutro, moja Micika,
Zdaj ma mija si popevala.
Jaz se mislim zdaj ženiti
Ino tebe čem dobiti:
Šenkam jaz tebi mojo serce.

8348. *Zapisal* neznanec. — *Iz previsa Fr. Praprotnika.*

8349. *Zapisal* Fr. Schweigl. — *In njegove pesmarice, ki mi jo je v porabo poslal dr. K. Ozwald.*

„Sliši mene, lubi moj Martin,
Ti si zlo bogatih staršov sin.
Koli mene je sirmaštvo,
Le si vzemi no bogato,
Prosim tebe, poj od mene zdaj!“

Sliši mene, moja Micika,
Ti boš moja žena zakonska,
Raj kak tebe ne dobiti,
Rajši se nečem ženiti,
Zakaj ženeš mene proč od se?

Martin, če se misliš ženiti,
Le poglej na toti velki svet,
Tam bogatih je zadosti,
Mene pa le zmisli pusti,
Tistim šenkaj ti tvoje serce!“

Mica, vzemi perstan z mojih rok,
Ino zmisli se, da večni Bog
Svoj sveti žegen, ne šala,
Med te svoje je raztala.
Keri je bolše kak vse zlato.

„Zdaj ti že od Boga gučiš.
Gvišno ti mojo serce dobiš,
Le pošteni vsigdar bodi,
No malo po kerčmah hodi,
Te bom tvoja žena zakonska.“

Zdaj boš ti nevesta gratala,
Zjutraj bova mija farof šla,
Lepo zvesto vsigdar bodi,
No za drugimi ne hodi,
Te bo žegen božji skoz pri nas,

Moja rožica lepo cveti,
Zjutra pa njo ženih moj dobi.
Čem do smerti zvesta biti,
Dokler nema mogla mreti,
Te naj ajngel pela v sveti raj.

Na ti navuk, ludi, sponte se,
Kadar se keri ženiti če;
Prav se Bogi priporoči,
Kak po dnevi, tak po noči
Tudi se Mariji v roke daj!

8350.

(**Od Sv. Jurja na Ščavnici.**)

Dobro jütro, moja Micika,
Zdaj bova mija si popevala
Jaz se mislim oženiti,
Ravno tebe čem dobiti,
Šenkam jaz tebi svojo srce.

Sliši mene, lübi moj Martin,
Ti si zlo bogatih staršov sín.
Okoli mene je siromaštvo,
Ti vzemi bol bogato,
Tistoj šenkaj ti svojo srce.

Sliši mene luba moja Micika,
Ti boš moja žena zakonska.
Raj kak tebe ne dobiti,
Nečem se nikdar ženiti.
Zakaj ženeš mene proč od se?

Če se misliš, Martin, ti ženiti,
Le poglej na toti velki svet;
Tam bogatih je zadosti.

Mene pa le z misli pusti,
Tistim šenkaj svojo ti srce.

Vzemi, Micka, prstan z mojih rok
No se spomni, da je večni Bog.
Žegen božji, ne je šala,
Med te svoje ga raztala,
Keri bolši je kak vso zlato.

Zdaj, da ti že od Boga gočiš,
Gvišno ti mojo srce dobiš.
Le pošteni vsikdar bodi
No po kerčmah malo hodi,
Te bom tvoja žena zakonska.

Zdaj boš ti nevesta gratala,
Jutri boma mija farov šla.
Le mi zvesta vsikdar bodi
No za drugimi ne hodi,
Te bo sveti žegen sploh pri nas.

8350. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekovala* M. Raušl od Sv. Tomaža. — *Zapis Andreja Pavliniča od Sv. Tomaža pri Ptuju, v katerem je pesem označena kot „gustuvanjska“ ima poleg neznatnih sprememb te razlike:* 32 farož — 34 drugim mi — 40 Da najj Naj naj'.

Moja rožica lepo cveti,
Jutri že jo ženih moj dobi.
Čem do smrti tvoja biti,
Dokler neva mogla vmreti,
De naj angel pela v sveti raj!

8351.

(Iz Radomirja.)

Bodi mi pozdravljena,
Ljuba moja Micika!
Kar sma zadnjič govorila,
Da bi dan's še ponovila,
Da za gvišno vedla boš,
Da bi jaz bil rad tvoj mož.

Je prosta tvoja volja že?
To je men' neznano še.
Po drugih ti že prašaš,
Za mene več ne maraš.
Znabiti jih že več poznaš,
Pač lepših, kakor jaz.

Ak' za druge veš bolj fajn,
Zato sem že ti jaz pregmajn.
Ti ledik že ne boš ostala,
En'ga si boš gvišno zbrala,
Al' bo kmetič, al' baron,
To pa šele zvedel bom.

Najbolj zato se pač bojim,
Če tebe, Mic'ka, izgubim.
Povej mi, kaj pol' m' je počet,
Ker ljube druge ne morem 'met?
Vsega tega ti kriva ostaneš
Če v zakon ti me ne vzameš.

Koj to se naj zgodi,
Kar se enkrat govori:
Bodi, ljuba, moja žena,
Da b' ma skupaj zaročena!
V stan' zakonskem tem,
Podajma s' roké pred vsém!

O, ne poslušaj ti ljudi,
Ker ti hočjo braniti.

O, ne poslušaj ti ljudi.
Ker ti hočjo braniti!
Bojo t' mene zlo tadlali,
Tebe tudi zraven golj'fali.
Bojo rekli vsi tako,
Kar še ni b'lo, pa še bo!

Svetov takih, ljuba mi,
Bodo vsi ti dajali:
„Kak si vendar obnorela,
Tam ne boš nikol' vesela,
Tako boš tam nosila koš,
Da ves hrbet siv imela boš.

Vedno boš tam v hrib hodila,
Na plečah težek koš nosila;
Tamkaj stari ljudje so,
Poskuš'la boš veliko zlo.
Tam ti naj pač Bog pomaga,
Le nikar ne hodi draga.

On nima drv ne soli,
Vse mógla bodeš kupiti;
Tam ni vina, tud' ne kruha,
Se zmerom slaba župa kuha,
Belo repo bodeš jedla,
Lačna pol' se k peči vsedla,

Je res ti to en reven stan,
Ker je dost' s'romaštva tam;
Zemlja tam je sama paša,
Ker le praprot jo preraša,
Tam boš mogla vse kupiti,
Če boš 'otla kaj saditi.

Ima ti on prav mal' polja,
Zato b'ta glad trpela obá.
Zato ti rečem jaz takó:
Le pust' ga, naj sam lakal bo!
Pač t' je boljši vsak berač,
Če le ima kol'kaj hlač,

Mic'ka, bodi pametna
In ne jemlji takega!

8841. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz zbirke Janka Časla, II, št. 3, kamor je prepisana iz starega rokopisa.*

Kaj b' ti tacega jemala,
Ker s' še mlada, tudi zala,
Ti si tacega dobila boš,
Da bo zauber, bogat mož!"

Ah, ljuba mi, to prosim te,
Ljudem nikar verjeti vse!
Vsak tako ti govori.
Ker vse hudó ti sam želi.
Tebi, ljuba mi prijateljca,
Ti nič ne voš'jo dobrega.

Res da pride že tako,
Saj le za tebe dobro bo;
Jaz nočem tebe goljufat',
Vse hočem ti na znanje dat',
Da ni vse za verjeti.
Ksr se govori po sveti.

Iz srca srečo ti želim,
Če prav jaz tebe ne dobim!
Res jaz ne bom premožen,
Vendar tud' ne prav ubožen;
Imel bom čedno kajžico.
V njej prav mehko postelj'co.

Celo hiš'co ti zročim,
Če le tebe jaz dobim,
Vendar sebe hvalit nečem,
To ti pa za gvišno rečem:
Ti se žiher veseliš,
Če le mene ti dobiš,

In če božja volja bo,
Nič ti manjkalo ne bo;
Prav nič hud'ga se ne boj,
Če le jaz bom možek tvoj,
Kakor hočeš vendar ti
Stori, kak' t' srce veli.

Godčev zakon.

8352.

(Štajerska)

Škrjanček je rad vesel,
Eno bi vam zapel,
Grlo še dobro 'ma,
Gdor še ni čisto gluh,
Toraj posluh.

On je pa lušen fant,
Kakor le muzikant,
Saj že od mladih let
Dela na klarinet,
Tudi na piščalko
Piska lepo.

Saj še trompeta res
Dobro mu služi vmes,
Tudi na pomprdon
Dela za dober lon.
Kje je gostija kaj
Tam je najraj,

Zlasti harmonika
So mu priljubljena,
V rokah jih rad drži,
Piska na vse strani,
Da se razlega glas
V deveto vas.

Tudi je organist,
V skomerski fari tist,
Služil je nekaj let,
Hodil je k maši pet,
Saj so ga radi vsi
Poslušali.

Pa sta se enkrat bla
Z župnikom skregala,
Nista si dobra več,
Šel je pa rajši preč.
V Skomrije slovo vzel,
Tam ni več pel.

Dab' ne bil zmiraj sam,
Zvolil je drugi stan,
Rajši je mož postal,
Si je pa dekle zbral,
Vodi jo za seboj
Ni več sam svoj.

8352. *Zapisal* Al. Kramaršič. — *Iz njegove zbirke.*

Želita si mnogo otrok.

8353.

(Iz Stoperec pri Rogatcu.)

Ne hodi ti k meni ponoči,
Le pridi mi rajši po dne,
Te čakajo fanti na stezi povsod,
Za tebe nevarna je pot.

Ja kaj je zdaj mi storiti,
Da k ljubici po noči ne smem,
Po dnevi okol hodit, to mene je sram,
Jaz rajši zapustil jo bom.

Jaz vprašam zdaj svoje prijatle:
Ja kakšen je zakonski stan?
Moj oče so meni pa rekli tako,
Da k leti me grivalo bo.

Očeta jaz nisem poslušal,
Kaj hitro zdaj v farof letim,
Da bojo oznanli pri cerkvi trikrat:
Pri ženi jaz hočem ležat.

Kak lušno je blo na gostiji,
Le pili 'no plesali smo;
So godci zagodli nevesti tako:
Da k leti že zibala bo!

Zdaj drugi že grejo vun iz cerkve,
Al mija ostanema tam,
Zdaj pa le molma in prosma Boga,
Da dosti otrok nama da!

Oj grda ti, nora norica,
Da tolko otrok si želiš,
Jaz pa le pravim, le prosma Boga,
Da malo, pa pridnih naj da.

Saj tega se treba nič bati,
Če k leti že zibala bom,
Še te bom jaz jela kurje meso,
Starino bom pila tud kco.

Kurje meso je res drago,
Starina tud nekaj košta,
Presneta baba pa druga ne je,
Starine piti ne sme!

8353. *Zapisal* L. Cvirn; *pel* kmečki fant Janez Gobec. — *Iz Cvirnovega rokopisa.*

8354.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Ne hodi ti k meni po noči,
Le pridi ti rajši po dne;
Na cesti te čakajo fantje povsodi,
Nevarna je tebi ta pot.

Kak luštno je blo na gostiji,
Da peli no plesali smo,
So godci zaigrali nevesti tako,
Da k leti že zibala bo.

Nevesta se je nasmijala
In mislila si je tako:
Da v kimpeti jela bo kürjo meso,
Staro vino še pila tüd' bo.

Muzikanti zdaj grejo domu,
Al' mija ostanema tu,
Al' mija pa pros'ma Boga,
Da dosta otrok nama da.

O ti prešmentana baba,
Ki dosti otrok si želiš,
Al' jaz bom pa prosa le Boga,
Da malo, pa pridne mi da.

Veselo je, če sta oba enega srca.

8355.

(Iz Teharji pri Celju)

Kak lušno je na svet živet
In eno tako ženo met,
Da mož in žena sta oba
Le enega srca.

Tak srečen biti jaz želim,
Zato se tudi veselim,
Da Micka gvišno moja bo,
De bi le res to blo.

Saj jaz ne bom jo zapustiu
Še rajši ž njo se poročim,
Bo Micka žena, jaz pa mož
Oj, kaj bo to za en trošt.

Čeravno nisem bogatin,
Pa zalo Micko jaz dobim,
Pa mislim, da bom kdaj bogat,
Saj jo imam prav rad.

Če bodem šeu vinca pit,
Bo mogla Micka z mano it,
Da bova pila ga oba
En glažek al pa dva.

Je Micka pridna zakonska,
Ker vsako delo dobro zna,
Pa tudi delat jo ni sram,
Ker jo vidim sam.

8354. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke I.*
8355. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV, str. 41—45.*

Ko prišla ljuba bo spomlad.
Bom zgodaj ustau in šeu orat,
Bo Micka tudi z mano šla,
Da bo nakapala.

Je Micka pridna, jaz pa len,
Zato jo pa za ženo čem,
Da večkrat me zbudila bo,
Ko bo se svitalo.

Ko prišel bo poletni čas,
Ker sonce zlo ogreva nas,
Pa bova vstala, ko bo svit,
In bova šla kosit.

Ko žito dozorelo bo,
Veselja nama dalo bo,
Ga bova šla prav zgodaj žet
In pa korenje plet.

Boma pšeničko zlagala,
Boš Micka ti podajala;
Prodala pač ne bova vse,
Ohranila še za se.

V jeseni boma šla na pod
In boma mlatla pikapok,
Pšeničko, ječmen in ovs,
Da boma kmalu los.

Zdaj boma dala žito v mlin,
Da ne boma od glada hin;
Boš Micka spekla kruheka
In štrukle skuhala.

Po zim bo mogla Micka prest,
Oj jaz pa snam tud koše plest,
Boma sedela za pečjo
Na toplem midva ž njo.

Oh to bo pa na prava reč,
Če bo kaj rada vroča peč,
Da ne bo treba od glada vmret,
Če bo kaj v usta vzet.

Če bom raztrgan ino bos,
Pomagat si ne bom več kos,
Jaz sive lase bom dobiu,
Če ne bom prej faliv.

Zdaj boma mogla it po svet
Za eno rajžo oba spet,
Al Bog pomagaj nam tedaj,
Boma našla vsak svoj kraj.

Boš vzela torbo, jaz pa koš,
Boš brala moko, jaz pa groš,
Tebi krajcar dober bo
In men pa glih tako.

8356.

(Štajerska.)

Veselo je na svet živeti,
Pa eno tako ženo imet,
Da mož in žena sta oba
Le enega srca.

Tak srečen biti jaz želim
Zato se tudi veselim
Boš dekle žena, jaz tvoj mož,
No kaj bo to za 'n trošt.

Saj dekle pridne roke ima,
In vsako delo dobro zna,
Jo tudi delati ni sram,
Tako sem videl sam.

Je dekle pridno, jaz pa len,
Zato jo tud' za ženo čem,
Oj, da me včas' vzbudila bo,
Kdar bo zasvitalo.

Boš včasi tud' užgala luč,
In me boš klicala rekoč:
Preljubi moj, le gor ustan,
Ne bodi tak zaspan.

Če bom šel maslc vina pit,
Boš Micka mogla z menoj it',
Da bova pila ga oba
En glažek al' pa dva.

8356. *Zapisal* Al. Kramaršič; *pel* Mart. Štimolak. — *Iz Kramarši čeve zbirke.*

Spomlad' bom zgodaj vstajal rad,
Veselo hodil bom orat,
Boš tudi Micka šla z menoj,
Tak mislim sam s seboj.

Ko prišel bo poletni čas,
Bom zgodaj vstajal jaz,
Bom vzel koso in šel kosit,
Se prej ko pride svit.

Pa prišel bo poletni čas,
Ko solnčice ogreva nas,
Tedaj b'mo šli pšenico žet',
Pa tudi korenje plet'.

Bova pšeničko zlagala,
Bo Micka mi podajala,
Če bo pšenička lepa kaj,
Bo zelo veselilo naj'.

Se bova pogovarjala,
Kako jo b'ma prodajala,
Prodala tud ne bova vse,
Prihranila si še za se.

Dala bova žito v mlin,
Da od glada ne bova hin,
Boš Micka spesla kruheka,
In štrukljev skuhala.

Ti boš po zimi mogla prest',
Saj jaz znam tudi koše plest',
Da bova na toplem za pečjoj,
Sedela midva ž njoj.

Pa tega se najbolj bojim,
Če bo postala mrzla peč,
Tedaj se bo straha trest',
Ko ne bo kaj v uste nest'.

Boš vzela torbo, jaz pa koš,
Boš brala moko, jaz pa groš,
Še krajcer tebi dober bo,
Pa meni glih tako.

8357.

(Štajerska od Sv. Eme.

Najlepši čas je na tem svet
En mlad zaročen par,
Da mož in žena skupaj sta
Le enega srca.

Tak srečen bit tud jaz želim,
Zato se tega veselim,
Da Micka gvišno moja bo,
Da bi le to res blo.

Saj jaz je ne bom zapustil,
Kak najpoprej se bom ženil,
Da Micka žena, mož pa jaz,
To bo veseli čas.

Če bom jaz šel zdaj vino pit,
Boš mogla vsigdar z menoj it,
Da boma ga pila obadva
En glažek al pa dva.

Kdaj prišla bode pa spomlad,
Ma rano vstala in šla orat;
Boš Micka ti tud šla z menoj,
Le ti se nič ne boj!

In prišel bo poletni čas,
Da solnce bode grelo nas,
Boma zgodaj vstala in šla žet
In potli domu v klet.

Pšeničko bomo zlagala,
Boš Micka mi ti pomagala,
Prodajala ne boma vse,
Ma šparala za se.

Po zimi boma dala v mlin,
Da ne boma od glada hin,
Boš pekla Micka nama kruh,
Da jaz ne bom tak suh!

8357. *Zapisal* A. Kovačič. — *Iz njegove zbirke, IV. 14.*

8358.

(Iz šmarskega okraja na Štajerskem.)

Kak luštno je na svet živet
Pa eno tako dekle met,
Da mož in žena sta oba
Le enega srca.

Tak srečen biti jaz želim,
Zatoraj se tud veselim,
Bo dekle žena, jaz pa mož,
No kaj bo to zan trošt.

Bo dekle pridno, jaz pa len,
Zato jo pa za ženo čem,
Pa včasi me zbudila bo,
Ko bo zasvitalo.

Boš včasi tud prižgala luč,
Boš mene klicala rekoč:
Preljubi moj, le gori vstan,
Ne bodi tak zaspan.

Ko prišla ljuba bo spomlad,
Takrat vesel bom šel orat,
Boš Micka tud šla z menoj,
Si mislim sam seboj.

Kdaj prišel bo poletni čas,
Takrat se veselimo včas,
Ker bomo šli pšenico žet,
Pa tud korenje plet.

Boma pšeničko zlagala,
Boš Micka mi pomagala,
Če bo pšenička lepa kaj,
Bo veselila naj.

Se boma pogovarjala,
Po čem jo bma prodavala.
Ne boma je predala vse,
Prihranla tud za se.

Boš Micka dala žita v mlin,
Da ne boma od glada hin,
Boš včas še spekla kruheka,
Tud štrukljev skuhala.

Po zim boš moglo dekle prest,
Alj jaz pa znam tud koše plest.
Boma sedela za pečjoj
Na toplem midva z njoj.

Na kmetih je vesel živet,
Pa eno pridno žensko met,
Če maš pa kakga hudga vraga,
Čas naj ti pa Bog pomaga.

8359.

(Od Sv. Petra na Medvedjem selu.)

Kak lušno je na svet živet
In eno pravo ženo met,
Da mož in žena sta oba
Le enega srca.

Tak srečen biti jaz želim,
Zato se tudi veselim,
Da gvišno Micka moja bo,
Da le bi resen blo.

Saj jo ne bodem zapustil,
Se raji z njo bom zaročil,
Da Micka žena, jaz pa mož,
Ah kaj bo to zan trošt.

Bom še! so glažek vinca pit,
Bo mogla Micka z menoj it,
Da boma pila obadva,
En glažek al pa dva.

Je Micka pridna zakonska
In vsako delo dobro zna,
Pa tudi delat je ni sram,
Ker sem jo videl sam.

Ko prišla ljuba bo spomlad,
Bom zgodaj vstal in šel orat.
Bo Micka tudi zraven šla,
In bo nakapala.

8358. *Zapisala* Mar. Stoklas. — *Iz njene zbirke.*
8359. *Zapisala* Marija Debelak. — *Iz njenega rokopisa, ki ga imam iz ostaline* nadučitelja Al. Strmšeka.

Ko prišel bo poletni čas,
Ko solnce zloj ogreva nas,
Pa boma vstala, ko bo svit,
In boma šla kosit.

Ko žito dozorelo bo,
Veselo najno delo bo,
Pa boma šla prav zgodaj žet
Ino korenje plet.

Boma pšeničko zlagala,
Boš Micka ti pomagala.
Prodala pa ne bova vse,
Ohranila za se.

Zdaj boma dala žito v mlin,
Da ne boma od glada in.
Boš Micka pekla kruheka
In štruklje skuhala.

Po zim boš mogla Micka prest,
Jaz znam tud koše plest.
Boma sedela za pečjo,
Na toplem midva ž njo.

V jeseni boma šla na pot
In boma mlatla pika pok
Pšenico, ječmen ino ovs,
Da boma kmalu los.

Je Micka pridna, jaz sem len,
Za to jo bom za ženo vzel,
Da včasih me zbudila bo
Kedaj bo svitalo.

8360.

(Iz Središča.)

Kak luštno je na svet živeť
Pa eno takšo ženo 'met,
Da mož in žena sta oba
Le enega srca.

Tak srečen biti jaz želim,
Zato se tudi veselim,
Da Micka moja gvišno bo,
Da bi le res to blo.

Saj jaz je ne bom zapustil,
Se rajši z njo bom zaročil;
Bo Micka žena, jaz pa mož—
Kaj bo to za en trošt.

Če bom šel liter vinca pit,
Boš mogla Micka z menoj it',
Da boma pila obedva
En glažek al' pa dva.

Boš Micka pridna, jaz pa len,
Zato te pa za ženo čem,
Da včasih me zbudila boš,
Ko se bode svitalo.

Boš včasih tudi prižgala luč
In me zaklicala, rekoč:
P.eljubi moj, le stani gor,
Ne bodi tak zaspan!

Ko prišla luba bo spomlad,
Boma zgodaj šla orat;
Boš Micka tudi šla z menoj,
To mislim sam s seboj.

Ko prišel bo poletni čas,
Ko solnčece ogreva nas,
Te boma vstala, ko bo svit,
Da pojdema kosit.

Ko žito dozorelo bo,
Nam bo veselje storilo,
Bom zgodaj vstala in šla žet,
Pa tudi korenja plet.

V jesen pa boma šla na pod,
In boma mlatila pika pok
Pšenico, ječmen in pa ovs,
Da boma kmalu los.

Pšeničko boma zlagala,
Boš Micka ti pomagala,
Prodala boma vse,
Boma šparala za se.

8360. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl. — *Iz njegove zbirke l. št. 22.*

Po zimi boma dala žito v mlin,
Da ne boma od glada umirala,
Boš Micka spekla kruheka
In štruklje skuhala.

Po zimi boš mogla, Micka, prest,
Jaz znam pa tudi koše plest;
Boma sedela za pečjo,
Na toplem midva ž njo.

Zadovoljna žena.

8361.

(**Stranje pri Kamniku.**)

Moj mož pa po gorah hodi,
Drva na ramah nos',
Ta krive in te ravne,
So h piskrčkom prpravne.

Zadovoljen mož.

8462.

(**Podmelec.**)

Zdaj sem se aženu,
Zdaj jemam pa vse,
Jem ženka 'n atrake,
Mi zibka teče.

8363.

(**Hudajužina.**)

Zdaj sèm se oženil,
Zdaj imam pa vse,
Mam ženko 'n otroke,
Mi zibel teče.

8364.

(**Z Vrsna.**)

Tkaj cajta sen hodil
V Drežnico vas,
Da sem pripeljal
No ljubo v našo vas.

8365.

(**Otoče, Višpolje, Št. Lenart.**)

Tak dovho je peva
Ta tica drobna,
Da je hratava döčva
Na vsolöj moja.

8361. *Zapisal* Fr. Kramar — *Iz njegove zbirke.*
8362. *Zapisal* I. Murovec. — *Iz njegove zbirke.*
8363. *Zapisal* J. Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
8364. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz zbirke S. Rutarja, kjer je pisana v zvezi s poskočnicami:* „Tkaj cajta je pela," „Se je rinka zlomila" *in* „Ves raj je pri kraj".
8365. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 753.*

8366.

(Kobarid.)

Kaj cajta k' je pela — Da je ratala dečva
Ta tič'ca drobnó, — Ženica mojó.

8367.

(Z Vrsna.)

Tkaj cajta je pela — De je ratala ljuba
Ko tica v gorí, — Ženica moja.

Slab zakon.

8368.

(Z Blok pri Cerknici.)

Tam se zmiram kadi, kadi,
Ker muoja žienka prato smodi, smodi.
Uona z͡mirej͡kej bulšga ima, ima,
M͡ien pa mau ričata da.

Muoja žiena vsa židana,
Tu͡ pa m͡iene košta, košta.
Kъdr pog͡liedam zejnuó,
Souzié mъ͡ duólъ tek͡uó.

Muoja žienka ranku 'n baubau, baubau,
Tu͡ je pa͡ miene kej sram, kej sram,
Kъdr pogliedam zejnuó,
Souzie m͡ien duolъ tek͡uó.

8369.

(Od Sv. Lenarta v Slov. gor.)

Da sem mlada bila, sem prosila Boga,
Da bi mi Bog naj dal bogatega moža,
Saj mi ga je oblubil, no saj mi ga je dal:
Eno butaro glešta, no cvajarja dva.

Pa kaj še le ona ma za ne lepe reči,
Na hiši nima strehe, ne v hiši peči,

8366. *Zapisal* A. Kenda. — *Iz njegovega rokopisa.*

8367. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke S. Rutarja, kjer je pisana v zvezi s poskočnicami:* „Tkaj cajta sem hodil", „Se je rinka zlomila" *in* „Ves raj je pri kraj".

8368. *Zapisal* Izidor Modic; *narekoval* K. Zadnik. — *Iz Modičeve zbirke.*

8369. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke III, štr. 45—46.*

Vse klopi so polamane, no špampet fali,
Al kej mi zdaj neki ti šelm leži?

Včasi na trati, no včasi na tleh,
Največkrat pa v krčmi na golih klopeh,
Al kda le mi pride ti šelm iz krčme,
Še te mi prinese telečje noge.

Telečje noge no svinsko glavo,
Šel to mi celo pijansko blago.
Pa kaj še le on ma za ni lepi gvant,
Ki ga na sveti nima noboden fant.

Krpica za krpice drži,
Nit njemi kre niti od njega visi,
Ma zaflikano suknjo, pa candrav rokav,
Kak se ti šelm obleče, saj tak je nej prav.

8370.

(Štajerska.)

Pšeničko sem žela,
Sem moža ne vzela,

Žvingel, žvingel Barika,
Manj liber her divojka.

Pšeničko sem zmlatila,
Moža ni dobila.

Pšeničko sem mlela,
Moža sem si vzela.

Pogače sem delala,
Moža sem jest zvala.

Pogače sem spekla,
Odnekód si je pervlekla.

Pogače sva pojela,
No se grdo mela.

8371.

(Štajerska.)

Maček se je ženit ša,
Staro babo si je vzea.
Pa toga jaz ne verjen,
Pa to je tudi ne!

Krüh sta si pekla;
Po sredi voda tekla.

Bogato se držita,
Na goloj slami spita:

„Vüšice, stenice —
So najne prasice!

Golovje, bregovje —
So najni gradovje!

8370. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. X. 24.*
8371. *Zapisal* neznanec. — *Iz CO. V. št. 6*

8372.

(**Okolo Sv. Bolfenka na Pesnici.**)

Fašenk se je ženâ,
Pa boj, da bi se ne bi;
Pa toga jas ne verjem,
Pa to je tüdi ne.

Krühec sta si pekla,
Po sredi voda tekla,
Pa toga jas ne verjem,
Pa to je tüdi ne.

Krühec sta si rezala,
Po sredi sta ga srebala,
Pa toga itd.

Kebri no stenice,
So njegove prasice,
Pa toga itd.

Grabe no bregovi,
So njegovi gradovi,
Pa toga itd.

Glavine no mekine,
So njegove blazine,
Pa toga itd.

Oženjen se kesa.

8373.

(**Iz Borovelj.**)

Se je španič ožönov
V to sienčno stran,

On bo povedov,
Kaku je te stan.

8374.

(**Kranjska.**)

So me napravili,
So me vpijanili,

De sim jo vzel:
Kaj bom začel!

8375.

(**Kranjska.**)

Oženel sem se
Dol pod Šmarno goro,

Za doto so mi dali
Eno kozjo brado.

8372. *Zapisal* Iv. Macun. — *Iz njegove zbirke st. 61.*

8373. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 701.*

8374. *Zapisal* Val. Vodnik. — *Iz Vodnikovega Rp. (Kast.) 66. Na listu 98. jo je prepisal Vodnik s temi predrugačbami:* 1 Sò ... naprávili — 2 vpijanili] premámili — 3 sim jo] spáko sim (*pozneje:* Sim spakọ vzél) — 4 bodem začél. *Natisnil jo je Levstik v „Vodnikovih pesmih“ str. 146 (21) s temi predrugačbami:* 1 napr.] vpijanili — 2 vpijan.] napravili — 3 Da sem. — *Zapis (prepis) Andr. Smoléta v VO. III. a 54 se loči v tém od zgoranjega natiska:* 2 upijanili — 3 uzel; *Vrazov prepis tega zapisa (VO. XVIII. 41/23) pa v tem:* 2 vpijanili — 3 sèm vzeo — 4 začeo. — *Nahaja se tudi v SPKN. I. 28. — Pri Sv. Antonu v Slov. gor. jo je zapisal* Avg. Lah.

8375. *Zapisal* And. Smolé. — *Iz VO. III b. 82. Prepis Vrazov v VO. XVIII. se loči v tem:* 1 Ožena — *2* goro — 4 bradô.

8376.

(Lipalja vas.

Sem hodu po polji,
Sem zbirov po volji,
Tako sem jo zbrav,
Da bi jo kuj nazaj dav.

8377.

(Borovlje, Zvrhnji Rož.)

Sem se oženov,
Kesam se sam,
Za moj te lödik stan,
Se jokam noč noj dan.

Al pa jas v oštarijo grem,
An gvažek žganja ven pijem,

Žena se krega osem dni,
Bol še dal pokoja ni.

Al jas le ano besedo izgovorim,
Že v kamrico k njej lejč kna smim,
Moram jiti v svamco lejč,
Bol pa v šišo gor na pejč.

8378.

(Iz Ihana.)

Sъm se vženu, se kъsám
Za moj veselъ ledъk stan,
Za moj veselъ ledъk stan
Žalujъm moč 'n dan,

Če lъ ankàt v štarijo grem,
An gvažъk vinca popijèm,

Žená me krega vosъm dni,
Ponóč' pa gmaha ni.

Če lъ janó nazaj povèm,
Pa ležat, ležat k nъ na smem.
Al' bom šov na štal'co leč
Al' pa u kot za peč?

8379.

(Iz Loma pri Kanalu.)

Lan sem se oženu, se kesam
Za moj veseli lejdig stan,
Za moj veseli lejdig stan
Se jokam noč noj dan.

Če le tje v oštarijo grem,
En glajžek vinca popijem,

Žena me krega osem dni,
Potem pa . . . ni.

Če le na beseda nezaj pobem,
Potem pa h ni več ne smem,
Moram jet na slamco lejč
Al pa gor na pejč.

8376. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS št. 148.*
8377. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 789.*
7378. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 6.*
8379. *Zapisal* Fr. Manfreda. — *Iz zbirke Jožefa Cejana, V. št. 29.*

8380.

(**Borovlje, Celovška oholica.**)

O puebi, kna žönite se,
Koj tako ves hodite še,
Ženitva je ferpantešna,
Ki griva vsača mvadaha.
Da le anbart v taberno henam se,
Baba doma že krieha se,
Se pa krieha cale osem dni,
Po dni ko po noči.
Da jej le eno zad poviem,
Potlej že k posteli kna smiem,
Potlej pravi: jedi v parno lejč,
Bol pa v šišo hor na pejč.

8381.

(**Kranjska.**)

Sem se oženil, se kesam,
Za moj veseli ledek stan.
Za moj veseli ledek stan
Se jokam noč in dan.
Če kol'ko kaj v oštarijo grem,
En glažek vinca popijem;
Se ženka krega osem dnij,
Po noč' pa miru ni.
Če kol'ko kaj kam drugam grem,
Zvečer pa v kamri spat ne smem;
Pa moram iť na štalico,
Gor na mrzlo slamico.
Zdaj bo pa vse drugač,
V roko vzel bom korobač
Krog hiše jo podil,
Odpustke z njim delil.

8382.

(**Kaplišče v podzemeljski župniji.**)

Oženil sem se, se kesam
Za svoj preljubi ledik stan.
Za svoj preljubi ledik stan
Sem se jokal noč in dan.
Jъden mož v bertijo gre,
Jъn glažek vinca popije,
Da žena krega osem dni,
Pa še po noči mira ni.
Počakaj žena, bo drogač,
In mož popade korobač,
Okoli hiše jo lovi,
Lovi, odpustke ji delí.

8383.

(**Bloke pri Cerknici.**)

Sm se uožjenu, se kъsam
Ze ta prelubъ lejdъg stan,
Ze ta prelubъ lejdъg stan
Se juokam nuč jn dan.
Al fantje vi, ne ženite se!
Ženitve so prepovejdane,
Ženitve so prepovejdane,
Dukljeta faulaste.

8380. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 788.*
8381. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke M. Rodéta I. št. 21.*
8382. *Zapisal* Janko Barlé *l. 1892.* — *Iz njegovega rokopisa.*
8383. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegovega rokopisa.*

8384.

(Iz Kanala.)

Oj le fantje, ne ženite se,
Ženitve so prepovedane,
Dekleta falovske.

Sem se oženu, pa se kesam
Čez moj ta lušten lejdih stan,
Če v oštarijo grem,
En glažek vinca popijem,
Že name krega osem dan,
Po noči in črez dan.

Če jas besed'co spregovorim,
K nji na posteljco več ne smem,
Potem se moram na slamco vleč,
Al pa za mrzlo peč.

8385.

(Iz Podgorja.)

Sem se oženil, se kesam
Za svoj veseli ledik stan,
Za svoj veseli ledik stan
Se jokam noč in dan.

Fantje, ne ženite se,
Ženitve so prešmentane,
Ženitve so prešmentane,
K so dekleta cviderne.

Oh če pa v oštarijo grem,
En glažek vinca popijem:
Žena me krega osem dni,
Po noči gmaha ni.

Če eno besedo nazaj povem,
Zvečer pa še k nji spat ne smem:
Oh, al pojdem v slamco leč?
Oh, al pa v kot za peč?

8386.

(Iz Radomelj.)

Fantje, ne ženite se,
Ženice so prešmentane,
Ženice so prešmentane,
Ker . . . hdè.

Sem se oženu, se kesam:
Za moj vesev ta ledek stan,
Za moj vesev ta ledek stan
Se jokam noč in dan!

Če jest mal v oštarijo grem,
En glažek vinca tam spijem,
Precej za mano prileti,
Pred njo pokoja ni.

Če ji jeno nazaj povem,
Potlej pa v kamrico ne smem,
Pa moram iti na štalco leč
Al' pa v kot za peč.

8387.

(Koroška.)

Al' v oštarijo grem,
En glažek žganja ven pijem,
Žena se krega osem dni,
Al' pa še delj pokoja ni.

8384. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke* Jožefa Cejana *V. št. 64.*
8385. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke I. št. 26.*
8386. *Zapisal* J. Majhen. — *Iz prepisa v Stelétovi zbirki VI. št. 4.*
8387. *Zapisal* K. Pečnik. — *Iz njegove knjige „Lehrbuch der slovenischen Sprache" 2, str. 131.*

Toži se mu po samskem stanu.

8388.

(**Podkrnos.**)

Kolieder sem puabič jaz lödik biv,
Vsolöj sem havževov prov:
Repo sem vsolöj na petru mov,
Svamo pa v hramu sparnov.

8389.

(**Štajerska.**)

Jaz bi imâ
Iti spat,
Pa sem šâ pod
Okno stat.
Tam začujem
Pajbiče,
Kak si lepo
Fučkajo,
Kak si lepo
Fučkajo,
V drobne žvegle
Igrajo:
O joj, joj,
Enok prejoj!
Da bi še brez
Žene biâ!
Da bi še brez
Žene biâ,
Lepo dekle
Bi si zbrâ,
Takšo kaj bi
Blo za mé,
Meni za pravo srcé.

8390.

(**S Pohorja.**)

Dokler sem pobič ledig bil,
Hodil sem po trav'nkih zelenih:
Vse rož'ce so se razcvetale
'no men veselje delale.
Oj ledig stan, oj ledig stan,
Ki si ga je zvolil Jezus sam!

Dokler sem pobič ledig bil,
Hodil sem za bistro vodo:
Vse ribice so se mi vklanjale
'no men veselje delale.

Dokler sem pobič ledig bil,
Hodil sem po planinah zelenih:
Vse tičke so men prepevale
'no men' veselje delale.

8388. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 778.*
8389. *Zapisal* neznanec. — *Iz VO. XIX. p. 10.*
8390. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 68.*

Zdaj sem se pa pobič oženil,
Hodil za bistro vodo:
Vse ribce so se mi skrivale
'no meni žalost delale.

Zdaj sem se pa pobič oženil,
Hodil po travnikih zelenih:
Vse rožice so se posušile
'no meni žalost delale.

Zdaj sem se pa pobič oženil,
Hodi sem po planin'kah zelenih:
Vse tičke so se mi skrivale
'no meni žalost delale.
Oj ledig stan, oj ledig stan,
Ki s' ga je zvolil Jezus sam!

Prepiri med zakonskima.

8391.

(Gorenjska)

Jest in moja Špeva,
Oba sva obnoreva,
Po noči skup ne prideva,
Po dnev' se pa tepéva.

8392.

(Selca pri Savi.)

Od Save do Litije,
Vsaka baba svojga bije,
Pri nas je pa drugač,
Jo Janez korobač.

8393.

(Štajerska okoli Svetinj.)

Dere sem še pajbiček biâ,
Dekliče po krčmi loviâ,
Po dnevi sprevajâ,
Po 'noči napajâ,
Tak veselo meni tej blo!
Zdaj pa sem norček stokrat,
Da sem se ženiâ enkrat:
Pred menoj se dere
Mi z burklami tere,
Sirovo mi zeljiče da!

8391. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz njegove zbirke.*
8392. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke IX. št. 13.*
8393. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. p. 8., kjer je napisana v dveh verzijah (z melodijo).*

Boj za hlače.

8394.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Na svetu je dosti vse sorte norosti,
Koder kol hodim, tok vidim ta špas.
Jest v eni vasi sem slišal te špase,
Gledu od daleč, poslušu en čas:
Dva zaročena, en mož ino žena
Sta se rotila, klela, upila,
Koker pav na glas.

Ta mož v ti hiši sedi tam per mizi!
Žena s polenam pred mizo stoji,
Ga kolne in pravi: ti šelm stari,
Hlače mi dej, al se ti kej zgodi!
Bom jez možvala, čez te kralvala,
Ker sem poštena, pametna žena,
Kaj hovert stori?

En dan ta žena moža nažene,
De mož je mogu jet ribe lovit,
Gre on od hiše, tadej si misli:
Koko bi mogu spet hlače dobit?
Vjame tri ribe, spet damo pride;
Žena ga gleda. Koker medveda
Ga začne rotit.

Ta mož ni več špasu, resnico je skazu:
Stolu je odlomu jeno nogo,
Jo enkrat udari; ta žena mu pravi:
Tako ti šelim boš delu z menoj?
Ga kolne, upije, pa mož jo nabije,
Ni več reglala, kmal je dol pala,
K' je toku glavo.

Po tem se učite možje! tako strite,
Koker je storu biv uni poprej.
Če vaše žene so take šleve,
De bojo ratale pametne zdej,
Hlače pokaži, pa s palco jo maži.
Te bo prosila, ti obljubila,
De mir bo vselej.

Le taki norci so stari udovci,
Ker mlade žene seb zaroče.
Pravi: mlada meni dopada,
Mi bode stregla, ker jez sem star že.

8394. *Zapisal* (?) Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke II. št. 8.*

Tako mu streže, de mu oči zaveže,
Mu vzame hlače, za drugim skače,
Reči ji nič ne sme.

Ne gre am enim ženam poštenim,
Letakim ženam jez vso čast dam.
Zvejo to pravo, de mož je glava.
Žene, tak strite, tok dobro bo vam!

Jezična žena.

8395.

(Iz šmarskega okraja na Štajerskem.)

Na citre ne brenkam. Le baba mi brenka,
Ne dajo glasu, Oh da je je ju.

8396.

(Borovlje.)

Sedöj sem pa puebič oženov se,
Saj čisto čömam dorá,
Dobiv sem ano krofasto bajbico,
Da mi zmiram na všetah rǫžva.

8397.

(Kranjska.)

Bom spóno si kupil Da gerlo zavežém,
Za svojo ženó, De kléla ne bó.

8398.

(Št. Jakob.)

Ano čötno bom kupov Da jöj jözik zavežam,
Za babo svojo, Da kleva kna bo.

8399.

(Torovo pri Vodicah.)

Če s'm šu Ta stara
Okol vogla, Je godla,

8395. *Zapisala* Marija Stoklas. — *Iz njenega rokopisa, kjer je pisana v zvezi s poskočnicami*: „Sem citre bil kupil“ *in* „Prešmentrane citre“.
8396. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 787.*
8397. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz SPKN. I. 31. Vodnikovo je štajerski pevec, ker besede* spono *ni razumel, prenaredil tako:* „En nož bom si küpa“, *potem je seveda moral* zavežem *premeniti v* zarežem.
8398. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheiniggovih NPKS št. 782.*
8399. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 20.*

Če s'm šu
Mov d'l,
Godla je
Še b'l:
Od žgancov
B'tancov,
Od pogače
Miskače,
Od boba
J' grdoba,
Od frška
Nima zamíška,
Z zela
M' nastela,
Od leče
J' tlepeče.

8400.

(Iz Doba pri Domžalah.)

Preljubi svet' Kurent,
Ti s soj'mi darmi
Babam jezičnim
Polomi kosti.
Polomi kosti,
Zavij jim vrat,
Jezike jim deni
V gnojnico, blat',
Da ne bodo mogle
Nad moži reglat.

8401.

(Kranjska.)

Pojte semkaj, tiste žêne,
Ki za jezik dostikrat
Ste od vaših mož tepêne,
Jez vam hočem nauk dat.
K' nekim dohtarju je bila
Prišla žlahtna prav gospa,
No ga prosi za zdravila
Za prehudiga moža.

Vsa solzna mu je tožila,
Kak per njemu se godi,
Štir cekine obljubila
Dati, če ga ukroti.
Dohtar pravi: Vaša gnada!
Saj za to zdravila ni!
Ker pa vganem njih navado,
Naj ta nauk jih zmodri:

Ona so dolžni molčati,
K' pride domu njih gospod,
Nič ne smejo mu jezlati,
K bodo vidli, de je hud.

„Tega", prav' gospa, „storiti
Meni pač mogoče ni:
Ko b' bla kača na jeziki,
Vse povem, kar me teži.

Mož mi take vdarce daje,
De sim černa kot urag,
Dajte men zdravila take,
De bo meni mož krotak."
Zdaj ji dohtar berž nalije
Poln glaž čiste vodé.
Prav: Leto so copernije
Za prehude vse možé;
Ktera to jemati hoče
In derži se prav tega,
Mislim jez, de ni mogoče,
De bi kdaj tepena bla.

Ko gospod njih domu pride,
U usta dejo naj leto,
Če pa kaj iz ust uide,
Bo razjedlo vso brado;

8400. *Zapisal* Jož. Osredkar. — *Iz Rodétove zbirke V. št. 38. Osredkar jo pač ima iz SPKN. V. 64.*

8401. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Matevža Ravnikarja-Požencana „Povasnih pesmi" št. 55. Prepis v VP. II. 72 se loči v tem, ne glede na naglasna znamenja in metelčico:* 19 jezljati — 26 vrag — 82 čъdim — 97 uče.

St'rilo bode take jame,
De bo groza vidit jih,
De bi lahko kavke, vrane
Gnjezda st'rile si v' njih.

Dohtarju gospa verjame,
In domu pride nje gospod.
Tiste copernije vzame
In je stisnila se v' kot.
Usta je tako tišala,
De gre sapa ven od zad,
U ustih je vodo deržala,
Ni mogla nazaj jezljat'.

V tém gospod se zlo zavzame,
De gospa zmiram molči;
Jo je kušnil in objame,
In z veseljam pravi k nji:
„Oh ti moja ljuba žena,
Jez te ljubim serčno zdaj;
Če boš taka, tak tepena
Ne boš nikdar več poznej!"

Trikrat ona to storila
In per ti perložnosti
Se je molčat' naučila,
Mož je tud' več tepel ni.
Morate, jezične žene,
Nad gospo to učiti se:
Če li noč'te bit tepene,
Den'te jezik za zobé.

Jezik pika, pa se skrije,
Notri v svoje mesto gre;
Vboga gerba ni nič kriva,
Vendar zlo tepena je;
Ker nektera je ko žvina,
Za peto možu stoji,
Če gre pit en polič vina,
Kot en lev za njim derči.

Tam ga kolne in upije,
Kakor sova gleda ga,
Začne molit litanije,
Ko de b' bla obsedena:
„Gerdi volk, peklenska spaka,
Ti pošast ino čadin,
Zmiraj polna tvoja danka,
Jez doma sline cedim!

Tvoj vamp mora polhen biti,
Ti požrešni gerdi pjanc!
Boš li dal še hlače 'z riti
Za požrešni tvoj goltanc?"
Glejte, ko bi bil mož angel,
Vs'ga ne more on prestat,
Ko b' bla lepši kakor Rahel,
More jo za to pretepst'!

Mi li serčni vsi bodimo,
K' take imamo žené,
Pa z veseljam jih tepimo
De nam bodejo krotke:
Žene naj se vče molčati,
Mi možje gospodarit',
Če ne, moremo mahati,
Terme prazne jim odbit'!

Huda žena.

8402.

(**Borovlje.**)

Kaku je berdija fletna biva,
Da me je na kvajnk dobiva;
S'döj me pa kumšti uči,
Da jo bom puevnov žive dni.

8403.

(**Iz Ihana.**)

Zakáj sъm se važénu,
Már' bъ se na biv!
Žena me t'ko tepe,
De sъm prov mejhъn živ,

8402. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz Scheinigovih NPKS. št. 783.*
8403. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Néža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 4.*

Za kruhka sъm jo prosu,
Pa mъ gà na dá;
Za váse me tko prime,
Ké vъnki me cefrá!

8404.

(**Kropníška.**)

Oh oženil sem se,
Oh, da bi se ne bil!
Ta baba tepe,
Majhno sem živ.

Doli me j' vrgla,
Doli na tla,
Pa potlej me j' tepla,
Da sem bil sit.

Hlač'ce m' je slekla
Doli raz ...

Oh potlej me j' tepla,
Da sem bil sit.

Če jest v krčmo garam se,
Oh baba doma krega se,
Oná se krega osem dni
Po noči no po dnevi.

Če jest eno nazaj povem,
Že gospodarit več ne smem.
Moram iti v slamco leč
Al pa domu za peč.

8405.

(**Kobarid.**)

Lan' sem se oženil,
Tako da b' se ne bil;
Sem hudo ženo ušabal,
Da b' jo bil hudir vzel.

Železen kurenk m' je nardila,
Pod klop ga je utaknila,
Noter vanj me je zgatila,
Noter bom miserere pel.

8406.

(**Iz žužemberškega okraja.**)

Koj muorem jest za en revež b't,
K muorem pr zludi brihtn b't,
Ko se začenja beli dan,
Pa sm prec v kurjek djan.

Pa me martra še drgač,
Iz jermienčku spleate korobač,
Začjela me je bit po ...,
Jest pa prou na glas upit.

8407.

(**Iz Hrašč pri Postojni.**)

Fantje, društvo bom zapustil,
Šel bom k ljubici na dom,
Gor na okno bom potrkal
S svojim zlatim prstanom.

8404. *Zapisal* A. Zupan. — *Iz njegove zbirke št. 55—56.*
8405. *Zapisal* Jul. pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke. — K tej in sosednim pesmim primerjaj v I. zvezku št. 739 (str. 665)!*
8406. *Zapisal* Ludovik Póka, *pela* Margareta Perat. — *Iz Pókove zbirke II. 10.*
8407. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Jan. Bajec. — *Iz Rodétove zbirke VI. 116—117.*

Ljubca okno m je odprla
In po nemško šrajala,
Kaj ti, ljubca, po nemško šrajaš,
Ker slovensko dobro znaš?

Železen kurnik je odprla,
Tam v kurnik nek je bil,
Da me v kurnik bo zaprla,
Da bom mizerere pel!

8408.

(**Srednji Globodol na Dolenjskem.**)

Huj'ga časa nej na sveti,
Ko pr hudi žen' živeti,
Ona tuli kakor lev,
De člov'k je nej nъkol vesev.

Če ji kej reačem, se nasmarči,
In se drži, kakor grča,
Grdo cmaka, kakor vovk,
Take var' me večni Bog!

Gor' pa dol' po hiš' klepíèče,
Kè po kúòtih smerkle míèče;
Grdo tuli kakor „bas“,
Is tem si dela kratek čas.

Če ji kèj réačem, se napuhne,
K' je derehtar cejle kuhne;
Je derehtar tud' pomin',
In frboltar vsъh čъepin.

Včas' jo primem 'nmal za ušesa,
De pogledam gor' v nebesa;*)
Zdej vidъm de na bo drgač',
De búòm vzíèv v rúòke korobač!

8409.

(**Iz Crnuč.**)

„Res ni hujšъga na svetъ,
Kъt pъr hudъ žjan živetъ.
Ta ja hujšъ kokъr lev,
Dъ ni moš nъkol' vesev.
Noť vad jutra pa dă mraka
Zmeri kuha jъnoj cmaka;
Čъ j' kej rjačъm, se napuhne,
K' ja ferbûâltar cele kuhne,
Kēr je šafar vsъh pomíj,
Kēr je rešpehtar vsъh čъpin.

Zmeri nad mъnoj klepeče,
Tam po kotъh smărkle meče,
Zmeri gode kokъr bas,
Dъ mъ deva kratъk čas.
Prime me tud' mav za ušesa,
D' pogledam, kam ja pot u nъbesa,
Sej na bo mъ pret mъrú,
Dъ bom zlejzu gûâr u nъbú.“
Tóko pravъ sveť Ambroš:
Kar je žjana, to ja moš.

8408. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev*; *pel* Franc Rošelj, mož. — *) Pogleda namreč v ustne nebesa. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8409. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Marija Fink. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 39.*

8410.

(Iz Vrbovca.)

Pošto si se podbočila,
Dole glavo oborila?
Srce moje! joči tvoje
Stvorjene su za me.
Al ja imam žensku jenu.
Ka mi leži v srcu težko;
Nemogu je ja dozvati,
Nego moram kuči iti,
Pak ju moram ja zuvati.

8411.

(Štajerska.)

Veselêših dnevov ni,
Kak so dnevi fašenski.
Kde je krčma, tam je ples,
Al pa še gustuvanje.
Jaz pa sem se oženiâ,
Hudo ženo sem si vzeâ,
Hudo ženo sem si vzeâ,
Kaj ne morem pri njoj spat.
Žena v kujži v štampeti,
Jaz pa zvunej na kumeni.
Vujtro stanem hiše zmest,
Že se žena čemerí,
Kaj ga mrzle vode ni,
Naj bi prala si roké.
Vsakšo leto dete ma,
Jaz pa morem oče bit —
Jaz pa morem oča bit
Že očem, kaj ne sem bit.

8412.

(Drašče na Zili.)

Baba ma škatelce tri,
Oh kak se tu možu godí!
Baba ma nôs k en zuonc,
Kdaj bo ta šnupanja kon'c?

8413.

(Iz Konfina na Gorenjskem.)

Moja baba je pa s Krasa domá,
Noben'ga špasa na pozná,
Nus pa j'ma k' en velik lon'c,
O kdaj bo t'ga šnofanja kon'c?

Moja baba gre pa v Kandrše plet,
Voblekla je intrfat lep,
Od spret in zat je biv nabran,
Na teden pa šeskat usran.

8410. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl-Herdvigov, — *Iz HNP. I. 48.*
8411. *Zapisovavca* neznanega. — *Iz VO. XIX. p. 8.*
8412. *Zapisal* Jak. Wang. — *Iz njegove zbirke II. 36.*
8413. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev; pela* Alojzija Cerar. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8414.

(Iz Vinj na Gorenjskem.)

Baba je suha kèt 'ver,
Beva je kakor poper;
Saj vem, de drgač na bo ž nó,
Vargu jo bom v Savó.

Baba u žide voblečena gré,
Kadar pogledam za jnó,
Oh m[i]en se pa solze vderó,
Oh m[i]en se pa solze vderó.

Cev dan se vъn v peči kadi,
Noť se pa prata smodi:
M[i]en' pa nmav' jišprejna dá,
Oh kaj še več bolšiga j'má!

Baba pa škatъlco j'ma,
M[i]ène pa dnarce koštá.
Baba 'ma nos kokъr zvonc,
O kdaj bo t'ga šnofanja kon'c?

8415.

(Od Zagorja na Savi.)

Lubi sosed, var se take žene,
Moja je hujši kot slap vreme,
Če se še prav neč ne oblačí,
Okol hiše treska in grmí.

Otroke okol hiše suje,
Po hiš stole, mize prebračuje,
Sklede, piskre, latovce,
Vse more jet na štikelce.

Zdej se je še peči lotila,
Še to b rada ssula in zdrobila,
Pa se zime preveč bojí.
K toko rada gor na peč leži.

Kaj m' je še po smrti strila?
Per svetem Peter me je zatožila.
Prav, da sem jest vsega kriv,
K sem jo draživ in jeziv.

Al svet Peter tega ne verjame,
K so mu dober take žene znane:
Bolš je ženo zapustit
In po svet okol hodit.

Zdaj ga vsak en glažek pimo
Na zdravje žene, k tak gobecima,
Ona naj pije pa vodo,
Če prav na moževo brado!

8416.

(Koroška.)

Jes sim se sromak oženil
De ne bi več druge želel,
Pa se men godi krivica,
Meni vboga srotica,

Kaj sim nek sirota mislil,
De nisem pred premislil,
Le to revo ino težavo,
Ko je prišla men na glavo.

Dokler sim bil jes fantiček,
Sem bil kakor frej tiček,
Zdaj muram pa doma biti,
Pri merzli peči se potiti.

Jez sim mislil, de bi počival,
Kadar bi pri ženi prebival,
Pa men zdaj ima ta prava.
Skerb, reva ino težava.

Sim mislil, ko bo žena v hiši,
De bo vse prav pri hiši.
Zdej me pa ima ta tenka,
De mi vsiga pri hiši menka.

Ko se mi žena v postel vdere,
Strašno mi hišo odere,
Precej more bit pšenica
In vina ena vedrica.

8414. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev; pela* Katarina Zupančič. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8415. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 73.*

8416. *Zapisal* neznanec. — *Iz rokopisa, ki mi ga je dal* Št. Singer.

Pa še tega ni en konec,
More tud bit masla en lonec,
De se bo s tem ozdravlala,
Svoj popek obežovala.

Per tem imam velko zamudo,
Kir imam jes ženo hudo,
Hujši je, ko vsi beriči,
Naj jo skor kača piči.

Ali čem za vince dati,
Se murem pred ženoj skrivati,
Sicer kmal za menoj pridirja
Ino me grozovitno zmirja.

Začne dolge pridge brati.
Men strašne artikelne dajati,
Enih pet al šes kajonov,
O de bi te rabel z mečam lonov.

Po poti pa zmiram godi,
Posihmal pa doma bodi,
Nemaraš, deb dal hlače z r...,
De b le mogel svoj krof naliti.

Ko me že domu perpele,
Njej še jezik zmirom mele,
Ne da pred konca, gmaha,
De me prav po plečeh namaha.

Al ji rečem tri besede,
Tak jo še hudič obsede,
Kok začne po hiši rivat,
Men pa po herbtu vlivat.

Al jo jas vdarim po plečah,
Pol pa ne vem si kam zbežat.
Ko začne lučat burkle, žlice,
In kliče vkup hudiče.

Kaj pa nuca men pretepsti,
Enga hudiča vunkaj stepsti,
Potem jih pride sedem noter,
Kakor spriča oča boter.

Jes sim zmirom vboga reva,
Žena po dva žgajnka v vuste deva,
Jes pa po tretkim zevam,
Pa ga niker vzeti nimam.

Žena si posebe kuha,
Meni ne privoši kruha,
Ves rastergan ino lačen,
Se tam okoli vlačim.

Zdaj pa godci zagodite,
Od veselja poskočite,
Jes bom pa tak dolgo jokal,
De jo bom od hiše spokal.

8417.

(Medborovnice.)

Šmentana srčnica,
Kaku te je biva,
Da te je našlenje
S šiše spodiva.

Lenuha.

8418.

(Iz Ihana na Gorenjskem.)

Mož je že kosilo napravu,
Ženka je še zmirej ležala:
Jest imam pa pridno ženko
Pridno ženko kmetovsko!

(Namesto kosilo se še vstavlja: južno, večerjo, perilo itd.)

8417. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 989.*
8418. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev; pela* Neža Pirc. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8419.

(Iz Gor. Slivne nad Vačami.)

Jest mam pa no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovško,
Jest sem že po hiš pomedu,
Ona je ležala še.

Jest mam pa no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovško,
Jest sem že kosilo skuhov,
Ona je ležala še.

Jest mam pa no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovško,
Jes sem že kravce pomózu,
Ona je ležala še.

Jest mam pa no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovško,
Jest sem že svené napasu
Ona je ležala še.

Jest mam pa no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovško,
Jest sem že gvant požehtu,
Ona je ležala še.

8420.

(Dobje pri Planini. Štajersko.)

Jaz mam eno pridno ženo,
Pridno ženo kmetovsko.

Prvo jutro sem zakuru,
Ko je ona še ležala.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Drugo jutro sem namoču,
Ko je ona še ležala.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Treko jutro som požehto,
Ko je ona še ležala.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Četrto jutro sem na pranje nesu,
Ko je ona še ležala.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Ona je tak dugo prala,
Da je tamkaj v blat ostala.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Začel je bliskat in grmeti,
Jaz pa s košom po njo leteti.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Komaj sem jo domu prnesu,
Okol peči sem jo obesu.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Ona se je tak dug sušila,
Da se je peči prjela.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Komaj sem jo od peči odtrgu'
Pa sem jo v špampet vrgu.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

Prnesu sem ji cvirn, šivanko,
Da bi si zašila janko.
Jaz pa mam no pridno ženko,
Pridno ženko kmetovsko.

8419. *Zapisal* Valentin Kovač. — *Iz prepisa v M. Rodéta zbirki IX. št. 88.*

8420. *Zapisal* Val. Pulko. — *Iz njegove zbirke št. 5.*

8421.

(Štajerska.)

Jaz pa mam 'no pridno ženo,
Pridno ženo kmetovsko;
Zjutraj sem ji froštik skuhau
Ino vode ji pernes.
Jaz pa mam 'no pridno ženo,
Pridno ženo kmetovsko!

Drugi dan sem jigvant požehtou
In na perišče sem jo nesu.

Tiste cote je tak dolgo prala,
Da je na perišč ostala.

Ko je začelo bliskatí, grmeti,
Moral sem s košem po njo leteti.

Ko sem jo damu parnesu,
Taj za peč sem jo razvesu.

Tam pri peč se je tak dolg sušila,
Se je k peči prismodila.

Gor na peč je tak dolg ležala,
Di si je bedre vse zažgala.

Mog sem jit po grable, vile,
Da so se bedre ji zacelile.

Jaz pa mam no pridno ženo,
Pridno ženo kmetovsko!

8422.

(Iz Tunic.)

Jaz imam pa eno pridno ženko,
Eno pridno ženko cvintarsko.
Jaz sem že kosilo skuhal,
Ona je še kar ležala.
Jaz imam pa eno pridno ženko,
Eno pridno ženko cvintarsko,
Jaz sem konjče že nafutral,
Ona je še kar ležala.

Jaz imam pa eno pridno ženko,
Eno pridno ženko cvintarsko,
Jaz sem konjče že napregel,
Ona je še kar ležala!

Jaz sem kravce že nafutral,
Ona je še kar ležala.

Jaz imam eno pridno ženko,
Eno pridno ženko cvintarsko,
Jaz sem kravce že pomolzel,
Ona je še kar ležala.

Jaz imam eno pridno ženko,
Eno pridno ženko cvintarsko,

8423.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Jaz vam nekaj novega povem:
Mladi kmet se žena sem.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!
Deklo sem za ženo vzel,
Vso nesrečo k hrami splel.

O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!

V jutro stane kak majüha,
Vün ne vujpa brez kožüha.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet.

8421. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 46—48.*

8422. *Zapisal* M. Rodè. *Iz njegove zbirke IV. št. 11.* — Cvintarski= ne kmet ne gospod, sploh za nobeno rabo (n. Zwitter).

8423. *Zapisal* Jož. Kranjc. *Narekovala* M. Klemenčič iz Selišč. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

Tri so vüre popoldne,
Prinese župo za svinje.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!

Vsaka hrana je zasmetena,
Vsaka žüpa zasmojena.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!

Klüč mi vkradne, v klet mi gre,
Vino toči (v) vse črpè.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!

Eno še storija bom,
K svetem Vidi iša bom.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!

Njega lepo prosa bom,
Kaj me šmenta reša bo.
O jaz bogi kmet,
Kaj si čem zdaj začet!

8424.

(Iz Cvetkovec.)

Lani sem se oženija,
Vso nevolo k sebi spleja,
O joj jaz vbogi kmet,
Kaj si hočem zdaj začet?

V jutro stane kak vmajuha,
Vun ne vupa brez kožuha,
O joj jaz vbogi kmet,
Kaj si hočem zdaj začet.

Dol počepne za vogeja,
No me pita: „Kaj boš jeja?“
O joj jaz vbogi kmet,
Kaj si hočem zdaj začet?

Štiri vure čez poldne je,
Jesti kuha še za svinje!
O joj vbogi kmet,
Kaj si hočem zdaj začet!

Kluče vkradne 'no gre v klet,
Vino toči v vsakšni črep;
O joj jaz vkogi kmet,
Kaj si hočem zdaj začet!

Te mi pravi: Kaj 'ma sama?
Vsako leto dete 'mama!
O joj, jaz vbogi kmet,
Kaj si hočem zdaj začet!

Kera žena hlače nosi,
Tista moži kruha prosi.
O joj ti vbogi kmet,
Kaj si hoče on začet?

8424. *Zapisal* Frč. Tušek. — *Iz prepisa v drja Frana Mohoriča zbirki I. št. 11. Po Tušekovem petju je zapisal Domicijan Serajnik melodijo (I. mel. št. 7) tako-le:*

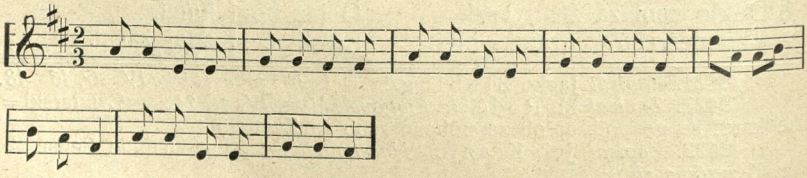

8425.

(**Od Mozirja.**)

Pondeljek se približuje,
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem dremala,
Nisem rada delala.

Torek se približuje.
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem dremala,
Nisem rada delala.

Sreda se približuje,
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem, dremala,
Nisem rada delala.

Četrtek se približuje,
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem, dremala,
Nisem rada delala.

Petek se približuje,
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem, dremala,
Nisem rada delala.

Sobota se približuje,
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem, dremala,
Nisem rada delala.

Nedelja se približuje,
Mož svojo ženo štrafuje.
Po hiši gor ni dol jo vlači
In jo pridno korobači.
Drem, drem, dremala,
Kdaj sem rada delala.

Pijanka.

8426.

(**Iz baljaške okolice.**)

Je baba pijana,
Je župa nasvana:
Ni meva skrbi,
Da b' kupva soli.

8427.

(**Iz Frama.**)

Če Micka bolana,
Je župica neslana.
Pa ne ima skerbi,
Da bi prinesel soli.

8425. *Zapisal* Frč. Praprotnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

8426. *Zapisal* L. Reggi. — *Iz njegovega rokopisa str. 18. Zapisana kot št. 28 tudi v kropniškem narodnem blagu, ki ga je nabral Fr. (Radivoj) Poznik.*

8427. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. III. 42., kjer je zapisana v zvezi z dvema drugima pesmima.*

8428.

(Suhor.)

Jest sem ena brumna žena,
Rada v cerkev grem.
Zapijem firkelj vina,
Pa po cesti grem.

Otroci me prašajo,
Kaj vam mama je?
O kaj bi me prašali,
Baba pijana je!

8429.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Jes-am ana svita žena,
Rada u cirko grim,
Nobene nej več take,
To sama dobro vem.

Kadar von s cirkve pridem,
Prac uštarije grim,
An firkel vina spijem,
Še barš za drozga dam.

Pokli se odpravem,
Mislem, pojdem damo,
Mislem, pro lahko pojdem,
Pa neč po pot ne grim.

Ana noga gri pod bregam,
Ta droga u l(ъ)ft leti,
Z rakam po blato štotakam,
Mislem de pleti grim.

Atroci le za manaj(i):
„Oh mati, ka je vam?
Marbiti ste vi pjani,
Povej(i)te vi to nam!“

Kaj me bote uprašali?
Zagvišno pjan(a) sam vam:
Z blat(a) mi pomagaj(i)te,
Jest lepo prosem vas (kje sila).

Z veliko tižavo pridem domo,
Moš se zmisel ta pravo,
De se smil Bogo.

S palco mi posveti,
Kir je močno mračno,
Koder me udari,
Grozno je hodo.

Preloba m(o)ja saseda,
Kako se t kej(i) godi?
Povej z ana beseda,
Al te kej(i) harbet boli?

Moj harbet je vos voto,
Ži kože proč vesi.
Kadar se me moš loti,
Me dobro ahladi.

8430.

(Iz Cerkvišča.)

Jaz sem vrla gospodinja!
Celi teden sem skrbela,
Kar bom v nedeljo zapila;
Cel teden nisem preskrbela,
Kar bi v nedeljo zapila!
Na visli sem skočila.

Košček špeha odčesnila,
Sem ga virtu zavalila,
Tako dolgo sem pila,
Da sem pred'go, mašo zamudila.
Sem se dámuh prvalila,
Kakor farovška kobila

8428. *Zapisal* P. Žlogar. — *Iz njegovega rokopisa.*
8429. *Zapisal* Jožef Androjna; *pela* Mica Bregar. — *Iz zbirke Androjnove II. št. 2. Za* povej *je pisano* bodvej.
8430. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Sem jaz mlako razškropila
In sem žabe razpodila
In sem pečo, avbo izgubila.
„Kadi si tako tako dolgo bila,
Ki te cel dan damuh ni?“
Mož je vzel vile, grablje,
Šel je iskat peče, avbe!
Vse mlake je izpucal.
Vse vile, grablje znucal,
Za ritjo je palco prinesel.
„Mož, če boš ti mene tepel,
Kdo bo tebi hlebec pekel?
Če boš ti z menoj bufal,
Kdo bo tebi štruklje kuhal?“

8431.

(Iz Ščednja.)

Lubi moj sosed
Posod mi kolo,
Se m' je žena opila,
Ne more domu.

8432.

(Med Muro in Dravo.)

Med Muro in Dravo je bila šče pred 30 leti navada (ne vem, je-lije šče zdaj), da so tri dni pred pustom orači po vaseh hodili. Četvero (tudi po osem) zalo oblečenih fantov je vleklo plug, na katerem pa nij bilo plužno železo nataknjeno; tem fantom so pravili konjiči. Za plužno priročje je držal tudi mlad zal fant, lepo oblečen in nakinčan; temu so pravili pužar ali ratajček. Konjiče je priganjal gonjač, tudi mlad lepo oblečen fant, ki je z bičem glasno pokal. Orači so pred hišami postajali in popevali pesmi smešnice. Takih pesem vrstico sem si zapomnil iz svojih otročjih let:

O jaz vbogi kmet,
Kaj čem jaz začet?
Baba skrije se mi v klet
No odbije s soda čep,
Pa podstavi vel'ki črep!
O jaz vbogi kmet.
Kaj čem jaz začet? —

Vašani so obdarovali orače mesom, klobasami, jajci, dajali vino piti itd.

8433.

(Kropniška.)

Ta zakonski stan
Mi na glavo sran,
Da revež ne morem
Sramote na dan.

Dobil sem že babo,
Zapravljena je.
Od jutra do noč'
Mi ga zmirom pije.

Ta zlodjeva baba
Je od sam'ga pekla,
Zraven d'narca j' nar'dila
Že tolko dolga.

Kmetje k men' pridejo,
Prav'jo tako:
Tvoja hišica
Lectirana bo.

Saj revež ne vem,
Kaj b' zdaj počel,
Al' b' babo pretepal,
Al' molil al' klel.

8431. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 41 b|III.*
8432. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz „Vestnika“ III. 111.*
8433. *Zapisal* N. Kokalj. — *Iz njegove zbirke št. 90.*

To zlodjevo babo
Bom del na penz'jon,
Da p'jana bo zmiraj
Od vode zastonj.

V dimnik 'm obesil
Trompeto in bas;
To žalostno pesem
Prepeval na glas.

8434.

(Iz Ihana.)

Dokler sъm ledъg biv,
Prov luštnъ m' ja b'o,
Sъm d'narce poberu
S ta vel'ko mošnó.

Al' zdej sъm s' nakopu
Ta zákonskъ stan,
Vad same sramote
S' na upam na dan.

Dobiv sъm ženó,
De zapravlena je.
Vad jutra do vъčera
Se naliva jn p'je.

Sosedjъ pa vkъp leté
Mъ prav'jo toko:
„Ta kajžъca toja
Zapravlena bo."

Na vem, kaj bъ sturu,
Oh kaj bъ počev,
Al' b' babo pretepu,
Al' b' molu al' b' klev.

An mitel bom sturu,
Jo 'm dav na pъnzjon;
Vsak dan bo pijana
Vad vade zaston.

8435.

(Cirkno.)

Dobil sem na glavo
Zakonski stan,
Da skoraj od sramote
Ne morem na dan.
Dobil sem ženó,
Da zapravljena je,
Od zjutraj do večera
Ga zmiram pije.

Začela je birtam
Od kraja nosit,
Jest revež bom mogel
Pa kruha prosit.
Dokler je pri hiši
Za krajcar blaga,
Ta šmentana baba
Mi gmaha ne da.

Jest revež tolkajn
Stradanja terpim,
Včas za kosilo
Še le froštek dobim;
Koj zjutraj se vpijani,
Pa cel dan leži:
Prav žiher se joka,
Kdor tako dobi.

Dokler sem bil fantič,
Kak fletno je blo,
Sem nabiral denarce
V to velko mošnjo.
Ta šmentana baba
Od samga pekla,
Pri dnarcih je strila
Že tolko dolga.

8434. *Zapisal* Ant. Breznik; *narekal* Lovrenčev Jože. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 33.*

8435. *Zapisal* J. Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Zapis Frč. Sedeja (iz Cirkna) nima zadnjih dveh vrst.*

En mitel bom storil
Iz mojo ženo,
Namest vinca bo pila
Le samo vodo.

Nič drujga ne'm storil
J' bom dal na penzjon,
Da bo vsak dan pjana
Od vode zastonj.

Modna šema.

8436.

(Iz Zamladinca.)

Oj trnina, trnina,
Moja ženka gizdava,
Kupil sem joj pečico,
Neče jo nositi.

8437.

(Zagorska.)

Kaköv sem ja huncvut bil,
Da sëm se ja ženil,
Mladu ženjku sëm dobil,
Mladu i gizdavu.
Do desete vure spi,
Ob dvanajsti staja,
Onda k stolu ti seda,
V zércalo se gleda,
Jaj si mene siroma!
Tužna ma ženitva!
Do poldneva lišpa se,
Kej b' na posel išla.

8438.

(Hrvatska.)

Pasja vera, vrag te vzel,
Kad sam te za ženu vzel!
Ja ju ljubim svaki dan,
Al je to njoj sve zahman.

Pasja vera, vrag te vzel,
Kad sem te za ženu vzel!
Ona neće pit kafe,
Neg' samo čokolade.

Pasja vera, vrag te vzel,
Kad sem te za ženu vzel!
Ja joj kupim kitlicu,
Ona ište krinolin.

Pasja vera, vrag te vzel,
Kad sem te za ženu vzel!
Ja joj kupim kapicu,
Ona neće već šešir.

Pasja vera, vrag te vzel,
Kad sem te za ženu vzel!
Naopak se rodio,
Tko bi se sad ženio.

Pasja vera, vrag te vzel,
Kad sem te za ženu vzel!
Jer je žena svaka vrag,
Koja možu slomi vrat.

Volim sada devet let,
Iči u Lepoglavu,
Neg se sada ženiti,
Pasju veru cifrati.

8436. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke št. 24.*
8437. *Zapisal* Ivan pl. Kukuljević. — *Iz njegove zbirke str. 220.*
8438. *Zapisal* Fr. Š. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV, 1407.*

8439.

(Iz Krasec pri Moravčah.)

Taka, rečem, ni nobena,
Kakor da je moja žena!
Druzga jo ne veseli,
Kot da lepa bila bi.

Vsako jutro, kò ustane,
Ogledalo v roke vzame,
Da pogleda, ak je še,
Kot sinoči bila je.

K oknu gre na vreme gledat,
De si vé obleko zberat,
Za vsako vreme druga je,
Drugače ona vъn na gre.

Čevle majhne si obuje,
Da se sama ne sezuje,
Kurji okó jo tak bolí,
Za lepoto potrpí.

Mudrc mejhen si obleče,
Stisne se. de kar trepeče,
Jeiko skorej že dobi,
Potem pa mož saj rešen si.

Po mizi škatle razpostavi,
Sam ne vem, kako se kteri pravi,
Se namaže po obraz,
Al ni res to velъk špas?

Klobuček še na glavo dene,
Taka je kot pustne šeme,
Na obraz pa pajčolan,
To ni baba, to je puràn.

8440.

(Od Logatca.)

Taka kt je moja žena,
Žihr rečem d' ni nobena:
Druzga je na veseli,
Kt da lepa bila bi.

Zutrej precej ko ustane,
Vagledalu v roke vzame,
Se pogleda al je še,
Kt sinoči bila je.

Škatlu po vrst nastavi,
Notr ima vsake stvari,
Pa vabraz namaže se,
Da človeka groza je.

Zdaj kančano je tu delo,
Zdaj se drugo ba prčelo;
Brž si vagenj naredi,
Da lase si nasmadi.

Kadr ji kaj primankuje,
Takrat se mi prilezuje:
Ljubi dragi, slišiš li,
Tega nimam, kupi mi.

Potl gre na vreme gledat,
Da si ve vableke zberat;
Za vsak vreme druga je,
Drgač pa vana vn ne gre.

Čižme mejhne si vabuje,
Da jh sama ne sazuje,
kurje vaku je tolk bali,
Za lepota vse trpi.

Modrc mejhen si vableče,
Stisne se, da ki trpeče,
Jedka skorej že dabi.
Potl mož sej rešen si.

Klabuček si na glava dene,
Da je kukr pustne šeme,
Čez vabraz pa pajčolan,
Da ni baba, ne paran.

O prlubi moj mažiček,
Kojk trpi ta toj mošniček,
Lubi dragi, čuješ li,
Potlej mož sej rešen si.

8439. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. 62.*
8440. *Zapisal* I. Gostiša. — *Iz njegove zbirke št. 8.*

Vzor slabe gospodinje.

8441.

(Kranjska.)

Fantje, če mislite zdaj se oženít',
Préd prav premíslite, kaj vam je storít':
Al oženít'
Al prostim še bit'?
De vas gréval' ne bó,
Ko vêč popravit' ne bó,
Popravit stanú!

Slabo sim jez oženil se bil,
Nisim prevdaril, sim močno falíl:
Nisim prevdaril,
Kak bom gospodaril!
Sem eno dobíl,
De se bom pokoríl,
Dokler bom živ!

Komaj do poldan se iz postlje zvalí,
Precej me kolne, oh vést me bolí!
Kar v roke dobí,
Vse name zletí,
De me glava bolí,
Nisim brez skerbí,
De me s hiše spodí!

Kadar krùh pêče, se dolgo mudí,
Zravin pa nêče iméti ljudí:
De lóžej kaj skríje
In sama užíje.
Na mene nikdár,
Se spomnit' ni már.
De sim gospodár!

V senožeti jez res tud terpím,
Ljudje se mi čudjo, de mal' pokosím.
Al' uzrok je pravi,
Kér žêna me dávi:
Me strádat učí.
De nimam močí,
Ko vse me bolí.

Plevéla je dosti, de žito morí,
Al ta gnila lenôba brez déla sedí.
Tri dní je pléla,
Komaj toljk' opléla,

8441. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. III. 129—131.*

Kar je so svôjo
Kikljo zasedêla.
Révež kaj bom počel?

Otrôke res snaži, de jim je gorjé,
Al' mal' mi pomaga, bolj dôsti snedé!
Al' uzrok je právi,
Ki mat' jih ne dávi:
Napáko tudi imá,
Ki kuhat' ne zná,
Na mizo srovo dá!

Kdor prešiče če kumerne 'meti,
Naj semkaj pritêče, se zná naučiti,
De prešíče,
Kar rêjo utiče, —
De b' bôh in mesó
Pretêžko ne bló —
Tréba stradat jim bló!

Žena moža gostuje.

8442.

(Češnjevek pri Cerkljah aa Gorenjskem.)

Poslušaj moja breča,
Kaj moja žena reča!
„Tri milje do Božiča,
Moj mož pa zravja iše.“

Pondeljk se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala,
Nerada delala.

U pondeljk oj zaklala raco,
Možu pa dala taco.
Moj mož pogoda kar dobi,
Pa vender debu ni.

Tork se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala,
Nerada delala.

U tork j' zaklala kapuna,
Možu pa dala kljuna.
Moj mož pogoda, kar dobi,
Pa vender debu ni.

Sreda se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala.
Nerada delala,

U sredo j' zaklala petelina,
Možu j' dala brina,
Moj mož pogoda, kar dobi,
Pa vender debu ni.

8442. *Zapisal* Janko Hacin, *narekovala* Žumrova Mica, *ki mi je rekla, da jo je pela* Bunčetova Jera. *Ta se je pesem baje naučila na Koroškem. Da pesem v Češnjevku ni doma, priča beseda* „breča“ *in oblika* „reča“, *obe dijalektu neznani. Do zadnjega časa so hodile ženske iz našega kraja „k Jezer“. „u Lofntol“ in „u Rožnpoh“ žet pšenico in ajdo. Pri tem so se nekatere tam skoro stalno naselile, ostale pa vedno bolj ptice selivke, ki so na stara leta pripadle občini. Taka je bila tudi Bunčetova Jera. — Iz Hacinove zbirke št. 24.*

Četrtek se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala,
Nerada delala.

U četrtek j' zaklala zajca,
Možu pa dala jajca.
Moj mož pogoda, kar dobi,
Pa vъndъr debu ni.

Petek se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala,
Nerada delala.

Potice sъ je spekla,
U kamъrco je stekla;
Use je pomecljala,
Možu pa skorje dala.
Moj mož pogoda, kar dobi,
Pa vъndъr debu ni.

Sbota se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala,
Nerada delala.

Šnite s' je ocvrva,
U kamro sej zaprva;
Vse je pomecljala,
Možu pa ponu dala.
Moj mož pogoda, kar dobi,
Pa vъndъr debu ni.

Nedelja se približuje,
Žena moža gostuje:
Drema, drema, dremala,
Nerada delala.

U nedeljo je zaklala puto,
Možu pa dala skuto.
Mož uzame korobač,
Drug teden žena bila je drugač.

8443.

(Iz Ihana.)

Nъdéla se jmenúje,
Žena možá gostúje:
Hváncete ja scvàrva,
V kámъrco ja vdàrva,
Sama pomъncláva,
Možú ja pônu dava:
„Hrusti, hrusti, lub' moj mož,
Ti vah pônve debu boš!"

Nъdéla se jmenúje,
Žena možá gostuje,
Hváncete ja scvàrva,
V kámъrco ja vdàrva,
Sama pomъncláva,
Možú ja skorje dava:
„Hrusti, hrusti, lub' moj moš,
Ti vad skorje debu boš!"

Nъdéla se jmenúje,
Žena moža gostuje.
Kokuš je spekva,
V kamъrco stekva,
Sama pomъncláva,
Možú ja kremple dava:
„Hrusti, hrusti, lub' moj moš,
Ti vad kremplu debu boš!"

Nъdéla se jmenúje,
Žena možá gostuje.
Krъh ja spekva,
V kamъrco ja stekva,
Sama pomъncláva,
Možú ja skorje dava:
„Hrusti, hrusti, lub' moj mož,
Ti vad skorje debu boš!"

Nъdéla se jmenúje,
Žena možá gostúje.
Žgančke ja skúhava,
V kamъrco ja vdàrva,
Sáma pomъncláva,
Možú ja piskъr dava:
„Hrusti, hrusti, lub' moj moš,
Ti vad piskra debu boš!"

8443. *Zapisal* Anton Breznik, *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 56. a.*

8444.

(Iz idrijske okolice.)

Je žena štrukle kuhala
Je možu župco dala.
„Le pi, le pi, prelub' moj muž!
De že skorej debou boš."

Račko je zaklala,
Možu je tačko dala.
„Le obírej, le obírej, lub' moj muž!
Od račje tace debou boš."

Petelinčka je zaklala,
Možu je rožco dala,
„Vesil bodi, lub' moj muž!
Ker rožco jedu boš."

Frtale je raunala,
Možu je pounco dala.
„Le duhej, duhej, lub' moj muž!
Da lahko zvečer zaspau boš.

8445.

(Iz Ihana.)

„Puzoblъ, puzoblъ,
K' maš dobre zobé,
Nej bojo kremplъ,
Al pa nojé."
Ja žup'co popiva,
Pojъdva mъso.
Krempъlce j' dava
Sój'mo možó.
Hvaležъn ja biv,
De jъh ja dobiv.
Duàbrъ ja b'o,
Sam' dъ ja b'o!

Mož siromak.

8446.

(Št. Lenart.)

Otroci so v rivah,
Hliev prazen stoji,
Prepelica mu pleve,
Škrjanc mu gnoji.

8444. *Zapisal* Ludovik Póka, *povedala* Katarina Košpirc. — *Iz Pókove zbirke II. št. 34.*

8445. *Zapisal* Anton Breznik, *pela* Zelnikarjeva Neža *v zvezi s pesmijo* „Po pvanincah je huàdu". — *Iz Breznikove zbirke II. št. 37.* — *K št. 8442—45 prim. št. 8425.*

8446. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 817.*

8547.

(**Kranjska.**)

Hopsasa, risasa! Lan' sem bil špeha sit,
Pustna nedelja! Letos pa zelja!

8448.

(**Iz Mozirja.**)

Hopsasa, hopsasa, Lan' sem bil krapov sit,
Pustna nedelja! Letos pa zelja!

8449.

(**S Strmca pri Logéh.**)

Hojsasa, hojsasa, Lan sem biu krafou sit,
Dbièla nedielja: Lietos pa zielja!

8450.

(**Iz Krope.**)

Delopust, delopust, Vlan sem bil špeha sit,
Pustna nedelja, Letos pa zelja.

8451.

(**Z Blok pri Cerknici.**)

Al hišo imam pa žie staro.
Al strejha buo kmalъ duol pala;
Po hišъ je pajčovna za cir,
Pr luknah za šajbo papir.

Pr hišъ nej dnarca, nej druzga blaga,
Krajcarja storiti s koga.
Pr hiši tud nej nobene stvari,
Otruoc so še narbъl nagi.

8447. *Zapisal* neznanec. — *Iz Rodétove zbirke III., str. 98.*
8448. *Zapisal* Frč. Praprotnik, *povedala* Ana Čuvan. *Iz Praprotnikovega rokopisa. — Scheiniggove NPKS imajo pod številko 91. isto štirivrstično (zapisano v Borovljah in Poreču vri Velikovcu), ki pa ima:* 3 lani.
8449. *Zapisal* Joško Velikonja. — *Iz njegove zbirke II. št. 6.*
8450. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 107.*
8451. *Zapisal* Izidor Modic, *narekala* Micka Pirman iz Ravnika. — *Iz Modičeve zbirke.*

4052.

(Gorenjska.)

Streharja sim najel,
Veter gam pa je vzel,
Gojapjo — ga je vzel,
Gojapjo — pjo!

Streho imam strgano,
S čepinjam zaflikano.
Gojapjo — flikano,
Gojapjo — pjo!

Hišo imam malano,
Ženo pa vmazano.
Gojapjo — vmazano,
Gojapjo — pjo.

Pa jo bom sam opral.
Pa jo bom sam prodal.
Gojapjo — sam prodal,
Gojapjo — pjo!

Denarce bom sam dobil,
Pa jih bom sam zapil,
Gojapjo — sam zapil,
Gojapjo — pjo!

Hišo imam poldrug grent,
Kruha pa poldrug fent.
Gojapjo — poldrug fent,
Gojapjo — pjo!

8453.

(Kranjska.)

Mizerere, mizerere,
To bom pel, dokler bom živ!
Danas se bo revno godilo,
Kjer bode revno kosilo:
Mizerere mi bo župa,
Jok solata, ajmoht skupa;
Vino teče čez oči.
Žena začela močno stokat,
Otroci po hiši jokat.
Pride velika družina,
Zmanka žita, kruha. vina.
Otroci zmiraj kričejo:

En otrok prav: mama, papa:
Drugi prav: mama, kaka!
Tretji prav: me boli glava!
Četerti milo zdihava,
Peti: buba! šesti: lula!
Sedmi: Daj mama cuza!
Kadar bo takšino terplenje,
To bo močno terplenje.
Per ogni se nič ne kuha,
Péč neče pecit kruha.
Vse gre h konci, nič ni v lonci,
V trebuhi pa poldan zvoni!

8454.

(Borovlje, Spodnji Rož.)

Vse te uštnejše liete moje
So rajžale po Dravi,
Nčiso drujga zapustile,
Ko rive noj tažave.

Kaku mene sedaj cuegre,
Da knemam za poveti,
Bol potroštati moje srce
Noj ga razveseliti.

Šišo bom dav otrokam čriez,
Vse moje pramoženje;
Od ta svieta bom svovu vzev,
Pelov druje živlenje.

Kaj je za 'nu praviženje
Čriez to rivn' živlenje:
Čir kni velča pramoženja,
Lubezen tudi mine.

8452. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke K. Pleška št. 16.*
8453. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. V. 62—63.*
8454. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 792.*

8455.

(Iz Gornje Savinjske doline.)

Komaj se je sťrila noč,
Sem stopil na stezico,
Sem slišal drujga fanta glas,
K' je moje dekle klico.

Rožmarin se že suši,
Si drugo farbo zbera;
To dekle se sladko smeji,
Ko drug'mo fant' odpira.

Jaz in moja ljubica
Sma se tako pomenila:
Pred ko mrzla jesen bo,
Se boma oženila.

Oh, spomni, spomni se že ti
Na mlade dni nazaj,
Kak časi je pač lušno blo,
Al' trpljenje imamo zdaj!

Narboljši leta moja
Po Sav'ni se zgubile,
Le križe in težave,
Nič drujga niso pustile.

Jaz cele noči nič ne spim,
Pretačem le solzice,
Saj kamorkol' obrnem se,
Ko vidim otročiče.

Otrokom bom dav bajto čez,
Vse svoje premoženje,
Pol' bom začev pa jaz peljat
Najbrumnejše žívljenje.

8456.

(Iz Novigrada pri Koprivnici.)

Lepe ti su Molivarke, lepe rumene,
Cukur jidu, kavu piju, pak se crvene.
Ljudi idu na oranje, žene u krčmu,
Ljudi idu iz oranja, žene na postelj.
„Povedj ženo, ljubo moja, kaj mi te boli?“
„„Glava boli, sve me boli, kaj me se drži!““
„Povedj ženo, ljubo moja, kaj bi ti jela?“
„„Na zidu ti črna kokoš, koja ne nese,
I pevčića bez repčića, koj za seme nij;
Izpeči mi pogačicu triput sejanu,
Donesi mi polič vina liepog staroga.““
Pojela je crnu kokoš sve do koščice,
I pevčića bez repčića sve do perčice;
Pojela je pogačicu sve do korice,
Popila je polić vina sve do kapljice.
„Povedj ženo, ljubo moja, kaj ja budem jel?“
„„Na polici siročica tri dana stara.““
„Ženo moja, ljubo moja, al je kisela.“

8455. *Zapisal* Janko Časl. — *Iz njegove zbirke III. št. 10.*
8456. *Zapisal* Fr. Š. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. 1426.*

Ukročena.

8457.

(Iz Tribuč.)

Šetal se je mlad junak,
Sestal ga je pametnjak.
„Kaj se šečeš mlad junak?“
„„Ne pitaj me pametnjak!
Oženil sem se mlad, nejak:
Prtenega neče presti,
Prosenega neče jesti,
Suknenega neče nositi,
Po letu neče delati,
Ni po zimi vode nositi.“
Ne pelji je u pazar,““
Van je vodi u leskar.
Tam si vreži leščič mlad,
Pa pomozi izozad!
Pa bo prteno prela,
Bo proseno jela,
Sukneno bo nosila,
Po letu rada delala,
I po zimi vodo nosila!““

8458.

(Iz Bednja.)

Oženil se je slab, nejak,
Dopeljal si je mladu mumu.
Ona neče prosenega jesti,
Prtenega presti,
Ni po leto delati,
Ni po zimi vode nositi.
Gonil je voli u pazar,
Sestal ga je pametnjak.
„Kam goniš voli mlad junak?“
„„Ne pitaj me, pametnjak!
Oženil sem se slab, nejak,
Dopeljal sem si mladu mumu,
Ona neče prosenega jesti,
Prtenega presti,
Ni po leto delati
Ni po zimi vode nositi.““
„Ne goni voli u pazar,
Neg' ti pojdi u leskar,
I ti vreži ščapič mlad
I po mumi izozad!
Unda ti bo proseno jela,
Prtenega prela,
Po leto delala
I po zimi vodo nosila.“

8459.

(Kranjska.)

A.	*B.*
Mož.	
Kaj sim storil jez reva!	„O kaj sim storil, reva!
Zdaj še li prav spoznam;	O zdaj še li spoznám:
Oh prepozno me greva,	Mêne silno gréva,
Zdaj, kjer te že imam!	Ker tako ženo jmám.

8457. *Zapisal* Iv. Šašelj, *povedala* Kata Cvitkovič. — *Iz Bisernic II. str. 187.*

8458. *Zapisal* Iv. Šašelj, *povedala* Mar. Črnič. — *Iz Bisernic II. str. 188.*

8459. *A. je iz* Matevža Ravnikarja *„Povasnih pesmi“ št. 64. Natisnjena je v SPKN. V, 71—77 s temi razločki, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 3 mene — 12 ljubit — 14 ljub' — 15 kesati — 16 hasne — 24 umes — 26] Deb bil ti me uzel — 28 De] Deb — 30 so komaj] komaj so — 34 vsaciga — 35 taciga — 37 starc — 40 vrag] Bog — 42 štamasta — 44 kod

Ne morem si pomagat,
To mi je za scagat:
O naglost, o neumnost!
Jez tebi uržah dam.

Žena.

Zastonj se t' je tožiti
In misliti na to;
Moj mož moraš biti,
Mene ljubiti zvesto,
Z' mano križe terpeti,
Vse voljno za ljubo jmeti,
Memrati, kasati,
Vse nič ne hasni to!

Mož.

Spreljuba ženica,
Kar praviš, to je res;
Al tvoja betica
Je terda kakor les.
Ne morem te terpeti
In za ljubo imeti.
Ker si čudna, odljudna,
Neumna tudi vmés.

Žena.

Saj nisim te prosila,
De bil ti mene vzel;
Moža bi bla dobila,
De me bil prav vesel.
Tak' so me snubili,
Ki so komaj hodili,
Prav zali, perletni,
Si ti mene prevzel.

Mož.

Ah škoda velika
Za vsac'ga možá,
Ker tac'ga malika
Za svojo ženo imá!
Še star' te noče vzeti,
En zbirk si vsih na sveti,
Na ramo to štramo
Sam vrag je meni dal.

Ne morem s' vêč pomagat',
To je mên' za scagat':
O naglost, neumnost!
Jez sebi uzrok dam."

„„Zastonj se je tožíti
In mislit vêč na to:
Moj móž ti moraš biti,
Mene ljubiti zvestó.
Moj móž ti moraš biti,
Križe z menoj nositi;
Kasati, mumrati,
Vse nič ne pomága tó!""

„Preljúba ženíca,
Kar praviš, to je rés!
Al tvôja butíca
Je terda ko lés.
Al' starec te ni hotel vzéti,
Mladim si bla zbirek na svéti:
Odljudna, ostudna,
Neumna tud' vmes."

„„Jez nisim te prosila,
De b' bil ti mêne vzél;
Možá bi bla dobila,
Bi me bil prav vesél!
So me taki snubíli,
Ki so komaj — hodíli,
Prav flétni, prilétni:
Zakaj s' me jim prevzél?""

„Škoda prevelika
Za vsaciga možá,
Ker taciga molika
Za svojo ženo jmá.
Govoriš ti vse narobe,
De nima nič podóbe:
To šramo na ramo
Sam vrag je meni dal!"

— 49 zlodi — 51 učasih — 55 ujedati — 58 V — 65 boš storila — 78 vbiješ — 80 ljub moj] ljubi — 87 udrihat. permahat — 95 le — 102 kamar] koder — 113 Ino. — *B. je iz SPKN. IV. 81—85. To je najbrž nov zapis, ker manjkata dve strofi proti koncu in je na mesto zadnje postavljena nova, popolnoma drugačna. — K v. 73—80 prim. št. 8295.*

Žena:

Kar hočem, naj bodem,
Gerda al štramasta,
Brez skerbi zdaj hodim
Po hiši kot gospa.
Proč me ne moreš dati,
Per men moraš ležati,
Do smerti na sveti
Sim tvoja, hopsasa!

Mož.

Tvoj jezik kot zlode,
Ker pika me narveč,
In včasi pa tudi
Ne veš besede reč.
Vse govoriš narobe,
De nima nič podobe;
Jezlati, vjedati
To znaš pa, de ni 'zreč!

Žena

Ha! sim ga že dobila
U svoje kleše zdaj!
Še večkrat jez dražila
Ga bodem za naprej:
Vse to hočem storiti,
Kar stri tebe vjeziti,
Razsajat', nagajat'
In ajfrat' čem vselej.

Mož.

Nič ne bodeš st'rila,
Če si lih kakor vrag,
Po herbti boš dobila
Iz palco, de bo strah.
Tak' dolgo čem nabijati,
Dokler morem gibati:
Čem vedit in vidit,
Al' boš dala gmah.

Žena.

Tega se nič ne vstrašim,
Če me lih tepel boš,
Kaj to gerbam našim,
Ko imamo devet kož!
Če eno al dve prebiješ,
Si precej palco ubiješ,
Li pusti slabosti
Ti svoje, ljub moj mož!

„„Bodi jez kakoršna hočem,
Gerda al štramljasta,
Po hiši brez skerbi hódim
Zdaj kakor žlahtna gospá.
Preč me ne moreš djáti,
Pri meni moraš ležáti,
Na svétu do smerti
Sim tvôja — hopsasa!““

„Tvoj jezik je ko zlódi,
Ta mene pika narvèč,
Včasi pa vunder túdi,
K ne veš beséde zrêč'.
Ne mórem te terpéti
Ali pa ljubo iméti;
Razsájat', nagajat',
To znaš, de ni zrêč'!“

„„O, kar sim te dobíla
V moje kleše zdaj,
Še bolj te bom dražila
Tudi za naprej.
Vse ti čem storíti
Kar têbe zna zjezíti:
Razsajat', nagajat'
Ti očem vselej!““

„Nič ne bóš storíla,
Če si lih huda k' vrag!
Paljco boš dobila
Po herbtu, de bo strah.
Na herbtu al na r...
Ti čem do živiga prid'ti,
Čem vdrihat, premahat'
Na enkrat kože tri.

„„Tega se jez ne vstrašim,
Če me ti tépel bóš;
Kaj je? Saj gerbo nosim,
Ki ima devet kóž!
Če m' eno ali dve prebíješ,
Saj si paljco razbiješ,
Le pusti slabosti
Ti ženske, ljubi moj mož!““

Mož.

Jez vender morem spoznati,
De se noč' poboljšati,
Zato čem poskušati,
Al' imam kaj moči.
Na herbti al per r...
Ti hočem do živga priti,
Čem vdrihat, premahat
Na enkrat kože tri.

Žena.

Jez ti čem skazati,
De ne maram za te;
Mogel boš spoznati,
De nič mi to ne dé:
Če me boš enkrat udaril,
Sam sebe boš razžalil,
Nič meni, li sebi
Bodeš storil hudo.

Mož.

Ti raca buzarona!
Tak nič te ne boli?
Zlod' naj se tac'ga šona,
Ti nisi od ljudi.
Tak dolgo nočem nehati,
Da moreš mi krepati,
Po gerbi, po perdi,
Lop, kamur perleti!

Žena.

Mož moj ljubeznivi,
Oh, več ne tepi me,
Tako še moj dan živi
Nisim čutila se!
Prosim za Boga, pusti,
To so ženske slabosti,
Kar delala, lagala,
Popred sim tebi vse.

Jez čem voljo tvojo
Spolniti zdaj in vselej,
In gerbe svoje
Bolj varvat za naprej.
Rajš hočem vse storiti
Kot več tepena biti!
Zdaj vsaka, k' je taka,
Poslušaj, če ne vé!

„O ti raca buzarona!
Tak te nič ne bolí?
Zlodi naj se te šona,
Baba, nisi od ljudi!
Tak dolgo te čem maháti
Dokler morem gibáti,
Po gerbi, po perdi,
Lop, kamor prileti!"

„„O moj mož ljubeznívi
Oh več ne têpi me!
Tako jez svoj dan žívi
Nisim čutila še!
Prosim te za Boga,
Jez sim zdaj vsa druga:
Kar djala, lagala
Poprej sim têbi vse!""

„Čakaj, nesréčna spáka,
Kaj tvoj jezik storí!
Kadar bodeš še taka,
Zdravílo se dobí.
Če ne boš dobro storíla,
S paljco se boš gostíla:
Bo péla, ko stréla,
Dokler te ne prerodí!"

8460.

(Dolenjska.)

Mož.

Kaj sem sturu reva,
Oh zdej še le spoznam,
Prepozno mene greva,
Zdej k' te že imam.
Ne morem si pomagati,
To je men za scagat(i):
O' naglost
Nevumna.
Jest tebi uržah dam!

Žena.

Zastonj je tožiti,
Imaš mislit na to,
Moj mož moreš biti
Mene lubiti zvesto.
Mene moreš lubiti
Z mano križe nositi.
Kesati
. . . . . .
Vse neč ne nuca to!

Mož.

Preluba ženica,
Kar praveš, to je res,
Al toja betica
Je terda koker les.
Namorem te terpejti
Ino za lubo imejti
Kir si čudna,
Ostudna,
In navumna tud vmes!

Žena.

Jest nisem prosila,
Deb bil ti mene vzel,
Moža bi bla dobila
De b me bil vesel.
Takšni so me lubili,
De so komej hodili
Prov fletni — perletni,
Tud krulavi vmes.

Mož.

Je škoda velika
Za vsacga moža,
De tacga malika
Za ženo ima.
En starc je noče vzeti,
Ki en zbirk vse nositi:
Na ramo — to štramo
Sam vrah mi jo je dal.

Žena.

Naj bodem, kar očem,
Gerda al štramasta,
Po cimre zdaj hodim
Brez skerbi kot gospa.
Preč me na moreš djati,
Per men moreš zaspati.
Do smerti — na sveti
Sem toja gospa.

Nož.

Toj jezik ket zlodi
Zdej pika me narveč,
Včasi pa tudi
Ne veš besede reč.
Vse govoriš narobe,
De nima neč podobe:
Resajat — nagajat,
To znaš, de ni zreč.

Žena:

Oh, k' sem te dobila
V' moje kleše zdej,
Še večkrat dražila
Te bom za naprej,
Vse očem striti,
Kar tebe zna zjeziti.
Resajat — nagajat
In ajfrat čem vselej.

Mož.

Neč ne boš strila,
Če si glih kakor urah,

8460. *Zapisal* B. B. l. 1828. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je po prof. Jos. Westru posodil K. Jamnik iz Brankova pri Vel. Laščah. V rokopisu se slabo ločijo šumevci in sikavci* (*z—s, ž —š itd.*).

Po herbtu boš dobila
S' palca, de bo strah.
Tok doug nočim nehati,
Dokler morem gibati:
Čem vedit — no zvedit
Al mi boš dala gmah.

Žena.

Tega se pa na vstrašem,
Če me glih tepu boš;
Kaj to stri gerbam našim,
Kir imama devet kož.
Če ena prebiješ,
Sej palca precej zbiješ:
Le pusti — skušati
To toje, lubi mož!

Mož.

Vidim, de pobolšat
Se na misliš ti,
Za to očem skušat,
Če imam kaj moči.
Na herbti al na r...
Očem do živga priti:
Čem vdarjat — premahat
Na enkrat devet kož.

Žena.

Al zdej že vidim,
De na maraš za to;
Mogu boš spoznati,
De na moreš za to.
Če me boš enkrat udaru,
Sam sebe boš paru (?)
Neč meni le tebi
Sturu bodeš hudu.

Mož.

Ti raca buzarona!
Tok neč ne boli?
Sam zlod nej se te šona,
Sej nejsi od ljudi.
Tok dolg nočem nehati,
De m' moreš krepati:
Po gerbi — po perdi,
Lop! kamer perleti.

Žena.

Moj mož ljubeznivi,
Na tepi me več:
Tako moj dan živi
Čutila nisem še;
Prosim, Bog odpusti
Te ženske slabusti:
Kar djala — legala (?)
Vse sem tebi dozdaj.

Mož.

Pogledaj ti, spaka!
Kaj toj jezik stri,
Kadar bodeš še taka,
Arcnija se dobi.
Če na boš dobro strila,
S palco se boš gostila:
Bo pela — kot strela
Dokler te prerodi.

Žena.

Moj mož, vola toja
Čem dopolnit vselej,
Ino gerba moja
Čem varvat za naprej.
Vse to očem striti,
Ket več tepena biti:
Zdej usaka — k je taka,
Nej šluša, če ne vej!

8461.

(Iz Podgorja.)

Oh kaj sem sturu reva!
Zdaj šele spoznam.
Prepozno me greva,
Zdaj, ko te že imam.

Ne morem si pomagat,
Oj men je za scagat,
Oj naglost neumna.
Sam seb si uržah dam.

8461. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 6.*

Zastonj ti je tožiti,
Al misliti na to.
Moj mož ti moraš biti,
Ljubiti me zvesto.
Z menoj križe nositi,
Vse voljno trpeti.
Mrmrati, kesati;
Vse ne pomaga to.

Preljuba ženica!
Kar praviš je res,
Al tvoja butica
Je trši, kakor les.
Še starec te hotel ni vzeti,
Ti zbirk si bla na sveti.
Odljudna, ostudna,
Pa tud' neumna vmes.

Saj nisem te prosila,
Zakaj si me pa vzel.
Moža bi bla dobila,
Da bi me bil vesel.
So taki me snubili,
Da komaj so hodili,
Priletni, prav fletni.
Zakaj s me jim prevzel?

Oj škoda prevelika
Za vsakega moža,
Ki takega malika
Za svojo ženo ma.
Vse govoriš narobe,
Da nima nič podobe.
To štramvo na ramo.
Sam vrag je meni dal.

Naj bom kakoršna hočem,
Grda al' štramvasta,
Brez skrb po hiši hodim,
Kakor bi bla gospa.
Preč me ne moreš dati,
Pri meni moraš ostati.
Na sveti do smrti
Sem tvoja, hopsasa.

Tvoj jezik je kot zlodi,
Ta pika me narveč,
Pa vendar, včasih
Ne veš kar nič izreč.

Ne morem te trpeti,
Še manj za ženo imeti.
Razsajat', nagajat'
To znaš, da ni izreč'.

Oh, ker sem te dobila
V svoje klešče zdaj,
Še bolj te bom dražila
Še tudi za naprej.
Vse hočem ti storiti,
Kar najbolj zna te razjeziti.
Razsajat, razgrajat
Ti hočem za vselej.

Nič mi ne boš storila,
Če ravno si ko vrag,
Ti s palco boš dobila
Po hrbtu, da bo strah.
Po hrbtu te nabiti,
Da živga čem ti priti,
Čem vdrihat', premahat
Naenkrat kože tri.

Jaz se to nič ne vstrašim,
Če glih me tepel boš.
Mi grbe stolkel nisi,
Saj ima kož zadost.
Če eno mi prebiješ,
Saj palco si razbiješ.
Le pusti, slabosti
Ti ženske, ljub' moj mož.

Raca, buzarona,
Tok nič te ne boli.
Naj ti pa zlodi šona,
Nis baba od ljudi.
Tak dolgo čem mahati,
Dokler morem gibati.
Po grbi, po vrati.
Al' kamor prileti.

Oh mož moj ljubeznjivi,
Oj več ne tepi me.
Tako res svoj ves dan živi
Čutila nisem še.
Oh prosim te za Boga,
Jaz sem zdaj že vsa druga.
Kar djala, legala
Poprej sem tebi vse.

Nesrečna gledi spaka,
Kaj jezik tvoj stori,
Če bodeš le še taka
Zdravilo se dobi.

Če prav ne boš storila,
Jo s palco boš dobila.
Bo pela, ko strela,
Da tebe prerodi.

8462.

(Iz šmarskega okraja na Štajerskem.)

Revež, kaj sem storil,
Zdaj se že spoznam,
Prepozno sem se zbudil,
Zdaj ko te že mam.
Ni mi za pomagati,
Meni je za scagati.
Nezumnost, prenaglost,
Da tebi strah ne dam.

Zastonj ti je žalvati
In zmišlàti na to,
Moj mož pa moraš biti,
Ljubiti me zvesto.
Križe z menoj nositi,
Žalvati in jokati.
Preljuba moja baba,
Kaj praviš resen je.

Palco imam terdo
Kakor drenov les,
Če me ne boš ljubila,
Ma mela vražji ples.
Čem ne boš dobro strila,
Se s palco bma gostila.
Bo pela kot strela,
Dokler te ne vkroti.

Preljubi moj mož,
Saj storil m nič ne boš,
Saj veš, da ženski herbet,
Ma vsaki devet kož.

Če eno al dve prebiješ,
Si palco močno zviješ,
Nič mene, sam sebe,
Le sebi škodval boš.

Škoda prevelika
Za vsakiga moža,
Ki takega malika
Za svojo ženo ma.
Toj bla na stvar na sveti,
Koj nišer ni htel vzeti.
To štramo na ramo,
Sam vrag mi jo je dal.

Saj te nisem prosila,
Da si me bil vzel;
B' si bla moža dobila,
Ki bi me bil vesel.
Še taki so hodili,
Me niso dobili,
Prav fletni, prijetni.
Pa ti si me prevzel.

Stara košara
B se rada štimala,
Po cimrih bi šprancirala
Kakor na gospa.
Proč me ne moreš djati,
Zraven mene moreš spati.
Na sveti do smerti
Sem tvoja, opsasa.

8493.

(Od Sv. Ane na Krembergu.)

Oh revež, kaj sem storil,
Ta zdaj še le poznam,
Prepozno mene griva,
Zdaj tebe že imam.

Ne morem si pomagat.
Alj meni je za cagat.
Oh naglost, neumnost,
Jaz v tebi uržah mam!

8462. *Zapisala* Mar. Stoklas. — *Iz njene zbirke.*
8463. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke I. str. 12—15.*

Zastonj je tebi cagat
No misliti na to!
Moj mož pa moreš biti,
Me ljubiti zvesto,
Vse križe z menoj nesti,
V težavah biti zvesti.
„Preljuba moja žena,
Kaj praviš, resen je.

Če ne boš zvesta baba,
Ma mela vražji ples.
Če ne boš prav storila,
Te bom jaz nuca les.
Če ne boš prav storila,
Ma s palcoj se gostila.
Se tepla kak strela,
Da hrbet spremeni.

Preljubi moj mož,
Saj mi storil nič ne boš,
Saj veš, da ženski hrbet
Ma vsaki devet kož.

Če eno ali dve prebiješ,
Si palco močno zbiješ,
Nič mene, sam sebe,
Sam sebe žalil boš.

Ti stara košara,
Bi rada se štimala.
Si luštna in fletna,
Si fante imala,
So luštne no fletne,
So bolj pametne!
Jaz revež neumni
S hudirom le trpim!

Nesreča prevelka
Za takega moža,
Ki takega hudira
Za svojo ženo ma,
Je ena stvar na sveti,
Ki je nihče neče meti,
To babo na ramo
Sam vrag mi jo je do!

8464.

(**Suhor.**)

Mož.

Oh kaj sem revež storil,
Ker tako babo imam,
Saj meni je za scagat,
Da ni več za pomagat.
Naglost,
Neumnost!
Jest sam sebi uržoh dam.

Žena.

Oh, zastonj se ti je tožiti
In misliti več nató.
Saj mi mož ti moraš biti,
Ljubiti me zvesto.
Saj preč me ne moreš djati,
Pri men' moreš ležati!
Oprti!
Do smrti
Sem tvoja, hopsasa!

Mož.

O ti raca, buzarona,
Sam vrag se te ne šona,
Saj ti nisi od ljudi.
Kadar boš še tak' storila,
S palico se boš gostila,
Bo pela
Kot strela,
Dokler te prerodi.

Žena.

Tega se jest ne vstrašim,
Če me ti tepel boš.
Saj jest grbo nosim,
Ki ima devet kož.
Če mi eno ali dve prebiješ,
Saj si palco razbiješ,
Le pusti
Slabusti
Ženske, ljub moj mož!

8464. *Zapisal* M. Žlogar. — *Iz njegove zbirke.*

Mož.

Oh ljuba ženica,
Kar praviš, vse je res,
Saj tvoja glavica
Je trja, kakor les.
Govoriš vse narobe,
Da nima nič podobe.
Odljudna,
Ostudna,
Neumna tudi vmes.

Žena.

Pa naj bom kakšna očem,
Neumna al štramasta,
Saj brez skrb po hiši hodim,
Kot v tem žlahna gospa.
Saj preč me ne moreš djati.
Oprti
do smrti
Sem tvoja, hopsasa!
Tralala,
Le pijmo ga!

8465.

(**Iz Goriškega.**)

Mož.

Oh kaj sem jaz storil,
Le komaj zdaj spoznam;
Prepozno mene greva,
Ker tebe jaz jumam.
S' ne morem več pomagat',
To meni je za scagati,
Naglost in neumnost,
Jest tebe obdolžim.

Žena.

Zastonj se t' je tožiti
Nuj misliti na to,
Moj mož moraš ti biti,
Me ljubit prav zvesto,
Me moraš ti ljubiti,
Za mano križ nositi,
Mrmrati in kesati,
Vse nič ne nuca to.

Mož.

Ljuba moja ženica,
Kar praviš, to je res;
Al šentana butica
Je trda kot ta les;
Ne more več trpeti,
Za ljubo te imeti,
Si čudna, oh prečudna,
Neumna tud vmes.

Žena.

Te nisem prosila,
Da bi bil mene vzel,
Moža bi b'la vdobila,
Da bi me bil vesel;
Takšne so mi snubili,
Ki so se komaj shodili,
Fletne in prevzetne
Si meni ti prevzel.

Mož.

Kakšna škoda velika
Za vsacega moža,
Kar tacega malika
Za svojo ženo ima.
Te star'c ni hotel vzeti
Na ramo svojo staro
Sam vrag je meni dal.
Da žvim zdaj s tako babo.

8466.

(**Od Sv. Jurija na Ščavnici.**)

„Oj, revež, kaj sem stora!
Zdaj te že poznam,
Prepozno mene griva,
Zdaj te že imam.

8465. *Zapisal* A. Pegan. — *Iz njegove zbirke, str. 188—190.*
8466. *Zapisal* Jož. Kranjc; *narekoval* Fr. Čagran. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

Ne morem si pomagat,
Meni je za scagat.
Oj naglost, neumnost!
Jas tebi uržoh dam."

„„Zapstojn je tebi jokat
No mislit si na to;
Moj mož pač moraš biti,
Me lübiti zvesto;
Vse križe z menoj nesti,
Jamrati, gladovati.""
„Prelüba moja žena,
Kaj praviš, resen je.

„Če ne boš zvesta, babä,
Bova mela vražji ples!
Če ne boš prav storila,
Te bom jaz nüca les!
Če ne boš prav storila
Boma s palcoj se gostila,
Bo pela, kak strela,
Da hrbet spremeni."

„„Preljubi moj mož,
Se storil nič ne boš,
Ne veš, kaj ženskin hrbet
Ma vsaki devet kož?
Če eno, dve prebiješ,
Si palco močno zviješ.
Nič mene, sam sebe,
Sam sebe žala boš.""

„„Se nisem te prosila,
Kaj bi me mogel vzet,
Jaz moža bi dobila,
Ba lušten in vesel.
Še taki so bili,
Kaj k meni so hodili
Prav luštni no fletni,
Pa ti si me prevzel.""

„Ti stara košara
Bi se rada štimala,
Da lüštne no fletne
Si fante imela.
So luštni no fletni,
Pa bole pametni.
Jaz revež neumen
S hujdičom zdaj terpim!"

„Ja, škoda prevelika
Za vsakega moža,
Ker takšega hujdiča
Za svojo ženo ma.
Je ena stvar na sveti
Je niše nešta meti.
To babo na ramo,
Sam vrag je meni dal."

„„Ja naj sem kakšna koli
Grda, šternasta.
Po zimi se špranceran,
Kak ena fajn gospa.
Proč me ne moreš djati,
Pri meni moreš spati.
Na sveti do smrti
Sem tvoja, hopsasa!""

8467.

(**Iz goriške okolice.**)

„Oh kaj sem storil reva,
To šele zdaj spoznam,
To me srčno greva,
Da tako ženo 'mam.

Ne morem si pomagati,
To meni je za scagati,
Naglost, neumnost,
Sam sebi vzorok dam."

„„Saj nisem te prosila,
Zakaj si me pa vzel,
Moža bi bla vdobila,
Da b' zmirom bil vesel.

Še take s' mi snubili,
Da komaj so hodili,
Fletni, prijetni,
Zakaj si me prevzel.""

8467. *Zapisal* Jožef Sokol. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 73.*

„Je žalost prevelika
Za vsakiga moža,
Za vsakiga malika,
Ki taku ženu 'ma.

Vse govori narobe,
Da nima nič podobe,
Štrambo na rambo,
Sam vrag t' je meni dal."

„„Naj bom taka kakor hočem,
Grda ali štrambasta,
Vse glih v hišo pridem,
Kakor b' bla gospa.
Na sveti do smrti
Sem tvoja, gopsasa.""

„Paklenski jezik babji,
Ne genješ pikati,
Primem eno pal'co
Začel bom flikati,

Po hrbti al' po r...,
Do živ'ga mora priti,
Po grbi al' po prdi,
Al' koder prleti."

„„Le tuči inu mlati,
Presrčni ti moj mož,
Saj imam devet kož,
Če adnu ti prebiješ,
Ostane sedem kož.

Je pela, ko strela
Po grbi, po prdi,
Bom tepel al' mlatil,
Dokler se prerodiš.

8468.

(**Goriška.**)

Oj kaj sem reva storil,
To šele zdaj spoznam,
To me močno greva,
Da tako ženo imam.

— Zastonj ti je tožiti
In mislit' več na to,
Moj mož ti moraš biti
In ljubit me zvesto.

Preljuba ti ženica,
Kar praviš, to je res,
Al moja ta glavica
Je trda kakor les.

— Saj nisem te prosila,
Zakaj si me uzel,
Moža bi bla vdobila,
Da bi me bil vesel.

Oh škoda prevelika
Za takega moža,
Ki takega malika
Za svojo ženo 'ma.

— Govori, kakor hočeš,
Da sem grda, vmazana,
Pri meni moraš spati,
Ko da bi bla gospa.

Tvoj jezik je kot zlodi,
To draži me največ,
In kadar se pa moli,
Pa ne znaš besede 'zreč.

Oh, ko sem te udobila
V moje klešče zdaj,
Še bolj te bom jezila
Zdaj in zanaprej.

Oh nič ne boš storila,
Čeravno si kot vrag,
Pa s palco boš dobila
Po hrbtu, da bo strah.

Jaz se tega ne ustrašim,
Saj na hrbtu grbo imam,
Če mi to razbiješ,
Gotovo te ne bo sram.

8468. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke VI. št. 19.*

Raca buzarona,
Tako te nič ne boli,
Naj te vrag vzame,
Ti nisi od ljudi.

Oh mož ti ljubeznjivi,
Nikdar več ne tepi me,
Saj ljudje so tega krivi,
Ki lagali so to vse.

Nesrečna, glej, ti spaka,
Kaj jezik tvoj stori,
Če boš zanaprej še taka,
Zdravilo se dobi.

Saj nikoli več ne bom odgovarjala,
Mar od mene ti želiš,
Mar li tebi bom obljubila,
Gotovo še vse dobiš.

Kedor hudobno ženo ima,
In jo vkrotiti ne zna,
Naj se po tem ravna,
Gotovo mu bo pokorna vsa.

8469.

(**Od Sv. Antona v Slov. goricah.**)

Oj človek, kaj sem stora,
Pa zdaj še le spoznam,
Prepozno mene griva,
Pa zdaj te le imam.
Nemorem si pomagat,
Oh meni je za scagat,
Oh naglost, neumnost,
Jaz tebi uržoh dan.

Zastonj je tebi javkaje,
Ne misli si nato.
Moj mož pač moreš biti,
Ljubiti me zvesto,
Vse križe z menoj prestati,
Se z meno radovati.
Preluba moja žena,
Kar praviš, resen je.

Oh škoda je velika
Za vsakiga moža,
Ki takega hudira
Za svojo ženo ma.
Si bla ena stvar na sveti,
Pa niše neče meti.
Ta babo na ramo
Sam vrag mi jo je dau.

Saj nejsem te prosila,
Da bi me ti vzel;
Jaz moža bi dobila,
Ki bol lušten no vesel.
Saj taki so že bili,
Ki kmeni so hodili,
Bol luštni no flehtni,
Pa ti si me prevzel.

Ti stara košara
Bi se rada štimala,
Kak luštne ino flehtne
Je fante imela.
Pa luštni in flehtni
So tudi bolj pametni,
Jaz revež neumni
S to kvoklo kaj trpin.

Prelubi moj mož,
Saj mi storil nič ne boš,
Saj veš, ženski hrbet
Ma vsaki devet kož.
Če mi eno ali dve prebiješ,
Si palco močno zviješ,
Nič meni samo sebi,
Sam sebe žala boš.

Če sem glih tako stara
In grda gobasta,
Po cimri pa špranciram
Kakor tan gospa.
Pri meni moreš spati,
Se z menoj radovati,
Na sveti do smrti
Sem tvoja hupsajsa.

8469. *Zapisal* Avg. Lah. — *Iz njegove zbirke št. 10.*

8470.

(Iz Črnuč.)

„Ti baba — naráma,
Ti nis' ûâd ъldí,
Tъ bodъm polûâmu
Vse glide 'n kosti.
'Ko dôûh te čъm mahatъ,
Dъ mъ morъš v rokáh krepátъ.
Po părdi, po gărbi,
Lop, kamъr pъrleti!"

„Če sъm glih garda, štramvasta,
Vъndъr po cimrъ hodъm,
Kokъr jená gospá.
Preč me na morъš djatъ,
Pъr mjъn morъš ležatъ
Na svetъ. Dă smărtъ
Sъm tûâja — hopsasá.

8471.

(Od Ljutomera.)

Žena.

Jaz moža sem dobila
Ja svoje škrample zdaj,
Ne bom ga izpustila,
Ne dam ga več nazaj.
Vse hočem jaz storiti
No tebi v jezo priti,
Nasajat no zbadat,
Še dražit čem vseli.

Mož.

M' nič ne boš storila,
Če glih si kak lisjak,
Po hrbti boš dobila
S palcoj, de bo strah.
Čem tebe jaz pretepat,
Da se ne moreš gibat,
Čem skusit no zvedit,
Al mam še kaj moči.

Če ne boš vrla žena,
Ma imela vražji ples,
Za vse, kaj bi rada,
Bom le jaz nuca les,
Če prav ne boš storila,
Ma s palcoj se mastila.
Bo pela ko strela,
Ti hrbet spremeni.

Žena.

Jaz tega se ne vstrašim.
Če glih me tepel boš,
Ne veš, kaj ženski hrbet
Ma vsak devet kož.
Če eno al dve nabiješ,
Vseh deno ne prebiješ,
Le pusti slabosti
Te svoje, ljubi mož!

Mož.

Zdaj vidim, da poboljšat
Se kar ne misliš ti,
Zato čem poskusit,
Al mam še kaj moči:
Po hrbti al po r...
Ti čem do živ'ga priti,
Čem skušat prebiti
Na enkrat kož tri.

Žena.

Jaz tebi čem pokazat,
Da ne maram več zate,
Ker boš ti mogel spoznat,
Poboljšat mene ne.
Če enkrat me boš vudaril,
Sam sebe boš razžalil.
Nič meni, le tebi
Vse hudo prilet!

8470. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Marija Fink. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 28.*

8471. *Pomnožil* Jos. Stuhec. — *Iz njegove „Pesmarice" V. 543—547.*

Mož.

Ti raca buzarona,
Kaj nič te ne boli?
Sam mačak te naj zašona,
Ti nesi od ljudi!
Tak dolgo čem le mahati,
Da znala boš še prositi,
Po hrbti. po prdi,
Kam koli prileti!

Žena.

Oj mož moj ljubeznivi,
Kar več ne tepi me,
Skoz celi den moj živi
Čem rada vbogat te:
Prosim za Boga, pusti,
To ženske so slabosti,
Kar delala, lagala
Popred sem tebi vse.

Mož.

Kaj storil sem jaz reva,
Zdaj že te prav poznam,
Prepozno mene greva,
Zdaj gda te že imam.
Ne morem si pomagati.
To me še zdaj le prav skrbi,
Oj naglost, neumnost,
Le tebi zrok jaz dam!

Žena.

Zapstonj je tebi tožiti
In misliti na to:
Moj mož ti moreš biti,
Me ljubiti zvesto,
Ze vsem me oskerbeti,
Z mano križe nesti,
Mrmrati, kesati
Nič več ne hasni ti.

Mož.

Preljuba moja žena,
Kaj praviš, resen je:
Le pamet je faljena,
Pa daj podučit se!
Maš tak svoje šege, glavo,
Kakti le kamen trdo,
Pa bom njo prekuko,
Da celo mehka bo.

Žena.

Saj nisem te prosila,
Da bi ti mene vzel,
Bi moža že dobila,
Kter bil bi prav vesel,
Takši so me snubili,
Da komaj so hodili,
Prav fletni no luštni,
Prevzel pa si me ti!

Mož.

Ti stara košara,
Bi se rada gizdila,
Da fletne in čedne
Si fante imala.
Ti fletni in čedni
So bolj bili spametni,
To babo na ramo
Sam Bog mi njo je dal.

Je škoda prevelika
Za vakiga moža,
Da takiga malika
Za svojo ženo ma.
Nobjen te nehta vzeti,
Nobjen za ženo meti,
Le meni k nesreči
Si dana bla mi ti.

Žena.

Naj bom jaz kaka godi,
Al grda, šegasta,
Brez skrbi zdaj jaz hodim
Po hrami kak gospa:
Proč me ne moreš djati,
Pri meni moreš spati,
Do smrti na sveti
Bom tvoja, hopsasa!

Mož.

Tvoj kačji jezik mene
Ja pika me največ,
Vse hudo mi zadene,
Da ne mogoče zreč,
Vse govoriš narobe,
Da ne ti je spodobe,
Jezlati, vjedati,
To je tvoj ženski meč!

Jaz čem le voljo tvojo
Ti spolniti vselaj,
In grde šege svoje
Popravit za naprej.
Raj hočem vse storiti
Ko več tepena biti,
Zdaj vsaka, k je taka,
Poslušaj, če ne veš!

Mož.

Zdaj vidiš, ljuba žena,
Da vbogat moreš ti,
Če ne še palca ena
Pripravljena stoji,
Saj lešnje je ne drago,
S tem bom ti že pomago,
Napravo bom tebe,
Da pridna žena boš.

Žena.

Preljubi mož, prinesi
Ti meni zanko zdaj,
Da jezik moj pregrešni
Držala bom nazaj.
Bom ti pokorna žena,
Kak malo ktera je,
Ponižna no gvišna,
Da bo trpljenja v kraj.

Mož.

Poglejte, ljubi moži,
Kak nektere žene so,
Kjer strastne slabosti
Njih rade obdajajo.
Naj spolnijo dolžnosti,
Vsel može spoštovati,
Te v miru živijo
Prav zložno v zakonu.

8472.

(**Iz Smlednika.**)

Mene močno griva,
Da te za ženo mam,
Prepozno mene griva,
Ah zdej, da že te mam!
Če noš nič marala,
Ma s palco se gostila,
De bila kak strela,
De herbet spremeni.

O moj moš lubleni,
Še tega ti ne veš,
Kaj ma vsaki ženski
Herbet devet koš.
Če eno dve prebiješ,
Si palco vso razbiješ,
Nič mene, sam sebe,
Sam sebe žaljo boš.

Ti stara komara
Bi rada štimala,
In grube in mlade
Fante motila.
Vsi keri so vletni
So bole spametni,
Jas reven, neumen
S hujderom zdej terpim.

Nej sem, kakša sem
Goder hurmasta,
Po cimri španceram
Kak ena gospa.
V krej me ne mreš djati,
Pri meni moreš spati
Na sveti do smerti
Sem tvoja, hopsasa!

8473.

(**Perovo.**)

Sem štramva narava,
Bi rada moja b'la.
Oh kaj sem storil reva,
Zdaj še se spoznam;

8472. *Zapisala* Tereza Pošepl (*poslal* M. Slekovec). — *Iz njenega rokopisa, št. 4.*

8473. *Zapisal* M – Z—. — *Iz zbirke Franceta Francetovega IV. št. 37, kjer je k v. 1 pripomnjeno: „Kako se naj to razume, ne vem, pela je tako.“*

Prepozno me greva,
Oh ker te že imam.
Ne morem si pomagat',
Oh meni je za scagat'.
Oh naglost, neumnost,
Sam seb' si uržah dam.

Zastoj ti je tožiti
In misliti na to,
Moj mož ti moraš biti,
Ljubiti me zvestó;
Z menoj križe nositi,
Vse voljno trpeti,
Mrmrati, kesati,
Vse to ne nuca nič.

Oh ljuba ženica,
Kar praviš, to je res,
Oh, tvoja butica
Je trda kakor les.
Govoriš vse narobe,
De nima nič podobe
Si čudna, odljudna,
Pa še neumna vmes.

Naj bom kakoršna hočem,
Grda al štramvasta,
Pa vendar po cimru hodim,
Kokr ena gospa.
Preč me ne moreš dati,
Pri meni moreš ostati,
Na svetu do smrti
Sm tvoja, gopsasa!

Saj nism te prosila,
De bi ti mene vzel,
Moža bi bla dobila,
Da bi me bil prav vesel.
Tak' so me snubili,
Da komaj so hodili,
Prletni, prav fletni,
Pa si me jim prevzel.

8474.

(**Gorenjska.**)

Oh, kaj je gerbam našim,
K' imajo devet kož!
Če dve al tri prebiješ,
Gotov si palco zbiješ,
Slabosti, norosti
Poznamo od vas moš!

Oj raca buzarada!
Tok te nič ne boli?
Tis ena cela žvina,
Ti nisi od ljudi.
Ne morem te trpeti
Inu za ljub imeti,
Si čudna, odludna,
Nemarna tud vmes.

Po glavi al po r...,
Ti čem do živga priti:
Bo pela ko strela,
Dokler se ne prenarediš!

8475.

(**Iz Blok pri Cerknici.**)

„O ti vražja baba
Sъ žli͡ehnъjъ ku vrag.
Palco bu͡oš dobila
Ne hrbъt, de b͡o strah.
Ne hrbtъ al ne r..ъ
Ti mu͡orem do živga priti,
Negajat, resajat,
De bu͡o strah."

„Jez se tъga nъč ne vstrašъm,
Kъ imam devi͡et ku͡ož."

8474. *Zapisal* Karel Pleško. — *Iz njegovega rokopisa B.*

8475. *Zapisal* Izidor Modic; *narekovala* Micka Pirman iz Ravnika *Več ni znala.* — *Iz Modičeve zbirke.*

8476.

(**Staroselo pri Kobaridu.**)

Lepa moja ženica,
Kar ti rečeš, to je res,
Toja trda glabica
Je trda koj ta les.

Tkej te bom mogu potukati,
De boš mogla krepati,
Po hrbti, po glavi,
Komer prletí.

8477.

(**Z Banjšic.**)

Po kambrci španciraš,
Na druge se oziraš:

Neumno, ostudno,
In še nekaj druzega vmes!

8478.

(**Z Banjšic.**)

Ti čem drkoj dajati,
Da storim ti ukrepati,

Po pèrdi po grdi,
Lih koder perleti.

Ne vé, kam bi ž njo.

8479.

(**Iz Cerovca.**)

Če jo denem na polico,
Se nameri na stenico.
Oj joj — kam bi z njoj?
Qua, qua quundum
Abitare fratres — jucundum.

Či jo denem gor na peč,
Ti je nebom mela več. Itd.

Či jo denem na smitišče,
Tam pa najde slepo pišče.

Či jo denem gor na tram,
Tam jo najde černi vran.

Če jo denem pod piskrič,
Tam jo najde sam hudič.

Či jo denem gor za vol,
Tam jo najde grdi thor.

Či jo denem gor za slemen,
Tam jo najde mišje pleme.

Či jo denem za otar,
Tam jo najde črni far.

Zamenjal jo bi.

8480.

(**Kropniška.**)

Oženil sem se,
Pa priženil nič ne,

Eno majhno mlado,
Pa še tisto bolno.

8476. *Zapisal* M. Skočir. — *Iz njegove zbirke.*
8477. *Zapisal* J. Humar. — *Iz njegovega rokopisa str. 40.*
8478. *Zapisal* J. Humar. — *Iz njegovega rokopisa str. 40.*
8479. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. X. 3.*
8480. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke str. 66—67.*

Bom pankeljcov kupil,
Opankljal jo bom,
Na Koroško je peljal,
Zamenil jo bom.

8481.

(**Kranjska.**)

Sem se réveš oženio,
Sem malo perženio:
Eno mlado ženò,
Ki ne maram za njo.

En bunkelc bom kupio,
Opanklao jo bom,
Jo v Gradec popeljam,
Zatavšao jo bom.

Poglej si, poglej si
Na levo rokò,
Boš vidô, boš vidô,
Kak rajajo š njo.

Le suč jo, le suč jo
Na levo roko,
Na desno jo varji,
Da padla ne bò.

Ne suč mi je več,
Podplatje so preč:
Pa bo šostar peršô,
Pa bo drugo peršiô.

Želi si ženine smrti.

8482.

(**Kobarid.**)

San sem se oženil,
Tako, da b' se ne bil;
'No grdo, staro babo sem ušabal,
Tako, da b' je ne bil.

Prodati je ne morem,
Ubiti je ne smem;
Oj ti Bog veliki!
Kaj bodem ž njo začel?

Drug' možje imajo lepe žene,
Jih po semnjih vozijo;
Jaz 'mám no grdo staro babo,
Nikamor ž njo ne smem.

Bom pobič k maši hodil
Vsako nedeljo, vsaki dan,
Bom mojga boga prosil,
Da b' skoraj ležal sam.

8483.

(**Levpa nad Kanalom.**)

Študent jest nečem biti tvoj,
Duhovski stan,
Ker ležat ne morem san.
Lanjsko leto sem se vženiu,
No grdo babo sem vdobiu.
Prodat' jo ne morem,
Ubít' jo ne smem.
Kaj bom ubožec ž njo storu!

Jest ubogi hodim k maši,
Ob nedelj', vsaki dan,
Jest zdej Boga prosim,
De b' skorej ležau san,

8481. *Zapisal* M. Kastelic. — *Iz VO. XVI. A. 14. 15. V VO. X. 5. je napisana s temi razlikami:* 6 opanklav — 8 zataušov — 12 ž njo — 18 podplati.

8482. *Zapisal* Jul. pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke.*

8483. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela in pravila* Marija Šuligoj. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 58.*

Veseli se, da je umrla.

8484.

(Iz Ščednja.)

Moja žena m' je umrla,
San Bóh jo je vzéu,
Nobeden ne verje,
Kako sen veséu.

8485.

(Od Zagorja na Savi.)

Lansko leto sem se uženu,
Prov no sitno sem dobiv,
Letos mi je pa umerla,
Oh kako sem zdaj vesev!

8486.

(Iz podjunske doline.)

Vlan sem se oženiv,
Da bi se kna biv,
Ta baba sem zdaj tepe,
Komaj sem še živ!

Za kruha jo poprosim,
Saj mi ga ne da;
Za lasi me popade,
S hiše me pelja.

Zunaj mi potegne
Hvače dol čez r..,
Potlej me naseka,
Sem pa sit.

Peč se mi je podrva,
Oj kaj bom zdaj počev,
Baba mi je vmerva,
Kako bom zdaj vesev!

Peč smo zazidali,
Hvala bod Bogu,
To babo pokopali,
O juhuhu!

8487.

(Štajerska.)

Lansko leto sem se ženil,
Pa čist mali sem še bil,
Al baba me pa tepe,
Da enmalo sem še živ.

Za kruha njo prosim,
Oh saj mi ga ne da,
Za lase me popade,
Čez vrata me pela.

Al peč se mi je poderla,
Oj kaj bom zdaj začel.
Al baba mi je umerla,
Zdaj sem pa vesel!

Plesali bi radi,
Pa godca ni bilo,
Pa godca smo dobili,
Pa placa ni bílo.

V pervim kot' je brana,
V drugem pa drevo,
U tretjem stara baba,
Ki me gleda prav gerdo.

8484. *Zapisal* Ivan Grbec. — *Iz njegove zbirke 93.*
8485. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 29.*
8486. *Zapisal* Blaže Ranc. — *Iz njegove zbirke št. 4.*
8487. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke R. Kovačiča III. 18.*

8488.

(Gorenjska.)

Van sem se oženu,
Pred pustom je blo,
Bi radi plesali,
Muskontov ni blo.

Muskonte dobili,
Pa kraja ni blo,
V prvem je bla brana,
V drugem pa drevo,
V tretjem moja žena,
K je držala se grdo.

Kruha sem jo prosu,
Pa men' ga ne da,
Za lase me popade,
Ven čez prag me cefra.

Peč se je podrla,
Oh kaj bom jaz začel!
Žena mi je umrla,
O kako sem jaz vesel!

Peč smo zazidali,
Oj hvala bod Bogu:
Ženo pokopali,
Oj juhuhuhu!

8489.

(Štajerska)

Lan sem se ženil,
Pred postom je blo,
Pa rad bi bli plesali,
Pa godcov ni blo.

Godce smo dobili,
Prostorja ni blo,
Pa godce smo dobili.
Prostorja ni blo.

Vonem kot je brana,
V drugem pa drevo,
A v tretjem moja žena
Držala se grdo.

Kruha sem jo prosil,
Pa mi ga ne da,
Za lase me potegne,
Čez vrata ven spelja.

Peč se mi je podrla,
Oh kaj bom začel?
Pa žena mi je vmrla,
Kako sem jaz vesel!

Peč smo sezidali,
Oj hvala Bogu!
Pa ženo zakopali,
Oje! O juhuhu!

8490.

(Iz Kaplišč.)

Lani sem se bil oženil —
Pred pustom je blo.
Plesali bi b'li radi,
Pa gočkov ni blo.

Gočke smo dobili,
Pa plača ni blo,
V enem kotu stoji brana,
V drugem pa drevo.

V tretjem je žena moja,
Me gleda prav gerdo:
Kruha sem jo prosil,
Pa mi ga ne da.

8488. *Zapisal* neznanec. — *Iz Franč. Francetove zbirke II. 7.*
8489. *Zapisal* neznanec. — *Iz Gj. Stj. Deželića „Hrv. pjesmarice", 5. izd. Zagreb, 1903. Str. 742.*
8490. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Za lase me prime,
Venkaj me cefra:
Res škoda je blo!
Žena je pa umerla,
Čast, hvala Bogu:
Peč smo naredili,
A ženo zakopali!

8491.

(Iz Mozirja.)

Lani sem se oženil,
Ko sem še mejhen biv,
Baba me tak tepe,
Da sem malo živ.

Za kruha sem jo prosil,
Pa saj mi ga ne dà,
Za lase me pocuka,
Ven iz hiše me pelja.

Plesali bi radi,
Godcev pa ni blo;
Godci so že prišli
Sedaj pa prostora ni blo.

V prvem kotu je bla brana,
V drugem pa drevò,
V trikem je bla baba,
Ki gleda me grdò.

Peč se je podrla,
Ojo jo jo!
Baba mi je vmerla
Juhuhuhu!

Peč smo pozidali,
Hvala Bogu!
Babo pokopali
Juhuhuhu!

8492.

(Iz Trzina.)

Tri vrane, tri srake,
Tri bele gosi,
So n'coj cepetale,
Krog naše vasi.

B'le rade plesale,
Prostora ni b'lo,
V enem kot je bla brana,
V ta drugem drevo.

V te tretjem se kuhinjske
Micke tepó.

8493.

(Torovo.)

Tri srake,
Tri vrane,
Tri bele gosi,
N'coj so letale
Ukol' naše vasi.
Ble rade plesale
Pa goscov ni blo,
So gosc pršl',
Pa prestora ni blo.

Lubi fantič mlat,
Če me plesat uzameš.
En hlancat ti dam;
S'noč' s'm ga vcvrva,
Tla v varžat ga jmam,
V ta parumo kot' je bla brana,
V ta drug'mo drvo,
V ta trekmo pa baba
S ta krivo nogó.

8491. *Zapisala* Rezika Pfeifer. — *Iz njenega rokopisa št. I, ki mi ga je izročil Frč. Praprotnik.*
9492. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. 39, 4.*
8493. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 38.*

8494.

(Selce pri Savi.)

Tri race. tri pure,
Tri bele gosi,
Sinoči so hodile
Okol naše vasi.

Bi rade plesale,
Pa godcev ni blo,
Pa godci so prišli,
Pa placa ni bilo.

V en'm kot je bla brana,
V en kot pa drevo,
V t' trekem je baba
Se držala grdo.

8495.

(Iz Matene pri Igu.)

Tri purce, tri račke,
Tri bele gosí,
Sa s'nuči večaie
Krog naše vasí.

Bi rade plesale,
Pa g^{u}odc nej b'lu,
Sa g^{u}odce naj^{i}ele,
Prest^{u}ora nej b'lu.

V anm k^{u}ot je b'la brana,
V ta druzm drvú,
V ta tr^{i}etjm pa baba,
K gl^{i}eda grdú.

8496.

(Od Zagorja na Savi.)

Tri pure, tri race,
Tri bele gosí
So snoč caplale
Ukol naše vasí.

Plesale ble rade,
Pa godca ni blo,
So godca dobile
Pa placa ne blo:

U nmo kot je bla brana,
V ta drugem drvo,
S ta trecga me gleda
Na baba grdo.

8497.

(Bleška)

Tri race, tri kure,
Tri sive gosi
So skupaj hodile
Po grajskej vasi.

B'le rade plesale,
Prostora ni b'lo.

Ta prvemu brana,
T'a drug'mu drevo,
Ta tretjimu pa baba s to krivo nogo.

8494. *Zapisal* Jožef Cejan; *povedala* Micka Beja. — *Iz Cejanove zbirke IX. št. 16.*

8495. *Zapisal* Frč. Kramar; *ima tudi napev.* — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8496. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 89.*

8497. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegovega NB. 20.*

Zapravljivec.

8498.

(**Trnovska okolica nad Gorico.**)

Pobič mlad, en ledih fant,
Mlado čečo petnajst let
Si želi za ženo vzet.
Ljubi oče, ljuba mat',
Al' ji hoč'te doto dat'?
Meni mar ni več zato,
Samo, da jo le dobom. —
Bla ženitva, dan šteman,
Rajalo je, vriskalo,
Vse okolj je piskalo.
Pa prešel še mesec ni,
Začneta se praskati,
Praskati in kregati,
Eden, druz'ga zmerjati.

Ona:

Ti boš vse zapravil, ded'c,
Saj nis' k hiši nič prinesel.
Le en pinkelc b'lo je vse:
Strgane si imel čevlje,
Štufce stare brez pete.
Klobuk t' je visel dol po glavi,
Pri srajc' so t' mankali rokavi,
Lajbč je stergan bil na pol,
Drugo 'mel si vse okolj.

On:

Kaj s' pa ti prinesla, dobro vem,
Ki se tak' štimaš proti ljudem
Kikljo s' 'mela ven 'z pezdirja,
Burtoh strgan venka s perja,
Rute s' 'mela dve po pol,
Ni panjav bilo nikolj;
Škornje gor s' b'la pozabila,
Kuhanca je bila gnjila,
Skled'c in kotlov ni b'lo nič,
Ti za delat' nis' zanič.

Pijanec.

8499.

(**Podgorje.**)

Ti prešenčani Jaka
Rad pije in ji.
Vesuje in skaka,
Da baba nče vi.

8498. *Zapisal* A. Pegan. — *Iz njegove zbirke, str. 20—22.*
8499. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheinniggovih NPKS. št. 386.*

8500.

(Iz Žabnice pri Loki.)

Prešmentani Jaka
Rad pije, rad jej,
Razsaja in skače,
De baba ne vej.

2501.

(Kranjska.)

Prehentani Jaka
Rad pije no jé,
Vasuje no škaka,
De baba ne vé.
Pojeda klobase,
Pojeda mesó,
Včasi pa strada
Da smil se Bogu!

8502.

(Iz Frama.)

Ko krajcer dobi,
Ko uže v kerčmǫ leti,
Še le doma bî bîl,
Vsej bî nič ne zapil,
Bî krajcar prišparal,
Bî kupil soli.

8503.

(Kropniška.)

Oh pijan'c je presica,
Ma s.ajco 'zza hlač,
Ta uboga ženica
Nazaj mu jo tlač'.

8504.

(Od Zagorja na Savi.)

Neč ne porajtajte, mamica,
Če imate glih pjanca:
Sej dolgo ne bo,
De bo peršvedrov domu!

8500. *Zapisal* H. Sevar; *pel* J. Berčič. — *Iz Sevarjeve zbirke I., str. 25.*

8501. *Zapisal* Val. Vodnik. — *Kitica 1. je iz Vrazovega prepisa v VO. XVI. 1. knj. str. 21 (kjer je Vraz pač svojevoljno premenil* jè, vè*), kitica 2. je iz Vodnikovega rokopisa (Kast.) 8. Vrazov prepis te kitice v VO. XVI. 1. knj. str. 21 se loči v tem:* 5 Pojeda — 6 mesò — 7 Učasi — 8 smìl . . . Bogò. *Natisnil jo je Levstik v „Vodnikovih pesmih" str. 153 (9) s temi predrugačbami:* 2, 3 in 4 Da — 5j 6 Pojéda — 7 V‵ časi — 8] Da smil' se Bogú.

8502. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. III. 42., kjer je zapisana v zvezi z dvema drugima pesmima.*

8503. *Zapisal* S. Zupan. — *Iz NB. 55.*

8504. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 87.*

8505.

(Iz Ihana.)

„Francъlčък, táncъlčък,
Dôma te čakajo
Fantjъ tъrjъ!“

„„Nej me le čakajo,
Sej me pъrčakajo,
Jast pa še dámъ na grem!““

„Francъlčък, táncъlčък,
Dôma pa Ančka
Bovna leži!“

„„Nej le leží,
Nej le leží,
Sam Boh nej za zravje skrbí!““

8506.

(Iz Suhe pri Kranju.)

Jest pa moja Špeva,
Sva šva na žegnanje,

Ona mene krega,
Ker pijem rad žganje,

8507.

(Štajerska.)

Katarina,
Kočka zelena,
Za tiste lüdi,
Ki v krčmi
— — — —

Doma se perdere,
Z burklami tere,
Ženka beži,
Ka župa kipi.

Pijanec in slab gospodar.

8508.

(Radiše.)

Burno jaz havž'jam,
Žhanje jaz rad pijam,
Döčva pa krieha se,
Da kna vmrjam.

(Podjunsko.)

Jaz sem an star cimperman,
Žganjce jaz rad pijam,
Baba pa kriga se,
Da kna vmrjam.

8509.

(Kranjska.)

Slabo jez kmetujem,
Žganje pa rad pijem,

Žena pa krega se,
Ko ne vmerjem.

8505. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* mati Terezija. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 29.*

8506. *Zapisal* Fr. Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

8507. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Priobčil Ferdo Kočevar v „Novicah“ XXVI (1868) 254 med „odlomki slov. narodnih pesem, ki so se pri plesanju kola nekdaj popevale.*

8508. *Zapisal* neznanec. — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1032.*

8509. *Zapisal* (?) Mat. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih „Povasnih p.“ št. 19, Verz 1. beri* Slábo jez kmétъjem. *Prepis v VP. V. št. 239.*

Piši me baba v r..,
Jez pojdem žganje pit:
Žganje je merzlica
Naših mošnic.

Birt je po žganje šal,
Zraven je pa memral:
Kje bom per tebi
Dobička iskal?

Kadar sim vse zapil.
Birt je pa jezen bil,
Me je pa s' palico
Skoz duri podil.

Prav mi striš, prav mi striš,
Če me lih zapodiš:
Ko b' doma ležal bil,
Bi pa d'narce imel.

„Naj boli (v) božje imé,
Ker sim jaz vzela té.
Zdaj bom pa v' grimnosti
Starala se!

Kje b' en tak možej bil,
Kje b' en tak možej bil,
De bi mi kupil
Tri funte soli?

Sol pa že sama jmam,
Moko pa že spekljam,
De kaj otročičam
Skuhat imam!"

8510.

(Iz konjiške okolice.)

Slabo gospodarim,
Žganje pa rad pijem,
Žena pa se krega,
Da tak dolg' ne umerjem.

Jaz pa grem žganje pit,
Ti me pš, babca, v ...;
Žganje je mrzlica
Nažih mošnic.

Mošnja mi trese se,
Ves li žganje me,
Mošnja pa birta se
Prav močno ustrašla je.

Birt je po žganje šel,
Drobno je godrnjal,
Kje bom pri tebi
Dobitek iskal?

Denarci so dobri bli,
Ktere sem jaz zapil.
Potlej me s palco je
Skoz vrata podil.

Ker me je vun podil,
Prav mi je storil,
Denarce bi v aržet 'mel,
Ko ne bi jih zapil.

8511.

Sádo gospodujem,
Žganje pa rad píjem;
Žêna pa krége se,
Ki dolgo ne vmerjem.

---

se loči v tem; 12 Dobička] Prefita. *Pesem je natisnjena v SPKN. V. 40—41 s temi predrugačbami, ne glede na naglaske in apostrofe:* 5 ret — 6 žganjček — 9 Birt] Oštir — 9 šel — 10 mermral — 14 Birt] Ostir — 5 pal'co — 20 Bi pa] Bi — 23 grimnosti] žalosti — 25] Kje bi tak móže bli (nam. bil) — 29 može — 29 pa že] če že — 30 spekljam] zbernjam — 31 De kaj] De — 32 Skuhat] Kaj skuhat.

8510. *Zapisal* (?) Lovro Štepišnik. — *Iz njegove knjižice „Ženith, ali svatb. navade in napitn.", 1885, str. 59—60.*

8511. *Zapisal* neznanec. — *Iz SPKN. IV. 97—98.*

Piši ti me, baba, v r..
Jaz grém pa žganje pit:
Žganje je merzlica
Naših mošnic.

Mošnica mi trése se,
Žganja pa veselí me.
Kako je birtna
Vstrašila se.

Birt je po žganje šel,
Drobno je godernal:
„Kje bom pri tebi
Dobička iskal?“

Dobiček je dóber bil,
Dnarce sîm vse zapil:
Potlej me je s paljco
Skoz duri podíl.

Prav mi storiš,
Ker me vun podíš;
Ko b' jez bil doma ležal,
Dnarce bi imel!

Ena pesem je ven poslana.

8512.

(Iz begunjske okolice na Gorenjskem.)

Ana pesem je na dan peršva
Iz Dunaja ausem rotempferda,
V Tržič smo jo mi dobili
Od vseh je potrjena.
Zdaj vam bom en špas povedov
Od te žene ino moža,
Kokó sta se te dva veseva,
Ker sta še oba mvada.

Kdor velik po svetu hodi,
Marskater špas naleti,
Koker sem ga jest andan slišov
Med dvema zakonskema.
Firbec me je kje perpravu
Poslušat, kaj se godi.
Pod oken sem se nastavu,
V hiš pa še vuči ni.

Mož pride z oštarije
Tok p'jan ino srdit,
Komaj so ga noge nosile,
Tok ga je bil nalit.
On zasliši to žensko štimo:
Nisi mogu tam ležati,
Čer s' ga dons cev dan žru?
Oh pijanc, al' si pršu?

„„Tiho bodi ženska spaka,
Na prepirej se z meno!
Tebe še kaj druzga čaka,
Če m' na vstrežeš ti nocoj.

Dostkrat sem t' zašonov,
Zdaj se men' zadosti zdi;
Nocoj ti bom polonov,
De t' bom zlomu vse kosti.

Gor vstani, vuč naredi,
'no premisli, kaj si ti!
Jest vočem večerjo 'meti
Al' se ti kaj drujega zgodi.
Al sem tojga kaj zapravu,
Al zaslužek toj zapiv?
Doto sem tud vohka spravu,
K' jo nisem nič dobiv,““

„Jest sem pravo reč dobiva,
K' sem jest h teb' pršva,
Španpet zvezan, postlja gnjiva,
Gvanta ne za ankat obleč'.
To je bo pravo gnjizdo,
Pohno bo je snic 'no bovh,
Miza ni bva nobena ceva,
Stol' so bli vsi brez nog.“

„„Ti si pravo reč imeva
K' s' ti k men pršva!
Čiklje dve, nobena ceva,
Ta nej lev je s pvatna bva.
Popred si bva še trcjavka,
Dokler obenega ni bo;
Zdej s' pa zreva pijanka
In gledaš zmir motno.“

8512. *Zapisal* A. Jeglič. — *Iz njegove zbirke str. 13—14.*

„„Oh, da sem tebe vzeva,
To bo meni venven žov,
K' sem drugíh dost imeva,
S' pa ti mene tolk goljfov!
Tacga pijanca ni na sveti,
Teb se gliha ne dobi.
De 'maš le dosti žreti,
Za drujga nimaš nič skrbi.““
Tamkaj en žnidar prebiva
Na Dunajskem mestu izučen,
Za deset krajcarjev zakuto ima,
Vender je zmiram pijan.
Grozno je biv štediran,
Vender je biu še premav;
Korajžen pa k' vsak žnidar,
Da se j' anga poža bav.

8513.

(Staro selo pri Kobaridu.)

Ta pesem je ûèn poslana,
Uen iz miesta Dunaja,
Tom v temu nob'mu miestu,
Tom je bla potrdjena:
Pjanc pa pride 'z ošterije
Ues pijan in ûès srdit;
Noge so ga kômi držale,
Tako ga je bil nalit.
Žena se pa s p'jancem krega
„To pa gre čez pjansko miero,
Pijanc si mogu tam ostati,
Kier si celo noč ga ždru.“
„„Le mouč, le mouč, ti grda baba,
Tebe nieki druz'ga čaka,
Stuku ti bom use kosti;
Tojo doto sem lahno zapiu,
Ker jo nisem nič dobiu.““
„Kar sem ist pr tebé dobila,
To pa je 'na praua rieč;
Postlja gníla, špampet zvezen,
Gvanta glih zánkrt oblejč;
Tom je blo 'no prauo gniezdo,
Puhno bouh in pa stanic,
Miza ni bla obedna ciela,
Stol so b'li vsi brez nog.“
„„Nič ne piješ, nič ne ješ,
V ošterijo tud' ne greš,
Under se ga tkaj napiješ,
Da samà za sé ne veš.
Kdor te bu vidu, vsak poreče:
To je rajnk'ga žniderja,
To pa je 'na grda pjanka,
K' nima dnarju ne blaga.

8513. *Zapisal* A. Skočir. — *Iz njegove zbirke.*

8514.

(Kameno na Soči.)

Ena pisma ven poslana
S tega mesta Dunaje,
Notre v temu novmu mestu,
Tam je blo potrdljena.

Firbec me je gor postavil
Za vedet, kaj se godi.
Pod okno sem se pobč postavil
Za vedet, kaj se godi.

Ven pride pjanc iz oštarije,
Ves je pjan jeno srdit;
Komaj so ga nage držale,
Tako ga je bil nalit.

„Kaj sem t' jest zapravil,
Kaj sem ti jest zapil?
Dotca sem lahko ohranil,
Ker sem en drek dobil."

„„Kaj sem jest pri teb udobila.
To je bila na prava reč;
Spampet zvezan, postlja gnila,
Gvanta lih za 'n krt obleč.""

Le molč, le molč, ti grda spaka,
Ne prepiraj se z menój.
Tebe te nek druzga čaka.
Če m ne strežeš ti nocoj.

To je bla na prava gnezda
Polhna stenic ino bolh,
Miza ni bila nobena cela,
Stol so bli pa vsi brez nog.

Popred s' hodila kaj na štacjajnka,
Dokler obednega ni blo,
Zdaj pa hodiš kot na pijajnka,
Gledaš zmeraj kaj metno.

Neč ne piješ, neč ne kradeš,
V oštarijo neč ne greš,
Vendar se ga tkaj naliješ,
Da sama za se ne veš.

Zdaj ti bodem jest povedal
S trem besedam ojstrimi,
In ti bodem jest polonal,
Stukel t bodem vse kosti.

To je pač na grda baba,
Nima dnarjev ne blaga;
Kdor bo vedel vsak poreče:
Ta je rajnkga žnidarja.

8515.

(Iz Krope.)

Kdorkoli dost' po svetu hodi,
Marsiktere šale naleti,
Kakor sem jaz undan slišal
Med dvemá zakonskimi.
Pod oknom sem se bil nastavil,
Pa še luči v hiši ni.
Prišel je iz oštarije
Mož pijan inoj srdit,
Da so ga komaj noge nosile,
Tako ga je bil nalit'
Zdaj zaslišim žensko vpitje:
Oh pijan'c, al' si prišel,
Al' nis' znal ti tam ostati,
Kjer s' ga cel dan žrel?
Le tiho bodi spaka,
Ne prepiraj se z menoj;
Tebe še kaj druz'ga čaka,
Če ne vstrežeš men necoj.
Dostikrat sem ti zašonal,
Men' se tega dosti zdi;
Jaz ti bom necoj polonal,
Ti bom stolkel vse kosti.
Tvojga nisem nič zapravil,
Zaslužek tvoj sem koj zapil;

8514. *Zapisal* I. Maligoj. — *Iz njegove zbirke.*
8515. *Zapisal* A. Kokalj. — *Iz njegove zbirke št. 87.*

Doto sem tud' lahko spravil,
Ker je nisem nič dobil.
„Koga sem pa jaz dobila,
Ko sem k teb' prišla?
Špampet zvezan, postlja gnjila,
Polno st'nic inoj bolha.
Koga si pa ti imela?
Kikle tri,
Nobena cela,
Ta narbolj je bla iz platna.
Jaz pa vince moram piti,
Če hočém, da sem na sveť,
Al' moram pred časom umreti,
Kaj pa hočeš ti začeť?
Vsak bo rekel, kdor te videl:
To je ranjc'ga žnidarja
Tista grda, huda vdova,
K' nima d'narja, ne blaga.

8516.

(Od Kamnika.)

Kedor kaj dost po svetu hodi,
Dosti špasov naleti,
Kakor sem jih jest naletu
Med zakojnskimi ljudmi.

Velek šum me je pripravu,
Poslušajte, kaj je to:
Kê pod okn mê postavu
V hiši pa luč ne blo.

Not se sliši na ženskna štima:
„Kaj si prišeu, pijanc naslan,
Al nis mogu tam ostati,
Kjer s' ga žeru celi dan?“

„„Al' sem tvojga kej zapravil,
Al sem tvojga kej zapil,
Dote sem prav lahko spravíl,
Ker jo nisem neč dobil,““
„Kaj sem bla pa jest dobila,
Ko sem k tvoji hiš' peršla,
Ne posode, ne perila.
Kakor vbita lonca dva.

Kikle tri, nobene cele
Narboljša je iz platna bla,
Špampet strgan, pojstla hnjila,
Pouhn stnic ino bouhâ.“

„„Tih mi bodi, ženska spaka,
Ne prepirej se z menoj,
Tebe še na gorka čaka,
Če ne vstrežeš mi necoj.““
Mož se začne nakopičti,
Touče babo po kostéh,
Jo pretepa in količi,
Trga, kakor svinja meh.

8517.

(Iz šmarskega okraja na Štajerskem.)

Kdor kolj po sveti hodi,
Dost špajsa naleti,
Tak sem bil tud jaz naletev
Per neh zakonskih ljudeh.

Jaz pa do ne hiše pridem,
Pod oknom postojim,
Žensko štimo sem zaslišav:
Kje si bil zapravljen sin?
Tiho, tiho moja baba,
Tebe to nič ne skerbi,
Tvojih tal ne bom zapravljal,
Ker jih nisem nič dobíl.

Kaj si ti tu sem prinesla,
Ni blo vredno krajcarja,
Janke tri, nobena cela,
Vse so ble oflikane.

8516. *Zapisal* dr. Jožef Kolšek. — *Iz njegovega rokopisa.*
8517. *Zapisala* Marija Stoklas. — *Iz njenega rokopisa.*

Kaj sem pa jaz pri tebi našla,
Ni blo vredno cvajarja:
Špampet zvezan, postelj gnilo,
Koča boh, stenic polna.
Ko sem pa še tolko slišal,
Tud men zadost je blo,
Spod okna hitro sem popihal,
Mislil: za nauk naj to ti bo.

8518.

(**Kranjska.**)

Kdor velik' po svetu hodi
Marsikterí špas doleti;
Kot sem ga biv jest narajmov
Med dvema zakonskima.
Firbec me je tu prpravu
Poslušat kaj se godi.
Pod oken sem se biv prpravu,
Pa še luči v hiši ni.
Pijanec pride z oštarije,
De je biv pjan in srdit,
Komaj so ga noge nosile,
Tko ga j' biv nalit.
Zaslišov je žensko štimo;
„Pijanc kaj s ti domu pršu,
Al' nisi mogu tam ležat,
Kjer si ga danes cel dan žru."
„Tiho, tiho, babja spaka,
Ne prepiraj se z menoj,
Tebe še ena druga čaka,
Ak ne vbogaš me nocoj.
Al' sem tvojga kej zapravu,
Al' sem tvojga kej zapiv?
Doto tud lehko sem spravu,
Ker sem jo en drek dobiv."
„Dedec, koga s pa ti imu,
K sem jaz k teb pršva?
Špampet zvezan, poslja gnjila,
Gvanta pa za 'nkrat obleč.
To je bilo pravo gnezdo,
Povno je blo bovh in snic.
Miza ni bla nobena cela,
Stoli so b'li brez nog.
„Baba, koga s pa ti imeva,
K s ti k men pršva?
Čikle dve, nobena cela,
Ta nar levš je bla iz platna.
Pred si bla ena tercijalka,
Dokler mene k teb' ni blo,
Zdaj si pa zrela pjanka,
Kadar gledaš zmir mokro."
„Vse predati, vse zastavti
Zavolj' tega gavnarja,
Vsi mormo kruha stradat',
Zavolj pjan'ga žnidarja.

8519.

(**Kamnik.**)

Pijan dedъc damu pride,
V's pijan in v's srdit'.
Komej so ga noge nosile
Tako je biv nalit.
In zašliši žensko štimo:
„Dedъc, kaj s' domú pršú?
Nisi mogu tam ležati,
Ker s' ga dons cev dan žärù?"
Tiho bodi gärda baba,
Ne špъterej se z menoj,
Tebe nekej druzga čaka,
Če ne vstrežeš mъ necoj.
Kaj pa sъ ti reveš ímu,
Ko sva mídva skup pršla,
Pojstlo gnilo, špampet zvezan,
Stoli vsъ brez nog.
Kaj pa s' ti revca jmela,
Ko sva midva skъp pršla,
Kikle dve, nobena cela,
Ta nar bolš je s platna bla.

8518. *Zapisal* neznanec. — *Iz zbirke Franč. Steleta II. št. 6.*
8519. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VIII. št. 55.*

8520.

(Gorenjska.)

Kdorkolj dost po svet okol hodi,
Mar'skak špas še naleti,
Kakor sim ga jest naletu
Med dvema zakonskimi.

Firbec me je gnal postati,
Poslušat kaj se godi,
K oknu sim se bil priplazu,
V hiši pa še luči ni!

Slišov sim to žensko štimo:
„Pijanec, al' si zdaj prišov,
Al nis' mogel tam ostati,
Ker si ga dons cel dan žru?“

„„Tiho bodi, grda spaka,
Jen ne štritaj se z menoj,
Tebe še ena druga čaka,
Če ne vstrežeš mi necoj.

Al sim kaj tvojga zapravu,
Al zaslužek tvoj zapil?
Doto sim tud lohka spravu,
Ker je nisem nič dobil!““

„Kaj sim pa tud jest dobila,
Kader k' tebi sim prišla?
Špampet plesnu, postla gníla,
Miza vsa polomnena!“

„„Kaj si pa tud ti prinesla,
Kader k meni si prišla?
Kikle dve, nobena cela,
Ta narbolj je z platna bla!““

8521.

(S Pohorja.)

Kdor kol po sveti hodi,
Dosti špasov naleti,
Kakor sem jih jez naletel
Medvemi zakonskmi ljudmi.

Prišel sem do ene hiše,
Dol pod oknom sem postal,
Slišal sem 'no žensko štimo,
Da sem bil zapravljenec.

„Tiho, tiho, moja žena,
Ne špitiraj se z menoj,
Jaz ti bom lepo polonal,
Da ne boš čvekala več.

Koga tvojga sem zapravil,
Koga tvojga sem zapil?
Tale tvoje sem zapravil,
Ko jih nisem nič dobil!

Koga si ti k hiš' prinesla,
Koga druzga ti imaš,
Kiklje tri, nobena cela
Naj ta boljša oflikana!““

„Koga sem jaz tukaj našla,
Koga druzga ti imaš,
Špampet zvezan, postelj gnilo
Polno bolh ino stenic!

Jaz sem 'mela zlato avbo,
Tudi lepi pas srebern;
Vse si vkradel in si nesel,
Si zalumpal in zapil.

8522.

(Z Vrhpolj nad Kamnikom.)

Kdor dost po svetu hodi,
Dost špasov naleti,
Kakor sem jih jaz naletel
Med dvema zakonskima.

8520. *Zapisal* Karel Pleško. — *Iz njegovega rokopisa B.*

8521. *Zapisal* neznanec. — *Iz Antona Kovačiča pesmarice I. str. 84—85.*

8522. *Zapisal* Leop. Trobevšek. — *Iz prepisa v M. Rodéta zbirki VI. št. 47. V pesem so ušli 4 verzi Prešernovi.*

Od daleč sem zaslišal štimo,
De ferbec me je ke gnal,
Pod okno sem se jaz postavil
In nastavil sem uho.

Zaslišal sem en gost pogovor,
Ko še v hiši luč ni blo,
Zdaj zaslišim žensko štimo;
„Kje si pa pijanc ti bil?
Al nisi mogel tam ostati,
Kjer si ga cel dan pil?“

„„Ne prepiraj se z menoj,
Oh ti spaka,
Če boš taka,
Te še ena druga čaka.
Sem kej tvojga jaz zapravil,
Al zaslužek tvoj zapil,
Doto sem jaz lahko spravil,
K jo nisem nič dobil.““

„Kaj pri hiši sem dobila,
To je bilo glih tako.
Miza ni bla nobena cela,
Stol pa zmirom brez nogá.“

„„Kaj ti k hiši si prinesla,
Saj to blo je glih tako.
Kikle dve, nobene cele,
Obe sta ble zaflikane!““

Saj pri hiši sem dobila postljo gnilo,
Špampet zvezan, stara piskra dva,
To je bilo pravo gnjezdo
Polno stenic in bolhá.
Zato pa hlače bom nosila,
Gospodar bom čez mošnjo,
Ga vabila na kosilo,
Kogar volja moja bo.“

„„Saj kdor te bode videl, vsak bo rekel:
Ta je rankga žnidarja,
To je tista grda baba,
K nima denarja ne blaga!““

8523.

(Torovo.)

K sm jest po sveti hodu,
Dosti špasov sm naletu.
Slišov sm jno žensko štimo,
Poslušajte, kaj je to!

Ke h vokni sm se prslonu,
Pa še ûč u hiš' ni blo.
„Pjan'c nasvani, al s' se pr-uleku dam,
Al' nis' mogu tam uhstati,
Ker s' ga žàru celi dan?“

„„Tiho, tiho, ženska spaka,
Na šp'terej se z m'noj.
Tebe še 'na gorka čaka,
Če na vstrežeš m' nocoj!““

„Kaj s'm jest prmožila,
K s'm h teb' pršla:
Ne perila, ne kuhila,
N'č k't lonca vbita dva.“

„„Kaj s'm pa est prženu,
K' s'm h teb pršu?
Postla gniva, špampet stàrgan,
Povh'n snic ino bovhíc.““

8524.

(Iz Podzemlja.)

Mož iz oštarije príde
Ves zapljuvan, zakozljan,
Gor pa dol po cimru šeta
Močno kolne in roti.

8523. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke XII. 3.*
8524. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Žena:
Molči, ti pijana svinja,
Ki te tako dolgo ni!

Mož:
Tvoj'ga nisem nič zapravil,
Tvoj'ga nisem nič zapil,
Tri kikle si mi prinesla.
Eno belo, eno črno, eno vso raztrgano.

Žena:
Tulko sem lehku prnesla,
Kulker tukaj sem našla,
Steno gnjilo, špampet zvezan,
To je tvoje vse blago.

8525.

(Iz Vrhpolj nad Kamnikom.)

Snoči sem pod oknom stavu,
Pa še ubene luč ni blo;
Slišal sem eno žensko štimo,
Druzga pa še čtit ni blo.

„O ti grda mrha pjana,
Zdaj si se privleku domu!
„„Koga sem pa teb zapravu,
Koga sem pa teb zapiv?““

„Koga si pa ti imu,
Ker si tukaj sem prišu?
Špampet bil je ves razvezan,
Poln s'nic ino bolha.“

„„Koga si pa ti imela,
Ker sem tukaj sem prišu?
Kikle tri, nobena cela,
Ta narbolš je iz platna bla.““

8526.

(Perovo pri Kamniku.)

Nesrečen stan je pjančov stan,
Ga pije vsaki dan.

Tiho bodi grda baba!
Al sem tvojga kaj zapil?
Doto sem prav lahko spravil,
Ker je nisem nič dobil.

Ti si pravo reč imela,
Kadar ti si k hiš' prišla:
Kiklje dve, nobena cela,
In nar levš je s platna bla.

Jaz sem pravo reč dobila,
Kadar sm jaz k hiš prišla:
Mizo gnilo, špampet zvezan,
Stole pa vse brez nogá.

To je bilo samo gnezdo,
Polno snic ino bolhâ.

Pijanec pride domu.

8527.

(Iz ščavniške doline.)

Lüba žena! prišâ sem domo,
Zdaj že skoro punoči bo,
Odpri dveri, naj ja v hišo grem,
Kaj tü vüni stati čem,

Samo gnes mi ne klepeči,
Hujdega mi nič ne reči,
Da me glava močno zlo boli,
O ti boga glava ti.

8325. *Zapisal* (?) Leop. Trobevšek. — *Iz prepisa v zbirki Mat. Rodéta VI št. 5.*

8326. *Zapisal* J. M—z—. — *Iz zbirke Franceta Francetovega V. št. 1.*

8327. *Zapisal* I. Macun. — *Iz njegove zbirke, str. 45—48.*

Dva dni te že ni blo domo,
Kaj to za eno virstvo bo,
Ti napajaš drüge tam lüdi,
Kaj pa žena doma terpi?
Jaz te nečem v hram spüstiti,
Meni se pijanca hreti,
Vino že tako od te smerdi,
O ti gnüs pijani ti.

Žena samo odpri, dobro bo,
Kak prestrašno mene zebe to,
Le mi odpri, naj ja v hišo grem,
Jutri se poboljšat čem.
Smili se zdaj ti krez mene,
Ali zima mene preme,
Zdaj pa ne bom dugo v' kerčmo šô,
Lepo bom doma ostô.

O kak lepo on obečat zna,
Kak bo skerbno dela zdaj doma,
Pa je guča dostikrat tako,
Nah pa je ne tak bilo.
Jaz te notri čen spüstiti,
Pa ti moreš nači biti,
Ti si rekâ, da je punoči,
Glej, glej! da se že dani.

Ja, ti baba, ja bom nači zdaj,
Zdaj sem v hiši, zdaj mi jesti daj,
Či pa ne, te vidla boš, kaj bo,
Jas razkolen ti glavo.
Jas sen virt per moji koči,
Kak po dnevi tak po noči,
Zdaj pa sen tak dugo v' mrazi stô,
Kaj bi lehko konec dô.

Jaz pa tebi spričati čen,
Kaj bogastva si privlekla sen,
En kolovrat, pa kolce fali,
No en pisker počeni;
Ene črevle pa si vkrala,
Za štiri groše si je odala,
To je vse, kaj ti mela si,
O ti bogo premoženje ti.

Eno še mi skoz po glavi gre,
Kaj prinesla si ti krese,
Da si zmislim dostikrat nato,
Vsakokrat se premem za glavo;
Dvajsti tednov sma se mela,
Pa si povoj v roke vzela,
Zdaj poglej, kak mene noriš ti,
O nesrečna beštja, beštja ti.

Dvajsti? Kaj mi boš lopotâ.
Sej je tüdi več bilo.
Tebe hitro jaz previžat znam,
Če glih žensko glavo mam;
Da je mastna nedela bila,
Te glih sma se mija vzela,
Nah pa, da je sveti Filip biâ,
Te že se je sinek narodiâ.

Kaj pa ti za eno glavo maš,
Kaj ti dvajsti šteti že ne znaš,
Pamet v' tebi že celo perhni,
Kak pa le zdaj on guči;
Če še enkrat boš tak lugâ,
Ino k jezi mene sugâ,
Tede moja nova veselca
Ti po herbti skakala.

O ti bogi, bogi moški ti,
Kako zlo branit se on hiti:
Jaz bom rajši tiho zdaj ostô,
Vsigdar leži bom obstô.
Raj po tvojem čem püstiti,
No le vse sam krivec biti,
Rajši rečem: baba dobra bo,
Kak da bi več svaje bilo.

Žena, kera le korajžo ma,
Tista lehko moži antvert da,
Dare mož se s palcoj joj grozi,
Deno pa nič ne včini.
Jezik mam, no vem ga gnati,
To ti more klepetati,
Da bi jezik ne bi dober biâ,
Te bi herbet tepen biâ.

8528.

(Od Sv. Tomaža pri Veliki Nedelji.)

Luba žena, priša sem domo,
Saj že skoro polnoči bo:
Odpri dveri, da jas v hišo grem,
Kaj sirmak tu vuni stat morem!

Samo gnes mi ne klepeči,
Nič mi hujdega ne reči,
Da me glava močno zlo boli,
O ti boga moja glava ti!

Dva dni saj te ne bilo domo,
Kaj te to za virstvo bo?
Ti napajaš druge tam ludi,
Kaj pa žena tu doma trpi!

Jas ti nemrem dver odpreti,
Meni se pijanec hreti:
Vino že od tebe zlo smerdi,
O ti gnus pijani ti.

Samo žena odpri, dobro bo,
Kak prestrašno mene zebe to!
Pusti mene, da jas v hišo grem,
Jutri se ti že pobolšat čem.

Smili se le zdaj črez mene,
Nači mene zima preme,
Zdaj pa nemo dugo v krčmo ša,
Lepo bom ti tu doma osta.

O kak lepo on obečat zna,
Kaj bo dela skrbno on doma!
Paj že guča dosti krat tako,
Potli pa je le tak ne bilo!

Hočem notri te spustiti,
Pa ti moreš nači biti:
Ti si reka, da je pol noči
Zjutra pa se že dani!

Ja ti baba, jaz bom nači zdaj,
Zdaj sem v hiši, le mi jesti daj!
Če pa ne, te vidla boš kaj bo,
Jaz razkolem tvojo ti glavo.

Jas sem virt pri svoji koči,
Kak po dnevi, tak po noči,

8528. *Zapisal* Vinc. Munda. — *Iz njegove zbirke (št. 83), ki mi jo je izročil Frč. Ivanetič.*

Zdaj pa sem tak dugo vmrazi sta,
Kaj bi celo lehko konca da.

O nesrečna si mercina ti.
Kak pobolšat se on zdaj hiti!
Zdaj razklati meni češ glavo,
Jas pa tebi tvojo glih tako!

Moreš meni vun spuniti,
Jas od tebe čem oditi,
Kaj sem jas ti koči spravla sem,
Celo jas od tebe lehko grem.

Lehko tebi vun spuniti čem,
Kaj bogastva si privlekla sem:
En kolovrat, pa kolce fali,
No en pisker celo počeni.

Ene črevle pa si vkrala,
Za tri groše si odala:
To je vse, kaj mela si,
O ti bogo premoženje ti!

Ja še eno mi po glavi gre,
Kaj prinesla si ti sem kre se,
Jas si mislim nekokrat, kaj bo,
Da se primem za mojo glavo.

Dvajsti tjednov sva se mela,
Že si povoj vroke vzela.
Zdaj poglej, kak mene noriš ti,
O nesrečna beštja, beštja ti!

Dvajsti, dvajsti! Kaj boš lagal to,
Saj še tudi dvajsti več bilo,
Jas te hitro ven previžat znam,
Da glih samo žensko glavo mam.

Gda je mastna bla nedela,
Te glih midva sma se vzela,
Potli gda je sveti Filip bija,
Te se lepi fantič je rodija.

Kaj le ti za eno glavo maš,
Da ti dvajsti šteti kar ne znaš,
Pamet v tebi še celo prhni,
Kakti tele on guči.

Še enkrat če boš tak lugal,
Ino mene k joči žugal,
Te bo moja nova veslica,
Si po tvojem hrpti skakala palica.

O ti bogi, bogi moški ti,
Kak zdaj eno branit se hiti,
Zdaj pa rajši tiho bom jaz diau,
Vsigdar gvišno bolše bom obstau.

Raj po tvojem čem pustiti,
No le sam vse krivec biti.
Rajši rečem: baba, dobro bo,
Kak da bi več hujde svaje blo!

Žena, kera le korajžo ma,
Tista lehko moži odgovor da,
Gda mož s palcoj meni se preti,
Nič pa vendar meni ne stori!

Jezik mam no vem ga gnati,
Tisti more klepetati.
Da bi nebi jezik dober bija,
Dostikrat bi hrbet tepen bija.

8529.

(Iz Cerovca.)

Ljuba žena, priša sem domô,
Venda skoro pónoči že bó.
Odpri dveri, naj si v hišo grem,
Kaj si siromak tu vuni čem.

Samo dnes mi ne klepeči,
Nič mi hujdega ne reči,
Da me glava močno zlo boli,
O nesrečna moja glava ti!

Dva dni te že domi ni bilo
Kaj to to za gospodarstvo bo.
Tam napajaš druge si ljudi,
Ne zmisliš, kaj ti žena terpi.

Smili da se ti črez mene,
Ali zima me prevzeme.
Saj ti ja ne bom več v kerčmo šâ,
Temoč skerbno dela bom doma.

Ja pa Ti zdaj čem odpreti,
Samo moreš načeš biti,
Ti si rekô, da je polnoči,
Glej na zvezde, saj se že deni.

8529. *Zapisal* neznanec. — *Iz Vrazove ostaline XIX. n. 260.*

O ti baba, jaz bom načeš zdaj:
Ja sem v hrami, zdaj mi jesti daj.
Če pa ne, mi vidla boš kaj bo,
— sem še raskolem ti glavo.

Jaz sem virt per svojoj koči,
Kak po dnevi, tak po noči:
Zdaj pa sem ti tu na mrazi stâ,
Kaj še bi ti lehko konca da.

O ti (črez) nesrečna para,
Kak poboljšati se stara!
Zdaj razklati meni če glavo —
Jaz pa tebi glih tako.

Ti pa meni moreš vün splatiti,
Kajti jaz od tebe čem oditi.
Vse kaj penez sem perpravila,
Potem rada ti odidem skraj.

Jaz ti lehko vun splatiti čem,
Kaj bogastva si pervlekla sem!
En kolovrat, k' kolivco fali
No en pisker včisto počeni.

Eno habico si mi vkrala,
Za tri groše jo odala,
To je blo vse, kaj mela si,
O ti vbogo premoženje ti!

Oh še eno mi po glavi gre,
Kaj ti pernesla si kraj sebe;
Nekokrat si zmislim ja na to,
No se primem za svojo glavo.

8530.

(Štajerska.)

Luba žena priša sem domo,
Venda skoro pónoči že bo:
Odpri dveri, naj si v hišo grem,
Kaj si siromak tu vuni čem?

Samo gnes mi ne klepeči,
No nič hudega ne reči;
Da me glava močno zlo boli —
Oh nesrečna moja glava ti!

8530. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. X. 21.*

Dva dni te že k domi ne bilo.
Kaj to to za gospodarstvo bò;
Tam napajaš druge ti l'di,
No ne zmisliš, kaj žena trpi.

Smili da si ti črez mene,
Nači zima me prevzeme!
Saj ti pa ne bóm več v krčmo šà,
Temoč skrbno dela bom doma. —

Jaz pa ti zdaj čem odpreti;
Samo morči načeš biti.
Ti si reko, da je pónoči:
Glej na zvezdi, saj se že deni.

Oj ti baba, jaz ti bom 'načeš zdaj,
Zdaj sem v hrami... Hitro jesti daj!
Če pa ni, že vidla boš, kaj bo,
Resen še razkolem ti glavo.

Jaz sem virt per svojoj kóči —
Kak po dnevi tak po noči:
Zdaj pa sem ti tu na mrazi sta,
Kaj če bi ti lehko konca da.

Oj ti prenesrečna para,
Kak se on poboljat stara!
Zdaj razklati meni če glavò,
Pe je to pobojšanje? pa to?

Ti pa meni moreš vün splatiti,
Kajti jaz od tebe čem oditi;
Kaj perpravla sem ti, to mi daj,
Tij ti rada jaz odidem vkraj. —

Jaz te celo vün splatìm,
Kaj bogastva si pervlekla sim?
En kolovrat, ki kolce mu fali,
No en pisker včista počeni. —

Pri tem še ena hoba bila,
Kí s petimi si jo kupila:
To je bilo vse kaj imela si!
O ti lubo premoženje ti!!

Oh še eno mi po glavi grè,
Kaj si prinesla si kraj sebè;
Nekokrat si zmislim ja na to,
No se primem za sivo glavo.

8531.

(**Od Sv. Antona v Slov. goricah.**)

Oj baba, prišel sen domo,
Se skoro polnoči bo,
Odpri meni, naj jaz v hišo gren,
Kaj sirmak tü vüni stati čen.

Jaz ti nečen gor odpreti,
Meni se pijanec hreti,
Od tebe vino hujdo zlo smrdi,
Oj ti gnüs pijani ti.

Odpri meni baba, dobro bo,
Kaj premočno mene zebe to.
Odpri meni, naj jaz v hišo gren,
Hitro se pobojšat čen.

Jaz ti čen zaj gor odpreti,
Ti mi moreš nači biti.
Ti si reka, da je polnoči;
Le pogle, da se že deni.

Tiho baba, jaz sem v hiši zaj,
Idi, meni hitro jesti daj.
Če ne, te vidla boš kaj bo,
Jaz razkolen ti glavo.

O presneta ti mrcina,
Keko se pobojšat zaj hitiš?
Zaj razklati meni češ glavo,
Jaz pa tebi glih tako.

Jaz ti čen zaj izpovedati
Kaj bogastva mela si:
En kolovret, ki kolce fali,
Pa en pisker počeni.

Eno haubo pa si vkrala,
Za pet grošov si prodala.
To je vse, kaj si imela seš,
O ti bogo bogastvo ti.

Dvajset tjednov je, kaj sma se ženila,
Že si povoj v roke vzela,
Dvajset, dvajset, kaj boš luga,
Saj je dosti več bilo.

Kda je mastna nedela bila,
Te sma k zdavanji hodila,

8531. *Zapisal* Jož. Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 3.*

Kda je sveti Filip no Jakob bija,
Te se nama je sinek rodija.

Zaj mi dosti nič ne reči,
No mi toga ne klepeči,
Vači de ta nova veslca,
Gor po hrbti skakala.

8532.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

„Luba žena, prišel sem domo,
Saj že skoro polnoči bo;
Odpri dveri, naj jaz v hišo grem!
Ker siromak tu vuni stati moren;
Samo gnes mi ne klepeči,
Nič mi hujdega ne reči!
Mene glava močno zlo boli;
Oj ti boga moja glava ti!“

„„Dva dni te že ni bilo domo,
Kaj pa to za eno virstvo bo!
Ti napajaš druge tam ludi,
Kaj pa žena tu doma trpi!
Jaz ti nečen gor odpreti,
Meni se pijanec hreti.
Od tebe vino močno zlo smrdi,
Oj ti grdi gnüs pijani ti!““

„Odpri žena, odpri dobro bo,
Kaj premočno mene zebe to;
Spusti mene, naj jaz v hišo grem,
Hitro se poboljšat čem;
Smili se zdaj ti črez mene,
Ovači mene zima preme!
Zdaj pa ne bom dugo v krčmo ša,
Lepo bom doma osta.“

„„Oh, kak lehko se obečat zna,
Ki skrbno bo ostal doma;
Že dostikrat se je obečalo,
Pa je ne tako bilo.
Jaz ti nečem zdaj gor odpreti,
Pa ti moreš načiš biti.
Ti si rekel, da je polnoči,
Glej, zdaj pa se že dani.““

8532. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* Fr. Čagran. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

„Baba moja, jaz sem v hiši zdaj,
Zdaj sem v hiši, zdaj mi jesti daj!
Če pa ne, te vidla boš, kaj bo;
Jaz razkolen tvojo ti glavo!
Jaz sem virt pri toti koči,
Kak po dnevi, tak po noči.
Zdaj sem tako dugo vüni sta,
Kaj bi celo lehko konca da.“

„„O nesrečna si mrcina ti,
Kak pobolšati se zdaj hiti!
Zdaj rasklati meni če glavo,
Jaz pa tebi glih tako.
Jaz od tebe čem oditi,
Ti mi moreš vün spolniti
Kaj jaz k hrami spravla sem!
Lehko jaz od tebe grem!““

„Lehko tebi vün spolniti čem,
Kelko bogastva si privlekla sem.
En kolovrat, pa kolce fali,
No en pisker celo počeni.
Ene črevle pa si vkrala,
Za tri groše je odala.
To je vse, kaj mela si.
O ti bogo premoženje ti!“

„Pa še eno mi po glavi gre,
Kaj prinesla si si sen kre se.
Dostikrat pa mislim si na to,
No se primen za glavo.
Dvajsti tjednov sva se mela,
Te si povoj v roke vzela.
Ti poglej, kak mene noriš ti,
Oj nesrečna beštja ti!“

„„Te, gda je mastna nedela bla,
Te sva mija se dobila.
Te, gda je sveti Filip bija,
Te se fantič je rodija.
Zakaj pa češ mi lobotati,
Saj si tudi dostifarti.
O ti bogi, bogi moški ti,
Kak se branit on hiti!““

„„Tebe jaz hitro previžat znam,
Če glih žensko glavo mam.““
„Rajši bodi meni tiho zdaj,
Ovači ti razložim kaj!

Vse po tvojem čem püstiti,
No le sam pa krivec biti.
Rajši rečem, baba, dobro bo,
Kak bi svaje gda več bilo."

„„Kera takšo le korajžo ma,
Tista lehko moži antvort da,
Da se s palcoj proti njoj grozi,
Pa nič joj deno ne včini.
Jezik mam, pa znam ga gnati,
Tisti more lobotati.
Da bi jezik ne bi dober bija,
Te bi hrbet tepen bija.""

8533.

(**Od Ljutomera.**)

Mož.

Ljuba žena, priša sem domo,
Saj že skoro polnoči bo,
Odpri dveri, da jaz notri grem,
Kaj siromak tu vani stat morem
Samo gnes mi ne klepeči,
Nič mi hujdega ne reči,
Da me glava močno zlo boli,
O ti vboga moja glava ti.

Žena.

Dva dni že te ne bilo domo,
Kaj te to za eno virstvo bo?
Si napajaš druge tam ljudi.
Kaj pa žena tu doma terpi?
Jas ti nečem dver odpreti,
Meni se pijanec hreti.
Vino že od tebe zlo smerdi,
O ti gerdi gnus pijani ti!

Mož.

Žena samo odpri, dobro bo,
Kak prestrašno mene zebe to:
Pusti meni, da jas v hišo grem,
Jutro se ti že pobolšat čem.
Smili se le zdaj krez mene,
Drugači mene zima prime;
Zdaj pa dugo nebom kerčmo ša,
Temoč lepo bom doma osta.

8533. *Zapisal* Josip Stuhec. — *Iz njegove Pesmarice V. 79—84, kjer so pozneje nasvetovani ti popravki:* 14 hreti] gerdi — 65 lapaj guči.

Žena.

O kak lepo on obečat zna,
Kaj bo skrbno dela on doma:
Pa že guča dostikrat tako,
Potle pa je le ne tak bilo.
Hočem notri te spustiti,
Pa ti moreš drugače biti;
Ti si reka, da je polnoči,
Glej zdaj pa se jutro že deni.

Mož.

Ja ti baba, jaz bom drugači zdaj,
Zdaj sem v hiši, le mi jesti daj:
Če pa ne, te vidla boš, kaj bo,
Jas raskolem tvojo te glavo.
Jas sem virt pri moji koči,
Kak po dnevi, tak po noči;
Zdaj pa sem tak dugo v mrazi sta,
De bi celo lehko konca da.

Žena.

O nesrečna si mercina ti,
Kak pobolšat se on zdaj hiti;
Zdaj rasklati meni češ glavo,
Jaz pa tebi tvojo glih tako.
Moreš meni vun spuniti,
Jas od tebe čem oditi:
Kaj sem k ti koči spravla sem,
Celo lehko jas od tebe grem.

Mož.

Lehko tebi vun spuniti čem,
Kaj bogastva si privlekla sem.
En kolovrat, pa kolce fali,
No en pisker celo počeni.
Ene črevle, pa si vkradla,
Za tri groše je odala:
To je vse bilo, kaj mela si,
O ti vbogo premoženje ti.

Mož.

Pa še eno mi po glavi gre,
Kaj prinesla si ti semgrede:
Jas si mislim nekokrat, kaj bo,
Da se primem za mojo glavo.
Dvajsti tjednov sva se mela,
Že si povoj v roke vzela;
Zdaj poglej kak mene noriš ti,
Ah nesrečna beštja ti!

Žena.

Dvajsti tjednov kaj boš lapa,
Se je tudi dosta več bilo,
Tebe hitro jas previžat znam,
Da glih samo žensko glavo mam.
Kda je bla mastna nedelja,
Te glih sva se vzela:
Potle kda je sveti Filip bia,
Te se fantič se je narodija.

Žena.

Kaj le ti za eno glavo maš,
Da ti dvajsti šteti kar ne znaš;
Pamet v tebi že celo perhni,
Kakti tele zdaj si on guči.
Še enkrat, če boš tak legal
Ino mene k jezi sugal:
Te bo moja nova veselca
Ti po tvojem herbti skakala.

Mož.

O ti vbogi, vbogi moški vi,
Kak le branit ona se hiti,
Jaz pa zdaj bom rajši tiho dja,
Vsegdar gvišno leži bom obsta.
Saj po tvojem čem pustiti
No le sam vse krivec biti,
Rajši rečem: baba, dobro bo,
Kak da bi več hujde svaje blo.

Žena.

Žena, kera le korajžo ma,
Tista lehko moži odgovor da,
Kda mož s palco meni se proti,
Nič pa vendar meni ne stori.
Jezik mam no vem ga gnati,
Toti more klepetati.
Da pa jezik ne bi dober bia,
Dostikrat bi hrbet tepen bia.

8534.

(Z Bratonäc.)

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —
Tàg dùgo sam pri dvȃraj stáo,
Ka bi skòro kònca dáo!

Zàj ti ìdän jȃs otpìrat,
O, tí stári pijáni gnjüs!
Gè si òdo, gè si bȗu,
Kaj tàg víno s täbé smrdí?

8534. *Zapisal* Števan Kühar; *narekoval* Küharof Miška. — *Iz Kühar jeve zbirke.*

Täga mâni nìč näpràvi,
Täga čûti jâs näsmên!
Jâ san vért pri svòjoj kùči.
Kak podnévi, tàk ponòči.

Nèga bòlä väsélij dnévof,
Kak so dnévi fâšänski!
Tè so báli, tè so kolìnä,
Tè sä žânijo lidjè.

Dà jä màsna nädèla bíla,
Sva sä mûva òžänila.
Dà jä svéti Filib bûu,
Tè sä fàntič narodûu.

Vu bogástvo san sä žâno,
Tüj bogástvo privlêkla jä!
Ädän kòrblat bräs kolá,
Pa ädän čâbät bräzi dna.

8535.

(Stajerska.)

Ljuba žena, prišel sem domu,
Zdaj skoraj beli dan že bo,
Odpri mi, naj noter v hišo grem,
Al' pa zunaj ostati čem.

Ti boš mogel zunaj ostati,
In se proč od mene podati,
Strašno vino iz tebe smrdi,
O, ti mrha pijana ti.

Kaj boš baba jezik brusla,
Saj mi nisi nič prinesla,
En kolovrat, še kolesa ni,
Pa en pisker pokjeni.

Saj jaz tud' nisem druga našla,
Ko no bučo starga masla.
Druga blo pa že nič tvojga ni
Vse so hotli prodati ti.

Ljuba žena ne zameri mi,
Če sem kdaj razžalil te,
Zdaj te pa ne bodem nigdar več.
Saj se te ne upam več.

Takrat je bla mastna nedelja,
Ko sva se midva uzela,
Potem pa še ni post mínil,
Se je že sinček narodil.

8536.

(Slovenske Gorice.)

Kda večer jaz domo pridem,
Te je mene velki strah:
Baba meni tak klepeče,
Da mi koča vsa trepeče;
Jaz pa stisnem v kot na peč,
Tamkaj ni klepeta več.

8535. *Zapisal* Al. Kramaršič; *pel* Matija Štimolak, — *Iz njegove zbirke*
8536. *Zapisal* J. Z. — *Iz Slov. Gosp. 1881. str. 158.*

8537.

(Štajerska.)

Zvečer, gda ja s krčme pridem,
To je že en velki strah;
Žena nad menoj regeče,
De mi hiža vsa trepeče.
Jaz pa smuknem v kut za peč,
Da je le ne čujem več.

Ženka meni predgo dela,
Vse bogatstvo mi pove:
Nemam mele, niti kruha,
Nemam jopce, nit kožuha,
Ekzekucja van stoji,
V piskru nemam nič soli.

Ak si ja to prav premislim,
Ženka res mi govori,
Dugi čejo me požreti,
Hiža mi se če podreti,
Peč pa mi se tak drži,
Ke ju primem, skup zleti.

Rano, gda se že probudim,
To po glavci mi germi,
Ženko sem za župco proso,
Z veslicoj mi prišla k nosu;
Jaz pa vem za bolji kraj,
Pojdem v krčmu spet nazaj!

V jutro me je krčmar prašo:
Al s' kaj snočka tepen bil?
Malo je po vuhi palo,
Niže bole zregetalo,
Nocoj pa grem pri cajt domo,
Moja ženka boljša bo.

Na večer bom goste služo,
Pridte bratci na gosti,
Moja ženka gusku peče,
Mašča zaj po hrbti teče,
Pes pa vleče tam črevo,
S kere že klobasa bo.

Klobase bi jas tudi delal,
Pa že pšeno mi fali,
Mati so glavice phali,

8537. *Zapisal* neznanec. — *Iz Gj. Štj. Deželića „Irv. Pjesmarice" 5. izd. Zagreb, 1903. Str. 665—666. V v. 41 je* „stupo" *pomota za* „štupo".

Kaj bojo v klobase djali,
Maček bo pa stupo pše,
Kaj bo bole žmahno vse.

Krčmar bi jas tudi bjao,
To bi jas prav lujšen bjao,
Sem tam bi po kleti skakao,
Pa si glaževke natakao;
Ma se duša veseli,
Da že kapljico dobi.

8538.

(Okoli Sv. Bolfanka na Pesnici.)

Da jaz zvečer domo priden,
Te je že en velki strah;
Žena že mi tak klepeče,
Da že koča vsa trepeče,
Jaz pa smüknem v' kot za peč,
Da je le ne čüjem več.

Te meni ona predgo dela,
Vso bogastvo mi pove,
Nima mele, nima špeha,
Nima jope, ni kožüha,
Šakücja to leži,
V' piskri nega več soli.

Jaz nemilo si zdihavan,
Žena resen to guči;
Dugovi čejo me požreti,
Koča se mi če podreti,
Reč se malo vküp derži,
Ke jo preme, vküp zleti.

V jütro, de jaz gori vstanem,
Te mi v' glavi vse berni,
Ženo sem za žüpo prosâ,
Veselco mi je ponüdla,
Jaz pa vem za bojši kraj,
V' kerčmo grem drügoč nazaj.

Kerčmar mene vün spitava,
Nesi snoči tepen biâ?
'No malo je po koži palo,
Močno zlo pa klopotalo,
Nicoj grem jaz pred domo,
Te pa žena dobra bo.

Z' večer bom jaz gosti slüžâ,
Prite moji brati vsi!
Žena že nam gosko peče,
Vse po r... maša teče,
Pes pa vlači tan črevo,
Z' tiste pa klobasa bo.

Klobase bi tüdi jaz rad delâ,
Pa pšeno mi fali,
Mati so glavice phali,
Ki do nam v' klobase djali,
Maček pa že štüpo pše,
Ka de bol žmahno vse.

Rihtar jaz več nečem biti,
Žüpan bi pač rajši biâ,
Žüpan se v kočiji vozi,
Rihtara pa zlodi nosi,
Žüpani za prav velke skerbi
Še neki tolar perleti.

Žnidár bi jaz rajši biâ,
Pa le toti šentan srab,
Čoha se po vsakem glidi,
Da vsaki lehko vidi,
Teče mi povsodi kri,
Ge me koli kaj serbi.

Šoštarija se mi zdi,
Keri prav lüštno perdi,
In se sperdne v enem koti,
Da je v' hiši vse napoti.
Vsaki si rad nos derži,
Da le san ga ne dobi.

8538. *Zapisal* Iv. Macun. — *Iz njegove zbirke str. 71—77. Primerjaj štv. 7326—7331.*

Toti antverh je smerdliv,
Pa le penezom je rad.
To pertisne ene flike,
Tan naredi ene štihe,
Šoštar gre večer damo,
Od virta štih jemle slovo.

Če glih biâ bi kovač,
Gvišno grata bi sermak,
Či hamer prav ne kapa,
Al meh prav ne paha,
Od ognja jezik se süši,
Či nič vina ne dobi.

Da že kmet k' kovači pride,
Torbo prav napeto ma,
'Z torbe zlaga ven pogače,
To v' želodci se namače;
Tan dol vzemi flašo ti,
No hitro le k Vindiši.

Kasnar bi jaz rad biâ,
Sin no ta po kleti bi skakâ,
No si glaževke natakâ:
„Moja düša naj živi!
Saj gospod ga več dobi.

Šolmaštria se mi zdi,
Dosta po fari dobi,
Dosta vina no pšenice
No od boterah šestice,
No pres velike skerbi
Še pri ženi se zaspi.

Mešnik bi pač jaz rad bia,
No bi rad lüdi vüčiâ,
Po delavnikih bi mešüva,
V svetek pa lüdi špotüva,
Perneste kaj, ker koli ma,
Küre, jajce no mesa.

Zdaj pa Premik Grofa vdara,
Za vüho mo je eno dô,
Grof pa je Premika sünâ,
Da se v' hlače je pognüsâ.
Ovbe, Nanika! Kaj bo?
Ves posrani gre domo.

Mlinar Mürka kar ne svadi
In prenagle jeze je;
Mlinar pa zdaj Mürka preme
No pa noter v' peč požene,
Kak je Mürko zdaj veseâ,
Da mlinar ne bo peči meâ.

Mlinar more v' klošter iti,
Tam jemi prav dobro bo,
Tam je dosti starih dveri,
Tiste naj vkup potere,
Da de tišlar prav veseâ,
Ki de dosti dela meâ.

Vuk se je za žrebetom pognâ,
Ki bi rad teletno jô,
Kobila za njim se je pognala,
Skoro vse vküp ga je poklala.
Kak zdaj bogi vük leži,
Da se vuna mu kadi.

Je lesjak za piškoj leta,
Ki bi rad pečenko jô,
Za lesjakom pükša poči,
Virt ne vidi prav po noči,
Samo v' rep ga poškropi,
Da jem celo doj visi.

V lüknji si je milo zdehnâ,
Božno bon pečenko meâ;
Nemrem Aleluja peti,
Morem velki petek meti,
Küri majo bridki žmah,
Pükša je en hüjdi strah.

Zdaj smo antverh vün spoznali,
Prosim ne zamerte mi,
Ker pa če čemerni biti,
Ti nesmeš na jezo piti;
Le bodmo veseli vsi
Zvoleni prijateli.

Del VI.

Šaljive in zabavljive.

Pripomnja.

Zadnji razdelek — šaljive in zabavljive — je po obsegu med vsemi najmanjši. Pesmi tega značaja so prvotno namenjene konkretnim osebam in krajem in so vsled tega neumljive po drugih krajih. Zato se je ž njimi lahko zgodilo dvoje: ali so ostale omejene na kraj, ki jih je razumel in so potem, ko je njih vsebina postala neaktualna, zapadle pozabi; ali pa so vsled svoje umetniške sile s časom zgubile individualni značaj in postale tipične in so vsled tega prišle v epični oddelek, kjer se sedaj tu in tam skrivajo, celo med živalskimi. Zato je marsikatera šaljiva in zabavljiva priobčena že v prvih dveh zvezkih.

Izmed razmeroma mladega blaga je bilo iz umljivih razlogov treba izključiti vse ono, ki še nima dovoljne časovne distance, ki bi tem produktom jemala neprijetnost žela. Omejitev je bila potrebna tudi zato, da zadnji snopič ne naraste nad ono mero stroškov, ki jih založnik v sedanjih časih zmore.

Da zadosti vsem tem notranjim in zunanjim ozirom, je urednik ubral sledečo pot: priobčil je iz vsega gradiva, ki ga je imel za ta del na razpolago, samo izbrane tipe, ki so za to vrsto narodne poezije značilni. Inačice je ponatisnil v popolnem obsegu samo pri treh, štirih naslovih, da se omogoči študij bijologije te panoge naše narodne pesmi. Drugod jih je — da pokaže razširjenost téme — samo na kratko zabeležil pod črto; vse take varijante pa so, urejene po številkah natisnjenih matic, shranjene v rokopisnem oddelku drž. licejske knjižnice v Ljubljani.

Krajevne slike.

8539.

(Štajerska.)

Lepo je mesto Bečanjsko,
Visoke so hiše Gradčanske,
Široka je cesta koz Vildon,
Kukmaste so babe v Marprugi,

8539. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. X. 23. Varijanta v VO. XIX. k. 13. ima na koncu še:* Ritaste dekline ste v Hermanjceh.

Zamazano je mesto Vuptuško,
Candrave so vrata Ormoške,
Sami so plotovje v Srdišči,
Kurtaste dekline so v Lotmergi,
Sami so gosaki v Veržeji,
Špičasti so turnji v Radgoni,
Sami mustafači so v Lendavi,
Sami so čohaci v Razkržji,
Sami so čižmarji v Štrigovi,
Cukaste so babe v Čakovci,
Sami so vkoplenci v Toplicah,
Same so mlake v Žabnjaku,
Z blatom je taracan Križovec,
Torbice nosijo v Vinici,
Lepi so pajbari v Zagrebi,
Lepe so dekline v Samobori,
Same so kurve v Varožlni,
Sami so huncvati igrci.

8540.

(Iz Selnice blizu Vinice.)

Pisani je turin v Lendavi,
Široka je cesta na Optuj,
Zdrapana so vrata v Ormužu,
Sami so čutaraši v Krapini,
Sami so škrinjari v Ivanjcih,
Kratke so gače v Klenovnik,
Sami so lončari v Jerovci,
Široke so riti v Ladanju,
Torba je varaš Vinica,
Po nji mi teče Dunava,
Kaj je nemre konjič pregazit,
Ne da bi ju raca preplavat;
Zdrapane so riti v Babinci,
Sami so maslari v Maruševci,
Sami so pijanci v Bikovci,
Sami so bogečki v Kikovom,
Sami so kartaši v Belevci,
Sami so tati v Čalenci,
Lepe so snehe v Ladanji,
Sami so lačni v Novaki,
Sami so kehlači Svibovci,
Sami so ribaši Vidovci,
Cic devenic v Petrijanci,
V novi vesi koščični kolač,

8540. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl-Herdvigov. — *Iz HNP. III. 47—49. V v. 25 je „pod Bele“* = „Podbele“.

Vu pod Bele sam tropini kruh,
Vu Tožnovci sam jabučni prošnjak,
Sami so goglaši v Sračenci,
Sami telečari v Jurketinci.

8541.

(Štajerska.)

Lepa je cesta gor v Vildón,
Lepi so pajbje Marpruški,
Snažno je mesto Ogračko,
Zamazano je mesto Vuptujsko,
Razdrapane so dveri Ormoške,
Špičasti so turni v Radgoni,
Sami so plotovje v Čakovci,
Same so goske v Veržeji,
Kortaste dikline so v Lotmergi,
Z blata terac je v Serdišči,
Sami so čižmari v Strigovi,
Sami so čakači v Raskerži,
Sami mostafači so v Lendavi,
Same so kurve v Varožlini,
Sami vtopleni so v Toplici,
Same so mlake v Žabnjaki,
Cic devenic je v Krapini,
Sami so huncvoti mlinarji.

8542.

(Iz Selnika blizu Vinice.)

Ja sem mlada kaj zelena trava,
Ja sem mlada divojka, kaj zelena trava,
Rada bi si rožmarin saditi,
Rada bi si divojka, rožmarin saditi.
Jali neznam, komu bi ga dala,
Jali neznam divojka, komu bi ga dala?
Bikovčancu nikdar nijenomu,
Bikovčancu divojka nikdar nijenomu.
Bikovčanci sami so pijanci,
Bikovčani, divojka, sami so pijanci:
Kaj imaju, se za vino daju,
Kaj imaju, divojka, se za vino daju,
Ja sem mlada itd.
Selničaru nikdar nijenomu,
Selničaru, divojka, nikdar nijenomu!
Selničari sami so robčari,

8541. *Zapisal neznanec. — Iz VO. XIX. k. 13.*
8542. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl-Herdvigov. — *Iz HNP. III. 49—50. Nadaljuje se s štv. 8540. Melodijo gl. pri Kuhaču, I. 376.*

Selničari, divojka, sami so robčari,
Kar imaju, se za robce daju,
Kaj imaju, divojka, se za robce daju,
Ja sem mlada itd.
Gredovčani sami so lukari,
Kaj imaju, se za luke daju,
Ja sem mlada itd.
Maruševčanci sami so maslari,
Kaj imaju, se za maslo daju.
itd., itd.

Farani.

8543.

(Iz Tunic.)

Kdo, kdo, kdo so pa to?
Kdo, kdo? Tunčanj' so to!
Tunčana vsak pozna,
Hruško v rokah ima.
Kdo, kdo, kdo so pa to?
Kdo, kdo? Tunčanj' so to!

Stranjana pa vsak pozna,
Coklje v rokah ima.

Podgorca pa vsak pozna,
Lečo v rokah ima.

Mekinčana vsak pozna,
Špago za pas ima.

Mlačana pa vsak pozna,
Pisker v rokah ima.

Gojžana pa vsak pozna,
Volno v rokah ima.

Šentjurčana pa vsak pozna,
Berač v rokah ima.

8544.

(Iz Črnuč pri Ljubljani.)

Kdo, kdo, kdo so pa to?
Črnučan' so to!
Črnučan se zmed vseh pozná:
Pušelc na prsih jmá!
Kdo, kdo?
Črnučan' so to!

Kamničan se zmed vseh pozna:
Slamnik na glav' imá!

Gameljčan se zmed vseh pozna:
Kêlo v rokah imá!

Ljubljančan se zmed vseh pozna:
Srajco na seb' imá!

Morostar se zmed vseh pozna:
Ker šoto rezat zná!

Ižanec se zmed vseh pozna:
Ker drva ponujat zna!
(ali: Ker „bigo“ v rokah ima!)
(itd.)

8543. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 6. Kakor v. 1—6 se pojó tudi ostala dvostišja.*

8544. *Zapisal* Franc Kramar. — *Pel Jurij Močilnikar, vojak. Kakor v. 1—6 se pojó tudi ostala dvostišja.*

Dekleta po farah.

8545.

(Od Sv. Trojice v Hal.)

Velka je fara Svete Trojice,
Tam so dekline pa same device.
Pravijo, pravijo: Tam je svet kraj!
Je lahko svet kraj, ki lubit ni kaj!

Bol mala je fara svetega Vida,
Tam so polenke, nobena nič prida.
Pravijo, pravijo: To je svet kraj!
Lahko svet kraj, če lubit ni kaj!

V Leskovci je fara svetega Andreja,
Tud tam so dekline, pa vsaka je breja.
Pravijo, pravijo: To je svet kraj!
Lahko svet kraj, ki lubit ni kaj!

Velka je fara svetga Florjana,
Tam so dekline, pa vsaka skorvana.
Pravijo, pravijo: To je svet kraj!
Je lahko svet kraj, ki lubit ni kaj!

Podružnica cerkva svetega Duha,
Tam so kozarice, pa vsaka je gluha.
Pravijo, pravijo: To je svet kraj!
Lahko svet kraj, ki jesti ni kaj!

V Žetalah je fara svetga Mihela,
Tam so kozarice, pa vsaka debela.
Pravijo, pravijo: To je svet kraj,
Lahko svet kraj, ki lubit ni kaj.

Velka je fara Ptujska gora,
Tam so dekline, pa vsaka je nora.
Pravijo, pravijo, da je svet kraj;
Lahko svet kraj, ker lubit ni kaj.

8546.

(Z Brátonäc.)

Lêpa jä fára Svétä Trojícä; Lêpa jä fàra Svétoga Jurja;
Lêpä so dèklä, sä so manjícä. Lêpä so dèklä, sàkša jä glua.

Lêpa jä fàra Svétoga Pätra;
Lêpä so dèklä, sàkša má Pätra.

8545. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
8546. *Zapisal* Števan Kühar. — *Pel Tòkarof Miška.*

8547.

(Z Brátonäc.)

Lêpa jä fára Svétoga kríža; Lédrajlajlòja lòjala.
Tàn sä nobäna dèkla nä kríža. Škorjáncäki pojô.

Lêpa jä fára Svétga Vrbána;
Tàm mi jä sáka dèkla skurvána.

Farni patron.

8548.

(Kranjska.)

Preljubi svet Lenart,
Kako si ti svet —
Maš majhino faro,
Pa dosti deklet.

8549.

(Štajerska.)

Sveti Lenart je majhen,
Pa vendar je svet,
Pa ima majceno faro,
Pa pèlno deklet.

8550.

(Iz Hajdina pri Ptuju.)

Sveti Andraš, zakaj si tak svet,
Je majhena fara, pa dosti deklet.
Ohoho!

Deklina je stara po šestdeset let,
Pa še če ženiha mladiga 'met.

Naj bo po zimi zima kak če,
V samih rokavčicah v cirkvico gre.

Saj ji ni špot, 'ma kožuh odspot,
Saj ji ni špot, 'ma kožuh odspot.

8551.

(Koroška.)

Prelubi svet' Mihöj,
Kaku si ti svet,
Ki maš miheno faro,
Pa völko daklet. Juhe.

8552.

(Iz Št. Jakoba.)

Prelubi svet Jököj,
Si vender koj svet,
Ki maš völko farco,
Pa mavo deklet. Avbe.

8547. *Zapisal* Števan Kühar. — *Pela Žáligova Orša.*
8548. *Zapisal* V. Vodnik. — *Varijante se nahajajo v VO. IV. 37. 10 in XVI. p. 24. Tisk: SPKN. I. 32. Na Gorenjskem jo je zapisal* Oroslav Pirec, *v Novakih pri Cerknem* Emil Bizjak.
8549. *Neznanega zapisovavca. — Iz CO. III. 40.*
8550. *Zapisal* Anton Pesek. — *Iz njegove zbirke št. 18. „Ohoho!“ se za vsakim dvostišjem ponovi.*
8551. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 965.*
8552. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 966.*

Rezija.

8553.

(Iz predvòrske fare.)

Gdor vóče v Rêzjo vás jъ́tъ,
More metwó sebój nestъ,
De prèh sъboj préh pomedè,
De se v smetjè na uderè.
Pejdêmo po Rezjánčъco,
Ko jíma krahko jánčъco,
Kъ jíma ranjšov pedesét,
Pa j'no vovčico brez ušés,
Pa j'no kozíco krúmpasto,
Pa j'no vovčico muwasto;
Pa jíma rdéče líčъce
Kokr v štacúnah šlinžъce;
Pa jima rdéče žnábuce,
Kokr v štacunah pángъljce;
Kъ jíma ták lep bél urát,
Kokr v Ibljánъ béli grath,
Kъ jíma grojzdat bértošъč,
Kokr Ibljána 'm pa Tržъč,
Kъ jíma lépe črne vči,
Kъ pr njъ so kraščè nočí.

8554.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Kdor hoče v Rezijo vas iti,
Mora metlo sabo vzeti,
Da pred sabo pomedu bo.
Tonija, naje, nija re,
Tonija naja ne!

Na vrh Osojnice pridemo,
Naše ta mlade vidimo,
Naše ta mlade Rezjančice,
Te imajo kratke jankice.

Pojte po našo Vlenčico,
K ima tak lepo dotico:
Ranjšev ima petdeset,
Pa eno ovco brez ušes.

Ima kravo mulasto,
Eno kozo štulasto.
Ima r'deče žnabeljce,
Kakor v štacuni pankeljce.

Ima lepe bele roké,
Objemale so koj mené:
Ima lepe črné oči,
Pri nji so b'le kratke noči!

8555.

(Rezijanska.)

Gor na Bistrico pridemo,
Vse te naše vidimo:
Ta ninu naja, ni na na!
Ta ninu naja, hopsasa!

V Rezii je hiš sto in devet,
Deklet je pa le samih pet:
Bogate so Rezijankice,
Nar bogatejš' so brez kiklje.

Pred hišo raste majeron,
V hiš' so babe kot kaštron;
Pred hišo raste bukovje,
V hiš' se babe cukaje:

8553. *Iz „Kresa“ IV. 284. — Zapisal* Matija Valjavec.

8554. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Vlad. Levec. Strofa 2. je pripisana na strani. Drugi prepis nima te strofe in zadnja je v njem prečrtana. Verza 5 in 6 se za vsako kitico ponovita.*

8555. *Neznanega zapisovavca. — Iz „Goriškega letnika“, 1864, str. 214—5. Verza 3 in 4 se za vsakim dvostišjem ponovita.*

Pred hišo raste brestovje,
V hiš se babe treskaje:

Kdor hoče v Rezijo vas hodit',
More metlo seboj nosit':

De pred seboj pomede,
De se u smeti ne zagrebe:

Kaj hočte nam za doto dat'?
Mi hočmo vam za doto dat':

'No korpo voglja, en star korat,
naj se gre baba buzarat.

Še'no kozo štulasto,
In 'no ovco mulasto!

8556.

(Iz Verda pri Celovcu.)

Kdor 'oče v Rezjo vés iti,
More mátvo sebò nestí:
Ta nija, tanaja, tanájü,
Tanija, tanaja, tanájü!

Da se tu smetje pomátè,
Da se na nóje k'na tápè.

Naša ti mvada birtinja,
Še zdej ni hvavtik firteljna.

Ima kratko janjko, vozek pas,
Trebuh jej raste gor pod pas.

8557.

(Torovo, p. Vodice.)

Kdor hoče v rzjansko vas,
more metlo za s'boj nos't',
de pred s'boj poméde,
de se v smeti na vdére.
To so naše Rezjančice,
Ki 'majo kratke ančice;
Kdor bo našo Rezjanko vzev,
bo veliko doto dobiv.
Naša ima petnajst sto,
pa jno kózo krumpasto.

Naša ima pedeset,
pa jno vovco brez ušes.
Pejmo še za materjo,
de nam kej prmaknejo.
„Oh, jaz pa ne prmaknem več,
sej mate že toko preveč."
„„Dejte nam še jno snóžet,
de pejdemo še ajdo žet.""
„Dala vam bom še ta snožet,
de vte jedl' čärn' podmet".

Kamnik.

8558.

(Iz Domžal.)

Pisana Loka, črn je Kranj,
Z močnikom Kamnik je ves ocmokan,
Beži Ljubljana, Gradec se skrij,
Dunaj tud' Kamniku gliha nič ni.

8556. *Zapisal* H. Sevar; *Pel J. Rac. — Iz Sevarjeve zbirke I str. 13—14.*
8557. *Zapisal* Frč. Stelé. — *Iz njegove zbirke X. 4. Prim. št. 5259!*
8558. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke M.* Rodéta *III. št. 64. Pesem je znana že v začetku šestdesetih let. „Torbica jugoslovanske mladeži" II. 1863. str. 103 ima iz peresa Lj. Tomšiča varijanto: „Bela Ljubljana, Črn*

Kamniško mesto šance 'ma h'de,
Za štuke imajo stare metle;
Cvinger ringmauer s trnjem grade,
Zato da berači po plac ne lete.

Sovražnika bati se v Kamniku ni,
En purger prav lačen na vahti stoji;
Po placu špancerata purgarja dva,
Iz repe pa ure imata oba.

In eden popraša: „Kaj kosla sta v'dva,
Al' kašo, al' močnik, al' tud' kaj mesa?"
„„Kosila oba sva en pisel mesa!""
Obema na suknji se močnik pozna.

Dva žlahtna gospoda hod'ta po plac',
Obema pa mahajo srajce iz hlač.
En paver ju sreča, pozdravi tako:
„Kedaj pa plačala mi bosta proso?"

En purger prav šepast na pragu stoji,
Iz fajfe bezgove suh bukov'c kadi,
Več žlahtnih gospodov je šlo žabe lovit,
Da mogli za močnik so moke kupit.

Tud rihtar jih prosi: „Naj grem še jaz z vam!
Verjamete žiher, de žabe poznam!" —
En purger po placu cigaro kadi,
Za njim pa orehovo listje smrdi.

Tam kamniške frajle gredo na špancer,
Po gvantu pa pajčne imajo za cir.
Kamniške frave v Podgorje gredo,
In kislega mleka za en krajcer snedo.

Fantje iz Kamnika nimajo slamnika,
Sam rihtarjev sin ga ima iz pasjih kocin.
Se kamniški fantje vsi skupaj zbero,
Vina za en frakelje za malco spijo.

---

si ti Kranj, Pisana Loka, Sam Kamnik zaspan" (Novice 1878. 141 imajo „vsran". Enako čveterostišje je zapisal na Gorenjskem Oroslav Pirec), *verza 3 in 4 citirajo „Novice" l. 1865, str. 335). V manj ali bolj okrnjeni obliki so zapisali to zabavljivko:* J. Jurčič *(neznano kje), na Gorenjskem* Rad. Poznik, France Francetov in Fr. Berlec, *v Tunjicah in Žejah* Franč. Stelè, *v Motniku* Gašpar Križnik, *v okolici Kamnika* I. Hudovernik, *okrog Lemberga na Štajerskem* Anton Kovačič; Janko Hacin, *čegar zapis (na Trati pri Velesovem) je še najbolj podoben tukaj natisnjenemu, pripominja: „Sploh je pesem „od kamniških purgarjov" v tej okolici jako popularna, samo da malokdo ve več od začetnih verzov in morda še kakega odlomka."*

Se kamniški fantje vsi skupaj zbero,
Na rotovž' za močnik neslan se stepo;
En purgar je žlico u močnik vtaknil,
Takoj ga je rihtar v trebuh bacnil.

Pa enkrat je purgarjem teklo trdo,
Ne d'narja ne moke za močnik ni b'lo;
Na placi policaj dva berača dobi,
Z velikim veseljem na rotovž podi.

So vzeli beračem ves cokompok,
En purger pristavil za močnik je krop,
Ko bilo pa treba je močnik hladit,
Neslan'ga so morali djati hladit.

En'ga purgarja frava je soli šla iskat,
Nazadnje spodil' so jo špeha iskat,
En purgar je vroč močnik zajel,
In drug mu je žlico iz roke uzel.

„Počakaj, o zlobnež, da se pohladi,
Saj vid'š, da iz kanclije še rihtarja ni!"
To purgarja zdraži, si plune v roke
In z močnikom drugim okida glave.

So ravfarje našli, da konca ni b'lo,
Po placu je močenka b'lo vse drčno;
Z motikam so drsali ga vsi,
Po hlačah lizal' so dol' jim ga psi.

So frave t'ko prale vsak' svoj'ga moža,
Da šajspoh razgostil se je od soka,
In kamniške frave so rekle tako:
„Sam Bog nas obvari pred tako vojsko!"

Pedentar polizal je rihtarja lon'c,
Pa v močniku čika dobil je en kon'c;
Po forštat pritekel eden je bos,
V Stranjah prifehtal je kruha en kos.

Ga v močnik razdrobil, ki redek je bil,
Sam bil je od moke skoro mal siv.
En purgar prav nobel pa kofe je pil,
Muštace rujave prav moško je vil.

On cajtenge bere in pravi tako,
Da letos bo zopet za močnik hudo:
Tam doli na Turškem je letos suho,
Podgorci na upanje več ne dajo.

Sam rihtar ga vpraša: „Kje turški je krej,
Al' to je kaj daleč od Palovč naprej?“
„„Al' nisi študiral, da tega ne veš?
Glavo imaš nerobe, da tako poveš?““

„Sem dolgo študiral, kaj misliš, ni špas,
Sem osem let hodil v prvi bil klas!“ —
En'ga žlahtnega purgarja vščipnil je rak,
Kako bi ga štrafal', jo tuhtajo, spak.

En purgar se melda in pravi tako,
Da vrgli naj bi ga v globoko vodo —
Se žlahtni gospodje vsi skupaj zbero,
In raka v paradi na šajspoh neso.

8559.

(Iz Ihana.)

Iblána in Grad'ьc
Sta z bvagam vabdan';
V Kamʼьlk u Podgorje
Ja Kumʼьr posván.

Kámʼьlškʼь pudgar
Ja láhkʼь bogát;
'Ma tristu beráču,
Še sam gre pʼьklát.

Kamʼьlškʼь pudgarjʼь
V cérku tekó;
Ta zádnʼь pa gre
Iz pū ritjo nagó.

Kámʼьlškʼь pudgar
Na pragʼь stojí.
Koga sʼь pa kôsu, koga?

Jast sʼьm pa kôsu
An pisʼьlc mʼьsá.
Na knoféh se mo
Pa móčʼьnk pozná.

Kámʼьlškʼь pudgar
Na prešíčʼь sʼьdi;
Šetine mu ruje,
Cigaro kadi.

V Kamʼьlk imájo
Štacúne nove,
Notʼьr predájajo
Stáre metlé.

V Kamʼьlk imájo
Iz tárna mejo.
Notʼьr na more
Nobèdʼьn z vajskó.

8560.

(iz Cerkna.)

Lepa vas Kamnik,
Kjer glihe nič ni.
Je mesto obširen,
Se greha boji:
Notri je čednost ino blago,
Gospod rihtar se pelje s svojo ženo.

Purgarji hod'jo
Po placu trije,
Vsi trije zložijo
Za 'n mernik rži:
In se štimajo: mi smo možje,
Zdaj se v Kamnik pogosto kruh je.

8559. *Zapisal* Anton Breznik; *pela Štučkova Neža. — Iz Breznikove zbirke IV. št. 43. Koncem vsake kitice se poje:* „Lik me noš, sam pʼьršlof vʼьbʼьrštajariš imaš, marš, marš, marš, marš.

8560. *Zapisal* I. Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

En ratn gospod
Pa v pragu stoji,
S slamnatim bilom
Si trebi zobe.
Sosed ga vpraša: Kis kosil, koga?
Jest sem pa kosil en pislc mesa!

Purgarji pa
Na rotovž gredo,
Tam se pa precej
Za 'n močnik stepo.
Ta ratn gospod je bil močno vesel,
K je bil z eno žlico pet štrukljev zajel.

Purgarji so se
Držali grdo.
Zato ker v skledi
Več štrukljev ni blo.
Ta ratn gospod jih pa tožiti gre,
Temu cujnastemu rihtarju od boja pove.

8561.

(Iz Vinj na Gorenjskem.)

V Kamnъk' imájo oštarijo novó,
Oj noter predajejo samo vodó.
Kotenoh, sta pršla,
Zigme najne, najne, najn,
Márš, márš,
Na Štajerskem jo 'maš!

V Kamnъk' imájo štacuno novó,
Noter predajejo samo smoló.

V Kamnъk imájo en strgan svinak,
Noter zapirajo lumpe večkrat.

Po placu špъncira gospod in gospá,
Iz repe pa j'mata zokure obá.

V Kamnъk' na Šutni se kuha podmet,
De ga bo jedu sam purgar in kmet.

An vboščъk je biv, k' je en štrukъlc dobiv'
Prec' ga je purgar kè v trebuh bъcniv:

„Vz'mite mu, vz'mite mu žlico novó,
De z močnika štruklov pobirov ne bo!"

Kamniški pudgar je ofcet runov,
Tri masъlce vovsa je zajno sьmlov.

8561. *Zapisal* Franc Kramar. — *Ima tudi napev. Pela Katarina Zupančič.* — *Iz Kramarjeve zbirke. Verzi 3—6 se za vsakim dvostišjem ponovijo.*

Kamnčani se Francoza bojé,
Za štuke prpravlajo stare metlé.

Kamъnški pudgar 'ma hvače nové,
Mъm cvingarja gré, pa 'ma pū rit' nagé.

8562.

(Torovo, p. Vodice.)

Kamьlškъ purgar
Je ofcet rovnov,
Tri maslce ovsa
Je zajno sъmlov,
Gute noht,
In feršloht,
Zime, najne, vohte,
Unzerke zim,
Štajariš marš, marš, marš,
Tam na Štajerskem jo 'maš.
Na knofeh se mu pozna,
De rad štruklje 'ma.

8563.

(Iz Domžal.)

V Kamenk prav lahko se nemšk nauči,
Ker purgarji hod'jo po placu nagi.
Gute naht, samper šlaht,
I' net štajeriš en marš.
Ancate, ancate,
I' net štajeriš en marš, en marš!
V Kamenk za nič ne prijezdi z vojsko,
Za šance imajo iz trnja mejo.
V Kamenk se Turka prav nič ne boje,
Za šance pa imajo ta stare metle.
V Kamenk so res prav zavber možje,
Štirje so vkup vrgli za en mernik rži.

8564.

(Iz Podgorja.)

Kamъlška župa,
K' se mrha not kuha,
Piskr poč,
Pa kamъlška mrha vъn skoč!

8562. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke V. št. 12. Nepopolna.*

8563. *Zapisal* M. Rode; *peli Iv. in Fr. Janežič.* — *Iz Rodetove zbirke IX. št. 3. Verzi 3—6 se za vsakim dvostišjem ponovijo. Nepopolna.*

8564. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke V. št. 51. Drugi zapis v njegovi zbirki III. 19. ima: 3 Meh, 4 Pa mrha.*

8565.

(Iz Kamnika.)

Kamenška uš
Je ena grda živat,
Ki ma tako debu vrat.
Je kosmata vsa
Kakor veverca,
Ne verjame vsak tegá.

Kdor pa hoče uši poznat,
Ta mora v Kamenk se podat,
Tam jih vidu bo,
Ker po kovterjih
Tam po bergljah skačejo.

Zagorska.

8566.

(Od Zagorja ob Savi)

V Zaguri pri svetem Peter
Že tri leta niso kruha pekel:
Sam lan v jesen,
Pa še tist je bil ovsen.

V Zaguri pri tistem most,
Tam je pa kruha zadost.
So ga romari popstil,
K' so na na svet Kum hodil.

Kamenščanci.

8567.

(Vzhodnještajerska.)

Mi Kamenščanci,
Sami pijanci,
Penez več nemamo,
Hodmo domo!

Mamo še, mamo
Žabo na lanci,
Žabo oddamo,
Peneze mamo.

Mamo še, mamo
Zlato goró;
Suknjar so prišli,
Posrali so njó.

Pütra še tam leži,
Vino še notri;
Vinca ga notri né,
Kaj mo začeli?

Mamo velke nosé
No prazne mošnje;
Mamo velke oči
No prazne kleti.

Mi Kamenščanci,
Sami pijanci,
Penez več nemamo,
Hodmo domo.

8565. *Zapisal* M. Rodè; *pov. Ant. Tominc.* — *Iz Rodetove zbirke VIII. štev. 2.*

8566. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — Iz njegove zbirke, št. 5.

8567. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. VIII. 48. Ravnotam zapisana (brez v. 21—24) tudi v XIX. p. 28.*

Fantje in dekleta.

8568.

(Od Vrbe na Kor.)

Pik'ta pok'ta
Dovtej po Rož' —
Dëčle po krajcarj',
Pueb' po hroš.

8569.

(Staro selo pri Kobaridu.)

Bejšte dekleta,
Svinjani gredo,
Kofajno pijo,
Pa po svinjah smrdjo!

8570.

(Iz Kranja.)

Zagorski fantički
So hujši kot psički:
Zajca vjemo,
Kosmatga požro!

8571.

(Od Mozirja.)

V Št. Radgonski soseski
Je zmirom potres,
Pa zato, ker so fanti
Iz ječmenovih res.

8572.

(Borovlje.)

Pod lipo l'po,
Pod ferböžarjavo,
Te liepe Salane
Po r . . . tapô.

8573.

(Št. Jakob.)

V korošköj dežöli
So fanti lepi,
Še sama kralica
Jih dobro časti.

Te lipi, te mvajši
So mohli jöti,
Te zanikerni čusmi
Ostanajo tu.

Še ti, ki so ostali,
So ani knofi,
Jih nči druga ko hobec
Te völči krofi.

Bom vse kupöj pobrav,
Zanösov v an mlin,
Da bi se zmöli,
Da bi an priden von biv.

8568. *Zapisal* Pavel Koschier. — *Iz njegove zbirke št. 9.*
8569. *Zapisal* Mih. Skočir. — *Iz njegovega rokopisa.*
8570. *Zapisal* Fridolin Hacin. — *Iz prepisa Janka Hacina v njegovi zbirki 60.*
8571. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegovega rokopisa. „Št. Radgonska soseska je v mozirski občini in se tako imenuje po cerkvi sv. Radegunde. To cerkev je l. 1875 potres hudo porušil, da so jo morali podreti in novo narediti“*
8572. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS št. 959.*
8573. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 909.*

8574.

(Od Vrbe na Kor.)

Šent-Jakobščъ puebъ
Se dro vъhkъ štъmajo,
Kъ svinšče repiče
Za pušlce majo.

8575.

(Izpod Jepe.)

Vsi petelini so černi
Ni en'ga bel'ga;
Med vsemi Blačani
Ni en'ga lep'ga.

8576.

(Gorenjska).

Sprelepa ta Kropa
Pod gorami stoji.
Še lepši so fantje,
Ki jih ona redi,
Pa še lepši bi b'li,
Ko ne bi b'li skrevljeni.

8577.

(Sv. Jurij ob Ščavnici.)

Nasadila bom rožmarin zeleni,
Nasadila bom rožmarin zeleni,
Nasadila bom rožmarin zeleni,
Holirala, holiralala.

Pa ne vem še, komi bi ga dala.
Ormožancem ga ne bodem dala,
Ormožanci sami so pijanci,
Kar imajo, vse za vince dajo.

Dekléta.

8578.

(Iz okolice škocjanske na Dol.)

Ljubljanske dekleta
So lahko lepe,
Ko solnce posije,
Pa v senci ležé.

8579.

(Štajerska.)

Gorjanska dekleta
So lahko lepe,
Ko si jajce ocvrejo,
Pa v mleko tope.

8574. *Zapisal* Pavel Koschier. — *Iz njegovega rokopisa.*
8575. *Zapisal* Julij pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke.*
8576. *Zapisal* Rad. Poznik. — *Iz njegove zbirke NB. št. 72.*
8577. *Zapisal* Jož. Kranjc. *Narekovala Ana Kapun. Vsaka vrstica se poje kakor prva.*
8578. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegovega rokopisa, kjer je pisana v zvezi s št. 1746. s pesmimi* „Gor od Steinbrücka“, „Pri mojem srcu“ in „Ljubljanske dekleta bi skupaj pobral“. *V Juršičih pri Št. Petru je enako zapisal o celovških* H. Sevar, *v Tunjicah o šiškarskih* M. Rode, *na Gorenjskem o tržiških* I. Zupan, *o gorjanskih pa na Štajerskem* Fr. Jazbinšek *in na Bledu* J. Žirovnik *(gl. njega NP. II. št. 8, kjer je z melodijo natisnjena poleg drugih poskočnic. V. 4 kaže varijante* „beže“, „lete“, „zlete“.
8579. *Zapisal* Fr. Jazbinšek. *Iz njegove zbirke št. 33. d. Ima tudi* J. Žirovnik *(NP. št. 8.); zvezo te in prejšnje štev. je na Kranjskem notiral* M. Rode.

8580.

(Iz Temljin.)

Neža nas Kneža
S te male vasi,
Ko solnce zagleda
Pa v senco zbeži.

8581.

(Kranjska.)

Koróške dekléta
So lahko lepé,
Ko solnce zasíje,
Pa v senci ležé.

Imajo cicaste krila
Pa avbe zlaté,
Za vratam koralde,
Za pestmi penkljé.

8582.

(Torovovo.)

U Straži so lohka
Dъkleta brhké,
Ko sonce posije,

Pa v senco leté,
Za vratam koravde;
Za pestjó pa pentlé.

8583.

(Iz Tržiča.)

Županova hčerka
Je lahko brhkà,
Če solnce pripeka,
Pa šiva doma.

8584.

(Kranjska.)

Gorénske dekléta
So šmentan' lepé,
Pa jérhaste hláče
Za pirhe dadé.

8585.

(Z Blok pri Cerknici.)

Laška duklieta
So lahku lъpĭe,
Kъ sounce posije,
Pa u seinco zbъžĭé.

Imajo jirhaste hlače
Pa štumfe novĭé,
Ze krůóno jo dobiš
Cenejšъ pa ne.
To je rejs!

8580. *Zapisal* Ivan Kenda.

8581. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. III. 128, kjer je tiskana v zvezi s poskočnico* „Ena baba je rekla“ *na prvem mestu.*

8582. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 44.*

8583. *Zapisal* Seb. Žepič. — *Iz njegovega rokopisa.*

8584. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. II, 122. V Tunjicah je* M. Rode *zapisal varijanto:* 4 dobé.

8585. *Zapisal* Izidor Modic. *Pel fant od Lužarjev, ki jo je slišal od fantov iz Velikih Lašč. — Iz njegovega rokopisa, kjer je pisana v zvezi s pesmimi* „Če niečte mъ jo dat“, „Pa v Laščah pr hiš“ in „Je bejla ko mlejku“ *na prvem mestu.* Laške = Velikolaške.

8586.

(Iz Ravnika.)

Kranjska duklïeta
So lahko lъpíe,
Ko sonce posije
Pa v senjco zbъžïe.

Pa krajnska duklïeta
Bi skupej pobrau,
Pa v rejzanco zrejzou
Pa kraucam dajau.

8587.

(Iz Motnika.)

Koroške deklete
Ste lahko lepe,
Si farbo kupujete,
Farbate se!

8588.

(Gorenjska.)

Tržiške dekleta
Pač daleč slové,
Okol štirnajst'ga léta
Že fante lové.

8589.

(Iz Tunec.)

Te t'hinske dekleta
So lahko lepe:
Dve kravi s teletom
Za doto dobe!

8590.

(Iz ljubljanske okolice.)

Ljubljanske dekleta
So lohka lepe,
Ko sonce posveti,
Pa v senco brž gre.
Nikoli več, nikoli več
Ne bodem vprašal za nje.

Koroške dekleta
Pa niso lepe,
Ki krofasto zgleda,
Pa švedrasto gre.
Nikoli več, nikoli več
Ne bodem vprašal za nje.

Gorenjske dekleta
Tud niso lepe,
Pa vendar bogate,
In modre žene.
Oj take že, oj take že,
Bodem vprašal za nje.

8586. *Zapisal* Izidor Modic; *pel F. Baraga. — Iz Modičevega rokopisa. Prim. št. 8573!*

8587. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 50. kjer je pisana v zvezi s poskočnico* „Le malo počakaj“ *na drugem mestu.*

8588. *Zapisal* Seb. Žepič.

8589. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. 9. 7. Varijanta, ki jo je zapisal v Ljubljani o Gorenjkah, ima:* 2 Se lahko možé.

8590. *Zapisal* Mat. Rode. — *Iz njegove zbirke XI. Št. 41.*

8591.

(Kovorska.)

Tržiške dekleta
Pa niso za kmeta,
Gospoda pa ni,
Da b' ležal pri njih.

8592.

(Št. Jakob.)

Vse tače bi ble,
Ko Podgorjančice ste,
Bi žö davnöj pod krave
Nastilali je.

8593.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Dъkleta jamъnške
So snoč kamplale se,
So jmele tolk uši,
Kot je pr nas smeti.

8594.

(Borovlje.)

Döčva Šmarjöška,
Napij se vode,
Da se sirkava mešta
Kna vneme v tabe.

8595.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Sem šu po dolinci, po ravnemu pol,
Sem sreču deklico veselo po vol'.
Krofasta pa tako, de me je groza blo,
Sem per seb mislu: Vsmil se Bogu!

Jo hitro poprašam: Od kod si doma?
Z Rečiške doline — veselga srca.
Take so po Rečic, krofaste kokr kic,
To je navada rečiških deklic.

8596.

(Iz Rimskih toplic.)

Dekljete so v Rečic'
Kokrъ je bukov kic;
Krofaste pa tako,
De me je groza b'lo.

Sъm šou od domina
Tam gortaj po pol',
Me srječa deklina,
M' je zaubar po vol'.

Prav hitro jo 'prašam:
„Kej s' pa doma?"
„„Tam gori v Rečici,
Vesel'ga srca!""

8591. *Zapisal* I. Zupan. — *Iz njegovega NB. št. 52.*
8592. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 298.*
8593. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 11.*
8594. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 958.*
8595. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke III. št. 8.*
8596. *Zapisal* Maks Šnuderl. — *Iz njegove zbirke št. 143.*

8597.

(Borovlje.)

Brovšče daklete
Nčiso lepe,
Majo vmazane štumfe
Pa črne nojé.

Brovšče daklete
Nčiso l'pe,
Majo cizije nabulane,
Pa cote notré.

Tö Brovšče daklete
Bom kupe pobrav,
Bom na Bajdiše zapölov
In za žlindro pradav.

8598.

(Kranjska.)

Ljubljanske dekleta
Bi vkupaj pobral,
Bi v Kamnik jih peljal,
Za žlindro prodal!

8599.

(Iz okol. škocj. na Dol.)

Ljubljanske dekleta
Bi skupaj pobral,
Po Ljubljanci b'jih peljal
Pa šmirarju dal.

8600.

(Bleška.)

Teljanska dekleta
Bi skupaj pobral,
V vrečo zavezal,
Konjodercu jih dal.

8601.

(Iz Tolminskega.)

Goriške fantiče
Vse skupaj bom zbral,
Za kozla jih storil,
Bom Lahu prodal.

8602.

(Iz Sarskega nad Igom.)

Na Sarskɔm je lušno, je dosti dɔkliet.
Sa mlade, sa stare, sa škàrbaste vmejs.
Tidreja, tidreja, tidreja, tidrom,
Tidreja, tidreja, tidrom!

Se rade mažiją, sa rade lɔpie,
Mają špičaste čižme, pa rinke zlatiè.

8597. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 967.*

8598. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. I. 25. Varijante se nahajajo v VO. III. a. 30., IV. 37. 5 in XVI. p. 18.; Vodnikov rkp. 98 ima:* 1 Nesramne negóde.

8599. *Zapisal* A. Zorec. *— Iz njegovega rokopisa, kjer je pisana v zvezi s št. 1746, in s pesmimi* „Gor od Steinbrücka“, „Pri mojem srcu“ *in* „Ljubljanske dekleta so lahko lepe“.

8600. *Zapisal* Rad. Poznik. *— Iz njegovega NB. 69.*

8601. *Zapisal* A. Pegan. *— Iz njegove zbirke.*

8602. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev. Pel J. Petrič;* „riepe“ *so trakovi zadaj na krilu. — Iz Kramarjeve zbirke.*

Huočją se zmirej prov nobъl nosit',
Zatu pa imájà vse „rièpe“ na rit.

K' nedelè zdej pride, v aštarija greduò,
Kár imajà d'narca, pa vse zapijuò.

Sarške dъklieta b' vse skupej pabrav,
Pa v kurnъk b' jih stlaču, pa šintarji dav!

Marko iz Poganca.

8603.

(Iz stiške okolice.)

Eno pesem bom zapel
Od necega pijanca,
Če ga dobro ne poznaš,
Marka iz Poganca.

Kter' ga dobro ne pozna,
Kmalo ga bo videl,
Koko je on neumen bil,
Svojo ženo spridil.

S vsako reč bi jo bil tepel rad,
Se je Marka hvalil,
Se sodom bi jo bil rad,
Pa se mu je iz rok zvalil.

Njegova žena je zbolela bla,
Rada bi imela spovednika,
Marka pa na postelji spi,
Ložej bi zbudil bika.

Žena je umerla b'la,
Svet je zapustila,
Marka pa na postelji spi,
Ko stara kobila.

Še eno staro mrho ima,
Zdaj jo je zapregel,
Vse otroke znesel gor
In sam se je gor vlegel.

Zdaj pa ne vé, kam bi jo pognal,
Proti mestu al' Metliki,
V žepu ni denarja nič,
Na hlačah so pa dve fliki.

Marko je mislil, da je grof,
Pa je peklenski osel,
Saj bo čez majhen časa
Rad kruha prosil.

Kdor hoče to pesem pét',
Pojte jo vsi radi,
Kajža pa še zdaj stoji
Pri poganskem gradi.

8604.

(Iz Moraveč pri Litiji.)

Eno pesem bom zapev
Od enega pijanca,
Prav z imenom ga povem,
Marko iz Poganca.

Ker ga prav še ne pozna,
Tamkaj ga bo vidu,
Saj namalat se je dav
Pred mostam na zidu.

8603. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke M. Hudovernika, str. 30—31.*
8604. *Zapisal* H. Sevar. — *Iz njegove zbirke III. št. 2. Jako porušeno varijanto je na Dolenjskem zapisal* Rad. Poznik.

Kako se je skazov le tá
K' je svojo ženo spridu,
Kdorkol bo hodu tam,
Zapisano bo vidu.

Mož pa ženo tepu je,
Kar je v roke dobu,
Še iz sodam b' jo biv,
Če b' ga biv le zmogu.

Žena možu zbolela je,
Rada bi spovednika,
Mož pa tam na postlji spi,
Pred bi zbudu bika.

Žena možu vmrla je,
Svet je zapustila,
Mož pa tam na postlji spi,
Smrči kot k obila.

Marko misli, da je gróf,
Pa je en velik osu,
Saj še čez majhno let
Bo rad kruha prosu.

Še enga starga konja ima,
Še tistga je napregu,
Vse otroke znesu gor,
Še sam se je gor vlegu.

Zdej pa ne ve, kod bi pognov,
Prot Mejst al' prot Metliki,
V aržet nejma dnarcov,
Na rit pa dvej fliki.

Star Lah in stara Lahinja.

8605.

(Iz Ihana.)

Starъ Lah se ja váženiu,
Vzeu m' ja staro Lahъnjo.

Lah pa 'ma štacune tri.
Jãna štacúna pouhna ja
puopra, puopra druábъnga.
Druga štacúna pouna ja
Puatna nemškъga, oj nemškъga.
Treka štacúna pouhna ja
Pouhna oj prazъnga.

Pârvo štacuno guar vahpré:
Pouhnъ drjâku mišъlnu.
Drugo štacúno guar vahpré:
Pouhno tejncъh pajčъn.
Treko štacuno guar vahpre:
Pouhnъ prazъnga, oj prazъnga.

8605. *Zapisal* Anton Breznik; *pela Korezova Jera. — Iz Breznikove zbirke V. št. 5. Prim. št. 71 in 72!*

Neža Štempiharjeva.

8606.

(Iz Predvora.)

Neža Štempiharjeva
Iz Police práprotne
Ima zálega snubcà,
Šímnika z Velésov'ga:
Šimnik je bogat in lep,
Mladi Než'ci le ni všeč;
Ima travnike lepé,
Do Police clo deržé.

Neža Štempiharjeva
Iz Police práprotne
Ima zalega snubca,
Zórmana z Visokega:
Zorman je bogat in lep,
Mladi Než'ci le ni všeč;
Ima sedem desetin
Tud sedemsto kron lastin.

Neža Štempiharjeva
Iz Police práprotne
Ima zalega snubca,
Jenka gor od Jézera:
Jenko je bogat in lep,
Mladi Nežici je všeč,
Ima sto belih kozíc,
Ima sto černih ovčic,
Ima dokaj drobnice,
To more bit' kaj volnice!

Kedar Neža v gostje gre,
Vselej kolne tistega,
K' jej je hvalil Jezero,
K' se ne vid' nič druzega
Kakor gore visoke.

Ropret iz Kaplje vasi.

8607.

O Ropret iz Kaplje vasi!
Žêna mu kosilo naredí,
Opêče mu teléta trí.
Ropret! saj še mérnik žgancov stoji.
Še toljkanj kaše se hladi,
K' se mu premalo kosila zdí.
Prikupi si še en cênt mesá,
Eniga teleta in eniga psa,
On notri v usta zahamtá
Vsak bart en funt mesá.
On ga ne zveči, ga ne žveljka,
Ga prekúcne, de veljá.
Ropret pa tako strašno ....
De ménijo, de za Černivcam gromí.
Ropret ma pa grunte tri,
Pa vse s svojim gnojem gnoji;
Ropret je pa en majhen možíc,
Pa je túdi debélih košíc.

8606. *Neznanega zapisovavca. — Iz „Novic", 1855, str. 48, kjer je dodana opomba: „Štempihar, Šimnik, Zorman, Jenko so bližnji perimki še dandanašnji v imenovanih vaseh: na Polici — Polici ste pa dvé, ena ima pridavek* „práprotna", *ena pa* „pšenična" *— v Velesovem, na Visokem in na Jezeru".* V *dialektizirani obliki je to pesem priobčil* M. Valjavec *v Kresu, IV. str. 282.*

8607. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. IV. 68.* Jurčičev *zapis, v katerem je med v. 5 in 6 vrinjen verz* „Roprt se še grdo drži", *je modernizirana redakcija tega tiska. Bolj ali manj porušene varijante sta zapisala* Ivan Kunšič *v gorjanski okolici pri Bledu,* France Kramar *pa v Bohinju in v Spodnjih Gorjušah na Gorenjskem.*

Oračí.

8608.

Radmerčanje rano stanjujejo,
Konjiče po brezji naganjajo:
Oni bi nje radi dobili,
Kaj bi k srakoni gnojek vozili.

Z brezovimi lanci zavirajo,
Z jošovimi plugi se orjejo:
Zlodi ga je dela, hujdič ga je dá,
Fendrkov sin pa bo ž njim orá.

8609.

(Okolo sv. Bolfanka na Pesnici.)

Kralovci kunje lovijo,
Kaj do si gnoje vozili,
Kaj do si gnoje vozili,
Da do srakono sejali.

Z brezovimi lanci zavirajo,
Z jošovimi plügi orjejo,
Tisto je pač en taki plüg,
Kaj bi ga ne bi sterja jüg.

Zlodi njim ga je delâ,
Vranovi ga njim dô;
Kralovski Pfajfar
Pa de znjim orô.

8610.

Dober večer Senoršanci!
Če ne ste še poginoli ...
Verjanci že zgoda stajajo,
Krave po dobravi naganjajo,
Ki bi nje radi vlovili,
Pa njih dobiti ne morejo.
Nedeljko za roglè.
Peklar pa za rep,
Pučko pa že nema
Za kaj perjet.

8611.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Mi smo gnali koze past
Na zeleno bükovje.
Prišlo pa je Krajncov pet;
So prijeli za pete,
Štirje za tace, peti za rep;
Franček ne meja ge prijet.

Bogi Franček brnjavi,
Nič pri Micki gvinjeni!

Dve beli kokoši, tri črne gosi,
Na sosidovoj štali pa Micike ni.
Pa saj še bi bila, pa njoj neke fali,
Da Franček k njoj hodi, pa on jo midi.

On jo najrajši ma,
On jo najbolj štima,

8608. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. VIII. 47. Nova redakcija se nahaja v VO. XIX. i. 4.*

8609. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke, str. 53—54. Tam ji kot 4.—6. kitica sledi tukajšnja številka 8613.*

8610. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. VIII. 57. Nova redakcija ravnotam XIX. k. 18. Nepopolna.*

8611. *Zapisal* Jož. Kranjc. — *Iz njegove zbirke št. 14. Narekoval* Andrej Čagran.

On jo pri srci zapisano ma.
Kaj je zapisano,
Nede doj zbrisano;
On pa je njeni pajbič.

Mlinarji.

8612.

Kurecov mlin že v en kraj visi
Se jem že dougo grom preti!
Pust še mi, grom, en čas moj mlin,
Kaj še keri babi zrnje pogubim!

Kurecov mlinar gre prek po vrateh,
Na rami si nese debeli peh.
Kaj ne zamelem, pa opšem,
Da li babam rajtengo dam.

Ostani dekle ti doma!
Ti pa boš baba z nami šla,
Ki boš nam jarke koračila.

8613.

(Okolo sv, Bolfanka na Pesnici.)

Klokečov mlin se na en kraj derži
Da se njemi grom močno proti;
Püsti da mi! püsti grum, ti mlin!
Še vedno kaki babi zernje pogibin.

Klokečov Martin gre doj po vrateh,
Na rami mi nese en debeli peh,
Či ne bon mogâ mleti, pa bom phô,
Da bom le babam rajtingo dô.

Klokec Martin prek krez zajzo stoji,
Debelega karfa za gobec derži,
Karf pa sen nota cündra,
Da na njem vsaka bernja bingla.

8612. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. VIII. 51. Nova redakcija (v v. 1 ima „Kurečkov“) se nahaja ravnotam XIX. A. 18.*

8613. *Zapisal* Ivan Macun. *— Iz njegove zbirke str. 54. Krajšo varijanto o „Burdeževem mlinu“ je priobčil* Dav. Trstenjak *v „Novicah“. 1857. str. 395.*

8614.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Sejajnčki mlinar na jezi sidi,
No raka za mostače drži.
Rak mu je spüsta vso vodo,
Mlinar pa je odiša k babi domo.

Püsti mi, püsti malo še mlin,
Naj še eno malo zrnje gibin!
Če nemo ga mlea, pa mo ga pha,
Da le mo leži babam odgovor da.

Sejajnčki kmetje rano vstajajo,
Kobile po gnoji naganjajo;
Z josovimi plügi orjejo,
Z brezovimi lanci zavirajo.

Bolni polž.

8615.

(Od Zagorja ob Savi.)

Zagorje je na luštna vas,
Zadobil so tud no velko čast:
So povža ulovili,
Ga prklenili,
To so bli špas!

Ta povžek se gerdo derži,
Možje ne vdo, kaj mu fali.
So po padarja poslali,
Da b mu pušali,
Pa noče tečti kri!

Padarju se čudno zdí,
Zakaj ne teče povžu kri,
„Česna mu stocíte,
Flajšter naredite,
Dokler živi.“

Povžek se gerdo derži,
Ker mu česen zasmrdi.
Začne pene tišati
In rogé kazati,
Padar zbeži.

Ta padar ne pomaga neč,
Poizvejmo, kdo še ve kaj več.
„U Steinbrük je na baba
Je kunštna od uraga,
Vode ji nesmo prec!“

Ta baba tako govorí:
„Ta povžek ma čist belo kri;
Kruha mu opecite,
Trijet naredite,
Dokler živi!“

8614. *Zapisal* Jož Kranjc; *narekoval* Janez Rožman. — *Iz njegove zbirke, št. 45. Sejanca* (= Selnica) *je vas v župniji sv. Tomaža pri Ormožu. Prim. št. 8608.*

8615. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke št. 79. „Namestu* „padar“ *(v 8, 11, 20) pojejo drugi* „Moršer“, *kakor se je zval nekdanji tukajšnji zdravnik.*“

8616.

(Iz Rovt na Notranjskem.)

Povžarija, dovga vas,
Od nje se sliši daleč glas.
Ta čast so zadobili,
So povža pъrklenili,
Ta velik špas.

Povž začne pene tišât',
Povžarji pa stran bežat'.
Po Jelojovca poslali,
De b' mu b'lì pušâli,
Doklér živi.

Jelojov'c se hudó modrí,
Povžu noče tečti kri:
„Česna mu kupimo,
Flajšter naredimo,
Da še živi!“

Nato se je storila noč,
Lokanc priteče na pomoč:
„Le čast mu še skažímo,
Hišo naredimo
Nocoj to noč!“

Hiša vendar mora biti',
S komolcem mora se zmerít';
Dvanajst komolcev je široka,
Štirindvejst visoka,
Bo ja zadost'!

8617.

(Iz Ihana.)

U P͡oužari j' velika vas,
Vad nē se sliš jen ve ъk g͡uas.
So p͡ouža zadobilъ,
So ga pъrkleniлъ
Za en vêlъk hrast.

P͡ouž jъm p͡a močnó zbolí,
Možjъ na͡udó, kaj mo falí.
Po dohtarja posválъ,
Dъ b' mo b'li pušálъ,
Daklár žъví.

Dohtar se močnó modrí:
P͡oužъ njače tjačtъ kri.
To čast mo še nar'dimo,
Hišo 'mo nar'dimo,
Nocoj to noč. —

8616. *Zapisal* Franc Kramar. *Pela* Katarina Žemrò v, *kuharica. Gorenje-Vrhničanom pravijo zaničljivo* „Povžarji“. — *Novo redakcijo je* Franc Kramar *zapisal v ljubljanski okolici.*

8617. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Korezova Jera. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 4.*

Krojači pred polžem.

8618.

(Iz Guštanja.)

Ja som videu žnidarie tri, ojo!
Da so pred použim vihali, ojo!
Oni so bli velike skarbi,
Notar zan plut so se skrili.
Ojo, ojo, ojo ojo!

Niso videli kai začet, ojo!
Mislili so mo leben vzet, ojo!
Oni so tak spoznali vsi,
Da so v smertnei navarnosti.

Ta provi praji: Začni ti, ojo!
Ta druji pak ne upa si, ojo!
Ta tretki sarčno govori:
Pož nas gvišno požre vse tri!

Kir so ži srce dubili, ojo!
Naipre grivigo sturili, ojo!
Pomaj, pomaj na-muečni bo(h),
Da pridemo un s teh nadluh!

Lesam, lesam, ti čudna žiual, ojo!
Ti moreš zdai tvoj leben da(t), ojo!
Použ svaia raia pomoli,
Vse tri žnidaria zapodi.

Žnidaria tak strah obleti, ojo!
Da vsak kar ie mogoč biži, ojo!
Adan se je ustrašiu tak zlo,
Da mo ie noter v hlače ušlo.

Kai je še veči čudež biu, ojo!
Použ je lušino premakniu, ojo!
Tada padeji dou na tle:
Pomagaite vsi, kar vas ie!

Vsak žnidar more bit kontent, ojo!
Tako viža nih tastameint, ojo!
Dokledar bode ta svit stau,
Vsak žnidar sa bo použe bav!

8618. *Zapisal* Jurij Šmelcar. *Okoli l. 1815. — Iz njegove pesmarice št. 8 (Peisom od šnidariou, ko so se použe bali) z ohranjeno grafiko, izvzemši šumevce in sikavce. V. 5 se za vsako kitico ponovi.*

8619.

(Z Oblok.)

Enkrat so bli žnidarji trije o joj!
So polža na korajžo klicali.

Preden se žnidari na vojsko spuste,
Si žnidari grevengo obude.

Žnidari polžu nasproti stoje,
Šivanko za orožje v rokah drže.

Polž pokaže svoje roge,
Vsi žnidari orožje dol polože.

Polž pa začne pene tišat,
Vsem žnidarjem začnejo hlače dišat.

Junger pravi: Jest ne grem,
Kselj pa pravi: Ne upam se.

Mojster je tako zaupil,
Da se je v hlače vsral.

Poberi se proč, peklenska pošast,
Saj nijmaš do nas nobene oblast.

Pomagaj nam, ti turški bog,
Se iz teh rev ino nadlog.

8620.

(Podjunsko.)

Enbart so trije žnidarji
Pred enem povžam bežali.

Je povž lušino premaknuv,
Je vse tri žnidarje zapoduv.

Kaj mora to za 'n zver le bit',
Da se je žnidarji taku bojo?

Še komej roje pomoli,
Že vse trije zapodi.

8619. *Iz* Kokošarjeve *zbirke. Prva vrstica se ponavlja dvakrat, drugikrat se pa ne pristavi:* o joj! *Pri 2. vrsti se ponavlja samo:* o joj! *trikrat, ne pa cela vrstica.*

8620. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 890.*

Jonger je djav: Kne upam se,
Ksel je djav: Kne upam se.

Mojster se je prav zadrv,
Smo men'li, da je vse tri požrv.

8621.

(Iz Javorji.)

Žnidarji so fajn možje,
K' se trije engá polžà bajé,
Ajej, ajej, o kaj bo pa zdej!

Ta polžek začel je sline tišat',
Ta žnidar začel je z vatlom mahat!

Ta polžek začel je noga stegat',
Tem žnidarju začel je 'z hlač dišat'.

Žnidar pokliče zdaj svojo ženo:
„Žena, prinesi žegnano vodo,
Da bom pokropil souražnika ž njo."

Ta polžek je tiho, iz hiše moli,
Ta žnidar korajžen za mizo sedi.

8622.

Tódsej grejo žnidarji, hojé!
Žnidarmajster naj napré, hojé!
Oni so polža srečali,
Premočno se ga strašili: hojé, hojé, hojé!

Polž začeâ rogle gnati, hojé!
Žnidarmajster trepetati, hojè!
Kam mo mi po sveti šli,
Če mo se polža strašili, hojé, hojé, hojé!

Kaj pa mi je to za zvér, hojé!
Ki na glavi nosi gvér? hojé!
i.t.d. i.t.d. i.t.d.

8621. *Neznanega zapisovavca.. — Iz zbirke* M. Rodéta *I. št. 42 b. V. 3 se za vsakim dvostišjem ponovi.*

8622. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XIX. 18. ps. 128. Nova redakcija ravnotam I. 106.*

8623.

(Iz Jarenine.)

Použ je na hujda zvìr, oh joj!
Na hrbti nese svoj kvantir, oh jòj!
Použ je začeo roge tišati,
Žnidari hlače dišati.
Použ je začeo kopanjo rašiti,
Žnidaru hlače prašiti!
Oh joj, oh joj, oh joj!

8624.

(Od Sv. Jurja na Ščavnici.)

Puž začel je gaziti.
Žnidari se praskati.
[Jo, jo joj!]

Puž začel se sliniti,
Žnidari pa vünta iti.

Puž začel je roge gnat,
Žnidari pa v hlače s...

Dokič bode svet obstal,
Ta cajt de se žnidar puža bal.

8625.

(Iz Bitnje vasi.)

Žnedarji so en' korajžni možje,
Se tri trije en'ga polža boje.

Polž začne prot' njim léziti,
Žnedarji začno pa bežati.

Polž začne roge kazati,
Žnedarji začno padati.

Prvi pravi druzemu:
„Le beži, le beži ti naprej!“

Se še tretji zdaj oglasi,
Ta polžek bo snedel nas tri.

Če še vi to pesem zavzamete,
Pa figov možje ostanete.

8623. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. št. 52.*

8624. *Zapisal* Jož. Kranjc. *Narekovala* J. Kranjc. — *O pesmi* „od žnidarjev in polža“ *poroča* Fr. Praprotnik *iz Mozirja*: „*V tej pesmici se pripoveduje, kako so trije krojači bežali pred polžem. Ko pridejo do neke breze, spležejo takoj vsi trije na drevo. Ko pa polž do breze prileze ter se začne spenjati po deblu, prestrašijo se tako, da se kar po vejah spustijo na tla. Vsled tega še dandanašnji brezi veje proti zemlji visijo. Ta pesem ima kakih 8 - 10 kitic. Imel sem jo v zbirki, katero mi je izgubil prof. dr. Pajk. Sedaj pa je menda že popolnoma pozabljena, kajti nisem mogel nikjer več kaj o njej izvedeti.*“

8625. *Zapisala pokojna* Cvetanova. — *Iz rokopisa* Julija Slapšaka. *Za 1. verzom vsakega para se poje* ojej!, *za drugim pa* ojej, ojej, ojej! *Varijanta, ki jo je zapisal* R. Poznik *pri sv. Joštu, ima konec* „Ta pesem je složena za en špas, kdor jo je složil, ne mara za vas“, *ona, ki jo je zapisal v Podgorju* Frč. Stelè, *pa* „Žnidarji so res pravični možje, Še to uhderžé, kar jим na gre.“

8626.

(Dobje pri Planini, Štaj.)

Žnidari so šivat šli, oja
Žnidar mojster narnaprej, oja.

Srečou jih je jari použ, oja
Žnidar mojster se ga vstraš, oja.

Žnidarjeu je blo devet, oja
Puža pa na sama ret, oja.

Puža so na vago djal, oja
Odvagu jih je vseh devet, oja.

Puž se z vage zavali, oja
Žnidari so komaj všli, oja.

Puž mu rogle zabodi, oja
Žnidar se od straha všči, oja.

Rod in značaj krojačev.

8627.

(Iz Pijave gorice pri Igu.)

Žnidarji so rojeani
Med mašam' ad kazlū,
Zetu so revčki vsrani
Pr sojmu antverhu.

Vsak antverh 'ma na svejt
Kèj vrejdъn suj kredit,
Sàm' žnidarski nàbèn'ga,
Zatu k' je s kuozje rit'.

Ánkràt jih jè âdъn vidu,
K' jih je àn kozu sròv,
In àn je potlej meani
Glih taklea prpovdvòv:

„Ta parvi je biv pad vampam,
Ta druh' na rièp' je biv,
Ta triètji je pa fige
Iz riti vъn malív!

8628.

(Iz Šmarja na Dol.)

Žnidarji so šli šivat
Tri ure preč hoda.
Na potu jih pa sreča
Ena zverina prav divja.
En polž z lpine gleda,
Žnidarji pa beže.
Srečali so enga ježa
In so rekl: „Ta je štacnar,
On ima šivanke,
Mi žnedci pa dnar.“
Srečali so enga komarja,
So rekli: „To je rus,
Ta zver bo nas poklala,
Ki ima tako špičast nus.“
Srečali so eno žabo,
So rekli: „Ta je naš kapun,
K ima tak rmene noge,
Pa lep okrogev klun.“
Srečali so enga kozla,
So rekli: „To je naš buh,
Od tega smo rojeni,
K ima tak žlahten duh.“

8626. *Zapisal* Val. Pulko. — *Iz njegove zbirke št. 6.*

8627. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev. Pel* Janez Šerjak. — *Iz Kramarjeve zbirke.*

8628. *Zapisal* Ivan Podržaj. — *Iz prepisa v* M. Rodéta *zbirki VIII. št. 70.*

Jest nisem tega vervav,
Namalane sim vidu:
En kozu jih je srav,
En pod gobcam biv,
Tretji pa je kozli z rit maliv.

Zato so srute usrane
S svojim antverhom.
Če kater se med vami znajde,
Daste mu slavu,
Naj gre v kozjo ret domu!

8629.

(Od Zagorja na Savi.)

Ni večjeh huncvetov
Kso žnidarji trije,
Zagvišno so en kozli
Od tav pa do brade.

Namalane sem vidu,
An kozu jih je mov,
Namalane sem vidu,
An kozu jih je mov.

Jeden je biv pod vampkom,
Ta drug je pa sesov,
Ta tret je pa ne škorice
S ta zadne ven bezov.

Ena žaba jeh je srečala,
So rekel: „To je kopun,
K ma take rmene tace
Pa tako širok klun!“

Ješ jeh je srečov,
So rekel: To je štacnar,
K ma tako engelš švanke,
Ni mamo pa soj dnar.

Komar jeh je srečov,
So rekel: To je Rus,
Vse nas bo pomuru,
K ma tako špičast nus.

Kozu jeh je srečov,
So rekel: Potepuh!
Ni res, to je naš oče,
K ma tako cartan duh.

8630.

(Iz Podzemlja.)

Žnidarji so šivat šli,
Dve urce hoda,
So srečal' zverino,
Zverina je b'la ta.

So srečal' engà polža,
Ki tul'ke roge 'ma,
Slino za soboj vleče,
Žnidarji pa beže.

So srečal' eno žabo,
So djal', to je kapun,
K' 'ma tak' ermene tace,
Pa tak' okrogel kljun.

So srečal' en'ga komarja,
So djali, to je rus,
Ta ž'val nas bo še klala,
Ker 'ma tak špičast nus.

8629. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke, št. 70. Varijanto je zapisal* M. Rode *na Gorenjskem,* Maks Šnuderl *pa v Rimskih toplicah.*

8630. *Zapisal* Janko Barlé. — *Iz njegove zbirke.*

So srečal' enga ježa
So djal, to je štac'nar,
Ta mož ima šivanke,
Žnidar ima pa d'nar.

Jest tega nisem verval,
Dokler nisem seznal,
Namalane sem videl,
Da kozel je jih sral.

Eden leži pod vampom
Ta drugi pod glavo,
Ta tretji pa še kaže
Iz riti vun glavo.

Tega kozla počastimo
To je naš pravi Buh,
On ima dolgo dlako,
In pak tak' žlahten duh.

Če veste, da je žnidar
Pa dajte mu slovo,
Naj precej se pobere
V to kozjo rit damo.

8631.

(Iz ptujske okolice.)

Če imate žnidarje,
Le dajte jim slovó,
Le naj se vam poberejo
S kozjo vred domu, domu, domu.

Žnidarji so kozli
Od pete do glave,
Le naj se vam poberejo
S kozjo vred domu, domu, domu.

So vidli eno žabo,
So rekli, da je kapun,
Ki ima te žolte tace
No tak široki klun.

So vidli enega polža,
So rekli, da je kaprol,
Ki ima te štiri sablje,
Na hrbti pa svoj kanjer.

So vidli enega ježa,
So rekli, da štacunar,
Ki ima tak spičaste šivanke,
Gospodi žnidarji pa denar.

So vidli enega komarja,
So rekli, da je rus,
Ta beštja nas bo opikala,
Nas bo opikala, opikala.

So vidli enega kozla,
So rekli, da je volk,
Od tega smo rojeni,
Ki ima tak gibčen duh.

Saj še ni blo čuti,
Da bi žnidarji mater imeli,
Enkrat sem kozla videl,
Devet jih je zasrau.

8632.

(Iz Slov. goric.)

Če imate kake žnidare,
Le dajte jim slovo,
Naj hitro se pobirajo
Skoz kozji rog domo.

Žnidari so šelmi
Od pet no do glave,
Pa naj jih le pogledajo,
Kaki so možje.

8631. *Zapisal* o. Bernardin Šalamun *kot dijak.*
8632. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke I. št. 51—53.*

Srečali so žabo,
So rekli: je kapun,
Ker ma tak žlahtne tačice
No tak široki klün.

Srečali so polža,
So rekli, da je vol,
Ker ma tak duge roge,
Kak je v gorici kol.

So srečali komara,
So rekli, da je Rus,
Ker ma tak svetlo kapico
No taki špičast nos.

So srečali mačaka,
So rekli: je gospod,
Tak velke ma mustače,
Kak fürštenfelski grof.

Spet so polža srečali,
So rekli: je kaprol,
Ker ma tak svetlo sablco,
Na hrbti svoj kvantir.

Srečali so ježa,
So rekli, je iglar,
Ker ma tak dolge šivanke,
Le hodmo si po dnar.

Srečali so kozla,
So rekli, da je duh,
To je naš ljubi oča,
Ker ma tak žlahtni duh.

Srečali so vuka,
So rekli, da je Bog,
Ker vbog naš oča kozl
Ma strah pred njim povsod.

8633.

(Od Ljutomera.)

Če imate kake žnidare,
Le dajte njim slovo,
Ja naj se vam poberejo
Brez krajcarja domo.

Žnidarji so gizdavi
Od pet no do glave,
Pa deno je poglejmo,
Da so le fajn ljudje.

Srečali so puža,
So rekli, da je kaprol,
Da ma tak svetlo sablico,
Na herbti svoj kvantir.

Srečali so ježa,
So rekli, da je iglar.
Da ma tak svetle šivanke,
Le pojdmo po denar.

Srečali so komara,
So rekli: Kaj je to?
Da ma tak svetle nogice
No špičasto glavo?

Srečali so mravlo,
So rekli: Kaj je to?
Da ma tak drobno glavico,
No tak prevčeknjen lamp?

Srečali so mačko,
So rekli: Kaj je to?
Da ma tak lepo glavico
No taki dugi rep?

Srečali so zajca,
So rekli: Kaj je to?
Da ma tak bistre vuhice
No tak kratki rep?

8633. *Zapisal* Josip Štuhec. — *Iz njegove Pesmarice II. 144—46, kjer je pozneje popravljeno*: 8 le fajn] slabi — 34] So rekli: Ti naš oča je — 35, 36] Zato nam je tak ljubljen, Da ma tak žlahten duh, duh, duh! — 42 Cirkev] To cirkev — 43 kovač je] kovač. *Varijanta se nahaja v rkp. zborniku Cafovih umetnih pesmi pod št. 89.*

Srečali so kozla,
So rekli: Oča je!
Da ma tak žlahten duh, duh, duh,
Vendar je naš patron!

Ž njim so se peljali
Proti Razkerži,
Tam so njega slavili
Ko velki purgarji!

Prišli so do kovačnice
So rekli: Cirkev je!
Gda kovač je z mehom genil,
Te zvernilo se je vse.

8634.

(Od Sv. Jurja na Ščavnici.)

So prišli do kovačnice,
So rekli: Cerkev je.
Kovač je z mehom gena,
So rekli: Meša je.

Srečali so bika,
So rekli, da je vol,
Ki ima tak duge rogle,
Kak je v goricah kol.

Srečali so puža,
So rekli, da je kaprol,
Ki ima tak svetlo sablico,
Na hrbtu svoj kvantir.

Srečali so kebra,
So rekli, da je gospod,
Ki ma tak črno suknjo,
Naprej pa par barus.

Srečali so mravlo,
So rekli, da je gospa,
Ki ima tak drobne nogice
No tak prevčeknjen vamp.

8635.

(Z Brátonac.)

Al zàj si jä poglêtä,
Poglêtä sì možjé!
Al zàj si jä poglêtä,
Poglêtä sì možjé!

Sréčali smo púža,
Smo rakli: Tô kaprún!
Kaj má tàk svètlä süknjicä,
Na 'rpti svòj kvantêr, kvantêr.

Sréčali smo mràvlo,
Smo rȁkli: Tô gospá!
Kaj má tàg drôgnä nôgicä,
I tàk präfčkȁnjäni plàm plàn.

Sréčali smo jêža,
Smo rȁkli: Tô iglár!
Kaj má tàk svètlä šivankä,
Li pòjdmo po dinár, dinar.

Sréčali smo žàbo,
Smo rȁkli: Tô kapún!
Kaj má tàg žlájtnä tàčicä,
I tàk šìroki klün, klün, klün.

Sréčali smo bíka,
Smo rȁkli: Tô jä pèk!
Kaj má tàk lêpo žämlo,
Naprê pa dvá roglá, roglá.

8634. *Zapisal* Jož. Kranjc. *Narekoval* Tomaž Kapun. *Varijanto je (l. 1870) zapisal* G. Križnik *v Motniku,* Janko Bratina *na Otlici in odlomek* France Francetov *v Torovem pri Vodicah.*

8635. *Zapisal* Števan Kühar. *Narekovala* Lägäničova Julika. *Odlomek te varijante je zapisal* Fr. Kotnik *v Dobrunjah pri Guštanju.*

Sréčali smo òsla
Smo rȁkli: Tô an düj!
Tô jä nàš právi òča,
Ka má tàg dúga vü', vü', vü'.
— — — — — —
— — — — — —

Prìšli smo do kovàčnicä
Smo rȁkli: Cérkäf jä!
Kovȁč pa z mèon gȃno
Smo rȁkli: Mȁša jä!
— — — — — — —
— — — — — — —

8636.

(Iz žužemberskega okraja.)

Šuštari so šȣl šivat
Tri urce preč hoda,
Sriečal so ano žvau,
Ta parva je bla ta:
Sriečal so ano žabo,
So djal, de je kopjun;
K ima tok rmeane noge
pa toku šruoklast kljun.

Šuštari so šȣl šivat
Tri urce preč hoda
Sriečal so ano žvau,
Ta druga je bla ta:
Sriečal so anga jejža,
So djal, de je štacnar,
K' ima tulk šivank,
Mi pa gotou denar.

Šuštari so šȣl šivat
Tri urce preč hoda,
Sriečal so ano žvau,
Ta trietja bla je ta:
Sriečal so anga kozla,
So djal, tu je gspjut,
K' ima tok lejpo brado
Po tok prjetn djuh.

8637.

(Iz Puščenec pri Ormožu.)

Če máte kakšne šoštare,
Le dajte jim slovo,
Pa naj se le poberejo,
Skoz kajzara domu.

Srečali so žabo,
So rekli, da j' kopün,
Da ma blatne tačice,
No tak široki klün.

Srečali so bika,
So rekli, da je pȣk,
Da ma tak belo žemlico
No tak košnati rep.

Srečali so komara,
So rekli, da je rus,
Da ma tak svetlo kapico
No tak špičast nos.

8636. *Zapisal* Ludovik Póka; *pel kmet* Andrej Šlogar. — *Iz Pókove zbirke II. 14.*

8637. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *narekoval* Ivan Koradi. — *Iz zapisovavčeve zbirke št. 10. Varijanta, ki jo je po narekovanju* Jož. Oseta *pri Sv. Juriju ob juž. žel. zapisala* Zinka Kavčičeva, *se razlikuje samo po začetku:* „Šoštarji so šelmarski Od pet do glavé, Pa jih le poglejmo, Kaj so za n ljudjé.“

Srečali so mravlo,
So rekli, da j' gospa,
Da ma tak drobno glavico
No tak prefčeknjen vamp.

Srečali so puža,
So rekli, da j' kaprol,
Da ma tak svetlo sablico,
Na hrbti svoj kvantir.

Srečali so ježa,
So rekli, da j' iglar,
Da ma tak svetle šivanke,
Le hodmo si po dnar!

Prišli so do kovačnice,
So rekli, da je miš:
Kovač je z mehom geno,
So rekli: Miš, je miš!

8638.

(Štajerska.)

Vržejčanje so rajžali,
Po svetu hodili,
Če kakšno stvar'co srečali,
So bežali in krikali,
Če kakšno stvar zagledali,
So se odstranili.

Prišli so do kovačnice,
So rekli, maša je,
Ker videli so orglarja
In tisti vel'ki meh-meh-meh.

Prišli so do mravlje,
So rekli: je gospa,
Ker 'ma lepo glavico,
In tak prevčeknjen lamp-lamp lamp.
Prišli so do bika
So rekli, da je pek,
Ker 'ma tak lepo žemljico
In tak' dolgi rep-rep-rep.

Prišli so do žabe,
So rekli mežnar je,
Ker ima tak drobne tačice
In tak(i) lep(i) glas, glas, glas.

Prišli so do raka,
So rekli: cigan je,
Ker 'ma tak velke škarnjice
In nazaj rad beži.

Prišli so do volka,
So rekli: je mesar,
Ker tak bistro gledat zna
In ovco, kozo dol spravlja.

Rekli so tedaj oni:
Ves svet je poln norčij,
Ker niso videli nikjer
Vrženjca ino tak, tak, tak,
Kak oni bili privajeni
U svojem varoši.

Rokodelci brez orodja.

8639.

(Štajerska.)

Sabola smo prosili,
Nesmo ga dobili,
Cejag je pozabâ,
Si ga ne vkup spravâ.

Škarnje ma on v Gradci
Pr svojem lubem bratci;
Iglo ma v Celovci
Njegova sestra v robci.

8638. *Zapisal* J. Kociper. — *Iz Kokošarjeve zbirke. Srednje strofe se ponavljajo kakor prva.*

8639. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. I. 104. Varijante ravnotam XIX. I. 2. ps. 14 (z mel.)*

Hlapca ma v Arnoži
Pr enem starem moži;
Fingrot pa ma v Trsti
Pr lubci na prsti.

Tiblo pa ma v Mésti
Pr svojoj nevesti;
Škatljo pa ma v Humi
Pr svojoj staroj kumi.

Lake v Varožlini
Pr svojem malem sini;
Voščine pa ma v Beči
Pr enoj kelnarci v peči.

Nesrečna žnidarija,
Huda si ti meštrija!
Kdo bom si ja sirotek
Spravâ to v en kotek.

8640.

(Iz Ihana.)

Smo žnídarja prosilъ,
De b' šivat' ga dobílъ,
„Kokó bomo šivalъ,
K' šivanke nimamo!“
Šivanke so v Grascъ
Potresene po pvacъ.
Cvirn ja v Tržičъ,
Navit ja na kofčíčъ.
Škarje so v Gradcъ,
Pr žlajfarjъ na pvacъ.
Metъr je na Duni,
Vabesъn ja vadzuni.
Fingret ja u Tàrst',
Pъr lubicъ na párst'.
Kreda ja u Bistъrc'
Pr stari babi v piskrc'.
„Mušťъr ja v Iblani
Pъr ani lepi mami.“

8641.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

Smo žnidarje iskali,
Saj smo jih dobili,

Kaj pa bodo šivali,
Ker škarji nimajo?

Škarje so v Ljubljani,
Pri moji ljubi Ani.

Igle so tam v Gracu
Pri fajfarju na placu.

Cviren je tam v Gracu
Rozstrosen po vsem placu.

Fingrot je tam v Trsti
Moji ljub' na prsti.

Sukno je tam v Gabriji,
Pri eni babi gabrovi.

8640. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Smolajdova Franica. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 57. Kakor v. 1—6. se pojo tudi ostala dvostišja. Varijante je priobčil* Fil. Miklavec *v „Koroških bukvicah“, 313—4.*

8641. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke* Jožefa Cejana *v. št. 40. Varijante so zapisali:* Filip Miklavec *na Pohorju,* Fr. Kos *pri Sv. Lenartu v Slov. gor.,* Val Pulko *v Dobju pri (štaj.) Planini,* Janko Bratina *na Otlici,* Maks Šnuderl *v Rimskih toplicah,* B. Modic *na Blokah pri Cerknici,* J. Scheinigg (*NPKS. št. 893.*), Ivan Lovrač *v Podlipovici pri Izlakah, ki pravi v opomnji: „Tako se nadalje lahko opeva vse rokodelsko orodje. Pri nas sem slišal peti še o čevljarjih“. Res je* L. Poka *zapisal v Žužemberškem okraju varijanto*: „Smo šuštarja prosili“.

8642.

(Iz Logatca na Notranjskem.)

Šivilje smo prosili,
De b' šivat nas učile.
Kako bjo nas učile,
Ker š'vanke nemajo?
Jupajdija, jupajdom,
Ker š'vanke nemajo?

Šivanka je pa v Graci,
Pri lubici na placi.
Jupajdija, jupajdom,
Oj jupajdijadom!

Šivilje smo prosili,
De b' šivat nas učile,
Kako bjo nas učile,
Ker cvirna nemajo?
Jupajdija, jupajdom,
Ker cvirna nemajo?

Cviren je pa v Linci,
Pri lubici na klinci.
Jupajdija, jupajdom,
Oj jupajdijadom!

Šivilje smo prosili,
De b' šivat nas učile.
Kakó bjo nas učile,
K' fingrata nemajo?
Jupajdija, jupajdom,
K' fingrata nemajo?

Fingrat je pa v Trsti,
Pri lubici na prsti.
Jupajdija, jupajdom,
Oj jupajdijadom!

8643.

(Iz Ihana.)

An šuštar je prvándru
Iz zgórnъh deževá;
„De b' sé jan vasu znejdu,
De b' rišťъngo vkъp znosu!

Stov imám na cesťъ,
K' na morťъm nánga sésťъ.

Kopita 'mam v Grâscъ
Pťъr sôjmo lub'mo brâscъ.

Šila 'mam pa v Iblanъ
Zastávlene vad vanъ.

Šetine 'mam pa v Cel'
Ta star'mo prešič' na čel'.

Drete 'mam pa v Višnъ gōr',
Potegnu jo bom gvišnъ duăl!

Smovó 'mam pa v Rēk'
U ta debél' smarék'.

Šobo 'mam pa v Dôb'
Zajédeno na bôb'.

Fingret 'mam pa v Tarst
Sôj' lubcъ na parst'.

8642. *Zapisal* Franc Kramar. *Pel* Valentin Verbič *vojak.*

8643. *Zapisal* Anton Breznik; *pela Lovrenčevka.* — *Iz njegove zbirke II. št. 145. Koncem vsakega druzega verza se poje:* Tidrala, tidrala, lilalam! *Šoba = posmoljena preja, s katero se vdelava dreta. Varijanto je zapisal v Ihanu* Fr. Kramar.

8644.

(Iz Radovljice.)

Šuštar je na Višni gori,
Požvižgal mu bom doli
tedroja, tedroja!

Dreta je na Šmarni gori,
Potegnil jo bom doli.

Kako bova čevlje templjala,
Ker nimava priprave.

Smola je na smereki,
Ne morem ponjo zdaj.

Šetine so v Celju,
En'mu star'mu prešiču v čelu.

Šila so v Ljubljani
Zapita v pivanji.

Kladivo je v Rimu,
Zapito je na vinu.

Šoba je pri Tombeljnu
Tam na steni pri kombeljnu.

8645.

(Kranjska.)

Šuštarji so možaki,
De nobeni niso taki.
Oj jop, jop, jop, oj dik, pok, pok.

Robe dosti 'majo,
Pa dnarca ne poznajo.

Je šaro vso raztrosu,
K' je p'jen okoli nosu.

Škatlo 'ma na Dunej;
Pьr stari bajt' od zunej.

Šila 'ma v Planini,
Zapita že na vini.

Smola jima v Reki
Na eni krivi smreki.

Kneftro 'ma v Gorici
Na 'ni stari polici.

Kopita 'ma na Dolenskim,
Zapita že pred lenskim.

Stov in kladu 'ma na cesti,
Ne more gori sesti.

De b' se en človek znéšu,
De b' šuštarjem roba rešu.

8646.

(Kranjska.)

Šuštar ne maram bit',
To je reven stan,
Stare coklje flikat,
To je mene sram.

Kopita so v Kranj
Nastavljena v žganj,
Klešče so na Šmarni gor',
Potegnil jih bom z dreto dol'

Kneftra je na Dunaj'
Obešena od zunaj,
Smola je pa pa v Lok',
Zagrebena v mok'.

8644. *Zapisal* Rad. Poznik. — *Iz njegovega NB. št. 18.* „Tedroja" *se ponovi za vsakim drugim verzom. Varijante sta zapisala* Gašpar Križnik *v Motniku (l. 1870.) in* France Francetov *v Tunjicah.*

8645. *Zapisal* Franc Kramar. — *Iz njegove zbirke.*

8646. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke* M. Rodeta *I. št. 22. a.*

8647.

(Torovo.)

Dvakrat s'm se vžénu,
Pa nis'm n'č prženu
V dolinc'
Pr moji Katarinc'.
Stov ima pr cest',
K' na more nan'ga sest';
Kopita ma pa v Kran',
Pr Škofetarjov Mrján;
Bertah ma pa v Iblan,
Zastavlen'ga še ud van'.
Šetine 'ma na Cel'
Pr stari svin' u čel'.
Šiva ma u Lok'
Namočene na mok';
Dreto 'ma na Višn' gor',
Potegnu jo bo gvišn' dol;
Kvadu ma pa v Grintovc',
Star' bab' u intrc';
Šobo 'ma pa v Bistr'c',
Jo kuha baba v piskrc'.
Oh, deb' biu en vosu,
Deb' m' vse vk'p znosu.

8648.

(Iz Tunic.)

Zidarja smo prosili,
Da b' zidat' ga dobili;
Kako bomo zidali,
Ker kele nimamo.
Kela je v Ljubljani,
Piam piam piam pom pom.
Piam piam pom pom.

Cimpermana smo prosili,
Da b' cimprat ga dobili.
Kako bomo cimprali,
Ker žage nimamo.
Žaga je v Ljubljani
Pri eni stari babi,
Piam itd.

Moškro smo prosili,
Da b' šivat jo dobili,
Kako bomo šivali,
K' šivanke nimamo.
Šivanke so v Gradcu,
So stresene po placu,
Piam itd.

8649.

(Iz Logatca.)

Smo šuštarje prosili,
De b' šivat nas učili.
Oj jupajdija, jupajda,
Oj jupajdija, dom!

Smo žnidarje prosili,
De b' šivat' nas učili.

Smo dragslerje prosili,
De b' dragslet' nas učili.

8647. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke VII. 43. „Prvi štirje verzi skoro gotovo ne spadajo sem, ali pa je mej njimi nekaj izpuščenega. Intrc = ženska spodnja prsna obleka;* šoba *„smola in dreta sta zmešani v kepo, ki ž njo čevljar maže all smoli dreto“. Varijanto je ravnotam zapisal* France Francetov.

8648. *Zapisal* M. Rode. — *Iz njegove zbirke IV. št. 16.*

8649. *Zapisal* Fr. Kramar; *ima tudi napev. Pel* V. Verbič *vojak. — Iz Kramarjeve zbirke.*

Smo tišlerje prosili,
De b' ublat' nas učili.

Kovače smo prosilil,
De b' nas kovât učili.
(itd. se naštevajo še vsi stanovi.)

Odrt in zaklan maček.

8650.

(Štajerska).

Gore v planinci' se deró,
Starega mačka odero.
Po cekmeštra poslali
Zavoljo gostij,

Zdaj že pa postane noč,
Cekmešter prinese ključ;
Cirkveno vino pili,
Z mačkom se gostili
Celo noč.

Rihtar trepeta serdit,
Ker je že tih maček sit;
Cikmešter popraša:

Ali je ta mačka vaša,
Ki mi je zeznola v rit.

Mačka je prav sladka bla,
Rihtarja je napenjalo,
Žalosten postane,
Hlačke ma posrane
Od te masti.

Cekmešter je tako djal:
Kdo bi takga zajca kar ne jal,
Ki je včera iz hiške
Nosil miške
Vunta v hlev.

Mesar deli žival.

8651.

(Od Ljutomera.)

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de glavo djal?

Glavo de rihtar vzel,
Kaj de za lehterno imel.

8650. *Iz CO IV. 32. — Varijante so zapisali:* Janko Barle *v Podzemlju (o Metličanih),* dr. Jož. Kolšek *pri Sv. Andražu (o Škaljčanih — z mel.), neznanec v CO. (o Pranečanih — v boh.), neznanec v Rutarjevi zapuščini (o Štanovcih),* Fr. Kramar *v Mihovem v Šentjernejski župniji na Dolenjskem (o Brusničanih) in v Ihanu (o Moravčanih).*

8651. *Zapisal* Jos. Stuhec. — *Iz njegove Pesmarice IV. 49—53, kjer je popravljeno to:* 8 kep.] podplate — 50 Focman] gobec — 66 Kama njo bode dal? — 67, 68]. Mestjan njo je kupil, Da se je ž njoj mastil — 73, 78 razdajal — 76. Dokler vse zapil mesar — 78 bode še] je — 79 je] še — 80] Zato je bil ž njm vesel — 82] Z. je ne več imel. *potem*: Skoro njo zaklal. *Prepis v Pesmarici V. 434—435. Najprej:* Mesar je Kravo klal, Komu je (Komade) falate dal? Komade je gospon vzel, Ker žnjimi je bil prav vesel. *Potem:* 1, 5. pa je] je — 3 je mežnar — 4 leterno imel] mel — 10, 50 Kam pa de] komu je — 10 rep ja djal] repa dal — 50 je dal — 12 Da ga za bičnjak mel — V. 13—48 manjka. — 11 je] je 51 bode] je — 52 Ker je ž njih orgli mel — *Verz 49—52 pred 9—12 — Verz 52—64 manjka, 65—76]* Mesar je kravo klal, komu vse to drugo dal? Vse to drugo je vzel krčmar Ker dolžen mu je bil mesar. — Mesar je kravo klal, Kam pa je dobiček dal? Dobiček še krčmar vzel, Zato je bil župan vesel! — Tralala! — Fr. Praprotnik *je l. 1875 v Selnici ob Dravi zapisal varijanto, ki opisuje, kako je tamošnji mesar Gartner razdelil kravo med selniške kmete, imenovane z imeni.*

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de kožo djal?
Kožo de hlapec vzel,
Kaj de za kepenek imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de rep ja djal?
Rep de kmetič vzel,
Kaj de za bičjak imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de noge djal?
Noge de kolar vzel,
Kaj de za ročice imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de herbet djal?
Herbet de mlinar vzel,
Kaj de za gredel imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa te sram je djal,
Sram je šoštar vzel,
Kaj de za smolo imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de rogle djal?
Rogle de krojač vzel,
Kaj da za iglenjak imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de šparklje djal?
Šparklje de šivelja vzela,
Kaj de za naprstnik imela.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de vuha djal?
Vuha de spet krojač vzel,
Kaj de za šivenjak imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de jezik djal?
Jezik de mizar vzel,
Kaj de za skoblič imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam pa de oči djal?
Oči de pisač vzel,
Kaj de za očali imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam bode focman djal?
Gobec de fiškar vzel,
Kaj de za šnofalko imel.

Mesar je kravo klal,
Kam pa de rebra djal?
Rebra bode školnik vzel,
Kaj de za orgli imel

Mesar je pa kravo klal,
Kam bode čreva djal?
Čreva je mlinar vzel,
Kaj de za žaklji imel.

Mesar je pa kravo klal,
Kam bode bleke djal?
Bleke bode školnik vzel,
Kaj de za note imel.

Mesar pa je kravo klal,
Kam bode pluča djal?
Pluča bode cigan vzel,
Kaj de za dudaš imel.

Mesar pa je kravo klal,
Gdo mu je njo razdaval?
Razdaval je njo kerčmar,
Ker za krave pil mesar.

Mesar je pa kravo klal,
Komu bode še dobič djal?
Dobiček je tud kerčmar vzel,
Kaj bode žnjim veselje imel.

Mesar je pa kravo klal,
Kdaj pa je več neima?
Peneze vse zapil,
Zato ves černi bil, Juhe!
Juhe, juhe, juhe, juhe!
Juhe! ju juhe tralalala.
Konec ali bat ali pa nikaj več.

8652.

(Jarenina.)

Noraus je čuka klao,
Kam pa je glavo djao?
Glavo je pauver zeo,
Da jo za macl meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je kljunič djao?
Kljunič je šoštar zeo,
Da je za akel meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je kožo djao?
Kožo je paver zeo,
Da je za odejo meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je čreva djau?
Čreva je šoštar zeo,
Da je za dreto meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je kremplje djao?
Kremplje je pauver zeo,
Da je za grablje meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je pizdič djao?
Pizdič je šoštar zeo,
Da je za antleder meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je krofič djao?
Krofič je pauver zeo,
Da je za mošnjo meo.

Noraus je čuka klao,
Kam pa je perje djao?
Perje je pauver zeo
Da je za polšter meo.

8653.

(Iz Gor. Orehovice na Dolenjskem.)

Eno pesem bom zapev,
Da se bode vsak smejav,
Od šimelna, šimelna,
Šimel, sivno debev!

Stari Vovk zrav'n pršu,
On je šimelna zaklov.

Na tu mi pride stari Nace,
On vzame prve tace.

Na tu mi pride Juòže Polde,
On uzame zadne kolbe.

Da tu mi pride France Hóman,
On ga dobi pa hlámon.

Na tu mi pride še Androja,
On ga vzame ane kaduje.

Na tu mi pride stari Tonče,
On ga dobi še ena unča.

Na tu mi pride pa še Flega,
On se močnu za šimelna krega.

Na tu mi pride pa še Bakše,
On si ga an koš nabaše.

Na tu mi pride pa Lovšina,
Von vzame podgrlina.

8652. *Zapisal* Svitoslav Hauptman. — *Iz njegove zbirke II. 60. V „Slov. Gosp." l. 1892. 6. je priobčen odlomek varijante, kako je „*Imbra*" čuka klal.*

8653. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev. Pel* Jožef Novak *gostilničar. — S to pesmijo dražijo Št. Jernejčane, češ da so — menda pred 100. leti — tako razvzeli nekega mrtvega konja, ki je poginil vojakom, ki so imeli tam vaje. V 3. in 4. se za vsakim dvostišjem primerno ponovita. — Iz Kramarjeve zbirke.*

Na tu priskače pa še Zajc,
On je dobiv pa an jajc.

Na tu pa pride še Hrovat,
On vzame pa komat.

Na tu mi pride pa še Majzъl,
On ga vzame an krtajzъl.

Na tu pa pride še Polanc,
On ga dobi pa samú za n' žganc.

Na tu so prišle is faruža dekle,
So od šimelna pa čeva odlekle.

Suha bolha (muha) klana.

8654.

(Gorenjska.)

Šmentana muha,
Kak si ti suha!
Ne boš ti dala
Tri cente sala!

Prišli so, prišli
Štirje beriči,
Komaj so šmentano
Muho vlovili.

Prišel je, prišel
Miha Kovačev,
Komaj je šmentano
Muho potlačil.

Prišli so, prišli
Štirje mesarji,
Komaj so šmentano
Muho zaklali.

Prišli so, prišli
Štirje poljanci,
Komaj so nesli
Muho po klanci.

Prišle so prišle
Županove dekle,
Komaj so nesle
Pljuča in jetre.

8655.

(Rimske toplice.)

Kej' je tista muha,
Muha brez trebuha?

Pъršli, so pъršli,
Štiri mesar'i
In so to muho
Komaj zaklali.

O, ti mu-uha,
Kok' si ti suha —

Drug'ga te ni,
Ko same kosti!

Pъšli, so pъršli,
Štiri pijanci
In so to muho
Vlekli po klanci!

Kej' je tista muha,
Muha brez trebuha?

8654. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz „Koroških bukvic" 322. Varijante so zapisali:* Fr. Praprotnik *v Mozirju,* Al. Trstenjak *v Pušencih pri Ormožu,* Janko Barle *v Beli krajini,* Sv. Hauptman *v Vavcu na Kozjaku,* Iv. Šašelj *v Bednju (Bisernice II. št. 138),* Julij Slapšak *v Bitnji vasi,* Anton Breznik *v Ihanu.*

8655. *Zapisal* Maks Šnuderl. — *Iz njegove zbirke.*

8656.

(Iz Bohinjske Bistrice.)

Pa prišli, pa prišli so štirjè mesarji,
Da so to muho suho zaklali.
Hojladrija, hojladram,
Ta muha suha, kumbrna!
Hojladrija, drom,
Ta muha j' kumbrna!

Pa prišev je, prišev je Lazarjov Jaka,
De je pogledov, če muha kèj skaka.

Pa pride, pa pride Forkelčev Miha,
De je pogledov, če muha še kej diha.

Pa prišla, pa prišla je sosedova Mica,
Da je pogledala, če muha kaj švica.

Pa pride, pa pride Lavdanov Jože,
Da je povprašov, po čim b' b'la kèj koža?

Pa prišu je prišu Andréja s Podklanca,
Da je pogledov, če muha kèj tanca'.

Pa prišev je prišev Lovretov Andréja,
De je poprašov, če j' b'la muha kej breja.

Pa prišle, pa prišle so faruške dekle,
Da so pobrale čreva pa jetre.

Pa prišla, pa prišla je Andrejčkova Pepa,
Da je pogledala, če 'ma muha kej repa.

Pa prišev, pa prišev je Kmetovi Fronc,
Da je pogledov, če muhe je kon'c.

Pa prišli, pa prišli so štirje pijanci,
Da so sprav'li muho gor po klanci.

Prišle so prišle drobne ptice,
De so vlekle muho kè v vice.

8656. *Zapisal* Franc Kramar; *ima tudi napev. Pel neki deček, ki se jo je naučil v Kranju. — Iz Kramarjeve zbirke.*

Ribničan Vrban.

8657.

(Kranjska.)

Sem Rajbenčan Urban,
Po cajlem svetu znan,
Prav brihtne sem glavé,
In žlice imam nové.

Majnem, kjer so veselice,
Se prodajajo tüdi žlice,
Sem semkaj se podal,
Da b' jih kaj prodal.

Da bom pa jaz Urban
Pri vas še bolj poznan,
Le tü vam zdaj povejm,
K nej znanu vsem ljudejm.

Jaz imam sita vsake sorte,
Kakor se jih zmislit morte,
Škatlje, škatljice,
In tüd kühavnice.

Jaz delam škafe in reščeta,
Rajte, brente, vsega šenta,
Sem mojster velikih žlic,
Čebru, keblu, keblic.

Poslušajte vsi tedej,
Kar se vam zdej povej,
Od žličnega gradu,
Kje tam pri sklajdenkü.

Kak je lepa ta posoda,
Kjer se hrani süha roba,
Le tu je tisti grad,
K je poln krevljastih bab.

Oh žalosten ta svejt,
Je bil zares popred,
Ko nej blo teh ljdi,
Deb žlice delali.

S krühovimi skorjami so jeli,
Sklede na kolejna deli,
Od ujst je kapalu,
To je blu prav grdu.

Zatu modri možje
Od svetga Primaže
Si zmislijo narprej,
Kar se vam zdaj povej.

Od širocih ust so mero vzeli,
Žlice delati zečeli,
So stürli robe te,
Za cejle dežele.

Potem so šli po svejt,
Po zimi in po lejt,
Pa ne samo možje,
Vse, kar lejze inu gre.

Križem svejt so se podali,
Süho robo ponujali,
Vse mejsta in vasi
So z žlicami obšli.

Vsak mora bit učán
Prodajat robo sam,
Če modro govori,
Si že kaj pridobi.

Kislu mlejku si zgovarja,
V torbo krüha, varžet gnarja.
Ko robo vso proda,
Naj gnarja, naj blaga. —
Nej gnarja, nej blaga,
Kér vse za vince da.

8657. *Iz* Kokošarjeve *zbirke.* — *Povedal l. 1882.* Janko Cotelj. — *Varijante so zapisali:* Fr. Stelè *na Žejah in v Podgorju,* Fr. Berlec *na Dolenjskem,* Janko Žirovnik *na Bledu (I. 22, z mel.),* Janko Barle *v Metliki,* M. Rodè *v liubljanski okolici.*

8658.

(Stara Loka.)

Sъm Ribъnčan Vrbàn,
Po celъm svet sъm znan,
Premodre sъm glave,
Pa žlice jmam nové.
Jest delam síta vsake sorte,
Kakršne si zmisъlt morte:
Škatele, škatъlce,
Pa tud' kuhávn'ce.
Ta vélk'h ust smo mero vzeli,
Pa žlice delati začeli,
Smo stórli robe té
Za cele deželé.
U roko robe,
U mošno d'narjà.
Ko robo uso predá,
Ni d'narja, ne blaga.
Ker tam je tisti grad,
K' je povno krulovih bab.
Urè, urè, urè,
Mi smo Rib'nčane.

Cev teďъn smo ukòl hodil',
U nedelo pa Boga molil',
Deb' loncov na pobil.
Urè, urè, urè,
Mi smo Rib'n'čane!

8659.

(Kranjska.)

Sem Ribenčan Vrban,
Po celmo svet' sem znan,
Sem iz tega gradu,
K' se prav' pri Žličarju.
Smo žlice poprodal,
Smo babe ž njim' golfal,
Smo carja srečali,
Po nemšk' se odrezali,
Pa ne samo možje,
Kar leze ino gre.

8660.

(Z Blok pri Cirknici.)

Sm Ribnъčan Urban
Po cejlm svejt sm znan sm znan.
Pa muormo jъt po svejt,
Po zimi in po lejt, po lejt.
Pa ne samu možje, le tudi ženje,
Pa ne samu ženje, kar lejze inu grje.
Žъndarje smo srječalъ,
Smo se po nejmšku odrejzalъ.

8658. *Zapisal* Frč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IX. 32. Samo konec (v. 19—25) je zapisal* Rad. Poznik *na Bledu. Varijanto, ki ima ta konec za uvod, je zapisal* I. Kokošar *v Sorici.*

8659. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke III. 5.*

8660. *Zapisal* Iz. Modic. *Njegov pevec jo je čul v Rutah nad Turjakom. Vsaka kitica se ponavlja.*

K' nejmškega njebъ znalъ,
Pa uoslъ bъ ostalъ,
Po ribnъškъ šprah: vrsk, vrsk.
Od tistga gradu,
Tam guor pr sklejd, sklejdnъku.
Smo strune nepjelъ, pa citrat začjelъ
Po ribnъški šjegъ: vrsk, vrsk.

8661.

(Iz Šiške.)

Vrê, vrê, vrê,
Mi smo Ribenčanje!
Cel tajden smo akul hodil,
V nedejla sma Boga prasil,
De b' loncev ne pobil.

Vrê, vrê, vrê,
Mi smo Ribenčanje!
Tam doli tam v Rakitenci
Tam dejlajo se piskerci,
Tak štautek jen močni.

Vrê, vrê, vrê,
Mi smo Ribenčanje!
Kočevcam glino vkrademo,
De polej piskre delamo,
Vrê, vrê, vrê,
Mi smo Ribenčanje.

8662.

(Iz Rimskih Toplic.)

Oo Ribъnce do Rekitnъce
Ne raste drug'ga ko leševje;
Smo leš'evno brali,
Rezanco nar'jali
Za Ribnъško mejsto
vāēk, vāēk.

Imejli smo en vel'ki bas
In on je renčal hudo na glas.
Pa smo strune napeli,
Smo citrat začeli
Za Ribnъško mejsto
vāēk, vāēk.

8663.

(Dolenjska.)

O lepi Fantie Ribenshki,
She hujshi ſo Rakitenshki;
So ſe mi spopali, na Kerki
per fari
Sa volle Marinke Kobenzelnave.

She ſe mi Fantie reserdie
En lonzhien Baſs mi naräde
So krate napieli, ſo pleſsat
ſazheli
po Ribenshkim Meisti
vre vre vre vre vre.

8661. *Zapisal* M. Rodè; *pov.* Boj. Holeček. — *Iz Rodetove zbirke VIII. št. 14.*

8662. *Zapisal* Maks Šnuderl. — *Iz njegove zbirke.*

8663. *Neznanega zapisovavca. ok. l. 1770–80. — V rokopisu drž. lic. knjižnice v Ljubljani, štv. 186. fol. 59.*

Nesrečni gobarji.

8664.

(Torovo pri Vodicah.)

Vodiške gobarce
So lohka lepe,
Kar za gobe dobe,
Pa na vofrt narde.

Hrvatov ta krulov
Se j' babam ponujov:
Še jest nej grem z vam',
Sej gobe poznam!

Po plac se je gugov,
K' je gobe ponujov,
Polcaj ga j' dobiv,
Na rotovž podil.
K' je babe golfov,
Bo pa z ritjo plačov.

Sodvarjeva Lenka
Imela avbo s Tržiča,
Pa furm 'ma zlat,
Pa gobe je brala to celo [spomlad.
Ma prfelast jezik . . .

8665.

(Iz Češnjevka pri Cerkljah.)

Pr cerkl, pr far
Usi smo stopal
Za Uršo Škrbenclnovo.
Vre, vre po Ribnc use.

Smo vonca peljal,
Smo babe goljfal.
Vre, vre po Ribnc use.

Smo z gobam kpčval,
Smo babe goljfal.
Vre, vre po Ribnc use.

Hrovatov ta kruljov
Sej babam ponujov:
Še jest nej grem z vam,
Sej tud gobe poznam!
Vre, vre po Ribnc use!

Po plac se je gugov,
K' je gobe ponujov
Grdo se drži,
K' mo goba smrdi.
Vre, vre po Ribnc use.

Polcaj ga dobi,
Ga na rotovž podi:
„K' sb babe goljfov,
Boš s ta zadnjo plačvov."
Vre, vre po Ribnc use.

„Simon Cirenski".

8666.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Brümen Sinarski
K Svetem Andraži
K meši je šau.

Po placi je hoda,
Lačen je grata,
K Balohi je šau.

8664. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke III. št. 16. Konca pevka ni znala. Varijanto iz Tunjic je zapisal* M. Rodè.

8665. *Zapisal* Janko Hacin. — *Iz Hacinove zbirke 165. Prim. št. 8663!*

8666. *Zapisal* Avgust Lah. — *Iz njegove zbirke št. 49.*

Pija je vino,
Jau je kruh bejli
Ino meso.

Tisto spojau
In vilce spobrau
In v torbo si djau.

Balouh je to vida,
K njemu je skoča,
K vühi ga poča:
„Kam vilce si djau.“

Brümen se vstraši,
S hiše jo spraši
Vün na stezo.

Balouh je k njem skoča,
K vuhi ga poča,
V hišo ga gnau.

„Zdaj boš ti veda,
Kam boš ti hoda
Na gosti!“

Kožih dol sleče,
Nažgau mu je pleče
Z bikovico:

Svinja svinjarska,
Dugi dolanec
Lišasti!

Mošnjo maš prazno
Čista vün snažno
Za viši!“

8667.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.)

Brümen Senarski
K svetem Andraši
K meši je šau.

Po placi je hoda,
Žeđen je grata,
K Balohi je šau.

Tam si je reka
Nesti pint vina
No še mesou.

Meso je poja,
Vino je spija,
Nože je vkrau.

Baloh je ovara,
Hitro je bara:
„Kama si djau?“

On se je straša,
Vunta je spraša
Na to stezou.

Baloh za njim skoči,
K vühi ga poči,
Notri ga je gnau.

Kožüh mu sleče,
Nažge mu pleče
Z bikovcou.

8668.

(Iz Vogričevec pri Ljutomeru.)

Simon Cirenski
K svetmu Andraži
K meši je šâ.

Po placi špancira,
Lačen je gratâ,
K Balohi je šâ.

8667. *Zapisal* Jož. Kranjc. — *Narekoval godec* Fr. Zorman.
8668. *Zapisal* Franč. Schneider. — *Iz njegov. rokopisa. Balohi se še nahajajo v fari sv. Jurija ob Šč. Pesem naslavlja narod* „Pesem od Gorenca.“

Tam si je rêka
Nesti pint vina,
No še mesa.

Vino je spíja,
Meso je poja,
Nože in vil'ce je vkrâ.

Balóh ga zavara,
Hitro ga bára:
„Kam si je djâ?“

Kožih mu sléče,
Nažge mu pleče
Z bikovcoj:

„Zdaj boš ti vêda
Kak boš ti hoda
K Balóhi v gosti!“

Čudna zdravila.

8669.

(Vrhovska.)

Oj seljani seljani!
Moj dragi boluje.
Nesla bi mu ponudbe;
Od mušice jušice,
Od komarca rebrce,
Na situ rakije,
Da se dragi napije;

Od ribice vilice,
Od raka okraka,
Na rešetu vina,
Od mravinca vinca,
Od konja bubrike,
Od puha uha,
Od lesice klobasice,

Od žabce gobce,
Od martinca rivca,
Od gerlice mervice,
Od buhice župice,
Od kopuna kljuna!

8670.

(Iz Samobora.)

Jelen trči vu goru,
Na rogovi vrhovi,
Na vrhovi gradovi,
Vu palači lepi stol,
Za stolom je dragi moj:
„Kaj boluješ dragi moj?

Bum ti dala jušice,
Jušice od mušice,
Od komarca reberce,
Od kobilce stegence,
Na rešeto rakije:
S tem se dragi krepil buš“.

8669. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVI. Č. 17.*
8670. *Zapisal* I. Stokan. — *Iz „Bisera“ I. str. 59.*

Vdovec in kaplanova kuharica.

8671.

(Od Ljutomera.)

M. Dobro jutro, gospod kaplan!
Jedno prošnjo do njih mam:
K. Kaj pa takšoga?
M. Žena mi je vmerla nicojšno noč,
Bog njoj daj eno lehko noč!
K. Bi njo znam pokopal rad?
M. Seveda bi njo pokopal rad
In jeden križni kamen na glavo dja.
K. Ti je kaj huda bla?
M. Tud seveda je huda bla,
Pa mí je nocojšnjo noč vgasnila.
K. Mislim, da bi se spet ženil rad?
M. Ja, ja, gospod, da bi se ženil rad,
Pa si neznam sam neveste zbrat.
K. Kaj, bi znam mojo kuharico rad?
M. Seveda da bi jo tudi, gospod kaplan,
Pa njo včasih njim posodit znam!
K. Aj huncvod gerdi, gda sem te prosil zanjo?
M. Ja! Že so me prosili gospod kaplan,
Pa so že pozabili, ker dugo je od tam.
K. Hodi s bogom, tepec gerdi in mi ne zblodi
Mojo kuharico!

8672.

(Vzhodnještajerska.)

Žena mi vmrla
Nicorsko noč.
Daj da njoj, Bog daj
Nebeško luč!

Sdaj pa bom prost
Šâ šolmeštra,
Ki njo pokopati
Pomagâ mi bo.

Na grob bom zavalîâ
En velik kamen,
Kaj ga nede žene
Meni več nazaj.

K. „Če bla je kaj vrla?“ —

Vrla bla, vrla,
Gospod kaplan!
Mira mi ni dala
Ne noč ne dan.

K. Če bi se ženâ drgoč?

8671. *Zapisal* Jos. Stuhec. — *Iz njegove „Pesmarice“ VI. str. 109 do 110. V Pesmarici IV. 60 se loči prepis v tem*: 4 nicoršnjo — 5 B. joj daj eno lepo l. n. — 7 jo — 8 No, — 9. 10 hujda — 12 da ... rad kaj bi se ženil rad — 18 Ajh.] Huncvod — 20 šo] so vse — 21, *dalje manjka.*

8672. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XIX. 16. ps. 113.* (7.) *Varijanta ravnotam I. 111.*

Ženiâ b se, ženia,
Gospod kaplan;
Pa nevem si, vboga
Sirota kam!

K. „Vem ti jaz kuharco dam!“

Naj mi jo dajo,
Gospod kaplan!
Vem vam jo jaz pa
Posoditi znam.

K. Kdaj sim' ti jo posodiâ?

So me prosili,
Gospod kaplan,
Vem še ne dolgo,
Blo kumaj še lan'!

8673.

(Fram.)

Dobro jutro gospod kaplan!
No kaj takega?
Žena mi je umerla
Nicojšnjo noč.
Kaj bi rad mežnarja?

Vsej bi ga rad,
Da bî mi pom[ag]al pokopat
No ti velki kamen na grob kotat.
Kaj je tako huda bla?
Vsej je huda bla

Ni měla mira noč ino dan,
Bog ji daj nebesa
Ino sveti raj!
Da sem le jaz je fraj,
Bog nam tudě vsem daj.

8674.

(Borovlje.)

Dobro jutro, gospod kapvan,
Eno lepo prošnjo do vas imam.

Kaj dorá!

Žena mi je vmrva nicoj to nueč.
Bog jej daj to nebeško vuč.

Je huda b'va?

O huda, huda, gospod kapvan,
Nisem mov pokoja noč in dan.

Al bi rad drugo mov?

Rad bi jo mov, pa še nico,
Prosim za vašo kuharico.
Dajte jo!

8673. *Iz C. O. I. 22 Pela* Gertrud Falantan — *Varijante so zapisali:* Fr. Kramar *in* Ant. Breznik *v Ihanu,* Jož. Kranjc *pri Sv. Juriju ob Ščavnici,* Jur. Lulek *v Makolah (z melodijo),* Tereza Pošepl *v Središču,* Leop. Trobevšek *v Vrhpolju nad Kamnikom.*

8674. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 793.*

Pevčevo življenje in usoda.

8675.

(Štajerska.)

Jez sim Vodovnik Juri,
Per Skomri sim doma,
V raztrgani kočuri,
Štiri okence ima.
Veselje moje vse je preč,
Ne morem si pomagat več,
S težavami sim ves obdan,
Žalujem noč in dan.

Že golo glavco nosim,
Po sveti grem okol,
Vse sorte pesme trosim,
Ne zmenka jih nikol.
Poznajo me sromačeka,
Povsod mi dajo vinčeka,
Kadar se z vincem poživim,
Zapojem še ljudem.

V leti tavžent sedemsto
Enadevedeset,
Sim bil položen v zibiko
In rojen na ta svet.
V detečjih dnevah skoz bolan,
Kakor sim še današni dan,
Al radovolno vse trpim,
Se s križem veselim.

Ta rajni moj oče
So bili cimerman,
So stavli hiše, koče
Skomerskim farmanam,
Tud marofe in žage v ves,
Popravljal so tud mline vmes,
So bilí pinter in kolar,
Po verhi še coklar.

So meli kratke hlače,
Kmetiški jopič dolg,
Ponižno so živeli
Od svojih mladih nog.
Sedem osemdeset let
Živeli so na tem svet,
Potem so v dolgo večnost šlí,
Kak bomo enkrat vsi.

Helena cesarica
So moja mamka bli,
Pa božja je pravica,
So tudi v večnost šli.
Živeli so na tem svet,
Je ži črez štirideset let,
Mene so podučil lepo,
Kok služu bi Bogu.

Pr svetim Bompertu
Sim potlej mežnar bil,
In to devetnajsto leto
Se antverha vučil.
Sim platno nosil in tikal,
Zaslužen dnar za vince dal,
Ti čas mi je pač dobro blo,
Pa zdaj ni več tako.

Zdaj pesme komponiram
Na moje stare dni,
Jih noč no dan študiram,
Nikol jih dosti ni.
Veliko sem jih že vondal,
Po drugih krajih jih nasjal,
Nar meji pa per skomerskih,
Kir pravijo, de je greh.

8675. *Zapisal l. 1849 v bohoričici* Fr. Jan. *Poslal* Št. Singer *iz Železne Kaple. — Prim. „Dom in svet“ 1900, na ovitku 16. št.! Varijante so zapisali:* Ivan Pilih v *Levcu v Savinjski dolini,* Zinka Kavčičeva *pri Sv. Juriju ob Juž. žel.;* Franjo Malgaj *ravnotam* („Jaz sem Vodnikov Juri“, „Gospod Slomšek so me poročali“), Avg. Lah *pri sv. Antonu v Slov. Goricah* („Jaz sem Vodnik Juri“), Maks Šnuderl *v Rimskih toplicah* („Jaz sm Vodniku Juri“).

Domača moja žlahta
Ži mene ne pozna,
Je kakor huda plahta
Ži vsa raztrgana.
Ži nima strehe nad glavoj,
Ker vse pobere za vodoj,
Perjatle pa povsod imam,
Ker jih obiskat znam.

Devet no trideset let
Sim bil pa tedaj star,
Sim mogel vdovo vzet,
Jo pelet pred altar.
Mašnik so poročali,
No meni tak naročali:
To staro žensko prov lubit,
Nikol jo zapustit.

Visoko častivredni
Slomšek gospod Anton
So tudi tako rekli,
Če pesme zlagal bom:
De moram jih še jim poslat,
Te lepše hočjo drukat dat,
Da bojo brali jih povsod,
Vsak kmetič in gospod.

Nekter pa mene vpraša,
Kje se jih jez vučim,
No kje je tista kasa,
Da pesme von dobim.
Jes mam en star ponucan koš,
Kir ži ni vreden šajnast groš,
V tem starim koši imam vse
Te pesme zložene.

Jez ži pa komaj nosim
Moj star poloman koš,
Prjatle moje prosim,
Deb' dali vsak en groš,
Kadar ta košek zapustim,
Deb storli zame en spomin,
Al prosit le za vas želim,
Če le svet raj dobim.

8676.

(Iz Češnjevka pri Cerkljah na Gor.)

Jest sem Donik Juri,
Pъr Skubъr sъm doma,
Sъm v strgani kočuri,
Štir okonce ima.

Moj stari, ranjki oče
So bili cimpъrman,
So hišne koče stavli
Komarskъm farmanam.

So kratke hlače jmeli,
Kmetiški jopič douh,
Ponižno so hodili
Od svojъh mladъh noh.

Alena cesarica
So moja mamca bli,
Al božja je pravica —
So u dougo večnost šli.

Zapústilí so léta svét,
Je že pъr štirideset let,
K' so mene podučili,
Koko služit Bogu.

Enojnšedeset let
Sъm biu jest takrat star,
K' sъm mogu staro vdovo vzet
Pa peljat prъd utar.

8676. *Zapisal* Janko Hacin *z opombo: „Narekovali Mica in Marjana Žumrovi. V v. 8. se nista mogli zjediniti ali „komarskom“ ali „Komenskom“ (Komenda). Nazadnje je obveljalo „komarskem“, češ, da je bolj „fest“. V drugem v. zadnje kitice mesto „še en groš“ tudi „šestnajst groš“. Podoben zapisek mi je svoj čas kazal tudi g.* Evgen Vavken, *ki mu jo je narekovala stara pestunja Urša (Cerklje).“ — Iz Hacinove zb. št. 11.*

Mašiunik so poročali,
So meni tok naročali:
Ta staro ženo prou ljubit,
Nikdar jo zapustit.

Jest imam pa 'n znucan koš,
Ki ni ureden še en groš,
V tem košu imam use
Te pesmi zložene.

8677.

(Podgorje.)

Jaz sem ta dolgi Jurij,
Pri škornu sem doma,
Pri strganem kačurji,
Tri okence ima.

Veselje moje je že preč,
Ne morem si pomagat več,
Z nadlogami sem ves obdan,
Zdihujem noč in dan.

Oh moj rajni oče
So bili cimperman,
So delal hiše, koče
Šmihelskim farmanom.

So pravi žagar bli,
Popravljali so malne vmes,
So bili pintar in kolar,
Po vrh pa še coklar.

Entavžent sedemsto
Ena in devetdeset
Sem bil položen v zibeljko
In rojen na ta svet.

Pa saj sem bil vse skoz bolan,
Kakor sem še današnji dan,
Pa z voljo vse trpim,
Da le na svet živim.

Že golo glavco nosim
In zmiraj grem okrog,
Vse sorte špase trosim,
Nikol' jih ni zadost.

Poznajo me s'romačka,
Mi radi dajo vinčka;
Kedar se z vincem poživim,
Zapojem vsem ljudem.

8678.

(Iz Mokronoga.)

Moji ta ranjki oče
So b'li en cimerman,
So delal kajže, koče,
Šmiheljskim farmanam.
So b'li tišler in kolar,
Po vrh pa še coklar.

8677. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke I. št. 3.*
8678. *Zapisal* Julij Slapšak, *povedala in zapela* Nežika Miklič. — *Iz Slapšakovega rokopisa št. 2.; Šmihel je fara pri Novem mestu, Malkovee vas in vinska gora blizu Mokronoga. Melodija je taka:*

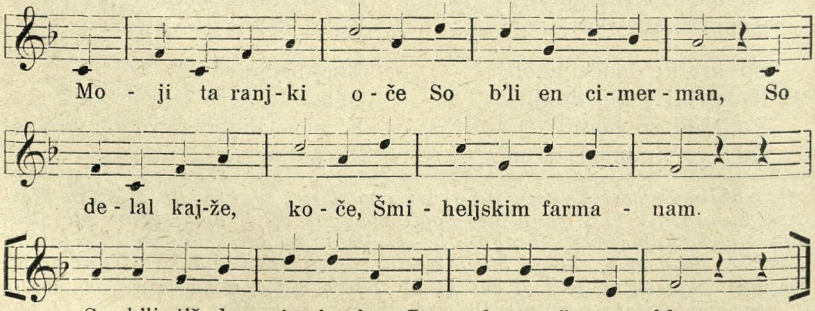

Jaz sem pa ubogi Juri,
Tam z Malkovca doma,
'z raztrgane kačure,
Štir okenca ima.

'mam doma en spleten koš,
K' je vreden šajast groš,
Noter 'mam pa pesemce,
Vse sorte zložene.

8679.

(Iz Suhorja.)

Jest sem en 'bogi Jure
Iz Kurjev'ga doma,
Iz ene stare kočave,
Ki štiri okna ima.

Moj ranjci oče cimerman
So delali hišé zares,
So tudi tkali platno vmes,
So bili pintar in kolar,
Povrh pa še kotlar.

Jest imam eno staro žlahto,
Ki je kot stara plahta
Povsod raztrgana.

Kaplan so nas poročali
Tako so nam naročali:
Ti staro babo morš ljubit',
Nikdar je zapustit'.

(Nekaj manjka pred to kitico.)

8680.

(Dolenjska.)

Preljubi moj Jurče,
Oj kje si doma?
Tam s starga Škodurja,
Ki dve okenc ima.

Sam ne vem, kam se obrnit,
Proti mestu al Metlik,
V aržet imam krajcarja,
Na rit pa po dve flik.

Šest in tri desetga leta
Sem jest poročen bil,
Sem staro vdovco vzel po sil
In peljal pred altar.

Fajmašter so me poročil
In so mi tako naročil:
To staro babo moraš ljubit
In njo nikol ne zapustit!

8681.

(Gorenjska.)

Jaz sem slepi Nejče,
Na Ljubnem sem doma,
V strganem kočurju,
Ki štiri okna ma.

Tam notri mam an strgan koš,
Ki ni ureden šajnast groš,
Tam not pa pesem viže mam,
Zapojem kakor znam.

Me vidite sromačeka,
Mi radi daste vinčeka,
Jaz pa se z vincem poživim,
Zapojem vsem ljudem.

Moj ta rajni oče
So bili cimperman,
So delal hiše, koče
Ljubljenskim farmanam.

8679. *Zapisal* A. Žlogar. — *Iz njegove zbirke.*

8680. *Zapisal A. L. — Iz* „Brivca“ *1901. št. 12 (M. Rode VII. št. 76 VIII. št. 5.)*

8681. *Zapisal neznanec. — Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil J. Glonar. Varijante so zapisali tudi* Fr. Praprotnik *v Mozirju,* Št. Singer *v Žel. kapli in* Rad. Poznik *v Kropi.*

Delali so žage res,
Popravljali so mline vmes,
So bli pintar in kolar,
Povrh pa še cokvar.

. . . . . .

8682.

(Iz ribniške okolice.)

Od todi dobre ure,
Od Škornja sem doma,
Iz majhene kočure,
Tri okence ima.

Moj ata, ranjki oče,
So bli pa cimerman,
So delal bajte, koče
Raškim farmanam.

Poznajo me sromačeka,
Mi radi dajo vinčeka,
In z vinčekom se poživim,
Zapojem ljudem vsim.

Ljudje so me prašali;
„Kje pesmice dobiš,
Kje imaš take šole,
Da se jih naučiš?

Doma imam en stergan koš,
K' ni vreden še en počen groš;
Tu notri imam pesmice,
K' so tak lepo zložene!

8683.

(Šmarjeta.)

Jaz sem ta liepi Lipi,
V Šmarjeti sem doma,
S ta strhanöm kvobukom,
Ko sedem uknjov ima.

Moj tö stari atöj
So bili an cimperman,
So puvali hiše, kajže
Šmarješkam purharjam.

Narejali so žajam riz,
Popravlöli so mline vmis,
So bili pintar noj kovač,
Našlinje pa berač.

8684.

(Štajerska.)

Jaz sem Tomažek Grubar,
V Celju sem doma,
Na bregu mam kočuro,
Štir okna gor ima.

Me 'majo za Tomažika,
Mi dajo pit iz glažika,
Jest radovoljno vse potrpim
Da le na svet živim.

8682. *Zapisal* A. Zobec. — *Iz njegovega rokopisa II. 5. Prepis v zbirki Dav. Petelina II. 5 (kamor je prepisana iz domačih vaj alojzeviških) se loči v tem:* 5 atej — 12] Ljudem zapojem vsim — 18 nij — 19 pesnice — 20 Ki.

8683. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1015.*

8684. *Zapisal* J. Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

Štir in dvajset let sem star bil,
Sem kramo naredil:
Sem kupil nekaj trakov,
Sem knofe zravn dobil.
Kar sem pri krami prigolfal,
Sem vse za sladko vince dal,
Tačas mi je pač dobro šlo,
Ko zdaj ni več tako.

O moji stari očka
So bili en šnajdermon,
So flikal hlače, srajce
Vsem šuskim purgerjem.
Če so jih lepo naprosil,
So tudi kikle naredil,
So bli en majhen možik star,
Pa hud ko Bog nas var.

Nosil so kratke hlače,
Lajblč rudeč,
Prav poštenu so živeli,
Vsaktermu je blu ušeč.
Dve in osemdeset let
So živel na tem svet,
Potem so v dolgo večnost šli
Ko pojdemo enkrat vsi.

8685.

(Iz Pijavec pri Mokronogu.)

Jaz sem pa 'z tiste hiše doma,
Ki štiri okenca ima;
Pa mene majo za Tomažeka,
Mi dajo piti iz glaževka.

Oče so bli žnédrman,
Oče so bli žnedrman,
So znali lepo šivati
Te kape purgarjam.

Mati so b'li pa mojškerca,
Mati so b'li pa mojškerca
So znali lepo prati
In srajce delati.

Hudi so b'li po star' navad',
Z očetom so se kregal' rad,
Še mi otroci smo se jih bal',
K' so nas večkrat nažgal'.

Konec.

8686.

(Iz Rimskih toplic.)

Zajček je lejp rъdeč,
Repca pa nima več!
Najraj' b' jo še zapeu —
Pa je nej več!

8685. *Zapisal* Jul. Slapšak, *zapela* M. Kovačinova. — *Iz Slapšakove zbirke II. 38.*

8686. *Zapisal* Maks Šnuderl. — *Prim. štv. 7976.*

Dodatek.

Tukaj se navajajo začetni verzi nekaterih onih šaljivih in zabavljivih pesmi, ki se sicer mnogo pojejo in prepisujejo, a niso prave narodne in zato niso sprejete v zbirko; pridejani so tudi začetki onih, ki so izpuščene iz razlogov, omenjenih v pripomnji k VI. delu (IV. zv. str. 683.). Glede obojih velja, da ž njimi še dolgo ni izčrpano vse bogato gradivo naše narodne humoristične in satirične poezije. Urednik se je omejil na to, da zabeleži tukaj vsaj vse ono blago, ki je že kje natisnjeno, torej raziskovavcem lažje pristopno. Dasi to kazalo ni tako veliko, da bi bilo težko pregledno, vendar bodi opozorjeno na to, kar velja o abecedni razvrstitvi celotnega „Kazala začetkov“ (IV. zv. str 750).

1. Aj Korana, ladna voda moja — Ti si mene sinoč prevarila — (Šašelj, Bisernice, I, 178, II, 134.)
2. Al v Resnik ves pojdaš — Vzemi kovter sebo — Te Resenšče dočle — Koj naje lažo. (NPKS. 970.)
3. Ana novo vam zapojem — Kje je naš mojster rojen — Na gunmo kraju Save tam — Pršu je on beraški k nam. (Pucek v Lešah.)
4. Ano pesem hočemo zapeti — Od Borovljancev kaj poveti — Kako se v Brovljah godi — Kadar pri pilijah deva ni. (NPKS. štev. 994.)
5. Ano pesem očem vam zapeti — Od Štrajskih jagrov kaj poveti — (Zložil Fr. Lederer-Lesičjek. NPKS. 992.)
6. Beštrova bajta na kraj‘ stoji — Notri je povhen prov slabeh l‘di —Lefont pa Žvižgont pa pr peč sedi.
7. Bia je imeniten Voger — Ki je jako bogat bia — Žito je po sveti voza — Fal ga drža, lehko trža — (Voger se na obedu pri cesarju ponesnaži.)

— Blagor tebi, skomerska fara — gl. Srečna je taista fara, št. 109.

8. Blagor ti ivorska fara — Ni ti glihe ni ti para — (Lovci v Javorju pod Sv. Uršulo so ustrelili in snedli kuzlo.)
9. Bom šel doli na Vojnice — Tam bom videl brze Mice. (VO. XVI. D. 17.)
10. Bote Staršenci veseli — Kaj te lecetara meli — (Potlan in Türk kradeta čebele.)
11. Brali bomo marsiktero — Smešno ino prazno vero — Kak se čudno govori — Kaj se v Lembergu godi.
12. Brletov Jože iz Žalne tako govori — Od Kašarja ana liepa pejsm zlaži.
13. Cevljana na Krasu — Poglej in poslušaj ga — Kaj oče on imet‘ — Hčer tvojo za ženo.
14. Cezanjovske dekline se opravlajo — Dere v Lotmerk k meši idejo — Gor no dol po placi shajajo — Ena na ovo se zgledujejo. (VO. XIX. N. 93.)
15. Čička teče — Čič za njo — Ona pade — On na njo.
16. Daleč tam na konc‘ Ljubljane — K‘ se po cest‘ prot‘ Trstu gre — Tam deklet je dosti zbranih — Ki nam cigare narede. (Ljubljanske cigararice.)
17. Dober večer, dragi gazda! — V jutro bla po dvori brazda, — Prašič kroli po dvoriši (Koline).
18. Dober večer, Gospod Bog nam ga daj — Mi smo zdaj prišli v en zvoleni kraj (Koline).
19. Dober večer, ljubi oča, — Dnes bo pri vas huda toča, — Vse nam v grlo bo zletelo (Koline).
20. Dragi polski pajbje vi — Pametni ste gratali — Da tih küštrov nečete — Či ravno so gizdave vse. (Geriki Cencinovi v Cezanjevcih.)
21. Dva nesrečna Italjana — Trdovratnega srca — Sta na gavge bla peljana — Sred ljubljanskega polja. (Kuplet.)

22. En šuštar me prosi — Da b' plesat šla ž njim — Al' s takim ne grem: — Cel teden na stolu sedi — V nedeljo po smoli smrdi. (Plesavka zavrača rokodelce.)
23. En transport po Ljubljani hod — Popraša- kje je „pri strgan' jop"'?
24. Ena čuda velka je — V kratkom godiva se — Tadle pod Rehpergam — Pri tistej cesti tam: — Žnidarja oba — Sta vovka vbijava. (V resnici je bil pes. NPKS. 993.)
25. Eno pesem resnično vam hočem zapet — Ko pravdarski doktor je bil on popret — Po kanclijah je hodil, cigare kadil — Z vikšim' gospodam' prav sladk' govoril. (Zakotni pisač in tat Tengar.)
26. Eno naj — Pesmico zapojem zdaj! — Nečem staro, rajši novo, — Da nam bo za dobro voljo. (Koline. — Lipoldova?)
27. Fantič je lep, kakor najgljčev cvet — Pa še lepši bi bil, ko b' tobaka ne kadil. (Graja kaje.)
28. Fantiči, dekliči — V taberno gredo — Jest vboga srotica — Pa gredem domó. (VO. XX. 7. b. — Prim. SPKN. I. 42.)
29. Fara Tomašoska sploh je slovela — Kruha no vina zadosti je mela — Glejmo vesnice no tüdi brege — Vsakemu dobro po srednem še gre. (Sv. Tomaž pri Ormožu.)
— Fašenk, jaz sem kaj na sveti — gl. Jaz sem, fašenk, kaj na sveti, št. 40.
30. Fašenk se je ženit šau — Neje za nibeno znau.
31. Gda enkrat terninska jedra — K mlini nesejo za oli — Se je blo jih ena vedra — Šetajo po dolgem poli. (Veržejska.)
32. Gnes boš ti enkrat, Marinka, — Deno mogla vtihnoti — Jas sen hoda po Martinka, — Ke de jezik rinka ti.
33. Gornji del tomaške fare — Rihtarije trnovske — Si pogledajte pajbare — Ki nas gor na dvajsti je.
34. Grenka smrt na duri kljuka — Ojstro koso ima s seboj — Ino vpraša: „Kje si, Luka?" (SPKN. IV, 107.)
35. Hlapce, dekle birt zakliče: Danes gremo nad prašiče, — Ženske, v bano krop pripravte (Koline).
36. Hodi moja, da idemo doma! — Neču moja, zakaj ni me volja — (Šašelj, Bisernice, I. 177.)
37. Hudič Trbovlje trese — Labum, labum, labum! — Po cest procesijo vleče —
38. „Hvaljen bodi Jezus Kristus!" — Reče sneha farmeštri — „Naj se zide na vse veke!" — Odgovorijo oni. (Devetindevetdesetletna jemlje devetnajstletnega.)
39. Iz Drežnice prileten mož — Ima soldov polhen koš — Tri kozliče, kozi dve — In pa fanta, to se ve.
40. Jaz sem, fašenk, kaj na sveti — Mam koline, vino v kleti — Vse, kaj koligde živi, — Se s pečenjami gosti. (Prepir med pepelnico in pustom.)
41. Jurček spod gore — Ma pisane vole — Mene za dekle — Me štima čez use.
42. Kaj je tebi, sivi mujcek — Da se tak nemilo jočeš? (Obdolžen maček.)
43. Kaj ma koli svet meštrije — Vsak hasek ma no dnar — Samo trlja naj se skrije — Tota dela samo kvar.
44. Kaj novega vam mi povemo — Od Gajovcev zapeti čemo — Kaj se v Gajovcih godi — Da jim skoz tolko fali. (Gajevci tatje.)
45. Kaj se je enkrat zgodilu — V starmu mesti v Štanjeli — Dost ludi je skupaj bilu — Švara so preganjali. (Štanjelski fantje izpijejo Švari vino.)
46. Kamilov Francelj pit bi šel — Ko bi le kej dnarja imel —
47. Kda so svinje že debele — Te nas delajo vesele. (Danjko PP. 30.)
48. Kdo je ta, k' ne pije vina — Al je sosed taka svinja? — Vince je zares sladko — Teče v grlo prav gladko.
49. Kdo preštima vse težave — Kere gde na sveti so — Le sam Bog no naše glave — Drugi tak ne nerazmijo. (Kovaška.)

50. Keri če koline meti — More dosti si zadeti — Prle, kak živad zakole — Si zavžije kaj nevole.
51. Kje pa si ti baba bila — Da si se tako zakadila — (VO. X. 14. — XIX.
52. Klobasa vedno je enaka — Naj se je, al naj se kaka.
53. Kropa je 'n golantn mejst — Not se pride glih po cejst.
54. Krošnjo piskrov sem si kupil — Bom v Celovec se podal — (NPKS.
55. Kuhaj, kuhaj, majka, kašo — Jaz bom lubo čerko vašo. (VO. XV. 3.)
56. Lan sem se oženu — Sm staro babo vzeu — Še grivalo me bode — Dokler bom živeu.
57. Le mi veseli bodimo — Ki štirje k enoj hodimo — Lepših deklin ga nikde ne — Kak so dekline Braslavske. (VO. VIII. 50; XIX. a. 65.)
58. Le škoda za Jaka, za Čudnovega — K' sta ga v Gorjah kopala dva fanta mlada. (SPKN. II. 66.)
59. Lepa je dežela kranjska — Kjer stoji tam vas domžalska — Prav prpravna za trgovce — Tu kujejo Tirolci novce.
60. Lepa je, lepa kraška dolina — Zrastla je, zrastla je lepa deklina — Bog ji je srečo dal, se bo ženila — Vzela bo Krašovca, rašo nosila.
61. Lepa Kate u Zagrebu — Trgala je majaron — Služila si božji lon. (Šašelj, Bisernice, II. 193.)
62. Lepa moja štajerska dežela — Bodi meni zdrava in vesela! Dokler sem jaz po tebi hodila. (VO. I. 123, XV. 13.)
63. Leži, leži ravno polje — Na njemu tam stebri stoje — Petero močnih je stebrov — Podpore sreče vseh stanov. (SPKN. I. 67.)
64. Mesar je priša, tele küpa — Peneze za njega da.
65. Mi knismo Kotmirčani — Knismo Salani — Mi bomo še ceste — Pomiedöli z vami. (NPKS. št. 975.)
66. Mi smo pa fantje zažrski — Nosmo drobtince v aržetih — Kisla lesnika pa v pajkelčkih.
67. Mi Štajarci smo fajn ljudje — pa vsi smo preveč gizdavi — Naj je bogat al srmak — Vsaki je purgari celo enak. — Hrvat pa ima debele bize — V tistih je on gospod —
68. Mica, Minka no Marinka — Vete kaj — Martin je prašička rinka, — No zakaj. (Sodba nad deklami.)
69. Micika zibelko potače — Jožek kviški skače. (VO. XIX. U. 130.)
70. Mihal Loparnik se velim — Že šestnodvajsti let živim — Povsod sem meja poštenje — Al zaj se mi odvzeti če.
71. Mihalek ide gor po grabi — Vse dikline k sebi vabi — O preljubi Mihalek moj — To ti nede nič nocoj! (VO. X. 4.)
72. Mili Bože, široko je morje — Nitko njega preplivat ne more. (Plohl, HNP. I. 24.)
73. Moram iti k mojoj kumi — Ar mi nekaj v glavi šumi — Nesem se dobro naspala — (Petero pijanih kum, Cvetkova. Gl. Kres II., 522.)
74. Na Mariji Majdalenene — Se v Puegredi jarmak začne. (Podgradski jarmak. — Zložil Hribelnik v Goričah pri Podgradu okoli l. 1800.)
75. Na sveti nebon več vesea — Srce me zlo boli — Krčmar mi včera sukno vzea — Ker penez mi fali. (Pijanska.)
76. Naš maček si je mujcko ziska — Spat k njej ša je vsako noč — Ne se ba ne groma, bliska — Lejpo godi si gredoč. (Zaljubljenemu mačku rep odsekan.)
77. Naša soseda je zapila ta prvi dan — An mirnik ušenice, k' je bla sama doma. (Itd. do devetega dne.)
78. Naš'mu Fašenk mal' je en let', — Na enem očesu bil je slep, — Mat' pa se je čudvala — K' sta mu zrastla dva roga. (Pokolenje in ženitev Pusta. — Let. Mat. Slov. 1890. 55.)
79. Ne dajte ženam, da bi hlače nosile — Da bi proti vam oblast zadobile. (Besednik 1870, 60.)

80. Ne dugo, da po noči — Sem z mesta ša domo — Te čüa sem v eni koči — Se kregati grdo. (Prepir med pijanim možem in ženo.)
81. Nouta fašenska je tou: — Naj si pazi na glavou — Vsaki samec no samica. (VO. X. 2.)
82. Od deset zapovedi (oštirjevih) zapeti — Kdor si joh hoče k srcu vzeti — Oh poslušaj pjanček ti — Kaj oštir zdaj govori.
83. Od Dolancov, od Gorencov — Nečem zdaj Slovencom peti — Le od zvujanih Verženco v — Milo rahlo čem se zdreti.
84. Od kod v dolino jug perpiše — Od kod nam sever proti briše — Tam se pač tobak kadi — No se njegov dim časti. (Slava tobaka.)
85. Od pohorskih kmetov vam hočem zapet — Kak Pohorc živi in kaj more trpet. (Vodovnikova.)
86. Oh oča nebeški, ki v meglah sediš — Zakaj nas tak malogda z dežom škropiš. (Suša l. 1834.)
87. Oh, poglejte vi kristjani — Kak so šafani Brezeljani — Sosed soseda črti — In poškodvat ga želi. (Vodovnikova iz l. 1856.)
88. Oh bogi kmet, zapojem ti še — Od tvoje meštrije, od naše šege — Da vsaki se ti močno prti — Mlatič pa tebe najbole črti.
89. Oj Ivanek, moj borek zeleni, oj — Tvoje ovce pod moj borek hode. (Kuhač III., 956.)
90. Oj Štajerc bahač — Pa šraja po plac — Ma pet krajcerjev šajna — Pa: Firtl bajn auf!
91. Pasja noga, herdeg! Kaj bo s toga — Naš kokot je ša lesici v rit.
92. Plevnik ima poldrugi grunt — Pa nima kruha za en funt.
93. Po cesti gre en stari mož — Na hrbtu nosi pleten koš. — Sestal ga je šoštar mlad. (Šašelj, Bisernice, II. 137.)
94. Poglemo v Juleš varaš ta — Kak ena tam se štimat zna — Juljana Lubec se veli — Kan gre, tan graja sploh ledi. (Sv. Tomaž pri Ormožu.)
95. Postojte s tovori — Da vprašal bom vas — Al imate gori — Kak lončeni bas. (VO. XVI. D. 7.)
96. Potokar je kuzlo zaklal — Višnjanom koline poslal —
96. Povžarija, dovga vas, — Od nje se sliši daleč glas — Ta čast so zadobili — so povža prklenili — Ta velik špas. (Gorenja Vrhnika.)
98. Predragi ljubljeni — Čujte za špas, — Či nete zamerli — Zapojem na glas. (Dekle si želi godca.)
99. Preljubi znanci vi — pomislimo zdaj mi — Kak se kaj godi — Pri naši avžengi — (Mizarska.)
100. Pri Sv. Jakobu po opravilu — Mejli so mašniki drago kosilo — Bli so povabljeni tuji duhovni — K Svetimu Jakobu h koči cerkovni. (Vodovnikova.)
101. Prišli so do hojke duge — Mlade majo tamle vuge — Glejte, krikajo, za ženko, — Sodec, ovo tu pečenko! (Veržejska.)
102. Romarji in romarce — Ki se na božpot spravlate — Ta prva vaša misu je — De si potice spečete.
103. S stare vesi Micika — No z Repice Anjčika — Onedve pa sta tam doma — Kde le pajbič štampet ma. (VO. XIX. d. 191.)
104. Sem deklica mlada, vesela — Sem pravo slovensko dekle (parodija.)
105. Sem jo prašal — Kako se piše — Sem jo peljal — Okol hiše.
106. Sem pa hoduv tam po puli, — Viduv mravlo, muho tudi — Govorile sta za 'n špas — (NPKS. št. 820.)
107. Sem pravo naredil — Oženil sem se — In precej sem zvedel — Po čem je kofe. (Vilharjeva.)
108. Smrt mi že na duri trka — In me vpraša: „Kje si bil?“ (SPKN. IV. 105.) — Snoč je bil pač strah, o brati — Videl sem smrt pred menoj stati — prim. „Včeraj, brati, kdo bi verval“ (druga preloga.) Št. 131.
109. Srečna je taista fara — Tam je še navada stara — Ta vas se pravi Cokelburg. (Vodovnikova. — Prim. Koroške bukvice, str. 212 in Zoro, V., 118.)

110. Stara Špeva je moliva — Da b' moža že enkrat dobiva — Da ji ne bo potreba spet — Pozimi mrzle kamre gret. (Brivec, 1899. 10. XI.)
111. Stari zavec v grmi fini — Pa trepeče no se slini — Modra vučena je glava — Vuha trosi no zdihava (gl. Novice, 1857, str. 328).
112. Ste čuli, kak eno je zeblo v oči — Gda tan pri Šteheci rezervo stoji? — Kaj da se drži, Kaj tan ne sedi — Ge pintni glaš vina na mizi stoji. (J u l i j a n a L u b e c — bunka.) Prim. št. 94.
113. Stoji, stoji ta C e r k n i c a — Tri milje preč od Loža — Tu notri so en fajn možje — So lauter konjederci. (Enaka se poje o Depalah pri Mengšu.)
114. Sveti Matevž v nebesih sedi — En pisan legišter v rokah drži. (Šašelj, Bisernice, I 164.)
115. Šetal se je mlad junak — Sestal ga je pametnjak — „Kaj se sečeš, mlad junak?" (Šašelj, Bisernice, II. 135 a.)
116. Štirnajst je vasi — Vas pri vasi stoji — Najlepša med njimi — Je ratelska vas. (Hinje.)
117. Tam gor na Koroškem — Črni štor stoji — Na tistem črnem štori — Črna vrana sedi. (VO. X. 19. — XIX. O. 273.)
118. Tam gori na Zelenici — So pasli pastirci — Oh Dros in Matevž — Pa še Jaka je bil vmes. (SPKN. IV. 113.)
119. Tam saskega vrha — Iz Šlosperga doj — En vejeni šribar — Se zreda je gor. (Šribar in kramarica.)
120. Tam u štajerski deželi — Bla ena luštna deklica — Urško so jo imenvali — Lepa bla ko gavtroža. (Hautman Gašpar in U. — Kuplet.)
121. Ti si vsa polna krivice — Teb' je znan vsaki kot — Mene in moje sestrice — Hočeš zajedat povsod. (Prepir med bolho in ušjo.)
122. Tobak je žlahtna trava — Je slajši kakor med — Od njega ne boli glava — Če ga kadi sto let. (Kaznovana tobakarica.)
123. T r b o l j c i, trisolci — So zauber ljudi — So grunte predali — Na jago so šli.
124. T r b o l s k e dekleta — So lušne ko joj, — So bele ko saje — Rdeče ko loj.
125. Tužni zajec kodaj kišeš — Od nevolje teško dišeš. (Šašelj, Bisernice, II., 192. d.)
126. V C e l o v c i je biv en Bebenav — Ki je vse pavre drieti nav. (NPKS. št. 815.)
127. V K r a j c a r j a v a m hradi — Se lubijo radi — (NPKS. št. 957.)
128. V M e n g š u je zadost ljudi — Vse na kufčij' živi — Jen teletarjo — Drugi kokošarjo —
129. V soboto se fantje pogovarjajo — Kam koli v nedelo pojdejo — V nedelo pa grejo zibunzibcigar pit — In plesat polko cvajširt.
130. Včasih sem hodil — Raztrgan in bos — Saj sem tud pasel — Domačih pet koz — V šolo sem letel — (Vodovnikova.)
131. Včeraj, brati, kdo bi verval — Ravno kak sem v krčmi sedel — Zdaj še ves prestrašen sem — Pride smrt, da ž njo naj grem. (Smrt pride po pijanca; prevedena iz nemškega.)
132. Velike nadloge so prišle nad nas — Takih ni bilo po leti ves čas (Koline.)
133. V e r ž e n c i božjega si hrama — No pres čednosti so pokrili — Za streho ve je dobra slama — Za cigle kup se dnar jim mili.
134. Veseli čas prihaja — Ko mati zgodaj vstaja — Ma dost skrbi — (Koline.)
135. Veselo si zapojmo — Ta p u s t bo kmal minil — K' se mežnar navečerja — Pa bo mu odzvonil.
136. Vinček moj, vinček moj — Ti si moj, jaz sem tvoj — (Pijančeva.)
137. Vse fare so bile vesele — K' sa se te vojske začele — Od T u r j a š k i h gornikov (logarjev).
138. Vse, kar gazi po tem sveti — Napni vüha zlo — Da boš čülo zdaj zapeti — Pesem visoko. (Od š t u d e n t a. Brivec, 1898, št. 36 in 1899, št. 5 in 6. Zlož. Jak. Gomilšak.)

139. Z Brkovec je bila — Belakova kči — Na potec se gladi — Pred špeglom stoji. (VO. I. 114; XIX. 35. 256.)
140. Za letošni fašenk klobaso nadenem — Margetenškem školniki v tunko poženem — Kaj nede se jokal za svojo živad — Naj pojejo toto, če nemrejo spat. (Vasi pod zvonom sv. Marjete pri Ptuju.)
141. Zapojmo Dolancom — Na poštenje — Da sosidom, znancom — Prva čast gre. (Pesem Goričanov „Doljancem", prebivalcem južnega dela Slov. goric.)
142. Zaspala je divojčica — Na lukovej gredi — (Kuhač IV. 1470.)
143. Zmirom bi vesela bla — Da bi enkrat tancala — Vse po polsko sakrbolsko — Sakojačko po hrovačko — Hajdi dva, Hajdi dva — Hajdi, Hajdi, ha, ha, ha! (O Hrvatih.)
144. Židov je po vesi ša — Kmet pa ga je notri zva — (Kmet proda židu mlatiške domlatke).
145. Žri ga, žri ga, pjanc, po kravje — Žri ga, da se v njem vtopiš! — Ljuba žena, teb' na zdravje — Da le vem, da pit pustiš.

Kazalo začetkov.

Pripomnja.

Sledeče kazalo začetnih verzov posameznih pesmi naj služi kot pomoček pri iskanju posameznih pesmi. Urejeno je v prvi vrsti po akustičnih momentih, ker pa se je bilo treba ozirati tudi na one, ki bodo iskali v njem sorodnih motivov kake kje drugod že v dijalektični obliki natisnjene pesmi, treba pri porabi tega kazala pomniti sledeče:

1. številka, navedena pri verzu, ne opozarja samo na ono pesem, ki je pod njo natisnjena, ampak na celotno skupino, označeno s skupnim naslovom, v kateri ta pesem stoji; v prav posebni meri velja to še za štirivrstične poskočnice;

2. začetne besede so urejene po naši današnji pisavi; torej treba pesem, čije verz se začenja v kakem starem tisku z besedami kakor: *černi, vert,* v kazalu iskati pod *črni, vrt* i. t. d.; enako so vse pisne varijante kakor n. pr. *lubi, lübi, ljubi* vseskozi uvrščene pod današnjo obliko *ljubi;*

3. v ostalem so dijalektične oblike ohranjene; zato treba pri iskanju po današnjih knjižnih oblikah pomniti, da je marsikaj natisnjenega tudi pod dijalektičnim začetkom. Sledeči pregled kaže, katere dijalektične oblike treba pri iskanju upoštevati tudi poleg knjižnih: torej poleg **bilo** — *blo,* **Bog** — *Boh, Bug,* **bom** — *bam,* **brez** — *braz,* **cel** — *cev,* **čebela** — *bčela, čela, čmelica, žbelica,* **če** — *č', či,* **danes** — *denes, dnes, gnes,* **dokler** — *dakler,* **eden, ena, eno** — *an, na, no, nu,* **enkrat** — *ankat,* **hči** — *čerka,* **kadar** — *da, der(e),* **kdo** — *doj, gdo,* **kdor** — *čir, tur,* **kje** — *če, čei, čôj, ge, kej,* **kjer** — *čir, čjer,* **ne, ni** — *kna, kne, kni,* **nič** — *ća, či, nča, nči,* **nocoj** — *necoj, necor, nicor,* **od** — *ad,* **pri** — *per, pr,* **ptica** — *tica, vtica,* **sem** — *sim, sum,* **sinoči** — *snoč, v snuvči,* **smo** — *sma,* **solnce** — *sonce, sunce,* **v** — *u, vu,* **včasih** — *čas(i);*

4. v alfabetu sledi *a*-ju *ä, o*-ju *ö, u*-ju *ü;*

5. besede, ki se v začetnih verzih *pete* pesmi ponavljajo, v tem kazalu niso ponovljene; tako stoji n. pr. „Stoji, stoji Ljubljan'ca“ pod „Stoji Ljubljan'ca“;

6. da se prihrani prostor, so številke pesmi navedene okrajšano; primer „1721, 54, 89; 2017; 3140, 350, 89“ treba brati: „1721, 1754, 1789, 2017, 3140, 3350, 3389“;

7. marsikateri začetek treba iskati med alfabetičnimi vrstami, ki se začnejo s „Pa“ ali „Oh“, „Oj“:

8. vrsta „1—1006 // 7—4729 // 30—6732 // 3—8686“, natisnjena nad vsako stranjo, kaže na prvi pogled, v katerem zvezku zbirke se kaka številka nahaja;

9. v to kazalo **niso** sprejeti začetni verzi sledečih dodatkov: 1. „Vzorci sloves iz novejšega časa“ (III, str. 633—42), 2. „Nenarodne obsmrtnice z njih začetnimi verzi“ (III, str. 643—6), 3. „Dodatek nenarodnih svetih ali pobožnih pesmi ž njih začetnimi verzi“ (III, str. 819—851), 4. nenarodne vojaške in zgodovinske pesmi (IV, 210—217), 5. nenarodne stanovske pesmi (IV, 295—307), 6. nenarodne šaljive in zabavljive (IV, 744).

A, a, a, mija dva si brata sma 6113
A a a moj Mijo 1394
A, aj, Juri 8065
A B C 7934, 74
Ad Ribnce da Kamnka 7729
Adijo, ljubica 1648
Adijo, dijo, uočka, mat 6859
Adijo, pa zdrava ostani 1821, 2188
Ah kako je to težko 1198
Ah le kaj ti povem, da sem sam 1012
Ah mamca moja 3880
Ah ura bo prišla 6157
Aj lepa mi je, lepa 1776
Aj ljubca, ustan gor 3463
Aj rasi, rasi rožmarin 6263
Aj seljani 8669
Aj ti serborita 2706
Aj, Voljar, Voljar, Voljar 731
Ajčka, tutajčka 8179
Ajkolo pajkolo 8128
Ajte k darom 5386
Ajte spat, koji ste zaspani 1244
Ak nočeš me imeti 4134
Ak sonce ne sije 3401
Ak viši je turen 2489
Al ana liepa daklé 4565
Al bo me döčva pustiva 4390
Al boste köj vstale 3436
Al boš, döčva, ti kôj taka 1881
Al boš me polubov 3095
Al boš ti žavostna 3073
Al daleč ves hodim 3784
Al danes je ta dan 7138
Al' drevi ves pojdem 3334
Al grem po vesi 3341
Al hišo imam pa žie staro 8451
Al jaz knisem za te 4127
Al je tösta šiša 4512
Al jes pubič v vojsko pojdam 7126
Al kej te griva kej 4549
Al k' ni škoda noj grieh 3995
Al' me boš kaj rada imela 1368 do 85
Al me maš, bol pa naš 4457
Al me maš misov pustiti 4530
Al me šocej zapusti 4392
Al mi knuačaš oprieti 3425
Al mi tösto kna daste 2725
Al Micka, kaj se kujaš 5771
Al mimo ves pojdeš 4534
Al ne pridaš ti sam 3178
Al ni škoda za pubča 3944
Al pameti majo 2532
Al seješ drobne rože 1286
Al si dečla moja 2660
Al si ljubca ta prava 3920
Al si ti dečwa dečelca 1588
Al' ta döčva kna bo 2615
Al te kna bo moj 2617
Al' v oštarijo grem 8387
Al zaj si je poglete 8635
Al zbrau si si jo na svuojo pomuč 5377
Ala, brate 7748
Ala, Mato, mamin tato 2152
Alaj Bože, jasna mesečina 870
Alaj dude 8082
Alala, Jerca, ti si le mlada 195
Aleluja 7594
Ali doli doide sivi sohen 950
Ali, k darom pristopljajte 5387
Ali kaj čujete, dekliči 7018
Amen — pod kamen 7435
An, ban 8129
An cagavi šocej 3351
An djekle sem klicov 2726
An, doj 8135
An, duj 8138
An glažk al pa dva 5555
An hripček bom kupu 5476
An malo sem rekel 4085
An šuštar ja prvandru 8643
An šuštar me je prašou 1080
Ana, banja 8133

Ana bovha me ščiple 3767
Ana černa meglica 3564
Ana hodca bom meua 4640
Ana je rajtala 4362
Ana konjča bom si kupu 7098
Ana liepa daklé 2716
Ana liepa me k' nueča 2463
Ana pesem je na dan peršva 8512
Ana, pij, pij 5891
Ana pisma ven poslana 8514
Ana puba jas mam 3844
Ana puba sem mela 3857
Ana pubča sem möva 4591
Ana sama je liepa 2561
Ana tica pri Dravi 3773
Ana tička parlitela 5483
Ana zapovd je venkaj šva 4772
Ana zapustiva 4336
Anca spod klanca 7592
Ančika Dominkova 91
Ančka bobova 8166
Ančka, Marička 7872
Andili, bandili 8134
Andle, bandle 8145
Andohtljivi kerstjani 6500
Andra bandra 8131
Andrej, če si v hiši 7956
Andrej Pandrej peč podrv 7619
Andrej, pij, pij 5899
Andrež bandrež 7620
Andrle, bandrle 8146
Angel dobri moj 6606
Angel varh 6608
Angela je smrdela 7626
Angela kadela 7625
Angelci lepo trobentajo 6215
Angelci v nebesih hodijo 6521
Angelj príde noj oznani 4796
Angel varh v maslo skočil 7427
Angelje varih, naš ta dobri 6605
Ani vartec bom skopala 2233
Anica banica 8132
Anjčika po ganjgi šetala 104
Anjčika pod ganjkom 1254
Anjčika tenko nit delala 124
Anka-Poljanka 7627
Ankat je biv an graf 7561
Ano čötno bom kupov 8398
Ano dakle jaz mam 4514
Ano dakle pustiti 2750
Ano döčvo sem mov 4206, 561
Ano lubco sem lubov 4426
Ano nevesto sem si zbrav 5301
Ano pesem čem zapeti 7176
Ano samo sam se zmislu 6910
Ano uro bol köj 3527
Ano žavostno pesem vam hočem zapet 6817
Anton Capon 5246
Anu tašnu devicu se žiher česti 6525
Anzelj imel lepo ženo 142
Anzelj je mamke vprašal 1864
Anzer, pobič mlad 221
Areh, ljubi sveti Areh 583
Arm, barm 8132
Atej pa mama, preluba srca 6820
Atöj so kriehöj' 3838
Aube, glavca moja 1493
Avbali, avbale 3972
Avbé kaj köj bo 3080
Avbe, moj kratek čas 3703
Avbeli, avbele 4418
Ave Maria, ti devični cvet 6404
Baba gobe žanje 7765
Baba je suha kèt 'vér 8414
Baba ma škatelce tri 8412
Baba Mara 7581
Baba praprot kopa 7766
Balón-barón, mladi gospod 30
Bam kupu n par kujnku 2633
Barbara, prt pod rit 8040
Barbka je lepa Boštonova hči 277
Barčica j' zaplavala 1584
Barčica je splavala 1504
Barčica je spuwana 2218
Barčica po morji plava 1585
Bčelice letijo 5271
Bejšte dekleta 8569
Bela golobica tri čerke rodila 212
Bela ko mleko 2844, 5
Bela vila grad gradila 5452
Bele muhe letajo 7847
Bele vile kolo vile 5126
Belina 7925
Belo Ruso vodimo 5157
Bere, cere 7580
Besi biva moja 2661
Bezn ga, Bazarja 7699
Bi bíua veseua 4012
Bi človek ti vedel 6184
Bi Drava ne bila 3874
Bi me rožice v gartelni 3038
Bi se log ne zelenio 3140
Bi se oženila 4664
Bi še včasi zajuckov 3983
Biba leze 8168
Bingl bongl 7779
Birtje so kunštni 7370
Biser Mare 1173
Biser voda izvirala 909
Blažen sveti Antune 418
Blažen sveti Lovrenec 631
Bližej jezdi žumer 5277
B' lo škoda pa greh 5996
Bo dekle zaspala 3517
Bo pa otavlauo se 2481
Bo pa otavlauo se 2481
Bo pa sunce persjauo 4523
Bo pičvo 8044
Bo prišla vigred 2480
Bo roža dišala 3516

Bod lesica bol zec 4264
Bod' moja 2620, 55, 6; 3002
Bod' moja, bod' moja 2620, 55, 6; 3002;
Bodi mi pozdravljena 8351
Bodi ofrana 6643
Bodi prporočena 6644
Bodite le pridni, ljubi otročiči 997
Bog daj dober večer 4762; 5075, 109
Bog daj dober večer, deklič mlad 4953
Bog daj dobro jutro, deklič mlad 4924
Bog daj srečo 7906
Bog daj, svetlo noč 1973
Bog daj van dober večer 4947
Bog daj vedrò 7815
Bog ga živi gospodarja 5585
Bog in ta sveti Pavele 4630
Bog je reku dô leč 6600
Bog je vstvaril zemljico 6056
Bog je zbral dvanajst moži 4748
Bog je zlat 6631
Bog meni daj le svetlo noč 1787
Bog mi je stvoril zemlicu 6075
Bog naj živi, Micka, tebe 5630
Bog nam živi gospodarja 5580, 8
Bog pomagaj tomu stanju 5120
Bog poživi, Ivan, tebe 5629
Bog poživi naše hrame 5581
Bog si je zbral možov dvanajst 4749
Bog te živi, bratec moj 5619
Bog vam daj dober dan 4961
Bog vam daj toliko dobrote 4742
Boga bom ubil 8058
Boga mole turski momki 902
Bogu se prporočimo 6607
Boh daj srečo 7903
Boh dej lék anu prelek 5167
Boh jn svet boži kriš 6611
Boh nam ja reku 6599
Bojíte, dekleta 3187
Bol proti jutru gre 3522-6
Bolj mi je it' po svetu vandrat 1248
Bolj stara k' je baba 7613
Bom, bom že dal 8183
Bom čakal pod oknam 3413
Bom fancelj kupila 3626
Bom germovje posekol 4048
Bom godca si vzela 4637
Bom hodil čez goro 2466
Bom holcarja vzela 4644
Bom kupil konjča šimeljna 1796
Bom kupil peresa 3027
Bom lujtre prinesel 3473
Bom mamico barou 3350
Bom pa bandrov na hure 2468
Bom pa dov pokleknov 2646
Bom pa kelnarce ljubov 2510
Bom pa mizarja dobil 3267
Bom pa pobič povandral 3265
Bom pa rožce vkup pobrava 3176
Bom pa ruteč oral 2611
Bom pa ruteč posekov 2612
Bom pa zlizov na črišnjo 3782
Bom pangelc kupila 3175
Bom pečo pokrivala 3954
Bom rinko prodala 3989
Bom sabljico nabrusil 4363
Bom skuhov krompir 8020
Bom spono si kupil 8397
Bom stopov prad duri 2986
Bom ša v nebesa 8057
Bom šel gor na gore 2984
Bom šel na planince 1980
Bom šel na planino 2961, 3119, 3266
Bom šel v Gorico 3168
Bom šev čez goro 2467
Bom šišo zalumpov 2744
Bom škorne nabiksov 3268
Bom šou na planinca 1978
Bom šov na pvaninco 2962
Bom ti dal eno za uho 7910
Bom travco pokosiv 4053
Bom vodo prebredel 3159
Bom z gajželco počuv 3279
Bom zlezil na češno 3783
Bombilom 8083
Bomo eno peli 5553
Bomo pili Šentjanževca 5417
Borovčiči mi 6743
Boš, dekle, gor vstalo 1885
Boš li, gospodičina 107
Boš prišel po gasi 3223
Boš prišel, sem sama doma 3204
Boš se pa vdava 4665
Boš videla, ljubca 4397
Boš vpihnila luč 1889
Boštjan krave pase 7777
Botra, kaj bomo kühali 8076
Botra, ste kej vidli 7755
Bouha če 7933
Bovhe me pikajo 3839
Bože živi Jelačiča 7216
Božja kravička 7981
Božji volek 7985
Brajdarčka pa nej dama 7544
Bratec, glej, glej 5667
Bratec iz Ljubljance 6669
Bratec kosi zelenu livadu 5018
Bratec, le ga pij 5811
Bratec, le pi vince 5690
Bratec, nikar se ne kregiva 5599
Bratec od Lublane 6662
Bratec, ostani, z manoj pij 5668
Bratec, pij, pij 5894
Bratec, poprimi ta glažek 5755

Bratec prelubleni 6664
Bratec, prim gvažek v ročico 5720
Bratec, prim za kupico 5661
Bratec ti, ven ga spi 5721
Bratec v Ljubljani 6674
Bratci se skupaj snidejo 5572
Bratci, skupaj veselimo se 5602
Bratci tri, sestre tri 5786
Bratci, veseli vsi 5554
Bratje tri, sestre tri 5785
Bratri, pijmo vince 5691
Braz prieta, braz pörja 3024
Breda vstane, ko se dan zazori 103
Bredka zgodaj je vstajala 102
Brez bela papirja 2988; 3025
Brez konca na konc na sred vasi 2569
Brez moškega telesa 4495
Brez té nemrem spati 3036
Brez ženskega telesa 4495
Brovšče daklete 8597
Brški mežnar 8084
Brümen Senarski 8666
Brvarjev pastir 7899
Budila majka Jakopa 169
Bug daj ne dober čes 5212
Buogr vam punce 8227
Burno jaz havžjam 8508
Butelada 8085
Cander iz Ljubljane 7643
Cankova, Cankova 2400
Cedelc bom šribol 3863
Cel den sen jes pubič žvižgol 2104
Cel den smo dobre vole bili 2132
Cel svet se je tresel 6488
Cel teden je na tlaki bil 286
Cel teden sem ležal bolan 3649
Cel teden sem žela 3117
Cele noči oko mi solzi 1654
Celi dan smo sladko vince pili 2134
Celo noč brenka 3669
Celo noč grmi in bliska 1823
Celo noč sem gori vstajala 6938
Celo noč sem mrtev bil 1197
Celovška kosarna 3963
Cepli mal 8046
Cerku naklanska prav lepo stoji 6718
Cev povden sem pubič žvižgev 2105
Cibice darkajo 2482
Cici, či so moji lubi strici 7543
Cigan ima devet gradov 135
Cigani se oženido 7747
Ciganica ciganico 7744
Ciganice, kde mate 7745
Ciganice so pitale 7743
Cigelc je prišel 3889
Cigu migu 7780
Cinga linga 7778
Cula v goši tam leži 7380
Cunder, Bunder 7567
Cveti, šipek jagoda 1941
Cvilovške piščalce lepo pojejo 1979
Č' mi jo glih branijo 3831
Č' očeš moj ljubi bit 2998
Ča bom te več klicov 4380
Ča pojdam več v cirkov 4554
Ča pojdam več ves 3264
Čajte svatiči 5435
Čakaj, bela smert 364
Čal me te puebič noče 2619
Čàràn woblak 5180
Čarej, kozo pobarej 7628
Čas po dva, čas po tri 4347
Čas so šl' na šternajst let 6906
Časi me rada ima 4149
Časi sim jokala 4658
Častitljiv je duhovski stan 4939
Če b' lepa ne bila 3131
Če b' moja ne bila 3127
Če bi druga ne mejla 4704
Če bi luštna ne bila 3132
Če bi vedel moj šocelj 3985
Če bo lepa pa mlada 2497, 9
Če bo ta stari hčerko vzev 5259
Če bolj proti jutru gre 3525
Če bom barov ta rata 4629
Če boš me zapustil 3916
Če boš sama ležala 3183
Če Bovčanka ni lepa 2866
Če češ moj bit 2654
Če fletna nič ni 2871
Če glažek polamaš 3439
Če gli ne sem tak lepa 7559
Če gor mi ne odpreš 3439
Če hočeš Grebenčan bit 7701
Če hočeš hoditi 2677
Če hočeš, me ljubi 4141
Če hodiš za mano 2692
Če imate žnidarje 8631
Če je bolj rajala 3646
Če je jemam, je abjamem 2154
Če je meni ne daste 2724
Če jo denem na polico 8479
Če jo ne daste 2722
Če jo nečte mi dati 2723
Če k meni vas pride 3218
Če kdo hoče zveličan biti 6492
Če maraš kaj zame 7014
Če mate kakšne šoštare 8637
Če mi kteri dobro plača 7303
Če mi lučka ne gori 1760
Če mi solnce ne sije 3400
Če Micka bolana 8427
Če misliš, če rajtaš 4403
Če nisem za tebe 4139
Če nisem za té 4140
Če nisem županja 2753

Če nočeš bit moja 2717
Če nočeš odpreti 3409
Če opravljaš dekleta 4541
Če pa dnarja ča maš 5670
Če pojdem na vojsko 7100
Če prideš le sam 3206
Če prideš na vas 3224
Če prideš ti sam 3213
Če prideta dva 3208
Če pujden v žovd, ne pujden san 1545
Če s' dečva ta prava 3922
Če s' ljubca ta prava 3918
Če s' ljubček ti moj 2680
Če s' mislu študirat 2435
Če s slišu bolj vidu 3429
Če se dva v ljubezni mata 1204
Če sem glih majčkana 2754
Če sem glih' no dekle 2737
Če sem glih Zagorjan 2808
Če sem lih čotasta 2756
Če si dekle moja 3001
Če si ljubca moja 2659, 3532
Če si ljubca ta prava 3921
Če si nezvesta 4098
Če si pubič hodu 1842
Če sim ti lih dužen 5592
Če sm šu okol vogla 8399
Če ste vi slüšali 4735
Če ta prvo uro vmrjèm 6657
Če te do cajta ni 3566
Če tebe ni misel 3421
Če ti ne boš moj 2618
Če umrjemo prvu uru 6658
Če vmrla mi boš 4598
Čebelica priletela 5927
Čeč, čeč, čeč 8016
Čej si hodiw, čej si biw 1844
Čej, čej, čej, čej 3114
Čei hodou, čei si biu 1844
Čej je tista tičca 7499
Čej si, Nežica doma 1430
Čela je letela 1181
Čelce so zletele 5273
Čelica leti 7441
Čenče Marina 7582
Čerka je molila boga 349
Češčena Marija 7434
Češčena si, Marija ti 6551
Češnica višnica, na kaj si se nagnola 4990
Češnjou drek 8089
Čez gore ne morem 3305
Čez goro ne mágam 4268
Čez goro je zima 3461
Čez hore, čez vas 3878
Čez keden se fantje pregovarjajo 6103
Čez tri gore, čez tri dole 1791
Čez tri gore, čez tri polja 2180
Čez tri planine jin doline 2972
Čez visoke gore 4002
Či keka, či keka 5177
Či liepši dakliet 2545
Či maš lampič 8049
Či mate kake žnidare 8632
Či mi keri dobro plača 7312
Čiba (jarčica) 5320
Čibka in petelinček 7501
Čigu vrabec 7740
Čim lepše boš živel 6152
Čin, Driežnca 7784
Čin, še ga ne bo več 7593
Čir ča varjeme 3800
Čir je lubca doma 3044
Čisi video mojga moža 7918
Čiv pobodiv 8157
Čjer so kdej ble 4048
Čmelica leče gori pod nebo 1183
Čöj b' se kej an tak dohtar dobiv 8226
Čöj čöj n čöj čöj 3113
Čöj so töste stezdé 4049
Čöj te bom lubov 3788
Črevlar si fučka no šivle 223
Črevljar šiva črevlja dva 222
Črez hribe, črez les 2814
Črez hribe ne morem 4270
Čriez hmajnco ves pojdam 3306
Čriez hribre čriez pöjč 3315
Črm, jaz vajncrl 8014
Črn — bel 8015
Črni kos ma — devet dežel 947
Črni kosek mi lepo poje 930
Črni kosek sad se ženi 980
Črno gleda 2924
Črno mam sukno 7355
Čua sem vtička pet 686, 7
Čudeži so se godili 6711
Čuj, ti kaj ječmen 8048
Čuješ li, Kato 1153
Čujte, pastirci vi 4802
Čujte ljudi vi 6118
Čujte, o kristjani 7387
Čuk, dam ti star klobuk 7979
Čuk sedi na borovem trčku 1001
Čuk sedi na veji 1002
Čula jesem, da se dragi ženi 2202
Čuri muri 7990
Čuvaj vpije beli dan 2261
Da b' an vöterc pripihov 4040
Da b' ja ima drobno pero 2246
Da b moja ne bila 3133
Da b' skoraj (nedeljca mi bla) 4033
Da b' žveglico imela 1349
Da bi človek to premisla 7388
Da bi gora razumela 1280
Da bi gore ne ble 3864
Da bi gušće vince pil 5826
Da bi ja znala, keri je moj 1027
Da bi jaz en pauverc bil 7326

Da bi Juri vedel 704
Da bi le biwa liepa ura 1799
Da bi le kukuk pov 3293
Da bi li meva tri šiše 2533
Da bi lih havje prad duri 3832
Da bi lih vied'va 2476
Da bi mi Bog to milost dâ 1070
Da bi se vsi skupaj zbrali 6880
Da bi si človek premislil 6177
Da bi skoro den bijo 7281
Da bi tud' vedla 2475
Da bi veter potegnul 4024
Da bi vetrec potognou 4021
Da bi vetrič nastal 4026
Da bi že bia beli den 1630
Da ga lih rada mam 4123
Da ja zvečer domo pridem 8538
Da jo lih trošt' jam 3940
Da jo tud' troštejam 3939
Da lepa lih ni 2869
Da lih dnarja nčöma 2748
Da lih dnarjov nič nemam 3051
Da lih nömam denarjov 3050
Da m' je projti do Budima grada 7215
Da moja si bila 4491
Da sem bio lep no mladi 368
Da sem lih Rutarjan 2807, 965
Da sem mlada bila 8369
Da sem še ledik fantič bia 1961
Da sem tica golubica 1639
Da sem znala, ne bi se udala 5205
Da sim lih žavostna 4010
Da te lih dunh' ni 3361
Da ti glih nimam 3051
Daj ma mila znala 1632
Daj mi ti persten svoj 2996
Daj nam deža, Visko 7816
Daj ti meni, deklica 194
Dajmo zdaj čast hvalo Bogu 5591
Dajte mi kruha 7880
Dajte, vbogajme 5391
Dakler sam biu fantič mlad 7231
Daleč okol sem hodil 5759
Damu ženimo 7484
Danas tako, jutro tako 6269
Današnji ta dan 7134
Danes je en sveti dan 6559, 75
Danes je Marija umrla 409
Danes je petek 6577
Danes je prav isti dan 6762
Danes je ta osmi dan 6766
Danes je velik dan 6578
Danes nedejlo jutru 7058
Danes se bere tisti vangel 7789
Danes sem jaz pa le za nič 5597
Danes sem že prav vesel 664
Danes ta dan 6581, 7130
Danes je en lep večer 688
Dar sveti Duh po sveti gre 6506
Dara je ribana repa 7889
Darüjte, darüjte 5397
Davi je pa slanca pala 1229
Dba Jogra sta v Emaus šua 6503
Dba puaba sta prišva 3237
Dba puebiča möti 4329
De b' druzga ne imela 4701
De b' peršel do ljubice 3220
De b' se skoraj noč storila 1738
De b šentej ročico 3635
De b' vetric popihal 4022
De b' vola božja b'la 7128
De b' zlodi petelinčka vzel 1855
De s' lih puško imam 7030
De si, grličica, drago srce moje 1642
Debele nožice 2730
Deca, rit vam kleca 7695
Dečici šibico 8034
Dečla je mihina 2605
Dečla je mlada 3087
Dečla je v kam' rci 3450
Dečla mi je rínčico dala 2030
Dečla moja, čej si doma 1431
Dečla, peč, peč 3170
Dečla pere, srajci dve 713
Dečla štolcira 2566
Dečla ti, ti 3012
Dečua mi po ganki pranga 819
Dečua moja 4124
Dečva, čin, čin 3078
Dečva gre krave mlejst 3354, 7600
Dečva je mejhna 4691
Dečva je rinčico nazaj bodrála 1924
Dečva je rože sejava 4706
Dečva je štajerska 2627
Dečva! kaj ti fali 4189
Dečva, me nisi rada imeva 2061
Dečva na sred morja 2597, 5999
Dečva, ne žaljej 3929
Dečva, peč, peč 3621
Dečva, poslušaj 3369
Dečva, pri pobah lažiš 2276
Dečva prosi ti Boga 1577
Dečva ta mvada 3732
Dečva taji 4386
Dečva, ti daj mi 1891
Dečva, ti glej 3744
Dečva, ti ti 4544
Dečva zgodaj vstala je 1719
Dečve je sred morjá 2599
Dečvo bom barov 4267
Dedec ma tolarje 8090
Dekelca, ljubica, kurbica 8172
Dekelca majhena 7565
Dekelca stara lete tri 676
Dekla fruštik nese 7252
Dekla je šikana 3688
Dekla k mlini nese 988
Dekle, al' s' kaj poznala pubča 1910

Dekle, delaj pušelc 1598
Dekle izza morja 2591
Dekle je gor vstalo 3440
Dekle je kavrna 3799
Dekle je zavbrna 4287
Dékle, jez tébe prašan 1285
Dekle, ke s' doma 812
Dekle, ko b' vedla ti 2250
Dekle, le na okrog 3636
Dekle, le ostani 1890
Dekle moja 3734
Dekle moja, prines mi vode 2209
Dekle moje 2207
Dekle na ganjki stalo 1511
Dekle na sred morja 2587, 90, 5989
Dekle na vrtecu rožce sadi 2033
Dekle napajao bom 3686
Dekle, ne maraj nič 3747
Dekle, odpiraj kamrico 2054
Dekle oj, kje si b' la 1766
Dekle pleničke pral' 1275
Dekle po placi gre 3730
Deklè po verti šétalo 787
Dekle po verti špaciralo 777
Dekle po vrtu špancirala je 2048
Dekle poglej me prav 4128
Dekle, pogrevaj se 1923
Dekle, povej, povej 2313, 3809
Dekle pred kosarno pride 1681
Dekle, prnes en glaš vode 2206
Dekle, se spouneš ti 2355
Dekle špancirat gre 3105
Dekle, te kej skrbi 3787
Dekle v gartelne stuji 2051
Dekle v gartelcu sedi 2045
Dekle v vrtu zelenem sedi 2049
Dekle žalostno postane 1683
Dekleta jamenške 8593
Dekleta se pa jokajo 1689
Dekleta sim ljubil 1972
Dekleta, sluhajte 3185
Dekleta, vprašam jaz vas 8242
Deklica je vtrgala mak 1121
Deklica mete svetli raj 673
Deklica srotica ti 2057
Deklica v ogradi rožce sadi 2034
Deklica v ogradi rožice pleje 1043, 2035
Deklice kresujejo 298
Deklico jest imam 2169
Deklič, zakaj se jočeš 2324
Dekljete so v Rečic 8596
Dekua, vstani hori 8029
Dela se prvi mrak 6531
Delaj, dekle, pušeljc 1593
Delaj, Micka, pušel 2249
Delaj — orji 8052
Delaj pokoro, ljubi kristjan 6225
Delaj špot 3752
Delajmo nova kolesa 7408
Delajte nove koliesa 7410
Dele se, dele, bele dan 4883
Deleč hoditi k nje 3861
Delih je majhina 2873
Delopust, pustna nedelja 8450
Dem daja 7959
Denes imam volju vesel biti 5578
Denes je oj den 6692
Der mĕmo ves pojdaš 4538
Dere sem še pajbiček bia 8393
Derom, Barbara 7465
Devet je že odbila 2086
Devica Marija nas troštala bo 6924
Devica Marija, ti naša gospa 6561
Devica ni stara še 17 let 8306
Device tri kresujejo 297
Devojčica bob sadila 1713
Devojčica brala, su goru prebrala 272
Devojčica cveče brala 2341
Devojčica gorsko cveče brala 1094
Devojčica mila po gore hodila 271
Devojčica mlada moder cvetek brala 270
Devojčica na Dunaju prala 880
Devojčica prsten toči 1169
Devojčica rože brala 2340, 45, 6
Devojčice, popevajte 5206
Devojka je prebeliku brala 1113
Devojka zgoda vstajaua 6437
Dežek pada, trava rase 2380
Dežek se že kadi 7289
Deželco jaz moram pustiti 6925
Didel, dačko 7546, 702
Digo digo dačka 7540
Dikle me rada 'ma 3146
Dikline, al znate, kaj gnes 8256
Dimec, bieži za an hribrc 7802
Dina dona 7608
Dini dini, dana 7442
Dio, dio ljubica 1514
Dirka na Hrvate 7806
Divojčica Dunav gazi 885
Divojčica mlada 5071
Divojka je brala 269
Divojka je sadila 866
Divojka se šeče 206
Dloga je dobrava 3774
Dnarje zaharja bom 3685
Dnes je eden takši dan 6760
Dnes je lep veseli den 5422
Dnes je ni zauberk dan 6727
Dnes žalostno solnce gor gre 6901
Do cesarja bom pisal 3805
Do uašče gore 3959
Do vaške Gorice 3165
Dober dan, gospod oštir 6110
Dober dan, gospodar 4744
Dober jim večer, gospodari 5122
Dober večer Bog daj, gospodar 4940,

Dober večer Buh daj, dekelca 520, 4944
Dober večer, dečva moja 2009
Dober večer, dekle 2007
Dober večer dobri ljudje 445, 4948
Dober večer, gospod oštir 6111
Dober večer gospoda 1295
Dober večer, gospodar 4747
Dober večer, gospodar nu gospodinja 4732
Dober večer jez vošim vam 6298
Dober večer, Julika 147
Dober večer, ljub moj svatje 5304
Dober večer, lubca mô 5458
Dober večer, ljubca moja 1464
Dober večer, ljubica 4145
Dober večer, Micka moja 1931
Dober večer, moj prijatli 6280
Dober večer Senorščanci 8610
Dober večer stari očka 5253
Dober večer ti voščim 1957
Dober večer vam Bog daj 4734, 980, 5083
Dober večer vam Bug daj 4945
Dober večer, vsi kresniki 5012
Dober večer, zvesti prijatli 6287
Dober večier Bueh daj 4261
Dober večör, luba dakle 2008
Dobil sem na glavo 8435
Dobil sem pismice 6324
Dobra je ribana repa 7889
Dobra kapla pred toboj stoji 5761
Dobro je vince 5538
Dobro jutro, dobro jutro 1909
Dobro jutro Bog daj 2225, 4257
Dobro jutro, gospod kaplan 8671
Dobro jutro, gospod oštir 6109
Dobro jutro, knez Mihel 121
Dobro jutro, ljuba moja 2032
Dobro jutro, ljub'ca moja 1463
Dobro jutro mamica 837
Dobro jutro, Micika 775
Dobro jutro, moja Micika 8347
Dobro jutro, očka vi 5256
Dobro jutro, sneha 5265
Dobro jutro, svati moji 5303
Dobro jutro ti voščim 1958
Dobro jutro, Uršika 1546
Dobro jutro vam Bog daj 7325
Dobro jutro vamkaj, očka 5251
Dobro ti jutro, ljubica 1590
Dobro ütro, mati vi 1332
Dobro večer, dekle moje 1970
Dobro večer, Marinčica 1591
Dobro zdravje, bratec tebe 5629
Dočakali smo mi ta sveti večer 4790
Doj se bo ženiu 6402
Dojdi, dragi ljubi 1715
Dok sem ja ledig junak bil 8202
Dokič sem mlada bla 4713
Dokler sem ledig biv 8434
Dokler sem majhna bla 1422
Dokler sem mlada bla 4693
Dokler sem pobič ledig bil 8390
Dokler sem v nemškem Gradci bil 7060
Dokler si moja bla 4472, 89
Dokler sim jast mlada bila 4711
Dokler sm jest pobč rasu 820
Dol po dolini 2486
Dol se vsedi, kaj boš stal 1572
Doletel je sivi sokol 948
Dolga ljubezen 1213
Dolga mi je njiva 7240
Doma nisem mogu spati 7119
Doma pa nisem mogel spati 7112
Domine patre 7552
Dones je še tuki 6335
Dones je tajsti dan 6763
Dones ta dan 7136
Dons je že ta tretki dan 7107
Dopovdne lopû žvižgov 3275
Dosti je rožic razcvetenih 5846
Došel je, došel sv. Juraj 4994
Došla jeje huda vuka 7468
Došle su novine 1655
Došlo na me pismo 6785
Došlo nam je protuletje 1106
Dovta po Rožu 2484
Dovta po tratě 3143
Dozdaj sem molčala 4672
Döčva je majhena 4341
Döčva je rajtava 3714, 4361, 99
Döčva, kna grivöj te 4528
Döčva, k' na vdaj se v puele 4670
Döčva, kna vdaj se v Rute 4668
Döčva k' ne buej se ti fajntšafti 3441
Döčva, koj mne möj 4146
Döčva, mene ti möj 7278
Döčva moja 2874, 4433
Döčva, peč, peč 3171
Döčva, pohlöj me prov 4452
Döčva, poj, poj 3074
Döčva, pošušöj 3367, 455, 4542
Döčva, pošušöj me 3684, 4383
Döčva pri studanci 3359
Döčva se joče 3735
Döčva, spomen 4547
Döčva Šmarjöška 8594
Döčva ti ti 2624, 3011
Döčva, tvoje ličice 3699
Döčva v Rožöce 4481
Döčva, zapusti me 4212
Draga dragom piše 1711
Draga Jela kolo vodi 5030
Draga moja obcida 5464
Dragi bratec preljubljeni 6673
Dragi fantje, poslušajte 7391
Dragi Ive, blagi, mili 5754
Dragi oča starašina 5339

Drago mi je cvetiče 1361
Dragu prosim, nedragu mi daju 1066
Drava ma vinče 3877
Drem, dremala 1155, 7599
Dremle mi se, majka 1156
Drevi pridi, ti moj ljubček 1718
Drn, drn, sak, sak 7286
Drobna ptičica žernboli 553
Dro meva bi te 3807
Dro sruta je taka 3888
Drobne male lastavičke 881
Drobne so rožice 6532
Drobno kak strunjica 3685
Drugi ldje k maši hodijo 7048
Drugo zdaj ljubil bom 4215
Drukasta čikelca 2794
Drumlica moja 1960
Družica moja 5291
Duga je rajža pa temna je noč 674
Duša j' šla na rajžo žalostno 380
Duša moja, poj z menoj 6479
Duša, pojdi z menoj 6477
Duša se je ločila 379, 381
Dušo moja, otvori mi vrata 1774
Düšo v nebo 8091
Dva bela goloba 4015
Dva brata pšenico žanjeta 197
Dva fanta sta prišla 3440
Dva puoba sta prišla 3236
Dva su draga u dragosti rasli 246
Dvakrat sm se vženu 8647
Dve let jen pu sva se l' biva 1645
Dve leti in pol 7317
Dvema hospodama služiti 737
Džulaj, Košut 7213
Eden je lestvo pristavil 2123
Eden po cesti gre 3398
Eden vrtec bom skopala 2238
Ekate, pekate 8139
Eketi, peketi 8140
En bratec je bil 5802
En cajt bom tajila 3723
En cajt sem žalvala 4042
En časek pr okni 3460
En čudež sem jest vidu 8236
En fajmošter na svetu najlepše živi 7320
En fantič bo makšira 7170
En fantič je prijahal 1310
En fingrad ljubezen 4232
En glažek bom v roke prijel 5335, 610
En glažek je na mizi 5861
En glažek je natočeni 5704
En glažek mi vandra 5656
En glažek na mizi stoji 5698
En glažek po mizi vandra 5653
En glažek sladkiga vinca 5857
En glažek vinca bom nalil 5325
En hribček bom kupil 5477
En hribček se trese 6489
En hribček bom kupov 5480
En kamček ti verži 3232
En kamen leži 4609
En kmetič je zasadil 6074
En kosec sem biv 2782
En kovač hoče 8149
En kovač konja kuje 8151
En krajcar imam 2787, 9
En kralj je rojen 4974
En lašček bom kupel 5484
En lep gartelc bom skopala 2102
En lepi šac nam je od Boga poslan 6698
En mal si že moja 2626
En' malo je moja 2625
En malo po trati 3307
En mehir ima zlatov 2535
En mladenč z račičke fare 6705
En mož je okrog hodil 7601
En mucek je prišel 1888
En mvad fant pri moči 2163
En oča, ena mati 1404
En pobič je pritekel 5911
En pušeljček ti dala bom 3946
En soldat z vranske fare 6703
En starček je bil 5797
En šoštar je pršov 7301
En šterc po noči hodi 367
En študent je pismo pisa 729
En tegelč rožmarina 'mam 2269
En tičji lovec sem jaz bia 8322
En vetrič je pihal 3427
En vrabič me pika 3765
En vrtec bam kupu 5485
En vrtec bom skopala 2237
En zlatni cedelc je pisan 6568
En žnidar me je prosa 1082
En žnidar na svetu najlepše živi 7321
Ena baba je rekla 3860
Ena bolha me pika 3764
Ena dve 7929, 8123
Ena fajfa tobaka 4488
Ena gora sv. Šenpolaja 5166
Ena huda bela žena 6249
Ena lemetiška hči 4339
Ena kupica 5604
Ena lepa deklica 4564
Ena lepa, ena zala 3201
Ena lepa kranjska žena 339
Ena, lepena 8141
Ena lubca je rekla 4230
Ena majhna, ena fletna 3200
Ena muca mlade mela 7958
Ena nova zdravica 5561
Ena ohcet se zgodila 495
Ena pošta je prišla z nebes 6229
Ena pošta meni prišla 7169
Ena (p)tica (p)tička) priletela 546,

568, 748; 1205, 6; 1834; 4448, 5837, 916; 6837, 7066;
Ena ptička mi je pela 5370
Ena (ptička) tička mi poje 4447; 5369, 966; 7187
Ena roža spomladanska 2006
Ena taka velja 3486
Ena tica je zletela 5838
Ena tička lepo poje 5961; 6146
Ena urca bo prišla 6155
Ena uš'ca me kolje 3766
Ena vüra te noči 4879
Ena zapoved je ven prišla 4773
Ena zvejzda gori grie 4970
Ena zvezda gre gori 4825
Enajst je ura bila 1750
Enajsta pasala 3537
Enbart so trije žnidarji 8620
Ene senje sem senjala 407
Ene, tene 8143
Enega, benega 8142
En'ga gamsa sem vstrelil 3276
Enga godca bi vzela 4637
Engl, bengl 8144
Engole, bengole 8148
Enkrat je bil en soldat 6707
Enkrat je en starček bil 706
Enkrat je bil en bogat mož 370
Enkrat si zapejmo 5544
Enkrat so bli žnidarji trije 8619
Eno dečlo bi mel 2487
Eno dečlo imam 4516
Eno dečvo sem jaz ljubil 2138
Eno dekle sem ljubu 4178, 485;
Eno dekle sem mea 2974
Eno dete je rojeno 7051
Eno fletno no luštno 4647
Eno flintico kupil bom 931
Eno glihengo sem stureu 5292
Eno gredico bom skopala 2245
Eno gredico skopala bom 4922
Eno je dete rojeno 4850
Eno ljubco imam 2958, 3862,
Eno ljubco sem ljubil 4177, 427;
Eno ljubco sim imel 3859
Eno ljubco sim ljubil 4174
Eno ljubico ljubim 3758
Eno lubco mam 2131
Eno miljo za Ljubljano 550,
Eno noč ura dvanajst bije 6385
Eno pesem bi mi smeli zapeti 5353
Eno pesem bom zapel 5338, 8603, 53
Eno pesem hočem vam zapet 8214
Eno pesem peti hočem Vam na glas 8328
Eno pesem veselo vam hočem zapeti 6823
Eno pesem zdravico vam bodem zapel 5584
Eno pesmo hočmo peti 6459
Eno pisemce bi pisal 2664
Eno pismo bom zapisov 7077
Eno pošto sem slišal 1920
Eno ring'co m' je dala 3037
Eno rožco m' je dala 4176
Eno si je cesar zmislo 6835
Eno si zapojmo 5545
Eno vpitje sem slišal 4805
Eno žalostno tičko zaslišav sem pet 6891
Erdečo ma lice 2843
Eva je po vrtu hodla 8153
Eva me bara 7787
Evo sučudeža 5170
Fajfca brez pokrova 7758
Falem bodi Jezus Kristus 5121
Fanta mam z gornega kraja 2094
Fanti marširajo 1570
Fanti se vkupe zberajo 1561
Fanti se zbirajo 1559, 66; 7090;
Fanti se že 'kupej zbirajo 1552
Fanti so po sveti hodili 6829
Fanti, vesil bodima 6942
Fanti žalujejo 692
Fantič je bil vesel 7243
Fantič je prav vesel 7241
Fantič je pršu iz dalne vasi 1894
Fantič je skoz vesel 1419
Fantič mlad 7039
Fantič na vojsko gre 1696
Fantič pojejo 3396
Fantič pride pod okence 5204
Fantič sem star šele 18 let 6953
Fantič ti moj sprelep 4595
Fantiči, beriči 1974
Fantiči čez teden služijo 5524
Fantiči, dekliči 1973
Fantje, bejšte, gremo spat 3422
Fantje bomo zgodaj vstali 2305
Fantje, če mislite zdaj se oženit 8441
Fantje, deklič kresujejo 301
Fantje, društvo bom zapustil 8407
Fantje, ustajajte 2288
Fantje marširajo 1692
Fantje mi po polj' gredó 1808
Fantje mi vriskajo 1937
Fantje na vas gredo 1917
Fantje, ne ženite se 8386
Fantje ples napravljajo 81
Fantje po cest gredo 3319
Fantje pojo 3397
Fantje restantje 7390
Fantje se skup zbirajo 7073
Fantje se vkupej zbirajo 83 b; 7207;
Fantje se zbirajo 1691; 7166;
Fantje so djal 3601
Fantje so skupej stopili 7063
Fantje, veseli bodimo 6937
Fantje, zgodaj gor vstajajte 2299
Fašenk se je žena 8372

Fašnik se že približuje 8239
Fice, fice 8045
Fič, fič, trola, trolalalo 5230
Fige, rožiče za mlade dekliče 7604
Flinta je nabasana 7943
Flötno je möti 3695
Formani mi vozijo 5724
Frajla Urška je šla trgat rožice 182
Franc Jožef cesar 7146
Franc Jožef, naš cesar 7154
Franc pika pok 7715
Franc Rance z Ribence 7726
Franca tanca 7629
France tance 7728
Francek, dobro naše 5626
Francléek, tancléek 8505
Franček, o kaj se kujaš 5770
Frišen sem lumpovec 3852
Frišna solatica 4674
Frpantšna lubiezen 4521
Ftica lepo peva 2322
Ftice su se spominjale 1175
Fučkaj mi, fučkaj, črni kos 944
Fuj, cicifuj 8043
Furmani pripeljejo 5729
Ga imam fantiča 3090
Gabrie, gabrie 3277
Gagaj gos 7980
Gajc poune dile jajc 7578
Galjot je vozil galejico 250
Garbus, mrzel ptič 7845
Gda restant iz resta ide 7384
Gda sen jaz mladi bija 5985
Gda slanca prvič pade 1313
Gda vüra tri odbije 1315
Gdo, dekle, tebe troštal bo 6283
Ge je moj ključ 7498
Ge koder sem hodla 4468
Gera strte hlače prela 7970
Gerca zible sineka 125
Gjura ima mlado ljubo 907
Gjurek nam je kres naložil 1172
Glas sem s'noči jez zaslišal 2200
Glasno klicati 3418
Glavica me boli, srdašce me toži 265
Glaž vinca je na mizi 5859
Glažek je natočeni 5703
Glažek mi na mizi stoji 5697
Glažek stoji na mizi 5858
Glažek vinca 5650
Glažek vpraša 5651
Gledaj, serce mojo 2387
Glej fantka 7573
Glej, kak mimo gre 1754
Glej, ptička si poje 5968
Glej, ptičica si poje 6149
Glej, radost in veselje 6536
Glejmo, kdu grie tam 4966
Glejte, kaj je to 4968
Glejte Kranjca 7708
Glih dones ta današni dan 6363
Gnes je pač en lepi den 1705
Gnes pa je tisti dan 6759
Godca bom vzela 4639
Godci frišno godejo 1669
Godci godejo na bas 5282
Godci, le godite 5232
Godci lepo godejo 1675
Godci mi godejo 3619
Godci so vkordeni 5234
Godci zagodejo 5236
Godec, le godi 3632
Godite mi goslice 7343
Gole polje, sama detelina 5444
Golob bode ženih zdaj 983
Golob guče po zelenom logu 1177
Golobe sovraži 4109
Golobek, golobek 3239, 4014
Golub guče, golubica neće 1180
Golub guče vu zelenom jarku 1178
Golub guče vu zelenom lugu 1179
Gor in dol po hiš hodila 1615
Gor in dol po vas sem hodil 5297
Gor na Bistrico pridemo 8555
Gor na leti Šmarni gori 6695
Gor nam gre s firmamenta 6731
Gor od Steinbrücka 3868
Gor po štenkcah je pertapou 1304
Gor po travnku že 4681
God po Zili, dol po Dravi 5224
Gor po Zili štrejne vil 5223
Gor' v Ljubljanci bolna leži 888
Gore, braterc moj 4812
Gore odvržejo 1475
Gore v planinci se deró 6850
Gore za kotom sedim 1009
Gorenjske, dolenjske 2544
Gorenska je micka 4517
Gorenske dekleta 8584
Gori vsi ljudi 4981
Gori na gorenjski strani 6710
Gori na hribčku ena cerku stoji 6719
Gori za Ziljo 2483
Gorice si režem 5473
Goriške fantiče 8601
Gorjančce so dro lepé 2555
Gorjanska dekleta 8579
Gormani že peljejo 5728
Gorska mati božja 6729
Gosko cveče, ja bi tebe brala 1640
Gorsko cveče mi je pole 1139
Gorše više na svetu ni 6224
Gorta po štingah 3475
Gospa postavla vahte tri 150
Gospa se pelja 7563
Gospod Bog je nam vkazal 6598
Gospod, gospa oba 98 b
Gospod in gospa prosila 313
Gospod je poslo medveda 969

Gospod Zorman per miz' sedi 233
Gospodar sedi v koti 4733
Gospodična ajdovska 513
Gospon gril 7991
Gozdič je že zelen 2408
Grof ma hlače na en knof 7591
Gre in dol po Bisterci 5221
Gre Janez od doma 3609
Gredico bom skopala 2236
Gredico kopala bom lepo 4923
Gredoč pod goro 3112
Greh gre v meh 7440
Grej, sunčece 7837
Grenka pošta prileti 7061
Greš skuez möste nové 3914
Grešna duša priminola 389
Grešnik, glej žalost Marije 6412
Grgoraš 7632
Grijaj, solnčece 7840
Grlica poje 1265
Grličica grče 7445, 82
Grličica grkovala 5047
Grmovje bom sekel 4054
Grom, jak se zemlja trese 7260
Ha ha ha ha 7563
Hajda spat, koji ste pospani 5460
Hajdi, bratje, piti 5593
Hajdi, draga moja 5203
Halomuha 7965
Hanöj mrkanöj 7634
Hanselj jezdi skoz Furlan 238
Hanza panza 7621
Heja, hoj, hoj 7944
Heja, hoja, heja 7809
Heja, ica, heja 7810
Hinder, honder, žumber 5278
Hiša je materna 2528, 922
Hiša pomedena 4683
Hišca je stargana 2868
Hlače ma zdrajskane 2909
Hladen večier mi žie prhaja 6834
Hladna jesen že prihaja 1851
Hlapčec truca dekelco 193
Hlapec konje napaja 244
Hm ja, mati, este vidli 7756
Hobad po placi šeče 1000
Hoci, le hodite 5231
Hočem ti napiti 5879
Hočem vam zapeti 7237
Hodci, le hodite 3633
Hodi da mi, ica, sem 7443
Hodi da, Micka, zdaj domo 2266
Hodi, Ivan, k nam na kres 5006
Hodi, Ivo, k meni 152
Hodi k nam na kres 5009
Hodi starec po dvorani 1068
Hodi z menom, hodi, 954
Hodil sem po polji, cesti 6408
Hodmo na Štajersko 1732
Hodmo spat 1759; 6591, 618
Hodmo vsi k večerji 745
Hoj, divojka medjimorska 846
Hoj, micika moja 3586
Hoj Micika žalostna hodi 1333
Hoj, micko sem sreča 3586
Hoj na Bregu na Dunaju 920
Hoj, nočka, temna ti si 1631
Hoj, repa in fažol 7892
Hoj starina, starina 213
Hoja, hoj, hoj 7973
Hojsasa, dbiela nedelja 8449
Hole, ljubica 824
Hopsasa, pustna nedelja 8448
Hopsasa, risasa 8447
Horjanca bom meva 4636
Horjanče majo rajdaste janče 4503
Horta pod huro 3254
Horti po Ruži 2559
Hortöj po štincah 3474
Hote, vujne, iz kuhinje 5385
Hotla sem v klošter jet 2360
Hranil sem si vtico 1643
Hranio sam si vtico 1985
Hrgolina liter vina 7881
Hribčki, ponižajte se 1688
Hribi in doline 4029; 7152
Hrovat je šu na bužja pot 7587
Htur oče hoditi 3324
Hud Turek piše v Dunaj lep 22
Huda burja se je svila 1928
Huda kri 5173
Huda zima se je strila 1927
Huda zima sem prihaja 8316
Hudi glas iz Gradca gre 6803
Hujga časa nej na sveti 8408
Hujsa, drgunca 8126
Hvalim te, stvarnik moj 6310
Hvaljen bodi Jezus Kristus 444; 4975; 5084, 466, 564
Hvatajte se kola toga 5194
I, u, e, o, a 7828
Iblana in Gradec 8559
Idi med pečine 5175
Idmo spat 6636
Idu nam snoboki 1783
Igraj, kolce, ne postavaj 5196
Igraj kolo 5187
Igraj kolo, samo da se igra 5211
Igrala se je Jabuka 5276
Igrala se Katalena 1166
Igrala sta se bratca dva 857
Igrale se divojke 1167
Ima ličice rudeče 2828
Ima tanke rokalce 2830
Imam dekle lepó 1125
Imam dva ziza 3752
Imam jo ljubico 3066
Imam krive peresa 3335
Imam volju danas vesel biti 5577
Imel sem ptičico 1694
Imel sem tri ljubice 4227
Imela sem krancel lejp 6317

Imela sem šoceljna zbraniga 1686
Imela sem ženina 6320
Imela sim ljubčika dva 4714
Imela sim ljubiga 4566
Indija komandija 578
Ini, ani, ho 8154
Išel jeje Jankič 216
Išel jesem pred štacune 1062
Išel jesem širom po polju 1163
Išel maček v kovačiju 7464
Išel sem na Bisag 7741
Išla Marija po svetu 529
Ite missa est 7439
Ivan se šeče 5019
Iz celega srca jaz ljubim tebe 6511
Iz grada jezdi grof na lov 237
Iz groblje en kamen 3331
Iz srca mi rožca raste 4862
Izak, Abraham 5228
Izrasel je lep javorek 5080
Izrasla je bela roža 5100
Izrasla je ena lipa 5116
Izrasla je rosna roža 5079
Izrasla je runka hruška 5077, 105
Izvir voda izvirala 908
Ja bi tebe s tem napeljal 7932
Ja se šečem, tužen hodim 1317
Ja sem hoda jako daleč 7772
Ja sem mlada kaj zelena trava 8542
Ja sem mlada, kak je rosna trava 1174
Ja si pojdem vu tu prvu po drugu 1187
Ja som videu žnidarie tri 8618
Jabuka se potočila 1716
Jager gre v jago 971
Jager ma čievlje prajdšne 7275
Jager mi jaga 1258
Jager prijaga 1257, 62
Jager smo zgodej vstal 5747
Jagra se vse boji 7276
Jagrč je šo v zeleni log 2263
Jagrič mi gre v zeleni log 2265
Jaka lovile rihte tri 703
Jaka na dili kaka 7639
Jaka skaka 7575
Jaka spaka 7576
Jaka sraka 7636
Jaka tobaka 7637
Jam ša v nebesa 8056
Jana se šeče po trati 1357
Janez Banes 7623, 44
Janez ja v puščav' prebivu 5026
Janez, kaj se kujaš 5773
Janez Škrbelov 7730
Janez, ti, ti 5871
Janez z Jeblane 7642
Janeza tare žejica 5764
Janica mi suknu rubila 1149
Janica se šeče 207
Jajnko man, prodala bon 5980
Janjkova majka 894
Jankova majka rano jutro stala 895
Jara kača 7574
Jarca — kopó 8167
Jarca na vej 8169
Jarčova danka 7585
Jarnejče drev privleče 7800
Jast pa cvirna kupu bom 7448
Jaše mlad junak 1784
Jaz bi ima iti spat 8389
Jaz bi 'mel pa dréve vés iti 1587
Jaz bi rad cigajnar büu 7514
Jaz bi rad lutrajnar bil 7617
Jaz čem pit 5615
Jaz čua sem žalosten glas 717
Jaz daleč pobandram 4234
Jaz godcom zapeti želim 7341
Jaz grem nicoj na špas 1736
Jaz hočem pa zdaj 4044
Jaz imam pa eno pridno ženko 8422
Jaz imam pa konjča šimlasta 1788
Jaz imam pa ljubico 1087
Jaz in moj špan 2817, 949; 3316
Jaz in moj španič 5774
Jaz in moji brati 5637
Jaz ino ti 2994
Jaz ja sama spoznam 4157
Jaz je ne zapustim 3550
Jaz knuečam tačá 2584
Jaz mam dro lubico 2166
Jaz mam eno pridno ženo 8420
Jaz mam nekaj novega 8080
Jaz mam no hišco 1954
Jaz mam pa ljubce tri 1126; 4301
Jaz mam pa no mater 6567
Jaj mam tri ljubce 1728; 4602
Jaz moram it 5831
Jaz moža sem dobila 8471
Jaz navola sen se kleti 7293
Jaz nča pojdam pröj mov 3555
Jaz ne mo nikol pozabil 5805
Jaz ne morem razumeti 7200
Jaz ne vem, kaj bi s' začel 5382
Jaz ne zbiram te druge 3178
Jaz nisem srca tacega 813
Jaz nočem Tolminca 2577
Jaz očem spomniti 8314
Jaz pa bi rad dragoner bil 7515
Jaz pa bom se ženia 825
Jaz pa bom si kupia 1983
Jaz pa daleč pobandram 4233
Jaz pa dekleta mam 2130
Jaz pa en glažič vinca imam 4847; 5872
Jaz pa en lep napitek vem 5839
Jaz pa eno dekle imam 1558; 1751; 2129
Jaz pa eno hišico imam 1017

Jaz pa mam eno deklico 2133
Jaz pa mam fletno deklé 1188
Jaz pa mam no pridno ženo 8421
Jaz pa mam tri ljubice 1131; 2247
Jaz pa moj špan 4103, 626
Jaz pa moja švila 8317
Jaz pa morem mreti 6023
Jaz pa nčömam denarjev 2747
Jaz pa ne morem brez gortnarčka bit 2050
Jaz pa nekaj novega mam 8077
Jaz pa nič druge ne vem 1019
Jaz pa no hiško mam 2752
Jaz pa podam v zelen gozd 2231
Jaz pa pojdem in marširam 1452
Jaz pa pojdem na gore 2964
Jaz pa pojdem na Gorenjsko 1618
Jaz pa pojdem v pvanino 1735
Jaz pa puebča nčömam 2462
Jaz pa sem čua žalosten glas 718
Jaz pa sem zdaj todsej priša 1849
Jaz pa si mam ljubo 2168
Jaz pa ti 7876
Jaz pa v gorice grem 5992; 7221
Jaz pa v Poličanah hišico imam 1020
Jaz po pungradi hodim 1111
Jaz pojdam čiz huro 1982
Jaz pojdam pa ves 3263
Jaz pojdem drevi v vas 1964
Jaz pojdem v Leše 2885
Jaz sam bila stara 6047
Jaz se bom na pot podal 5416
Jaz se iz deželе pojdem 7328
Jaz se niebom utopu 3247
Jaz sem an star cimerman 8508
Jaz sem bla lep Marjandel 187
Jaz sem bla en mali mandlc 188
Jaz sem čua pajbe peti 2212
Jaz sem čua vtičke peti 2213
Jaz sem čula 2201
Jaz sem en fantič mlad 8194
Jaz sem en vinski brat 5988
Jaz sem eno dekle zbral 4102
Jaz sem eno pesem skleno 973
Jaz sem fantič mlad 1935
Jaz sem fantič po svetu hoda 6827
Jaz sem gnes rano stala 1902
Jaz sem hodiu k ljubci v vas 1965
Jaz sem misliv, da si kaj 2001
Jaz sem mlada deklica 8302
Jaz sem na revna deklica 8303
Jaz sem na snuači v enem kraju biv 1336
Jaz sem najmlajši brat 5784
Jaz sem pa eno dekle ljubil 1491
Jaz sem pa Oselčan 4100
Jaz sem pa s tiste hiše doma 8685
Jaz sem pa snuači pri döčli biv 1906
Jaz sem se namenia 2447
Jaz sem se sirota omožila 110
Jaz sem si fletno dekle zebra 1247
Jaz sem slepi Nejče 8681
Jaz sem snoči v vesi bil 1538
Jaz sem snočkaj domou prišeo 2117
Jaz sem snuači eno zvedev 2189
Jaz sem ta dolgi Jurij 8677
Jaz sem ta liepi Lipi 8683
Jaz sem ta starši brat 4324
Jaz sem tekel najnaprej 2167
Jaz sem Tomažek Grubar 8684
Jaz sem v jutro zgoda vstal 6284
Jaz sem vboga šlapca 5568
Jaz sem Vodovnik Jurij 8675
Jaz sem vrla gospodinja 8430
Jaz sem zakonska deklica 8304
Jaz sem zmiraj vesel 5995
Jaz sim tako pesem sklenil 972
Jaz sim te klical 3405
Jaz sn bio ni lejp Marjandl 2248
Jaz te ljubim tako 3018
Jaz te prašam, ledik dekle 1294
Jaz tebi preganjam strup 5169
Jaz ti bom šivanko kupil 7447
Jaz ti hočem razodeti 7196
Jaz tu sam sedim 8023
Jaz vam čem kaj povedati 710
Jaz vam nekaj novega povem 8423
Jaz vedno dekletam 4274
Jaz vidim tvojega gvira ror 5176
Jaz žavosten, žavosten 5977
Je ajngel Mariji češčenje prineso 6406
Je ana tica prilateva 4250
Je baba pijana 8426
Je bandrou v Celovic 3977
Je barčica od kraja šla 2219
Je bela ko mak 2884
Je bela ko mleko 2852, 4
Je bela, rudeča 2548
Je bila puljca 7500
Je bivčka ko mliko 2853
Je bivo anó 2781
Je b'lo eno hruškovo drevo 968
Je brv čriez vodo 3126
Je dečva pogvajena 4344
Je dečva rdeča 3061; 4511
Je dekle, da, da 2727
Je delo prekleto 4290
Je djekle vesela 4034
Je do vaške Gorice 3961
Je dragi prištampa 1886
Je dragovan ribeč 2803
Je dro uštno hoditi 3311
Je dro uštno polötu 3556
Je drobna ptica priletela 225
Je eno dete rojeno 4851
Je fantič prepeval 3693
Je furov v Gorico 3166

Je glava zaspana 4568
Je gora visoka 2878; 3869
Je hohcöt veseva 4685
Je hrib in pa jama 3186
Je jagnjeta pasla 4360
Je kaša pogreta 4354
Je krava krepala 3358
Je lepa in mlada 8225
Je lepa, je mlada 2820; 4340
Je lepa, je rudeča 3103
Je lepa, je zala 2715; 3199
Je lepa, mlada 2846
Je lepa, rudejče 2570; 3591; 4115
Je liepa dolina 2976
Je ljubca gor stala 4393
Je ljubca zaspala 3515
Je lunica svetila 70
Je majhina kajža 3793
Je mala, je bela 2818
Je Marija rož'ce brala 4755
Je me dečva zapustiva 4410
Je me pubič zapustov 4419
Je mi krajčič posvava 4480
Je minlo sto noči 3062
Je modra, štemana 2860
Je mraz, da vse cengwá 1353
Je na Dravi meglica 3357
Je nova zapoved unkaj šva 4770
Je pa davi slanca pala 1224
Je pa döčva rjava 2568
Je pa döčva zaspana 3377
Je pa hoscejt vasela 4686
Je pa krajčič posvava 4522
Je pa kukelca pela 3406
Je pa majhena kajža 3796
Je pa mihena, mihena 2606
Je pa mirnasta šiša 2759
Je pa pošto posvava 3202
Je pa rinčica padva 4413
Je pa rinčca zvomlana 4456
Je pa rinkca okrogla 4414
Je pa rožica pvava 4507
Je pa snihöj opadov 3999
Je pa snueči svanca padva 7359
Je pa temna nuač biva 3579
Je pa zila noj Drava 3290
Je piške prodala 3967
Je posalo 20 let 7193
Je prišva ta zima 4184
Je pršo Miho Preža 7614
Je pršu pod oken 3426
Je pršu v hišo 3349
Je pšenica cvetela 4374
Je pubič prijuckov 3295
Je pubič žolnir 3952
Je puebič urlavbar 2891
Je rinka okrogla 3034
Je rinčica okrogla 3098
Je rinčica srabrna 4412
Je rozaforb hadrca 4415
Je Rozinka zgodej vstava 1603
Je rožice nabérala 61
Je Rožmanu prišlo pismo tak 56
Je Savca, je Dravca 3446
Je suha ku terska 2887
Je še mihena biva 2643
Je še tica veseva 3069
Je škoda na tebi 4568
Je tičica prlateva 569, 75
Je toča pobila 3100
Je trudna, zaspana 3378
Je ura pertekla 3538
Je urca menula 3382
Je v Celovci študirov 2437
Je vse veselo, kar živi 2378
Je zgodaj, je zgodaj 3410
Je Zila no Drava 3289
Je zmirom koj žavostno 4580
Je zvezdice štela 4372
Je žabe lovil 7674
Je že minilo 22 let 7192
Je žena štrukle kuhala 8444
Je žena živela 4281
Je živel nekadaj gospud 287
Jeblana, o kej se godi 7178
Jedan, saki tjedan 8160
Jeden jager po boršti hodi 925
Jeden po cesti 3399
Jedna briga na Dumnaju 919
Jedna stara majka 210
Jedna stara starica 889
Jedna stara starina 1342
Jej, koromač 7851
Jekajte, deklieta mladie 7093
Jel je vila 1966
Jel si, Jela platno namočila 872
Jel te, Micika, kaj griva 1318
Jelen pase po zelenoj travi 924
Jelen trči vu goru 8670
Jelena ziblje Jezusa 5027
Jelengar poje sprelepo 138
Jeli so hantirati 1516
Jelka mi zaspala 878
Jemu sem na ljubico 1347
Jena rožca na svet zcvetela 6541
Jena sanja se m' je sanjala 408
Jena stara mamica 1341
Jeno petje sim slišal 4806
Jera s Pezderja 7535
Jer'ca ima hudo mačoho 351
Jeruzalem, kjer sladko vince rase 5541
Jes bi ti črivle dro dava 3943
Jes in moja ljubica 3818
Jes mam fletno navajeno 3484
Jes mam tri ljubice 4600
Jes pa čisto ano miheno 4355
Jes pa imam tri ljubice 1130
Jes (pa) 'no šišico 'mam 1008
Jes pa pojdan črez Predjel 5219
Jes pa pojdan v Kanal 5220
Jes pa žinjam noj mislim 3970

Jes pojdan pubič frišno v žolt 1521
Jes sim se sromak oženil 8416
Jesam ana svita žena 8429
Jesen se v zimo spremeni 7374
Jesenski čas nam že prihaja 6833
Jest Andrej Zaplotnek 7542
Jest eno hišico imam 1018
Jest gor vstanem 6569
Jest imam no rožco plavo 1510
Jest imam tri ljubce 6100
Jest in moja Špeva 8391
Jest jemljem od mamce slovu 6296
Jest mam pa no pridno ženko 8419
Jest mislim, da greha 3180
Jest ne bom pozabil 3246
Jest ne pajem zato 4724
Jest nečem kovača 2582
Jest nečem pijanca 4645
Jest nečem tebe 2663
Jest nisem več tvoja norica 2101
Jest nisim serca táciga 1148
Jest nočem bogate 2529
Jest nočem zaspane 2534
Jest pa moj brat 4625
Jest pa moja Špeva 8506
Jest pa po svetu hodim 5298
Jest pa pojdem 'noj porajžam 1458
Jest pa uzamem od očka slovo 6297
Jest pojdem čez góre 1977
Jest sem en bogi Jure 8679
Jest sem ena brumna žena 8428
Jest sem vidu en čudu 8230
Jest sim peršu tukaj k vam 5575
Jest sm Donik Juri 8676
Jest sm na sred 8163
Jest z gajžlo bom poču 3282
Jest znam brat in pisat 8158
Jeste li videli moga sinka Janka 896
Jez imam konjče tri 2031
Jez imam pa ljubce tri 6096
Jez pa lepe hlače mam 6240
Jez sem slišo jeno čudo 8231
Jez uboga, revna deklica 8300
Jez vam bom zdravičko zapev 5336
Jez žalujem, tužen hodim 5275
Jezero osemsto i četrdeseto 7194
Jezus gleda jogre svoje 446
Jezus in Marija po nebesih hodita 482
Jezus je jogre postavil 571, 3
Jezus je majhen, pa je svet 4786
Jezus je na velkonočno jutro 6590
Jezus je pod trto spal 5877
Jezus je sadil vinograd 5054
Jezus je šel na goro 449
Jezus je šov gori v nebu 6504
Jezus je vsmilen bil 6491
Jezus je za nas krvav pot potiu 6466
Jezus je zjutraj zgodaj vstal 6587
Jezus je ženin, naš lubi gospod 6714
Jezus jogre stavil 572
Jezus Kristus je v nebesa šel 6505
Jezus Kristus v zelenim verti 6502
Jezus, Marija po gori hodijo 5049
Jezus na svetem križu 455
Jezus, pesem čem zapeti 6458
Jezus po morji plava 492
Jezus po poli hodijo 5055
Jezus po vrti hodi 514
Jezus se je vozil v sveti raj 487
Jezus se po murji vozi 485
Jezus si zbera štiri učence 574
Jezus tam po vrtu hodi 504
Jezus uže pravi, govori 6191
Jezus žalosten po nebesih špancira 403
Jezusa poziblimo 4801
Jezusa so zgrabili v paradiži 452
Jezuš se vozi po moru 488
Ježiš je zjutra zgoda vstau 6416
Ježš Nazarenšč, sin teh judov 6651
Ježš po morji plava 484
Ježšov križ, bod moj oča 6650
Ježuš je šou iz jogrim 6586
Ježuš u vrti kleči 6584
Jidu snoboki 1782
Jišla Maria na goru 6090
Jo meni, kameni 7794
Jojli mama, mila majčice 6346
Jonfrva po vart špancirala 785
Jozej, čej maš nožej 7649
Joža boža z Ribence 7727
Joža brnoža 7635
Joža, če voč moj bit 8325
Joža koža 7963
Joža Poža 7646
Jožef gre z Marijo v Betlehem 4776
Jožef in Marija 4764
Jožek Podvožek 7586
Judje so Jezusa vjeli 6444, 579
Juhej, horvaški krej 7381
Julijanka tancuvala 1157
Junak hranil tri devojke 1700
Junak je zaspal na stezi na travi 1074
Junak sodil vito jalvo 5038
Junček moj 8005
Junfrava je rožice trgala 497
Juože — poluože 7647
Jurček pasel krave tri 7781

Jure mi leži med dvemi garami 157
Juri podkuri 7650
Juri se meni z dvema ljubama 156
Juri, si vida kobilo 8063
Jurij po potoku tuli 5004
Juro spava me' dvemi lubami 158
Juter bo sveta nedela 7055
Jutre se bom zgodaj vstal 6285
K bi pubič moj vedou 3986
K' je furov po cesti 4071
K' je micka, k' je micka 3733
K' je sedem 8124
K memo ti pojdaš 4539
K mizi ste sedli 5229
K Neži prijahali 111
K' ni ene tače 2914
K nisem otel špane bogat 6754
K nuečam te kar 4172
K oknu sem prišel 2090
K' sim per mamci pobič bil 701
K' sm jest po sveti hodu 8523
K spovdi vedno sem hodila 2327
K sveti mizi sem prstopu 6211
K svetim trijem kraljem 8280
K tebi sim hodil 3424
K temu letu novemu 4936
K usem svetnikom iskop bom šla 8277
K' začnem svet premišluvati 8261
Ka' ce dragi Jezuš rodi 4857
Kadar bom jaz umr 5991
Kadar boš ti vandrat šel 1484
Kadar bomo mogli umreti 6566
Kadar gospud v Lublanco gre 79
Kadar jaz umerl bom 6010
Kadar, ljubca, ti vmrla boš 1697
Kadar mi režemo 7220
Kadar mimo ves pojdeš 4535
Kadar mimu griem 2415
Kadar nam je süša 5780
Kadar pubi pojo 3395
Kadar s' pri meni bil 2204; 4160
Kadar se prebudiš 6554
Kaj bi biu jaz fantič marou 6749
Kaj bi jaz marala 2474
Kaj bi jaz ne bva veseva 833
Kaj bi jaz ti pušelj dala 2103
Kaj bom čakov pod oknam 3414
Kaj bomo možem šenkali 4908
Kaj boš, Janko zütra delo 7452
Kaj boš, maček, drota nüca 7461
Kaj boš za mano hodil 1337
Kaj boš se branila 2638
Kaj boš za mano hodil 2139
Kaj cajta k' je pela 8366
Kaj čem možem darovati 6498
Kaj čmo duhovnom potaljati 6497
Kaj črevljarji delajo 7324
Kaj delajo tičce 4190
Kaj delaš, o snešica 1781
Kaj hoč'va, kak hoč'va, moj ljubi sin? 139
Kaj ja majolka striva 5824
Kaj ja to, k' ja tla mrtvo 6299
Kaj je lepšega na svetu 336; 7032
Kaj je neki zdaj 6132
Kaj je nicoj za 'n lep večer 2073
Kaj je teb' kršanska duša 6276
Kaj je tebi, Alenčica 827
Kaj je tebi, ljubica 1500, 5
Kaj je tebi Marinka 226
Kaj je tebi, mlada Micika 1203
Kaj je tebi, ptica 1428
Kaj je to 5810
Kaj je vam, bratci vi 5765
Kaj jaz tebi dam 1343
Kaj jez hočem ves hodit 1628
Kaj köj more to biti 4191
Kaj ljub moj šocelj dela 715
Kaj, lubca, tajiš 4385
Kaj ma začela, vandrček moj 1322
Kaj mamka poreče 3725
Kaj maram, če sineka mam 3741
Kaj maram, kaj rajtam 3076
Kaj maramo mi 6733
Kaj me bo grevalo 3745
Kaj me bo skrbov sudašk stan 7003
Kaj meni pvanina 3778
Kaj mi hasni v vas hoditi 2211
Kaj mi je moj oče pravu 5693
Kaj mi je storit 3707
Kaj mi nuca bogastvo 4208
Kaj mi nuca hodit 2444
Kaj mi nuca, k' nedeljca mi bo 4035
Kaj mi nuca ležati 3389
Kaj mi nuca ljubiti 2648
Kaj mi nuca planinca 3776
Kaj mi nuca tak šocelj 4167
Kaj mi nucajo studenci 4585
Kaj mi nucöj hradi 4170
Kaj mi to za 'na liepa voscejt bo 982
Kaj misliš, kaj rajtaš 2712; 4401
Kaj mor to biti 4807
Kaj na sveti kol živi 2396
Kaj nuca, k' prideš 4163
Kaj nuca ljubiti 3808
Kaj nuca vasvanje 4171
Kaj pa delaš, dekle moja 1289
Kaj pa, Janez ti 3690
Kaj pa je tebi, divojka 185
Kaj pa je tebi, ljubica 2062
Kaj pa meni planina 4365
Kaj pa mi to more biti 343
Kaj pa misliš, ti grešni človek 6197
Kaj pa moj ljubi dela 1769; 2141
Kaj pa se je zgodilo 705
Kaj pa soldati fali 7015

Kaj pa ti ljubi da 2267
Kaj pa ti misliš, grešni človek 6688
Kaj pa ti pobič 1744
Kaj pa ti půbič godce voziš 1345
Kaj prašaš po meni 2658
Kaj rabi, če pride 4161
Kaj rajtaš, kaj misliš 4408
Kaj raste brez korenja 5152
Kaj s' ja še zmislva 6315
Kaj s' je domislila 2784
Kaj s' mu šla pušelc dajat 3948
Kaj se beli tam uz sinje morje 854
Kaj se boste štrejtali 5601
Kaj se boš hrajnava 4525
Kaj se boš kalila 4527
Kaj se boš, Rezika, jokala 6816
Kaj se je meni nocoj sanjalo 132; 1185
Kaj se je zmislila 2785
Kaj se jono sveti 52
Kaj se mi necoj sanjalo 828
Kaj se tak huješ 4137
Kaj sem goder hodil 1819
Kaj sem jast ti pubič mislu 7070
Kaj sem koli sveta prešel 5050
Kaj sem si jaz za kvar včinia 2108
Kaj sem slišal novega 2185
Kaj sem ti storil, predraga 4116
Kaj sem tužna učinila 2240
Kaj si boš, grešnik ti, začel 6187
Kaj si čem začeti 6919
Kaj si je naš cesar zmislil 6804, 6836
Kaj si je zmisla naš svetli cesar 1523
Kaj si je zmisliv cesar mlad 6805
Kaj si je zmislil naš svetli cesar 6824
Kaj si je zmislu Bonapart 7190
Kaj si, Mara, letni dan delala 874
Kaj si misliš človek na sveti 6126
Kaj si, Orša, tak žalostna 184
Kaj si se dušica, name resrdila 1435
Kaj sim storil, jaz reva 8459
Kaj sim storila 3097
Kaj so ti pa za ni maže 4963
Kaj ste me v klošter dali 7335
Kaj ste tak žalostni 5766, 850
Kaj te bo sram 3561
Kaj te bom gledala 4128
Kaj ti bo kajžica 3188
Kaj ti, dekle, tukaj delaš 1612
Kaj ti fali 4154
Kaj ti je, kerščanska duša 6273, 6282
Kaj točiš solze 3925
Kaj uštak je biti 3079
Kaj vam pravim, fantje mvadi 702
Kaj z en trošt jin veselje 6540
Kaj žaluješ, kaj zdihuješ 6279
Kaj žaluješ, ljubca moja 2226
Kajža je kajža 2729
Kajžca pri pot stoji 3393
Kajžica je res majčkena 3792
Kak bodem ljubila 2647
Kak hoče bit'? kaj hoč'va strit'? 140
Kak lepo boš živev 6528
Kak lepo je gledat 8216
Kak lepo poje černi kjus 941
Kak lop je bu 4546
Kak luštno je na svet živet 8355
Kak lüštno veselo za mlade lüdi 8343
Kak se meni streže 7248
Kak so me mati navadili 1048
Kak te lepo ja pozdravljam 1207
Kak trdo je spava 3488
Kak zlo jako germi no bliska 2223
Kak žalostno solnce gor gre 6902
Kako bi ne lubil 3009
Kako bom jest lubil 3411
Kako bom jest rajov 4435
Kako bom soldat 6970
Kako hitro gre zornica 8244
Kako je dobra ribana repa 7888
Kako je Jezus dobr biv 6302
Kako je pa tvoje lepo ime 5682
Kako je prosila 4389
Kako je to mogoče 4823
Kako mi ptički peli so 7004
Kako ozke so stezice 1673
Kako sem vesela 4036
Kakor jo troštam 3938
Kakov sem ja huncvut bil 8437
Kakšne šolne s' pa ti imu 6434
Kaku bom jas dons vösiev 2124
Kaku bom jaz mlov 4001
Kaku bom jaz siekov 4367
Kaku je berdija fletna biva 8402
Kaku je pou kej hud žerjav 804
Kaku se zdaj na tam svietu godi 6922
Kaku te bom vidov 4000
Kam bi kej šov 4032
Kam bi köj šva 4031
Kam bova vandrala 1319—28
Kam greš 8074
Kam se, dekle, čem podati 1679
Kam te popöljam 3789
Kamenška uš 8565
Kamer pohledam 4572
Kamlška župa 8564
Kamlški purgar 8562
Kamoj šečeš, lipa Jane 678
Kamor pogledam 4573

Kamor pogledam s svojimi očmi 6730
Kamor porajžam 4235
Kamor sim hodil 4087
Kamrica materna 3798
Kamrica veljbana 4673
Kan čen jest iti 5283
Kaplica mi vandra 5654
Kar je zašribano 3024
Kar je živega na svet 2392
Kar sem koli sveta prošel 5051
Kar sem kolj pisal 1416
Kar sem pobič jaz prirajžal 1472
Kar sem prej djela 2987
Kar sem prifurov 7451
Kar sem t' prej pravil 4493
Kar so me mamca navadili 1049
Karkoli na sveti živi 2394
Karkoli sem sveta prošel 5053
Kata, Katalena 1366
Katarina 7690
Katarina, Barbara 7596
Katarina, kočka zelena 8507
Kate moja mila 5384
Katerca Škateljca 7652
Katerca teče 4682
Katrca rožce je plela 3754
Katrinčica po vertu hodi 6601
Kavran, kavran 8072
Kažej, kaži roje 7995
Kda sem kodi ljuba priša 2115
Kda večer jaz domo pridem 8536
Kdaj pojdem v žovt 1548
Kdar jejda felí 4623
K'dar pubič pa v pvaninco grem 1709
Kdo bo listje grabil 7027
Kdo bo, dekle, tebe troštav 1441
Kdo je b'va predica 7285
Kdo nam to vince da 4846
Kdo popiše, kdo pove 6538
Kdo so pa to? 8543
Kdo vé mar za plot 2636
Kdor dost po svetu hodi 8522
Kdor hoče furman biti 6095
Kdor hoče hoditi 3323
Kdor hoče mlad furman biti 6101
Kdor hoče plesati 3675; 5249
Kdor hoče v Rezijo vas iti 8554
Kdor hoče vedeti 1208
Kdor ima tri ljubce 2445; 4316
Kdor je lep 2500
Kdor je z Bogom 5213
Kdor ljubice ljubi 3072
Kdor mi hoče romar biti 37
Kdor ne bo te zdravičke pel 5844
Kdor si kaj upa 2284
Kdor velik po svetu hodi 8518
Kdorkoli dost po svetu hodi 8515
Kduer zalumpa svoj díev 7350
Ke bi se greha ne bala 3471
Kê ja moj vesele 7052
Keda se človek na svet rodi 6154
Kedar dižej — dež gre 4155
Kedar me sreča 3101
Kedar miemo ves pojdaš 4536
Kedar Zila n Drava 2653
Keder knisem za te 4138
Kedor kaj dost po svetu hodi 8516
Kedr dižöj, snieh hre 4156
Kej je tista muha 8655
Kej sem se encoj senjala 410
Kelnar poj, poj 5648
Kelnarca, hiter 6034
Kelnarca je na pragu stala 6097
Kelnarca sama 7366
Kelnarca se jezi 6115
Ker čas že prihaja 8238
Ker de meni dobro plača 7311
Ker kol se zdere s kota 1071
Ker vozač če dober biti 6091
Kera hruška lepša 7094
Keri je truden, naj gre spat 146
Keri meni dobro plača 7305
Keri mi po noči vandrajo 2319
Keri si ljubo ma 2060
Ki je za nas krvavi pot potio 7436
Ki za kolo 5184
Kikeriki 3573; 8027
Kinčeno nebo zvezdami 165
Kir hoče moj biti 2999
Kir hoče prijatel naš biti 5760
Kir oče plesati 3674
Kiša pada, trava raste 2344, 79
Kitica zelena, rožica rumena 1358
Kje dekline hodijo 8222
Kje je moj rojstni kraj 1122
Kje je o lansko véselje 2285
Kje je tist tič 3336
Kje je tisti Bistričan 5222
Kje si hodil, kje si bil 1845
Kje si te ti bio 8066
Kje so Lučane 8111
Kje so moji prijatli 7056
Kje so tiste steze 4050
Kje so tisti mladi fanti 2416
Klama in Snoj 7553
Klast voličam hlapci šli 291
Kljuka pet 8170
Klobase radi jemo 4736
Klobuk bom snel 6934
Klobuk bom snio 5414
Klobuk mi doli denejo 6995
Klobuk snamem, slavu uzamem 1617
Klokečov mlin 8613
Kmet si namilo 5470
Kna hodi čez Drawo 3247
Kna hodi po cesti 4285
Kna postajaj tovne 2673
Kna postopöj tovné 2674
Kna vdajajte me 4652

Kna žinjöj, kna misli 3499
Kna žvižgöj, kna puj 2718
Kne möj mi za zvo 3653
Kni lepša na svietu 2840
Kni mohva, kni mohva 3108
Knigo piše sam Jezus z' nebesa 636
Knisi varjeva 4494
Knočem horjanca 2575
Knočem Rožanko 2571
Knočem Zilanko 2572
Knočte mi jo dati 2721
Knuečam te kar 2662
Knuečaš, pa naš 4238
Ko b' božja volja bla 5709
Ko b' druzga ne imela 4700
Ko b' luštna ne bila 3137
Ko b' grešnik ti vedel 6181
Ko b' mamka vi vedla 4337
Ko b' moja ne bila 3128, 34, 5
Ko b' očka to vedli 3717
Ko b' sama ležala 3184
Ko b' ti moja b'la 2214
Ko b' vedela, vedela 3016
Ko bi človek ti vedeo 6450
Ko bi Dravca kna biva 3873
Ko bi jaz vedela 8259
Ko bi jaz vediva, kteri je moj 1028
Ko bi jaz vejdela, da bi bil moj 1029
Ko bi lepa ne bila 3129
Ko bi liepa kna biva 3130
Ko bi ljubca vedela 3984
Ko bi mamka to vedla 4338
Ko bi mi Bog dal te perute 5840
Ko bi petek ne bil 7883
Ko bi vedil, ti grešnik 6180
Ko bi Zila ne biva 3876
Ko boš prišva v Lublanco 3949
Ko brezdomna meglica 3059
Ko dečva še vleže 3364
Ko gledam mrzlo vodo 3962
Ko je eden ožönjan 8312
Ko krajcer dobi 8502
Ko mala sem bila 4692
Ko me rajat popölaš 3623
Ko petelin zapoje 3541
Ko plešem jaz z mojo 3641
Ko pojdeš po polju 6183
Ko pride, ko pride 1877
Ko pridem jaz k tebi po noč 1878
Ko prideš pod hankelc 3222, 404
Ko ptičica sem pevala 2351
Ko se rodil je sveti Lukež 608
Ko sem bva dvajsti liet 4697
Ko sem pobič živel 6207
Ko sem v vas hodiv 4052
Ko sem v vas peršov 2144
Ko sim per mojej mami biu 699
Ko skoz nejno ves pridem 3574
Ko slišiš tičke pet 8310
Ko struna zapoje 3618
Ko sunce gor pride 3363
Ko štiri urce odbije 1302
Ko ti b' me ne hotla 4142
Ko u oštariju pridemo 6108
Ko ura tri odbila 1311
Ko urca štir' odbije 1305
Ko Zila no Drava 2652
Kocman je godel 3672
Kod dekleta hodijo 8223
Kod je moj mili dom 7046
Kod kodi sem hoda 3971
Kod si hodil, če si bil 1846
Kodar sim hodil, kjer sim bil 1201
Koder jest hodim 3064
Koder sem hodil 2147; 4054, 455
Koj frišno zajcköj 3226
Koj mi, lip'ca, precwetúješ 768
Koj morem jest za en revež b't 8406
Koj so to za ni drevci 8212
Koj škoda za črievle 4439
Koj tiste vozimo 3682
Koj zavrisni na gvas 3225
Kojnči cenglajo 3688
Kok sem rada h maš hodila 6242
Kokodajc 8026
Kokôm pomâgava 4074
Kola sem ima 1251
Koledniki sv. Brica 4740
Kolieder sem puabič jaz lödik biv 8388
Koliko ljudi 4588
Kolk lepih noči 3390; 4441
Kolk taužent noči 3063
Kolk večerov nisem spala 2005
Kolko noči jest nisem spala 1507
Kolko tavžent noči 4437
Kolkobart jas k döčli zajdam 2121
Kolkoder sem hodil 2148
Kolkokrat sem ustajala 6939
Kolkor kapljic, tolko let 5616
Kolkorkrat sem gor vstajala 6943
Kolobin, koloban 8171
Komaj se je strila noč 8455
Komaj sem pobič star 18 let 6954
Komaj sem se doli vlegel 4808
Komar in muha plešeta 992
Komar plaši, da se kuča trese 996
Komar se je oženil 989
Komer se dremlje 1763; 8180
Komu, mila, komu, draga 1520
Konjca bom osedlol 192; 1786
Konjča bom kupov 3278
Konjiče mam kamene 3685
Konjiče mam kumrne 3686
Konjički kinglajo 3667
Kopati ne morem 2465
Korajžno zavriskej 3228; 4540

Koražno veselje 7034
Koražno zajuckej 3227
Korel Korlin 4328
Koroška diklina 2704
Koroške dekleta 8581, 87
Koroške planince 1564
Kos je lehko ženin 979
Kosa je arjava 7249
Kosac kosi v dolini 7232
Kosarno bom zapustil 7011, 36
Kosek si poje in žvergoli 940
Kosmačov paster 7898
Kou jas ledk umrva bom 6257
Kovač hoče svoje konje 8150
Kovač konja vkava 1741
Kovača že nočem 2581
Kovači in trkljači 6048
Kovači, pikači 3835
Kovači ukači 7314
Kozarčik kozice pase 174
Krah! Mene nič ni strah 8009
Kraj bunara deteljina trava 2332
Krajcar, dober denar 285
Krajnc pizda pok 7716
Kral Matjaž je ženol se 3
Kralj Matiaš, kad se je ženio 6
Kraljević se Marko na vojnico spravlja 50
Kraljič gleda iz belega gradu 67
Kraljič konjča napaja 120
Kralovci kunje lovijo 8609
Kramar zjutraj zgodaj vstol 235
Kranjc pizdopok 7714
Kranjc Kranjico praša 7711
Kranjec je na vrbi 7710
Kranjec je zišel na vrbu 7709
Kranjec repo seje 7712
Kranjska dežela 2990
Kranjska duklieta 8586
Kranjski sin pije vin 6079
Kranjšče dekleta 2542
Krape najrajši mam 7879
Kravarica krave pase 6089
Krave paso 7804
Kravji buh 7914
Krčmar, odpiraj vrata 1904
Kre Müre sem hoda 2454, 763
Kresič gori na sred vasi 300
Kresničice kresujejo 299
Krhljiček , krhljiček 3437
Kri mi teče 7927
Kric, krac, perntac 7901
Kries le gori 5151
Kristijani, pertečite 6439
Kristjan, današni dan 6364
Kristus je od smerti vstol 6496
Kristus je svoje jogre vkupej zbral 582
Kriva, lažnjiva 4296
Križ, kraž, kralj Matjaž 7854
Križaj da, mati, dete 295
Krompirja sem sadil 7896
Kruh bi rad peko 8036
Kruha bi ti dala 3532
Ktera ima moža 4712
Kteremu se dremlje 1761
Kteri če romar biti 6682
Ktir oče hoditi 3325
Ktir an par junčkov ma 7234
Kugle brenčijo 7151
Kuka poje 7936
Kukavica, Lado! zakukuvala 4989
Kukovača kukuje 7937
Kukovačica zakukovala 4987
Kukovca kukuje 1142
Kukovca lepo kuka 1862
Kukovca mi nosi beli list 2142
Kukovca mi poje že to prvokrat 5634
Kukovca zapela prvokrat 5636
Kukovica rano stanola 5264
Kúmara j' po ganku šprangala 99
Kume moj dragi 5468
Kumer Jamer 7566
Kuomenci buobenci 7707
Kupica, le vandri 5655
Kupil bom rutico 3145
Kupite mi, čaček, halicu 7513
Kupu bom kunjka šimeljna 1792
Kurecov mlin 8612
Kuri pojejo 1865
Küpiš rit 8070
Kvar, kvar 8073
Lacko pita svitlo si danico 1031
Lahko noč bi ti jaz vošil 1852
Lahko noč, ljubica 2016
Lahko noč, prijateli 5830
Lajnar pa lajna sprelepo 137
Laku noć naši stari majka 5438
Lan pri svet An 7417
Lan sem se oženil 8379, 405, 82
Lan sem se ženil 8489
Landsmalici no Hervati 7191
Lani mi je slana padla 826
Lani polet 4695
Lani sem plela 2280
Lani sem plela rožmarin 2282
Lani sem se bil oženil 8490
Lani sem se jez oženo 316
Lani sem se oženija 8424
Lanskenji šocja 2946
Lansko leto sem se uženu 8485
Lastovica, topla tica 7988
Laška duklieta 8585
Lavdon zbira silno vojsko 28
Ldí me pa baröj 7360
Le berž, od hiše z' no 5431
Le, bratci, voduo pijmo 5915
Le enkrat sem prišel 4016
Le forajte no pelajte 744
Le frišno jo zarumplite 1030

Le furajte, le furajte 743
Le, godci godite 3630; 5238
Le hiti, prideta študenta dva 395
Le hitro mati, sim pojte 131
Le hitro na noge, kdor more narveč 4813
Le hod, duša, z mano 6471
Le k meni se stisni 3500
Le kaj je to stajne 3420
Le kljuko perzdigni 3468
Le lesem oča starašina 5392
Le lesem sosedje moji 5556
Le leži mi, leži ravno polje 106
Le leži to ravno polje 5947
Le majhno sim rekel 4075
Le malo počakaj 2709
Le padaj dež 6270
Le pij, sam Bog te naj živi 5551
Le pijmo ga 5660
Le pijmo ga en glaž bol dva 5509
Le pijmo ga, ne glejmo ga 5583, 5642
Le pijmo ga še 5600
Le pijmo ga vsi 5598
Le pijmo ga zdaj 6035
Le pijmo šentjanževco 5828
Le pijmo zdravico vsi skupaj 5351
Le pimo, le pimo 6007
Le plesat me pelji 3624
Le počakaj še en malo 1616
Le poj, duša, z menoj 6473
Le pojdi, duša, z menoj 6472
Le pojdimo, grešnik 6443
Le pojmo spat 148
Le pošljite mi po padarja 832
Le preč od hiše z' njo 5432
Le presevaj, sevaj, sonce 5149
Le pridi, le pridi 2693; 3209; 4271
Le pridi, soseska maja 5557
Le pridi, moj šocelj 3207
Le primi, Micka, glažek v roke 5866
Le prines mi ga bokal 5603
Le prosi Boga 2714; 4220
Le puško na ramo 3329
Le sam, soseda moja 5558
Le sem, črni menih 369
Le sem, le sem 5393
Le sem, le semkaj, mati vi 131
Le sem, moj grešnik, pridi 6442
Le sem, moja mat 613
Le sim, hišni oče 5389
Le skači za mano 3650
Le stoji gorica 5833
Le škoda bi bilo 6179
Le ta soldaški boben 7113
Le tista bo ljubca mojá 2509
Le tista de moja 2502
Le tisti bo moj 2520
Le tisto mi dajte 4648
Le to mesto je planinca 559
Le tôta jaz pojdam 2969
Le vozniki, le vozite 746
Le vun z nevestico 5433
Le zlodej vzemi mežnarja 1854
Le žvižgej, le pojej 3819
Lehko noč, lehko noč 3412
Lehko noč ljuba moja Nana 6331
Leitas je en srečnu leitu 8324
Lej, detelja pada 3116
Lej ga Laha 7717
Lej, kak memo gre 1755
Lej, zala dekle 2934
Lenka mrla 8092
Lep angeljček poje 5963
Lep bel je brezov les 1400
Lep je, lep le brezov les 1401
Lep je vrtec ograjen 1095
Lep, kurja ret 7792
Lep nam Ivo kres nalaže 5013
Lep, saj si lep 2650
Lep si in čeden 4119
Lep tičik je v gojzdu 2471
Lepa cesta vglajena 4913
Lepa j' Mara plave rože brala 1114
Lepa Jana se šetala 904
Lepa je cesta gor v Vildon 8541
Lepa je cesta vglajena 4920
Lepa je cvangarca 2857
Lepa je fara Svete Trojice 8546
Lepa je gorica 2892
Lepa je kranjska dežela 6921
Lepa je krona vugerška 2
Lepa je Ljubljanica 772
Lepa je plesiška ves 5226
Lepa je prajzerca 2858
Lepa je roža lelija 4979
Lepa je roža najgelnov cvet 4921
Lepa je steza vglajena 1392
Lepa je svatovšna, lubi kristjan 6713
Lepa je zagorska fara 6812
Lepa Kata vu Budimu rasla 864
Lepa Kate u Budimu raste 863
Lepa kranjska žena 338
Lepa moja draga Kate 2153
Lepa moja golubica 1152
Lepa moja gora zelena 868; 1101
Lepa moja mamica 7877
Lepa moja Mare 5383
Lepa moja ženica 8476
Lepa moje Anica 1120
Lepa nič, luba nič 2524
Lepa roža lilija 4855
Lepa roža, majka božja 6456
Lepa roža, mati božja 6480
Lepa, rudeča 3104
Lepa si, pomlad zelena 6863
Lepa si, roža Marija 6543
Lepa tica lugom peva 937

Lepa vas Kamnik 8560
Lepa Vida je peljnice prala 74 b
Lepa Vida je pri morji stala 73
Lepa Vida proso plela 76
Lepe moje črne oči 1395
Lepe moje senokoše 1107; 2205
Lepe spanjšice cvetele 234
Lepe su mi sinokoše 1105
Lepe ti su Molivarke 8456
Lepi dve venčeni 5159
Lepi je varaš Varaždin 1150
Lepi Juraj kres nalaže 4985
Lepo ime Janez 5680
Lepo je cesta uglajena 4918
Lepo je mesto Bečanjsko 8539
Lepo je nebo kinčano 166
Lepo meni poje vtica papiga 952
Lepo moje drago vince 6747
Lepo moje ravno polje 1103
Lepo poje černi kos 942
Lepo polje je zéleno 670
Lepo ti je rano uraniti 2333
Lepo ti je u jeseni 1252
Lepoj Gjuroj šaltvu igra 5032
Lepoj Tomi kolo igra 5031
Lepš ljubezni ni na sveti 732
Lepše rož'ce ni nobene 1088
Lepše rože na svetu ni 5413
Lepšega na svetu ni 6264
Lepšega ni 6742; 8187
Lepšega ni na svetu 1021
Lepšega nič ne na sveti 8215
Lepšega v nebesih ni 6549
Lepšiga ni na tem sveti 6200
Lepših ludi na svetu ni 7323
Lepu te prosim 7913
Lepu tice pojô 2954
Lesica je nevesta 976
Lesica, le laj 7945
Lesica, lesjak 7940
Lesičica, modričica 963
Leskova palica 3722
Lešerbo spihnila 3512
Leta vinska kapelca 5753
Letas je dobro leto 5816
Letos je prav dobro leto 5819
Letos je veselo leto 5817
Letuj mi, siva čelica 426
Ležal sem na beli postelji 2197
Leži doga njiva 447
Leži lepo polje 741
Leži mi, leži eno široko polje 491
Leži mi, leži le to ravno polje 5940
Leži mi, leži polje široko 388
Leži mi leži poljece 400, 796; 6423
Leži mi, leži ravno polje 387, 481, 519
Leži mi, leži vrtec 515
Leži mi ravno polje 643
Leži 'no polje 500
Leži polje 315, 472, 480; 4928; 5073
Leži polje, oj polje široko 672
Leži polje, polje široko 224, 228, 365, 456
Leží poljice 679; 810
Leži poljče široko 798
Leži predolgi most 276
Leži ravno polje 105, 280, 305, 356, 405 512, 604, 617, 625, 648, 657, 9; 667—8, 742, 778, 803; 1194; 4854; 5060
Leži stezičica 53; 961
Leži tam dolga njiva 784
Leži tam polje 507
Leži to polje 5061
Leži vozka stezá 302, 651
Ležiš, smrdiš 8031
Li pritä po navadi 7365
Li ste kaj vidili našga sinka Janka 900
Liederlih, liederlih 3696
Liepa je kranjska dežiela 2002
Liepa je krona vogrska 7
Liepa nič, luba nič 2525
Liepa trava zalana 7555
Liepa ura, sunce söje 3595
Liepi pobči rajamo 5243
Liete ko minöjo 4717
Linga longa 7583
Lipa Ana oudovila mlada 141
Lipa moja gora zelena 1102
Lipo je polje pogledati 5454
Lipo ti je rano uraniti 7001
Lisica je lajala 7946
Lisica, lisjak 7939
Ljepo poje črni kos 946
Ljub moj fant je jak 5153
Ljub moj Jezus, lub moj sin 6483
Ljub pa h svoji ljubi gre 829
Ljub svet Anton 8275
Ljuba, goj, goj 3850
Ljuba gre pod večer v ograd 1346
Ljuba je luštena 2824
Ljuba kranjska dežela 6780
Ljuba mat božja 7186
Ljuba mati vi 6931
Ljuba moja mati, mhaha 7757
Ljuba moja mati, vejte vi 8295
Ljuba na ispi stala 1836
Ljuba novoštiftna fara 7208
Ljuba pomlad že prišla bo 1501
Ljuba pred kosarno pride 1682
Ljuba roža, Marija devica 6648
Ljuba si, pomlad zelena 6862
Ljuba si ti spomlad 7226
Ljuba spomlad in zelena 6866
Ljuba žena, priša sem domo 8528
Ljubca, čas prišel je 3896
Ljubca je jokala 3936
Ljubca je v kamrici 3451

Ljubca koj, koj 4213
Ljubca, ljubezen skri 2272; 3724
Ljubca maličeva 3561
Ljubca me prosi 2614
Ljubca moja 4689
Ljubca moja, glažek vodé 2210
Ljubca moja, kaj si taka 1883
Ljubca moja, kje si doma 1432
Ljubca moja, ne žalavaj 4526
Ljub'ca mojá, oj kod s' pa snoč hodiva 1767
Ljubca moja, oženi se 4217
Ljubca moja, spiš al čuješ 1473
Ljubca na sred morja 2589, 92; 6001
Ljubca na zelenem vrtu stoji 2044
Ljubca na vrtiču rožce sadi 2046
Ljubca, ne maraj nič 3746
Ljubca, ne žaluj tako 4524
Ljubca, ne žalvaj nič 3745
Ljubca nezmišljena 3563
Ljubca, poglej me prav 4131
Ljubca, povej mi kaj 1919
Ljubca povej, povej 2026; 3811
Ljubca, sen lačen, lačen 3531
Ljubca, šlek, šlek 4225
Ljubca ta prava 3897
Ljubca ti moja 3535
Ljubca, ti, ti 3010, 192
Ljubca, viš, viš 3756
Ljubca zanikrna 3562
Ljub'ca zaspana 3496
Ljubca, žin, žin 3709
Ljub'čica moja 3627
Ljubčik, ne hodi k nji 4284
Ljubčik se na pot napravla 240
Ljube sestrice 8265
Ljubezen je bila 4718
Ljubezen je grozna reč 4590
Ljubezen posvetna 3697
Ljubezen sva imela 3772
Ljubezniva mati vi 8285
Ljubi brat, jaz kušnem, lubim te 5620
Ljubi bratje, pošušajte 7390
Ljubi Jezus, nebeško dete 6433
Ljubi Ježš inoj Marija 7338
Ljubi, ko pride 1897
Ljubi konja jaše 1809
Ljubi konjča krmi 1811
Ljubi moj sosed 8431
Ljubi moji, skupi zbrani 6303
Ljubi oče starašina 5394
Ljubi očka vi 7062
Ljubi pa ide k ljubici 1398
Ljubi po placi 3749
Ljubi sosed, var se take žene 8415
Ljubi starši, kaj mi je storiti 6841
Ljubi sveti Valentin 620
Ljubi vačka vi 6930
Ljubi ženin Janez ti 5334
Ljubica, daj mi ti facole tri 1133
Ljubica je močno žalostna 1772
Ljubica jokala 4551
Ljubica, ljubica 3045
Ljubica moja 3802, 919
Ljubica moja scartana 1151
Ljubica tam ti 3710
Ljubica v vrteci rožice pleje 1042
Ljubica v verteci 3355
Ljubica, vstani 3495
Ljubiš me, kušni me 5621
Ljubit je res lahko 4324
Ljubljan', Ljubljan'ca 766
Ljubljana, o kaj se godi 7178
Ljubljanca, kako se tamkaj 7185
Ljubljanca, Ljubljanca 763
Ljubljanske dekleta 8578, 90, 98
Ljubljeni gostüvajšaki 5380
Ljubljeni, kaj danes v cirkvi je 6342
Ljubo domaj imam 1474
Ljubo mam prek morja 2593
Ljubo šenično klasje 5921
Ljudi marnovajo 3845
Ljudi na kupu 7491
Ljudje živijo kratke dni 7395
Loka Matena 7719
Lonce vezati 7697
Loncogloja, posterglaj 5160
Loška pàrda 7720
Loške fantiče 7721
Loštno je res na svet 2406
Lovrenc je prvandrau 7760
Lovretov Francelj 7631
Lujtre bom zmaknil 3473
Luk, luk, luk... 5717
Luna pa gori gre 1706
Lušno je res na svet 2402
Lušno na svet živeti 2405
Luštni bote in veseli 5609
Luštni le bodimo 4218
Luštno je na svet 8205
Luštno je na svet živet 8191
Luštno je špiljet 3528
'M šov v Šempav 7724
Ma cicasto janko 4228
Ma guzano janjko 4209
Ma kratke rokavce 2829; 3582
Ma lice rdeče 2883
Ma mline, ma žage 4307
Ma pa lice rdeče 2849
Ma pa rajtarške škornje 2899
Ma pa skravžane vasce 2837
Ma skravžane laske 2838
Ma tenke rokavce 2833
Maček je šel snubiti 5528
Maček na peči sedi 7453
Maček se je ženit ša 8371
Mačka je mijavkala 7954
Mačka vleče meh 7857

Madele kum 5216
Maj, majnika 7850
Majdalenka j' pušeljc skvadava 63
Majka hčerka mlado svetovala 2331
Majka j' rodila jónaka 5763
Majka Maro iza grada zvala 871
Majka Maru izvan grada zvala 876
Majka Maru za Legrada zvala 875
Majol-majol-majolčica 6044
Majolčica, majolčica 2271
Majolka, bod pozdravljena 5822; 6045
Mal mi je vrtek ograjen 1100; 4941; 5070
Mam fantiča iz gornjega kraja 2099
Mam fletno navajeno 3482
Mam kratke rokalce 2832
Mam lajbičev osem 7354
Mam lepo navajeno 3485
Mam miheno kajžo 2760
Mam mline, mam žage 4309
Mam pa lajbič liep rdeč 8188
Mam pa mline pa žaje 4312
Mam pa šimlasta konjiča 2634
Mam pa šimlaste konje 4420
Mam sivka na vojko 2632
Mam süknjo zeleno 7356
Mam žago pa mlin 4308
Mama, vi vi 2644
Mamca je zgodaj vstala 6948
Mamca, vi, vi 3882
Mamica, hčerko vam peljamo 5437
Mamica, ruho vam peljamo 5436
Mamica, lehku noč 6327
Mamica so djali 4678
Mamica so mi obljubili 5300
Mamka me je kregala 1913
Mamka moja 4471
Mamka, poslušajte 7878
Mamka, vi, vi 3881
Man štiri konjice 2751
Mara persten pogubila 1170
Maričica, al be rada ti moža 1077
Marija bi rada na ohcat šla 430
Marija, bod poščeščena tolkat 6647
Marija Boga rodila 431
Marija devica 4832; 6563
Marija, devica devic 8217
Marija gre do belga dne 4889
Marija gre na božji pot 471
Marija ide v cirkev 4760
Marija in Jožef sta rajžala 4763
Marija j' prosila Gospoda za nas 5365
Marija išla nedelu k meši 436
Marija ja popotvava 6426
Marija je barava Ježiša 6661
Marija je bla v štalici 4827
Marija je Jezusa srečala 6432
Marija je na kol'ce vsela 543
Marija je na pragi stala 548
Marija je po polji romala 6425
Marija je po polju rajžava 6419
Marija je po polju šla 4858
Marija je po svetu hodila 527
Marija je porajžala 538
Marija je prišla do morja 528
Marija je pritekla 4759
Marija je zaspala 477
Marija je zjutra zgoda vstava 6570
Marija Jezusa vprašala 6485
Marija mi je vkazala 6603
Marija na bel' postelj' leži 440
Marija po polji romala 6424
Marija po puli prangava 6417
Marija po pulji rajža 475
Marija po stazici teče 5171
Marija po svet šwa 521
Marija po širokom poli gre 6422
Marija popotovala 521
Marija, pošlji men šest ajngelcu 6649
Marija pride bliz morja 526
Marija rajža ino gre 525, 541; 6411, 29, 60
Marija rodila Jezusa 6077
Marija rožce brala 4750
Marija rožce trga 4757
Marija se je selila 531,
Marija se kirfat pobera 463
Marija se majka trudi 4781
Marija se oh nas ravna 530
Marija se šeče 428
Marija se vzdigne ino gre 467
Marija se vzihne z Ježišam 523
Marija se z doma rovná 470
Marija se z domu odpravlja 465
Marija sem pritekla 4761
Marija, svet Jožef v Betlehem šla 4804
Marija, tieb zročimo se 6565
Marija v nebesih na troni stoji 6560
Marija, vahko noč 6564
Marija z Ogerskega gre 532
Marija zaspala 398
Marija zgodi vstajala 464, 522
Marijanka, mlado dete 1900
Marinka poskoči 7429
Marino 8037
Markec je Turke v gostje povabil 42
Markec se spravljal vu vojsku 51

Marko je v jutro zgodaj vstal 130
Marko skače po zelenoj travi 5443
Marskatera bi ga rada 3197
Martin donese četuricu 5472
Mašnik povzdigne sveti kroh 6508
Mat je 'mela sinka dva 289
Mat potico pečejo 7253
Matejče hosto vlejče 7799
Matere mi ne žalujte 601
Matere, nikar ne žalujte 591
Mati Ančko budila 198
Mati je bovna 7033
Mati je čerko pitala 1154
Mati je z Drežence 7591
Mati, kobila je v blati 7861
Mati krape kuhajo 7902
Mati kuha kozji rep 7584
Mati méla čerke tri 209
Mati, poglejte 2616
Mati se kregajo 3353; 3825, 9
Mati si shranila tri čeri 200
Mati, vi ne vejte 8289
Matiček jeziček 3438
Matija Mataja 7654
Matjáž kral sè je oženil 1
Mazginov je špampet 3721
Me bolšica pika 3764
Me boš 8042
Me en kamen teži 4608
Me grize, me bode 3068
Me hriva čriez vse 4122
Me je dečla zapustila 4411
Me je döčva pustiva 4424, 9
Me je pubič zapustu 4553
Me je šocja zapustil 4432
Me je šocli zapustil 4422
Me knisi poznava 4451
Me ljubiš, ljubit me ne znaš 4166
Me ni zmotev svet 4499
Me pa döčva zapušča 4283
Me pa hvavca boli 3771
Me šiple, me bode 3067
Med kompanijoj Janez naj pije 5762
Medved tanca 7950
Medveda pa prede 7948
Meglica je dov padva že 3312
Mehlice dov padöjo 3313
Mejsec mi svejti 2323
Men je pri src težko 6036
Men pa pri serdci 4613
Men' se dekle smili 2241
Men se je nocoj sanjalo 411, 2192
Men se zdi, fantje vsi 1410
Men ura bo prišla 6158
Men vse jedno je 5586
Mene boli moja glava 2195
Mene močno griva 8472
Mene močnó srcé bolí 2171
Mene moj prijatel vabi 5560
Mene moja majka kara 1146
Mene moje srce boli 2172, 317; 6325
Mene pa glava boli 186
Mene pa to ne more 'z gvale 8318
Mene prehaja mrzev pot 6193
Mene so sosödi pravili 4738
Mene srce boli 6311
Mene zdaj močno veseli 5491
Meni ljudi vele 1550
Meni pa je cegelc priša 1611
Meni pa ne gre s spomina 6894
Meni se je nocoj senjalo 406; 6216
Meni se je za oženit 1945
Meni so se nocoj sanjale 6217
Meni že vahto stavijo 6808
Merjana je rekla 4231
Mesar pa je kravo klal 8651
Mesarja bom vzela 4643
Mesec seje po noči 2473
Mešta, metuda 7895
Meta, ljuba mila Meta 7265
Meva s'm, 'meva vartec lep 1099
Mežnar je babo vbu 8093
Mežnar se že zgodaj vstaja 539
Mi bi rad dekliča 5199
Mi bi radi mlado hči 5210
Mi ga pa točmo 5970
Mi imamo resnico 4275
Mi je pošto posvava 3203
Mi je pušelc nardila 4173, 395
Mi je rinčica padla 4063
Mi je struna zarjavela 3439
Mi Kamenščanci 8567
Mi ljubco dajo 3816
Mi pa delič perrajžemo 4934
Mi pa smo snoči ljubili 1930
Mi pa smo z Teharja 5972
Mi pojdmo žgajne pit 6005
Mi ptičca zapoje 4446
Mi ptičice prepevajo 8193
Mi se Bogu prporočimo 6640
Mi se vkupe zbrali 6343
Mi se vkupej zbiramo 6515
Mi smo fantji skopi zbrani 1602
Mi smo gnali koze past 8611
Mi smo gnes sem pritirali 6116
Mi smo jagri zgodaj vstali 5740
Mi smo mi 5974
Mi smo muzikonti 8081
Mi smo nocoj k vam prišli 4933
Mi smo pa bratje tri 6000
Mi smo pa le trije bratje 5912
Mi smo pa v zguorni krej 5973
Mi smo pa z Nakelna 5971
Mi smo pač ene žlahtne krvi 5638
Mi smo prišli od Zeléna 4905
Mi smo prišli pred vrata 4731
Mi smo prišli trije kralji 4959

Mi smo se skupaj zbrali 5379; 6882
Mi smo se vkup zbrali 5742
Mi smo si štirje brateci 4977
Mi smo štirje fantje 7023
Mi smo štiri muzikanti 7026
Mi smo štirje 4829
Mi smo štirje skupej zbrani 5649
Mi smo tej tri kraljitarji 4957
Mi smo trije brati 4984
Mi smo trlje bile 7279
Mi smo zato sem prišli 5404
Mi vsi ti ledig fanti 6884
Miau, cvirn brau 7457
Mica kašo kuha 7657
Mica Korošica 4153
Mica maca 7658
Mica potica 7661
Mica tica 7659
Micele, Majcele 2979
Mici, Micika 1078, 703
Micika, gre k meši 1144
Micika hodi pod goroj 2277
Micika, Lujziki glaženka daj 5767
Micika majova 3647
Micika moja 2275; 3801
Micika, Mojcika 2517
Micika, Mucika 2518
Micika naša 2935; 7663
Micika po placi hodila 2279
Micika pod ganjkom 1253
Micika v ogradi rožice pleje 1041; 3751
Micika v vertecu 3752
Micka bi rada Jurka dobila 1334
Micka je majhna 2822
Micka je mežnarca 2921
Micka je prala srajci dve 711
Micka ma nadria 4289
Micka Matjakova 4504
Micka mrtva leži 6319
Micka na pragi stala 6092
Micka, o Micka 7539
Micka, pij, pij, 5895
Micka, primi za kupičko 5664
Micka šmèk, šmèk 4219
Micka ti ti 3190
Micka z imenom 5683
Micka, zakaj se tko žavastn držiš 5769
Micka, zin, zin 3077
Micko mam prek morja 2588
Micko najrajši mam 3022
Mičica ti 3191
Midva dva 5779
Midva smo pa že bratca dva 5776
Midva sva tukaj bratca dva 5527
Miha gleda s petriha 7670
Miha kašo piha 7671
Miha Mehav 7668
Mijol-, mijol-, mijolkica 5825
Mila je dragoga v tabor odpravljala 879
Mila mi dragoga v tabor jodpravlala 859
Mili bože, čuda velikoga 5191; 7195
Mili Bože, lepog vinograda 2230
Mili, dragi Bože 1367
Mili sinek, dragi Ivek 161
Mina z Bohina 7667
Minka, Tinka 7666
Minka vmrla 8094
Minu je veseli predpust 8243
Mirno leto h kraji gre 1690
Mislil sem noč in dan 2092
Mislo sem celi dan 1918
Miš pa v umar 8095
Miš, to maš zob 7989
Miška pride 'z mišnice 964
Miška proso pleje pod goroj 967
Mize je ribala 4346
Mizerere, to bom pel 8453
Mjesec kala izza Carigrada 247
Mlad fantič v Ljubljanci na vahti stoji 1684
Mlad hlevar konjam snaž' lepo 243
Mlad jagrič gre na jago 938
Mlad ženim je le v jutro zgodaj vstal 214
Mlada je Micika travo kosila 1040
Mlada Micka rož'ce plela 1290
Mlada se divojka rano jutro stala 1026
Mlada sim bila 3198
Mlada Vida je štrence prala 75
Mlade fante v žovh lovijo 1544
Mladenč skrbi, se oženil rad 8321
Mladenči, jaz čem vam zapeti 8309
Mladi fantje, gor vstajajte 2297
Mladi fantje no dekliči 8218
Mladi Lamberg se oženil 18
Mladi mlinar se lepo šeče 363
Mlinar hodi po malinu 361
Mlinar, mov, mov 7287
Mlinar müntäo 8097
Mlinarja meti 2580
Mo dečva je k na šlamperca 2931
Modre bodite, deklete 8332
Moj Anzelj, kaj tebi se zdi 4820
Moj atej so djali 1948; 3260; 3827; 4679; 7363
Moj atöj pa pravijo 7352
Moj bratec jez Ljubljane 6678
Moj dobranjo 6596
Moj fant je pa lep rudeč 2901
Moj fanteč je fleten 2944
Moj fantič je iz gornjega kraja 2097

Moj fantič je furman 2796
Moj fantič je lep 2937
Moj fantič je prijezdil 1296, 1314
Moj fantič je Tirolc 2903
Moj fantič je u Trole vandrou 821
Moj fantič je žnidar 2797
Moj fantič pa po rajži hodi 2116
Moj fantič Tirolc 2902
Moj kristjan, današnji dan 6366
Moj ljubček je holcar 3058
Moj ljubček je lep 2895
Moj ljubček je pa mesar 2809
Moj ljubček je šel v Rim 1569
Moj ljubček je z gornjega kraja 2098
Moj ljubček pa vstaja 3116
Moj ljubček, po čem 3060
Moj ljubček popotnik 2801
Moj ljubi je djal 4618
Moj ljubi je jager 2798
Moj ljubi je lep 1085; 2900
Moj ljubi je Peter 4307
Moj ljubi je ribič 2802
Moj ljubi je zaber 2908
Moj ljubi prštapa 1887
Moj ljubi se je svadia 823; 4221
Moj ljubi se ožena 6246
Moj mili je k nam dojahal 818
Moj mož pa po gorah hodi 8361
Moj oča no moja mati 1405
Moj oča so djali 3676; 7361
Moj oča ta stari 3629
Moj oče ino mati 6756
Moj oče je flajškar 4327
Moj oče, moja mati 6168
Moj oče so mi djali 2113
Moj oče so mi rekli 1946
Moj oče so stari 4599
Moj očka imajo konča dva 2082
Moj očka imajo sinke tri 707
Moj očka in mamca prav žalostni so 6961
Moj očka in mati 3823
Moj očka ino mamka 1899
Moj očka ma konjička dva 1664, 1797
Moj očka mi pravi 1075
Moj očka se krega 3718
Moj očka so mi rekli 3261
Moj očka so pa djali 2427
Moj očka so ribič 2804
Moj pobeč je lep 2941
Moj puabič je v Štajre bandrov 2244
Moj pub je dro mihen 2897
Moj pubič dol po puli gre 1791
Moj pubič je bandrou 3978
Moj pubič je fleten 4555
Moj pubič je z horniha kraja 2095
Moj puobič je v Črni doma 7244
Moj puobič je prišo pod okno stojat 1884
Moj pušelc je zelen 2890; 4633
Moj pušlic je frišen 2889
Moj pušljic — majeron 3909
Moj rožmarin se že suši 2257
Moj šocej dro pride 3444
Moj šocej je Jaka 3115
Moj šocej je Miha 2951
Moj šocej pa pravi 4197
Moj šocel je lep 2938
Moj šocel je n tak 2945
Moj šocelj je djav 3700, 91
Moj šocelj je lep 2907
Moj šocelj je majhen 2898
Moj šocelj je Trolec 2904
Moj šocelj je z onega kraja 2100
Moj šocelj mi po poljci gre 1813
Moj šocelj rajža z Gradca ven 1571
Moj šocelj Tirol 2905
Moj šocelj v Ljubljani na vahti stoji 1685
Moj šocelj žolnir 3953
Moj šocja je lep 2896, 942
Moj šocja si bil 4243
Moj šocja v planinci 2982
Moj šocli je en zelen jager 242
Moj šocli je gulcar 3057
Moj šocli je lep 3870
Moj šocli je tak 2939
Moj šocli ni tukaj 3124
Moj šocöj je flajškar 4326
Moj šocöj je jager 2799
Moj šocöj je Rutarjan 2806
Moj šuocelj prepeva 2978
Moj tovarš je na rajžo šel 6195
Moj tovarši, zdaj gremo v boj 1503
Moj vojaški stan 7040
Moja baba je pa s Krasa doma 8413
Moja dečla je Štajarka 2932
Moja dečla je taka 2920; 3007
Moja dečla je zavbrna 4288
Moja dečla pa raja 3638
Moja dečva je mlada 3088
Moja dečva je rudeča 2862
Moja dečva je Sevka 2930
Moja dečva je šla tret 3121
Moja dečva je švila 4186
Moja dečva je v kamrici 4110
Moja dečva po cerkvah hod' 3102
Moja dečwa, daj ti meni pušelc 1592
Moja dekle je bogata 4188
Moja dekle je čenča 2929
Moja dekle je fajn 2872
Moja dekle je mlada 4343
Moja dekle 'ma levš' vači 1091

Moja djekle je Nežka 6098
Moja döčva je bandrava 3879
Moja döčva je liepa 2927
Moja döčva je na štajarščöj 2973
Moja döčva je pröjo prastirava 2004
Moja döčva je v rutiču tribva 2003
Moja döčva je žledra 2928
Moja döčva kni to 3122
Moja drumelca je razdrumljena 1959
Moja hueba je smreka 2746
Moja ica duge roge 7811
Moja je lepša kot tvoja 2861
Moja kajžca je zidana 2875
Moja kosa je križavka 4292
Moja kosa keržavka 4291
Moja lanjska ljubica 1339
Moja ljuba je lepa 3785
Moja ljuba je prav mlada 2602
Moja ljuba je z Gradca domà 1348
Moja ljuba si bila 4242
Moja ljubca debela 2882
Moja ljubca je bela 2851
Moja ljubca je djala 4198
Moja ljubca je fletna 2850
Moja ljubca je jezna na me 4394
Moja ljub'ca je lepa 2848; 4333
Moja ljubca je majhna 2819
Moja ljubca je taka 2919
Moja ljubca je Tinca 4113
Moja ljubca m' je pošto poslala 1771
Moja ljubca ma černe oči 2842
Moja ljubca mi veli 4387
Moja ljubca, počakej 4118
Moja lüba je vmrla 4434
Moja mamca so djali 7364
Moja mat me je rodila 7050
Moja mati budala 7025
Moja mati pa lehko spijo 6329
Moja mati so v črni zemlji 7081
Moja oča, moja mat 3822
Moja pišal je suha 3408
Moja piščalka je suha 2087
Moja puška je težka 3941
Moja rinka je srebrna 3934
Moja rinka srebrna 3979
Moja si, moja boš 2312
Moja stara se grdo drži 6032
Moja šrankca je za plačat 3482
Moja ura bo pa prišla 6170
Moja žena m' je umrla 8484
Mojcöj, jes ti povim 7049
Moje citre so slabe 4436
Moje dekle je fletno 2847
Moje dekle je mlada 3089
Moje dekle me sreča 3585
Moje dekle se zdi 4391
Moje ličice so blede 3509
Moje rožca je plava 4569
Moje serce zdihuje 4620
Moje srcé 4559
Moje srcé bolno 6314, 22
Moje srce je ranjeno 2363
Moje srce v men gori 6194
Moji bratje in sestrice 6210
Moji konjčki so kumerni 3687
Moji konjčki škripajo 5487
Moji starši so še doma 6300
Moji starši v grobu spijo 6326
Molimo zvat učenaš 6592
Molmo ta sveti zlati očenaš 6573
Momci mašeraju 254
Mora Dravca vsahniti 3040
Moral bom pobič marširat 6936
Mov že davno doma biti 1876
Motika, rovnica 8098
Mož iz oštarije pride 8524
Mož je zapustil svojo ženo 7104
Mož je že kosilu napravu 8418
Moža čakam, pa ga ni 8250
Moža nemrem dobiti 8252
Možena živi le 4282
Možje ji darujejo 4907
Možje pa glih takó 5526
Možje so se kupej zbrali 4909
Možje so že sklenili tako 4911
Mrakovček, premrakovček 7579
Mrkevca, mrkevca 2283; 3750, 3
Mrkla noč na zemljico pala 1242
Mrzla jesen že prihaja 1839
Muadi kuseč se ženu bo 981
Muha, dajte kruha 7966
Muj ače je star 3840
Muj pubeč je djau 3790
Mur, pej z luknce 7992
Muskanta bom vzela 4642
Mvad sem jaz fantič 2442
Na babca je vmrla 5489
Na bolha me kolje 3768
Na bregu mi kučica 1462
Na cestu pejdi 1547
Na citre ne brenkam 8395
Na češnjo bom zlezel 4550
Na Dravci mehlica 3356
Na Dunaj je devet trgov 84
Na Dunajec sem furao 2766
Na duša se ločila 374
Na Gabrou štal 8099
Na ganjku je stala 2140; 4359
Na genku je stala 3908
Na gori drevce zeleno 454
Na gori ena hišca stoji 5949
Na gorici ogenj gori 5014
Na grobu boš klečal 4596
Na hišca na trauniki stoji 5938
Na hribci tam, veš 4039
Na hribr bom stopov 3269
Na hribu visokem mi cerkva stoji 6725

Na hrbt' ma drvotan 2728
Na kluč, sveta tica 8010
Na konci vasi 2538
Na koncu jezika 4294
Na konjča bodem sedel 7099
Na konjičku pridrkljá 1246
Na kraj bi si lego 3493
Na Kranjskem, Koroškem 4304
Na Kranjskem 'mam eno 4302
Na Kranjskem na ljubca 4305
Na Kranjskem, na Nemškem 2734
Na Kranjskem, po Štajerskem 2733
Na Kranjskem prebivam 2740
Na križu je trpeu 6526
Na Laškem prebivam 2739
Na Laškem puške pokajo 7212
Na Laškem so flaške 3683
Na Laško bom šel 3161
Na lepa, na mlada 4179
Na lepa rudeča 3588
Na lepi ravnici 2980
Na lievo, na pravo 2448
Na ljubljanskem puli 7183
Na lov mi pride kraljič mlad 114
Na mizi mi stoji 5341
Na mojem naročji 3510
Na mojimu sercu 4610
Na morju meglica 4364
Na 'n hribec bom stopil 2985
Na našöj v's' 3848
Na Niemce bom bandrov 4236
Na ojstro ročico 4649
Na okencih stati 3417
Na persi pošlatam 3479
Na planincah luštno biti 6085; 7269
Na planini me sreča 3111, 715
Na poli stoji lipica 5309
Na polji na hišca stoji 5934
Na polji stoji grüška 1073
Na Poljskem imam eno 4303
Na polju ljubljanskem 7184
Na postapaj tovně 2672
Na poti me sreča 3587
Na poti se srečava 1202
Na pragu je stala 3384, 490, 906
Na pragu sem stal 4478
Na pragu stoji 3385
Na prahu sva stava 4251
Na pranci na hišca stoji 5937
Na pričo tih drugih 3770
Na ptica priletela 5925
Na ptičica priletela 544
Na pvaninco jas pojdam 3110
Na same jutro svečnico 4976
Na Sarskem je lušno 8602
Na selo vaše hodil 4056
Na seni mi ležimo 7035
Na sred Dičje vasi 3006, 854
Na sred Kobarida 2539
Na sred mojga srca 3029; 4248
Na sred vesi en križ stoji 4915
Na sredi vasi 3004, 853
Na sried pota je stava 4345
Na starem ognjišču 4067
Na steni visijo 4479
Na strenci na hišca stoji 5936
Na strgana suknja 6038
Na studencu je stala 3739
Na svätu rajstvú 7882
Na Sveti gori vkop zgoni 466
Na sveti ne bom več veseja 6050
Na sveti več foušije ni 738
Na svetiga Urbana dan 7332
Na svetu je dosti vse sorte norosti 8394
Na svetu lepšega cira ni 6550
Na svetu lepšega ni drevesa 5521
Na svetu lepši rožce ni 5492
Na svetu lepših ludi ni 7295
Na svetu se birtom 7373
Na svetu take gore ni 6699
Na svit ni lipš stvari wbene 734
Na šorškem polji 2736
Na štor sem se usedov 7773
Na ti sveti Šmarni gori 6696
Na tička si poje 5969
Na tihim u koti 3478
Na tö vajnščam ohnjišču 4180
Na trati je rosa 3075
Na trati pa fantjè stojé 721
Na travnici sva stala 4262
Na unem kraj mosta 3149
Na uni kraj Šmarne gore 4853
Na uni stran černe gore 5836
Na vaht so dolge urce 2020; 7111;
Na Vašče bom burov 2441
Na vašöj ves 2564
Na vek te 'm ljubil 3043
Na velkem utarji 5883
Na verh rožmarina 2991
Na verticu roža 2812
Na vrh glave gorě 3988
Na vrh hvale horé 3388
Na vse svetnike prošnja gre 5890
Na vsočah pvaninah 2956
Na Vsočem samo vkep zvoni 6493
Na zapoved je venkaj šla 4771
Na zdravje Frančeka 5622
Na zdravje naše presvitle cesarice 7617
Na zdravje naši kuharici 5400
Na zdravje vas 5632
Na zdravje vseh nas 5633
Na zdravljice ti bom zapel 5331
Na zelenem polju ena hišca stoji 5943
Na zvezda gori gre 4971
Na žagi bom žagal 4045
Na žalost me sprehaja 1418
Nad zgvavjam sem stav 4358

Nadež se opravljajo v foringo 6348
Naj bo stari al pa mladi 6304
Naj pravijo, kar očejo 4064
Najlepši čas je na tem svet 8357
Najrajše po stezi 3106
Najtimlajši pije ga najrajši 5781
Nam so oča pravili 4737
Napaja pubič konjče tri 219
Napravov si bom drumlico 5244
Nas so mati prašali 2278
Nasadila bom rožmarin zeleni 8577
Nasloni se, ljubčik 3510
Naš antverh je dober 5639
Naš cesar v vsako mesto 7327
Naš fajmošter so en bogat gospod 7319
Naš kajzle 7572
Naš maček je šo 7952
Naš zveličar Jezus Kristus 6583
Naša Micka se je vdava 4687
Naša mujcka mlade mela 7957
Naša paša bolja 7807
Naša Špela se pa joka 7677
Našmu fajmoštru se dobro godi 7318
Natoč vinca en glaž 5696
Nawae nawicae 5362
Nco je biw 'n fin večer 694
N'coj je en lep večer 690; 6288
Ncoj je en s'bot večer 2393
N'coj je prav lep večer 696
Nča bomo mi vstale 3436
Nča die, nča die 2870; 3549
Nča mor'm več plesat 3652
Nčamo, nčamô 3599
Nče bom piva bol jödva 4594
Nči dnarja, nči znanca 3678
Nči hujše boliezni 3757
Nči liepši lubiezni 3912
Nči lipa, nči fletna 2527
N'čisi pvačov mi vinca 3689
Ne bodi štimana 4117
Ne bodi ti huda 4266
Ne bom pila več vinca 3958
Ne bom poslušala 4466
Ne bom se možila 4659
Ne bom se ženila 4661
Ne bom ti odpirala 3426
Ne bote, vy oča 2995
Ne čakam pod oknom 3415
Ne daj mi slovesa 3900
Ne grem domu 5979
Ne grem gor na Svino 4667
Ne grem kosit 7258
Ne hod okol hiše 2676
Ne hodi črez Dravo 3248
Ne hodi na gure 3256
Ne hodi na rote 4286
Ne hodi na Savo 2549
Ne hodi po rutah 3253
Ne hodi po vasi 3230
Ne hodi pred vrati 2681; 3821
Ne hodi ti k meni po noči 8354
Ne hodi ti k njej 2854
Ne hodi vince iz gore 5048
Ne hodi za mano 2685; 3820
Ne hodite, pubiči, k dečlam 6209
Ne jemlji slovesa 3901
Ne jokajte se, vi matere 594
Ne kimaj, ne dremaj 4168
Ne maram, če vse vkup pade 3085
Ne maram Dolenjca 2576
Ne maram, k prideš 4169
Ne maram, ne maram 3083
Ne maram veliko 3084
Ne maram za doto 4222
Ne maram za rožce 4223
Ne maram za te 4459
Ne maram za žlahto 2523
Ne morem, ne morem 3596
Ne morem več čakat 3463
Ne morem zaspati 3046
Ne plač, mila moja 264
Ne pojdem rakov lovit 4628
Ne pojdem tá gora 2554
Ne prašam za plavzne 4450
Ne prašam za žlahto 2493
Ne špasej ti z mano 4199
Ne ustrašjo me burje 3328
Ne večega veselja 2126
Ne vem, jel bi popeva jaz 6349
Ne vem, kaj bi od veselja 1925
Ne veri deklina nikdar 1414
Ne žalujte, vi očeti 587
Nebesa odprte zdaj so 6530
Nebesa so prelepi kraj 6105
Necoaj je ras kaj loušna nouč 2401
Necoj bo (pa) slanca padla 1312
Necoj je pa svetla noč 1502
Necoj je svet večer 691
Necoj je Turk oropov 96
Necoj ne morem spati 4817
Necoj sim jo vprašal 4080
Necoj so me vlovili 698
Necoj ti na odprem 2678
Necor je ena lüštna noč 2071
Necor srečen večer 685
Neč ne porajtajte, mamica 8504
Nečem bogatega 2579
Nečem Serpenčena 2578
Nečem te zdaj 4460
Nedela se jmenuje 8443
Nedelja je biela 3487
Nedelja — pisker zelja 7919
Nega lepših deklet 2547
Nej le gre, nej le gre 3673
Nejčte jo dati 2720
Neji lepšiga kraje 7042
Nek' deklet' se j' prigodilo 8235

Neka ptička vesela 6153
Nekaj se je pripetilo 346
Nekaj sem zvedel novega 2182
Nekaj si zmislila 2783
Nekaj te bom vprašala 1563
Nekar se ne brani 2640
Nekdaj v zdaunih časih 7038
Nemec, tepec 7911
Nesam ži pramlat 1936
Nesrečen je bil tisti dan 6764
Nesrečen stan je pjančov stan 8526
Nesrečna je bla ura 4508
Nesrečna je tinta 4509
Neumno dekle 2666
Nevarniši od svame 3182
Nevesta se joka 4688
Nevesta, te baram 4671
Nevestica mlada 1986
Neža je rano stajala 189
Neža nas Kneža 8580
Neža po bregi ježa 8253
Neža Štempiharjeva 8606
Nežca prešca 7537
Nežin Jurij 7651
Ni bov še take 2915
Ni dnarja, ni znanca 3679
Ni dneva ne ure 3054
Ni goršega fanta 2952
Ni goršga na svet 8184
Ni gorši reči 2827
Ni gorših ljudi 6735
Ni lepa, ni zala 2526
Ni lepšega časa na svetu 7021
Ni lepšega kraja 1331
Ni lepši blo stvari 2418
Ni levših deklet 7732
Ni levših ludi 6737
Ni luštnejšiga cajta 2127
Ni nobena pereta 2989
Ni treba hodit 2675
Ni ure, ni minute 3055
Ni večjeh huncvetov 8629
Nicoj je 'no dete rojeno 199
Nicoj je pa na lušna noč 2068
Nicoj mi je lep večer 697; 7163
Nicoj sem jaz to zadnjokrat 6340
Nicoj so pajbe lovili 6777
Nicoj še, le nicoj 1483
Nič boljše na sveti 8185
Nič druga nem storia 4619
Nič druzga m' ne dajte 4705
Nič druzga ne misli 3498
Nič druzga ne striva 3719
Nič lepšega na svetu ni 2255
Nič ne de, nič ne de 3082
Nič ne jamri 3502
Nič ne maraj, grešna duša 6702
Nič ne maram, 3081
Nič ne misli 3502
Nič ne spim 3391
Nič ne spim, ne ležim 3362
Nič se ne jokaj 3926
Niga fanta sem mela 4353
Nigdi ga jakših ludi ne 7293
Nihčer ne verjame 2417
Nikaj na svetu lepšega ni 5468
Nikar se ne jokaj 3927
Nikdar na svetu lepšega ni 5471
Nikdar ne bom pozabil 5789
Nikol ne bom pozabil 5791
Nikolj več, nikolj več 3872
Nimer sem del 4604
Nisem nikdi dolgo terla 1710
Nisim hotel slušati 6751
Nisim navajena 2936
Niste videli jazbeca 5225
No besedo sem del 4083
No dete se je rodilo 373
No dežico masla 3534
No fajfco tobaka 3172, 314
No, kaj je tebi dekle 1499
No rožco mi je dala 3000
No šalco kofe 3173
No žalostno pesem vam hočem zapet 6896
No žalostno pesem zapojte z menoj 6821
No žalostno vam hočem zapet 6355
Nobeden ne verjame 6202
Nobena rožca ni brez duha 6175
Nobene lepše rož'ce nij 5500
Nocoj bi imel v vas iti 1804
Nocoj je blo pred polnočjo 1922
Nocoj je en prav lep večer 7167
Nocoj je 'na luštna noč 1704; 7164
Nocoj je pa ena svetla noč 2000
Nocoj je pa na luštna noč 2067
Nocoj, nocoj je en svet večer 632
Nocoj, nocoj je lep večer 2063
Nocoj pa smo se zbrali 6881
Nocoj se m' je sanjalo 1184, 600
Nocoj smo zadobili 4826
Nocojšnjo nočno uro 390
Noč me obhaja 1256
Nočem bogate 2531
Nočem Bovčana 2573
Nočem kovača 2583
Nograd imam ko en vert 5608
Nograd imam v suhem vrhu 5978
Noraus je čuka klao 8652
Norcovje seka hovje 7923
Nosila sem krancel lep 6323
Novi mešnik pismo pošle 727
Novo je leto, veselimo se 4930
Nö nuôve zdrövice 5361
Nščir nča verjame 3504
Nu glihinku sem storu 5295
Nu zakaj mi rasteš, ti rožmarin 1641

O bila si vesela 3098
O Bog, večna luč 6641
O či je moj šocelj 4009
O či je tista hišca 4513
O čudovita glihenga 8341
O dab rastu kramper 7897.
O duša, pejd z mano 6476
O fantje, vi moji kameradi 6795
O gde si hišni gospodar 2170
O gospod Jezus Kristus 6582
O ja jo 7928
O jager, kod si hodil 5748
O Janez, preljubi sv. Šentjanž 5022
O jaz vbogi grešni človek 6291
O jaz vbogi kmet 8432
O Jeleno, vsa gora zelena 5201
O Jezus Kristus, Marija 7339
O joj, o joj 3705
O Jožep moj, kam pojdema nocoj 4767
O Južev moj, kam pojdeva nicoj 4768
O kaj sim storil, reva 8459
O ki bi jest pobič vesel ne bil 661
O kristjan, današn dan 6365
O kristjani, poslušajte 7383
O križ, o križ, o križ božji 293
O le gizda 6171
O le Micka, glej, glej 6176
O le sim, le sim, bratci 4788
O le ti dete majceno 371
O le ti krščanska duša 6274
O lepa rožca Marija 6571
O lepi fantje Ribenški 8663
O ljubca pogledaj 2629
O ljubca, povej mi 7161
O ljubezniva mati vi 8287
O mamca vi vi 3834
O mamka moja 1084
O Marija, poglej na nas 6691
O Marija, roža beva 6481
O Marija s planinskih gor 7121
O Marija zelen rožmarin 429
O mati narejavka 5398
O Matjaž, o Matjaž 10
O moj Bog 6646
O moj kristjan, denašnji dan 6358
O moj lepi ledig stan 5463
O moj ljubi, ti, ti 4597
O moj striček Radonja 1022
O petrinsko ravno polje 1109
O poj, duša, z menoj 6469
O predragi, poslušajte 7382
O prelepa domovina 6895
O prelepi no veseli 6701
O, preljuba mama vi 7385
O preljuba mamca vi 8290
O preljuba mati vi 8292
O preljuba vinska rozga 5501
O preljuba Zefka 183
O prešmentane so Kranjice 2543
O prežlahtna vinska trta 5508
O puebi, kna žönite se 8380
O Ropret iz Kaplje vasi 8607
O rumeno vince 5534
O srečna ura 'n čas 416
O stražnik, benečanski stražnik 35
O sveti, sveti, lunica 1777
O Špela, Špela, Špelica 78
O ti döčva, pošušaj 4543
O ti drobna detelja 4952
O ti duša majcena 371
O ti ljubica 4462
O ti mlada sneha 5460
O ti moj večni buah 4483
O ti mrha grda pjana 6119
O ti nawumna dékelca 2274
O ti predrobna detela 4951
O ti preljuba vinska trta 5517
O ti Tomaž 7683
O ti vražja baba 8475
O tvoj oča ino mati 6206
O vi deklice vse 8221
O vi hribci in dolince 2114
O vsmilani Ježuš 6512
O wsmiljen Jezus 7101
O zakaj ne b' vesel bil 666
O zdaj je prišel tisti čas 6907
Obé, pijanost je nemarnost 6748
Obeden ne verje 3565; 6203
Oblaki so rudeči 6886; 7053, 162
Oblaki so rumeni 7007,
Obršani táti 7723
Oč noj mater' sem obljubil 735
Oča mi v jutro se ispovedajo 6344
Oča, naredte štiri kolese 7409
Oča se kregajo 7786
Oča so imeli sinke tri 709
Očas spomlad je luštno blo 6131
Oče je imel sine tri 708
Oče naš 7433
Oče so djali 7362
Oče so mi rekli 1947
Oče so rekli 4675
Oče starešina 5318
Oček, dajte mi en konček 7455
Očeš, čerka, vzet moža 1076
Očetu, mater je obljubil 728
Očka in mamica 5308
Očka, mamca so mi umerli 1968
Očka po štengcah gor 2093
Očka so storili 834
Od Borovljancev težko rajžam 6923
Od Celovca do Blaka 2864, 88
Od Celovca do Gradca 3992
Od cesarja Augusta 4774
Od Clovca noj do Drave 1875
Od Clovca pa do Marpurga 5260

Od daleč sem privandral 5569
Od dneva do mraka 4013
Od Gorjan do Berklan 7700
Od kod si, dekle, ti doma 815
Od leta do leta 1412
Od ljube mam iti 4255
Od ljubljanskega mesta 2811
Od Lublance bom spievlov 3281
Od pajka, hej fantje 2425
Od posavskih deklet 3615
Od Ribence do Rekitnce 8662
Od Save do Litije 8392
Od snoč pa do dav 3553
Od snoči do dave 4463
Od Svetic Blaž 5406
Od tega leta noviga 4938
Od Tersta do Beljaka 2866
Od Tmina v Goric' maširala 1671
Od tminskega mesta 2810
Od tod do Beljaka 2863
Od todi dobre ure 8682
Od Traberka do Marborga 914
Od Verone do Peškere 7197
Od zgoraj je jasno 4417
Od zvunej te vidim 4099
Odišao je Jankič daleko na senje 215
Odpiraj, krčmar, vrata 1903
Odpiraj mi, ljuba, kamrico 2155
Odpri, ljuba, kamro gor 719
Odpri, odpri ti kamerco gor 1487
Odprite naša vratca 5198
Odrin, odrin od kraja proč 2053
Oh bratec preljubi 5663, 752
Oh danes ta dan 7133
Oh jest sem sinček mlad 6929
Oh, kaj bi biu jaz fantič marou 6750
Oh, kaj bi jast pobič maral 6746
Oh kaj deklet fali 1509
Oh, kaj je gerbam našim 8474
Oh kaj sem sturu reva 8461
Oh, kaj ste vi mamca storili 7315
Oh kak še kaj cmerečica 1578
Oh, kako gromi in bliska 1830
Oh, kakšen je bil ta jager 970
Oh kam bi jaz šua 4030
Oh, kni škoda zate 2628; 4273
Oh kolko tavžent ljudi 4587
Oh kristjani, poslušajte 7386
Oh le ta današnji dan 7127
Oh ljubca, odpiraj kamrico 1911
Oh ljubca ti 3195
Oh ljube sestrice 8262
Oh ljubljene vi dekline 8270
Oh lübi znanec moj 6117
Oh Marija, hartelč ti 4925
Oh Marija! Po nebesih 6535
Oh Marija, pojdi z nami 6562
Oh, mladenči, čem vam zapeti 8308
Oh moje dekle, kak je kaj 7044
Oh očka so mi vmrli 1298
Oh, oženil sem se 8404
Oh pijanc je presica 8503
Oh pobeč, ti neč ne velaš 4369
Oh polje ravno 5944
Oh prelepi no veseli 6700
Oh preljuba moja mamca vi 8291
Oh preljuba vinska rozga 5502
Oh preljubi fantič mlad 6553
Oh preljubi moj gospod 6484
Oh premisli, lubo dekle 1991
Oh revež, jaz revež 3530
Oh revež, kaj sem storil 8493
Oh slišov sem cajtenge brat 6917
Oh spremišljujem noč noj dan 1955
Oh, stoji, vertec lep 788
Oh te tažave 4584
Oh ti Marija s planinske guore 7125
Oh, ti neumna glava 6745
Oh, ti norčava glava 1739
Oh tička vad kod se domá 4444
Oh Tonček, moj bratranček 6825
Oh tö buli moj špan 3310
Oh, uštno je bu 4548
Oh ve lubeznive matere 6794
Oh, zakaj so meni te bistre noge 1644
Oj baba, prišel sem domo 8531
Oj bratec, pij, pij 5900
Oj bratec sestrica 7871
Oj bratje, moj kameratje 6796
Oj človek, kaj sem stora 8469
Oj dečla, čin čin 3708
Oj dečla moja 4097
Oj dečla peč, peč 3620
Oj dečle, oj dečle 3194
Oj dekle, kaj tajiš 4384—9
Oj dekle, kje si doma 811; 1433
Oj dekle koj ti 4388
Oj dekle, le vstani in vužgi si luč 2056
Oj dekle ti ti, 3196
Oj devojčica 1355
Oj devojka, devojčica 5041
Oj devojka, ju grmu ti glava 853
Oj devojka, tako ti lubavi 2338
Oj divojka, divojčica 5102
Oj divojka, divojka 5420
Oj divojko, oj oj divojko 1039
Oj dižite se, gospon starašina 5428
Oj duša, duša pojdi 378
Oj enajsta urca bila 6378
Oj fantič, kaj praviš 4563
Oj fantič, ti praviš 4562
Oj fantiči vstajajte 2303
Oj fantje, le zgodaj vstanite 1090
Oj fantje preljubi, prežalostni čas 5407

Oj Gjuri Gjurenec 208
Oj Hela! Kralica moja 7812
Oj Indija, oj Indija 577
Oj Ivane, oj Ivane 2339
Oj Ive, k nam na kres 5005
Oj jabuka zelenika 847; 5124
Oj Janez, gospod in Šentjanž 5021
Oj jaz pa eno dečle 'mam 2136
Oj Jelena, jabuka zelena 5445
Oj kaj je tebi ljubica 2227
Oj kaj si zmislu naš svetli cesar 1522
Oj kaj za eno veselje 6537
Oj kako strašno 7132
Oj kod bova vandrala 1326
Oj kole-kole- koledo 4931
Oj kopina, kopina 1633
Oj kopinka, kopinka 1712
Oj kralj Matjaž, 9
Oj kuku kukovice 7987
Oj le fantje, ne ženite se 8384
Oj le pridi, ti moj pobič 3219
Oj le sem, moj kristjan 6697
Oj le ti žena zakonska 341
Oj lejdig stan, veseli stan 8198
Oj leži njivica 314
Oj leži polje 809
Oj leži ravno polje 517
Oj leži stezica 652
Oj ljuba, oj ljuba 2703
Oj ljubca, bod' moja 2622
Oj ljubca, si boljna 3457
Oj, ljube sestrice 8263
Oj ljubica ti 3193
Oj Ljubljanca, oj Ljubljanca 767
Oj ljubo dekle, kako je kaj 7043
Oj ljubte, kdo ma kaj 1335
Oj mama vi, vi 2645
Oj mamica, oj mamica 836
Oj Marička, k nam na kres 5008
Oj mati, oj mati 2439
Oj mati vi, vi 3883
Oj meseče, nemoj zalaziti 1065
Oj Micika, Micka, odkod si doma 814
Oj micka, kaj zmeraj mežiš 4096
Oj, moja mati 3895
Oj nesrečna moja pamet 7105
Oj planinca, oj planinca 562
Oj poglejte, kaj je tam 4973
Oj predraga mati vi 8294
Oj preljubi španič moj 2075
Oj prišla je oj grenka smrt 360
Oj ptiček, ti tat 4370
Oj raste, raste detelja 6121
Oj, repa in fižoj 7894
Oj revež, kaj sem stora 8466
Oj romarji se zbirajo 292
Oj rožca rdeča, modra ti 2353
Oj senčica, v kater sva se hvadiva 1647
Oj sémenj lep, oj sèmenj nov 806
Oj sijaj solnce 501, 518; 5131
Oj sijaj solnčece 2349
Oj simoj, devojke 5011
Oj sinko Janko 1053
Oj solnce mi izhaja 7144
Oj solnce stemni 7139
Oj spomlad, kak s ti zelena 6878
Oj srečen »ja« 5344
Oj srečne so ribce 1479
Oj stoj mi, stoj, Ljubljana 6949
Oj stojaj Beli grad 31
Oj stoji beli grad 90
Oj stoji klošter nov 309
Oj stoji ledina 443
Oj stoji polje 511
Oj stoji Ribnica 448
Oj svetel grad stoji 60
Oj sveti trije kralji 7421
Oj sveti zakon, zakon svet 69
Oj šentrana šocka 3179
Oj ta vojaški boben 7108
Oj ti dečva, da si taka 1882
Oj ti dečva zapelana 2296
Oj ti dekle, kje s' ti doma 2367
Oj ti dekle, tajiš 4384
Oj ti lepa, jaz lep 3804
Oj ti ljuba moja döčva 4265
Oj ti ljuba spomlad 7224
Oj ti ljubca, zgoda ustani 1515
Oj ti mala čašica 5652
Oj tička mi poje 5750
Oj ti norska deklè 4125
Oj ti preljuba Kremljica 7173
Oj tičica vijoglavka 848; 5015
Oj tička, odkod si doma 4445
Oj Tomaž 7680
Oj Tonček, moj bratranček 6826
Oj tovarš, poj greva v vas 1506
Oj trnina 8436
Oj ve ponočne vrane 6241
Oj vinček moj 6006
Oj vinček, ljubček moj 5869
Oj vtica priletela 5926
Oj zakon, ti si svet 68
Oj zdaj na laško pojdemo 7203
Oj zelena šipkovina 5033
Ojej, moža nisem dobila 8240
Ojstra kosa, rosna trava 1427
Okoli je ravno polje 5941
Okoli po poli pa vahte stoje 7180
Okoli se vlači 4349
Okoli sem hoda 2774
Okrogle kolesa 2419
Ona je dolknja 3096
Onudek mi jaše 255
Orate fratres 7438
Orehove dilje 3473
Orem, stara kula 7793
Otroci so v rivah 8446
Otvarjajte nam vrata 5456

Ovbe, glavca moja 2028, 365
Ovbe le, verne dušice 6205
Ovbe, moja glavca 2191
Ovbe, oča Čamer 8177
Ovbe, večnost 6208
Ovce paso tri čebanci 6637
Ovo se klanja zeleni Juraj 4988
Ožbalt bi se rad oženil 227
Oženil se Janko 218
Oženil se je slab, nejak 8458
Oženil sem se 3990; 8375, 82, 480
Oženjen je perklenjen 8313
Ožmi, bratec, toto čašo 5756
Pa anbart še pojdam 4224
Pa bom travco pokosil 4059
Pa Brnčani pojo 3394
Pa cesta brez tera 2461
Pa če Bog me ne štrafa 3871
Pa eno tako bi rad 2515
Pa gori je vstala 3511
Pa jna urca bo prišla 6295
Pa kaj si mi priša 2670
Pa kaj ta pisava 3030
Pa kaj to more biti 6811
Pa kni mogov 4690
Pa koj 'mela bi te 3806
Pa le, dečva, povej 3813
Pa le majhno sem reku 4084
Pa le škoda za me 4505
Pa ljubi k svoji ljubi gre 829
Pa ma tenke rokavce 2831
Pa moja si bila 4240
Pa moje ženke glas 8346
Pa na bom se možila 4660
Pa na lojterc je stav 3348
Pa ni gorši reči 2841
Pa ni levših ljudi 6738
Pa oj Anzel, Anzel moj 1582
Pa persten mi dala 3035
Pa plinka, plonká 6041
Pa po lojtrci gor 3575
Pa pravjo ldi 7357
Pa pred durmi sva stava 3570
Pa prišli so štirje mesarji 8656
Pa pueba nčömam 2479
Pa puško na rami 2800
Pa rožica plava 4506
Pa se mejnaiva 4226
Pa sem k ji prišo 2145
Pa sem rajtal študirat 2428
Pa sem v Šiško v vas hoadu 4060
Pa smo bli pri svet An 7416
Pa smo fantje vasvali 3321
Pa ta pesem je preč 4729
Pa te bele rokavce 2836
Pa ti krota rujava 4484
Pa toti lepo gre 7283
Pa tri urce za Gradcem 3152
Pa una, pa ta 2630
Pa van pr svet An 7415
Pa zakaj se ti pobič 1746
Padar je spustov kri 3713
Pamet, lepa reč 830
Pantlasta, hvačasta 3671
Partu moram nositi 8251
Pasel jesem širom po polu 1161
Pasel se je pisan jelen 5017
Pasi kravica 7808
Pasja vera, vrag te vzel 8438
Pastarica krave pase 6084; 7270
Pastirc', hitr domu ženite 7488
Pastirci, domu ženite 7483
Pastirci, poglejte, kaj tam se godi 4815
Pastirci, vstanite 4809
Pastirček je ovčice pasu 172
Pastirčki, nehajte 4965
Pastirčki so na puli 4783
Pasu mi se tri pisani pavi 5034
Pauer pa tude prav lehko živi 7322
Paver je rekol 7271
Pavle Paližgal 7673
Pavra bom meva 4635
Paže izzuva grofa stariga 116
Pätli, moj golop 7865
Pedma na Štajersko 6011
Pegam dirja jaderno 15
Pegam jezdi po Duneji 14
Pegam pravi, govori 16
Pejma na pejč 7846
Pejmo če k ljubci u vas 1567
Pejmo na goro k našmu Jezusu 6465
Pejmo spat 6593
Pejmo v Jeruzalem 4898, 904
Pejmo z Bogom spat 6595
Pekl, Margarekl 7862
Pelamo divojko 5451
Peli bomo eno po cigansko 7849
Peli me rajat 3622
Pema na T'ról 3956
Penk, Nežica 7538
Per glažki vinca med družbo 1934
Per mojmo sarcu 4606
Per nas je padu velik sneh 956
Per plesi je lehka 2926
Per Savci, per Dravci 2975
Per Svetem križi vkup zvoni 2329
Perneste pelina 4583
Perpoličck poje 1863
Perrajžali smo fantje mi 7377
Peršel je leta dan 6768
Peršel sem pod okence 2089
Peršli so potenti novi 6806
Peršli so potenti taki 6792
Peršlu je k nam eno pismo 6814
Peršov je šentjanžov den 3886
Peršu je z Lublane 7759
Pertekel pod oknice 3407
Pertisni šenterijo 3634
Perva ura te noči 4868

Pervokrat je Jezus kri prelil 6454
Peski že lajajo 1476
Pet angelčkou 8100
Pet pedi 8041
Pet pintarčkou 8101
Petel, Margaretel 7863
Petelin se je oženil 986
Petelin se je ženit šel 998
Petelin zapoje 3546
Petelinček in čibka 7501
Petelinček je lepo pel 5324
Petelinček je zapel 1477
Petelinček je zgoda vstal 5321
Petelinček lepo poje 1933; 5465; 6516
Petelinček mi lepo poje 6520
Petelinček mi poje 4592
Petelinček prvič poje 1858
Petelinček, petelanček 7568
Petelinček prvobart zapoje 1860
Petelinček se oženo 984
Petelinček šo na drevo spat 5322
Petelinček vže poje 3542
Petelinčki beli dan pojo 4890
Petelinčki lepo pojejo 4891
Peter cvirn prede 7463
Peter in Pavel 7428
Peter ma rit 7676
Peter peče hlebca dva 8165
Peter se je v društvu hvalil 855
Peter, Šeter, kokošar 7693
Peter žakelj šivou 7449
Petler gor in dol po vasi hodi 366
Petr putr 7675
Pietnajst parov coklov strgu 2150
Pij me pjauka 7277
Pijan dedec domu pride 8519
Pijmo, bratci, vince 5537, 932; 6448
Pijmo ga v imenu Boga 5352
Pijmo ga vsak en glaš 5849
Pijmo, pijmo vince 5856
Pijmo pir, jejmo sir 2260
Pijmo vsak en glaž 5640, 848
Pijte, bratci, vince 6025
Pika pok krave žene 7776
Pikar Grogar 7633
Pik'ta pok'ta 8568
Pil, kar je prav 5559
Pili smo ga celi dan 2137
Pimo, bratci, vince 6024
Pimo, le pimo 5666
Pimo, pimo bratci vince 5658, 914
Pint vina 8102
Pipa pipalica 8161
Pisana Loka, črn je Kranj 8558
Pisana palca, rdeči križ 6660
Pisana tica 1263
Pisani je turin v Lendavi 8540
Pisemce pisal bom 2084
Pisker rožmarina mam 1116, 2268
Pismo bom pisal 4041
Pismo hotel bi pisat 7079
Pišče, torara 7860
Pitali su ciganice 7746
Pitam tebe, srdce moje 2389
Pite, brača, vince 6026
Pite, jete, mojga bratca konji 5441
Pite naše bice 7813
Pivaj, vživaj in prepevaj 5803
Pjanost je zares nemarnost 6744
Plela, žela luba Jurajeva 249
Plesati, igrati 2741
Pleši, črni kos 7458, 62, 71, 502
Plinka, planka 6040
Po blati je luža 2981
Po borštu pranga mladi jagerček 929
Po bregi je zima 3462
Po brini sim hodil 2770
Po cel Verhenki luč gori 101
Po celmu mestu že vse spi 6431
Po cest pa rajža Marija 6430
Po cesti gresta brata dva 621
Po cesti gresta fanta dva 712
Po cesti gresta študenta dva 393
Po cesti je priša en fantiček mlad 1282
Po cesti je zima 4271
Po cesti ne znam 4269
Po cesti pa gre en mlad soldat 669
Po cesti pa pride en jagerček mlad 1283
Po cesti pa pride vandruček mvad 1284
Po cesti sem tekwa 3142
Po dolincah je slanca 3283
Po dolinci solnce sije 6927
Po döčvo v Taroli 4627
Po gaju hodi 927
Po gbanco je prišel 3581
Po gojzdu sem hodil 3056
Po gorah gre sneg 4006
Po gorah grmi in se bliska 1822
Po gorah je ivje 4003
Po gorah, po gorah 3255
Po gorah sem hodil 2771
Po gorah smo se skrivali 6801
Po Gorenjskim sim hodil 3614
Po Gorenjščem je luštno 7029
Po gori sem hodil 1124
Po gori si sveti 3493
Po gozdu perhajal 2775
Po horicah sem spivlava 4037
Po hribcih je ivje 4004
Po hribcih sneh gre 3288
Po hribih je slana 3287, 464; 4005
Po hribih nastavlal 2769
Po hribih visokih 2551
Po jispi Nežca prangala 97
Po kaj pa k men prideš 4162

Po kambrci španciraš 8477
Po Koroškem, po Kranjskem 2732
Po Koroškim sem hodu 2735; 3158, 611
Po krajnsk se imenuje 8241
Po Kranjskem sem hodil 2772
Po Kranjskem sonce sije 7423
Po let' je vročina 3177
Po leti rožice cvetijo 2128
Po logu hodi 928
Po löti dežuje 2443
Po mestu je hodil 3694
Po mlinu hodi mlinar mlad 359
Po morji plava mi nova ladja 887
Po morji se vozijo barke tri 65
Po morji se vozijo tri ladje 66
Po morju plava barčica 1549
Po morju sem se vozu 1390
Po nebu že grmi in bliska 1829
Po noči je peršel 3580
Po noči vasvala 3584
Po placi sem hoda 3610
Po planincah gromi in se bliska 1831
Po planinki sem hodil 2773
Po pol germi inu se bliska 1827
Po pol prijahal en soldat 786
Po polji gre fantov dvanajst 1553
Po polji gredo Turkeci 44
Po polji sapica pihlja 1354
Po polji sije sonce 2398
Po polju pa grejo device tri 5072
Po polju pa rošce cvedejo 7005
Po pot' je šla svetnica 653
Po stezi sem voza 4070
Po strehi bom mvatov 7358
Po svetu je bila tmica 4787
Po širokem placi sem hodila 2328
Po štajerščah ciestah 2916
Po štajerski cesti 2917
Po štincah je šov 3492
Po tö štajarščah ciestah 2918
Po vasi sem šel 3604
Po Vaščam sem hodov 3162
Po vert šprancira 939
Po verti se sprehajala 789
Po vèrti sem hoda 3594
Po verti špancirava 2177
Po vertu je junfrava hodila 498
Po vrtu bi hodil 6182
Po vrtu je špancirala 62
Po vrtu sem hodila 8213
Po vrtu špancira 932
Pober' se od mene 2671, 707; 4458
Pobi se vkup zbirajo 1551
Pobič je padel v Bistrico 3603
Pobič je zjutraj zgodaj vstal 171
Pobič, kje si hodil 1841
Pobič mlad, en ledig fant 8498
Pobič po polju prižvižga 2125
Pobič sem star šele 18 let 6950
Pobjarte se, hduabe 5179
Počakaj me Mina 4624
Počaki Lovrè 7653
Počasi ti tat 3326
Počasi zagodite 3651
Pod durmi sva stava 3904
Pod farovž bi v vas hodil 2537
Pod gajnkom sva stala 3902
Pod gankam sem stav 4357
Pod hanjkam sem stav 2815; 3345
Pod humperščim hradam 2805
Pod Humperščim muestam 2613
Pod kolter b' ga djala 3470
Pod korenom Dunav bije 882
Pod kvancam, pod kvancam 3360
Pod lipico sim stal 4476
Pod lipo l'po 8572
Pod lipo se joka 3731
Pod lipo sim stal 4477
Pod ljubljanskim pa mostom 4038
Pod mostom je voda 3304, 27
Pod Nemškim tam Gradcem 3155
Pod okencam stanje 3416
Pod okence pridem 3497
Pod oknam je mraz 3469
Pod oknam sim stao 3403, 903
Pod pertam potaplam 3480
Pod podom 8173
Pod podom sidin 8022
Pod Prajsam pa ni britofa 714
Pod sedlom je šimelj 2631
Pod streho bom mlatil 4623
Pod visočim Obirjam 4253
Podaj duša, kaj si obečala 1329
Podam ti roko 4254
Podklanška vasica 2565
Podperda 8038
Pogačo bom jedev 4046
Pogledaj, o človek 6178
Poglej mojo Mico 2825
Poglej tega Grogorja 5571
Poglej ti, človek 6451
Poglej ti en človek 6185
Poglej že Radeckiga 7209
Poglejmo vsi ljudi 6440
Poglejte, glejte, kaj je tam 4967
Poglejte, kaj je tam 4969
Poglejte kristjani 7181
Poglejte mi moj kvobčeč 5261
Poglejte mojo 2876, 80
Poglejte ta pueba 2953
Poglejte, vi mamka 3505
Poglodal, polizal, pomil 7791
Pogruntati ne morem 7198
Pohlöjte mojo 2879
Pohlöjte ta lumpa 6053
Pohlöjte ta pueba 3642
Poj, črni vran 8008
Poj, tiček moj 2997; 8001
Pojbič, kam greš 8075

Pojbiči, domo 3548
Pojdam na rute 3951
Pojdam v rute 3950
Pojdem na Štajersko 1721
Pojdem na Vransko 3781
Pojdem pobič v Kranj 2550
Pojdem tje gori 2558
Pojdem v Gorico 3163; 4622
Pojdem v planince 2963
Pojdi löjč, pojdi löjč 3423
Pojdi mov, kaj boš tukaj svonov 4465
Pojdmo spat 6614
Pojmo, poglejmo, kaj tam gori delajo 6441
Pojd'va, pa pojd'va 2557
Poje černi kos 943
Pojej mi, črni kos 945
Pojmo le h gostiji 978
Pojmo drebi, fantje 1916
Pojmo spat 6597
Pojte drobne tice 1867; 2119; 6172, 557
Pojte semkaj, tiste žene 8401
Pojte, tice 6271
Pojte, tičice 6272
Pokaj s' šla, ljubca, rožce brat 3947
Pokla puška spod Budina grada 892
Pokrivača 8086
Polč vinca sim kupov 4112
Poleg navade stare 5611
Poletelo golubovo jato 1052
Polje je široko 1360
Polka je vkazana 5227
Polonca, zlet 7984
Polžek leze v ogledi 999
Polžek nese v malin 8000
Pomajte mi pet 2143
Pomlad prihaja, vse živi 6852
Pomlad vesela še živi 6849
Pomoz Bog 4743
Pondeljek se približuje 8425
Ponižejte se, vse gore 1575
Ponuč se m' je sajnalu 7403
Popotval bom 1629
Popölam pšenico 3164
Poprej ko se bom na pot podal 5415
Posluhni, ljuba toti glas 6810
Poslušaj, Juri ti 4819
Poslušaj moja breča 8442
Poslušaj, poštena nevesta 5285
Poslušaj, preljubi kristjan 6356
Poslušaj, ti verni kristjan 6353
Poslušajte da, vsi ljudje 345
Poslušajte, fantje, ta žalostni glas 5408
Poslušajte, kristjani 348; 7182
Poslušajte, mladi ljudje 6362
Poslušajte, vi pürgarji 7267
Postni čas se približuje 8237
Pošto si se podbočila 8410
Pošušej, poštena nevesta 5284
Potipi, potapi 3230
Potočil Ježuš zlatu jabuku 5042
Potovci ha, pomovzi ha 5162
Použ je na hujda zvir 8623
Povej da mi, ljubi 3240
Povem ti, Merjanka 3284
Povsod sem že hodil 2149, 450
Povž, pokaži roje 7996
Povžarija, dovga vas 8616
Pr cerkl, pr far 8665
Pr totoj gostiji 5337
Prapölica poje 3458
Prasica lažljiva 3439
Prašala ga nisem 3581
Prašmöntani pijanček 6052
Prat, prat 8071
Prav fletno je po zim 8345
Prav frišno je jutro 7022
Prav žalostno sem djal 1470
Precartan moj šocja 3094
Precartan moj šocli 3093
Pred altarjem, pred farjem 4615
Pred Dunejam toljko polka leži 23
Pred durmi je češnja 3760
Pred durmi je vahta 3759
Pred durmi sva stava 4263
Pred hišo je lašta 3465
Pred je peva prapalica 8249
Pred pragam je lipa 3285
Pred suh bo žleb Drave 3041
Pred svetim votarjem 4927
Pred tabo en glažek vinca stoji 5718
Pred vratmi je stala 4114
Pred vratmi vam jabka zrasla 5103
Predi čerka moja 1196
Predolga je rajža in temna je noč 6461
Predrte trske 8104
Prehentani Jaka 8501
Prek polja greta fanta dva 2069
Prekrižaj da, mati, dete 294
Prelepa cesta oglajena 4912, 19
Prelepa je cvancgarca 2855, 2893
Prelepa je Micika 2893
Prelepa moravška fara 6758
Prelepa si, pomlad zelena 6865
Prelepa si, roža Marija 6545
Prelepa Vida je pelnice prala 74 a
Prelepi lokaški grad 7106
Prelepi moj kosmačin 3003
Prelepi moj mili mož 6345
Prelepi moji pantelni 5462
Prelepi moji sosedje 5390
Prelepi Tomažč 3231

Prelepo hčer 'ma hauptmanca 38
Prelepo ime Lojzek 5671
Prelepo poje černi kos 957
Prelepo pojeta zvonova dva 1189
Prelepo široko pole 671
Preljuba dekle ti 6928
Preljuba fara petrovška 6813
Preljuba karšenca 7750
Preljuba kranjska dežela 6920
Preljuba mamca vi 6932
Preljuba moja kršenca 7751
Preljuba moja mamca Vi 8288
Preljuba moja mamica 835, 42
Preljuba nevesta 5307
Preljuba si ti pomlad 7223
Preljuba soseda 7749
Preljuba tička drenova 987
Preljuba vinska trta 5507
Preljuba vinska trtica 5498, 512
Preljube sestrice 8260
Preljube srotice 8269
Preljubezniva mati vi 8286
Preljubi dekliči, povedal vam bom 8274
Preljubi gostovenci vi 5381
Preljubi kerstjani 6501
Preljubi moj bratarc 8319
Preljubi moj bratec 4821
Preljubi moj fantič 4107
Preljubi moj Francel 2259
Preljubi moj Franček 5878
Preljubi moj Jezus 6468
Preljubi moj Jezus, jest lubim tebe 6514
Preljubi moj Jurče 8680
Preljubi moj ljubček 2911
Preljubi moj oče 3824
Preljubi moj pajdaš 5658
Preljubi moj puobič 3916
Preljubi moj striček 8320
Preljubi moj šoc 3242
Preljubi moj šocle 3917
Preljubi moj Tonca 3208
Preljubi moj žönin 4106
Preljubi moji brati 4789
Preljubi moji svati 5288
Preljubi svet Kurent 8400
Preljubi sveti božič ti 4741
Preljubi svet Lenart 8548
Preljubi sv. Mihöj 8551
Preljubi sv. trije Krali 8276
Preljubi tovariši vi 1720
Preljubi vi svatje 5286
Preljubo dekle 2657
Preljubo dekle moje 2112
Preljubo dekle ti 6933
Preljubo veselje 4571
Premila dolinca 2859
Premisle, nebesta 5306
Premisli, o človek 6341, 452
Premislite da vsi ljudje 6352
Premočno mi je germelo 6778
Prepelica pojé 3459
Prepelička prepeluje 2287
Presneta bod kosarna 7010
Presneta kosarna 6996
Presneta ljubezen 4518
Presnete trske 8103
Presneti sovdati 7031
Presnieta kasarna 3965
Presveti tri kralji 4955
Prešembrana kosarna 7008
Prešmejntran muj šuocelj 4557
Prešmencana Zila 3309
Prešmencane citre 3660
Prešmentan petelin 7006
Prešmentan Tirolc 2906
Prešmentana baba 3858
Prešmentana dečla 4095
Prešmentana ljubca 3472
Prešmentana Marička 1915
Prešmentane babe 2446
Prešmentane citre 3663
Prešmentane lujtre 3473
Prešmentani Jaka 8500
Prešmentani pijanček 5809
Prešmentrene tejšne Kranjice 1609
Preuboga duša, kam boš šla 6201
Preuboga porodna žena 340
Prevozke so stezice 1785
Prezgodej je snoči 3545
Prežvežgujte, drobne ptice 1866
Pri belem gradu Anzelj mlad 2157
Pri brumneh otruečeh 5401
Pri dečli na oknu 3148
Pri durcah je tema 3466
Pri fari zvonovi prav milo pojo 6959
Pri godcih pri vinci 4378
Pri log' ano hišco imam 1014
Pri mojemu srcu 4607
Pri nas na Gorenjskem 3506
Pri solncu, pri luni 3258
Pri solncu rumenem 3257
Pri studencu je stala 3738
Pri svetim večeri 4824
Pri vodi je stala 2786
Približujejo se časi 6983
Pridaš po noči 3241
Pride nedelja jutru 7057
Pride, pa dol se vleže 3521
Pridem pod hankčič 3402
Pridi, prid' moj ljubi, k meni 2085
Pridi, rudeči vuzem 7848
Pridi, sv. Juri 5002
Pridušal, prisegal 3042
Prijatelji, koji smo skupa 5624
Prijezdili so Turki tri 145
Priletel je en tič 4831
Priletela je tičica 5333

Priletite, drobne ptičice 1870
Primi, Micka, glažek v roke 5865
Primorkinja konja jaše 906
Prinesi nam šibo in hlod 7795
Pripeljali so formani 5722
Prisegli smo tako 7024
Prisijalo je solnčice 7157
Priša cesarski pot 6784
Prišel bom pod okence 2010
Prišel je fantič do ljubice svoje 1814
Prišel je pod okno jispino 722
Prišel sem pod okence 1778
Prišla je anajsta ura 6375
Prišla je miška iz mišnice 965
Prišla je neka huda zvir 966
Prišla je pepelnica 8245
Prišla je pošta iz nebes 6221
Prišla je pošta ta 57
Prišla je smrtna ura 6337
Prišla je spomlad vesela 7246
Prišla je štima od nebes 6235
Prišla je vesela spomlad 6850
Prišla je zadnja ura 6339
Prišla sta fanta dva 1403
Prišle so nove postave 6789
Prišle so pismice 6312
Prišle so z Graca cajtinge 6802
Prišle so ženjice 7261
Prišli smo, spet pojdemo 5430
Prišli smo vas pohoditi 4932
Prišli so fanti z Bisterce 7900
Prišli so humperšči beriči 6781
Prišli so k meni 6770
Prišli so novi patentje 6788
Prišli so, prišli 4942
Prišli so Turki h'di 94
Prišlo je pismice 843
Prišlo je pismo z Gradca 6350
Prišlo je, prišlo povelje 7091
Prišo je tisti dan 6761
Prišov sem, našov sem 3481
Prišva bo ura 6165
Pritekel pod oknice 3443
Prjatli skupi pridemo 5777
Prjatu, kaj prašam te 6677
Prjatu, kod si huadu 5749
Prle si me vidla 4194
Prleta je pisan vtič 797
Prleteva ja druabna tička 5903
Prodiplale diple javorove 922
Prosim te ljubca, ustani mi gor 1486
Prosim vas, svati 5289
Prosite, molite 4707
Proso je omela 3968
Prošel je pisani vuzem 4987
Prošlo je medvedovo 5158
Prošlo jeje devet godin dana 59
Prou luštnu je po zim 8344
Prov vsi stdeanc sa se posušli 7615
Prstan mi je zlati 1050
Pršel sa ldie naznáni 4962
Pršla je tajista ura 6377
Pršla je wura 2088
Pršle so nove novice 6790
Pršli sa niekšni potenti 6787
Pršou je lonščoupot 6783
Pršu bo svet s'bot večer 2391
Pršu je taisti dan 6769
Prtekla je Veronika 6186
Prva beseda Ježušova 6588
Prva božja oj zapovet 6683
Prva je ura te noči 4869, 74
Prva kugla priletela 7201
Prva kupica 5657
Prva ura te noči 6686
Prva ura v noči 6655
Prva urca odbila je 6301
Prva zapoved zapove 6684
Prvi glažek bom naliv 5326
Prvi večer gospa večerjala 7534
Prvo leto služil 7518
Prvo noč je slanca padla 6305
Prvo večer gospa večervala 7533
Prvu uru se prporočimo 6656
Pšenica je falava 7235
Pšenico sem mlatil 3648
Pšeničko sem žela 8370
Ptica je prletela 1241
Ptica lepo poje 6151
Ptice, jaz vprašam vas 2404
Ptice pod nebom lepo žvinglaju 2318
Ptič se gorci približuje 7262
Ptiči so se ženili 974
Ptičica poje, po zraku leti 6148
Ptičice pojejo 1938
Ptičice pojo 1650
Ptičice pojo, rožice cveto 5901
Ptičice prašajo 6308
Ptičice v zraki letajo 1023
Ptičice vprašajo 6309
Ptička mi sedi na veji 7228
Ptička veselo nad hiškom žvrli 7047
Puabč' se zbirajo 7168
Puabi smo mvadi 2423
Puabič driemle 3597
Puabič je djal 3701
Puabič, kna stuej tovne 3467
Pubi k žolnirjam pojdejo 1676
Pubič je peršol 3347
Pubič mi je k Urši hodil 726
Pubič moj je šol v planina 241
Pubič moj, kada še kej pridaš 4211
Pubič, ne suči me 3637
Pubič seka smreče tri 220
Puca, dokl si mlada 8254

Pud svet banderce zapisu se bom 6463
Puebi, le lumpöjm 7348
Puebič je liep 2940
Puebič, kna puej taku 4558
Puebič, koj pridi 2694; 3233
Puebič moj fleten je 2943
Puebiča dba 4335
Pun veselja danas dan 5579
Pusti me zmeram 2679
Pustim ga lepo pogriesat 7909
Pustiva me je 4203
Pušelček bi delala 1531
Pušico na ramo djal 7017
Puška je težka 3993
Puškico bom na ramo djao 7064
Puško jaz kupu bom 1939
Puško na ramo 6734
Puštuci, hruštuci 7725
Puzobl, k maš dobre zobe 8445
Puž začel je gaziti 8624
Puž — muž 7998
Pvačov bom möžnarja 2023
Pvaninčica me sreča 3110
Raca bica 8174
Račji klun 7588
Rad b' to vedu 7092
Rad bi hotel vedit 4964
Rada b' ga imela 4709
Rada bi dava 2477
Rada bi movköj šva 4028
Rada bi te mela 4104
Rada bi tukaj bla 4027
Rada bi v klošter šla 2356
Rada me 'maš 4214
Radecki je bio en fajn gospod 7214
Radecki ima sivo glavo 7204
Radecki sivo glavco ma 7206
Radmerčanje rano stanjujejo 8608
Rajat bi šva z meno 4094
Rajej, črni kues 7477
Rajši bom zibava 3728
Rajžej duše 385
Rano stane mladi junak 1063
Rano vstala, tanko prela 441
Rase mi en lepi zeleni bor 1365
Rase rožmarin 2320
Rase vinska rozga 915
Rasi ruožmerin 2390
Rasla mi je trava detelina 5446
Rasla trava kraj Zemuna grada 7002
Raslo mi je jedno drevce 1274
Raste detela 6120
Rasti Kata 865
Rasti mi, rasti 1219
Rasti kropiva 4954
Rasti pomaranča 923
Rasti roža 1112
Rasti rožica rumena 1413
Rasti, rožmarin 1147; 6250, 681
Rasti trava deteljina 5439
Ravnaj mi, moj mili 1399
Ravni, ljubca, pušeljc 1608
Raz cesto an kamen 3332
Razpodite se megličice 1868
Razšajdovönje 3930
Rdeča je res na moč 3536
Rdečo ma lice 2881
Reci: Kaj? 7930
Reci: Sikerica 7931
Recite, kar očte 3843
Regament po cesti gre 1556
Repa in fažol 7892
Res ni hujšega na sveti 8409
Rešite se, rešite 5155
Revež, kaj sem storil 8462
Reži, reži kosa 7257
Riba po morji plava 493
Rib'ce po murj' pvavajo 1024, 386
Ribči ribe love 117
Ribica pvavajo 8190
Ringaraja 7960
Rinkco talam 8162
Rinke ropočejo 4684
Rjušca prekratka 3397
Rodila zemlja trseka 6076
Rodno je nebo zvezdami 6078
Romar se spravlja na božji pot 190
Romari jen romarce 6687
Ropret iz Kaplje vasi 8607
Roža cvela blizo Dunaja 1119
Roža je ocvela 1356
Rožica na polji cvedeva 6123
Rožice cvetejo 5272
Rožice lepo cvetejo 2041
Rožice vse cvetejo 6125
Rožmarin se je posušil 2315
Rožmarin tüdi man 2757
Rožmarinček se je posušil 1614
Rožmarinovo jutro 3558
Rožo pokažem 4586
Rudeča je bila 4657
Rujno ovo vince 5533
Rump pogostoma v hram 6039
Rumpum, rumpum 5606
S angelci pojem, hvaležno čestim 4797
S Bogom, gospodari 5426
S Bogom, parec i pajdašec 6347
S ciehvam podjane 3071
S črnilom, peresam 4043
S kolci leži cesta uglajena 6418
S trem križem dval ležem 6653
Sabljico sem že nabrusil 7097
Sabola smo prosili 8639
Sadila sam bažulek 5311
Sadila sem rožmarin 5314
Saj či löpše reči 2826

Saj dote velike 4646
Saj mamca so djal 4676
Saj ni lepšega na svetu 1765
Saj nisem bogata 3915
Saj nisem koj taka 2460
Saj nisem sam kavža 3748
Saj nisem šel v vas 4377
Saj nobena ni taka 2913
Saj pojem, pa ne z veseljem 4570
Saj s' lep 2651
Saj sem pravil mnogokrat 2216
Saj sem ti prej pravov 3887
Saj si slišol in vidol 3430
Saj še tice pojo 3318
Saj še vsolöj pröj svita 3539
Saj vem, čigav si 2665
Saj vem, de sem draga 3179
Saj veš, da sem jaz revež 4810
Saki svoje piti kupi 1250
Sam Bog no sveti Peter 622
Sam Bog ve, kako je to 6129
Sam enkrat sim rekev 4078
Sam Oča nebeški 6141
Sam zlodi bi biv 3704
Sama sem 7873
Sama spoznam 4159
Sava 'no Drava 3092
Savca noj Dravca 1749; 3998
Savica predere 1747
Sbila, sbilica 7886
Scer pravjo mi mamca 3049
Se an holcar lih vsieka 7272
Se davno mrači 1994
Se döčva štima 4315
Se fantje vkupej zbirajo 83
Se je rinka zlomila 4201
Se je španič ožönov 8373
Se je veselo, kaj živi 2375
Se joka, zdihuje 4552
Se kralj Matjaž oženil je 1
Se ljubezen razšajda 4066
Se me döčva sramuje 2912
Se na okno naslanja 3383; 4560
Se pa vpijanim 6042
Se piše jen tud se bjàre 6694
Se suče v roc' 3639
Se svjeti bjeli dan 4885
'Se tičice visok leču 1926
Se začelo že zoriti 1850
Se že davno mrači 1996
Sedaj je prišel tisti čas 6904
Sedaj smo začeli 5402
Sedem kar dni 3449
Sedi loga sredi loga 934
Sekaj smrečico 1580
Sedi luga na kraj luga 960
Sedöj sem pa puebič oženov se 8396
Sej mi kaj ne fali 4216
Sej, sejaj 8054
Sej sim te štemala 4368
Seja — pluži 8051
Sejaj solnce 8164
Sejali smo bažulka 5310
Sejančki mlinar 8614
Sejej bejžolek 5316
Sêljan vrtomêljan 7731
Sem ajdico žela 3118
Sem an paveršči sin 6054
Sem bauer velik 7233
Sem bil na Štajerskem 5562
Sem bila neumna 4715
Sem biw včera na semenje 1035
Sem bla stara 12 let 6046
Sem citre bil kupil 3613
Sem čriez huro ves hodov 3259
Sèm daleč perjezdov 3775
Sem deklica čedna 4332
Sem do laške Gorice 3960
Sem dolgo študiral 2436
Sem fantič mlad 6948
Sem fantič še mlad 6980
Sem fantič urlavbar 2742
Sem foral na Kranjsko 4073
Sem forman, sem formanski zdej 4272
Sem furov po cesti 4072
Sem furman na cesti 4356
Sem furov pšenico 3167
Sem hoda po polji 3053
Sem hodil na trato 3120
Sem hodil okoli 4467
Sem hodo na goro 2469
Sem hodov k tebe 4193
Sem hodov po Selah 2449
Sem hodu na goro 4299
Sem hodu po polji 8376
Sem hodu za njo 2698, 701
Sem jaz majcen fantič bil 700; 8197
Sem ji kupil čevljice 1249
Sem ji miheno rekol 4076
Sem jo prvič poprašal 4079
Sem kajžo zalumpov 2745
Sem kelnarco ljubu 2511
Sem kelnarco pvačov 3692
Sem kugelco vrgel 3761
Sem kupov kozo 8019
Sem lahko vesela 1638
Sem letu, sem padu 7412
Sem ljuba no mlada 3243
Sem ljubico zbrav 4101
Sem majhen fantič 2749; 3333
Sem malo zadremal 3081
Sem mislil snoči v vas iti 1802
Sem na borna dekle 3847
Sem na pvanino v ves hodiu 3339
Sem na selo v vas hodil 4057
Sem okol svetga Mohorja hodu 7775
Sem pa hodov za njo 2700

Sem pa mlineč nasuv 3549
Sem pa mogla slišati 4442
Sem pa pobič še mlad 3945, 81
Sem pa pobič z Gorjan 2601
Sem pa poljubil jo 3519
Sem pa puabič mvad 3982
Sem pa puabič pri dečli biv 1908
Sem pa puabiče meva 4352
Sem pa puba pustiva 4443
Sem pa puebič vasev 2778; 4425
Sem pa snuči ves biv 3598, 608
Sem pa snueči pri döčli biv 1907
Sem pa v Kotel v vas hodil 3337
Sem pa včasi ves hodov 2761
Sem pa videl eno 2780
Sem pelal po cesti 4069
Sem pobič d' vrh glav' 2710
Sem pobič star šele 18 let 6972
Sem pobič Steržičev 2492
Sem priša v Štajersko 5563
Sem prišov pod okenco 1743
Sem pubč oženjen 3989
Sem pubeja imela 4351
Sem pubič Kraljičev 2491
Sem pubič še mlad 6974
Sem puebič urlaybar 2743
Sem pušelč nardila 4181
Sem Rajbenčan Urban 8657
Sem rajtal študirat 2429
Sem rajtu te ljubit 3833
Sem raz Uašče perleteua 8028
Sem rutič predav 7236
Sem se lahko navadil 3257
Sem se hore prabudov 3518
Sem se mislov žöniti 3262
Sem se oženov 8377
Sem se reveš oženio 8481
Sem se v cerkev napravljala 6243
Sem sinoči pošto dobil 1932
Sem sinoči pri dečli bil 1519
Sem snoč v vesi bil 3602
Sem snuči ves biu 2816; 3340
Sem še komaj kure pasla 2777
Sem še mihen pub biv 2776
Sem šel na figov drev 7790
Sem šel na ravni cestici 8196
Sem šel preke Ljubljanci 7400
Sem šocja imela 4278
Sem štramva narava 8473
Sem štrukelj popadel 7413
Sem šu po dolinci 8595
Sem šva, sem pustiva 8030
Sem tekel po trat 7788
Sem tekla po trat 3141
Sem trikrat zrekel 4470
Sem trudna, zaspana 3371
Sem u kamerco peršev 1895
Sem ubogo dekle 3846
Sem v Celovc primarširal 7020
Sem v Celovci študirov 2432
Sem v Gorje v vas hodil 4057
Sem v Šiško vas hodil 4061
Sem v vasi snoč bil 3607
Sem vesel na svet 8209
Sem videl edno 2779
Sem vinca ji kupu 4111
Sem vozo v Tirol 3169
Sem vriskav, sem pokav 3442
Sem vsolöj rad žvižgov 4325
Sem zjutraj zgodaj vstala 1513
Sem zmeraj mislila 1424
Sen bla stara 7 let 278
Sen jo videl per potoce 5218
Sén mi nè pubič perletí 1245
Senjani so lulo podignili 253
Sestra šiva 873
Si biva mojá 4144
Si grozno štimana 4453
Si hodiv za mano 2684
Si ja šocel ti moj 4382
Si kuharca stara 4047
Si lepa, si mlada 3786
Si s tistega kraja 7912
Si ti huenaha meva 2669
Sij, ori 8053
Sija sunčice 6639
Sijaj solnce 5136; 7842
Sijaj solnce, tam dalječ za goram 7140
Sijaj solnčice 2350; 5132
Sijal jesem jer šenico 1279
Siku, diku damoli 2585
Silna vojska Sremom prodje 918
Sim bla lepa rožica 1999
Sim deklica čedna 4331
Sim ena revna deklica 8299
Sim eno čudo videl 8234
Sim lična, sim mlada 2637
Sim ljubico ljubil 4175, 428
Sim ljubico zbral 4101
Sim peršov pod okno 3453
Sim pervo leto služil 7528
Sim pobeč mlad v samskim stan 8189
Sim pubča imela 4350
Sim rekel, sim djal 4617
Sim se postarala 3654
Sim se s'rota omožila 109
Sim snoči v vasi bil 3605
Sim šel gor na štalca 3476
Sim šel gor po griču 3740
Sim šel na konc brajde 3740
Sim v Mengeš v vas hodil 4059
Simon Cirenski 8668
Sinek Dominek 160
Sinek Ferjanek, kaj tebe fali 162
Sinek je na pojstvi vekol 296
Sinek moj Martinek 163
Sinko Marko se je ženia 203
Sinko Vanko 159

Sinoč sem dobil pismice 3205
Sinoč sem jest vas biv 1518
Sinoč sem rajtal v vas iti 1532, 801
Sinoč sim pa tako djal 2080
Sinoči je bil lep večer 689
Sinoči sem dobil pismice 1508
Sinoči sem en glas zaslišal 2196
Sinoči sem na vasi biu 3606
Sinoči sen na vesi bija 2111
Sirmak günak touži 1159
Sirota je ta 3890
Sirotica sim zgubljena 8228
Sivi sokol leče 851
Skoči kolo, da skočimo 5188
Skopec, žabji gobec 7867
Skor bo večna noč 3271
Skovati ukazal 4621
Skoze wokno bom pokukal 4814
Slabo gospodarim 8510
Slabo jez kmetujem 8509
Sladko je vince 5535
Sladko je vince z visoke gore 5675
Sladko vince, pojdi v me 5880
Slamnata streha 2977
Slana je padla 2560
Slanca je padla 2563
Slaviček poje 6401
Slišal sem bobnati na glas 5279
Slišal sem eno pismo brati 7080
Slišal sem no žensko štimo 2198
Slišal sem patente brat 1541
Slišal sem ta šunder glas 5281
Slišal sem tičke pet 695
Slišal sem tičko prav žalostno pet 6892
Slišov sem eno štimo 8233
Slišu sem u gojzd kukuco pet 5525
Slušajte, kristjani 6800
Služit me zove 955
Sma prišli prad ne vrate 4730
Sma se braci skop zbrali 5913
Smeh, maček vleče dugi meh 7852
Smeh po koteh 7853
Smerekovim hišnikom 6016
Smiljakom gora jograjena 5453
Smo bili na gori 7414
Smo bratci vince pili 5907
Smo fantje vas'vali 3320
Smo hodili po pueli 3698
Smo kresa kurili 7797
Smo lumpje, smo lumpje 2422
Smo pa na vertu rožce brali 6369
Smo pa puebi kup zbrani 3317
Smo pa puebi mvadí 4276
Smo prišli ino pojdamo 5429
Smo sami tri špani 2459
Smo sladko vince pili 5904
Smo šuštarje prosili 8649
Smo trlje bile 7280
Smo učakal cajtov tacih 7174
Smo v Kani Galileji bli 5360
Smo žnidarja prosili 8640
Smo žnidarje iskali 8641
Smrečica posekana 1581
Smrek'ca je posekana 1583
Smrt je suha, pa je bela 6290
Smrt mi že na duri trka 6247
Smrt mi že na vrata kljuka 6281
Smrt na duri kluka 6135
Smrt na vrata potrkla 6280, 379
Smrt na vrata potrkljala 6374
Smrt pride na dveri klukat 6245
Smrt si neusmilena nekaj storila 6336
Snoč bil sem pri nji 3047
Snoč je bil, dav' je šel 3299
Snoč je bil, pa je šel 3296
Snoč je bla enajsta ura 6372
Snoč je kaj luštno b'lo 3270
Snoč je obljubil prit 3301
Snoč mat' so mi rekli 3181
Snoč, okol enajste ure 6368
Snoč sem jo vprašal 4081
Snoč sem mislil v vas iti 1535
Snoč sem slišal eno štimco 2193
Snoč sem šel k moji lubci vas 2106
Snoč sim ljubici poročil 1956
Snoči je biv tak oblak 6941
Snoči je enajsta ura bila 6376
Snoči ob jednajstej uri 6387
Snoči pa je slanca pala 1231
Snoči per lunici 2273
Snoči sem biu prav lušten, vesev 2091
Snoči sem čua glas 4454
Snoči sem čul čudni glas 8229
Snoči sem jaz na vasi bil 1534
Snoči sem jaz z rajže prišel 2120
Snoči sem na vasi bil 2252
Snoči sem pod oknom stavu 8525
Snoči sem slišal kaj novega 2184
Snoči sem stav v enej vasi 1576
Snoči sim na vasi bil 2107
Snoči smo neznano hodili 6140
Snoči smo rajali 7875
Snočka je prav žmetno blo 7785
Snočka mi je pismo došlo 6786
Snočka sem na vasi bil 2251
Snočka sem si ja kvar včinia 2110
Snočka si je Gjuro lubico dopelal 867
Snočka smo na vesi bilí 2109
Snočkaj mi je slanca pala 2190
Snočkaj pa je slanca pala 6809
Snočkaj sem se jokala 5263
Snočkaj sem v eni vesi bil 2224

Snojka sem na štima slišal 2199
Snuči sem na vahti bil 1533
Snujka je luštno blo 3885
Snujka si ležal 4464
So citre rumene 3616
So dro lepše dekleta 4277
So dro mrzle vodé 2968
So durce zaprte 3452
So fantje skup peli 1892
So hribi visoki 2959
So hribi v'soči 2586
So me kelnarce mele 2762
So me napravili 8374
So nam pravili 4739
So pa avbičce rodeče 4293
So pa bli lpi puebi 3435
So pa dunje noči 3392
So pa fantje zgodaj vstali 2289
So pa štölöli me 3935
So pa temne noči 3973
So pesmi okrogle 4723
So prišli do kovačnice 8634
So prišli novi patenti 6793
So rekli ljudje 3762
So rotarce okrogle 2546
So še le slišali vriskati me 3600
So še mamca, mamca 2641
So še mimica, mamica 2642
So še rožce v hartelnu 3910
So travniki zeleni 2311
So zvezdice mglale 4495
So žalostni časi 4577
So že rožce v vrtiču 3911
Sok boš klepala 3189
Soldaški stan je kakor dež 7096
Soldaški stan prihaja že 6985
Soldat sem zapisan 3931
Soldati maršírajo 1555
Soldatje magširajo 1560
Solnce je žalostno 681
Solnce jel se nam je nižat 6913
Solnce mi gori rajža 7145
Solnce mi izhaja 7143
Solnce mi se doli niže 6908
Solnce mi zahaja 3460; 7158
Solnce milo rajža 7142
Solnce nam doli gre 1707
Solnce se je začelo nižat 6911
Solnce se že ponižuje 6915
Solnce sije, dežek gre 7818
Solnce sije, luč gori 5711
Solnce z za gore gre 2017
Solnce za goro gre 680, 93
Solnce začel se je nižat 6909
Solnce že doli gre 1880
Solnce že za goro gre 2270
Solnce že zahaja 7147
Solnčice mi rajža 7148
Sonce gre za goro 7595
Sonce mi doli gre 2012
Sonce mi sija 3091
Sonce nam doli gre 2011
Sonce sijalo bo 5665
Sonce sije, pa dež gre 7763
Sonce že doli gre 2015
Sonce že gori gre 683
Sončice mi rajža 7150
Sončice za goro gre 684
Sosedi mrmrajo 3842
Sosedov, sosedov 3755
Sova je na vejci 1006
Sova sedi na bukovem panju 7496
Sova sedi na panjičku 7469
Sova sedi žalostna na panju 7460
Sova si krika 1267
Spale lube dve 1034
Spava Janko pod Jablanko 856
Spaval je dopoldan 7782
Spaval sem dopoldan 7783
Spazila sem Janka 2342
Spevala mi Mara, da je gora čula 877
Spi — diklič pod grmič 8047
Spletvaj ljubca, pušeljc 1610
Spod Francoza gredo povelje 7189
Spod javora vu livade 1717
Spomlad je prišla, vse cvetè 6846
Spomlad je razcvetena 6844
Spomlad prihaja, vse živi 6845
Spomlad prihaja, zeleni 6853
Spomlad se bliža, zeleni 6854
Spomlad se že približa 6843
Spomladanski cajt nam veselje daje 6831
Spomladi vse se veseli 6848
Spomni se, oh luba moja 1989
Spomni se, prelubo dekle 1988
Spravljajte se, devojčice 5039
Sprebudite se, kristjani 4828
Sprelepa ta Kropa 8576
Spreljuba mati božja 505
Spreljuba si, spomlad zelena 6875
Spreljubi moj stric 3677
Spreljubi moji fanti 5248
Sprevod mene, draga 5449
Sprevodi me, Gjuro 5448
Sprotletje se nam bliža 6861
Srajčco mam strgano 2910
Sraka ima dolgi rep 7971
Sraka regetala 8006
Sraka sedi na grančici 7972
Srcé boli 4582
Srce je žalostno 6306
Srce moje, kaj tuguješ 1646
Srček, koj pridi 3217
Srček s krompirja 7874
Srčice moje 3987
Srčni veseli glas 5567
Srečen večer, srečen dan 5376
Srečna si, pomlad zelena 6867

Srečna štalica betlehemska 4800
Srečno, oča ino mati 5421
Srečno, ljubca moja 2059, 194
Srečno, štajarska dežela 6890
Srečno tota ves 6918
Sred velkega altarja 5884
Srieda, sobota 3303
Sriedi mojha srca 1195; 3005
Sriedi naše vesi 2812
Srutej sem jaz 7344
Sta Sava jen Drava 1748
Stal se jesem v jutru rano 1054
Stala sem se rano ranivo 1165
Stala sem se rano ranjeno 1162
Stante dekliči 1837
Stante gore, mlada gospa 5119
Star dödöj 5242
Star Lah se je važeniu 8605
Star se šeće po palači 1067
Star Vah, stara Vahinja 71
Stara baba gobe žanje 7762
Stara baba, hopsasa 7609
Stara baba, rom pom pom 7606
Stara baba ropoti 7835
Stara baba, suha cev 7557
Stara baba v škalujej 7605
Stara je cvancgarca 6008
Stara je dbajsti liet 4698
Stara je majka justala 1436
Stara ljubezen 4068
Stara majko, hvaljen budi Bog 4991
Stara mi majka šetala po gori 901
Stara mi majka po gori šetala 899
Stara se majka justala 168
Stara sem dosti let 6316
Stara sem ratala 3656
Stara sem, slaba sem 3655
Stara žena prebogata 610
Stari Drejec pomočnik 7602
Stari Jakob igle kuje 7451
Stari Janko igle kuje 7450
Stari Klemen 8105
Stari moži pravijo 5523
Stari oče, stara mati 2164
Starši so me gor zredili 5302
Starši so vaji gor zredili 5327
Stenica pa nam gori gre 7969
Stezica je vglajena 1393; 4914
Stoj' mi lipika 799
Stoj' mi ravno polje 665
Stoj mi, stoji zlato nebo 6634
Stoja lepo polje 5855
Stojaj mi ravno polje 5956
Stojaj poljece 795
Stoji bela Ribnica 93
Stoji beli grad 86,112, 118, 123, 129, 310, 311, 312 b, 634, 2156,
Stoji beli gradič 637
Stoji Dolina vas 133
Stoji en klošter nov 307
Stoji en skalen grad 43
Stoji en vertec lep 774
Stoji ena nova vas 134
Stoji gartelc nov 779
Stoji gartelč ograjen 5057
Stoji gora douga 640
Stoji gorica 5868
Stoji gozdič 635
Stoji grad Barbaron 642
Stoji hartelč zahrajan 794; 4926
Stoji hiša Davidova 4792
Stoji hrastov gojzd 623
Stoji jablan 822
Stoji kamr'ca 1092
Stoji kranjska gora 290
Stoji lep vrtec 509
Stoji lepo pole 903
Stoji lipa 4929
Stoji lipca zelena 758
Stoji lipica 805
Stoji Ljubljan'ca 753, 60, 71
Stoji mesto belo 12
Stoji mi beli grad 2159
Stoji mi cestica 4917
Stoji mi en pisani štampet 1268
Stoji mi gora 260
Stoji mi gora visoka 7095
Stoji mi lejpi grad 119
Stoji mi lipa 770
Stoji mi miza rumena 5853
Stoji mi nova ves 355
Stoji mi polje 155, 462, 646, 752, 1193, 1273
Stoji mi polje široko 64
Stoji mi poljece 126, 281, 282, 392, 723, 773, 807; 7770
Stoji mi ravno polè 128
Stoji mi tam visoki hrib 459
Stoji mi vertec lep 774
Stoji mi vertec moj 516
Stoji mi vrtec ograjen 1096
Stoji 'na gora limbarska 618
Stoji na polji beli grad 45
Stoji nam pole širökö 5125
Stoji nam poljece 354
Stoji nam pristava 204
Stoji pleninca 558
Stoji polje 7000
Stoji polje široko 639, 45; 6409
Stoji prebeli grad 115
Stoji pusti grad 87
Stoji ravno oj pole 5056
Stoji ravno polje 658, 62; 5064, 945
Stoji Ribnica 92
Stoji silna skala 5164
Stoji sivna skala, béli grad 39
Stoji stezica 1288
Stoji stezičica 790
Stoji široko polje 647

Stoji tam beli grad 776, 791
Stoji tam cerkva 545, 561
Stoji tam Dunaj lep 85
Stoji tam hiša malana 358
Stoji tam hrib strman 434
Stoji tam klošter lep 273
Stoji tam lipica 800
Stoji tam malin nov 362
Stoji tam pod goro 274
Stoji tam vertič zagrajen 793
Stoji tam vrtec 510
Stoji tam vrtec nov 5059
Stoji tratica 1702
Stoji turška vojska 32
Stoji vertec lep 780
Stoji vertic ograjen 782
Stoji vertič 817
Stoji Zavogle 756
Stoji zelena lipa 759
Stojte, sveta vrata nebeška 401
Stopil na barčico 3780
Stopimo na lindico 1963
Stopinjce goste 4497
Stotavžent noči 4440
Streharja sim najel 8452
Strelic je zgodaj vstal 80
Strgana kalupica 7554
Strgana kiklja 2731
Stric motovilo 8061
Stric, ujc kula maže 7603
Stričič ujčič ovčice pasel 173
Suč jo ti 3645
Sučte kolobar 8011
Sukal jo 3668
Sum olcarja mela 7274
Sunce jaše na zelenku 7843
Sunce je wžej posalo zat 7155
Sunce mi doli gre 2021
Sunce mi rajža ta doli za gore 7141
Sunce nam je i mesec visoko 164
Sunce sija, dešček gre 7831
Sunce söje 7824
Sunce za huro hre 3273
Sunce že k hnadi gre 2022; 3272
Sunce že hore hre 4348
Sva si pesmice pela 3048
Sva si sredva s pvaninko 3109
Sva skupaj ležala 3578
Sva z ljubco na jarmark hodiua 1093
Svejtli se oh beli dan 4886
Svet angel Gospodov 6405
Svet Anton ni mev kot leta tri 415
Svet Felkus se je na svet rodil 603
Svet je takšen ko 'n špital 6137
Svet Jernej mi po svetu hodi 615
Svet Lenart je majhen 8549
Svet Mikloš 7844
Svet Miklavž je zgodaj vstajal 605
Svet nam, beli dan 4888
Svet Peter in Pavel 6106
Svet svahk jmé Ježeš 6652
Svet šmar'n oblak 5178
Svet Urban je ovčice pasel 600
Svet Urh je zjutraj zgodaj vstal 201
Svet Zidorjus je ovce pasel 180
Sv. Ana gre na božji pot 422
Sv. Ana je šla na božji pot 420
Sv. Ana se je napravljala 424
Sv. Ana se napravlja na božji pot 425
Sveta Ana se poberala 421
Sv. Johana gre na božji pot 423
Sv. Katarinca po pulci je šetala 6642
Sveta Kristina bolna ležala 611
Sveta maša se je brala 7199
Sv. Nedelja je zgodaj vstala 460
Sv. Neža bice pase 7672
Sveta Vcija pet let stara 6712
Svetega Jurja vadimo 5001
Svetega Miklavža cerkevca 7424
Sveti Agac 6659
Sveti Andraž, zakaj si tak svet 8550
Sv. Anton 5247
Sv. Anton, kje si ti 8279
Sveti Anton se je rodil na svet 417
Sv. Filip in Jakop 7419
Sv. Ive kres nalaga 5192
Sveti Izidor je ovce pasel 586
Sv. Jožef gre z Marijo 4766
Sv. Jožef in Marija 4769, 75
Sv. Jožef, mož ta stari 4836
Sv. Jožef, stari možek 4834
Sv. Jura kres naložil 4986
Sv. Juri, sv. Jop 7418
Sv. Jurij potrka na duri 4998
Sveti križ, božji križ 6610
Sv. Kurent cvirn prede 7466
Sveti Marka, Marka 4999
Sv. Peter cvirn prede 7454
Sveti Peter je no mlado dete 413
Sv. Peter kolendar 7444
Sv. Peter, oča naš 7560
Sveti Peter vu raj šeće 412
Sveti, lunica 1752
Sveti se, beli dan 4884
Sv. Šent-Juri poterka na duri 4997
Sv. Tomaž se je zgoda vstal 419
Sveti Tomaž v logu leži 581
Sveti trije krali 7422
Sveti, vančno solnce 7841
Sv. Velko, brani mojo belko 5003
Sveti zlati očenaš 6572

Svetla lunca se sveti 7512
Svetle so zvezde, temna je noč 6464
Sveto nebo odprto stoji 4864
Svi se Gjurgi poženiše 1276
Svi se momki oženili 1277
Svibje, vibje polegalo 5029
Svilarica svilu prede 1737
Svitaj, beli dan 4881
Svitaj se, beli dan 4880
Svitlo sonce gre za goro 7116
Svoj oča no svoja mati 584
Svojmu očetu sim obljubil 733
Swieta Iiendrt je swieta bila 609
Šara tica 7761
Še bi biva mojá 2708
Še en angel k Mariji prleti 6436
Še en vrtec bom kupila 2235
Še enkrat bom prišel 4252
Še je šla deklica po vodo 108
Še je šla mati po vodo 89
Še je urca štiri odbila 1299
Še jutre zgodaj vstala bom 1677
Še kaj mi pravi sin božji 6124
Še le, Jezus, pojdi z nami 6435
Še le klobčič črez gančič leti 3365
Še le nižej sonce uon gre 2058
Še le noč storila se 1967
Še letos me imejte doma 4655
Še mamca, mamca 3576
Še 'na zdravljica bom zapel 5332
Še nekaj vam čem oznanit 8326
Še n'kol an rahu 3352
Še nocoj b' pri tebi spau 6916
Še nocoj bo rojen 4791
Še oča in mama 3577
Še prej v mvadah lijtah 7037
Še se je ženio kral Matjaž 5
Še sedem kni 3447
Še snoč sem jo prašov 4082
Še tica živi 6145
Še tista bo moja 2506
Še včasih sem ki delala 3828
Še više goré 2983
Šeče mi se Nanika 268
Šel bom v pvaninco v vas 2077
Šel bom v Štajerje 4093
Šel sem po enem vrtiču 2262
Šel sem po zelenem travniku 1636
Šent-Ilovo, potenfano 8106
Šent-Jakobšči puebi 8574
Šetajo se dva božja angela 397
Šetal sam se gore dole vuz bašću 1186
Šetal se je Janko po lugu zelenem 252
Šetal se je Miko mlad 153
Šetal se je mlad junak 8457
Šetala se je devojka 1340
Šetala se je Barba devojka 644
Šetala se lepa Ana 677
Šetala se lepa Jane 5104
Šetala se lepa Mara 905
Šetala se Maria 427
Šetala se mudra Katalena 861
Šetala se Nanika devojka 267
Šetala sem gori doli 1044
Šetala sem za širokim bregom 1164
Šetali se, šetali 740
Šetao se delija 1396
Šetao se Niko mlad 154
Šibrica, mavrica 7983
Šibum šibovala 8122
Šimelna imam šikanga 816
Šip, šap 5154
Šiša je materna 2923
Šiša je strhana 2886
Šiškarski birtje so kunštni 7372
Šivilje smo prosili 8642
Škampel 8159
Škantič ima tajnki glas 5280
Škoda in greh 3994
Škrjanček je rad vesel 8352
Škrjanček poje, žvrgoli 1200; 7218
Šmentana ljuba 4466
Šmentana muha (bolha) 8654
Šmentana srčnica 8417
Šmentrani puabič ti 3711
Šmentrani tišlar 3737
Šmöncana piskovca 4200
Šmöntrana döčva 4381
Šo san si po bükovji 8201
Šocej, koj, koj 4196
Šocej, koj pridi 3234
Šocej, zapusti me 4195
Šocel bolan leži 1998
Šocel je lep erdeč 4632
Šocelj po polji gre 1898
Šolnje mo šivali 7618
Šoštar me je prosa 1081
Šov sm za hripčkam 8200
Šöcöj, kna hodi 3540
Šocöj, pomaj, pomaj 3712
Šoštar bio 8025
Šoštar nočem bit 7329
Šoštari, zložte kopite iz rok 7298
Šoštar šobec 7869
Španska kraljica je bogata vdova 36
Šparej ti dnarje 3716
Špego brez glaža 5847
Špeh na olji cvrt 8087
Šta se pripetilo v Zalavarmedjiji 893
Štam dolta na cesta leži 5953
Štija 7924
Štimica vpije, štimica gre 725
Štir strope, štir pode 4091
Štiri je bu 3569
Štirje fanti špilajo 910
Štirje fantje po polji gredo 1962

Štirje jagri so zgodaj vstali 5746
Štirje jo godejo 4556
Štirje kosci mi kosijo 7247
Štirje mi godci godejo 716
Štirje voli, pet rogó 7598
Štrkovica redi 7264
Štrukelj Mertin 7494
Študent jest nečem biti tvoj 8483
Štumfke ima fain plave 2867
Šu bom na sred vasi 2078
Šu bom v Goriče vas 2081
Šugoréc kobilo brüu 8068
Šuštar je na Višni gori 8644
Šuštar me prosi, da b' rajat šla ž njim 1079
Šuštar ne maram bit' 8646
Šuštari so šli šivat 8636
Šuštarji so možaki 8645
Šuvarji podbuvarji 7696
Švaler kuči devojki po vratih 2151
Ta bert so res kunštav 7369
Ta beštja rujava 4147
Ta boben brenči 6998
Ta cesarski boben 7114
Ta cikasta krava 7935
Ta čas se mi začne nižati 6914
Ta črn tič poje 7368
Ta devica je vmàrla 6333
Ta dim, tu se pogače 7803
Ta dovta po Roži 3507
Ta döčva je moja 2508
Ta döčva je rivna 3817
Ta döčva pa pravi 44°2
Ta Dravca hre v srież 4185
Ta Dravca me nč na skrbi 4092
Ta duga Marinka 7430
Ta glašk se sprehaja 5706
Ta je kraljičica 6009
Ta lanski moj pobič 2948
Ta lanski moj šocel 2947
Ta lep ledek stan 2222
Ta Micka de moja 2514
Ta muha po poti drncla 7964
Ta mvada Terezija 3691
Ta noč je minla 4127
Ta noč je polna veselja 4795
Ta pesem je preč 4727
Ta pesem je uen poslana 8513
Ta pesem se poje 7545
Ta pijanost je nemarnost 1459; 6752
Ta pijanščna, ta nemarščna 6755
Ta prva je Trezka 4314
Ta prva kupica 5605
Ta pueba knuečam 2682
Ta stara je vmrla 7610
Ta stara Marulečka 6093
Ta svamca mora drobna bit 5641
Ta svet je tak, ko špitav 6138
Ta sveti dan veseli dan 4849
Ta sveti kruh noj rešnja kri 6507
Ta svetla zvezda, ta je vzešla 4946
Ta širok svet spričuje mi 7059
Ta tičca lpu paje 6142
Ta ura bo prišla 6166
Ta vesela kompanija 5835
Ta vojaška sablja 7118
Ta zakonski stan 8433
Ta zdravca spočeta 5345
Ta žavber dekle 2933
Taba najrajši mam 3020
Tadej boš ti moja žena 1330
Tahor n'ča pojdam 2553
Tajnonina, tajnona 8178
Tak dolgo bom plesal 3644
Tak dougu bom rajžou 3997
Tak dovh je peva 4716
Tak dovho bom spievlov 7353
Tak dovho je peva 8365
Tak drobnega hoda 4314
Tak lepe pesmi pač je ni 1467
Tak lepo gledi 1086
Tak rada bi te meva 2823
Taka je, taka 7564
Taka, k't je moja žena 8440
Taka, rečem, ni nobena 8439
Take bratce hočmo mi imeti 5646
Take puške pukajo 7171
Take si bratce meti želimo 5722
Tako bom rajov 3643
Tako majhno sem rekov 4086
Tako prav svet Pav 6136
Tako se sukam 3640
Takšne si brate meti želimo 5645
Takšno ljubo bi rad 2490
Tale rinkca je srebrna 3933
Taljanke prav lušne so 7041
Tam beli Dunej mi stoji 13
Tam čiz jizaro noj čiz hmajnico 7045
Tam dol na kraji 7706
Tam dol sem bil, tje gor bom šel 1540
Tam doli mi jeste 357
Tam doli na placu 2556
Tam doli pri Ljubljanci 975
Tam dov' za Dravô 2540
Tam ena luč gori 4848
Tam gor per kleti 5478
Tam gora limbarska stoji 616
Tam gore je zima 4229
Tam gore, tam gore 2970
Tam gore za Sočo 2485
Tam gori je jasno 4416
Tam gori na gori 4545; 7411
Tam gori po izbi 3477
Tam gori po lojtrah 3245
Tam gori v strmalci no hiš'co imam 1010

Tam gori za belo Lublano 2186
Tam gori za hramom vinograd imam 5475
Tam gori za solnčnim zahodom 1821
Tam je an strešen oblak 7129
Tam je an vàrtàc wograjen 5058
Tam je en gozdec 560
Tam je garkeljc ograjen 781
Tam, kir sonce gor gre 5801
Tam leži stezičica 54 c
Tam me stoji lipca zelena 11
Tam mi stoji beli grad 7284
Tam mi stoji en klošter nov 306
Tam mi stoji kamberca 2286
Tam mi teče voda Rajna 437
Tam na črni gori 259
Tam na gmajnci 4838
Tam na gunkrej Rima 494
Tam na kanton sem stal 3344
Tam na polj ena hišca stoji 5954
Tam na ravnim poli 151
Tam na Ušarjah ta cerku stoji 6716
Tam na zelenmo travniku 7172
Tam noter je 'no lepo polje 432
Tam noter u Metliki 7722
Tam p'r mrzelmo st'denc' 1287
Tam pri bistrem studencu 2397
Tam pri en' hiš 2567
Tam pri Kanali 7705
Tam pri sosedu sultan zalaja 1815
Tam pri Šmarni gori 6693
Tam se zmiram kadi 8368
Tam stoji en hrib strman 433
Tam stoji ena zvata posteljca 439
Tam staji gara n zelen trawnk 304
Tam stoji ena sveta gora 5163
Tam stoji gora iblanska 6542
Tam stoji gora visoka 136, 656
Tam stoji gorica 5832
Tam stoji gospod Raubar 20
Tam stoji hiša svet'ga Jožefa 458
Tam stoji kapelca 567
Tam stoji lep klošter nov 308
Tam stoji lipa zelena 82
Tam stoji Ljubljanca 761
Tam stoji no lepo ravno polje 404
Tam stoji polje ravno 5068
Tam stoji ravno polje 450; 5063
Tam stoji stezica 386, 619, 654
Tam stoji stezica vglajena 191
Tam stoji velika vas 627
Tam stoji svet tempelj 391
Tam stoji ta Sava 566
Tam stoji vertič ograjen 792; 5062
Tam stoji visok ta hrib 442
Tam stoji vrteč zelen 1434
Tam stoji zlata gora 5168
Tam stoji ni gartel lejp 4867
Tam tehre na hribcu 3797
Tam v Betanji 7420
Tam v garteljnu na roža 6529
Tam v ravnam pueli vojska hre 1573
Tam vokolj polja so bele ceste 5942
Tam za belo Ljubljanico 1089
Tam za goro 7156
Tam za goro so tri rdeče 1033
Tam za gradom so dekleta 2239
Tam za topolom 1013
Tam zad za Ljubljanco 1127
Tam zadaj za belo Ljubljano 1699
Tam zadaj za hramam 5481
Tam zelen gozdič mi stoji 303
Tambor bije, daleko se čuje 2335
Tamej so ceste nove 655
Tamkaj fantje špilajo 913
Tamkaj stoji pristavica 127
Tamkaj, tam stoji planinca 1439
Tamkaj za Čretoj ena cerkev stoji 6720
Tamkej na planinca 1437
Tamki stoji lipca 7771
Tamlè je no puljce 5939
Tamöj v kosarnci 4593
Tan sen vün gre siva megla 5252
Tan stoji ljepo polje 4751
Tancaj, črni kos 7509
Tancaj, moj Martin 7951
Tancaj srdce moje 1495
Tancali so Lašiči 7507
Tanči, naranči 8155
Tanka bo strunica 2603; 3686
Tanka sem srečal dekleta tri 1921
Tankej na polje 5952
Ta-tá! Pošto pelja 7669
Tavžent let je že minulo 6212
Tavžentkrat si ti češčena 6708
Te drobne tičice 3557
Te druje se ženijo 4653
Te hentane citre 3665
Te hohcötne črivle 8311
Te lepe daklete 2421, 40;
Te lepe, te ljube 2498
Te nisem poznala 3503
Te nisem prosila 2667,
Te nove novice 5363
Te nove zdravice 5354
Te ptičice lepo pojô 2955
Te puabič je fleten 2604
Te rajši imam 3015
Te rogamus audi nos 7437
Te sviet me kni zmotov 4498
Te šmencane strune 3659

Te t'hinske dekleta 8589
Te tičce pod nebom 5964
Te zmrdane jutro 3560
Tebe narbolj štemam 3028
Tebe narrajši imam 3021
Tebi je ime... 5678, 751,
Teče bistra voda 489, 883
Teče mi teče vodica 1498
Teče mi voda in cinglja 1497
Teče Sava, Drava 5036
Tejče hosto vlejče 7798
Tekica teče 1032
Teljanska dekleta 8600
Temna mi je nočka 1051
Temna nam je nočka 266
Temna noč, dvanajsta vura 6382
Tenka ko strunica 2603; 3686
Terdoraten oskerba 7009
Terezinka zgodaj vstala 1589
Težko se je ločiti 6294
T' hori pod horô 2966
Ti b rada me spravla 4589
Ti bi ko rajov 3681
Ti čem drkoj dajati 8478
Ti človik živiš na sveti 6128
Ti dekla miš maš 4376
Ti döčva rožiška 4650
Ti döčva šmarjöška 4651
Ti ferpant'š kuku 2472
Ti golcarji v frati 7273
Ti jezna, jest jezen 4375
Ti kurtasti pesek 3366
Ti lepa, jest lep 3803
Ti ljuba vinska trta 5505
Ti ljubi moj sosed, kaj se tebi kaj zdi 4818
Ti luba dakle 3023
Ti Martin, zaspani tič 5757
Ti maš lice rudeče 3508
Ti misliš, si lepa 2711
Ti misliš, ti rajtaš 4400
Ti moja djeklina 1775
Ti, moja naumna gvavca 1601
Ti moje dekletce 1775
Ti nedolžna cvetlica 3008
Ti nemarni ljudje 4793
Ti norska dekle 4126
Ti pa strava ostani 4529
Ti praviš, me ljubiš 4371
Ti preljuba ajdova prosjača 7346
Ti premladi ženin 5305
Ti prepantrana ljubezen 2118
Ti presneta Ljubljanca 4020
Ti presneta vesnija 3720
Ti prešenčani Jaka 8499
Ti prešmentan petelin 3544
Ti prešmentana gorjanka 4502
Ti prešmöncani pubi 4510
Ti prevzetna Tončka 3740
Ti pušterga ti 4474
Ti rada, jest rada 8224
Ti rajtaš, si lepa 4366
Ti rajtaš, si liep 2738
Ti si Joka 7641
Ti si krava belka 8156
Ti si liepa, jaz sem liep 1929
Ti si moja ljubica 2992
Ti si res lep, rudeč 4631
Ti si šoštar 7300
Ti si ta goriši 3014
Ti si tak, pa ti si tak 5217
Ti si zame prešt'mana 2705
Ti smietje pomietaš 4135
Ti so bili zgorni vitezi 47
Ti sveti zlati očenaš 402
Ti šembrana moja glava 1680
Ti šembrani petelin 3543
Ti šmencane babe 3856
Ti šmencani ludrovec 3445
Ti šmetrana ljubca 1914
Ti šmentrani šocej 4105
Ti ti tidl hojsasa 5623
Tica je priletela 564
Tica peva na te pole 936
Tica vuga lepo poje 1140
Tica vuga pa sred luga 935
Tičca le poj, le poj 3274
Tičca lepo poje 6144
Tičca perletela 551
Tičce lepo pojo 1912
Tičce pojo 1653
Tičce prepevajo 483
Tičce v luftu žvergolijo 1833
Tiček leti 958
Tiček, moj slaviček 1987
Tiček tičco vabi 3924
Tičica, golobček 5366
Tičica je priletela 570; 5910, 23
Tičica, poj, poj, poj 1812
Tičica poja 5371
Tičice lepe spevaju 6556
Tičice letajo 7406
Tičice po lofti letajo 1025
Tičice pojo 2221
Tičice so jele peti 8192
Tička je zletela 5931
Tička na vejci sedi 7227
Tička plev 8004
Tičke, jaz prašam vas 2403
Tičke, mi baramo 6307
Tičke mi prepevajo 8340
Tičke že pojejo 3554
Tički, al prašam vas 2414
Tički lepo pojejo
Tički lepo pojo 2413
Tički mi lepo pojo 2412
Tički mi pojejo 1940
Tički po luftu letajo 4894
Tidel, didel 7547
Tiho, mačka 7926
Tiho pritapaj 3235
Tika taka 7551

Tikel Mikel 7456
Tina skopila petelina 7691
Tina, tana 7885
Tinčica, Minčica 7665
Tinčica, tančica 7493
Tiri tinje 7921
Tiri Tonč 7922
Tirolersk konjički 2635
Tista bo moja 2503, 7, 13
Tista je lepa 4334
Tista je moja 2795
Tista Micka de moja 4246
Tista ni bila 3928
Tista ta majhna 2792
Tista ta mičkena 2793
Tista ura in tisti cejt 6213
Tiste steze 4050
Tisti bo moj 2522
Tist'mu k se dremlje 1762
Tisto dekle je moje 2504
Tkaj cajta bova žingala 4239
Tkaj cajta je pela 8367
Tkaj cajta sem hodil 8364
Tkaj sem hodil za njo 2699
Tkavc, trm trm 8121
To cesarju 7870
To jagne ponesem 4811
To je blo v tistem čas 7616
To je mijolka kriva 6043
To je 'na lepa kupica 5373
To je na zdravička 5815
To me leži stezičica 54
To moj kot 8017
To pesem smo peli 4725
To pösem je žvužov 4726
To sama spoznam 4158
To si voli turški paša 19
To s' je vošil turški baša 19
To vince je za rajžo 5870
Toči, krčmar, pinte tri 1848
Točila sem ruso vince 921
Todsej grejo tri dekline 1117
Todsej grejo žnidarji 8622
Todsej ide, todsej gre 5250
Todsem grejo moja mati 6293
Tok modre zvijače 2420
Tomaš, kam krevlaš 7678
Tomaž nabiva sodič nov 579
Tomtidli daja 7556
Tonček, či si biu 7495
Tone, barone 7686
Tone, lone 7689
Tone mone 7687
Topa-lopa 7694
Tosem moja mati grejo 6292
Tota Micka bo moja 2501
Toti bil, toti bol 3513
Toti lepo gre 7282
Totöj bol, totöj bol 3514
Tovarš, Bog ti pomagaj 5627
Tovci Jurij 8107
Tovne stojita dba puebiča 3441
Tö vajnšči moj šocöj 4143
Tösti bo moj 2519
Tranta Marijana 7570
Trara, pošto pelja 7887
Tratica je že zelena 2307
Travco požgal 4056
Travenčki so zeleni 2290
Travnik je že zelen 2407
Travniki mi zelenijo 2306
Travniki so že zeleni 2291
Travniki že zelenijo 2310
Trč, trč, trč 5647
Trdi lampič 7814
Treba ni dečvo mojo ljubiti 4088
Tri Andraša vandrali 1072
Tri babe vkup stopjo 3855
Tri cele dni smo rajžali 7028
Tri dekline po poti gredo 5607
Tri device po polji rajžajo 5074
Tri fante imeti 4297
Tri fanti so prišli 3238
Tri furmančki pripelajo 5723
Tri kotle, tri ponve 8088
Tri kovači, potepači 3836
Tri krajcarje kruha 3174
Tri krajcarje 'mam 2788
Tri kugelce v aržet 3330
Tri leta in pol 2696
Tri leta sem hodil za njo 2695
Tri leta sem vandral 2608
Tri leta sim pisal 2458
Tri leta že služim 2607; 3976
Tri lieta calé 4205
Tri lipice zelene 4298
Tri ljubce imeti 4280, 307
Tri ljubce ljubiti 4279, 317
Tri lubce mam zbrane 6099
Tri lubice möti 4318
Tri mi se gradi belijo 5455
Tri pare rorčov 8108
Tri purce, tri račke 8495
Tri pure, tri rece 2562; 3370
Tri race, tri kure 8497
Tri race, tri pure 8494
Tri rožce jaz imam 1896; 3157
Tri rožce so zbrane 6487
Tri si jesu brateci 7294
Tri so ame ble 585
Tri srake, tri vrane 8493
Tri stenice ritajo 7967
Tri su tice morje preletele 5046
Tri su vtice goru preletele 849
Tri tavžent noči 4496
Tri tičice morje obletele 5043
Tri urce sem hodov 3898
Tri ure hoda 3865
Tri vrane, tri srake 8492
Tri vtičice goru obletale 5045
Tri ure od moje hiše 2971
Tri ure za Gradcam 3147, 51, 3

Tridl di daja 7962
Trikrat dol, trikrat dol 3456
Trikrat mi se Ana za muž udavala 49
Trinajsti je usmiljeni Jezus 6679
Trinka bajn 5590
Trta je rodila grozda dva 5343
Trtica rodila 6066
Truden sem došel z vinske gore 5573
Tržič, mesto l'po 170
Tržiške dekleta 8588, 91
Tu dol sem gre en mihen fant 4816
Tu dolta jaz pojdem 2488
Tu dovsi je prišov 5241
Tu mi leži stezičica 54
Tu mi stoji beli grad 626
Tu mi stoji gora visoka 6410
Tu mi stoji na tratica 769
Tu sta bila stari oče 196
Tu stoji beli grad 88
Tu stoji mi tratica 288
Tu, tu Bog sedi 8018
Tud mi bomo eno zapeli 5378
Tudi en vertič mam 2757
Tujčica, mavčica 7492
Tukaj stoji Voglajne 757
Tunčane rajajo 7733
Tur je z Bugon 5213
Turči pod gradan dirjaja 46
Turk je bil cesarju pisal 23
Turk je pisov beli list 26
Turk nabere silno vojsko 25
Turk vže zbira silno vojsko 21
Turk zbira silno vojsko 24
Turki so Alenki bratca vbili 55
Turska majka plakala 7217
Turski je baša v Limbuši 27
Tutaj ninaj 8175
Tuži junak vu madjarski vuzi 1160
Tvoje serce no moje 2993
U celi Ljubljani luči ni 1794
U Celovic je ena 4300
U Lubnem so cerku zidáli 6709
U Použarij j' velika vas 8617
U pragu je stala 3386
U pragu sva stala 3905
U pričo per drugih 3769
U Straži so lohka 8582
U ti černi gori 256, 261
U ti uri, u ti noči 6398
U zdajšnimo cajto je fantom gorje 8329
Uboga duša majcena 372
Umrl Ive, jedini od majke 2347
Un, do 8136
Up, vdeb 8007
Ura bije dve ali tri 1316
Ura bije štiri 1300
Ura dvanajst je odbila 6386
Ura enajsta bije 4784
Ura je deset 7268
Ura je enajst odbila 7266
Ura je enó 8127
Ura je osem 8125
Ura je prišla te noči 4877
Ura je že dvanajst biva 6394
Ura štir' m' že odbije 1303
Ura že bije 4785
Urbanček na Rutah 7949
Urca bije punoči 6381
Urca štir wadbije 1301, 7, 8
Ure, dnevi kak bežijo 6893
Urlavbarje möti 3892
Urša, turša 7692
Use je veselo, kar živi 2373
Use Kosini, Nikolini 5207
Ustal sem se rano jutro 1061
Ustani, dekle, gor 231
Ustan', ustani lovec mlad 239
Ušen je lödek stan 4654
Ušnöjšá življenja na svietu k'ni 8186
Ušno bom lumpov 4187
Ušno je stati 3343
Uštek je na svet 8204
Uštek je špilat 3529
Uštek noj korajžen 2426
Uštno je bu 4431
Uzka steza novi kloštar 461
V Britof so pa kona kval 7698
V Ceblovci lepo pavkajo 5447
V celem mestu luči ni 5902
V Celovc sem bil 7345
V Celovci lepo godejo 1667
V Celovcu imám tri ljúbice 1129
V Celovci na Lenti 6999
V Celovcu študiral 2434
V cerku sem zares hodila 6244
V črni gori beli grad 1098
V današnjem času je fantom gorje 8331
V gartelni rastejo rože lepe 2043
V gartelnu roža 2812
V gartelnu rožce cveto 2042
V Gorico bom pisal 3803
V Gracu na placu 3204; 7916
V gradu se gospod, gospa 98
V gradu so visoka vrata 5197
V Halozah, ki sladko vince rase 5542
V Iblanco sem paršu 7398
V imeni — pri Klemeni 7431
V imeni tega 5375
V jesenski dolgi noči 1145
V judemsko cerkev pridem 6328
V Kamenk prav lahko se nemšk nauči 8563
V Kamnik imajo oštarijo novo 8561

V kamerc mam neveste šter 1128
V kazarno sem stopov 6990
V klošter pojdem, munja bom 279
V korošköj dežöli 8573
V kosarno gremo 6997
V kwoštr be rada šwa 2357
V Litijo sem pršu 7401
V Ljubljanci flinte pucajo 7211
V Ljubljanci za gradom 3150
V Ljubljancih mam tri Micike 1132
V Ljubljanco pridem čez goro 6986
V Ljubljanco sem marširou 7397
V Ljubljani pred mestam 4616
V Ljubljano bom maširal 1512
V Ljubljano bom šla 3955
V Ljubljano ko pojdem 6980
V Ljubljano sem prišel 7402
V logu lepo hišico mam 1016
V logu 'no hišco imam 1011
V mojem srci 4605
V Motniku imam eno 4301
V našem polju zlata jablan 5108; 5183, 9
V našem Zgurju 7739
V nedeljo bo žegen 3617
V nedelo zjutraj vstala bom 1655
V nizkej dolinici 6726
V ogradi rožice mam 1115
V ogradi sem bila 3107
V ovoj črnoj gori 257
V Podturjo 7742
V pondeljek bomo jedli 7920
V pragu je stala 3907
V pragu sva stala 3571
V raj šetje presveti Mikula 353
V rožni dolini mi cerkva stoji 6724
V sedajnemu času je lušno na svet 1281
V sedajnemu času so fantje garje 8330
V slovenski gorici vinogarček mam 5474
V snuvči je ona temna nuvč biva 1905
V snuvči sem k lubici prišov 2122
V sobotah večierah 3294
V solzah mi plavajo moje oči 6732
V spodni dolinci cerkva mi stoji 6722
V srěd naše vesí 2813
V svetem pismu spredomišljujte 6403
V Šenčurji 7703
V Št. Radgonski soseski 8571
V Šmihelu ano kajžico mam 1007
V taberno jas pridam 6031
V tem kraji lintvern ljudi je 628
V temni noči ob enajsti uri 6383
V temni noči v eni uri 6380
V tistem čas 7774
V unam kraji hrabenča 5403
V unej dobrave 1391
V večer se napijem 6029
V velkem oltarju 5881
V velkoj žalosti sem se rodio 6798
V Vuorbleni, rastàrgani 7738
V vsakdanjemu času je fantom gorje 8336
V vsakem cajtu je fantom gorje 8335
V vsem širokom kraji luči ni 845
V Zaguri per sv. Peter 8566
V zdajnem času fantom gorje 8337
V zjuternej deželi je prišla gore 4960
V žalosti sem rojen 6799
V žalosti sem se naroda 6797
Vabvaki rdeči so 7089
Vačka moj so m' vablubile 5299
Vačka, zravi mi vastani 6926
Vad Krajna do Šmartna 4120
Vahko nuč 3033
Vakol šiše 6782
Valen bojdi Jezoš 2326
Vanč zelenka jaše 1810
Vane z Doline 7590
Vanek krmi konjiča 724
Vani po leti 3702
Vaša vrata polna blata 5127
Včasi je driemava 3520
Včasih bi žvižgal 2399
Včasih je prav luštno blo 6133
Včasih me rada ima 4150
Včasih sem juckala 4520
Včasih sem nosu frizuro 7340
Včasih spomvad ja res luštn bo 6130
Včeraj je blu pol enajstih 1678
Včeraj mi, Jano, za majkinim stolom 5427
Večer je, večer, prvi mrak 6533
Večer me zamudiš 3567
Večerek si pojdem 5450
Večerja je pripravljena 5841
Večerjajmo, večerjajmo 149
Večkrat sm jest tu mislu 8359
Vehtra baba! Deža daj 7817
Vekše mi le žalosti ni 2258
Velbana kamrica 2790
Velik jih je imela 4475
Velika je gora 4019
Velika žalost me sprehaja 1417
Veliko perglih se v tejh pesmih pojo 5349

Veliko veselje oznanujem 4739
Velika je fara Svete Trojice 8545
Velka noč se približuje 6830
Ven, ven 8059
Vendar že bije tri 3547
Vèrh planín 3125
Ves frajd sem zgubiva 4108
Ves raj le pri kraj 4581
Vesel hčem biti 5342
Vesel je ledik stan 8195, 208
Vesel se z manoj, moj kristjan 6495
Vesel sem jaz na svet 8206
Vesela je tica, ki v luftu leti 6143
Vesela sem bila 4469
Vesela ti bodi 6453
Vesela zemlja 5834
Vesele aleluje 6885
Vesele so te ptičice 1856
Veseleših dnevov ni 8411
Veseli bodmo, fanti 7796
Veseli bote, fanti vi 720
Veseli čas od nas gredo 6334
Veseli danes skup sedimo 5695
Veseli mi okol sedimo 5694
Veseli se bratec 5689
Veseli se, moj bratec 5688
Veseli se, stara mila majko 5457
Veseli se, zemlja Bosna ravna 629
Veseli smo, ki v vas gremo 1708
Veseli sprotoletni čas 6889
Veselimo se, brati, da se vidimo 5684
Veselite se, ljudje 4780
Veselite se zdej vsi čez 4935
Veselje tega sveta 2424
Veselmo se braća 5687
Veselo je bilo 4473
Veselo je, karkolj živi 2374
Veselo je moje srce 1191
Veselo je na svet živeti 8356
Veselo je najno srce 1190
Veselo je skakalo 3494
Veselo ohcet delamo 7541
Veselo združeni 5669
Veseu mora biti 2495
Veter je pihal 3432
Veter podpihne 1270
Veter popihne 1269
Veter veja, s snegom seja 1154
Vetrič prihladi 1568
Veži Jelca venčike 1604
Vežte da mi, mati, glavo 113
V'hko nueč 3032
Vi fantiči ste lih taki 5529
Vi ličca rudeče 3065
Vi ljubi prijatli in znanci vi vsi 6822
Vi moški glih takú 5530
Vi norčavi ludi 3849
Vi oča starašina 5324
Vi ste fantje ljubeznivi 2292
Vi študentje, premišljujte 736
Vid ga tan 7562
Vijala se bela loza vinova 858
Vijala se sviba viba 5123
Vila je išla vu goru zelenu 438
Vince je poraslo 5552
Vince je prav za me 3688
Vince je svahko 5827
Vince lejpu farbanu 5707
Vince mi točijo, luč gori 6534
Vince nalivamo 5625
Vince, vince črnelo 1468
Vinček moj 6020
Vindiše, štajriše 3244
Vinka, vanka v Vajnave 5215
Vino je za rajžo 5782
Vino, vino, vinilo 6049
Vinska trta nima grla 5532
Virt nam piti nese 7251
Virta pa mi darujemo 4983
Visoči so hribi 2957
Visoka je gora 4016
Visoka je gora Oblejana 2334
Visoke so gore 1478
Visoko na hribci na cirkva stoji 6723
Visoko pošto nosim 5296
Visoko to sunce žareno 8181
Višje, moje višje 6555
Višnice su obrodile 1069
Vivat kral Matjaž 4
Vkup sva ležala 3098
Vlàh, prdi gràh 7718
Vlan sem se oženiv 8486
Vlan si še pušelc 4461
Vlik narc se dere 8013
Voča starašina 5317
Voče so djal 4677
Voda! Jaz ti darujem 5156
Voda velika 3380
Vodiške gobarce 8664
Volbenk, zadgej sekirco 630
Voščičene, pezdičene 7737
Vozila se galija po morju 869
Vozila se šajka děvojačka 1350
Völka je Drava 3291
Vrabci se žene 7974
Vrazej, vrazi 7982
Vre, vre, vre 8661
Vrh Ljubelja šance sem stavil 7177
Vrtec bom razkopala 2234
Vrtec mam ograjeni 1110
Vržejčanje so rajžali 8638
Vsa drevesa so preslaba 5519
Vsa žvahta me fajnta 3841
Vsa žvahta mi brani 3826
Vsac'ga od kraja 2470
Vsahnite, rožce vse 1670

Vsaj vojaški boben 7117
Vsak' jutro, ko vstanem 3050
Vsak let pred pustam 8257
Vsak let se jest troštam 8258
Vsak srce tako želi 5531
Vsaka je naumna 3891
Vsaka jesen rumeni 6860
Vsaki dan moram vince piti 6030
Vsaki služabnik 3743
Vsako nedelo 4244
Vsakrat ko pridem 4207
Vse bo minuvo 3974
Vse bom pobrala, kar 'mam 2362, 6
Vse ciga, vse miga 3628
Vse je minuvo 3729
Vse je pri kraju 4680
Vse je veselo, kar živi 2361
Vse je veselo na svet 1969
Vse nove novice 5364
Vse nove zdravice 5346
Vse po noči rado spi 2395
Vse ptice se možijo li spomlad 1003
Vse rožce bom potrgala 2254
Vse rožce na polju 3912
Vse se gore ponižajo 352
Vse se pozabi 3975
Vse sem zalumpov 6055
Vse sorte priglihe vam pesmi pojo 5347
Vse sorte zdravice 5350
Vse svetnike počastimo 5885
Vse ta drobne ptičice 1871
Vse tače bi ble 8592
Vse te tičke so vesele 1764
Vse te uštnejše liete moje 8454
Vse tice sem prenoril 4183
Vse tičice lepo pojo 1134
Vse ure so odbile polnoči 1672
Vse veselje je minilo 1984
Vse vtičice vesele 1490
Vse zapijeva 7347
Vsej je dnes leto minolo 337
Vselaj si lušten 4136
Vselej, ko sem pri tebi bil 2215
Vselej vesel, vesel 5997
Vsem svetnikom bomo zapeli 5887
Vsem svetnikom hvala gre 5889
Vserod sem že hodil 2452
Vsi birtje so kunštni 7367
Vsi božji svetniki Boga časte 5888
Vsi kralji in cesarji 7019
Vsi krivični, vsi pravični 6455
Vsi lidje pa tak velijo 2228
Vsi ljudi sprepevlajmo 6438
Vsi ljudje me grajajo 3851
Vsi ljudje pa tak velijo 2229
Vsi ludje v cerkev 4758
Vsi očevi na polju orjejo 2354
Vsi petelini so črni 8575
Vsi se fanti poženili 1064
Vsi so prihajali 2381
Vsi svetniki tudi vi 8278
Vsi Turki ino kralji 7102
Vsmilani Ježuš je v nedelo jutro 451, 3
Vsni, moja rožica 8182
Vso noč je vasvala 3583
Vso noč pod oknam trobijo 3568
Vso trav'co bom pokosil 4062
Vstajaj mlada Katra 229
Vstal se jesim zgodaj rano 1060
Vstani Jerica 350
Vstani mi, ljubica 3454
Vstani Micka gori 232
Vstani, paver 8055
Vstante gor, hlapčiči 1838
Vtica lepo poje 1158; 2321; 5967
Vtica moja vtica 1971
Vtica perletela 751
Vtica poje v zelenoj naranči 951
Vtica sedi nakraj loga 933
Vtice so se spominjale 1176
Vtičice pojejo 1266
Vtičice pojó 1649
Vu Halozah to slatko vince 5543
Vu jednom palju 1272
Vu ne gore lepo drvce 1278
Vu ti černi gari 263
Vu toj, vu toj gori 58
Vurok teče po stezici 5172
Vün od morja 4833
Vzdigni rit 8035
Vzga sem se naveličov 7054
Vzigni gvavico 4245
Vže lunca mrači 1993
Woj, ti svet 6351
Wotôk, pojdè ràz môst 5174
Z belim gvantom nas klajdraje 6946
Z Bogom, le zdrava ostani 2187
Z bogom, ljubca moja 6994
Z Bogom ostaj, Zagreb varaš 1047
Z Bogom, Zagreb varaš 1104
Z Braneka smo slovo jemali 7396
Z gajžlo bom puknil 3280
Z jokom sem prišel na svet 6218
Z kraja smo tacega 3322
Z lepimi, mladimi 2496
Za dbibarti sprebleči 3893
Za en krajcar papira 4246
Za en kratek čas 8323
Ze eno malo vem 3830
Za krancelj se je treba bati 1421
Za mizo smo se vseli 5267
Za 'n fingrat ljubezni 2649
Za 'no cbanckarico 2719
Za norca s me imela 4237
Za pečjo m' rase 3533

Za plesat peljat 4379
Za rimeljnam 8109
Za Savco sem hodil 2768
Za soldata sem pisan 3932
Za Sotlo sem hodo 2765
Za tabo m' hrepênel 3031
Za tako ne maram 2536
Za vodo sem hodil 2767
Za vodoj sem hodio 2764
Za vratam koravde 2868
Za vzet si preuboga 4396
Zacvela vinska jagoda 6689
Začel se solnce nam je nižat 6912
Zadnjo jutro luna svetila 1489
Zagorje je na luštna vas 8615
Zagorski fantiči 8570
Zagorski zvonovi 6966
Zahvalimo gospodarja 5582
Zahvalmo (mi našga Boga) 6102
Zaigraj, če ljubček si moj 4323
Zajček je lejp rdeč 8686
Zajček je lepa reč 7976
Zajec ima iglu 7467
Zakaj b' se na joku 6935
Zakaj bi jast ne bil vesel 660; 5845
Zakaj bi ne juckal 4430
Zakaj bi ne žvižgov 3286
Zakaj mar cvetlice 2552
Zakaj mi je pvaninca 3779
Zakaj se boš branila 2639
Zakaj se ti, dečva, ne udaš 1942
Zakaj se tko lepšaš na svetu 6127
Zakaj sem te lubov 4567
Zakaj si tak brlava 4492
Zakaj si tko štmana 4121
Zakaj sm se važenu 8403
Zakaj ste me dali 4666
Zakaj ste me v klošter dali 7334
Zakaj te je tebe sram 3562
Zakaj pod oknam stojiš 3433
Zakonski stan si želita sprejeti 5405
Zamarč mi črez Ture bura 143
Zapejmo vsi kristjani 4782
Zapeljivga ni na svet 8307
Zapevala tica pisanica 953
Zapiraj, krčmar, vrata 1847
Zapiskej, zavriskej 3229
Zapojmo na glas 6552
Zapojmo skupaj zbrani 5340
Zapuejmo ano 2967
Zapustil je še mož ženo 7103
Zapustov sem jo 4204
Zarja mi gore shaja 5129
Zasmeja se milo 3086
Zaspala je Jelka v Semeniški gori 1123
Zate prelít čem kri 3017
Zato jo bom ljubil 3039
Zato naši zvoni 4597
Zavihan klobukec 4210
Zažvižgam, zapojem 4449
Zbiraj se, zbiraj lepi zbor 5181
Zbogom, ljubca moja 1488
Zbogom ostan 4247
Zbralo se jih je pet 1420
Zdaj bomo pili v imenu tega 5374
Zdaj bomo pili šentjanževca 5419
Zdaj bomo začeli 5290
Zdaj eno pesem bom zapel 5339
Zdaj gredo težave 4579
Zdaj je preteklo taužnt let 6494
Zdaj je prišel čas 7160
Zdaj je prov en fletn čas 7376
Zdaj Južki bi pel 5892
Zdaj neka deklina pa žalostna je 8273
Zdaj pa bomo pili 5631
Zdaj pijemo šentjanževca 5418
Zdaj sem se navolov kleti 7394
Zdaj sem se oženil 8362
Zdaj sem stara dvajsti let 8281
Zdaj smo mi perrajžali 7379
Zdaj smo pili bratci vince 6449
Zdaj so prišle cajtinge 6807
Zdaj, šoštari, kopita denite iz rok 7296
Zdaj že gre 7263
Zdöj sem povödov 4486
Zdrava ostani, ljubica 2179
Zdravica je leta 5814
Zdravico si zapojmo 5549
Zdravička je leta 5812
Zelenega Jurja vodimo 5000
Zemlja in nebo 3019
Zemljica rodila trtico 6065
Zgodaj sem vstala 3572
Zgodaj v jutru vstala 1901
Zhaja svetla zorjica 1494
Zhajala nam svitla zvizda 5035
Zhizhe golobar 8012
Ziba zibalka 7497
Ziba ziboka 7805
Zibli me, da bom naspava se 3501
Zidana kamra 2791
Zidarja smo prosili 8648
Zidöjm trden muest 5208
Zila in Drava 3292
Zilja in Drava 3099
Zima odhaja 1255, 64
Zima prehaja 1271
Zima prikima 4192; 6015
Zišel nam je mjesec 1397
Zišla nam je jasna zvezda 2027
Zišla nam je vinska rozgva 917
Zjutraj smo zgoda vstali 5741
Zjutraj zgodaj vstala bom 1666
Zjutrej sm ustava 8032

Zlodi vzem tišlerja 3736
Zmen'jo se trije možje 457
Zmeram juhé, juhé 5987
Zmeram prosiš Boga 4710
Zmiraj vesel, vesel 5984
Zmiram sem meva 2758
Zmiram sim pobič v klošter žêlil 6757
Zmirom se veselim 5576
Znaš li, mili ka' cem tvoja bila 2330
Znaš ti, duša, ko si moja bila 2336
Zapoud od cesarja 4775
Zora puca, dan se dela 1461
Zorja je, zorja 1199
Zorja Marja prsten toči 1168
Zorja, moja zorja 1818
Zorja poka, dan se dela 2083
Zorja prstan pogubila 5040
Zorja, zorja, beli je den 4856
Zrasa je zelen bor 1362
Zrasla hruška medovnika 1171
Zrasla mi je lepa jalva 5037
Zrasla mi je vinska rozgva 916
Zrasle so mi, zrasle 5269
Zrasle so, zrasle nam tri konople 5270
Zunikraj potoka 5739
Zutrej zgudej vstanemo 5745
Zvečer, gda ja s krčme pridem 8537
Zvečer si pojdem vu vinske gore 5574
Zvečer se Marko oženio 48
Zveda sem, kaj se lüba ženi 2203
Zvedel sem nekaj novega 2173
Zvezde mi svetiju 399
Zvezdice prišle so 2384
Zvezdice redko prihajajo 1840
Zvira voda iz kamena 2343
Zvolene stvari 1218
Zwizdice se že premakajo 1740
Zwomek wzami španiča 2232
Žaba gre v luknjico 7977
Žaba pravi: vèk 7978
Žalost, le žalost 4574
Žalost velika 3894; 4575
Žalostni cajti 4576
Žalosten cajt se perbližuje 6842
Žalostni so časi bli 6815
Žalostno je moje srce 1496
Žalostno je srce moje 7342
Žalostno mi je popevanje 2325
Žalostno mi solnce gor gre 6903
Žalostno pesem hočem zapet 6900
Žalostno pesem zapojte z meno 6818
Žalostno se okol oziram 8255
Žalostno sim djal 1469
Žaluj, lubica 1517
Žamer mi črez Tura bura 144
Žarko sunce gori shaje 6330
Žavast me sprehaja 5829
Žavasten ja velke teden 6470
Žbelica mi leti čez goro 5028
Že dolgo nismo pili ga 5594
Že dosti jih zmotil 2683
Že lani polet 4696
Že lani pozimi 4694
Že luna zahaja 3381
Že noč se mrači 1992
Že se dela beli dan 3551
Že svita, bo den 3552
Želim vam povedat, kako je na svet 8271
Žena mi vmrla 8672
Žena zakonjska 342
Ženila bi se rada 8282
Ženio se Janko vajevoda 245
Ženska glava pa je slaba 730
Žigatov Primoš 2950
Žito imam 8069
Žito žela ljuba Jurajeva 248
Živi ogenj 7801
Življenje je kratko 1694
Žlahtna gospa bolna leži 283
Žlahtna roža, mati božja 6482
Žlahtni gospod, žlahtna gospa 95, 312
Žliga, žlaga 8033
Žnedarji so en korajžni možje 8625
Žnidari so šivat šli 8626
Žnidarji so fajn možje 8621
Žnidarji so rojeni 8627
Žovnirja bom vzela 3957
Žolta vtica lepo poje 1158
Žolto korenje 3801
Župa tinka 8110
Županova hčerka 8583
Žuta voga lepo poje 926
Žuvlaj pa ma sivo glavo 7210

POPRAVEK.

Na str. 746. sta pri tisku izpadli dve vrstici. Pravilno se glasi:

51. Kje si pa ti baba bila — Da si se tako zakadila — (VO. X. 14. — XIX. h. 220.)

54. Krošnjo piskrov sem si kupil — Bom v Celovec se podal — (NPKS. št. 895.)

VSEBINA.

Predgovor . . . . . Na strani *3

Del V. Pesmi stanovske.

Razdelek I. Pesmi vojaške in take, ki se nanašajo na novejše zgodovinske osebe in dogodke.

Pripomnja 3
Če vojakov pomanjka, pojdemo mi (6733—6743) 5
Skesani radovoljec (6744—6756) 7
Biričem — lovcem ubegli samostanski hlapec (6757) 13
Mežnarski fant iz Moraveč — radovoljec (6758) 13
„Prišli so k meni štirje rumeni“ (6789—6776) 14
Pri ljubici ulovljen (6777—6779) 21
Zajeti novak se priporoča Mariji (6780—6781) 23
Ulovljen, ko se je prišel gret (6782) 24
Špitalski fant mora za druge k vojakom (6783) 24
Kmet je siromak, ker mora biti vojak (6784) 24
Slabiči gredo domov, junaki k vojakom (6785) 25
Le tisti je junak, ki cesarja služi (6786) 25
Skrival se več ne bom, ker vem, da me ujamejo (6787—6791) 26
Čudno se ti bo zdelo, ko pridem v suknji beli (6792) 28
Svinčene kroglje nam pod srce pridejo (6793) 29
Vse skrivanje ni nič pomagalo (6794) 29
Le malo soldatov primanjka, pa spišejo cegeljcev toliko (6795) 29
Ko sem odhajal, nisem od solze videl steze (6797—6799) 30
Jutri ob devetih moram biti v Marprugi (6800) 33
„Po gorah smo se skrivali, smo se na vojsko bali“ (6801) 33
Marijin romar ne bom več, ker grem iz tega kraja preč (6802) . . . 34
„Hudi glas iz Gradca gre“ (6803) 34
„S Francozom se je vojska začela“ (6804) 35
V Kranju smo ogledani, v beli gvant oblečeni (6805) 36
Kdor se s Francozom bije, tá v nebesih likof pije (6806 36
Soldaško remenjé — to je moje veseljé (6807) 36
„Meni že vahto stavijo, da mi k ljubici branijo“ (6808) 37
Žalost mi srce greje, ker moram iti od tod (6809) 38
Meni že drugo ljubico izbirajo (6810) 38
Spati ne morem, ker vidim strašen blešč (6811) 39
Sabljica mi bo nevesta (6812) 39
„Ko je ura bila edenajst, postal sem že soldat (6813) 40
Šel bom nad Taljane neznane in še dalje (6814) 40
Na videž vesel, vendar vsak občuti v srcu žalost (6815) 41
„Kaj boš ti jokala, saj boš doma ostala“ (6816) 41
Morda se vrnem na berglah siromak (6817—6824) 41
„Oj Tonček, moj bratranček, boš moral biti soldat“ (6825—6826) . . . 46
„Fantič sem po svetu hodil, lepi črni klobuk nosil“ (6827—6829) . . . 41
„Velika noč se približuje, fantom žalost oznanjuje“ (6830—6834) . . . 49

„Kaj si je naš cesar izmislil?“ (6835—6840) 51
„Dolgi so cesarski marši“ (6841) 53
Kmalu bo iti v službovanje (6842) 53
Vse se spomladi veseli, le jaz sem žalosten (6843—6844) 54
„Spomlad prihaja, vse živi“ (6845—6860) 55
„Pomlad se nam bliža, vse se je veseli“ (6861) 62
Ko pomlad ozeleni, mladim fantom žalost stori (6862—6879) 63
Zbrani, da zapojo žalostno slovo (6880—6888) 71
Novinca se poslavljata (6889) 75
Novinec jemlje slovo od svojcev in znancev (6890) 76
Dekleta že jemljejo prstane z rok (6891—6892) 77
Kje bo posehmal moja postelja? (6893—6895) 78
Težave gredo črez moje srce ko megle črez solnce (6896—6900) . . 80
Žalostno solnce me hoče kraj sebe imeti (6901—6903) 83
Nekdaj so šli na štirinajst, zdaj gredo na osem let (6904—6907) . . . 85
„Solnce se je začelo nižati, meni čas odhoda bližati“ (6908—6915) . . 87
Nocoj bom še prišel k tebi, potem bo puška ljubica (6916) 90
Veter preganja črne megle (6917) 91
Skozi okno še poglej, da me solze minejo (6918) 91
Ne jokajte, saj me smrt umori, kjer hoče (6919) 92
Najlepši je domače cerkve zvon, ki ga slišal več ne bom (6920—6921) 92
V studencih mi solze teko (6922) 93
„Od Borovljancev težko rajžam“ (6923) 93
„Devica Marija nas troštala bo“ 93
Kaj mora pustiti doma (6952) 94
Očka, zdrav mi ostani (6926) 94
Po dolinci sonce sije, po bregovih dež rosi (6927) 94
„Jaz sem fantič mlad, pa moram biti soldat“ (6928—6933) 95
Klobuk snamem, slovo vzamem (6934) 96
Nositi bom zdaj moral tornister (6935) 96
Nositi bom moral puško sam (6935) 96
„Kolikokrat sem gori vstala, nisem spala celo noč!“ (6937—6948) . . 96
Ljubljana, prodana za vse vesele fante (6949) 100
„Pobič sem star šele osemnajst let“ (6950—6982) 101
„V kosarno prišel sem vesel, pa tam se jokati začel“ (6983—6985) . 119
Preden puško na ramo dene, hoče poročati ljubici (6986—6989) . . . 121
Puške se prestraši (6990—6994) 122
V vojaka ga preoblačijo (6995) 123
Ko v kosarno gredo, jim klarineti pojo (6996—6997) 123
Novinci se vadijo (6998—6999) 124
Le urite se, da boste dežele branili (7000) 124
„Oj regruti, kaj ste tako žuti?“ (7001) 125
Oprava je edino, kar vojak ima (7002) 125
Tambur bije marš naprej (7003) 126
Zdaj ko sem vojak, je vse drugači (7004) 126
Razloček med drugimi in med vojaki (7005) 126
Prokleto pero, ki si me zapisalo v vojaški stan (7006—7009) 127
Kosarno bom pustil (7010—7013) 127
Če maraš kaj za me, pridi me obiskat (7014) 129
Vojaškega stanu svetle in temne strani (7015—7016) 129
Omoženi ljubici bo pisal (7017) 130
Polagoma pozabi vojak prejšnje ljubice (7018) 130
Tudi pri vojakih najde ljubico (7019—7020) 131
Če pojde na vojsko, prepusti ljubico drugemu (7021) 131
Ko bo marširal, se bo oziral nazaj na Kranjsko (7022) 132
Lovska (7023) 132
Vsi smo cesarjevi (7024) 132
Domobranec nima novcev (7025) 133
Žvižgal bom in pel, da me bo ljubica slišala (7026) 133
Kdo bo listje grabil, ko bom vojak (7027) 133
„Tri cele dni smo rajžali“ (7028) 133

Poskočnice o vojakih (7029) 133
Saj vojak nisem sam (7030—7035) 134
Oče mi pravi, naj ne jemljem meščanke (7036) 135
Pri vojakih sabljico, doma bo sukal ljubico (7037—7039) 135
Vojaška služba se končuje (7040) 136
Vse je prestal čvrst in zdrav (7041) 136
Vrnem se k svojemu dekletu (7042) 137
Nekdanjega veselja nikoli več ne bo (7043—7044) 137
Otožnost po domu (7045) 138
Vojak na tujem I. (7046) 138
Vojak na tujem II. (7047) 139
V kosarni zaprti vojaki (7048) 139
Vojaški stan — boren stan (7049) 139
Od vseh zapuščen in pozabljen (7050) 140
Ne odkupijo me, dasi so obljubili (7051) 140
Vojak — begun (7052—7058) 141
Vojak — žandar (7059) 143
Vojak bolan I. (7060—7061) 144
Vojak bolan II. (7062) 144
Ptica prenaša vojakovo pismo (7063—7088) 145
Naša kri se preliva, da se travica zeleni (7089) 157
Fanti se zbirajo, daleč marširajo (7090) 157
Prišlo je povelje, da morajo fanti iz dežele (7091) 158
Vsak bo prav rad z Jezusom soldat (7092) 158
„Turki, zamorci so grdi ljudje“ (7093) 159
Bog ne daj vam videti pruske dežele! (7094) 159
Po polji širokem gre vojska pruska (7095) 160
Vojaški stan je kakor dež, ki pada na zeleni trs (7096) 160
V boj (7097) 160
V boj za vero (7098—7100) 160
Marija devica naj z nami drži (7101) 161
Vsi Turki in kralji so se vzdignili na nas (7102) 162
Še mož je ženo moral zapustiti, zakaj bi te jaz ne! (7103—7105) . . 162
Sami možje gredo nad Francoza, ž njimi velika žalost (7106) 163
Vedno misli, kam krogljica prileti (7107) 163
Vojaški boben bo moj veliki zvon (7108—7120) 164
Priporočanje Mariji (7121—7125) 170
Če pojdem na vojsko, pojde tudi Jezus z mano I. (7126—7129) . . . 171
Če pojdem na vojsko, pojde tudi Jezus z mano II. (7130—7139) . . . 173
„Kanoni že grmijo, se trese celi svet“ (7140—7162 177
„Nocoj je lep večer, jutri bo zavber dan“ (7163—7168) 188
Ranjeni fantič hoče še domov pisati (7169—7170) 190
Dekle, dekle neusmiljena, ne pozabi ljubega (7171) 191
Na zelenem travniku leži mrtev vojak (7172) 191

Dodatek I.

Pesmi, ki se nanašajo na zgodovinske osebe in dogodke.

Kremljica (7173) 192
Davki za turško vojsko (7174) 192
Stari Bog nam pomore zoper Francoza (7175) 193
Francozi prihajajo na Kranjsko (7176) 193
„Vrh Ljubelja šance stavil“ (7177) 194
Francozi v Ljubljani (7178—7188) 194
„Spod Francoza gredo povelja“ (7189) 199
Rajši gremo iz Ilirije, kakor da smo pod Francozom (7190) 199
Štajerska deželna bramba in Francozi (7191) 200
Francoska vojska (7192—7193) 200
Vojska na Laškem l. 1848. (7194—7195) 201
Bitva pri Kustoci l. 1848. (7196—7202) 203

Radecki A. (7203—7207) 205
Radecki B. (7208) 206
Radecki C. (7209—7210) 207
Džulaj (Gyulai) (7211—7214) 208
Ban Jelačič pred Budimom (7215—7216) 209
Vojska v Bosni (7217) 210

Dodatek II.

Nenarodne vojaške in zgodovinske pesmi ž njih začetnimi verzi . . . 210

Razdelek II.

Pesmi o raznih stanovih nevojaških in o njih delu.

Pripomnja 218
Kmet spomladi (7218) 218
Skrjanec zbuja na delo (7219) 220
Kmet gornik A. (7220) 220
Kmet gornik B. (7221—7222) 221
Kmetiško leto (7223—7226) 221
Vino zopet obrodi, kmet bo lehko plačeval (7227—7230) 224
Stiskani kmet hoče med vojake in se maščevati gospodu (7231) . . . 226
Kmetu mito nič ne pomaga (7232) 226
Kmetiška revščina (7233—7236) 227
Kmet pred eksekucijo (7237—7239) 227
Poljsko delo (7240) 229
Košnja (7241—7246) 229
Kakor se koscu streže, tako mu kosa reže (7247—7257) 231
Po čem hoče kositi (7258—7259) 235
Žetva (7260) 236
Ko se praprot žanje (7261) 236
Gorniška (7262) 237
Ob kožuhanju (7263) 237
Ko se maslo dela (7264) 237
Vezilo (7265) 237
Nočnega čuvaja petje (7266—7268) 238
Pastirica krave pase (7269—7270) 239
Hlapčevska (7271) 239
Drvarska A. (7272) 240
Drvarska B. (7273) 240
Drvarska C. (7274) 240
Lovska A. (7275) 240
Lovska B. (7276) 240
Ko se love pijavke (7277) 241
Tesarska (7278) 241
Trljinska A. (7279—7280) 241
Trljinska B. (7281) 242
Trljinska C. (7282—7283) 242
Trljinska D. 7284) 242
Prediška (7285) 243
Tkalska (7286) 243
Mlinarska (7287—7288) 243
Plavičarska A. (7289—7292) 243
Plavičarska B. (7293) 245
Voznik (7295) 246
Plavičarska C. (7294) 246
Črevljarska A. (7296—7299) 247
Črevljarska B. (7300) 250
Slabo postrežen črevljar (7301—7302) 250
Kovač (7303—7313) 251

Kovaška (7314) 257
Rudarska (7315—7316) 257
Rokodelec popotnik (7317) 258
Kterim stanovom se dobro godi (7318—7322) 258
Katerega stanu ljudje so najlepši (7323) 261
Kaj delajo razni stanovi (7324) 262
Kateri stan imam najrajši (7325) 262
Kaj bi rad bil (7326) 263
Kaj neče biti A. (7327—7328 263
Kaj neče biti B. (7329—7331) 265
Nezadovoljni menih A. (7332—7333) 265
Nezadovoljni menih B. (7334—7340) 267
Godci (7341) 269
Berač — revež (7342) 270
Berač — slepec (7343) 271
Ubožec (7344) 271
Berač — potepuh (7345) 271
Beraška potica (7346) 271
Lehkomiselni veseljak in lehkoživec (7347—7360) 272
Lehkoživčev del — pleve (7361—7364) 274
Natakariška A. (7365) 275
Natakariška B. (7366) 275
Krčmarji so zviti (7367—7373) 275
Železničarski delavec (7374—7376) 279
Tihotapec — tobakar (7377—7381) 280
Jetniške A. (7382—7392) 282
Jetniške B. (7393—7394) 287
Jetniške C. (7359—7396) 289
Jetniške D. (7397—7405) 290

Dodatek.

Alfabetično urejeni začetki nenarodnih stanovskih pesmi 295

Razdelek III.

Pesmi otroške.

Pripomnja 308
Tičice letajo, venčke spletajo (7406) 309
„Delajmo, delajmo nova kolesa!“ (7407—7410) 309
Strukelj po grlu potočil (7411—7414) 310
Otroške šalice o svetnikih (7415—7430) 310
Otroško izpremètanje molitev in rekel (7431—7440) 313
Pojdimo pred Boga (7441) 314
Zajec Boga moli (7442) 314
Knjigo Bogu dam (7443—7446) 315
Z zvonom v turnu bo vraga strašil (7447—7452) 316
Zidal bo cerkev, da bo Boga molil (7453—7460) 318
Kožuh si pridobi, da bo v cerkvi Boga molil (7461—7462) 320
Ubožcem hoče pomagati, da bodo prosili zanj (7463) 321
„Išel maček v kovačiju“ (7464) 322
„Derom, derom Barbara“ (7465) 322
„Kurentova pesem“ (7466) 323
Zajec bo vozil popa v Zagreb (767) 323
„Došla jeje huda vuka“ (7468) 324
„Sova sedi na panjiču“ (7469—7470) 324
Kosovi črevlji v grm zakopani (7471—7478) 325
Kosovi črevlji ali njih izkupilo v slami ali v hiši zgoreli (7479—7486) 327
Grličica grče, Peter konja drče (7482 328
Čenčare (lešnike) bomo tolkli, mrkevco strgali (7483—7486) 329

Sok (župo) bomo kuhali (7487—7489) 330
Žabe bomo rezali (7490—7491) 331
Pisano jabolko za plačilo (7492) 332
Kilavo pišče za plačilo (7493—7495) 333
Sova bo zidala cerkev, da se mačke ubrani (7496) 333
Sveti Ivan v lističu ves zakopan (7497) 334
Kje je ključ? (7498) 334
Ptičica skoz levo frknila (7499) 335
Jarčica in petelinček v leščnikih (7500—7501) 335
Kos črevlje ljubici dal za ljubezen (7502—7506) 336
Kos prodal črevlje za prašička (7508) 337
Kos ne more popraviti črevljev (7509—7511) 337
Bosi kos ne more „rajžati“ (7512) 338
Kaj naj mu oče kupi, da pojde na vojsko (7513) 338
Rad bi dragonec bil, pa rdeče kape nimam (7514—7517) 338
Snedena gospa (7533—7534) 351
Slabo popravljen mlin (7535—7536) 353
Nežica prežica se bo ženila (7539) 354
Micikina žlahta (7539) 355
Ženo bi odrl (7540) 355
Vesela svatovščina (7541) 355
Delavcev ne dobi, kdor jih slabo hrani (7542) 355
Strici na Topolici moko sejejo (7543) 355
Brajdarčku jabolka kradejo (7544) 356
Lužar žgance kuha (7545) 356
Kaj ima duhovnik, kaj mežnar (7546—7550) 356
Posmehulje osebam različnega značaja (7551—7603) 357
Posmehulje starim ženam (7604—7616) 365
„Od Drave do Mure, ko dalje ne more“ (7616) 367
„Šolne mo šivali“ (7618) 367
Posmehulje osebam po imenih (7619—7692) 367
Posmehulje stanovom (7693—7697) 378
Posmehulje krajem in deželanom (7698—7742) 379
Posmehulje ciganom (7743—7748) 387
Ali si videla našega zmršenca (deda dragega)? (7749—7759) . . . 388
„Lovrenec je privandral“ (7760) 392
„Ali si videla mojega dragega.“ (7761) 392
Narobe svet A. (7762—7767) 393
Narobe svet B. (7768—7771) 394
Narobe svet C. (7772) 396
Narobe svet D. (7773) 396
Čudež (7774—7775) 396
Pastir krave izgubil (7776—7783) 397
Kje so kozice? (7784) 398
Pastirske šale (7785—7788) 399
Pastirske predige (7789—7790) 399
Na paši (7791—7814) 400
Kako prosijo za vreme (7815) 405
Dodola (7816) 406
Vehtra baba (7817) 406
Kadar solnce sije in dež gre (7818—7823) 407
Smešno vreme (7824—7832) 408
Kadar se pokaže mavrica (7833—7836) 410
Kadar se sonce za meglami skrije A. (7837—7840) 411
Kadar se sonce za meglami skrije B. (7841—7842) 412
Sunce jaše na zelenku (7843) 413
O raznih časih in prilikah (7844—7851) 413
Odrasli ljudje z otroki in otroci med sabo (7852—7876) 415
Kakih jedi si otroci želé ali ne (7877—7902) 419
Kako otroci dajejo srečo (7903—7908) 424
Zavrnitev nedolžna in groba (7909—7914) 425

Oporekanje psovkam in drugim izrazom (7915) 426
Nezadovoljno odgovarjanje (7916—7918) 426
Rimanje i stavki na posamezne besede in vzklike (7919—7932) . . . 427
Otroške o živalih (7933—7970) 430
O sraki (7971—7978) 436
Nagovarjanje živali in pa odgovarjanje, kadar se glase (7979—8012) . 437
Oponašanje ptičjega petja in drugih glasov (8013—8076) 443
Različni godci (8077—8080) 457
Godci iz treh dežel (8081) 459
Kdo bo dude hranil (8082) 459
Kako pojo zvonovi o posebnih prilikah in pri nekih cerkvah (8083—8110) 460
Oponašanje raznega orodja in raznih del (8111—8121) 465
„Šibum šibovala" (8122) 467
Različno poštevanje in rimanje ž njim (8123—8156) 467
Otroške igre z vezanim (rimanim) besedilom (8157—8160) 474
Pipa — pipalica (8161—8167) 475
Igre ugibalice (8168—8174) 476

Dodatek.

Pesmi zazibalke (8175—8183) 478

Razdelek IV.

Pesmi o samskem in zakonskem stanu.

Pripomnja 481
Najlepši stan je samski stan (8184—8187) 482
Ledik fant (8188—8189) 482
Samca vse pozdravlja (8190) 484
Samec pevec, kakor ptič (8191—8194) 484
Z veselim fantom se vse veseli (8195) 485
Samski stan si je izvolil sam Jezus (8196—8203) 486
Poštenemu samcu se ni treba ničesar bati (8204—8205) 489
Samska zdravica (8206—8211) 489
Samstvo brez ploda in poroda (8212) 492
Najlepši je deviški stan (8213—8220) 492
Slovo zapeljane (8221) 498
Primera med samci in zakonci (8222—8223) 499
Dekliška možaželjnost (8224—8225) 499
Staro dekle si želi moža (8226—8227) 500
Izbirčna se kesa (8282) 500
Zbor možaželjnih deklet (8229—8233) 502
Bolno dekle se ozdravi s hlačami ((8234—8236) 508
Pust prihaja (8237—8243) 510
Pepelnica se bliža (8244—8243) 513
Še vedno bo morala nositi parto (8250—8252) 514
Svarilo izbirčnim (8253—8255) 515
Pustna pesem dekletom (8256) 517
Ploh A. Vsako leto pred pustom ga pričakuje (8257—8259) 518
Ploh B. Preljube sestrice (8260—8270) 520
Ploh C. Želim vam povedat, kako je na svet (8271—8272) 532
Kopanja (8273) 535
Svarilo pred moško zapeljivostjo (8274) 536
Svetniki priprošnjiki (8275—8283) 538
Ljubeznjiva mati Vi! (8184—8289) 541
Žena svari dekle pred zakonom (8299—8305) 553
Ženska zapeljivost (8306—8310) 560
Svarilo pred zakonom (8311—8313) 562
Pazi, kadar se ženiš (8314—8318) 563

Pomisleki in nasveti pred zakonom (8319—8323) 565
Mož bodi mož! (8324) 569
Grožnje pred zakonom (8325) 570
Vse sili v zakon, celo starci in berači (8326—8328) 570
Ženil bi se, pa ne ve, kam in kako (8329—8338) 575
Premislil se je (8339) 582
Slovo od samskega stanu (8340) 582
Zakon ali čudovita glihenga (8341) 583
Hvala zakonskega stanu (8332—8346) 584
Martin snubi Miciko (8347—8351) 585
Godčev zakon (8352) 589
Želita si mnogo otrok (8353—8354) 590
Veselo je, če sta oba enega srca (8355—8360) 591
Zadovoljna žena (8361) 596
Zadovoljen mož (8462—8367) 596
Slab zakon (8368—8372) 597
Oženjen se kesa (8373—8387) 599
Toži se mu po samskem stanu (8388—8390) 603
Prepiri med zakonskima (8391—8393) 604
Boj za hlače (8394) 605
Jezična žena (8395—8401) 606
Huda žena (8402—8417) 608
Lenuha (8418—8425) 613
Pijanka (8426—8435) 617
Modna šema (8436—8440) 621
Vzor slabe gospodinje (8441) 623
Žena moža gostuje (8442—8445) 624
Mož siromak (8457—8478) 626
Ukročena (8457—8478 630
Ne vé, kam bi ž njo (8479) 647
Zamenjal jo bi (8480—8481 647
Želi si ženine smrti (8482—8483) 648
Veseli se, da je umrla (8484—8497) 649
Zapravljivec (8494) 653
Pijanec (8499—8507) 653
Pijanec in slab gospodar (8508—8511) 655
„Ena pesem je ven poslana“ (8512—8526) 657
Pijanec pride domu (8527—8538) 664

Del VI. Šaljive in zabavljive.

Pripomnja 683
Krajevne slike (8539—8542) 683
Farani (8543—8544) 686
Dekleta po farah (8545—8547) 687
Farni patron (8548—8552) 688
Rezija (8553—8557) 689
Kamnik (8558—8565 690
Zagorska (8566) 696
Kamenščani (8567) 696
Fantje in dekleta (8568—8577) 697
Dekleta (8578—6802) 698
Marko iz Poganca (8603—8604) 703
Star Lah in stara Lahinja (8605) 704
Neža Štempiharjeva (8606) 705
Ropret iz Kaplje vasi (6807) 705
Orači (8608—8611) 706
Mlinarji (8612—8614) 707
Bolni polž (8615—8617) 708

Krojači pred polžem (8618—8628) 710
Rod in značaj krojačev (8627—8638) 714
Rokodelci brez orodja (8639—8649) 720
Odrt in zaklan maček (8650) 725
Mesar deli žival (8651—8653) 725
Suha bolha (muha) klana (8654—8656) 728
Ribničan Vrban (8657—8663) 730
Nesrečni gobarji (8664—8665) 733
„Simon Cirenski“ (8666—8668) 733
Čudna zdravila (8669—8669) 735
Vdovec in kaplanova kuharica (8671—8674) 736
Pevčevo življenje in usoda (8675—8685) 738
Konec (8686) 743

Dodatek.

Nenarodne šaljive in zabavljive pesmi 744
Kazalo začetkov 750
Popravek 794
Vsebina 811